

Pavel V a l t r a kolektiv

UDRŽITELNÝ VÝVOJ SVĚTOVÝCH REGIONŮ?

Ekologické vazby vývoje lidské populace a vegetace

S T Ř E D O Z E M Í

vč. severní Afriky, Makaronesie a Přední Asie (bez Arábie)

Živá světová encyklopedie

SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE REGIONS OF THE WORLD?

**Ecological linkages between development
of human populations and vegetation**

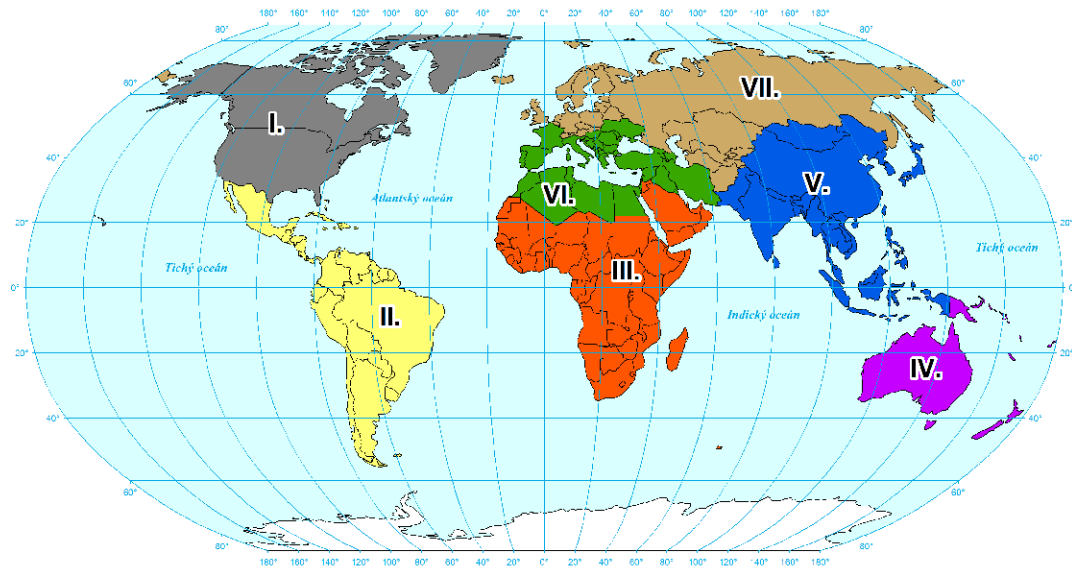
MEDITERRANEAN

incl. North Africa, Macaronesia and Front Asia (without Arabia)

Live world Encyclopaedia

Aktualizace 23. 4. 2024

I. Severní Amerika	III. Afrika a Arabský poloostrov	V. Jihovýchodní Asie	VII. Eurasie
II. Jižní a Střední Amerika	IV. Austrálie a Nový Zéland	VI. Středozeří a jihozápadní Asie	

OBSAH / CONTENTS

str.:

Úvod / Introduction	4
<u>A. Ekologické souvislosti / Ecological connections</u>	11
A.1. Stav, vývoj a ekologické vazby přírody a lidí / State, evolution and ecological connections between nature and humans	11
A.1.1. Biogeografické členění / Biogeographic classification	11
A.1.2. Příroda a původní obyvatelé Středozeří / Nature and original inhabitants	17
A.1.3. Klima a klimatické změny / Climate and climate change	32
A.1.4. Biodiverzita, ochrana přírody: ekosystémová asistenční péče versus ideologie bezzásahovosti k „výrobě divočiny“ ve zkulturněných biotopech, spolupráce s přírodou / Biodiversity, nature conservation: ecosystem assistance care versus ideology of non-intervention heading for “production of wilderness” in the cultivated biotopes, cooperation with nature	38
A.2. Situace popisovaných zemí / Described Countries	45
A.3. České stopy ve Středozeří / Czech footprints in Mediterranean	145
<u>B. Přehled rostlin / Survey Plants</u>	150
B.1. Poznámky k seznamu / Comments to Checklist	150
B.1.1. Celkový pohled na biodiverzitu, struktura zpracování publikace / General view of biodiversity, structure of the publication treatment	150
B.1.2. Použité zkratky / List of Abbreviations	153
B.2. Cévnaté rostliny / Tracheophyta	160
Výběr literatury / Bibliography	425

ÚVOD / INTRODUCTION

Je velmi opovážlivé charakterizovat ekologický vývoj světových regionů a jeho proměny vč. sestavení „lidového“ přehledu květeny světa a dokonce se snažit popisovat trajektorie vývoje přírody ve vazbě na místní i širší ekologické vlivy a měnící se stanovištní a klimatické podmínky. Toto encyklopedické kompendium má umožnit navázání ztracených vazeb na přírodu, která po generace byla zcela přirozenou nezbytností. Současné generace (x, y, z,) nejen, že si často nerozumí, ale už vůbec nedokáží vnímat podstatu přírodních proměn, jejich vazby, případně predikci. Na práci se proto podílí názory značného počtu duchovních spolupracovníků. Co říci úvodem? Údiv nad rychlostí proměn současného globalizovaného světa a obava nad dalším, nepříznivým vývojem. V průběhu posledních 100 let se odehrály zásadní změny bioty a odvozené bioklimatu Země, takže právem mluvíme o antropocénu, t.j. věku, zásadně ovlivněném lidskou činností. Publikace má proto záměr sledovat dynamický vývoj přírody v celostním a globálním pohledu. Závěry vychází z hodnocení situace jednotlivých zemí a světových regionů.

Úvodem bude vhodné uvést několik historických osobních zkušeností. Pro poznávání světa je potřebné projít co největší území pěšky, proto je nutná dobrá fyzická a zdravotní kondice a dobré trávení, zejména mimo domácí Evropu. Za komunistické minulosti byla většina světa fyzicky i informačně zcela uzavřena mimo „východní“ země (NDR, Polsko, Maďarsko, Bulharsko, Rumunsko, Jugoslávie a SSSR), takže k poznání zbývaly jen obrázky z pohlednic a filatelie. Tehdy zdaleka nebyl internet, „západní“ publikace byly nedostupné, ojedinělou možností bylo z periodika Sovětskije knigy (Sovětské knihy) si objednat ruské překlady některých západních publikací. Proto v prvotním poznání bývalo Česko a také Slovensko, kde byla možnost vstřebat úžasnou horskou květenu. Zajímavé byly mapové práce s kolegy na aktualizaci turistických map Krkonoš a vytváření nových map (Mělnicko, Kokořínsko-Liběchovsko a České Středohoří), ustavení místopisné názvoslovné komise, která byla stranicky rozpuštěna (Tramtárie je býv. mokřadní území na soutoku Labe a Vltavy), stejně tak dopadla celostátní organizace ochrany přírody TIS. Později, po jistém uvolnění, bylo možno poznávat chráněná území, botanické zahrady a navštěvovat zahradnické výstavy v Evropě a na povolených trasách tehdejší Sovětský svaz (tak jsem např. s Dr. Čerovským navštívil některé jejich přírodní rezervace, ze Tbilisi jsem s kamarádem „načerno utekl“ do uzavřených oblastí pouště Gobi či do pohoří Ťan-Šan). Původní soupis květeny světa byl proto nejprve tvořen jako osobní odezva na někdejší situaci, kdy tehdy většina naší planety byla pro běžného obyvatele "východního bloku" fyzicky i informačně zcela nepřístupná. Těžko je dnes možno popsat situaci, kdy jsem hlтал zcela ojedinělou, velmi skromnou informaci od botanika doc. Šmardy o "kytičkách" v tehdejší Jugoslávii v časopise Lidé a země. Později pak jsem konečně měl možnost vícekrát prožívat a poznávat bohatou středozevní květenu, nejprve alespoň v Chorvatsku (Plitvická jezera, Paklenica, Velebit, Biokovo, sv. Jura) a pak ve zpřístupněných jedinečných vápencových Julských Alpách ve Slovinsku (v tehdejší Jugoslávii) a následně po celém světě ... Po „něžné revoluci“ došlo při naplánovaných studijních cestách (ze značné části s kolegou z univerzity) k poměrně dobrému poznání jedinečné jv. Asie vč. Číny, dále severní a střední Ameriky, omezeně Afriky, Arábie, Austrálie s Novým Zélandem. V rámci efektivního využívání cest jsem míval zpracovaný nejen itinerář, ale i seznam předpokládaných významných zajímavých míst a rostlin v území.

To vše byla „prehistorie“, současnost nastolila zcela nové problémy. Světově se zvyšují sociální rozdíly a mnohde se vyhrocují jak problémy sociální, tak etnické a náboženské a také ekologické. Vedle prvořadých současných válečných problémů a terorismu (už i v Evropě), zásadní problémy vyvstaly v domácí, resp. evropsky uskutečňované ochraně přírody. Nové přírodovědecké poznatky dokládají, že podoba celosvětově uctívaných tropických deštných amazonských pralesů není pouhým výsledkem „posvátných“ přírodních procesů, ale do značné míry dlouhodobým antropogenním vlivem starých indiánských kultur Mayů před několika staletími (než byli zdecimováni španělskými dobyvateli a zavlečenými chorobami). Jedná se nejen o zachované

mohutné staleté „užitečné“ stromy, které obvykle jako přírodně posvátné programově posilovali a ponechávali jako přírodní zdroje (např.: Ficus, Ceiba, Cedrela, Dipterix, Howea aj.) a také, že jimi vytvořené prosvětlené otevřené plochy a umělé mýtiny významně pozitivně podmiňují jak bylinnou flóru, tak faunu savců, ptáků aj. živočichů. V Karibiku často dochází k disturbancím tropických, mnohdy pralesových lesů, vlivem opakovaných hurikánů (Portoriko, Grenada aj.). Díky tomu si pralesní stromy dokázaly vytvořit strategii přežití, např. rozsáhlým vzájemným propletencem kořání různých druhů stromů, z kterého se obnovují (díky tamní rychlé destrukci odumřelé organické hmoty). Řada organismů však zaniká, nebo se populačně blíží zániku a je obnovována jen díky asistenční lidské pomoci, některé ptačí druhy přelétají na místa se zachovanými potravními možnostmi, přičemž se konstatuje, že i v tomto vegetačně výborném tropickém prostředí, pokud by se velké disturbance opakovaly v intervalu kratším než 50 let, nedokáží se již lesní porosty samovolně obnovit. I přesto, že mangrovy, působící jako vlnolamy a poskytující ochranu mnoha organismům, nebývají závažně poškozeny, dochází v některých případech k jejich nevratnému zániku. Zatím se vědecké analýzy zabývaly převážně vymíráním některých ohrožených druhů a skupin zvířat, např. ptáků, mořských želv, velkých savců aj. Zpráva State of the World's Plants / Stav rostlin ve světě z roku 2016 je první svého druhu. Pracovalo na ní více než 80 vědců, zejména z Královské botanické zahrady Kew (u Londýna). Ta konstatuje, že více než pětina současných druhů ve světě hrozí vyhubení a zánik. Je to v důsledku výrazných změn zemského povrchu, způsobených především (zemědělskou) kultivací, urbanizací, chorobami a částečně i klimatickými změnami. Toto „mapování“ se má každý rok obnovovat aby se umožnilo sledovat vývoj rostlin ve světě. **Vzhledem ke stresovým faktorům, nedochází u disturbovaných lesních biomů bez ekosystémového asistenčního managementu, tj. koncepční lidské pomoci (vycházející poznání a uplatnění ekologických vazeb a zákonitostí), k jejich žádoucí obnově, ale vzniku jejich evolučních pohrobků: macchie a garrigue, finbos a renosterveld, chaparral, cerrado a matorral, brigalow scrub.** Život začal v mořích na bakteriální úrovni - tam může bezzásahovými přírodními procesy také skončit - pro nevěřící stačí smutný pohled na blízké Mrtvé moře. **Ve středozemní Evropě po likvidaci někdejších stálozelených lesů z dubů, vavřínů, cedrů či borovic** (např. v Dinárském pohoří v býv. Jugoslávii, středomořských ostrovech - Sicílii, Korfu a dalších) došlo v lepším případě ke vzniku trnitých křovinatých porostů macchií a garrigue, v horších ke zpolopouštění až zpouštění a současně k fatálnímu **zhoršení hydrické situace a nepříznivým změnám stanovištních biotických i mezoklimatických podmínek.** Přitom ČR se klimaticky rychle přibližuje mediteránním podmínkám.

Po opuštění obhospodařování někdejších koloniálních plantáží - před více než půl stoletím - jak v Asii (Cejlon / Srí Lanka, Barma / Myanmar aj.), tak na Kubě aj., nedošlo tam k návratu „původní hodnotné“ přírody. Došlo však ke „zdivočení“ přírody degradovanými porosty, zejména nálety expanzivních a invazních rostlinných taxonů (např. akácií, Mudaru / Calotropis aj.), ale i nebezpečnými patogeny. K návratu žádoucí přírody nedošlo po likvidaci lesa např. na Velikonočním ostrově, Islandu či Haiti, kde v reálu můžeme studovat bezzásahové přírodní procesy, Tam nedochází k obnově původní přírody, což je možno porovnat s vedlejší Dominikánskou republikou na stejném ostrově. Pouze díky osvíceným jedincům je možno v některých odlesněných územích sledovat cílevědomou výsadbu žádoucích původních stromů, např. cedrů na Krétě (ne však díky současným úředníkům EU). Krásné letité stromy zůstávají pouze mementem pozitivní racionální lidské činnosti, např. v parcích a ojedinelých lokalitách.

Celosvětově nejvýznamnější území přírodních hodnot jsou vymezovány jako **Biosférické rezervace UNESCO** v rámci mezinárodního programu Člověk a biosféra / Man and the Biosphere jejichž ochrana spočívá v harmonickém, vyváženém soužití a spolupráci obyvatel s přírodou k zachování jejich hodnot. Základní problém v ČR je zřejmě v neochotě spolupracovat s přírodou, ale i s běžnými obyvateli, proto u nás jsou BR UNESCO pouhou nálepkou a MŽP ČR je ani nevede v rejstříku AOPK. Požadavkem EU je vymezování **Evropsky významných lokalit (EVL)** tzv. soustavy Natura 2000 k zachování biodiverzity, tj. vymezených biotopů / habitatů a vybraných

druhů. V konkrétním uskutečňování ochrany přírody ČR je uplatňovaná rigidní ochrana při uzavírání chráněných území před turisty (zástupným důvodem ochrany tetřeva který zde spokojeně žil spolu s tisícovkami obyvatel), vytěšňování obyvatel (jejichž sídla vč. pastevních objektů jsou nežádoucí) s cílem „výroby divočiny“, přičemž výsledkem je zařazení Šumavy na Red list IUCN. Publikace vznikla i k osvětě před vznikající ekologickou katastrofou nezodpovědným hazardem přehlížení světového rozšiřování pouští a polopouští, ale i domácím nezodpovědným hazardem ideologie bezzásahové výroby „divočiny“ v kolonizovaném kulturním území ochranou krizových přírodních procesů oproti ekosystémovému asistenčnímu managementu. Tomu napomáhají i současná média, která vytvářejí virtuální svět a současně propagují ideologii bezzásahovosti. Ideologové výroby divočiny požadují kolonizovaná, civilizačně zkulturněná („odpřírodněná“) území odcivilizovat a postupně přenechat území přírodním procesům. Takto „vyrobená divočina“ při rozsáhlých a rychlých proměnách je pouze virtuální, přičemž v ní dochází k fatální ekologické degradaci a nestabilitě, zejména biologické diverzity a vodohospodářských funkcí. Tato nezodpovědná „moderní ideologie suché revoluce“ nereflkuje negativní přírodní změny a vzrůstající stresové faktory v civilizačně pozměněných územích, prosazujíc heslo „příroda si sama pomůže“, což nám přivodilo kůrovcovou apokalypsu smrkových porostů. Švýcarsku, s jedinečnou přírodou, stačí jediný národní park a citlivý vztah obyvatel, další nechtějí. Vnucování bezzásahového navrácení dlouhodobě zkulturněných biotopů přírodními procesy přírodě dochází nejen na Šumavě, ale i na Slovensku a dalších zemích Evropy je zcela zcestnou slepou větví. Naše humidní území přechází vnucovaným bezzásahovým rozpadem lesa (větrnou a kůrovcovou disturbancí) v aridizovanou subxerothermní lesostep s trendem přibližujícím se polopouštním areálům. Při opuštění extenzivního obhospodařování sekundárních travních porostů – pastvy a kosení, dochází k výraznému ochuzení biodiverzity, což ještě umocňuje sukcesní zalesňování bezlesí, takže dnešní nechráněná území se stávají cennější než rigidně chráněné plochy, kde postupně nebude co chránit (Šumava oproti Pošumaví). Po předchozích dvou zločinných ideologiích „civilizačního“ fašismu a komunistického „kolektivismu“ (vč. Lysenkovsko-Lepešinské ideologie a zamítání genetiky) jsou naši obyvatelé nuceni potýkat se s další ideologií – „anticivilizačního naturismu / hlubinné ekologie“ k výrobě „divočiny“ bezzásahovou ochranou krizových přírodních procesů - povodně, požáry, sucha, vichřice, eroze, epidemie chorob a škůdců. Na Šumavě byla většina pralesových torz, s nevyčíslitelnou genetickou hodnotou, zlikvidována záměrným rozšířením, kůrovcové kalamity pro výrobu "pralesové divočiny" bezzásahovými přírodními procesy (epidemie, polomy, sucha, povodně, požáry). V důsledku naoktrojované bezzásahové kůrovcové disturbance došlo po rozpadu hřebenových smrčín v délce 60 km na ploše cca 30 000 ha k urychlenému vysychání a fatálnímu omezení živých retenčních rašelinišť a pramenišť, zhoršení všech ekosystémových služeb - vodní režim, ukládání „C“, mezoklima, biodiverzita, přičemž základní škody již jdou do bilionů Kč. Většina ideologických vědců jakoby zapomněla základní východiska biochemických procesů - oxygenní fotosyntetická asimilace $6 \text{ CO}_2 + 12 \text{ H}_2\text{O} = \text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6$ ale i biofyzikálních principů - transpirace, evapotranspirace, intercepce, albedo, symbiosa a další. Bez respektování ekologických principů a zákonitostí a jejich vědoucího využívání dochází nejen k rozsáhlým škodám, ale zejména k degradaci až genocidě biotopové, a výhledově i biomové - přechodu k aridním stepním, polopouštním a pouštním biomům. Jednoučelová novela zák. o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb. revolučně požadující bezzásahovost / ochranu přírodních procesů, má pouze příkrý nezodpovědně vzniklé zločiny vyhlášením bezzásahovosti na většině ploch národních parků. Šumava se dnes stává lidsky a přírodně vybydleným územím, s dlouhodobě nepříznivou perspektivou. Tam kde byl záměrně zničen les, obecně nastupuje postupně aridizující lesostep, následně step a výhledově polopoušť. Zde kupodivu ideologové výroby divočiny nepovažují za nutné vycházet z principu předběžné opatrnosti, ochrany dochovaných hodnot, vědecky podložených údajů, z posouzení vlivu na životní prostředí (RIA, SEA a EIA), ale požadují ekologický hazard, jehož dopady se již fatálně projevují. MŽP ČR si legislativně vyhradilo vrchní dozor nad lesy, došlo však genocidě smrkových lesů,

legislativně si vymezilo bezzásahovost v národních parcích, došlo však ke genocidě květeny Šumavy ale i jejich chráněných habitatů / biotopů. Podobně jako v politické sféře dochází dnes i v odborné oblasti k sofistikované mediální propagandě výroby divočiny pomocí mlžení, polopравd, vnučovanou reklamou, ale i korumpováním či zastrašováním a dokonce i existenčními postihy. Placené Hnutí DUHA mediálně dlouhodobě programově zneklidňuje společnost fabulacemi a nepravdivými tvrzeními. Zločinná ideologie vedená kariéerními ideology nepřipouští oponenturu, z významných postů odstranila "jinověrce", vytěšňuje obyvatele i návštěvníky ze Šumavy. Československý nejvyšší úředník v EU L. Míko sledoval výrobu divočiny ve východních zemích EU, rozdával školám výchovný film o výrobě divočiny, absolventka JČU žádající o práci na otázku co se Šumavou sděluje: „je třeba aby všechno uschlo a vznikl přírodní les, ale bude to těžké“. Napomáhání bezzásahovému působení přírodních živlů vč. rozšiřování kůrovce ke vzniku „přírodní divočiny“ při níž dochází k holocaustu našich lesů je možno označit za „**zelenou revoluci**“, připomínající „kulturní revoluci“ Maova „Velkého skoku, při níž zemřely miliony lidí a došlo k rozsáhlé likvidaci kulturních hodnot, avšak ta netrvala ani 5 let. Příbuznou ideologií je rastafariánství náboženské sekty vzniklé na Jamaice, která požaduje pouze přírodní procesy a bezzásahovost (její představitel a zakladatel rockové hudby reggae Bob Marley, protože neschvaloval zásahy do lidského těla zemřel ve věku 36 let). Ideologický fundamentalismus bezzásahovosti ve zkulturněné krajině vzhledem ke globálním změnám a narůstajícím stresovým podmínkám přispívá k degradačním procesům odlesnění – deforestaci, vysušování - aridizaci, odpřírodnění – denaturaci a zpouštnění – dezertifikaci. Bez ekosystémového asistenčního managementu / řízení sukcese dnes vznikají pouze pohrobci lesních biotopů a degradovaná společenstva, ale ne druhově, věkově a prostorově různorodý „přírodní“ les či jiné ekologicky hodnotné společenstvo plnící žádoucí ekosystémové služby. Pokud byla dlouhodobá přírodní skladba lesních biotopů významně antropogenně pozměněna, není samovolnými přírodními procesy již možný návrat bez lidské ekosystémové asistence.

V předkládané zkomprimované analýze vegetace světa, ve vazbě na obyvatelstvo, se sledují vedle rámcové charakteristiky jednotlivých zemí jejich vegetační charakteristiky / druhové bohatství biotopů a rostlin: původní, introdukované a zavlečené, ale i problematika expanze a invaze, či jejich využívání jako potravin, krmných plodin, okrasně a léčivě, ale také problematika vzrůstajících stresových faktorů klimatických změn a ekologického vývoje bioty a ekologická ohrožení. Závěrem prosba: nevěřte ideologickým slibům či mediální propagandě, věřte jen ověřené realitě. Celá publikace je rozčleněna do následujících dílů: I - Severní Amerika II - Jižní a střední Amerika, III - Afrika a Arabský poloostrov, IV - Austrálie, Nový Zéland a Oceánie, V - Jihovýchodní Asie, VI - Středozeří a jz. Asie, VII - Eurasie, VIII - Globální situace, IX - Závěry. Geopolitická situace umožňovala občanům České republiky od r. 1990 obdivovat a poznávat bohatství přírody většiny území světa, kromě dlouhodobě neklidných území. K tomu by měl pomoci i následující přehled stavu světových regionů. Od 11. září 2001 docházelo k teroristickým útokům, od roku 2015 se lidské vlny z ekologicky a válečně rozvrácených území začínají valit do Evropské unie, USA a Kanady či Austrálie, od r. 2020 dochází k hrozbě Covidu a dále i Putinovského Ruska, takže svět se stává stále nebezpečnější.

Pavel Valtr

Pozdrav autorů „Botanického slovníku“

Sešli jsme se s doc. dr. Zeleným a dr. Skalickou, abychom probrali Vaši nabídku; Vaše důvěra nás velmi potěšila. Jenomže pak jsme si uvědomili svůj věk i to, že před každým z nás je ještě několik "životních nedodělků", jimž chceme věnovat závěr svého aktivního botanického života, a tak si již na publikace Vámi navrženého typu netroufáme. Věříme, že nás omluvíte a pochopíte. Vašemu dílu a úsilí přejeme jen a jen úspěch. Věříme, že bude dobře přijato i veřejností.

Za kolektiv "slovníkářů"

Václav Větvička

Velké poděkování patří obětavým spolupracovníkům (faktografickým i myšlenkovým):

Karel Anderle, Ing., obecná ochrana přírody
Růžena Anderlová, RNDr., obecná přírodovědecká problematika
Denisa Blažková, RNDr.,CSc., ekologie luk
Antonín Buček, Doc.,Ing.,CSc., lesní a vegetační stupně a jejich proměny
Václav Cílek, RNDr.,CSc., globální vazby biosféry
Jan Čermák, Prof., Ing.,CSc., výzkum severských lesů (Kanada, Sibiř aj.), biotopová pumpa
Jan Čerovský, RNDr.,CSc., světový pohled na ochranu přírody ČR a IUCN
Karel Čížek, Mgr., botanická problematika Klatovska
Ivan Dejmal, Ing., býv. ministr životního prostředí, udržitelný vývoj přírody
Zdeněk Doležal, výtvarník a entomolog, zastoupení hmyzu je zásadním ukazatelem hodnot bezlesí
Josef Dostál, Prof.,RNDr.,DrSc., floristické poznávání území
Karel Drhovský, Ing., památkové areály a úpravy krajiny
Petr Herynek, Ing., pěstování okrasných rostlin, výstavy přírodnin, bonsaje
Jiří Hofman, Dr.,Ing., rozvoj Číny, „Indočíny“, Japonska a přírodní zdroje
Radovan Holub, PhDr., publicista, vazby na Bavorsko a Evropskou unii
Jaroslav Horký, Doc.,Ing.,CSc., krajina pro lidi
Václav Hurych, Ing., CSc., základy dendrologie a tvorby krajiny
Jiří Hůlka, Bc., býv. předseda Svazu šumav. obcí a starosta Města, sociální a ekonomický potenciál
Jan Jeník, Prof., Ing., CSc., dr.h.c., evoluční botanik, výzkum tropických pralesů, MAB UNESCO
Jiří Ježek, Doc., RNDr.,PhD., sociální geograf, regionální rozvoj a přírodní základna
Tomáš Jirsa, Ing.,MBA, senátor a starosta města, lidé a NP Šumava
Miloš Juha, Ing.,PhD, lesník, udržitelné lesnictví Šumavy
Emil Kintzl, předseda z..s. Otevřená Šumava, historie a lidé Šumavy
Petr Klásek, starosta, zajištění udržitelného života v Pošumaví
Martin Klewar, Ing., lesník, disturbance lesních porostů, kůrovec, obnova validních lesů
Milan Körner, Ing.arch.,CSc., urbanistický rozvoj, udržitelná krajina. urbanistické koncepce ČR
Petr Kovářík, Ing., grafické vyhodnocování krajiny
Vladimír Krečmer, Ing. CSc., environmentalista, legislativa a funkce lesa
Otakar Kuča, Doc.,Ing.arch.,PhD, krajina pro lidi
Stanislav Kučera, RNDr., postup zpřírodňování vyhlášeného NP Šumava
Tomáš Kučera, RNDr., PhD., přístup ke krajině, mapování biotopů
Petr Lepeška, Mgr.,Ing., území systém ekologické stability a zelená infrastruktura
Vladimír Mackovič, Ing., tvorba krajiny, krajinná problematika
Jiří Mánek, Mgr., MBA, býv. ředitel NP Šumava, koncepce národního parku
Jana Marečková, JUDr., legislativní problematika pchrany hodnot přírody
Jitka Marková, MUDr., imunolog, vliv lesů na lidské zdraví
Petr Martan, poradce v lesnictví, ředitel o.p.s. Komunity pro duchovní rozvoj, historie a vývoj lesů
Miroslav Martiš, Doc., RNDr., CSc., ekologická problematika Evropy
Pavel Mařík, Ing.arch., turistické trasy, rozhledny a stavební objekty Šumavy
Josef Matoušek, Doc. Ing., CSc., bioklimatologie a význam lesa pro zdraví lidí
Václav Mazín, Ing., CSc., pedolog, udržitelné zemědělství a retence vody
Michal Mergl, Doc. RNDr., CSc, geologické hodnoty západních Čech
Igor Míchal, Ing., CSc., udržitelný vývoj a ekologické koncepce Česka
Miloslav Michalec, Ing.arch., urbanistická problematika Západních Čech
Radomír Mrkva, Prof. Ing., CSc., ochrana lesa
Bohumil Němec, akademik, Prof., PhDr., RNDr.h.c., největší příklad vědecké solidnosti, pracovitosti a trvalé vazby na reálný život
Petr Nožička, Ing. historie českých lesů, tetřev na Plzeňsku
František Nykles, Ing., býv. předseda Svazu šumavských obcí, vývoj Šumavy a postoj obcí

Vilém Podrázský, Prof. Ing., CSc., závěry výzkumu na Šumavě
Jan Pokorný, Doc. RNDr., CSc., tepelná a vodní bilance krajiny, výzkum v Keni a ČR
Jiří Rohlík, Ing., turismus Česka, značkování, mapy KČT
Jiří Řeháček, dr.h.c., Ing. arch., sociální problematika jižních Čech
Martin Říha, Ing.-arch., býv. náměstek ministra životního prostředí, vývoj společnosti a přírody
Vladimír Říha, Ing., lesník, společnost a les
Alena Salašová, Doc. Ing., PhD, krajinářská architektka, ochrana krajiny a jejich rázu
Antonín Schubert, Ing., býv. předseda Svazu šumavských obcí, obyvatelé a přírodní prostředí
Karel Simon, Ing., ochrana hodnot přírody a škody na nich, bezzásahovost a kůrovec
Petr Smutný, Ing., býv. senátor a radní PK, vodní hospodářství, zájmy Západních Čech
Jaromír Sofron, RNDr., květena západních Čech
Jan Stráský, PhDr., býv. předseda vlády, ministr, předseda KČT, ředitel NP Šumava, příroda a lidé
Antonín Marián Svoboda, Ing., CSc., dendrolog, introdukce dřevin do Československa
Žaneta Šišková, Ing., DiS, vedoucí Botanické zahrady při VOŠ a SZeŠ Tábor, květena Středozeří
Jaroslav Šonka, Doc. Ing., CSc., hydrolog, Šumava a vodohospodářská situace Čech
Drahošlav Šonský, Ing., CSc., současné zahrady
Jiří Štich, Ing., předseda o.s. Šumava 21, udržitelné lesní hospodářství
Jan Štrobl, Ing., lesní hospodářství v Česku a Severní Americe
Jarmila Štrupl, česká zahradnice v Austrálii, tamní ekologická situace, květena
František Talián, JUDr., turismus na Šumavě
Václav Treml, RNDr., urbanismus Šumavy
Radka Trylčová, Mgr., životní prostředí západních Čech
Martin Tunka, Ing.arch., CSc., býv. náměstek ministra ž.p., udržitelný urbanistický vývoj
Josef Ťoupal, Ing., citlivé ekologické hospodaření k zachování udržitelných krajinných systémů
Karel Uzel, Mgr. problematika Brd
Stanislav Vacek, Prof. RNDr., DrSc., ekosystémový management chráněných území
Vladimír Valenta, Ing., CSc., ekolog a lesník, poradce ministra, klimatická změna a lesy
Viktor Valtr, RNDr., CSc., geofyzik, výzkum Súdán, Indie, Kuba
Viktor Valtr, jun., Mgr., geofyzik, výzkum Mongolsko, Etiopie, Wales
Jana Valtrová, Mgr., PhD., studium religiozních misí
Jaroslava Valtrová, korektury
Josef Vavroušek, Doc. Ing., systémová ochrana přírody, býv. ministr ž.p. ČSR
Josef Velek, Ing., elektroinženýr, který se stal investigativním reportérem ochrany přírody
Václav Větvíčka, RNDr., světová botanika
Jaroslav Vetýška, Ing., reálná spolupráce s přírodou
Ivo Vicena, Ing., CSc., problematika obnovy lesa po disturbancích
Jozef Vojtek, Mgr., ekolog, býv. pracovník vlády SR, příroda Slovenska a její ochrana
Ivan Vorel, Doc. Ing.arch., CSc., krajina pro lidi
Josef Vovesný, Ing. býv. předseda Svazu vlastníků soukromých lesů, problematika zachování lesů
Bohdan Wágner, Prof. Ing., CSc., světová krajinotvorba
Jan Zahradník, RNDr., CSc., poslanec, býv. hejtman, problematika ochrany hodnot Šumavy

Dovětek úvodu za pandemii koronaviru

Závěrečná publikace byla zpracována v roce 2020, v době kdy začíná nová etapa světa - od a po koronaviru Covid 19. Publikace (která po pěti letech má rozsah přes 7000 stran) má za cíl pomoci rozsáhle narušené přírodě i lidem planety Země, chtějícím ji pomoci. Její potřebu dokládá návštěvnost webových stránek, kde je publikace volně k dispozici, lidmi z celého světa (do konce roku 2020 téměř 30 000 návštěv). Analytická publikace sleduje všechny země světa, přičemž zásadní hodnocení vyplývá z popisu vegetačních charakteristik a ekologických ohrožení

jednotlivých zemí, ale i ze sledování charakteristik tamních jednotlivých vegetačních taxonů (původnost / autochtonnost, validita a konkurenceschopnost, invazivnost i specifických charakteristik a požadavků: archeofyt, neofyt, introdukce, naturalizace, domestikace, reliktnost, xerofytnost atd). **Závěrem této globální analýzy je možno spolehlivě uvést základní podmíněné vazby: dostatečný vegetační pokryv, zejména lesních ekosystémů, je podmínkou nezvyšování teplot, nevzrůstání aridizace a udržení příznivého vodního režimu území. Potvrzuje se základní znalostní axiom našich prapředků: strom je základní ekologicky stabilizační a ekoklimatická jednotka.** Urbanistickou, průmyslovou a zemědělskou homogenizací území, včetně zblokovaní orných půd a rozšiřování pastvin na úkor lesů, došlo ke zrušení tzv. malých koloběhů vody, látek a energií.

Dnes převládly tzv. "velké koloběhy" s jejich nepříznivými dopady, došlo k rozvrácení klimatu planety Země a to vše podle biofyzikálních a biochemických zákonitostí. Možno říci, že svádění veškerých nepříznivých změn na nárůst produkce CO₂ aj. tzv. skleníkových plynů, je spekulativní, neboť nevychází z komplexního hodnocení celé biosféry s.l., tj. nejen bioty, ale i hydrosféry a pedosféry. Pochopitelně pro světové oligarchy je mediálně uváděný výklad příznivější, neboť se aktivně podílí na rozsáhlých nepříznivých přeměnách povrchu Země. V jednotlivých zemích je možno vysledovat postup deforestace, aridizace, denaturace a desertifikace vyvolané lidskou činností. Naoktrojování populistické bezzásahové výroby "divočiny" v České republice kariérami ideology nepříznivou situaci nezlepšuje, ale fatálně zhoršuje, neboť jejich předpoklad: "příroda si sama nejlépe pomůže", nefunguje v rozvrácených, aridizovaných biotopech.

To dokládá i uvedená publikace, např. v oblasti Středozeří (ke byly ve středověku pro stavbu lodí a budov zlikvidovány rozsáhlé plochy původních, zejména cedrových, ale i dubových lesů, které posléze nahradily křovité porosty macchií, případně garrigue. Na nejmenším kontinentě Austrálii je možno dlouhodobě sledovat vzrůstající nepříznivý vliv člověka, zejména odlesňováním pro pastviny, těžbu cenných dřevin či pro plochy těžby nerostných surovin, ale i vytlačování konkurenčně slabých druhů eukalyptovými porosty. Suchu odolný eukalyptus byl ale introdukován k záchraně vegetace např. do Jižní Ameriky a jina, kde však situaci fatálně zhoršuje. Podobně je tomu při sledování lidské činnosti např. v Karibiku na Haiti v porovnání s Dominikánskou republikou na stejném ostrově či na Kubě, i na Velikonočním ostrově / Rapa Nui ... Nejohroženější jsou tropická území, kde dochází k rychlému rozšiřování pouští, např. Sahel, což je důvodem ke vzrůstající "klimatické" migraci.

V přerodu je vývoj taxonomické klasifikace rostlinných druhů, upřesňuje se a rozšiřuje popis vegetačních druhů, rychle se mění situace v jednotlivých zemích a v celém světě. Proto se jeví jako potřebné udržovat toto sdílené poznání v dynamickém a zkvalitňujícím popisu, ale i postupně vydávat jednotlivé díly a jejich aktualizace, přičemž část věnovanou rostlinným druhům je možno poskytovat na CD.

V České republice MŽP prioritně sleduje populistické dotace na kotlíky, na nádoby na dešťovku či zateplení. ne však hlavní znečištění. Evropskou unií byla pro východní země v kulturních územích naordinována bezzásahová výroba "pralesové divočiny" (L. Miko, ředitel odboru ochrany přírodních zdrojů a biodiverzity EK, Nadace partnerství, Ekofilm, Eisenašská konference) a politicky prosadil (R. Brabec) proti mitigačnímu ekosystémovému managementu (S. Vacek). **Jen ojediněle se na Šumavě zachovaly autochtonní biotopy horských smrčín (nad 1300 m n.m.), kde přírodními procesy je možno evolučně pokračovat** (karová Jezerní stěna nad Plešným jezerem pod Plechým, Trojmezna). Díky ideologicky chráněné bezzásahové kůrovcové množárně na Šumavě došlo k apokalypse smrkových lesů Česka (z módy se stala doktrína, z doktríny zločinná ideologie).

Holistický / celostní pohled na konkrétní řešení prohlubujících se ekologických problémů u nás a ve světě ale chybí ! Pro pokračování v této rozsáhlé činnosti, včetně uplatňování analyzovaných potřeb, uvítáme spolupracovníky, jimž předem děkujeme.

Pavel Valtr

A.1. STAV, VÝVOJ A EKOLOGICKÉ VAZBY PŘÍRODY A LIDÍ / STATE, EVOLUTION AND ECOLOGICAL CONNECTIONS BETWEEN NATURE AND HUMANS

A.1.1. Biogeografické členění / Biogeographic classification

Podle biogeografického členění se přibližně zahrnuté území člení na:

Holarctická říše (Holoarctis)

Středozevní podříše

Středozevní oblast

Jihomarocká provincie

Jihozápadomediterránní provincie

Jihomediterránní provincie

Iberská provincie

Baleárská provincie

Ligursko-tyrhénská provincie

Jadranská provincie

Východomediterránní provincie

Krymsko-novorossijská provincie

Saharsko-arabská oblast

Saharská provincie

Egyptsko-arabská provincie

Makaronéská oblast

Azorská provincie

Madeirská provincie

Kanárská provincie

Kapverdská provincie

Íránsko-turanská oblast

Západoasijská (Předoasijská) podoblast

Mezopotámská provincie

Středoanatolská provincie

Arménsko-íránská provincie

Hyrkánská provincie

Turanská provincie

Turkestánská provincie

Severobeludžistánská provincie

Západohimálájská provincie

Vymezení oblastí mediteránu s unikátní tvrdolistou vegetací

Jedná se o několik menších oblastí mezi 30–40⁰ z. š., kde v létě za tlakových výší je období sucha, v zimě sem zasahují tlakové výše. Roste zde unikátní temperátní mediteránní tvrdolistá stálozelená vegetace.

- a) Středozevní (vč. s. Afriky) – tvrdolisté lesy byly převážně zlikvidovány (vavříny, stáloz. duby, kaštanovníky, cedry, borovice) a bez lidské pomoci se již přírodními procesy neobnovily, jejich pohrobci hlavně macchie (machie) – tvrdolisté trnité křoviny, garigue (garik, z fr. garrigue) – polokeře a nízké aromatické byliny („křovinatá step“), příp. frygana - sporadická bylinná a nízká křovinná vegetace
- b) j. pobřeží Afriky (Kapsko) – tvrdolistý fynbos - bylinná a nízká křovinná vegetace
- c) j. a jz. pobřeží Austrálie – mallee
- d) z. pobřeží SAm – Kalifornie (USA) – tvrdolistý chaparral
- e) z. pobřeží JAm – j. Andy (Chile) – matorral

Středozemní tvrdolisté lesy (etéziové lesy, Mediterranean forest)

Zonobiom dlouhodobě výrazně ovlivněný antropogenními aktivitami, takže původní biotop byl značně redukován (etéziový les vychází ze starého názvu pro suché letní větry ve Středozeří). Diagnostické indikační druhy: olivovník evropský / *Olea europaea*, dub cesmínolistý / *Quercus ilex*, dub korkový / *Quercus suber*, borovice halepská / *Pinus halapensis*, borovice pinie / *Pinus pinea* aj. V podrostu jalovec fénický / *Juniperus phoenicea*, jalovec červenoplodý / *Juniperus oxycedrus*, cypřiš vždyzelený / *Cupressus sempervirens*, řešetláky / *Rhamnus*, řečíky / *Pistacia*, planiky / *Arbutus*, cisty / *Cistus*, kaliny / *Viburnum* aj. Mediteránní klima: suché léto, srážky 500-600 mm (max 800-900 mm), zimní deště, průměrné teploty 15 C, růst omezuje nedostatek vláhy a požáry.

Laurisilva - subtropické mlžné vavřínové lesy (třetihorní biotop)

tvoří specifickou vegetaci z vavřínů (*Laurus nobilis*) a blízkých druhů z čeledi Lauraceae, která osídlila sopečné ostrovy Makaronesii: Azorské ovy, Madeiru, Kanárské ovy, ale na Kapverdách už není. Díky pasátovým větrům od severu, s dostatečnou vlhkostí, které naráží ve výškách 700 - 2200 m na strmé svahy, dochází ke kondenzaci vodních par a vzniku permanentní mlhy (od 10 hod do večera), takže dochází k malému kolísání teplot v těchto mlžných lesích. Azorská tlaková výše (tlakový vír) přináší v létě do Evropy teplé a slunečné počasí. Základní druhy jsou z Lauraceae: *Laurus nobilis*, *Laurus novocanariensis*, *Persea indica*, *Ocotea foetens*, *Apollonialex* / cesmína, s barbujana. Dále je to *Berberis maderensis* / dřívák, *Genista tenera* / kručinka, *Heberdenia excelsa*, *Juniperus cedrus* / jalovec cedrovitý. *Pleiomeris canariensis* (Primulaceae), *Ilex canariensis* a *I. perado* / cesmína (Aquifoliaceae). Na mělkých půdách se uplatňují *Artemisia arborescens* / pelyněk stromovitý, *Myrica faya*, *Erica arborea*, *E. scoparia* / vřesovec, *Clethra arborea*, *Crithmum maritimum* / motar přímořský, *Morella* / voskovník, *Sideroxylon* / železovec, *Vaccinium padifolium*, *V. cylindraceum* a řada endemitů. Také *Olea europaea* / oliva evropská Hmyz vymizel, takže drobní ptáci je nahrazují při opylování, z větších je zde holub kanárský, ostříž jižní aj. Protože přežily z třetihor jsou označovány jako živé fosílie. U štírovníku kanárského (*Lotus berthelotii*) dokonce přenáší pyl ještěrky při sání nektaru.

Do sledovaného Středozeří je zde rámcově zahrnováno Černomoří a tzv. Přední a Blízký východ vč. jz. Asie.

Evropský mediterán členění dle M. Chytrý

Mediteránní oblast

Mediteránní oblast je vymezena původním rozšířením tvrdolistých vždyzelených lesů, které zaujímaly areál přibližně shodný se současným areálem pěstování *Olea europaea* subsp. *europaea*, tj. jihozápadní polovinu Pyrenejského poloostrova (hlavně povodí Taja a Guadalquiviru), povodí Ebra, úzký pás pobřeží jihovýchodního Španělska a Francie, pobřežní oblasti Korsiky, Sardinie, Sicílie, Apeninského poloostrova a úzký pás dalmatského, iónského a egejského pobřeží. Jde o oblasti s nízkými ročními úhrny srážek (zpravidla 400–800 mm) a vysokými ročními průměry teplot, cca kolem 18 °C, přičemž v červenci cca 22–28 °C, v lednu kolem 7–11 °C. Roční výkyv teploty je tedy poměrně nízký. V zimě je Mediterán pod vlivem vzdušných mas ze severu, které jsou relativně chladné a přinášejí vlhkost, zatímco v létě je pod vlivem od jihu, takže zdejší klima odpovídá letnímu subtropickému, je teplé a extrémně suché. Ve východním Mediteránu jsou teplotní a vlhkostní rozdíly větší než na západě, kde jsou zmírňovány blízkostí oceánu. Léto je dlouhé. Tento typ klimatu zvýhodňuje xeromorfní, sucho tolerující, ale mráz nesnášející rostliny. Mnohé stromy ani nemají ochranu pupenů šupinami (např. *Olea*). Fenologický vývoj vegetace začíná už v prosinci až lednu, kdy kvetou oddenkaté druhy a cibuloviny. Velký podíl jarní flóry tvoří geofyty a efeméry, zatímco v létě nadzemní velké části bylin odumírají a přetrvávají hlavně vždyzelené keře, keříky a polokeře. Některé druhy dokonce na léto opadávají, např. *Euphorbia*

dendroides, jiné vytvářejí různé typy listů, v zimě ploché listy s mezomorfními znaky a v létě listy se skleromorfními znaky, např. *Teucrium polium*. V Mediteránu jsou na karbonátových horninách časté humusem chudé, ale při zavlažování úrodné půdy typu Terra rossa a Terra fusca, které vznikají z jílovitých materiálů zůstávajících na místě po rozpuštění vápence a barví se do červena oxidací železa. Na silikátech se vyvíjejí meridionální kambizemě. Tato oblast je význačná největší floristickou diverzitou v rámci celé Evropy. Jestliže evropská flóra má asi 11 000 druhů, pak flóra Řecka má asi 4 000, Španělska asi 4 800 a Itálie (včetně ostrovů) asi 5 600 druhů. Pro srovnání, flóra Německa má asi 2 800 a flóra Skandinávie asi 1 800 druhů. Mediterán, hlavně východní, byl nejdříve osídleným územím Evropy. Pro člověka je mediteránní klima příznivé zejména díky poměrně teplým a zároveň vlhkým zimám, které umožňují růst obilí a dalších jednoletých kultur v zimě a dozrávání na jaře. Letní sucha nezabraňují plození oliv, fíkovníků, mandloní a vína. To napomáhalo časnému rozvoji neolitických a později antických kultur právě v této oblasti. Vliv člověka, především pastevnictví, se projevil odlesňováním a silnou erozí půdy. Většina dřevin má horizontálně i vertikálně rozsáhlý kořenový systém bez mykorhizy. Původní vždyzelené lesy nejsou v evropském Mediteránu nikde zachovány, jejich zbytky lze najít jen ve středním Atlasu. Současné vždyzelené lesy jsou silně ovlivněny lidskou činností, např. lesní pastvou a těžbou palivového dříví. Na půdách nevhodných pro zemědělské využití jsou vytvořeny degradované křovinaté porosty, označované jako macchie, ve kterých se uchovává většina druhů původních lesů. Původní lesy Mediteránu byly tvořeny především vždyzeleným dubem *Quercus ilex*. V suché a teplé úzké pobřežní zóně jihozápadního Španělska, Malorky, jižní Sicílie, jižního Řecka, egejských ostrovů a Kréty byly vždyzelené lesy vystříhány tzv. primární macchií, tj. křovinami s planou olivou *Olea europaea* subsp. *oleaster*, rohovníkem *Ceratonia siliqua*, pistácií *Pistacia lentiscus* a na skalnatých místech křovitým pryšcem *Euphorbia dendroides*. Tato vegetace se vyskytuje především na vápencích na půdách Terra rossa nebo Terra fusca. Fytocenologicky patří tato vegetace do třídy *Quercetea ilicis*, vždyzelené lesy do svazu *Quercion ilicis*, primární macchie do svazu *Oleo-Ceratonion*. Lesy svazu *Quercion ilicis* nahrazují svaz *Oleo-Ceratonion* na mírně vlhčích stanovištích. Zaujímají nejen půdy na vápencích, ale také na pískovcích, flyši, břidlicích a krystalinických 3 horninách. V porostech převažuje v západním a středním Mediteránu *Quercus ilex*, ve východním Mediteránu *Q. coccifera* a regionálně jsou zastoupeny i další vždyzelené duby: *Q. rotundifolia* (= *Q. ilex* subsp. *ballota*, jihovýchodní Španělsko), *Q. suber* (západní Mediterán včetně Maroka). V degradovaných porostech nebo na mělkých půdách skalních výchozů převládají *Pinus halepensis* (západní a střední Mediterán) a blízké příbuzná *P. brutia* (východní Mediterán). Staré přirozené porosty jsou až přes 20 m vysoké, uzavřené, s málo vyvinutým bylinným patrem a synuziemi křovin a lián. Dnes však na většině lokalit původních lesů převládají rozvolněné, 5–10 m vysoké porosty s hojnými keři. Druhové složení se příliš neliší v různých částech Mediteránu a spíše odráží vliv substrátu, přičemž na kyselých půdách se v dnešních macchiích vyskytuje např. *Pteridium aquilinum* a *Castanea sativa*, často jako kulturní příměs. Na relativně vlhčím dalmatském pobřeží jsou v těchto lesích zastoupeny tvrdolisté dřeviny vzácněji a *Quercus ilex* je doprovázen např. druhy *Fraxinus ornus*, *Carpinus orientalis* a *Paliurus spina-christi*. Typickými druhy pro tvrdolisté lesy jsou keře *Phillyrea latifolia*, *P. angustifolia*, *Arbutus unedo*, *A. andrachne*, *Pistacia lentiscus*, *P. terebinthus*, *Rhamnus alaternus*, *Erica arborea*, *Quercus coccifera*, *Myrtus communis*, *Rosa sempervirens* aj. Významnou složkou porostů jsou liány, např. *Smilax aspera*, *Lonicera implexa* a *Clematis flammula*. Bylinné patro nemívá pod keřovým zápojem velkou pokryvnost, typickými druhy jsou např. *Ruscus aculeatus*, *Rubia peregrina*, různé druhy rodu *Asparagus* aj. Častým degradačním stadiem lesů svazu *Quercion ilicis* jsou ve středním Mediteránu macchie s křovitým *Quercus coccifera*, které představující pionýrská stadia sekundární sukcese např. po požárech; místy jsou však i trvalým společenstvem. Ve východním Mediteránu však převažuje stromová forma tohoto druhu. V jihozápadním Španělsku a v jižním Portugalsku jsou rozšířeny lesy podobného charakteru s dominantním dubem korkovým (*Quercus suber*). Tento druh má větší nároky na vlhkost a je méně odolný vůči chladu než *Q. ilex*, vedle kterého se prosazuje jen na

oligotrofních silikátových půdách díky mocnému kořenovému systému. Sekundární rozšíření *Quercus suber* je však větší, protože byl mnohde pěstován jako technická rostlina a jeho areál zasahuje až na jaderské pobřeží. Pro zónu tvrdolistých lesů jsou charakteristické výskyty borovice halepenské (*Pinus halepensis*). Tento druh se chová podobně jako *P. sylvestris* ve střední Evropě. V přirozených podmínkách osídluje především slíny, které jsou ohroženy silným suchem, dále vápencové skály, serpentiny a chudé substráty na krystalických břidlicích a pískovcích. Na produktivnějších stanovištích je ale vytlačena tvrdolistými dřevinami. V tvrdolistých lesích se vyskytovala jako přirozený průvodce stromového patra pravděpodobně jen v sušších typech vegetace svazu *Oleo-Ceratonion*. Při sekundární sukcesi v macchiích se chová jako pionýrská dřevina a činností člověka se její rozšíření značně zvětšilo. Druhovým složením jsou porosty *Pinus halepensis* příbuzné tvrdolistým lesům a fytoocenologicky patří do třídy *Quercetea ilicis*. V Anatolii je *Pinus halepensis* nahrazena blízkým příbuzným druhem *Pinus brutia*. Na písčitéch půdách pobřežních dun, kde je menší konkurence *Quercus ilex*, zejména v Itálii a jižní části Pyrenejského poloostrova od Katalánie po jižní Portugalsko, je hojněji zastoupena *Pinus pinea*. Tato borovice byla pro jedlá semena a malebný vzhled často pěstována, a proto je obtížné rozlišit přirozené a sekundární porosty. V západním Mediteránu (Itálie, jižní Francie, Španělsko) se hlavně na nevápnitých substrátech vyskytují porosty s *Pinus pinaster* (= *P. maritima*). Mnohé vodní toky v Mediteránu jsou sice v létě suché, ale pod štěrkovými náplavy je většinou voda přítomna v dosahu kořenového systému dřevin. Na těchto stanovištích jsou vyvinuty lužní lesy svazu *Populion albae* (třída *Querco-Fagetea*). Významné jsou pro ně různé druhy topolů a vrb, zejména *Populus alba* a *Salix alba*, ve východním Mediteránu pak *Platanus orientalis*. V podrostu se vyskytují např. *Vitis vinifera*, *Aristolochia rotunda*, *Arum italicum*, různé druhy rodu *Rubus* aj. Tam, kde je vodní režim toků vyrovnanější, hlavně v zóně vegetace svazu *Quercion ilicis*, se mohou vytvářet i tvrdé luhy, např. s *Fraxinus parvifolia*. Náhradní vegetaci luhů tvoří v celém Mediteránu křoviny s tamarišky a *Nerium oleander*, které jsou řazeny do třídy *Nerio-Tamaricetea*. Náhradní vegetaci tvrdolistých lesů tvoří pastvinná polokeříková lada, která se v Řecku označuje 4 jako *fyryana*, ve Francii jako *garigue*, ve Španělsku jako *tomillares*. Fyziognomicky jde o pestrá společenstva s velkým podílem aromatických druhů. Východní bazifilní typy patří do třídy *CistoMicromerietea*, západní bazifilní do třídy *Ononido-Rosmarinetea* (= *Rosmarinetea officinalis*) a západní acidofilní do třídy *Cisto-Lavanduletea*. Typickými druhy jsou např. *Rosmarinus officinalis*, *Lavandula latifolia*, *L. stoechas*, *Thymus vulgaris*, *Thymelaea passerina*, *Maiorana onites*, *Salvia* spp., *Teucrium polium*, *Cistus* spp., *Satureja thymbra*, ve východním Mediteránu *Sarcopoterium spinosum*. V těchto společenstvech se také typicky vyskytuje, hlavně v západním Mediteránu, křovitý *Quercus coccifera*. Ve Španělsku, na Baleárách, na západní Sicílii a na tyrhénském pobřeží Itálie přistupuje také palma žumara nízká (*Chamaerops humilis*). Méně jsou zastoupeny trávy, např. *Chrysopogon gryllus*, *Brachypodium ramosum* aj. Travinná vegetace je zastoupena především společenstvy efemerů a efemeroidů, které jsou v Mediteránu řazeny do okruhu třídy *TheroBrachypodietea*. Mořské pobřeží Mediteránu má na mnoha místech skalnatý charakter. Na těchto stanovištích, ovlivněných slaným sprejem, je zastoupena halofilní chasmo fytická vegetace třídy *CrithmoLimonietea* s význačnými druhy *Crithmum maritimum*, *Sedum litoreum*, *Silene sedoides* a různými druhy rodu *Limonium*, z nichž mnohé jsou endemity vázané jen na malý úsek pobřeží. Na místech, kde je mořské pobřeží pozvolné, se vytvářejí společenstva písečných pláží a dun. Jako první vegetace na plochých plážích, často zaplavovaných mořem, kde se uplatňuje vliv kapilárně vztlínající slané vody, se vyvíjejí porosty s *Agropyron junceum* (= *Elymus farctus*), dosahující většinou jen nízké pokryvnosti. Na tuto pobřežní zónu navazuje zóna pobřežních bílých dun. Na nich písek na povrchu vysychá, čímž dochází k jeho odふうávání a pohybu dun. Vysoké trávy, zejména *Ammophila arenaria*, písek zachycují, čímž dochází k jeho hromadění a tvorbě dun. Na nich se nově nahromaděný písek kořenovými systémy rostlin rychle zpevňuje. Tato společenstva patří do třídy *Ammophiletea*. Nevyskytují se v nich už halofyty, protože vodu dostávají prakticky jen z deště, ale přesto jsou vázána na pobřežní pás, protože slaný spray při bouřích jim přináší živiny. Kromě *Ammophila*

arenaria jsou význačnými druhy např. *Medicago marina* a *Eryngium maritimum*. Za bílými dunami je pás starších, zpevněnějších a humusem bohatších, tedy šedých dun. Nitrofilní pobřežní vegetace třídy *Cakiletea maritimae* je v Mediteránu vzácná, místy zastoupená společenstvy s *Euphorbia peplis*, *Salsola kali*, *Atriplex litoralis* aj. Halofilní společenstva mořských pobřeží jsou tvořena jednak jednoletými porosty se *Salicornia europaea* s. lat. (třída *Thero-Salicornietea*), jednak vytrvalými porosty sukulentních polokeřovitých slanorožců, jako je *Salicornia fruticosa* a *S. glauca* (*Salicornietea fruticosae*). Slaniska se necházejí zejména v lagunách a klidných zátokách, kde není pobřeží příliš ovlivněno vlnobitím. Podmořská vegetace je odlišná na skalnatých a na písčítých, resp. bahnitých substrátech. Na skalách jsou význačné porosty s makroskopickými řasami, např. s hnědými řasami rodu *Cystoseira*, v živinami bohatších vodách se zelenou řasou *Ulva lactuca*. Na bahnitých substrátech většinou v menších hloubkách (do 8 m) převládají tzv. podmořské trávníky s *Zostera marina*, na písčinách a ve větších hloubkách s *Posidania oceanica*. Oba typy podmořských trávníků patří do třídy *Zosteretea*.

Submediteránní oblast

Submediteránní oblast zaujímá areál původního rozšíření opadavých teplomilných lesů s absencí stepních, resp. lesostepních druhů. Táhne se od nejvýchodnějšího Španělska přes jižní Francii na jižní okraj Alp, zasahuje na Apeninský poloostrov a pokračuje poměrně širokým pásem podél dalmatského, iónského a egejského pobřeží na pobřeží Černého moře v Bulharsku. Klimaticky je pro toto území charakteristické zmírnění délky a intenzity letních such, stejně jako ochlazení zimy, při kterém už tvrdolisté dřeviny nemají optimální životní podmínky. Lednové průměrné teploty zpravidla neklesají pod bod mrazu, avšak teplotní minima po 5–6 měsíců v roce leží pod nulou. Většina srážek padá v zimě. Tvrdolisté dřeviny jsou nahrazovány opadavými dřevinami snášejícími letní sucho a chladnější zimy. Jsou to především různé druhy dubů, zejména *Quercus pubescens*, k němuž na Balkáně a Apeninském poloostrově přistupuje hlavně *Q. cerris* a v severním Španělsku *Q. pyrenaica*. K tomu přistupují na západě *Acer monspessulanum*, *A. opalus*, *Sorbus domestica*, *S. torminalis*, *Cerasus mahaleb*, *Cornus mas*, *Amelanchier ovalis*, *Pyrus amygdaliformis* aj., na Balkáně *Fraxinus ornus*, *Carpinus orientalis*, *Ostrya carpinifolia*, *Acer obtusatum*, *Cercis siliquastrum*, *Pyrus elaeagnifolia*, *Cotinus coggygria* aj. Klimaxová vegetace je tvořena teplomilnými doubravami řádu *Quercetalia pubescentis* (třída *Querco-Fagetalia*). Ostrůvky těchto společenstev se extrazonálně vyskytují na teplých a suchých stanovištích i na sever od submediteránní oblasti, zejména ve střední Evropě, kde však do nich pronikají mezofilní lesní druhy řádu *Fagetalia*. Naproti tomu v submediteránní oblasti je charakteristické vyšší zastoupení druhů skalních stanovišť, zejména chamaefytů a terofytů, i druhů vždyzeleného mediteránního lesa, např. *Anemone hortensis*, *A. apennina*, *Aristolochia pallida*, *Cercis siliquastrum*, *Cyclamen neapolitanum*, *Dioscorea balcanica*, *Jasminum fruticans*, *Juniperus oxycedrus*, *Phyllirea media*, *P. latifolia*, *Pistacia terebinthus*, *Pyracantha coccinea*, *Punica granatum*, *Rhus coriaria* atd. Význačnými bylinnými druhy pro mediteránní opadavé lesy jsou např. *Asparagus tenuifolius*, *Carex halleriana*, *Chrysanthemum macrophyllum*, *Coronilla coronata*, *Coronilla emerus*, *Crepis nicaeensis*, *Galium lucidum*, *Inula spiraeifolia*, *Limodorum abortivum*, *Ononis pusilla*, *Orchis simia*, *Paeonia peregrina*, *Saponaria glutinosa*, *Scabiosa gramuntia*, *Silene italica*, *Stachys recta* subsp. *subcrenata*, *Thesium divaricatum*, *Trifolium scabrum* a *Vicia dalmatica*. Specifický charakter mají submediteránní lesy Pyrenejského poloostrova. V Portugalsku a jižním Španělsku (a také v severozápadní Africe) jsou zastoupeny lesy svazu *Quercion valentinae* s dominantou *Quercus lusitanica* subsp. *valentina*. Jde o přechodný druh mezi vždyzelenými a opadavými duby (*Q. ilex* a *Q. pubescens*), jehož přezimující listy opadávají až při rozvoji dalších listů v příštím jaru. Tyto lesy střídají lesy s *Quercus ilex* ve vyšších polohách hor a na severních svazích. Pro oceaničtější části Španělska je typická vegetace svazu *Quercion pyrenaicae* s dominantním *Quercus pyrenaica* (= *Q. toza*). Tato společenstva se typicky vyskytují na kyselých substrátech a jsou v nich zastoupeny i mnohé druhy atlantských acidofilních doubrav. Ve středozápadním submediteránu je klimaxová

vegetace reprezentována společenstvy svazu *Quercion pubescenti-petraeae* z okruhu asociace *Buxo-Quercetum*, rozšířenými od střední Katalánie, kde tvoří reliktní ostrůvky, přes jižní svahy Pyrenejí, Provensálsko a jihozápadní výběžky Alp po západní svahy Apenin v Ligurii. Vyskytuje se také na Korsice, kde ale netvoří výrazný vegetační stupeň. Významnými diagnostickými druhy těchto doubrav jsou mediteránněatlantské druhy jako *Acer opalus*, *A. monspessulanum*, *Buxus sempervirens*, *Cotoneaster intermedia* nebo *Helleborus foetidus*. V Apeninách se místy na těžších půdách prosazuje vedle *Quercus pubescens* i balkánský *Q. cerris*. V oblastech s vyššími srážkami a mírnou zimou, zvláště převládají-li silikátové horniny jako např. na Korsice, mohou šípákové doubravy místy chybět a porosty s *Quercus ilex* mohou přecházet směrem do hor přímo v horské lesy s *Castanea sativa* a *Fagus sylvatica*. Typickými degradačními stadii těchto lesů jsou křoviny s *Buxus sempervirens*, *Corylus avellana*, *Amelanchier ovalis* a *Cotinus coggygria*. Na východní straně Apenin, jižních okrajích východních Alp a v illyrské oblasti přistupuje k dominantnímu *Quercus pubescens* také *Carpinus orientalis* a *Ostrya carpinifolia*. Zdejší porosty jsou fytoecologicky řazeny do svazu *Ostryo-Carpinion orientalis*, pro který je charakteristický výskyt illyrských endemitů. Fytogeograficky poněkud jiný charakter mají submediteránní lesy kontinentálnějiho středního a východního Balkánu (tzv. *Moesicum*). Tyto jsou zahrnovány do svazu *Syringo-Carpinion orientalis*, který je rozšířen v pahorkatinách až horách východního Srbska, jihozápadního Rumunska, východní Albánie, Makedonie, Bulharska a severního Řecka. Diagnosticky významnými druhy jsou pro tento svaz např. *Achillea clypeolata*, *Asperula montana*, *Asperula tenella*, *Buxus sempervirens*, *Delphinium fissum*, *Genista lydia*, *Paeonia peregrina* a *Syringa vulgaris*. Lesy submediteránního charakteru se vyskytují ještě na Krymu a na západním Kavkazu, kde zauímají poměrně úzký pás pobřeží do nadmořské výšky 500–700 m. Tato oblast je klimaticky ostře oddělena od kontinentálního jižního Ruska a Ukrajiny a má výrazně submediteránní charakter s letním suchem a maximem srážek v říjnu a únoru. Tato vegetace je řazena do svazu *Carpino orientalis-Quercion pubescentis*. Podobně jako v Mediteránu *Pinus halepensis*, která se v Submediteránu nevyskytuje pro svoje velké teplotní nároky, chová se v Submediteránu *Pinus nigra*, zauímající extrémní skalnatá stanoviště s vodním deficitem. Balkánské bory s *P. nigra* subsp. *pallasiana* jsou řazeny do svazu *Orno-Ericion carnea* s diagnostickými druhy *Asplenium adianthum-nigrum* subsp. *serpentinicum*, *Carex alba*, *Cytisus purpureus*, *Daphne cneorum*, *Erica carnea*, *Galium lucidum*, *Polygala chamaebuxus* aj. Obdobná stanoviště jako bory, tj. lokality na dolomitech, mramorech a chudých břidlicích, kde je menší konkurence listnatých stromů, zauímají také porosty se stromovým jalovcem *Juniperus excelsa*. Jde o vegetaci maloasijského původu, známou v Evropě ze severního Řecka, jižního Bulharska a jižní Makedonie. Pro Submediterán jsou typické kaštanové lesy s *Castanea sativa*, vyskytující se azonálně na kyselých substrátech, kde nahrazují opadavé teplomilné lesy. *Castanea sativa* je v Submediteránu pravděpodobně původní, její rozšíření bylo ovšem už v minulosti uměle zvětšeno, protože člověk tento strom pěstoval kvůli jedlým plodům. Podobně jako v Mediteránu, jsou říční nivy Submediteránu porostlé lužními lesy s *Populus alba*, *P. canescens*, *P. nigra*, *Salix alba*, *Ulmus minor*, *Juglans regia*, *Platanus orientalis*, s liánami jako *Clematis vitalba* a *Vitis sylvestris* a keři *Rubus caesius*, *Rosa canina*, *Prunus spinosa* a *Asparagus acutifolius*. Olše se vyskytuje jen vzácně, spíše jen ve slatinných olšinách s hojnými liánami (např. *Periploca graeca*, *Hedera helix*, *Humulus lupulus*, *Vitis sylvestris* a *Calystegia sylvatica*) a kapradinami (např. *Osmunda regalis*, *Thelypteris palustris* a *Pteridium aquilinum*). Původní opadavé lesy byly většinou mýcením a lesní pastvou degradovány na vždyzelené křoviny analogické macchiím, které se označují jako pseudomacchie. V nich se obzvláště dobře šíří *Quercus coccifera*, který je svými trnitými listy odolný vůči pastvě a dobře regeneruje po mechanickém narušení i po požárech. Pseudomacchie se pravými mediteránním macchiím podobají fyziognomicky, ale floristickým složením jsou značně odlišné. Křoviny s převahou opadavých keřů se na Balkáně označují jako šibljak; v něm se může uplatnit podle geografické polohy např. *Carpinus orientalis*, *Paliurus spina-christi*, *Juniperus oxycedrus*, *J. communis*, *Syringa vulgaris* a *Buxus sempervirens*. V kontaktu s pseudomacchiemi a šibljaky na

odlesněných stanovištích submediteránu vznikly nelesní bylinné a keříčkové formace, které jsou ale dosti odlišné od mediteránních garigues. I když v nich ještě vyznívají mnohé druhy typické pro garigues, uplatňují se ve větší míře byliny a trávy a tato vegetace se proto už vesměs řadí k třídě Festuco-Brometea, v západním Submediteránu do řádu Ononidetalia striatae a Brometalia erecti, v Dalmácii k řádu Scorzonero-Chrysopogonetalia a na jihovýchodě Balkánu k řádu Festucetalia valesiaca.

A.1.2. Příroda a původní obyvatelé Středozeří / Nature and original inhabitants

Současné moderní technologie archeologie - geofyzikální metody, fotogrammetrie, 3D skenování, radiokarbonová analýza, využití dronů aj. postupně mění některé zažitá schemata vývoje lidstva a civilizace.

Někdejší pravěké moře Středozeří pánve Tethys umožňovalo propojení nejen s Anatólií a Přední Asií, ale i se střední a kdysi i jihovýchodní Asií (přes dnešní Černomoří, Kaspické moře, Aralské a Balchašské jezero ještě před 4 mil. let, dříve i k Perskému zálivu, ještě dále k východu pak před 40. mil. let, kdy se srazila zemská deska indického subkontinentu s asijskou pevninou). Uvedená "trasa" se doposud projevuje při sledování areálů jednotlivých vegetačních taxonů území „Středozeří“.

Středozeří, šířeji pojaté až k Černému a Kaspickému moři, je specifické i skutečností, že sem nedosáhlo rozsáhlé evropské čtvrtohorní zalednění.

Kaspické jezero, na pomezí Evropy a Asie, největší na zemi, bezodtoké, pozvolna vysychá, dnes brakické (1,28 %), mořské i sladkovodní ryby, hloubka 28,5 m, mění se průběh pobřeží a i rozloha ostrovů, přítok hlavně Volha a Ural, navazuje Kazachstán, Turkmenistán, Írán, Ázerbájdžán, Rusko, těžba ropy je zde ze dna i na pobřeží.

Specifičností Středozeří je potřeba propojení na Atlantik (v období zamezení docházelo k vysychání Středozeřího moře vzhledem k vyššímu odparu než přítoku).

Středozeřího moře začalo vznikat před více než 5 mil. lety, kdy díky pohybu litosférických desek se do vysychajícího jezera s velkou rychlostí valila voda takže denně docházelo ke zvýšení hladiny až 10 m. Během 2 let vzniklo moře na ploše 2,6 mil. km² s objemem 4 mil. m³. Zde pak vznikly první civilizace.

V tomto specifickém dílu je sledováno propojení afrických, evropských a asijských prvků v evolučním mediteránním „středozeřího kotli“.

Platonův mýtus o Atlantidě se zřejmě opírá o reálnou minulost, kdy cca před 12 tis. lety se díky zemětřesení při pohybu tektonických desek ponořil tehdejší ostrov v Atlantiku, ležící poblíž Gibraltarské úžiny, pod hladinu, takže jeho vrchol je dnes 51 m pod hladinou moře.

Podobně, díky sopečné činnosti v oblasti ostrovů Santorin, došlo ke zničení vyspělé evropské minojské civilizace na ostrově Kréta před 4,5 tisíci lety (v polovině 17. st. př.n.l.). Pozůstatky sopečného kužele dnes tvoří pět ostrovů Santorin (Thíra) s podmořskou kalderou uprostřed. Vlna tsunami a vrstva popela od blízké sopky rychle zničila ojedinelou civilizaci.

Na z. pobřeží Itálie, jižně od Vesuvu, došlo díky seismicitě nad podzemním magmatickým krbem k potopení luxusního „hříšného“ města cca ve 4.st. př.n.l.,

Při zjednodušeném geomorfologickém pohledu je možno chápat, že oblast mezi Vesuvem a Etnou vč. Stromboli je jakýmsi „stratovulkánem“.

Erupce 24. 3. 536 stratovulkánu v severní Americe - asi stratovulkán Ilopango na ostrově San Salvador (dnes kalderové jezero) s ničivým mrakem prachu po dobu 18 měsíců, s opakováním v roce 539, způsobila ochlazení s. polokoule, ale i omezení slunečního záření během 14 let

(zastínění Slunce). Dopadem této přírodní katastrofy byl hladomor a Justiniánův mor, který zdecimoval polovinu obyvatel Středomoří (v Konstantinopoli umíralo až 10 tis. lidí denně). Dokonce došlo ke stimulaci vzniku pirátským loupeživých nájezdů Vikingů ve Skandinávii (kteří doposud byli zemědělci a rybáři - v důsledku hladomoru), a zřejmě i to podmínilo i zánik Římské říše a zánik raného období Mayské civilizace (250 - 550) a zřejmě i Egyptské kultury. Sopečný prach (s obsahem síranu) pokryl 10 tis. km², přičemž bylo vyvrženo 25 km³ horniny. V současnosti jsou jako supervulkány (schopné vyprodukovat víc než 1 tis. km² vyvrženin), považován např. Yellowstone, okolí Neapole, Nový Zéland, Sibiř, Sumatra, Chile aj.).

Zemětřesení

European Facilities for Earthquake Hazard and Risk (EFEHR), zabývající se škodami, které zemětřesení způsobují, uvádí, že větší zemětřesení, která zasáhla Evropu jen ve 20. století, měla na svědomí více než 200 000 mrtvých a obrovské finanční ztráty se zde nevyskytují. Zatímco zemětřesení nelze v současné době předcházet nebo je přesně předvídat, modely nebezpečí a rizik mohou pomoci vyvinout opatření ke zmírnění jejich dopadu, když udeří. Za tímto účelem výzkumníci z EFEHR zveřejnili nová hodnocení zemětřesení pro Evropu, včetně aktualizovaného modelu nebezpečí zemětřesení a prvního modelu rizika. V tomto nastavení se nebezpečí vztahuje k potenciálu zemských otřesů v budoucnosti a vypočítává se na základě znalostí o minulých zemětřesení a místních geologických podmínkách. Riziko mezitím zvažuje odhadované ekonomické a humanitární důsledky těchto potenciálních otřesů a zahrnuje takové faktory, jako je hustota obyvatelstva, místní sociální podmínky a zranitelnost zastavěného prostředí vůči seismické aktivitě. V Evropě musí být budovy v aktivních seismických zónách stavěny nebo modernizovány tak, aby splňovaly tzv. normu Eurocode 8, jejímž cílem je chránit lidské životy, omezovat škody a zajistit, aby životně důležité občanské infrastruktury zůstaly funkční. Aktualizovaný model potvrdil, že evropskými zeměmi s nejvyšším nebezpečím zemětřesení jsou Turecko, Řecko, Albánie, Itálie a Rumunsko následované dalšími balkánskými zeměmi. Odborníci však varovali, že dokonce i v oblastech s nízkými nebo středními odhady otřesů země může kdykoli dojít k ničivým zemětřesením. .

Původní obyvatelé

Prvotní obyvatelé se do Evropy a Středozeří přesunuly z oblasti Etiopie cca před 6000 roky, do Přední Asie cca před 10000 roky před n.l., do jižní Asie cca před 4500 - 8000 roky př. n.l.

Doposud není zhodnocena situace ve 13 - 10. st. př. n.l. v oblasti dnešního Egypta, Izraele a Jordánska, (Anaelites a Filištinští, Adonites), např. ve vazbě na těžbu měděné rudy ve vádí na Jordánské straně Mrtvého moře, její tавbu, transport, obchod a využití, ale i Davidovu a Šalamounovu říši.

Původní obyvatelé na Kanárských ostrovech byli Guančové, o nichž se zatím toho ví velmi málo.

Megalitický komplex Góbekli Tepe v jv. Turecku, jsou doposud nejstarší lidské stavby - staré 11 600 let (dle radiokarbonové analýzy), z konce poslední doby ledové, tvořené několika technologicky neuvěřitelně vyspělými kruhovými stavbami, které asi sloužily jako komplex svatyní, zásadně mění současné představy o civilizačním vývoji.

Jericho v Palestině, dnes Izrael, u Jordánu, sv. od Jeruzaléma, kult boha měsíce Jareah / Jerich, 8 - 0 tis. let př.n.l., hradba okolo města o 4 tis. let starší než egyptské pyramidy, zřejmě se jednalo o nejdéle osídlené město, nejnižce položené - pokračování na starém vzhůru),

Egyptská civilizace

Patří k nejdelším starověkým nezávislým vyspělým civilizacím, jež existovala cca 4,5 tis. let, v oblasti v dolního Nilu k prvnímu kataraktu a ovlivňovala východní Středozeří. Egyptská kultura je proslavena zejména:

- jedinečné stavby pyramid a chrámů
- rozsáhlou těžbou kamene (vápenec, žula, čedič) specifickými způsoby (např. s předchozím využitím ohně)
- nevídanou jedinečnou stavbou mamutích lodí pomocí svazování dřevěných prvků provazy z travnatých vláken
- centralizovaným státem s vyspělou strukturovanou skladbou společnosti, která měla placené dělnické profese, město stavitelů pyramid, lékařskou péči a specifické právní zákonitosti
- rozsáhlým obchodováním s jižní Nubií a východním Středomořím
- technikou mumifikace těl (vysoušení, využití natronu jako silikagelu)
- vyspělým zemědělským hospodařením v záplavovém území Nilu vč. vinařství.

Vrcholný rozvoj dosáhla ve 2. polovině 2. tisíciletí př.n.l., od poloviny 12. st. př.n.l. docházelo opakovanému úpadku vlivem nájezdů Nýbijsů, Asyřanů, Peršanů, řecko-makedonských Ptolemaiovců a v r. 30 př. n.l. Římany, k jejímu zániku došlo na přelomu 2. a 3. století nástupem křesťanství. Zásadní vliv na zánik starověké egyptské civilizace měla přebujelá byrokracie a sucho.

Deset ran egyptských

10 ran egyptských, které uvádí Bible (ve Starém zákoně v knize Exodus) a krátce i Korán se údajně udály před odchodem židů / Izraelitů z Egypta. Mojžíš s Áronem žádali po faraonovi propuštění svého lidu z otroctví. Protože faraon údajně nesouhlasil s jejich odchodem (exodem) do „Země zaslíbené“, seslal Hospodin na doposud kvetoucí Egypt postupně 10 katastrofických pohrom.

V současnosti dochází k názoru, že uváděné mýty návazných pohrom mohou mít reálný základ v klimatických a erupčních proměnách. Doposud stabilní teplé a vlhké klima rychle přecházelo v suché klima následujícími pohromami:

1. Krev ve vodě / Zkažení vod: Nil a přítoky začaly vysychat, voda se stala nepitnou, ryby umíraly a přemnožené řasy a sinice v mělkém a bahnitém toku mohly způsobit rudé zbarvení, např. *Plantkothrix rubescens* či *Oscillatoria rubescens* („burgunská krev“, která je i v Rudém moři). Tyto řasy mohou být toxické pro pijící zvěř.
2. Žáby: přemnožené žáby se z mělkých vod dostaly na souš kde hnily (možná i po toxických řasách) a zapáchaly, takže chyběli predátoři hmyzu. Obdobná situace se opakovala několikrát v historii v řadě různých míst.
3. Komáři: úhyn žab způsobil přemnožení komárů, kteří obtěžují člověka a dobytek a jsou přenašeči malárie aj. horečnatých onemocnění či vředů nebo dobytčího moru
4. Mouchy: úhyn žab způsobil i přemnožení much v obydlích, které obtěžují obyvatele i dobytek, např. fodalky stájové (*Stomoxys calcitrans*), které způsobují i vředy
5. Dobytčí mor: vzhledem k nedostatku čerstvé pitné vody i její kontaminaci, ale i potravin docházelo snadno k epidemickému rozšíření moru chovaného dobytka (např. dobytčí mor)
6. Vředy: dalším dopadem mohl být růst vředových onemocnění (např. hnisavé neštovice / *Staphalococcus aureus*)
- 7-8. Temnota a krupobití: asi před 3,5 tisíci lety došlo k rozsáhlé erupci sopky Théra na ostrově Santoriny a cca před 3 tis. lety bylo pak dokonce opuštěno starověké město Piramesse, které bylo metropolí faraona Ramesse II (1279-1213 př.n.l.). Sopečný výbuch vytvořil rozsáhlá oblaka sopečného prachu, který se mohl oblasti Egypta srazit s bouřkovým systémem a způsobit tak ojedinělé krupobití, které zničilo úrodu a potlouklo ostatní byliny i stromy. Temnota: trvající 3 dny mohla být důsledkem erupce sopečného popela
9. Kobylky: sopečný popel může stimulovat srážky a vlhkost, což může vyvolat migraci kobylek, které sežerou vše co ještě zbylo po krupobití

10. Smrt prvorozených: mohlo jít o napadení obilí plísní díky toxickým řasám, kterou dostávali prvorození.

Uvedený sled událostí mohl způsobit emigraci značných skupin obyvatel i dalších obyvatel.

Ve Středozeří je také ohnisko prvotního zemědělství a historické domestikace, resp. pěstování starých kulturních rostlin, které se pak dále šířily obchodními karavanami.

V úrodném aridním území „Úrodného půlměsíce“ východního Středozeří (převážně Mezopotámie) se v období 12 500 - 9 500 př. n.l. rozvinulo jedno z prvních zemědělství a vznikla zde velmi stará města a městské státy (natufská kultura ovládala region Levanty. Jedná se o území začínající u Perského zálivu, tzv. Mezopotámie (oblast řek Tigris a Eufkrat, resp. Persie) - dnešní Irák, Fénicie - dnešní jv Turecko, Libanon, Sýrie (Tel Abú Hurejra), dále území Palestiny - dnešní Palestina, Izrael a Jordánsko a také Egypt v oblasti dolního Nilu.

Nejstaršími obyvateli zde byli Sumerové, kteří zřejmě okolo 6 tis. let př. n.l. připluli z jv. Asie (z povodí Indu) do Perského zálivu. Ti jako první začali používat obrázkové a posléze klínové písmo, vynalezli kolo, hrnčířský kruh a vybudovali mnoho městských států, např. město Ur. Bylo zde kontinentální podnebí s teplotami + 50° C až -5° C (jaro začínalo v II-III, kdy docházelo k rozvodněním řek, období sucha začínalo koncem června a končilo v září). Trvalá sídla budovali v místech migrujících stád gazel, zušlechtili několik druhů místních divokých trav a začali pěstovat ječmen, pšenici jednozrnku a dvouzrnku a žito, ale také sezam, hrách a boby (ale i cibuli, česnek, salát a kopr). Kromě toho pěstovali fíkovník, vinnou révu, mandlovníky, jabloně a hrušně. Vybudovali systém umělého zavlažování (kanály a nádrže), avšak došlo k salinizaci půd ekologické katastrofě a kolapsu vyspělé kultury kolem r. 2370 př.n.l. Sofistikované vodní systémy budovali již cca 4900 l.př.n.l. (avšak starší jsou v Číně - lid Liang-ču cca 5300 l.př.n.l.). Podle historiků zde byla první válka o vodu mezi městskými státy Lagašem a Ummou přibližně před 4,5 tis. lety. Zdejší Akkadská říše se vlivem dlouhého období sucha a prašných bouří v období 4510 - 4260 (2900 - 2334 - 2140) př. n.l. rozpadla.

zdroj: NormanEinstein (www.wikipedia.org)

Na Zemi existuje pouze pět malých oblastí s mediteránním typem klimatu (na cca 1 až 2 % povrchu souše), které hostí cca 20 % druhů rostlin této planety. Tyto oblasti jsou téměř tak bohaté jako tropické deštné lesy - cca 25 000 rostlinných druhů. Jedná se obvykle o území mezi 30-40° zeměpisné šířky na západních pobřežích kontinentů a na východ od chladných mořských proudů (které přinášejí zimní srážky), se subtropickým klimatem.

Nejstarší psané jazyky

- sumerština v j. Mezopotámii, cca 3300 l př.n.l.
- raná egyptština, cca 3300 př.n.l.
- akkadština v s. Mezopotámii, cca 2800 př.n.l.
- chetitština v s. a stř Malé Asii, z 16. st. př.n.l. (rozluštil Bedřich Hrozný kolem r. 1917)
- mykénština v Řecku. Krétě a Kypru, ze 14. st. př.n.l.

Ve starověku zde postupně dominovaly tři nejlidnatější říše:

- Perská říše, 559-330 př.n.l., v r. 480 př.n.l. v ní žilo 50 mil. ob., tj. 44 % obyvatel Země, přičemž k ní patřily Malá Asie, Sýrie, Palestina, Mezopotámie, Egypt, část Balkánu a Íránské oblasti až k Indii, její úspěch spočíval v toleranci, vč. náboženství (když v r. 539 př.n.l. dobyla Babylon, vládce Kyros osvobodil Židy z otroctví a umožnil jim návrat do Judeje a vybudování druhého jeruzalémského chrámu a vydal listinu práv a svobod), vynikající byl vodohospodářský systém a chladicí jámy, vynikající byl i poštovní systém
- Maurjovská říše, 322-185 př.n.l., ve 2.st. měla 50 mil. ob., v Indii, zformovala spravedlivé daně, vyvážela textil a hedvábné zboží, koření a exotické potraviny, vládce Ašóka se nakonec obrátil k buddhismu
- Římské císařství, 37 př.n.l.-395, 57 mil. ob, v r. 27 př.n.l., armáda byla základem impéria, otroci tvořili asi třetinu obyvatel Říma.

Balkán

původně zalesněná Stará planina (třetihorní pohoří), pak jv. Evropa s výbušnou směsicí národů, náboženství a kultur, dnes Černá Hora, Bosna a Hercegovina, Kosovo, Albánie, Severní Makedonie, Bulharsko, většina Chorvatska, část Srbska, Řecko bez ostrovů, evropská část Turecka, Dobrudža v Rumunsku.

Náboženství

Judaismus

abrahámovské náboženství židovského národa silně spojeného s Izraelem, Tora je boží zákon, jejich sakrálním objektem je synagoga

Islám

monoteistické abrahámovské náboženství založené v 7. století na učení proroka Mohameda, náboženského a politického vůdce, od 7. století. Islám vyznávají Arabové, přičemž ten je míněn jako „podrobení se“ Bohu - arabsky Alláh. Stoupenci islámu se nazývají muslimové, až 2 mld. obyvatel (po křesťanství nejvíc), zejména severní a střední Afrika, Arábie, východní Středozeší až po Indonésii, s větvemi Sunnité (80%) a Sijité. Ibádija / Ibádžijové sekta (Omán, Zanzibar, Alžírsko, Libye, Tunisko, v. Afrika), zcela zahalené spěchající ženy, povinností je 5 úkonů - pilířů: přísaha modlitba a vyznání víry, každodenní modlitby 5x/den, před tím očista (ruce, nohy, obličej, tělesné otvory) u mešit, lázně jen bohatší, almužna, půst v měsíci ramadán a povinná pouť do Mekky (hadždž). Džihád je náboženská povinnost muslimů usilovat o rozšiřování islámu ve vlastním srdci i ve světě. Právo šaria čerpá z

Koránu a hadisů. Patří sem např useknutí ruky za krádež či ukamenování za cizoložství, sakrálním objektem je mešita, součástí je minaret. Není sekularizován, tedy je součástí státu. Nejposvátnější místa islámu jsou Masdžid al-Haram v Mekce, Al-Masdžid an-Nabawi v Medíně a mešita Al-Aksá v Jeruzalémě.

Křesťanství

monoteistické abrahámovské náboženství, soustředěné kolem života a učení Ježíše z Nazaretu. Ježíš jako mesiáš / Kristus jako Boží syn je spasitelem lidstva. Křesťanství vzniklo z antického judaismu na území Palestiny. Vánoční svátky připomínají narození Ježíše Krista (Boží hod vánoční). Velikonoce jsou oslavou zmrtvýchvstání Ježíše Krista a obdobím spojeným s vítáním jara, s Velkým pátkem a Velikonočním pondělím, sakrálním objektem je kostel

Dobrá znalost rostlinné říše byla starověkem vysoce ceněna, v **biblickém pojednání** o moudrosti krále Šalomouna se dokonce dočteme, že i on vytvořil jakousi vlastní botaniku – dokázal prý vyprávět o libanonském cedru stejně poutavě jako o mechu rostoucím na zdi.

I když v Bibli najdeme stovky zmínek o nejrůznějších rostlinách, počet samotných druhů je pouhým zlomečkem celkového množství všech rostlinných druhů Blízkého východu. Jenže nakonec ani to málo není nikdo schopen beze zbytku přiřadit k dnešním druhům. V časech biblických se při rozlišování rostlinstva nehledala teprve novověkem silně zdůrazňovaná příbuznost, rostliny byly posuzovány povrchněji jen podle jakékoli podobnosti. A ta mohla být zavádějící i pro znalce už tehdejší.

Můžeme si to osvětlit na příkladu biblického podobenství o koukolu v obilí. Koukol byl na dávných obilných polích nemile viděným hostem, mouka, do níž se dostal, mohla způsobit otravu. Od trávu připomínajícího obilí se koukol špatně rozeznával, byla to přece také jenom tráva – určitě chápete, že se nejednalo o hvozdíkovitou rostlinu, které až my v současnosti říkáme koukol (*Agrostemma githago*), v oněch dobách byl koukolem míněn trávovitě vyhlížející jílek mámivý (*Lolium temulentum*). Obdobná záměna s fatálními následky se mohla objevit i u rozlišování některých rostlin léčivých od podobných prudce jedovatých. Staré spisy o rostlinách sice věnovaly dost místa zmínek o těchto zálučnostech, doplňovaly je i soupisy používaných synonym a jmen národních, přesto to snadné vůbec nebylo. Zajímavé, i když ne zcela do detailu propracované hledisko při starověkém třídění rostlin spočívalo v porovnávání délky jejich vegetační doby – je to snad typicky blízkovýchodní kritérium, tamní suché a horké klima totiž dokáže rychle spálit kdeco. Na náznak tohoto pohledu narazíme ještě v Bibli kralické, a to hned v jedné z prvních vět: „Potom řekl Bůh: Zplod' země trávu, a bylinu vydávající símě, a strom plodný, nesoucí ovoce...“ (Gn 1,11). Všimněme si, že kromě stromů a bylin tu jsou uvedeny i trávy, jež bychom dnes od bylin neoddělovali (dokonce už středověk s tím měl problém, jeho četná kulturní centra totiž už ležela v klimaticky méně extrémních oblastech). Právě nejrychleji pomíjející rostliny bývaly Bibli často označovány za trávy a určitě sem kromě skutečných travin náležela i většina planého kvítí – cejch krátkého žití nesla třeba i lilie. Zrovna o těchto rostlinách hovoří známé rčení o podobnosti veškeré slávy a polní trávy. Houževnatější kořínek byl přisuzován bylinám, k nim můžeme přiřadit vše pěstované a také ještě některé rostliny plané, například tykvovitě či **laskavcovité**, ty totiž také nechřadnou hned při prvním letním vedru. Z dnešního pohledu sem mohly patřit i mnohé keře. Osobitě postavení měly v této skupině rostliny s trny, ty byly od pradávna tolerovány v plotech ohraničujících pole a pastviny, v suchých měsících sloužily jako pastva pro chované kozy a osly, využívaly se rovněž k topení. Byly však zároveň symbolem Božího hněvu a trestu, ostatně trnová koruna byla nasazena i na hlavu Ježíšovu. Zvláštní skupinou byly i hořké byliny, jež měly Izraelcům připomínat trpké časy v Egyptě. Není jisté, o které byliny přesně šlo, snad k nim patřila locika, čekanka nebo řeřicha. Zbývají už jen stromy. Ty si v tamní krajině na lesy značně chudé

vysloužily obzvláštní pozornost, označovaly posvátná místa i hroby, byly vysazovány před chrámy. Nejčastěji jsou v Bibli jmenovány cedry, palmy, olivovníky, fíkovníky, zcela nejvíc však zaujmou Strom poznání dobrého a zlého a Strom života. To nejskvělejší bylo v dobách biblických kladeno právě do stromů, kdo ví, co všechno by nám o nich prozradil moudrý Šalomoun.

....

Mediterránní biom

Více než 2/3 mediteránního biomu je v okolí Středozevního moře (od Pyrenejí k pohoří Taurus, resp. od Kanárských ostrovů po Jordánsko). Středomořská pánev je ohniskem biodiverzity (mj. oblasti, jež podporuje více než 1500 endemických druhů, zde cca 80 % evropských). Velké množství endemitů je zejména na některých ostrovech (Kypr, Kréta, Korsika aj.), ale i vzhledem k 6 vegetačním pásmům a migrační křižovatce. Někdejší pravěké moře středozemní pánve Tethys umožňovalo propojení nejen s Anatolií a Přední Asií, ale i se střední a kdysi i jihovýchodní Asií (přes dnešní Černomoří, Kaspické moře, Aralské a Balchašské jezero ještě před 4 mil. let, dříve i k Perskému zálivu, ještě dále k východu pak před 40. mil. let, kdy se srazila zemská deska indického subkontinentu s asijskou pevninou). Uvedená "trasa" se doposud projevuje při sledování areálů jednotlivých taxonů. Specifičností Středozeví je potřeba propojení na Atlantik (v období zamezení docházelo k vysychání Středozevního moře vzhledem k vyššímu odparu než přítoku).

Makaronésie je souhrnné označení 4 ostrovních skupin sopečného původu v Atlantském oceánu:

- Azory / Azorské ostrovy
- Madeira
- Kanárské ostrovy (max. Pico del Teide 3718 m), aktivní, krásná kaldera, lanovka,
- Kapverdy / Kapverdské ostrovy.

Významné jsou mlžné tvrdolisté stálezelené lesy (vavříny), sukulentní křoviny, ale i třetíhorní endemity. Významnými rody jsou hadinec / *Echium*, mléc / *Sonchus* a hojník / *Sideritis*.

Tzv. Středozeví je jednou z nejbohatších podoblastí holoarktické oblasti, kde ale stálezelené lesy v okolí Středozevního moře byly postupně vykáčeny: *Quercus ilex*, *coccifera*, *suber*. *Pinus halapensis*, *pinia*, *Fagus orientalis*, *Cupressus sempervitens*, *Cedrus libani*. *Laurus nobilis*. *Castanea sativa*, *Olea europaea*, *Juniperus phoenicea*, *oxycedrum*, *Pistacia*, *Arbutus*, *Cistus*, *Rhamnus*, *Viburnum* aj.

Dnes převažují tyto typické významné **biotopy**:

- křovinaté macchie (fonet. makchie, maquis), pobřeží Středozevního moře, Atlas, s hustými porosty stálezelených křovin, obvykle výšky 1 - 5 m, např. pistácie/lentyšky - *Pistacia lentiscus*, planiky - *Arbutus unedo*, přestup - *Smilax aspera*, vřesovce - *Erica arborea*, jalovec - *Juniperus (oxycedrus, phoenicea)*, vavříny - *Laurus nobilis*, zimoztráz - *Buxus*, vítečník - *Spartium*, listnatec - *Ruscus aculeatus*, spolu s planými olivovníky - *Olea europaea*, keřovitými duby kermeskými - *Quercus coccifera* aj.
- nízké porosty garigue (z fr. garrigue, foneticky garik, frygana, v Izraeli batha), jsou otevřené porosty travin a bylin spolu s aromatickými polokeři a keříky, obvykle do 0,5 - 1,5 m výšky, např. cisty - *Cistus*, levandule - *Lavandula*, myrta - *Myrtus*, tymián - *Thymus*, máta - *Mentha*, ruta - *Ruta*, šalvěj - *Salvia*, rozmarína - *Rosmarinus officinalis*, saturejka - *Satureja*, sápa - *Phlomis*, kručinka - *Genista*, mateřídoušky - *Thymus*, zimoztráz - *Buxus*, dřevité pryšce - *Euphorbia dendroides*), keřovitý dub kermezový - *Quercus coccinea*, mnohdy jako degradované macchie
- přímořská písčité pobřeží (s malým přílivovým dmutím 30 - 50 cm) a písčité duny (ergú)
- slaniska a solné pánve s halofytními rostlinami
- skalnatá pobřeží
- poušť

- stálezelené lesy s neopadavými duby vč. korkového, cedry, vavříny, borovicemi, olivovníky, pistáciemi a jilmy jen ojediněle
- listnaté opadavé lesy pouze v torzech
- stepní a aridní trvalé travnaté porosty
- ústí řek a jejich bahnité břehy
- kulturní sady (plantáže) oliv, vinic, citrusů, kaštanovníků, fíkovníků, datlovníků, broskvoní, mandloní, bavlníku aj.
- zemědělské plochy obilnin (rýže), cukrové třtiny, zelenin, aromat. a kořeninových rostlin (levandule)
- kulturně pěstované lesy (plantáže) korkových dubů, borovic, topolů aj. dřevin.

Lesy na okrajích "Středomořského bazénu" patří mezi 15 světově nejcitlivějších území, které si prioritně zasluhují nejvyšší ochranu dle UNEP OSN. Na základě programu OSN pro životní prostředí UNEP (United Nations Environment Program) byl v r. 1975 sestaven Středomořský akční plán (Mediterranean Action Plan), známý pod zkráceným názvem Med Plan.

Středozevní mediteránní klima je orientačně vymezováno možností pěstování olivovníku evropského. Optimální růstové teploty se zde pohybují v rozmezí 22 - 25⁰ C, charakteristické je dlouhé sluneční záření 2500 – 3500 hodin za rok. Toto klima se vyznačuje

- dlouhým, horkým, suchým létem (vysoký tlak), kdy od června do začátku září téměř neprší, denní teploty často přesahují 30⁰ C, přičemž převážně odkvetlá vegetace vadne, usychá a krajina vyprahne a zhnědne
- krátkým podzimem, kdy nastává období sklizně oliv a vinic
- vlhkou mírnou zimou, kdy většina srážek spadne od listopadu do února (k rovníku se přesouvá západní proudění) a teploty zřídka klesají pod 5⁰ C (přezimování ptáků ze severní a střední Evropy)
- květnatým jarem, kdy vykvétá převážná množství rostlin od poloviny března do konce května (terestrické orchideje, vřesovce, aj.)

Dle současné tradice místní hospodáři sází rychle rostoucí „eukalypty na téměř okamžité použití (již po 8 letech), pinie pro své děti a korkové duby pro své vnuky“. Korkový dub poskytne 1. úrodu po 25 letech a teprve až po dalších 20 letech je kvalitní kůra na vinné zátky. Dnes je EU omezována těžba korku, ten se přestává vysazovat a vinné zátky jsou lidované.

Doc. V. Zelený v publikaci Rostliny Středozevní uvádí:

„Pro oblast Středozevní v průměru platí, že srážky jsou v nížinách a středních polohách téměř výhradně dešťové a jsou soustředěny do měsíců, kdy je v ČR doba vegetačního klidu: pršet začíná většinou v říjnu a deště končí nejpozději v dubnu. V letních měsících nastává různě dlouhé bezoblačné období, kdy prší jen výjimečně, při občasných bouřkách z tepla. V přehřátém vzduchu vznikají někdy víry, zdvihající sloupy prachu. Typické mediteránní klima s mírnou deštivou zimou a suchým horkým létem se vysvětluje periodickým posouváním pásu subtropických anticyklon. V letním období, kdy jejich vliv převažuje, vznikají v pásu od Azor po severní Afriku, posunují se do Středozevní a vytlačují oblasti nízkého tlaku do střední a severní Evropy. Přes zimu se naopak odsouvají k jihu do Afriky a do Středozevní zasahují jižní okraje frontálních systémů ze severní Evropy, přinášející deště.

Oblast mediteránu lze charakterizovat zejména klimatickými podmínkami, které umožňují růst určitých, pro tuto území charakteristických druhů rostlin. Mediteránnímu klimatu nejvíce odpovídá dnes již téměř neexistující pás pobřežních stálezelených lesů, které kdysi lemovaly zřejmě všechna pobřeží Středozevního moře s výjimkou delty Nilu a asi i některých částí pobřeží Libye. Tyto lesy tvořily hlavně tvrdolisté dřeviny, především některé duby (cesmínový, kermesový a korkový), vavřín sličný, borovice pinie, přímořská i halebská, planý olivovník aj. druhy stromů, a řada rovněž neopadavých keřů v podrostu.“

Subtropické (mediteránní) území Středozeří původně bylo převážně tvořeno charakteristickými stálezelenými lesy, tj. porosty tvrdolistých dubů – Quercus (cesmínový - ilex, kermesový - coccifera, korkový – suber, valonkový - ithaburensispubescens - pýřitý aj.), vavřínů – Laurus nobilis, borů - Pinus (pinie - pinea, borovice přímořská – pinaster / maritima, halebská – halapensis, černá - nigra ssp. laricio aj.), cedry – Cedrus (atlaský – atlantica, libanonský - libani), kařtanovníky - Castanea sativa, cypřiři (Cupressus sempervirens), platany (Platanus orientalis), jedlemi - Abies cephalonica, planými olivovníky (Olea europaea). Po jejich vykácení či vypálení (případně přechodném využívání sekundárními kulturami) **a posléze „přenechání“ přírodním procesům však samovolnými přírodními procesy (tj. bez asistence člověka) nedošlo k obnově přirozených porostů** - v optimálním případě v lokalitách bez erozních dopadů došlo k vývoji nízkých „polokeřovitých“ porostů garigue, případě keřovitých trnitých porostů makchií. Souvislejší lesní plochy se zachovaly pouze na Sardinii – kde Sardové trvale odmítají zřizení národního parku, přičemž je tam jedno z nejvýznamnějších přírodních prostředí Evropy, či v jižní Itálii – Katalánsku a na Krétě. **Pouze díky osvíceným vizím některých zodpovědných lidí jsou původní lesní porosty lokálně, dlouhodobě opožďeně obnovovány** (např. na Krétě, Chorvatsku – Dinárské hory, Řecku, Korfu aj.) záchrannými výsadbami např. cedrů, borovic (b. halebská, pinie), dubů (korkový, cesmínový), neboť byly prioritně káceny dřeviny s kvalitním dřevem na loďe a stavby zejména Římány a Benátčany (čimž bylo „úspěšně“ zlikvidováno genetické centrum cenných dubů), ale neděje se tak díky „vědecké koncepci“ úředníků EU, přestože vegetační struktura zásadně ovlivňuje koloběhy látek, vody a energií, ale i klimatické poměry.

Středozeří patří k nejděle trvale osídleným územím Země a tzv. křiřovatelce lidských kultur. K významným prvotním zemědělským územím patří zejména Mezopotámie (v nířinách mezi Eufratem a Tigridem), díky Sumerům a to již od 6. tisíciletí př. Kr., s řadou menších, relativně nezávislých městských států a pěstováním řady plodin v úrodných územích za pomoci závlahy rozváděných kanály. V Přední Asii došlo k prvotní domestikaci řady kulturních rostlin, např. pšenice dvouzrnka (polba, Triticum dicoccum, ječmen dvouřadý (Hordeum distichum), řada luřtěnin, palma datlová (Phoenix dactylifera) a později i řada ovocných stromů. Větřina u nás používaných rostlin, V pravěku se u nás pěstovaly z obilovin pšenice jednozrnka a dvouzrnka, které byly v době stěhování národů nahrazeny pšenicí setou. Větřina u nás pěstovaných plodin pochází z Blízkého východu, např. řito, oves, pšenice, ječmen, hrách, čočka, (brambory a kukuřice ze Střední a Jiřní Ameriky), přičemž původní je u nás pouze chmel.

Středozeří (Středomořská mediteránní) oblast byla výrazně ovlivněna antickou civilizací a posléze i arabskou, později byly vazby na východ naruřeny militantními akcemi Mongolů a následně Turků.

Od konce 3. století do 10. století se v celém západním Středozeří projevovaly značné klimatické změny, jeř způsobily, že se podnebí na Iberském (Pyrenejském) poloostrově stalo suřším a teplejším. Vládnoucí Visigóti, jako pastevcí měli zájem na získání co největřích rozloh pastvin a jejich intenzivním spásání, což přispělo k rostoucí ariditě těchto oblastí. Neměli řádné zkušenosti potřebné k řízení značně komplikovaných a technologicky náročných zemědělských a pěstebních prací a nedovedli na tyto změny reagovat. V průběhu sedmi století tak docházelo k četným hladomorům a epidemiím, jeř byly důsledkem i příčinou politického úpadku. Později, v islámské době tomu muslimové čelili rozsáhlým systémem umělého zavlařování a přechodem k pěstování plodin lépe přizpůsobených změněným klimatickým podmínkám.

Kaufmann H. (Maurové a Evropa – cesty arabské vědy a kultury), 1982

Ve Středozeří se vyskytuje vřhledem ke specifickým podmínkám a teplému klimatu mimořádně množství:

- řřetihorních reliktu, vč. dřevin, např.: smrk omorika - Picea omorika, cedr atlaský a libanonský - Cedrus atlantica, C. libani, borovice pinie - Pinus pinea, různé druhy jedle kefalonská,

- alžírská, španělská - *Abies cephalonica*, *A. numidica*, *A. pinsapo*, dále jírovec maďal - *Aesculus hippocastanum*, platan východní - *Platanus orientalis*, kaštan jedlý - *Castanea sativa*, rohovník ušlechtilý - *Ceratonia siligua*, vavřín ušlechtilý - *Laurus nobilis* (Madeira - *laurisilva*, BR UNESCO), oleandr obecný - *Nerium oleandr*, zmarlika Jidášova - *Cercis siliquastrum*, myrta obecná - *Myrtus communis* aj.
- geofytů, přežívajících suché období cibulemi, hlízami či oddenky, např. půvabné bramboříky - *Cyclamen*, česneky - *Allium* aj.
 - ostnitých a trnitých rostlin (jako obrana před spásáním a nadměrnou transpirací)
 - aromatických rostlin, např. levandule - *Lavandula officinalis*, tymián - *Thymus vulgaris*, rozmarýn - *Rosmarinus officinalis*, ruta - *Ruta graveolens*, šalvěj - *Salvia officinalis*, dobromysl - *Oryganum vulgare*, majoránka - *Majorana officinalis*, saturejka - *Satureja hortensis*, meduňka - *Mellisa officinalis*, myrta - *Myrtus* aj.
 - terestrických orchideí, zejména překrásných tořičů - *Ophrys*, vstavačů - *Orchis*, *Serapias*, *Barlia*, aj.
 - domestikovaných kulturních rostlin, např. oliva evropská - *Olea europaea*, réva vinná (*Vitis vinifera*), datlovník pravý (*Phoenix dactylifera*), vavřín ušlechtilý - *Laurus nobilis*, brukev řepka - *Brassica napus*, hlávkové zelí - *Brassica oleracea* convar. *sabaua*, kedluben - *Brassica oleracea* convar. *gyngylodes*, kapusta - *Brassica oleracea* convar. *sabauda*, květák - *Brassica napus* convar. *botrytis*, salát (locika setá) - *Lactuca sativa*, celer - *Apium graveolens*, pastinák setý - *Pastinaca sativa*, bob obecný - *Faba vulgaris*, čočka jedlá - *Lens esculenta*, česnek - *Allium*, hořčice bílá - *Sinapsis alpa*, řepa a mangold - *Beta vulgaris*, chřest obecný - *Asparagus officinalis*, štěrbák endivie - *Cichorium endivia*, artyčok zeleninový a kardový - *Cynara scylomus*, *C. cardunculus*, kmín luční - *Carum carvi*, kopr vonný - *Anethum graveolens*, bedrník anýz - *Pimpinella anisum*, fenykl obecný - *Foeniculum vulgare* aj.
- (a v kontaktní jz. Asii zejména obilniny: rýže – *Oryza*, pšenice - *Triticum*, ječmen - *Hordeum*, oves - *Avena* a žito - *Secale*, cibule kuchyňská - *Allium cepa*, fazole setá - *Phaseolus sativus* a mrkev obecná - *Daucus carota*)
- okrasně pěstovaných rostlin, např. tulipán - *Tulipa*, narcis - *Narcissus*, sasanka - *Anemone*, denivka - *Hemerocallis*, vřesovec - *Erica*, čilimník - *Cytisus*, myrta - *Myrtus*, rozmarýna - *Rosmarinus*, žumara - *Chamerops humilis*, Helxine, vavřín - *Laurus*, oleandr - *Nerium* a ohromného množství dalších bylinných i dřevinných taxonů.

Typické jsou zde zejména pomalu rostoucí stálezelené keře, se sklerofylními listy (malými, kožovitými, se silnou vrstvou kutikuly).

Domestikace

Blízký východ: pšenice, ječmen 9 tis. let př.n.l.,

prasata 9 tis. let př.n.l., skot 8,5 tis. let př.n.l., kozy a ovce 7,5 tis. let př.n.l.,

Dlouhodobé rozsáhlé zemědělské obdělávání půd vč. spásání a **těžba dřeva zdecimovalo původní porosty stálezelených dubů, vavřínů, cedrů a borovic na rozlehlé, obtížně přístupné makchie** (typické je např. pohoří Velebit v Chorvatsku). V současnosti původní vegetace tvoří nepatrný podíl ploch - pouhých cca 4,7 % (cca 110 tis. km²). V současnosti jsou proto intenzivně těženy tropické deštné lesy zejména v Amazonii, ale i Africe a jv. Asii. Dřevařské mafie z velké části nelegálně těží nejcennější dřeviny, zejména pro evropské trhy (hlavně pro Německo). Velmi cenné jsou dýhy na nábytek a stěny (při nichž je odpad až 2/3 stromu), ale i pro jiné velkoplošné materiály a další využití. Moderní technologie dokáží z dřevního odpadu zpracovat na překližky, dřevotřísky, dřevovláknité desky a další komodity. Proti kácení tropických lesů bojuje Hnutí Chipko - "obejmi strom", inspirované nenásilným odporem ghándiovské filozofie. Proto se výhledově navrhuje vypracování genetického pasu tropických dřevin, které prokáží druh a místo původu.

Horský fenomen hlavních pohoří

Pro vegetační pokryv je zásadní teplotní změna se zvyšující se výškou - vertikální teplotní gradient, který je v průměru $0,7^{\circ} \text{C} / 100$ výšky. Orografické vazby významně ovlivňují srážkově poměry, horské ledovce jsou hlavní zdrojnicí nejvýznamnějších řek světa.

Atlas - v Maroku, Alžírsku a Tunisu, max Džabal Tubkal 4167 m, značná biodiverzita, ve Vysokém Atlase *Cedrus atlantica*, jalovce, borovice, tisy, jedle, stálo- duby, *Argania spinosa* (spásají kozy, pak olej), olše, fíkovníky, olivovníky, ořešáky, dnes obydlí až na hranici lesa ve 3000 m, dnes alpské TTP pastviny, hvězdicovité, křížaté, hluchavkovité, krtičníkovité, *Calamintha*, *Draba*, *Lavandula*, *Paronichia*,

Pyreneje - hřeben mezi Španělským a Francií od Atlantiku ke Středozevnímu moři v délce 415 km, max Pico de Aneto 3404 m, vegetačně od *Olea europaea* a *Quercus ilex* ke *Castanea sativa*, *Quercus robur*, *Fagus sylvatica*, *Acer pseudoplatanus* a *Sorbus aucuparia* k jehličnanům a *Rhododendron ferrugineum*. v TTP *Festuca supina*, *F. bordierei*, *Dryas octopetala*, *Leontopodium alpinum*, *Hieracium alpinum*, *H.aurantiacum*, *Empetrum hermaphroditum*, zakrslé vrby, brusnic aj., specif. *Dioscorea pyrenaica* a *Ramondia myconi*. NP de Ordesa (Monte Perdido 3355 m), NP de Aigüilles Tortes a Sant Maurici. NP de los Pirineos.

Sierra Nevada - ve Španělsku, max Mulhacén 3482 m, vegetace: *Pinus sylvestris*, *Castanea sativa*, *Quercus ilex*, *Genista hirsuta*, *Erinacea pungens*, *Astragalus boissieri*, *Quercus lusitanica*, *Juniperus nana*, *J.sabina*, *Arenaria tetraquetra*, *Festuca indigesta*, *Plantago nivalis*, *Viola nevadensis*, *Ranunculus acetosellaefolius*, *Saxifraga nevadensis*, *Linaria nevadensis*, *L. glacialis*, *Erinacea pungens*, BR

Kantanberské pohoří - ve Španělsku, max. Torre de Cerredo 2648 m, 200 vrcholů přes 2000 m, BR a NP Picos de Europa, soutěska řeky Cares (Božské hrdlo) hluboká až 1000 m, Ca, hydroelektrárna

Apeniny - v Itálii, cca 1200 km, max. Como Grande 2912 m, vegetace lidskou exploatací převážně mýcení, vysoušení až ekologická destrukce, řada endemitů i glaciálních reliktních, *Adonis distorta*, *Thlaspi stylosum*, *Cerastium tomentosum*, *Papaver digenii*, *P. julicum*, *Viola eugeniae*, *Cynoglossum majellense*, časté macchie

Dinarské hory - v býv Jugoslávii - Slovinsko, Chorvatsko - Velebit, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Kosovo, Srbsko, Albánie, cca 700 km, max 2694 m, vegetace: buk, borovice, jedle, end *Picea omorica*, TTP: *Crocus*, *Scilla*, *Asphodelus*, *Saxifraga*, *Gentiana dinarica*, *Campanula*, *Gnaphalium*, *Edraianthus*

Šarské hory - v Makedonii, Bosně a Řecku. max Korab 2764 m, vegetace end *Picea omorica*, *Daphne oleoides*, *Crocus flavus*, end *Scilla litardierei*, *Asphodelus albus*, *Gentiana lutea*, *Allium flavum*, *A. sphaerocephalum*, *Bruckenthalia spiculifolia*, *Saxifraga scardica*, *S.karadziensis*, *Edraianthus wettsteinii*, *Gentiana dinarica*, *Campanula*, *Gnaphalium*.

Taurus a Pontské pohoří (Anatolie j. od Černého moře) - v Turecku (Malé Asii), max sopka Erciyas Dagi 3916 m v Pontském pohoří a v Taurusu Demirkazik 3756 m, vegetace v Tauru od subtr palmy, banánovníky, citroníky, fíkusy, opuncie, ibišky, dosny, trubače, bouganvillei, dále cesmíny, kaliny, cistusy, duby, buky, výše borovice, tuje, jalovce, cedry, *Abies cilicica*, horské stepi: bodláky, *Acantholimon*, *Astragalus*, *Verbascum*, *Papaver tauricola*, *Gladiolus*, *Sedum*

serpervivoides, Asphodelus, Convolvulus compactus, Centaurea chrysantha, Gentiana verna, Primula algida, Ranunculus, Pinquicola, Saxifraga kotschy, Draba acaulis, Dianthus brevicaulis, Veronica caespitosa, Sempervivum, Daphne oleoides, Rhamnus fallax, Cerastium, Oxytropis, Veronica, Pulsatilla, Asyneuma trichostegium, také nižší polohy Ponticu litnaté keře fikusy, pistácie, olivy, banány, vavříny, kaštiny, výše Alnus glutinosa, Carpinus orientalis, Fagus orientalis, výše Picea orientalis, Rhododendron ponticum, R.luteum, R.caucasicum, TTP: Aquilegia olympica, Primula, Gentiana, Pinguicula, Pedicularis

Kavkaz - pohoří mezi Černým a Kaspickým mořem, dlouhý 1500 km, rozděluje Evropu a Asii, na území Ruska, Arménie, Ázerbajdžánu, Gruzie, zčásti Turecka, nověji Abcházie, Jižní Osetie, Náhorního Karabachu, max Elbrus 5642 m (typické 2 vrcholy) - nejvyšší vrchol Evropy (7 vrcholů nad 5 tis. m), sněžná čára 2700 - 3000 m, vegetace bohatá: cca 6500 druhů, z toho 25 % endemité, níže duby, kaštiny, lípy, habry, nad 1000 m více javorů, buků a jilmů, dále jehličnany a břízy, nad 2000 m jehličnaté lesy, Abies normanniana, Picea orientalis, Pinus sylvestris ssp. hamata, P.uncinata, Betula pendula, B.litwinowii, Rhododendron ponticum, R. caucasicum, na východě do 600 m stepi a polopouště, výše také Laurocerasus officinalis, cesmíny, tisy, jeřáby, řešetláky, Juniperus sabina, J.depressa, Daphne glomerata, na TTP Lilium monadelphum, end Pulsatilla aurea, Dryas octopetala, Delphinium caucasicum, Primula amoena, P. meyeri, Gentiana angulosa, end G.oschtenica, Galanthus platyphyllus, Scilla rosenii, Anemone speciosa, Saxifraga juniperifolia, S. moschata, Androsace villosa, Draba imbricata, Fritillaria latifolia, F.lutea, Cyclamen abchasicum, Tulipa libskeyi, Ornithogallum balansae, česneky, kopyštníky, rdesna, oměje, zvonky, mochny, pryskyřníky. Zubr evropský 500 ks návrat z chovu (pastviny nad 3000 m).

Malý Kavkaz a Arménská vysočina - na území Gruzie, Arménie, Ázerbajdžánu / Náhorním Karabachu, v. Turecka a sz. Íránu, hřeben Malého Kavkazu v délce 600 km navazuje Arménskou vysočinu, max Ararat 5156 m (údajně místo přistání Noemovy archy), Aragac 4090 v Arménii, vegetace: v Kolchitě (z. části u Černého moře) s vyššími srážkami bujné lesy: buky, kaštiny, olše, kaliny, cesmíny, mišpule, pěnišníky, jalovce, dále topoly, lísky, moruše, vrby, jilmy, platany, ořešáky, výše smrky a jedle, na jihu a východě stepi, v TTP: Puschkinia sciloides, Scila armeniaca, Anemone caucasica, A. fasciculata, Iris, Crocus, Ficaria, vstavače, Gladiolus atroviolaceus, Muscari szovitzianum, Lilium szovitzianum, L.monadelphum, Tulipa polychroma, T. julia, Fritillaria caucasica, F.minuta, F.minima, Jurinella squarrosa,

Pannonie / Panonská pánev je rozlehlá nížina ve střední Evropě s nadmořskou výškou kolem 100 m mezi Alpami, Karpaty a Dibaridy. Zasahuje území převážně v povodí Dunaje na území Rumunska, Maďarska, z. Ukrajiny, s. Srbska, j. Slovenska, j. Polska, s. Chorvatska, v. Slovinska, v. Rakouska, s. Bosny a Hercegoviny a jv. Česka.

Stepní oblast Evropy (M. Chytrý)

Stepní oblast tvoří zónu táhnoucí se od dunajské delty k jihovýchodním hranicím Evropy na předhůří Jižního Uralu a odtud dále k východu na jižní Sibiř. Klima východoevropské (pontické) stepní oblasti je kontinentální, s ročními úhrny srážek 250–420 mm. I když většina srážek spadá v létě, projevuje se zde vzhledem k vysokým letním teplotám suché, v jižnějších oblastech až aridní klima. Pro rostliny je významné, že v zimě leží ve stepi po 3–5 měsíců sněhová pokrývka, dosahující obvykle 10–20 cm, jejímž táním na jaře získává půda určitou vlhkost. Vegetace se tak rozvíjí hlavně do začátku července, následně však většina nadzemí biomasy usychá. Významně se kontinentalita projevuje i velkými rozdíly mezi zimními a letními teplotami, které se směrem na východ prohlubují. Např. v Oděse je roční průměr 9,4 °C a zimní extrémy –25 °C, zatímco v Orenburgu je to 3,8 °C a –41,7 °C. Typické pro pontickou stepní oblast jsou černozemě, které vznikají v semiaridním klimatu pod travní vegetací na hlubokém, vápnitém podloží. Přitom se od

severozápadu k jihovýchodu s přibývajícím ariditou a ubývajícím primární produkcí vegetace zmenšuje hloubka humusového horizontu od asi 170 na asi 50 cm. Zároveň spraš je směrem na jih stále jemnozrnnější a těžší a černozem na jihu přechází v kaštanové půdy. Vedle černozemí se vyskytují také různé typy slaných půd: solončaky, slance a solodě. Solončaky jsou dvouhorizontové půdy, které jsou v předjaří zaplaveny vodou a v období sucha jsou na nich výkvěty solí. Slance mají na jaře kašovitou konzistenci a při vysychání se zpevňují. Oproti solončakům se vyskytují ve vyvýšenějších partiích slanisk a mají tři půdní horizonty. Solodě vznikají v bezodtokých pánvích jižních stepí, kde se voda drží až do léta a dochází tak k výměně sodných iontů za vodíkové. Suchost klimatu, zejména letní sucho, znemožňuje růst stromů a vývoj lesů. Semenáče stromů, které vyklíčí, mohou sice několik let přežít, ale v nejbližším extrémněji suchém roce jsou většinou zničeny. Stepní druhy jsou přizpůsobeny místním klimatickým podmínkám xeromorfní stavbou nebo geofytní, případně terofytní životní formou. Dominantní složkou porostů jsou trávy, zejména rodu *Stipa* (*S. lessingiana*, *S. ucrainica*, *S. stenophylla*, *S. joannis*, *S. capillata* aj.), dále *Festuca*, *Helictotrichon*, *Agropyron*, *Poa* aj. Z geofytů jsou typičtí zástupci rodů *Ornithogalum*, *Crocus*, *Tulipa*, *Bellevalia*, *Bulbocodium*, *Eremurus*, *Hyacinthella*, z efemér např. *Bromus*, *Holosteum*, *Arenaria serpyllifolia*, *Ceratocephala*, *Erophila* a *Valerianella*. Zastoupeny jsou také vytrvalé byliny rodů *Asperula*, *Salvia*, *Onosma*, *Echium*, *Eryngium*, *Trinia*, *Seseli*, *Ferula*, *Centaurea*, *Linosyris*, *Artemisia* aj. Stepní oblast lze zhruba rozdělit na dvě zóny: jižnější ochuzené kavylové stepi a severnější květnaté kavylové stepi. Zóna ochuzených kavylových stepí odpovídá zóně kaštanově zbarvených černozemí a jižních černozemí. Dominují v ní *Festuca rupicola*, *Stipa lessingiana*, *S. capillata*, *S. ucrainica*, *Agropyron cristatum* a *Carex stenophylla*. V této oblasti je častý výskyt podů, bezodtokých pánví se zasolenými půdami. Na přechodu k polopouštím se uplatňují druhy rodů *Artemisia*, *Salsola*, *Statice* aj. Zóna květnatých kavylových stepí odpovídá černozemím se středně silným humusovým horizontem. Na severu hraničí na lesostep, od níž se ovšem odlišuje aridním klimatem a floristicky výskytem celého spektra druhů lesostepi chybějících, např. *Stipa lessingiana*, *Caragana frutex*, *Paeonia tenuifolia*, *Statice latifolia*, *Gonolimon tataricum*, *Adonis wolgensis* aj. Fytcenologicky patří vegetace východoevropských stepí do třídy *Festuco-Brometea*. Jako azonální jev je ve stepní oblasti hojně zastoupena halofilní vegetace, která je tvořena různými typy: pravou halofilní vegetací na solončacích, slanou stepí na slancích a slancových kaštanových půdách, případně černozemích, slanými loukami a solod'ovými loukami na odsolených půdách podů. Větší plochy zaujímají slaniska na Ukrajině na mořském pobřeží, na středním Dněpru, na rozvodí mezi Dněstrem a Bugem a na levém břehu středního Doněcu. Lesostepní oblast Zóna lesostepi se rozprostírá ve východní Evropě na sever od zóny stepní a vytváří přechod k zóně listnatého lesa. Její severní hranice probíhá jižně od Kijeva přes Kursk, jižně od Rjazaně do Penzy k Jekatěrinburgu. Jižní hranice probíhá přibližně k Saratovu a Samaře. Lesostepní vegetace však zasahuje Podunajím přes Valašskou nížinu až do Velké Uherské nížiny. Klimaticky je tato oblast poněkud méně suchá než oblast stepní; roční úhrny srážek leží většinou mezi 420 a 510 mm a v létě se neprojevuje aridní, pouze suché období. Primární produkce je proto větší, což umožňuje vznik černozemí s velmi hlubokým humusovým horizontem. V těchto klimatických podmínkách už mohou růst lesy, které se prolínají se stepmi a tvoří velkoplošnou mozaiku. Dřeviny mohou ojediněle růst i v oblasti ochuzených kavylových stepí, kde se na suťových svazích a březích řek vyskytují křoviny s *Prunus spinosa*. V oblasti květnatých kavylových stepí se 12 trnka vyskytuje i na plošinách, kde osídluje bezodtoké deprese (tzv. pody) a je doprovázena dalšími křovinami, např. *Rosa gallica*, *Spiraea crenifolia*, *Cerasus fruticosa*, *Rubus caesius*, *Amygdalus nana* a *Caragana frutex*. Směrem na sever se v takových křovinách postupně objevují i stromy, zejména *Pyrus communis*, *Malus sylvestris*, *Ulmus suberosa* (= *U. campestris* s. lat.) a *Quercus robur*. V zasolených terénních sníženinách v oblastech s písčnými dunami, např. na dolním Dněpru, jsou vyvinuty lesíky s *Betula pubescens*, *Populus tremula* a *Populus nigra*, v podech na solod'ových půdách lesíky s převahou *Populus tremula*. V lesostepi vystupují lesy na plošinu a střídají se ve formě velkoplošné mozaiky s lučními stepmi. Zatímco makroklimatické poměry mohou vysvětlit

jen rozšíření této mozaiky jako celku, výskyt jednotlivých složek této mozaiky určují topoklimatické a půdní poměry. Hlavním faktorem je zřejmě půdní druh, který ovlivňuje nasycení půdy vodou. V suchých územích jsou hrubozrnnější půdy výhodnější pro růst stromů, zatímco jemnozrnnější pro růst travin (ve vlhčích územích je tomu naopak). Proto proniká les v suché lesostepní zóně na písčítých půdách daleko na jih, zatímco step na spraši na sever. Stepní komponent lesostepi je tvořen tzv. lučními stepmi, které jsou mezofilnější než stepi kavylové a uplatňují se v nich kromě stepních druhů (např. *Stipa joannis*, *S. stenophylla*, *S. capillata*, *Festuca rupicola* a *Phleum phleoides*) také luční druhy (např. *Poa pratensis*, *Filipendula vulgaris*, *Trifolium montanum*, *Salvia pratensis*, *Festuca rubra*, *F. pratensis* a *Briza media*). Lesní komponent lesostepi je tvořen dvěma hlavními zonálními typy: jižnějšími doubravami a severnějšími smíšenými doubravami. Doubravy, které patří fytoocenologicky do svazu *Aceri tatarici-Quercion*, jsou tvořeny s výjimkou nejzápadnější Ukrajiny, kde roste ještě *Quercus petraea*, vesměs dubem letním (*Q. robur*). Půdy jsou většinou degradované černozemě. Podmínky pro růst stromů jsou zde ještě dosti nepříznivé, dub dosahuje nízké bonity a tvoří většinou čisté porosty, jen místy s příměsí *Fraxinus excelsior*, *Ulmus suberosa*, *Pyrus communis* agg. nebo *Acer campestre*. Z keřů se hojněji vyskytují *Acer tataricum*, *Euonymus verrucosa*, *E. europaea*, *Swida sanguinea* a *Corylus avellana*. V bylinném patru převažují druhy evropské, ale na západě jsou časté také druhy submediteránní na východě druhy jihosibiřské; na rozvolněných místech a lesních okrajích se uplatňují i druhy stepní. Hojnými bylinami podrostu jsou *Carex montana*, *Melica picta*, *Stellaria holostea*, *Brachypodium pinnatum*, *Melampyrum nemorosum*, *Betonica officinalis*, *Serratula tinctoria*, *Inula salicina* aj. Směrem na jih, do zóny stepi, mohou tyto doubravy pronikat ve fragmentech a tvořit menší lesíky v roklinách, na dolních částech svahů nebo tzv. galeriové lesy lemující v úzkém pruhu vodní toky. Tyto lesíky jsou označovány jako "bajraki" a dominuje v nich obvykle *Quercus robur*, na západě místy také *Q. pubescens*. Smíšené doubravy, fytoocenologicky patřící svazu *Carpinion betuli*, zasahují do lesostepi ze severněji položených oblastí. Ve stromovém patru jsou zastoupeny kromě *Quercus robur* hlavně *Tilia cordata*, *Acer platanooides*, *A. campestre*, *Fraxinus excelsior*, *Ulmus glabra*, *Pyrus communis* a *Malus sylvestris*. Keřové patro tvoří *Acer tataricum*, *Euonymus verrucosa*, *E. europaea*, *Swida sanguinea*, *Crataegus monogyna* aj. V bylinném patru jsou zastoupeny *Carex pilosa*, *Galium odoratum*, *Lathyrus vernus*, *Mercurialis perennis*, *Pulmonaria obscura*, *Asarum europaeum* aj. Poměrně běžné jsou vlhčí varianty s *Aegopodium podagraria*, vyskytující se často i na plošinách, nebo varianty s kapradinami v terénních sníženinách. V lesostepi byla od na přelomu pleistocénu a holocénu hojná *Pinus sylvestris*, která byla později zatlačena listnatými dřevinami na oligotrofní silikáty a písky. V ukrajinské geobotanice se podle druhu půdy a odpovídající produktivity vegetace rozlišují tyto typy lesa: bor – čistý borový les na chudých fluvio-glaciálních písčích; subor – bor s příměsí dubu v nižším stromovém patru na mírně podzolovaných hlinitých písčích; sugrud – smíšené lesy s *Pinus sylvestris*, *Carpinus betulus*, *Ulmus* a *Acer*; grud – habrové doubravy na šedých lesních půdách na spraši. V současné době je lesostep jižního Ruska a Ukrajiny, stejně jako step, z velké části přeměněna v ornou půdu. 13 Přirozeným pokračováním ukrajinsko-ruské lesostepní oblasti je oblast Dunajské nížiny v jižním Rumunsku a severním Bulharsku a Panonské pánve. Oproti ukrajinsko-ruské lesostepi je klima tohoto území mírnější a vykazuje některé submediteránní a oceanické rysy. Srážkové maximum je dvojnásobné, roční srážkové úhrny jsou nejčastěji v intervalu 510–560 mm, letní suché období je delší a období mrazu a chladu jsou kratší, stejně jako teplotní extrémy jsou méně výrazné. Stejně tak podunajská a panonská černozem se liší od ukrajinské. Protože půda v zimě nepromrzá tak hluboko a na kratší dobu, je zde větší aktivita půdních dekompozitorů, a obsah humusu v A-horizontu dosahuje v důsledku toho jen asi 3–6 % oproti 8–13 % na Ukrajině. Za klimazonální půdní typ zde může být považována degradovaná černozem. Toto území bylo osídleno prakticky souvisle už od neolitu a v dnešní době je bezlesé. Je proto velmi obtížné určit potenciální přirozenou vegetaci. Podle novějších názorů by byla tato oblast pokryta klimazonální vegetací rozvolněných teplomilných lesů, vyvinutých na černozemních půdách na spraši, které by byly hojně přerušovány azonální vegetací

v místech s vyšší hladinou spodní vody a větší koncentrací solí. Fytcenologicky jsou tyto lesy řazeny do svazu *Aceri tataricae-Quercion*. Jde o lesy sprašových tabulí s degradovanými, vzácně i pravými černozeměmi. Obvykle v nich dominuje více druhů dubů (*Quercus cerris*, *Q. pubescens*, *Q. petraea* a *Q. robur*), dále *Acer campestre*, *A. tataricum*, *Ulmus minor*, *Pyrus pyraeaster*, *Sorbus torminalis*, *Carpinus orientalis*, *Tilia tomentosa*, v Rumunsku a Bulharsku také *Quercus pedunculiflora*. V keřovém patru jsou zastoupeny *Prunus fruticosa*, *P. spinosa*, *Amygdalus nana*, *Euonymus verrucosa*, *E. europaea*, *Rosa gallica*, *R. pimpinellifolia*, *R. canina*, *R. arvensis*, *Ligustrum vulgare* aj. V bylinném patře mají významný podíl teplomilné trvalky jako *Tanacetum corymbosum*, *Vincetoxicum hirundinaria*, *Campanula persicifolia*, *Polygonatum odoratum* a *Buglossoides purpureo-caerulea*, které jsou ve střední Evropě často vázány na světlé lesní lemy. V jihovýchodní Evropě je však oddělení lesních plášťů a lemů od lesů velmi obtížné. Z dalších častých druhů jsou zastoupeny druhy ve střeoevropských lesích chybějící nebo zastoupené jen vzácně, např. *Lychnis coronaria*, *Asparagus tenuifolius*, *Vinca herbacea*, *Polygonatum latifolium* nebo *Carex michelii*, ale také široce rozšířené lesní druhy, jako je *Geum urbanum*, *Brachypodium pinnatum* a *Convallaria majalis*. Od panonských nížin je výrazně odlišné Maďarské středohoří, které lze fyto geograficky rozdělit na sušší a teplejší západní (zadunajskou) a chladnější a vlhčí východní část. Západní část je tvořena převážně svrchnotriasovými dolomity a vápenci, zatímco ve východní převládají andezity a vápence. Dolomity se na rozdíl od vápenců mechanicky rozpadají na ostrohranné úlomky, a proto v dolomitových oblastech převládají svažité terény pokryté dolomitovým štěrkem a s omezenou tvorbou půdy. Mikroklima těchto svahů je sušší a teplotně extrémnější. Sukcese lesa je tak blokována nebo zpomalována často na rozsáhlých plochách a bezlesá místa nebo světliny umožnily uchování mnoha reliktních a vývoj endemitů (např. *Linum dolomiticum*, *Seseli leucospermum* a *Sesleria sadleriana*). Naproti tomu vápencové masivy se nerozpadají a zvětrávají hlavně činností vody. Větší část vápencových masivů tvoří plošiny s dobře vyvinutými půdami, protkané hlubokými dolinami. Lesem neporostlé skály tak tvoří jen menší ostrůvky v krajině. Obě části Maďarského středohoří se liší také zastoupením různých geoelementů. Zatímco na západě mají výrazné zastoupení mediteránně-submediteránní a dealpínské druhy, na východě je více druhů kontinentálních a dáckých. Endemity východní části Maďarského středohoří jsou vázány buď na andezitové skály (např. *Poa scabra* a *Minuartia frutescens*) nebo na o něco hlubší půdy na vápencích i andezitech (např. *Ferula sadleriana* a *Carduus collinus*). V oblasti Dobružky jsou vyvinuty doubravy na krystalinickém podloží, charakterizované výskytem četných submediteránních a pontických druhů (např. *Carpinus orientalis*, *Fraxinus ornus*, *Cerasus mahaleb* a *Cotinus coggygria*), které vytvářejí přechod k balkánským doubravám svazu *Quercion frainetto*. Teplomilné doubravy byly zastoupeny i na panonských a dáckých písčích, kde však v aktuální vegetaci převládají porosty *Robinia pseudacacia*, *Pinus nigra*, *P. sylvestris*, *Quercus robur*, *Populus x canadensis*, *Fraxinus pensylvannica* aj. Mnohem více než teplomilné doubravy jsou dnes v Podunají rozšířeny jejich křovinná 14. degradační stadia s *Rosa gallica*, *R. canina*, *Prunus spinosa*, *Rhamnus cathartica*, *Crataegus monogyna*, *Rubus canescens*, *Amygdalus nana*, *Spiraea media*, *Cerasus fruticosa*, *Pyrus pyraeaster*, *Acer tataricum*, *Cornus mas*, *Ligustrum vulgare* aj. Typy sušších stanovišť, patřící ke svazu *Prunion spinosae*, jsou omezeny víceméně na tuto oblast, zatímco křoviny svazu *Berberidion* se mohou vyskytovat i na vlhčích stanovištích a jsou široce rozšířené i ve střední Evropě. Na aluviích řek jsou vyvinuty luhy, zejména měkké luhy svazu *Populion albae*, na zaplavovaných písčítých a štěrkovitých březích doprovázené pionýrskými společenstvy tamarisků, hlavně *Tamarix ramosissima*. V tvrdých luzích dominuje *Quercus robur* (na východě *Q. pedunculiflora*), *Fraxinus angustifolia*, *Ulmus minor*, *U. laevis*, vzácněji jsou přimíšeny *Alnus glutinosa*, *Salix alba* nebo *Populus alba*. Místy jsou na stinných svazích a vlhkých úpatích svahů zastoupeny lesy střeoevropského typu, patřící ke svazu *Carpinion betuli*. Na slaných půdách Podunají se do určitého stupně salinity mohou vyskytovat lesy, tvořené rozvolněnými porosty *Quercus robur* a chudým bylinným patrem s dominancí *Festuca pseudovina*. Náhradními

společenstvy podunajských teplomilných doubrav jsou kontinentální stepní trávníky řádu Festucetalia valesiaca.

Hlavní obchodní trasy antického Říma ve 2. st

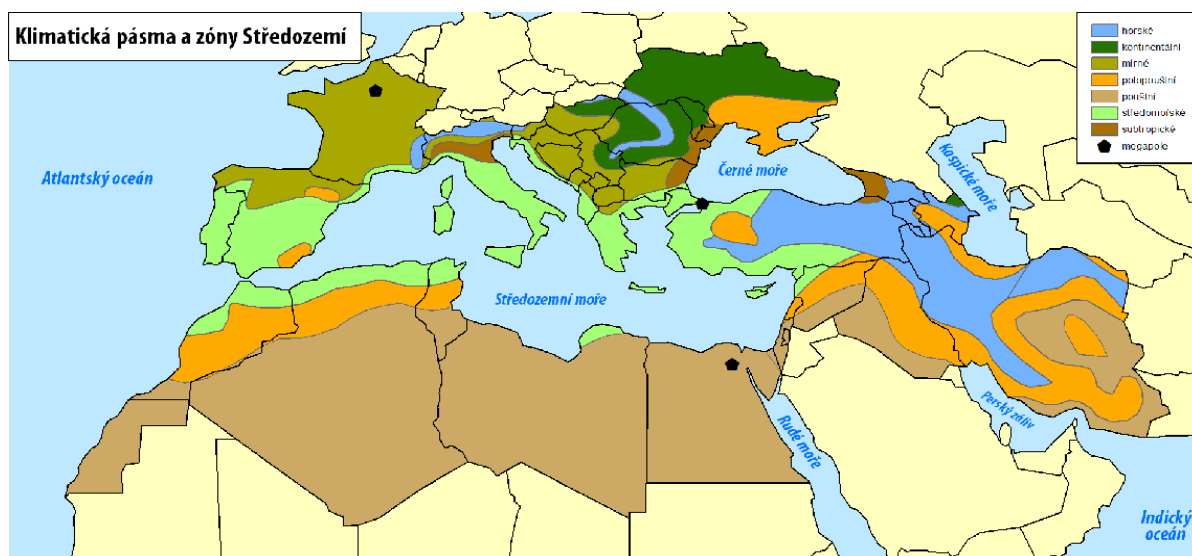
Řím - Athény - Alexandrie - Kartágo (během tisíciletí prodáno a koupeno až 150 mil. otoků)

Další stanice: Byzation Eféz, Milét, Sidé a Massalie

A.1.3. Klima a klimatické změny / Climate and climater change

Motto: Budoucí generace budou mít dobrý důvod se ptát: Na co mysleli naši rodiče ?

Stále více přibývá území, kde jediným zdrojem vody je dešťová voda a navíc jen tehdy, když prší.

Klimatická pásma a zóny

(zpracováno s použitím encyklopedie Počasí a změna klimatu)

- T tropické vlhké** (po celý rok horko a vlhko, ideální podmínky pro vegetaci, území při rovníku, denní svit celoročně kolem 12 hodin, zatím co kolem 45° je to 9 - 15 hod kolem slunovratu)
- T- sezónní tropické** (po celý rok horko, období dešťů a období sucha, mezi 15 - 18°)
- ST subtropické** (horká léta, chladnější a sušší zimy, přibližně za obratníky Raka a Kozoroha 23 - 30 - 45°)
- Md mediterání / středomořské** / (horká suchá léta, mírné vlhké zimy)
- M mírné / temperátní** (4 roční období, srážky po celý rok, teplá léta, chladné zimy, mráz jen občas)
- Mt horské / mountains** (chladné oproti okolí, vegetační stupňovitost)
- D pouštní /desert** (po celý rok minimální srážky, horké dny a chladné noci)
- SD polopouštní /subdesert** (málo srážek, malé rozdíly teplot ve dne a v noci)
- K kontinentální** (teplá léta, studené zimy)
- B boreální / severské** (chladná léta, studené zimy s hojností sněhu, jehly, lesy, tajga)
- SP subpolární** (velmi chladné po celý rok, nelesní tundra)
- P polární** (po celý rok mimořádně chladné a suché, permanentní ledovec, od 66°)
- U urbánní** (megapole nad 10 mil. ob)

Extrémní teploty na zemském povrchu jsou v rozmezí - 90° C až + 58° C.

Větrné věže / bádgiry, jsou lapače větru používané zejména ve Středozeří (zejména v Persii), které nahoře na stavbách zachytí vítr, ten nasměrován otáčivými lopatkami klesá dolů až k nádrži s vodou (která je do domu přiváděna často velmi dlouhými podzemními kanály) kde se ochladí a dál postupuje děrovanými cihlami nebo otvory do spodních pater domu, která ochlazuje a pak ohřátý vystupuje druhou věží,. Jedná se tedy o bezenergetickou klimatizaci.

Voda patří k islámu a ve městech musela vždy být přístupná. K islámu patří i tělesná očista - typické jsou lázně, zejména Turecko (Persie), Palestinu, Maroko či Tunisko. Některé kanály už přivádí vodu 2 tisíce let k oživení pustiny (pitnou vodu do měst a vodu na závlahy), ale do dneška se jich zachoval jen zlomek (zejména díky válčení), takže mnoho území přešlo v polopoušť či poušť (rolníci vystřídali pastevci).

Od konce 3. století do 10. století se v celém západním Středozeří projevovaly značné klimatické změny, jež způsobily, že se podnebí na Iberském (Pyrenejském) poloostrově stalo sušším a teplejším. Vládnoucí Visigóti, jako pastevci měli zájem na získání co největších rozloh pastvin a jejich intenzivní spásání, což přispělo k rostoucí ariditě těchto oblastí. Neměli žádné zkušenosti potřebné k řízení značně komplikovaných a technologicky náročných zemědělských a pěstebních prací a nedovedli na tyto změny reagovat. V průběhu sedmi století tak docházelo k četným hladomorům a epidemiím, jež byly důsledkem i příčinou politického úpadku. Později, v islámské době tomu muslimové čelili zajištěním pramenů, rozsáhlým systémem umělého zavlažování a přechodem k pěstování plodin lépe přizpůsobených změněným klimatickým podmínkám.

Kaufmann H. (Maurové a Evropa – cesty arabské vědy a kultury), 1982

- Země se otepluje a vysušuje v závislosti nejen na postavení Země a činnosti Slunce, ale i antropogenních činnostech: skleníkový efekt (zvýšené uvolňování CO₂, CH₄ aj. tzv. skleníkové plyny) a nepříznivé proměny biosféry (což okrajově sledovalo i EXPO Milano 2015)
- Trvale výrazně ubývá podíl ekologicky stabilizujících biomů, zejména tropických pralesů, wetlandů / mokřadů a extenzivně pastevně využívaných horských trvalých travních ploch, ale i živých korálových útesů, tedy celkově těch, na něž je vázána největší biologická diverzita
- Dochází k rychlému zvýšování počtu obyvatel (směrem k 10 mld., což je pokládáno za kritické) a protikladnému množství potravy, což zejména v tropických oblastech znamená přímou i nepřímou devastaci zejména zoologické, ale i floristické části bioty
- Rychle se rozšiřuje podíl urbanizovaných městských ploch, zejména megapolí (měst nad 10 mil. obyvatel) a dalších metropolí (měst nad 1 mil. ob.), rozšiřují se plochy „průmyslového“ zemědělství zablokovaných honů při současné likvidaci tzv. rozptýlené zeleně, ale i těžební plochy nerostů
- Dochází ke zrychlenému tání ledovců
- Dochází ke zvýšování hladiny oceánů a výhledovému zatápnění největších městských sídel, které jsou převážně lokalizovány na pobřeží
- Dochází k oteplování mořské vody a potencionálním změnám mořských proudů
- Snižují se zásoby a dostupnost pitné vody, která je základní podmínkou života na Zemi
- Rychlé se rozšiřují pouště - dnes tvoří asi 30 % souše, ročně jich přibývá cca 120 tis. km² a rozšiřuje se zasolování půd i vod, tedy pokud nezvládneme poušť, poušť zvládne nás
- Nezbytné je sledovat ozdravení celistvých koloběhů vody v biofyzikálních a biochemických souvislostech ekosystémů (biotická pumpa) jako základ udržitelného metabolismu krajiny, přijatelného klimatu a nezbytnou podmínku života (vč. její recyklace)
- Nutné je omezovat fosilní paliva na úkor alternativních energií (fotovoltaika na střeších, větrná energie, elektromobily).

Podle studie Massachusettského institutu (MIT) , publikované v časopise Nature Climate Change, může klimatické oteplování změnit země Perského zálivu v neobyvatelnou pouštinu. Extrémní horka mohou postihnout i Abú Zabí, Dubaj, Dauhá, Jemen, Saudskou Arábii i pobřeží Íránu, neboť již v současnosti tam dosahují teploty 50⁰ C, což vede k úmrtím řady citlivějších obyvatel (při teplotách nad WBT 35⁰ C = t 46⁰ C a 50 % vlhkosti), neboť lidský organismus má omezenou schopnost ochladit se pocením a po 6 hodinách to může mít fatální následky. Pokud se nepodaří omezit produkci oxidu uhličitého, mohou teploty vzrůstat až na 60⁰ C.

OSN varuje: Změna klimatu dopadá na lidi stále víc a je nevratná. Členové mezivládního panelu pro klimatickou změnu (IPCC) při OSN zveřejnili nejucelenější posouzení dopadů klimatických změn do r. 2100 na svět (v březnu 2014). Zde se uvádí: Rostoucí rozsah oteplování zvyšuje pravděpodobnost vážných, všudypřítomných a ireverzibilních dopadů. Zatím tíhu klimatických změn nesou přírodní systémy, ale stoupající teploty budou pravděpodobně ohrožovat zdraví, domovy, jídlo i bezpečnost obyvatel. Přicházející klimatické pohromy v podobě smrtících veder, lesních požárů, such a povodní ukazují, jak je lidstvo zranitelné a bezbranné vůči extrémnímu počasí, které se bude dále prohlubovat. Stav věcí je horší, než jsme předpovídali v roce 2007, proto jsme museli přidat nový stupeň velmi vysokého nebezpečí. Nejprve budou zasaženy rostliny a zvířata na pevnině i ve stále kyselejších oceánech. Růst teploty o 3⁰ C povede k prudkému poklesu výnosu obilnin v subtropických a tropických oblastech až o 50 % a zásadním problémem bude také zvyšující se nedostatek pitné vody. Klimatické změny zhorší problémy, které už lidstvo má, jako je bída, nemoci, násilí či uprchlíci.

Produkce potravin během jedné dekády má klesnout o dvě procenta, avšak populace obyvatel se zvýší o 14%. Vlivem zvýšených teplot a nedostatku vody v hlavních zemědělských oblastech klesnou výnosy kukuřice, pšenice, rýže a soji až o čtvrtinu. Rybolov v některých oblastech klesne o více než polovinu. Zvýší se nedostatek pitné vody, dojde k vysychání povrchových a následně i podzemních zdrojů pitné vody a ke zhoršení její kvality (stoupající mořská hladina způsobí i zvýšení koncentrace soli ve zdrojích sladké vody). To vše bude znamenat prohloubení potravinové krize, zejména v tzv. rozvojových zemích třetího světa. Dominovým efektem dojde je zvýšení cen potravin a pitné vody a dále ke zvýšení sociálního pnutí zejména v nejchudších zemích. Kromě obyvatel postihnou klimatické změny i celé ekosystémy ve všech částech světa. Trvalý růst vypouštění oxidu uhličitého způsobuje v atmosféře tzv. skleníkový efekt, ale v oceánech zvyšuje kyselost mořské vody, čímž se likvidují korálové ekosystémy, které m.j. produkují významné množství kyslíku. Současně se snižuje rybnatost moří, která je dalším zdrojem potravy množství obyvatel. Největší osídlení Země je právě na mořském pobřeží, takže množství sídlišť je ohroženo zaplavením, např. New York (USA), Kalkata (Indie), Ho Či Minovo město (Vietnam), Melbourne (Austrálie), rozsáhlé plochy Bangladéše či Nizozemí, aj. Uvedené problémy způsobí vzrůst „klimatických uprchlíků“ (v Evropě jejich počet vzrůstá zejména z oblastí severní Afriky) ale i válečných uprchlíků. V nejchudších biotopech světa vzhledem k rychlému populačnímu růstu a omezování potravinových zdrojů vč. pitné vody, dochází k prudkému nárůstu kriminality a etnickým konfliktům, např. Madagaskar, Papua-Nová Guinea, subsaharská Afrika, severní Afrika („arabské jaro“), Malá Asie, jižní Asie, Latinská Amerika. (Sucho v Rusku v r. 2010 způsobilo nedostatečnou úrodu pšenice a zákaz jejího vývozu, což přispělo k „arabskému jaru“ v muslimských zemích a posléze k občanské válce v Libyi a Sýrii).

Ve středoevropském Česku dojde vzhledem k nárůstu teploty vzduchu a vyšším výparům k nedostatku vody a zhoršování její kvality. To způsobí problémy nejen obyvatelstvu, ale i zemědělství a přírodním ekosystémům a nezbytně musí dojít k novým politickým tlakům. V první polovině vegetačního období klesá úroveň vlhkosti, nezbytná jsou opatření k zadržení (retenci) vody v krajině. V této souvislosti vyvstává **potřeba celistvého vidění vývojové problematiky jak globální, tak regionální.** Fatální je zejména úporný ideologický požadavek několika teoretiků, nesledujících celistvý pohled, ale požadujících výrobu největší evropské „divočiny“ ve zkulturněné Šumavě, kdy po nařízeném bezzásahovém kůrovcovém uschnutí smrčín vznikne zážitkový přírodní

les“. Zřejmě jim nevádí vysychání Šumavy, zánik nejcennějších biotopů rašelinišť a nepříznivé dopady na biodiverzitu a trvalou udržitelnost environmentální, ekonomickou a sociální jak regionu Šumavy, tak ČR. První příznivou vlašťovkou ve fundamentálním ortodoxním přístupu odcivilizování Šumavy je úvaha o obnovení funkčnosti vodních zdrží – klaus, pro zlepšení retence vody (jejich hráze byly proraženy, neboť se jednalo o lidská díla). *podklady ČTK*

Středozemní oblast vysychá zejména posledních 25 let. Suchem a vysokými teplotami je ohrožen vedle Sýrie zejména Kypr, jih Jemenu, Arábie, Řecko, jižní Itálie vč. Sicílie, střední Španělsko, východní Ukrajina, ale i Bulharsko, Rumunsko.

„Chudá Afrika“ versus „bohatá Evropa“ a zájmy Číny

Afrika, která bývala snem všech našich cestovatelů (Holub, Vráz, Hanzelka a Zikmund a další), se dnes stala nejproblémovějším kontinentem světa. Zatím co v Africe se „bezzásahově“ rozšiřují pouště, v Izraeli je snaha pouštní území zmenšovat, což se jim doposud daří. Denně se snaží mnoho Afričanů přes severní Afriku, zejména Maroko, dostat do blízké Evropy, tj. Španělska vč. Kanárských ostrovů, Itálie a Francie, kde podle jejich pohledu je vše k máni a nemusí se pracovat. Lidé hnaní hladem, či politickým a etnickým či náboženským pronásledováním hledají azyl či snazší způsobem života v Evropě. S tím se bude muset Evropa vyrovnat, ale jak, to je ve hvězdách. K ilustraci populační exploze většiny, zejména islámských zemí, je možno jako příklad uvést Egypt, kde po skončení 2. světové války nežilo ani 20 mil. obyvatel, dnes je to téměř čtyřnásobek ! Osídleno je však jen 3 % země v údolí a deltě Nilu, ostatní je poušť. Vedle nedostatku vody, zejména pitné, se rychle zvyšuje nedostatek potravin, což byl také hlavní důvod revoluční vlny tzv. „arabského jara“ v zemích severní Afriky. Nejlidnatější země světa – Čína, díky dlouhodobému mimořádnému ekonomické rozvoji, patří mezi největší spotřebitele potravin, nerostných a zejména energetických surovin, se výrazně orientuje na Afriku, kde kupuje jak zemědělskou půdu a potřebné komodity. Proto tam vysílá množství lékařů, učitelů a dalších odborníků a bude infrastrukturu.

Cenné dřeviny a jejich těžba

Mezinárodní obchod se dřevem, je vedle zbraní, drog a prostituce jedním z největších ilegálních trhů na světě. **Dřevo je obnovitelný zdroj energie, ale zatím se tak nechováme.**

Dřevařské mafie z velké části nelegálně těží nejcennější dřeviny, především pro evropské trhy (zejména Německo). Velmi cenné jsou dýhy na nábytek a stěny (při nichž činí odpad až 2/3 stromu), ale i pro jiné velkoplošné materiály a další využití. Moderní technologie však dokáží z dřevního odpadu zpracovat překližky, dřevotřísky, dřevovláknité desky a další komodity. Kritická je situace v řadě zemí, kde jsou rychle likvidovány globálně ekologicky stabilizující původní pralesy. Proto se výhledově navrhuje vypracování genetického pasu tropických dřevin, které prokáží druh a místo původu (pomocí DNA stromů lze zjistit jejich původ). Dnes zaváděné certifikace jsou však předmětem obchodu.

K ideologické bezzásahové výrobě divočiny v kulturním území Česka došlo ke kůrovcové likvidaci lesních porostů již na větší části našeho území. EU v současnosti dováží dřevo ze Severní Ameriky.

Nařízení EU v oblasti dřeva č. 995/2010, které zakazuje obchodování s nezákonně vytěženým dřevem a dřevařskými výrobky v EU.

Ve středozemní Evropě po likvidaci někdejších stálozelených lesů z dubů, vavřínů, cedrů či borovic (např. v Dinárském pohoří v býv. Jugoslávii, středomořských ostrovech - Sicílii, Korfu a dalších) došlo v lepším případě ke vzniku trnitých křovinatých porostů macchií a garrigue, v horších ke zpolopouštění až zpouštění a současně k fatálnímu **zhoršení hydrické situace a nepříznivým změnám stanovištních biotických i mezoklimatických podmínek.** **Ve středozemní Evropě po likvidaci někdejších stálozelených lesů z dubů, vavřínů, cedrů či borovic** (např.

v Dinárském pohoří v býv. Jugoslávii, středomořských ostrovech - Sicílii, Korfu a dalších) došlo v lepším případě ke vzniku trnitých křovinatých porostů macchií a garrigue, v horších ke zpolopouštění až zpouštění a současně k fatálnímu **zhoršení hydrické situace a nepříznivým změnám stanovištních biotických i mezoklimatických podmínek. Evoluční pohrobci vytěžených lesů Středozeří jsou macchie a garrigue.**

Hlavní druhy těžných stromů ve Středozeří

- Aesculus hippocastaneum** - jírovec maďal, Balkán, jv. Evropa, **tvrdé dřevo** mírného pásma, napadán klíněnkou
- Alnus glutinosa** - olše lepkavá, Evropa střední a jižní, jz. Asie, s. Afrika, **tvrdé dřevo** mírného pásma
- Arbutus unedo** - planyka obecná, jahodový strom, jedlá, ("Strawberry Tree"), keřovitý strom, Středozeří, těžké **tvrdé dřevo**,
- Bauhinia tomentosa** - **bauhinie**, valina, plstnatá, (Bush Neat's Foot, Yellow Bauhinia, Yellow Orchid Tree, Camel's Fod), intr. okr. stromek,
- Buxus sempervirens** - zimoztráz obecný, Středozeří, stromek - **tvrdé husté dřevo**
- Carpinus orientalis** - habr východní, Středozeří, **tvrdé pevné, husté dřevo**
- Castanea sativa** - kaštanovník jedlý, Středozeří, Přední Asie, **tvrdé dřevo**
- Casuarina (Allocasuarina) equisetifolia** - přesličník přeslikolistý, pův. jv. Asie, introdukovaný, **tvrdé železné dřevo**
- Cedrus** - cedr, **velmi cenné tvrdé těžké dřevo**, **převážně již v minulosti odtěžen**, zatím v EU jen osvědčení jedinci se snaží o jeho obnovu
- atlantica - atlaský, Atlas, Maroko, Alžírsko,
 - brevifolia - krátkolistý, end z. pohoří Troodos Kypr, pěst. okr. v cv.
 - libani - cedr libanonský, Evropa, Blízký východ, **tvrdé dřevo** mírného pásma
- Celtis australis** - břestovec jižní, Středozeří, **dřevo houževnaté**, poddajné, trvanlivé
- Ceiba pentandra** - vlnovec pětimužný, mohutný trop. strom, lokálně introdukovaný
- Citrus limon** - citroník citron, subtropy, **tvrdé jemnozrné dřevo**
- Crataegus azarolus** - hloh středozeří, **tvrdé dřevo** s pěknou kresbou
- Dalbergia sissoo** - dalbergie, palisandr, tropy, Blízký východ, intr, **tvrdé dřevo**
- Delonix regia** - delonyx královská, end. Madagaskar. okr. květy, intr. Středozeří, dřevo měkké, pružné, lehké
- Eucalyptus** - blahovičnick, nejvíce pěstovaný strom jako náhradní po vytěžených původních stromech ve Středozeří, **zásadně přispívá k aridizaci – vysušování území**
- Fagus orientalis** - buk východní, Středozeří, Přední Asie, dřevo pevné, husté, středně tvrdé
- Ficus carica** - fíkovník smokvoň, Středozeří, fíky
- Fraxinus ornus** - jasan zimnář, Středozeří, **tvrdé dřevo**
- Ginkgo biloba** - jinan dvoulaločný, intr. okr. cv.
- Ilex aquifolium** - cesmína ostrolistá, Středozeří, okrasně
- Juglans regia** - ořešák vlašský, Balkán, Eurasie, **tvrdé dřevo**
- Juniperus drupacea** - jalovec peckoplodý, v. Středozeří,
- oxycedrus - červenoplodý, Středozeří, **trvanlivé vonné dřevo**
 - phoenicea - fénický, Středozeří, Makaronésie,
- Laurus nobilis** - vavřík vznešený, Středozeří, Mikronésie, pův. stálozel., **tvrdolisté lesy**,
- Magnolia grandiflora** - šácholán velkokvětý, pův. jv. USA, intr. okr.
- Mahonia aquifolium** - mahonye cesmínolistá, SAM, intr. okr.
- Malus sylvestris** - jablň lesní, Evropa, Středozeří, **tvrdé dřevo** mírného pásma
- Morus nigra** - morušovník černý, Středozeří, ovoce
- Nerium oleander** - oleandr obecný, Středozeří, okr.
- Olea europaea** - olivovník evropský, Středozeří, kultura, olivy, až přes 2000 let

Padus domestica - slivoň švestka domácí, ovoce, dřevo truhláři, řezbáři
Phoenix dactylifera - datlovník pravý, pův. pouště j. Středozeří, **dřevo pevné a pružné**,
Pinus halapensis - borovice halebská, pův. lesy Středozeří, **vykácena**, ojedinele snaha obnovit lesy a „zelenou zed“
- heldreichii - Heldreichova, k zalesňování mělkých, suchých půd,
- kanariensis - kanárská, Kanárské ostrovy
- leucodermis - bělokorá, Středozeří,
- nigra, ssp. pallasiana - černá Pallasova, (kyperská), Středozeří,
- peuce - rumelská, třetihorní relikť balkánských hor,
- pinaster (maritima) - přímořská, (hvězdovitá, Maritime Pine), pův. Malá Asie a z. Středozeří,
- pinea - pinie, (piniová, Umbrella Pine, Stone Pine), třetih. relikť, pravděpodobně z M. Asie, Středozeří,
- sylvestris - lesní, středoeuroasijský areál,
Pistacia lentiscus - řečík lentišek, Středozeří,
Platanus orientalis - platan východní, v. Středozeří,
Populus nigra - topol, je dnes plantážně vysazován zejména jako rychlý zdroj paliva,
- tremula - osika, **tvrdé dřevo** mírného pásma,
Prunus avium - třešeň obecná, Eurasie, SAm, **tvrdé dřevo** mírného pásma
- domestica - švestka domácí, Evropa, SAm, **tvrdé dřevo** mírného pásma
Punica granatum - marhaník granátový, Středozeří, ovoce
Pyrus communis - hrušeň obecná, mírné pásmo, ovoce,
Quercus sp. dub, zejména stálezelené středomořské druhy v minulosti odtěžené jsou obvykle přírodními procesy nahrazeny macchi
- alnifolia - olšolistý, (**Golden Oak**), v. Středozeří, end Kypru (Troodos), horské svahy do 900 m
- cerris - cer, j. a stf. Evropa – v. Středozeří (Apeninský a Balkánský poloostrov, Itálie, Řecko, BG, Albánie, Turecko, Malá Asie, Libanon)
- coccifera - kermeský, (kermesový, červcový, Kermes Oak, Holly Oak), pův. z. Středozeří,
- ilex - cesmínový, (Evergreen Oak, Holm Oak), z. Středozeří - Makaronésie, **tvrdé užítkové dřevo**
- pubescens - pýřitý, (šípák, White Oak, Pubescent Oak), v. Středozeří,
- robur - letní, křemelák, Evropa, **tvrdé dřevo** mírného pásma
- suber - korkový, (Cork Oak), domácí z. Středozeří, na přírodní korek se odlupuje borka v intervalu 8-12 let,
Rhus (Toxicodendron, Cotinus) coriaria - **škumpa**, (Jetbead, Sumac, Sumach) - koželužská, v. Středozeří, ovoce, barviva
Robinia pseudoacacia - trnovník akát, Eurasie, houževnaté **tvrdé dřevo**
Salix alba - vrba bílá, Evropa, Středozeří, **tvrdé dřevo** mírného pásma
Sorbus domestica – jeřáb oskeruše, (domácí), pův. Středozeří, **pevné těžké dřevo**,
Tamarix gallica - tamaryšek francouzský, (French Tamarisk), pův. z. Středozeří
Taxus baccata - tisčervený, Eurasie, měkké dřevo mírného pásma
Tilia tomentosa - lípa plstnatá, pův. jv. Evropa, **tvrdé dřevo** mírného pásma
Ulex parviflorus - hlodáš drobnokvětý, Středozeří, okr.
Ulmus laevis - jilm vaz, stf. a j. Evropa, decimován grafiosou, **tvrdé dřevo** mírného pásma
Viburnum tinus - kalina modroplavá, Středozeří, okr

A.1.4. Biodiverzita, ochrana přírody: ekosystémová asistenční péče versus ideologie bezzásahovosti k „výrobě divočiny“ ve zkulturněných biotopech, spolupráce s přírodou / Biodiversity, nature conservation: ecosystem assistance care versus ideology of non-intervention heading for “production of wilderness” in the cultivated biotopes, cooperation with nature

Motto:

Každý, kdo se chce dívat dopředu, musí se dívat dozadu a kolem sebe.

Lidová pravda

Chceme-li zachránit ohrožené druhy a uchovat funkční krajinu, musíme vycházet z ekosystémového přístupu, tj. vedle ochrany přírody současně spravovat půdu, vodu i živé organismy. Vyhlásit určité území za národní park, byť sebelépe naplánovaný, nikdy nestačí. Nezbytnou součástí rovnice je člověk, potřebné je, aby území bylo pod ochranou místních komunit, které lidé mohou dokonce v udržitelném rozsahu využívat, což přispěje i lidem, kteří jsou závislí na službách či produktech spjatých s daným ekosystémem.

Puls Země – Obrazová zpráva o globálních trendech, National Geographic, Washington D.C. 2008

Souvislost lesa a vody z pozorování Kryštofa Kolumba:

„... Když jsme navštívili území, které bylo zalesněno, přišlo tam nejméně hodinu denně,“

„Když s postupem civilizace byly lesy vykáceny, dešťové srážky i výskyt mlh se podstatně snížil...“
(*Gorshkov aj. 2001 - 2011*)

Až v posledních letech byla tato pozorování teoreticky vysvětlena a potvrzena několika skupinami fyziků (princip „bio pumpy“).

Přirozená obnova ekosystémů přírodními procesy je možná u dostatečně velkých přírodních ekosystémů (větších než ČR). Obnova zkulturněných ekosystémů přírodními procesy je otázkou tisíce let, u genetické struktury populací až 10 000 let. (*ředitel genet. divize IUFRO Kanada*)

Obnova přírodních lesů ze stejnověkových monokulturních lesů je možná jen jemnými metodami, pak teprve pak je možná „samoregulace“, jinak u disturbovaných lesů dojde ke komplexní degradaci lesů a desertifikaci ploch (odpověď na situaci Šumavy).

(*odd.klimatologie Fyzikálního ústavu, Severní Rusko*)

Pro nás je nejbližší příklad subtropické Středozeří, kde po zlikvidování stálezelených lesů - dubové, vavřínové, borovicové, cedrové, kaštanové aj., např. v Dinárském pohoří v býv. Jugoslávii či zpolopouštěných středomořských ostrovech, např. Sicílii, Maltě, Korfu a dalších. Ty se však přírodními procesy neobnovily, v optimálním případě nastoupily trnité keřovité makchie a polokeřovité garrigue a došlo k rozsáhlému fatálnímu zhoršení ekologické, hydrologické a klimatické situace s nepříznivými změnami stanovištních biotických podmínek (eroze, vysoušení, v Chorvatském pobřeží dnes v délce 400 km do moře neústí žádná řeka). Souvislejší lesní plochy se zachovaly pouze na Sardinii – kde Sardové trvale odmítají zřízení národního parku, přičemž je tam jedno z nejvýznamnějších přírodních prostředí Evropy, či v jižní Itálii – Katalánsku a na Krétě. Někdejší stálezelené lesy nejsou obnovovány díky „vědecké koncepci“ z podnětu úředníků EU, přestože vegetační struktura zásadně ovlivňuje koloběhy látek, vody a energií, ale i klimatické poměry. Pouze díky osvíceným vizím několika zodpovědných lidí jsou původní lesní porosty lokálně, dlouhodobě opožděně obnovovány (např. na Krétě, Chorvatsku – Dinárské hory, Řecku, Korfu aj.) záchrannými výsadbami např. cedrů, borovic (halebská, pinie), dubů (korkový, cesmínový), neboť byly prioritně káceny dřeviny s kvalitním dřevem na lodě a stavby zejména Římany a Benátčany (přičemž bylo „úspěšně“ zlikvidováno i genetické centrum cenných dubů).

Domácí ideologové divočiny, kteří „namyšleně a bez společenské dohody“ (neboť starším je známo, že s ideologií se nedá diskutovat, ať s hnědou, rudou nebo i se zelenou) **vnucují bezzásahovost v kulturních porostech Šumavy, by se měli zamyslet nad mementem Rapa Nui, ale i mnoha dalšími varovnými zkušenostmi – např. ve Středozeří, Kubě, Barmě, Srí Lance,** kde po nastolení bezzásahovosti nedošlo k návratu žádoucích někdejších přírodních ekosystémů.

Vize divočiny, bez opodstatněných vědeckých podkladů, spočívá na dogmatu, že přírodní procesy nám bezpracně nadělí přírodní ekosystémy, na Šumavě za pomoci vyhnojení skalnatých půd mrtvými smrky. A to i přes závažnou skutečnost, že v průběhu posledních 300 let byla Šumava postupně převážně 2-3x vykácena a 2-3x zalesněna. Pod jejich taktovkou, za pomoci polomových a následně kůrovcových disturbancí, jsou programově ve velkém likvidovány naše horské smrčiny, vč. pralesových torz (t.j. stromů starších 140 let).

Ideologové divočiny ani v tomto případě neuznávají nezbytnost asistenční ekosystémové pomoci, např.:

- doplnění chybějících druhů – bez nichž nelze zajistit ekosystémově stabilnější porosty
- zajištění bezlesí extenzivní pastvou pro udržení biodiverzity - většina ohrožených druhů rostlin na území Šumavy se blíží vyhynutí, nebo již vyhynula (počet cévnatých rostlin před vyhlášením NP byl 1300 - 1400 druhů, dnes udává Správa NP (v KRNP je v současnosti 1200)
- ochranu mladých dřevin před okusem vysokou zvěří – vzhledem k jejich nadměrným stavům
- ochranu porostů před škůdci atd.

Záviděníhodné je, že tito teoretici „vědečtí“ dogmatici nevidí žádná rizika - avšak z chráněné kůrovcové množárny na Šumavě byly postupně likvidovány smrčiny Česka, přenosem kůrovce převládajícími jz. větry až k Jeseníkům.

Záviděníhodné je jejich tvrzení, že nově vzešlý „přírodní“ smrčák, resp. smrkový chlum, bude výrazně lepší než předchozí zlikvidovaný les.

Sofistikovaná, neracionální tvrzení, jsou však propagačně výrazně dotována a medializována a jakékoliv námitky v zárodku tlumeny. Zdá se, že pod vidinou „nastolení přírodního řádu“, nedokáží ideologové „divočiny“ vnímat udržitelnost environmentální, ekonomickou a sociální, ale ani mnoho světových **analogií narušení rovnováhy soužití s přírodou.** Jedním z prvních příznaků nerovnováhy na Šumavě je neudržitelné využívání místních zdrojů, např. když občané nemají čím topit, ale stromy vedle nich musí usychat na stojato („zřejmě v rámci slibované oboustranně výhodné win-win dohody“), takže dochází k prvním krádežím dřeva v přísně chráněné Šumavě, které budou vzrůstat (pokud zde nebude množství ozbrojených strážců).

Stromy jako symboly života je nezbytné chránit, což věděli již naši pohanští předkové, ne pod novou modlou přírodních procesů je považovat za manipulační experimentální hračku...

Uplatnění ideologie bezzásahovosti v lidsky narušených biotopech, resp. spoléhání na přírodní procesy a přenechání vývoje „Matce přírodě“, by v globálním měřítku, znamenalo rozvoj dezertifikace, resp. zpouštění a následně postupné zrušení obytnosti Země pro lidi !

Žádoucí marginální ekosystémové asistenční odborníky bohužel u nás zatím nevychovává ani lesnická či zemědělská ani přírodovědecká fakulta, proto je ideologicky tvrdošíjně prosazována (nesmyslná) bezzásahovost a dochází k nesmířitelnosti aplikovaných a teoretických biologů (dlužno je však podotknout, že aplikovaní biologové jsou blíže ekosystémovému modernímu pojetí zachování a ochrany biotopů a biodiverzity).

Úmluva o biologické rozmanitosti (CBD) přijatá na světovém summitu v Rio de Janeiru v r. 1992., se dohodla na strategii trvalého rozvoje uspokojování lidských potřeb a zároveň zachování zdravého světa pro budoucí generace. Její cíle jsou:

- zachování světové biodiverzity
- udržitelné využívání rostlin a živočichů
- spravedlivé rozdělování užitků z rostlinného světa pro všechny lidi na světě.

Snahy o zachování světové biodiverzity zatím zcela selhávají, přičemž většina ukazatelů vyznačuje další nepříznivé trendy. Třetí bod byl již tehdy idealistický, první dva body se stále více problematizují, i přes rozsáhlé vyhlášení chráněných území. V r. 2002 schválily členské státy CBD celosvětovou strategii na ochranu rostlin do r. 2010, zejména:

- předběžné hodnocení a posouzení ochrany všech známých druhů – tzv. Červené seznamy ohrožených druhů byly světově, evropsky i republikově zpracovány
- ochrana 50 % nejdůležitějších oblastí biodiverzity
- ochrana 60 % ohrožených rostlinných druhů semennými bankami, tkáňovými kulturami a pěstováním.

Žádný ze stanovených úkolů nebyl na globální úrovni prosazen. Příčiny neúspěchů spočívají především v nepochopení hlubších příčin ohrožení biodiverzity. Rychlému snižování biodiverzity, napomáhá i dogmatický ideologický požadavek bezzásahovosti ve zkulturněných plochách k výrobě divočiny. Řešení udržitelného vývoje v jeho základních hlediscích je dlouhodobě ekonomicky i environmentálně nejvýhodnější. Na příkladu Švýcarska v porovnání se Šumavou je možno doložit, že klíčem k udržení biodiverzity ve zkulturněných územích není halasné vyhlášení stále dalších chráněných území a vyhánění lidí z těchto území, ale sledování trvale udržitelného vývoje, což se pozitivně projeví nejen ekonomicky, ale i environmentálně. Zatím však trvale dochází k rychlému snižování biodiverzity, čemuž napomáhá dogmaticky ideologický požadavek bezzásahovosti ve zkulturněných plochách k výrobě virtuální divočiny.

Ubývání druhů na naší planetě je způsobováno zejména ničením přirozených stanovišť a mezinárodním obchodem, na základě celosvětové poptávky po slonovině, kožešinách divokých šelem, kůžích krokodýlů, po živých primátech a dalších zajímavých zvířatech, ozdobných ptácích, vzácném exotickém (zejména tvrdém tropickém) dřevu, okrasných rostlinách (zejména orchidejích, kaktusech aj. sukulentech, palmách a cykasech, masožravých družicích, léčivých rostlinách) a po fosilních přírodninách. Proto Mezinárodní svaz ochrana přírody (IUCN) přišel s myšlenkou regulace uvedeného mezinárodního obchodu. Mezinárodní konvence CITES - Convention on International Trade in Endangered Species / Dohoda o mezinárodním obchodě ohrožených druhů původní fauny a flóry, stanovila seznam ohrožených taxonů, s kterými je zakázáno obchodovat, přičemž ČR je signatářskou zemí (www.cites.org). Předmětem této ochrany je cca 35 tisíc rostlin a asi 2 tisíce zvířat.

Největší biodiverzita je soustředěna v horských oblastech, kde vedle výškového gradientu má zásadní význam bezlesí, převážně pastevně udržované.

Jedná se zejména o následující oblasti:

- pohoří Atlas v Maroku, Alžírsku a Tunisku
- Kyrenaika v Libyi
- Pyreneje ve Španělsku, Portugalsku a Francii
- jižní svahy Alp ve Francii a Itálii
- vápencové Julské Alpy ve Slovinsku
- Dalmatské hory ve Slovinsku a Chorvatsku, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Albánie, Makedonie
- střední a jižní Apeniny v Itálii
- Karpaty v Rumunsku (a na Slovensku)
- řecká pohoří (Olymp aj.)
- bulharská pohoří

- Taurus a Levant v Turecku, Libanonu a Sýrii
- Andalusie a ovy Baleáry (Španělsko) u Středozevního moře
- hory ostrovů Korsika, Sardinie a Sicílie
- hory ostrova Kréta
- Troodos na Kypru
- Kavkaz
- Íránská pohoří.

Původně pokrývaly lesy na Zemi více než polovinu souše, jejich podíl se trvale rychle zmenšuje. Řešením však není bezzásahovost. **Svět nám poskytuje dostatek příkladů, které dokládají, že bezzásahovostí nelze dosáhnout návratu k někdejšímu vyváženému přírodním společenstvům.** Po vykáčení či vypálení, případně přechodném využívání sekundárními kulturami a posléze „přenechání“ přírodním procesům však samovolnými přírodními procesy, tj. bez asistence člověka, nedochází k obnově přirozených porostů. Příkladem jsou nejen zlikvidované původní lesy amerických And či Afriky nebo Austrálie (nahrazované invazními eukalypty jež zvyšují aridnost území), ale i vývoj v opuštěných plantážích po ukončení kolonialismu, či přírodní (samovolný) vývoj po likvidaci původních lesů, např. Velikonoční ostrov / Rapa Nui, Island, Haiti : Dominikánská republika, Austrálie...

V subtropickém Středozevní po zlikvidování stálezelených lesů - dubové, vavřínové, borovicové, cedrové, kaštanové aj., např. v Dinárském pohoří v býv. Jugoslávii či středomořských ostrovech, např. Sicílii, Korfu a dalších se tyto přírodními procesy neobnovily, v optimálním případě nastoupily trnité keřovité makchie a polokeřovité garrigue a došlo k rozsáhlému fatálnímu zhoršení ekologické, hydrologické a klimatické situace s nepříznivými změnami stanovištních biotických podmínek (eroze, vysoušení, v Chorvatském pobřeží dnes v délce 400 km do moře neústí žádná řeka). Souvislejší lesní plochy se zachovaly pouze na Sardinii – kde Sardové trvale odmítají zřízení národního parku, přičemž je tam jedno z nejvýznamnějších přírodních prostředí Evropy, či v jižní Itálii – Katalánsku a na Krétě.

Někdejší stálezelené lesy nejsou obnovovány díky „vědecké koncepci“ z podnětu úředníků EU - bezzásahová „evoluční výroba pralesové divočiny“, přestože vegetační struktura zásadně ovlivňuje koloběhy látek, vody a energií, ale i klimatické poměry. **Pouze díky osvěceným vizím několika zodpovědných lidí jsou původní lesní porosty lokálně, dlouhodobě opožděně obnovovány** (např. na Krétě, Chorvatsku – Dinárské hory, Řecku, Korfu aj.) záchrannými výsadbami např. cedrů, borovic (halebská, pinie), dubů (korkový, cesmínový), neboť byly prioritně káceny dřeviny s kvalitním dřevem na lodě a stavby zejména Římany a Benátčany (přičemž bylo „úspěšně“ zlikvidováno i genetické centrum cenných dubů).

Svět nám poskytuje dostatek příkladů svého vývoje. Po opuštění obhospodařování někdejších koloniálních plantáží - před více než půl stoletím, jak v Asii (např. Cejlón / Srí Lanka, Barma / Myanmar), tak na Kubě aj., nedošlo k návratu „původní“ přírody. Došlo však ke „zdivočení“ přírody zejména nálety expanzivních a invazních rostlinných druhů např. akácií, mimos, mudaru/Calotropis aj., ale i patogeny. Ve středozevní subtropické Evropě s někdejšími stálezelenými lesy (duby, vavříny, cedry, borovicemi aj.), např. v Dinárském pohoří v býv. Jugoslávii či středomořských ostrovech, např. Sicílii, Korfu a dalších, došlo ke vzniku křovinatých porostů macchií a garrigue, fatálnímu zhoršení hydrologické situace a nepříznivým změnám stanovištních biotických podmínek. K návratu žádoucí přírody nedošlo např. na Velikonočním ostrově, Islandu, Haiti (možno porovnat s vedlejší Dominikánskou republikou na stejném ostrově). Překvapivě nové přírodovědecké poznatky dokládají, že podoba celosvětově uctívaných tropických deštných amazonských pralesů není pouhým výsledkem „posvátných“ přírodních procesů, ale do značné míry dlouhodobým antropogenním vlivem starých indiánských kultur Mayů před několika staletími (než byli zdecimováni španělskými dobyvateli a zavlečenými chorobami). Jedná se nejen o zachované mohutné staleté „užitečné“ stromy, které obvykle jako přírodně posvátné programově

posilovali a **ponechávali jako přírodní zdroje** (např. Ficus, Ceiba, Cedrela, Dipterix, Howea aj.) a také, že jimi vytvořené prosvětlené otevřené plochy a umělé mýtiny významně pozitivně podminily jak bylinnou flóru, tak faunu savců, ptáků aj. živočichů. V Karibiku často dochází k disturbancím tropických, mnohdy pralesových lesů, díky opakovaným hurikánům (Portoriko, Grenada aj.). Díky tomu si pralesní stromy dokázaly vytvořit strategii přežití, např. rozsáhlým vzájemným propletencem kořání různých druhů stromů, z kterého se obnovují (díky tamní rychlé destrukci odumřelé organické hmoty). Řada organismů však zaniká, nebo se populačně blíží zániku, a je obnovována jen díky asistenční lidské pomoci, některé ptačí druhy přelétají na místa se zachovanými potravními možnostmi, přičemž se konstatuje, že i v tomto vegetačně výborném tropickém prostředí, pokud by se velké disturbance opakovaly v intervalu kratším než 50 let, nedokáží se již lesní porosty samovolně obnovit. I přesto, že mangrovy, působící jako vlnolamy, a poskytující ochranu mnoha organismům, nebývají závažně poškozeny, dochází v některých případech k jejich nevratnému zániku. **Pokud byla dlouhodobá přírodní skladba lesních biotopů významně antropogenně pozměněna, není samovolnými přírodními procesy již možný návrat bez lidské ekosystémové asistence.** Bez koncepční lidské pomoci, vycházející z poznání a uplatnění ekologických vazeb a zákonitostí, nedochází k žádoucí obnově někdejších zlikvidovaných lesních porostů. Pouze v některých lokalitách je možno sledovat cílevědomou výsadbu některých žádoucích stromů, např. cedrů na Krétě (ne však díky současným úředníkům EU). Krásné letité stromy zůstávají pouze mementem pozitivní racionální lidské činnosti, např. v parcích a ojedinelých lokalitách. Žádoucí pozitivní návrat „přírody“ se tedy nekoná, resp. iracionální ideologie hlubinné ekologie opuštění zcivilizované krajiny a její ponechání přírodním procesům, vzhledem k rychle se měnícím místním i globálním podmínkám je fatálně škodlivá. Bezzásahovost v odpřírodněné krajině přispívá k procesům odlesnění – deforestaci, zpouštnění – desertifikaci a dalšímu odpřírodnění – denaturaci. Proto je naprosto scestné požadovat bezzásahovost v kulturních porostech Šumavy či jinde, neboť bez vědoucího asistenčního ekosystémového přístupu již nemůže vzniknout druhově, věkově a prostorově různorodý „přírodní“ les či jiné společenstvo. Navrhují vyvézt ideologii bezzásahovosti na ostrov svobody - Kubu (pro místní lidi na ostrovní vězení), ať si užívají zcela převládající bezzásahovost.

Po ideologii fašistického zcivilizování, bolševického zkollektivizování nás postihla třetí morová rána – vnucovaná ideologie naturistického bezzásahového odcivilizování. Příbuzenskou ideologií je rastafariánství náboženské sekty vzniklé na Jamaice, která požaduje pouze přírodní procesy a bezzásahost (její představitel a zakladatel rockové hudby reggae Bob Marley, protože neschvaloval zásahy do lidského těla, zemřel ve věku 36 let). Postupně vznikla propagační kariérní skupinka, podporovaná nezkušeným mládím (hnutí DUHA) a nevědoucími medií, vnucující ideologii vytvoření bezzásahové divočiny ze zkulturněných území Šumavy (a následně i v dalších chráněných územích ČR, příp. Evropy). To je ale v rozporu s požadavky biosférické rezervace UNESCO, jejíž podstatou je harmonické, vyvážené soužití obyvatel s přírodou. Sofistikované ideologické nezodpovědné mlžení při vnucování bezzásahového navrácení biodiverzity přírodními procesy ve zkulturněné, „civilizované“ přírodě Šumavy, ale v rámci EU již v celé Evropě, je zcela zcestné a lživé. Protože již mohou oprávněně posoudit vývojové trajektorie domácí i světové, vím, že bez asistenční ekosystémové pomoci nelze dosáhnout zlepšení odpřírodněných biotopů – jak v opuštěných plantážích světa, či zlikvidovaných stálezelených lesích Středozeří, tak na Šumavě. Díky opuštění extenzivního obhospodařování travních porostů – pastvy a kosení (nejen na Šumavě), došlo k výraznému ochuzení biodiverzity, což ještě umocňuje sukcesní zalesňování bezlesí, takže dnešní nechráněné Pošumaví je cennější než devastovaná Šumava, kde postupně nebude co chránit, kromě „posvátných přírodních procesů“. V důsledku požadované bezzásahové kůrovcové disturbance, došlo po rozpadu hřebenových smrčín k urychlenému vysychání a fatálnímu omezení živých rašelinišť a zhoršení všech ekosystémových služeb - vodní režim, ukládání „C“, mezoklima, biodiverzita. Šumava v porovnání s ostatními evropskými horami se stala lidsky a přírodně

vybydleným územím, s dlouhodobě nepříznivou perspektivou. Tuto problematiku sleduje rozsáhlá encyklopedická práce Šumava a její perspektivy I.II.

Ideový záměr výroby divočiny na Šumavě pochází z Bavorska - iniciátorem bezzásahovosti Šumavy byl 1. ředitel Bavorského NP, iniciátorem záměru výroby největší „virtuální divočiny“ v Evropě mezi Atlantikem a Uralem pak 2. ředitel BNP (za marketingového posvěcení zemskou vládou). Postupně docházelo k protiprávnímu zavádění a rozšiřování bezzásahovosti a I. zóny, přičemž ideologové prosazují další rozšiřování bezzásahovosti a I. zóny na většině území všech národních parků a to bez jakéhokoliv vědeckého opodstatněného a ověřeného zdůvodnění a proti vůli většiny obyvatel (v jednoúčelové změně zákona o ochraně přírody a krajiny č. 123/2017 Sb.).

Budeme-li reagovat na stejných vlnách jako ideologové dlouhodobě vynucované výroby divočiny bezzásahovými přírodními procesy (tj. epidemie škůdců, požáry, povodně, sucha, eroze), je možno chápat výrobu divočiny v kulturní Šumavě s vlky a medvědy ve společném bavorsko-šumavského národním parku (do kterého poskytneme většinu území, vč. CHKO), jako „odplatu za vyhnání“, neboť do něj by měli za značný poplatek vycházet „VIP hosté“ z bavorských rekreačních areálů za jejich lovy (když ne my, kteří jsme tam uměli hospodařit, tak predátoři). Po čtvrtstoletém „experimentu“ vedeném zejména (dobře placeným) Hnutím Duha a ideology JČU již můžeme sklízet úrodu: vysychání necennějších biotopů - rašelinišť, likvidace vodohospodářské funkce a aridizace horského hřebene, kde „pod dohledem“ uschly hřebenové smrčiny v délce 40 km na ploše větší než 20 tis. ha.

Bezprostředním dopadem vzrůstajících stresových faktorů klimatických změn je posun mediteránního klimatu severním směrem a prohlubující se suchá období. Příklady je mnoho, blízký příklad poskytuje vysychající lužní rezervace Ropotamo v Bulharsku, dezertifikační projevy se rozšiřují na Sicílii či Španělsku. A snad nejvhodnější je výše uvedený domácí příklad, kde ideologové výroby „divočiny“ naoktrojovaly bezzásahové přírodní procesy, resp. zrušení tradiční ochrany hodnot přírody a krajiny v rozporu s potřebami Biosférické rezervace UNESCO i chráněných biotopů Evropsky významné lokality.

Velice záslužným činem je zakládání univerzity East Africa Star University v problémové východní Africe ředitelem Centra globálních studií při Filozofickém ústavu Akademie věd ČR Markem Hrubcem, který se stal jejím prvním rektorem. Tato univerzita na sv. Burundi, nedaleko hranic Rwandy a DR Kongo, poblíž Konga a Tanzanie, si klade za cíl poskytnout vzdělání tisícům studentů z konfliktních a postkonfliktních zemí Afriky. Fakulta společenskovědní, ekonomická a technická bude ještě doplněna lékařskou a zemědělskou. Poskytnutí vzdělání je daleko lepší než dosavadní importovaná pomoc ze Západu.

Z této činnosti by si měli vzít příklad naši ideologové bezzásahovosti, kteří všemi prostředky prosazují výrobu umělé divočiny ve zkulturněném území Šumavy (které se proto stalo biosférickou rezervací UNESCO dříve, než byl vymezen národní park), čímž dochází ekonomickému propadu a vystěhovávání obyvatel ze širšího regionu Šumavy a v chráněném území dochází k rychlé likvidaci chráněných taxonů organismů.

Právě Středozeří, kde je prvořadým výrobním artiklem olivový olej, ale i citrusové plody, je v současnosti ohroženo vzrůstajícím suchem a doprovodnou bakteriální chorobou označovanou jako „ebola olivovníků“ (která se v r. 2013 zřejmě přenesla z Ameriky). Ohroženy jsou zejména největší producenti, tj. Španělsko, Itálie, Řecko, Portugalsko i Tunisko, kde již některé sady musely být vykáčeny.

K zajištění bezkrizového vývoje světa nebyla dosud zpracována řada velice potřebných studií, např.:

- historický vývoj vegetačního krytu
- vegetace jako primární základna živočišné říše
- expanzivní a invazní druhy a jejich celosvětovém „uplatnění“
- domestikované užitkové, léčivé a okrasné druhy a jejich využívání
- vodní zdroje a jejich úbytek, vodní režim zemí a světových regionů a jejich záchrana, znehodnocení vod zasolením, zajištění pitné vody
- rozšiřování pouští a jejich důvody a možnosti jejich omezování
- dlouhodobý historický vývoj antropogenních vlivů – pozitivních i negativních na biotu jednotlivých regionů
- problematika chráněných území přírody a krajiny ve vazbě na obyvatelstvo
- problematika ekologické migrace obyvatel - zajištění potravin a vody a možnosti řešení
- expanzivní demografický vývoj lidstva ve vazbě na zdroje - vody, potravin a nerostných surovin a nejcennější území přírody
- věrohodná analýza současných klimatických změn, které nevycházejí pouze z emisí „uhlíkové stopy“, ale změn teplotních hodnot na povrchu Země s jejich příčinami, např. likvidace klimatických regulátorů - zejména tropických pralesů, tání ledovců Arktidy (sledování nejen plochy, ale i objemu). tání permafrostu Sibíře při uvolňování metanu (cca 25x intenzivněji zadržující teplo než CO₂), vytváření tepelných ostrovů (megapole aj.), ...
- možnosti řešení klimatických změn - mitigační opatření.

A.2. SITUACE POPISOVANÝCH ZEMÍ / SITUATION OF DESCRIBED COUNTRIES

Motto: Je třeba vnímat a pochopit rozdílnost kultur a jejich vazby na přírodní prostředí.

It is necessary to perceive and understand the diversity of cultures and their connection to the natural environment.

Sledované údaje / Monitored data

- základní charakteristika: politický charakter typu vedení země, rozloha a poloha, významná minulost, hlavní město, příp. další města, max. výška, charakter území, specifčnosti země, rok vzniku / samostatnosti / basic characteristics: political character of the type of country management, area and location, significant foretime, the capital, possibly other cities, max. height, character of the territory, specifics of the country, year of origin / independence
- kulturní památky, zejména památky UNESCO / cultural monuments, particularly UNESCO monuments
- přírodní památky: biosférické rezervace UNESCO (BR), národní parky (NP), botanické zahrady (BZ), významné zahrady a parky / UNESCO biosphere reserves (BR), national parks (NP), botanical gardens (BZ), important gardens and parks
- vegetační charakteristika: klima, zejména lesy a dřeviny / climate, vegetation characteristics: especially forests and woody plants
- ekologická ohrožení: / environmental threats:
- ekonomika: HDP/os (USD) - 2016, dle OECD (Organizace pro ekonomickou spolupráci a vývoj), zaměření, hlavní komodity / GDP / person (USD) - 2016, according to OECD (Organization for Economic Co-operation and Development), focus, main commodities
- společnost: počet obyvatel, náboženská a společenská charakteristika, bezpečnost, zvyklosti, jazyk a měna / society: population, religious and social characteristics, security, customs, language and currency
- přidružená území: / associated territories:

Abcházie (a jižní Osetie, **GE**), republika, vyhlásila **nezávislost na Gruzii, většinou států neuznána**, 9 tis.km², (372 km²). z. okraj Kavkazu a jižní okraj Ruska u Černého moře, dříve rekreace z ČR, dnes z Ruska ("sovětská riviéra"),

hl. město Suchumi 65 tis. ob. u Černého moře, přímořské lázně,

Batumi - lázeňské sanatorium,

v současnosti řada oblastí vysídlených,

max 4046 m Dombaj-Ulgen,

do války s Gruzii v r. 2008 patřila ke Gruzii která si ji nárokuje,

dnes ruský protektorát, Rusko tam buduje vojenský černomořský přístav

rekreační území, přístup hlavně z Ruska

Kulturní památky

Suchumi, katedrála Zvěstování, katol. kostel sv. Šimona, evang. kostel sv. Jana,

Přírodní památky

- NP na hřebeni Kavkazu od Černého moře, s jezerem Rica, vodopád "Dívčí slzy|", Modré jezero, řeka Bzipi,

hojně medvědi

Vegetační charakteristika:

Klima subtropické,

horské lesy cca 45 % na Kavkaze,

pastviny, subtropické zemědělství,

Ekologické ohrožení:

- nadměrná těžba cenných dřevin

Ekonomika:

rybolov, citrus, tabák, čaj, kuk, pš, víno,

rekreace - přímořská letoviska Suchumi a Picunda

Společnost:

250 tis. ob., Abcházové 50 % (křesťanští kolonisté), Gruzínci 19 %, Arméni 17 %, Rusové 9 %, Gruzínci odešli po válce, řada opuštěných míst,

křesťané 60 %, islám 16 %, kriminalita,

jazyk abcháština, gruzínština, ruština,

měna de facto ruský rubl a abcházský apsar, de jure gruzhínský lari (RUR, GEL)

Albánie (Albania, AL), Albánská republika,

cca 29 tis. km², na Balkánském poloostrově, „země orlů“,

„divoká evropská země“,

hl. město Tyrana, 1 mil. ob.,

max. 2753 m n.m. Velký Korab v pohoří Atlas,

hraniční jezera Ohridské, Prespanské, Skadarské,

řeka Drin, kaňonovitá řeka Osum (rafting)

nezávislá od r. 1912,

Kulturní památky UNESCO aj:

- Berat a Gjirokaster, otomanská města

- **Butrint / Berat , ruiny antic. města, hist. centrum otomanského města, zrušeno 2007**

- Ochrid, jezero a kult. krajina

Ardenika, klášter u města Fier

Gjirokostér - hist. centrum otomanského města,

Přírodní památky:

- **BR Původní bukové lesy**

- **BR Ohrid Prespa**, i v Severní Makedonii. jezero a okolní příroda

- NP Bredhi Drenovës / Sloní skály - bizarní pískovc. útvary

- NP Bredhi Hotovës - přímořské horské pásmo

- NP Butrint,

- NP Dajti - horský Ca masiv, vrchol 1613 m. lanovka

- NP Divjakës-Karavasta - bory, delta řeky, laguny, ostrůvky a poloostrovy na jadrán.
pobřeží, písčité duny

- NP Drenova

- NP Hotoves-Dangelli

- NP Karaburun-Sazan

- NP Korab-Koritnik,

- NP Llogara, přímořské horské pásmo, průsmyk

- NP Lura

- NP Lurës - ledovec. Lurská jezera

- NP Lumi Buna - mokřady řeky Buny
- NP Pisha e Divjakës
- NP Prespa, jezero
- NP Qafe Shtame,
- NP Shebenik-Jabllanica,
- NP Shkodrés - Skadarské jezero jen 1/3 (ostatní Černá Hora), ve výšce 6 m n.m.
hloubka 5 m, teplé až ke 40° C, na Ca podloží, v okolí krasová oka, na hladině
kotvice, stulík, ornitolog - pelikán, volavka, kormorán, rybák, racek,
- NP Thet(h)i - pohoří Prokletije, 2694 m Maja e Jerecës
- NP Tomorr - posvátná hora Albánců
- NP Valbonës - údolí řeky Valbones
- NP Zall-Gjocaj

Vegetační charakteristika:

klima středomořské, horké a suché léto, mírná deštivá zima, hory kontinentální klima,

mediteránní lesy na horách cca 40 %, 40 endemitů,

balkánská flóra, tymián, máta, divizna, pelyněk, šalvěj, buk, dub, topol, borovice, vrba, jírovec,

níže pastviny, při pobřeží středomořská / mediteránní květena,

Ekologické ohrožení:

- seismicky aktivní, riziková země,
- kritický nedostatek vody
- divoké skládky odpadů
- nepovolené černé stavby
- kradená auta

Ekonomika: jedna z nejchudších v Evropě,

rybolov,

víno, oliva, třešně, fikovník, pomerančovník, citroník kaki, zeleniny, koření, konopí na marihuanu,

nedostatek elektřiny

Společnost:

- cca 3 mil. ob.,

převážně islám 59 %, římskokatol 10 %, albán. ortodoxní 7 %,

jako komunist. stát se zřekl náboženství

někdejší komunistická diktatura - E. Hodža, likvidoval církev. stavby, 200 tis. bunkrů,

30 % nezaměstnaných, stavby bez povolení, kradená auta, korupce,

krvavý msta, „panna z přísahy“ přijímá mužskou roli, organizovaný zločin,

nebezpečná země v horách,

(3 naši studenti zmizeli beze stopy, mluví se i o prodávání orgánů),

jazyk albánština, měna albánský lek

Alžírsko (Algeria, DZ), Alžírská demokratická a lidová republika,

cca 2 382 tis. km², (druhá rozlohou největší africká země po Súdánu),

země na severu Afriky,

hl. město Alžír / Al-Jazair, 4 mil. ob., největší minaret 265 m u velké mešity, metro,

Oran 2 mil. ob., španělské město,

Konstantin 1 mil. ob. římské stavby,

max. Tahat 3003 m v Haggaru, pohoří Atlas ji chrání před Saharou,

na jihu poušť Sahara asi na 3/4 území,
většina toků jen občasných ,

vysychající jezera mezi Velkým a Malým Atlasem, termál. prameny,
vznik 1962 (dříve kolonie RF)

Kulturní památky UNESCO a další:

- Al Qal'a v Beni Hammadu - 1. hlavní město hannádovských emirů z z. 1007, opevnění muslim. města z 11-12.st.,
- Djémila (Džámila) - ruiny starého římského města Culcul, dnes horská vesnice
- Timgat - ruiny římského města - paláce Traján
- **Tipasa - archeol. lokalita, památky fénické (hrobka Kabr ar-Rumija = velké mauzoleum králů Mauretanie), římské, raně křesťanské i byzantské, zrušeno 2006**
- Údolí M'Zab (M'Zab Valley), opevněná města z 11. st., zřícenina římské rezidence Hippo Regius v Annabě
- Kašbach - islám. město a medina, kdysi střežící cestu do Kartága, dnes Osmanský styl
- Tillmsán (Tiemcen) - budovy z 12-15.stol.

Přírodní památky:

- **BR Tassili N'Ajjer** - přírodní i kulturní - sopečné a pískovcové skály s prehistorickými skalními malbami starými 8 tis. let na náhorní planině Sahary,
 - **BR a NP de Belezma (de Batna),**
 - **BR a NP du Djurdjura (de Tizi Ouzou st Bouira),**
 - **BR a NP d'El Kala (d'ElTarf),**
 - **BR NP de Gouraya (de Behaia),**
 - **BR a NP Chréa (de Blida), NP du Tassili (d'Illizi),**
 - **BR a NP Taza**
 - **BR a NP de Tlemcen Mountains,**
 - NP de l'Ahaggar (de Tamanrasset), sopečné a pískovcové skály na Sahaře, náhorní plošina Atakor
 - NP Cédres de Téniet-al-Haad,
 - NP Djebel Aissa (Naama), Džebel
 - NP de Théniet El Had (de Tissemsilt),
- skalní město Constantine přístupné po mostě přes kaňon
největší duny Sahary Velký západní a východní Erg (erg Admer)
muflon, kamzík, gepard severoafrický

Vegetační charakteristika:

klima semiaridní a aridní, středomořské, v Atlasu kontinentální,

mediteránní lesy jen cca 5 % jsou pouze na severu v pohoří Atlas v oblasti Kabylie, jinak vegetace ojedinele Cedrus atlantica / cedr, Castanea sativa / kaštanovník, Olea europaea / olivovník, Prunus avium / třešeň, Tetraclinis articulata / sandarakovník článkovaný, Acacia / kapinice, Pinus halepensis - výsadba živé zdi proti poušti, Ziziphus jujuba (čínské datle) / cicimek, Citrus sinensis / pomeranče, Vitis vinifera / vinná réva.

80 % území je bez vegetace, tráva halfa - kavyl halfový nadměrnou pastvou zlikvidována,
45 % území tvoří poušť Sahara s pohořími Ahhagar a Tassili, lanýže v poušti po dešti, ojedinele se vyskytují oázy,
na severu jsou dva hřebeny Atlasu, mezi nimi je plošina Šotů s vysychajícími slanými jezery,

Ekologická ohrožení:

- kritický nedostatek vody, voda se rozděluje na prsty,
- voda salinizace, zejména v Sahelu
- znečištění území častými odpady
- slaná vysychající jezera
- pokračující odlesňování Atlas
- pastvou likvidace řídkých travin - halfa: kavyl halfový / Stipa tenacissima a zpouštnění
- postupující dezertifikace (Sahara)

Ekonomika:

DPH 2016: 4296,

rybářství, pastevečtví, kozy,

obiloviny, brambory citrusy, vinná réva, květiny, fíkovník, palma datlová, datlové slavnosti, pěstování máku na opium (Atlas), potravinově nesoběstačná,

zemní plyn, ropa, fosfáty, Fe rudy, uran, olovo, zinek, rtuť, písek,

potrav. a text. průmysl, železo, ocel, keramika - majolika,

Společnost:

cca 45 mil. ob., Arabové 59 %, Beduíňští Arabové (vč. Tuaregů) 15 %, Berbeři 26 %, emigrace hlavně do RF (max v l. 1954-62 - boj za nezávislost), občané býv. kolonie RF (departementů, občané býv. kolonie RF (departementů, kde však muslimové neměli občanská práva),

sunnitský islám je státním náboženstvím (sňatky uzavírají rodiče nebo dohazovači), již cca 3,5 tis. mešit, muslimové odsud jsou největším problémem současné Francie, ataky islámských fundamentalistů (hlásících se k al-Kajdě a islámskému státu), křesťané zde byli tolerantní (v katedrále Sacré-Coeur: Matko Boží, modli se za nás a za muslimy),

troglodická sídliště (v zemi), většina obyvatel žije méně než z 2 USD/den,

bezpečnostně riziková, nebezpečná země, uprchlický tábor Tindouf cca 80 tis. ob., závody velbloudů, "etzalské" lezení,

někde zákaz focení, pozvání na čaj se neodmítá,

úřední jazyk arabština a berberština (až 30 %), měna alžírský dinár (DZD)

Andorra (Andorra, AND, AD), Andorské knížectví,

parlamentní diarchie se 2 hlavy státu - symbolicky prezident Francie a španělský biskup, oba v zastoupení, moderní ústava,

cca 470 km², malý stát v Pyrenejích mezi Francií a Španělskem (velikosti Prahy),

hl. město Andorra la Vella v kotlině na řece, 20 tis. ob., 1023 m n.m., lázeňský komplex

Caldea,

max 2946 m n.m. Coma Pedrosa,

vznik 1278 jako kondominium,

Kulturní památky

románské kostely

poštovní muzeum Ordin

Andorra

Přírodní památky:

- BR ledovcové údolí řeky Madriu-Claror-Perafita (kulturní krajina v Pyrenejích)

les Escaldes s termální prameny

Vegetační charakteristika:

Klima střeozemní, téměř polovina území leží nad hranicí lesa,

lesy cca 35 %, v lese převládá Pinus nigra / borovice černá, dále jedle, ořešák, kaštanovník,

téměř polovina území nad hranicí lesa, vysokohorské TTP, terestrické orchideje, arnika, jarmanka, asfodel, kmín,

pastviny, zemědělské plochy cca 2 %,

kamzík, vlk, sysel, ptačí oblast

Ekologická ohrožení:

- kritický nedostatek pitné vody

- laviny

Ekonomika: součást celní unie EU, ale ne člen EU, daňový ráj,

chov skotu a ovcí, včel, med, sýr,

tabák, brambory,

cestovní ruch (ročně 15 mil turistů - lyže Vallnord, koně - 2 jezdecká centra,

MTB trasy, 60 horských stezek, horské chaty, dobrodružné parky, nákupy,

průchod do Španělska, většina potravin dovoz,

Společnost:

85 tis. ob., Španělé 43 %, Andořané 33 %, Portugalci 11 %, Francouzi 7 %,

2/3 obyvatel nemají andorrskou stát. příslušnost a tak nemohou volit a být voleni a vlastnit více než třetinu kapitálu společnosti,

katolíci 86 %,

v r. 2020 největší % covidu 19 v Evropě,

jazyk katalánština, ale i francouzština a španělština, katolíci 86 %,

měna euro (vlastní euromince)

Arménie (Armenia, ARM). Arménská republika,

sami se označují za Hajastan, a oni jako Hajer,

cca 30 tis. km², dříve rozsáhlá země mezi Středomořím, Černým a Azovským mořem,

ještě v Evropě u hranice s Asií, kostrbatá a magická země přírodou i památkami,

již v 9.st. př.n.l. království Urartu, ve 3.st. př.n.l. Arménské království,

býv Velká Arménie zahrnovala i Irán/Persii a Gruzii, rozvrácena zejména Byzantskou říší (v 5.st.),

jako první na světě přijalo křesťanství v r. 301 jako státní náboženství - Arménská apoštolská církev (nejstarší), proto sem migrovali křesťané z území které začal ovládat islám, zejména z Osmanské říše,

v 7-9. st. sz. zemi ovládali Arabové, **genocida / vyvraždění 1,5 mil. Arménů 1915-18**,

avšak Ázerové se vystěhovali, pak ovládána Seldžuckými Turky (11.st.),

Mongoly (14.st.), až sem vedla severní větev Hedvábné stezky (Jerevan),

v 16. st. Peršany, v 19. st. Ruské impérium, trvalá frustrace z genocidy osmanskými Turky v Tureckem spravované části v r. 1915 (1890 - 1922) asi 1,5 mil. obyv.), trvalé napětí,

v r. 1918 rozpad Osmanské říše,

100 let válčení, za 1.sv. války genocida osmanskými Turky, býv. část SSSR,

samostatnost 1991 (po rozpadu Sovětského svazu)

hl. město Jerevan 1,3 mil. ob., založeno již v r. 792 př. n. l., 990 m n.,m, sem vedla větev

Hedvábné stezky, město fontán, velmi živé město jižního Kavkazu, optimismus,

nostalgie, modernita i historie, domy z růžového sopečného tufu, dopravní chaos,

ležérnost obyvatel, z Ruska sem kvalifikovaní Rusové (hlavně za války s Ukrajinou)

Ami - býv. hl. město dnes na hranici s Tureckem,

býv. lázeňské město Džermuk (venk. termál. prameny),

lyž. středisko Cachkadzor

max. Aragac 4095 m (přístup autem),

kavkazská země - Malý Kavkaz, 3/4 území ve výšce 1-2 tis. m n.m.,

hraniční posvátný Ararat 5137 m - národní symbol Arménie a posvátná hora, kterou mají ve státním znaku je dnes za hranicí země (během masivního vyvražďování Arménů na zač.

20. st. se jí zmocnili Turci), přístupný pouze z Turecka, původně tam žili Arméni), podle Bible tam přistála Noemova archa (která jako zkamenělina byla letecky objevena v r. 1960), na okraji město Noratus s největším zachovaným arménským hřbitovem),

hranice k Turecku a Ázerbájdžánu je uzavřená, (přístup obvykle z Gruzie),

Vznik 1936 ze Zakavkazské federat. republiky, 1991 rozpad SSSR

Kulturní památky UNESCO aj: prastaré kláštery

- klášter Gerhard a údolí Azat (armén. středov. kostely a hrobky),

- kláštery Hagpat a Sanahin (byzant. z 10-13.st.),

- klášter Gošavang

- Etchmiadzin (Ečmiadzin)/Vagharšapat, nejstarší katedrála a 10 kostelů, sídlo představeného Arménské apoštolské církve a archeol. lok. Zvarthnoc,

- antický (pohanský) chrám Garni z r. 77, r. 1679 se zřítíl, obnoven 1975 (podobný Parthenonu),

klášter Noravank ze 13. st. (1500 m n.m., červené skály) - festival vín (6.X) a sýrů,

klášter Tatev (nejdelší lanovka 3,5 km)

klášter poutní Chor Virap ("hluboká kobka"-vězněn Řehoř Osvětitel, zakladatel Armén. církve), klášter Sevanavank, hřbitov Noratus

Karahundž - čedič. desky s kulov. otvory na 2 ha - astronom, objekty (obdoba Stone Hedge)

kamenné pekařské pece na kavkazský chléb lavaš (placky)

vesnička Omalo v Tušetii, vesnička Ušguli se svanskými věžemi, vesnička Dartio

Jerevan - z nejstarších měst světa, pevnost Erebuni v Jerevanu rekonstruována,

karavanseraj na Hedvábné stezce

Arindž - ručně vyhloubený podzemní labyrint

obytné jeskyně - skaní domy

Nachničevan - Noemův přístav

petroglyfy

sakrální stavby pevnostní charakter

Přírodní památky:

- NP Arevik

- NP Arpi jezero,

- NP Dilažan / Dilidžan, 1100-2300 m n.m., bukohabrový les, Quercus petraea ssp iberica, macrantheram, Carpinus betulus, Fagus orientalis, Pinus sylvestris var hamata, Taxus baccata, Rhododendron caucasicum, Goodyera repens, přes 900 druhů cévn. rostlin, horská jezera, miner. prameny

- NP Sevan, jezero, 2200 m n.m., hloubka 86 m, Sorbus hajastanus, Hippophae rhamnoides, Caragana frutex, Sevanský klášter / Sevanavank

PR přísná Erebuni

PR přísná Chosrovská, / VChorsovův les

PR přísná Šikahog,

BZ AV Jerevan, 80 ha, květena Kavkazu, rosarium, Araukarie, Washingtonia, Cupressaceae
aj, čeledi dřevin, skleníky

gruzínský kras v podhůří Kavkazu a kaňon říčky Okace (vodopády, visutá lávka),
kanon říčky Martvili, údolí řeky Vorotan

unikátní chov arménských včel

Vegetační charakteristika:

Klima suché subtropické, průměr cca 300 mm srážek,

zalesnění pouhých 15 %, v posledních 20 letech vysázeli 5 mil. stromů,

vzhledem k suchému létu převládá stepní a polopouštní vegetace,

bohatá biodiverzita spásaných horských květnatých luk a velmi bohatá druhová skladba
patevních stepních porostů (cca 1700 druhů),

víno pěstované již 8. tis. let př.n.l.,

pěstovaná Prunus armeniaca - meruňka pochází ale z Číny a sem se dostala přes Kavkaz,

Punica granatum, aleje ovocných stromů, Quercus, Pinus,

Ekologická ohrožení:

- kácení stromů. přes značnou výšku málo lesů, rozsáhlé odlesnění (zejména v l. 1992-95),

- rozloha pastvin se snížila z 1,4 mil. ha na 0,8 mil ha,

- nadměrným spásáním ohroženo cca 20 % druhů, plošná eroze,

- 20 tis. ha mokřadů bylo za 50 let odvodněno a přeměněno na zeměděl. půdu,

- jezero Sevan, největší na Kavkaze (ve výšce 1916 m, 80 až 30 m hluboké, klesající hladina
hydroelektrárny, zamrzá jen ojedinele)

- kritický nedostatek vody

- opakovaná zemětřesení, 893 82 tis, obětí, 1988 50 tis. obětí,

Ekonomika:

pastevectví, zemědělství jen 48 % v hornatém území, len (olej),

ovoce - broskve, meruňky, švestky, pěst. vína již v 6. st. př.Kr. (doložený vinný sklep),

koňak - brandy Ararat, šašlik,

v zemi ruské vojenské základny,

v r. 2000 bylo přerušeno mezin. železniční spojení přes industrializovaný region Tavuš

Společnost:

cca 3,5 mil. ob, ale 8 mil. žije v zahraničí, do r. 2018 (Rusko, EU, USA, asi 1000
v Jeruzalémě), převážně Arméni, menšiny jezidští Kurdové, Rusové 0,4 %, za války
v Ukrajině + 40 tis., příliv Rusů 2023 cca 200 tis.

islámští Azerové, v Náhorním Karabachu Arméni tvoří většinu cca 140 tis. ob.,

první země, která přijala křesťanství jako oficiální náboženství v r. 301, nejstarší křesťané -

Arménská apoštolská církev 93 % - unikátní architektura, velké množství klášterů,

specifické písmo (36 písmen),

skladatel Adam Chačaturjan - Šavlový tanec, patrioti, pohostinnost, úcta ke starším,

křesťané na hranici s arabským světem, (ve 4.st. si Arménii rozdělili Římané a Peršané,

vzhledem k nepřátelsky naladěnému Turecku i Ázerbájdžánu a nevypočitatelnému Íránu je
politický příklon k Rusku nejen výsledkem historického dědictví, ale i poslední možností

kde hledat ochranu, ale v r. 2023 došlo k odklonu od Smlouvy o kolektivní bezpečnosti
s Ruskem, Běloruskem, Kazachstánem, Kyrgyzstánem a Tádžikistánem a společnému

vojenskému cvičení s USA,

rádi připíjejí vodkou, grilují šašliky, pikniky,

jazyk arménština úřední, příp. ruština a kurdština, měna arménský dram (AMD)

Náhorní Karabach a Lačinský koridor,

nový název Republika Arcach (Náhorní Karabach),
4400 km², jižní předhůří Malého Kavkazu, převážně etničtí Arméni,
hornatá oblast, usiloval o samostatnost, mezinárodně ji nikdo neuznal, autonomní oblast,
prezident,

válka 1991-94, ve válčení zemřelo asi 45 tis. ob., pak ovládl Ázerbájdžán,
(vstup z Arménie se nedoporučoval, odstřelovači), mnoho památek zničeno,
v r. 2020 okupován Ázerbájdžánem, arménské obyvatelstvo na oficiálním území
Ázerbájdžánu,

v r. 2023 odstřelován, většina Arměnců utekla do Arménie, přes 120 tis. Arměňů narychlo
opustilo Karabach a žijí v provizorních podmínkách, v r. 2024 si vzájemně vyměnily
válečné zajatce,

hlavní město Asgdam 30 tis. obyv. ,

max Murovdag 3724 m,

Kulturní památky

klášter Gandzašar ze 13. st.

klášter Dadivank

Přírodní památky

velekur kaspický, koza bezoárová, dikobraz, medvěd hnědý,

Vegetační charakteristika:

Klima suché subtropické,

lesy 30 % hory,

horské TTP, pelyňko-travnatá polopoušť, **velká biologická diverzita,**

Ekonomika:

DHP 3800 USD,

velká nezaměstnanost, plantáže čaje

Ekologické ohrožení:

- zaminovaná území (doporučuje se chodit cestami krav),

Společnost

cca 150 tis. ob., 95 % Arméni (od r. 1897 většinu), ale vládne Azerbájdžán,

2023 po anexi Arménie z velké části utekli do Arménie,

98 % arménská pravoslavná apoštolská církev,

přesun Arměňů a Azerů, velké národní sebeuvědomění, národní vzepětí,

měna arménský dram,

Nachičevanská autonomní republika, vznik 1991 (rozpadem SSSR),

ázerbájdžánská enkláva v Arménii, (z rozhodnutí Stalina bylo území spolu s Náhorním
Karabachem připojeno k Ázerbájdžánu),

kolébka křesťanství, Arméni vyhnáni,

vedlejší část s arménskými obyvateli pozůstala,

krvavé střety ze sporů v minulosti - Ázerbájdžán válka o Náhorní Karabach 2020 ,

autonomní republika, 2022 jednání o hranicích,

max Kapidžik 3904 m n.m.,

Ilandagh 2415 m n.m., údajný Noemův přístav, moderní Noemovo mauzoleum - jeho archy,

pevnost Alinja ze 14.st, ve výšce 1800 m - zdejší Machu Picchu,

klima kontinentální,

0,5 mil. obyvatel,

Ázerbájdžán (Azerbajjan, AZ). A|zerbájdžánská republika, poloprezidentský systém, cca 87 tis. km², kavkazská země na z. břehu Kaspického jezera, na pomezí s Ruskem, býv. část SSSR, “země ohně“

hl. město Baku, přes 2 mil. ob., plamenné věže, ruské kolo, Gance 0,5 mil. ob.

max 4485 (4466) m Bazarúzá da'gi, ve Velkém Kavkazu , 250 jezer, řeka Kura, přehrada. zavlaž. kanály, Vznik 1936 ze Zakavkazské federat. republiky, 1991 rozpad SSSR

Kulturní památky UNESCO aj:

- **Baku (opevněné město, Panenská věž, palác Širvanšahů),zrušeno 2009**

- Quobustanská archeolog. rezervace, skalní malby

- Saki, hist. centrum a palác chánů

Qebele, ruiny brány hl. města Kavkazské Albánie

Přírodní památky:

- **BR Gobustán**, skalní kresby, kulturní krajina a zbytky osídlení od paleolitu do středověku

- NP Absheron

- NP Ag-Gol

- NP Allyaghach

- NP Hirkan

- NP Sahdag, vápencové hory na východě Velkého Kavkazu, 4243 m, málo dřevin,

Quercus macranthera, pestrá alpinská a subalpínská flóra

- NP Shirvan

PR Géjgél, PR Kazylagač,

Barardúzú 4466 m n.m., východ Velkého Kavkazu, tmavé břidlice, Fagus orientalis, Carpinus betulus, Quercus macrantheram Acer platanoides, pseudoplatanus, Sorbus aucuparia, Tilia dasystyla ssp. caucasica, Populus tremula, při okraji Ruska,

bahenní sopky

Vegetační charakteristika:

Klima subtropické - s. okraj, vertikální klimatická stupňovitost, ale i pouštní a polopouštní a mírné,

lesy jen 11%,

Fagus orientalis (bukové lesy téměř nedotčené), Quercus micranthera, Acer pseudoplatanus, platanoides, Tilia dasystyla var. caucasica, Sorbus aucuparia, Betula litwinowii, Populus tremula, Carpinus betulus, Viburnum lantana, Lonicera caucasica, Juniperus oxycedrus, Heracleum mantagezzianum (inv ve střední Evropě),

25 % pastviny extenzivní (obtížně přístupné) , ledovce nad 3500 m,

orná půda 18 %, trvalé plodiny 5 %,

Ekologické ohrožení:

- odpady z chemičky u Sumgaitu

- značná větrnost

- zemětřesení 1667

Ekonomika:

ryby (jeseter, vyza, kaviár),

víno, bavlna, brambory, cukr. řepa, tabák, léč. rostliny,

těžba ropy (západ ropovodem z Baku přes Gruzii do tureckého přístavu Ceyhan),

zemní plyn, hořlavá voda s metanem,

Fe aj. kovy, Al, Au,
podzemní voda, kanály zavlažovaná půda 10 tis. km²,
projekt nejvyššího mrakodrapu 1050 m a města na umělých ostrůvcích Kaspiku,
ČR dovoz ropy i zemní plyn,

Společnost:

cca 10 mil. ob., Azerové (až 30 mil. Íránu), i Tádžikové a horší Židé, Rusové 1,4 %, islám 95 % (šijité 65 %, sunnité 35 %), pravoslaví 2 %, armén. křesťané 2 %, zoroastrismus, jazyk ázerbájdžánština, ruština, měna manat

Azory (Azores, Portugalsko, P), autonomní region,
cca 2300 km², souostroví 9 sopečných ovů, „brána mezi Starým a Novým světem“,
Faial, Flotres + Corvo, Graciosa, Pico, Santa Maria, Sao Jorge, Sao Miguel - hlavní, Terceira,

hl. město Ponta Delgada na ostrově Sao Miguel, 150 tis. ob.

max 2351 m n.m. Ponta do Pico de Vara na ově Sao Miguel, sopky, čedič,
vodopády, termální prameny,

Kulturní památky UNESCO:

- Angra do Heroísmo město na ově Terceira,
větrné mlýny

Přírodní památky:

- **BR a NP Laurisilva Makaronesie**
- **BR Corvo na ově Corvo**
- **BR Flores na ově Flores**
- **BR Fajás de Sao Jorge**
- **BR Graciosa na ově Graciosa**
- **BR Vinařská kulturní krajina na ově Pico v Azorách,**

BZ Terra Nostra v Ponta Delgada

Vegetační charakteristika

Klima subtropické velmi proměnlivé, Golfský proud udržuje stálé teploty 16-24⁰ C,
utváření tlak. výše a fronty do Evropy, stabilní vysoký tlak, tvorba pasátové oblačnosti s
bázé v 700-800 m, při výstupu k 1500 m ochlazování, kondenzace - mlhy, nemrzne

lesy cca 10 %, vegetace ostrovní makaronéská,

Hydrangea / hortezie, čaj (jediný v Evropě, sklizeň strojově),

Ekologické ohrožení:

- častá zemětřesení (na rozhraní euroasijské, severoamerické a africké litosférické desky)
- sopečné výbuchy - poslední 1957

Ekonomika:

rybářství - humr, mečoun, tuňák, makrela, mušle,

čaj, ananas, víno mezi velkými, kameny,

ekologická turistika - pozorování velryb, delfinů, vorvaň

vojen. základna USA a GB

Společnost:

cca 250 tis. ob.,

katolíci,

jazyk portugalština, měna euro

Bahrajn (Bahrain, BRN, BH), Bahrajnské království,

716 km², ostrovy v Perském zálivu u Kataru a Saúdské Arábie,
most do Saúdské Arábie 25 km (3 části),
hl. město Manáma, cca 150 tis., Světové obchodní centrum 240 m,
max 122 m n.m. Džabal ad-Duchán,
vznik 1971 (dříve GB)

Kulturní památky UNESCO:

- býv. hl. město Dilmunu, dnes archeol. lokalita Qal'at al-Bahrain (osídlení již 2300 př. n. l.)

Přírodní památky:

přír. park Al Arren

PR Al Arin, arabský přímorožec orix, rohy až 1,5 m

Vegetační charakteristika:

Klima tropické,

bez lesů, poušť se „Stromem života“ z čeledi Fabaceae (asi 400letá akácie,
údajně v místech biblické rajske zahrady, na písčité duně s kořeny cca 50 m),

Ekologické ohrožení:

- bez sladké vody,

- další vysušování a zvyšování teplot

Ekonomika:

HDP 50 tis. USD/ob,

pův. lov perel, dnes klenotnictví s perlami,

dominantní těžba ropy (86 % příjmů),

značný cestovní ruch zejména Arabové, závodiště F1, finančnictví,

námořní základna Británie,

Společnost:

cca 1,5 mil.ob., Bahrajnci 47%, Asiati 45,5%, ostatní Arabové 4,7%, Afričané 1,6 %, Evropané 1 %, islám - šiité 71 %, křesťané 14 %. hinduisté 9 %,

ovlivněna a ovládána perskými civilizacemi,

jazyk arabština, měna bahrajnský dinár

Baleárské ostrovy (Balearic Islands, Španělsko, E): autonomní Baleáry,

cca 5 tis. km², vlastní Baleáry a několik dalších ostrovů a ostrůvků, citrusové ostrovy,

- Mallorca, největší, 1 mil. ob., převážně vlastníci senioři SRN, PR Mondragó, (mokřady,
potoky, duny), Jardines de Alfabla, cyklisté na konci sezóny,

- Menorka (megality), 100 tis ob., Mahón přístav, vynález majonézy, PR de's Albufera des Grau,

- Ibiza, party island, hippies, saliny,

- Formentera,

- Colom

hl. město Palma de Mallorca, 520 tis. ob.,

max Puig Major 1445 m v pohoří Serra de Tramuntana,

autonomie 1983

Kulturní památky

- Menorca, hojná talajotická kultura 16. st. př.n.l. (předcházející kyklopskému stavitelství),
dolmeny, megalitické kamenné věže (talajoty), obydlí, svatyně, navety, hrobky, z
vápence

Přírodní památky:

ochrana skalnatý poloostrov Formentora na Mallorce,

Cabo Salinas na Mallorce,

Vegetační charakteristika:

Klima středomořské / mediteránní,

lesy cca 20 %, zajiť

Ekologické ohrožení:

- další vysušování a zvyšování teplot

Ekonomika:

cestovní ruch, už mají zavedenou plošnou turistickou daň,

Formentera býv. námoř. základna USA

Společnost:

cca 1,2 mil. ob.,

jazyk katalánština, španělština,

Bosna a Hercegovina (Bosnia and Herzegovina, BIH): v podstatě federativní republika, dnes oligarchická falešná demokracie,

cca 51 tis. km², jih Dalmácie, „obdarovaná od Alláha krásnou přírodou“,

osídlení od neolitu, v 6. st. Slované,

ve středověku Bosenský Banát, pak Bosenské království,

od 15. st. islamizace (Oslamská říše), po občanské válce pod mezinárodním protektorátem,

hl. město Sarajevo 0,4 mil. ob., ZOH 1984 Jugoslávie, architektura inspirovaná Byzancí,

osmanským Tureckem a západní Evropou, označováno jako "malý Jeruzalém

Evropy", prolínání náboženství muslimských, pravoslavných a katolických komunit,

- mešita, kostel i synagoga, koncem 19. století vzrůstem muslimského nacionalismu

narušeny křehké vztahy, v VI. 2014 zavražděn rakouský následovník trůnu a posléze

globální I. světová válka, dnes **patří k nejnebezpečnějším městům Evropy**,

Srebrenica - hřbitov obětí masakru Srbů na muslimy v r 1995 (až 10000 obětí)

Banja Luka, chrám Krista Spasitele

Neum, letovišisko na pobřeží Jadranu

Jajce, město s pevností, Travnik,

hornatá země,

max 2386 m Bosanski Maglič, olymp. pohoří Javorina a Bjelašnica,

jezero Trnovačko (srdčité),

řeka Neretva z Dinárských hor kaňonem do Jadranu, Drina při velkých deštích splavuje

odpady (ve Višegradě)

Ramsarské jezero (umělé),

vznik 1992 (rozpad Jugoslávie),

Kulturní památky UNESCO aj:

- Ivanovo, - skalní kostely (12-14.st.),

- Madarský jezdec (skalní reliéf z 8.st.),

- Mostar, staré msto a most přes Neretvu, za války bořen a pak obnoven,

- Nesebar (pův. thrácká osada, pak antic. řecká kolonie a byzant. pevnost),

- Rilský klášter (slovanský z 10.st.),

- Sofie-Bojanský kostel (13.st),

- Thrácká hrobka v Kazanlaku (4.st.př.n.l.),

- Thrácká hrobka ve Sveštari (3.st. př.n.l.),

- Višegrad, osmanský most

- náhrobní lameny stečci

Titův bunkr

Přírodní památky:

- **BR Původní bukové lesy**

- **BR a NP Pirin - ledovcová jezera, vodopády**

- **BR a NPR Srebrana** - jezero, hnízdiště, ornitolog.

- NP Kozara - horský masiv v údolí řeky Sávy

- NP Sutjeska - vysokohorské pláně a ledovcová jezera

- NP Una, kaskádovitý vodopád Štrbački Buk,

PR Janske Oroke, dřevěný chodník, občerstvení

prales Peručica vč. vodopád Kravice 75 m na ponorné řece Trebižat

přír. park Hutovo Blato,

přír. park Blidinje, krasová oblast, Pinus heldreichii

Jajce, pevnost, vodopád pod centrem a citadelou. vodopády Kravica,

Tuzla, solné jezero ve městě

Vegetační charakteristika:

Klima středomořské u Jadranu, panonské na severu a horské v polohách nad 2000 m,

léta suchá, zima a jaro vysoké srážky,

lesy cca 30 % v horských oblastech, středomořská / mediteránní květena u Jadranu,

ibiškovec jedlý (okra),

pastviny v Pannonii,

pole v horských údolích (polje),

Ekologické ohrožení:

- minová pole po jugoslávské válce (1991-2001), nášlapné miny na 2% území

- splavování odpadů řekou Drinou po povodních a velkých deštích (2023, 2024), plastové lahve aj. (Višegrad)

Ekonomika:

HDP 11000 USD/ob),

zemědělství (7,8 % HDP, 19 % obyv.), zaostalé, víno, rakija,

lithium - ložisko u Lopare,

za socialismu býv. zbrojovky, těžký a chemický průmysl, u Tarčinu (20 km od Sarajeva),

vzniká luxusní arabská čtvrť kuvajtských investorů nepřístupná místním obyvatelům

(uváděná podle listu Daily Mail jako muslimská země),

kuchyně blízká turecké, nezaměstnanost 25 - 50 %, průměrný příjem 400 Eur, (2020),

Společnost:

cca 4 mil. ob., Bosňáci 50%. Srbové 30 %, Chorvati 15 %, česká ves Nová Ves (Srbac),

islám 51 %, po ovládnutí Osmanskou říší zdejší Slované konvertovali na islám, ale ne šarija,

střety muslimové a křesťané, 41 % křesťané, (31 % pravoslaví, římskokatolické),

řidiči nectí pravidla,

oficiální jazyky bosenština, chorvatština, srbština,

měna konvertibilní marka (KM) fixně vázaná na euro

Bulharsko (Bulgaria, BG), Bulharská republika,

cca 111 tis. km², na Balkáně u Černého moře

kdysi střed Osmanské říše, nejstarší název země v Evropě,

dnes v EU i Schengenu,

hl. město Sofie 1,5 mil. ob., katedrála sv. Alexandra Něvského,

Plovdiv, 400 tis. ob., na 7 vrcholech, zahradnická fakulta, antické divadlo,

Varna, 350 tis. ob., přístav,
Burgas, 200 tis. ob., letovisko Slunečné pobřeží
Balčik, 11 tis. ob., letovisko Albena
Melnik 10 tis. ob., zemní pyramidy, vinařství, hranice s Tureckem
max. 2925 m n.m. Musala - Balkán / Stará planina / hornatá země, Rodopy, Rila, Pirin (Vichren),

vznik 1978, je v EU, ale nepatří do Schengenu

Kulturní památky UNESCO aj.

- Ivanovo skalní kostely
- Kazanlak thrácká hrobka, pěstování růží, parfémy, kosmetika, festival růží, karneval,
- Madarský jezdec vytesaný do skály
- Nesebar, antické město
- Rilský klášter
- Sofie, Bojanský kostel
- Sveštari thrácká hrobka

vznik cyrilice

Přírodní památky:

- **BR Původní bukové lesy**
 - **BR a NP Pirin** - horské pásmo max Vichren 2914 m, ledovc. jezera, 500-leté borovice rumelské a Heldreichovy, Ca, medvěd
 - **BR a NP Central Balkan / Centrální Balkán / Vračanski Balkan**, v nejvyšší části Stare planiny, nejrozsáhlejší bukové lesy v Evropě, louky, endemité, Ca, medvědi, vlci
 - **BR a NP Srebrana - jezero 600 ha, ornitolog, zrušeno 2003**
 - **BR a NP Vitoša** - mramorová hora u Sofie
 - **BR Alibotouch**
 - **BR Bistrichko Branichté**
 - **BR Douпки-Djindjiritza**
 - **BR Mantaritza**
 - **BR Ouzounboudjak**
 - **BR Parangalitza**
 - **BR Tchervenata sténa**
 - **BR Tchoupréné**
 - NP Rila - horské pásmo, max 2925 m Musala, 7 ledovc. jezer, vlk, medvěd, kamzík, endemité, Rilský klášter
 - NP Ropotamo - delta řeky, mokřady na písčitéch dunách, vysychající lužní biotopy, býv. lekníny, liány
 - NP Rusenski Lom - u Dunaje
 - NP Sinite Kamani . Pobiti Kamani
 - NP Steneto - soutěska řeky Černi Osam
 - NP Šumensko Plato
 - NP Zlatni Pjasaci / Zlaté Písky
- BZ Balčik, BZ Sofie, BZ Nesebar
Park Sofie Borisova gradina, 30 ha, kaštanovníky, moruše, jilmy, platany, lípy, duby, jasany, rosarium, japonská zahrada, jezero
Primorski park Varna, 3 ha, pantheon bojovníků proti fašismu, akvárium, delfinárium, hvězdárna,
Chisarja - minerální prameny

průsmyk Šipka

Vegetační charakteristika:

Klima mediteránní,

lesy cca 37 %, v horských polohách,

dominantní druhy v lesích Quercus, Fagus, Abies, Pinus leucodermis, P. peuce, P. heldreichii, Platanus, Juniperus oxycedrus, Daphne oleoides, Syringa vulgaris, Cotinus coggygria, Cydonia oblonga, Olea europaea, Potentilla haynaldiana,

na loukách a pastvinách Lilium martagon, Orchis incarnata, O. cordigera, Aquilegia aurea, Fritillaria aurea, Primula deorum, P. minima, Gentiana djimilensis, G. brachyphylla, Centaurea achtarovii, Alyssum cuneifolium, Genista subcapitata, Dianthus microlepis, Iris reichenbachii, Saxifraga fernandi-coburgii, Papaver pirinica, Sideritis hirsuta, údolí ,

13 vzácných orchideí - Dupkata, Likana, Nesebar

pastviny na svazích, pole v nížinách

Ekologická ohrožení:

- vysychání lužních lesů na jihu

- toxicita území

Ekonomika:

2016 (7445), nejchudší v EU,

ryby, v r. 70 v zemědělství 70 %, sýr balkánský aj., vznik jogurtu (Lactobacillus bulgaricus, Dr. Stamen Grigor), pš, ječ, kuk, slunečnice, bramb, cukr. řepa, víno, tabák, melouny, broskve, zelenina,

víno, Pliska, Mastika, Rakije,

pěstování růží na květ Kazanlak (olej - na 4t na 1 kg),

uhlí, ropa ?, barevné kovy, sůl,

cestovní ruch, přímořská letoviska - Burgas, Slunečné Pobřeží, Zlaté písky, Albena,

ostrov Aruba

Společnost

cca 6,9 mil, ca 2 mil. v emigraci. (1980 10 mil. ob.) **vyliďňování zrychluje**, nejvíce z postkomunistických zemí, zejména vlivem „jugoslávské války“ a „přehradního Srbska, např. do Velké Británie aj., vyliďňené vesnice, množství objektů nedokončeno, Bulhaři 84 %, Turci 9 %, Romové 5 % (problémoví ve větším společenství, mnohdy ze sociálních dávek),

pravoslaví 85 %, islám 13 %, katolíci 2 %,

pohanské tradice (k posilování dobra a přežití obtížného období, např. zimy - masky),

proti běžencům od Turecka plot 33 km se bude prodlužovat,

dobře zahradničí, na svačinu olivy v oleji zelené i černé, šopský salát vznikl v Bulharsku:

barvy vlnajky bílá - balkánský sýr, zelená - okurka, červená - rajče, paprika,

Bulhaři otevření a přátelství, ale dokáží rychle otočit (horkokrevní),

při obchodních jednáních třeba domlouvat schůzky max týden dopředu a v den schůzky si to nechat potvrdit, nevěřit prohlášení, že vše se zařídí rychle a bez problémů, kývání hlavou ano, ne opačně,

jazyk bulharština, měna bulharský lev (Lv)

Černá Hora (Montenegro, MNE, ME), Republika Černá Hora, („hory černých mužů“).

cca 14 tis. km², na Balkáně,

divoká historie plná válek,

kdysi jih rakouské Dalmácie, ne v EU, vstoupila do NATO, býv. Jugoslávie,

hl. město Podgorica, 180 tis. ob., **nebezpečné město**

Kotor, rozsáhlý záliv - největší přírodní přístav, velký most,

Budva, hlavní letoviště

max. 2522 Bogotov Kuk (2534 m.n.m. Zla Kolata), horský masiv Lovčen, rozeklané Ca hory,

náhorní plošiny, pouze v okolí Skadarského jezera, jezero Trnovačko,

řeka Tara, kaňon 1100 m hluboký (nejvíce v Evropě),

samostatnost od r. 2006, pův. součást Jugoslávie,

Kulturní památky UNESCO aj:

- Budva, hradby, pevnost sv. Jana

- **Kotor, 23 tis. ob. přístav, přírodní a kulturně historická oblast, zátoka Boka Kotorska, hradby, katedrála s, Trifona, hodinová věž, (klášter Ostrog ve skále), zrušeno 2003**

- benátské obranné stavby Stato da Terra .- Stato da Mar

- středověké náhrobní kameny Stečci

klášter Ostrog

hrobka Petra II Petroviče Njegoše - auzoleum 1657 m n.m.

Přírodní památky:

- **BR a NP Durmitor** - 2525 m Bogotov Kuk, sek. vápence

- **BR Tara River Basin**, řeka na hranici s Bosnou a Hercegovinou, zdrojnice Drin, hluboký vápencový kaňon řeky Tara (most 170 m), vč NP Biogradska Gora - v údolí řeky Tora (lanovka)

- **BR pravěké bukové lesy**

- NP Biogradska Gora

- NP Lovčen - 1754 m pohoří nad Bokou Kotorskou, prapůvodní Černá Hora

- NP Prokletije

- NP Skadarské jezero - 2/3, zbytek v Albánii

Vegetační charakteristika:

Klima středomořské na pobřeží, vnitrozemí subalpinské,

lesy cca 45 % v horách, u Jadranu subtropická středozemní / mediteránní vegetace, botanicky pestré louky, Lilium martagon,

Ekologické ohrožení:

- ekolog. zátěž odkaliště z těžby Al 40 ha u Podgorici,

- odpady v řece Drině po povodních 2023

- zemětřesení

Ekonomika:

chudá evropská země. 2016 (17000),

pěst. tabák,

těžba hliníku

cestovní ruch - Budva, Kotor, Ulcinj, turismus (ročně 3x víc než je obyvatel),

rekreace - kdysi hojně navštěvovaná Čechoslováky,

Společnost:

cca 650 tis. ob., Černohorci 45 %, Srbové 29 %, Bosňáci (Muslimové) 12 %, Albánci 5 %, pravoslavní 72 %, muslimové 18 %, katolíci 3 %,

národní heslo „hrdinové nepracují, odpočívej ještě než umřeš“, žij nejlépe v noci,

jazyk černohorština, italština, měna euro,

Sandžak.

převážně muslimské území na Balkáně
(býv. správní území Osmanské říše), usilující o samostatnost v rámci EU,
dnes z části v Srbsku (tam bylo 65 % muslimů a 35 % Srbů) a z části v Černé Hoře
(tam bylo 40 % muslimů, 36 % Srbů a 18 % Černochovců),
nejv. město Novi Pazar (50 tis. ob.),
zemědělství, lesnictví, nerosty

Egypt (Egypt, ET), Egyptská arabská republika,
cca 1000 km², země na severu Afriky, 95 % obyvatel v okolí Nilu, 99 % na 5,5 % území,
hl. město Káhira 25 mil. ob., nové Národní muzeum egyptské civilizace,
buduje nové moderní hl. město v poušti 70 km východně (směrem k Rudému moři)
a to hlavně Čína (s největším parkem, ale i křesťanskou katedrálou a synagogou),
Alexandrie 6 mil. ob., přístav, (založena r. 331 př.n.l. Alexandr Veliký, kdysi vysoký
maják), nová knihovna, nová knihovna, akvárium, muzea, mešita, nebezpečí
tsunami,

Giza 4 mil. ob.,

Šubra al-Chejma 1 mil. ob.

Dahab na Sinaj. poloostrově, rybářství, potápění, turistika,
max 2642 m Hora sv. Kateřiny na Sinaji, klášter, propojuje Afriku a jz. Asii,
Nil 6671 km, nejdelší na světě,
vznik 1922 (dříve GB)

Kulturní památky UNESCO aj.:

- Abú Mena - zbytky raně křesťanského poutního města
- Abúsir
- Asuán - Temple of Philae
- Gíza pyramidy: Velká Cheopsova pyramida v Gíze jediná zachovaná památka z
někdejších 7 antických divů světa
- Velká sfinga v Gize byla vytesána do skály ve vápencovém podloží a později zasypána
pískem, zřejmě jako strážce pyramid, pod jejím tělem byla síť chodeb, které zřejmě
vedly k pyramidám (délka 70 m, výška 20 m, tělo lvice, obličej byl měněn, stáří
zatím neznámé - 7 tis.-2,5 tis.l. př.n.l., vykopána byla v l. 1817-1925)
- Džoserova pyramida, 2600 př.n.l., nejstarší
- Káhira - histor. islámská část ze 14. st.,
- Luxor - Údolí králů, chrámy a pohřebiště staré 5 tis. let, na okraji města je chrámový
komplex Karnak
- Klášter sv. Kateřiny / Saint Catherine Area, na úpatí hory Jabal Musa, zde Mojžíš
převzal desatero
- Memfida a její nekropole (Memphis and its Necropolis - the Pyramid Fields from Giza to
Dahsur, zříc. města
- Núbijské památky od Abu Simbel po Philae / Pilak, 5 skupin chrámů přesunutých při
stavbě Asuánské přehrady
- Sakkara - pyramidy nekropole Memphis jeden ze 7 starověkých divů světa
- Šarm aš-šajch - koptský ortodoxní chrám
- Théby a nekropole (Ancient Thebes with its Necropolis
Herakleion / Thonis přístav u Alexandrie (64.st.př.n.l.) postavené v bahnitěm terénu Nilu se
potopilo ve 3. či 2. st. př.n.l.

koptské kláštery sv. Antonína, sv. Pavla,

Přírodní památky:

- **BR a NPR Vádí Al-Hitan / Wadi Al-Hitan, Whale Valley**, fosilie mořských savců

- **BR Wadi Allaqi**

- **BR Omayed**

- NP Elba, ostrov v Tyrhénském moři, Napoleon ve vyhnanství necelý rok ale mnohé zvelebil, poutavé přístavy, pevnosti, lanovka na vrchol 1019 m

- NP Ras Mohamed podmořský v Rudém moři u Šarm aš-Šajch,

- NP Tiran and Sanafir Islands,

- NP Timna na Sinaji se skalními a sopečnými útvary (kráter Machteše Ramon) ve skalní poušti Nageo

- Mořské parky: Bay of Abu Oir, Giftun Islands, Nile Edtuary (Rosetta), Ras Garra, Southern Egypt

Přírodní oblasti: Alba mountains, Bardawil Lake, El Dakhla Oasis, El Maadi Marine Zone, Hettiat El Mogharrah Oasis, Sheyeb-el.Banat Mountains. St.Katherine, Wadi el Alaqi, Wadi Habib, Zaranikh (El Arish),

oáza Síwa (Šiva, u Libyjských hranic), berbeři, mešita,

BZ u Asuánu na nilském ostrově lorda Kitchenera,

Vegetační charakteristika:

subtropické aridní klima, monzunové deště,

ojedinělé lesíky ca 5 %,

akácie, tamaryšek, eukalyptus, Dekonix regia (ohňový strom), oleandr, oliva, datlovník, fíkovník, rohovník, moruše,

Nil zúrodňuje 7 % území, podle nilometru výška bahna a úroda,

dnes více než 90 % poušť Sahara, oázy, mangrovy

ženským symbolem života byl modrý lotos, mužským symbolem papyrus,

Ekologické ohrožení:

- kritický nedostatek vody

- dnes více než 90 % poušť, pokračování zpouštnění,

- toxicita území

- Káhira patří k nejznečištěnějším městům,

- povodněmi ohroženo ročně 0,5 mil. obyvatel

- Alexandrie nebezpečí tsunami,

- likvidace biodiverzity zeměděl. výrobou,

- přírůstek výroby potravin nestačí exponenc. přírůstku obyvatel,

- vzhledem k populační explozi a nestatečné výrobě potravin likvidace zvířat i dřevin

Pro další vývoj civilizace by mělo být varující a poučné, že ze zdejšího úrodného území se stala rozsáhlá poušť, 90 % obyvatel na 3 % zavlačované půdě,

Ekonomika:

2016: 2658, není ekonomicky soběstačná (pomoc od zemí z oblasti Perského zálivu),

rybolov, buvol, velbloud, osel, holuby dnes sportovně,

zemědělství: rýže, cizrna, cukr. třtina, špalda, pšenice, ječmen, bob, cizrna, len, fíky, datle, banán, oliva, víno, granátový jablka, okurky, melouny, hrách, zelí, tabák, ibišek, bavlna,

těžba uhlí, ropa, plyn, hydroelektrárny, nově solární elektrárna 1,8 GW Benban v Asuánu 350 km², uvažuje jadernou elektrárnu, Suezský průplav, po roce intenzivních prací vybudována nová větev průplavu v délce 35 km, ohrožen rizikovými dluhopisy,

Společnost:

cca **102 mil. ob.** + 8 mil. v zahraničí, populační exploze (za posledních 15 let se narodilo 30 mil. dětí - do r. 2020), Egyptané, jedna z nejstarších a nejnámějších civilizací světa - rozvíjela se podél Nilu, beduíni umí číst krajinu (kde ojedinělá vegetace a voda), islám 90 %, křesťané 10 mil, koptské ortodoxní křesťanství 10 %, - utlačování, ženy napadány a znásilňovány (i hromadně), v r. 2011 po masových protestech („arabské jaro“) padla diktatura, trvalé konflikty (tisíce obětí), **Egypt je nebezpečná zem, Sinaj je riziková**, Sinai Trail, Red Sea Mounzain Trail, jezdí se vlevo, samozvaní výběrčí, v noci se nedoporučuje (málo osvětlené ulice), vysocí, úřední jazyk arabština, měna egyptská libra

Francie (France, F, FR), Francouzská republika,
cca 544 tis. km²,

hl. město Paříž, 2,3 mil. ob., LOH 1900, 1924, 2024,

světové výstavy 1855, 1867, 1878, 1889, 1900, 1937, **nebezpečné město**,

Marseille 1 mil, nebezpečí tsunami, dnes **nebezpečné město**,

Marseille a Cannes v antice spolu Aténami a Římem tvořily 3 nejvýznamnější města,
Toulouse 400 tis, Nice 350 tis, Štrasburk 300 tis,

Chamonix pod Mt. Blancem 1.ZOH 1924, Albertville ZOH 1992,

Festival International des Jardins se koná každoročně od roku 1992 v **Chaumont-sur-Loire**

max 4808 m Mt. Blanc, ročně při výstupu zemře cca 15 lidí,

průsmyk Col de Turini - silnice, nejvyšší most světa Millau (343 m) 2,5 km,

vznik později 1870, první moderní republika, iniciátor evropské integrace,

býv. regiony Francie (dnes v pevninské části celkem 12), metropolitní regiony (13):

- Akvitánie, město Bordeaux, 220 tis. ob., víno, katedrála St. André. got. bazilika S. Michel.
řeka Garonna, Arcachonský záliv - písčité duny, mořské farmy ústřic, na jz. u hranice se Španělskem
- Alsasko, Štrasburk, 275 tis. ob, u hranice se SRN a Švýcarskem,
- Auvergne-Rhoene Alpes, metropol.region, 8 mil.ob., Clermont-Ferrand 150 tis. ob, Lyon 460 tis ob, chudý, hornatý v centru RF,
- Bretaň / Bretagne (malá Británie), metropolitní region, vybíhající západní poloostrov, 3,3 mil. ob, Rennes (agl 0,7 mil), Brest - vojenský přístav, zálivy, ostrovy, útesy, 50 majáků, kamenné neolitické megality u Carnaku, dolmeny, lokálně silné proudy - zákaz koupání, vlastní jazyk bretonština (z keltštiny)
- Burgunsko-Franche-Comté, metropol. region, 2,8 mil. ob., Dijon, 155 tis ob, ve střední RF, víno, chov hlemýžďů, oslavy sv. Vavřince,
- Centre-Val de Loire, metropol. region, 2,6 mil. ob, Orléans
- Grand Est, metropol. region, 5,5 mil. ob, Štrasburk,
- Hauts-de France, metropol. region, 6 mil. ob., Lille
- Champagne-Ardenne, Remeš, 213 tis. ob, šumivá vína, u hranice s Belgií
- Ile-de.France, metropol. region, 12 mil. ob, Paříž
- Languedoc-Roussillon, Toulouse, Montpellier, 230 tis. ob. u Středoz. moře.
- Limousin, Limoges, 140 tis. ob, ve střední RF,
- Lotrinsko, Maty (Metz) 130 tis. ob a Nancy 110 tis ob, sousedí s Belgií (Valonsko), Lucemburskem a SRN,
- Midi-Pyrénées, Toulouse, 400 tis. ob., hraničí se Španělskem, Lourdes

- Normandie, metropol. region u průlivu La Manche, 3,5 mil. ob., Rouen, Le Havre, rašeliniště, len, ústí řeky La Seine, na Omaha Beach vylodění vojáků USA v r. 1944 (padlo téměř 5 tis. - hřbitov)
- Nová Akvitánie, metropol. region, 6 mil. ob., Bordeaux
- Okcitanie, metropol. region, 6 mil. ob., Toulouse
- Pays de la Loire, metropol. region, 3,5 mil. ob., Nantes
- Poitou-Charentes, Poitiers, 88 tis. ob, na z. RF u Atlantiku,
- Provensálsko / Provence-Alpes-Côte d'Azur / Azurové pobřeží, metropol. region, 5 mil. ob., přístav Marseille 0,9 mil. ob., levandule, vápenec, Pont du Gard, Vincent van Gogh (z NL v Arles, zde přišel po hádce o ucho)
- Rhône-Alpes, Lyon 460 tis. ob, Grenoble, Valence, sousedí se Švýcarskem a Itálií

Kulturní památky UNESCO aj:

- Albi, město episkopální středověké,
- Amiens, katedrála
- Arles (římské a román. památky),
- Avignon (historické centrum),
- Bordeaux (hist. orické centrum města),
- Bourges, katedrála sv. Štěpána
- Carcassonne (opevněné město),
- Fontainebleau (královský lovecký zámek a park),
- Fontenay, klášter
- Chambord renes. zámek na Loire
- Chartres katedrála (gotická z 12.st.),
- Le Havre (po bombardování obnoveno A. Perretem),
- Lyon (historické centrum),
- Nancy (3 náměstí),
- Nice, největší karneval RF, květiny
- Nimes - centrum města s řím. amfiteatrem z r.70,
- Paříž - nábřeží Seiny,
- Provans (město středověkých trhů),
- Remeš, katedrála Notre Dam, opatství, palác Tau
- Saint Savin sur Gartempe (opatství z 11-12.st),
- Štrasburk (historické centrum),
- Versailles (královské rezidence a zahrady),
- Vichy, lázně
- Pont du Gard (římský akvadukt),
- Mt.St.Michel jeho zátoka (benediktinské opatství),
- Opatství Vézelay (benediktinský klášter),
- Orange, římské divadlo a vítězný oblouk
- Poutní místa do Santiaga de Compostely v RF,
- Údolí Loiry, historická krajina
- Burgundsko, vinařská oblast
- Campagne, vinařská krajina
- správní oblast Saint-Emilion, krajina vinic a památek
- oblast Causses a Cévennes, zemědělsko-pastevecká krajina
- Kanál du Midi (vodní cesty ze 17.st. ze Středomoří do Atlantiku),

- Vaubanova opevnění,
 - Zvonice ve Francii
 - maják Cordonan
 - Královské solné doly v Arc-et-Senans,
 - Uhelné doly a krajina Nord-Pas de Calais,
 - Chauvetova jeskyně (paleolit. malby),
 - prehist. kúlová obydlí v Alpách (5tis-500 l.př.n.l.),
 - jeskynní malby v údolí Vézère,
- v jeskyni Abri du Maras nálezy příze od neandrtálského člověka před 52 tis. lety
jeskynní malby Lascaux v Sixtinské kapli
- Marae Taputapuātea, centrum ostrova Raiatea v Polynesii
 - slavná lázeňská města Evropy
 - architekt. stavby Le Corbusier

Přírodní památky:

- **BR pravěké bukové lesy**
- **BR a NP Camargue** - delta Rhône, divocí koně, stěhovaví ptáci, plameňáci, volavky,
- **BR a NP Cévennes** - žulové a Ca pohoří, max 1699 m
- **BR Gard** - řeka, Pont du Gard, přítok Rhony
- **BR a NP Archipel Guadeloupe, dvojostrov v Karibiku**
- **BR Chaîne des Puys** - vulkan. oblast v Centrálním masivu
- **BR a NP Monte Perdido y Ordesa** - skalní masiv Pyreneje, přírodní a kulturní
- **BR Mt. Ventoux**, 1912 m v Provensálských Alpách
- **BR Mt. Viso**, 3841 m u hranic s Itálií
- **BR Bassin de la Dordogne**
- **BR Mys Girolta a Porto**
- **BR zeměděl-pastevecká krajina Causses a Cévennes** u Středozemního moře
- **BR Commune de Fakarava**
- **BR Fontainebleau et du Gâtinais**
- **BR Iles et Mer d'Iroise**
- **BR Luberon - Lure**
- **BR Marais Audomarois**
- **BR Údolí Loiry mezi městy Maine a Sully** sur Loirve a Challonnes
- **BR Vallée du Fango**
- **BR Vosges du Nord**, až SRN
- **BR Krajina Saint-Émilion s** vinicemi a hist. památky
- **BR Chaîne des Puys v Limagne**, zlomová tektonická oblast
- **BR Laguny Nové Kaledonie**
- **BR Korsika, PR Scandola a Piana Calanches, mys Porto**
- **BR Réunion** - vrcholky ostrova, přírodní amfiteátry a skalní stěny, deštný les
- **BR Fransouzská jižní ostrovní území**
- NP Aigüestores i Estany De Sant Maurici - Pyreneje
- NP Écris - část Alp
- NP Gran Paradiso - býv. královský lovecký revír
- NP Guyana (Francouzská)
- NP Les Calanques (v Provence), Alpy, Côte d'Azur, úzké zálivy, ochrana před letadly a drony,
- NP Mercantour - část přímořských Alp, lyžařské středisko Valberg,

- NP Pyrénées Occidentales - část glaciál. centrálních Pyrenejí, Pic Vignemale 3298 m, navazuje španělský NP Pic du Midi Dóssau), údolí Cirque de Gavarnie - amfiteatr vodopádů

- NP Port-Cros - podmořský a ostrovní (u Azurového pobřeží)

- NP Vanoise - část z. Alp mezi řekami Isera a Arc, navazuje italský

PR Scandola a Piana Calanches na Korsice,

Gorges du Verdon / Grand canyon du Verdon, největší evropský kaňon 25-50 km, hloubka až 700 m, min. šířka 6 m, řeka Verdon, kdysi ligurské kmeny,

Dune du Pilat (Akvitánie), písečné pouštní duny, 3x0,5 km,

lom Rousillon - býv těžba okru žl-oranž

BZ Toulouse a královská zahrada,

BZ alpino Viotte di Monte Bandone Trento,

BZ alpská Lautaret (2075 m), 2 ha, 2000 druhů,

BZ sv. Adriena v Servianu (v kamenolomu z r. 2004),

zámecký park jedinečné zahradní umění Versailles u Paříže - nejkrásnější v Evropě

(napodobována), Jardin des Planes, Service des Cultures MNHH Paris, Tuilerie v Paříži,

zahrady Paříž, sbírka bambusů v Generagues poblíž Alés, Angers zámecká zahrada,

Villandry v Indre-et-Loire, Ermenoville v Oise, Giverny v Eure, Chenonceaux, Vaux-le-

Vicomte, Villa Ephrussi de Rothschild, Seine-et-Marne, Cap Fernet, Parc et jardins du

Chateau de Montriou Angers, |Monetova zahrada v Giverny v Normandii. Nonnieux okr.

zahrada,

okr. zahrada La Louve Bonnieux,

Vegetační charakteristika:

Klima mírné oceánské a mediteránní,

lesy 26 %, hlavně v horách (Alpy, Pyreneje a centrální pohoří),

Picea excelsa, Pinus nigra, P. sylvestris, Quercus suber aj., Larix decidua, Olea europaea,

Ulex parviflorus, Buxus, Thymus, Rosmarinus, **pohrobci lesů garrigue a macchie**,

pastviny, podíl se zvyšuje díky omezování nerentabilního zemědělství,

pole v údolí řek, příp. louky,

u Středozemního moře subtropická mediteránní vegetace

Ekologické ohrožení:

- nebezpečí tsunami Marseille a Cannes

- velký úbytek mokřadů,

- ohrožení 20 % druhů,

- Paříž před olympijskými hrami vyčistí Seinu, vybuduje velkokapacitní vodní nádrž na dešťovou vodu do níž bude svedena při přívalových deštích, aby nevyplavovala nečistoty z městské kanalizace a další odpadní vody do Seiny

- ohrožení suchem: v r. 2023 největší sucho od r. 1959, Macron vyhlásil plán hospodaření s vodou

- Paříž s 2,5 mil obyvatel patří k 10 městům s nejvíce ucpaným automobily

- Paříž se propadá, leží na opuštěných vápencových lomech

- zpracování vyhořelého uranového paliva

- hojně řepky na biopaliva

- **program obnovy lesů**, rozšíření TTP, ale jako jedna z mála zemí mírně zvýšila zalesnění,

Ekonomika:

2016: 39621, po staletí přední velmoc, rozvinutá, jaderná mocnost,

rybolov, ústřice,

skot, prasata, ovce, hlemýžd', těžba dřeva,
evropské zemědělské plodiny, pš, ječ, kuk, slunečnice, řepa, brambory, olivy, chmel, tabák,
rýže, vinná réva (Bordeaux, Burgundsko), zelenina, ovoce,
letišť Paříž Charled de Daulle 10. nejfrekventovanější,
lyžař. středisko Val Thorens (3200 m, jako nejlepší dle World Ski Awards)

Společnost:

cca 67 mil. ob., Francouzi, Portugalci, Italové, Španělé,
římskokatol. 85 %, islám 10 %,
problematika přistěhovalci z býv. kolonií, příliv migrantů zejména z býv. franc. kolonií
v s. Africe v l. 1954-62, je zde výjimečné postavení zaměstnanců hájených odbory,
pracovní týden je jen 35 hod, dostávají 13, plat a polovinu nákladů na dojíždění,
v práci je řada slovních a emočních konfliktů,
běžné líbání na pozdrav,
jazyk francouzština, měna euro

Francouzské zámořské departementy a teritoria

- Franc. Guyana v JAm, Martinik a Guadeloup v Karibiku,
- Francouzská Polynésie, Nová Kaledonie, Wallis a Futuna v Tichém oceánu,
- Réunion a Mayotte v Indickém oceánu, Europa a další ovy u Madagaskaru,
- Ostrov Clipperton u jz. pobřeží Mexika,
- St. Pierre a Miquelon u v. pobřeží Kanady,
- Jižní antarktická teritoria

Gibraltar (Gibraltar, GBZ):

cca 6,5 km², zámořské území GB, skalnatý mys,
(pro Španěly „Skála hanby“, odkaz islámského panství - maurského hradu s opevněním od
r. 711 po 7 století), v r. 711 vojsko Arabů a Berberů, v r. 1704 dobyt holandsko-britským
vojskem, statut z r. 1713

strategický významný přístav v Gibraltarské úžině mezi Atlantikem a Středozemním
mořem,

max 426 m Rock of Gibraltar,
runway letiště z moře přes silnici (závory),

Kulturní památky

Herkulovy sloupy - konec Starého světa a začátek Nového světa

Přírodní památky

PR Upper Rock se skleněnou vyhlídkovou terasou Skywalk / Procházka po obloze
s proskleným chodníkem (výjimečná architektura) na vápencové skále s panoramat.
výhledem na Evropu, Afriku, Atlantik a Středozemní moře, jeskynní labyrint
ornitolog. odpočívka, volně opice makak magot / magot bezocasý, ženetka

Vegetační charakteristika

Klima mediteránní,
cca **5 % les**, Quercus suberosa, Pinus. Chamerops humilis

Ekologické ohrožení

- není zde žádný vlastní zdroj vody, dešťovka a také získávání reverzní / inverzní osmózou

Ekonomika:

rybářství, korek,
obchod, finančnictví, turistika (ročně přes 7 mil. turistů), lanovka,

Společnost:

cca 30 tis. ob., Gibraltárané v referendu již 3x odmítli připojení ke Španělsku,
křesťané, židé, islám,
jazyk angličtina, měna gibraltarská libra

Gruzie (Georgia, GE): poloprezidentská republika,

cca 70 tis. km², malý kavkazský stát, na rozhraní jv. Evropy a jz. Asie,
většina Gruzinců chce na Západ, země ale kvůli poloze, historii a ekonomice zůstává pod
vlivem Ruska, chtějí do EU,

agrese putinovského Ruska v r. 2008 v Osetii,

hl. město Tbilisi 1,5 mil. ob., vznik 479, kostely, metro 2 linky, lanovky,

Batumi 160 tis. ob., u Černého moře, hradby, rekreace, poblíž Turecko

ale moderní objekty u promenády (vč. hotel s ruským kolem),

Suchumi 20 tis., rekreace

Mestia, 2 tis.ob., 1500 m n.m., rybářství, korek,

Kavkaz Svanetie, ledovcová jezera nad městem

max 5201 (5068) m n.m. Šchara, Velký Kavkaz, Svanetie,

Horní Svanetie v horském Kavkazu - odtud údajně ovčí zlaté rouno zachycující zlato,
stará vojenská cesta Velkým Kavkazem,

Kolchida úrodné pobřeží Černého moře - mnohonárodnostní,

Vznik 1936 ze Zakavkazské federativní republiky, 1991 rozpad SSSR

Kulturní památky UNESCO aj:

- **Mccheta (Mtskheta, býv. hl. město), katedrála Svetitschoveli, v údolí vesničky ze
7-13. st., , zrušeno 2016**

- **katedrála Bagrati, zrušeno 2017**

- klášter Belati (monastýr) Gelati,

- středověké vesnice ve Svanetii (svanské hlídací věže - koškebi),

opevněné vesničky Šatili a Muko, vesnice Omalo, vesnice Ušguli

klášter v Katški| na 40m vysoké sloupovité vápencové skále (svaté a zázračné místo),

kostel Cminda Sameba (symbol Gruzie na Kavkaze, na Gruzín. vojen. cestě),

vinařské území Kacheti,

Gori - Stalinovo rodiště,

Přírodní památky:

- **BR Horní Svanetie - odloučená horská oblast** se středov. opevněnými vesnicemi a
věžovými domy s nejvyšší horou Šchara, termální prameny, chátřející lázně

- **BR Kolchidské deštné lesy a mokřady na v. pobřeží Černého moře**

- NP Algeti

- NP Bordžomi-Charagauli, Malý Kavkaz

- NP Thučsko

- NP Vačlovani

PR Achmetská (Kavkaz), PR Kazbecká, PR Lagodešská, PR Pschušská, PR Rica,

divoké říční kaňony - řeka Okace (visuté lávky), řeka Martvili, řeka Tergi, skalní město
Vardzia,

údolí Sno pod vrchem Kazbek, hora Ušba, skalní město Vardzia. horské městečko Mestia,

BZ Batumi

Památný Platanus orientalis / platan východní v Telavi, výška 46 m, šířka koruny 12 m,
stáří 900 let

medvěd hnědý, levhart perský, šakal obecný, hyena žíhaná, kozorožec kavkazský a dagestánský, kamzík, koza bezoárová, orlosup bradatý, tetřívka kavkazská

Vegetační charakteristika:

Klima subtropické,

les 44% (z toho 5 % pralesy, původní struktura 40 % vč jedle kavkazská),

Rhododendron caucasicu, R. luteum, ponticum, Abies nordmanniana, Picea orientalis, níže Fagus orientalis, Quercus petraea, hartwissiana, Acer pseudoplatanus, platanoides, campestre, Betula litwinowii, Sorbus aucuparia, pontica, colchica, subfusca, umbellata, Rhamnus imeretina, Ribes petraeum, alpinum, Carpinus betulus, Taxus baccata, Fraxinus excelsior, Alnus barbata, Salix alba, pseudomedemii, elbursensis, Malus orientalis, Prunus laurocerasus, Castanea sativa, Pterocarya pterocarpa, Buxus sempervirens, Hippophae rhamnoides, Tamarix tetrandra, býv. step na jihu země byla převážně kultivována.

ledovce nad 3500 m, nad hranicí lesa alpské a subalpské louky,

Ekologické ohrožení:

- vojen. základna Ruska u Jižní Osetie

Ekonomika:

rybolov, skot, prase, drůbež,

obilí, brambory, zelenina, tradiční čaj minulostí (dříve vývoz do celého SSSR),

pálenka čača, víno - oblast Kacheti, citrus,

malá ložiska ropy, plynu a uhlí, ropovod mezi Kaspickým a Černým mořem,

cestovní ruch - turisticky oblíbená, pobřeží Černého moře, letoviště Batumi,

lyž. areál Gudauri, hlavně postsovětské země, ceny příznivé,

Společnost:

cca 6 mil. ob., v r. 2022-23 + 600 tis. utečených Rusů, Gruzínci 68%, Azerové 6,5%, Arméni 6%, Rusové 2%, Oseti 1%, Abchazové, Řekové, dlouhodobý odliv obyvatel, pravoslavní 84 % silně věřící, islám 10 %.

4 % arménská apoštolská, po Arménii přijali křesťanství jako druzí,

po rusko-gruzínské válce v r. 2008 zůstala část země pod ruskou kontrolou - Abcházie Jižní Osetie,

vysoká nezaměstnanost, dnes křehká rovnováha, doprava neukázněná, maršrutky dodávky jako minibus

bezpečnost jako v Česku,

horalové, pastevečtí, rádi a hodně pijí, gruzínky vládly šachu,

trekovací báze Kazbegi (údolí Sivo), lyž. středisko Gudauri, hora Ušba, hora Kazbek,

s ČR bezvízový styk,

jazyk gruzínština, abcházština, (ale i rusky, příp. anglicky), měna gruzínský lari

Abcházie, ruská Gruzie, separatisticky vyhlásila nezávislost,

(9 tis.km², u Černého moře,

se Suchumi (u Černého moře, Abcházci hlavně)

přístup hlavně z Ruska, centrální část Velkého Kavkazu, rekreační území, Rusko tam staví základnu

max Dombaj-Ulgen 4046 m, (Elbrus 5642 m, na hřebeni od Černého moře je už v Rusku)

Přírodní památky:

- NP a jezerem Rica a vodopádem Dívčí slzy,

Vegetační charakteristika:

Klima subtropické,

les cca 35 %,

Picea orientalis, Abies nordmannii, Fagus orientalis, Quercus petraea, Carpinus betulus, Tilia dasystyla ssp caucasica, Acer pseudoplatanus aj., Fraxinus excelsior

Společnost:

0,25 mil. ob., Abchazové 60 %, (hlavně v Suchumi, dřív 11), Arméni, 17 % (hlavně venkov), Gruzínci 3 % (dřív 40 %), Rusové 13 % (dřív 18), etnické čistky

Jižní Osetie , vyhlásila nezávislost na Gruzii, **závislá na Rusku,**

4 tis.km², na Kavkaze,

1990 Gruzii zrušena autonomie

0,1 mil. ob.

Chorvatsko (Croatia, HR), Chorvatská republika,

cca 57 tis. km², území Istrie (poloostrov) a Dalmácie (pobřeží k Černé Hoře),

přes 100 ostrovů: Kres, Krk, Brač, Hvar, Pag, Korčula, Rab aj.

hl. město Záhřeb, 800 tis. ob./ aglom, 1,1 mil. ob.,

Rijeka 100 / agl. 300 tis. ob, přístav, rafinérie ropy, hřbitov vlaků, testovací rampa torpéda,

Split, 200 tis. ob, Zadar - přístav, 75 tis,ob,

Makarska riviéra, 15 tis,ob., přístav, letoviště, pod Biokovo 1500 m n.m

a sv. Jure 1762 m n,m,

lázně: Terme Sveti Martin, Terme Tuhejl, Krapinske Toplice, Daruvarské Toplice,

Bizovačke Toplice (největší), Bjelovar (ve výstavbě),

max Dinárské hory 1831 m n.m. Sinjal, Velebit 1757 m n.m.

kamenité pobřeží Jadranu,

hraniční řeky Dráva, Mura (Maďarsko), Sáva, Una (Bosna), Dunaj (Srbsko),

Plitvická jezera,

vznik 1991 (rozpad Jugoslávie), je v EU, ale nepatří do Schengenu

Kulturní památky UNESCO aj:

- Dubrovnik, 43 tis. ob., exkláva Chorvatska (v B+H), luxusní letoviště (perla Jadranu), jedno z prvních evrop. měst s kanalizací, zrušeno 1998

- Poreč, biskup. palác a bazilika sv. Eufrazia,

- Split vč. Diokleciánův palác (dovezená egyptská sfinga),

- Šibenik - katedrála sv. Jakuba

- Trogir, lázeňské město

- Stari Gradská planina na Hvaru, kulturní krajina,

- středověké náhrobní kameny stecci

- benátské obranné stavby Stato di Terra -Stato da Mar

- klapa - dalmatský 4hlasový mužský zpěv,

Pula - amfiteátr (se 3 řadami oblouků)

Zadar, - katedrála sv. Anastázie ze Sirmia

Željjava - býv. tajná letecká základna v hoře na hranici Chorvatska

Přírodní památky:

- BR původní bukové lesy

- BR a NP Plivická jezera / Plitvice Lakes - krasové území, 16 terasových jezer, vodopády, filmování Vinnetouva, zrušeno 1997

- BR Velebit a NP Severní Velebit, oblíbený a NP Paklenica - kaňony Velebitu, vápence, oblíbený, vč. BZ Velebitski botaničky vrt, 1480 m n.m., závrt v Ca 50 m,

Rhododendron hirsutum, Salix appendiculata. Lonicera alpigena, Pulsatilla alpina, Liliu carnolicu,

- BR Mura Drava Danaube

- NP Brioni - vápencové ostrovy Jadranu
- NP Kopakči rit,
- NP Kornati - ostrovy Jadranu
- NP Krka - kaskádovité údolí řeky, vodopády
- NP Mljet - kras. část ostrova
- NP Risnjak - krás Dinárských hor, i přes 1500 m

BZ Velebitski bozaničesky vrt, součást NP Velebit

Přírodní park Biokovo, sv. Jure 1762 m n.m., vápence, TV, silnice,

Arboretu Trsteno u Dubrovníku

Kláštérní zahrada Sv. Lovre Šibenik (Srednjovjekovni samostanski mediteranski vrt), okrasné a užítkové dřeviny a rostliny Středozeří

Aromatická zahrada Lošinj

Vegetační charakteristika:

Klima mediteránní / subtropické,

lesy 42 % v západní a centrální části,

výše bukové a borové s příměsí smrku a jedle,

v nížinách lužní lesy - vrby, olše, topoly s příměsí jasanu, lípy a javoru,

po vykácených lesích trnité stálozelené macchie - planika, myrta, vavřín, jalovec, kaktusy, při pobřeží Jadranu okrasně mediteránní oleandry, cypřiše, fíkovníky, akácie, olivovníky, pomerančovníky, citrusovníky, agáve a palmy

Ekologické ohrožení:

- eroze po středověkém vykácení dubů v Dalmácii na stavbu lodí,

- toxicita území

- původní duhy ryb a krabů ohrožuje mnoho invazivních druhů (ploskozubec, jedovatý perutýn či odranec pravý, kalí Cuvierův, krab modrý)

- uvažovaná těžba ropy a plynu v Jadranu,

Ekonomika:

2016: 12023,

rybolov, tuňák, sardinky, ústřice, ovce, kozy, osli, muly,

pš, kuk, cukr. řepa, slunečnice, len, bramb, tabák, konopí, zelí, rajčata, cibule, papriky, víno, citrusy, olivy, fíky, ovoce (švestky),

zemní plyn, ropa, černé uhlí, Fe, Cu, bauxit, kaolin, grafit, aj.

rozvinutý cestovní ruch, Pelješacký most z r. 2022 propojil Chorvatsko, oddělené kusem bosenského území

Společnost:

cca 5 mil. ob, Chorvati 90 %, Srbové 4,5 % Bosňáci, Maďaři, Slovinci,

česká komunita Daruvar,

značně věřící - římskokatol. 88 %, pravoslavní 4,5 %, islám 1,3 %, protestanti 0,3 %,

rekreace v Jadranu, do moře v obuvi (ježci),

nechodit na ulici v plavkách (Hvar), ženy neopalovat se nahoře bez,

zvyklosti: dodržovat siestu při návštěvách (13-15 hod) a rodinnou večeři (od 20 hod),

v domácnosti sníst nabízené olivy, jít na „kavicu“ - sedět dlouho a nepít naráz,

víno až k večeři - během dne „bevanda“ tj. náš střík, k rybě ne pivo ale víno (plavat 3x - ve vodě, v oleji a víně),

slušnost: neptat se na válku, „nema problema“ i když mají a chtějí vyhovět a jsou pomalí, úřední jazyk chorvatština, měna euro (od 1.1.23, býv. kuna)

Itálie (Italy, IT), Italská republika, parlamentní republika, cca 301 tis. km², středomořská země, uvnitř 2 městské státy Vatikán a San Marino, ostrovy Sicílie (činná sopka Etna), Sardinie, Elba, Capri, Ischia, Liparské ovy (činná sopka Stromboli), Pelagické ovy (Lampeduza - nejhezčí pláž ve Středomoří, mezi Sicílií a Tuniskem), Procida, Tremitské ovy, Gilio, Pianosa, Spargoi, v antice ovládala impérium od Skotska po Perský záliv, hl. město Řím, 2,8 mil. ob., „věčné město“, LOH 1960, **nebezpečné město**, **Milán** 1,3 mil., prům. centrum, světová výstava 1906, Expo 2015, **Neapol** 1 mil. ob., nepořádek, **nebezpečné město**, **Turín** 1 mil. ob., ZOH 2006, **nebezpečné město**, Palermo 700 tis. ob., Janov 600 tis. ob., Bologna 400 tis. ob., Florencie 400 tis. ob., Bari, Catania, Benátky, 255 tis. ob., 20 mil. návštěvníků /rok, náměstí sv. Marka 100 dnů pod vodou, protizáplavový systém MOSE, od r. 2024 poplatky za vstup, Terst, 200 tis. ob., býv. hlavní přístav Rakousko-Uherska, (zájem Čína - „nová hedvábná stezka) Cortina d'Ampezzo 10 tis. ob., ZOH 1944, 1956, lyž. rezort Val Gardena v Dolomitech, Etna na Sicílii, 3357 m, aktivní, lanovka, okružní železnice, Stromboli, 926 m, aktivní, Liparské ovy, sopka Vesuv u Neapole (r.79 Pompeje, 1944), podmořská sopka Marsili, největší v Evropě, 175 km jižně od Neapole, 500 m pod hladinou, vysoká 3000 m, základna 79 x 30 km, jemně aktivní, Ischia sopečný ostrov, termální prameny, Bormio alpské lázně, **max** 4810 m n.m. Mt. Blanc na hranicích s Francií, Stelvio Pass 2758 m silnice VI-X, silnice pobřeží Amalfi, dopravní tunely pod Alpami do Evropy (tunelová velmoc), jezero Como,

správně se člení na 20 krajů (regione):

- Abruzzo (stř. Itálie), 1,3 mil. ob., hl. m. L'Aquila
- Basilicata (j. Itálie), 0,6 mil. ob., hl. m. Potenza
- Benátsko / Veneto (s. Itálie, s. od ústí Pádu do Jadranu), 5 mil. ob., hl. m. Benátky / Venezia
- Bologna, podloubí
- Kampanie / Campanie (stř. Itálie), 6 mil. ob., hl. m. Neapol
- Emilia-Romagna (j. od ústí Pádu do Jadranu Pádská nížina), velmi rozvinutá, 4,5 mil. ob, hl. m. Bologna, Ravenna - nejst, univerzita, Modena, Parma, renesance, fajánská keramika, automobilky
- Furtánsko-Julské Benátsko / Friuli-Venezia Giulia, 1,2 mil. ob, hl. m. Terst
- Kalábrie / Calabria (j. Itálie - špička boty), 2 mil. ob., hl.m. Catanzaro, chudá a Apulie (podpatek)
- Lazio (stř. Itálie), 5,5 mil. ob., hl. m. Řím / Roma
- Ligurie / Liguria (sz. Itálie - italská riviera), 1,6 mil. ob., hl. m. Janov / Genova
- Lombardie / Lombardia (sz. Itálie, od Alp k Pádu), 10 mil. ob, hl. m. Milán / Milano, lyž. střediska, nejbohatší region, covid 19 se odtud začal šířit v r. 2019 po Evropě (kam ho zanesli pracovníci z Číny), Mantova (3 jezera - malé Benátky),

- Marche (stř. Itálie, u Jadranu), 1,5 mil. ob., hl. m. Ancona
- Molise (j. Itálie, u Jadranu), 0,3 mil. ob., hl. m. Campobasse
- Padova, fresky ze 14. st.,
- Piemont / Piemonte (sz. Itálie), 4,4 mil. ob., hl. m. Turín / Torino
- Sardinie / Sardegna, 1,3 mil. ob., hl. m. Cagliari
- Sicílie / Sicilia, 5 mi. ob., hl. m. Palermo
- Toskánsko / Toscana (stř. Itálie), 3,7 mil. ob., hl. m. Florencie / Firenze
- Tridentsko-Horní Adíže /Trentino-Alte Adige (s. Itálie vč. jižní Tyrolsko-Dolomity, lyžařský ráj, 1 mil.ob., hl. m. Trident / Trento, 100 tis.ob., **nejzelenější město Itálie**, ekolog. turismus i příroda, přír. park Adamello-Brenta, jezero Garda středomoř. mikroklima
- Umbrie / Umbria (stř. Itálie), 0,9 mil. ob., hl. m. Perugia, nejvyšší most Ponte Tibetano 175 m nad zemí, nad řekou Vigi v údolí Valnerina (lávka s mezerami)
- Údolí Aosty / Valle d'Aosta (s. Itálie - Grajské Alpy), 120 tis. ob, hl. m. Aosta / Aoste vznik 1861 (sjednocení městských států),
Kulturní památky UNESCO aj (47 - velmi četné):
- Alberobello (město z domy trulli z kamene bez malty)
- Aquileja, bazilika, archeolog.
- Agrigent, archeologická lokalita (dórské chrámy),
- Assisi, bazilika sv. Františka
- Bath Montecatini Terme, lázně - slavná lázeňská města Evropy
- Benátky a Benátská laguna, kostel a dominikánský konvent Santa Maria delle Grazie,
- Bologna, portikusy / otevřené sloupové haly
- Crespi d'Adda (dělnické město z 19.st.),
- Ferrara a delta Pádu
- Florencie (historické centrum),
- Ivrea industriální město na sv. Itálie z 20.st.,
- Janov (historické centrum), Le Strade Nuove a Palazzi dei Rolli
- Mantova a Sabbioneta
- Matery (historické centrum), Mantova a Sabbioneta,
- Modena (katedrála Nanebevzetí P. Marie, brána Torre Civica, nám. Piazza Grande),
- Neapol (historické centrum),
- Palermo arabsko-normanské a katedrály v Cefalù a Monreale
- Pienza v Toskánsku (historické centrum),
- Pisa - Piazza del Duomo, San Gimignano (hist. centrum),
- Pompeje, Herculaneum a Torre Annunziata (do r. 79), archeol. lok.
- Ravenna (raně křesťanské památky z 5-6.st.), - Syrakusy (8.st.př.n.l.) a skal. nekropole Pantalica (13 - 15.st.)
- Řím (hist. centrum), Král. palác Caseta s parkem, akvadukt a komplex Dan Leuco (z 18.st.), k novým 6 divům světa přísluší antické Koloseum v Římě z l. 70 - 82 n.l.,
- San Gimignano, historické centrum
- Siena (historické centrum),
- Syrakusy (8.st. př.n.l.) a skalní nekropole Pantalica (13 - 15.st),
- Tivoli (Hadriánova vila), Asisi (bazilika sv. Františka), villa d'Este
- Turín (královské budovy rodu Savojského),
- Urbina (historické centrum),
- Verona, Ferrara (jádro města) a delta Pádu,

- Vicenza (Palladiovy vily v Benátsku),
 - archeologická lokal. Aquileie, Castel del Monte v Apulii (hrad ze 13.st.),
 - archeologická lokalita a Bazilika v Aquilete u Říma,
 - vily a zahrady Medicejských v Toskánsku
 - Villa Romana del Casale ve městě Piazza Armerina na Sicílii,
 - Pozdně barokní města v údolí Val di Noto (jv. Sicílie - 8 měst vystavěných po zemětřesení v r. 1693),
 - Sacri Monti v Piemontu a Lombardii (9 sakrálních celků ze 16-17.st.),
 - královský palác Caserta u Neapole s parkem, akvadukt a San Leucio
 - rezidence královského rodu Savojských
 - mocenská střediska Longobardů (7 lokalit), vily a zahrady Medicejských v Toskánsku,
 - bas. města v údolí Val di Noto na Sicílii
 - kostel a dominikánský konvent Santa Maria delle Grazie
 - hrad Castel del Monte
 - domy trullio Albeobello, kamenné bez malty
 - kult. krajina Val d'Orcia
 - kopce Conegliano a Valdobbiadene, vinačská krajina víno Prosecco
 - vinařská krajina Piemontu: Langhe, Roero a Monferrato
 - kulturní a přírodní krajiny ostrovů Palmyra, Tino a Tinetto
 - architekton. celky Sacri Monti v Piemontu a Lombardii
 - obranné věže Su Nuraxi di Barumini na Sardinii,
 - Rhétská dráha (do Švýcar),
 - Perugia - poutní bazilika sv. Františka z Assisi (tam pochován),
 - skalní kresby ve Val Camonice,
 - Cerveteri a Tarquinia, etruské nekropole (9-1.st. př.n.l.),
 - obranné věže Su Naraxi di Barumidy na Sardinii
 - prehist. kúlová obydlí v Alpách - Fiavé u zrašelinělého jezera Carera 20 km od jez. Garda, kúlové stavby z doby bronzové - archeolog. areál a Museo delle Palafitté
- Parco dei Monstri / Park nestvůr - Sacro Bosco / Posvátný les u města Bomarzo v provincii Viterbo,

Via Apia z Říma do jižního přístavu Brindizi obnovována jako pěší poutní trasa

Přírodní památky:

- . **BR a NP Abruzzo, původní bukové lesy**, jezero Lago Montagna Spaccata,
- **BR a NP Appennino Tosco-Emuliano a NP Appennino Lucano - Val d'Agri a NP Abruzzo, Lazio a Molise** - centrální Apeniny nad 2000 m, původní bukové lesy, kamzíci, vlci, medvědi
- **BR a NP Dolomity** - na pomezí s Rakouskem, ledovec, romantické panorama skalních věží a bizarních tvarů skal. Tre Cime, přes 2000 pojmenovaných horských štítů. krasový systém, hluboká údolí a NP Dolomiti Bellunesi - j. Dolomity, Cortina d'Ampezzo, Eggental - lyže, GSTC udržet. CR od Globální rady pro CR, Daphne striata, Physoplexis comosa,
- **BR Mt. Etna** - sopka na Sicílii, cca 3329 m, Quercus cerris, Ostrya carpinifolia, Pinus mugo. ssp. laricio, Castanea sativa, Anagyris foetida, Berberis arnensis,
- **BR Mt. San Giorgio** - triasové fosilie na zalesněné hoře jižně Ligurského jezera
- **BR Mt. Viso**, až RF
- **BR Monte Peglia**
- **BR Miramare**

- **BR Selve Costiere di Toscana**
- **BR Somma Vesuvio and Miglio d'Oro a NP Monte Vesuvio / Vesuv** - sopka
- **BR krajina v údolí Val d' d Orcia v Toskánsku,**
- **BR Ligurské pobřeží Portovenere,** Cinque Terre a ovy Palmaria, Tino a Tinnetto,
- **BR Isole Eolie / Liparské ovy:** vulkanická činnost sopka Strombol a Lucano,
- **BR řeka Pád**
- **BR BZ Padova z r 1545, 1. na světě**
- **BR Pobřeží Amalfitana,**
- **BR Tepilora, Rio Pasada and Montalbo**
- **BR Ticino, Val Grande Verbano**
- **BR a NP Tuscan Islands / Toskánské souostroví,**
- **BR Ciceo**
- **BR a NP Cilento a Valo di Diano - Kampánie,** řecké kolonie s etrus. a lukánskými obyvateli, s archeolog. lok. Paestum, Velia, Certosa si Padula), skalnaté pobřeží
- **BR Collemeluccio-Montedimezzo**
- **BR Collina Po**
- **BR Grande - Po River**
- **BR Ledro Alps an Judicaria**
- **BR Julian Alps**
- **BR Po Delta**
- **BR a NP Sila - v Kalabrii**
- **BR Valle Camonica - Alto Sebino**
- **BR Valle di Ledro**
- **BR Vinařská kult. krajina Piemontu:** Langhe-Roero a Monferrato (mezi řekou Pád a Ligurskými Alpami),
- **BR pravěké bukové lesy**
- NP Archipelago di la Maddalena
- NP Archipelago Toscano - souostroví Tírhén. a Ligur. moře
- NP Asinara
- NP Aspromonte
- NP Calabria - horská pohoří na jihu Itálie
- NP Cilento, Vallo di Diano a Albumi
- NP Cinque Tere,
- NP Circeo - Ca část ostrova
- NP dell'Alta Murgia Apulie - Puglia
- NP Foreste Casentinesi, Mt. Falterona, Campigna - lesnaté plochy s. Apenin v Toskánsku
- NP Gargano - skalnatý poloostrov v. Itálie v Apulii
- NP Gennargentu na Sardinii
- NP Gran Paradiso - nejstarší, býv. královský lovecký revír, Grajské Alpy, navaz. franc. NP Vanoise
- NP Gran Sasso, E. Monti Della Laga - centrální Apeniny, snaha udržet společenské a přírodní hodnoty v rovnováze, ubývá kozorožců zřejmě změnou vegetace alpských luk, obava hladových vlků pro dobytek),
- NP Majella - centrální Apeniny
- NP Monti Sibillini, horský hřbet centrálních Apenin
- NP Paneveggio - Pale di San Martino (houslové smrky),

- NP Pollino - horské masivy na jihu v Kalábrii, kaňon 17 km, hluboký 400 - 1000 m, přívalový déšť v VIII/2018 více než 10 obětí, **nejstarší borovice Evropy** Italus - Pinus heldreichii – Heldreichova, (bělokvětá, bělokorá) - 1230 let (průměr kmene 160 cm) na strmém Ca svahu (poblíž Neapole)
- NP Souostroví La Maddalena,
- NP Stelvio - Horní Adiže ve Rhaetských Alpách s ledovci
- NP Val Grande - Alpy u Lago Maggiore, Piemont
- NP Veron Grand Canyon)
- NP Záliv Orosei a Gennarentu e Golfo, delta řeky Po, Costiera Amalfitina, přír. park San Martino di Castrozza, Trentino, přír. park Adamello-Brenta Trentino, Dolomity, geopark, přír. park Costa Otranto - S.Maria Leuca - Bosco Tricase - 50 km pobřežní linie, poloostrov Gargano v Apulii středomoř. květena korálový útes u Apulie - nově objevený, záměr mořské rezervace mramorový lom Carrara (Michelangelo), BZ Museo Orto Botanico di Roma, 12 ha, subtr. druhy, Villa Borghese v Římě, zahrady Vatikán, BZ a zahrada na Isola Madre a Isola Bella Lago Maggiore, zahrada paláce Borromea na Isola Bella Lago Maggiore, BZ univerzita Firenze, zahradní umění v Boboli ve Florencii, Villa Medici di Castello ve Florencii, Villa Petraia Florencie, Villa Gamberaia Florencie, BZ univerzita Padova (z r. 1222, nejstarší v Evropě, 1545, UNESCO), BZ univerzita Pisa, BZ univerzita Urbino, BZ Merano, BZ Tuscia, BZ univ Arcavacata Calabrie, 8 ha, pův oliv. sad, duby, borovice, cypřiše, Rosa sempervirens, Cistus salvifolius, Spartium junceum, BZ Alpino di Campo Imperatora Vincenzo Rivera“, 2117 m, 0,3 ha, alpské druhy, Alpská BZ La Chanousia (2200 m), BZ lesní Abetone, BZ Carsiana (Botaniční vrt Krasa) Gabrovizza u Terstu, 0,6 ha, závrt s propastí, 600 druhů, krasová flóra, Iris illyrica, Erythrinium dens-canis, Dictamnus albus, BZ univerzita Calabrie, BZ Giardidni Ravino na ostrově Ischia (kaktusy), BZ Orto Botanico Palermo Sicílie, 10 ha, 12 tis. druhů, skleníky, Ficus macrophylla 200 let, BZ Rasponi Ravenna - léčivé a aromat. rostliny, přírodov. muzeum Trento supermoderní, přírodní galerie Armentera Arte Sella Open Air / pod nebem, zahrady Villa d'Este v Tivoli (k nejkrásnějším v Evropě), Villa Adriana Tivoli. Villa Carlotta u jezera Como, Palazzo Farnese v Caprarola, Palazzo Piccolomini v Pienza, Villa Adriana Tivoli, Villa Aldobrandini ve Frascati, Villa Garzoni v Collodi, Villa Lante v Bagnaia zahradní stavby, Villa Cimbrone Ravello, Villa Rufolo Ravello, Villa Barbarigo Valsanzibio, Villa Farnese Caprarola, Villa Garzoni Collodi, Villa Taranto Verbania, Giardino Ninfa, Parco dei Mostri Bornarzo, Arcavacata di Rende, park dei Mostri Bomarzo, krasová zahrada Carsiana u Terstu, velmi významný CR (Řím, Florencie, Benátky, San Remo, Rimini, Bibione, Gardské jez., Cortina d'Ampezzo, zahrada Ninfa u Říma, Augustovy zahrady Capri, Parco dei Mostri v Bomarzo - mynýtistické sochy

Vegetační charakteristika:

Klima mírné pásmo a mediteránní,

lesy jen 22,4 % (hlavně Alpy, zčásti i Apeniny), na jihu málo, jen na topení, resonanční červené smrky - údolí Val di Fiemme v Trentinu, louky a pastviny 15 %, orné půdy 41,6 %, na pobřeží Jadranu a v Pádské nížině subtropické mediteránní druhy,

Ekologická ohrožení:

- kritický nedostatek pitné vody
- seismicky aktivní, riziková země, vysoká seismická aktivita, neboť země je na výběžku africké kontinentální tektonické desky, která se podsouvá pod eurasijskou, častá zemětřesení, Apeniny - podél hlavní osy postupuje zlomový systém od J k S (rozestupování, např. 1693 60 tis obětí, 1783 50 tis obětí, 1908 82 tis. obětí, 2016 aj.), proto ne jaderná energetika
- vulkanická činnost **Vesuv** (v r. 79 Pompeje 16 tis. obětí, trvale sledován a krizový plán pro milionovou aglomeraci Neapole), **Stromboli** (denní malé výbuchy), **Etna**, Ischia, stratovulkán Flegrejské pole / **Campi Flegrei** u Neapole s kráterovým jezírkiem Averno, v blízkosti 1,5 mil. ob., v kaldeře 369 tis. ob., kaldera s 11 km e zvedá, příkrov se zmenšuje, výbuch v 16. st., a před 39 tis. lety, vyhubil neandrtálce, (potenciální supervulkán - způsobil by nukleární zimu)
- postupné sesouvání činné sopky Etny (v r. 1669 její erupce znamenala 40 tis. obětí vč. města Catania, v r. 1918 láva vytryskla až do 150 m, v současnosti má 4 krátery), přičemž její sesuv do moře může způsobit katastrofu jihu Evropy a severu Afriky (časově v tis. letech či vbrzku)
- zvýšená aktivita a zřícení podmořské sopky Marsili
- potápění Benátek do r. 2100 - až 60 záplav / rok , hladina moře v Benátské laguně je v r. 2020 vyšší než v r. 1970, vybudování zvedacích blokovacích barier (vzduchem) se zpomaluje
- odtávání a řízení ledovců, v VII/2022 z Marmolady (Dolomity) roztrhala několik turistů (vč. 2 Čechů),
- sesuv hory Mt. Toc (270 mil. m³ horniny) při naplňování přehrady Vajont v r. 1963 (téměř 2 tis. obětí)
- uzavření řady pláží u Jadranu pro vysokou koncentraci bakterií Escheweria coli (od ústí Pádu po Rimini) vzhledem k suchu a vysokým teplotám
- zpouštění Sicílie a jihu Itálie,
- výbuch chemičky Seveso v severní Itálii 10.7.1976
- město Tarent na jihu Itálie (Apulie) s největší ocelárnou Ilva v Evropě (na 1500 ha) patří ke třem nejedovatějším městům světa (po Číně a Rumunsku) vypouštěním jedovatých těkavých (ale nezapáchajících) dioxinů a únikem prachu a nebezpečných kovů, proto v okruhu 20 km se nesmí pěstovat zelenina a chovat dobytek, přičemž ve městě více polovina úmrtí je důsledkem onkologických onemocnění a dýchacích cest (časté mozkové nádory lymfony u dětí)
- trvalé zvyšování „měst duchů“ (zemětřesení, sesuvy půdy, obtížná doprava, špatná ekonomika) - v roce 2023 přes 20 tisíc, domy za 1 euro
- navyšování migrantů (zejména imigrantů z pobřeží Afriky, ale i emigrantů)

Ekonomika:

2016: 30892, zadlužení 133 % HDP (2018, max zadlužení nemá překročit 60 % HDP, avšak EU má 87 %), přičemž je příliš velká na to, aby mohla zkrachovat a zároveň příliš velká na to, aby se dala zachránit, patří do G7,

průmyslově-zemědělský stát, rozvinut zejména sever - Milán aj., na jihu nový kontejnerový přístav,
rybolov, skot, ovce, prasata, drůbež, koně, osli, kozy, bourec,
zemědělské výrobky pš, ječ, žito, oves, kuk, rýže, bramb, cukr. řepa, soja, slunečnice, olivy, citrusy, jablka, hrušky, broskve, luštěniny, tabák, víno, (pšenice i víno do Číny),
mramor, ocel, průmysl. strojírenský (železo a ocel) aj., FIAT, design,
fotovoltaika (Sardinie) a větrné elektrárny, ropa z Libye, plyn z Alžíru, vodní a uhelné elektrárny,
turismus (rozsáhlé památky Řím, Florencie, Benátky, Pisa), rekreace pobřeží (Bibione, Riminy, Gardské j., Sardinie aj.), hory (Alpy, Cortina d'Ampezzo) a kultura (Benátky, San Remo) 12 % HDP,

Společnost:

cca 61 mil. ob., Chorvati 78 % Srbové 12 %, Bosňáci (Muslimové) 1 %, Češi přes 10 tis. ob., příliv migrantů ze s. Afriky a býv. kolonií,
84 % křesťané (převážně katolíci), 4 % muslimové (přistěhovalci), četné náboženské svátky, zvyšování kriminality, mafie, zejména jih,
sociální systém podfinancovaný,
jazyk italština, měna euro, švýc. frank na území exklávy Campione d'Italia

Irák (Iraq, Irácká republika, IRQ), Irácká republika,

cca 438 tis. km²,

dříve převážně součást Mezopotámie mezi řekami Eufrat a Tigris - kolébka civilizace od 6.st. př. n.l. (říše Akkadská, Sumerská, Novoasyrská, Novobabylonská, Seleukovská), od pol. 7. st (637) ovládli Mezopotámii muslimští Arabové, založili Bagdád (762)

a ten centrem chalifátu a nějakou dobu největším městem světa,

po r. 1250 Mongolská nadvláda a od r. 1514 Osmanská říše (jako nárazníkový stát k Íránu),

rozpadem Osmanské říše vznik 1919 pod správou GB, nezávislost - království 1932,

válka s Íránem 1980-88, vpád do Kuvajtu 1990, 2003-10 invaze USA,

2014-17 na části iráckého a syrského státu teroristický islámský stát padl po dobytí Mosulu

hl. město Bagdád, 5,3 mil. ob., památník mučedníků,

Basra, 2 mil. ob., odtud pouť do Karbaly, oplakávána smrt imáma Husaina v měsíci muhharu

Mosul, 1,8 mil. ob., hlavní město islámského státu, ropa

Nadžaf. 1 mil. ob., největší pohřebiště 5 mil. lidí v údolí míru, hrobka 1. imáma,

max 3611 m n.m. Cheekha Dar,

Kulturní památky UNESCO aj.:

- Ahwar, kult. krajina, mokřady, města Uruk, Ur a Eridu

- Arbíl / Erbil / Irbil Citadel, citadela, **nejdéle osídlené místo na světě**, vyvýšené ve tvaru olivy, unikátní architekton. komplex, byty v hradbách, první stopy civilizace na pahorku s citadelou, min 7. tis. let staré (5 tis. let před n.l.), v jižním Kurdistánu (pečují zde i Češi),

- **Aššúr / Qal'at Sherqat, hl. město a nábož. centrum Asyrské říše 14 - 9.st. př.n.l., památky ničeny islámskými radikály**

- Babylon - archeolog. lokalita Babel poblíž Hilly, 6.století př. n.l., (150 tis. ob.), biblická Babylonská věž, býv. 7-poschoďová zikkurat, 91m, Semiramidniny visuté zahrady, obnovená modrozlatá Istařina brána 12 m v Pergamonském muzeu Berlín, střecha z cedrového dřeva a bronzu, Nabukadnezar II,

- Dur-Kurigalzu, dnes Akar-Kúf, starověké sumerské město,
- Eridu, nejstarší město z 5400 př.n.l., opuštěno 600 př.n.l.
- **Hatra, opevněné město Perthské říše) z 1. st. př. n.l. , ozbrojenci „islámského státu“ zničili 2 tisíce let staré památky**
- Karbalá, bitva muslimů - rozdělení na summity a šíjity, hrobka Husajna a Hasíra, šíjitský svátek Arba'in, poutní místo,
- Klésifón, město ze 7.st.př.n.l.,
- Lagaš, sumerský městský stát ze 4.tisíciletí. př.n.l.
- Mosul, hrobka proroka Jonáše, kterého uctívají židé, křesťané i muslimové, zničena v VI/2014 zničena tzv. islámským státem
- Nimrud, vzácné stavby asyrského města v jižním Kurdistanu, zničeny islámskými radikály
- Ninive, býv. hlavní město Asýrie, založené v 6. st. př.n.l. v Mezopotámii, zde údajně visuté zahrady Semiramidiny ne v Babyloně (který dobyli v r. 689 př.n.l.), akvadukt vysoký 20 m, hradby 5 km, v r. 627 poraženo Římem, dnes 3,5 mil ob., památky barbary ničeny islámskými radikály, na Ninivských pláních dnes domovina iráckých asyrských křesťanů
- Nippur, velmi staré sumerské město
- **Samara, 8.st., hl. město Abbásovců, archeolog. lok. z období Abbásovké říše u řeky Tigris, 40 x7 km, islámští teroristé (převlečení za příslušníky irácké armády) odpálili v mešitě al-Askari 7 hrobů a zničili její zlatou kupoli, točitý minaret, velká mešita al-Askarija, ohrožena**
- Ur, pozůstatky někdejšího starověkého města byly objeveny na jv. dnešního Iráku (zhotovena 3D rekonstrukce) - významné obchodní a vojenské centrum, které stálo u zrodu i zániku sumerské civilizace (od počátku 2. tis. př. n.l. do konce 3. st., rodiště Abraháma, praotec Izraelitů a všech proroků, píše se o něm v Bibli,

Uruk, sumerské a pak babylonské město, vznik klínového písma - vynalezli Summerové na poč. 3. tis. př.n.l.

klášter sv. Matěje (Mor-Mattal) ze 4.st.
„islámský stát“ barbary ničí starověké asyrské památky v Nimrúdu a Mosulu, Aleppo, Palmyře, Hatře či Ninive,

Přírodní památky:

- **BR Ahwar**, mokřady, kult. krajina, města Mezopotámie v povodí Eufratu a Tygridu, víno již 700 let př. n.l. (lis na víno) vlk, liška, šakal, hyena, kočka, prase,

Vegetační charakteristika:

Klima mediteránní aridní,

les jen cca 13 %, převážně aridní rostliny, asi **190 druhů endemických rostlin**,

13 % obdělávatelné plochy,

dříve úrodná Mezopotámie, dnes **většinou poušť** (na západě a jz.),

Ekologická ohrožení:

- **průměrná teplota již vrostla o 2,5 ° C, 21.6.2022 naměřeno 51,6 ° C,**

- **spalující a dusivé vedro** - infarkty, útek obyvatel, vyprahlá a prosolená zem, přijatelná teplota v noci

- vegetace je likvidována suchem a solí - někdejší úrodná Mezopotámie

- přichází o datlové palmy („země 30 milionů palm“), sucho, salinita, zpouštnění

- další zpouštnění území / dezertifikace

- postupující eroze
- záměrné vysušování bažin na soutoku Eufratu a Tigridu, kde se údajně skrývají rebelové, ale také žijí bažinní Arabové Madánov, takže jich nezbyla ani třetina
- kritický nedostatek pitné vody, proto se lidé stěhují do měst, ale ta na to nejsou připravená
- znečištěná voda,
- povodněmi je ročně ohroženo 200 tis. obyvatel
- vysoké prachové znečištění vzduchu pevnými částicemi PM_{2,5} (přes 10 mikrogramů./m³) za rok
- odpadky
- toxicita území,
- **totální devastace všeho**

Ekonomika:

2016: 4692, ekonom. rozvrácená, rybníkářství, hovězí, jehněčí, vejce, pš, ječ, rýže, datle, zelenina, rajče,

největší zásoby ropy

Společnost:

34 mil. ob. (ze 40 mil.), 3/4 Arabové, 1/4 Kurdové, Asyřané, Turkméni, 97 % muslimové - islám, šiitský 65 %, sunnitský 35 %, křesťané, jezidové aj. 3 % na pomezí Iráku (tam nejvíce), Sýrie a Turecka, směs starých mezopotámských nauk, křesťanství a islámu, Nový rok slaví o jarní rovnodennosti,

americká intervence v r. 2003 sice svrhla totalitní režim, ale způsobila občanskou sektářskou válku sunnitů, šiitů a Kurdů a posléze vznik „islámského státu“ a trvalé válčení v Sýrii, radikální islámisté vyhlásili pomocí asi 50 tis. vycvičených bojovníků islámský chalifát na části Iráku a Sýrie, ve jménu šarije a džihádu, která je v rozporu s evropským právem beztrestné zabíjení (vč. tzv. odpadlíků), okrádání a verbování bojovníků, na 1/3 vyhlášení ISIL - Islámský stát Iráku a Levanty (Sýrie) s populací 8 mil. obyvatel, využívající bohaté ropné zdroje (Mosul, Tikrít, Bajdží), rabování bank, jmenění uprchlíků i archeologických pokladů, výkupného, brutální popravy všech, kdo s nimi nebojují (zejména jezidé a křesťané), zajímání do otroctví vč. sexuálního, vyvolalo útoky několika desetimilionů obyvatel, požadují aby obyvatelstvo na cizích územích se jim přizpůsobilo, ne aby se oni přizpůsobili, požadují i Mekku a Medinu v Saúdské Arábii (která proto staví na hranici rozsáhlý plot), radikální sunnitě z Islámského státu považují i šiity za bezvěrce, proto je snaha vytvořit proti nim panarabskou vojenskou sílu (zatím Jordánsko, Saúdská Arábie, SAR a Egypt), proti nim válčí USA a RF,

bezpečnostně vysoce riziková nebezpečná země,

naivní francouzská studentka, která se tam ideologicky vydala nakonec uprchla zpět a varuje ostatní naivky, že se nejedná o chalifát, ale sektu, kde není korán, ale jenom zbraně a ženy mají zajistit pouze pohodlí bojovníků, jazyk arabština, kurdština, měna irácký dinár

Írán (Iran, IR), Iránská islámská republika,

cca 1870 tis. km², v Přední Asii,

Mezopotámie - kolébka civilizace, do r. 1935 označovaný jako Persie,

Perská říše 550 - 330 př.n.l. podlehla makedonskému králi Alexandru Velikému,

hl. město Teherán, 15 mil. ob., ve výšce 1200 m, moderní město, věž mládí, horské hřebeny na dohled, přecpaný, znečištěný,

Mašhad, 3 mil, (ale i v Izraeli), svaté město šíitského islámu, 985 m n.m., polopoušť, dočasné sňatky (i na několik hodin, prostituce)

Isfahán 1,5 mil, jedinečná islámská architektura, velké náměstí,

Tabríz, býv. hl. město 1,5 mil.,

Šíráz 1 mil, osídlení do 2000 m,

max 5671 m n.m. Damávand - vyhaslá sopka, sirné páry,

poblíž jižního pobřeží Kaspického jezera - 70 km a nejvyšší vrch Blízkého východu,

70 % hory, ty lemují centrální íránské plató, hlavní pohoří jsou Elborz a Kopet Dag

na severu, Zagros a Kuh Rút na jihozápadě a Východoíránské pohoří na východě,

na východě pouště Dašte Lút a Dašte Kavir, Lút, slaná jezera,

31 provincií spravované gubernérem, vč. V. a Z. Ázerbájdžánu a Kurdistánu,

vznik 1979 - islámská revoluce

Kulturní památky UNESCO a další:

- arménské kláštery - poutní sv. Judy Tadeáše (útočiště Arménů při jejich genocidě)

- Ardabil, hrobky a svatyně čejka Safiho

- **Bám, kulr. krajina, zrušeno 2013**

- Behistun (reliéfy ze 6.st.př.n.l.),

- Čogha Zanbil (město z 13.st.),

- Gonbad e-Kabus - cihlová věž,

- Hamadán a Súsy, stopy královny Ester - hrobka (manželka krále Achašveroš (Xerxes I)

- Isfahán (býv. hl. město, Jehemova mešita), náměstí

- Jazo, hist. město

- Karbalá - Husajnova hrobka / svatyně imáma Husajna, 1 mil. ob., (v r. 680 bitva mezi Mohamedovým vnukem Husajnem ibn Alim a chálifou z dynastie Umajjovců Jazidem I), při svátku Arba'een návštěva až 40 mil. lidí (pro šíity po Mekce, Medině a Jeruzalému nejsvětější místo, mešita šejka Lotfollaby

- Kášán - bazar

- Maymand, pastevecká polopouštní kult. krajina

- Pasargady (město ze 6.st. př.n.l.),

- Persepolis (město z 6.st. př.n.l.) - ruiny

- Perské zahrady - 9 zahrad UNESCO, voda základní prvek, růže, víno (Šíráz)

- Shahr-i Sokhta (město z hliněných cihel před 3200 roky),

- Sheikh Safi al Din Khánegáh a svatyně Ardabilu,

- Sasánovská archeologická krajina a pozůstatky opevnění a paláců v provincii Fars,

- Sultanije mausoleum sultána),

- Súsy, starověké město

- Tabriz - bazar,

- Tacht-e Sulejmán, archit. celek

- Teherán - Golestánský palác,

Yazd, pouštní staroperské město, větráky-badgiry, zarathuštrické svatyně

- oblasti Hawraman a Uramat v Kurdistánu a Kermánšáhu na z. Íránu, archeolog. lokality, terasovité vesnice.

- Kulturní krajina Hawraman/Uramanat zemědělskopastevecká, kurdská

- Perský kanál, voda z hor do polopouští

- transíránská železnice

skalní stěna Nakš-e Rostam u Stachru - architekt. ztvárněná před 2500 lety (kopie budovy v Pasergadách - hlavním městě Perské říše s hrobkami králů Sásánovské dynastie

Přírodní památky: (16 NP)

- **BR Arasbaran**
- **BR Arjan**
- **BR oáza Bám - systém podzemních zavlažovacích kanálů**
- **BR Dena**
- **BR Desert Lut, solná poušť s dunami**
- **BR Geno**
- **BR Golestan**
- **BR Hamoun**
- **BR Hara**
- **BR Hurkánské lesy**, smíšené horské
- **BR a NP Kevír** - solná poušť
- **BR Kopet Dag**
- **BR Lake Oremeeh**
- **BR Miankaleh**
- **BR Shushtarský** - vodohospodářský systém z 5.st. př. n.l.
- **BR Tacht-e Sulejmán** - kult ohně a vody po 2,5 tis. let
- **BR Tang-e Sayad a Sabkuh**
- **BR a NP Touran**
- **býv BR Urmíjské jezero - červené bezodtoké ve výšce 1275 m, 55x140 km, hloubka 7-15 m, se 100 ostrovy, již téměř vyschlo (ekolog. katastrofa)**

pouštní oáza Garmeh, vysázené datlové palmy,

barevné terasy v s. Íránu,

červené sezónní jezero Maharlu

Stars Valley Qeshm, Colorful Mountains of Tabriz, Mt. Tochal u Teheranu (lanovka), Dizin Ski Resort Karaj, Damavad Mountain Amol, Sofeh Mountain Isfahan, Ali Sadr Cave Hamadan, Shahdad Kalouts Shahdad, Vazanech Desert, Maranjab Desert Kashan, Varzaneh Salt Lake, Zarivar Lake Sanandaj, Maharloo Lake Shiraz, Hormuz Island Abbas, Hengam Island Qesh,

BZ Teheran, Jasmin Stone Garden Teheran, Melat Park Teheran, Laleh Park Teheran, Ab-o-Atash Park Teheran,

Eram Garden Shiraz, Shapouri Pavilion and Garden Shiraz, Gagh-e Jahan Nama Shiraz,

Bagh-e Fin Garden Kashan (Kašán) UNESCO, pozoruhodná asi nejstarší perská zahrada z 9. století, síť vodních kanálů, nádrží a fontán, Rosa moschata, citroník, broskvoň, fíkovník, datlovník, vinná réva, cibuloviny, léč. rostliny, na okraji cypřiše (cca 500 let) u zdi rajské zahrady, orientace na 4 svět. strany,

Flower Garden Isfahan, Shazed Garden Kerman, Dolat-Abad Garden Yazd,

Kooh Sangi Park Mashhad, Kish Dolphin Park (Island), Sadri Garden Yazd,

tradice palácových zahrad

Vegetační charakteristika:

Klima subtropické s vysokou kontinentalitou, na jihu tropické,

lesy 10 %: severní polohy Elborzu a Tabyše přikloněné ke Kaspiku,

z javorů, dubů, platanů, jasanů, jilmů a habrů, výše z jehličnanů vč. jalovců, podobně jako na Kavkaze, jinde se mozaikovitě lesy zachovaly pouze na těžko přístupných skalnatých

lokality - duby, ořešáky, pistácie, lokálně mandloně / Amygdalus scoparia, granátová jablka, cypřiše, myrty,

pastviny 24 %, na svazích tulipány aj. cibuloviny, sasanky, křivatce, pelyněk Artemisia hierbaalba a vzácně Dionysia tapetodes, myrta,

8 % zemědělské půdy, místně pěstování čaje,

pouště 56 %,

levhard perský, rys, vlk, šakal, muflon, koza bezoárová, gazela perská, varan,

Ekologická ohrožení:

- aridizace, neboť ve většině pohoří byly lesy vykáceny (stáloz. jalovcový, kaspický listnatý, listnatý),

- poušť Lút - **nejžhavější místo světa s naměřenou teplotou povrchu 70,7 °C**,

- katastrofický nedostatek pitné vody

- nadměrné čerpání podzemních vod,

- největší jezero Urmia na severu (býv. BR) již téměř vyschlo, přičemž je toxicky kontaminováno, slané, třetí největší solná plocha na světě, za 30 let zmizelo 80 % jeho plochy, přes jezero jezdíval trajekt, další generace už asi ho neužije, plodiny v okolí již zavlažovány recyklovanou vodou z továren

- jezero Sáva (perla jihu) poprvé za stovky let v r. 2022 bez vody

- jezero Orúmíje v horách u Turecka vysychá od r. 1995, z 5 tis. km² již jen pětina

- vysoké prachové znečištění vzduchu pevnými částicemi PM_{2,5} (přes 10 mikrogramů./m³) za rok

- vysoká radioaktivita v Ramsaru – uran a radium z horkých pramenů ve stavbách (z vápence), pitné vodě i plodinách, průměrná osoba je vystavena mnohem vyšším dávkám než je povolena pro radiační pracovníky, doporučení na vystěhování obyvatelé nereflektují

- toxicita území

- město Teherán se propadá lokálně až o 25 cm/rok v důsledku úbytku podzemní vody i pastvin

- rychle vzrůstající populace obyvatel neodpovídá přírůstku zemědělské výroby, vláda politiku omezování porodnosti - dnes ale podporuje

- seismicky aktivní oblast - zemětřesení, Dímghín t 856 45 tis, obětí, 893 Ardabil , 1997 1100 obětí, starověky perský zavlažovací systém byl zničen zemětřesením v r. 1962, 1990 50 tis. obětí,

Ekonomika:

2016: 5383, 2018: 21000 USD,

rybolov Kaspické moře, chov jeseterů - kaviár, bělic, pastevectví - kozy,

zemědělství (z toho třetina pod závlahou), rýže, pč, ječ, cukr. řepa, bavlna, tabák, luštěniny, víno, čaj, citrus, datle, ořechy, mandle, pistácie, kardamon, šafrán, růže - výroba růžové vody,

nejstřeženější íránské zásoby státního zlata (zlatá rezerva) asi v Imperial Treasury či Íránské státní bance (převezl je z Evropy),

koberce, šperky - stříbrný filigrán,

ropa, zemní plyn, jaderné elektrárny, jaderný program, regionální velmoc

Společnost:

cca 87 mil. ob., 50 % Peršané (již 5 tis. let.), 25 % Ázerbájdžánci, 8 % Kurdové, 3 % Arabové, v pohoří Zagros turkický kmen nomádských Kaškajů (je snaha je trvale usadit),

státní náboženství převážně šíitský islám, šíjité 90 %, sunnité 8 %, min. křesťané, židé, zoroastriáni

v r. 1863 zde vzniklo univerzální náboženství baháismus,
dlouhodobě nejvzdělanější národ (70% VŠ), silná kulturní identita (Persie),
vztahy s arabským světem na bodu mrazu, dnes islámský policejní stát,
sociální sítě zakázány, po chomejního kult. revoluci ženy oblečení vše zcela zakryté,
v busu ženy sedět vzadu a nastupovat zadními dveřmi, fyzický kontakt na veřejnosti zakázán, v r. 2022 krvavé protesty proti hidžábu,
krásná země se špatnou pověstí, neklid, vysoká korupce, aktivní zahraniční politika,
gen. Solejmáního dal zavraždit president USA Trump,
pro turisty zatím relativně příznivý, točivé sporty, lyžařské sjezdovky I-III,
zvyklosti: taaro - projev úcty v Persii: pokud nabídku vysloví 3x, myslí ji vážně, jinak je povinen host laskavost slušně odmítnout,
Přírodovědecké expedice Národního muzea v Praze v r. 1970, 1972, 1977,
písmo arabské, jazyky perština, ale i kurdština, ázerbájdžárština, arabština, arménština,
měna iránský riál (IRR)

Izrael (Israel, IL), Stát Izrael,

cca 21 tis. km², na v. pobřeží Středoziemního moře,

příkopová propadlina Východoafrického zlomu,

Židovský král David založil 1200 let př.n.l. Jeruzalém severně nad Davidovým městem

Kanánu / Kanán, moudrý Šalomon (Šalamoun) izraelský král 970-931 př.n.l. narozen

v Jeruzalémě, partnerka Královna ze Sáby (asi z Etiopie), Jeruzalém byl okupován cca

v r. 600 př.n.l. římsko-perskoosmansko muslimskými hordami a Davidův chrám

zničen 586 př.n.l., Židé byli vyhnáni a tak území křesťansko-židovského Jeruzaléma,

Kanánu a Palestiny ovládli muslimští "okupanti",

hl. město formálně **Jeruzalém**, téměř 1 mil. ob., čvrti: muslimská, židovská se Zdi nářků,

křesťanská čtvrť s Chrámem Božího hrobu a arménská, starobylé, posvátné,

kontroverzní, hlavní pro talmud, bibli i korán, u „zdi nářků“ složitá organizace,

až 2.5 tis. policistů k zábraně izraelsko-palestinských střetů, zvláště když současně

svátek pesach a ramadán, na Olivetské hoře hřbitov nejdéle nevyužívaný,

Chrámová hora posvátná se Skalním domem a mešitou al-Aksá, hora Sijón (hrobka

krále Davida),

fakticky Tel Aviv/Jaffo, 0,5 mil. ob., 5 m n.m., kosmopolitní, mladistvá metropole, moderní

„bílé/ město. stavby styl Bauhaus, drahé, příznivé pro komunitu LGBT (lesby, gaye,

bisexuály a transgendery), muzeum umění, pobřeží s plážemi,

Haifa 300 tis.ob, Eljat 100 tis. ob. u Rudého moře (Věčný Bůh),

Nazaret (Arabové a křesťané),

max 1208 m n.m. Mt (Har) Meron, jinak Hermon na Golanských výšinách 2814 m n.m.

také hory Karmel a Galilej,

min - 430 m Mrtvé moře, vysoká salinita, vysychá,

řeka Jordán od hory Hermon přes Galilejské jezero do Mrtvého moře,

Jardenit - poutní místo u Jordánu, místo křtění, na stěně křtitelnice a biblické texty

v různých jazycích vč. češtiny a slovenštiny, Ježíš ale křtěn v Jerichu,

Galilejské jezero - hlavní vodní zdroj země -212 m, kolem putování Ježíše Nazaretského,

poušť Galilej a Jutská,

Svatá země, především židovská, do jisté míry ortodoxní země (střety s muslimy),

židovský stát vznikl r. 1948 zřízený na území Palestiny, arabský stát doposud nevznikl, neustále ve střehu (heslo nenechat se překvapit, postavil separační zeď ke zbylé Palestině (ozbrojené hlídky),

nízká kriminalita, největší vlastník půdy řecká pravoslavná církev,

Kulturní památky UNESCO aj:

- Acre (křižácké přístavní město 1104-1291),
- Akko (pův. křižácké město 1104-1291, Jericho (osídlení až 8 tis. let př.n.l., nejnižší položené),
- Jericho (Palestina, u Jordánu, sv. od Jeruzaléma, kult boha měsíce Jareah / Jerich, 8 tis. l. př.n.l., hradba okolo města o 4 tis. let starší než egyptské pyramidy, zřejmě se jednalo o nejdéle osídlené město, nejnižší položené - pokračování na starém vzhůru)

- Jeruzalém (staré město a hradby), město 3 hlavních náboženství, ohrožen,

- Masada (svádění vody a přenos do podzemních nádrží,
- Nazareth - město Ježíšova života
- Tel Aviv (moderní multikulturní zahradní Bílé město ve stylu Bauhaus, 1924-48, synagogy, křesťanské kostely i muslimské mešity),
- archeol. lok. v pohoří Karmel (až 0,5 mil let, svitky v hliněných pouzdech
- Nahal Me'arot a jeskyně ve Wádíel-Mughara,
- jeskyně Bejt Guvrin a Maresha v Jutské nížině (jeskyně staré asi 2000 let), nález Biblické stély - Megiddo, Chacor a Be'er Ševa,
- nekropole Bejt Šč arim
- Svatá místa baháismu - svatyně a zahrady a v Haifě a z. Galilei),
- kadidlová stezka v Nagevu
- biblické telly - Magido, Chaccor a Be er Seva
- historický akvadukt, na dně Galilejského jezera megalitická stavba, monumenty Gilgal Refaim, Jethro Cai a kruhová stavba připomínající hrobku (asi 6 tis. let stará, zřejmě říše Beth Yerah / „Měsíční dům“)

archeologické naleziště u Džáldžúlja u Tel Avivu - nářadí z pazourků aj.

archeologická lokalita starověká vesnice Chukok (v Galileji, s. Izrael), mozaiky

pouštní jeskyně Kumrán - starověké svitky

Přírodní památky: (v NP Green Pass pro vstup do 3, 6 nebo 10 NP za výhodnou cenu)

- **BR a NP Masada** - symbol starého izrael. království, opevněný palác. komplex -37 - 4. st. př.n.l., Herodes Velký
- **BR Meddigo, Hazor a Beer Sheba - tells**, předhistorické náhorní sídliště na vyvýšeninách v Přední Asii, přes 200, z biblické doby, podzemní zásobárny vody, obývána po 1000 let
- **BR Cesta Kadidla v poušti Negev - Haluza, Mamshit, Avdat, Shivta** (trasy koření z j. Arábie ke Středozemnímu moři, kadidlo, myrha, 3.st.př.n.l. - 2.st.n.l., zemědělská krajina a zavlažovací systémy, karavanseraily, opevnění
- **BR Mt. Carmel**
- NP Achziv - na pobřeží Středozemního moře s archeologickou lokalitou starobylého města
- NP Ashkelon
- NP Avdad,
- NP Baram - v Horní Galilei
- NP Beit Guvrin- Maresha, 500 jeskyní (se 3500 místnostmi) na 300 ha v Judské poušti
- NP Bejt Šean,
- NP Caesarea Maritima

- NP Ein Avdat
- NP Ein Gedi - oáza u Mrtvého moře
- NP Gan Ha-Šloša - malebná lokalita
- NP Habesan
- NP Hermon - Banias, na z. okraji Golanských výšin
- NP Chorazin - s. od Galilejského jezera
- NP Jehudija (Yehudiya)
- NP Karmel - největší, na vápencovém pohoří severně od Haify), cca 21 tis. km²
- NP Kumrán - nálezy nejstarších svitků
- NP Kursi - na v. břehu Galilejského jezera
- NP Kochav ha-Jarden - u býv. křížác. hradu u města Tiberias u Galilejského jezera
- NP Masada, pevnost Herodese, lanovka, výhledy
- NP Ramat Gan
- NP Tel Chacor - v Horní Galilei
- NP Tel Megido - v Jezrelském údolí, na karavanní cestě ze Sýrie a Mezopotámie do Egypta, se zbytky 20 historických vrstev městských osídlení
- NP Timma - údolí s tzv. Šalamounovými sloupy
- NP Wádí Habesan.

PR četné: Amud River, Ashosh, Avital, Banias s vodopády, Dishou River, Ein Gedi (Davidův vodopád v údolí, kozorožec nubijský), El Al, Gamla, Gever, Gilbon, Hale Elat, Har Adam, Hermonit, Hazor River, Hilazon River, Holot Ziquim, Jehudija, Jotvata Hai Bar, Mezar River, Mezoqé on, Misgaw, Mount Hermon (2814 m n.m.), Mt. Meiron (1208 m n.m.), N Zavitan, Odem Forest, Ofagim River, jeskynní rezervace Soreq (Soreq Stalactite Cave Nature Reserve) u Jeruzaléma, kráter (knon Machteš Ramon v Nagevské poušti (300 m hluboký po erozi při ústupu oceánu, 40 x 8 km), River Shilloh, Shu'ah River, Susita, ornitologická rezervace Agamon v Chulském údolí, Tel Dan, Ya'ar Alona a dále chráněná území vádí – Gerar Hutichon River, Tavor River, Orvim River a Jordan, Olivová hora a Getsemanská zahrada Jeruzalém,

BZ Eilat, na místě býv. vojenské základny, potok s vodopády a mini deštný les, *Adansonia digitata*, *Terminalia catappa*, *Acacia totzilix*, *Cocos nucifera*

BZ Ein Gedi,

Terasové zahrady Bahá'í Haifa (bahajismus),

Institut environmentálních studií v Aravě (pouštní jih) vč Ústavu ekologického zemědělství, také pěstování *Boswellia sacra* – kadidlovník pravý, strom pouštních vyvýšenin, který při poranění (nařiznutí) roní velmi drahou kadidlovou klejoprskyřici, tzv. františek - kadidlo používané u církevních obřadů (vykuřování spolu s myrhou), pův. v. Omán a Jemenu, v Izraeli u Mrtvého moře (kdysi se u nich zastavovaly karavany, léč - protizánětlivé účinky a i při léčbě rakoviny,

mají omezenou schopnost klíčit a bez pomoci člověka se nedokážou obnovit, proto je pěstuje pokrokový izraelský farmář Guy Erlich),

Vegetační charakteristika:

Klíma středomořské,

sekundární les 5 %,

strategie boje z dezertifikací v poušti Nagev,

programové výsadby lesních ploch až na 10%, (Jewish National Fund / Židovská národní nadace), rozšiřování pěstování datlovníků,

60 % pouště - Negev, Jutská, 10 % polopoušť,

ornou půdu získali na 15 % a pastviny na 7 % plochy území (přes 50 % zemědělské půdy musí zavlažovat - převážně recyklovanou vodou), takže závlahy spotřebují cca 60 % sladké vody, dokáží shromažďovat a ochraňovat vodu v poušti (čistí řasou Chlorella), reintrodukční programy,

šakal, vlk (Golanské výšiny, redukování), kozy, daman skalní, kaloň egyptský, žralok, stěhovaví ptáci, pelikán (krmení aby ne na pole), ibis egyptský, sup bělohlavý, jeřáb, orel,

Ekologická ohrožení:

- katastrofický nedostatek pitné vody, vysychání vodních ploch proto hlavní činnost třech barev: hnědá - zachování plodné půdy, zelená - vysazování lesů a zeleně, modrá - udržení vodních zdrojů,
- rychle vysychající Mrtvé moře, hladina -1,2 m/rok, salinita 34 %, léčivé účinky bahno na kožní choroby, rekreace, život na bakteriální úrovni, - 430 m, hloubka 380 m, nebezpečné propadliny, vyschnutí 2050, proto projekt kanálu na Rudé moře), také Galilejské jezero které je zdrojem pitné vody,
- cca 2x/rok povodňové záplavy
- v Jordánské údolí u Tiral Cvi byla zaznamenána nejvyšší teplota v Asii 53,7⁰ C.
- jezero Hula vysušeno v 50. letech minulého století, takže zničeny unikátních mokřadních ekosystémy
- dnes nové metody odsolování (reverzní osmóza) a kapkové závlahy. čištění a užívání odpadních vod k závlaze z 80 %,
- v z. Izraeli došlo k úniku min. 5 mil l ropy z ropovodu, což silně narušilo rezervaci Evrona
- judaismus i islám zakazují konzumaci vepřového, izraelské právo chrání divoká prasata v pohoří Karmel, v Haifě (300 tis. ob.) likvidují vegetaci, blokují dopravu, převracují odpad. koše, hloubí díry v parcích kde hledají vodu, starostka ale zakázala regulaci zvířat odlovem

Ekonomika:

2016: 37778, „Start-up Nation“, nejpokrokovější technologie, max patentů na osobu (více high-tech start-upů než celá Evropa, nejprofitabilnější byznysy (obchod, podnikání, finančníctví, právo, softwarové inženýrství),

mošavy - kolektivní hospodaření původní zemědělské osady, pak kibucy (až 4000, dnes licence na pěstování léčebného konopí, i soukromé vlastnictví a oddělené bydlení), kapková závlaha, recyklovaná voda, potravinářsky soběstačná, papriky, rajčata, melouny, lilky, víno (Golanské výšiny), léčivé byliny, sůl, bahno, kosmetika, květiny na vývoz, košer potraviny - rituálně čisté, nepoužívat krev, porážka podřezáním, ze savců jíst jen sudokopytníky, víno věřící a praktikující žid, vápenec, i přes nedostatek přírodních zdrojů, cca 20 % obyvatel v průmyslu, boty, sklo, broušení diamantů (30 tis. pracovníků), největší diamantová burza, fotovoltaika nové stavby i uliční osvětlení, sluneční pec, těžba zemního plynu, nové metody odsolování (reverzní osmóza) a kapkové závlahy. čištění a užívání odpadních vod k závlaze z 80 %,

cestovní ruch: **bezpečná země** - všude vojenské hlídky, svatá země, kolébka křesťanství, Svatý hrob v Jeruzalémě, koupání Mrtvé moře, letovisko Eliat, turist. trasy značeny podobně jako u nás červeno-modro-bíle), izraelská národní stezka www.israeltras.net, Jesus Trail jesustrail.com, Gospel Trail www.gospeltrail.com, Yam IYam Hike Sea to Sea) přes vrchol Har Meron,

mapa israelhiking.osm.org.il, v kibucích obvykle místa pro přespání

Společnost:

cca 9,5 mil. ob., další 4 mil. Palestinská samospráva - pásmo Gazy a Západní břeh Jordánu ,

80 % Židé, (tj. 43 % světového židovstva, až 25% přišlo z Ruska), nábožensky židé, národnostně Židé, nově Izraelci, dále Arabové 18 % a křesťané, košer potraviny - rituálně čisté, nepoužívat krev, porážka podřezáním, ze savců jíst jen sudokopytníky, víno věřící a praktikující žid, v r. 587 př.Kr. vtrhl Nabuchadnezzar II do Jeruzaléma a odvedl židovský národ do babylonského otroctví, území si pak podmanily Bybyloňané, Peršané, Řekové, Římská říše, islámští a křesťanští křižáci, Otomanská říše a Britské impérium, Izrael vznikl za TGM a Jana Masaryka - nebýt Československa, nebyl by Izrael, proto Česko trvale nadstandartní vztahy, historické protižidovské postoje byly již od antického Řecká, dále v 16. století a pak zejména v 19. a 20. století, přičemž příčiny a postoje se měnily, zejména to bylo kvůli jejich víře a etnickému původu ve vazbě na místní nacionalismus (označení, vystěhování, ghetta, 1541 vyhnání z Čech, pak návrat, ale 1557 opětovné vyhnání), trvalá problematika Izrael - Palestina a arabské / islámské země, 6-denní izraelsko-arabská válka v r. 1967: obsazen východní Jeruzalém, pásmo Gazy, z. břeh Jordánu část Sinaje, vráceny Golanské výšiny (dnes vojska OSN), zbraňové systémy, vlastní jaderných zbraní, v Nagevské poušti jaderné výzkumné středisko, zeď k Egyptu 392 km, novodobé heslo: nemůžeme být překvapeni, spíš případně musíme někoho překvapit, Palestisko-izraelský konflikt je nejen náboženský a etnický, ale hlavně se jedná o území a suverenitu, budování židovských osad a izraelskou kontrolu území „zvláštního režimu“ což vyvolává útoky Palestinců, Izraelci čelí vojenskou silou, obě strany si po dlouhých letech konfliktu vzájemně nedůvěřují, konflikt může být vyřešen jen uzavřením národních a mezinárodních dohod, povinná vojen. služba muži i ženy (3/2 roky), proti Izraeli bojují radikální Hamás - sunnitské Hnutí islámského odporu v Palestině, Gaze a z. břehu Jordánu - v r. 2023 napadl Izrael a Hizballáh - šíitská Strana Alláhova v Libanonu, zvyklosti: nutno respektovat: jsou přímočaří, neplýtvají zdvořilostními výrazy, pozdrav shalom, sobotní židovský svátek šabat v pátek odpoledne nebo sobota klid a odpočinek mnohdy i veřejné infrastruktury, održovat zvyklosti v odívání, v ortodoxních čtvrtích přizpůsobit oblek - muži dlouhé kalhoty a košile s dlouhými rukávy, ženy zahalené, na svatých místech (křížová cesta v Jeruzalémě, Nazaret, bazilika Zvěstování, v Den vzpomínek na holocaust chvíli v klidu, za svátku Jom kipur půst a odpouštění, nefotit vojenské a bezpečnostní objekty vč. zdi Jeruzaléma, **nebezpečná oblast Golanské výšiny** (miny), ale i **pobřeží Mrtvého moře** (propad), koncem r, 2021 vznikla energeticko, vodohospodářská dohoda Izrael - Jordánsko - SAE: Izrael odsoluje vodu, v Jordánsku vznikl supermoderní fotovoltaický park, symbol hexagram - Davidova hvězda, jazyk hebrejšтина, arabština, měna nový izraelský šekel

Jemen (Yemen, YAR, YEM), Jemenská republika, uveden v díle Afrika, cca 535 tis. km², hl. město San'a, 3 mil. ob., jih Arabského poloostrova, **max** 3760 m n.m. Nabi Šu'ajb, vznik 1990 (sjednocení S a J Jemenu) Kulturní památky UNESCO:

- **město Sana'a (staré 2,5 tis. let, v 7.st. centrum šíření islámu), ohroženo**
- **historické město Zabīs (kdysi hl. město, islámská univerzita), ohroženo**

- opevněné město Shibam (ze 16.st., věžové stavby spořicí úrodnou půdu), ohroženo
- Sabejské království, památka, ohroženo

Přírodní památky:

- **BR Sokotra soustroví / archipelago**, více než 300 endemitů (30 %), převážně sukulentů,
- NP Bura,

Shibam, Wádí Hadramaut

Vegetační charakteristika:

Klima tropické aridní,

prakticky bez lesů, ovocné dřeviny, suchomulné rostliny, Adenium obesum, Aloe perryi, Boswellia - kadidlovník, Commiophora - myrhovník, Dracaena cinnabari - dračinec rumělkový,

převážně pouště a polopouště:

Ekologická ohrožení:

- nadměrné čerpání podzemních vod
- vzhledem k populační explozi a nestatečné výrobě potravin likvidace zvířat i dřevin

Ekonomika:

pš, proso, brambory, káva, víno, bavlna,

Společnost:

cca 28 mil. ob., asi 1 mil. Jemenců v Saúdské Arábii a 80 tis. v GB, Arabové,

významné kmenové vztahy,

islám sunnitský 63 %, šiitský 37 %, Židé přepraveni do Izraele (cca 50 tis. osob),

asi 3 tis. křesťanů,

občanská válka (od r. 2011),

bezpečnostně riziková, nestabilní, **nebezpečná země**, válčí se, vládu podporuje sunnitská Saúdská Arábie (s odnoží al-Kajdy), hútijské povstalce šiitský Írán,

dnes humanitární krize, omezený přístup (letecky),

jazyk arabština, měna jemenský riál

Jordánsko (Jordan, HKJ, JOR), Jordánské hášimovské království, konstituční monarchie, uvedeno v díle Afrika, království na s. břehu Jordánu,

hl. město Ammám, cca 1 mil. ob.,

přístav Akaba,

max 1854 m n.m. Džabal Umm ad-Dámi,

min Mrtvé moře - 430 m (Velká příkopová propadlina),

nezávislé od r. 1946

Kulturní památky UNESCO:

- Petra - nabatejské skalní město,
- Um er-Rases, římský vojen. tábor 3-9 st.
- Quiser Amra, palác z 8.st. v poušti
- starověké tavící pece Cu rudy
- hrady z období křížových výprav

Sodoma a Gomora neupřesněná archeolog. lokalita na břehu Mrtvého moře (zničená Bohem pro svoji bezbožnost cca 2 tis. l. př. Kr.), jeskyně, sloup Lotovy ženy - vnuk Abraháma, pův. 5 měst Kanánu v okolí města Bab-ehDrah, tehdy ještě kolem „rajská zahrada“, kdysi závlahy z Mrtvého moře kde hladina až o 200 m výše a Jordánu, zpráva o spálení ohněm a sírou - asteroid vybuchl nad zemí, teplota přes 2 tis. st. C, (ne ničivé zemětřesení cca před 4 tis. let - tržná stěna a kolem sirné koule u PR Najub)

Přírodní památky:

- **BR a NP Petra** (město vytesané ve skalách, skalní chrám, karavany) - jeden z nových 7 divů světa z 1.st. př.n.l. - 100 n.l., v r. 100 př.n.l. absorbováno Římským impériem, čímž začal trvalý úpadek
- **BR a NP Wadi Rum, Protectid Area - „CHKO“**, 720 tis. km, písečné duny, prameny, archeol. lok., turist. a horolez. trasy

Dead Sea / Mrtvé moře - bezodtoké vysychající slané jezero

PR Najub, PR Wadi Dana

Vegetační charakteristika:

Klima mediteránní aridní,

bezlesí,

85 % pouště a polopouště,

8 % pastviny, 4 % orná p.,

zčásti závlahy, čerpání vody z hlubokých vodních zdrojů,

Ekologická ohrožení:

- katastrofický nedostatek pitné vody
- řeka Jarmúk (přítok Jordánu) je téměř bez vody
- do r. 2100 má spadnout o 30 % méně srážek než v současnosti (2015)
- zemědělství spotřebuje až 50 % podzemní vody
- farmáři k vůli suchu opouštějí své usedlosti
- eroze půd
- vláda se snaží snížit spotřebu vody v domácnostech a zlepšit čištění odpadních vod
- vysoká toxicita území prehist. měděných hutí
- odlehlé oblasti zaminovány,

Ekonomika:

HDP 10900 USD/os,

rybaření, ovce, kozy, ovce, velbloudi,

ovoce, olivy, citrusy, víno, tabák, rajčata, banány, pšenice, turismus,

památky z biblických dob

hist. těžba a zpracování měděné rudy (cca 10 %) ve vádí u Mrtvého moře v 11-10 st. př. n.l. (v hloubce až 30 m), zemní plyn, fosfáty, potaš (z Mrtvého moře), mramor, Cu, Fe,

Společnost:

cca 11 mil ob., nejchudší země Blízkého východu,

rychlý přírůstek obyvatel, 2,2 mil. uprchlíků (zejména ze Sýrie, Iráku a Palestiny), uprchlický tábor Zátatri 80 tis. ob., pracovníci z Egypta, jz Asie a Sýrie,

Arabové i beduíni,

převážně sunnitský islám 92 %, křesťané 6 %,

napětí mezi severem a jihem (které válčily v r. 1972), Jordan Trail,

úřední jazyk arabština, příp. angličtina, měna jordánský dinár

Kanárské ostrovy (Canary Islands, Španělsko, E), autonomní Kanárské ostrovy, cca 7,5 tis. km², ostrovy Tenerife, Gran Canaria, Lanzarote, Fuerteventura, La Palma, La Gomera, El Hierro, a dalších 6 Chinijo (vč. La Graciosa - vyprahlý), vulkanický původ, název podle velkého psa Canis podenco

hl. město Las Palmas de Gran Canaria, 400 tis. ob.,

Santa Cruz na Tenerife,

max 3718 m n.m. sopka Pico de Teide, spící, krásná kaldera, lanovka,

Cumbre Vieja na La Palma erupce v r. 2021

autonomie od 1983,

Přírodní památky:

- **BR Laurisilva Makaronesie**

- **BR a Přírodní park Anaga** na Tenerife - subtrop. mlžný vavřínový les, kapradiny, lišejníky, mechy, vřes, max Taborno 1024 mm naučné stezky,

- **BR a NP Caldera de Taburiente** (sopka na ově La Palma),

- **BR a NP Garanojay** (třetihorní flóra - vavřínové lesy na La Gomera),

- **BR Gran Canaria**

- **BR Lanzarote a NP Timanfaya** (vulkanické pole na Lanzarote),

- **BR a CHKO La Geria**, Lanzarote

- **BR El Golfo**, Lanzarote, záliv, černá pláž, olivíny

- **BR a Graciosa**, sopečný ostrůvek u Lanzarote

- NP Canadas del Teide (sopečný vrchol na Tenerife) a kráter,

- NP Timanfaya (Lanzarote), vulkanické vyvřeliny

PR Punta de Annaga na Gran Canaria, sukulentní buš, *Pinus canariensis*, *Cistus monspeliensis*, *C. symphytifolius*, *Micromeria pineolens*, *Laurus novocanariensis*, *Bencomia caudata*, *Hypericum reflexum*, *Isoplexis isabelliana*

BZ Jardín Botánico Canario Viera Clavijo na Gran Canaria u města Tarifa Alta,

BZ Jardín de Cactus Lanzarote, kaktusová zahrada Gutiza,

park Palmitos na Gran Canaria (20 ha),

Památný dračinec obecný *Dracaena draco* Drago Milenario u Icod de los Vinos na Tenerife: stáří 800 let, výška 22 m, průměr kmene 10 m, šířka koruny 20 m,

Vegetační charakteristika:

Klima mediteránní / subtropické, pasáty, 18-19⁰ C v zimě, blíže k Africe polopouštní,

na Tenerife jv. horko a sucho, sz. deštivo, na El Teide a pohoří Anaga montánní klima,

les jen cca 5 %, deštný les pouze v roklích, „barancos“, původní vavřínové lesy, v mracích *Laurus canariensis*, dále *Pinus canariensis*, *Ilex canariensis*, *I. platyphylla*, *Phoebe indica*, *Ocotea foetens*, *Juniperus cedroides*, *Erica arborea*, *Myrica faya*, *Viburnum rugosum*, *Phyllis nobia*, *Rhamnus glandulosa*, *Cesmina canariensis*, *Dracaena draco*, liány *Convolvulus canariensis*, *Smilax mauritanica*, *S. canariensis*, *Hedera canariensis*, *Ruscus androgynus*, *Phoenix canariensis*, kaprad'orosty *Woodwardia radicans*, *Aspidium aculeatum*, *A. canariense*, *Asplenium acutum*, na svazích sklerofytní vegetace, větrné svahy *Erica arborea*, *Myrica faya*, *Euphorbia balamifera*, smil bavlníkový, asidamie širokolistá, vegetace ostrovní makaronéská, pro vegetaci je určující vlaha, polopoušť, lokálně sukulentní buš,

Ekologická ohrožení:

- Kanárské ovy jako součást africké tektonické desky se přesouvají na severovýchod, takže dochází k erupcím:

- spící sopka Mt.Teide (3479 m) na ostrově Tenerife naposledy vybuchla v r. 1909, lanovka,
- ostrov La Palma po erupci v r. 1949 rozpůlen S-J puklinou, případný sesuv by vyvolal megatsunami (vlnu 100-600 m vysokou) k z. Africe, Evropě i USA, další erupce v r. 2021 13 týdnů

- ostrov Lanzarote v r. 2021 za 86 dnů erupce zničil 2800 budov a přiměl k evakuaci 7000 lidí

- aridizace

- odsolovací zařízení (cca z poloviny pitná)

- divokou erotikou na dunách došlo k poškození 10 druhů rostlin, z toho 3 endemických z rodu Maspalomas (komunita LGBT - lesby, gayae, bisexuály, transgender osobnosti)

Ekonomika:

rybolov - kanin, sapín, pražma, mořský okoun, očnatec, kozy Fuerteventura, banány, víno, tabák, kuk, batáty, aloe vera, kaktusy Lanzarote, papas arrugadas vrásčité brambory se vaří v mořské vodě, cestovní ruch (15 mil./rok),

Společnost:

původně osídleny ve 4-3. tisíciletí př. n.l. kmeny Guačů, 2,3 mil. ob., dnes problémová migrace z Afriky, domluva pískáním, asi berberského původu, na Lanzarote mívaly ženy 3 manžele a cizinci údajně spávali s královnou, jazyk španělština, měna euro

Kapverdské ostrovy (Cape Verde, CV, Kapverdská republika, (Republika Zeleného mysu),

součást Makaronésie, součást afrického Sahelu, uvedeny i v díle Afrika, cca 4000 km², mladé vulkanické ostrovy, asi 550 km západně od Afriky (Senegal), 10 větších a 5 malých,

na jihu Závětrné (Santiago, Fogo, Mio a Brava),

na severu Návětrné (Boa Vista a Sal),

východní ovy nejstarší jsou ploché s písčnými plážemi, dunami a slanisky (Sal, Boa Vista, Maio),

4 západní ovy strmé hory a hluboká údolí (ribeiras) s občasnými potoky a rostlinami, hl. město Praia, 150 tis. ob.,

max 2829/2975 m Pico do Fogo (Oheň) , činná sopka (1995, 2014) na ově Fogo, zásobovací stanice při cestě mezi Jižní Amerikou a Indií,

překladiště otroků z rovníkové Afriky do Brazílie (ostrov Santiago),

býv. portugalská kolonie (od r. 1462), vznik 1975 (dříve Portugalsko)

Kulturní památky UNESCO aj.:

- královská pevnost Fortaleza

- maják na ově Santiago

Codade Velha, orvní město zde postavené Portugalci

Přírodní památky: přírodní rezervace

na ostrově Boa Vista: Ilheu Baluarte, Ilheu Curral Velho, Ilheu de Baluarte, Ilheu dos PassarosMorro de Areia, Ponta do Sol, Tatarua, pláž Ervatao - želvy kladou vejce ostrov Brava / "ostrov květin", nejmenší

na ostrově Maio: Ilheu Raso, Ilheus Secos ou do Rombo, Lagoa Cimidor, Praia do Moro, Terras Salgadas

na ostrově Sal: Costa da Fragata, Ponta de Sino, Rabo de Junco. Serra Negra - Sal, jezero Salinas (jako Mrtvé moře), festival St. Maria

na ostrově Santa Antao: Boa Esperanca, Boa Viata, Casas Velhas, Cruzinha , sopečný trek

na ostrově Santa Luzia: Santa Luzia,

na ostrově Sao Nicolau: Monte do Alto das Cabas

BZ kaktusová Praia na Santiagu, na Santiagu zachován mahagonový háj, borovice, želvy saliny v kráteru sopky,

Vegetační charakteristika

klima tropické extrémně aridní, suché a horké, ovlivňované pasáty, v období dešťů (sv. větry) se poušť zazelená), (cca 200 mm srážek, XII-VI silný vítr písek ze Sahary, VII-XI stabilní, lijáky hlavně IX, ale i VIII a X), vysychání celého Sahelu,

dnes 7 % sekundární les a 12 % keřová vegetace,

před příchodem člověka trnitě savanové lesy s řídkými porosty keřů a jednotlivými stromy (akácie) a traviny, v koloniálním období zlikvidovány, chybí dřeviny a vavřínové lesy, průměrná nadzemní biomasa 9 t/ha (ČR 220 t/ha),

na severních svazích mladších, vyšších ostrovů ojediněle polopouštní sukulentní křoviny s keřovitými pryšci - Euphorbia tuckayana, akácie Acacia albida (další vysazovány - stačí jim vzdušná vlhkost, kořeny i přes 100 m hluboko), baobab Adansonia, vysoký počet endemitů Tornabenea (Apiaceae), polokeř. zvonek Campanula bravensis, dračinec Dracena draco ssp. caboverdeana (červená dračí krev), datlovník Phoenix atlantica, Aeonium gorgoneum, Cleome viscosa, Critalaria senegalensis, Grevia villosa, Calotropis procera, Distimake aegyptus, Sesuvium portulacastrum, kaciba Zygodium, svidina Periploca chavalieri (latex - tříslovina na vydělávání kozích kůží), cistanche žlutá Cistanche phelypaea (lék na diabetu a diuretikum), pelyněk Artemisia gorgonum, statice Limonium, železovec / Sideroxylon marginatum, fikovník / Ficus sycomorus ssp gnaphalocarpa, tamaryšek / Tamarix senegalensis, atraktivní hadinec Echium vulconorum (likvidován používáním na otop), mech Rocella, vinná réva mezi velké kameny (mikroklima), nepůvodní Pinus canariensis, některé akácie A. mearnsii, A. saligna, Eucalyptus, Castanea sativa, invazní naditec Prosopis juliflora (trnitý stromek z JAm),

TTP 5 %, orná půda 10 %

Ekologická ohrožení:

- nedostatek vody
- lokalizace v oblasti vysychajícího Sahelu vysušování a pokračující dezertifikace, vítr přináší i písek ze Sahary
- osadníci v období kolonizace likvidovali někdejší lesy pro pastviny (kozy, osli, krávy a prasata) a na pole
- nedostatek paliva - topí se jen dřevem a tak pozůstatky dřevin likvidovány
- více než čtvrtina cévnatých rostlin ohrožena, řada již vymizela
- volné kozy ničí zbytky vegetace
- díky současné absenci vegetace rozsáhlé půdní eroze,
- dnes totální nedostatek vody, koryta řek vyschlá, proto dlouhé ruční donášky vody,
- suché solné jezero,
- mizí želvy zřejmě na jídlo
- úniky oxidu uhličitého usmrtily 1700 lidí,

Ekonomika: 80% potravin dovoz

rybolov, lovci velryb,

banány, kukuřice, třtina cukrová, káva, papája, batáty, fazole,

kokos, granát. jablko, lískové ořechy, vinná réva v jamkách ohraničených velkými kameny,

mořská sůl, kaolin, vápenec

dnes cestovní ruch - služby

Společnost:

cca 500 tis. ob., 71 % kreolové (míšenci Afričanů, Portugalců a Latinoameričanů),

černoši (Fulbové, Balantové) 28%, Evropané 1% , až milion Kapverdánů v zahraničí,

žijí částečně ze zasílaných peněz emigrantů v diasporách,

křesťané 82 % - katolíci, protestanté, animisté,

muži obvykle mimo rodinu jen jako „oplodňovači“, hlavně kytara, karneval (jako vítězství nad otroctvím), dnes relat. stabilní, úřední jazyk portugalština, kapverdská kreolština, měny kapverdské escudo (CVE)

Korsika (Corsica, Francie, F), departement Francie,

cca 8700 km², čtvrtý největší ostrov Středomoří,

hornatý ostrov alpského charakteru („pohoří v moři“), ostrovní drsoň,

lidé zde již v mladší době kamenné - 7 tis. let př.n.l.

hl. město Ajaccio, 70 tis. ob.,

max 2706 m n.m. Mt. Cinto, prům. výška 800 m, žuly a vápence, ledovcová jezera,

Kulturní památky:

- Ajaccio zal. 564 př.n.l. Řeky

- 4-5 tis. let staré dolmeny a menhiry

Přírodní památky:

- **BR Korsika, PR Scandola a jezero Biguglia a Piana Calanches , mys Porto**

- NP Park Natural Regional de la Corse,

PR ostrov Montecristo, pustý, pouze zříc. kláštera ze 13. st. a jen dva správci PR

Přírodní park Korsika skoro 40 % území, macchie

Vegetační charakteristika:

Středomořské klima,

zbytky lesů - jen 17 %,

end Pinus laricio, P. nigra larix, Abies alba, Picea abies, Quercus ilicifolia, Q. suber, Fagus sylvatica, Alnus suavealus místo kleče), macchie (Olea europaea, Ficus carica, Juniperus communis, Cistus ladaniferus, Laurus nobilis, Myrtus communis, Erica, Majorana, Rosmarinus, Thymus, Euphorbia, Rhamnus, Berberis vulgaris, Tamarix, Rubus suffruticosus, Genista, Lavandula, Viburnum, Opuntia, Helichrysum frygidum, macchie,

Ekologická ohrožení:

- požáry lesů asi záměrné

- označení macchie vzniklo zde, volně kozy, prasata, i krávy

- odpady (300 tis. t / rok) všude, nepořádek

Ekonomika:

HDP 36 tis. USD/ob.,

rybolov, mořské plody, těžba korálů (hloubka 50 m) a jejich zpracování,

těžba dřeva (buk),

osel, mula, i volně skot, ovce, kozy, prasata (hybrid domácí x divoké), sýry, **kosí paštika**,

pěst hlavně 500-700 m n.m., oliva, kaštan, citrus, víno, fikus, moruše, jalovec, agave, mimosa, myrta, fenykl, česnek, smil (Helichrysum),

zde původ coca-cola (koka x vino, něco jako Red.Bull),

sídlo franc. cizin. legie (vč. Čechů), cestovní ruch: 2 mil. turistů / rok, jachtaři, raft, kajak,

3 lyžař. rezorty, malé pláže u Porto Vecchio na východě, horská 3-týdenní trasa GR 20

(údajně nejhezčí v Evropě), horolezectví, mafiánská odnož trhu s opiem (z Blízkého východu do USA, výroba heroínu) - znepřátelené gangy,

Společnost:

cca 330 tis. ob.,

jeden z prvních demokrat. států Evropy díky P. Paolimu,

hlavně lovci, hrdí vlastenci, odpor proti cizím úřadům, vlajka: hlava se zavázanýma očima,

ušima a ústy symbolizuje omertu: neviděl, neslyšel, nepovím,

býv. vendeta (krevní msta) - zrada, zneuctění dcery či sestry, ale stačilo aby osel překřížil pohřební průvod, podobnost se Sardinii, historickou izolací uzavření, často samotáři, nedůvěra k policii, obrana ostrova dodnes, prostřílené cedule, hrdí Korsičané, rodák Napoleon Bonaparte 1706, asi i Kolumbus v Calvi, nekradlo se, snaha po samostatnosti, boj za nezávislost, nacionalistické strany, pobřežní malárii zlikvidovali Američané pomocí DDT, jazyk francouzština, korzičtina, měna euro

Kosovo (Kosovo a Metohije, vyslov Metochije), Kosovská republika,

cca 11 tis km²,

hl. město Priština, 300 tis. ob., býv. obchodní centrum a křižovatka Balkánu, Dakovica,

sporné území, údajně nezávislé na Srbsku a Černé Hoře (u Albánie), v r. 1991 referendum, pak válka 1998-99, pak NATO, vylidněné vesnice,

max. Djeravica 2656 m,

plochá říční kotlina 400-7000 m obklopená horami,

2008 nezávislost si odhlasovali, uznalo 115 států (ne Srbsko, Rusko, Indie a Čína),

Kulturní památky.

- Priština, odtud údajně přišli Cyril a Metoděj na Velkou Moravu

- klášter Gračanica srbské pravoslavné církve

všechny kláštery hlídány jednotkami KFOR

Přírodní památky

- NP Šar-planina

soutěska Rugova na řece Pečka Bistrica v pohoří Prokletije

Vegetační charakteristika:

Klíma středomořské,

boreální les 39 %,

pastviny 31 %, orná půda 60 %,

Ekologická ohrožení:

- znečištěné ovzduší elektrárnami

- podpora islámského extrémismu Saúdskou Arábií

Ekonomika:

HDP 9600 USD/ob,

zemědělství - ovce,

cement, rudy (Pb, Zn, Mn),

Společnost:

cca 2 mil, obyv, Albánci 89,9 %, Srbové vč. Černohorci 6,3 %, muslimové (Bosňáci a Gorani - ač slovanského původu) 1,8 %, / islám 69,9 % (většinou sunnitě),

pod hranicí chudoby 30 %, zatím bez turistů neprávem opomíjený skvost Balkánu,

měna euro (ač nečlen) a srbský dinár

Kréta (Crete, Řecko, GR),

cca 8400 km², ostrov v Egejském moři, největší vápencový,

město Iraklio/Herákleon, 175 tis. ob., přístav, archeolog. muzeum,

Chania býv. hl. město

max 2456 m n.m. Psiloritis,

jih Ca útesy s výjimkou úrodné Mesarské nížiny, severní pobřeží povlovné

Kulturní památky: nejstarší evropská civilizace,

- centrum mínojské civilizace - středověký palác Knóssos, asi nejstarší město v Evropě, zánik cca 1460 př. n. l. - zemětřesení,
- blízký ostrov Spinalonga - býv. pevnost a přístav, sopka, pak izolace lepry pro Řecko, údajně místo zrození boha Dia/Zeus (na svět v tamní jeskyni)

Přírodní památky:

- **BR a NP Samaria George** (kaňon Samaria v Bílých horách, **největší soutěska Evropy**, 18 km, až 1200 m hluboká, min 2 m šířka), jen ojedinělé stromy: Pinus halepensis, P. nigra, Quercus Ilex, Cupressus sempervirens, Castanea sativa, Platanus orientalis, Juniperus phoenicea, xerofytizace, hlavně macchie - keř. duby, planika, myrta, požáry degraduje na garrigue - Cistus creticus, Rosmarinus, Thymus, Lavandula, keř. trnité duby, koza krétská (kri-kri),

Vegetační charakteristika:

Klima středomořské,

lesy jen 2 % území, původně byla zarostlá cypřišovými a cedrovými lesy, dnes na pobřeží Pinus halapensis, dále jsou hojně pěstované olivovníky, ale i vinná réva, rohovníky, agáve, fíkové kaktusy, v přímořském pobřeží jsou trnité a stálezelené macchie a garrigues ze zakrslých dubů, vřesovců, myrty, levandule, šalvěže, majoránky, oregána, rozmarínu, na jaře rozkvétají divoké tulipány, vlčí mák, kopretiny,

Ekologické ohrožení:

- většina lesů vykáčena (cedrové a cypřišové),
- dešť. srážky jen 500 mm a další aridizace, požáry,
- nedostatek vody (býv větrné pumpy)
- kozy kri-kri

Ekonomika:

olivky, víno (14 % ZPF), ovoce - Citrus, Ceratonia, Musa, olivky, zelenina - rajčata, okurky, významný cestovní ruch

Společnost:

cca 625 tis. ob.,

jazyk řečtina, měna euro

Krym (Krymský poloostrov),

cca 27 tis. km², poloostrov Ukrajiny na severu Černého moře, ve starověku Tauris, kdysi letovisko bohatých Rusů a generálů,

jižní subtr. pás široký cca 10 km tzv. Ruská riviéra -

Simferopol cca 345 tis. ob., býv. hlavní město Krymu, Rusové 67%, Ukrajinci 13%,

Krymští Tataři 8%, Arméni, Bělorusové, Židé, Azerové, Řekové

Sevastopol 0,4 mil. ob., námořní základna

přimořská letoviska a lázně, lázeňská Jalta cca 80 tis. ob., Batumi, Suchumi, Artěk, Bachčisaraj,

max 1545 m n.m. Roman Koš

anektován Ruskem od Ukrajiny v r. 2014, dnes sporné území, dřív začleněno k Ukrajině, v III/2015 parlament schválil nezávislost a žádost o vstup do Ruské federace, v r. 2018 postaven nejdelší most Evropy 178 km přes Kerčský průliv pro rychlé spojení s Ruskem, dlouhý 19 km, z toho 4 části v délce 6 km vedou nad hladinou moře,

Kulturní památky

současný problém: vzácné památky zapůjčené z muzeí na Krymu pro výstavu Krym - zlato a tajemství Černého moře pro Amsterodamské Allard Pierson Muzeum chce vrátit Ukrajina i Rusko

Přírodní památky

přírodní amfiteatr Jalta

Vegetační charakteristika:

Klima subtropické,

les cca 33 % - přímořský subtropický jižní pás široký cca 10 km - letoviska a lázně, step a lesostep převážně zemědělsky kultivovány,

Ekologická ohrožení:

- nedostatek pitné vody, většinu dováží

- továrna na výrobu oxidu titaničitého ve městě Armjansk, který se používá jako pigment do nátěrových hmot, jako potravinářské barvivo i do opalovacích krémů, únik oxidu siřičitého z nádrže kys. sírové do ovzduší - při velkém horku se odpařila ochranná vrstva vody v srpnu 2018 - problémy s dýcháním a vyrážkami, děti odvezeni mimo město

Ekonomika:

rybolov, na jihu vinice a ovocné sady,

cestovní ruch - na jihu letoviska

zemní plyn, ropa sůl, Fe ,

Společnost:

cca 2,5 mil. ob., z toho 56 % Rusové (často generálové na penzi), 24 % Ukrajinci, 13 % Tataři,

98 % pravoslaví,

jazyk řečtina, měna euro

Kurdistán,

na území 5 států, hrdý, odvážný horský národ, bez vlastního státu, se složitou historií, od roku 612 př.n.l. kdy porazily Asyřany a zničili jejich hlavní město Ninive, zde začíná jejich kalendář, kurdská národní hymna oslavuje médký původ národa, král Saladin bojoval proti křižákům, nově bojovali proti Islámskému státu, dnešní Kurdové mají rozdílný etnický původ, historicky byli sjednoceni jazykově, společnou historií a životním stylem v divokém horské krajině na Blízkém východě v Turecku (20 mil. ob.), Arménii, Sýrii, Íráku a Íránu, celkem ca 40 milionů obyvatel, dlouhodobě usilují o samostatný stát (1880, 1920 mírová konference v Paříži), zejména v posledních desetiletích, dnes v rámci současných států, hlavně sunnitští muslimové, na jejich území žije mnoho křesťanů, zejména turečtí Arméni (tam došlo ke genocidě), ale i Jezidé, (modlí se 2x denně ke slunci (z východu a západu), (k často perzekuováni), kulturně vychází z íránské, čaj, káva, vodní dýmka, kláštery, - Arménský Kurdistán, (také jako Velká Arménie), genocidou Arménů v Arménské vysočině zahynulo až 1,5 mil. Arménů,

- Írácký / Jižní Kurdistán (KRG), cca 72 tis. km² , na severu, provincie s částečnou autonomií od r. 1992, 47 000 km² ·

(jen díky rozpadu Íráku), kde má vlastní vládu, parlament i armádu, ale ne plnou nezávislost,

v referendu 25.9.2017 požadují samostatnost

hl. město Irbil/Arbil,
další Akra, Urámán Tach, Dahukm Sulejmanie, Haabdža,
max 3611 m Cheekha Dar,
řeky Eufrat a Tigris, řeka Rewándúz - krásné mohutné údolí, strategická silnice
kaňon Širana, menší přehrada, koupání,
vodopád v poušti Geli Ali Beg, vodopád Bechal
vodní kanály

Kulturní památky

- klášter sv. Hormuzda zal. r. 640 asyrskými křesťany
- muzeum Amma Súraka (Červený dům) v Sulejmanii

Přírodní památky

horská vegetace

Vegetační charakteristika

Klima subtropické.

cca 40 % horské lesy,

Ekonomika:

pastva,

rajčata, okurky, melouny, cukety, banány, třešně, okr oleandry

Společnost:

6 mil. ob.,

náboženství islám, ale i křesťanství, jezidismus, zoroastrismus, hinduismus, šamanismus,
předkové vyznávali kult andělů,

ofic. jazyk kurdština a arabština, měna irácký dinár

- Íránský / Východní Kurdistan, cca 125 tis. km², jedna provincie se jmenuje Kurdistan,
časté stupňovité vesnice, Palangán, Kérmánšáh, Sanandadž

- Syrský / Západní Kurdistan (Rožava) cca 18 tis. km², Rožava, Kámyšlí

- Turecký Kurdistan cca 195 tis. km², na jv. Turecka, „Horští Turci“,
divoké jv. Turecko, „Horští Turci“, přes 3 tis. vesnic zničeno, část odešla do Sýrie,
města Diyarbakir vč. Sur, Nusaybin, Hasankeyi, Sanhurfa, Nemrut Dagi, Darra, Harrán
(biblický Cháran),
okolí jezera Van - brakická voda, nezamrzá, hojně minerálů,
3 národy (Kurdové, Arméni, Turci),
jezero Nemrut v kráteru sopky, mohyla se sochami,
klima kontinentální,

Kypr (Cyprus, CY), Kyperská republika,

cca 9250 km², největší středomořský ostrov (na rozhraní Evropy a Asie,
113 km od Sýrie, 120 km od Sýrie),

v r. 45 sem přivezl apoštol Pavel pravoslavné křesťanství,
celý v EU ale nepatří do Schengenu, dnes rozdělen

- řecký jih, Kyperská republika, kyperští Řekové - pravoslavní křesťané 78 %

- 37 % území - severní část obsadilo Turecko 1974 Severokyperská turecká republika
tj. 3355 km², kyperští Turci - muslimové 18 %

- 3 % území nárazníkové pásmo, vojenské jednotky OSN

- 3% britská vojenská základna (Agrotin a Dhekelia),
hl. město Nikósie (Lefkosia) 330 tis. ob., rozdělené hl. město, muzea, kostely, mešity,
Larnaka 60 tis. ob., letiště, slané jezero
max 1952 m n.m. Olympos, pohoří Troodos (klášter Kykkos),
vodopády,

poloostrov Akamas divoká příroda,

Kulturní památky UNESCO aj:

- Choirokoitia (neolit. sídliště 7 - 4 .tis. l. př.n.l.),
- Patos Paphos, archeol. lok chrám Afrodity, hrobky z 12.st. př.n.l.),
- 10 byzant. malovaných kostelů v pohoří Troodos aj., sv. Mikuláše - kočky (dovezené z Egypta likvidovaly zdejší jedovaté hady) aj.,
- klášter Kikkos aj.
- mešita Hala Saltan Tekke (hrob Mohamed)
- hrad Kantara,
- křižácký hrad Kolossi
- akvadukt Kamares

podmořské muzeum MUSAN - 30 soch

Přírodní památky:

- NP Troodos - pohoří, Olymp, botanicky nejčinnější hory, Cedrus brevifolia, Pinus brutia, les Paphos forest
- NP Karpaz

PR a národní lesní park Cape Greco

PR Acamas

mořské želvy

Vegetační charakteristika:

Klima středomořské / mediteránní.

borové **lesy cca 10 %** jen na horách (Troodos, Paphos Forest a turecké Pentadaktylos), Cedrus brevifolia, Pinus brutia, P. nigra, P. pinia, Quercus alnifolia, Q. coccifera, Arbutus andrachne, Cercis siliquastrum, Ceratonia siliqua, Arbutus andrachne, Onosma fruticosa, Juniperus foetidissima, J. phoenicea, Prasium majus, Vitex agnus-castus, Tamarix, Pistacia, Cistus, Lavandula, Ophrys, Tulipa agenensis, Crocus, Iris, Scilla, Leucocrinum (písečná lilie), cca 2000 druhů, **orchideje 30 druhů, 140 endemitů**

Ekologická ohrožení:

- kritický nedostatek pitné vody, nádrže vysychají (107 rezervoárů na 330 mil m³), studny 30 m, dnes odsolování,

Ekonomika:

rybářství,

víno, olivy, citrusy, pálenka zivania z hroznového vína,

významný cestovní ruch,

finančníctví (vzhledem k velké vazbě na Řecko dnes propad) ,

britská vojenská základna RAF Akrotiri (bojová letadla, někdejší britská kolonie),

Společnost:

cca 1,2 mil. ob.,

jazyk řečtina, turečtina, měna euro

Kypr severní, turecký, federativní

obsazen v r. 1974, plocha 3,3 km²,

hl. město Nikosie severní
měna turecká lira

Libanon (Lebanon, RL): Libanonská republika, unitární konfesní parlamentní republika, cca 10,4 tis. km²,

nejstarší název země, dříve označován jako "Středomořské Švýcarsko",

hl. město Bejrút, 2 mil. ob. (býv. „Paříž blízkého východu), přístav, první právn. fak. světa, 7x zničen, v r. 551 zemětřesení velkou zkázu, v r. 2020 drastická exploze ledku dusičnanu amonného v přístavu, 219 obětí, 6000 zraněných, 300 tis. přišlo o střechu nad hlavou tlakovou vlnou,

Tripolis / Tarábulus 200 tis. ob.,

Sajdá / Sidon 100 tis. ob., jeden z nových 7 městských divů světa,

v Kana (Qáná) Ježíš proměnil vodu na víno,

max. 3088 m n.m. Kumat as-Saudá, hornatý, i lyžování, jediná blízkovýchodní bez pouště, řeka Orontes, teče na sever, 15 řek,

vznik 1943 (nezávislost na RF)

Kulturní památky UNESCO aj:

- Anjar /Andžar- ruiny města Omájovců z 8.století

- Baalbek zříc. fenic. města (v lomu největší monolit světa) ve vyprahlém údolí, největší chrám římské říše (Bakchův, Juniperův, Venušin, Propyleje), portál pramene Adonidovy řeky Afqa, 3 tis. př.n.l.

- Byblos - 5 tis.l. př.n.l., zbytky fénického města, zde asi 1. tisky bible, fénickým písmem, první abeceda světa

- Catal Húyúk 7,5 tis. let př. n.l.

- Heliopolis - poutní a římské památky,

- Qadisha - posvátné údolí

- Tyros (Tyre, Súr) - fénické město a římské památky, býv. přístav

- Tripolis, výstaviště Rašída Karami, aech. O. Niemaier, nedostavěn

ve městě Sidon býval apoštol Pavel

Přírodní památky:

- **BR Al Shouf** (Šuff) - ornitologická

- **BR Svaté údolí Quadi Qadisha a Posvátný cedrový les**, jen asi 400 ks (the Holy Valley and the Cedars of God, Horsh Arz e-Rab, Les božích cedrů, dřevo na chrámy v Antiquity), klášterní sídliště

- **BR Cedars - Cedry Páně a PR Tannorine a Horš Echden**, jeskynní komplex Džejta v Keserwanských vápencích u Bejrútu,

- **BR Jabal (Džebel) Rihane** (Rihan) a

- **BR Jabal (Džebel) Moussa (Musá) a PR Pobřeží Tyru a Palmové ostrovy**

- NP Horsh Ehden

- NP Džejta v Kaserwanských vápencích, jeskynní systém

PR mokřady Ammik v údolí Bikka,

PR Bentael sv. od Byblosu, lesní

údolí Kadiša

nejstarší vinice,

na vlajce libanonský cedr,

Vegetační charakteristika:

Klima středomořské / mediteránní,

les cca jen 1 % - malé zbytky cedrových lesů v pohořích Libanon a Antilibanon - už král Šalamoun před 3 tis. lety těžil cedry pro svůj chrám v Jeruzalémě, pak i Řím pro své stavby a lodě,

Ekologická ohrožení:

- znečištěné moře, takže hlavně krabi, kteří to snesou
- válčení

Ekonomika:

2016: 11497,

zemědělství neuziví obyvatelé, drůbež, méně kozy, ovce, vinařství, rajčata, olivy, citrusy, pomeranče, tabák, sezam, paprika, olej používán na balzamování mumií, za války, opium, marihuana, ropa, zemní plyn, těžba vápence, pohoří Libanon a Antilibanon, lyžování,

Společnost:

cca 7 mil. ob., většina Libanonců v zahraničí (snad 20 tis.), Arabové, menšiny Arméni, Palestinci, Turkmeni, dnes 55 % islám (šíité 21%, sunnitě 21%, drúzové 5 % (pohoří Chouf), křesťané 41 % (maronitští křesťané 24,5 % - arménští křesťané - nejstarší Arménská apoštolská církev, kdysi útočiště pronásledovaných a persekovaných, řečtí pravoslavní, řečtí katolíci), náboženská tolerance (islám a křesťanství), dlouhá ničivá občanská válka 1975-90 muslimové a křesťané, zájem zřítit frakci IS, vzájemně bojující extrémistické skupiny (Hizballáh, Sýrie, Palestina, Izrael), časté bombové útoky, fatalismus, mladí dnes neví co bude zítra, proto se chtějí max bavit, nad mírem na jižní hranici bdí mezinárodní UN vojska, ale i Izrael, běžný pokrm humus (cizrna, sezam, oliv. olej), Libanon Mountain Trail, jazyk arabština, francouzština, měna libanonská libra (LBP)

Libye (Libya, LAR), Stát Libye, republika,

cca 1757 tis. km², arabská země na severu Afriky,

hl. město Tripolis, 1,2 mil. ob.,

max 2267 m n.m. Bikku Bitti,

většina Libyjská poušť - Sahara (91 % poušť a polopoušť),

nezávislost 1951 (býv. RF)

Kulturní památky UNESCO aj.:

- Bewnghazi

- **Cyrene/Kyréné - antické řecké a římské město, ohroženo**

- **Ghadames - Old Town, perla pouště, jedno z nejstarších obchodních center, ohroženo**

- **Leptis Magna - kdysi významné římské město, ohroženo**

- **Sabratha - obchodní středisko Feničanů přestavěné Římany, ohroženo**

- **Tadrart Acacus /Rock-Art Sites of Tadrart Acacus, prehistorické osídlení a tisíce skalních maleb, ohroženo**

- Tripolis

Uan Muhuggiag, pohoří na jv. Libye, osídlení pravěkými lidmi, mumie dítěte 7,7 tis. let, skalní malby: nejprve lovci a sběrači (černoši s kudrnatými vlasy a divoká zvěř, později světlejší berberští pastevci a domácí zvířata - kozy, krávy aj.)

Přírodní památky:

- **Ramsar mokřady: Ain Elshakika, Ain Elzarga**

- NP Abughilan,
 - NP El Kaug - přímořský
 - NP Karaboli,
 - NP Kouf
 - NP Naggaza (Nefhusa)
 - NP Rajma,
 - NP Sirman,
- PR Benghazi, Bier Ayyad, New Hiersha, Tripoli, Zellaf

Vegetační charakteristika:

Klima středomořské,

bezlesí, 93 % Libyjská poušť a polopoušť

oázy, ZPF - obdělávaná půda 1,5 %

Ekologická ohrožení:

- písečné bouře
- katastrofický nedostatek pitné vody
- rozsáhle čerpá zásoby fosilní vody,
- 2023 záplavy, protržená přehrada, tisícovky obětí
- velmi silně toxicky znečištěna
- slané jezero Umm al-Maa,
- ve městě městě Al Azíziya naměřená nejvyšší teplota 57,8 °C byla anulována,

Ekonomika:

2016: 3208, rybolov,

olivny, datle, fíky, arguma, vinná réva, tabák, halfa, rajčata,
rozsáhlá ropná ložiska, zemní plyn,

od r. 1984 Kaddáfi budoval největší systém podzemního potrubí (The Great Man.Made River - „obří umělou řeku“) dlouhou cca 3 tis. km, čerpající podzemní vodu pod Saharou z hloubky 3 mil. m³ / den pitné vody pomocí 1300 čerpadel, ale i odsolování vody

Společnost:

cca 7 mil. ob., 140 kmenů a klanů,

muslimové 97 % (sunnité), islám státním náboženstvím.

hrůzovláda M Kaddáfiho sledovala jen export ropy, zásahy NATO v r. 2011 bez dalšího řešení působily anarchii a vznik 2 mocenských jader, koalice islámských milicí Libyjský úsvit, zneprátelené frakce soupeří o ovládnutí ropných polí, novodobé otrokářství, převážení migrantů - obchod s podlouným „zbožím“, nestabilní region, téměř občanská válka, plíživý rozpad, průchod migrantů do Evropy,

bezpečnostně vysoce riziková nebezpečná země,

úřední jazyk arabština, italština, měna libyjský dolar (v r. 2011 inflace 546 %)

Madeira (Madeira, Portugalsko, P): Autonomní Madeira, býv. Ostrov dřeva,

cca 740 km², vulkanické souostroví Makaronésie v Atlantiku,

„ostrov věčného jara, „Bali či Havaj v Evropě“,

vulkanický původ, skalnaté ostrovy vystupující z mořského dna,

hl. město Funchal, téměř 100 tis. ob., (zahrady a parky, trhy, výstavy, květinový svátek v květnu),

max 1862 m Pico Ruivo,

u Sao Vicente km dlouhý podzemní lávový tunel se soustavou jezírek, přímořský útes Cabo Girao 590 m (2. největší v Evropě), prosklená plošina, bez trvalých řek, proto levády

Kulturní památky

Funchal

azulejos

Přírodní památky:

- **BR Laurisilva Makaronesie**

- **BR a přírodní park Parque Natural du Madeira** (endem. vavřínový les v s. části ostrova - Laurisilva) a **NP Madeira**, Laurus azorica, Isolepis sceptrum, Dactylorhiza foliosa, Semele androgina, Clethra arborea, Aichrison divaricatum, Sibtropa peregrina, Argiranthemum pinnatifidum, Neobnea maculata, Apollonias barbujana, Ocotea foetens, Erica scoparia ssp. maderencola, Geranium madarense, G. palmatum, Pericallis aurita, Sonchus fruticosus, Acanthus mollis

- **BR Santana Madeira**

BZ Jardim Botánico Funchal, 8 ha, 2500 druhů, BZ orchideí, tropická BZ,

BZ Quinta das Palmerias,

Vegetační charakteristika:

Klima subtropické (200-400m nad mořem), až mírné ostrovní makaronézké, celý rok 16-20° C, 740 mm/rok, pasátové mraky,

lesy jen zbytkové cca 3 %, původní lesy vypáleny, Pimis, Castanea, Laurus, - vzácné vavřínové lesy / Laurisilva v pásmu od 1000 m n.m. (až 800 let staré), Laurus novocanariensis, množství endemitů, botanický klenot Atlantiku, Erica arborea, maderensis, Ulex europaeus, Teucrium betonicum, Cedronella canariensis, Nerium oleander, Jasminum azoricum, Magnolia, středomořská květena, hortensie, protea, orchideje...

množství sbírkových rostlin

Ekologické ohrožení

- plantážní komerční vysazování nepůvodních dřevin Pseudotsuga menziesii, Cryptomeria japonica, Eucalyptus sp.

- zplaňuje zavlečený Agapanthus / kalokvět z JAR

- po požáru vřesovišť z Erica arborea nástup nepůvodní inv. Cytisus scoparius / janovec metlatý

Ekonomika:

rybolov (tuňák, makrela, sardinka, chutná ryba espada / tkaničnice atlaská z hlubin, zčerná), pastva krav,

pěstírny orchidejí, maracuja, vinná réva, subtr. plodiny, jižní ovoce, avokádo, fíky, pomeranče, banány, ananas, jablka, třešně,

zelenina, kuk, pšenice, cukrová třtina,

levády - zavlažovací kanály jsou tepnami života ova, podél nich stezky,

cestovní ruch trvalá sezóna, moře ne moc teplé, proto na Madeiru se jezdí koukat

ne koupat, vzrůstá obliba vánočních pobytů, léčivý písek pláží z korálů (Ca, Mg),

přečerpávací vodní elektrárna,

Společnost:

cca 300 tis. ob., polovina obyvatel v hlavním městě,

úřední jazyk portugalština, měna euro

Maďarsko (Hungary, H, HU), parlamentní (poloprezidentská - V. Orbán) republika,

cca 93 tis. km², ve střední Evropě - rovinatá Panonská pánev,
hranice se během staletí často měnily,
hl. město Budapešť 1,8 mil. ob., termál. lázně, nejstarší metro Evropy, synagoga,
Debrecen, Miskolc, Szeged, Pécs (Pětikostelí), ,
max 1914 m n.m. Kékes, Mátra, Vnitřní Západní Karpaty,
Pannonská pánev, Velká uherská nížina / Alföld, středoevropské uherské stepi,
Dunaj, Tisa,
jezero Balaton, termální jezero
koncem 1. tisíciletí kočovní Maďaři ugrofinského původu vedený Arpádem,
v 10 st. Uherské království, ohrožoval Velkou Moravu, pak Rakousko-Uhersko,
vznik 1918 (z Rakousko-Uherska)

Kulturní památky UNESCO aj:

- Budapešť (Budínský hrad, břehy Dunaje),
- Pannonhalma - arciepiškopství v Budapešti,
- Hollókő (tradiční vesnice v maďarské pustě),
- Pápa, modrotisk
- Pécs (raně křesťanský hřbitov ze 4.st.),
- Tokajsko, vinařská kult.l oblast
- kult. oblast u Nezáderského jezera

Visegrád, hrad u Dunaje, porůstatky královský palác, skanzen,
Eger, hrad, minaret,

Přírodní památky: 10 NP na 5,2 % území

- **BR a NP Aggtelek** - krasová oblast navazuje na Slovenský kras, krápník. jeskyně Baradla
- **BR a NP Balaton-felvidéki** - jezero a vrchovina
- **BR a NP Bükk Nemzeti / Bukové pohorie** - *Ca hory*
- **BR a NP Lake Fertő-Hanság** - část **Nezáderského jezera**, kulturní krajina s vesnicemi
- **BR a NP Hortobágy** - kulturní step, mokřady a rašeliniště, kůň Převalského, Vadaspark divokých zvířat
- **BR a NP Kiskunság** - 6 lokalit alkalické stepi ve středu Maďarska
- **BR Mura Drava Danube a NP Duna-Dráva** / Dunaj-Dráva, až Chorvatsko
- **BR Nezáderské jezero**
- **BR Pilis**
- **BR Tokajsko** - vinařská krajina,
- Geopark Hegyestű, čedičové sloupy
- NP Duna-Ipoly / Dunaj-Ipel'
- NP Kőrös-Maros - mokřady
- NP Órségi - rašeliniště, skanzen

BZ Eger - Eszterházy Károly Egyetem Botanikus kertje, 1 ha, domácí květena, hmyzí hotel,
arboretum a zám. zahrada Púspókszentlászló Hosszúhetény, Paeonia banatica,
arboretum Szombathely,
park Városliget v Budapešti

jezíčko Megyer-Hegi v zatopeném lomu na mlýnský kámen v Tokajsku, stezka Malomkő,
prasata, čápi, jeřáb, volavky, husy, kachny, orel,

Vegetační charakteristika:

Klima pannonské, mediteránní až kontinentální, často suchá léta,

nedostatek lesů - cca 8 % - Bakoňský les na severu,
rákos, leknín,

sprašová step - puszta. vegetace převážně stepní pannonská, zemědělsky využívaná, vahadlové studny,

Ekologická ohrožení:

- protržená hráz chemicky nebezpečných odpadů z výroby hliníku u Ajky s těžkými kovy
v r. 2010

Ekonomika:

2016: 12023,

rybářství, pastevectví, uherský šedý skot szürke, ovce, kozy, tažní koně nonius, vodní bůvol z Mongolska, zemědělské produkty, mléko, jogurt, sýr, uherský salám, tokajská vína, mandloně, termální lázně Budapešť, Szarvar, Bik Fürde, Zalakaros (při hledání ropy), Hevíz, Aqua Barbara,

Společnost:

cca 11 mil. ob.,

za stěhování národů kočovní Hunové, pak Avaři, Maďaři, podunajští Švábští Němci, migranti od Srbska - vybudován plot ze žiletkového drátu na hranicích 175 km, výška 4 m, maďarský guláš pörkölt, klobása, jazyk maďarština, měna forint, pak dlouhé Osmanské područí, pak Rakousko-Uhersko,

Republika Severní Makedonie, (obtížně dohodnutý název s Řeckem v r. 2019),

Republika Makedonie (Macedonia, Bývalá jugoslávská republika Makedonie, MK, FYROM),

cca 26 tis. km², zahrnuje cca 1/3 geografické Makedonie, vnitrozemský stát,

Makedonci přišli na Balkán kolem r. 1200 př.n.l. a o 5 století později tam založili

nejmocnější státní útvar tehdejšího světa., přičemž téměř nepřetržitě válčili se sousedními kmeny - Ilyry, Thráky a Peršany,

ve 4.st. př.n.l., když zde pomalu začal převládat řecký vliv, proměnil Filip II zaostalý region v největší starověké impérium a synovi Alexandrovi Velikému (nar. r. 356 př.n.l.),

nejúspěšnějšímu válečníkovi všech dob, umožnil rozšířit hranice až na okraj tehdy známého světa - pronikl do Střední Asie a Indie - odkud údajně přivezl líbání a metropoli země prohlásil Babylon, jejíž ruiny jsou v dnešním Iráku),

římská říše však v r. 149 př.n.l. Makedonii pohltila,

po rozdělení antického impéria se země začlenila do nově vzniklé Byzance a později přešla do rukou Osmanů.

hl. město Skopje, 550 tis. ob., muzeum Matky Terezy, letiště,

Ochrid, („balkánský Jeruzalém“), letiště

max 2764 m n.m. Velký Korab,

Ohridské jezero,

řeka Vardar,

Novodobé Řecko, vzniklé v r. 1821, přičlenilo Makedonskou provincii až po 1. světové válce, přičemž řecká Makedonie zaujímá 52,4 % území regionu Makedonie (ekonomicky

významnou část s poloostrovem Chalkidiki - Poseidonův trojzubec, s mnišským státem Athos) a odtržená Republika Makedonie jen 35 % regionu Makedonie, která byla součástí bývalé Jugoslávie,

vznik 1991 (z Jugoslávie), kandidát EU

Kulturní památky UNESCO aj:

- Ochridský region s památkami (jezero, město ze 7.st., slovan. klášter z 11-14.st.),

v Ochridu 1. slovanská univerzita v 9. století,
megalitická observatoř Kokino
kostely a kláštery hojnost

Přírodní památky:

- **BR Ohrid Prespa / Ochridsko a NP Galičica** - mezi jezery Prespa a Ohrid, až Albánie

- **BR pravěké bukové lesy**

- NP Mavrovo - pohoří Bistra Planina s přehradou

- NP Pelister - pohoří Baba

pohoří Šar Planina

hojné vodní zdroje

Vegetační charakteristika:

Klima mediteánní,

lesy cca 45 % - hojné smíšené boreální, ale i sklerofilní lesy,
borovice, duby, buky, klen, vrby, olše, topoly, jilmy, jasany,
pastviny

Ekologická ohrožení:

- nadměrná těžba dřeva

- zemětřesení (2021)

Ekonomika:

slabá (podprůměrná),

tabák,

Společnost:

cca 2,5 mil. ob., konflikty mezi Makedonci a Albánci,

pravoslaví, islám,

zájem vstupu do EU a NATO blokovalo Řecko,

jazyk makedonština, měna makedonský dinár,

Malta (Malta, M), Maltská republika,

cca 320 km², malá ostrovní republika ve Středozeří: Malta, Gozo, Comino,

hl. město Valletta, 10 tis. ob., max býv. hlavním sídlem johanitů, byl zde Maltézský řád -

Řád rytířů sv. Jana v Jeruzalémě, několik let zde žila česká herečka Adina Mandlová,

max Ta Dmejrek 253 m n.m,

převážně kamenité nížiny,

ostrov Gozo - Azurové okno se zřítilo 2917,

Comino jen za sezóny, kras,

samostatnost 1964 (býv GB)

Kulturní památky UNESCO aj:

- 7 megalit. chrámů (Ggantija aj.), Hypogeum Hal Saflieni (podzemní nekropole 2500 l.př.n.l.),

- Valleta (opevnění, fénické, řecké, římské, byzantské, arabské a křesťanské památky)

- hypogeum Hal Saflieni, podzemní

Medina - hist. hlavní město,

domov sv. Pavla ostrůvek St. Paul / Sellmunett, za přílivu 2 části, dnes neobydlen,

Přírodní památky:

BZ Argotti Floriana, Hasting's Garden,

Lower Barracca Garden a Upper Barracca Garden Valletta, z r. 1651 na hradbách a baště

sv. Petra a Pavla, z oblouků výhled na město a přístav, sochy slavných osobností,

Howard Garden a Buskett Gardens Rabat,
St.Philip Garden a Sa Maison Garden Floriana,

Vegetační charakteristika:

Klima mediteránní,

lesy cca 6-7 %,

původně lesy s Pinus halapensis a Quercus ilex, vykáceny na lodě, k zalesnění nedošlo, dnes jen lesíky buskett, dále olivy, citrusy, mandloně, vinná réva, naturalizované opuncie, agave, aloe, juka, end Centaurea crassifolia, středomořská květena

Ekologická ohrožení:

- díky mizivé vegetaci omezené zásoby pitné vody, odsoluje mořskou,

Ekonomika:

vysoká, vyrábí ale jen 20 % potravin pro sebe

- ne voda pro zemědělství, rybolov,

sůl, elektřinu kupuje, výroba elektroniky, textilu,

filmový průmysl, značný cestovní ruch,

Společnost:

cca 460 tis. ob., přijímá migranty jen schopné a vzdělané, množství Čechů,

římskokatol. 98 %, několik let zde žila herečka Adina Mandlová,

jazyk maltština (mela - dobře, počkej, nevím), příp. angličtina, italština, měna euro,

Maroko (Morocco, MA), konstituční monarchie,

cca 450 / 460 tis. km² , království několika islámských dynastií,

nejstarší univerzita světa al-Karaouine vznikla v r. 859 ve Fezu, další pak byla v italské Boloni (Bologna) v r. 1088, naše Karlova univerzita z r. 1348 byla 18, v pořadí,

hl. město Rabat, 600 tis. ob.,

Casablanka 2 mil ob,

královská města **Marrakéš**, 1 mil. ob., medina, BZ, náměstí Džámi al-Faná trhy, hudebníci, Fes, Rabat, Meknes,

i moderní Agadir, Casablanka, Tanger, Udžda, Tetuán (Bílé město),

Aít Ben Haddou , opevněná vesnice v poušti - filmové kulisy

max. Džabal Tubkal 4165 m ve Vysokém Atlasu,

na jihu písčité i skalnatá poušť (hamada),

kasby plnily funkci opevněného hradu i opevněné vesnice,

samostatná 1956 (dříve RF a Španělsko)

Kulturní památky UNESCO aj.:

- BR Ksar Ait Ben Haddou - opevněná sídla z hlíny v poušti

- El Jadida, v městečku Ighern na okraji pouště velké střeční trhy (Tuaregové s velbloudy, tehdy mohou korzovat nezahalené svobodné dívky, jinak zavřené v domě rodičů)

- Essaouira - opevněné město z k.18.st. podle tehdejší evrop. vojenské architektury

- Fes - medina, opevněné staré město

- Marrákeš - medina zal. v 11.st.

- Mazagan - opevněné portug. město z k.16.st. na trase do Indie

- Meknes - město z 11.st., směsice islámských a evropských vlivů

- Rabat - histor. město a moderní metropole

- Tétouan - medina, od 8.st. kontaktní místo mezi Marokem a Andalusíí

- Volubilis - kdysi hl. město založené ve 3. st. př.n.l., římská provincie

Šafšawán, modrá medina, Židé z Evropy

Warzazád - filmové město

Přírodní památky:

kolem r. 1000 př.n.l. zde byla úrodná a zalesněná země

- **BR Arganerae** - dřevina Argania

- **BR Oasis du sud marocain**

- **BR Atlas Cedar**, Cedrus atlantica, Juniperus thurifera, Onobrychis cornuta, Berberis cretica, Acantholimon, arrubium, Phlomis,

- **BR Intercontinental Mediterranean**

- NP Aguelman Aziga, hory a moře

- NP Al Hoceima,

- NP Ayachi,

- NP Bou Afra,

- NP Bou Tferda,

- NP Dakhla,

- NP Djebel Tubkal - 4167 m

- NP Djebel Tazeka - kras mezi pohořím Rif a Středním Atlasem

- NP Golf of Khnifiss,

- NP de Haut Atlas Oriental,

- NP Ifrane El Hajeb

- NP Iles od Wessaouira,

- NP Iriki,

- NP Lake Sidi Goughaba,

- NP Merdja Zerka,

- NP Souss Massa Toundoute

- NP Talassantane,

- NP Tazekka,

- NP Tidhirine (Tidiquin)

- NP Toubkal

CHKO Merdja Zerga, Lacu de Sidi Bourbahalze,

PR Takerkort,

15 loveckých rezervací,

Anima Garden, Le Jardin Secret, Le Paradis du Safran

oáza Fint (jižně od Warzazátu),

Vallée des Roses / údolí M'goun údolí růží, (v podhůří Velkého Atlasu) - pěst. damažská růže (Festival růží v květnu),

BZ Rabat, zahrada Majorelle v Marrákeši (barva modrá a zelená),

Anima Garden, Le Jardin Secret, Le Paradis du Safran

Vegetační charakteristika:

středomořské mediteránní subtropické klima, na východě přechází v polopouštní a pouštní, podnební vliv Atlas, Sahara, Atlantik,

před 3 tisíci lety zalesněná nejen oblast Atlasu, ale i ostatní území - ty byly vykáceny (příroda je však neobnovila),

lesy dnes jen ostrůvkovitě 11 % území sv. na horských hřebenech Atlasu,

hodnotné jen 5 % většinou jen rozvolněné keřovité přepásané porosty, nejvíce na horských hřebenech pohoří Atlasu, cedr Cedrus atlantica, dub Quercus ilex, mirbecki, suber, borovice Pinus halepensis, argábue Argania spinosa, ceněná pro plody, berberská túje - sandarakovník článkovaný,

na sz. středomořská / mediteránní vegetace, Artemisia herba-alba,

Tamarix gallica, Ziziphus lotus, Phoenic dactylifera, oázy,
na jihu a východě poušť Sahara,
TTP 47 %, orná půda 18 %

Ekologická ohrožení:

- zemětřesení 2023 Vysoký Atlas. Marakéš, tisícovky obětí
- vysychání krajiny v důsledku nedostatku a špatného stavu lesů
- nadměrná těžba dřeva
- nadměrná pastva
- zanikání pouštních oáz, zejména jejich vysychání a odumírání datlových palm (již třetina)
- voda se čerpá až ze 600 m, kde se nedoplňuje
- město Šafšáun v horách (kde se pěstuje konopí na marihuanu) chce být ekolog. městem: solární energie (i na koupaliště), recyklace, muzeum ekologie, půjč. kol
- snaha obnovit oázy na jihu území, obnova podzemních zavlažovacích tunelů z Atlasu

Ekonomika:

2016: HDP 3253, mnohde příkladný rozvoj,

rybolov, vývoz sardinek, makrela, tuňák, ovce, kozy, skot málo,
těžba dřeva. vzácně cedr, korkový dub, unikátní argánie / Argania spinosa (léč argan. olej),
olivy, datle, fíky, citrusy, mandloně, granát. jablka, opuncie, třtina i cukr. řepa, slunečnice,
podz. olejná, kuk, pš, ječ, luskoviny, šafrán, mák (opium) v horách, konopí/kifa (hašiš),
v Atlasu a v pohoří Rif je součástí tolerovaného kult. dědictví (pro více než 100 tis. ob.),
regionální konopí Beldia je vytlačováno z polí na severu výnosnějšími zahraničními hybridy
např. Critical (avšak Beldia povzbuzuje fantazii, Critical s více THC způsobuje úzkost),
které se pěstuje na jihu a potřebuje hodně vody i chemie, pěstování, prodej a konzumace
drogy hašiše je přísně zakázáno, přesto země patří mezi hlavní producenty a vývozce hašiše,
opuncie, třtina i cukr. řepa, slunečnice, podz. olejná, kuk, pš, ječ, luskoviny, šafrán, mák,
konopí/kifa (opium, hašiš), v Atlasu je součástí tolerovaného kult. dědictví (pro více než
100 tis.ob.), regionální konopí Beldia je vytlačováno z polí na severu výnosnějšími
zahraničními hybridy např. Critical (avšak Beldia povzbuzuje fantazii, Critical s více THC
způsobuje úzkost), které se pěstuje na jihu a potřebuje hodně vody i chemie, pěstování,
prodej a konzumace drogy hašiše je přísně zakázáno, přesto země patří mezi hlavní
producenty a vývozce hašiše,

těžba fosfátů, minerální zdroje měď, fluorid, olovo, byryt, železo, zlato, stříbro,

EU má zájem o zemní plyn,

průmysl textilní a kožedělný klesá, ale stavební, hutnický, chemický a elektrotechnický
vzrůstá, král Muhammad VI od r. 1999 zájem modernizovat zemi (přehrady, silniční síť
vč. dálnic, 1 rychlodráha v Africe Tanger - Casablanka v r. 2018 (320 km/hod),

družstva pro zemědělce, rybáře, řemeslníky, zavlažování,

kvalitní lezení v soutěse Todgha a Dades ve Vysokém Atlasu a také v Caibě v pohoří Rif,
turismus, rozvoj CR, dost ATC, patrný rozvoj vč. dálnic (podobný z. Turecku), CR -
královská města Marrakéš, (Fes, Rabat, Meknes) i moderní Agadir, (Casablanka, Tanger,
Udžda),

Společnost:

cca 37 mil. ob., pův. Berbeři vytlačeni Araby nebo naturalizováni,
islám - 98 %, (sunnitští muslimové), státní náboženství, odmítá radikální islám,
ženy mají svobodnější postavení, křesťané 1 % omezování, židé 0,2 %,
přidružena k EU, ekonomicky i vojensky silný stát, na silnici častá policie),
úřední jazyk arabština, 33% berberské dialekty, měna marocký dirham

Zámořská autonomní města Ceuta (proti Gibraltaru) a Melilla na území Maroka

součást EU, cca 30 km², 200 km od sebe vzdálená na s. pobřeží,
(obehnaná 6-7 m vysokým trojitým plotem s ostnatým drátem),

Ekologické ohrožení:

- periodické pokusy migrantů převážně ze subsaharské Afriky překonat oplocení a dostat se do EU (v r. 2018 do Ceuty proniklo v několika vlnách 4000 osob za pomoci háků, fekálií, nehašeného vápna a zápalných lahví)

Ekonomika:

rybolov, cestovní ruch, přístavy,

Fe, Pb,

Společnost:

cca 150 tis. ob.,

cca 45 % katolíci, 45 % muslimové,

Západní (býv. Španělská) Sahara, sporné území považované za součást Maroka

sporné území považované za součást Maroka

266 tis. km²,

hl. město Al Ajú 200 tis. ob.,

max 463 m n.m., přístavy Dachla, Smara, Búdzdúr,

snaha osamostatnit se

Vegetační charakteristika:

Klima tropické, aridní

bez lesů, poušť - pokračování Sahary,

savanové pastviny 19 %, orné půdy 0,02 %

Ekologická ohrožení:

- postupující dezertifikace, trvale se zmenšuje počet oáz, ohrožuje kočující pastevece
- ve vnitrozemí vojenská hranice ochranných valů s minovými poli (vybudovalo Maroko)
- v alžírské Sahaře provedla Francie množství jaderných pokusů

Ekonomika:

rybolov, kozy, ovce, velbloudi, skleníky (zelenina),

písek (na Kanár. ovy), fosfáty (dopravník téměř 100 km), ropa v pobřežním šelfu, snad Fe,

silnice 6200 km (1400 km z toho zpevněné), železnice 5 km

Společnost:

cca 0,5 mil. ob., Maročané, méně Sahařané, málo Španělé,

náboženství islám,

jazyk arabština, měna marocký dirham a saharská peseta

Moldavsko (Moldovia, MD, býv. Moldávie, Besarábie), Moldavská republika,

parlamentní až poloprezidentská republika,

cca 34 tis. km², bez přístupu k moři, Dněstr na hranici státu ústí do zálivu Černého moře,

historické území Moldávie je na území dnešního Moldavska, Rumunska a Ukrajiny,

hlavní město Kišiněv, 700 tis. ob., prezident. palác, Tiraspol v Podněstří 182 tis. ob.,

Soroca 22 tis. ob., na Dněstru, hlavní město Romů, sídlo „cikánského barona“, Mekka

romské architektury,

max 430 m n.m. Dealul Balanesti, Podolská plošina a eurasijské stepi,

Dunaj kontaktuje jižní hranici země, řeky Prut a Dněstr, na hranicích,

kdysi součást Osmanského státu,
1940 anexe SSSR, 1941 obsazeno Rumunskem, 1944 dobyto SSSR,
vznik 1991 (rozpad Jugoslávie), osciluje mezi východem a západem, zřejmě vstoupí do EU

Kulturní památky UNESCO:

- Struveho geodetický oblouk,
Orheiul Vechi, archeolog. komplex, pravoslavný kostel,
jeskynní kláštery,
gero-dácká pevnost,
Soroca pevnost na Dněstru,
Tipova - skalní klášter
klášter Hancu
Kišiněv - katedrála Narození Páně
tatarské koupele

Přírodní památky:

- **BR delta Dunaje** v přípravě, navazuje na deltu v Rumunsku a Ukrajině
- **BR Lovr Prut** / dolní tok řeky Prut s mokřady
- NP Orhei - Ca kaňon řeky Raut, pouze vyhlášen, jelen, srnka, prase, býv. sajga a zubr
PR Codru (Kodry), PR Paduerea Domneasca, PR Plaiul de Jos, PR Iagorlic,
vinné sklepy v měkkých vápencích u města Cicova 120 km

Vegetační charakteristika:

Klima kontinentální až mediteránní,
lesy již jen 6 % území, likvidovány pro intenz. zeměděl. činnost,
ZPF černozemě na 75 % území,
stepní trávníky s bohatou biodiverzitou, západní výběžek eurasijské stepi,

Ekologická ohrožení

- ruské poškození území imisemi a výrobními odpady,
- ruská invaze na Ukrajinu
- masový úhyn jasanů

Ekonomika: nejchudší v Evropě,

ryby, skot, ovce, drůbež, úrodné půdy,
rýže, kuk, pš, ječmen, slunečnice, cukr. řepa, brambory, víno, jablka, švestky, zelí, mrkev,
zeleniny,
zájem rozvinout cestovní ruch,

Společnost:

v minulosti mnoho invazí, 2,5 - 3 (4) mil. ob., značná emigrace,
Moldavané 75%, Ukrajinci 7%, Rumuni 7%, Gagauzové (mluví turkicky) 4,5%, Rusové
4%, Bulhaři 2%, Romové, Albánci, Židé, Poláci,
někdejší Češi ve vesničce Holuboia / Holubinka (Goluboje) většina Čechů se vrátila,
v návrhu je zákon který navrhuje zbavení občanství proruských aktivistů,
východní pravoslaví 90 %, rumunské pravoslaví 10 % (Besarábie),
korupce, nejvyšší spotřeba alkoholu, zájem o vstup do EU,
jazyk moldavština / rumunština, příp. ukrajinština a gagauzština, měna moldavský leu

Podněsterská moldavská republika (Podněstří, Zadněstersko),

republika, samozvané území, uznané jen Náhorní Karabach, Jižní Osetie a Abcházie,
podporovaná Ruskem, na v. břehu Dněstru,
cca 4 tis km², mezi Moldávií a Ukrajinou,

hl. město Tiraspol 150 tis. ob.,
max 273 m n.m.,
nížina - řeka Dněstr, jezero Congaz
vznik 1990/1991 samozvaným odtržením od Moldavské SSR
(podobně jako Jižní Ostie či Náhorní Karabach)

Vegetační charakteristika

Klima mediteránní,

lesy vykáčeny pro zemědělství (černozem), step

Ekologické ohrožení:

vrakoviště,

Ekonomika

zemědělství

Společnost

cca 0,5 mil. ob., Moldavané, Rusové 30 %, Ukrajinci, menšiny Bulharů, Židů, Arménů.
Tatarů, pravoslavná církev,
jazyk moldavština (psaná cyrilicí), ruština, ukrajinština, měna podněsterský rubl

Monako (Monaco, MC), Monacké knížectví,

cca 2 km²,

Monte Carlo, kasino,

vznik 1419

Ekonomika:

bohatá, vyspělá země, symbol luxusu, domov milionářů,

bankovnictví, kasino, cestovní ruch

Vegetační charakteristika

Klima mediteránní,

vegetace středomořská, Citrus

Společnost:

cca 38 tis. ob.,

křesťané, muslimové v počtu 280 zde nejsou občany, pouze obyvateli,

jazyk francouzština, italština, monacký dialekt, měna euro

Palestina (Palestine, PS, IL), Stát Palestina, unitární poloprezidentská republika,

cca 6,3 tis. km², původně celé území mezi řekou Jordán a Středoziemním mořem,

kde ale žili beduini, ne Palestinci,

vyhlášen 1988, v r. 2012 nečlenský stát OSN, vleklý konflikt, militantní Hamás,

z býv. státu odděleno Jordánsko a Izrael (vč. Palestiny), takže dnes jen

hl. město **Ramalláh** administrativně 30 tis. obyvatel, 10 km s. od Jeruzaléma,

jinak ale **Jeruzalém**, 1 mil. ob.

Gaza. 0,5 mil. ob, v pásnu Gazy u Středoziemního moře,

Hebron, 250 tis ob, většina Palestinci (220 tis.), 30 km od Jeruzaléma, na z. břehu Jordánu,

zde se usadil Abrahám, rozdělené město, **jeskyně patriarchů** - „**Abraháмова mešita**,

kde byl pochován, je dnes rozdělena na část muslimskou a židovskou,

Betlém, místo narození Ježíše Krista, navazuje na Jeruzalém ohraničený zdí, zde je

problémová situace křesťanské komunity v převážně arabském území,

kteřá zde pozůstala, snaží se emigrovat

uprchlické tábory Palestinců např. Dheisheh,

Palestinská národní samospráva

- malé území Západního břehu Jordánu (Judea a Samří), prastaré území od Galilejských hor okolo terasových úbočí, olivové háje, tabáková pole, po Negevskou poušť, prochází dálnice D 60 z Nazaretu přes Jeruzalém (mimo hradby) a Hebron do Beer Ševa, býv. cesta patriarchů, pokračuje izraelské osidlování novými osadami,
 - Pásmo Gazy, (v Tóře zvaná jako země Kanaán), nezaměstnanost až 80 %,
 - východní Jeruzalém s částečnou autonomní „samosprávou“ zahrnovaná do Izraele (po „Šestidenní válce“), od r. 2012
 - pásmo A (zákaz vstupu Izraelců), plná palestinská vojenská a civilní kontrola
 - pásmo B plná palestinská civilní kontrola, společná izraelsko-palestinská vojenská kontrola
 - pásmo C plná izraelská kontrola, 60 % Západního břehu Jordánu, vojenské kontroly původně společné, po zastřelení Žida Palestincem v hlídce jen Izraelská, opakovaně požadavek samostatnosti Organizace pro osvobození Palestiny, což komplikuje její nejvýznamnější politická frakce Fatah (zakladatelem byl Jásir Arafat) a islámská palestinská teroristická politická strana Hnutí islámského odporu Hamás (pův. odbočka Muslimských bratří z Egypta), jež bojuje v pásmu Gazy od r. 2007 s Izraelem (několik tisíc obětí), bezpečnostní bariéra více za zelenou linií v Palestině (mezin. soud v Haagu že tedy porušuje mezinárodní právo),
- autonomie a stát“ od r. 1967, 1988 vyhlášení nezávislosti,
Židovští „extrémisté“ se chodí proti zákonu modlit na Chrámovou horu a Palestinci se neváhají s nimi střetnout
od r. 2023 Hamás válčí

Kulturní památky UNESCO aj.:

- **Betlém - místo narození J. Krista, chrám narození Páně a poutnická cesta (Bethlehem - Birthplace of Jesus, Church of the Nativity and the Pilgrimage Route), muslimský s velkou křesťanskou komunitou (v r. 1947 75 %, dnes již pod 30 %, majetnější emigrovali), na jz. okraji Jeruzaléma, cca 30 tis. ob., cca 30 km², chrám Narození Páně, Ráchelin hrob - židovské svaté místo na s. okraji, vjezdy do města kontrolovány - bariéry a propustky, ož má negativní ekonomický dopad, zrušeno 2019**
- **Jeruzalém, město 3 hlavních náboženství, (oddělený zdí)**
- Jericho (dnes Izrael, u Jordánu, sv. od Jeruzaléma, kult boha měsíce Jareah / Jerich, 8 tis. l. př.n.l., hradba okolo města o 4 tis. let starší než egyptské pyramidy, zřejmě se jednalo o nejdéle osídlené město, nejnižce položené - pokračování na starém vzhůru)

Přírodní památky

- **BR a CHKO Battir - kulturní krajina jižního Jeruzaléma s olivovníky a révou (Cultural Landscape of Southern Jerusalem - land of Olives and Vines, vč. zavlažování terasovitých políček),**
- NP Shamron,
NPR Ya'ar Suba, Ya'ar El Quf, Kochav Ha Shahaar, Yi'an Reihan a řada chráněných území
vádí: Sansan River, Dolev River, Kefira River, Makkúk River, Yitav River a River Shilow

Vegetační charakteristika:

Klíma mediteránní,

bezlesí,

převážně poušť a polopoušť

Ekologická ohrožení:

- nedostatek vody
- vysychající Mrtvé moře

Ekonomika:

HDP 4300 USD/ob., cestovní ruch

Společnost:

cca 6 mil. obyv. (2 mil. pásmo Gazy, 3 mil. Západní břeh), Arabové, Rusové obchody, za války v Ukrajině 2022 + 17000 Rusů, exulanti (křesťané USA, Švédsko), uprchlické tábory hlavně Jordánsko, extrémní Židé - Sionisté postupně zabírají území Palestiny novými židovskými osadníky, Palestinská samospráva - trvalá kontrola Izraele, hnutí Fatah - Palestinské národně osvobozené hnutí) - Západní břeh, Hamás - Gaza, konflikty a napětí, zoufalství a naděje, islám dnes 93 %, ženy si zahalují vlasy, vodní dýmky, **křesťané asi 1%, snaží se emigrovat**, nezaměstnanost 20 %, chudoba, nepořádek, teroristé, oddělený zdi, Checkpointy, někdy průchod trvá 2-3hodiny, nemocnice dluží, lékárny nemají léky, jazyk arabština (ne hebrejšťina jako v Izraeli), měna šekel

Portugalsko (Portugal, P, PT):, Portugalská republika, unitární stát, parlamentní demokracie a poloprezidentský systémem, cca 92 tis. km², Pyrenejský (Iberský) poloostrov, na pobřeží Atlantiku, hl. město Lisabon, 550 tis. ob., nejstarší město z Evropy (po Athénách), svět. výstava 1998, r. 1755 ničivé zemětřesení, Porto 260 tis., Coimbra - universita, Fátima poutní, Braga 200 tis.ob. na Svatojakubské cestě da Rainha - lázně, (prodej keram. sex. orgánů), Costa Nova přímoř. městečko, **max** 2351 m n.m. Ponta do Pico, z. okraj Cabo de Sao Vicente, již ve 2. - 4. st. Římané, dlouhá námořní a imperiální minulost, v 15. st. portugalské karavely objevné plavby, býv. kolonie hlavně v Africe: Angola, Mozambik, Portugalská Quinea. S. Tomáš a Principův ostrov, Kapverdy), téměř 500 let Maurové na jihu v Algarve, vznik 1128 / 1139

Kulturní památky UNESCO:

- skalní malby v údolí Coa a Siega Verde
- Coimbra - universita
- Elvas - opevněné město
- Evora - hist. centrum, královské město
- Fátima - křesťanské poutní město (město zal. muslimy ve 12. st.) neobarokní vápencová bazilika s rozlehlou esplanádou (v r. 1917 se zde zjevila P. Maria)
- Guimaraes - hist. centrum, klášter Ratalha
- Óbidos, literární město
- Porto - historické centrum
- klášter Alcobaca
- klášter sv. Jeronýma a Betlémská věž v Lisabonu
- klášter Řádu Kristova v Tomaru
- klášter sv. Jeronýma a Betlémská věž v Lisabonu

- Angra do Heroísmo - přístav a pevnost na Azorech
lanová visutá lávka 516 m ve výšce 175 m nad údolím řeky Paivy od obce Arouca
Svatojakubská poutní cesta do Camino v Santiago de Compostela, z Čech vyznačena (Praha Zbraslav. klášter) pak 2 větve: jižní Karlštejn, Mníšek pod Brdy, Dobříš, Příbram, Nepomuk, Klatovy, Kdyně, Všeruby na Řezno, severní Karlštejn, Plasy, Stříbro, Kladruby, Železná Ruda, Norimberg, symbol žlutá mušle hřebenatka kde špička ukazuje směr, Ultraia Spolek českých svatojakubských poutníků

Přírodní památky:

- **BR a NP Vavřínový les Madeira,**
- **BR Vinařská kulturní krajina na ově Pico v Azorách,**
- **BR Berlengas**
- **BR Castro Verde**
- **BR Corvo - Azory, severní ostrov**
- **BR Fajás de Sao Jorge**
- **BR Flores, ostrov Azory**
- **BR Graciosa, ostrov Azory**
- **BR Maseta Ibérica, až Španělsko**
- **BR Paúl do Boquilobe**
- **BR Santana Madeira**
- **BR Tejo / Tájó, až Španělsko**
- **BR Vinařská oblast Alto Douro - již 2 tis. let, portské víno**
- **BR Kulturní krajina Sintry - s paláci a zahradami**
- NP Peneda-Gerés / Xures - žulové pohoří s. od Porto, bohatá přirozená květena keltské stavby, býv. římské silnice, středověké hrady

PR Serra de Aire, xinosauři vč. Jurské zahrady

přírodní parky Litoral Norte, Serra de Estrela

Almendres - megalitické obří vejce u Evory

Mys Cabo de São Vicente - konec světa, jz. okraj, nejzápadnější konec Evropy, maják a Ca útesy, Ulex erinaceus, Cistus salvifolius, Pistacia lentiscus, Quercus coccifera, Smilax aspera,

Mys Cabo da Roca - konec světa, nejzápadnější výběžek Evropy, maják památník, pamětní listy,

BZ Jardim Botánico da Ajuda Lisabon, 1941 poničena hurikánem, obnovena 1997, 1700 druhů,

BZ Univerzita Lisabon, BZ Coimbra,

Monteneiro-Mor Botanical Park, zahrada Paisagem Cultural Sintra, zahradní umění Queluz v Lisabonu, Jardim do Principe Real Lisabon, Parque Eduardo VII Lisabon, Jardim do Torel, Jardim do Campo Grande,

vepř iberský,

Vegetační charakteristika:

Klima středomořské,

les jen 28 %, agrolesnictví, Quercus suber, Q. ilex, až 100 druhů stromů,

cca 25 tis. druhů rostlin, TTP 11 %,

o.p. 32 %, zatím relativně vyvážené využití půd,

Ekologická ohrožení:

- kritický nedostatek pitné vody

- likvidace lesních porostů (z 36 na 28 %)

- nepůvodní eukalypty vysušují a snadno hoří,
- západ území v riftové zóně, zemětřesení v Lisabonu 1755 50 tis. obětí

Ekonomika:

2016: 20429,

rybářství, těžba dřeva, korek,

olivy, vinná réva - portské víno, kuk, ovoce, zeleniny, obilniny,

hydroelektrárny, černé uhlí, kaolin, sůl, mramor, W, Sb, U, Cu, Ag,

rozvoj cestovního ruchu

Společnost:

cca 11 mil. ob.,

katolíci 81 %, další křesťané 3,3 %.

jazyk portugalská, měna euro

Zámořská území:

Madeira, autonomní,

750 km², ostrov v Atlantiku, 250 tis. ob., hl.m. Funchal 100 tis. ob.,

- BR a NP Vavřínový les Madeira,

levády, subtr. plodiny, cestovní ruch

Rumunsko (Romania, RO), poloprezidentská republika,

cca 237,5 tis. km², Balkánská karpatská románská země, mezi Turky a Maďary,

dnes v EU i Schengenu,

Ruské Rumunsko - moldavské Podněstří,

hl. město **Bukurešť**, 1,8 mil. ob., Vítězný oblouk, Park Herästräu a Muzeum vesnice,

budova Unie rumunských architektů

Constanta, 300 tis. ob., přístav Černé moře v deltě Dunaje (evropské splašky), za socialismu

mezin. přímořské letoviště

Brašov (Kronstadt), 250 tis. ob., v Karpatech,

Kluž, 330 tis. ob, Sedmihradsko

max 2554 m n.m. Moldoveanu, Karpaty na polovině státu,

přes pohoří Fagaraš (70 km) vede malebná silnice („světa“) Transfagarasan 170 km,

přes průsmyk 2042 m, 5 tunelů, 22 viaduktů, 833 mostů, mezi Valašskem a Transylvánií,

Bucegi - Omul 2505 m, turist. chata,

Retezat - ledovcová jezera, Bucegi

Dunaj přehrada Železná vrata,

vznik 1877, je v EU, ale nepatří do Schengenu

Oblasti:

- Transylvánie, území v karpatském oblouku (Transylvánské Alpy), Bucegi Omul 2505 m n.m.
- Valašsko, území mezi Dunajem a Karpaty
- Moldavsko, území od Karpat na východ, Banát při srbské hranici - 6 českých vesnic (díky planým slibům)
- Dobruža, území mezi Dunajem a Černým mořem

Kulturní památky UNESCO aj.:

- Dácká opevnění v horách Orástie (1.st. před Římany),

- Sighisoara (hist. centrum),

- klášter Horezu (17.st., Valašsko),

- vesnice a kostely v Transylvánii,
- kostely v Moldávii,
- dřevěné kostely v Muramureš,
- vesnice a opevněné kostely Transilvámie

- důlní oblast Rosia Montana v Sedmihradsku se zlatým dolem

hrad Bran ve Valašsku, údajný domov legend. hraběte Drákuly, asi tam nikdy nebyl, impozantní zámek Peles ve Valašsku, soukromé sídlo diktátora Causescu, kolorované kříže

Přírodní památky:

- BR a NP Původní bukové pralesy Karpat (Rumunsko, Slovensko) a staré bukové lesy Německa,

- BR a NP Rosca-Letea, subtr. les v deltě Dunaje

- BR a NP Delta Dunaje / Danube Delta

- BR a NP Retezat - Karpatské pohoří

- BR Pietrosul Mare

- NP Buila-Vanturarita

- NP Calimani

- NP Cozia,

- NP Defileul Jiului

- NP Domogled-Valea Cernei

- NP Gradistea de Munte Cioclovina,

- NP Cheile Bicazului-Hasmas, pohoří Hasmas, kaňon Bicaz, přehradní Červené jezero,

- NP Cheile Nerei-Rusnita,

- NP Mácinului, nelegální kácení dřeva

- NP Masivul Ceahlau

- NP Muntii Macinului

- NP Piatra Craiului,

- NP Rodna,

- NP Semenice-Cheile Carasului, bahenní sopky Paclele Mari a Paclele Miri (sopky tekutého bahna, 225 ha) v podhůří rumunských Karpat,

PR Serra de Aire, dinosauři vč. Jurské zahrady

medvědi,

Vegetační charakteristika:

Klima mírné až kontinentální, jih (delta Dunaje) subtropické

lesy 27 % převážně původní karpatské bukové pralesy,

celkem na 47 % přírodní a polopřírodní ekosystémy (zejména delta Dunaje)

Ekologická ohrožení:

- seismicky aktivní, riziková země, zemětřesení 4.3.1977 východ Rumunska 7,2 R, 1500 obětí, zničeno 30 tis. budov (i v Bukurešti),

- rozsáhlé, často nelegální kácení původních, evropsky jedinečných karpatských lesů a pralesů (staré i více než 500 let), často po restituci

- zaplavení vesnice Geamana v pohoří Apusenii kalem z těžby mědi dolu Rosia Poieni

- město Copsa-Mika je údajně druhým nejjedovatějším městem světa (po čínském Lin-fenu)

- rozsáhlé pytláctví

Ekonomika:

2016: 9992, těžba dřeva, korku, zemědělství, pastevectví, skot, ovce, ovčáctí. psi, sýr, med, pivo, pšenice, slunečnice, kuk, brambory,

vinařství Murfatlar (expoziční, prodej a ochutnávky vína Špejchar Vojkov u Sedlčan),
chudoba, prodej vlastních orgánů,
nerost. suroviny, rafinerie,

vojenská černomořská základna NATO budována u Constanty (největší v Evropě)

Společnost:

cca 20 (býv. 24) mil. ob., cca 3 mil. v emigraci, Rumuni, 90 %, Maďaři 9 %, , Romové,
Ukrajinci, Němci, Rusové, Turci,

v rumunském Banátu u srbských hranic je několik českých vesnic (Bígr, Eibenthal, Gernik,
Klopotín (Jamu Mare), Rovensko, Svatá Alžběta (již zanikla), Šumice, kde se mluví
staročesky, před 190 lety je tam nalákal hamburský podnikatel prodávající dřevo (pole si ale
museli získat z lesa), ještě v r. 1900 cca 8 tis, dnes jen asi 6 tis., jedním z nejrozšířenějších
příjmení je Jágr, v Čechách jsou Rumuny, v Rumunsku Čechy, Slováci v Sedmihradském
Rudohoří (Nova Huta) a Hadlaku, někteří reemigrovali např. do Kašperských Hor,
80 % křesťané, převážně pravoslavi,

korupce, horské útulny (refugiul), značené turist. cesty,

jazyk rumunština, lok. maďarština a němčina, měna rumunské leu,

Řecko (Grece, GR), Řecká republika,

cca 132 tis. km², na jihu Balkánského poloostrova.

přílehlých 1400, celkem 6000 ostrovů v Egejském a Jónském moři,

167 obydleno, nad 100 km²:

- Kréta - samostatně,
- Euboia, u záp. pobřeží Řecka
- Lesbos, z kamenělý les, bory, olivy, sardinky
- Rhodos, antické památky, středov. město, záliv sv. Pavla, pláže
- Chios, tradiční vesnice, sběr pryskyřice masticha, kamenné větrné mlýny,
byzantský klášter Néa Moni
- Samos, u Turecka,
- Lémnos, sopečné horniny Falakro
- Thasos (Thassos), hojně hotelů

Jónské ostrovy

- Kefalonia, jeskyně, pláž s červeným pískem, líbánky Diana a Charles
- Kerkyra / Korfu, u jv. pobřeží Řecka, zelená perla, Kerkyra, kláštery, hist. centrum,
množství velkých stromů, pláže
- Lefkada, v onakých ostrovech, nejkrásnější pláže, přístup i po suchu, bujná vegetace
- Paxi
- Zakynthos, hory, jeskyně, pláže

Dodekany (12-ostroví)

- Kalymnos, v Dodekanech,
- Karpathos, příkré skály a útesy, ale i roviny, různé pláže
- Kós, Hippokratos, termální mořské prameny,
- Patmos

Kyklády

- Andros v Kykládách,
- Amorgos, v Kykládách,
- Los, v Kykládách,
- Mikonos

- Naxos, v Kykládách, přístav

- Santorini

poloostrov Pelopones - Olympia, Sparta, Korint,

poloostrov Chalkidiki - mužský mnišský stát Athos s 20 kláštery,

hl. město Athény, 3 mil. ob., LOH 1996, jméno Diovy dcery (bohyně moudrosti, války a strategie, i ochránkyně spravedlnosti a umění)

Thessaloniki (Soluň) 1 mil. ob.

Olympia, 1. olymp. hry, již v 8. st. př.n.l., v současnosti po 4 letech

max 2917 m n.m. Olymp (Mytikas), bájná hora bohů,

hory 80 % území,

delta řeky Evrós a Nestos,

vznik 1821 (odtržení od Osmanské říše)

Kulturní památky UNESCO aj:

starověké Řecko helénismus, základy západní kultury vč. demokracie

- Athény - akropolis, jedinečná archeologická lokalita

- Athos, mužské kláštery

- Bassai - Apollonův chrám (5.st.),

- Delfy, archeol. lok. a Svatá cesta,

- Délos (ostrov v Kykládách s chrámem Apollona),

- Epidaurus - Asklépiův chrám v antickém městě na Peloponésu,

- Filippi, archeolog. lokalita

- Korfu, historické centrum

- Meteora - kláštery na vrcholu skalisek

- Mykény a Tiryns,

- Mystras (středověké byzantské město), archeologická lokal.

- Olympia, archeologická lokalita,

- Pátmos, historické osídlení ostrova

- Rhodos (středověké město),

- Samos, Pythagoreion a Heraion na ostrově

- Soluň (Thesaloniké), antické, byzantské a osmanské památky,

- Tenea na Peloponésu, ztracené město postavené zajatci během Trojské

- Vergina (1.metropole Makedonie), archeologická lokal,

- kláštery Dafnion u Athén, Hossois Loukas u Delf a Nea Moni na ostrově Chios,

- chrám Héraklion a pevnost Pythagoreion na ostrově Samos,

Nisyros, ostrov v Dodekanézách, obrovský kráter aktivní spící sopky,

na ostrově Minos v Kykládách Venuše Minoská (odvezena do Luvru v Paříži),

makedonská hrobka Kasta 4.st. př.n.l.

Nafpaktos, benátská architektura, turecká mešita,

Santorini (Thera), fatální erupce - vznikl zničením sopky, sopečný ostrov v Kykládách

(spící kaldera), 1956 silné zemětřesení - lidé se sem vrací, dnes modrobílé domečky,

archeolog. lokalita Akrotiri,

Přírodní památky:

- **BR Meteora - přírodní a kulturní - kláštery**

- **BR Mt.Athos - přírodní a kulturní - kláštery**, vstoupit mohou jen muži

- **BR a NP Mt. Olympus - vrchol Ca Olympu**

- **BR a NP Gorge of Samaria na Krétě**

- NP Ainos - Ca pohoří na ostrově Kefallenia

- NP Alonnisos – severní Sporády,
 - NP Dadia, požár 2023, uhořelí migranti
 - NP Itis,
 - NP Oité - pohoří ve středním Řecku
 - NP Parnassos - pohoří jižního Řecka
 - NP Parnes - vrcholy jižního Řecka u Atén
 - NP Parnitha,
 - NP Pindos - pohoří na s.everního Řecka
 - NP Prespa - Malé Prespanská jezera a rokle
 - NP Sounion - mramorové lomy a okolí na jihu Řecka
 - NP Vikos-Ados - 20 km kaňon řeky Vicos na severu Řecka, z nejhlubších
 - NP ostrov Zakynthos - mořský, modrá jeskyně, kareta obrovská
- soutěska Samara na ově Kréta
 vodopády Polylimnio na Peloponésu
 poušť Goati - písečné duny Pachies Ammoudies na ově Lemnos
 ostrov Nisyros s kráterem Stefanos
 jeskyně Kelissani s jezerem na ově Kefalonia
 kamenný les Petrino Dasos na sz. Řecka

Vegetační charakteristika:

Klima středomořské - přímořské, mírné a horské,
 v Egejském moři v létě pravidelný suchý vítr

lesy na 50 % území, zejména horské, nad 1500 m jehličnany

Pinus nigra, P. leucodermis, Abies cephalonica, Juniperus oxycedrus,

níže opadavé listnáče (nad 800 m): duby, javory, jilmy aj.,

macchie cca do 500 m (1-5m): Myrtus, Lurus, Oleandr, Pistacia, Lentiscus, Olea, Cyperus, Juniperus, frygana - spíše vnitrozemí (cca 1m): bodláky, Asparagus, keř. duby, jalovce aj., Campanula oreadrum, Aquilegia amaliae, Brasicella nivalis, Jankaea heldreichii, Crocus, Tulipa australis, masticha léčivá pryskyřice z keřov. stromku řečík lentišek / Pistacia lentiscus (ostrov Chios), mořská cibule /Urginea,

Ekologická ohrožení:

- seismicky aktivní, riziková země, r. 365 50 tis. obětí
- kritický nedostatek pitné vody
- rozsáhlá likvidace lesa, zpouštění jihu Řecka,
- ve vyprahlé zemi časté lesní požáry, obvykle záměrné k získání ploch na olivy (v r. 2007 na jihu země zahynulo 70 lidí, v r. 2018 poblíž Atén asi 100 obyvatel)
- přívalové deště a bleskové povodně
- Santorini v Kykládách - ostrovní sopka asi konec minójské civilizace (způsobila pověst o Atlantidě), za 2 mil. let 12x výbuch,

Ekonomika:

18954, dnes ekonom. propad,

rybolov, oliva, subtropické ovoce, zeleniny, lilek, cuketa, retsina,

ropa v Egejském moři,

významný cestovní ruch,

Společnost:

11 mil. ob., proti migrantům z Turecka rozšiřuje zábrany u hranic,

pravoslaví, siesta, **jídelníček velmi zdravý**, caciky, sýr feta, olivy, ovoce,

při občerstvení chtějí posedět, proto číšník pomalý,

santorinikolové tance v rytmu Řeka Zorby.

zvyklosti: šetrnost ne plýtvání, nepořádní, hluční, nevěřit značkám a zákazům, jízdni řády jsou orientační, děti, psi a kočky jsou božstvo, toaletní papír do koše, ne do WC (úzké odpadní trubky), údajně nejvíce sexu, otevřená dlaň je urážka, vhodné řecky pozdravit Jásos, kaliméra, tykánete / ahoj, dobrý den, jak se máte ?, jazyk řečtina, měna euro,

Svatá hora Athos, autonomní teokratická společnost - mnišská republika pod řeckou svrchovaností

cca 336 km², poloostrov na s. Řecka,k

památky UNESCO - 20 pravoslavných monastýrů / klášterů, většina řeckých, po jednom bulharský, ruský, srbský a rumunský, přístup jen po moři z vesničky Ouranopolis (správní kancelář, pro návštěvu nutný diamonitirion půl roku předem a 14 před vyzvednutím potvrdit, platí 3 dny, na den 100 ortodoxních věřících a 10 neortodoxních)

San Marino (San Marino, RSM), Nejvznešenější republika San Marino,

cca 61 km², nejmenší země v Evropě,.

nejstarší (parlamentní) republika světa,

malý městský stát v Itálii

(dříve městské republiky i Benátky, Florencie, Janov aj.),

Velká generální rada (69 členů) si volí každého půl roku 2 kapitány - regenty

max Monte Titano 755 m,

založeno 3.9.301, ústava od t. 1600,

Kulturní památky UNESCO aj.:

- hist. centrum San Marino a Monte Titano

Přírodní památky, -

Vegetační charakteristika

Klíma mediteránní,

vegetace středomořská,

Ekologická ohrožení:

- katastrofický nedostatek pitné vody

Ekonomika:

HDP 65 300, více než Švýcarsko či Hongkong),

cestovní ruch

Společnost:

cca 33 tis. ob., nejvíce Italové,

katolíci,

jazyk italština, měna euro

Sardinie (Sardinia, Itálie, I), Region Sardinie,

cca 24 tis. km², druhý největší ostrov Středozeří,

hl. město Cagliari, 150 tis. ob.,

max 1834 m n.m.

Kulturní památky:

La Marmora, záhadná pradávna nurágská civilizace zde vybuodovala množství záhadných kamenných věží - nurágy v období 1000 - 2000 let př. n.l. (jedna na 3 km², na sucho stavěné),

Přírodní památky:

národní parky místní obyvatelé Sardové nechtěli, po r. 2009 jim však EU vnutila řadu chráněných území,

- NP del Golfo di Orosei e del Gennargentu - vápencové pohoří s plató Supramonte vč. Monte Corراسi, 1463 m n.m., až k přímořské oblasti zálivu Golfo di Orosei (na pláži jsou zakázány pevné objekty vč. vyvýšené stanice plavčíka a kůlů pro slunečník, které se denně znovu staví, Pinus nigra ssp. laricio, Acer monspessulanum, Arbutus unedo, Cyclamen repandum, Cistus salvifolius, C. albidus, Prunus prostrata, Pancratium illyricum, Paeonia mascula ssp. russoi, Ophrys fusca, Orchis albiensis
- NP del Archipelago di la Maddalena - souostroví směrem ke Korsice,
- NP del Asinara na ostrově Asinara, kde byla nejpřísnější italská věznice a býv. karanténa pro nemocné choleroou ,
- **Mořská rezervace Poloostrov Sinis / Area marina protetta Penisola del Sinis . Isola Mal di Ventre**, zde býv. fénické město, Cruriana maritima, Pancratium maritimum, Cynara cardunculus, Chamerops humilis, Limonium lausianum, Moraea sisyrinchium, Cynomorium coccineum, Posidonia oceanica, Desmazania sicula

Vegetační charakteristika:

Klima středomořská / mediteránní.

lesy cca 15 % na horách a západě,

Quercus pubescens aj., Fagus, Pinus nigra ssp. laricio aj, Taxus baccata, Catanes, Chamerops humilis, end Genista, Astragalus, Berberis, Ephedra distachya, Paeonia mascula

Ekologická ohrožení:

- **vynucovanou bezzásahovostí EU dochází klimatickými stresovými faktory k další aridizaci a ekologické destabilizaci ostrova**

Ekonomika:

zemědělství a pastevectví upadá vč. ochrany a pěstování dubu korkového, významný cestovní ruch, velký solární park

Společnost:

cca 2 mil. ob., Sardové, měna euro

Sicílie (Sicily, Itálie, I), Region Sicílie, („divoký ostrov“)

cca 25,5 tis. km², největší ostrov Středomoří,

osídlena od 12. tisíciletí př. Kr, v antice mohutné stavby,

hl. město Palermo, 700 tis. ob.,

max 3370 m n.m. Etna, úžina Messina, na zlomu Etny, zeměřesení 1693 síly 8,1 R

Přírodní památky:

- **BR Liparské (Aiolské) ostrovy** (vulkán Strómboli),
- EVL Rocca di Cefalù / Skála nad Cefalù, vápence, Pinus halapensis, Euphorbia dendroides, Opintia ficus-indica, Cappara spinosa, Mandragora autumnalis, Ophrys apifera
- NP Parco Naturale dell'Etna (vulkán cca 3329 m), Euphorbia dendroides, Pistacia lentiscus, Olea europaea ssp sylvestris, Quercus cerris, Q. ilex, Ostrya carpinifolia, Castanea sativa, Betula aetnensis, Pinus nigra ssp. laricio, Fagus sylvatica,

- NP Parco Naturale Regionale delle Madonie (1979 m) a Nebrodi (zachované horské lesy),
Quercus ilex, Q. suber, Abies nenrodensis, Acer campestre, Pistacia lentiscus, Erica arborea, Arbutus unedo, Myrtus communis, Juniperus communis ssp. hemisphaerica
- PR Zingaro (Chamerops humilis), lesní rezervace Bosco della Fienzza,
- PR Valle dell'Anapo (vápencová soutěska),
- PR Cava grande del Cassibile (vápencová propast řeky s tůněmi),
- PR Oasi Faunistica di Vendicari (na písčinách polopouštní rostliny, Chamerops humilis),
přímořská rezervace Vendicari,
mořská rezervace Egadské ostrovy,
- BZ / Orto Botanico di Palermo, 10 ha, 12000 druhů, sbírka palem, cykasů, citrusů, kaktusů,
afrických druhů

Vegetační charakteristika:

Klima mediteránní,

lesy cca 15 % na horách, středomořská / mediteránní flóra

Ekologická ohrožení:

- zeměřesení: na tekt. zlomu s Etnou: Katánie, zal. v 8. st.n.l, zde 16 tis. obětí, na celé Sicílii 60 tis. obětí
- dezertifikace, Arabové (v l. 827 - 1072) zde vytvořili kvetoucí kulturní krajinu – racionálním využíváním a hospodařením s vodou a zavedením řady kulturních plodin (Castanea, Citrus, Gossypum, Phoenix, Saccharum aj.), před 2 tis. lety Římané zlikvidovali množství lesů na stavby, dnes vyprahlá a mnohde „vybydlená“, řada vádí (vyschlých vodních toků),
- vyschlé prameny, nedostatek pitné vody,
- závadné průmyslové areály (ropa, asfalt) znečišťují řadu pobřežních území vč. vody,
- zvyšující se nadměrné teploty - 48,8⁰ C dne 11.8.2021
- vznikající polopoušť a poušť,

Ekonomika:

cestovní ruch

rafinerie ropy,

Společnost:

cca 6 mil. ob.,

měna euro

Slovinsko (Slovenia, SLO, SL), Republika Slovinsko,

cca 20,3 tis. km², nejbohatší nástupnická země býv. Jugoslávie,

hl. město Lublaň, 300 tis. ob., (arch. Jože Plečnik - Lublaň i Pražský hrad), HZ

Maribor,

krátké pobřeží Jadranu, přístav Koper, Portorož - přímořské letoviště

max 2864 m n.m. Triglav (realt. dobře dostupný),

Julské Alpy, (vápencové kras, 6 tisíc jeskyní),

řeka Soča a další (červené zakázané nebezpečné zóny, studené),

jezero Bled (fytoplankton červenou barvu, oteplováním intenzivnější),

kaňony, vodopády Perčnik aj.,

termály - Moravské Teplice aj.

vznik 1991 (rozpad Jugoslávie)

Kulturní památky UNESCO aj:

- Lublaň. stavby Joži Plečnika,

- Almadén a Idria, rtuťové doly
- prehist. kúľová obydľí v Alpách, Almdén a Idrija - doly na rtuť,
Ptuj - městečko z 5. st. př.n.l. u Drávy (obchod. křížovatka), hrad, termály,
Přírodní památky: chráněné území na 41 %, zejména Julské Alpy (nejvíc ?), 1 NP

- BR Původní bkové lesy

- BR Julian Alps / Julské Alpy a NP Triglav - 2864 m, vápencové, ledovec, skály, droliny, alpské trávníky, 2/3 les, Pinus mugo, Picea abies, Ostrya carpinifolia, Rhododendron ferrugineum, Clematis alpina, Soldanella minima, Pulsatilla alpina, Primula minima, P. auricula, Physoplexis comosa, Papaver arnesti-mayeri, Campanula zoisii, Armeria alpina, Androsace hausmanii, Adenophora liliifolia, Soča, Trenta, jezero Bled, BZU Alpinum Juliana, medvědi

- BR a NP Škocjanské jeskyně - vápencové a propasti

- BR Kozjansko a Obsotelje

- BR Mura River

- BR The Karst

Postojenské jeskyně - Postojna Caves, jezero Bled, jezero Jasna, Bohinjské jezero, Alpinum Juliana Trenta, arboretum Volcji Potok, Tvoli Park, Landscape park Loga, Rogia - stezka korunami stromů, Štanjel - Ferrariho zahrada, nejstarší vinná réva v Evropě - Stara Trta v Mariboru (asi 400 let), oblast Jeruzalem, hřebčín Lipica, BZ Lublaň

Vegetační charakteristika:

Klíma mediteránní a kontinentální,

lesy 53 % vč. pralesů, Picea abies, Pinus mugo,

značný podíl pastvin, **jedinečná bohatá květena vápencových Julských Alp**,

u Jadranu mediteránní flóra, včelaření (barevné úly)

Ekologická ohrožení:

- vysoké prachové znečištění vzduchu pevnými částicemi PM_{2,5} (přes 10 mikrogramů/m³)/rok

- povodňové záplavy 2023 . lidské oběti, rozvodněná Dráva a Mura, sesuvy půd, přerušené silnice, protržená hráz, zanesené studny, popraskaná potrubí, tisícovky lidí bez pitné vody

- jedna z mála zemí která zvyšuje lesnatost

Ekonomika:

2016: 22220,

zemědělství na 64 % ploch, vinařství, olivy, jabloně, vlašské ořechy, pohanka, mák, dýně, sýr,

Lipica - bílí koně (chov již 420 let),

rozvoj cestovního ruchu - značené turist. trasy (červený puntík),

Planica - druhý největší skokanský můstek, kaňoning, ferraty, průmysl

Společnost:

cca 2,1 mil. ob., Slovinci 83 %, Srbové, Chorváti, Bosňáci, katolíci 58 %,

staví plot na hranici s Chorvatskem proti migrantům (kteří balkánskou cestou směřují do bohatých západních států),

turismus: Češka koča / Česká chata vybudovaná Slovinským planinským družstvem ve spolupráci s KČT v roce 1900 pod horou Grintovec v 1543 m n.m. v Kamicko-Savinjských Alpách

jazyk slovinština, lok. italština, maďarština, měna euro

Srbsko (Serbia, SRB, RS), Republika Srbsko,

býv. vůdčí země Jugoslávie,

cca 77,5 tis.(dříve 88 tis.) km²,

hl. město Bělehrad, 2 mil. ob., (na soutoku Dunaje a Sávy),

Novy Sad - hudební festival EXIT,

max (2656 Djeravica v Kosovu), jinak 2169 m n.m. Mindžor, příroda Stara planina,

Dunaj - soutěska Železná vrata,

v r. 1999 NATO bombardování při nelegitimní válce rozpadu Jugoslávie,

vznik 2006, zájem vstoupit do EU, Černá Hora se oddělila,

Kulturní památky UNESCO aj:

- Gamzigrad - Romulina, Galeriův palác (3-4.st.),

- **Kosovo, byzant. chrámy (na úpatí pohoří Prokletije)**,

- Stari Ras a klášter Sopočani (1.hlavní město),

- klášter Studenica (12.st.) se 3 kostely,

- středověké náhrobní kameny stecci

hrad Kalemegdan,

Bělehrad - chrám sv. Sávy největší pravoslavná svatyně, pevnost, park Kalemegdan,

venkovská architektura, pravoslavná architektura,

Přírodní památky:

- **BR Backo Podunavlje**

- **BR Golija-Studenica**

- NP Djerdap - Železná vrata, kaňon řeky Dunaje, rokliny, zčásti na území Rumunska,

- NP Fruška Gora - nížinná Vojvodina mezi Dunajem a Sávou

- NP Kopaonik, na hranici s Kosovem, příroda, minerální prameny,

- NP Šar-planina v Kosovu

- NP Tara - pohoří Tara a Zvezda, divoký kaňon řeky Tara,

PR kaňon a meandry Uvače na hranici s Bosnou a Hercegovinou, 2 vodní elektrárny,

(VN Peručačko)

krasová jeskyně Stopiča

pohoří Zlatar s kaňonem meandrující řeky Uvac,

Vegetační charakteristika:

Klíma mediteránní,

lesy na cca 27 % území v nejvyšších polohách,

níže lesostepní pásmo s topoly, duby a jasy,

v nížinách jsou stepi s loukami a černozemní pole,

v záplavových územích lužní lesy - vrby, olše, topoly

Ekologická ohrožení:

- národnostní střety

- odpady v řece Drině po povodních 2023 a jezeru Potpeč

- zájem zahraničních těžařů - britsko-australská firma Rio Tinto a čínská společnost zde těžít nerostné suroviny u řeky Driny (lithium, uhlí)

Ekonomika:

spíše slabší, země se stále více zadlužuje a zřejmě bez zahraniční pomoci si neporadí, skot, ovce,

„malinová velmoc“ (vývoz přes 100 tis. t/rok), paprika, ovocný destilát - rakije, vyvážela i vojenskou techniku

Společnost:

cca 7 (dříve 9) mil. ob., Srbové 83,3 %, dále Maďaři, Romové, Bosňáci, Chorvati, Albánci, za války v Ukrajině 2022 + 17000 Rusů, české vesnice v srbském Banátu Češko Selo, Kruščica (Bela Crkva), Veliko Središće (Vršac) a ve vlastním Srbsku Gaj, pravoslavi 85 % srbská ortodoxní církev,

Zlatibor - nejstarší horská rekreační oblast, lyžař. středisko, hist. železnice, jazyk srbsština, ale i maďarština, slovenština, chorvatština, rumunština, rusínština aj, měna srbský dinár (RSD)

Sýrie (Syria, SYR), Syrská arabská republika,

cca 185 tis. km², arabský stát,

kdysi na dávné cestě od Středoziemního moře do Mezopotámie,

Alexandr Veliký vyhnal Peršany a přinesl řeckou kulturu,

posléze Arabové, z nejvzdělanějších arabských zemí,

hlavní město **Damašek**, 1,8 mil. ob.,

Allepo, 1,8 mil. ob. první mýdlo z olivov. oleje. zelené,

- okupováno „islámistickým státem“ a v r. 2016 dobýváno,

max 2814 m n.m. Hermon (Džabak aš-Šajch) / Golanské výšiny

Galilejské jezero, na pomezí Libanonu a Sýrie pohoří Antilibanon / Džabal Ansárija, Eufkrat,

95 % vyprahlá syrská poušť

vznik 1946

Kulturní památky UNESCO aj:

- **Aleppo - křižovatka obchod. cest, islámské památky, památky zničené islámisty**

- **Bosra - starověká část, římské divadlo, raně křesťanské ruiny, několik mešit, zastávka karavan na cestě do Mekky**

- **Damašek - hist. centrum, jedno z nejstarších na Středním východě**

- **Krak des Chevaliers a citadela Saláhuddinova (2 hrady z období křižáckých válek)**

- **Mosul - hrobka biblického proroka Jonáše zničená ozbrojenci „islámského státu“, muzeum památek asyrského a helénského období, knihovna se vzácnými svazky a Staré město zničené při okupaci „islámským státem“**

- **Palmýra (oáza v poušti) - Belův chrám (zbyly jen 2 sloupy) znesvěcená popravami a zbytky starověkého velkoměsta zničené teroristy islámského státu v 8/2015**

- **Starobylé vesnice v s. Syrii z pozdního starověku a Byzant. říše, opuštěny mezi 8 - 10.st.**

- **Ma'lúla - vesnička v roklí, (džihádysty zničená a pak obnovená), kde v ústí klášter sv Tekly (její hrobka vysoko ve skále, učednice apoštola Pavla, kolébka křesťanství, poutní město pro křesťany i muslimy**

- **Ebia, Amaeyba, Dura Európos, Ras Sanra, pouštní zámek, křižácká citadela v Tartúsu, Rakka,**

- ostrov Arvand

Přírodní památky:

- **BR Lajat**

BZ Damašek, a ekologická, u damašské citadely, součást kavárny,

Vegetační charakteristika:

Klíma aridní mediteránní, suché,

lesy ojediněle cca 3 %,

převážně Syrská poušť, novodobě další rozsáhlé zpouštnění,

Ekologická ohrožení:

- zemětřesení 1138 Aleppo 230 tis. obětí, 2023 7 tis. obětí (vedle v Turecku 55 tis.),

- totální ztráta biolog. diverzity válčením

- katastrofický nedostatek pitné vody, Asadova armáda vybojovala kontrolu nad zdrojem vody pro Damašek v údolí Barada

- zasolení půd (závlahami),

- větrná a vodní eroze,

- zaminování území

- **válečná likvidace všeho, měření sil mocností i velmocí, zkoušky zbraní**

Ekonomika:

2016: 1114, rozsáhlý válečný propad,

bavlna, olivy, tabák, pš, ječ, kuk, cukr. řepa, čočka, meloun, rajče, cibule, zemědělství (10 % HDP, 17,3 % obyv.),

ropa (jeden z důvodů válčení), plyn, fosfáty, sůl, mramor, bauxit, Cr, Mg, hydroelektrárny na Eufratu,

Společnost:

23 mil. obyv., dnes asi 10 mil., v zahraničí cca 7 mil. uprchlíků,

(v r. 2018, zejména Libanon aj.), zatím návrat podporuje Rusko, významnou úlohu hraje Turecko,

74 % sunnitě - islám, alevité, druzové, křesťané 10 %, židé,

povolena 1 politická strana, od r. 2011 občanská válka (zatím cca 0,5 mil. obětí), původně povstání proti diktatuře přešlo ve zničující sektářskou válku (sunnité, šijité, Kurdové aj.), bezpečnostně vysoce riziková země, 1/4 vyhlášení islámského státu ISIL, s brutálními popravami všech, kdo s nimi nebojují, což vyvolalo útoky několika milionů obyvatel, největší počet vnitřních vysídlenců, mučení, totální válečná degradace území, miny,

války se zúčastnilo několik světových i regionálních mocností - Rusko, USA, Turecko, Írán, Saúdská Arábie, Katar, životu nebezpečná země, **bezpečnostně vysoce riziková země,**

jazyk arabština, dále kurdština, arménština, aramejšťina, čerkézština, francouzština, měna syrská libra

Španělsko (Spain, E, ES), Španělské království,

cca 505 tis. km², na Pyrenejském (Iberském) poloostrově,

někdejší koloniální velmoc,

pak po dlouhém údobí úpadku a autoritativní vládě přešla k demokracii,

hl. město Madrid, 3,3 mil. obyv.,

Barcelona (3 mil. ob. v aglomeraci), LOH 1922, světová výstava 1888, 1929,

Valencie (1 mil. ob.) světová zahrad. výstava, futuristické nové Město umění a věd,

Sevilla (0,75 mil. ob), v světová výstava 1992, nový výtvarný „metropol parasol“ s tržnicí, restaurací, archeolog. muzeem

Zaragoza (700 tis. ob.), Expo 2008,

max 3718 m n.m. Pico de Teide (Kanárské ovy, Tenrife),

Mulhacén 3478 m n.m. Pyrenej. poloostrov, lanovka z Pradollano, parkoviště 2900 m n.m., řeka Ebro,

poušť Tabernas

vznik 1469

17 autonomních společenství

- Andalusie na jihu u Středozevního moře, 8,5 mil ob., hl.m. Sevilla (1,9 mil), Parque de Maria Luisa, Málaga (1,6 mil) letovisko, Cádiz (1,2 mil), Granada, Córdoba - bohatá, festival dvorků, pomerančovníky, foliovníky, pobřežní stezka ve skalách Caminito del Rei, vyprahlá, obří solární zrcadlová elektrárna
- Aragonie na severu 1,3 mil, hl. m. Zaragoza (0,7 mil), Pyreneje NP Ordesa Mt. Perdido
- Asturie, knížectví na severu u Biskajského zálivu, hl.m. Oviedo (*Uviéu*), nejv. m. Gijón
- Baskicko na severu mezi Pyrenejemi a Atlantikem u hranice s Francií, 2,2 mil ob, hl.m. Vitoria, největší m. Bilbao (Guggenheimovo muzeum moder. umění - Frank Gehry, gondolový most nad řekou Neurión), Baskové zde žijí od neolitu (genet. odvození od člověka kromaňonského), vlastní měnu eusko, jazyk nepodobný žádnému, baskičtí korzáři postrachem moří, údajně zde začalo tažení čokolády Evropou, přístav San Sebastian (michelin. restaurace)
- Extremadura na západě u Portugalska, 1 mil ob, hl.m. Mérida,
- Galicie na sz, 2,7 mil. ob, hl.m. Santiago de Compostela (poutní katedrála s hrobem sv. Jakuba Staršího),
- Kantábrie na severu pobřeží u Atlantiku, 0,6 mil. ob., hl.m. Santander, Santo Toribio de Liébana - poutní místo
- Kastilie a León v s. centru, 2,4 mil. ob., hl.m. Valladolid (300 tis.ob.)
- Kastilie - La Mancha v j. centru, 2,1 mil.ob., hl.m. Toledo (700 tis.ob.)
- Katalánsko na sv. u Středozevní. m. 8 mil ob, hl.m. Barcelona (3 mil), max 3143 m Pica d'Estats, v r. 2017 vyhlásil parlament nezávislost, představitelé dostali mnohaleté vězení, rodiště kontroverzního umělce Salvadora Dalí
- La Rioja, severně, 300 tis.ob., hl.m. Logroño
- Madrid hl. město 3,2 mil
- Murcia, na jv. u Středozevní. m., 450 tis.ob., hl.m. Murcia, Mar Menor léčivé bahno, Caravaga de la Cruz poutní místo
- Navarra na severu, 650 tis.ob., hl.m. Pamplona (*Iruña*),
- Valencie na v. u Středozevní. m., hl.m. Valencie (*València*, 0,8 mil.), ústí řeky Ebro, park v býv. korytě řeky

enkláva Llivia je ve franc. části Pyrenejí

Kulturní památky UNESCO aj:

- Alhambra, opevněný palác, muslim. vodní zahrady
- Alkala de Henares, univerzita a hist. oblast
- Altamira - jeskyně, paleolit. malby,
- Antequera - dolmeny
- Aragonia, madéjarská architektura,
- Atapuerca - jeskyně, archeolog. lok. (památky až milion let),
- Ávila, opevněné město, kostely
- Barcelona - secesní Palau de la Música Catalana a nemocnice de Sant Pau
- Bilbao, Biskajský most

- Cáceres, starí město
- Córdoba, hist. centrum, vč. zříceniny Mediny Azahara, sídlo chalífátu v 10.st.
- Cuenca - maurské opevněné město na Ávila, Cáceres, Salamanca, stavby „visí nad propastí“
- Cueva de Ardales u Málagy, andaluská jeskyně, nástěnné malby, lidé 50 tis. let pohřbívání
- El Escorial - klášter
- Generalife a Albayzin, opevněné paláce
- Granada, opevněné paláce
- Herkulova věž (1.st.) - maják
- Llotja de la Seda - renes. městečka Úbeda a Baeze,)
- Lugo (Lucussú, římské hradby (2.st.)
- Madrid, třída del Prado, park Buen Retiro
- Merida, archeolog. lokalita
- Oviedo a Asturské království, památky
- Salamanca, staré město
- San Cristobal de La Laguna město na Tenerife (ideálně budované),
- San Millán de Yuso a Suso , klášterní obec (6.st.),
- Santiago de Compostela, poutní místo, trasa poutníků
- Segovia (a akvadukt),
- Sevilla - katedrála, maurský palác Alcázar
- Táraco , archeol. lok./ dnešní Tarragona,
- Toledo, his. centrum
- Valencie, Alcalá de Henares (plánov. univerzitní město),
- Vall de Boi, údolí Pyrenejí, román. kostely
- román. kostely v pyrenej. údolí Vall de Soi,)
- monumenty Ovidea a kostely Astrurského království (9.st.),
- klášter Poblet
- kláštery San Millán de Yuso a Suso
- klášter Santa Maria de Guadalupe, díla A.Gaudiho,
- Chalifské město Medina Ázahara
- renes. celky Úbeda a Baeza
- skalní umění na Pyrenej. poloostrově, skalní malby v údolí Cóa a Siega Verde),
- díla arch. A. Gaudiho
- kult. krajina Aranjuez
- kult. krajina Sierra de Tramuntana na Mallorce
- krajina umění a věd Paseo del Prado a Buen Retiro
- megalitická pyramidální stavba a další objekty talajotické kultury na ostrově Menorca
- gondolový Biskajský most (ocelový z r. 1893 u Bilbaa),
- Las Médulas - býv. římské zlaté doly,
- doly na rtuť Almadén a Idrija,

Přírodní památky:

- **BR původní bukové lesy**
- **BR a kult. krajina Aranjuez,**
- **BR Alto de Bernsga**
- **BR Area de Allariz**
- **BR Babia**
- **BR Bardenas Reales,** poušť se skalními útvary

- **BR a přír. park Cabo de Gata-Níjar**, pobřežní skály,
- **BR a NP Coto de Doñana Andalusie** - ústí řeky Guadalquivir, laguny, bažiny, mokřady, ornitolog., dochází k vysušování odčerpáváním vody pro zeměděl. plodiny v okolí (foliovníky), **bezzásahově nastupující evropská poušť** s dunami, žumara nízká, dnes dosadby borovic, ekolog. rybí farma, bez silnic, navazuje přír. park Cabo de GataNíjar, v údolí Rodalquilar býv. těžba olova, zinku, mědi a zlata, opuštěné objekty, dnes geovulkanické muzeum, botanická zahrada na důlních navázkách, pouštní klima
- **BR Cuenas Altas de los Rios Manzanares, Lozoya y Guadarrama**
- **BR Palmový háj v Elche** (pozůstatek arabských zemědělských úprav a postupů),
- **BR Alto Turia**, u řeky
- **BR El Hierro** / nejmenší ostrov Isla del Meridiano, Kanár. ovy
- **BR a NP Garajonay Kanár. ovy - vavřínové lesy**
- **BR Gerres / Xures**, až Portugalsko
- **BR Fuerteventura**, Kanár. ovy
- **BR Gran Canaria**, Kanár. ovy
- **BR Grazalema**
- **BR Ibiza**, biodiverzita, kultura
- **BR Intercontinental Mediteranean Spai - Morocco**
- **BR Isla de El Hierro**
- **BR La Gomera, Kanár. ovy**
- **BR Lnzarote, Kanár. ovy**
- **BR La Palma, Kanár. ovy**
- **BR La Siberia**
- **BR Las Debasas de Sierra Morena**
- **BR Las Sierras de Béjar y Francia**
- **BR Las Sierras de cazoria y Segura**
- **BR Las Ubiñas- La Mesa**
- **BR Los Ancares Leoneses**
- **BR Los Argúellos**
- **BR Los Valles de Omaña y Luna**
- **BR Macizo de Anaga**
- **BR Mancha Húmeda**
- **BR Mariñas Corunesas e Terras do Mondeo**
- **BR Marismas del Odiel**
- **BR Menorca**
- **BR Meseta Iberica, až Portugalskio**
- **BR Monfrague**
- **BR Monte Perdido 3355 m, horská krajina Pyrenejí**
- **BR Montseny**
- **BR Muniellos**
- **BR a NP Ordesa a Monte Perdido - Vignemal** (Pyreneje), NP Valle de Ordesa - aragonské Pyreneje, Monte Perdido – Ztracená hora 3355 m) u hranic RF, nejvyšší Ca masiv v Evropě, ledovcová jezera, ledovcové údolí, široká škála ekosystémů, Quercus pubescens, Q. faginea, Q. ilex, Fagus sylvatica, Pinus sylvestris, P. uncinata, Abies alba, Buxus sempervirens, Rhododendron ferrugineum, Lonicera etrusca, Juniperus communis, Salix retusa, S, reticulata, S. pyrenaica

- **BR Os Ancares Lucenses y Montes de Cervantes**
- **BR pohoří Chaine des Puys** v centru RF, sopečné dómy (např. Puy de Dome 1464 m - zbytky galského chrámu zasvěceného bohu Merkurovi) a tufové kužely
- **BR a NP, EVL Picos de Europa** - horský masiv na s. Španělska - Baskicko, Ca, přirozené lesy, 1400-1800 m, Quercus robur, Q. pyrenaica, Fagus sylvatica, Juniperus communis, Ruscus aculeatus, Daboecia cantabrica, Erica arnorea, lanovka, kyvadlová bus doprava, součást PR a **EVL Reserva Natural / PR Pinar de Puebla de Lilio** v Kantaberském pohoří,
- **BR Ponga**
- **BR Real Sitio de San Ildefonso-El Espinar**
- **BR kult. krajina Risco Caido a Gran Canaria, Kanárské ovy**
- **BR Redes**
- **BR Rio Eo, Oscos y Terras de Buron**
- **BR a NP Sierra Nevada v Andalusii**
- **BR Sierra de las Nieves y su Entorno**
- **BR Sierra del Rincón**
- **BR Sierra de Tramuntana** - kulturní krajina pohoří Mallorca po tisíce let obydlené
- **BR Somiedo**
- **BR a NP Teide a ově Tenerife**, Pico del Teide 3718 m), aktivní, krásná kaldera, lanovka,
- **BR Tejo / Techo, řeka až Portugalsko**
- **BR Terras do Miño**
- **BR Terres de l'Ebre**
- **BR Urdaibal**
- **BR Valle del Cabriel**
- **BR Valle de Laciana**
- **BR Valles del Jubera, Leza, Cidacos y Alhama**
- **BR a NP Ibiza - přír. a kult. biodiverzita a kultura**
- **BR Menorca**
- NP d'Aigüestores i Estany de Sant Maurici v Katalánsku, Pyreneje 3029 m Pic de Comaloferno, cca 1500 druhů rostlin, i glac. relikty, Fagus sylvatica, Pinus sylvestris, P. uncinata, Abies alba, Fraxinus excelsior, Rhododendron ferrugineum, Buxus sempervirens, Populus tremula,
- NP Aigües Tortes Estany, Křivolaké vody - mezi několika řekami a jezero Negre v Pyrenejích
- NP Archipelago de Cabrera - Baleáry
- NP Cabañeros v Kastilii
- NP Caldera de Taburiente na Kanár. ovech
- NP Guadarrama
- NP Illas Atlánticas de Galicia
- NP Las Tablas de Daimiel (mokřady a ponorná řeka ve stř. Španělsku),
- NP Los Alcornocales, korkové duby, kaňony
- NP Luberon,
- NP Monfagüe,
- NP Picos de Europa, z. okraj Kantábrie, ledovcový kotol, lanovka, jeskyně Altamira aj.
- NP Sierra de Guadarrama, prastaré tisy, unikátní Taxus baccata. výška 8 m, obvod kmene 300 cm, šířka koruny 15m, stáří 1500-1800 let
- NP Tablas de Daimiel v Kastilii

- NP Timanfaya Kanár. ový Las Palmas
 přír. parky Garrotxa (vulkány v Katalánsku),
 přír. park Cabo de Gata-Níjar v Andalusii,
 přír. park Posets-Maladeta (vč. max Pico de Aneto 3404 m), Pyreneje, ledovcová údolí a
 jezera, *Rhododendron ferrugineum*, množství druhů z Orchideaceae
 přír. park Sierra de Cazorla, Segura y las Villas
 Sierras de Tejeda, Akmyara y,
 růžová solná laguna Torre Vieja,
 smaragdová solná laguna Salada de la Mata
 hornický park Minas de Riotinto - býv. těžba, Cu, S, Fe u červené řeky Tinto, extrémně
 kyselá - Fe, Cu, Mn, Cd, jen mikroorganismy,
 BZ Jardí Botánic Históric historická Barcelona, BZ Barcelona, Park Güell Barcelona,
 Park de la Ciutadella Barcelona, nejstarší ve městě, v r. 1988 světová výstava, *Pandanus*
utilis, *Mangifera indica*, *Magnolia grandiflora*, *Brachychiton populneus*, *Albizia julibrissin*,
Casuarina cunninghamiana, *Maclura pommifera*, *Taxodium distichum*,
 park Buen Retiro v Madridu,
 BZ Botanico de Córdoba,
 BZ Jardin Botanico Málaga, 50 ha, Přes 2000 druhů, staleté *Ficus macrocarpa*, *F.*
macrophylla, *Araucaria heterophylla*, *Dracaena draco*, *Magnolia grandiflora*, *Cedrus*
deodara, *Cycas revoluta*, *Strelitzia nicolai*, *Platanus orientalis*, palma *Juabaea*
chilensis, bambusy
 BZ Valencie, Pinya de Rosa Jardí Botánic (mezi Lloret de Mar a Blanes),
 zahrady Generalife palácového komplexu Alhambra v andaluzské Granadě vč. vodních
 prvků,
 Triacastela v Galicii, na cestě do Santiaga de Compostela, kaštanovník jedlý / *Castanea*
sativa, *Cystaño centario*, starý 800 let, průměr kmene 850 cm,
 Alcazar v Seville ,

Vegetační charakteristika:

Klima středomořské / mediteránní, atlantické, vnitrozemní, nejvýše ledovec,
lesy jen 14 % hlavně Pyreneje, přes 100 druhů stromů, býv. vavřínové lesy,
Rhododendron ferrugineum, *Abies alba*, *Fagus sylvatica*, *Pinus sylvestris*, *uncinata*,
canariensis, *Sorbus chamaespilus*, *Quercus robur*, *pyrenaica*, *pubescens*, *suber*, *faginea*, *ilex*,
petraea, *Ulmus glabra*, *Acer pseudoplatanus*, *Fraxinus excelsior*, *Populus trmula*, *Juniperus*
communis, *phoenicea*, *Buxus sempervirens*, *Crataegus monogyna*, *Colutea arborescens*,
Ruscus aculeata, *Coryllus avellana*, *Daphne laureola*, *Salix eleagnos*, *Erica arborea*, *Ulex*
gallii, datlovník kanárský,
 agrolesnictví (dub korkový a cesmínový + vepř),
 pastviny, cca 25 tis. druhů rostlin,
 zemědělství 40 % území, na jihu rozsáhlé skleníkové zahradnictví,
 pobřeží Středozemního moře mediteránní vegetace

Ekologická ohrožení:

- Arabové ve středověku ovládli Pyrenej. poloostrov, přičemž ze zkušeností z drsných
 podmínek s. Afriky chudé na vodu v podstatě zavedli dělené vodní hospodářství
 dešťovou, šedou a (např. v lázních) a odpadní (zatímco středověká křesťanská města
 měla ulice jako odpadní stoky,
- kritický nedostatek pitné vody, dálkový převod, odsolování, nadměrné čerpání pro závlahy

- největší sucho v EU zejména u Středo- z. moře - dálkový převod vody z povodí řeky Tejo (Techo) do řeky Seguro k blízkosti Středo- zemí pro města a rekreační území, což způsobuje rozsáhlou degradaci biotopů v údolí řeky Tejo
- v Katalánsku stav nouze - už řada míst po 3 roky bez deště, zásoby vody pod 16 %, omezení dodávek vody na bazény, zavřené plážové sprchy, vysychající parky - zákaz zalévat, Barcelona ze 33% odsolenou vodu (reverzní osmózou) a 22% recyklovaná odpadní voda, zničená úroda oliv, špatná hroznů
- 60 % mokřadů vysušeno, 40 % litorální zóny urbanizováno,
- znečištěné řeky,
- nebezpečí tsunami Chimpiona poblíž Gibraltaru
- zpouštění jihu Španělska,
- zvyšování teplot - 13.8.2021 v Montoro u Cordoby teplota ve stínu 47,4 ° C
- eroze na 20 až 40 % území - mizení úrodné půdy, zejména oblast Murcia,
- znečištěné ovzduší (poškozuje lesy),
- lesní požáry
- rozsáhlé skleníkové / folníkové areály, vývoz ovoce a zeleniny (náročné na vodu), vysoušení území
- kontaminace rozptýleným plutoniem u Palomares v Andalusii (z havarie US bombardéru, který se ve vzduchu srazil s tankerem, přičemž nesl 4 termojaderné (vodíkové) bomby, z toho 2 explodovaly - plutonium, uran, americium, v r. 1966, část zemin a rostlinných zbytků převezeno do USA - Aiken v Jižní Karolíně),

Ekonomika:

2016: 28148,

rybářství, chov slávek a ústřic v mělčinách, připravuje chov chobotnic,

agrolesnictví (vepř), pěstování pistácií,

oliv (tekuté zlato, největší vývozce, až 600leté sady),

obří skleníky a folníky - ovoce a zelenina pro EU,

v Andalusii velká moderní sluneční elektrárna Gemasolar (investice SAE - Abu Dhabi),

větrné elektrárny, dovoz plynu z Maroka,

rychlovlaky (nejvíce po Číně a Japonsku v r. 2019).

množství nedostavěných rezidenčních objektů, ale i opuštěných vesnic v Pyrenejích

Společnost:

cca 49 mil. ob., hojně imigrantů - Maroko, Ekvádor, ale i Rumuni,

katolíci, siesta 14-16 hod, v Buñol každoročně rajčatová bitva, menorca - zrod majonézy,

rozvoj masového cestovního ruchu, domy rekreačních rezidentů hojně neobsazených,

národní hymna bez slov,

jazyk španělština, lok katalánština, baskitština, galicijština, měna euro

Ostrovní části:

Baleáry (Mallorca, Menorca, Ibiza, Formentera),

Kanárské ostrovy (Tenerife, Fuerteventura, Gran Canaria, Lanzarote, La Palma, La Gomera, El Hierro)

Zahraniční enklávy:

Ceuta a Melilla na pobřeží Maroka, ohrožovány imigranty

Tunisko (Tunisia, TN, RT), Tuniská republika, poloprezidentská republika,

cca 155 tis. km², nejmenší severoafrická země,

býv. provincie několika říší,

hl. město Tunis, 800 tis. ob.,
Zarzi letoviště na pobřeží, 100 tis. ob.
Tozeur, mezi solnými jezery, z okrových cihel
ksar Hadáda, i jako hotl
berberské vesnice

max 1544 m n.m. Džabal aš-Šánabí, Malý Atlas,
jezero Ichkeul, přezimování ptáků, plameňáci (adaptovaní na slanou vodu),
ostrov Djerba, rekreace
vznik 1956 (býv. RF)

Kulturní památky UNESCO aj.:

- Kerkuane (jediné dochované zbytky fénicko-punského města a jeho nekropole),
- Dougga, býv. hl. město Lyrico-Punského státu na okraji římské říše), římské divadlo
- Kartágo (římské město postavené na troskách býv. punské metropole),
- Římský amfiteátr v El-Djem (zbytky největšího kolosea v s. Africe),
- Kairouan (svaté město Maghrebů - mulimů, zal. 679, starobylé mešity),
- Tunis (velké a bohaté město islámského světa),
- Sousse - medina (býv. součást pobřežního obranného systému),
- Matmata - berberské sídlo pod úrovní povrchu země,

Přírodní památky:

- **BR a NP Djebel Bou-Hedma**
- **BR a NP Djebel Chambi,**
- **BR a NP l'Ichkeul** - jezero, ornitolog.- plameňáci
- **BR a NP Zemnra et Zembretta,**
- NP Boukornine,
- NP DžabalBú-Edma,
- NP Djebel Sahara,
- NP El-Feidja,
- NP Sidi Toul,
- NP Tabarka - pláže u moře

Šot al-Džaríd, červené jezero, mění barvy, může vyvolat i fata-morgánu, po většinu roku suché - solná pánev, laguna se solnou mohylou, kolem 50⁰ C, vrak autopobusu

skála Ing Jemel / velbloudí krk

Šot al-ghaesa, solné jezero

kaňon Mides

oáza Temerzm vodopády

Belveder Park Tunis

Vegetační charakteristika:

středomořské mediteránní klima, na jihu aridní pouštní,
na severu středomořská / mediteránní vegetace oliva, oleandr

pozůstatky mediteránních lesů cca 3 % na severu,

Phoenix dactylifera, Tamarix, Retama raetam, Suaeda vermiculata,

k jihu přechází ve vyprahlé neúrodné stepi se solnými jezery (šotty) , příp. datlové oázy,
a pak v poušť (erg)

Ekologická ohrožení:

- lesnatost od zač. 20 st. klesla o více než třetinu a stepi převážně změněny na zemědělskou půdu
- kritický nedostatek vody

- vzhledem k populační explozi a nestatečné výrobě potravin likvidace zvířat i dřevin

Ekonomika:

11620 HDP/ob,

rybolov,

olivky, citrusy, datle, mandle, obiloviny, rajčata,

ropa, plyn, fosfáty - hnojiva, Fe, sůl,

státem podporovaný rozvoj cestovního ruchu, (denně uklízené čisté pláže),

ohroženo rizikovýmí dluhopisy,

Společnost:

cca 12 mil. ob., Arabové, Berbeři,

sunnitský islám 98 % (sunnité),

17.12.2011 zde začala tzv. jasmínová revoluce - začátek tzv. arabského jara,

dnes relativně poklidná situace, nevhodné chování: držení i malého množství měkkých drog, fotografování vládních budov, citlivých politických a vojenských míst, homosexuální projevy, zákaz kupovat nemovitosti cizincům (obchází se přes domorodce),

respektovat muslimské chování - zákaz vstupu do mešit při modlitbě, zákaz fotit muslimy modlící se mimo mešitu, nepoužívat alkohol na veřejnosti, nenavazovat kontakty s mladými

dívkami, oblékat se dostatečně zakrytě zejména mimo turistické zóny / rezorty, zákaz dovážet a vyvážet tamní měnu (tuniský dinár je „uzavřená měna“),

respektovat místní zvyky, tradice, zákony a náboženství, zejména během ramadánu,

vzhledem k teroristickým útokům v r. 2015 platil ještě v r. 2018 výjimečný stav,

doporučuje se obezřetnost při pobytu, vyhýbat se místům s velkou koncentrací osob, individuálním cestám a nočním cestám mimo nejvýznamnější trasy, zejména do příhraničí Libye a Alžírsko, do horských i pouštních oblastí či izolovaných oblastí,

mít u sebe doklady a před cestou se zaregistrovat v cestovatelské databázi DROZD,

jazyk arabština, francouzština, italština, měna tuniský dinár

Turecko (někdejší Turkey (země krůt) změněn v r. 2021 **na Turkiye, TR**),

Turecká republika,

cca 780 tis. km², z části v jv Evropě, Malé Asii / Anatolii,

jedno z nejstarších trvale osídlených území Země, kdysi součást mocné Osmanské říše,

vzhledem k dlouhodobému vlivu Turecka / Osmanska na naše území byla řada věcí přicházejících k nám označována jako „turecké“, např. káva, dýně, pšenice / kukuřice, med, šátek, sekulární republika mezi Evropou a Asií, mnohde příkladný rozvoj

hl. město Ankara, 4,5 mil. ob.,

Istanbul, (Lygos, Byzantion, Nový Řím, Konstantinopol, Cařihrad), 16 mil. ob., přístav, nebezpečí tsunami, r. 1204 vypálen křesťany při 4. křížácké výpravě, a později r. 1453, hradby,

Izmir (Smurna), 5 mil. ob., přístav, území osídleno již 8500 let př.n.l., vznik 1100 př. n.l.,

2 m nad mořem, několikrát zlikvidována, nejmodernější v Turecku, ale i staré domy, nejstarší výrobní oleje,

max 5137 m Ararat, nutno povolení, jen s průvodcem, nárokují si Arméni (69 km od Jerevanu) i Kurdové, vrchol tvořil kdysi trojmezí tureckého, ruského a perského impéria, Arméni o něj přišli po válce s Tureckem v r. 1920,

pohoří Taurus, hornatá - čtvrtina země nad 1200 m, nebezpečná silnice Stone Road,

průliv Bospor a Dardanely, Středozemní, Egejské a Černé moře,

řeky Eufrat, Tigris, Araks

oblasti / regiony Turecka - Anatolie (Malá Asie)

- marmarská (severozápadní vč. Istanbul, část v Evropě)
- egejská (západní), navazuje na řecké ostrovy, Egejská riviéra, Bodrum, Anatolie - Lýkie
- středomořská (středozemní, jižní), západní část Turecká riviéra, Antalya. Lýkijská stezka,
- černomořská (severní), přístav Izmir
- centrální (střední), vč. Ankara
- východní (divoká)
- jihovýchodní (divoký turecký Kurdistan)

Kulturní památky UNESCO aj:

- archeolog. lok. Göbekli Tepe v jv. Turecku poblíž Urfy, nejstarší lidské stavby staré 11600 let (dle radiokarbonové analýzy), z konce poslední doby ledové - několik kruhových staveb, technologicky neuvěřitelně vyspělé, asi jako komplex svatyní, zásadně mění současné představy o civilizačním vývoji (chrámový komplex z Ca piliřů v kružích průměru až 30 m, o 500 let dříve než zemědělské komunity), před 12 tis. lety byla zřejmě již většina pozemské souše osídlena, přičemž lidé se živili intenzivním lovem, vypalovali lesy a záměrně šířili semena užitečných rostlin
- Ani, arch. lok. u Arménie
- Aphrodisias, arch, lok.
- Arslantepe - archeolog. lok 12 km od Eufratu, mohyla 30 m,
- Bursa a Cumalikizik - kolébka Otomanské říše,
- Catal hóyúk (neolit. lokalita 4700 l. př.n.l.),
- Diyarbakur, pevnost a Hevselské zahrady
- Divrigi, Safranbolu , Velká mešita a nemocnice (karavan. město od 13.st.),
- Efez, Artemidin chrám (velkoměsto ionského Řecka u Egejského moře)
- Erdine, mešita Selimiye
- Hierapolis u Pamukale (zde i sv. Pavel),
- Harran (býv. univerzita) a Sanhurta u syrských hranic, stopy Abraháma (Ibrahíma) - proroka židů, křesťanů i muslimů
- Heierapolis - Pamukale, antic. město, miner. prameny
- Chattušaš (hl. město Chetit. říše z 2.tisíciletí př.n.l.), megalitický náboženský komple
- Istanbul , Hagia Sofia - chrám Svaté moudrosti, královský palác
- Izmir, Hodinová věž
- Kars, historické město východní Anatolie
- Nemrud Dag, ruiny antické města
- Pergamon (starověké město a okolní vícevrstevná kult. krajina),
- Safranbolu, historické město
- Trója, archeologická lokalita
- Xanthos-Letoon, - ruiny (1.st.př.n.l.), (hlavní město Lýdie),
- Catal Huyuk, neolitická sídla v Anatolii
- pod vodou v jezeru Van 3 tis. let starý hrad (civilizace Urartů z 9-6 st. př.n.l.)
- pohřební mohyla na hoře Nemrut Antiocha I
- Lýkijská stezka s památkami
- Hasankeyf, jeskynní město,

Přírodní památky:

- **BR a NP Göreme v Kappadokii** - přírodní a kulturní, podzemní města tesaná ve skalách

- **BR Hierapolis - Pamukkale** - přírodní a kulturní

- **BR Camili**

- NP Beydaglari Sahil Milli Parki Kemer

- NP Bitki Türleri - jz pobřeží

- NP Dilek Guzelcamli

- NP Gallipoli

- NP Kóprúlú Kanyon Milli Manavgat

- NP Mount Honaz Denizli

- NP Nemrut Dagi Karžadut

- NP Olympos / Beydaglari, Lýkijská stezka (přímořská, 500 km)

- NP Saklikent Milli Park Fethlye

- NP Soguksu Kazilcahamam

- NP Yedigoller Bolu

- NP Kaňon Köprüllü

kaňon Valla v pohoří Kúre, hloubka 5 km, délka 10 km, vodopády, jeskyně, vydry, medvědi, jeleni,

jezero Van, slané bezodtoké v Arménské náhorní plošině 1650 m n.m.. 120 x 80 km, 3700 km², hloubka 457 m, tektonický původ - láva přehradila řeku, bezodtoké, salinita 20 %, nezamrzá, brakická voda, hojně minerálů, o města Van, v okolí 3 národy (Kurdové, Arméni, Turci),

červené jezero Tuz, 1500 km², v létě vysychá na solnou krustu,

jezero Salda, kráterové, slané

Vegetační charakteristika:

Klima mírné až kontinentální, na jihu mediteránní,

lesy cca 30 % (hory nad 1200 m), u Černého moře,

jedle, smrk východní, buk, tis, habr, olše, kaštanovník, pěnišník, vavříin, cesmína, myrta,

11% pastviny (stepi Anatolie, alpínské louky nad 2000 m),

11 % trvalé plodiny (olivy, fíky, ovoce - ořešák, lísky, meruňky, třešně, kdouloň, bavlník),

30 % orné půdy (z toho 18 % zavlažované),

medvěd, vlk, prase, hyena, gazela, kamzík,

Ekologická ohrožení:

- seismicky aktivní, riziková země, zemětřesení r. 526 - 250 tis. obětí, 1268 50 tis. obětí, 2023 55 tis. obětí (dalších 7 tis. vedle v Sýrii)

- sesuvy půdy ve zlatém dole Copler v r. 2024, 9 horníků uvězněno, nebezpečí úniku nebezpečných chemikálií

- důlní neštěstí v uhelném dole Amasra 2014 - 301 lidí zahynulo, 2022 42 osob

- nebezpečí tsunami Istanbul

- odlesňování

- sucho

- požáry

- kritický nedostatek vody

- zpouštnění jihu Turecka

- znečištění vod a vzduchu

- úniky ropy a plynu

Ekonomika:

2016: 9647,

rybářství, buvol, velbloud, tur domácí, buvol, kůň, osel, ovce, koza, prase,

lesnictví, zemědělství - obilniny, pš, žito, ječmen, oves, kuk, rýže, řepa, brambory, bavlna, čaj, tabák, melouny, zeleniny, třešeň, meruňka, kdouloň, fíkovník, líska, cestovní ruch, rozvoj infrastruktury, významné nerostné zdroje, průmysl

Společnost:

85 mil. ob., emigrace do Německa (4 mil.),
Turci, Kurdové, Řekové, Arméni, Židé, Lýkijci, Gruzínci,
za války v Ukrajině 2022 + 160 000 Rusů,
od počátku syrského konfliktu přijalo více než 1,6 mil etnických Arabů a Kurdů ze Sýrie,
89 % islám (sunnitský), křesťané ojedinele, židé, alevité
ne hovory o politice,
jazyk turečtina, měna turecká lira (TRY)

Ukrajina (Ukraine, UA): poloprezidentská republika

cca 604 tis. km², velká země na z. hranicích Ruska,
před rozpadem SSSR jaderná mocnost, která v r. 1994-6 předala atomovou výzbroj Rusku,
v r. 2014 Ruská federace anektovala Krym (kde žijí převážně Rusové a Tataři), kam byl
nově postaven most z Ruska, v r. 2022 (24.2.) byla Ukrajina vojensky napadena Ruskem
Putin chce dále anektovat Doněckou, Luhanskou, Chersonskou a Záporožskou oblast,
prezident Zelenskyj odolává,

hl. město Kyjev, 3 mil. ob.,

Charkov 1,5 mil, (1919-34 hlavní město), architektura, universita (IT), kláštery,

Oděsa 1 mil. ob. přístav u Krymu, pláže, rafinerie ropy, zločinnost, (60 % Ukrajinci, 30 % Rusové),

Dnipro 1 mil. ob., na soutoku Dněpru a Samaty, 73 % Ukrajinci, park Tarase Ševčenka, zbraně,

Lvov 750 tis. ob., architekton. perla Ukrajiny - památka UNESCO, býv. hl. město Haliče,
Černovice 300 tis. ob., ukrajinský Harvard, židovský hřbitov, český architekt Josef Hlávka,
autor rezidence bukovinských metropolitů a univerzity Černovice - památka UNESCO,

Izmajil, 70 tis. ob., přístav v deltě Dunaje (u Moldávie a Rumunska),

max H(C)overla 2061 m - Karpaty, Krym anektován Ruskem,

Dunaj, Dněpr (Kachovská přehrada 2155 km²), Dněstr (liman u Oděsy - bahenní lázně),

Zakarpatská Ukrajina / Podkarpatská Rus býv. Československo (město Mukačevo,
v Užhorodě spolek TGM, více než 500 rodin má české kořeny),

Vznik 1991 rozpad SSSR

Kulturní památky UNESCO aj.:

barbarsky ničeny okupační ruskou válkou v r. 2022 i přes podpis Haagské úmluvy na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu (z r. 1966) - značeny Modrým štítem, bombardovány

- Černovice, rezidence bukovinských metropolitů a univerzita - autor Josef Hlávka

- Cherson / Chersonésés na Krymu

- **Kyjev, katedrála sv. Sofie, pravoslavný klášter Kyjevskopečerská lávra**

- **Lvov, historické centrum starého města, skanzen, podzemní chrám sv. Pera a Pavla, arménský kostel,**

- **Oděsa, hist. centrum,**

- Tauric Chersonese, středověké město

- 15 karpatských dřevěných chrámů u hranic s Polskem
- Struveho geodet. oblouk,
- pevnost Akkerman ze 14. st,
- archeol. lok. město Tyrás ze 6. st. př.n.l.
- Bokota poutní místo
- hrad Chotyn na břehu Dněstru
- Koločava - vesnice s českými stopami, Nikola Šuhaj, muzeum I. Olbrachta, muzeum Stará vesnice, čs. četnická stanice, ovčácká škola

Přírodní památky:

- **BR Askaniya-Nova a NP Askania Nova** - stepi sz. Azovského jezera, Hoverla 2061 m, Chersonská oblast
- **BR Carpathian / Karpaty a NP Karpatski** - hřeben ukrajinských Karpat s poloninami, Hover
- **BR Danube Delta / Delta Dunaje**, rákos, husy, volavky, ibis
- **BR Desnianskyi a NP Desnjansko-Starogutskij**,
- **BR East Carpathians / Východní Karpaty**, bukové pralesy Karpat mezi Ukrajinou, Polskem a Slovenskem a pobřežní lesy, vč. NP Užanský, Picea abies, Pinus cembra, P. mugo, Fagus sylvatica, Quercus robur, Juniperus communis, ssp. saxatilis, ssp. alpina, Dryas octopetala
- **BR Chernomorskiy / Černomořská**
- **BR Roztochya a NP Roztocze**, vysočina přeshraniční k Ukrajině
- **BR West Polesie / Polesí**, přeshraniční s Polskem
- **BR kaňon řeky Smotryč** ve vápencích u města Kamenec Podolsky, 9 km, hloubka přes 50 m,
- **BR Černobylská radiční a ekologická**
- NP Azov-Sivash Genichesk
- NP Buzkiy Gard Voznesensk
- NP Haličský,
- NP Holosijivský,
- NP Homilšanské lesy,
- NP Huculština,
- NP Javoryvskij,
- NP Khotyn
- NP Mezhygorye Novi Petrivtsi
- NP Mezinský,
- NP Olešské písky, poušť vátých písků, duny až 20 m, před několika stoletími pastvina ovcí, 30 km od Černého moře, teplota až 45 °, povrch až 75 ° C
- NP Podolskoje Tovtry,
- NP Pripjat'-Stochid
- NP Shatsky
- NP Siněvirský,
- NP Skolivskoje (Skorovské) Beskydy
- NP Syvenyrska Polyana
- NP Šatskij (Šacký)
- NP Velký Luh,
- NP Vyžnickyj (Vyžnický)
- PR Khortitsa

polonina Boršava

Mountain Trostyan, Mt. Hoverla, Mt Bukovel,

vodní nádrž Bakota-Kolodiivka,

BZ akademie věd Kyjev, oddělení: Lesy rovin Ukrajiny, Ukrajinské Karpaty, Stepi a Krym, Kavkaz, Střední Asie, Altaj a západní Sibiř, Dálný východ, dendrarium, rosarium, sbírka trvalek, alpinum, šlechtění okr. druhů (3400 taxonů), skleník trop. a subtr. druhů

BZ Donetsk, Arboretum Kirovohrad

Zalyšchyky klimat. lázně na Dněstru, park-arboretum

Vegetační charakteristika:

Klima kontinentální mírného pásu, mezi Krymem a Černým mořem subtropické,

lesy pouze cca 15 %, hlavně hory,

Fagus sylvatica, Abies alba, Picea abies, Pinus cembra, P. mugo, Quercus robur, Acer campestre, Carpinus betulus, Tilia cordata, T. platyphyllos, Alnus glutinosa, Juniperus communis,

v Karpatech nad lesem nad 1500 m **vyšoká biodiverzita pastvin - polonin**, terestr. orchideje, převážně rovinaté černozemní stepi - obilnice, Evropy,

Ekologická ohrožení:

- zalesnění z 28 % v r. 1850 kleslo na 14 %,

- nelegální těžba dřeva

- válečné útoky Ruska od r. 2022

- býv. obilnice Evropy dnes degradované půdy

- v oblasti Černobylu jaderná havárie (jaderné štěpení se vymklo kontrole), 26. 4. 1986, obyvatelé včas neinformováni a opožděně evakuováni – cca 130 tis. ob. (Pripjať 50 tis.), trvale tam žije cca 700 obyvatel, radiací smrtelně zasaženo přes 5 tis. ob., radiace až do Běloruska a s. Evropy, v r. 2017 reaktor zakryt ocelovým pouzdrém, ruští vojáci obsadili za války 2022

- **jaderná havárie ještě po 35. letech Černobylské způsobuje v Česku na Šumavě a novohradských horách několikanásobně vyšší hodnoty radioaktivního cesia-137 (měřené SÚJB oproti normě) v houbách a divočácích** (konzumující podzemní houby, např. lošák jelení, avšak bez zdravotního ohrožení)

- nemocnice Pripjať, v suterénu - kontaminované, vysoce radioaktivní obleky,

- živelné skládky - staré tanky u Charkova

- cukrovarov. město duchů, v r. 2007 zkrachoval cukrovar (dnes jen ruiny), následně infrastruktura - elektrárna, topení, kanalizace, voda

- protřzená hráz Kachovské přehrady zabila stovky lidí, prohloubila humanitární krizi a ohrozila Černé moře

Ekonomika:

2016: 2247, stepi - býv. obilnice Evropy - černozem,

pš, ječ, cukr. řepa, brambory, slunečnice, víno, dřevo - Karpaty, skot, prasata, rybolov,

černé uhlí - Donbas, Fe, Mn, U, Ti, Cr, U, Ti,

bauxit, fosfáty, S, rašelina, ropa, sůl, grafit, Mn,

býv. i cestovní ruch, zatím nevyužitý potenciál

Společnost:

dnes cca z 56 na 46 mil. ob., Ukrajinci 78 %, Rusové 17 %, Rumuni, Rusíni,

české vesnice Čechohrad, Český Malín, Nikolajevka, Novoukrajinka, Senkevičivka, Šklíň,

Veselynivka (evangelíci) a na Krymu Lobanovo (Bohemka evangelíci) a Nikolajevka,

pravoslavné a řeckokatolické,

v letech 1933-45 zemřelo 14 mil. lidí v důsledku řízeného hladomoru, teroru, okupace Německem a Ruskem, na východě občanská válka (podpora Ruskem), mírná emigrace (Rusko, Polsko, Kanada, USA, Brazílie, Moldávie, Kazachstán, Německo, Slovensko, v ČR 500 tis Ukrajinců, přesídlení válečných utečenců, doprava maršrutka,

bezpečnostně riziková na východě, k nejnebezpečnějším městům Evropy patří Oděsa, pověrčivost, velká korupce, sociál. jistoty a zabezpečení minimální, jazyk ukrajinština, směs ukrajinština a ruština suržik, měna ukrajinská hřivna (UAH)

Separatistická území

Donbas - Doněcká lidová republika a Luhanská lidová republika vyhlášeny 2014 (proruské nepokoje), sloučeny do nového neuznaného státu Nové Rusko, konfederace s Doněckou a Luhanskou oblastí. V r. 2022 ruští sabotéři na Ukrajině chtěli spáchat tzv. operaci pod falešnou vlajkou, resp. eskalovat napětí za něž by Moskva obvinila Kyjev a mohla tak ospravedlnit invazi,

východ Ukrajiny přiléhající k Rusku, Doněcká uhelná pánev, na jihu Azovské moře, hl. město **Doněck** 1 mil. ob., Luhansk 0,5 mil. ob., přístav Mariupol 0,5 mil. ob.,

Ekonomika:

uhlí, mangan, železo, hutnictví,

Společnost:

cca 8 mil. ob., Rusové a Ukrajinci, pravoslaví, jazyk ruština, ukrajinština

Chersonskou a Záporožskou oblast k sobě také Ruská federace připojila v IX,2022,

V l. 2022-23 u ně s Ukrajina s Ruskm válčí,

Charkovská oblast je další území, které se také chtělo saporovat. proruské sympatie téměř zmizely, problémy ale ne.) **Vzáří 2022 Rusko po vojenských nájezdech a nezákonných referendech anektovalo okupovaná území:**

neuznávanou Doněckou a Luhanskou lidovou republiku na východě Ukrajiny a Chersonskou a Záporožskou oblast na jihu.

Krym,

uveden abecedně vpředu, anektován Ruskem v r. 2014

Vatikán (Vatican, V, SCV), Městský stát Vatikán,

cca 0,5 km²,

nejmenší stát světa, městský teokratický stát, v čele papež, hlava katolické církve, enkláva uvnitř Říma, záměr vybudovat nový Jeruzalém v Evropě

hl. město Citta Del Vaticano,

max 80 m n.m.

vznik 1929 jako náhrada za papežský stát

Kulturní památky UNESCO aj.:

- Vatikán (bazilika sv. Petra, muzea, paláce, zahrady),

nejstřeženější tajné vatikánské archivy spekulace že zde evangelia, jež jsou v rozporu s biblí, i plán na ovládnutí světa)

poutní cesty do Vatikánu, např Cesta Franků z anglického Canterbury

Přírodní památky

- **BR Vatikánské zahrady** / Giardini Vaticani, 23 ha (polovina území Vatikánu), od 13. st.,

francouzská a italská zahrada, Lurdská jeskyně, socha sv. Petra, fontány, meditace papež, na řadě dalších objektů Vatikánu významné zahrady

Vegetační charakteristika

Klima mírné středozevní,
mediteránní vegetace

Ekologické ohrožení

- vysoké imise z dopravy

Společnost:

cca 1000 ob., římskokatolické náboženství, teokracie,
jazyk italština, latina, měna eur

Britský Commonwealth

Ve Středozeří jsou členy Kypr a Malta.

Hedvábná stezka (cesta cest)

Nejstarší a nejdélší karavanní cesta na světě, požívaná ve starověku a středověku z východní Asie přes střední Asii do Středomoří. Stezka zřejmě vznikla kolem roku 130 př. Kr., kdy v Číně panovala zlatá éra za dynastie Chan a v Evropě vzkvétala Římská říše. Evropa byla oslněna čínským hedvábím, za která byla ochotna platit dovezeným zlatem. Pro Čínu byl významný obchod s koňmi ze střední Asie - Ferganská kotlina, dnešní Uzbekistán, Tádžikistán, Kyrgyzstán (silní a rychlí koně pomáhali Číně vítězit nad nájezdníky z Mongolska). Stezka umožňovala obchodní a kulturní rozvoj Číny, Mezopotámie, Persie, Indie a Římské říše (vč. rozšíření buddhismu, později islámu).

Postupně vznikla řada větví Hedvábné stezky:

- hlavní / severní přes Kazachstán, Uzbekistán a střední Asii do Středomoří
- jižní přes pohoří Karákóram do Íránu, Mezopotámie a Levanty
- jihozápadní přes Himálaj do Indie
- tibetská (čajová) přes Yunnan a Sichuan do Tibetu
- námořní na Blízký východ.

Z Číny se vyváželo hedvábí, čaj, koření, léky, rýže, parfémy, slonovina, vzácné kameny, bronzové a zlaté předměty, porcelán, jídelní servisy, papír, stělný prach, opačně koně, sedla, vinná réva, zvířata, kožešiny a kůže, med, ovoce, koberce, záclony, zbraně a otroci (cenění byli slovanští).

Pojmenování „Hedvábná“ získala zřejmě v r. 1827 od německého geografa F. Richthofena. Prvotně byla stezka asi využívaná mezi východní Asií - Čínou a střední Asií (Ferganská kotlina - Uzbekistán, Tádžikistán, a nejhornatější Kyrgyzstán). Stezka postupně propojila významná centra osídlení, přičemž ve vzdálenosti, která karavana ušla za den - 30 (20-35) km vznikly karavanseraje jako útočiště a pohostinství karavan i i místa uzavírání obchodů. Karavany přes pouštní území využívaly velbloudy (jednohřbého dromedára ve východní a střední Asií a v drsnějších pouštích Číny dvouhřbého drabaře). Největší rozmach obchodu byl za panování Čingischána, který sjednotil značnou část Asie. Za jeho panování sem zavítal benátský kupec Marco Polo (1254 - 1324), který své zážitky v knize Milion.

Koncem 14. století se mongolská říše po nájezdech Timura Velikého rozpadla, došlo k úpadku obchodu na Hedvábné stezce a následně se Čína v 15. století uzavřela vůči vnějšímu světu, Asijští obchodníci pak přesunuli obchodní cesty na moře.

Od počátku 21. století vyvíjí Čína snahu realizovat „Novou Hedvábnou stezku“ k posílení obchodu s Evropou. Došlo tak k přímému vlakovému spojení Čína - Británie v délce 12000 km (přes 9 států, za 18 dnů). což je levnější než letadlem a rychlejší než lodí.

A.3. ČESKÉ STOPY VE STŘEDOZEMÍ / CZECH FOOTPRINTS IN MEDITERRANEAN

Křížácké / křížové výpravy (svatá válka mezi křížem a půlměsícem) k osvobození Svaté země a Jeruzaléma proti muslimům a kacířům (vyrvat Kristův hrob z rukou nevěřících), většina z Francie (Frankové), na Blízkém východě, kde bylo království Jeruzalém a hrabství Tripolis, Antiochie a Edessa založeny křížácké státy Gaza, Jeruzalém, Akkea, Tyros, Tripolis, Antiochie a Edessa, protože se ale nepřizpůsobili podmínkám Blízkého východu, byli odsouzeni k nezdaru, křížáci sice byli lepšími bojovníky s lepší zbraně, ale měli těžké evropské šaty v horkém podnebí, přičemž kulturně muslimové (Arabové, Turci, Byzanc) tehdejší Evropu předčili, např. v hospodaření s vodou, ochraně před sluncem, lázeňské kultuře (místo dřevěných kádí), obklady stěn mozaiky, mramor, koberce,

křesťanští poutníci ale přinesli do Evropy učení antických filosofů, lékařů a přírodovědců,

- první 1096 - 1101

- druhá 1145 - 49, i český kníže Vladislav II, dobytí Edessy 1144 a založení křížáckého státu

- třetí 1187-92, angl. král Richard Lví Srdce zajistil existenci křížáckých států do r. 1291

- čtvrtá 1199-1200

- pátá 1215

- šestá 1227

- sedmá 1248

- osmá 1267

- devátá 1271

V 11- 12 st tak došlo ke **krvavému střetu kultur**

Koncem 13. st, Frankové na Blízkém východě už jen živořili, a tak se stali snadnou kořistí nových vládců Egypta - melmuků, která vůči nevěřícím nebyli tak tolerantní jako Turci či Arabové

Odorik z Pardenone (1286 - 1331), misionář, narozen v severní Itálii českému vojákovi a italské manželce z Udíe, putování ve Středomoří, Černomoří, kolem Araratu, do Perského zálivu, do Číny a Tibetu, (český „Marco Polo“), vydal Popis východních krajů světa, Cesta do říše Velkého chána

Bohuslav/Václav Hasištejnský z Lobkovic (1461 - 1510). básník, prozaik a cestovatel ve Středomoří („Český Odysseus“), jako úředník Vladislava II Jagellonského podporoval vědu a umění, cestopis Putování ke Svatému hrobu (1505)

Pietro Andrea Gregorio Mattioli (1501 Siena - 1578 Trident), italský lékař a botanik, autor mnoha publikací o použití rostlin v medicíně

Tadeáš Hájek z Hájku (1526 - 1600) přírodovědec, překladatel Mattiolova Herbáře do češtiny

Války s osmanskými Turky v 15. století

Jan Jiskra z Brandýsa (1400 - 1469), husitský válečník

Mikuláš Zrinsky (1508 - 1566), zahynul při obraně pevnosti Szigetvár v Maďarsku

Vilém z Rožumberka (1535 - 1592), představitel českých stavů

Adolf Schwarzenberg (1551 - 1600), hrabě, vojevůdce osvobozoval Uhry

Albrecht z Valdštejna (1583 - 1634), vojevůdce a politik

Zdeněk Kašpar Kaplíř ze Sulejovic (1611-1686), voják a politik, zachránil Vídeň při obléhání

Adam Zalužanský ze Zalužan (1555 - 1613), lékař, botanik a polyhistor, profesor, rektor, měl lékárnu, skleníky letohrádku Kratochvíle u Netolic, u zrodu moderní klasifikace rostlin, spis Řád lékárnický a Methodi herbariae libri tres.

Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic (1564 - 1621), putoval do Svaté země jako řada dalších Čechů, byl jmenován mezi pěti nejvýznamnějšími světovými cestovateli (Marco Polo, James Cook, David Livingstone, novodobý A. Blasmid, cestující s křížem). Šlechtic, stavovský politik, renesanční vzdělanec, hudebník, nejslavnější český hudební skladatel předbělohorské doby, spisovatel, zejména cestopisec. Cestu do Benátek, Palestiny a Egypta podnikl s hrabětem Heřmanem Černínem z Chudenic. Ta je popsána ve vlastnoručně ilustrovaném cestopise Putování aneb Cesta z království Českého do Benátek, odtud po moři do země Svaté, země Judské a dále do Egypta. Zklamán habsburskou nevděčností a znechucen intrikami katolických fanatiků, přestoupil v roce 1618 k evangelickému protestantskému ultrakvismu a přidal se ke stavovskému povstání. Poučen cestovatelskými zkušenostmi, zejména podezíravou muslimskou nesnášenlivostí na Blízkém východě, inklinoval k tolerantnímu, ekumenicky smířlivému (nadkofesijnímu) křesťanství. Po bitvě na Bílé Hoře byl zatčen na svém hradě Pecka a na Staroměstském náměstí v Praze popraven. Jeho osobní heslo znělo: Virtus ut sol micat - Nechť ctnost jako slunce září !

Heřman Černín z Chudenic (1576 - 1651), nejvyšší zemský komorník a zemský sudí Českého království, hejtman, císařský vyslanec k tureckému sultánovi, se švagrem Kryštofem z Polžic a Bezdružic podnikl cestu do Svaté země, byl císařským vyslancem k tureckému sultánovi a podnikl cestu do Itálie, sepsal cestopis v češtině.

Jakub Římař (1682 - 1766), františkánský misionářský prefekt v Egyptě, cestovatel, autor cestopisu o Egyptě, Etiopii a Habeši

Václav Remedius Prudký (1701 - 1770), františkánský kněz, vydal publikaci O Egyptě, Arábii, Palestině a Galileji

Jan Žvejkal (1783 - 1864), zlatník a cestovatel, 3 cesty do Svaté země a poutních míst v Evropě, autor cestopisu Popsání trojích cest po pevné zemi a po moři v Evropě, Asii a Africe 1818 - 33.

Karel Bořivoj Presl, (1794 - 1952), lékař, prof. přír. věd, významný český botanik 19. století, zasloužil se o botanický průzkum nejen Českého království, ale i Apeninského poloostrova, Sicílie a Etny (Flora sicula), se starším bratrem Janem Svatoplukem vydal Flora Čechica (1819, popisuje 1498 druhů)

Joseph Calasanz Schlosser (1808 - 1882 Záhřeb), moravský lékař, autor 1. moravského botanického klíče, významný botanik Chorvatska

František Štefl (1810 - 1875 ?) umělecký zahradník působící ve Vídni, syn uměleckého zahradníka Jakuba Štefla z Rozkoše-Kunžaku u Tábora, upravoval v letech 1837-39 na žádost osmanského sultána Mahmuda II zahrady jeho paláce - serailu v Topkapı v Konstantinopoli/Istanbulu a u nového paláce Besiktas na evropském břehu.

Auhust Karel Kříž (1814 - 1886), voják, cestopisec, kartograf v Persii, sepsal Obrazy z Persie

Josef Hlávka (1831 - 1908), stavitel a architekt, autor rezidence bukovinských metropolitů (památko UNRSCO) a univerzity Černovice na Ukrajině, zakladatel. mecenáš a prezident České akademie věd

Ladislav Josef Čelakovský (1834 - 1902), český botanik, prof botaniky UK kde se stal prvním ředitelem katedry botaniky a člen České akademie věd, popsal 208 druhů (zkratka ČELAK.) vč. Narthecium reverchonii na Korsice, napsal Prodromus květeny české 1-4, Přírodopisný atlas rostlinstva, jeho syn Ladislav František Č. také botanik a mykolog

Bertha von Stuttner roz. Kinská hraběnka (1843 Praha - 1914), dcera polního maršála hraběte Fr. Kinského, česko-rakouská radikální pacifistka, publicistka a spisovatelka, 1. nositelka Nobelovy ceny míru, román Složte zbraně ! (za rusko-turecké války), spolujitelka hradu San Michele v italském Trentinu

Eduard Formánek (1845 Klatovy - 1900 Řecko), RNDr., botanik, badatel flóry Moravy a Slezska, ale i flóry Balkánského poloostrova, vydal dvoudílnou Květenu Moravy a rakouského Slezska, připravované vydání Květeny Makedonie již neuskutečnil, na rodném domě má pamětní desku

Antonín Tomáška (1851 Heřmanův Městec - 1900 Petrohrad), arch, malíř, pedagog, kostel Narození Páně pod sedlem Šipka v Bulharsku

Václav Stříbrný (1853 Lidice - 1933 Sofie), český zahradník a botanik působící v Bulharsku

Josef Velenovský (1858 - 1949), profesor botaniky, mykolog, paleobotanik, Kromě publikací o české květeně napsal publikaci Flora Bulgarica I,II (1891).

Alois Musil (1868 - 1944), cestovatel, katolický kněz a arabista (proto byl na čas politicky „zapomenut“), kartograf, spisovatel, profesor, dále studoval také na Dominikánské biblické škole v Jeruzalémě a Jezuitské univerzitě v Bejrútu, mluvil hebrejsky a arabsky vč. řady dialektů, prováděl výzkumy v Jordánsku kde našel pouštní zámek Kasejr Amra z r. 750 (dnes památka UNESCO), vč. Petry, což vyvolalo světovou senzaci, navštívil východní břehy Mrtvého moře, Gazu, Sinaj, vykopávky staré Palmýry, podnikl řadu cest do Palestiny, Sýrie a Iráku, kde prováděl topografický výzkum a vytvořil první mapy území, studoval předislámské a islámské archeologické památky, byl také etnologem, vojákem a špiónem, ale i ovocnářem, v Arábii žil 16 let, u beduínského kmene Rwala se stal jejich šejchem, kromě světových jazyků ovládal 35 arabských nářečí, během 1. světové války se stal hlavním oponentem věhlasného Lawrence z Arábie, byl vědeckou kapacitou už před 1. svět. válkou nejen v německy mluvících zemích, avšak nedal se do služeb nacizmu a vrátil se do vlasti Československo, kde se stal hlavním orientalistou, vydal velké množství cenných publikací, kromě současných: Ze světa islámu, Poprvé v poušti, Tajemná Amra, V neznámé zemi, 11 dílů Dnešního Orientu, Od stvoření do potopy, Po stopách událostí Starého zákona, Za Mrtvým mořem, Oriental Exploration and Studies - 6 dílů aj., v muzeu Vyškovska má svoji expozici (jeho fotografický archiv).

František Lexa (1876 - 1960), zakladatel české egyptologie, profesor, přispěl k založení Československého egyptologického ústavu v Káhiře a jeho 1. ředitel, napsal Gramatiku démotštiny, Veřejný život ve starém Egyptě

Bedřich Hrozný (1879 - 1952), orientalista a archeolog, profesor, rektor UK. rozluštil klinopisný indoevropský jazyk Chetitů, kteří žili v Anatolii (Turecko), expedice do Turecka, Sýrie, Palestiny a Egypta, vydal Základy chetitského jazyka a připravil Nejstarší dějiny Přední Asie, Kréty a Indie

Karel I (1887 - 1922), císař a poslední český král, blahoslavený, zemřel ve vyhnanství na Madeiře, kde je doposud uctíván v kostele Nanebevzetí P. Marie v Monte u Funchalu, kde má hrobku

Karel Kavina (1890 - 1948), profesor botaniky na ČVUT, děkan fak. zeměd. a lesn. inženýrství, autor vynikající publikace Botanika zemědělská I,II (1921-25) a redaktor Zahradnického a ovocnicko-vinařského slovníku (1934-42)

Julius Komárek (1892 Železná Ruda - 1955), prof. zoologie, spisovatel, založil VÚ lesnický v r. 1921 vzhledem ke kalamitě bekyně mnišky v r. 1917-27 a inicioval zřízení NP na Šumavě a v Tatrách, m.j. realizoval průkopnickou studijní cestu do Svanetie v Gruzii, kterou popsal v knize Kavkazská cesta (1947), dále množství zoologických publikací

Sándor (Alexander) Jávorka (1883 - 1961), botanik Slovenska, Maďarska a Balkánu, napsal Flora Hungarica (Magyar flóra)

Bedřich Hrozný (1879 - 1952), orientalista, studoval Chetitskou říši, rozluštil klínové písmo asyrských kupců

Sándor (Alexander) Jávorka (1883 - 1961), botanik Slovenska, Maďarska a Balkánu, napsal Flora Hungarica (Magyar flóra)

Jan Mrkvička (1884 Plovdiv - 1916 padl v 1. svět. válce), zapomenutý česko-bulharský botanik, podle jehož herbáře J. Velenovský popsal několik druhů balkánské flóry

Josef Klíma (1900 - 1989), doc, JUDr, dr. h. c., orientalista, asyriolog, historik Předního východu

Armen Leonovič Tachtadžan (1910 Šuša Náhorní Karabach - 2009 Petrohrad), velmi významný ruský botanik arménského původu

Zbyněk Žába (1917 - 1971), prof. archeologie, egyptolog, žák a nástupce Františka Lexy, podílel se na založení Československého egyptologického ústavu a prvních výzkumech v Núbii před zprovozněním Asuánské přehrady, vedl výzkum v Mastabě v Abúsiru

Jiří Hanzelka (1920 - 2003) a **Miroslav Zikmund** (1920), cestovatelé, publicisté, komerční inženýři, autoři rozsáhlých dokumentů z cest, např.: Obrácený půlměsíc, Turecko, minarety, říčky, popelky.

Václav Zelený (1936 - 2020), docent botaniky na VŠZ / ČZU v Praze, autor publikace Rostliny Středozeří (2012) a také Okrasné rostliny tropů a subtropů (2009) a Užitkové rostliny tropů a subtropů (2002).

Miroslav Verner (1941), profesor, archeolog a egyptolog, býv. ředitel Československého, resp. Českého egyptologického ústavu FF UK v Praze a Káhiře, výzkum v Abúsiru, specializace stavitelů pyramid v období 5. dynastie, autor publikace Pyramidy, tajemství minulosti, Ztracené pyramidy, zapomenutí faraoni, Objevování starého Egypta a spoluautor Ilustrované encyklopedie starého Egypta

Dana Trávníčková (1943), Ing, CSc, cestovatelka (120 zemí) a spisovatelka faktu, programátorka, vydavatelka Dany Travel, 11 svých publikací, např. Příběh Íránu, Mongolska a Turecka

Martin Rajniš (1944 - 2020), architekt, profesor, sledoval vztah architektury k přírodě a společnosti, pracoval novou dominantu pro svaté město Jeruzalém - umělecký objekt dřevěné rozhledny Ester ve tvaru kvetoucího kaktusu v zahradě kulturního centra Hansen House a to zdarma, jen za cenu výrobních nákladů (6 mil. Kč, sbírku pořádalo Mezinárodní křesťanské velvyslanectví Jeruzalém - ICEJ), (autor publikace s mladým architektem a jeho kolegou Tomášem Brixem diskutoval v jejich ateliéru do 4 hodin ráno, zejména o podobě Václavského náměstí a oba stáli u zrodu České komory architektů)

Blanka (Kyselová) Matragi (1953), módní návrhářka, šaty pro královské rodiny a ropné magnáty v Perském zálivu, umělecké špeky a sklo, žije v Libanonu

Miroslav Bárta (1969), profesor, egyptolog, archeolog, prohlašuje že naše civilizace je na pokraji kolapsu. Autor řady publikací o vývoji civilizací, např.: Kolaps a regenerace, K neolitickým počátkům staroegyptské mytologie a symbolismu, Život a smrt ve stínu pyramid, Něco překrásného se končí: kolapsy složitých soustav - příčiny, průběh a následky

V Oděse (ukrajinský přístav) od r. 2000 působí krajanský spolek Česká rodina (hudební skladatel a dirigent Josef Přibík (1855-1937) tam žil 43 let a v r. 1875 zde pobýval Svatopluk Čech).

B. PŘEHLED ROSTLIN / SURVEY PLANTS

Motto: Zelené autotrofní rostliny jsou základnou pyramidou života, na jejímž vrcholu stojí člověk.

Václav Větvicka

B.1. POZNÁMKY K SEZNAMU ROSTLIN / COMMENTS TO CHECKLIST

B.1.1. Celkový pohled na biodiverzitu, struktura zpracování publikace / General view of biodiversity, structure of the publication treatment

Počet druhů rostlin na Zemi se odhaduje až na 500 tisíc, přičemž řada z nich nebyla doposud popsána. Počet druhů rostlin ve Středozeří v užším pojetí (s.s.) je asi 20 tisíc, v širším pojetí (s.l.) je asi 30 tisíc, počet druhů ve zde vymezeném území Eurasie je možno odhadnout na 100 tisíc druhů. V polárních oblastech Arktidy a Antarktidy žije asi 2 tisíce rostlin.

V Mexiku se vyskytuje asi 30 tisíc druhů rostlin, v České republice se vyskytuje přibližně 3 tisíce druhů rostlin. Díky ideologicky vnutené výrobě virtuální kulisové „divočiny“ bezzásahovými přírodními procesy, bez ohledu na vzrůstající stresové faktory klimatických změn, se velmi rychle snižuje ekologická stabilita, zejména vodohospodářská udržitelnost a dochází k rozsáhlému vymírání množství druhů s omezenou ekologickou validitou. Bitevním polem se zatím stala Šumava, kde došlo k fatální disturbanci hřebenových smrčů v délce 40 km. při potlačení potřebného světově vědeckého biotopového asistenčního managementu včetně mitigačních a managementových opatření. Dochází také k vysušování / aridizaci Šumavy, zejména cenných biotopů rašelinišť a tím i vodních zdrojů a retenčních objemů.

Zpráva State of the World's Plants / Stav rostlin ve světě z r. 2015 konstatuje, že více než pětina současných druhů ve světě hrozí vyhubení a zánik. Je to v důsledku výrazných změn zemského povrchu, způsobených především (zemědělskou) kultivací, chorobami a částečně i klimatickými změnami. Největší problémová území jsou

- a) deštné pralesy Amazonie, jejichž porosty rychle mizí
- b) Austrálie, která byla antropogenně devastována
- c) Čína, s rozsáhlými historicky devastovanými plochami zemědělských nížinných toků a trvale vzrůstajícími exploatačními požadavky.

Nejmenovány byly rozsáhlé pouštní oblasti a jejich rychlé narůstání.

Ve studii bylo zdokumentováno několik desítek tisíc „užitečných“ rostlin lékařsky, potravinářsky, krmivářsky či energeticky, nebo jako výrobní materiály.

Obecně je možno říci, že lidový i vědecký zájem, včetně sdělovacích prostředků, je zejména o zoologické druhy, přičemž jsou opomíjeny botanické taxony a zejména vegetační společenstva, která jsou však základem jak pro existenci zoologických druhů, tak člověka ! To se projevuje i v ekologické destabilizaci Země, zejména v důsledku deforestace, denaturace a desertifikace a vzrůstající neobyvatelnosti .

Seznam rostlinných taxonů koncipován jako „lidový“. proto:

- je uspořádán podle vědeckého členění - abecedně podle latinských / vědeckých názvů jednotlivých rodů a v nich abecedně podle vědeckého označení druhů
- je uváděn přehled základních a významných druhů s jejich výskytem, charakteristikami a využitím

- u jednotlivých taxonů je jako první uváděn vědecký (latinský) název podle posledního (stabilizovaného) označení, příp. je doplněn synonymem (v závorce), český název je uváděn za pomlčkou,
- u jednotlivých taxonů vedle vědeckého - latinského označení, není uveden autor
- české označení je uváděno v české výslovnosti (foneticky) – což je ve světě běžné, oproti domácímu obvyklému přepisu (transkripci).
- abecední uspořádání seznamu prioritně vychází z mezinárodního vědeckého označení taxonů, pouze respektuje české pojetí u pořadí písmene „ch“ (tedy nezařazuje ho k písmenu „c“).

Celkové systematické členění rostlin dlouhodobě vycházelo z morfologické podobnosti jednotlivých druhů (ale i botanické binomické nomenklatury a pojmu druh, jako základní jednotky přirozené soustavy organismů), založené C. Linnéem (v díle *Systema naturae*) z r. 1735, v současnosti se vytvářejí moderní systémy genetické příbuznosti. Protože ani jeden není zcela platný, jsou v následujícím seznamu sledovány provázanosti mezi jednotlivými původně i nově uváděnými čeleděmi rostlin. Uváděny jsou i některá názvoslovná homonyma, t.j. stejné názvy, jež jsou používány pro zcela jiný taxon živočišné říše (botanický i zoologický taxon).

Ve vazbě na genetiku došlo a dochází k rozsáhlým taxonomickým změnám morfologické a molekulární klasifikace. Moderní taxonomický systém založený na molekulárně biologických metodách vytvořila skupina autorů zvaná Angiosperm Phylogeny Group - APG.

Poslední je aktualizace APG IV, která je zde reflektována.

Přehled dosavadních základních taxonomických změn:

„Pohlčené“ čeledi:

Aceraceae, Hippocastanaceae do **Sapindaceae**
 Asclepiadaceae do **Apocynaceae**
 Callitrichaceae, Hippuridaceae, Globulariaceae do **Plantaginaceae**
 Corylaceae do **Betulaceae**
 Hydrophyllaceae do **Boraginaceae**
 Chenopodiaceae do **Amaranthaceae**
 Lemnaceae do **Araceae**
 Najadaceae do **Hydrophyllaceae**
 Pyrolaceae, Monotropaceae, Empetraceae do **Ericaceae**
 Tiliaceae do **Malvaceae**
 Trapaceae do **Lythraceae**

„Rozdrobené“ čeledi:

Liliaceae s.l. (drobeny vícekrát): Liliaceae s.s. (ERzyhronium, Fritillaria, Gagea, Tulipa aj.), Alliaceae (Allium s.l.), Asphodelaceae (Anthericum, Asphodeline, Paradisea aj.), Colchicaceae (Colchicum, Sternbergia), Hemerocallidaceae (Hemerocallis), Melanthiaceae (Veratrum, asi i Paris), Nartheciaceae (Narthecium), Asparagaceae (Asparagus, Convallaria, Maianthemum, Polygonatum, Ruscus), Anthericaceae /Anthericus), Hyacinthaceae /Muscari, Ornithogalum, Scilla), Tofieldiaceae (Tofieldia)

Loniceraceae (část. fúze s Adoxaceae): Adoxaceae (Adoxa, Sambucus, Viburnum), Caprifoliaceae s.s. (Lonicera, Symphoricarpos), Biervilleaceae (Weigela), Linnaeaceae (Linnaea)

Scrophulariaceae (fúze s drobnými čeleděmi): Scrophulariaceae s.s. (Scrophularia, Verbascum, Buddleja), Orobanchaceae (Euphrasia, Melampyrum, Pedicularis, Rhinanthus)

Nová čeleď: Drosophyllaceae

Přesunutá rody:

Acorus do Acoraceae, Celtis do Cannabaceae, Hydrocotyle do Araliaceae, Viscum do Santalaceae.

V následujícím seznamu rostlinných taxonů je sdílen nový, zcela aktualizovaný Klíč ke květeně České republiky, Academia Praha 2019 - Kaplan Z. (ed.) a také trvale doplňovaný soupis Botany.cz. V díle Eurasie jsou uvedeny všechny rostliny České republiky. Seznam rostlin v tomto díle je sestaven abecedně podle vědecké nomenklatury, v díle Eurasie po jednotlivých čeledích a abecedně taxony v nich začleněné, a to dle posledního současného taxonomického členění. Pro domácí orientaci se doporučuje používat také díl Středozeří, neboť teplotně a vlhkostně (aridizace) se přibližujeme ke Středomoří (na čemž se úspěšně podílí politicky prosazená, zločinná ideologická bezzásahovost, k výrobě virtuální divočiny).

U jednotlivých taxonů uvedených v abecedním pořadí byly sledovány zejména následující významné a zajímavé údaje:

- aktuální latinský a český název, významné synonymum, příp. anglický název či obchodně tržní ekvivalent, přibližný český ekvivalent (často nebyl vytvořen či je neustálený)
- původní oblast výskytu (pův.), severoamerický taxon je podtržen, národní stromy států USA kurzivou
- rozšíření a introdukce taxonu zejména v ČR a Evropě, příp. rok zavedení taxonu do kultury (v závorce, např. 1824 Sychrov, 1848 Chudenice)
- příp. pěstitelská charakteristika v ČR: A - letnička (annuela), B - dvouletka (bienna), P - trvalka (perena), S - skalnička, D - dřevina
- geografické rozšíření
- endemitní a reliktní výskyt
- invazivnost a expanzivnost, příp. "zplaňování" z pěstebních kultur
- vegetační charakteristika (např. stálozelená dřevina, liána, bylina)
- základní ekologická valence taxonu, biotop
- případný výskyt v ČR (vč. zavlečení, užitkového, okrasného či sbírkového pěstování)
- ochrana a ohrožení druhu
- využití druhu či jeho produktu.

Mezinárodní konvence CITES stanovila seznam ohrožených taxonů, s kterými je zakázáno obchodovat (ČR je signatářskou zemí).

Sestavovatel přehledu rostlin využili jak dostupné literatury, tak poznatků z velké části zde navštívených zemí. Předností autorů je dlouhodobé prožívání vývoje jak domácí, tak světové přírody, jejich nezávislost a tedy možnost říkat pravdu. Podrobnější a další informace jsou na webových stránkách.

V následujícím seznamu rostlinných taxonů je sdílen nový, zcela aktualizovaný Klíč ke květeně České republiky, Academia Praha 2019 - Kaplan Z. (ed.) a také trvale doplňovaný soupis Botany.cz. Seznam je sestaven abecedně podle vědeckého označení, v díle Eurasie pak po jednotlivých čeledích a abecedně taxony v nich začleněné, a to dle posledního současného taxonomického členění.

Celkové současné genetické klasifikace rostlin dle APG IV v jednotlivých čeledích je uvedena v díle VII - Eurasie.

Seznam vegetačních druhů je postupně doplňován a upřesňován. Celkové závěry Udržitelného vývoje světových regionů jsou uvedeny v díle VIII Světový přehled a IX Závěry.

Vlastní přehled rostlin bude vzhledem ke své obsáhlosti přiložen do publikace na datovém nosiči CD.

B.1.2. Seznam použitých zkratk / List of Abbreviations

Vzhledem k informační rozsáhlosti sledované květeny, byl přehled tvořen úsporně a zkratkovitě. U jednotlivých taxonů uvedených v abecedním pořadí jsou sledovány zejména následující významné a zajímavé údaje:

- aktuální latinský a český název, významné synonymum, příp. obchodně tržní ekvivalent, přibližný český ekvivalent (často nebyl vytvořen či je neustálený), příp. anglický či místní název
- původní oblast výskytu, introdukce
- geografické rozšíření (zejména ve sledovaném území)
- endemitní a reliktní výskyt
- invaznost, expanzivnost, "zplaňování" z pěstebních kultur
- případný výskyt v ČR (vč. zavlečení, užitkového, okrasného či sbírkového pěstování)
- ochrana a ohrožení druhu (Červený seznam)
- vegetační charakteristika
- specifická biotopu
- využití druhu či jeho produktu.

Zkratka	CZ	EN
§A	zákonem chráněná rostlina Rakouska	protected plant in Austria
§AL	zákonem chráněná rostlina Albánie	protected plant in Albania
§AND	zákonem chráněná rostlina Andorra	protected plant in Andorra
§B	zákonem chráněná rostlina Belgie	protected plant in Belgium
§BG	zákonem chráněná rostlina Bulharska	protected plant in Bulgaria
§BH	zákonem chráněná rostlina Bosny a Hercegoviny	protected plant in Bosnia and Herzegovina
§BY	zákonem chráněná rostlina Běloruska	protected plant in Belarus
§CZ	zákonem chráněná rostlina České republiky (vyhl. č. 395/1992 Sb.)	protected plant in Czech (notification of ministry no. 395/1992 Sb.)
§D	zákonem chráněná rostlina Německa	protected plant in Germany
§DK	zákonem chráněná rostlina Dánska	protected plant in Denmark
§E	zákonem chráněná rostlina Španělska	protected plant in Spain
§F	zákonem chráněná rostlina Francie	protected plant in France
§FIN	zákonem chráněná rostlina Finska	protected plant in Finland
§GB	zákonem chráněná rostlina Velké Británie	protected plant in Great Britain

§GR	zákonem chráněná rostlina Řecka	protected plant in Greece
§H	zákonem chráněná rostlina Maďarska	protected plant in Hungary
§HR	zákonem chráněná rostlina Chorvatska	protected plant in Croatia
§CH	zákonem chráněná rostlina Švýcarska	protected plant in Switzerland
§I	zákonem chráněná rostlina Itálie	protected plant in Italy
§IRL	zákonem chráněná rostlina Irska	protected plant in Ireland
§ISL	zákonem chráněná rostlina Islandu	protected plant in Island
§L	zákonem chráněná rostlina Lucemburska	protected plant in Luxembourg
§LT	zákonem chráněná rostlina Litvy	protected plant in Lithuania
§LU	zákonem chráněná rostlina Lotyšska	protected plant in Latvia
§M	zákonem chráněná rostlina Malty	protected plant in Malta
§MK	zákonem chráněná rostlina Makedonie	protected plant in Macedonia
§MNE	zákonem chráněná rostlina Černé Hory	protected plant in Montenegro
§N	zákonem chráněná rostlina Norska	protected plant in Norway
§P	zákonem chráněná rostlina Portugalska	protected plant in Portugal
§PL	zákonem chráněná rostlina Polska	protected plant in Poland
§RKS	zákonem chráněná rostlina Kosova	protected plant in Kosovo / Kosovo and Metohija
§RO	zákonem chráněná rostlina Rumunska	protected plant in Romania
§RUS	zákonem chráněná rostlina Ruské federace	protected plant in Russia
§S	zákonem chráněná rostlina Švédska	protected plant in Sweden
§SK	zákonem chráněná rostlina Slovenska	protected plant in Slovakia
§SLO	zákonem chráněná rostlina Slovinska	protected plant in Slovenia
§SRB	zákonem chráněná rostlina Srbska	protected plant in Serbia
§TR	zákonem chráněná rostlina Turecka	protected plant in Turkey
§UA	zákonem chráněná rostlina Ukrajiny	protected plant in Ukraine
10/100	počet rodů / počet druhů (předpokládaný v čeledi)	number of genera/species (assumed in family)
afrodizik	afrodiziakální účinky	aphrodisiac effects
alkal	s obsahem alkaloidů	contains alkaloids
alkohol	alkoholická	alcoholic
Arábie	Arabský poloostrov	Arabian Peninsula
arch	archeofyt	archeofyt
arid	aridní	arid

arom	aromatická	aromatic
atrakt	atraktivní	attractive
Bern	rostlina seznamu „Bernské úmluvy“ o ochraně nejvýznamnějších rostlin Evropy	a plant protected by the Bern Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats
B+H	Bosna a Hercegovina	Bosnia and Herzegovina
bible	rostlina uváděna v bibli	
BR	biosférická rezervace UNESCO	biosphere reserve UNESCO
býv	bývala	used to be
BZ	botanická zahrada	botanic (botanical) garden
Ca	vápnité substráty	lime stone (calcit) substrates
cibul	cibulovitá rostlina	bulbous plant
cirkumpol	cirkumpolární (obtočnově)	circumpolar
CIT	ohrožený taxon, s kterým je zakázáno obchodovat	endangered taxon, dealing forbidden
cv	kultivar / kulturní „odrůda“	cultivar
červ	červená	red
ČH	Černá Hora	Monte Negro
ČR	Česká republika	Czech republic
degrad	degradovaná	degraded
dešt	deštné	rain (adj.)
deštník	deštníkovitá koruna	umbrella-crown (of a tree)
domest	domestikovaná rostlina	domestic plant
dřevn	dřevnatá rostlina	ligneous (woody) plant
domest	domestikovaná rostlina	domestic plant
dřevn	dřevnatá rostlina	ligneous (woody) plant
dvoud	dvoudomá rostlina	dioecious plant
efemer	efemerní (časně na jaře vyrůstající a vykvétající)	ephemeral
end	endemitní rozšíření	endemic spread
epif	epifitní růst	epiphyte grow
eukalypt	eukalyptové porosty	eucalyptus stands
evr	evropská	european
exp	expanzivní	expansive
ferment	fermentovaná	fermented
GB	Velká Británie	Great Britain

glac	glaciální relikt	glacial relict
H	Maďarsko	Hungary
Havaj	Havajské ostrovy	Hawaiian Islands
hlízn	hlíznatá rostlina	tuberose plant
hrnk	hrnkově pěstovaná	pot grown
humoz	humózní půdy	humic soils
CHKO	chráněná krajinná oblast (v ČR)	landscape park (in Czech)
ins	insekticidní účinek	
intr	introdukovaná	introduced
inv	invazivní rozšiřování rostliny (v závislosti na lokalitě)	invasive spread
j	jih	south
JAm	jižní Amerika	South America
JAR	Jihoafrická republika	South Africa (RSA)
jed	jedovatá	toxical
jez	jezero	lake
Jugo	býv. Jugoslávie	former Yugoslavia
jev	jihovýchodní	south-east
kamen	kamenitý	rubbly, stony
karant	karanténní	quarantine, detention
Karibik	Velké a Malé Antily	
kbelík	kbelíkově pěstovaná	bucket grown
keř	keřovitý	shrubby
koberc	kobercovité rozšiřování	carpet spreading
kosmopol	kosmopolitní rozšíření	cosmopolitan spread
kult	kulturní rostlina	cultural plant
kv	květ	flower, blossom
humoz	humózní půdy	humic soils
CHKO	chráněná krajinná oblast (v ČR)	landscape park (in Czech)
intr	introdukovaná	introduced
inv	invazivní rozšiřování rostliny (v závislosti na lokalitě)	invasive spread
j	jih	south
JAm	jižní Amerika	South America
JAR	Jihoafrická republika	South Africa (RSA)

jed	jedovatá	toxical
jez	jezero	lake
Jugo	býv. Jugoslávie	former Yugoslavia
juv	jihovýchodní	south-east
kamen	kamenitý	rubbly, stony
karant	karanténní	quarantine, detention
kbelík	kbelíkově pěstovaná	bucket grown
keř	keřovitý	shrubby
koberc	kobercovité rozšiřování	carpet spreading
kosmopol	kosmopolitní rozšíření	cosmopolitan spread
kult	kulturní rostlina	cultural plant
kv	květ	flower, blossom
lahv.	lahvovitý kmen	bottle stem
léč	léčivé látky	curative (medical) substances
letnička	jednoletá rostlina	annual plant
likv	likvidován	liquidated
list	listnatá	broadleaved, deciduous
masožr	masožravá rostlina	carnivorous plant
monzun	monzunový	monsoonal
NAT	rostliny chráněné v soustavě NATURA 2000	plants protected in the systém NATURA 2000
NATm	rostliny chráněné v soustavě NATURA 2000 - druhy Makaronésie	plants protected in the systém NATURA 2000 - species of Macaronesia
nejv	největší	greatest, biggest, largest, maximum
neopad	neopadavé	evergreen
NP	národní park	national park
NPŠ	Národní park Šumava	Šumava National Park
NZ	Nový Zéland	New Zealand
obiln	obilnina	cereal
obv	obvykle	usually, commonly
odden	oddenkatá rostlina	rhizome plant
odnož	odnožující růst	sucker (stolon, tiller) grow
ohr	ohrožená rostlina	endangered plant
ojed	ojediněle rostoucí rostlina	sporadically
okr	okrasně pěstovaná rostlina	decorative plant

olejn	olejnina	oil plant
opad	opadavá rostlina	deciduous plant
ovoc	ovocná rostlina	fruit plant
ovy	ostrovy	islands
parazit	parazitická rostlina	parasitic plant
persp.	perspektivní rostlina	perspective plant
pěst	pěstovaná rostlina	grown plant
pionýr	pionýrská rostlina	pioneer plant
písč	písčité lokality	sand localities
plant	plantážnický pěstovaná	plantation grown
pobř	pobřežní	littoral, coastal
podz	podzemní	hypogean
poléh	poléhavý růst	procumbent (decumbent) grow
popín	popínavá rostlina	climber (plant)
PR	přírodní rezervace	natural reserve
př.n.l.	před naším letopočtem	before Christ
pův	původní areál,	original area (eventually primary locality)
rašel	rašelinné lokality	peaty localities
rekr	rekreační	recreational
rel	relikt	relict
RF	Francie	France
ruđer	ruđerální lokality	ruderal localities
s	sever	north
salát	salátová	salad
SAm	severní Amerika	North America
sbírk	sbírkově pěstovaná	grown to collect
sec	druhotné (sekundární) rozšíření (výskyt)	secondary spread (presence)
skaln	skalnaté lokality	rocky
skleník	skleníkově pěstovaná rostlina	hothouse growing plant
Smar	druhy zvláštního zájmu evropské soustavy Smaragd	species of special interest in european network Emerald (Smaragd) Smaragd
Smar-m	druhy zvláštního zájmu evropské soustavy Smaragd v oblasti Makaronézie	species of special interest in european network Emerald (Smaragd) - Macaronesia
SP	Španělsko	Spain
SRN	Německo	Germany

st.	století	century
stáloz	stálozelená rostlina	evergreen plant
stř	střední	middle
subtr	subtropická rostlina	subtropical plant
sukc	sukcesně (bezzásahovým zarůstáním)	succession
sukul	sukulentní	succulent
škrobn	škrobnatá	amylaceous
štěrk	štěrkovité	gritty, gravelly
TanŠan	Ťan-šan	Tian Shan
TČM	tradiční čínská medicína	tradicional chinese medicine
TČM	tradiční lidová medicína	tradicional people medicine
temperát	temperátní oblast	temperate area
text	textilní	textile
tox	toxická	toxic
travn	travnatý	grass, grassy
trn	trnitá rostlina	thorn plant
trop	tropická rostlina	tropical plant
trsn	trsnatá rostlina	tuft plant
třetih	třetihorní rostlina	tertiary (cenozoic) plant
TTP	trvalé travní porosty	permanent grasslands
užit	užitkově pěstovaná	utility grown
v	východ	east
vavřín	vavřínové	laurel (bay)
vč	včetně	including
vit	vitamin	vitamin
vytrv	vytrvalá bylina (trvalka)	everlasting herb
vzác	vzácný výskyt	rare presence
x	hybrid	hybrid
z	západ	west
zámec	zámecký	manor ~ (of a château)
zavl	zavlečená rostlina	introduced, alien, non-indigenous plant
žl	žluté	yellow

B.2. CÉVNATÉ ROSTLINY / TRACHEOPHYTA

Celkové systematické členění dlouhodobě vycházelo z morfologické podobnosti jednotlivých druhů (ale i botanické binomické nomenklatury a pojmu druh, jako základní jednotky přirozené soustavy organismů), založené C. Linnéem (v díle *Systema naturae*) z r. 1735, v současnosti se vytvářen moderní molekulární systém genetické příbuznosti. Protože ani jeden není zcela platný, jsou v následujícím seznamu sledovány provázanosti mezi jednotlivými původně i nově uváděnými čeleděmi rostlin. Uváděny jsou i některá názvoslovná homonyma, t.j. stejné názvy, jež jsou používány pro zcela jiný taxon živočišné říše (botanický i zoologický taxon).

Podrobnosti současného nového taxonomické začlenění jednotlivých druhů v čeledích členění jsou uvedeny v díle Eurasie pro Acanthaceae, Amaranthaceae, Amaryllidaceae, Apiaceae, Apocynaceae, Asteraceae, Boraginaceae, Brassicaceae, Campamulaceae, Caryophyllaceae, Cistaceae, Crassulaceae, Cyperaceae, Dipterocaspaeae, Lamiaceae, Malvaceae, Orchidaceae, Potamogetonaceae, Primulaceae, Ranunculaceae, Cyperaceae, Dipterocarpaceae, Ericaceae, Euphorbiaceae, Fabaceae, Gentianaceae, Iridaceae, Lamiaceae, Malvaceae, Orchideaceae, Potamogetonaceae, Primulaceae, Ranunculaceae, Restoniaceae, Rosaceae, Rubiaceae, Sapindaceae, Scheuzeriaceae, Solanaceae, Thymeleacea.

V následujícím seznamu jsou následně uváděny cévnaté rostliny / Tracheophyta, ale je zde uvedeno i několik běžnějších „nižších, necévnatých“ rostlin.

Aaronsonia (Aaronsohnia) - **aronsonya**, Asteraceae

- factorowsky - , Palestina, Izrael

Abelmoschus - **ibiškovec**, **abelmoschus**, proskurník, Malvaceae, 16 druhů,

- esculentus - jedlý, okra, Indie, Afrika - Egypt, Jordánsko, Bosna a Hercegovina, stará kulturní bylina, nezralé plody jako zelenina,

Abies - **jedle**, **abies**, Pinaceae, 50 druhů, mírné pásmo s. polokoule, hory chladných oblastí, zejména Čína a SAm, hory Guatemala, hory Alžírsko, neopadavé jehličnany,

- alba - bělokora, Středozeří, Itálie, ČR, BG

- cephalonica - řecká, (kefalonská, Greek Fir), Středozeří, třetihorní relikt, v. Středozeří, end hory Řecko, Makedonie, Turecko, BG (hory), var. graeca - Troja, ostrovy Euboia a Kephallonia, Červený seznam - ohrožena, ČR sbírk

- cilicica - cilicijská, (Cilicia Fir), pův. Malá Asie, end Turecko - hory Taurus, Antitaurus, Amanus, Sýrie, Libanon, horské lesy, Kypr, Sicílie, Středozeří,

- equi-trojani - trojská, pův. z. Malá Asie, pohoří Ida 1300 - 1800 m

- marocana (pinsapo ssp. marocana) - marocká, s. Maroko (pohoří Rif), Alžírsko, Červený seznam

- nebrodensis - sicilská, end Sicílie (hory - 31 stromů), třetihorní relikt, Červený seznam, Bern, IUCN kriticky ohrožená, projekt na její rozšíření, Maroko, 5-15 m, kmen d až 1 m, okr

- nordmanniana - kavkazská, v. Evropa, Kavkaz, hory Turecka a Arménie u Černého moře 800 - 2000 m, následně Středozeří, výška 85 m, ČR intr, ojedinele okr pěst, v Americké zahradě u Chudenic až exp

- nordmanniana ssp. equitrojani - kavkazská e., horské lesy z. Turecko, Červený seznam

- numidica - alžírská, (numidská), třetih relikt, pův. hory sv. Alžírsko (Kabylei), dále s. Afrika: Tunisko, Egypt, Červený seznam, ohrožena, na živé ploty

- pinsapo - španělská, třetih relikt, pův. jv. Španělsko (Andalusie), Maroko, (2 variety), Středozeří, suché horské svahy, Červený seznam, ČR intr sbírk, Klenová , okr

- x borisii-regis, (alba x cephalonica, macedonica) - makedonská, Makedonie, Řecko, hory Bulharska, Olymp. ostrov Thaos, Turecko, Albánie, okr, ČR

- x bornmuelleriana (cephalonica x nordmanniana) - bornmüllerská, (turecká), j. Černomoří, Turecko, Malá Asie

Abutilon - **mračňák**, **abutylon**, podslunečník, Malvaceae, cca 150 druhů, tropy a subtr Afriky, Asie,

Austrálie a Ameriky, převážně jižní, většinou neopad dřeviny či byliny, okr

- bidentatum - Egypt, poušť, Arabie, trop. Afrika, Pákistán, Indie, Čína

- fruticosum - keřovitý, pěst oázy Palestina, Izrael
- megapotamicum (vexillarium) - riograndenský, (Trailing Abutilon, Chinese Lantern, Chinese Bell Flower), pův. JAm, Argentina, Uruguay, poloopad. keř, okr subtr
- pannosum (glaucum) - Egypt, Sudán, Nigérie, Senegal, Tanzanie, Izrael, Palestina, Írán, Irák, Afghánistán, Indie, sucho
- theophrasti - Theophrastův, („čínská juta“), Středozeří, Makaronésie, pův. v. Středozeří, pěst textilní, semena 20 % oleje, okr, léč, TLM, ČR zavlečen
- x hybridum - hybridní, („pokořový javor“, Flowering Maple, Parlor Maple, Indian Mallow), pův. JAm - Brazílie, poloopad. keř, okr subtr a tropy

Acacia - kapinice, akácie, akátovník, Fabaceae, Mimosaceae, cca 1500 druhů, tropy a subtr, polopouště a pouště, převážně Austrálie (asi 950 druhů) a Afrika a také Amerika a Polynésie, některé rychle rostoucí, dřeviny exp a inv, pěst i pro dřevo

- albida - bělostná, pův. Austrálie, intr Středozeří, BG, Kypr
- cultiformis - trojboká, (nožovitá, Knife Acacia), pův. v. a jv. Austrálie, keř, okr, intr Středozeří
- cyanophylla - fialová, (Blue-leaved Acacia), pův. Austrálie, intr. Kypr, Malta
- cyclops - dvouhlávková, (obrovská), pův. jz. a j. Austrálie, okr, intr Středozeří, Kypr, Kanárské ostrovy, Madeira
- dealbata - bělavá, (stříbřitá, sivozelená, Silver Wattle, Mimosa), pův. jv. Austrálie a Tasmánie, strom 15-20 m, okr subtropy, intr Středozeří, Portugalsko, Itálie, Kypr, Madeira, třísloniny
- farnesiana - česnekova, (Farnesova, "mimosa", Sweet Acacia, Spruge Tree), pův. trop. Amerika - jih USA, stř. Amerika, Argentina), trnitý keř. strom 5 - 8 m. okr subtropy, intr. Středozeří, Francie, Egypt, Alžírsko, Maroko, Madeira, aromatická, vonné žluté květy, na zimní výzdobu interiérů, inv, ČR obchodní dovoz
- gummifera - pryžonosná, Středozeří,
- karroo (horrida) - dlouhotrnná, (Sweet Thorn, Karroo Thorn, Allthorn Tree Acacia), pův. j. Afrika, trnitý keř 8-12 m, okr subtr, intr jz. Středozeří
- longifolia - dlouholistá, (Sydney Golden Wattle, Sallow Wattle), pův. v. a j. Austrálie, Tasmánie, strom 6-10 m, okr subtr, intr Středozeří
- mearnsii - Mearnsova, (Black Wattle), Středozeří, Makaronésie, intr. levady Madeira
- melanoxylon - černodřevá, (Blackwood Acacia), pův. Austrálie a Tasmánie, intr. Středozeří, Madeira, inv
- nilotica - nilská, Egypt, Sudán, blízký Východ
- origena - s. Afrika, Arábie
- podalyriifolia - podalyrolistá, (Pearl Acacia, Queensland Silver Wattle), pův. Austrálie, keř, okr subtropy, intr Středozeří
- pravissima - dvoužilná, pův. z. Austrálie, intr Středozeří
- raddiana - paprscitá, Arábie (Sinai), Egypt, Sahara, Palestina, Izrael, bible, Izraelité z ní postavili Archu úmluvy
- retinodes (floribunda) - pryskyřičnatá, pův. z. Austrálie, intr Středozeří, Itálie, v j. Africe inv, okr Palestina, Sýrie
- saligna (cyanophylla) - vrbovitá, (Australian Weeping Wattle, Green Wattle, Port Jackson Wattle, Blueleaf Wattle), pův. z. Austrálie, strom 4-8 m, okr subtropy, intr Kanárské ostrovy
- tortilis - pokroucená, (zatočená, zkroucená, svinutá, Sweet Thorn Karroo, Umbrella Thorn, Israeli Babul), pův. j. od Sahary, Egypt, Alžírsko, S/dán, Nigérie, Senegal, trop. v. Afrika, Arábie, Palestina, Izrael, j. Asie, trnitý keř. strom, plochá deštník. koruna, suché křovinaté savany a polopouště, okr subtropy, trnité ploty, rychle roste, intr Středozeří - s. Afrika, Indie

Acaena - acéna, bedrnička, plazilka, převážně stále zelené, poléhavé polokeřiky, Rosaceae, cca 100 druhů, s. polokoule, otevřená stanoviště, vyšší polohy, hlavně NZ a JAm, okr

- microphylla - drobnolistá, (Small-leaf Acaena), pův. NZ, polokeř 5 cm, intr okr ČR

Acalypha - palnice, akalyfa, Euphorbiaceae, cca 430 druhů, tropy a subtr, stáloz. keře a polokeře, savany,

- hispida - srstnatá, (kočičí ocásek), keř, pův. Indie, okr j. Evropa, ČR skleník
- wilkensiana - Wilkesova, (Copen Leaf, Fire Dragon, Jacob's Coat, Beefsteak Plant, Cooperleaf, Plant Chenille, Joseph's Coat, kočičí ocásek), pův. Tichomoř ovy, Fidži, suchozemský keř 3-5 m, pěst. okr tropy a subtr, intr Kanár ovy

Acantholimon - ježourek, ostnatec, akantolimon, ježatec, Plumbaginaceae, 350 druhů, Středozeří, jv.

Evropa, Západní až Střední Asie, hory, stáloz. polštářov. polokeře,

- acerosum - Turecko

- androsaceum - pochybkovitý, Řecko, ČR sbírk skalnička
- armenum - arménský, Arménie, Írán, Malá Asie
- glumaceum - plevnatý, Arménie
- kotschii - Kotschův, Malá Asie
- lycopodioides - hory Tádžikistán, Afghánistán, Pákistán, s. Indie, sz. Čína
- olivieri - Olivierův, Arménie
- ulicinum - hlodášovité, v. Středozezemí, Balkán až Malá Asie,
var. creticum - Kréta, var. Iyaconicum - Malá Asie, var. purpurascens - v. Středozezemí

Acanthophoenix - akantofénix, Arecaceae, *Aceraceae*, Palmaceae, 1 druh

- rubra - červený, Maskarény, pobřežní lesy

Acanthus - paznehtík, akantus, Acanthaceae, 30 druhů, tropy Afriky, Asie a Středozezemí, vytrv. byliny a keře

- balcanicus - balkánský, pův. Balkán
- campestre - babyka, (polní), j. Evropa, Malá Asie, Írán, Kavkaz, s. Afrika
- hungaricus - maďarský, Balkán, Rumunsko, Bulharsko, Makedonie, Albánie, Řecko, křoviny, okr Evropa
- mollis - měkký, (Bear's Breeches), z. a centrální Středozezemí, od Španělska po Řecko, Itálie, Sardinie, Malta, Albánie, Turecko, Makaronésie - Kanárské ostrovy, Madeira, s. Afrika, Alžírsko, Maroko, jz. Asie, úhory, u cest, pastviny, stinná místa, okr, ČR
- monspessulanum - montpeliérský, (francouzský), pův. Balkán - vrchoviny, Středozezemí, sz. Afrika
- obtusatum - neapolský, Itálie, Sicílie, Balkán, Korsika, s. Afrika
- obtusifolium - okrouhlostý, (tupolistý), v. Středozezemí, Kypr, Libanon, Palestina, Izrael
- spinosus - ostnitý, (trnitý), pův. centrální Středozezemí, Španělsko, Balkán, Itálie, Řecko, Kréta, Alžír, egejská oblast, motiv korintské sloupy, okr. ČR
- syriacus - syrský, Sýrie, Palestina, Izrael

Acca (Feijoa) - aka, fejchoa, Myrtaceae, 3 druhy

- sellowiana - Sellowova, (vranečkolistá, Pineapple Guava), pův. JAm, intr Středozezemí, keř ovoc strom (nakyslá dužnina)

Acer - javor, acer, Sapindaceae, (Aceraceae), 150 druhů, mírný až subtr. pás s. polokoule, většina druhů pochází z v. Asie, zejména z Číny (80 druhů), Japonska (20 druhů), v. části Himálaje, 9 druhů je domácích v SAm a několik v Evropě, převážně stromy, příp. keře, pěst. okr v Evropě zejména „japonské“ (asi 200 kultivarů vyšlechtěna v Japonsku),

- campestre - babyka, (polní), Středozezemí, j. Evropa – Španělsko, Francie, Itálie, Jugoslávie, BG, H, Řecko, Turecko, Malá Asie, Írán, Kavkaz, s. Afrika, Makaronésie, ČR - teplé lokality
- cappadocicum - kolchický, (kapadocký), Malá Asie, Kavkaz, Írán až z. Asie - Himálaj
- heldreichii - řecký, (Heldreichův), Řecko, Černá Hora, Itálie, Balkán, Přední Asie, horské lesy, §SRB
- hyrcanum - hyrkánský, (balkánský), jv. Evropa, Balkán, Malá Asie, Krym, Kavkaz, horské lesy
- intermedium - prostřední, §SRB
- lobelii - Lobelův, j. Itálie, horské lesy
- monspessulanum - francouzský, (montpeliérský, Montpellier Maple), Středozezemí, pův. Balkán, j. Evropa, celý mediterán, Sardinie, sz. Afrika, Malá Asie, Kavkaz, Írán, vrchoviny, ČR sbírk
- negundo - jasanolistý, inv stf. Evropa, Itálie, ČR
- obtusatum - neapolský, pův Středozezemí, Itálie, Sicílie, Balkán, Korsika, s. Afrika
- obtusifolium - okrouhlostý, (tupolistý), v. Středozezemí, Kypr, Libanon, Sýrie, Palestina, Izrael, keř. stromek
- opalus - italský, jz. Evropa, Španělsko, RF, Karoko, Alžírsko
- opulus - kalinolistý, z. Středozezemí, jv. a jz. Evropa
- palmatum - dlanitý, Itálie
- platanoides - mléč, (mléčný), Evropa, Malá Asie, Kavkaz, Iran, inv, ČR
- pseudoplatanus - klen, (evropský javor, European Sycamore), středoevropský florelement, pův. stf. a j. Evropa, Středozezemí, Itálie, Makaronésie, Kavkaz, Malá Asie, inv, ČR
- sempervirens - krétský, (východní), v. Středozezemí, Kréta, Řecko, Turecko, Kypr, submediteránní
- tataricum – tatarský, jv. Evropa, BG, H, Malá Asie, Kavkaz, okr, ČR
- trautvetteri - Trautvetterův, Kavkaz
- velutinum - sametový, Zakavkazí, Írán

Aceras - bezrožec, aceras, bezostožka, Orchidaceae, 2 druhy, Středozezemí, okr

- athropophorum - panenkový, (podivný), Středozeří - Španělsko, Baleáry, Portugalsko, Sardinie, Řecko, Kréta, Kypr, až stf. Evropa, sev. Afrika, garrigue (frygana), sušší TTP

Acetabularia - acetabulária, Ulvaceae, zelená řasa

- acetabulum - terčíkovitá, (pohárkovitá), end Středozeřího moře, relikv flóry moře Tethys, pobřežní mělčiny

Acinos (Calamintha, Microlepia) - pamětník, acinos, marulka, Lamiaceae, 10 druhů, Eurasie, dřevnatější polštářov. rostliny hor otevřených lokalit, okr

- alpinus - alpský, Středozeří,
- arvensis - rolní, Středozeří, Ischia, ČR
- corsicua - korsický, Korsika
- exiguus - nepatrný, Kypr
- sardous - sardinský, end Sardinie

Acis (Leucojum) - acis, bledule, Amaryllidaceae

- autumnalis - podzimní, z Středozeří, Portugalsko, Španělsko, Gibraltar, Sardinie, Sicílie, Maroko až Tunisko

Acokanthera - acokantera, Ranunculaceae, Apocynaceae, 5 druhů, stáloz. dřeviny, tropy a subtr, Afrika a Arábie

- oblongifolia – podlouhlolistá, z j. Afriky (Mosambik), okr, jed, Kanárské ostrovy

Aconitum – oměj, akonytum, Ranunculaceae, cca 100 druhů, vytrvalé byliny, mírné pásmo s. polokoule, travn. lokality, jed, okr,

- anthora - jedhoj, Eurasie - Španělsko až Sibiř , §SRB, §H, léč

- firmum - pravý, end Karpaty, Tatry

- besseranum - Besserův, §UA

- jacquinii - Džekvinův, §UA

- lycocotum - vlčí mor, hory j Evropy a s Afriky

- moldavicum - moldavský, §H

- nasutum - Kavkaz, Turecko

- napellus - šalamounek, (vlčí mor, mnišská kápě), z. Evropa, v SAM, horské hole, vlhko, polostín, jed (i dotykem), taxonom. složitá skupina

- napellus ssp. corsicum - korsický, §F

- napellus ssp. vulgare - Španělsko - Pyreneje, Kantenb. pohoří

- nasutum - Kavkaz, Turecko, Gruzie

- plicatum - šalamounek. end Český masiv, §CZ

- pseudanthora - §UA

- variegatum - pestrý, §SRB, §H

- vulparis - §H

Acorus - puškovec, akorus, Araceae, 2 druhy, Eurasie, SAM, oddenk. mokřad. byliny, okr

- calamus - obecný, pův. j. Čína, aromatická, intr Středozeří, §SRB, §H, ČR, léč - oddenky v asijské medicíně, halucinogenní, snad i afrodiziakální

Acroptilon - chrpec, akroptylon, chrpovec, Asteraceae, Středozeří, jv. Evropa, z. a stf. Asie, ruder., ČR karant

- repens - plazivý, pův. jv. Evropa, stf. Asie, ČR zavlekán, karant

Actaea - samorostlík, aktea, Ranunculaceae, 8 druhů, mírné pásmo Euroasie a SAM, mrazuvzdorné vytrvalé byliny,

- spicata - klasnatý, H

Actinidia - kiwi, aktinydya, Actinidiaceae, cca 40 druhů, v. a jv. Asie s těžištěm v Číně, opad. liány

- chinensis - čínské, intr. Itálie

- deliciosa - lahodná, dřevitá liána, pěst Itálie

Adenium - adenyum, lahvovník, Apocynaceae, Cactaceae, asi 7 druhů sloučeno do jednoho variabilního, Arábie, v. a jz. Afrika, trop. sukul. keře (u Adenu na Arab. poloostrově), okr

- obesum - tučné, („pouštní růže“, Impala Lily, Kudu Lily, Desert Rose), pův. v. a z. Afrika, Arabský poloostrov, sukul. keř. stromek, okr suché tropy a subtropy, jed

Adenocarpus – žláznoplod, adenokarpus, Fabaceae, 20 druhů, keře (podobné čilimníkům)

- comlicatus – proměnlivý, (skládáný), Středozeří, jz. Evropa, Francie, s. Afrika, pastviny

- decorticans - loupavý, Španělsko, sz. Afrika

- foliolosus - Makaronésie,
- ombriosus - § SP, §BG
- telonensis - tulonský, Francie, Portugalsko, Španělsko, Maroko, makchie
- viscosus - lepkavý, Kanárské ovy (Tenerife, La Palma, Gomera), keř, lusky
- Adenophora - zvonovec, adenofora**, Campanulaceae, asi 40 druhů, Eurasie, byliny, ztlustlé kořeny
- liliifolia - liliolistý, vonný, v. Asie až stř. Evropa, Karpaty, Polsko, Rumunsko, JUGO, Švýcarsko, Rusko, světlé lesy, ČR, (České středohoří), §CZ, §SK, §PI, §RO, §H, NAT
- taurica - taurský, §UA
- Adhatoda (Justicia) - adatoda, justycie**, Acanthaceae
- vasica - vasika, (Malabar Nut), pův. Indie, keř, pnoucí, bílé kv., léč, okr, Thajsko, Čína, s. Afrika i j. Evropa
- Adiantum - netík, adyantum**, kapradina, Pteridaceae, Polypodiaceae, Adiantaceae, přes 200 druhů, celý svět (mimo nejstudenějších oblastí), převážně tropy Ameriky, terestr., okr
- capillus-veneris - venušin vlas, (Veneris hair Fern), tropy a subtr, celý mediterán, Středozeší, Ischia, Baleáry, Makaronésie - vavřín. lesy, Madeira - levády, Azory, Kapverdy, Sinaj, Arábie, Malá Asie, Krym, Írán, trop. a j. Afrika, Rudé moře, jz Asie, Čína, Indie, Cejlon, Amerika, Karibik, Havaj, Austrálie, ČR skleník, vlhké skalní štěrbiny, zdi, prameniště, §SRB, §UA
- hispidulum - trop Afrika, Makaronésie, Indie, jv Asie, skalní štěrbiny,
- incisum - Makaronésie - Kapverdy, j Arábie, Afrika, Indie
- philippense - filipínský, z Afrika, Makaronésie - Kapverdy, v Asie, s. Austrálie, trop stř a JAm, pantropicky, skalní štěrbiny
- reniforme - ledvinitý, ledvinovitý, (Kidney-leaved Maidenhair Fern), Makaronésie - vavřín. lesy, Madeira - levády, Kanáry, Kapverdy
- Adonis - hlaváček, adonys**, Ranunculaceae, 20 druhů, Eurasie, byliny, horské TTP, okr
- aestivalis - letní, Středozeší, pův. j. Evropa, Francie, Kypr, Turecko, Írán, j. Rusko, s. Afrika, §CZ - zavlečen od doby bronzové
- annua - roční, (jednoletý), Středozeší, Kypr, stř. a z. Evropa, pole a vlhká travnatá místa
- dentata - zoubkatý, s. Afrika, Sinaj, Palestina, Arábie, Kypr
- flammea - plamenný, Středozeší, j. a jv. Evropa, Malá Asie, Írán, §CZ
- microcarpa - drobnoplodý, Středozeší, Kypr
- pyrenaica - pyrenejský, §F
- rubra - červený, Maroko
- vernalis - jarní, ponticko-panonský florelement, j. a jv. Evropa, Srbsko, Středozeší, od Francie na východ, Červený seznam, okr, xerothermní trvalka, §F, §SRB, §H, §CZ
- x hybrida - hybridní, §H
- Aegialophila - egialofila**, Asteraceae
- pumilio - malá, Palestina, Izrael, písčiny
- Aegilops - mnohoštět, egilops**, Poaceae
- cylindrica - válcovitý, Středozeší, jv. Evropa, zavlékán j. Morava, M. Asie, Írán
- geniculata (ovata) - vejčitý, (čláknovaný, Goat Grass), Středozeší, celý mediterán, jv. Evropa, Španělsko, Baleáry, Malta, Malá Asie, Makaronésie, zavlékán do stř. Evropy (Slovensko, Maďarsko), pseudostep, úhory
- neglecta - přehlížený, Středozeší, suché travnaté plochy
- speltoides - špaldovitý, Balkán
- triuncialis - třícoulový, Španělsko, stepní
- Aegonychon purpureocaeruleum** - viz *Cithospermum*
- Aegopodium - bršlice, egopodyum**, Apiaceae
- podagraria - kozí noda, Středozeší,
- Aeluropus (Dactylis) - eluropus**, Poaceae
- lagopoides - s. Afrika, Arábie, Středozeší, Blízký východ, Írán, j. Asie až Pákistán a Indie, Cejlon
- Aeonium - růžicovka, akonytum, eonye**, pouštní růže (ale také Adenium aj.), Crassulaceae, asi 40 druhů
- arboreum (manriquerorum) - stromkovité, (Black Tree Aeonium, Youth and Old Age Plant), pův. Maroko, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), sukul, okr subtropy (Schwarzkopf,
- arboreum var. atropurpureum - stromkovité purpurové,
- arboreum ssp. holochrysum - stromkovité h end Kanáry
- balsamiferum - balsámová, § SP, §BG

- canariense - kanárská, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
 - castello-paivae - Makaronésie,
 - ciliatum - end Kanáry (Tenerife)
 - decorum - end Kanáry (La Gomera, Tenerife), sukul keř až 60 cm
 - glandulosum - žláznatá, (Diss Houseleek), Makaronésie - end hory Madeira
 - glutinosum - lepkavá, (Viscid Houseleek), Makaronésie - end hory Madeira, levády
 - gomerense - gomerská, end Kanáry - La Gomera, okraj vavřín. lesů, sukul. keř až 1 m, § SP, §BG, Smar-m, NATm
 - goochiae - end Makaronésie - Kanáry, polokeř
 - gorgoneum - end Makaronésie - Kapverdy
 - haworthii - Makaronésie,
 - hierrense - Makaronésie,
 - lancerottense - lancerotenský, Makaronésie,
 - leucoblepharum - pohoří v. Afrika - Tanzanie, Keňa, Uganda, Etiopie, Eritrea, Somálsko, a Arábie - Jemen
 - lindleyi - Makaronésie,
 - manriqueorum - , Kanárské ovy (Gran Canaria)
 - mascaense - maskaenský, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
 - nobile - Makaronésie,
 - palmense - Makaronésie - Kanáry
 - percarneum - , Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
 - pseudourbicum - end Kanáry - Tenerife, skály, sukul. ent.
 - rubrolineatum - Makaronésie,
 - saundersii - Saundersova, § SP, §BG, Smar-m, NATm
 - sedifolium - Makaronésie,
 - simsii - Simsova, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
 - spathulatum - Makaronésie,
 - subplanum - end Kanáry (La Gomera)
 - tabuliforme (tabulaeforme) - talířovitě, (talířovka), Makaronésie, připomíná netřesk, end Kanár. ovy (Tenerife), Madeira
 - undulatum - zvlňená, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
 - urbicum - městská, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
 - vestitum - Kanáry - La Palma, xerofyt, nízký sukul. keřík,
 - viscatum - Makaronésie,
- Aerva - střídaul, erva**, Amaranthaceae, asi 10 druhů, byliny až keře, Afrika, Eurasie
- javanica - javanský, Středozeří, Makaronésie, Sinaj, Arábie
- Aesculus - jírovec, eskulus**, (Buckeye, Horse Chesnut), Hippocastanaceae, asi 25 druhů, polovina je ze SAM, další j. Asie, zbytek ostrůvkovitě z mírného pásu Euroasie, 1 druh v jv. Evropě, opadavé dřeviny, okr
- hippocastaneum - maďal, („koňský kaštan“, „horský kaštan“, Horse Chesnut, Buckeyes v USA), třetih relikt, pův. v mediterán (v. Evropa až z. Asie), Makedonie, Balkán, Albánie, Itálie, Řecko, BG, Maroko, Malá Asie, Kavkaz, Írán, výška 36 m, okr, int, ČR (r.1576 Praha)
- Aethionema - sivutka, ethionema**, kamenička, Brassicaceae, cca 40 druhů, zejména Středozeří a z. Asie, byliny až polokeře, Ca, okr
- arabicum - arabská, Středozeří, Arábie, Írán
 - armenium - arménská, Malá Asie, Turecko - Kapadokie, Arménie, Sýrie
 - carneum - v. Středozeří - Anatolie, Libanon, Sýrie, Izrael, Irák, Írán, Turkmenistán, Afghánistán, Pákistán
 - cordifolium - srdčitá, j. Anatolie, Libanon
 - grandifolium - velkolistá, Blízký východ, Anatolie, Kavkaz, Arménie, Irák, s. Írán, ČR sbírk skalnička
 - hedraianthus - přisedlá, Jugoslávie
 - iberideum - štěničnikovitá, Turecko - Anatolie, Řecko, Malá Asie, Kavkaz, ČR sbírk skalnička
 - javanica - Kapverdy
 - polygaloides - vitédovitá, Řecko, ČR sbírk skalnička
 - saxatile ssp. saxatile - skalní pravý, Středozeří, submediteránně alpský areál, Španělsko, Itálie, Sardinie, Jugoslávie, Albánie, BG, Řecko, Alžírsko, Rumunsko, §H, §SK
 - saxatile ssp. creticum - skalní krétský, j. Evropa, Kréta, U, s. Afrika, Ca
- Aethiorhiza - etyorhiza**, Asteraceae,

- bulbosa - cibulnatá, pův. Středozeří, Kypr
- Aethusa - tetlucha, etusa**, Apiaceae, Daucaceae, asi 5 druhů, mírné pásmo Eurasie, suťové lesy, úhory, okr
- cynapium - kozí pysk, Středozeří, Evropa, Malá Asie, ČR
- Agapanthus - kalokvět, agapantus**, lásokvět, Amaryllidaceae, Agapanthaceae, Liliaceae, 11 druhů, j.Afrika, většinou trvalky stálezelené či zatahující, okr
- africanus (umbellatus) - africký, (African Lily, tuberoza), pův. j. Afrika, Kapsko, bylina, b. květy, okr subtr a tropy, pěst, intr Madeira
- javanica - Makaronésie,
- orientalis - východní, (Oriental Nile Lily), Madeira
- praecox - časný, Makaronésie - Madeira
- Agathea** - viz *Felicia amelloides*
- Agathis** (Dammara) - **damarovník, damarón, agatys**, kauri, damarový strom, Araucariaceae, 21 druhů, tropy z. Tichomoří, Malajsie, Indonésie, Filipíny, sv. Austrálie, NZ, N. Guinea, Brazílie, Chile, neopad. robust. jehličnan, okr. pěst, cenné trop. dřevo
- australis - jižní, (Kauri Pine), pův. N.Zéland, Austrálie - Queensland, Filipíny, Červený seznam (méně ohrožený), strom (přes 50 m vysoký, i přes 2000 let), titánské kmeny, oválně kožovité listy, posvátný, pryskyřice kopál, okr
- brownii - Brownův, (Queensland Kauri), pův. NZ, až 50 m, pryskyřice na kopálový lak, Madeira
- Agathophora - agatofora**, Chenopodiaceae
- alopecuroides - s. Afrika, Sinaj, až Pákistán
- Agave - agave**, Agavaceae, cca 220 druhů, pouště a polopouště, tropy, stf. a SAm (Mexiko, j USA), Karibik, i Namibie, sukulenty, okr. po celém světě
- americana - americká, (American Agave, Century Plant), pův. Mexiko, suché svahy, okr subtropy a tropy, intr Středozeří (1561), kde zplaněla a zdomácněla, Ischia, Kypr, Malta, Makaronésie - Madeira, Maroko, kamenité svahy, stf. Amerika výroba lihovin: ze šťávy pulque se pálí tequila a mezcal, i afrodisiakálně, okr, ČR
- attenuata - ocasatá, (Fox Tail Agave, Swan's Neck Agave, Soft Leaved Agave, Spineless Century Plant), pův. Mexiko, okr, Středozeří, Makaronésie - Madeira
- fernandi-regis (consideranti) - královny Viktorie, (Queen Viktoria's Agave, Royal Agave), pův. Mexiko, poušť Chihuahua, stález. sukul, okr subtr a tropy
- Ageratina** (Eupatorium) - **nestarka, ageratyna**, hadí kořen, Asteraceae, převážně Amerika
- adenophora - žláznosná, (Croftowee, Sticky Snakefoot), Středozeří, Makaronésie, zavlečena Madeira, levády, Kanár ovy, Kapverdy
- riparia - pobřežní, Makaronésie,
- Agrimonia - řepík, agrimonya**, Rosaceae, cca 15 druhů, mírné pásmo s. polokoule, vytr. bylina, okr
- eupatoria - lékařský, Středozeří, Makaronésie, Albánie, Kypr, stf. Evropa, ČR
- pilosa - chlupatý, , §RO,
- Agropyron** (Agropyrum) - **žitňák, agropyron**, pýrovník, peyr, Poaceae, cca 80 druhů mírné pásmo obou polokoulí, exp podz. oddenky
- junceum - viz Elymus farctus
- junciforme - sítinovitý, Středozeří, halofyt, pobřežní písčiny
- littorale - pobřežní, BG
- pectinatum - hřebenitý, Středozeří, H
- repens - plazivý, H
- Agrostemma - koukol, agrostema**, Silenaceae, Caryophyllaceae, 4 druhy, Středozeří, letničky, plevel polí
- githago - polní, (Corncockle), pův Malá Asie, pak Středozeří (i zde vymírá), Makaronésie, jvEvropa, sec celá Evropa, archeofyt, ČR, pole (oz. obiloviny - plevel), rumiště, §H, §CZ, okr Čína
- gracilis - něžný, jen Řecko a Malá Asie
- Agrostis - psineček, agrostys**, Poaceae, cca 200 druhů, mírné pásmo obou polokoulí, i okr
- alpina - alpský, horské skalní oblasti stf. a j. Evropy a Středozeří, hole, skaln. hory, ČR, Hrubý Jeseník, Choč, Tatry, §CZ, 10-30 cm, pokryv, okr
- capillaris - obecný, Středozeří, Makaronésie, Írán
- cypriola - kyperský, end Kypr
- gigantea - obrovský, j. jv, jz. Asie, ČR nepůvodní

- rupestris - skalní, cirkumboreálně, j. a stř. Evropa, Alpy, vyšší Karpaty, s. Afrika, z. a stř. Asie, ČR, skalní tundrová nezapojená vegetace, hole, skály, sutě, Krkonoše, vzácně Šumava (alpínský druh), hojně, 5-25 cm, hustě trsn., VII-VIII
 - stolonifera - výběžkatý, Středozeří, Makaronésie, BG
 - tenerrima - , §F
 - vinealis - tuhý, Eurasie, Írán, Pákistán, Indie, Čína, Korea, Japonsko, i ČR, sec Aljaška a Grónsko
- Agyranthemum - kopretinovec, agyranterum**, Asteraceae
- frutescens - dřevnatý, pův. end Kanárské ostrovy, okr Středozeří, Maroko, i Austrálie, ČR
 - madarense - madeirský, end Madeira, žl. květ
 - tenerifense - tenerifský, Kanárské ovy
- Achillea - řebříček, achilea**, Asteraceae, cca 100 druhů, s. polokoule, zejména z Evropy a mírného pásma Asie, několik ze SAM, byliny, okr
- abrotanoides - brotanolistý, Řecko
 - ageratifolia - ageratolistý, pův. end Balkán - Bulharsko, Makedonie, Albánie a Řecko, xerothermní trvalka, okr. ČR
 - alexandri-regis - , §SRB
 - asplenifolia - sleziníkolistý, subendemit Pannonie, § ČR, až Slovinsko
 - atrata - načernalý, Alpy
 - barrelieri - end Apeniny, Ca
 - clavennae - v Alpy, Balkán
 - clypeopata - Balkán - Srbsko, Řecko, Bulharsko, Rumunsko, Makedonie, Kosovo, Albánie, Turecko
 - collina - chlumní, ČR, Německo, Ukrajina, Balkán
 - cretica - krétský, v Středozeří, Řecko, Kypr, Turecko, přímořské skály, nízký keřík
 - crithmifolia - jemnolistý, pův. j.Evropa, §H, ČR
 - distans - oddálený, Alpy, Karpaty, Balkán, FR, Rakousko, Slovinsko, Slovensko, Rumunsko, Chorvatsko, Řecko, stř. Evropa i ČR, zavl. s. Evropa
 - erba-rotta - alpsko-apaninský druh, skalnaté, kamenité svahy
 - filipendulina – tužebníkovitý, cirkumboreálně , pův z. Asie, Írán, Pákistán, Středozeří, okr. Evropa, ČR, SRN, H
 - fragrantissima - Súdán, Izrael - Nagev. poušť
 - glaberrima - , §UA
 - grandifolius - velkolistý, Albánie
 - horanszkyi - Horanszkého, §H
 - impatiens - nedůtklivý, Eurasie, §RO,
 - ligustica - Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, Chorvatsko, Řecko, Maroko, Tunisko, Korsika, Sicílie, Malta, Krétazavl USA
 - maritima - přímořský, Středozeří,, jz Evropa, s. Afrika, , jz Asie, Izrael , Sinaj, Tunisko, Maroko, Kanáry
 - millefolium - obecný, cirkumpolárně, Středozeří, ČR, Maroko, travnaté plochy, léč - protizánětlivě, povzbuzuje trávení, tonizující, afrodisiakálně
 - nana - nízký, z. Alpy
 - nobilis - sličný, jv. Evropa, Kavkaz, Írán, Turkménie, Altaj, okr, ČR
 - ochroleuca - bledožlutý, ponticko-panonský druh, Evropa, Slovensko , §H
 - oxyloba - end jv Alpy
 - ptarmica - bertrám, Evropa, ČR, H
 - pyrenaica - pyrenejský, Pyreneje, Španělsko, Francie
 - santolina - santolina, Kypr, Palestina, Izrael, okr, ČR
 - setacea - štětinolistý, Středozeří,
 - tomentosa - plstnatá, pův. Středozeří, Itálie, okr, ČR
 - tuzsonii - Tuzsonův, §H
- Achyranthes - plevnokvět, achyrantes**, astroplevka, Amaranthaceae
- aspera - drsný, Středozeří, Makaronésie,
 - sicula - sicilský, jz. Středozeří, Sicílie, Kanárské ostrovy, Madeira
- Aichryson (Aeonium) - aichryson** , Crassulaceae, sukulent
- divaricatum - rozsochatý, sukul, Makaronésie, end Madeira
 - dumosum - keříčkovitý, end Madeira, Smar-m, NATm

- laxum - řídké, Makaronésie - end Kanárské ovy (Tenerife)
- parlatorei - end Kanáry, skalní štěrbiny
- porphyrogenetos - Makaronésie,
- villosum - lepkavý (Downy Stonecrop), Makaronésie - hory Madeira
- sedifolium -
- Ailanthus - pajasan, ailantus**, Simaroubaceae, 15 druhů, jv. Asie, Austrálie, opad. strom, okr
- altissima - žláznatý, (Tree of Heaven), pův. Čína, intr Středozeří, Makaronésie, Itálie, Ischia, Jugoslávie (Biokovo nevhodně pěst), BG, H, Kypr, okr, inv, krátkověký, ČR
- Ainsworthia - ainsvortya**, Apiaceae, 2 druhy,
- trachycarpa - drsnolistá, Kypr
- Aira - ovsíček, aira**, Poaceae, 4 druhy, otevřené lokality Středozeří a okolí, většinou jednoletý, i okr
- caryophyllea - obecný, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy
- elegantissima - sličný, Středozeří
- praecox - časný, Makaronésie,
- Aizoon - vždyzelenec, aizoon, vždyživ**, Aizoaceae
- canariense - kanárský, Makaronésie - Kanár ovy (Tenerife), Kapverdy, Středozeří, halofyt, Sinaj, Arábie
- hispanicum - španělský, Kypr
- Ajania (Chrysanthemum, Dendranthema) - ajanya**, Asteraceae, 30 druhů stř. a v. Asie, obv. polštář. polokeřky, okr
- pacifica - pacifická, (Gold and Silber Chrysanthemum), pův. v. Asie, Dálný východ, Japonsko, Honšú, pobřeží, polodřevina, okr subtr
- Ajuga - zběhovec, ajuga**, Lamiaceae, 65 druhů bylin, mírné pásmo Eurasie, ale i Afrika a Austrálie, mimo tropy, vytrv byliny, i okr
- bombycina - Středozeří,
- genevensis - lesní, stř. a z. Středozeří, H, ČR
- chamaepitys - trojklanný, (Bugle Need), pův. Středozeří, Palestina, Izrael, pole, vinice, Ca, ČR nepůvodní
- chia (chamaepitys ssp. chia) – chia, Středozeří, Sinaj, Arábie, Blízký východ, Írán
- integrifolia - hory v Afriky
- iva (yva) - yva, (Southern Bugle), Středozeří, Makaronésie, Sardinie, Malta, Řecko, pole, travnatá a kamenitá místa
- laxmannii - Laxmannův, cirkumbotréálně, Středozeří, v a stř Evropa, BG, Rumunsko, SRB, TR
- orientalis - východní, Itálie, Sardinie, Sicílie, Kypr, Řecko, Albánie, Turecko, Sýrie, Libanon, Jordánsko, Írael, Írán, Kavkaz, Krym
- pyramidalis - jehlancový, j. Francie, Pyreneje, BG, stř. a s. Evropa, §CZ
- reptans - plazivý, Středozeří, H, ČR
- Albizia - kapinice, albizia**, Fabaceae, Mimosaceae, přes 150 druhů, tropy, subtr a temperát. mírné pásmo, Afriky, jv. Asie (Indie, Indonesie, Filipíny), Austrálie i Ameriky, keř. stromy a liány, cenné dřevo (kokko, dormilion), nábytek, luštěnina, exp (neprostupná džungle), okr
- julibrissin - růžová (hedvábná, Silk Tree Albizia, Nemu Tree, Pink Siris), pův. Přední a východní Asie, Středozeří, Írán, Ázerbajdžán, Čína, Japonsko, strom s deštník. korunou, okr subtr, alejově, intr jv. Středozeří, inv
- lebbeck - Makaronésie,
- lolophantha - chocholatá, pův. jz. Austrálie, okr, Kanárské ostrovy
- Alcea - topolovka, alcea**, Malvaceae, 60 druhů, Středozeří, stř. Asie, okr
- acaulis - , Palestina, Izrael
- biennis - bledá, (dvouletá), Středozeří, jv. Evropa, Itálie, Francie, M. Asie, §CZ
- calvertii - sv Turecko
- digitata - prstnatá, Palestina, Izrael
- pallida - bledá, j. Středozeří, svahy, cesty
- rosea - růžová, pův. M. Asie, Balkán, Kréta, Kypr, Středozeří, okr, ČR nepůvodní
- rugosa – vráskatá,
- setosa - osinatá, Palestina, Izrael
- Aldrovanda - aldrovanda**, Aldrovandaceae, 1 druh, tůně, bezkořenná vodní rostlina, masožravá, okr

- vesicularia (vesiculosa) - měchýřkatá, Eurasie, Afrika, Austrálie, j., stř. a v. Evropa, Francie, Itálie, Kavkaz, ČR vyhnula - reintr, záplavové zóny, mělké nádrže, §CZ, §F, §RO, §SRB, §H, §UA,
- Alhagi - alhagi**, Fabaceae
- graecorum - řecká, v Středozeří, Řecko, Kypr, Libye, Írán
- maurorum - zední, Kypr
- Alchemilla - kontryhel, alchemila**, Rosaceae, cca 300 malých druhů, Eurasie, horské TTP s. polokoule, hory Afriky a také asi zav. Austrálie a NZ, několik alpinských druhů i v Austrálii a NZ, byliny, okr
- acutiloba - Středozeří, §H
- alpigena - Středozeří
- crinita - vlasatý, § H
- filicaulis - , §H
- glabra - hladký, §H
- glaucescens - sivý, Středozeří, §H
- hungarica - maďarský, §H
- micans - , §H
- monticola - horská, §H
- ptarmica - , §H
- straminea - slámožlutý, Středozeří,
- subcrenata - , §H
- veleitika - velebitský, Balkán, Illyrsko, Chorvatsko, Slovinsko, B+H, Srbsko, Černá Hora, Albánie, Kosovo, Makedonie, Řecko, vlhčí alpinské TTP, zejména Ca
- xanthochlora - žlutozelený, Středozeří, §H
- Alisma - žabník, alisma**, Alismataceae, 9 druhů, mírné pásmo s. polokoule, ale i Austrálie a j. Afrika, oddenkaté bahenní až vodní rostliny, okr
- graminifolia - , §F,
- lanceolatum - kopinatý, Středozeří, Makaronésie, Kypr, ČR
- platago-aquatica - jitrocelový, Středozeří, H
- Alkana - kamejník, alkana**, Boraginaceae, 35 druhů, Středozeří až Írán, stález. trsnaté byliny, okr
- farbiarska - barvířský, Středozeří, Španělsko, Balkán, Maroko, Libye, Slovensko, písčiny
- graeca - řecký, v. Středozeří, Řecko
- lehnamii - lehnamský, Kypr
- methanaea - Středozeří, end Řecko
- orientalis - východní, (Oriental Alkanet), Středozeří, v. mediterán, Řecko, Turecko, Sinaj, Arábie, Blízký východ, Írán, Zakavkazí, Francie, Německo, ČR - Morava
- pinardii - Pinardův, §D, Bern
- pseudotinctoria - end Turecko - Anatólie
- sartoriana - sartorinský, Řecko, suchá, kamenitá místa
- tinctoria - barvířský, (inkoustový, alkana), mediterán, pův. v. Středozeří, Španělsko, Balkán, H, Řecko, Anatólie, Turecko, s. Afrika, Maroko, Libye, do stř. Evropy – Podunají, §SRB, §H, §SR, suché, písčité lokality, písčité dny, kamenitá pobřeží, úhory, adventivní, alkanová červeň - barvení
- Allagopappus - alagopapus**, Asteraceae
- dichotomus - vidličnatý, Makaronésie - end Kanárské ovy (Gran Canaria)
- Allamanda - obošť, alamanda**, Apocynaceae, 12 druhů, tropy Ameriky, pnoucí dřeviny a keře, okr
- cathartica - počistivý, (Buttercups, Golden Trumpet, Yellow Allamanda), pův. trop. sv. JAm - Brazílie, i stř. Amerika, trop. liána až 15 m, okr, žl. kv., plod ostnitá tobolka, (cv. Hendersonii), intr. Středozeří, ČR skleníky, silně jed
- neriifolia (schottii) – oleandrolistá, (zlatokvětá, Bush Allamanda), pův. trop. Amerika, keř. stromek, silně jed, droga, léč, okr, Madeira
- Alliaria - česnáček, aliaria**, Brassicaceae, Evropa, byliny, vlhké křoviny,
- petiolata (officinalis) – lékařský, Středozeří, celá Evropa kromě j., Kypr, stř. Evropa, Írán, U, SRN, BG, ČR, křoviny
- Allium - cibule, česnek, alium**, Amaryllidaceae, Liliaceae, Alliaceae, cca 700 druhů, původ v Orientu, cibuln rostliny v mírných a temperát. oblastech s. polokoule, Eurasie, Amerika, i Afrika, Blízký východ, méně j. polokoule, v ČR 13 druhů, léč, užitkově i okr
- aflatuense (*hollandicum*) - aflatunský, stř. Asie, Tan-Šan, pěst., ČR, okr Evropa

- akaka - j Zakavkazsko, Arménie, v Turecko, Írán, kamenitá suť, i konzum, léč, TLM
- albidum - bělostný, §UA
- ampeloprasum - česnekový, c. perlovka, pór letní, pův. Středozeří, j. Evropa, z něj asi A. porrum, pěst zelenina, Itálie, Sardinie, Jugoslávie, BG, ČR
- angulosum - hranatý, stř. a j. Evropa, RF, Itálie, Balkán, ČR vzácně, chybí GB a Irsko, vlhké slatinné TTP, **§CZ, §D**,
- ascalonicum - cibule šalotka, pův. Středozeří, zelenina, ČR
- atropurpureum (azureum) - tmavěnachový, cirkumboreálně, okr Evropa, §SRB
- atroviolaceum - tmavěfialový, Krym, Kavkaz, stř. Asie, Írán, §SRB
- callimischon - Řecko, Kréta, Ca
- carinatum - kýlnatý, j. a stř. Evropa, Středozeří, Malá Asie, Turecko, H, Alpy, Pyreneje, ČR, §H, sušší slatinné TTP, na Šumavě zlikvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, cirkumboreálně
- cepa - cibule kuchyňská, česnek cibulový, Onion, pův. asi ze stř. Asie či Blízkého východu, Írán, Afghánistán, Turkmenistán, (A.oschaninii, či A.vavilovii, po celém světě pěst kult, bible, Izrael, Ischia, ČR, léč, afrodiziak, ojed zplaňuje
- cernuum - níčí, česnek, SAm., intr. okr. Evropa, Rusko
- cirrhosum - střapatý, §SK,
- commutatum - č. c., (Wild Leek), Malta
- cristophii / chrystophii - ozdobný, stř. Asie, Turkmenistán, okr. Rusko, ČR
- decipiens - podvodný (šalebný), Černomoří, Ukrajina, Krym, Gruzie, evr. j. Rusko, Kavkaz, Kazachstán, z. Sibiř, sz. Čína, stepi, zasolené půdy, písčiny, suché svahy
- ericetorum - vřesovištní, §SK,
- fistulosum - cibule zimní (ošlejš, sečka), pův. Asie, Altaj, Sibiř, dále Čína, domest. Čína, Mongolsko, Japonsko, pěst zelenina., Skandinávie, ČR, léč TČM
- flavum - č. žlutý, pův. Turecko, Středozeří, H, ČR, cirkumboreálněskalní stepi, Červený seznam, okr Evropa
- fuscum - hnědý, §SRB
- giganteum - největší, obrovský, (Giant Onion), stř. Asie, Írán, okr. intr. Evropa, Rusko, Uzbekistán, Čína, okr ČR, SRN, H
- grosii - Grosův, § SP, §BG, Bern, Smar, NAT
- chamaemoly - , §F
- christophii (albopilosum) - č. ozdobný, pův. stř. Asie, Turkestán, okr. Evropa, ČR, SRN, H
- insubricum - end j. Alpy - Itálie Lombardie (Lago di Como, Lago di Garda), Ca skály
- karataviense - karatavský, pův. hory stř. Asie – Altaj, z. Tan-Šan, okr. intr. Rusko, Ukrajina, Uzbekistán, okr Evropa, ČR, SRN,
- libani - č. libanonský, end Libanon, přízemní
- liliare - liliovitý, , §F
- lineare - , §UA, §D
- lojaconoi - , (Maltese Dwarf Garlic), end Malta
- margaritaceum - BG
- marginatum - okrajový, §H
- moly (luteum) - zlatožlutý, (zlatý, měkký), pův. Středozeří - jz. Francie a Španělsko, §F, ČR, okr., Evropa, ČR, SRN, H, Čína
- moschatum - mošusový, §H
- neapolitanum - neapolský, celé Středozeří vč. s. Afrika, Makaronésie, Malá a Přední Asie, Turecko, travnaté plochy, úhory
- nigrum (multibulosum) - č. černý, z. a stř. Středozeří, j. Evropa, s. Afrika, Španělsko, Řecko, Přední Asie, intr. Rusko, okr Evropa, úbory
- obliquum - , §UA
- ochroleucum - bledožlutý, Středozeří, cirkumboreálně
- oleraceum - planý (domácí), Středozeří, H, ČR, cirkumboreálně, stinné křoviny
- oreophyllum (ostrowskianum) - vysokohorský, pův. stř. Asie, Turkistán, Kavkaz, sz. Čína, okr., Rusko, Evropa, ČR
- paniculatum - latnatý, (metlovitý), cirkumboreálně,, Středozeří, Makaronésie, Írán, stř. Asie, §SK. §SRB

- paradoxum - podivný, (zvláštní), pův Kavkaz a Zakavkazí, stř. Asie, s. Írán, Turkmenistán, Kazachstán, Rusko, sec Evropa, ČR neofyt, cirkumboreálně, §RUS, okr., ČR neofyt
- pauciflorum - č. p., end Sardinie, Korsika
- pendulinum - č. převislý, centrální Středozeří - Itálie, Sicílie, Korsika, Sardinie
- petiolata - řapíkatý, H
- pervestitum - , §UA
- porrum - pór zahradní, (č. pór, Leek, pór), stará kulturní plodina, (příbuznost s a. ampeloprasum), Izrael, bible, pěst. ČR
- pseudoampeloprasum - , j. Zakavkazska, intr. Rusko
- pulchellum - krásný, Balkán, Kavkaz, intr. Rusko
- regelianum - , Rusko, §D, §UA, §RUS, Bern, Smar
- roseum - růžový, (růžokvětý), cirkumboreálně, celé Středozeří - Španělsko, Baleáry, Sardinie, Řecko, Turecko, Makaronésie, s. Afrika, Kanárskéovy, Malá a Přední Asie, intr Rusko, travn. plochy, okr Evropa,
- rotundum - kulovitý, j. a stř. Evropa, v. Středozeří, Makaronésie, stř. a v. Asie, Evropa, Írán, teplé křovinaté stráně, ČR likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním
- salota - c. šalotka, z Palestiny, pěst zelenina Středozeří, Evropa aj., ČR
- sativum - kuchyňský, pův. stř. Asie - Tchien-Šan (ze středoasij. druhu A. longicuspis v oblasti pravěkých zeměd. kultur Předního východu, stř. Asie a v. Indie), mongolské kmény pak rozšířily do Číny a v. Asie, domestikována Čína, stará kulturní pěst. zelenina Čína, Vietnam, Thajsko, Barma, Středozeří, ČR nepůvodní, dnes kosmopolitně, univ. léč, TAM, insekt. látky, fytoncidy ("antibioticky"), tónizačně, afrodisiak
- sativum - č. kuchyňský, (Garlic), ze středoasij. druhu A. longicuspis v oblasti pravěkých zeměd. kultur Předního východu, Izrael, Etopie, bible, stř. Asie a v. Indie, pak antické Středozeří, ČR nepůvodní, od doby železné šířením kultury starého Říma), léč - fytoncidy ("antibioticky"), tonizačně, afrodisiak
- sativum var. sativum - č. setý kuchyňský, var. ophioscordum - perlovka (rokambole), ČR
- scorodoprasum – ořešec, cirkumboreálně , křovinaté TTP, ČR
- scythicum - skytský, , §UA
- semenovii - Semjonovův, end Ťan-šan, Kyrgyzstán, Kazachstán, Čína
- senescens - chlumní, (šerý), Eurasie - Středozeří, Sibiř, Dálný východ, Rusko, Mongolsko, s. Čína, Korea, skalní stepi, intr. Ukrajina, ČR
- senescens ssp montanum - chlumní horský. Eurasie, ČR, Slovensko
- schoenoprassum - pažitka (pobřežní, pažitkový), Středozeří, hory Evropy, Alpy, Skandinávie, cirkumboreálně, cirkumpolární, intr. okr. Rusko, Čína, Francie, ČR, H. , §IRL, pobřežní křoviny, pěst., okr, Evropa, dnes i Amerika,
- schoenoprassum ssp. alpinum - pobřežní horská (alpínská), §SK, okr. ČR, SRN, H
- schubertii - Schubertův, v. Středozeří, Zakavkazí, Přední Asie, stř. Asie, intr. Rusko, Kazachstán, Uzbekistán
- sibiricum - sibiřský, Sibiř,
- siculum - Středozeří
- spathaceum - Eritrea, Etiopie, Súdán, Somálsko
- sphaerocephalon - kulatohlavý, pův. Středozeří, s. Afrika, Makaronésie, BG, U, Malá Asie, křovinaté stráně, garrigue, Rusko, Uzbekistán, ČR, cirkumboreálně, okr ČR
- sphaeropodum - , §H, §UA
- stipitatum - stopečkatý, stř. Asie – Pamir, Altaj, stepi Pákistán, Afghánistán, až k Taňšanu, Červený seznam, okr. pěst. Rusko, Uzbekistán, Evropa, okr ČR
- strictum - tuhý, (stažený), Írán, stř. a v. Asie, Sibiř, cirkumboreálně, skalní stepi, §CZ, §SK, §UA,
- suaveolens - , §H
- subhirsutum - č. pýřitý (srstnatý, Hairy Garlic), Středozeří, v. Sardinie, Jugoslávie, Malta, Blízký východ, Írán, stř. Asie, garrigue
- subvillosum - č. chloupkatý, Španělsko, Baleáry, s. Afrika
- telmatum Středozeří
- textile - textilní SAm
- trifoliatum - č. trojlístý, (Threecorner Leek), stř. a v. Středozeří, Madeira

- triquetrum - č. třírohý, (trojhranný), pův. z. Středozeří, Izrael, Palestina, Španělsko, Baleáry, Řecko, Itálie, Sardinie, Palestina, s. Afrikazavl. j. Afrika, z. Evropa, Makaronesie, Přední Asie, Palestina, Rusko, SAM, Austrálie, atlant. pobřeží Evropy, travn. plochy, okr Evropa, inv
- tuberosum - pažitka čínská, Čína, Korea, Japonsko, pěst i Evropa, SAM a Austrálie
- unifolium okr Evropa
- ursinum – medvědí, hory téměř celé Evropy kromě většiny Španělska, Skandinávie a Řecka, cirkumboreálně, ČR, listnaté vlhké humózní lesy, intr. Rusko, Kazachstán, Uzbekistán, okr. Evropa, ČR, SRN, H, léč, afrdiziak
- victoralis – hadí, Eurasie, subalpínská zóna, Středozeří, od Kavkazu po Čínu a Japonsko, Írán, stř. a v. Asie, intr. Rusko, Kazachstán, Uzbekistán. SAM (Aleuty), cirkumboreálně, roztroušeně, v některých zemích také chráněn, §H, **§CZ**
- vineale - viničný, Eurasie, z., j. a stř. Evropa, Středozeří, s. Afrika, od Kavkazu po Čínu. zavl SAM, aluviální TTP, ČR
- vuralii - Vuralův, §D, Bern, Smar,
- zebdanense - okr Evropa
- x proliferum (cepa x fistulosum) - prorůstavá, ČR
- Allysoides - tařicovník, alysoides**, Brassicaceae, 3 druhy, Středozeří, vytrvalé byliny
- cretica - krétský, end Kréta, Kápathos
- sinuata - laločnatý, Chorvatsko, Balkán, Itálie, pobř skály
- Alnus - olše, alnus**, (Alder), Betulaceae, 35 druhů, mírné a chladné pásmo s. polokoule, několik v horách, stř. a JAm, i Andy, vlhko, rychlý růst, symbiot. mikroorg., i Andy v JAm, stromy, pion. dřeviny, vlhko, rychlý růst, symbiot. mikroorg., exp, dřevo
- alnobetula (viridis, Duschekia a.) ssp. alnobetula - zelená, Alpy, Balkán, Karpaty, ČR, Amerika, intr., mokřady
- alnobetula ssp. suaveolens - zelená s. . Korsika, fce kosodřeviny
- cordata - srdčitá, Středozeří, Makaronésie, Korsika, j. Itálie, Sardinie, Albánie, okr, ČR
- glutinosa - lepkavá, (Black Alder), euroasijský taxon, pův. Balkán, Středozeří, Makaronésie, BG, Evropa, ČR, Španělsko a Turecko, dále Evropa, Itálie, s. Afrika, Kavkaz, Írán, Rusko - Kavkaz, z. Sibiř, z. Asie, Japonsko, SAM, 35 m, lužní lesy
- incana - šedá, eurosibijský taxon, Makaronésie, Evropa vč. ČR, Skandinávie, Kavkaz, z. Sibiř, horské toky
- orientalis - východní, Kypr, Sýrie
- subcordata - kavkazská, (perská), vlhké subtropy Asie, Kavkaz, Írán
- viridis - zelená, §SRB, §H
- Aloe - aloe**, sokolí pero, Xanthorrhoeaceae, Liliaceae, Aloeaceae, Asphodelaceae, 445 druhů, tropy, suché regiony Afriky, Madagaskaru a Arábie (20), růžicovité, trsovité, keřovité sukulenty, okr, užitek., saponiny léč (odřeniny, popáleniny), ale vnitřně mohou vyvolávat křeče
- arborescens (speciosa, nutans) - stromkovitá, (stromovitá, Sword Aloe, Krantz Aloe, Tree Aloe), pův. j. Afrika, Arábie a Madagaskar, okr tropy a subtropy, Makaronésie - Madeira, léč, farmaceuticky pěst, Červený seznam, ČR hrnk
- barbadensis (vera, officinalis, Medicinal Aloe, Aloe Vera, True Aloe, Indian Aloe, Jaffarabad Aloe, Curacao Aloe) - barbadoský, pův. j. a v. Afrika, stáloz. sukul, okr tropy a subtropy, Červený seznam CITES
- capitata - end Madagaskar
- commixta - pův JAR - Kapsko
- comptonii - pův JAR
- debtrana - Etiopie
- descoingsii - end Madagaskar
- dhufarensis - end Arabie - Omán, Jemen
- dichotoma - Namibie, JAR - Kapsko
- ferox - trnitá, („kapská aloe“, Bitter Aloe, Red Aloe, Cape Aloe, Tap Aloe), pův. j. v. Afrika, Natal, Lesothe, stáloz. sukul, okr tropy a subtr
- haworthioides - end Madagaskar
- imalotensis - end Madagaskar
- isaloensis - end Madagaskar
- macroclada - end Madagaskar

- microstigma - JAR
- monticola - end Etiopie
- pendens - end Arábie - Jemen
- perrii - end ovy Jemenu - Sokotra a Samha
- plicatilis - řasnatá, (Fan Aloe), JAR, Madeira
- praetermissa - end Arábie - Jemen, Omán
- pulcherrima - end Etiopie
- rubroviolacea - Arábie - Saúd. Arabie, Jemen
- steudneri - Etiopie, Eritrea
- striata - žíhaná, (Aloe), pův. j. Afrika, Kapsko, Namibie, stáloz. sukul, okr subtropy, Maroko
- vacillans - end Arábie - Saúd. Arábie, Jemen
- vera - pravá, (Curacao Aloe, Barbados Aloe), léč, Středozeší, Makaronésie - Kapverdy, pěst, pův. Kapsko, plantáže Mallorca, Ischia, Madeira, Sinaj, Arábie
- zebrina - pruhovaná, j Afrika - Angola, Zambie, Malawi, Mozambik, Namibie, Botswana, Zimbabwe, JAR, Svazijsko

Alopecurus - psárka, alopekurus, Poaceae

- aequalis - plavá, Středozeší
- geniculatus - kolénkatá, Středozeší, Makaronésie,
- gerardii - pův Středozeší Pyreneje, Alpy, Apeniny, hory Balkán, s. Afrika, Alžírsko, Turecko, Libanon, vlhké horské TTP
- myosuroides - polní, Středozeší, Makaronésie, Írán
- pratensis - luční, Středozeší, Makaronésie, Írán, Eurasie, ČR
- rendlei - Středozeší - Španělsko, Itálie, JUGO, Řecko, Bulharsko, Albánie, Turecko, Mediterán, Německo, Švýcarsko, Belgie, vlhké až zasolené TTP
- utriculatus - BG

Alpinia - galgán, alpinya Zingiberaceae, 200 druhů, vlhké tropy, Indie, Číny, jv. Asie a Austrálie, stáloz. oddenk trsn. rostliny, okr

- purpurata - nachový, (Red Ginger, Jungle Queen, Jungle King, Ostrich Plume), pův. jv. Asie, Indonésie, N. Guinea, bylina u vodních ploch, okr tropy
- zerumbet (speciosa, nutans) – zerumbet, (ozdobný, Light Galangal, Pink Porcelan Lily, Pearl Ginger), pův. jv. Asie, Makaronésie, stáloz. byliny až 4 m, okr tropy a subtr

Alsidium - alsidyum, řasa

- corralinum - korálová, řasa, Ischia

Alternanthera - plevuňka, alternantera, lebedička, Amaranthaceae

- pungens - Středozeší - Kapverdy

Althaea - proskurník, altea, topolovka, Malvaceae

- armeniaca - arménský, Arménie, Středozeší
- cannabina - konopný, Středozeší, j. Evropa, od Portugalska po Turecko, v. a stř. Evropa, §SR
- hirsuta - chlupatý, (srstnatý), pův. Středozeší až stř. Asie, Kypr
- officinalis - lékařský, z. Středozeší, vlhké pobřeží
- setisa - štětinatý, Kypr
- taurinensis - turínský, centrum Středozeší, Balkán, stř. Evropa, §SR
- vranjensis - vranský, §SRB

Althemia - altenya, Potamogetonaceae, 10 druhů, Středozeší, j Afrika

- barrandonii - , §F
- marina -

Alyogyne (Hibiscus) - alyogyne, Malvaceae

- huegelli - Huegellova, (Lilac Hibiscus, Blue Hibiscus, Purple Hibiscus), pův. jz., j. a z. Austrálie, stáloz. keř 1,5 m, okr, intr Středozeší

Alyssoides - alyssoides, Brassicaceae, 2 druhy

- cretica - krétské, v Středozeší, Kréta, Karpathos a ostrov Astypalea, rozložitý polokeř
- utriculata - Alpy, Apeniny, Karpaty, Řecko, Bulharsko - balkánská pohoří, mělké kamenité a suťové půdy,

Alyssum (Aurinia) - tařinka, tařice, alysum, Brassicaceae, cca 150 druhů, Středozeší až stř. Asie, byliny a polokeře,

- akamasicum - akamadská, end Kypr , Bern
 - alyssoides (calycinum) - kališní, Středozemí, stf. a j. Evropa, SRN, BG, ČR, kamen stráně
 - arenarium - písečná,, §F
 - argenteum - stříbrná, j. Alpy
 - bertolonii - Středozemí, Balkán, Apeniny
 - borzaeanum - , Bern
 - caliacre - vápnitá, §RO
 - corsicum – korsická, , §F
 - cypricum - kyperská, Kypr
 - fastigiatum - stažená, § SP, §BG
 - foliosum - listnatá, Kypr
 - desertorum - stepní, §SK,
 - gymnopodium - , §UA
 - chondrogyrum - uzlovitá, end Kypr
 - italica - italský (Blue Alkanet), celý mediterán, Černomoří, úhory, olivov. háje
 - minus - menší, Kypr
 - minutum - nepatrná, Kypr
 - montanum - horská, hlavně stf. a j. Evropa, ČR skalnaté svahy, §SK, §D, okr. ČR, SRN, H
 - montanum ssp. brymii - horská b., §H
 - montanum ssp. gmelinii - Gmelinova, §SK,
 - murale - zední, Středozemí, jv. Evropa, Přední Asie, okr. ČR
 - pyrenaicum - pyrenejský, Bern, Smar, NAT,
 - saxatile - skalní, Středozemí, od Itálie na východ po Turecko, stf. Evropa, H, skalnaté lokality, ČR, skalnička
 - sergievskajae - Sergievské, , §R
 - spinosum - trnitá, Španělsko, Francie, Maroko, Alžír
 - strigosum - hřebelcovitká, Kypr
 - tavolarae - , end Sardinie
 - tetrastemon - end Anatolie v Turecku
 - throdii - throdská, Kypr end (Troodos)
 - tortuosum - křivolaká, jv., v. a stf. Evropa, Řecko, Jugoslávie, Rumunsko, Maďarsko, Slovensko, Ukrajina, Krym, Turecko, Rusko, §SR, §SK, H
 - tortuosum ssp. heterophyllum - křivolaká různolistá, §SK,
 - troodii - trodská, Středozemí
 - umebellatum - okoličnatá, Kypr
- Amarantus - laskavec, amarantus** , Amaranthaceae, cca 200 druhů, temperát. oblasti, tropy a subtr. stf. a JAm, byliny a polokeře, okr
- albus - bílý, Středozemí, Makaronésie - Kapverdy, Kypr, ČR
 - blitum - hrubozel, pův. snad ze Středozemí, ČR nepůvodní, zavlečen
 - blitoides - žmindovitý, pův. SAm, intr Středozemí, Makaronésie, ČR ruderal
 - caudatus - ocaatý, Makaronésie,
 - crispus - kadeřavý, ČR
 - cruentus - krvavý, pův. trop. Amerika, zdomácněl Středozemí, rumišťě, ČR
 - deflexus - přehnutý, ČR
 - graecicaus - řecký, Kypr
 - graecizans - tropy a subtr
 - hybridus - hybridní, pův. Amerika, intr Kypr, Evropa, ČR
 - lividus - hrubozel, Středozemí, Makaronésie - Kapverdy,
 - powelii - zelenoklasý, Středozemí
 - retroflexus - ohnutý, pův. SAm, do Středozemí zavlečen, Makaronésie, Kypr, ČR nepůvodní
 - viridis - panenský, tropy a subtr, Kypr
- Amaryllis (Hippeastrum) - amaryllka, amaryllis, zornice** , Alliaceae, Amarillidaceae, j Afrika, zatahující cibulovina, okr
- belladonna (belladonica) - krásná, (Belladonna Lilly, Cape Belladonna), pv. j Afrika, Středozemí, Makaronésie - Madeira, Azory

Ambrosia - ambrózie, božibyt, Asteraceae, bylina až 2 m, pyl - alergie, SAM, Mexiko, zavl. stř. a JAm, Eurasie, Afrika (Alžírsko), NZ a Austrálie (kde se jí říká astmatická rostlina), okr, v USA karant plevel
- artemisiifolia - peřenolistá, (pelyňkolistá), Středozezemí, H, ČR
- maritima - přímořská, Středozezemí, Kypr

Ambrosinia - ambrosinya, Asteraceae,
- artemisiifolia - pův Amerika
- bassii - Bassova, , §F

Amelanchier - muchovník, amelanchier, (Serviceberry, Juneberry, Skadbush, Shad-blow), Rosaceae, Malvaceae, cca 25 druhů, převážně chladná SAM, 1 druh v Evropě a Malé Asii, 1 ve v. Asii, dřeviny, okr
- lamarckii - Lamarkův, (hnědavý), pův. SAM, s. Afrika, j. Evropa
- ovalis - vejčitý, (oválný), pův. hory j. a stř. Evropa, Středozezemí, Sardinie, Albánie, s. Afrika, Malá Asie, Kavkaz, §H, okr pěst, ČR

Ammi - morač, ami, pakmín, Apiaceae, 10 druhů Eurasie, Středozezemí, byliny v křovinách
- majus - větší, s. Afrika, Kypr, Makaronésie, Írán, zjz Asie, léč, fototoxický
- trifoliatum - trojlistý, Smar-m, NATm
- visnaga - lepkavý, pův. Středozezemí, s. Afrika, Malá Asie, Kypr, léč - sušené plody

Ammodendron - amodendron, Fabaceae
- conolyi - Konoliův, Írán

Ammophila - kamýš, amofila, amifila, kutilka, Poaceae
- arenaria (littoralis, Psamma australis) - písečný, celý mediterán, Středozezemí, j. Evropa, Portugalsko, Kréta, BG, s. Afrika, celé pobřeží Evropa, stř. Asie, Indie, sec Amerika, Austrálie, travina písčitéch pobřeží, zpevňování písků, inv
- areanaria ssp. arundinacea - písečná rákosovitá
- sabulosa -

Amorpha - netvařec, amorfa, (Lead Plant, False Indigo, Amorpha), Fabaceae, (Papilionaceae, Leguminosae), asi 20 druhů, SAM, světlé lesy, opad keře a polokoře
- fruticosa - křovitý, intr BG

Ampelodesmos - ampelodesma, Poaceae
- mauritanicus (tenax) - latnatá, mediteránní druh, z. a stř. Středozezemí, Španělsko, Francie, Itálie, Řecko, Sardinie, Sicílie, Korsika, Maroko až Libye, okr, zplaněla Portugalsko, Kalifornie, Japonsko, Austrálie, makchie, garrigue, §F

Ampelopsis - loubinec, ampelopsis, révovník, révovec, Vitaceae, cca 25 druhů, mírné pásmo, většina v. část S a stř. Am, Mexiko, stř. a jv. Asie, opadavé pnoucí dřeviny
- orientalis - východní, Malá Asie, Turecko, Sýrie, liána, okr, ČR kbelík
- vitifolia - révolistý, Írán, stř. Asie

Amsonia (Rhazya) - amsonya, (razya), Apocynaceae, (Asclepiadaceae), 16 druhů, většina SAM
- orientalis - východní, Řecko, Turecko, ohrožená

Amygdalus - mandloň, amygdalus, Amygdalaceae, Rosaceae, 36 druhů, od Středozezemí do Číny, teplomilná peckovina
- communis - obecná, (Almond), původ ze stř. Asie, Turkestánu, Íránu, Izraele, Palestina, bible, pěst Středozezemí, Francie, Španělsko (2. nejv. pěstitel), BG, Itálie, Kypr, Albánie, Maroko, Malá Asie, ČR
- nana - nízká, (Prunus tenella), ponticko - panonský druh, Evropa stř. a jv., Balkán, H, **§CZ**, Kavkaz, z. Sibiř, stř. Asie, okr

Anabasis - anabasis, Amaranthaceae, 29 druhů
- articulate - Sahara, Arabie, Izrael - Nagev. poušť

Anacamptis (Orchis) - rudohlávek, anakamptys, Orchidaceae
- anatolica - anatolský, Libanon
- atropophorum - červenavý, Středozezemí
- boryi - , v. Středozezemí, end Řecko, ovy v Egej. moři, Kréta, frygana, oliv. háje
- collina - Středozezemí a Blízký východ, Portugalsko, Španělsko, j. Evropa, s. Afrika, Izrael, Sýrie, Kavkaz, Írán, Turkmenistán, xerofilní křoviny, 2 podzemní hlízky
- coriophora - štěničný, Středozezemí, Evropa z, stř. a jižní, mykorrhiza, ČR býval (Sušicko aj.), § RF, U, Srbsko
- laxiflora - , Středozezemí, Turecko, Evropa, Slovensko
- morio - kukačka, Evropa, ČR býv. hojný Pošumaví, Maďarsko, § CR, Polsko, Maďarsko, Ukrajina

- palustris - bahenní, Středozeří, Kavkaz, Írán, Polsko, Rusko, § CR,
 - papilionacea - j. Evropa, Středozeří, garrigue, až Rumunsko a Kavkaz
 - pyramidalis - jehlanovitý, (Pyramidal Orchid), Evropa spíše jižní, ale i stř., sz. a v. Středozeří, Španělsko, Baleáry, Sardinie, Řecko, Kréta (Troodos), Malta, BG, H, Malá Asie, Libanon, Palestina, Izrael, sz. Afrika, Malá Asie, garrigue (frygana), TTP, §H §UA, §CZ
 - sancta - v. Středozeří, Řecko, Turecko, Kypr, Sýrie, Libanon
 - urvilleana - , (Maltese Pyramidal Orchid), end Malta a Sicílie
- Anacyclus - trahok, anacyklus, Asteraceae**
- clavatus - lékařský, pův. j. Evropa, Středozeří, léč pertrám, ČR, u cest
 - monacanthos - Egypt, Tunisko, Libye, pouš
 - pyrethrum - řimbabovitý, Španělsko, s. Afrika, léč
 - radiatus - z Středozeří, Makaronesei, Kanár. ovy, Portugalsko, Španělsko, RF, Itálie, Maroko
- Anagallis - drchnička, anagalis, Primulaceae, 20 druhů, Středozeří, z. až stř. Evropa, polštáře,**
- arvensis - rolní, Středozeří, Sardinie, Kypr, Makaronésie Kapverdy, Egypt, Sinaj, Arábie, Írán, ČR, pole, úhory,
 - crassifolia - tučnolistá, , §F
 - foemina - modrá, teplá území, Středozeří, Makaronésie,,
 - minima - nejmenší, Středozeří
 - monelli - křovitá, Iberský poloostrov, Sardinie, Sicílie
- Anagyris - palník, anygyris, Fabaceae**
- arvensis - polní,
 - foetida - páchnoucí, celé mediterán, v. Středozeří, Kypr, Arábie, Arménie, Sinaj, Arábie, skaln. svahy, makchie, vápnitá pole, jed
 - latifolia - širolistý, § SP, §BG, Smar-m, NATm
- Anarrhinum - anarrhinum, Plantaginaceae, Scrophulariaceae, 8 druhů, z Středozeří, jz Asie**
- bellidifolium - z Středozeří, Španělsko, Maroko, RF, SRN
- Anastatica - choulivka, anastatyka, Brassicaceae, růže z Jericha, pouště, 1 druh, Středozeří**
- hierochuntica - (Růže z Jericha), s. Afrika až Pákistán
- Andrachne - homulinec, andrachne, Euphorbiaceae, Phyllanthaceae, 25 druhů, hlavně Asie, další Středozeří, Afrika, jv. Evropa, SAM, často polokeře**
- aspera - drsný, Arábie
 - colchica - kolchidský, Malá Asie, Kavkaz, ČR (Merklín)
 - telephioides - homulincovitý, v. Středozeří , BG, Kypr, Blízký východ
- Andredera - andredera , Basellaceae**
- cordifolia (Boussinggaultia baselloides) - srdčitá, (srdcolistá, Madeira Vine), pův. JAm - Brazílie a Argentina, liána, okr, intr. Kanárské ostrovy, Madeira
 - mucronata - zahrocená, Kypr
- Androcymbium - androcymbium, Liliaceae**
- europaeum - evropské, §BG
 - hierrense - § SP, §BG
 - psammophilum - pískomilný, §BG, Smar-m, NATm
- Andromeda - kyhanka, andromeda, Ericaceae, 2 druhy, chladnější oblasti s. polokoule, nízké stálezelné keřky**
- polifolia - bažinná, (sivolistá), boreálně cirkumpolárně, SAM, Pyrenejský poloostrov, s. a stř. Evropa, Rusko, §F, §CZ
- Andropogon - vousatice, vousatka, andropogon, Poaceae**
- dystachios - dvouklasá, pův. tropy Starého světa, nyní celé Středozeří, do 700 m
 - scoparius -
- Androsace (Douglasia) – pochybek, androsace, drmečka, asi 120 druhů, max Himálaj, Čína, chladnější horské obl. s. polokoule, polštář., okr, §CH – všechny druhy**
- albana - Kavkaz, dále Gruzie, Arménie, Turecko Írán
 - alpina - alpský, Alpy, §F
 - apennina - apeninský, Itálie, ČR sbírk skalnička
 - armeniaca - arménský, Arménie, |Turecko, Írán
 - carnea - plet'ový, hory jz Evropy - Pyreneje, Alpy, § Švýcarsko

- cylindrica - cylindrický, § SP, §F, §BG
- elongata - , §SRB
- helvetica - švýcarský, Pyreneje, Alpy, §F
- chamaejasme - , §F
- koso-poljanskii - Koso-Poljanského, §UA
- maxima - největší, Středozeří, §SRB
- mathildae - Mathidé, Itálie
- maxima - největší, Středozeří, Kypr, Blízký východ, §H, skalnička
- puberula - end z Alpy
- pubescens - pýřitý, §F
- pyrenaica - pyrenejský, Pyreneje, § SP, §F, §BG
- vandellii - hory jz Evropy, Pyreneje, Alpy, §F
- villosa – huňatý, cirkumboreálně, hory stř. a j Evropy, Pyreneje, Jura, Karpaty, v. Asie, Čína, §SK,
- vitaliana - brčálový, Alpy

Andryala - andryala, Asteraceae, 20 druhů, Makaronésie, Středozeří, Sahara

- agardhii - z. Středozeří - Španělsko, Maroko, okr
- crithmifolia - , end Madeira, Smar-m, NATm
- glandulosa - žlázatá, (Downy Sow Thistle), Makaronésie - pobřeží Madeira
- integrifolia - vlnatá, celé Středozeří, Makaronésie, kamenné a písčité plochy (s vřesovci)
- laevitomentosa - end Karpaty, skalní štěrbiny, §RO
- lyrata - západní, z. Středozeří
- pinnatifida - Makaronésie

Aneilema - aneilema, Commelinaceae

- forskalii - Arábie - Jemen, Omán, Saúdská Arábie, v Afrika - Eritrea, Etiopie, Džibutsko, Súdán, vlhčí savana, jednoletá

Anemone - sasanka, anemone, Ranunculaceae, 100 druhů, chladnější oblastí mírného pásma s. polokoule

- apennina - apeninská, stř. a v. Středozeří po Korsiku, j. Evropa, Apeniny, cibulovina, § SRB
- baldensis - hory stř. a j. Evropa, Alpy až Balkán, Chorvatsko a Černá Hora
- blanda - vábná, (rozkošná, modravá), pův. jv. Evropa, v. Středozeří, od Řecka na východ, Turecko, Kypr, Libanon, Balkán, Malá Asie, Libanon, Kavkaz, Červený seznam, exot. květina, okr Tanzanie, ČR
- coronaria – proměnlivá, (věncová, Crown Anemone), celý mediterán, Středozeří, Izrael, bible, Španělsko, Řecko, Itálie, Kréta, Kypr, Malta, Egypt, Maroko, kamenité půdy, okr, §F, ČR
- cyanea - fialová, hory, Řecko
- heldreichii - Heldreichova, Kréta, Karpathos, Jónské ovy, svahy kopců
- hortensis (stellata) - hvězdovitá, zahradní, z., centrální a v. Středozeří, Francie, Jugoslávie, Řecko, Sardinie, chybí Španělsko, okr
- hortensis ssp. venulosa, Kréta
- laxa - řídká, §UA
- narcisiflora - narcisokvětá, Pyreneje, Itálie, ČR
- nemorosa - hajní, Srbsko, H, ČR
- palmata - vějířovitá, , §F
- pavonina - páví, (zbarvená), v. Středozeří, Francie, Řecko, Turecko
- plutonia - plutonova, Kypr
- ranunculoides - pryskyřníková, Pyreneje až Ural a Jenisej, H,
- sylvestris - lesní, §F, §SRB, §H
- thomsonii - Thomsonova, hory v. Afriky, Kilimandžaro, Tanzanie
- trifolia - trojlistá, evropské hory, Španělsko, Pyreneje, Apeniny, Alpy, §F, §H

Anethum - kopr, anetum, Apiaceae, 2 druhy, Eurasie, mírné pásmo, Írán až Indie, Středozeří, koření, zdomácněl Evropa i Sam

- graveolens - vonný, (Dill), pův. Blízký východ a Středozeří, Makaronésie Kapverdy, Kypr, Egypt, Izrael, bible, pěst koření, ČR nepůvodní

Angelica - děhel, angelika, andělka, anjelika, matizna, Apiaceae, Daucaceae, 50 druhů, kontinentální druh, mírné chladnější oblasti s. polokoule, pův. z. Sibiř, Eurasie, mohutné byliny

- archangelica - lékařská, Evropa, ČR archeofyt, léč
- heterocarpa - různoplodá, , §F

- lignescens - end Azory
- lucida - lesklý, SAM
- pachycarpa - stejnoploďný, pův. Portugalsko, Španělsko, Červený seznam
- palustris - bahenní, luční, Eurasie, §H, §RO, Nat
- sylvestris - lesní, Středozezemí, Evropa, Malá Asie, ČR, BG, H, Arménie až Bajkal
- Anchusa - pilát, anchusa**, Boraginaceae, cca 50 druhů, Středozezemí, Evropa, jz Asie, s. a j. Afrika, okr
- aegyptica - egyptský, Středozezemí, Egypt, Kypr, Sinaj, Arábie, Blízký východ
- affinis - příbuzný, end Etiopie a Eritrea
- aucheri (Phyllocara a.) - Malá Asie, Blízký východ, Kypr, Turecko, Sýrie, Libanon, Arménie, Írán, Irák
- arvensis - rolní, (prlina r.), Evropa
- azurea – modrý, (Italia Bugloss), pův. v. Středozezemí i Přední Asie, Řecko, Itálie, Albánie, Makaronésie - Kanárské ovy, Maroko, úhory, okr ČR, SRN, h, Čína
- barrelieri - srstnatý, (Barrelierův), v. stf. Středozezemí, §H
- caespitosa - trsnatý, Středozezemí
- calcarea - Portugalsko, Španělsko
- capensis - kapský, Kapsko
- cespitosa - Středozezemí
- cretica - krétský, Kréta, Itálie, Balkán, Turecko
- crispa - zkadeřený, Bern, Smar, NAT, §F
- hispida - srstnatá, s. Afrika, Egypt, Sinaj, Palestina, Libanon, Syrie, Arábie, Irák, Írán, Afghánistán, Pákistán
- humilis - nízký, Kypr
- hybrida - hybridní, Kréta
- italica – italský, (Blue Alkanet), celý mediterán, Černomoří, úhory, olivov. háje, §SK
- milleri - Millerův, Palestina, Izrael
- officinalis - lékařský, Středozezemí, Írán, téměř celá Evropa, H, téměř celá Evropa, ČR, teplé suché stráně pahorkatin,
- ochroleuca - , §H
- strigosa - hřebelcový, (stažený, pevný) v. Středozezemí, Kypr, Palestina, Izrael, Sinaj, Arábie, Blízký východ
- udulata - zvlněný, (vlnatý), v. Středozezemí, Sardinie, Kypr, makchie, olivové háje, pole, cesty, vinice
- variegata - pestrý, v. Středozezemí, Řecko, Kréta, Turecko, písčiny, cesty
- Annona - láhevnik, anona**, Annonaceae, cca 100 druhů, pův tropy a subtr Ameriky, stáloz. stromy
- cherimola - (Custard Apple Tree), pův. Peru, Ekvádor, delikátní plody, Madeira
- reticulata - síťovaná, Makaronésie
- Anogramma** (Gymnogramma) - **anograma**, kapradina, Gymnogrammaceae,
- leptophylla - jemnolistá, tropy a subtr, Středozezemí, Makaronésie - Kapverdy, okolí Černého moře, u pobřeží z. Evropa, celý mediterán, vlhké skalní štěrbin, §UA, jednoletá,
- Antennaria - kociánek, antenariea** plešivec, (Pussytoes), Asteraceae, asi 45 taxonů, mírné pásmo s. polokoule, mimo tropy, převážně stález koberc. rostliny, otevřená stanoviště, okr
- carpatica - karpatský, cirkumboreálně, end Karpat, vysokohorské bazifilní trávníky, §UA
- Anthemis - rmen, antémis**, Asteraceae, cca 100 druhů, bylin suchých slunných lokalit, okr
- aetnensis - etenský, end Sicílie (Etna)
- ammanthus ssp. paleacea - amantus, Kréta, kamenité plochy
- ammophila - v. Středozezemí
- anethyolepis - koprovitý, Kypr
- arabica - viz Cladanthus arabica
- arvensis - rolní, Středozezemí, Makaronésie. Írán
- austriaca - rakouský, Středozezemí
- biebersteinii (marschalina) - Biebersteinův, pův. Malá Asie a Kavkaz, xerothermní trvalka, okr, ČR sbírk
- carpatica – karpatský, Karpaty, okr Evropa, Čína
- cotula - smrdutý, v. Středozezemí, Makaronésie, s. Afrika, Kypr, Sardinie, Malá Asie, Blízký východ, ČR
- cotula ssp cretica – smrdutý, cirkumboreálně, Írán, stf. Asie, **ČR C2**, úhory, eutrofní venkovské plácky, dnes jen vzácně na teplejších lokalitách, na Šumavě nezvěstný
- cretica ssp cretica – krétský pravý, cirkumboreálně, pův j Evropa, Kréta, Malá Asie, písčité bory, ČR dnes nezvěstný, okr Evropa

- cretica ssp. columne - krétský horský, ČR
 - cretica ssp. pyrethriiformis - end Karpat, skalní štěrbiny
 - chia – chia, v. a stř. Středozeří, Dalmácie, Řecko, Palestina, Egypt, úhory, olivové háje
 - maritima - přímořský, z. Středozeří
 - monelli - Monelliův, Sardinie
 - montana - horský, BG
 - nobilis - esenciální oleje, aromaterapie, protizánětlivě
 - palestiniana - palestinský, Kypr
 - parvifolia - mnohokvětý, Kréta
 - pestalozzae - Anatolie v Turecko - pohoří Taurus
 - plutonia - plutonův, Kypr
 - rigida, ssp. rigida - tuhý, v. Středozeří, Řecko, Kréta, Kypr, Turecko, egejská oblast, píseč a kamen lokality
 - rosea - růžový v Středozeří, růžové květy
 - ruthenica - rusínský, H
 - secundiramea - Středozeří
 - sendocotula, ssp. rotata - okrouhlý, Kypr
 - siculum - sicilský, Sicílie (Etna)
 - tinctoria - barvířský (Goden Camomilla), jv Evropa, Makaronésie, Írán, BG, okr, xerothermní trvalka, ČR
 - tomentosa - plstnatý, stř. a v. Středozeří, písčité a kamenné lokality
 - tricolor - trojbarevný, v. Středozeří, end Kypr
 - trumfettii - Středozeří Portugalsko až Turecko, Bulharsko, Rumunsko, Krym, Kavkaz
 - urvilleana - (Maltese Sea Chamomile), Malta
- Anthericum - bělozářka, anterikum**, Asparagaceae, Asphodelaceae, Anthericeae, Liliaceae, 30 druhů, tropy a subtr, Středozeří, j. Afriky, SAM, ale i Evropa, okr
- liliago - liliovitá, (Bernard's Lily), Středozeří, §H, ČR
 - ramosum - větevnatá, Středozeří, H
- Anthodiscus (Odontospermum) - hvězdička, antodyskus**, Caryocaraceae, strom, Amazonie, tvrdé dřevo, z kůry šípový jed Indiáni
- maritimus - přímořská, Řecko, s, Afrika, Kanárské ovy
- Antirrhinum (Chaenorhinum) - hledík, antyrhinum**, šklebivec, lví tlamička, Plantaginaceae, 40 druhů, hlavně Středozeří, i SAM - USA, byliny a polokeře skaln. svahů, okr,
- hispanicum - španělský, Španělsko, Maroko, polokeř
 - charidemi - § SP
 - majus - větší, z. Středozeří, okr Evropa, SAM
 - lopesianum - § SP, §BG
 - sempervivens - end Pyrenejí
 - siculum - Středozeří
- Anthoxanthum - tomka, antoxantum**, Poaceae
- madarense - madeirská, end Madeira
 - odoratum - vonná, Středozeří, Makaronésie, , TTP
- Anthriscus - kerblík, antriskus**, třebule, Apiaceae, 12 druhů bylin, temperát pásma s. polokoule, okr, také jako kořenová zelenina
- caucalis - obecný, teplá území, Středozeří, Makaronésie, Kypr, ČR
 - cerefolium - třebule, (štětinoplodý, t.š.), jv. a v. Evropa, Středozeří, Itálie, dlouhodobě pěst zelenina, ČR nepůvodní
 - nitidus - leský,
 - sylvestris - lesní, Středozeří
- Anthurium - toulitka, anturium**, Araceae
- andersianum - Andréova, (chvostokvět, Big Flamingo Flower), pův. Kolumbie, intr Středozeří, Madeira, okr trvalka, ČR hrnk
 - scherzerianum - okr ČR hrnk více
- Anthyllis - úročník, antylis**, Fabaceae, Papilionaceae, 25 druhů, hlavně Středozeří a Přední Asii, byliny a polokeře, okr
- asarina - pyrenejský, slunné skály Pyrenejí, ČR sbírk
 - barba-jovis - Jupiterův vous, Středozeří, Francie, Itálie, Ischia, Řecko, Tunisko, Alžírsko, §F

- *cytisoides* - čilimníkovitý, z. Středozeří, Španělsko, Francie, Maroko, kamenité a otevřené pobřežní polohy
- *emanniana* - Emanniův, end Madeira
- *hermanniae* - stukačovitý, (Shrubby Kidney Vetch), 7 subsp., end Korsiky, stf a v. Středozeří (mimo Španělska a Francie), Kréta, Malta, Korsika až Malá Asie, Sardinie garrigue (frygana), pichlavý keřík, okr
- *hamosa* - Španělsko, Maroko
- *hermanniae* - Středozeří
- *hystrix* - § SP, §BG
- *illyrica* - illyrský, Jugoslávie
- *lemaniana* - lemanianský, Makaronésie - Madeira - skalnaté hory, Smar-m, NATm
- *lotoides* - Portugalsko, Španělsko, Maroko
- *montana* ssp. *jacquinii* - horský Jacquinův, Středozeří, ČR sbírk
- *tejedensis* - s Středozeří, Španělsko, Maroko, Alžírsko
- *tetraphylla* - čtyřlístý, Středozeří, Španělsko, Řecko, garrigue, rumišťe
- *vulneraria* ssp. *spruneri* - bolhoj, (Kidney Vetch), Středozeří, Španělsko, chybí v Itálii, je Řecko, Kréta, Malta, Turecko, s. Afrika
- *vulneraria* ssp. *maura* - garrigue, Středozeří, ssp. *praepropea*, Středozeří, ssp. *pseudovulneraria* ČR
- Antigonon - antygonon**, Polygonaceae, 3 druhy, Mexiko a stf. Amerika, pnoucí úponkovité, okr
- *leptopus* - mexický, (Cord Creeper, Sandwich Island Creeper, Coral Vine, Mexican Love Chain, Chain of Hearts, Bride's Tears, Chain of Love, Hononulu Creeper, Pink Vine, Confederate Vine), pův. subtr. Amerika
- Mexiko, liána, okr subtr, intr Středozeří
- Antirrhinum** (Chaenorrhinum) - **hledík, antyrhinum**, šklebivec, lví tlamička, Plantaginaceae, Scrophulariaceae, 40 druhů, hlavně Středozeří, i SAM - USA, byliny a polokeře skaln. svahů, okr,
- *hispanicum* - španělský, Středozeří
- *charidemi* - , §BG
- *latifolium* - širolistý, Španělsko, Francie, Itálie, kamenité lokality
- *majus* - větší, pův. j. Evropa, jz. Středozeří, Makaronésie, Sicílie, okr, ČR nepůvodní
- *orontium* – viz *Misopatec orontium*
- *siculum* - sicilský (Sicilian Snapdragon), end Sicílie a j. Itálie, Středozeří, Malta, Palestina, Izrael
- *tortuosum* (*majus* ssp. *t.*) - kroucený, (Greater Snapdragon), Malta
- Antonoë** (Scilla) - **antonoe**, Asparagaceae, Hyacinthaceae, Koganiaceae, Makaronésie
- *ovata* -
- Apera - chundelka, apera**, Poaceae
- *spica-venti* - metlice, Středozeří
- Aphanes - nepatrnc, aphanes**, Rosaceae
- *arvensis* - rolní, Středozeří, Kypr, ČR
- *australis* - pískomilný, Středozeří
- Aphyllanthes - metel, bezlistka, afylantes**, Aphyllanthaceae, Liliaceae
- *monspeliensis* - sítinovitá, (motpeliérská), z. Středozeří - Španělsko, Pyreneje, Baleáry, Itálie, garrigue, travn plochy
- Apium - miřík, apium**, celer, bažinka, Apiaceae, 20 druhů, mírné pásmo Eurasie, chladnější části j. polokoule, okr, kořenová zelenina
- *bermejoi* - § SP, §BG
- *graveolens* - celer, (c. voňavý), Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Kypr, s. Afrika, Egypt, pěst. zelenina, ČR, léč, diuretický, povzbuzuje trávení, afrodiziakálně, fyto toxické látky
- *nodiflorum* - nahoplodý, (Procumbent Marshwort), Středozeří, Portugalsko až Itálie, Kypr, Malta, Balkán, Turecko, Izrael, Maroko až Tunisko, Německo, Dánsko, Madeira, Azory, tropy a subtr, vlhké lokality
- *repens* - plazivý, Středozeří, Makaronésie, Francie, Itálie, § SP, §BG, §F, §RO, §H
- Apollonias - apolonyas**, Lauraceae
- *barbujana* - barbujanský, (Canary Laurel), Makaronésie - vavřín. lesy laurisilvia, Madeira, Kanárské ovy (Tenerife, Gran Canaria)
- Aponogeton** (Aponogetum) - **kalatka, aponogeton**, (aponogetum), Pandblossom, Aponogetonaceae, cca 44 druhů, tropy a subtr, z toho 5 j. Afrika, dále Madagaskar a Austrálie, trop. jezera, intr Eurasie, oddenk. vytrvalé vzplývavé vodní rostliny,
- *distachyos* - dvouklasá, Středozeří

Aptenia (*Mesembryanthemum*) - **apténya**, Aizoaceae

- *cordifolia* - srdčitá, (srdčitolistá, Baby Sun Rose, Heartleaf Ice Plant), pův. j. Afrika, stáloz. sukul, okr subtropy, intr. Středozeří, Makaronésie - Madeira, koberc. letnička, lokálně zplaňuje

Aquilegia - **orlíček, aquilegia**, Ranunculaceae, cca 100 druhů, mírné pásmo Eurasie, okr, §D všechny evropské druhy kromě *A. ottonis*

- *alpina* - alpský, z. Alpy, Apeniny, §F, alpské TTP

- *atrata* - černofialový, Středozeří

- *aurea* - zlatý, BG

- *bertolonii* - Bertolonův, §F

- *nigricans* - černý, §UA

- *nikolicii* - end Balkán - Srbsko, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, zastíněné skalky, Ca

- *nugurensis* - nugurský, end Sardinie

- *pyrenaica* - pyrenejský, hory Pyrenej, poloost., Ca Pyreneje, § SP

- *pyrenaica* ssp. *cazorlensis* - §BG

- *transsilvanica* - transilvánský, §UA

- *viscosa* - lepkavý, §F

- *vulgaris* - obecný, Středozeří, Makaronésie, Itálie, §H, ČR, SAM

Arabidopsis - **huseníček, arabidopsis**, Brassicaceae, 15 druhů, Eurasie, byliny, drobný plevel, pole

- *neglecta* - přehlížený, end Karpaty, suť

- *thaliana* - rolní, (italský), Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Kypr, dnes téměř celá Evropa, SRN, ČR pole, drobný plevel

Arabis (*Turritis*, *Fourraea*) - **huseník, arabis**, husenčnick, Brassicaceae, 130 druhů, Eurasie, SAM, byliny

- *alpina* (*Fourraea* a., *Arabis pauciflora*) - alpský, chudokvětý, arktické oblasti Evropy, Islandu, Grónska, Skandinávie, sv. SAM., Středozeří, Malá Asie, Makaronésie, ČR vzácně, světlé háje, okr. skalnička ČR, §H

- *atrata* - černofialový, j. Evropa - Jura, Schwarzwald, Alpy, Apeniny, Dinaridy, okr

- *auriculata* - ouškatý, Středozeří, j. Evropa, Malá a stř. Asie, ČR xerot. trávníky

- *bryoides* - Balkán - Řecko, Makedonie, Albánie, skalnaté svahy, plstnaté poduškovité porosty

- *caucasica* - kavkazský, (Wall Rock Cress), pův. hory Středozeří a Kavkazu, Madeira, okr. ČR SRN, H

- *caerulea* - modrý, Alpy, Jugo, Makedonie

- *cypria* - kyperský, end Kypr

- *glabra* (T.g.) - lysý, (Tower Mustard), Eurasie, Středozeří, celá Evropa, Skandinávie, ČR, SAM, jvAsie, zav. Afrika, Austrálie, křoviny, lesní lemy, okr Čína

- *hirsuta* - chlupatý, Středozeří, Eurasie, SAM

- *kennedyae* - Kenedyův, end Kypr

- *nemorensis* - hajní, Eurasie, lužní lesy, vzácně, §CZ, §SK,

- *nova* - fatranský, (nový), Středozeří, hory j. Evropy, Pyreneje, Alpy, Apeniny, Balkán, Maroko, Alžírsko, Egypt, §SK,

- *pauciflora* - chudokvětý, j. Evropa, Pyreneje, ČR

- *procurrens* - výběžkatý, Řecko, Bulharsko, Karpaty, Balkán, okr. skalnička ČR

- *purpurea* - nachový, v. Středozeří, end Kypr

- *sagittata* - střelovitý, Středozeří, j. stř. a jv. Evropa, ČR, teplé lesy

- *soyeri* - douškolistý, hory Evropy, Pyreneje, Alpy, Karpaty

- *thaliana* - italský, Itálie, Skandinávie

- *turrita* - převislý, (věžitý), Středozeří, j. a stř. Evropa, Pyreneje, BG, vč ČR, Malá Sie, Sýrie, Ukrajina, sz. Afrika, suché háje, teplé kamenité svahy

- *verna* - jarní, v. Středozeří, Sardinie, Kypr, travn a skaln místa

- *x arendsii* (*caucasica* x *aubrietoides*) - Arendsův, okr

Aralia - **arálie, prodara**, fatsie, Araliaceae, 40 druhů, jv. Asie, SAM, Austrálie, okr

- *elata* - křídlatá, pův. Čína, Japonsko, Korea, okr, ČR - Amer. zahrada Chudenice

- *japonica* - japonská, pův. Japonsko, intr, Itálie, okr, ČR hrnk

Arachis - **podzemnice, arachis**, Fabaceae

- *hypogaea* - olejná, Kapverdy

Arachnoides - **pavoukovec, arachnoides**, („kožená kapradina“), Aspleniaceae

- *roebbianum* - end Madeira

Araucaria - blahočet, araukarie, Araucariaceae, 24 druhů, Nová Kaledonie (19 end), Austrálie, NZ, Malajsie, Amerika – N. Guinea, Chile, Argentina, Brazílie, stáloz. jehl., okr
- araucana (imbricata) - chilský, pův. Andy – Chile, Argentina, strom s přeslen. větvemi 24-70 m, intr Středozeší, okr Itálie, Kypr aj.
- heterophylla (excelsa) - ztepilý, (štíhlý, Norfolk Island Pine, Middle Left), pův. ostrov Norfolk u NZ, intr Středozeší i latinská Amerika, okr, intr Madeira, ČR, semena jedlá

Araujia - araujia, Apocynaceae, Asclepiadaceae,
- sericifera - Středozeší, Makaronésie

Arbutus - planyka, arbutus, tolokňenka, jahodový strom, Ericaceae, 14 druhů, hlavně Mexiko a Středozeší, Kanár. ovy, stáloz. dřeviny, tvrdolisté lesy, okr
- andrachne - hladká, (drobnoplodá, jahodovec andrachnin), pův. v. Středozeší, jv. Evropa, Řecko, Albánie, Chorvatsko, Kypr, Malá Asie, Palestina, Krym, makchie, kamenité svahy, lesní okraje, §UA, okr ČR
- canariensis - kanárská, Makaronésie - Kanárské ovy,
- unedo - jedlá, (obecná, velkoplodá, "Strawberry Tree", načervenalá borka, růžové bobule), celý mediterán, Středozeší, jz. Evropa, Španělsko, Itálie, Ischia, Sardinie, Jugoslávie, Kypr, pobřeží Atlantiku, Baleáry, Makaronésie - Kanárské ovy, Libanon, sz. Afrika, Maroko, makchie, kamenité stráně,
- x andrachnoides (andrachne x unedo) - pavoukovitá

Arceuthobium - jmelík, arceutobium, Santalaceae, Loranthaceae, Viscaceae, cca 45 druhů, většina SAm a trop. Asie, dále Středozeší, j. Evropa, Asie, Afrika, paraz.
- azoricum - azorské, Azory, Smar-m, NATm
- oxycedri - Středozeší, dále Krym, Kavkaz, Malá Asie, Írán, Irák, Pákistán, Indie, Čína, Tibet

Arctium - lopuch, arkcium, Asteraceae, 20 druhů, Eurasie, SAm, byliny, vlhčí živné lokality, okr, exp
- lappa - větší, (plstnatý, Great Budrock), Středozeší, Kypr, Írán, plevel, léč, ČR
- lidi - , NATm
- minus - menší, Středozeší, Makaronésie
- thalassophyllum - , NATm
- tomentosum - plstnatý, Evropa a z. Asie, ČR
- winterii - , NATm

Arctostaphylos (Arctous) - medvědice, arktostafylos, tolokňenka, polárníček, Ericaceae, Vacciniaceae, asi 60 druhů, stáloz. keře až keř. stromky, chaparall, stř. a SAm, okr
- alpinus - alpská, hory Evropy, Skotsko, Skandinávie, s. Rusko
- uva-ursi - lékařská, Evropa, Španělsko, Pyreneje, Balkán, Karpaty, Kavkaz, §RO, §CZ

Arctotis (Venidium) – nerenka, arktotys, (venydyje, severouch), Gousblom, Asteraceae
- fastuosa - skvostná, Itálie

Ardisia - klíman, ardýsiea Myrsinaceae, cca 250 druhů, Asie, Austrálie, Amerika, stáloz. dřeviny, okr
- crenata - vroubkovaný, (Coral Berry, Coral Bush, Coral Ardisia, Spice Berry, Marlberry, Hens. Eyes, Australian Holly, Scratchthroat, Hilo Holy, Japanese Holly), pův. jv. Asie - Čína, Korea, Indie, Thajsko

Arecastrum romanzoffianum - viz *Syagrus r.*

Aremonia - řepíček, aremonya, Rosaceae
- agrimonoides - řepíkovitý, Středozeší, §H

Arenaria – písečnice, arenária, měsíčnice, Caryophyllaceae, Silenaceae, asi 250 druhů, mírné až polární pásmo s. polokoule, Evropa, Ukrajina, Pákistán, okr
- alfacarensis - §SP, §BG
- balearica - baleárská, end Baleárské ovy, Korsika, Sardinie a Tyrrhénsko, Sicílie, skály
- bertolonii - Bertoloniova, hory Středozeší, Apeniny, Sardinie, Korsika, Ca, ČR sbírk skalnička
- biflora - dvoukvětá, hory Středozeší až stř. Evropy, Pyreneje, Apeniny, Balkán, Alpy
- coferta - Řecko, Albánie, serpentinit
- controversa - kontroverzní, §F
- erinacea - Španělsko, hory
- grandiflora - velkokvětá, Středozeší
- lepoclados - kůrovitá, BG, Kypr
- moehringioides - hory j. Evropy - Pyreneje, Jura, j Alpy, Apeniny
. montana - horská, z. Středozeší,
- nevadensis – nevadská, § SP, §BG, Bern, Smar, NAT,

- grandiflora - velkokvětá, Středozeší, kalcyfit, Ca skály, od Pyrenejí po Apeniny, Sicílie, Alžírsko, §CZ Pavlovské vrchy
- pamphylica, ssp. kyrenaica - pamfylická krenejská, Kypr, Malá Asie
- provincialis – provensálská, §F, Bern, Smar, NAT,
- purpurascens - nachová, Pyreneje, Španělsko, Francie
- rhodia, ssp. cypria - rhodská kyperská, end Kypr,
- saponarioides - mydlicovitá, Kypr
- serpyllifolia - douškolistá, (Creeping thymeleaf Sandwort, téměř celá Evropa, Středozeší, Makaronésie, Írán, ČR, písčité TTP, okr Čína
- tenella (ciliata) - brvitá, end Karpaty - Vysoké Tatry, Rumunsko

Argania - argánye, dvojčet, argan, Sapotaceae

- spinosa (marocana) - trnitá, (Marocká), Středozeší, keř. strom hor Maroka, podobný olivě, dlouhověký, oříšky, léč argánový regenerační olej aj. výrobky, projít zaživacím traktem, na keř. stromech stromolezecké kozy

Argemone - pleskanka, argemone, polník, Papaveraceae, 28 druhů, subtr. a trop. Amerika, Karibik, Havaj, ostnitě byliny a polokeře, okr

- mexicana - mexická, ("ostnitý mák", chicalote, Devil's Fig, Mexican Poppy, Prickly Poppy), pův. stf. Amerika, plevel tropů a subtropů, Středozeší, Makaronésie, léč, okr, Řecko
- ochroleuca - Středozeší, Makaronésie

Argyranthemum (Chrysanthemum) - kopretinovec, argyrantémum (chrysantémovka, pařížská kopretina), Asteraceae

- adauctum - Makaronésie
- broussonetii end Kanáry, až 1,2 m
- broussonetii ssp gomerensis end Kanáry,
- dissectum - dřípátý, end Madeira
- foeniculaceum - Makaronésie
- frutescens - dřevnatý (křovitý, ch. plodová, Marguerite, Annual Chrysanthemum), pův. Kanárské ostrovy (Tenerife), Makaronésie, polokeř, 30 - 60 cm, okr Středozeší, Kanárské ovy, Maroko, ČR
- gracile - end Kanáry
- haematomna - červený, end Madeira
- hierrense - Makaronésie
- lidii - § SP, §BG, Smar-m,
- maderense - Makaronésie
- pinnatifidum - borovicová, (Madon's Canary Marguerite, Pulpy Canary Marguerite), Makaronésie, end Madeira, pobřeží, vavřínové lesy
- sundingii - § SP, §BG
- thalassophyllum - ,_end Madeira, Smar-m,
- winteri - § SP, §BG, Smar-m,

Argyrocytismus - stříbrocyst, argyrocytismus, Fabaceae, jen 1 druh ,

- battandieri - Batandierův, end Maroko - střední Atlas, opad. keř, okr

Argyrolobium - bělolaločnatec, argyrolobium, Fabaceae

- uniflorum - jednokvětý, Kypr

Arisarum - křivuška, arisarum, áronovec, chobotnatka, Araceae, 4 druhy, Středozeší, Azory, Kanár.ovy, odd. rostliny, okr. intr. Eurasie, Čína

- proboscideum - chobotnatý, Španělsko, Francie, Itálie, okr
- simorrhinum - Španělsko, Portugalsko, sz. Afrika, Azory, Kanáry
- vulgare - obecný, Středozeší vč. ostrovy, sz. Afrika,
- x creticum - krétský, Kréta

Aristea - osinatec, aristea, Iridaceae, cca 50 druhů, stález. oddenk. trsnaté, Afrika, Madagaskar, okr

- cladocarpa - end Madagaskar
- ecklonii - pův trop Afrika a subtr. j. Afrika, inv NZ, Cejlon, Austrálie

Aristida - klíman, aristyda, pouštní tráva, Poaceae, cca 300 druhů, pouště Asie, Austrálie, Amerika, houževnatá tráva, okr

- baetica - andaluský, Španělsko, Portugalsko, sz. Afrika, u toků, vlhčí stinné okraje lesů a křovin
- caeruleascens - modravá, houževnatá tráva, Středozeší, nejteplejší oblasti

- clematitis - křovištní, (plaménkovitý), Středozeší, Řecko, BG, H, vlhká rumiště a příkopy, okr, ČR sbírk
 - cretica - krétský, Kréta, ostrov Karpathos, Řecko, křovinaté kamenité svahy, báze teras. stěn
 - durior - dřevnatý, Albánie, intr BG
 - longa - dlouhý (Green-flowered Birthwort), Středozeší, Malta, křoviny
 - lycica - lýkijský, end Turecka (Anatólie), 800 – 1500 m
 - microstoma - v. Středozeší
 - pallida - Itálie
 - parvifolia - mnohokvětý, Kypr
 - pistolochia - západní, (menší), Středozeší, Španělsko, Portugalsko, Francie, až Sardinie a Korsika, s. Afrika - Maroko, suché, kamenité lokality, úhory
 - rotunda - okrouhlý, Středozeší, Portugalsko, Itálie (Lago di Garda), Řecko, BG, ne s. Afrika, kamenité svahy
 - sempervirens - vždyzelený, v. Středozeší, Řecko, Itálie, Sicílie, Kréta, Kypr, zastíněné živé ploty
 - tyrrhenea - tyrhenský, end Sardinie a Korsika
- Aristolochia - podražec, aristolichia**, (Dutchman Pipe, Birthwort), Aristolochiaceae, cca 500 druhů , subtr a tropy, centrum Mexiko 65 druhů, řidčeji mírné pásmo, liány i j., jed, okr
- clematitis - křovištní, Evropa jižní, Středozeší
 - cretica - krétská, Kréta, Carpathos
 - lutea - žlutá, Středozeší, j Evropa - Itálie až Turecko
 - microstoma - Středozeší - end Řecko Pelopones
 - pistolochia - západní, z Středozeší - Španělsko, Portugalsko, Francie, Maroko, Sardinie, Korsika
 - rotunda - okrouhlý, Středozeší, Portugalsko, Francie, Itálie, Řecko. Bulharsko, Balkán
- Armeniaca (Prunus) - meruňka, armenyaka**, Amygdalaceae , Rosaceae, 10 druhů, Malá, střední a Východní Asie, Kavkaz, Mongolsko, Čína, pěst. Japonsko, Korea, SAM, stř. Asie, dále Kavkaz, j. Rusko, Írán, Turecko, Afghánistán, j. Evropa, s. Afrika, opad. dřeviny
- vulgaris - obecná, ze s. Číny přes stř. a Malou Asii do Středozeší, Itálie, Sicílie, BG, Maroko, dnes celosvětově pěst, ČR
- Armeria - trávnička, armeria**, Randworts, Plumbaginaceae, Caryophyllaceae, cca 80 druhů, z. pobřeží Ameriky, Eurasie, Alpy, Pyreneje, Karpaty, Balkán, byliny, nízké trvalky a polodřeviny, písčiny, hory, mořské pobřeží, okr, §CH – všechny druhy
- alpina - alpská, Eurasie, Alpy, Pyreneje, Karpaty, Balkán, ne ČR, §SK, §CH,
 - austraca - rakouská, Rakousko, §SK,
 - beiriana - end Portugalsko, zčásti Španělsko
 - belganciensis - bengálská, , §F
 - berlengensis - , §CH, NAT,
 - brutia - Brutova, Itálie
 - canescens Středozeší
 - denticulata - zoubkatá, Středozeší
 - elongata - obecná, (prodloužená) , §F, §U, písčiny, likvidována bezzásahovým succ zarůstáním,
 - euscadiensis - § SP, §BG
 - maderensis (madarense) - madeirská, Makaronésie, end Madeira, Skaln hory
 - maritima - přímořská, (Sea Pink), j. Evropa, Středozeší, Maroko, Makaronésie, xerothermní trvalka, §F, okr. ČR, SRN, H, Čína
 - maritima ssp barcensis - end v Karpaty
 - multiceps end Korsika, kamenité půdy
 - morisii - Morisova, end Sardinie
 - pocutica - , §UA
 - pseudarmeria - širolistá, §CH, Bern, NAT, okr
 - pubinervis - , §F
 - pungens - pichlavá, Španělsko, Korsika, Sardinie, písčné duny, §F
 - ruscinoensis - , §F
 - sampaoi - Středozeší
 - soleirolii - Soleroleova, §F, §CH, Bern, NAT,
 - transmonata - end Portugalsko a Španělsko
 - velutina - plstnatá, § SP, §BG, §CH, Bern, NAT,

Armocatia - křen, armoracia, Brassicaceae, 3 druhy, vlhké lokality Eurasie, v USA, pochutina
- macrocarpa - velkoplodý, Bern, Smar, §H
- rusticana - selský, pův. v. Evropa- j. a stř. evropské Rusko, pěst od 12. století, Itálie, ČR archeofyt, nitrof. vlhké lok.

Arnebia - prorokovka, arnebia, Boraginaceae, 25 druhů, s. Afrika, Evropa, stř. a jz Asie

- decumbens - položená, Středozezemí, Blízký východ, Makaronésie, Írán
- densiflora - Středozezemí
- euchroma - stř. Asie, Nepál, Indie, Írán, Tibet, Turkmenistán, Uzbekistán, Kazachstán, Čína
- hispidissima - sv, Afrika, Čad, Egypt, Etiopie, Izrael, Arábie, Írán, Indie, písčiny, šterkoviště, bylina

Arnica - prha, arnyka, Asteraceae, 32 druhů, mírné až polár. pásmo s. polokoule, TTP

- montana - horská, Středozezemí, Eurasie, horské TTP, §RO, §H, §UA

Arnosoris - písečnatka, arnosoris, Asteraceae

- minima - nejmenší, Středozezemí, stř. Evropa, Maroko, zavř SAM, Austrálie

Arrhenatherum - ovsík, arhenaterum, Poaceae

- elatius - vyvýšený, pův. hory submediteránní Evropy, Středozezemí, ČR nepůvodní

Artemisia - artedya, Apiaceae, 1 druh

- squamata - šupinatá, v Středozezemí a Blízký východ, Kypr až Sýrie, Turecko, Izrael, Libanon, Irák, Írán

Artemisia - pelyněk, artemisia, palina, Asteraceae, asi 500 druhů, kosmopol, hlavně s. polokoule, ale i JAM a j. Afriky,

- abrotanum - brotan, (boží dřevec), pův. asi stř. Asie, z. Sibiř, intr. jv. Evropa, Středozezemí, Řecko, Přední Asie, zdomácněl ve stř. a j. Evropě, ojed. ČR nepůvodní, bylina až polokeř, léč, do likérů

- absinthium - pravý, pův. Středozezemí a Blízký východ, dále j. Evropa, Ischia, s. Afrika, Maroko, Írán, Asie, Amerika, ČR nepůvodní, léč, omamná

- afra - afra, Kilimandžaro, Tanzanie

- alba - bílý, j. Evropa, Španělsko, s. Afrika, ČR byl, léč

- annua - roční, (jednoletý), pův. jv. Evropa až Přední Asie, Kypr, dnes rozšířena v. Asie - Indie, Barma,

Thajsko, Indočína, Čína, Vietnam, TchajWan, jednoletá vonná, léč, insekticidní látky, ČR zavlečený plevel

- arborescens - dřevnatějící, (stromovitý), Středozezemí, do Portugalska po Řecko, Kypr, Blízký východ, keř

- argentea - zlatý, end Madeira

- austriaca - rakouský, jižní, pannonský end, pův. jv. Evropa,

- borealis - hory Eurasie, cirkumpolární

- caerulescens - Středozezemí

- campestris - ladní, Středozezemí, Evropa, BG, cirkumpolární, ČR

- camphorata - kafrový, Itálie

- cana - z SAM

- dracunculus - kozalec, estragon, hadí kořen, (palina dračí), stř Rusko, SAM, Itálie, okr ČR

- eriantha - skalní, hory stř a j. Evropy, Tatry, §RO

- filifolia - SAM

- frigida - Eurasie, cirkumpolární

- genipi - Alpy

- gorgonum - Makaronésie - Kapverdy

- granatensis - zrnitý, Sierra Nevada, chráněn, kriticky ohrožen § SP, §BG

- herba-alba - (White Wormwood), Izrael, Blízký východ, Írán, Izrael - Nagev. poušť, bible, pouštní pláň

- hololeuca - §UA

- indica - indický, jv Asie

- insipida - §F

- lerchiana - §RO

- ludoviciana - SAM

- maritima - přímořský, BG

- nitida - lesklý, pův. Dolomity a Alpy, xerothermní, okr, ČR

- pancicii - Pančičův, pannonský end Srbsko, §SRB, §CZ

- pontica - pontický, ponticko-panonský floelement, Středozezemí

- santonicum - slanomilný, Řecko, Balkán, Turecko, Maďarsko, §SR

- scoparia - metlatý, pův. stř. Evropa a v. Asie, Středozezemí, ČR nepůvodní

- thuscula - Makaronésie

- *tournefortiana* - stř. Asie - Kazachstán, Uzbekistán, Turkmenistán, Rusko, Afghánistán, Ázerbájdžán, Arménie, zavř. Evropa i ČR
- *tridentata* - z. SAm, stepi
- *vallesiaca* - end Alpy
- *verlotiorum* - Verlotú, pův. v. Asie, zavř. SA, Evropa, ČR
- *vulgaris* - černobýl, obecný, (Erva de Sao Joao), cirkumpol, Středozeří, Evropa, s. Afrika - Tunisko, Alžírsko, Přední a stř. Asie - Írán, alergický plevel, ČR, leč - tónikum, antiseptikum, zlepšení zažívání, afrodisiak, ve větších dávkách jed

Arthrocnemum - slanomil, artroknemum, (slanorožec), Chenopodiaceae

- *fruticosum* (*Salicornia europaea* var. *fruticosa*) - dřevnatějící (plodový, evropský), celý mediterán - v. Středozeří až Mrtvé moře, i pobřeží Atlantiku, dřevnatějící sukul, oblázkové pobřeží, pobřežní slaniska, halofyt, souvislé porosty
- *macrostachyum* (*glaucum*) - velkoklasý, (Shrubby Glasswort), Středozeří, Makaronésie, BG, Kypr, Malta, Izrael - Mrtvé moře, slaniska

Arum - árón, arum, Araceae, 20 druhů, Středozeří, hlízn. rostliny, Asie, okr

- *albispalum* - , §UA
- *concinatum* - v Středozeří, Řecko, Kypr, Turecko
- *conophaloides* - středozeří, (muchovitý), Středozeří, Kypr
- *creticum* - krétský, v Středozeří, end Kréta, Řecko, Turecko, skaln. lokality
- *dioscoridis* - Discoridův, v. Středozeří, Kypr, Egejské ostrovy, j. Turecko, Libanon, Palestina, Izrael, Sýrie, Střední východ, Červený seznam, kamenité stráně
- *hygrophillum* - vodní, v. Středozeří, Kypr, Blízký východ
- *idaeum* - idský (idašský), end Kréta, lesy
- *italicum* - italský (Italian Lords-and-Ladies), celé Středozeří, Makaronésie, Itálie, Španělsko, Řecko, Malta, Turecko, Kypr, Maroko, Tunisko (ne Libye a pobřeží Arábie), stinné křoviny
- *lucanum* - Středozeří
- *maculatum* - plamatý, středoevropský florelement, Středozeří, BG, H
- *orientale* - východní, , §UA, ČR sbírkově
- *pictum* - plihý, Středozeří, Sardinie
- *purpureospathum* - Středozeří

Aruncus - udatna, arunkus, Rosaceae, 3 druhy, mírné až subarkt. pásmo s. polokoule, okr

- *dioicus* - dvoudomá, §H
- *vulgaris* - lesní, Středozeří, Eurasie, ČR

Arundo - trst', arundo, Poaceae, 3 druhy, Eurasie, Středozeří, Havaj, oddenk. stález. trávy, okr

- *donax* - obecná, (rákosovitá, arundo, "rákos z Orientu", Great Reed, Giant Red), pův. stř. Asie, zdomácněl ve v. Středozeří, Řecko, Ischia, Malta, Sinaj, Makaronésie - Madeira, Kapverdy, Azory, tropy a subtr, břehy vod, mokřady, topivo, pletené výrobky, opěrky
- *plinii* - Pliniova, Středozeří, Ischia

Asarina - asarina, Plantaginaceae, dnes jen 1 druh

- *procumbens* - jz Evropa - Španělsko, zavř. GB a Švýcarsko, přistíněné skály, okr

Asarum - kopytník, asarum, Aristolochiaceae, asi 90 druhů, mírné pásmo s. polokoule,

- *europaeum* - evropský, H

Asclepias - klejicha, asklepias, toješť, vatočník, Milkweed, Wilde Kapok, Asclepiadaceae, cca 200 druhů, trop. a subtr. SAm, j. a s. Afrika, Středozeří, Madagaskar, okr, pěst, sukulent, pěst lýko

- *curassavica* - západoindická, (kurasavská, "hedvábná rostlina", Curassavian Swallow-Wort, West Indian Bastard, Bastard Ipecacuanha, Bloodflower, Buttery Weed, Indian Root, Orange (Curacao) Mikweed), pův. trop. stř. a JAm - Ekvádor, Peru, Bolívie, Florida - Everglades, Karibik, Antily, Kuba, Bermudy, Venezuela, mediterán - Kaliforn. poloostrov, Sonora, Sierra Madre, do 2000 m, do jejich lokality v Mexiku putují miliony motýlů Monarchů z oblasti s. USA a Kanady, inv Florida, stáloz. polokeř 1 m, jed latex, chlupy na semenech, intr okr subtr a tropy, textilně, zplanělá plevelně, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Sardinie, Řecko, Maďarsko, Čína
- *fruticosa* - plodová, Kypr, býv. pěst ČR
- *subverticillata* - SAm
- *syriaca* - hedvábná, pův. v SAm, pěst Středozeří, H, ČR
- *tuberosa* - hlíznatá, SAm, TIM, pěst Evropa

Aspathium - aspatium , ?

- bituminosum - živičný, Kypr

Asparagus - chřest, asparágus , Katdoring, Liliaceae , Asparagaceae, asi 300 druhů, Eurasie, Afrika, okr

- acutifolius - pichlavý, (hrotolistý, ostrolistý), celé Středozeví, Řecko, Kypr, Itálie, Ischia, Sicílie, BG, Kanárské ostrovy, garrigue

- acutifolius - Středozeví

- aethiopicus - etyopský, Makaronésie

- africanus - africký, Sokotra

- albus - bílý, z Středozeví, Španělsko, FR, Itálie, Baleáry, Korsika, Sardinie, Malta, Balkán, s. Afrika - Maroko, Alžírsko, Libye

- aphyllus - bezlistý, (Southern Spiny Asparagus), Středozeví, Malta, Izrael - Nagev. poušť

- asparagoides - obecný, pův. j. Afrika, vAfrika, okr, inv

- brachyphyllus - krátcelistenatý, §UA

- densiflorus (sprengeri) - hustokvětý, (zoubkatý, "asparágová kapradina"), pův. j. Afrika, inv

- falcatus (ternifolius) - srpovitý, (Large Forest Asparagus, Sicklethorn, Yellowwood Asparagus), pův. j. Afrika, vytrvalá šplhavá bylina, jed bobule, okr tropy a subtropy

- fallax - § SP, §BG

- horridus - hrůzný, Středozeví , Makaronésie, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael, Blízký východ, l m

- litoralis - pobřežní, , §UA

- madagaskarensis - madagaskarský, suchý opadavý les, BZ Plzeň

- nesiotis - , Madeira

- officinalis - lékařský, (obecný), původní kulturní rostlina Středozeví či Orientu, Evropa, Albánie, Itálie, BG, Írán, Kavkaz, z. Sibiř, pobřežní písčiny, garrigue, mladé výhonky zelenina, afrodisiakálně, diuretický, květin. vazby, bobule slabě jed, ČR

- pastorianus – trnitý, Maroko, Kanárské ostrovy

- scandens - šplhavý, pův. j. Afrika, inv

- setaceus -

- squarrosus - Makaronésie - Kapverdy

- stipularis - hrotolistý, Středozeví, Baleárské ostrovy, Sardinie, Sicílie, Řecko, Kypr, Sinaj

- tenuifolius - tenkolistý, BG

- umbellatus - okoličnatý, (Madeira Ming Fern), end Madeira, pobřeží

- verticillatus - BG

- viscosa - lepivý, Kréta, garrigue

Asperugo - ostrolist, asperugo, Boraginaceae,

- procumbens - poléhavý, (rozložený), pův hory v. Evropy a z. Asie, Středozeví, Írán, sec Eurasie, Kypr, ČR nepůvodní, rumišť, lokálně, ustupuje, zdomácněl, GB, Afrika, SAM

Asperula – mařinka, asperula, Rubiaceae, 130 druhů, Eurasie, trop. Asie, Středozeví, Afrika, Austrálie, okr

- arcadioides - arkádská, Řecko, ČR sbírk

- aristata - Středozeví

- arvensis - rolní, Středozeví , Kypr

- capitata – hlavatá, cirkumboreálně, skalní terasy, bazifilní TTP, Karpaty, Bulharsko, Rumunsko

- cynanchica - psí, (Squinancywort), Středozeví , Malta

- cypria - kyperská, Kypr

- doerfleri - end Albánie, Černá Hora

- gussonei - Středozeví

- hexaphylla - šestilistá, §F

- hirsuta - srstnatá, s Středozeví, Alžírsko, j Pyrenej. poloostrova, sz Afrika

- hirta - Pryreneje a Kantaberské hory

- neilreichii - Neilreichova, v Alpy - SRN, Rakousko, z Karpaty - N. Tatry, Malá a Velká Fatra

- nitida - lesklá, pův. Řecko, ČR sbírk

- occidentalis - západní, §F

- odorata - vonná, Srbsko, ČR

- orientalis - východní, jz Asie, Kavkaz, Turecko, Sýrie, Arménie, Gruzie, Írán, okr letnička, Eurasie, Amerika

- pomila - nízká, end Sardinie
 - stricta - stažená, Kypr
 - taurina - taurská, Středozeší, §F, §H
 - tinctoria - barvířská, střední, jv. a v. Evropa, býv. i ČR
- Asphodeline - kopíčkíčko, asfodeline**, Liliaceae, Asphodelaceae, 20 druhů, Středozeší, Malá Asie, Krym a Kavkaz
- brevicaulis - krátkostonký, v. Středozeší, Kypr, Írán
 - liburnica - liburnická, pův. Středozeší a Malá Asie
 - lutea - žluté, (King's Spear), pův. stř. a v. Středozeší, Itálie, Řecko, Kréta, Kypr, Libanon, sz. Afrika, Alžírsko, Tunisko, Malá Asie, garrigue, kamenité svahy, §UA, okr, ČR, BG, §SRB
 - taurica - taurská, Středozeší
 - tubolare - trubičkovitá, Středozeší
- Asphodelus - kopíčkíčko, asfodel**, Xanthorhoeaceae, Liliaceae, Asphodelaceae, 12 druhů, od Středozeší do Indie, Eurasie, okr
- aestivalus (microcarpus) - letní, (drobnoplodé, Branched Asphodel), celé Středozeší, Itálie, Kypr, Kréta, Malta, Kanárské ostrovy, Írán, garrigue (frygana), skály, škrobn jedlé hlízy
 - albus - bílé, z., centrální a v, Středozeší, Španělsko, Pyreneje, Jugoslávie až Řecko, Turecko, Baleáry, s. Afrika, Kanárské ovy, §H
 - arrondeau - , §F,
 - fistulosus - dutolisté, (vyvýšené, Pink Asphodel), v. Středozeší, Sardinie, Řecko, Kypr, Malta, od Makaronésie do Arábie, garrigue, písčiny, břehy toků, úhory
 - liburnica - liburnská, Kréta
 - lutea - žluté, stř. a v. Středozeší, Řecko, od Itálie po Libanon, Sicílie, Alžírsko, Tunisko, Maroko, garigue, okrasně pěstován, (ČR)
 - microcarpus - drobnoplodé, celé Středozeší, Sardinie, Itálie, Řecko
 - ramosus - větvnaté, v, Středozeší, Makaronésie, Sardinie, Izrael, Blízký východ
 - roseus - růžové, Maroko
 - tenuifolius - tenkolisté, Středozeší, s.. Afrika, Egypt, Sinaj, Sahara, Súdán, Somálsko, Arábie, Kypr, Palestina, Izrael, Sokotra, Kanárské ovy, Pákistán, Indie
- Aspidistra - kořenokvětka, aspidystra**, domácí štěstí, ševcovská palma, Liliaceae, Convalariaceae, 100 druhů, Asie, okr
- elatior (lurida) - vyšší, (vyvýšená, „domácí štěstí“, Cast-Iron Plant, Barrom Plant, Iron Plant), pův. Japonsko, Čína, horské lesy, okr subtropy
- Asplenium - sleziník, asplenium**, netík, kapradina, Aspleniaceae, Pteridophyta, Eurasie, SAm, Eurasie, několik i tropy,
- adiantum-nigrum - netíkovitý, v. Středozeší, Makaronésie - Kapverdy, Ischia, §CZ na hadcích, §H, §UA
 - adulterinum - nepravý, j. a stř. Evropa, §RO, §CZ na hadcích
 - cetarach - lékařský (kyvor l.), §H
 - cuneifolium - hadcový, j. a stř. Evropa, Středozeší, §F, §H, §CZ
 - aethiopicum - Makaronésie - Kapverdy
 - fissum - , §F
 - fontanum - pramenný, Maroko, Španělsko, NL, §H, Rakousko
 - hemionitis - Středozeší, Makaronésie - Madeira, Kanárské ovy (Tenerife), Kapverdy, §BG, § SP
 - jahandiezii - Jahandiezův, §F
 - javorkeanum - , §H
 - lepidium - , §F, §H
 - maritimum - přímořský, z. a stř. Středozeší,
 - onopteris - tuhý, j. a z. Evropa, stinné rokle a skály
 - petrarchae - Středozeší
 - ruta-muraria - zední, celé Středozeší, ČR
 - sagittatum Středozeší
 - scolopendrium - celolistý, Středozeší, §H
 - seelosii - Seelosův, §F
 - septentrionale - severní, Středozeší, Makaronésie
 - trichomanes - červený, celé Středozeší, Makaronésie - Kapverdy, H, ČR

- t. ssp. madarense - end Madeira,
- t. ssp. quadrivalnesis - end Sardinie
- viride - zelený, Středozeří , §H
- x alternifolium - střídavolistý, Středozeří, H
- Aster - hvězdnice, aster**, Asteraceae, asi 600 druhů, cirkumpolárně, s. mírný pás, hlavně SAM - tamní druhy jsou většinou vysoké a silně větvené, se středně velkými až drobnými úbory, v j Africe keřovitě, okr
- alpinus - alpská, , §UA
- amellus - chlumní, pův. jv. Asie, Středozeří , xerothermní trvalka, okr, §F, §H, ČR
- canus - šedá, jv. Evropa, Portugalsko, Španělsko, halofyt
- lanceolatus - kopinatá, ČR
- linosyris (Lynosyris vulgaris) - zlatohlávek, (Inovitá), skaln místa, Středozeří od Španělska po Turecko, s. Afrika, okr, ČR
- novi-belgii - novobelgická, okr ČR
- oleifolius – olivolistá, §H
- punctatus - tečkovaná, jv. a stf. Evropa, Portugalsko, Španělsko, Francie, Itálie, Jugoslávie, Albánie, býv. ČR, §SR, halofyt
- pyrenaicus (pyrenaicus) - pyrenejská, § SP, §BG, §F
- sedifolius (acris) - šedá, j. Evropa, §H
- squamatus - štítnatá (Narrow-leaved Aster), pův. stf. a JAM, introd. Malta
- tripolium ssp. pannonicus - pobřežní (slanistá) pannonská, pannonský end, rozšířena celé Středozeří, Jugoslávie, Maďarsko, Ukrajina, §CZ, slaniska
- Asteriscus** (Odontospermum, Pallenis) - **hvězdník, hvězdička, asteriskus**, Asteraceae
- aquaticus - vodní, v. Středozeří, Makaronésie
- graveolens - Makaronésie
- intermedius - Makaronésie
- sericeus - Makaronésie
- spinosus - ostnitý, (trnitý), v. Středozeří , Palestina, Izrael
- vogelii - Makaronésie - Kapverdy
- Asterolinon - hvězdicovník, asterolinon**, Asteraceae
- linum-stellatum - hvězdovitý, Kypr
- Astydamia - astydamia**, Apiaceae,
- latifolia - širokolistá. Makaronésie, end Kanárské ovy, Madeira
- Astracantha – hvězdovec, astrakanta**, Asteraceae
- cretica - krétský, Kréta, oreomediteránní
- Astragalus - kozinec, astragalus**, Fabaceae, Viciaceae, 3000 druhů, Blízký východ, většinou chladné oblasti s polokoule, polokeře, trvalky i letničky, okr
- aetnensis - etnaeský, (Christ's Thorn, „svaté trní“), Sicílie (Etna) end, první na lávě
- agraniotii - end hor Peloponésu
- agrestis - SAM
- alopecuroides - psárkovitý, z Středozeří, Španělsko, Maroko, Alžírsko, §F
- alopecurus - Středozeří, Írán
- alpinus - alpský, arko-alpinský, Eurasie, SAM
- americanus - americký, SAM -
- amoenus - end Turecko, TTP, polokeř
- angustifolius - úzkolistý, pův jv Evropa - Balkán, Dalmácie, B+H, Černá Hora, Severní Makedonie, Řecko, Albánie, Bulharsko, Srbsko, Kréta, Thasos, Anatolie, Malá Asie, Sýrie, Libanon, ČR sbírk, skaln svahy
- anthylloides - end Turecko
- arenarius - písečný, Evropa, i ČR
- asterias - s Afrika, Egypt, Arabie, z. a stf. Asie
- asper - drsný, ponticko-pannonský druh, Chorvatsko, BG, Maďarsko, §H, býv. ČR, §SR
- astropilosus - v a j Afrika, Arábie
- australis - jižní, arkticko-alpinský druh, s Eurasie, s SAM, cirkumboreálně, §SK,
- austriacus - rakouský, , stf a jv Evropa, cirkumboreálně. **ČR C1**, suché stráně, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C2), §SK,
- autranii - Balkán - end hor Albánie

- balsacii - Balkán - Albánie, TTP na Ca, bezlodyžný
- balearicus - baleárský, Baleárské ostrovy, Středozeří, Řecko, kamen půdy
- bayonnensis - Bayonnův, §F
- borysthenicus - , §UA
- carpinus ssp. laniger - habrovitý, Kypr
- centralpinus - alpský, §F
- cicer - cizrnový, stř. a j. Evropa po Španělsko, Itálii a Jugoslávii, SRN, cirkumboreálně, zavl ČR
- contortuplicatus - , §H
- crassicaupus - SAm - středozápad
- cretophillus - , §UA
- cyprius - kyperský, end Kypr,
- danicus - dánský, jihosibiřský floelement,
- dasyanthus - drsnokvětý, §SRB, §H, §UA
- depressus - přitisklý, Středozeří, Španělsko – Malá Asie
- drummondii - Drummondův, SAm - Skalisté hory
- echinus - v. Středozeří, jz Asie, Kypr, Sýrie, Libanon, Sinaj, Saúdská Arábie, trnitý polokeř
- eriophyllus - Středozeří
- excapus - bezlodyžný, Španělsko, Itálie, Řecko, Albánie, Balkán, Malá Asie, BG, Ukrajina, Moldávie, §RO, §SRB, §H, §CZ
- frigidus - chladnomilný,
- galegiformis - Kavkaz, sec Ukrajina, Rumunsko, Maďarsko
- geminiflorus - end Ekvádor
- genargenteus - Sardinie
- gennarii - Sardinie, Ca
- gilviflorus - SAm - prerie
- glycyphyllos - sladkolistý, Středozeří
- greuteri - end Korsika
- gummifer - slizodárný, (Tragacanth, Gum), Malá Asie, Izrael, bible, Sýrie, Írán, guma, klovatina tragant
- halicacabus - Turecko - Anatolie, Arménie, Ázerbajdžán, Írán
- hamosus - háčkovitý (hákovitý), celý mediterán, Středozeří, Portugalsko až Řecko, Maďarsko, Rumunsko, Kanáry, Madeira, s. Afrika - Maroko až Egypt, Sinaj, Černomoří - Krym, Ázerbajdžán, Írán, do 1200 m, pole, cesty, zplaňuje dále v Evropě aj.
- hirticalyx - Anatolie - Turecko, Írán, pichlavý
- horridus - strašný, Sinaj, Arábie
- christianus - Malá Asie - Anatolie, turecký Kurdistán, Arménie,
- idaeus - end hor Kréty
- krajinae - , §UA
- leontinus - , §F
- lineatus - Turecko - Anatolie, Írán, značně variabilní
- lusitanicius - v. Středozeří
- macrocarpus ssp. lefkarensis - velkoplodý, end Kypr (Troodos)
- massiliensis - marseilská, z. Středozeří, Španělsko, Francie, kamen. p., pobřeží, garrigue, §F
- monspessulanus - motpelijský, záp. a stř. mediterán, Středozeří, Španělsko, Maroko, Alžírsko, Řecko, (mimo Korsiky a Sardinie), jv. Evropa, sev. Afrika, suchá a kamen místa, §UA
- nebrodensis - end Sicílie
- nitidiflorus - §SP, §BG
- norvegicus - norský, s. Eurasie, i ČR
- onobrychis - vičencový, Středozeří
- parnassi - parnaský, vč. ssp. calabricus, Balkán - Bulharsko, Albánie, Severní Makedonie, Řecko, Itálie
- pelecinus - Středozeří, Portugalsko až Bulharsko, Maroko až Tunisko, Sinaj, Turecko, Makaronesie - Kanáry, Madeira, suché nezapojené lokality
- penduliflorus - poniklý, (převislokvětý, převislý), cirkumboreálně, Pyreneje, Alpy, Karpaty, stř. Švédsko, §SK,
- persicus - perský, Írán
- peterfii - Peterfův, end Karpat - Transylvánská kotlina, §RO, Bern, Smar

- prusianus - end Turecko - Anatolie
- pseudopurpureus - end v Karpaty, Rusko, bazofilní horské TTP, Bern
- rhizanthus - z Himálaj, s Pákistán až Nepál
- sempervirens - hory Středozeří
- sericophyllus - Balkán, Řecko, Severní Makedonie, TTP, Ca
- setosulus - , §UA
- siculo - sicilský, end Sicílie (Etna)
- sirinicus - , Itálie, Korsika, Albánie, Řecko, Balkán
- spinosus - trnitý, Středozeří , Sinaj, Sahara, Arábie, blízký Východ, Izrael - Nagev. poušť
- suberosus var. hartmanii - korkový, end Kypr
- sulcatus - , §H
- tanaiticus - donský, , §UA
- terraciano - end Korsika, Sardinie
- tigridis - Írán
- tinctoria - inkoustový, §H
- tragacantha - tragant, jz. Evropa , Středozeří
- tremolsianus - § SP, §BG
- trigonus - s. Afrika, Egypt, Sinaj, Palestina, Syrie
- varius - pestrý, §H
- vesicarius - měchýřnatý, j. Evropa, Středozeří , Portugalsko, Španělsko, Balkán, Černomoří, ČR vyhynul, §SR, §H
- vogelii - Sahara, Egypt, Etiopie
- zingeri - Zingerův , §UA

Astrantia - jarmanka, astrancia , Apiaceae, 11 druhů, Eurasie, mírné pásmo, vlhké humózní lesy, hory, okr

- bavarica -
- carniolica - end jv Alpy, Rakousko, Itálie
- major - větší,
- maxima - největší, Kavkaz, Gruzie, Arménie, Turecko
- minor - nejmenší Pyreneje, Apeniny, Tyrolsko, z Alpy

Astrodaucus - astrodaucus, Apiaceae

- littoralis - pobřežní, , §UA

Asyneuma - zvonečník, klasovec, asyneuma, Campanulaceae, cca 50 druhů, stepi Eurasie, okr

- canescens - sivý, (šedavý), Jugoslávie, Albánie, §H, §SK, býv. ČR
- giganteum - velký, Bern, Smar, NAT,
- limonifolium - limonkovitý, Středozeří, Itálie, Řecko, Balkán, Anatolie

Athamanta – žebroplodka, atamanta, žebřice, nevěstilka, Apiaceae, asi 15 druhů Středozeří a okolí, okr

- turbith - Itálie, Slovinsko Chorvatsko, Balkán, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Srbsko, Albánie, Kosovo, Severní Makedonie
- turbinth ssp hungarica - end j Karpaty, Ca skály

Athyrium - papratka, athyrium, kapradina, Woodsiaceae

- filix-femina - samičí, Středozeří , Makaronésie, Itálie, H, ČR

Atocion (nově vymezen, býv. Silene armena) - neplodník, atocion, silenka, Caryophyllaceae, 6 druhů, většinou květy červené

- armeria - svazčitá, Středozeří až stř. Evropa, teplomilné svahy, okr letnička
- rupestre - květ bílý

Attractylis - bádel, atraktylis, (atraktivník, šípkovec) , Asteraceae

- arbuscula - stromečkovitý, Makaronésie, NATm, §BG, § SP
- cancellata - kanelovitý, Středozeří, Španělsko, RF, Itálie, Řecko, Kypr, Makedonie, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, Egypt, Sinaj, Kanáry, Tyurecko, Kypr, Sýrie, Libanon, Izrael, Jordánsko, Irák, Írán, suché, kamen úhory, §F
- cardua (carduus) - s Afrika, Egypt, Sinaj, Palestina
- gummifera - pryžový, (Ground Thistle), Malta
- preauxina - Makaronésie, end Kanárské ovy (Gran Canaria), §SP. Smar-n. NATm.

Atraphaxis - poušťomil, atrafaxis, Polygonaceae, 25 druhů, Eurasie, jv Evropa až Himálaj, Sibiř, j a jz Asie, s. Afrika

- billardieri - Bilarderův, Řecko, Malá Asie, Sýrie
- frutescens - plodový, jv. Evropa, stř. a z. Asie
- muschketowii - muškátovitý, Malá Asie
- replicata - opakovaný, §UA
- spinosa - trnitý, jv. Evropa, Malá Asie, z. a stř. Asie, Sýrie, Libanon, Izrael Jordánsko, Turecko, Egypt, jv Rusko, Pákistán, Čína, Mongolsko, rozsáhlý areál, keř až 2 m
- Atriplex - lebeda, atriplex**, Amaranthaceae, Chenopodiaceae, asi 300 druhů, z toho 60 v Austrálii, mírné až subtr. pásmo, zasol. půdy, i okr
- glaucus - sivá, Španělsko, Portugalsko, sz. Afrika, Kanárské ostrovy
- halimus - slanomilná, (Shrubby Orache), celý mediterán, Středozeří vč. ostrovů, jz. Evropa, Malta, s. Afrika, Makaronésie - Kanárské ovy, halofyt, písčiny, vysazována, léč
- hastata - rozprostřená, Středozeří
- holocarpa - Středozeří
- hortensis - zahradní, Středozeří
- littoralis - pobřežní, Středozeří, sev. Afrika, z. a s. Evropa, písčité duny, §SR
- longipes - , §F
- oblongifolia - podlouhlolistá, pův. jv. Evropa, Středozeří, j. Ruska, ČR nepůvodní
- patula - rozkladitá, pův. Evropa,
- portulacoides - šruhovitá, Středozeří
- rosea - růžová, Středozeří, Kypr
- sagittata - lesklá, (šípovitá), Středozeří, Írán
- tatarica - tatarská, Středozeří
- Atropa - rulík, atropa**, Solanaceae, 4 druhy, Středozeří, Eurasie, okr, jed alkaloidy, tónikum, afrodiziak, halucinog
- baetica - § SP, §BG
- bella-dona - zlomocný, stř. a j. Evropa, Středozeří, Itálie, Ischia, s. Afrika, z. Asie, ČR, léč - tónikum, antiseptikum, zlepšení zažívání, afrodiziakálně, halucinodenní, ve větších dávkách jed (v Itálii ženy do očí, zvětšené pupilky „ohnivé oči“), §UA
- Aubriet(i)a - taříčka, aubriecia**, Brassicaceae, 12 druhů, hory Eurasie, koberec., okr
- canescens -
- columnae - sloupovitá, okr. ČR, SRN, H
- deltoidea - kosníkovitá, pův. v. Středozeří, Kréta, skály, okr. skalnička, ČR
- gracilis - útlá, end hor Balkánu,
- olympica - olympská, pův. z Bythinského Olympu v Malé Asii
- pinadi - end hor Turecka
- saxatilis - skalní, Středozeří
- x cultorum - zahradní, okr
- Aucuba - aukuba**, skuroň, Garryaceae, Aucubaceae, Cornaceae, 10 druhů, v. Asie, od v. Himálaje po Čínu a Japonsko, stáloz., okr,
- japonica - japonská, (Gold-Dust Tree, Japanese Laurel, Japanese Aucuba. Spotted Laurel), pův. Japonsko, Korea, Čína, stáloz. keř, okr tropy a subtropy
- Aurinia (Alyssum) - taříce, aurinya**, Brassicaceae, 7 druhů, Evropa a Malá Asie
- cultorum - pěstovaná, okr Čína
- saxatilis (Alyssum s.) - skalní, (Basket of Gold), jv. a stř. Evropa, vč. ČR, Středozeří, Malá Asie, xerothermní, end. skal a říčních kaňonů, §H, okr Čína,
- utrechtiana - utrechtská, Bern
- Austrocyllindropuntia - austocyllinropuntia**, Cactaceae
- subulata - šídlovitá, Peru, Bolívie, 3-4 m, okr ČR hrnk, Středozeří - Španělsko zplaňuje, Austrálie
- Avena - oves, avena**, Poaceae, 25 druhů, mírné pásmo Eurasie, okr
- barbata - vousatý, Řecko, Kypr, Turecko, Egypt, Libye, Arábie, Palestina, Libanon, Írán, Afghánistán
- byzantica - byzantský, Středozeří, ke krmení, obilnina
- fatua - hluchý, pův. s. Afrika, Přední Asie, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Maroko, Ischia, Evropa, Írán, ČR nepůvodní
- sativa - setý, pův. v. Evropa, Středozeří, stará kulturní obilnina, Ischia, ČR
- sterilis - jalový, (Animated Oat), celé Středozeří, Malta, suchá pole a úhory

Avenella - metlička, avenela, Poaceae
- flexuosa - křivolaká, Středozeří, ČR

Avenula - ovsíř, avenula, Poaceae
- compressa - stěsnaná, §H
- pratensis - luční, Středozeří
- versicolor - peřestý, hory j. a stř. Evropy, Pyreneje, Alpy, Apeniny, Balkán, Turecko, Kavkaz

Averrhoa - karambola, bilimbi, averrhoa, Oxalidaceae, 2 druhy, trop. jv Asie, ovoc. strom, okr
- bilimbi - Makaronésie - Kapverdy
- carambola -

Avicennia - kolíkovník, avicennya, šura,, Verbenaceae, nově do Acanthaceae, 6 druhů, mangrovy, okr,
- marina - mořský, Sinaj, Arábie

Azolla - azolka, azola, kapradina, Azollaceae
- filiculoides - ČR

Azorina - azorina, Campanulaceae, 1 druh, Azorské ovy, okr,
- vidalii - Azory, stáloz. polokeř, Smar-m, Bern

Baccharis - pomíšenka, bakcharis, (bacchavonnec), Asteraceae
- halimifolia - nepitolistý, pův. USA, intr Francie, Španělsko

Bacopa - bakopa, sutera, Scrophulariaceae, asi 60 druhů, teplé a trop. oblasti Afriky, Austrálie, Asie a Ameriky, sukul. rostlin, mokřadní a vodní lokality, okr
- monnieri - Indie, Indočína, Malajsie, Havaj, Středozeří, pěst Itálie

Ballota (Marrubium) - měrnice, balota, Horehound, Kattekruite, Lamiaceae
- acetabulosa (M. a.) - vlnatá, v. Středozeří - Řecko, Kréta, egejská oblast, Turecko, garrigue (frygana), křovinaté slunné kamen svahy
- hirsuta - srstnatá, Portugalsko, Španělsko, Maroko až Tunisko, Libye, Čad, suché lokality, polokeř 0,5 m
- integrifolia - spojitá, end Kypr,
- nigra - černá, Středozeří, Makaronésie, Kypr, Írán, ČR
- pseudodictamnus - náprstníková, v Středozeří, Kréta a ovy Egejského moře, Turecko, Libye
- undulate - Středozeří, Izrael - Nagev. poušť

Balsamita - maří list, balsamita, Asteraceae, jz. Asie, léč., koření, ČR
- major - balšámový, Středozeří, Ischia, s. Afrika, Kanárské ostrovy, jz. Asie, ČR, léč., koření, repelentní

Banksia - banksia, pavoučkovec, Proteaceae, 75 druhů, temperát. až subtr. obl. Austrálie, i N. Guinea, stáloz. dřeviny, okr, cenné dřevo
- integrifolia - celolistá, (paučkovec c., White Honeysuckle, Coast Banksia), pův. Austrálie, keř. stromek, okr, intr. Středozeří, subtrop. zahrady a parky,

Barbarea (Campe) - barborka, barbarea, Brassiceae, 12 druhů, vlhké temperát. obl s. polokoule
- balcana - balkánská, Balkán
- bracteosa - Středozeří
- rupicola - end ovy z Středozeří - Korsika, Sardinie
- stricta - přitisklá, Eurasie, SAm
- vulgaris - obecná, Středozeří

Barlia - barlia, Orchidaceae
- robertiana - Robertova, krásná orchidej, celé Středozeří, Sardinie, Španělsko, Řecko, Kypr, §F

Bartsia - lepnice, bartsia, Orobanchaceae, Scrophulariaceae,
- spicata - plihá, §F
- trixago - pův. mediterán, v. Středozeří, Írán, Makaronésie - Azory, Kanár. ovy, Írán, Etiopie, snad i j Afrika, JAm, zavl. j USA, Austrálie, poloparazit

Bassia - trnoplodník, bassia, (bytel), Chenopodiaceae
- eriophora - Středozeří, Egypt, Palestina, Izrael, jz Asie, Pákistán
- sedoides - , §SRB, §H

Batrachium (Ranunculus) - lakušník, batrachium, Ranunculaceae, Evropa, vodní rostliny, vodní plochy stojaté a pomalé, okr, §PI – všechny druhy kromě circinatum
- aquatile - vodní, Středozeří, Pyreneje
- baudotii - Baudotův, Středozeří
- fluitans - vzplývavý, Makaronésie
- peltatum - štítnatý, Středozeří, Makaronésie

- rionii - Rionův, Středozeří
- trichophyllum - niťolistý, Středozeří, Írán, H
- Bauhinia - bauhinie**, valina, Caesalpiniaceae, Fabaceae, cca 250 druhů, tropy a subtr, dřeviny, květy podobné orchid.,
- galpinii - červená, (Red Bauhinia), pův. jv. Afrika, Tanzanie, pnoucí, okr, špalírový keř, květy lotosově růžové,
- monarda - jednomužná, pův. z Antil, trop. savany, Tanzanie, Réunion
- natalensis - natalská, j. Afrika
- tomentosa - plstnatá, (Bush Neat's Foot, Yellow Bauhinia, Yellow Orchid Tree, Camel's Food), pův. trop. a subtr. Afrika a Asie, v. Afrika, Tanzanie, Keňa, Uganda, monzun. lesy do 2100 m, keř. stromek 7 m, okr, léč
- variegata – pestrá, (v. pestrobarevná, orchideový strom, Purple Orchid Tree, Camel's Food Tree, Bull Hoof, Poor Mans Orchid, Mountain Ebony, Buddhist Bauhinia), pův. jv. Asie, Čína, Indie, exot. strom 6-12 m, buddhist. okr, intr. subtropy Středozeří, Kanárské ostrovy, Madeira, Kypr, Maroko, Palestina, Izrael, do 2200 m, Keňa, Tanzanie, plody 20 cm, okr
- Beaucarnea (Nolina) - bokarnea, nolina**, sloní noha, Nolinaceae, Agavaceae, Asparagaceae, cca 30 druhů, od j USA a Mexika po Guatemalu, stáloz. dřevin, polopouště, okr
- recurvata - podkřivená, („sloní noha“, Pony Tail Palm, Bottle Palm, Elephant-Foot Tree), pův. Mexiko, polopouště, stáloz. sukul, okr suché tropy a subtr
- Beckmaniana - housenkovec, bekmanyana**, Poaceae
- eruciformis - zduřelý, euroasijský travní druh, vých. Středozeří, Balkán, **§CZ**
- Begonia - begónie, kysala**, Begoniaceae
- x tuberhybrida - hlíznatá, (Tuberous Begonia), rodiče tropy a subtr JAm - Bolívie, Peru, hlízn bylina, okr intr Středozeří, Madeira, okr, ČR, SRN, H, Čína
- Bellium - chudobnička, belium**, Asteraceae
- bellidioides - chudobkovitá, end Sardinie, Korsika, Baleáry
- Bellardia - belardya**, Scrophulariaceae
- romana - římská, , §F
- trifoliata - trojlistá, , §F
- trixago - hřebenitá (Bellardia), celé Středozeří, Sardinie, Řecko, Kypr, Malta, Kanárské ostrovy, Írán, duny, sušší kamenité TTP, sušší pastviska, olivové háje, adventivní, poloparazit
- Bellevalia (Hyacinthus) - belevalia**, Asparagaceae, (Hyacinthaceae, Liliaceae), 65 druhů, v. Středozeří až Pákistán, v. Egypt, Krym, Kavkaz, Turecko, Írán, Turkmenie, stf. Asie, Pamiro-Alaj, okr
- atroviolacea – tmavěfialová, stf. Asie, Pamiro-Alaj, okr,
- ciliata - brvitá, Pákistán
- desertorum - pouštní, Jordánsko, Sinaj
- dubia - pochybná, Středozeří od Portugalska do Řecka
- flexuosa - Sýrie, Libanon, Izrael, Palestina, Egypt - Sinaj, Arábie, Kuvajt, frygana,
- glauca Pákistán
- hackelli - Hakelova, NAT
- nivalis - sněžná, v. Středozeří, Kypr, Libanon, Sýrie, křovinaté stráně
- romana (Hyacinthus romanus) - římská, centrální Středozeří - j. Evropa, Portugalsko, Francie, Itálie, Řecko, vlhčí TTP, § RF,
- paradoxa – podivná, Zakavkazí, Írán, okr.
- pycnantha – hustokvětá, Zakavkazí, okr.
- sarmatica – sarmatská, , §RUS
- saviczii Pákistán
- trifoliata - trojlistá, Středozeří, Kypr
- Bellis - sedmikráska, belis**, Astraceae
- annua ssp. minuta - roční, (Annu Daisy), v. Středozeří, Makaronésie, Kypr, Malta, blízký Východ
- caerulea - end Maroko
- margaritifolia - kalabrijská, end Kalábie (j. Itálie), Sicílie, Liparské ostrovy, vlhké louky do 1000 m
- perennis - obecná, j. a stf. Evropa, Středozeří, Maroko, Sardinie, Kypr, Írán, H, ČR, nízké travnaté plochy
- sylvestris - lesní, (Southern Daisy), Středozeří, Řecko, Kypr, Malta, blízký Východ
- Bellium - belium**, Asteraceae, 5 druhů, Středozeří
- bellidioides - end ovy Středozeří - Baleáry, Korsika, Sardinie

Bencomia - benkomia, Rosaceae

- brachystachia - § SP, §BG, Smar-m, NATm
- caudata - oháňkovitá, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife, Gran Canaria)
- exstipulata - end Kanár. ovy (Tenerife, La Palma), § SP, §BG, bohatě větvený keř
- herrena - § SP
- sphaerocarpa - § SP, §BG, Smar-m, NATm

Berberis - dřišťál, berberis, Berberidaceae, 622 druhů, s. polokoule, hlavně stř. a v. Asie a JAm, 6 druhů, Evropa, s. Afrika a SAM

- aetnensis (vulgaris ssp. aetnensis) - etenský, centrální Středozeří, Korsika, Sicílie, Sardinie, Apeniny, ČR (4a), mezihostitel rzi obilné / Puccinia graminis
- conferta - Ekvádor, Peru - Andy
- crataegina - hlohový, Malá Asie, Turecko, Írán, Afghánistán
- cretica - krétský, pův.v. Středozeří, Řecko, Kréta, Kypr, Turecko, Linanon, Izrael (hora Hebron), garrigue (frygana), submediteránní, světlé lesy, do 2400 m
- darwinii - Darwinův, jz JAm
- empetrifolia JAm
- kaschgaria - kašgarský, end Ťan-šan
- lutea -
- maderensis - madeirský, end Madeira, Bern, NAT
- microphilla -
- sanguinea
- trigona -
- vulgaris - obecný, Středozeří, stř. a j. Evropa vč. ČR, BG, H, Maroko, Krym, Kavkaz, stř. Asie, Čína, SAM, teplejší, suché křovinaté stráně, okr

Berteroa - šedivka, berteroa, Brassicaceae, Eurasie, byliny, suchá rumišťe,

- incana - šedá, (šedivá, šedivka), stř. a j. Evropa, domest. z. a s. Evropa, SRN, ČR, suchá rumišťe
- stricta - tuhá, Balkán, Skandinávie, ČR, ojed. suchá rumišťe

Berula - potočník, berula, Apiaceae

- erecta - vzpřímený, Středozeří, Írán, ČR

Beta - brukev, řepa, beta, Amaranthaceae, Brassicaceae, Chenopodiaceae, 6 druhů, Středozeří, mořská pobřeží Evropy, pěst., okr

- patula - rozkladitá, Smar-m, NATm
- rapa, var. rapa - b. vodnice, ČR
- vulgaris - b. řepa obecná, původní kulturní rostlina Středozeří, ssp. maritima předek řepy, Středozeří, Makaronésie
- ssp. cikla předek cvikly,
- var. vulgaris - mangold, var. altissima - cukrovka, var. crassa - řepa krmná, var. conditiva - salátová, convar. acephala - kedluben, convar. acephala, var. sabellica - kadeřávek, convar. botrytis, var. botrytis - květák, convar. botrytis, var. cymosa - brokolice, convar. capitata, var. alba - zelí bílé hlávkové, convar. capitata, var. rubra - zelí hlávkové červené, convar. capitata, var. gemmifera - kapusta růžičková, patula - endemit Madeiry, Kypr, ČR nepůvodní, Haná aj.

Betonica (Stachys) - bukvice, betonyka, Lamiaceae

- alopecurus hory j. Evropy - Pyreneje, Alpy, Apeniny, Balkánu a Peloponésu
- grandiflora (macrantha) - velkokvětá, Kavkaz, Turecko, Írán
- officinalis - lékařská, Středozeří

Betula - bříza. betula, Betulaceae, cca 120 druhů, mírné až arktické pásmo s. polokoule, jižněji jen hory, pion. dřeviny, exp, okr

- argentea - stříbrná, Sicílie (Etna)
- borysthenica - dněprovská, §UA
- carpatica - karpatská, hory stř. Evropa, ČR, horské lesy, na Šumavě blízka B. pubescens
- humilis - nízká, stř. a s. Evropa, ČR, slatiny, §Pl, okr. ČR, SRN, H, Rusko, s. Asie až po Altaj, §UA
- klovovii - Klovova, §UA
- medwediewii - Medvedievova, Turecko, Kavkaz, Írán

- nana - trpasličí (zakrslá), stř. a s. Evropa – Grónsko, Labrador, Skandinávie, ČR - Šumava, Jizerské a Lužické h., z. Sibiř, Grónsko, Labrador, vlhké hory, §CZ – na Šumavě ohrožena bezzásahovým sukcesním zarůstáním plání, §D, §PI, §F
- obscura - tmavá, Evropa – Švédsko, Dánsko, Polsko, ČR, s. Morava, jz Ukrajina, §UA
- oycoviensis - ojcovská, ČR, j. Polsko, Rumunsko, Ukrajina, Dánsko, Švédsko
- papyrifera - papírová, SAM - Aljaška, Yukon, intr. ČR, Čína, okr. ČR, SRN, H
- pendula (alba, verrucosa) - bělokorá (bradavičnatá, převislá), pův. Evropa, Itálie, BG, H, Malá Asie, Írán, s. Afrika, Kavkaz, Sibiř, euroasijský druh, 25 m, (ČR), okr. ČR, SRN, H, Rusko
- pubescens - pýřitá, euroasijský druh, Eurasie, drsnější Evropa vč. ČR, Sibiř až Bajkal, hory, na jihu Evropy jen omezeně - s. Balkán, H, Sibiř až Bajkal, §SRB, §H, ČR
- Biarum - biarum**, Araceae, 21 druhů, malé hlíz, trvalky, Středozemí, z. Asie, okr
- arundarum - Středozemí
- tenuifolium - tenkolistá, v, Středozemí, Blízký východ, Írán, Irák, garrigue
- Bidens - dvouzubec, bidens**, Asteraceae, asi 200 druhů, zejména Mexiko a přilehlé oblasti Ameriky, Eurasie, Afrika, u vod, okr
- cernua - nící, Středozemí
- ferulifolia - ločidlolistý, (prutolistý, Apache Beggartiks, Fern-leaved Beggartiks, Bur Marigold), pův. Mexiko, trvalka, okr, intr. Středozemí
- frondosa - černoplodý, (čelný), Středozemí, Itálie, ČR
- pilosa (sudanica) - pův. JAM, pěst tropy a subtr. Středozemí
- tripartita - trojdílný, Středozemí, Írán
- Bifora - štěničník, bifora**, dvouplodec, Apiaceae
- radians - paprskující, Středozemí, Írán
- testiculata - sáčkovitý, Kypr
- Bignonia – trubač, bignonye**, Bignoniaceae, 29 druhů, SAM, temperát. až trop. obl., stáloz. pnoucí, okr
- capreolata – úponkovitý, (Cross Vine), pův. SAM, intr. okr. Evropa, Čína
- radicans (Calupsis r.) - kořenující, intr. BG
- Biscutella – dvojštítek, biskutela**, Boraginaceae, Brassicaceae, Eurasie, bylina, skaliska, okr
- didyma - dvojitý, stř. a j. Středozemí, Korsika, Itálie, Řecko, Kypr
- frutescens - polokeřovitý, Středozemí
- neustrica - , §F, Bern, Smar, NAT
- Bistorta - rdesno, bistorta**, Polygonaceae
- major - větší, Írán
- Bituminaria - dětelník, bituminária**, Fabaceae, 4 druhy,
- bituminosa (Psoralea b.) - pryskyřičnatý, modrý, (psorilea živcová, Pitch Clover, Pitch Trfoil, Arabian Pea Trefoil), celý mediterán, Středozemí, Pyreneje, Řecko, Ischia, Sardinie, Malta, Makaronésie - Kanárské ostrovy, Madeira, kamen a narušené půdy, do 1000 m, levády
- morisiana - Morisova, end Sardinie
- Blackstonia - žlutnice, blakstonya**, Gentianaceae
- acuminata - hrotitá, Středozemí, Kypr, §H
- perfoliata (Chlora p.) - tečkovaná, (prorostlá, Yellow-wort), celé Středozemí, Makaronésie, Sardinie, Řecko, Kypr, Malta, Černomoří, (Slovensko), makchie, úhory, písčiny, cesty, §SRB
- perfoliata ssp. serotina - tečkovaná s. , §SRB
- Blechnum - žebrovice, blechnum**, kapradina, Blechnaceae, cca 200 druhů, vlhké tempert až trop pásmo
- spicant - různolistá, Evropa, Středozemí, Makaronésie, Srbsko, Ischia, Kypr, §H, ČR vzácně
- Blysmus - skřípinka, blysmus**, Cyperaceae
- compressus - smáčknutá, Středozemí, Malá Asie, Írán, Evropa, Kazachstán, Indie, Nepál
- Boerhavia - berhavia**, Nyctaginaceae, Urticaceae
- coccinea - Guinea, Kongo, stř. Afrika, Madagaskar
- plumbaginea - olověncová, Namibie, Súdán, stř. Afrika, Etiopie, pouštní okraj Sahara, jižní polovina Afriky, Madagaskar, Středozemí, Arábie, blízký Východ
- repens - plazivá, pouštní efemera, Sahara, Afrika od Maroka a Egypta k JAR, Sicílie, sec Madagaskar, Arábie, Izrael, Libanon, Blízký východ, jv Asie, ne vlhké tropy
- Bolboschoenus (Scirpus) - kamyšník, bolboschenus**, Cyperaceae, Středozemí, v. Afrika, z. a stř. Asie po Indii, mokřady, zaplavované terénní deprese, slaniska,

- maritimus (glaucus) - přímořský, Středozeří, Makaronésie, jz a stř. Asie, Egypt, Indie

Boleum - boleum, Brassicaceae, 1 druh, příbuzný rodu Vella

- asperum - hvězdné, dřevina, Španělsko, § SP, §BG, Bern, Smar, NAT, formace matorral - mediteránní křoviny

Bombycilaena - protěžka, bombycilaena, Asteraceae

- erecta - vzpřímená, Středozeří, Španělsko, Balkán, v. Středozeří, Pannonie, Rumunsko, Krym, §SR

Bongardia - bongardya, Berberidaceae, 1 druh

- chrysogonum - v. Středozeří, Turecko, Kypr, Blízký východ (Sýrie, Izrael, Jordánsko), Írán, s. Afrika, Afghánistán, stř. Asie

Borago - brunnák, borago, Boraginaceae, 3 druhy, Středozeří, Evropa, okr. salát

- officinalis - lékařský, (Borage), Středozeří, pův. z. mediterán, severoafrického Středozeří, dnes celé Středozeří, Makaronésie, Španělsko, Ischia, Sardinie, Baleáry, Malta, Maroko, Evropa, Orient, zahrady - dlouhodobě pěst. zelenina, pole - olejnína i léč., esenciální oleje, aromaterapie, cesty, okr. ČR, SRN, H, Čína

- pygmaea - trpasličí, Korsika, Sardinie

Borderea - borderea, Dioscoreaceae

- chouardii - § SP, §BG

- pyrenaica - pyrenejská, §F

Bosea - bosea, dvojlák, Amaranthaceae

- cypria - kyperská, end. Kypr,

Boswellia - kadidlovník, bosvelia, (Frankincense Trees, „bílé zlato“), Burseraceae, 20 druhů, 7 end. druhů Sokotry

- sacra - pravý (svatý), trop. strom, kadidlová klejoprskyřice (nařízne se kůra), kdysi dražší než zlato, (františek), kadidlo k církevním obřadům, pouště, vyvýšeniny, pův. v. Omán - Mascat, dále Jemen, Izrael u Mrtvého moře (kdysi se u nich zastavovaly karavany), Saudská Arábie, Sokotra, SAE, Tanzanie, Somálsko, Botswana, Súdán, Ghana, vykuřování v kostelích (s myrhou), léč. - protizánětlivé účinky a i léč. - rakovina, mají omezenou schopnost klíčit a bez pomoci člověka se nedokážou obnovit (pěstuje pokrokový izraelský farmář Guy Erlich)

Botriochloa - vousatka, botriochloa, Poaceae

- ischaemum - prstnatá, Středozeří, suché stráně, ČR

Botrychium - vratička, botrychium, kapradina, Ophioglossaceae

- lanceolatum - kopinatá, §F

- lunaria - měsíční, Středozeří, Makaronésie, §H, §UA

- matricariifolium - heřmánkolistá, Středozeří, §F, §H

- multifidum - mnoholistá, §H, §F

- simplex - §F

- virginianum - viržinská, §H

Bougainvillea - bugévillea, papírovka, Nyctaginaceae, 14 druhů, tropy a subtr. JAm, pův. Brazílie, stáloz. dřeviny, liány, okr.

- callifornica - kalifornská, intr. z USA, okr. Středozeří

- glabra - lysá, (Papaver Flower, Lasser Bougainvillea), pův. tropy a subtr. JAm - Brazílie, Kolumbie, liána, intr. okr. Středozeří, Maroko, Kanár. ovy, Madeira, Sicílie, velmi často okr. v. Afrika, Tanzanie, do 2000 m, stěny, zahrady, ČR skleníky

- sanderiana - JAm, okr., Itálie

- spectabilis - nádherná, (Brasil Bougainvillea), pův. Brazílie, okr. všechny tropy a subtropy, pnoucí, výška přes 20 m, okr. na slunečná stanoviště, Tanzanie, Středozeří, Řecko, Kypr, slunečná stanoviště, ČR studený skleníky

- x buttiana - Buttiova, okr. panašované listy, okr. Středozeří

Bouvardia - bougardya, Rubiaceae

- chrysogonum - zlatorohá, Kypr

Brahea - brahea, tychonka, Arecaceae, 16 druhů, od Kalifornie a Mexika po Guatemalu, suché plochy, 1 kmenné, okr.

- armata - ztepilá, (Blue Hesper Palm), pův. Mexiko, Kalifornie, palma až 12 m, intr. pěst. celé Středozeří, ČR kontejnér

Brachychiton (Stercularia) - **lejnice, brachychiton**, lahvový strom, Sterculiaceae, Malvaceae, 30 druhů, většinou Austrálie, Papua - N. Guinea, stromy s lahv. kmenem, okr.

- acerifolius - javorolistá, (lahvicovitý strom, Australian Flame Tree), pův. v. Austrálie, poloopadavé a drobnolisté lesy, strom s lahvicov. kmenem, červ květy, okr aleje v mediteránu, Alžírsko, Madeira, ČR skleník

- populneus (S. diversifolia) - topolovitá (Kurrajong, Bottle Tree, Queensland Lacebark), pův. Austrálie, okr v mediterán, intr Kanárské ostrovy, end Kypr

Brachypodium - válečka, brachypodium, Poaceae

- distachyon - Středozeemí, od Maroka a Portugalska po Libanon, Kanár ovy, Madeira, Krym, Anatolie, Krym, Pákistán, Čína, sec USA

- firmifolium - tuholistá, Kypr end

- pinnatum - prápořitá, Středozeemí, Írán, jihosibiřský floelement, křovinaté stráně, ČR, okr, ČR

- ramosum - větevnatá, Řecko

- retusum - v. Středozeemí, Írán

- rupestre - skalní, pův. j. Evropa, Středozeemí, Pyreneje až Kavkaz a Zakavkazí, Sýrie, Írán, ČR zavlečena

- sylvaticum - lesní, Středozeemí, Makaronésie - Kapverdy, Írán, BG, H

Brassica (Sinapsis) - brukev, brasika, Brassicaceae

- alba – bílá, j. Evropa, Asie

- acephala - bezhlavá, (Portuguese Cabbage, Kale), Madeira

- balearica - baleárská, Baleáry, Středozeemí

- elongata - prodloužená, z. Středozeemí vč.ČR výslunné stráně

- fruticulosa - křovitá, od Iberského poloostrova po Řecko, Ischia

- glabrescens - olýsalá, Bern, Smar, NAT.

- hilariones - sluncovitá, Kypr (Troodos) end, ("Helarie" – kapky), Bern, NAT.

- chinensis - čínská, (zelí čínské), pův. Čína, Barma, pěst, ČR

- insularis - ostrovní, end Sardinie, Korsika a s. Afrika, §F, Bern, Smar, NAT.

- juncea - sitinovitá, (čínská, sarpetská) hořčice, pův. j. Tibet, dále pomezí Indie a jz. Čína, Barma, domestikována Čína, Rusko, Japonsko, olejnina, ČR, léč TČM

- macrocarpa - velkoplodá, Bern, Smar, NAT.

- media - prostřední, Středozeemí, ČR

- minor - nejmenší, Španělsko

- napus ssp. napus (arvensis, oleifera) - řepka olejka, pův. atlant. pobřeží Evropy, pův. kult. rostlina Středozeemí, Indie, Čína, ČR nepůvodní, nejrozšířenější olejnina, technická plodina

- napus, ssp. napobrassica - řepka tuřín, (kolník), ČR

- napus, var. alboglabra - kapusta čínská, (čínská brokolice), pův. Čína

- nigra (Melanosapis n., S.n.) - černá, (černochořčice, Black Mustard), cirkumpol, Středozeemí, Izrael, bible, od Iberského poloostrova po Itálii, Kypr, pěst olejnina, ČR rumišť, ze semene kuchyňská hořčice, pokrmový olej, i jako afrodisiak, ale slabě jed

- oleracea - zelná, (Bore-Cole), pův asi z. Evropa, kult rostlina Středozeemí, od Iberského poloostrova po Itálii, pěst, sec celý svět, zelenina i krmivo, ČR,

- o. cv. acephala - krmná kapusta,

- o. cv. botrytis - květák (karfiol),

- o. cv. capitata - hlávk. zelí, i okr,

- o. cv. fimbriata -

- o. cv. gemmifera - růžičková kapusta

- o. cv. gongylodes - kedluben, kulturní plodina

- o. cv. italica - brokolice

- o. cv. medullosa - dřeňová kapusta

- o. cv. oleracea - zelná pravá

- o. cv. ramosa - větevnatá kapusta

- o, var. (cv.) sabauda - kapusta hlávková, Portugalsko, Španělsko, Řecko, ČR nepůvodní

- o. cv. sebellica - kadeřavá kapusta, (kadeřávek), prastará kulturní, antické Řwcko, Apeniny, z. Evropa, SAM, ve více cv,

- o. cv. sinensis - čínská, domest. Čína

- o. cv. viridis - jarmuz, (kravské zelí)

- pekinensis - pekingská, zelí pekingské, (zv. často čínské), pův. domest. v. Čína, salát zelenina, ČR

- rapa, ssp. rapa - vodnice, řepák, kořen zelenina, hory Číny, Přední Asie a Středomoří, domest většina Evropy, ČR, SRN, ssp. oleifera - ř. olejný

var. parachinensis - čínské kvetoucí zelí (choi-sum), pův. v. Asie,

var. sylvestris - řepice, (řepák), ČR

- rapa ssp. oleifera - řepice olejná

- rapa ssp. sylvestris - řepák, (řípa), ČR

- rapiformis - řepovitá

- repanda - brukev / kapusta

- sylvestris ssp. taurica - lesní taurská, Bern, Smar

- taurica - taurská, ŠUA

Brimeura - brimeura, Asparagaceae, Hyacinthaceae, 3 druhy, Středozemí

- fastigiata - stažená, z. Středozemí - ovy Baleáry, Sardinie, Korsika

Briza - třeslice, briza, Poaceae

- maxima - větší, pův. j. Evropa, Středozemí, Řecko, suché svahy, garrigue, celý mediterán, BG, Makaronésie, xerothermní tráva, ČR občas zavlečena či jako okr. letnička, i okr. suché vazby

- media - prostřední, Makaronésie, suché trávníky, okr. ČR

Bromus - sveřep, bromus, Poaceae, cca 100 druhů, mírné pásmo světa, okr

- arvensis - rolní, Středozemí, Euroasie, §CZ

- asper - BG

- beneskenii - Benekův

- bromoideus - , §F

- catharicus - počistivý, ČR

- erectis - vzpřímený, sveřepý, Středozemí

- grossus - , §F

- hordeaceus - měkký,

- inermis - bezbranný

- japonicus – japonský, cirkumboreálně, v. Asie, teplejší travinné lokality, **ČR(C4a)** vzácně, mizí, Pákistán

- monocladus (pannonicus ssp monocladus) - jednostébelný, end z Karpaty, horské TTP

- secalinus - stoklasa Středozemí

- squarrosus - kostrbatý, j Evropa, Španělsko, RF, Itálie, Rakousko, Slovensko Dunajská nížina, ČR - Podují, Maďarsko, Balkán, Řecko, Turecko, Kypr, stepi Asie, sec SAM,

- sterilis - jalový Středozemí, Írán

- tectorum - střešní, pův. j. Evropa, Malá Asie, celé Středozemí, Írán, ČR nepůvodní

Broussonetia - papírovník, brousoneci, Moraceae, 10 druhů, jv Asie, Madagaskar

- papyrifera - čínský, pův. Čína, intr. Kypr, ČR skleník

Bruckenthalia - brukentalia vřesovník, (brukenthal), Ericaceae, 1 druh

- spiculifolia - klasnatá, (kláskovitá, špičatolistá), jv. Evropa - hory Balkánu, Rumunska a Malé Asie, stáloz. keřík 10-20 cm, růžové zvonkov. květy

Brugmansia (Datura) - durmanovec, brugmansia, harliník, Solanaceae

- sanguinea - krvavý, (Red Angel's Trumpet, Red Natura, Eagle Tree, Blood-Red Angel's Trumpet, Red Floripontio, Scarlet Angel's Trumpet), pův. JAm - Peru, Kolumbie a Bolívie, i nad 2000 m, polodřevitý keř až 7m, okr tropy a subtr

- x candida - bělostný, (Yellow Angel's Trumpet, White Angels Trumpet), pův. z. JAm, Ekvádor, Peru, polodřevitý keř až 5 m, okr, jed, int Madeira

- x insignis (D. affinis, D. pittieri) - výtečný, (Angel's Trumpet, Queen of the Night), pův. JAm, Amazonie, Brazílie, Kolumbie, Peru, Andy, polodřev. keř až 5 m (doma až 10 m), okr subtropy a tropy

Brunnera - pomněnkovec, brunera, kavkazská pomněnka, Boraginaceae, 3 druhy, v Evropa a sz. Asie, oddenk. trvalky, okr

- macrophylla - velkolistý, Kavkaz, Turecko,

Bryonia - posed, bryonye, Cucurbitaceae, Středozemí, Eurasie, byliny, křoviny, i pnoucí,

- alba – bílý, pův. v. Středozemí, jv. a v. Evropa, dále Řecko a z. Asie, ČR nepůvodní, zplanělý

- cretica (dioica) - dvoudomý, (krétský), Středozemí, Kréta, Řecko, křoviny, ploty, Ca půdy

- marmorata - marmorský, end Sardinie a Korsika

- verrucosa - bradavičnatý, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)

Bryophyllum - náduť, bryofyllum, klíčkolist, Crassulaceae

- fedtschenkoi - Fedčenkova, (Levender Scallops), Madeira
- pinnatum - prápořítá, Makaronésie
- Buddleja - komule, budlea**, himálajský šefík, Scrophulariaceae, Buddleiaceae, Loganiaceae, asi 150 druhů, hlavně tropy jv. Asie a JAm i j. Afrika
- alternifolia - střídavolistá, sz. Čína, okr. ČR, SRN, H
- davidii - Davidova, („tibetský šefík“), pův. Čína, intr Středozeší, BG, Kypr, Ischia, okr. ČR, SRN, H aj, SAm, Austrálie, NZ, inv
- madagarensis - madagaskarská, Kypr
- Buglossoides - kamejnička, buglossoides**, Boraginaceae
- arvensis - rolní, v. Středozeší, Kréta, Kypr, Kápathos, Turecko
- calabra - kalabrijská, end Itálie,
- gastonii - Gastonova, §F
- incrassata - ztlustlá, pův Středozeší - Portugalsko až Řecko, Bulharsko, Turecko, Maroko až Egypt, Sinaj, sec ČR, Německo, suché TTP
- purpureoerula - modronachová, celé Středozeší
- tenuiflora - tenkolistá, Kypr
- Bulbocodium - ocúnovec, bulbokodyum**, Colchicaceae, Liliaceae
- vernum - jarní, Pyreneje – Španělsko a Francie, Alpy – Itálie a Rakousko, §H, okr. ČR
- versicolor - barevný, H, Moldavsko, §SRB, §UA
- Bulboschoenus - kamyšník, bulboschenus**, Cyperaceae
- maritimus - přímořský, celý mediterán, BG, Kypr, vzácně i ČR, halofyt, pobřežní mokřady
- Bungea - bungea**, Orobanchaceae, 2 druhy
- trifida - trojklanná, Turecko, Arménie, Írán
- vesiculifera - stf. Asie, Turkmenistán, Kazachstán, Kyrgyzstán
- Bunias - rukevník, bunyas**, Brassicaceae, Středozeší, Eurasie, byliny, rumišťe,
- erucago - roketovitý, pův. Středozeší a Malá Asie, Sýrie, Španělsko, s. Afrika, ojed intr ČR, zavlékán
- orientalis - východní, pův. Arménská vysočina, sec Eurasie, Středozeší, ČR, rumišťe, inv
- Bunium - bulvuška, bunyum**, Apiaceae
- corydalinum - z Středozeší, Korsika, Sardinie
- ferulaceum - ločidlovitá, Kypr
- Bupthalmum – volovec, bupthalmum**, Asteraceae
- salicifolium – vrbolistý, §H
- Bupleurum - prorostlík, bupleurum**, Apiaceae
- affine - prutnatý, teplá Evropa, Středozeší, Turecko, j. Ukrajina, §CZ
- baldense (aristatum) - osinatý, Středozeší, Itálie, Balkán, ssp. gussonei, u cest
- brevifolium - malolistý, Madeira
- falcatum - srpovitý, Středozeší, Albánie
- flavum - žlutý, v. Středozeší, kamen. pobřeží
- fruticosum - křovitý, z.,centrální a v. Středozeší, j. Evropa, Sardinie, Sýrie, z. Afrika, garrigue
- gibraltaricum - gibraltarský, Španělsko
- gracile - drobný, Řecko, Turecko
- handiense - § SP, §BG, Smar-m, NATm
- junceum - sítinovitý, BG
- kakiskale - , §Kréta (kriticky ohrožen)
- lancifolium - laločnatý, Kypr
- longifolium - dlouholistý, §H
- nudiflorum - nahoplodý, Kypr
- pachnospermum - , §SRB
- rotundifolium - okrouhlostý, jv. Evropa, Středozeší, Přední Asie, §CZ
- sintenisii - end Kypr
- stellatum - hvězdovitý, Středozeší
- tenuissimum - nejtenčí, submediteránní druh, v. Středozeší, pannonská stf. Evropa, §CZ
- Butomus - šmel, butomus**, Butomaceae, 1 druh, Eurasie, s. Afrika, inv SAm, bahenní až vodní rostlina, mokřady, okr

- **umbellatus** - okoličnatý, (Flowering Grush, "kvetoucí sítina"), Eurasie - téměř celá Evropa po j. Švédsko a Finsko, ČR, Alpy chybí, Sibiř, stř. Asie, Írán, Afghánistán, s. Indie, s. Afrika, mělké vody, břehy vodních ploch, vzácně, intr. H, okr. ČR, Čína, ČR, **inv**

Buxus - zimostráz, buxus, krušpan, bušman, Buxaceae, asi 110 druhů, z. Evropa, Středozeší, jv. Asie, méně stř. Amerika, Afrika i Madagaskar, převážně stález. keře, pryskyřice či balzám, aromoterapie

- **angustifolium** - úzkolistý, okr. ČR

- **balearica** - baleárský, Středozeší, .mediterán, Španělsko, Baleárské ovy, stinné lesy

- **bullatus** - Bullatův, okr. ČR

- **colchica** - kolchidský, Kolchida, §R, vlhké subtropy Asie

- **microphylla** - malolistý, stález. dřevina, Japonsko, Čína, okr. ČR, SRN, H

- **sempervirens** - vřdzyzelený, (Box, evropský zimostráz), pův. j. Evropa, Středozeší, Makaronésie, BG, Španělsko, Ischia, Sicílie, Albánie, s. Afrika, Malá Asie, z. Evropa, suché lesy, svahy, okr - živé ploty, tvrdé dřevo, §D, okr. intr. ČR, SRN, H, Čína

Bystropogon - bystropogon, Lamiaceae

- **canariensis** - kanárský, end Kanárské ovy

- **madarensis** - madeirský, end Madeira

- **origanifolius** - Makaronésie

- **punctatus** - tečkovaný, end Madeira

Caesalpinia (Poinciana) - sapan, césalpinye, libidník, Fabaceae, Caesalpinaceae, Karibik, Brazílie, 270 druhů, tropy a subtr, mořské pobřeží, Brazílie, stález. dřeviny, okr

- **gilliesii** - Gilliesův, (Bird of Paradise), pův. JAm - Uruguay, Argentina, Chile, keř. stromek, okr subtr, intr Středozeší, Kypr, Marakonésie - Kanárské ovy

- **pulcherrima** - nádherný, (Peacock Flower, Paradise Flower, Barbados Pride, Barbados Flower, Dwarf Poinciana), pův. trop. Amerika - Karibik, ostrov Barbados, Marakonésie - Antily, okr subtr, intr Středozeší, Kanárské ovy, okr Čína

Cachrys - kadidlovka, karchys, Apiaceae

- **alpina** - alpská, § SRB

- **cracciloba** - dužnatá, Kypr

- **scabra** - drsný, Kypr

Cakile - pomořanka, cakile, Brassicaceae, mořské pobřeží, Středozeší, Eurasie, Amerika, Austrálie, byliny,

- **euxina** - černomořská, pobřeží Černého moře, ČR zavlečena

- **maritima** - přímořská, (Sea Rocket), celý mediterán, Středozeší, Marakonésie - Kapverdy, Palestina, Izrael, Řecko, Ischia, Sardinie, Kréta, Malta, zdomácnělá Amerika, Austrálie, ČR, halofit, slaniska, pobřežní písčiny

Caladium - užovník, kaladyum, kaladyje, andělská křídla, Araceae, 12 druhů, tropy Ameriky, pralesy Amazonie, hlízn. trvalky, okr

- **bicolor** - dvoubarevný, pův. trop. JAm, intr Středozeší, okr. ČR skleník

Calamagrostis - trřtina, kalamagrostys, (milava), Poaceae, asi 280 druhů, Eurasie, **využívá fotosyntézu C4 a fotosyntézu CAM**, okr

- **anthoxanhoides** - tomkovitá, stř. Asie, okr

- **arundinacea** - rákosovitá, Středozeší, Írán, stř. a v. Asie, cirkumboreálně, vysokostébelné humózní nivy, ČR, slabě trsnatá až výběžkatá, 150 cm, VI-VIII, Šumava,, exp až **inv**, okr cv Purpurea, stepní partie, vřesoviště, Pákistán

- **canescens** - šedivá, H

- **epigejos** - křovištní, Středozeší, H, Eurasie, ČR

- **pseudophragmites** - pobřežní, Středozeší, Írán

- **stricta** - tuhá, §H

- **varia** - pestrá, Středozeší, §H

- **x acutiflora** - ostrokvětá, xerothermní tráva, okr. ČR

Calamintha (Satureja) - marulka, kalaminta, Lamiaceae

- **grandiflora** - velkokvětá, pův. j. Evropa

- **incana** - šedá, Kypr

- **mentifolia** - mátolistá, pův. j Evropa

- nepeta (*S. calamintha*) - menší, (šantovitá), celé Středozeří, s. Afrika (Magrib), Maroko, Černomoří, okr ČR
- nepeta ssp. *glandulosa* - menší žláznatá, Sardinie,
- *thymifolia* H
- Calanthe - vosmík, kalante**, kalátea, Orchidaceae, asi 150 druhů, tropy až mírné pásmo, Asie a Polynésie, Afrika a Madagaskar, Austrálie, okr
- *rosea* - růžový, pův. Thajsko, Jáva, zadní Indie, okr, ČR skleník
- Calceolaria - střevičník, kalceolarie, pantoflíček**, dmuloret, Scrophulariaceae, mírné až trop. pásmo celé Ameriky, okr
- *tripartita* - trojdílný, Marakonésie
- Calcitrapa - viz Centaurea, Asteraceae**
- *solsitalis* - viz *Centaurea solsitalis*
- *stellaris* - viz *Centaurea stellaris*
- Caldesia - vzplývavka, kaldesia**, Alismataceae
- *parnassifolia* - toliolistá, §F, §RO, §H
- Calendula - měsíček, kalendula**, Asteraceae
- *arvensis* - polní, (rolní, Field Marigold), ssp. *byzantica*, *aegyptica*, pův. Středozeří, celý mediterán, Španělsko, Baleáry, Řecko, Ischia, Malta, Írán, Kapverdy, Egypt, Sinaj, Arábie, úhory, ČR zavř plevel,
- *bicolor* - dvoubarvý, Řecko, Sicílie, Magrib, Slovensko zavř kán
- *duranii* - , Smar-m,
- *maderensis* - madeirský, Marakonésie - end Madeira, xerothermní lokality, NATm
- *officinalis* - lélařský, (Pot Mangold), Středozeří, Marakonésie, rumišťe, okr, léč a v kosmetice, ČR
- *suffruticosa* ssp. *fulgida* - keřovitý, (Shrubby Marigold), Středozeří, Malta
- Calepina - katránička, kalepina**, Brassicaceae,
- *irregularis* - různolistá, Kypr
- Calicotome - čilimka, kalikotome**, trnec, Fabaceae
- *infesta* - přehlížená, (nebezpečná), z. Středozeří, Sicílie, garrigue
- *spinosa* - ostnitá, (ostrotrnný, retama trnitá), z. Středozeří, Španělsko, Itálie, Řecko, Alžír, chybí Francie a Baleáry, makchie, suché, skaln plochy
- *villosa* - chlupatá, (vlnatá, Spiny Broom), celý mediterán, Středozeří, Palestina, Izrael, Španělsko, Sardinie, Kréta, Kypr, Blízký východ, makchie, garigue, suché a kamen svahy, mediteránní
- Calla - d'áblík, kala**, richardyje, Araceae, 1 druh, chladnější obl. mírného pásma s. polokoule, mokřady, okr
- *palustris* - bahenní, §F
- Calliandra - tyčinkovka, kaliandra**, Fabaceae, Mimosaceae
- *tweediei* (*Inga pulcherrima*) - Tweedieova, (Red Powder Puff), pův. JAm, keř. strom 3 m, okr subtr, intr Středozeří
- Callianthemum – routevník, kaliantémum**, Ranunculaceae, 10 druhů, Eurasie, oddenk. trvalek, vlhké TTP, okr
- *anemonoides* – sasankovitý, cirkumboreálně
- *atavicum* Pákistán
- *coriandrifolium* – koriandrolistý, cirkumboreálně, hory j a stř Evropa, Alpy, od RF po Rakousko, Karpaty, Rumunsko, ne ČR, §SK, vlhké TTP a sutě
- *kernerianum* - cirkumboreálně
- Calligonum (Calliphysa) - kyslec, kaligonum**, Polygonaceae, Asie - Mongolsko, okr
- *calliphysa* - , od v. Evropy přes stř. Asii (Kazachstán, Tádžikistán, Turkmenistán), j Sibiř, Mongolsko a Čínu (Sitiang, Vnitřní Mongolsko), řídké stonkaté, žl., poléhavé polokeřiky, na nízkých dunách, do 800 m, listy redukováné, hnědé plody 1,5 cm
- *comosum* (*polygonoides*) - vrkočovitý, poušťe, polokeř, až 3 m, sv Afrika, SAE, Egypt, Sinai, Arábie, Palestina, Izrael, Pákistán
- *horridum* - Írán, tvoří řídké lesíky na písčích
- *sinnex* - , poušťe, Karakorum
- Callistemon - štětkovec, kalistemon, železník, nitkokvět**, nitkovec, Myrtaceae, 40 druhů, většina Austrálie, N. Kaledonie, stáloz. dřeviny, pěst, okr celý svět, alergentní pyl
- *citrinus* - citronový, (Crimson Bottlebrush), pův. Austrálie, slunná místa, keř, okr, intr Středozeří, tvrdé dřevo, ČR skleník

- citrinus var. splendens - citronový, (Cape Chesnut, „kartáč na lahve), pův. Austrálie, NZ, stromek cca 6 m, okr v cv., v. Afrika
- infesta - nebezpečný, Sicílie
- laevis - hladký, pěst Itálie
- rigidus - tvrdý, (tuhý, Stife Bottlebrush), pův. Austrálie, intr Středozeší, okr Kanárské ovy, Madeira
- viminalis - , Palestina, Izrael
- Callitriche - hvězdoš, kalitriche**, hvězdovec, žabí vlas, Callitrichaceae, 25 druhů, Eurasie, SAm, vodní rostliny, bažiny, rašeliny, okr
- brutia - hrubý, Kypr
- hamulata - háčkatý, Středozeší
- palustris - jarní, Středozeší
- stagnalis - kalužní,
- Callitris (Tetraclinus) - sandarakovec, kalitris, sandarakovník**, sandrakozerav, australský sandarak, zerav sandarakový, Cupressaceae, 20 druhů, jehl. keře, Austrálie (17 druhů), Tasmánie, N. Kaledonie, lokálně těžba dřeva
- quadrivalvis - viz Tetraclinus q.
- Calluna - vřes, kaluna**, Ericaceae
- vulgaris - obecný, z. Středozeší, Marakonésie, Maroko - Tanger, Malá Asie, Azory, Ural, § SRB, H, ČR, vřesoviště, suché stráně, okr
- Calocasia - taro, kolokázie**, (malanga, kalo), Araceae, 8 druhů, hlízn. rostliny bažin, trop. Asie, škrobn. plodina, domest. Čína, okr
- esculenta - jedlá, (Green Taro, Elephant's Ear), velké listy, Madeira
- Calocedrus - pazerav, kalocedrus**, incese cedar, Cupressaceae
- decurrens - sbíhavý, SAm, intr Středozeší, okr ojed ČR
- Calochortus - kalochortus**, Liliaceae, 70 druhů, pův. Kalifornie, mediterán, cibulovina
- clavatus - kyjovité, okr Středozeší
- Calodendrum - kalodendrum, topělec**, Rutaceae, 1 taxon
- capense - kapské, (Cape Chesnut Tree, kapský ořech), pův. Kapsko, Madeira, stáloz. strom
- Calophaca (Cyticus) - krásnolusk, kalofaka**, majkaragan, Fabaceae, 10 druhů, hory stř. Asie a Himálaj, 1 druh Povolží a Předkavkazí, převážně keříčky
- wolgaroca - volžská, §UA
- Caloplaca - kaloplaka**, lišejník
- flavescens - žlutavá, lišejník Ca skal, Středozeší
- Calotropis - plchoplod, kalotropis**, Asclepiadaceae, pův. jv. Asie, - Pákistán, Indie, Cejlon, j. Čína, Indočína, Malajsie, Indonésie, Filipíny, dále pak Polynésie, Austrálie, trop. Afrika, Tichomoř.ovy, také inv (Havaj, Timor), keře, tuhé lýko, teplá, suchá, chudá stanoviště, pouště, pěst, vlákno
- gigantea - velký, pův. Pákistán a pouště jv. Asie, pak stř. a Blízký východ a s. Afrika - Maroko, keř až 5 m, plody jed, pro velbloudy jedlé
- procera - otevřený, štíhlý, (Dead Sea Fruit), sv. Afrika, Maroko, Alžírsko, Libye, Sahel, Tanzanie, Egypt, Habeš, Súdán, Somálsko, Arábie, Palestina, Izrael, Irák, Írán, jv. Asie, Pákistán, Afghánistán, Indie, Barma, trop. Amerika, Marakonésie - Kapverdy - Kuba, Bahamy, Sokotra, keř 1 - 4 m, latex, u řek 300 - 1200 m, pouště a polopouště, 1-8 m, text. vlákna, inv v tropech, toxic. droga
- Caltha - blatouch, kalta**, Ranunculaceae, 40 druhů, mírné pásmo s. a j. polokoule, byliny, chladné vlhké lokality, okr
- palustris - bahenní, Itálie, H, ČR
- Calystegia - opletník, kalystegia**, Convolvulaceae, 26 druhů, celý svět, ovíjivé byliny, okr
- sepium - plotní, Středozeší, Marakonésie, Sardinie, Kypr, Evropa, H, ČR, Írán
- soldanella - dřípatkový, (ružový, slanomilný, Sea Bindweed), celé Středozeší, Marakonésie, pobřeží Atlantiku, halofyt, pobřežní písčiny, ohrožený druh
- sylvatica - lesní, Středozeší
- Camelina - lnička, kamelina**, Boraginaceae, byliny, zasolené lokality, Eurasie, rumiště, i pěst olejn
- alyssum - tařicovitá, ČR polní plevel Inových polí, dnes vzácně
- laxa - řídkoplodá, Turecko až Írán, zavlék. ČR rumiště
- microcarpa - drobnoplodá, v. Středozeší, ČR výslun. stráně
- rumelica - rumelská, Středozeší, Evropa, jz. a stř. Asie, ČR ojed., §SK,

- sativa - setá, pův. neznámý, býv. pěst.olejnina, pak plevel, Středozezí, téměř celá Evropa, Kypr, kromě, SRN, ČR lokálně rumišťe
- Camellia - kamélie, čajovník**, Theaceae, cca 250 druhů, tropy a subtr, Asie, Čína více než 100 druhů, Indie, Cejlon, Japonsko, Indočína, Malajsie, Indonésie, opad. lesy, stáloz. dřeviny, stáří i přes 500 let, nejprve pěst v Číně, okr
 - sinensis - čínská, Středozezí
 - japonica - japonská, (Japanese Camellia), pův. Japonsko, Čína, Korea, v. Asie, keř. stromek 15 m, okr subtropy, intr Itálie, Madeira, ČR skleník
- Campanula - zvonek, kampanula**, Campanulaceae, cca 420 druhů, mírné pásmo s. polokoule
 - abietina - jedlový, §SK, Bern
 - alliariifolia - česnáčkolistý, jv. Evropa, Kavkaz, Turecko, Arménie, Gruzie, Ázerbajdžán, okr., ČR
 - arvatica - end Španělsko - Kantanber. pohoří
 - bohémica - český, ČR end Krkonoš, vlhké horské TTP, §CZ, §PI, NAT
 - bononiensis - boloňský, Středozezí, stepi
 - bravensis - Marakonésie - Kapverdy
 - capitata - hlavový, Jugoslávie
 - carpatica – karpatský, (Tussock Bellflower), cirkumboreálně, end Karpat, ne ČR, okr Evropa, SRN, Čína, §UA,
 - cervicaria - hadincovitý, od Francie k Uralu a Sibiř, slunné stráně, H, ČR velmi vzácně, §CZ, §D, §F
 - damboldtiana - , Bern, Smar,
 - debarensis - pův Balkán - Albánie, Severní Makedonie
 - delicatula - lahodný, Kypr
 - dichotoma - větvený, Španělsko, Baleáry, Sicílie, Itálie, s. Afrika
 - dolomitica - dolomitský, , §R
 - drabifolia - chudinolistý, (huseníkolistý), v. Středozezí, Řecko, Kréta, Kypr, Egejské ovy, Turecko, kamen svahy
 - erinus - vlnatý, Středozezí, Portugalsko, Maroko, Kypr, Palestina, Sýrie, Izrael, Makaronésie
 - fenestrellata - pův Balkán - Chorvatsko, Ca
 - foliosa - Itálie a Balkán
 - forsithii - Forsythův, end Sardinie
 - garganica - gargánský, Středozezí, pův. Itálie a Dalmacie
 - gelida - jesenický, skály, end ČR, Bern, Smar, NAT,
 - glomerata - klubkatý, stráně, úživné půdy, BG, ČR vzácně, okr ČR, SRN, H, Írán, Čína
 - choruhensis - end Turecko, skalní štěrbiny
 - isophylla - stejnolistý, (Italian Bells, nevěsta a ženich, Aniččin zvonek), Itálie, okr Čína, ČR
 - istriaca - istrijský, end skal Kvarneru
 - jacobaea - Marakonésie - Kapverdy
 - lactiflora - bělokvětý, Kavkaz, okr Evropa
 - latifolia - širokolistý, horské nivy, ČR, Maďarsko, §D, §PI, §H, okr Čína
 - lutea - žlutokvětý, Itálie
 - macrochlamys - end Turecko
 - macrostachya - velkoklasý, Středozezí, §SK, §H
 - media - prostřední, Středozezí, okr. trvalka, ČR
 - medium - zahradní, (Canter-bury Bells, mariánský zvonek), Středozezí, jz. Evropa, okr., ČR, Čína
 - mollis - měkký, z Středozezí, Španělsko, Maroko
 - morettiana - Moretův, Alpy, Itálie
 - occidentalis - západní, Kanáry (Tenerife, Lanzarote, Fuerteventura
 - patula - rozkladitý, v. Středozezí, H, téměř celá Evropa, ČR, TTP
 - pelviformis - džberovitý, Kréta
 - peregrina - cizokrajná, Kypr
 - persicifolia - broskvolistý, Středozezí, téměř celá Evropa, Skandinávie, BG, H, ČR, horské TTP, okr. ČR, SRN,
 - pichleri - Balkán - B+H. Srbsko, Černá hora. Kosovo, Albánie, Severní Makedonie, Řecko, Bulharsko
 - podocarpa - oddenkovitá, Kypr
 - portenschlagiana - dalmatský, end Chorvatska – Dalmacie a Bosny a Hercegoviny, okr. ČR, SRN, H

- pyramidalis - Středozeří
- ramosissima - rozvětvený, Balkán, Itálie
- rapunculoides - výběžkatý, z. a stf. Středozeří, Írán
- rapunculus - hlíznatý, BG, Palestina, Izrael
- romanica - románský, (rumunský), §RO, Bern, Smar,
- rupestris - skalní, Řecko
- saxatilis - skalní, Řecko, Kréta, kamen svahy
- serrata - pilovitý, (kopinatý, hlubokořenný), §SK, §Pl, §RO, NAT,
- spatulata - pochvatý, Kréta
- speciosa - nádherný, Španělsko, Pyreneje
- strigosa - , Palestina, Izrael
- sulphurea - sírová, Palestina, Izrael, písčiny
- tatrae (rotundifolia ssp. polymorpha) - tatranský, end z Karpaty - Tatry, Slovensko
- thyrsoides - klasnatý, §SRB, §D,
- tomentosa - plstnatý, Středozeří, §Turecko - Efesos (kriticky ohrožen)
- topaliana - end j Balkán, Řecko, Ca
- trachelium - kopřivolistý, Středozeří, téměř celá Evropa, ČR, horské TTP
- tubulosa - trubičkovitý, v. Středozeří, end Kréta, vlhké skalní pukliny
- velebit - velebitský, Chorvatsko
- versicolor - Středozeří
- violacea - nachový, Maroko
- wanneri - hory Rumunsko, Bulharsko, Jugo
- xylocarpa - tvrdoplodý, §SK,
- zoyisii - Zoysiův, end Alp, NAT

Camphorosma - kafranka, kamphrosoma, Chenopodiaceae

- annua - roční, halofyt, Jugoslávie, Ukrajina, H, § SR
- monspeliaca - Středozeří,

Campsis – trubač, kampsis, křivouš, jasmínová trumpet, Bignoniaceae

- grandiflora – velkokvětý, (Chinese trumpet Creeper), pův. Čína, Asie, okr Kypr
- radicans – kořenující, jv USA., intr. okr., ČR, okr. ČR, SRN, H
- x tagliabuana - , okr. ČR, SRN, H

Camptoloma - kamptoloma, Scrophulariaceae

- canariense - kanárská, Marakonésie

Camphylanthus - kamfylanus, Plantaginaceae, 18 druhů, vyprahlé lokality

- glaber - hladký, Kapverdy
- salsoloides - solný, Marakonésie - end Kanárské ovy (Tenerife), halofyt

Canarina - kanárník, kanarina, kanářina, Campanulaceae

- carariensis - kanárský, Marakonésie - Kanár ovy (Tenerife, Gran Canaria), Červený seznam, pnoucí

Canavalia - kanavália, trojkýl, Fabaceae, cca 50 druhů, tropy celého světa, nejvíc USA, poléhavá nebo popínavá lodyha, okr

- maritima - pobřežní, pův. Afrika, střední a s. JAm, keř, ke kouření jako náhražka marihuany a afrodisiakum, mírně jed

Canna - dosna, kana, Cannaceae, asi 50 druhů, vlhké tropy a subtr Ameriky a Asie, hlízovitý oddenek, okr

- indica - indická, (bicacáro, Indian Shot), pův. trop. střední Amerika - Mexiko, Karibik, okr, hlízn trvalka, doma až 3 m, jinak až 1,7 m. intr Středozeří, Madeira, ČR vysazována

Cannabis - konopí, kanabis, konopě, Cannabaceae, 3 druhy, subtr. Eurasie, Ameriky i Afriky,

okr, pěst, droga, léč i exp plevel, dnes i jako izolační materiál,

- indica - indická, Himálaj, Kašmír, pěst. Írán, Afghánistán, Pákistán, Čína, dále sz. a s. Afrika, Mexiko, USA, JAm, léč TČM

- ruderalis - rumištní, pův. Asie - jv Rusko, Himálaj, Kašmír, sec SAm, Středozeří, Evropa, ČR nepůvodní neofyt, úhory

- sativa - seté, pův. v. Středozeří – Malá Asie a stf. Asie, Maroko (Rif), H, pěst Slovensko, textilní, léč

omamný (hašiš, marihuana, mariánka, tráva), afrodisiakum, mírně jed, ČR, (výroba vodka cannabis - konopná vodka s konopným semenem)

- Capparis** - kaparovník, kaparis, kapara, Capparaceae, cca 250 druhů, teplejší území a pouště, většina světa, keřů, keř. stromky a liány, okr
- cartilaginea - chrupavčitá, Středozeří, Sokotra
 - decidua - chabý, (opadavý), pouště
 - mucronifolia -
 - orientalis, (spinosa var. inermis, rupestris, Caper) - východní, Malta (tam nejlepší chuť)
 - ovata - vejčitá, Středozeří
 - spinosa - trnitý, ("pravá kapara", Caperbush), pův. celý mediterán, Středozeří, Marakonésie, Sinaj, Arábie, Izrael, bible, těžišť Magreb – Alžírsko a východněji - Francie, Itálie, Ischia, Sicílie, Liparské ovy, Albánie, Španělsko, Sinaj, Arábie, Írán, kamen pudy, pěst, zelenina, zelená květní poupata (ocet, sůl či víno) - koření
 - tomentosa - plstnatý, Súdán, Ghana
 - unedo - , Středozeří
- Capsella** - kokoška, kapsela , Brassicaceae, drobné byliny, ruderál. lok., Eurasie, Afrika
- bursa-pastoris - pastuší tobolka, pův Středozeří, Marakonésie, Írán, sec Evropa a celý svět, ČR nepůvodní, synantropní, ruderální lok.
 - rubella - červenavá, Středozeří, Marakonésie
- Capsicum** - paprika, kapsikum, turecký (španělský) pepř, Solanaceae, 25 druhů, tropy Ameriky, okr
- annum (var. conoides, acuminatum) - roční (sladká, Capsicum, Red Pepper, Sweet Peper, Cluster Redpepper, Spanish Peper), pův. trop. Amerika (s. jižní Ameriky), léč. kapsaicin, baktericidní a euforizující, i afrodisiakum, slabě jedovatý, množství kulturních forem, chilly, pálivý kajentský pepř, feferonka, pěstovaná trop. kořeninová zelenina (ve směsi koření curry – kari), insektic. látky, tropy a subtr, intr. Čína, Středozeří, (ČR skleníkově)
- Caragana** - čimišník, karagana, Fabaceae, asi 80 druhů, v. Evropa a Asie, opad. i trnité keř. stromky, okr
- grandiflora - velkokvětá, Írán
 - scythica - skytský, §UA
- Caralluma** - karaluma , Asclepiadaceae, Apocynaceae, cca 100 druhů, Středozeří, Afrika a Arábie, Indie a Barma, sukulent, okr
- burcherdii - Burcherdova, sukul, trvalka, Maroko, Kanárské ovy , § SP, §BG, Smar-m, NATm
 - dummeri - , sukul, trvalka, africké savany, pův. suché oblasti Keni, Ugandy a Tanzánie
 - europaea - evropská, pův. jv. Španělska, j. Itálie, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, Egypt, Jordánsko a Izrael
 - ioannis - , Maroko
 - lobatum - laločnatá, Palestina, Izrael
 - milleri - Millerova, Sokotra
 - negevensis - negevská, Palestina, Izrael, Negevská poušť
 - socotrana - sokotraská, pův. ostrov Sokotra, Jemen, Afrika, v dobách hladu nouzová potravina
- Cardamine** - řeřišnice, kardamine, řeřicha, kyčelnice, Brassicaceae, cca 150 druhů, chladné prostředí, téměř celý svět, vlhké TTP, okr
- acris - Balkán - Srbsko, Řecko, Severní Makedonie, Bulharsko, ČH, Kosovo, Albánie,
 - amara - hořká, téměř celá Evropa, Alpy, Karpaty, Sudety, Skandinávie, ČR – ne Šumava, vlhké TTP
 - asarifolia - j Evropa, Apeniny. z. Alpy
 - carnosa - Balkán, Chorvatsko, Bosna, Albánie, Makedonie, Řecko
 - flexuosa - křivolaká, Středozeří
 - glandulifera - žlaznatá, subend Karpaty, Transylv. kotlina, §SRB, §H, §U
 - glauca - sivá, Středozeří
 - graeca - řecká, Řecko, Kypr, §UA
 - hirsuta - srstnatá, (Pennsylvania Bittercress), Středozeří, Marakonésie, USA, Kypr, ČR rumišť. vlhké subtr Asie, okr Čína
 - chelidonioides (chelidonia) - vlašovičnickovitá, Chorvatsko, §F
 - impatiens - nedůtklivá, Středozeří
 - parviflora - malokvětá, Středozeří
 - pratensis - luční, Marakonésie
 - raphanifolia - Španělsko, Portugalsko
 - resedifolia - rýtolistá, jz. a stř. Evropa, §CZ
 - silana - , Itálie

- trifolia - trojlistá, ČR suťové lesy, květnaté bučiny, vzácně, §H
- waldsteinii - Waldsteinova, §SRB, §H
- Cardaminopsis - řeřišničník, kardaminopsis**, Brassicaceae, Eurasie, byliny, vlhké lokality,
- arenosa - písčiny, hlavně v. Evropa, SRN, H, ČR, chybí GB, Pyren. Poloostrov a jv. Evropa, šterkové náplavy
- Cardaria / Lepidium - vesnovka, kardaria** Brassicaceae, Eurasie, byliny, vlhké lokality,
- draba - obecná, pův Středozeří, jz a sř. Asie, Kypr, kromě jižní i sř. Evropa, Blízky východ, Írán, sec teplejší oblasti, domest, z. a s. Evropa, ČR nepůvodní, rumiště, cesty
- Cardiospermum - srdcovnice, kardiospermum**, srdcobrotovec, Sapindaceae, 14 druhů, trop. Amerika, Afrika, Indie, stáloz. pnoucí rostliny, okr
- antoniensis - Kapverdy
- grandiflorum - velkokvětá, pův. tropická Afrika a Amerika, okr, Marakonésie - Kanárské ostrovy
- halicacabum - slunná, Kypr
- Cardopatum - srdcovka, količka, kardopacium**, Sapindaceae
- corymbosum - věncová, v. Středozeří, Kréta
- Carduncellus - karduncelus**, Asteraceae
- caeruleus - namodralý, Středozeří, Kypr, (ne Dalmacie), pole, cesty
- dianus - § SP, §BG
- monspelliensium - montmeliorský, Španělsko, Francie, Itálie
- Carduus - bodlák, karduus**, Asteraceae, Evropa, vytrvalé byliny, ostnitě či pichlavé listy, úhory, břehy toků, okr,
- acanthoides - obecný, pův. j.Evropa (mimo Pyrenej. poloostrov) a Malá Asie, ČR nepůvodní
- argentatus - stříbřitý, Kypr
- carlinoides - Pyreneje, Kantaberské pohoří, Sierra Nevada ve Španělsku
- cephalanthus - z. Středozeří, Sicílie, Sardinie, Korsika, Itálie,
- collinus ssp, collinus - chlumní pravý, západokarpatský subendemit, Slovensko, Maďarsko, Polsko, §H
- crispus - kadeřavý, Eurasie, zavl Amerika
- defloratus - sivý, Alpy, Slovinsko, RF, Itálie
- glaucus - , §H
- chrysacanthus - end Apeniny
- kernerii ssp kernerii - end Karpaty, vysokohorské bazifilní trávníky
- lanceolatus - kopinatý, Evropa
- macracanthus - end hory Etiopie
- myriacanthus - , § SP, §BG
- nutans - níci, Eurasie, H
- nyassanus - subsaharská Afrika, Nigerie, Kamerun, Etiopie, Malawi
- personata - lopuchovitý, Alpy, Apeniny, jory sř. Evropa, Balkán
- pycnocephalus - hustohlavý, Sardinie, Kypr, Blízky východ, Írán
- schimperii - hory v Afriky - Etiopie, Keňa, Uganda, Tanzánie, Súdán, Kongo
- squarrosus - kostrbatý, Makaronésie - end Madeira
- Carex (Vignea) - ostřice, karex, tuřice**, Cyperaceae, 1500 druhů, trvalky, mírné a vysokohorské pásmo, okr
- acuta - štíhlá, Eurasie, ČR běžně, vzácně Středozeří, mokřady
- acutiformis - ostrá, Eurasie, Středozeří, ČR roztroušeně, mokřady, H
- alba - bílá, boreo-kontinentálně- eurosibiřská, §H
- antoniensis - Makaronésie - Kapverd. ovy
- appropinquata - odchýlná, Evropa - Alpy, Karpaty, Německo, ČR, Polsko, Skandinávie, Pobaltí, z. Sibiř, ČR - Šumava aj, Slovensko, §H
- aquatilis - vodní, cirkumpolárně, Skandinávie, Bělorusko, Rusko, GB, dálný Východ, SAM
- arctogena - aektická, Arktida - s. Skandinávie, Kola, Hudsonův záliv, Grónsko
- arenaria - písčinná, písčité duny Evropy, BG, zavl SAM,
- atrofusca - šernohnědá, cirkumpolárně, s Eurasie, s SAM, Belanské Tatry, ČR není, §F
- atterima - nejtmavší, hory Evropa - Alpy, Karpaty, Sudety
- baldensis vápencové Alpy
- bicolor - dvoubarevná, arkt-alpinská, cirkumpolární, Eurasie, Alpy, Skandinávie, Čukotka, SAM, §F

- bigelowii ssp rigida - Bigelowova tuhá, cirkumpolárně, s Eurasie, s SAM, ČR - Krkonoše aj.
- bohemica - šáchorovitá, (česká), stř. Evropa, sec Makaronésie - Azory, ČR u rybníků, §H, §UA
- brachystachys - krátkoklasá, Alpy, Karpaty, Pyreneje, Apeniny
- brevicollis - krátkošijná, cirkumboreální, submediteránní, Středozezemí, Balkán, § SK, §H
- brizoides - třeslicovitá, submediteránní, subatlantická, Eurasie, Středozezemí, vlhké lesy, ČR, H
- brunnescens - hnědavá, cirkumpolárně, Eurasie, SAM. oligotr. TTP
- buekii - Buekova, Evropa, Středozezemí, ČR, §H
- buxbaumii - Buxbaumova,, cirkumpolárně, Eurasie, SAM, ČR, §F , §H, §UA
- caespitosa - trsnatá, §H
- canariensis - kanárská, Makaronésie - Kanáry, laurisilvia
- canescens - šedavá, cirkumpolárně, Eurasie, SAM, §H
- capillaris - vláskovitá, boreálně cirkumpolární, Eurasie, SAM
- capitata - cirkumpolárně,
- caryophyllea - jarní, Evropa mimo severní, Středozezemí, Rusko, zavř SAM
- cespitosa - trsnatá, Eurasie, ČR
- contique - BG
- curvata - křivoklasá, stř. Evropa, ČR
- curvala - zakřivená, hory Evropy,
- davalliana - Davallova, Evropa, i ČR, §H, §UA
- demissa - skloněná, Evropa i ČR, Středozezemí, SAM
- depauperata - Středozezemí, BG
- depressa ssp transsilvanica - zakřslá transylvánská,
- deproperata - BG
- derelicta - krkonošská, end Krkonoše
- diandra - přiohlá, cirkumpolárně, Eurasie, SAM , §H
- digitata - prstnatá, Evropa, ČR, H
- dioica - dvoudomá, arkticko-boreální, cirkumpolární, s Eurasie, ČR - Šumava, SAM
- distans - oddálená, Evropa, v. Středozezemí , Marakonésie, Kypr, H, ČR
- disticha - dvouřadá, Evropa, Středozezemí, ČR, H, zavř SAM
- divisa - dělená, cirkumboreální, celý mediterán, pův v. Středozezemí přes Balkán, H, Marakonésie, Kypr do Černomoří, BG, §SR, Írán, stř. Asie, Pákistán, Tibet , ČR lesní paseky, vzácně, §SK, §IRL,
- divulsa - přetřhovaná, Evropa, Kypr, BG, ČR
- echinata - ježatá, cirkumboreální , Evropa, Skandinávie, Středozezemí, ČR, rašeliniště, SAM, Mexiko, Austrálie, NZ, §H
- elata - vyvýšená, Evropa, Středozezemí, ČR, H
- elongata - prodloužená, boreální, subatlantická, ČR, H
- extensa - slabá, Evropa, Středozezemí, Marakonésie, Kypr
- ferruginea - hory Evropy,
- firma - pevná, Alpy, Karpaty, Apeniny, §F
- flaasi - , Středozezemí, Kypr, Evropa, ČR
- flacca - chabá, Středozezemí, Evropa, zavř Amerika
- flava – rusá, (žlutá), cirkumboreální , Evropa, Skandinávie, ČR, Středozezemí, roztroušeně, mokré rašel. TTP, hustě trsn, 10-60 cm, H
- foetida - Evropa - Alpy, Pyreneje
- frigida - hory Evropy - Alpy, Pyreneje, Apeniny
- fritschii - doubravní, (Fritschova), stř Evropa, ČR, §F
- fuliginosa - sazová, Evropa, ne ČR
- glacialis - ledovcová, §F
- gracilis - jemná (štíhlá). H
- grioletii - Grioletova, §F
- halleriana - předalpská, (Hallerova), v. Středozezemí , BG, Kypr
- hartmanii - Hartmanova, stř. a v. Evropa, ČR, §H
- heleonastes - cirkumpolární, SAM - Kanada, Aljaška, Eurasie, Grónsko, Špicberky, Sibiř, Skandinávie, Kavkaz, Alpy, §F
- hirta - srstnatá, Středozezemí, Evropa, ČR, zavř SAM

- hispida - srstnatá, Kypr
- hordeistichos - ječmenovitá, Středozeší, Evropa, ČR, §F
- hostiana - Hostova, (lemovaná), Středozeší, Evropa, ČR, SAM
- humilis - nízká, Eurasie, Středozeší, ČR, H, slunné stráně
- chordorrhiza - šlahounovitá, cirkumpolárně, rašeliniště, Eurasie, SAM, ČR Šumava, §SK, §F, §RO
- illegitima - nelegitimní, Kypr
- kitaibeliana - Kitaibelova, v. Středozeší, Itálie, Balkán
- lachenalii - svišťová, (králíčí), cirkumpolárně, Eurasie, SAM, NZ, §RO
- lasiocarpa - plstnatoplodá, Eurasie, ČR, §H, SAM
- lepidocarpa - šupinatoplodá, Středozeší, Evropa, ČR, SAM
- leersii mnoholistá, Evropa, ČR
- limosa - bažinná, (mokřadní), Eurasie, ČR, §F, §SRB, SAM
- linkii - BG
- liparocarpos - leskloplodá, Eurasie, Středozeší
- livida - namodralá, cirkumpolárně, disjunktivně, Eurasie, Skandinávie, s, Rusko, Sibiř, Kamčatka, s. Japonsko, SAM - Aljaška, živná rašeliniště, § RUS
- loliacea - cirkumpolárně, s Eurasie, s SAM
- lowei - Loweiova, Marakonésie - end Madeira, laurisilvia
- mackenziei - cirkumpolárně, s Eurasie, s SAM
- macrocephala - SAM., sv Asie
- macrolepis - velkošupinatá, v. Středozeší, Itálie, Albánie, Kosovo, Řecko, Makedonie
- magellanica – vrchovištní, (magellanská), cirkumpolární, s Evropa, ČR Šumava, SAM, §F
- malato-belizii - , Smar-m, NATm
- maritima - přímořská, cirkumpolárně, Středozeší, Eurasie, Amerika
- melanostachya - černoklasá, Eurasie, ČR
- microcarpa - drobnoplodá, Itálie, Korsika, Sardinie, mokřady
- microglochis - cirkumpolárně, Eurasie, Amerika, §F
- michelii - Micheliova, jv Evropa, ČR
- montana - horská, submediteránní, subatlantické, eurasijské, pův. v. Evropa a stf. Asie, H, okr, ČR
- mucronata - Alpy, Karpaty, Středozeší, Itálie, Chorvatsko, Rumunsko, Francie
- muricata - měkkoostenná, Eurasie, ČR
- nigra - obecná, Středozeší, Evropa, ČR, SAM
- obtusata - přístupá, Eurasie, ČR
- ornithopoda - ptačí nožka, Středozeší, Evropa, ČR, §F
- otrubae - Otrubova, Středozeší, Makaronésie, Kypr, Evropa, ČR
- ovalis - zaječí, Středozeší, Makaronésie, Evropa, ČR, zavl SAM
- pairae - Pairova, Evropa, ČR, Předšumaví
- pallescens - bledavá, Eurasie, Středozeší, zavl SAM
- panicea - prosová, Eurasie, Středozeší, Makaronésie, zavl SAM
- paniculata – latnatá, Středozeší, Makaronésie - Kapverdy, Evropa, ČR, §H
- pauciflora - chudokvětá, s Eurasie, ČR, §UA
- pediformis ssp rhizoides - tlapkatá oddenkatá, kontinentálně eurasijská, ČR
- pendula - převislá, Středozeší, Makaronésie, Kypr, Evropa, ČR
- peregrina - cizí, Makaronésie, laurisilvia
- pilosa - chlupatá, Středozeší, Francie, Řecko, ČR
- pilulifera - kulonosná, Středozeší, Makaronésie, Evropa, ČR
- praecox - časná, submediteránní, subkontinentální, eurasijská, ČR
- pseudobrizzoides - pískomilná, (pseudotřeslicová), Evropa, ČR, §F
- pseudocyperus - nedošáchor, Středozeší, Makaronésie
- pulicaris - blešní, subatlantický druh, Pyrenejský poloostrov, pobřeží Atlantiku, §CZ
- pycnocephalus - Středozeší, Maroko, s. Afrika, Španělsko, j. Evropa, Blízký východ, Slovinsko, Švýcarsko, Krym, Pákistán, Indie
- pyrenaisa - pyrenejská, Pyreneje, Balkán, Karpaty, Kosovo, Albánie
- rariflora - cirkumpolární, s Eurasie, SAM
- reichenbachii - Reichenbachova, §F

- remota - řídkoklasá, Středozeší, Eurasie, ČR
- repens - plazivá, §F, §H
- riparia - pobřežní, Středozeší, Eurasie, ČR, H
- rostrata - zobánkatá, s Eurasie, SAM, ČR
- rufina - Skandinávie, Island, SAM
- rupestris - skalní, cirkumpolární, s Eurasie, SAM. §UA
- saxatilis - cirkumpolárně, s Eurasie, s SAM
- scirpoidea - cirkumpolárně, s Eurasie, s SAM
- secalina - žitná, Eurasie, ČR
- sempervirens ssp laxiflora - vřdzyzelená řídkoklasá, Karpaty
- spicata - klasnatá, Středozeší, Makaronésie
- stenophylla - úzkolistá, Eurasie, ČR, H
- strigosa - hubená, Evropa, Středozeší, ČR, §H
- subspathacea - cirkumpolárně, Arktida, SAM, s Asie
- supina - drobná, kontinentálně až eurasijsky, ČR
- sylvatica - lesní, Středozeší, Evropa, ČR, zdomácněla SAM
- tomentosa - plstnatá, submediteránní, kontinentální, eurasijská, Středozeší, ČR
- troodii - tródská, Kypr
- umbrosa - stinná, stř. Evropa. ČR, §H, §UA
- vaginata - pochvatá, boreo cirkumpolární, Eurasie, ČR, §F
- vesicaria - měchýřkatá, boreálně cirkumpolární, ČR, Středozeší
- viridula - pozdní, cirkumpolární, Eurasie, Středozeší, ČR, SAM
- vulpina - Eurasie, liščí, Středozeší, ČR, BG, H

Carchis - karchis , ?

- crassiloba - dužnatá, Kypr
- glabra - lysá, Kypr

Carica - papája, karika, melounovník, melounový strom, Caricaceae, 32 druhů, tropy a subtr, pův. stř. a JAm, a z. Afrika, byliny dřevnatějící, tvarově jako dřeviny - až 10 m, teplomilné, pěst pro plody celá zeměkoule, mnohdy obsahují latex s enzymy rozkládajícími bílkovin (zmírňování bolesti)

- papaya - obecná. (melounová, melounovník, „melounový strom“, Papaya Tree, PawPaw, Tree Melon, "ovoce ve tvaru lodí"), pův. trop. Amerika - Mexiko, Guatemala, pěst trop. ovoc bylinný „stromek“ asi 10 m, ovoce papaja (až 10 kg), potřebné teploty 22 - 26⁰ C, srážky 1500 - 2000 mm, latex - papain, Makaronésie-Madeira, Kapverdy, okr, ČR skleníky

Carissa - voskovec, karanda, karisa , Apocynaceae

- grandiflora (macrocarpa) - velkokvětá, (velkoplodá, Natal Plum), pův j. Afrika, trnitý keř, Středozeší, slunná místa, okr

Carlina - pupava, voskovec, karlina, Asteraceae, 28 druhů, Eurasie, chudé půdy

- acanthifolia (acaulis) - velkouborná, (paznehtíkolistá), j. a jv. Evropa, od Španělsko po Řecko, Balkán
- acaulis - bezlodyžná, Středozeší, Itálie, §H
- biebersteinii - Eurasie, od Francie Malou Asii, Kavkaz, Finsko po Bajkal, ČR
- cirsioides - , §UA
- corymbosa - chocholičnatá, Středozeší, suchá, kamen pastvíska
- graeca - řecká, Řecko, v. Středozeší
- gummifera - klejnatá, v. Středozeší
- involucrata (ssp. cyrica) - zákrovečnatá, (Clustered Carlinethistle), Kypr, Malta
- lanata - vlnatá, Kypr
- nebrodensis - end j. Itálie, Sicílie
- onopordifolia - , §UA
- pygmaea - trpasličí, (drobná), end Kypr
- salicifolia - Makaronésie
- vulgaris - obecná, Středozeší, Evropa, Malá Asie, ČR

Carpinus - habr, karpinus, Corylaceae, 40 druhů, teplejší mírné pásmo s. polokoule, především ve v. Asii, stromy, okr, i bonsai, dřevo

- betulus - obecný, středoevropský florelement, Evropa, v. Středozeší, BG až Malá Asie, H, Írán, Kavkaz, ČR, temperátní listnatý les, 18 m

- orientalis - východní, jv. a v. Středozeří, j. Itálie, Ischia, Balkán, BG, Albánie, Malá Asie, Turecko, Írán, jz. Asie, §H

Carpesium - rusohlav, karpesium, Asteraceae, 24 druhů, Eurasie, (Čína 24 druhů)

- abrotanoides - brotanovitý, jv Evropa, Malá Asie, Kavkazu, Írán, Indie, Čína, Kotra, Japonsko, §H

- cernuum - níčí, Slovensko

Carpobrotus (Mesembryanthemum) - **kosmatcovník, karpobrotus**, kosmatec, kosmatcovec, (Pig Face), Aizoaceae, Mesembryanthemaceae, Verbenaceae, cca 25 druhů, pouště JAM a Mexika, Austrálie a Tasmánie, sukulenty, při pobřeží, okr, pěst (zpevňování písčin)

- acinaciformis - šavlovitý, (velkokvětý), pův. j. Afrika (Kapsko), sukul, plody "mořský či hotentotský fik", zdomácněl Středozeří, inv, zpevňování pobřežních naspů a dun, pokrývá, Španělsko, Řecko, Sardinie, j.Afrika, šťáva antisepticky

- edulis - jedlý, (sladký, "mořský fik", Hotentot Fig), pův. j. Afrika (Kapsko), intr a aklimatiz. Středozeří, Španělsko, Řecko, Makaronésie - Madeira, Kapverdy, mořské pobřeží, svahy, skály, zdi, rumišť, i plevelně

Carrierea - karierea, Achariaceae, jméno dle lékaře a botanika 16. st., 3 druhy, opad. stromy, Čína a j. Asie, okr

- calycina - kalíškatá. intr v 19. st. do Evropy - GB

Carrichthera - karichtera, Brassicaceae, 1 druh

- annua - roční, Kanáry, Maroko, Španělsko, Středozeří, Kypr, Blízký východ, Irák, Írán, zavl Austrálie, Kalifornie

Carthamus - světlice, kartamus, saflor, Asteraceae

- arborescens - stromovitá, Španělsko, Baleáry

- boissieri - ostrovní, Kréta, Kypr

- caerulus - modrá, Středozeří, Makatronesie, Španělsko až Řecko, Turecko, Maroko

- dentatus - zubatá, zoubkatá, v. Středozeří, Kypr

- lanatus ssp. baeticus - vlnatá, (Woolly Safflower), Středozeří, Malta, Makaronésie - Madeira, Portugalsko, Turecko, Přední a stř. Asie, xerothermní, rumišť, k barvení, ČR

- mitissimus - Francie, Španělsko

- tenuis ssp. folius - tenkolistá listnatá, Kypr

- tinctorius - barvířská, (saflor), z Přední Asie, Středozeří, Makaronésie, Řecko, Maroko, pěst. léč, červené barvivo na textilie (nepravý šafrán), olejnina, ČR

Carum - kmín, karum, Apiaceae

- carvi - kořený, pův kult rostlina Středozeří, Írán, stř. Asie, kořenina, dvouletka, ČR

- multiflorum - mnohokvětý, Kypr

Cascabela (Thevetia) - **tevécie, kaskabela**, Apocynaceae

- thevetii - Makaronésie - Kapverdy

Cascarina - kaskarina, Arecaceae, Palmaceae

- stricta - pevná, ntr palma, Kypr

Cassia (Senna) - **kasie, kasia**, sena, motýlovka, muší dřevo, Caesalpiaceae, Fabaceae, cca 500 druhů, tropy, pův. Austrálie, NZ, j Afrika, Madagaskar, i v. Asie, Indie,

- abbreviata - (Long-pod Cassia), keř 3 - 10 m, buš 50 - 1500 m, malárie, sifilis, v. Afrika

- alata - křídlatá, (senes, „skořicovník čínský“, muší dřevo, Candlestick, Senna Christmas Candle, Rain Tree), pův. trop. stř. Amerika, strom, růž. kv., léč

- angustifolia - úzkolistá, pův. Arábie, rozšířena od Egypta přes Arábii do Indie, léč

- artemisioides - artemidina, (pelyňkovitá), pův. Austrálie, ve Středozeří do živých plotů, Kypr

- corymbosa (floribunda) - chocholičnatá, (Cassia, Senna), pův. JAM, keř, okr subtr

- didymobotrya - hroznová, (dvouhroznová, kasie sena, muší dřevo, God's Cante, Candle Bush, Popcorn Cassia, Peanut Butter, Candelabre Tree, Golden Wonder), pův. trop. Afrika a Asie, keř. stromek 3 až 7,5 m, nepříjemně vonící, sz. Tanzanie a jz. Keňa 1500 – 2400 m, Madagaskar, u řek, na březích jezer a okrajích lesů, listy jed, používány při rybolovu, nálevy z listů jed - jako dávidlo, léč - stonky proti lišejmům, v borce tanin, okr tropy a subtropy, ČR kbelík, chladné přezimování, Kanárské ovy,

- fistula - píšťalovitá, ("mana kulatá, m. egyptská", madagaskarský jasmín, Golden Shower Senna, Indian Laburnum, Pudding Pipe Tree, Purging Cassia), žl. kv., pův. j. trop. Asie - monzun. lesy, trop. ovoc.

stromek, okr v ulicích (hroznovité květy, dolů dlouhé plody), suchá zóna

- senna- sena, (Senna Bush), Palestina, Izrael, bible

- spectabilis - vznešená, (American Cassia, Popcorn Tree), pův. JAM, stromek, žl. kv., okr, zahrady, ulice

Castanea – kaštanovník, kastanea, jedlý kaštan, Fagaceae, 13 druhů, meridion. až mírné pásmo s. polokoule, Středozeří, Asie, SAm, opad. dřeviny, jedlé plody, okr

- sativa (vesca) - jedlý, (evropský sladký kaštan, Sweet Spanish Chesnut Tree), třetih relikv, pův. Malá Asie (Turecko) a v. Středozeří, pěst j. Evropa, zdomácněl od Říma – Portugalsko, Španělsko, Francie, Itálie, Ischia, Sicílie (Etna 800 – 1500 m), Korsika, Balkán, Jugoslávie, BG, H, Řecko, Albánie, Turecko, Iran, s. Afrika, Alžír, Maroko, Makaronésie - Kanárské ostrovy, Madeira, Malá Asie, Kavkaz, až do střední Evropy, v ČR nepůvodní, kaštánky), strom, 35 m, tvrdé dřevo, hlubší, úrodnější půdy, památný Castaño centenario ve španělské Galicii, v Triacastele u cesty do Santiaga de Compostela, stáří 800 let, průměr kmene 850 cm

Castroviejoa (Helichrysum) - kastroviejoa, Asteraceae, 2 druhy

- frigida - z. Středozeří - pouze Korsika a Sardinie, Ca skály, polokeřík polštářovitý
- montelisana - Sardinie

Casuarina (Allocasuarina) - přesličník, kasuarina, větvičník, přesličkovec, železné dřevo, Cassuarinaceae, cca 100 druhů, pouště, stález. dřeviny, Austrálie, Polynésie, Austrálie, Filipíny, z Tichom. ovy, Havaj až jvAsie. stález. dřeviny, listy připomínají jehlice, okr, pěst, cenné dřevo (shoeak)– nábytek, lodě,

- cunninghamiana – Cunnighamův, Středozeří
- equisetifolia – tichomořský, (přesličkolistý, Australian Beef-Wood, South Sea Ironwood, Mile Tree, Australian Pine, Whisting Pine), pův sv. Austrálie, Polynésie, jv. Asie, Nová Kaledonie, Maskarény, okr jehličina, intr subtropy Kypr, Makaronésie - Kanárské ovy, Kapverdy
- glauca - sívý, Kypr
- verticillata - přeslenatý, Kypr

Catabroasa - odemka, katabrosa, Poaceae

- aquatica - vodní, Středozeří, Írán, mokřady, § ČR

Catalpa - katalpa, Bignoniaceae, 12 druhů, pův v. Asie - obvykle jv. Čína a Tibet, méně SAm - jv. USA a stř. Amerika, opad. stromy, okr

- bignonioides - trubačovitá, pův. jv. USA, intr jv. Asie, Kypr, Evropa, BG, okr, ČR, SRN, H, repelentně (komáři)

Catananche - poblekla, katananche, Asteraceae, 5 druhů, Středozeří

- caerulea - modrá, z. Středozeří, j. Evropa, Španělsko, Francie, Itálie, Maroko, Alžírsko, garrigue
- lutea - žlutá, Kypr, Palestina, Izrael

Catapodium viz Desmazeria

Catha (Celastrus) – kátovník, káta, kát, (miraa, čat v Etiopii, khat v Jemenu), Celastraceae, Arábie, pěst. droga, okr

- edulis - jedlá, (Abyssinian Tea, Arabian Tea, Chat Tree, Kath), pův. Etiopie, Arabský poloostrov (Jemen), Keňa, cathin, droga, euforizující i afrodiziakum (listy čaj či žvýkání) , pěst, okr Čína, droga

Catharanthus (Vinca, Lochnera) - barvíkovec, katarantus, Apocynaceae,

- roseus - růžový (katarant, Old Maid, Madagascar Periwinkle, Rosy Periwinkle), pův. Madagaskar, polokeř až 1 m, okr tropy a subtr, intr. Středozeří , Makaronésie - Kapverdy

Caucalis - dejvovec, kaukalis , Apiaceae

- platycarpus - velkoplodý, v. Středozeří, Balkán, Kypr, Přední Asie, Írán, Krym, až stř. Evropa, (ČR - C2)

Ceanothus - latnatec, ceanotus, zpododěr, Rhamnaceae, 55 druhů, USA, Mexiko po Guatemalu, nízké dřeviny pouští

- repens - plazivý, pův. SAm, pěst. Řecko, Itálie, ČR

Ceballosia (Tournefortia) - cebalosiea Heliotropiaceae, 1 druh

- fruticosa - end Kanár. ovy, keř 1-3 m, v xerofilní vegetaci sukul. křovin , i okr

Cedronella - cedronela , Lamiaceae

- canariensis - kanárská, Makaronésie, end Madeira - náhorní planiny, Kanár. ovy,

Cedrus - cedr, cedrus, (Cedar), Pinaceae, 4 druhy, ostrůvkovitě v. Středozeří, Přední Asie, s. Afrika, Kypr, Himálaj, „boží“ strom, dostatek vláhy a větší zimy,

- atlantica (libani, var. atlantica) - atlaský, (atlantský), třetih relikv, pův. s. Afrika – pohoří Atlas (Alžírsko, Maroko 1200-1800m), intr. Itálie, borovicovitý jehličnan, 40 m, cenné dřevo, okr. pěst, esenciální oleje, aromaterapie, ČR sbírk, nejlépe z cedrů u nás roste, okr také cv. Glauca
- brevifolia (libani, ssp. brevifolia) - krátkolistý, (kyperský), v. Středozeří, end Kypru (hory Troodos, j. svah hory Tripylos za klášterem Kykko, v údolí cedrů – Irkasteratsa, asi 40 stromů starých, hojně nové výsadby, cenné dřevo, Červený seznam, intr Albánie
- deodara - himálajský, (Himalyan cedar, deodar cedar), pův. z. Himálaj, Afghánistán, Pákistán, s. Indie

- libani, ssp. libani – libanonský (Cedar of Lebanon, Lebanon cedar, True Cedar, arab. Al-Arz), **třetih relik**, pův. v. Středozeří, Malá Asie: Libanon - ohrožený **národní strom Libanonu** (vlajka), hory 1200 - 2500 m. (pohoří Taurus, Antitaurus - Ca, Džabal Lunán, pohoří Šúf u maronitské vesničky Innúrin), Sýrie, býv. j. Mezopotámie, v 40 m, dlouhověké i přes 1000 let, cenné tvrdé, pevné dřevo, Féničané na loď (proto prvními skutečnými mořeplavci, Červený seznam, ochrana římský císař Hadrián či britská královna Viktorie, BG, Kypr, bible, (sumerové - sídlo bohů moudrosti a stvoření), okr subtr a mírný pás, ČR intr sbírk, i stříbrné cv, v arboretu Zahradnické akademie Mělník - Neuberk vysazený asi v r. 1922 namrzl v r. 1929 až ke sněhové přikrývce, ale ze spodní části obnovil, téměř pravidelně plodí
- libani, ssp. stenocoma - libanonský jemný, toroský, (turecký), v. Turecko, pohoří Toroz, chráněn v NP - BR UNESCO, i obnovní výsadby - k zalesňování v Turecku, okr (cv. Nana), cenné dřevo
- Ceiba - vlnovec, ceiba, kapok**, kolový ořech, vlnovník, Bombacaceae, 6 druhů, opad. stromy, trnité na kmeni, až 70 m, tropy Ameriky, Afriky a Asie, okr
- insignis - znamenáný, (bílá chorisie, "opilý strom", White Flos Silk Tree), JAm, tlustý kmen
- pentandra - pětimužný, (kapok, "hedvábno-bavlníkový strom", White Silk Cotton Tree, Kapok Tree), pův. tropy stř. a JAm, pěst. monzun. lesy, vysoký strom, přečnává deštný les, za sucha listy opadávají, vlna ze stěn plodů - pravý kapok, textilní, (vyčpávky, námořnické záchranné vesty), okr, Madeira
- speciosa - nádherný, (Brazilian Capok Tree, Pink Flos Silk Tree), Madeira
- Celastrus - zimokeř, celastrus, jesenec**, Celastraceae, 35 druhů, v. a j. Asie, Amerika, Austrálie, Madagaskar, dvoudomé liány
- orbiculatus – okrouhlolistý, (Oriental Bittersweet), Japonsko, Čína, Sachalin, okr. Evropa, ČR
- Celosia - nevadlec, celosie, celosia**, kohoutí hřeben, Amaranthaceae, cca 60 druhů, tropy a subtr Asie, Afriky a Ameriky, okr
- argentea - hřebenitý, Makaronésie
- Celtis - břestovec, celtys**, (Hackberry), Cannabaceae, Ulmaceae, cca 100 druhů, od teplejší mírné pásma po subtr. a trop. pásmo obou polokoulí, j Evropa, s Afrika, Maroko, lesy s Quercus pubescens, submediterán, Amerika, Asie, dřeviny, peckovice jedlé, okr, dřevo „Hackberry (Ohia)“, inv, ČR aleje
- africana (kraussiana) - africký, (White stinkwood), subsaharská Afrika, Kamerun, Libérie, Středoaf. rep., Angola, Eritrea až JAR, end Zambie, Arábie, Jemen, strom, 12 - 35 m, 1300 - 2400 m, nábytek, léč, TAfM
- aetnensis - eteský, Sicílie
- australis - jižní, (Nettle Tree), pův. Austrálie, celý mediterán, celé Středozeří, j. Evropa, Makaronésie - Kanár ovy, Španělsko, Itálie, BG, Kypr, Albánie, Malá Asie, přední Asie, s. Afrika, Maroko, lesy s Quercus pubescens, submediterán, v třetihorách i ČR (v glaciálu ustoupil), listy a plody léč - astringens. TLM
- caucasica - kavkazský, Kavkaz, Makedonie, Malá a stř. Asie, Afghánistán
- glabrata - lysý, Kavkaz, Malá Asie
- integrifolia - celolistá, Senegal, Nigérie
- mildbraedi - Mildbraendova, vlhké polopadavé podhorské lesy v. Afriky, Tanzanie
- occidentalis - západní, pův. SAM, okr, ČR, Bratislava aleje v ulicích, i Plzeň
- tournefortii - silný, v Středozeří, jv. Evropa, Sicílie, Kypr, Balkán, Malá Asie, Turecko, Írán, Krym, Ázerbajdžán, keř. stromek
- Cenchrus - ostrokvět, cenchrus**, Poaceae, teplomilná tráva, i inv
- biflorus - dvoukvětý, Sahel
- ciliaris - brvitý, Afrika, Makaronésie, Omán, Sokotra, Sicílie, Írán, Blízký východ až Indie, sec Madagaskar, jv a v. Asie, Austrálie, Oceánie, Amerika
- incertus - H
- pennisetiformis - Omán
- Centaurea** (incl Calcicarpa - sikavice, Cyanus, Colymbada - čekánek, Cnicus - bendikt, Acosta - čekanice, Jacea - chrpice, Grossheimia - velechrpa) – **chrpa, centaurea**, benedikt, Asteraceae, asi 700 druhů, byliny a polokeře, suché stráně a TTP, kosmopolitní, Středozeří, Eurasie, SAM, Austrálie, s. Afrika, okr
- aegialopila - pobřežní, (mnohoštetolistá), v. Středozeří, Kypr. Kréta, Turecko
- aegyptica - egyptská, Středozeří, Egypt, Palestina, Jordánsko
- akamantis - end Kypr
- arenaria - písčaná, BG, §H
- aspera - drsná, pův jz. a j. Evropa, Středozeří, Pyrenej. poloostrov - Francie, Itálie, zavl SAM
- atropurpurea - Balkán, Rumunsko, suché lokality
- avilae - § SP, §BG

- benoistii - Benoistiova, Maroko
- bocconeii - Bocconeova, Malta
- boissieri - § SP, §BG
- borjaj - § SP, §BG
- breviceps - , §UA
- calcitrapa (*Calcitrapa stellaris*) - sikavice, (červená, Star Thistle), pobřeží Středozeří, j. a z. Evropa, Kypr, Egypt, Arábie, Turecko, Sýrie, Libanon, Kanárské ovy, jz. Asie, Irán, rumišťe, ČR zavlékána, ssp. angusticeps
- calocephala - ozdobná, Balkán, Chorvatsko, Albánie, Makedonie, Rumunsko, Karpaty
- cana - šedivá, Apeniny, Balkán, Malá Asie, Itálie, Řecko, Bulharsko, Albánie, Makedonie, Černá Hora, Kavkaz
- carpatica - karpatská, §UA
- citricolor - § SP, §BG
- corymbosa - vrcholičnatá, §F
- crassifolia - tučnolistá, end Malta
- crocata - end Portugalsko
- cyanoides - fialová, Kypr, Palestina, Izrael
- cyanus - modrá, (polní, modrák), pův. v. Středozeří, jv. Evropa, jz. Asie, ČR nepůvodní
- delucae - end Apeniny
- depressa - jv Evropa, Bulharsko, Krym, Kavkaz, Středozeří, Turecko až Tibet
- dhofarica - end Arábie - Jemen, Omán
- diffusa - rozkladitá, pův jv Evropa a z Asie, Jugoslávie, Makedonie, Řecko, Kavkaz, Rumunsko, Ukrajina, j. Rusko, inv i ČR, SAM i JAM
- donetzica - doněcká, (donská), §UA
- epirota - Řecko, Albánie,
- filiformis - nit'ovitá, end Sardinie
- finazzeri - pův Balkán - Řecko, Bulharsko, Sev. Makedonie
- gadorensis - § SP, §BG
- hyalolepis - sklovitá, v Středozeří, Řecko, Kréta, Kypr, Izrael, jz Asie
- iberica - iberská, (Thistle), v. Středozeří, Palestina, Izrael, bible, Libanon, Sýrie, Kypr, Balkán - Řecko, Bulharsko, Srbsko, Rumunsko, Moldávie, Černá Hora, Ukrajina, Kavkaz (Arménie, Gruzie, Ázerbajdžán, Turecko), j. Rusko, stf. Asie až z. Čína, pastviny
- jacea - luční, Evropa, ČR, zavl. SAM a JAM
- jankae - , §RO,
- konkae - Konkova, §UA
- macrocephala - žlutokvětá, Kavkaz, Turecko, okr i ČR, USA, Austrálie
- margaritacea - , §UA
- margaritalba - , §UA
- melitensis - maltská, (Maltese Star Thistle), Malta, v. Středozeří, end, j. Evropa, Středozeří, z. Afrika, Kanárské ovy, rumišťe
- montana - horská, Pyreneje, Alpy, Evropa, ČR - podhůří Šumavy
- montana ssp. mollis - horská měkká, §H
- napifolia - Středozeří, s. Afrika - Maroko, Alžírsko, Tunisko, RF, Itálie, Sicílie, Sardinie, Korsika
- nemoralis - hajní, z. a stf. Evropa, Francie, Itálie, Německo, GB,
- nervosa - Alpy, Francie, Slovinsko, Apeniny, Rumunsko
- nicaeensis - nikaenská, (Southern Star Thistle), Malat
- nigra - černá, z. Evropa, Španělsko, Francie, Itálie, Evropa, ČR, SAM, JAM, NZ
- nigrescens - černající, pův. jz. Evropa, ČR zavlékána
- nigrofimbria - Kavkaz, Gruzie, Rusko, Arménie, Turecko, Irán
- orbelica - pův Balkán, Srbsko, Kosovo, Makedonie, Bulharsko, Řecko
- oxylepis - stf. Evropa, ČR, Polsko, Slovensko
- paczoskii - Pačovského, §UA
- pallescens - lesklá, (blýskavá), v. Středozeří. Libanon, Sýrie, Egypt, Libye, Sinaj, Izrael, Jordánsko, Arábie, Blízký východ
- pindicola - Balkán - Řecko, Severní Makedonie

- pontica - pontická, §RO,
 - procurrens - , Palestina, Izrael
 - protogerberi - , §UA
 - protomargaritacea - , §UA
 - pseudocaeulescens - , §F
 - pseudoleucolepis - , §UA
 - pseudophrygia - parukářka, stř. Evropa, ČR, §H, Karpaty
 - pullata - tmavá, z Středozezí, Iberský poloostrov, sz Afrika, RF
 - pulvinata - poprášená, § SP, §BG
 - ragusina - Středozezí end Chorvatsko
 - raphanina - ředkvovitá, v Středozezí, Řecko, Kréta, trvalka ve fryganě
 - rebusii - , end s. Dalmacie (Velebit)
 - rubriflora - červenokvětá, , §UA
 - ruthenica - , §RO
 - sadleriana - Sandlerova, §H
 - sarandinakiae - , §UA
 - sarfattiana - , Itálie
 - scabiosa - čekánek, Evropa, ČR až Bajkal, sec SAM
 - sricula - Středozezí, Sicílie, Malta, Itálie, Sardinie, Korsika,
 - solstitialis (Calcitrapa s.) - žlutá, (sikavice žlutá, St. Burnaby Thistle), celé Středozezí, Kypr, Írán, teplé oblasti stř. Evropy, §H, ČR, úhory, rumišťe
 - sphaerocephala - kulatohlavá, z Středozezí, Španělsko, Portugalsko, Maroko, Itálie, Korsika, Sardinie, písčiny
 - stenolepis - jv Evropa, Itálie, Turecko, Karpaty, i ČR
 - stoebe - latnatá, stř. a v. Evropa, ČR
 - talievii - Talievova, §UA
 - tchihatcheffii - Středozezí
 - taumenitana - , end Sicílie (Taormina, Mola)
 - triumfettii - Triumfetova, j. a stř. Evropa, sz. Afrika, ČR
 - triumfettii ssp. albigera - Triumfetova a., Středozezí , §H
 - uniflora - jednokvětá, end Alpy
 - urvillei - v. Středozezí, end Turecko
 - varnensis - , §RO
 - veneris - venušina, Kypr
 - vlachorum - , end Řecko (Pindos)
- Centaurium - zeměžluč, centaurium**, Gentianaceae, 50 druhů, Středozezí, Eurasie, Amerika, Austrálie, s. Afrika, trvalky, okr, §D – všechny domácí druhy, §PI – všechny druhy
- aegialophia - mnohoštětinatý, Kypr
 - capitatum - hlavatá, §F,
 - erythraea - lékařská, (okolíkatá, erytrejská, Common Centaury), celé Středozezí, Makaronésie, Sardinie, Írán, travnatá místa, cesty, ssp. rhodense, Kypr, Malta
 - chloodes - , §F
 - littorale ssp compressum - přímořská slatinná, Pannonie, stř Evropa, termof ČR vymírání, Slovensko, §CZC1, §SL
 - maritimum - přímořská, (Yellow Centaury), celé Středozezí, Makaronésie, Řecko, garigue, suché pastviny
 - minus - menší, H
 - pulchellum - spanilá, euroasijský druh, Středozezí, Makaronésie, Sahara, Kypr, Írán, §CZ
 - rigualii - § SP, §BG
 - scilloides - ladoňkovitá, end Azory, §F
 - somedanum - § SP, §BG
 - spicatum - klasnatá, Středozezí, Makaronésie, Kypr, halofyt, slaniska
 - tenuiflorum - úzkokvětá, celé Středozezí, Makaronésie, ssp viridense end Kapverd
 - tenuifolium - tenkolistá, Středozezí, Kypr, Egypt
- Centranthus - mavuň, centranthus**, Valerianaceae, 12 druhů, Středozezí, Evropa, okr
- amazonum - amazonaská, end Sardinie

- angustifolius - RF, Itálie, Švýcarsko, Alpy
- calcitrapa - bodlákovitá, Makaronésie, §UA
- calcitrapa ssp. orbicularis - bodlákovitá kalichovitá, end Kypr, xerothermí,
- longiflorus - dlouhokvětá, Balkán, MaláAsie, Řecko, Bulharsko, Turecko, Albánie, Gruzie, Arménie,
- ruber - červená, (Red Valerian), pův. Středozeří, j. Evropa, Španělsko, Baleáry, Řecko, Kypr, Itálie, Sicílie, Turecko, s. Afrika, Makaronésie - Kanárské ovy, Madeira, sz. Evropy, Palestina, Izrael, kamen lokality, okr pěst, ČR, skály
- ruber var. sibthorpi - červená, pův. Středozeří, Kypr, ČR
- trinervis - trojžilná, §F

Centunculus - drobyšek, centunkulus, Primulaceae

- minimus - nejmenší, Středozeří, ČR zdomácněl

Cephalanthera - okrotice, cefalantera, Orchidaceae, 25 druhů, Středozeří, Eurasie, okr , §PI – všechny druhy

- cucullata - okatá, Řecko
- damasonium - bílá, j. Evropa, Středozeří, H, Kypr, stř. Evropa, Malá Asie, Kavkaz, §CZ, §H, §UA
- ensifolia - dlouholistá, Bulharsko
- epipactoides - v. Středozeří
- kurdica - kurdská, Středozeří, Írán
- longifolia - dlouholistá, Středozeří, Španělsko, H, Baleáry, s. Afrika, Palestina, Izrael, §H, §UA, CITES, §CZ,
- rubra - červená, Euroasie, j. a stř. Evropa, v. Středozeří, Julské Alpy, Sardinie, Kypr, Albánie, Malá Asie, Írán, s. Afrika, stř. Asie, §CZ, světlé lesy, §H, §UA
- transilvanica - transylvánská, Francie, Itálie, Sicílie, Jugoslávie, Balkán, Kavkaz, §SR

Cephalaria - hlavátka, cefalaria, Dipsacaceae, cca 65 druhů bylin, Eurasie, Afrika

- flava - žlutá, §SRB
- gigantea - obrovská, Středozeří
- litvinovii - Litvinova, §UA
- mediterranea - středozeří, end Sardinie
- radiata - paprscitá, §RO
- transilvanica - transylvánská, Itálie, Sicílie, Jugoslávie, Balkán, Slovensko
- syriaca - syrská, (Scabiens, Weeds), Palestina, Izrael, bible, §F

Cephalorrhynchus - hlavochoť, cefalorynchus, Asteraceae

- cyprinus - kyperský, end Kypr

Cephalotaxus - hlavotis, cefalotaxus, kulotisec, láčkovnice, Cephalotaxaceae, 10 druhů, v. Asie - Čína, Indie, Indočína, Korea, Japonsko, Himálaj, okr i ČR, neopad. jehl. dřevin

- fortunei – Fortunův (*Chinese Fortune Plumyew*), pův. stř. a jz. Čína, okr, Evropa,

Ceramium - cerámium, keříčkovitá řasa, Florideophyceae,

- virgatum (rubrum) - červené, Středozeří i Černé moře, litorální pásmo,

Cerastium (incl Dichodon - rožinec) – rožec, cerascium, Mouse-ear chickweeds, Caryophyllaceae, asi 100 druhů, chladné pásmo s. polokoule, ČR

- arvense - rolní, (Starry Cerastium), Středozeří, Makaronésie, téměř celá Evropa, ČR, pole, okr Čína
- arvense ssp. glandulosum - rolní žláznatý, §SK,
- arvense ssp. molle - polní měkký, §H
- biebersteinii - Biebersteinův, end. j. Krym, xerothermí, §UA, okr, ČR
- brachypetalum - krátkoplátečný, Středozeří
- candidissimum - bělostný, Středozeří
- decalvans - Středozeří
- dichotomum - rohatý, Kypr
- dinaricum - dinárský, Slovinsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina. Albánie, Černá Hora,
- dubium - pochybný, Středozeří, Kypr, ČR, TTP
- fragillinum - křehký, Kypr
- gibraltarium - gibraltarský, Středozeří
- glomeratum - klubkatý, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, ČR, odkryté půdy, okraje cest
- glutinosum - lepkavý, Středozeří
- holosteoides - obecný, Středozeří, Makaronésie, Eurasie, ČR

- illiricum ssp. pilosum - ilirský pilovitý, Kypr
- scaposum - krétský, Kréta, skály
- semidecandrum - pětimužný, Středozeří
- soleirolii - z Středozeří, end Korsika
- supramontanum - suprahorský, end Sardinie
- tatrae (arvense ssp. glandulosum) - tatranský, end Karpat - Tatry, sutě
- tomentosum - plstnatý, pův. j. Itálie (stř. a j. část Apenin, Sicílie), zdomácněl i Středozeří, sec Evropa, SAm, xerothermní, okr skalnička, ČR nepůvodní, intr. okr. ČR, SRN, H
- uniflorum - jednovětý, alpy, Karpaty, RF, Rakousko, Slovinsko, Slovensko, Polsko
- vagans - pochvatý, end Madeira

Cerasus (Prunus) - třešeň, cerasus, prunus, Amygdalaceae, Rosaceae, 140 druhů, hlavně mírné pásmo s. polokoule

- avium - ptačí, Evropa, Itálie, H, Malá Asie, Kavkaz, stř. Asie, sz. Afrika, Maroko
- klockovii - Klokova, §UA
- incana - šedá, jv. Evropa, Malá Asie
- incisa - sivá, jv. Evropa, Malá Asie
- vulgaris - višně (v. obecná, Cherry), jv. Evropa, Malá Asie, Kavkaz, Írán, s. Indie, subtr. ovoce, ČR

Ceratocarpus - hlavovec, ceratocarpus, Papaveraceae,

- clavicuata - eb)n z. Evropa
- palaestinus - palestinský, Kypr

Ceratocephala - rohohlavec, ceratocephala, Ranunculaceae

- falcata - srpovitý, j. a stř. Evropa, Španělsko až Řecko, Maroko až Tunisko, Turecko, Sibaj, Írán až stř. Asie, Pákistán, Čína, až Německo, v Rakousku a Slovensku vyhynul, proměnlivý druh
- ortocera - v minulosti i v ČR

Ceratonium - rohovník, ceratonium, svatojánský chléb, čokoládový strom, Fabaceae, Sapindaceae, Caesalpiniaceae, 2 druhy, pův. Sýrie, dále Středozeří, okr

- oreocharisma - somálský, Somálsko, Arábie
- siliqua - obecný, ("svatojánský chléb", Locust Gum / Carrot Bean, Carob Tree, Locust Tree, St. John's Bread), pův. s. Afrika - Maroko, Alžírsko, Tunisko, Egypt, Středozeří, Sinai, Makaronésie - Kapverdy, BG, Arábie, **třetih relik**, kamen půdy, pěst, Tanzanie, dlouholetá kultivace v. Středozeří - Španělsko, Baleáry, Itálie, Ischia, Jugoslávie, BG, Řecko, Albánie, Kréta, Kypr, Malta (Gozo), Turecko, Palestina, Izrael, kalcifyt, kamen půdy, nejteplejší oblasti, strom, makchie, z plodů (snad údajná biblická mana) výroba karobu - 7 % tuku, 48 % cukru, na sirup, čokoládu, víno, §F, stromek až 6 m i vícekmenný, kalcifyt, kamenité půdy, nejteplejší oblasti, do 800 m, z plodů výroba sirupu (snad údajná biblická mana), plod struk karob, název z řec. tvaru lusku roh - keratós. semeno arab kharrub, řecky kerátion, česky karo, 0,2 g, používán jako váhová jednotka - karát, měřítko ryzosti zlata (24 karátové 100 % ryzí, 12 karátů jen 50 %), semeny se údajně živil Jan Křtitel na poušti, proto název svatojánský chléb

Ceratophyllum - růžkatec, ceratophyllum, růžkovitce, Ceratophyllaceae, cca 30 druhů, Eurasie, trop. Afrika, USA, vodní trvalky, okr

- demersum - ostnitý, Středozeří, Makaronésie
- submersum - bradavičnatý, Středozeří

Cercis - zmarlika, cercis, (Redbud), Leguminosae, Caesalpiniaceae, 7 druhů, Středozeří, jv. Asie, SAm

- siliquastrum - Jidášova, (evropská, Jidášův strom, Judas Tree), pův. v. mediterán, v. Středozeří, Írán, Střední východ, jz. Asie, Palestina, Izrael, pěst j. Evropa - Španělsko, Baleáry, Madeira, j. Francie, Itálie, Balkán, Jugoslávie, Bulharsko, Řecko, Kypr, Kréta, Turecko, Maroko, Malá Asie, přední Asie, okr sbírk, makchie, intr ČR (1835 Praha - Královská obora), semena sliz. látka garrofin, kosmetika a lékařství, jedno semeno = karát, dle Bible se na něm oběsil Jidáš po zradě Ježíše, okr ČR, SRN, H

Cerinth - voskovka, cerinth, Boraginaceae, 10 druhů, teplé obl. Eurasie, byliny okr

- glabra - lysá (hladká), Pyreneje, Jura, Alpy, Apeniny, Karpaty, Balkán, j. a stř. Evropa
- glabra ssp. tatarica - hladká tatranská, §SK,
- glabra ssp. tenuiflora - hladká tenkokvětá, Středozeří, Řecko, §F
- major - větší, (Honeywort), Středozeří, Španělsko, Baleáry, Řecko, Malta, Blízký východ, okolí cest, vlhko
- minor - menší, stř. a jv. Evropa, Středozeří, hory a vrchoviny, úhory, rumiště, křovinaté stráně, ČR vzácně, ohrožena suke zarůstáním

- retorta - stočená, Dalmácie, Řecko

Ceropegia - svícník, ceropegie, Apocynaceae, 200 druhů, Afrika, Madagaskar, Arábie, Asie, Austrálie, stonkové sukulenty, stáloz. pnoucí, okr

- dichotoma - vidličnatý, sukul, pův. Kanárské ovy (Tenerife), Makaronésie

- dichotoma ssp. crainzii - § SP, §BG

- fusca - hnědý, pův. Kanárské ovy, Makaronésie

- chrysantha - zlatový, § SP, §BG, Smar-m, NATm

- linearis - čárkovitý, okr, ČR

Cestrum - kladivník, cestrum, Solanaceae, 175 druhů, pův tropy a subtr. Ameriky, dále Austrálie, okr

- elegans (purpureum) - nachový, (Purple Cestrum, Red Cestrum, Coral Jessamine), pův. stř. Amerika, Mexiko, poloopad, polopnoucí keř, okr subtropy, Středozeří

- nocturnum - noční, (Night-Blooming Jasmine, Night Jessamine, Queen of the Night, Lady of the Night), trop. a subtr. Amerika, Malé Antily, neopad. keř až 4 m, jed, okr subtr, Středozeří

- parqui - chilský, z Chile, okr, Kanárské ovy

Cetarach - kyvor, cetarach, kapradina, Aspleniaceae,

- javorkaeum - H

- loleguamense - , end Madeira

- officinarum - lékařský, submediteránní floelement, z. Evropa, v. Středozeří, Írán, Ischia, Albánie, Sardinie, až Himálaj, Sinaj, Arábie, (ČR vzácně), štěrbiny skal (bazické substráty), okr pěstovaný

Cicendia - cicendya, Gentiaceae

- filiformis - nitkovitá, v. Středozeří, Makaronésie, z. Evropa

Cicer - cizrna, cicer, cizrník, Fabaceae, jv. Evropa a Malá Asie, okr, pěst,

- arietinum - obecná, (beraní, Gram Chick Pea), Středozeří, Makaronésie, pův. Malá a Přední Asie, Izrael, bible, stará jednoletá trop. a subtrop. luskovina oblíbená v arab. zemích, kaše, i okr, Kypr, SAE, Jemen, ČR

- canariensis - kanárská, § SP, §BG

- europaea - evropská, §H

Cicerbita - mléčivec, cicerbita, Asteraceae

- macrophilla - velkolistý, v. Evropa, Kavkaz, evr. Rusko, Gruzie, Ázerbájdžán, Arménie

- pancicii - Balkán - Bulharsko, Řecko, Makedonie, Kosovo, Albánie, Černá Hora, Srbsko, Bosna a Hercegovina

Cicuta - rozpuk, cikuta, Apiaceae

- virosa - jízlivý, Středozeří, §H

Cichorium - čekanka, cikorka, cichorium, kanka, Asteraceae, 8 druhů, Středozeří, Etiopie, z. Eurasie, byliny slunných lokalit, okr

- bottae - end Arábie, odolný suchu a větru, bezlodyžná, pokryvná

- endivia - zahradní, (štěrbák z., endivie), pův. Středomoří. Kypr, Egypt, jv Asie, dlouhodobě pěst salát zelenina, ČR

- endivia var. foliosum (Radicchio) - čekankové puky - salát zelenina, ČR nepůvodní

- intybus - obecná, (salátová a průmyslová, Chicory), pův. Středozeří vč. Blízkého východu, H,

Makaronésie - Kapverdy, dále Ischia, Sardinie, Itálie, Kypr, Malta, Maroko, garrigue, úhory, archeofyt, cikorka,

- pumilum - nízká, (Dwarf Chicory, Bitter Herbs), s. Afrika, j. Evropa, bible, Palestina, Izrael, Blízký východ, Írán, dále pak zavlečen

- spinosum - trnitá, (Spiny Chicory), Středozeří, Španělsko, Řecko, Libye Kréta, Kypr, Malta, Sicílie

Cimicifuga - ploštičník, cimicifuga, Ranunculaceae, 17 druhů, Eurasie (Čína, Mongolsko), SAm, oddenk. trvalky, vlhké lokality, okr, §R

- foetida - smrdutý, (Skunk Buggane), Čína, Mongolsko, Rusko, Sibiř, okr, léč TČM

Cineraria - popelivka, cinerarie, Asteraceae

- maritima - přímořská, Itálie

Cinnamomum - skořicovník, cinamomum, Lauraceae

- camphora - kafrový, (Camphora Tree, Camphor Laurel), intr Madeira,

- glandulifera - žlaznatý, intr Itálie

Cionura (Cynanthum) - cionura, Asclepiadaceae

- erecta - vzpřímená, Chorvatsko, Řecko, Kréta, Kypr, BG, Albánie, Turecko, Sýrie, jz. Asie až do Afghánistánu, pobřežní duny a skály

Circaea - čarovník, circea, Onagraceae, byliny, vlhké lesy

- alpina - alpský, §H

- lutetiana - pařížský, Středozeří, BG

Cirsium - pcháč, cirsium, Asteraceae, cca 300 druhů, Eurasie, s. Afrika, s. mírné pásmo, exp - plevelné

- acaule - bezlodyžný, Eurasie, ČR

- appendiculatum - Balkán, Bulharsko, Makedonie, Řecko, Albánie, Kosovo, Srbsko, Černá Hora

- arvense - rolní, (oset), Eurasie, Středozeří, ČR nepůvodní, exp

- brachycephalum - , §RO, §SRB, §H

- echinus - předhůří Kavkazu, Malá Asie, Arménie, Ázerbájdžán, Gruzie, Blízký východ, Sýrie, Írán, Afgháistán, byl i v ČR, pastvíska

- eriophorum - bělohlavý, Středozeří, od Španělska po Řecko, H, ČR

- erisithales - , §H

- furiens - , §H

- greimieri - v Alpy a Dinárské hory, Balkán, nově popsáný ČBS (dříve jako waldsteini),

- heterotrichum - end Balkán, §SRB

- kosmelii - Kavkaz, Gruzie, Arménie, Ázerbájdžán, Turecko

- latifolium - široolistý, Makaronésie - end Madeira, Smar-m, NATm

- monspessulanum - jz Evropa, Španělsko, RF, Itálie

- montanum - horský, §F

- palustre - bahenní, Makaronésie

- pannonicum - panonský, jv. Evropa

- pugnans - Kavkaz, Gruzie, Ázerbájdžán, Turecko

- rivulare - potoční, Středozeří, H

- vulgare - obecný, pův. nejasný, dnes Středozeří, Makaronésie, Evropa, Španělsko, Kypr, Írán, ČR nepůvodní

- waldsteini - poloninský, Waldsteinův, cirkumboreální, end Karpaty, Alpy, Jugo, Balkán, §SK,

- - nejpiclavější, Albánie

- x tirolense (acaule x erisithales) - Alpy, Karpaty

Cissus - žumen, cissus, břešťanovec, Vitaceae, 350 druhů, všechny teplejší části světa, okraje tropů a subtr, keřovité a liánovité sukul, okr

- antarctica - antarktický, pův. vlhké lesy v. Austrálie, pnoucí, okr. intr Evropa, květináče, ploty

Cistanche - cistanche Orobanchaceae, stf. Asie, Čína, Katar, i léč - afrodisiak, tonikum

- lutea - žlutá, Španělsko, Madeira, Kanáry, Kapverdy, Pákistán, Mauritanie, duny, parazit (na Salsola, Suaeda, Anabasis aj.)

- phelypaea (C.lutea, C. tinctoria) - žlutá, v. Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Portugalsko, Španělsko, Řecko, Kréta, Kypr, Turecko, Kanárské ovy, s. Afrika, Tunisko, Libye (Kyrenaika), Maroko, Sahara, Sahel, Súdán, Ghana, Sokotra, Arábie, parazit, slaniska, duny

- rosea - trůžová, Arábie, Jemen, Omán

- tubulosa - Palestina, Izrael

- violacea - fialová, s. Afrika - Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, Egypt, Izrael, Jordánsko, Arábie, polopouště, parazit na Tamarix a Limoniastrum

Cissus - žumen, cissus, ganovec, Vitaceae, Cistaceae, 350 druhů, tropy j. polokoule, ve Středozeří asi 20 druhů, arom. keř a liánov sukulenty, všechny teplejší části světa, okraje tropů a subtr, dužnatá liána, okr

- antarctica -

- hamaderohensis - Sokotra

- javana -

- paniculata - latnatý, end Sokotra

- quadrangularis - z až j. Afrika, Madagaskar, Komory, Arábie, Indie, Cejlon

- rhombifolia -

- subaphylla - latnatý, end Sokotra

- tuberosa - hlíznatý,

Cistus - cist, cistus, Cistaceae, 20 druhů, Středozeří, arom. keře

- albanicus - albánský, Albánie, Řecko

- albidus - vlnatý, (skalní růže, bělavý, bělostný), z. Středozeří, Španělsko, Itálie, Kypr (Troodos), s. Afrika

- Maroko, Alžírsko, keř makchie, lesní okraje, odolný požárům

- borbaniensis - burbonský, Ischia,
 - creticum (creticus, cretense, incanus ssp. creticus) - krétský (Hoary Rock-rose), Španělsko, Itálie, Sicílie, Kréta, Kypr, Malta, Jugoslávie, Maroko, Palestina, Izrael, skaln. lokality, garrigue, klejoprskyřice ladanum (příměs do kadidla, aromatická sladce vonící smol, putovala do Egypta, získávání vyčesáváním hřebenem ze srsti koz, které prolezly houštím čistů)
 - creticum ssp. corsicus - Korsika, Sardinie,
 - creticum ssp. eriocephalus - Sardinie,
 - crispus – kadeřavý, z Středozeří, Španělsko, Portugalsko, RF, Itálie, Sicílie, Maroko až Tunisko
 - heterophyllus - různolistý, § SP, §BG
 - chinamadensis - § SP, §BG, Smar-m, NATm
 - incanus (villosus) - šedavý (chlupatý, Ladanum, Myrrh), Izrael, bible, v. Středozeří, Jugoslávie, Ischia, (ne Španělsko, Francie), Sardinie, makchie, ssp. incanus - celé Středozeří, ssp. creticus - Řecko a egejská oblast, Kréta
 - ladanifer - ladanový, (ladanonosný, ladonský), z. Středozeří, Portugalsko, Španělsko, Francie, Kypr, Makaronésie - Kanárské ovy, Maroko, Alžírsko, Izrael, makchie, arom. klejoprskyřice "ladanum, (labdanum)"
 - laurifolius - vavřínlolistý, jz. Středozeří, Itálie, Korsika, j. a stř. Evropa, okr
 - monspeliensis - úzkolistý, (montpelliérský, Montpellier Rockrose), Středozeří, Makaronésie, Španělsko, Ischia, Sardinie, Madeira, Kanárské ovy (Tenerife, Gran Canaria), Řecko, Kypr, Turecko, Maroko, garrigue
 - parviflorus - malokvětý, v. Středozeří, Itálie, Řecko, Kréta, Kypr, Turecko, garrigue
 - populifolius - topololistý, §F
 - pouzolzii - Pouzolzův, §F
 - psilocephalus - §F
 - salvifolius - šalvějolistý, celé Středozeří, Španělsko, Ischia, Sardinie, Kréta, Kypr, Palestina, Izrael, Kavkaz, garrigue, makchie, skaln. lokality
 - symphytifolius - kostivalový, end Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
 - tauricus - taurský, §UA
 - villosus - BG
 - x corbariensis (populifolius x salvifolius) - korbariánský, j. Francie, Sardinie
 - x purpureus (ladanifer x incanus ssp. creticus) - purpurový, (Rock Rose, Cistus), pův. Středozeří - j. Evropa, keřík až 1,5 m, kv. červené, hroznovitý okolík, tobolka, slunce, propustné půdy, ČR okr, sbírk
- Citrullus - lubenice, citrulus**, kolokvinta, Cucurbitaceae
- colocynthis (Colocynthis vulgaris) - kolokvinta (k. obecná), pův. sz. Afrika, v. Středozeří, bible, Izrael, Kanárské ovy, Španělsko, Kypr, jz. Asie, Indie
 - lanatus - obecná, (vlnatá, kolokvinta, "meloun vodní", Watermelon), pův. sz. Afrika, Středozeří, Izrael, bible, Španělsko, ČR, plazivá jednoletá bylina, pěst. zelenina
 - lunatus - měsíční, (meloun tsamma, Tsamma), j. Afrika, stepní a křovinaté savany, i polní plevel
- Citrus - citroník, citrus**, oranžovník, Rutaceae, asi 16 druhů, jv. Asie, Indie, Čína, Japonsko, ovy Pacifiku, Filipíny, Afrika, Nigérie, stález. trnité dřeviny, okr, pěst užitek, léč plody - nachlazení, chřipka, kašel, bolesti hlavy
- aurantifolia - zlatolistý, (limetka), nápoje, kosmetika, esenciální oleje, aromaterapie,
 - aurantium - trpký (brigarádie – hořký či sevillský pomerančovník, nerol, petitgrain), ze sv. Asie a jv. Číny, Španělsko, Portugalsko, Itálie, pěst subtropy, džem, esenciální oleje, aromaterapie,
 - bergamia - bergamot, (bergamotový), Středozeří, aromatický, pěst
 - clementina - klementina, rozšiřuje se ve Středozeří
 - deliciosa - mandarinka středozeří, pěstovaný, Španělsko, Itálie, Řecko, Itálie, Sicílie, Maroko, Alžírsko, Egypt (název podle ostrova Mauricius)
 - limon - citron, (pravý, kyselý, limonový, Lemon, Citron), pův. jv. Asie, Indie a Čína, trnitý keř. stromek 3 - 7 m, pěst subtr, Španělsko, j. Francie, Itálie, Sicílie, Řecko, esenciální oleje, aromaterapie,
 - medica - cedrát, (Citron, Goodly Trees), pův. sv. Indie, pěst Středozeří, Itálie, Španělsko, s. Afrika, Palestina, Izrael, bible, citronát v cukrářství,
 - nobilis - mandarinka, Itálie, esenciální oleje, aromaterapie,
 - reticulata - mandarinka sladká, (mandarinkovník obecný, Mandarin, tangerinka), pův. jv. Asie, Čína, trnitý stromek 8 m. intr pěst subtr a tropy, Itálie

- sinensis - pomerančovník, (c. čínský, Sweet Orange), trnitý stromek 10 m, pův. jv. Asie, s. Indie, pak Čína, pěst okr i pro ovoce, intr na Sicílii znám už v r. 1002, Portugalci ho pak přivezli, Portugalsko, Španělsko, Baleáry, Francie, Sicílie, Itálie, Řecko, nápoje, esenciální oleje, aromaterapie,
- unshiu - mandarinka unshiu, pův. Čína, pěst Středozeří
- x mandarinka x pomelo - tangelo, Florida
- mandarinka x grep -- tangelo, Florida
- x paradisi - rajský, (grapefruit), pův. Karibik (Antily), pěst, Španělsko, Maroko
- Cladanthus (Anthemis) - kladantus, kráska**, Asteraceae, 9 druhů, Středozeří
- arabicus (Anthemis arabica) - arabská, Španělsko, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, Španělsko, úhory, okr letnička
- mixtus - Portugalsko, Španělsko, RF, Itálie, Sicílie, Korsika, Sardinie, Albánie, Řecko, Turecko, Maroko až Egypt, Izrael, Libanon
- Cladium - mařice, kladyum**, Cyperaceae, slatinné mokřady
- mariscus - pilovitá, slatiny, celé Středozeří, H, Makaronésie, Kypr, Írán, ŠUA, ČR
- Cladonia - dutohlávka, kladonye**, lišejník
- , keříčkový lišejník, Středozeří
- Cladosporium - kladosporum**, lišejník
- cladoporoides - kladoporovitě, Ischia
- Cleistogenes (Dipachne) - dvouřadec, kleistogenes**, Poaceae, více druhů, mediterán, stepi Ruska a Číny
- serotina - pozdní, Středozeří, Španělsko až Anatolie a stepi Ruska, Slovensko, v ČR vymizel
- Clematis - plamének, klematys**, Ranunculaceae, cca 350 druhů, mírné a subtr. pásy obou polokoulí
- alba - bílý, Bulharsko
- alpina - alpský, stf. a jv. Evropa, Alpy, Jura, Apeniny, Balkán, Karpaty, ŠSRB, ŠH
- campaniflora - zvonkokvětý, Portugalsko, Španělsko
- cirrhosa – plamenný, (Evergreen Traveller's Joy), v. Středozeří, j. Evropa, Portugalsko, Španělsko, Řecko, Kréta, Kypr, Malta, Maroko, Alžírsko, Tunis, Libye, Turecko - Anatolie, Sýrie, Libanon, Izrael, Jordánsko, Malá Asie, Írán
- flammula - palčivý, (plaménkovitý), pův. Středozeří, Makaronésie - Azory, Jugoslávie, s. Afrika, Malá Asie, Turecko, Írán, j. Rusko, makchie, živé ploty, ČR okr., ojed zplaňuje
- integrifolia - celolistý, stf. a jv. Evropa, Kavkaz, z. Sibiř, stf. Asie, ŠH
- orientalis - východní, jv. Evropa, Kavkaz, Malá Asie, Írán, stf. Asie, Himálaj
- recta - přímý, Španělsko, Evropa, BG, Rusko, zplanělý SAM
- vitalba - plotní, pův. Středozeří (od Portugalska do M. Asie, s. Afrika), j., z. a stf. Evropa, Francie, Sardinie, Kypr, BG, Albánie, Alžír, Kaspické moře, Malá Asie, ČR nepůvodní, j. Morava, Slovensko, až inv
- viticella - vlašský, pův. jv. Evropa, centrální Středozeří, Jugoslávie, BG, Kypr, Malá Asie, Sýrie, Kavkaz, Írán, ČR zavlečen, zplaňuje, křoviska, živé ploty
- Cleome - luštěnice, kleome**, pavoučí květina, Capparidaceae, 150 druhů, hory tropů a subtr celého světa, Evropa (Pyren. poloostrov), Asie, Amerika, Arábie, byliny i křoviny, okr
- arabica - arabská, Arábie
- austroarabica - Arábie, Omán, Sokotra
- brachycarpa - Středozeří, s. Afrika, Kapverdy, Súdán, Africký roh, Keňa, Arábie, Sokotra, až Pákistán a Indie
- donetzica - doněcká, ŠUA
- fimbriata - Blízký východ, Írán
- glaucescens - Blízký východ
- hassleriana - trnitá, jižní Evropa, okr
- iberica - iberská, Kypr
- ornithopodioides - ptačí, Kypr
- rutidosperma - trop Afrika, až inv
- Clerodendron / Clerodendrum - blahokeř, klerodendron**, Lamiaceae, Verbenaceae, cca 400 druhů, tropy a subtr, celý svět, zejména Afrika a Asie, dřeviny a liány, okr
- thomsoniae - Thomsonův, (Broken Hearts, Bleeding Heart Vine, Glory Bower, Bagflower), pův trop. z. Afrika, liána, okr subtr, intr ojed. Středozeří, okr, ČR hrnk

- ugandense - ugandský, (myricoides, Blue Butterfly Bush, Blue Glorybower, African Butterfly Bush), pův. střední Afrika, Uganda, Keňa, šplhavý polokeř, okr subtropy a tropy
- Clethra - jochovec, kletra**, Clethraceae, 120 druhů, subtr a tropy Amerika, jv. Asie, Makronesie, Madeira, dřeviny
- arborea - stromovitý, (Lily of the Valley Tree), Makaronésie - end Madeira - vavřínové lesy, laurisilvia, ČR sbírk
- Clianthus - nádhernice, kliantus**, kliant, Fabaceae, 3 druhy, temperát. a polopoušt. oblasti, Austrálie, NZ, Čína, keře, okr
- puniceus - granátový, (Lobster Claw, Parrot's Beak), Madeira
- Clinopodium** (Satureja, incl Calamintha, excl Acinos) – **klinopád, klinopodium**, marulka, jarva, Lamiaceae, Anacardiaceae, křovinaté stráně, Eurasie,
- grandiflorum- velkokvětá, pův j Evropa, okr ČR, BZ Teplice
- menthifolium (sylvatica) - lesní, Středozezí, až stf. Evropa, zavl ČR
- nepeta ssp nepeta - šantovitá pravá, cirkumboreální, pův v Středozezí, j Eurasie, Írán, stf. Asie, polokeřik, zavl ČR, koření, okr
- nepeta ssp glandulosum - šantovitá žláznatá, pěst ČR
- sylvestre - viz *menthifolium*
- vulgare – obecný (m. klinopád), cirkumboreální, téměř celá Evropa, pův j Evropa, pěst ČR, chybí Irsko, Írán, stf. Asie, křovinaté stráně
- Clitoria - klitoria**, klejtorka, lehtačka, motýlovitý hrách, Fabaceae, cca 70 druhů, tropy, Asie (Čína aj.), stáloz. byliny a keře, okr
- ternatea - Makaronésie - Kapverdy
- Clivia - řemenatka, klívie, klivia**, Alliaceae, Amaryllidaceae, 9 druhů, end j. Afrika, aj., stáloz. trvalky, u toků, okr
- nobilis - , Madeira
- Clypeola - klypeola**, Brassicaceae, 10 druhů. Mediterán, Středozezí, až Pákistán
- eriocarpa -
- jonthlasi - jv. Středozezí, Kypr, Malá Asie, písčité a kamen místa
- maritima - přímořská,
- Cneorum - třízrn, kneorum**, Rutaceae, Cneoraceae, 2 druhy, stáloz. nízké keře, Středozezí a Kanár.ovy, okr
- tricoccum - trojitý, z. Středozezí, Španělsko, Baleáry, Francie, Itálie, Sardinie, Řecko, (ne Korsika), suchá a kamen místa
- Cnicus - bendíkt, knykus, čubet**, Asteraceae, Středozezí, Eurasie, Amerika, j. Afrika, pěst.
- benedictus - lékařský, pův. v. Středozezí, Kypr, Blízký východ, Írán, léč. ČR
- Cobaea - vilec, kobeia**, Polemoniaceae, Cobaeaceae, 25 druhů, zejména tropy Ameriky, liány, okr
- scandens - popínavý, pův. trop Amerika, intr Středozezí, liána ploty, ČR letnička
- Coccoloba - hroznatec, hroznovec, kokoloba**, hroznovník, pobřežní víno, Polygonaceae, cca 150 druhů, tropy Ameriky, stáloz. liány a dřeviny, okr
- uvifera - obecný, (jedlý, hrachonosný, pýřitý, Sea Grape, Grape Seaside), pův. tropická stf. a JAm, keř. stromek 10-15 m, okr a ovoc, intr Kanár ovy
- Coechlearia - lžičník, kochleria**, Brassicaceae, 25 druhů, chladnější a subarkt. obl., §D – všechny domácí druhy
- aestuaria - §F
- groenlandica - grónský, s Eurasie
- officinalis - lékařský, z. a s. pobřeží Evropy, ČR
- polonica - polský, §UA
- pyrenaica - pyrenejský, Pyreneje, Francie, §SR
- Coeloglossum - vemeniček, celoglossum**, dutojazyček, Orchidaceae, téměř celá Evropa., Španělsko, Itálie, Řecko, Skandinávie, ČR, Turecko, Rusko, Kavkaz, hory. stf. Asie, Dálný východ, SAm, cirkumpolární, nízké kosené TTP, světlé lesy,
- viride - zelený, H
- polonica - polský, §H, §UA
- Coffea - kávovník, kofea**, Rubiaceae, cca 100 druhů, tropy Afrika, Madagaskar, Maskarény, Asie a intr JAm., dřeviny, největší producenti Brazílie (23 %), Vietnam (xx%), Kolumbie (13%), Indonésie, Honduras,

Mexiko, Guatemala, Kostarika, Ekvádor, nejv konzument Evropa (46 %, Finsko, Norsko, Nizozemsko, Švédsko, Švýcarsko) a USA (25 %), Brazílie, Japonsko, Filipíny, pěstitelské optimum tropy 1250-1500 m, prům. teploty nad 17 st. C, alkaloidy povzbudivě, **ohrožení epidemie rzi Hemileia vastatrix**

- arabica – arabský, (Arabian Coffee, Coffee Tree), pův. trop. v. Afrika - Etiopie (hlavní vývozní artikl) - etiopská vysočina (600 - 1200 m), Keňa, Súdán, stř. Afrika, Madagaskar pouštní okraj Sahara, Arábie, Jemen, Makaronésie - Kapverdy, keř stromek 2 - 7 m, 1350 - 1500 m, kauliflorie, stará kult rostlina východoafrických vysočin, rozšířili ji Arabové, dále Jemen, (kam ji přivezli etiopští válečníci), na Madagaskar 50 místních druhů (avšak neobsahují kofein), pak stř. Amerika (Mexiko, Guatemala, Kostarika), pěst. Indie, Barma, Vietnam, Srí Lanka (značně omezil býv. pěstování), Indonésie, Sumatra, Jáva, Čína, kávové boby dvojice zelených semen, 1,5 %, povzbudivě, afrodiziak, ale i slabě jed, okr, vzhledem ke klimat. změnám omezování pěstování (sucho, ničivé povodně), (cena v r. 2004 byla 36, v r. 2006 již 77 centů / libru), nejv. producenti Pobřeží slonoviny, Ghana, Nigérie, Kamerun, Tanzanie, SAE, Jemen

Cochlearia – lžičník, kochleria, Brassicaceae, asi 25 druhů, chladnější a subarkt. obl., §D – všechny domácí druhy

- pyrenaica (officinalis ssp pyrenaica) – pyrenejský, cirkumboreální, horská prameniště, Pyreneje, §SK,
- tatrea – tatarský, cirkumboreální, §SK, §D, §PI, NAT.

Cochlorus - jutovník, lžicovník, kochlorus, Malvaceae,

- erodioides -

- olitorius - kuchyňský, Kypr

- trilocularis - trojoký, Kypr

Coincya - hořčičník, koinceya, Brassicaceae,

- monensis -

- rupestris - § SP, §BG

Coleanthus - puchýřka, koleantus, lečkokvět, Poaceae

- subtilis - subtilní, §F

Coleostephus - korunkovník, 3 druhy, Středozezí,

- myconis - středomořský, Středozezí, Španělsko až Izrael, pstviny, okraje křovin, letnička, okr

Colletia - kolécie, Rhamnaceae

- crutiata (paradoxa) - křížatá („ozbrojenec“, Jet Plane Plant, Anchor Plant, Crucifix Thorn), pův JAM - Brazílie, Argentina, Uruguay, Chile, stáloz. keř, suché písčité a kamenité půdy, okr subtropy a tropy

Colliguaja - kolikvaja, Euphorbiaceae, 5 druhů, JAM

- odorifera - end střední Chile, subtr, stález mléčící keř

Colchicum - ocún, kolchikum, naháč, Liliaceae, Colchicaceae, 45 druhů, Středozezí, Přední Asie, Kavkaz, ale i jinde v Eurasii, cibul. a hlízn. vytrv. rostliny, alpské TTP, toxický kolchicin

- ancyrense - ankarský, §UA

- arenarium - písečný, panonský subendemit, Jugoslávie (Srbsko, Chorvatsko), Rumunsko, Moldavsko, §H, §RO, §SR

- autumnale - jesenní, (podzimní), z. a stř. Středozezí, Korsika, Červený seznam, od Španělska po Řecko, H, ČR, louky, §UA

- bertolonii - Bertolonův, Jugoslávie

- bivonae - skvrnitý, stř. Středozezí, od Sicílie a Korsiky do Řecka, pastvíska

- boissieri - Řecko, Turecko, hory

- bulbocodium ssp versicolor - j Ruska, Maďarsko, Srbsko, Rumunsko, Itálie, doubravy

- byzanticum - byzantský, Malá Asie, Sedmihradsko

- colchicum - kolchidský, §F

- corsicum - korsický, Korsika, Červený seznam

- cupanii - středozezní, (Mediterranean Meadow Saffron), Středozezí od Francie po Řecko, Albánie, Malta, Alžírsko až Tunisko, machie, frygana, suché pastviny, §F

- falcifolium

- fominii - Fominiův, §U

- goranei - goranejský, end Sardinie

- hungaricum - maďarský, §H

- lusitanicum - lusitanský, Sardinie

- montanum - horský, Středozezí

- neapolitanum - neapolský, Itálie, Korsika, Řecko, Alžírsko, Tunisko, Maroko
- parlatoris - Řecko
- speciosum - ozdobný, Turecko, Kavkaz, Írán, okr cibulovina, TTP
- stevenii - Stevenův, Kypr
- szovitsii - Bulharsko, Turecko, Kavkaz, Izrael, Írán
- triphyllum - trojlistý
- troodii - troodský, Kypr
- umbrosum - stinný, ŠUA
- zahnii - Peloponés, frygana

Colocasia - kalokázie, halokazia, taro, Araceae

- esculenta - jedlé (kokojam), pův. trop. Asie - Indie, Indočína, Malajsie, Pacif. ovy, Makaronesie - Kapverdy, škrobnatá okopanina, inv

Colocynthis (Citrullus) - lubenice, kolocynthys, Cucurbitaceae

- vulgaris (C. colocynthis) - kolokvinta, (k. obecná), s. Afrika. jz. Asie, Indie, Španělsko, Kanárské ovy, písčiny, občas pěst, i jako projímadlo

Colutea - žanovec, kolutea, Fabaceae, 28 druhů j. Evropa, s. a v. Afrika, jv. a stř. Asie

- arborescens - měchýřník, (obecný, stromovitý, Bladder Senna), pův. jv. Evropa, z. a stř. Středozeří, Francie, Sardinie, Jugoslávie, BG, Albánie, Řecko, s. Afrika, Maroko, stř. Evropa, okr, Ca, garrigue, ČR nepůvodní

- atlantica - atlaský, sz. Afrika, Španělsko
- cilicica - cilicijský, Řecko, Turecko, Sýrie, Izrael, Malá Asie, Krym, Kavkaz, macchie, frygana
- istria - istrijský, Turecko až Sinaj, Palestina, Izrael
- orientalis - východní, Kavkaz až Turkestán

Coluteocarpus - žanovičník, koluteokarpus, Brassicaceae, 1 druh, Středozeří, Turecko, okr

- vesicaria - Írán, trvalka

Colymbada (Centaurea) čekánek, kolymbada, Asteraceae

- mixta - smíšený, Řecko
- scabiosa - obecný, (chrpa čekánek), j. Evropa

Comandra - komandra, Santalaceae

- elegans - sličná, Srbsko, ŠSRB

Comarum - zábělník, komarum, Rosaceae

- palustre - bahenní, H, ČR

Cometes - kometes, Caryophyllaceae, 2 druhy

- surattensis - Blízký východ - Irák, Írán, Omán, Pákistán, Ca,

Commiphora - myrhovník, komifora, balzamovník, Burseraceae, 185 druhů, subsaharská Afrika vč. Madagaskar, Indie, Pákistán, Arábie, Sokotra (5 druhů, z toho 4 end), dřeviny

- africana - africký, Sahel, Súdán, Ghana, Namibie, suché křovinaté svahy, stáloz. strom, myrrha je sušená modrozelená pryskyřice (míza), léč - ošetřování zanícených ran a zánětů průdušek i jako všelék

- caudata - ocasatý, monzun lesy, skalní vrchy, xerofyt. strom, Afrika

- gileadensis - sv. a v. Afrika, Egypt až Keňa. Arábie, Jemen, Omán, suché křovinaté svahy, keř. stromek až 5m, klejopryskyřice „mekkáinská myrrha“, parfěmy, léč, balzámovací masti, palí se podobně jako kadidlo

- myrrha (abyssinica) - pravý, (habešský), pův. j. Arábie: Jemen, Omán - end, trop. savany a pouště

- v. Afrika, Somálsko, Eritrea, v. Etiopie, Botswana, Ngorongo, Tanzanie, trnitý keř. stromek 5 - 10 m, mléčně pryskyřičn. balzámová míza – myrrha, sušená modrozelená, léč - ošetřování zanícených ran a zánětů průdušek i jako všelék (Čína duševní choroby), Střední východ jako parfém, tannin, čaj, tabacco, obchod

- (1 kg až 6 tis. USD), v kostelích jako součást kadidla z kadidlovníku – Boswellia, při narození Ježíše Krista přinesli 3 králové myrhu, kadidlo a zlato (zlato bylo nejlacinější), vykuřovadlo, esenciální oleje,

- obchodování, aromaterapie,

- roxburghii - roxburghova, suší tropy, Afrika, Arábie, Madagaskar, sz. Indie, klejopryskyřice droga myrrha "bdellium", balzám, kadidlo

Comperia - komperia, Orchidaceae,

- comperiana (comperana) - obecná (Komperova), Turecko, Lesbos, Samos, ŠUA

Comulacea - komulacea, Amarantaceae

- monarantha - monaranta,

- Conium - bolehlav, konyum, rozpuk**, Daucaceae, Apiaceae, Eurasie, Afrika, zavl. Amerika, byliny, eutrofní lokality (N), jed
- maculatum - plamatý, (Poison Hemlock, Gall), pův. Evropa, Středozeří, H, Makaronésie, Kypr, Írán, Izrael, bible, stf. Asie, ČR nepůvodní, s. polokoule, jed
- Conringia - hořinka, konringia**, Brassicaceae, 8 druhů, Evropa, byliny, výslun. stráně,
- austriaca - rakouská, Středozeří
 - grandiflora - v. Středozeří,
 - orientalis - východní, Středozeří, teplé oblasti, Kypr, ČR neofyt, výslunné stráně, úhory
- Consolida (Delphinium) - ostrožka, konsolida**, Ranunculaceae, Consolidaceae, 40 druhů, letničky, Středozeří, Eurasie
- ajacis - zahradní, pův. střední a v. Středozeří po jz. a stf. Asie, okr. letnička, ČR
 - amigua - obojetná, Kypr
 - orientalis - východní, pův. Středozeří, H, s. Afrika, Maroko, po stf. Asii, ČR, nepůvodní, zavlečen
 - phrygia - frygijská, Kypr, Malá Asie
 - regalis - stračka, Středozeří, Makaronésie, ČR, pole
- Convallaria - konvalinka, konvalaria**, biser, Convallariaceae, Liliaceae, dlouho okr, zejména z. Evropa, voní
- majalis - vonná, (Lilly of the Valley), pův. stf. Evropa, H, droga, i jako afrodisiakum, silně jed, okr
- Convolvulus - svlačec, konvolvulus**, Bindweed, Klimop, Convolvulaceae, 250 druhů, mírné a subtr. pásmo, pnoucí, okr
- althaeoides - proskurníkovitý, (slézovitý, Mallow Bindweed), celý mediterán, v, Středozeří, Alžírsko, Francie, Řecko, Sardinie, Kréta, Malta, Turecko, Libanon, Makaronésie - Kanárské ovy, suchá a písčítá místa, úhory
 - arvensis - rolní, pův. Středozeří, H, Makaronésie, Přední Asie, Kypr, Írán, cesty, ČR nepůvodní
 - assyricus - Středozeří
 - boissieri ssp. compactus - end hory Balkán - Bulharsko, Řecko, třetih. relik, polokeř
 - canariensis - kanárský, end. Kanár. ovy, Makaronésie, laurisilvia, ohromný, liána až 10 m
 - cantabrica - kantaberský, Středozeří, plevel v j. Evropě, Španělsko, Baleáry, Francie, Apeniny, Jugoslávie, Balkán, §H, §SR
 - caput-medusae - medusohlavá, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), § SP, §BG, Smar-m, NATm
 - cneorum - třízrn, Středozeří
 - cyprius - kyperský, end Kypr
 - elegantissimus - nádherný, (Slender Bindweed), Řecko, Malta
 - filipes - , Sokotra
 - floridus - květnatý, Makaronésie, až keř. stromek
 - galaticus - Malá Asie, Anatolie, Sýrie,
 - glomeratus - klubkatý, s. a v. Afrika, Arábie, j. a jv. Asie, v křovinách
 - lanatus - vlnatý, Palestina, Izrael, písčiny
 - lanuginosus - chmýřitý, Španělsko, Francie, s. Afrika, suché skály
 - lineatus - čárkovaný, v. Středozeří, Írán
 - lopez-socasii - , Makaronésie § SP, §BG, Smar-m, NATm
 - massonii - Massonův, end Madeira, Smar-m, NATm
 - mauritanium - mauretánský, Mauretanie, okr. Palestina, Izrael
 - oleifolius - olivolistý, (Olive-leaved Bindweed), v. Středozeří, Řecko, egejská oblast, Malta, Palestina, Izrael, Ca skály u moře
 - oppositifolius - end Omán
 - pentapetaloides - pětiplátečný, (Blue Bindweed), pův Středozeří, Portugalsko, Španělsko, Itálie, Řecko, Baleáry, Sardinie, Sicílie, Malta, Kypr, Libye, Turecko, Sýrie, Libanon, Izrael, Izrael, Jordánsko, Blízký východ, Irák, Kavkaz
 - pratensis - luční, Írán
 - pseudoscammonia - end sv Turecko
 - sabatius - ligurský, Ligurie, Sicílie, z. Afrika, suché pobřežní Ca skály
 - sicus - Středozeří, Madeira, Blízký východ, Arábie, Etiopie
 - spicatus - klasnatý, Palestina, Izrael
 - subauriculatus - , § SP, §BG

- tenuissimus – tenkolistý, Jugoslávie
- tricolor – trojbarevný, pův. ze Středozeří, Španělsko, Baleáry, Itálie, Řecko, sz. Afrika, Kanáry, Sýrie, Izrael, variabilní, okr. pěst, ČR jako letnička
- virgatus - Írán, Pákistán, SAE, Omán
- vitalba - plotní,
- Conyza** (Erigeron) - **turanka, konyza**, hnidák, turan, Asteraceae, tropy a subtr, Amerika, Asie, Afrika, zdomácněl j. Evropa, zav. ČR, rumišťe,
- bonariensis - bondarenská, pův. JAm, zavlečen, Egypt, Kypr, ČR ojed. s bavlnou
- canadensis - kanadská, Středozeří, Makaronésie
- feae - Makaronésie - Kapverdy
- pannosa - panonská, Makaronésie
- varia - Makaronésie
- Corallina** - **koralina**, řasa
- mediterranea - středomořská, řasa, Ischia
- Corallorhiza** - **korálice, koralorhiza**, Orchidaceae
- trifida - trojklanná, parasit. Evropa, Makedonie, Pyreneje, Apeniny, Balkán, Krym, §SRB, §H, §UA, §CZ
- Corema** - **korema**, Ericaceae, Empetraceae
- album - bílá, Středozeří - Portugalsko, Španělsko, Makaronésie - Azory
- Cordia** - **kordya**, Boraginaceae
- africana -
- sinensis - Blízký východ, Egypt, j. Asie, dnes téměř pantropicky
- Cordyline** (Dracaena - **dračinka, dračinec, kordyline**, (Palm Lilies, liliová palma), Agavaceae, Asteliaceae, Laxmanniaceae, 20 druhů, Austrálie, tropy, jv Asie, N. Guinea, Polynésie, Australasie, NZ, stáloz. stromkovité rostliny, okr
- australis - jižní, (australská, Cabbage Tree, Cabbage Palm, Manx Palm, Cornish Palm, Torbay Palm, Dracaena Palm, Grass Palm), pův. NZ, dlouhověký stáloz. keř. stromek až 15 m (u nás až 3 m), okr, intr tropy a subtropy, Středozeří, Řecko
- fruticosa - křovitá, pův. Asie a Polynésie, ojed. intr Středozeří, ČR skleník
- terminalis - vrcholistá, (Good Luck Plant, Ti Plant, Tree of King), pův. Asie a Polynésie, keř. stromek, okr intr Středozeří, ČR hrnk
- Corchorus** - **jutovník, korchorus**, korchus, Tiliaceae
- depressus - Makaronésie - Kapverdy
- olivarius - olivovitý, pantropický, Kypr, Egypt, pantropicky
- trilocularis - trojoký, Kypr
- Coriandrum** - **koryandr, koriandrum**, Apiaceae, 2 druhy, jednoleté, Středozeří, okr, pěst
- sativum - setý, (Coriander), pův. v. Středozeří, Makaronésie a Blízký východ, Řecko, j. Evropa, Ischia, Kypr, s. Afrika, Maroko, Izrael, bible, z. Asie, koření ČR
- Coriaria** - **kožařka, koriaria**, Coriariaceae, 15 druhů, teplé oblasti, Středozeří, Asie - Čína, Indie, Japonsko, Nepál, Filipíny, Pacif. ovy, stř. a JAm, NZ, N. Guinea, oddenkaté opad. keře a polokeře, okr
- myrtifolia - myrtolistá, z. mediterán, Středozeří, Itálie, Řecko, sz. Afrika, Maroko, Alžírsko, (chybí Sardinie, Korsika), vydělávání kůží, inkoust, jed
- Corispermum** - **velbloudík, korispermum**, Amaranthaceae, Chenopodiaceae,
- nitidum - lesklý, jv Evropa, z. Asie, Podunají, H
- pallasii - tenkokřídlý, pův. sv. Asie - Bajkal, SAM, sec. Evropa vč. Středozeří, písčiny
- Coridothymus** (Thymus, Thymbra) - **mateřídouškovce, koridothymus**, Lamiaceae,
- capitatus (T. c.) - vonný, (hlavatý), celé Středozeří, Kréta, Kypr, Maroko, Egypt, Palestina, Izrael, (chybí Francie), skály, garrigue (frygana)
- Coriospermum** - **velbloudík, koriospermum**, plořticeosemě, Chenopodiaceae
- nitidum - lesklý, jv. Evropa, Středozeří, BG, §SK, §H
- canescens - , §H
- pallasii - tenkokřídlý, Středozeří
- Coris** - **pinel, koris**, Primulaceae
- monspeliensis - montpeliorský, (koridika montpeliorská), z. a stř. Středozeří, Španělsko (ne Turecko a Arábie), sz. Afrika, suché pobřežní lokality
- Cornulaca** - **kornulaka**, Chenopodiaceae

- monacantha - Sahar, Egypt, trop. s. a z. Afrika, Sahara, jv Asie až Pákistán
- Cornus** (Swida) - **svída / dřín, kornus**, Cornaceae, 45 druhů, Evropa, v. Asie, SAM,
- mas - d. obecný, (jarní), submediteránní florelement, j. a stř. Evropa, v. Středozeří, Francie, BG, Albánie, Malá Asie, Kavkaz, Arménie, §CZ
- sanguinea (Swida s.) - krvavá, jv. Evropa, BG, Albánie, Turecko, Malá Asie, Libanon, Krym, ČR, Ca půdy
- Coronilla** - **čičorka, koronyla**, Fabaceae, Viciaceae, 20 druhů, Středozeří, j. Evropa, jz. Asie, s. Afrika, okr
- coronata - věnčená, (korunová), Středozeří, §H
- cretica - krétská, suchá a travnatá místa
- elegans - sličná, §UA
- emerus (ssp. emeroides) - křovitá, (štírová), celé Středozeří, jv. Evropa, Řecko, Kypr, Malá Asie, Sýrie, s. Afrika, Malá Asie, Černomoří, jz. Asie, i okr, ssp. emerus
- juncea - sítinovitá, z. a centrální Středozeří, Portugalsko až Jugoslávie (Dalmácie), suché svahy, Ca
- mas - dřín, H, ČR
- minima - nejmenší, jz. Evropa, Francie, Itálie, s. Afrika, Maroko
- ramosissima - end Mroko - Atlas
- repanda - převislá, Středozeří, Španělsko, Itálie, Baleáry, Sicílie, Kypr, s. Afrika, i v. Středozeří
- scorpioides - štírová, (Yellow Crown Vetch, pův. j. Evropa, Středozeří, s. Afrika, jz. Asie, Kypr, Malta, Írán, ČR ojed. zavlečena, křoviny, kamenitá místa, Ca
- securidaca - jižní, od Francie na východ
- vaginalis - pochvatá, j. část střední a v. Evropy, Balkán, Rumunsko, §H, §CZ
- valentina - valentinská, (Shrubby Crown Vetch), Španělsko, Portugalsko, Francie, Itálie, Malta, Balkán, Turecko, s. Afrika, (var. glauca)
- varia - pestrá, (Grew Vetch), Středozeří, H, ČR, rumišťe, pole
- Coronopus** - **vraní nožka, koronopus, vranožka**, Brassicaceae, Eurasie, JAm, byliny, teplé lokality, rumišťe,
- didymus - podvojná, JAm ČR, rumišťe
- navasii - navažská, § SP, §BG, Bern, Smar, NAT,
- squamatus - šupinatá, celá Evropa, SRN, ČR, rumišťe
- Corothismus** - **kručinkovec, korotamnus**, Fabaceae, asi 8 druhů, stř. a j. Evropa, Malá Asie
- procumbens - poléhavý, stř. a jv. Evropa, keřík
- Corrigiola** - **drobnokvět, korigiola**, Coryophallaceae
- litoralis - pobřežní, v. Středozeří,
- Cortadeira** - **kortadérie, kortadeira, pampová tráva**, (Pampas Grass), Poaceae, asi 25 druhů, JAm, NZ
- seloana - dvoudomá, (pampová, "pampová tráva"), pův. Argentina, inv na Floridě, okr Středozeří, ČR
- Cortusa** - **kruhatka, kortusa**, Primulaceae
- matthioli - Matthiolova, hory jv. a stř. Evropy, Itálie, §F, §CZ
- Corydalis** - **dymnivka, koridalis**, Fumariaceae, Papaveraceae, 300 druhů, mírný pás s. polokoule, hlíz. a oddenk. trvalka, Eurasie, okr
- alba - bílá, Středozeří
- capnoides - žlutobílá, cirkumboreální, Karpaty, Alpy, Sibiř, sv Rusko, Tibet, Ca sutě, §SK,
- cava - dutá, Středozeří, H
- intermedia - bobovitá, (prostřední), Středozeří, RF, Itálie, Ukrajina, Evropa
- lutea - žlutá, pův. jz. a z. Evropa, Středozeří, Makaronésie, okr, ČR zplaňuje
- oppositifolia - v. Středozeří, End Turecko, Kurdistán, Írán
- rutifolia - routolistá, Kypr (Troodos), v. Středozeří, Sýrie, z. Asie, kamen. temena hor, sutě, 1500 – 2000m
- solida - plná, (planá), Středozeří, H, Turecko, ČR
- uniflora - jednokvětá, v Středozeří, end Kréta
- Corydanthus** - **materídouškovce**, viz Thymus capitatus
- Corylus** - **líška, korylus**, Corylaceae, 15 druhů, temperát. pás s. polokoule, Eurasie - jv Evropa, Blízký východ, Čína, SAM, dřeviny, jedlé oříšky, okr, pěst
- avellana - obecná, Evropa, Středozeří, Balkán, Slovinsko, Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko, Makedonie, Albánie, Řecko, Turecko, Itálie, BG, Kypr, s. Afrika, Malá Asie, Sýrie, Kavkaz, 8 m, ČR
- columnata - turecká, jv. Evropa, Srbsko, BG, Albánie, Turecko, Malá Asie, Írán, Kavkaz, Írán, Himálaj, okr ČR

- maxima - největší, jv. Evropa – Itálie, Jugoslávie, Řecko, Turecko, Malá Asie, Kavkaz, pěstován, okr, ČR
- x colurnoides (columna x avellana) - lískovitá, Středozemí
- Corynephorus - paličkovec, koryneforus, Poaceae**
- canescens - šedavý, Středozemí, H, Azory, §RO
- Coryphaea - kšticovník, koryfea, ?**
- hippurus - prutka, Ischia
- Cosmos - krásenka, kosmos, krásnoočko, Asteraceae**
- bipinnatus - zpeřená, Středozemí, Makaronésie, okr
- Cotinus - ruj, kotynus, Anacardiaceae, 25 druhů, SAM., od j. Evropy do Číny**
- coggygria - vlasatá, (Smoke Tree), Středozemí, j. a stř. Evropa, Francie, Chorvatsko, BG, Albánie, Malá Asie, j. Asie až střední Asie, stř. Čína, Himálaj, makchie (šibljak), okr, ČR
- hypocistis -
- Cotoneaster - skalník, kotoneaster, Malvaceae, Roaceae, více než 200 druhů, temperátní Eurasie, s. Afrika, dřeviny, okr**
- horizontalis - BG
- integerrimus - celokrajný, (obecný), Středozemí, Evropa, BG, Kavkaz, Malá Asie, Írán, §H, ČR
- matrensis - , §H
- melanocarpus - černoplodý, sev., stř. a v. Evropa, Kavkaz, Sibiř, stř. Asie, Mongolsko, Čína, ČR
- nebrodensis - plstnatý, stř. a j. Evropa
- niger – černý, §H
- nummularius - penízkovitý, Kypr, Malá Asie, Blízký východ, Írán
- racemiflorus - hroznatý, (větvitý), s. Afrika, Malá Asie, Irák, Írán, Přední a stř. Asie
- tomentosus - plstnatý, Středozemí, j. a stř. Evropa, BG, §H
- Cotula - mechovec, kotula, žanovec, žana, měchovec, „zlaté knoflíčky“, Buttons, Knoppies, Asteraceae, asi 55 druhů, Afrika, Austrálie, Mexiko a JAm, oddenk. byliny, okr**
- coronopifolia - vraní, z. Středozemí zdomácněl, slaná a vlhká pobřeží
- Cotyledon - tlustice, pupovice, kotyledon, Varkoor, Crassulaceae, 9 druhů, keřov. sukulenty a stáloz. keře, pouště, Afrika, Arábie, okr**
- imbilicus - hloupý, Ischia
- orbiculata - Středozemí
- Crambe – katrán, krambe, Brassicaceae, 20 druhů, Kanár. ovy, Madeira, Arábie, v, Afrika, Eurasie, dřevnatější byliny, step, okr**
- abyssinica - etiopský, v. Afrika, pěst. ČR
- arborea - dřevitý, § SP, §BG, Bern, Smar-m, NATm
- fruticosa - keřovitý, end Madeira
- gomeraea - gomerský, end Kanáry (La Gomera), čedič. skály ve stupni vavřín. lesů, polokeř 50 cm
- hispanica - španělský, Kypr
- koktebelica - , §UA, §RUS, Bern, Smar,
- laevigata - hladký, Makaronésie, §BG, Bern, Smar-m, NATm
- litwinovii - Litwinův, , §RUS, Bern, Smar,
- maritima - přímořský, (Colewort), pův. na pobřeží j. Evropy a Černého moře, Turecko, ČR ojed, §F, §SRB, §D, okr, ČR, Rusko, Čína, ale i s. Evropa Balt, Norsko, Finsko
- mitridatis - , §UA
- orientalis - východní
- pritzelii - Makaronésie
- scoparia - metlatý, § SP, §BG,
- steveniana – , §UA, §R, Bern
- sventenii - § SP, §BG, Smar-m, NATm
- tataria - tatarský, ponticko-panonský druh, stř. a v. Evropa, světlé panon. stepi Eurasie, polokeřík, živné půdy, Ukrajina, H, Rumunsko, Sibiř, ČR jen Morava, §RO, §H, §CZ, §SK, NAT
- Crassula - tlustice, krasula, tučnolist, Stonecrop, Crassulaceae**
- alata - křídlatá, („strom života“, Money Tree, Dolar Tree, Penny Tree, Jade Plant, Pink Joy), pův. j. Afrika, Natal, sukul. keř až 4 m, skaln svahy, okr subtropy, intr. Kypr
- alba - bílá, Arábie, h a j. Afrika - Etiopie, Tanzanie, JAR, variabilní
- arborescens - stromečkovitá,

- ovata - vejčitá
- multicava - mnohodutá, Makaronésie - Kanárské ovce
- vailantii - Vailantova, Kypr
- Crataegus - hloh, krategus**, (Hawthorn), Rosaceae, Malvaceae, přes 200 druhů, převážně mírné a subtr. pásmo s. polokoule
- aronia - aronovitý, Palestina, Izrael
- azarolus - středozezemský, (azarolský), pův. v Středozezemí, přes Blízký východ až do stř. Asie, j. Evropa, Kréta, Kypr, s. Afrika, Přední Asie, Blízký východ, od starověku pěstován jako ovocný, v Izraeli oblíbená pochoutka, keř až 8 m, řezbářství, léč (na vysoký krevní tlak),
- heldreichii - Heldreichův, §SRB
- laciniata - východní, (leskloplodý), v. Středozezemí, end Sicílie, Španělsko, Portugalsko, Balkán, Maroko, Alžírsko
- laevigata (oxyacantha) - obecný, (hladkoplodý), z. a stř. Evropa, Středozezemí, Balkán, BG, Sicílie, ČR domácí
- lindmanii - Lindmanův, stř. a v. Evropa, ČR
- monogyna - jednosemenný, (jednoplodý, jednobližný), stř. a j. Evropa, Středozezemí, BG, H, Sardinie, Itálie, Kypr, s. Afrika, Malá Asie, Sýrie, Palestina, Kavkaz, Arménie, 15 m, ČR
- nigra - černý, Podunají, Maďarsko, Slovensko, Slovinsko, Chorvatsko, Bosna, Albánie, Rumunsko, §H
- orientalis - východní, v. Středozezemí, Turecko, Zakavkazí, Írán
- pentagyna - pětisemenný, (pětičetný), stř. a v. Evropa, jv. Evropa, Balkán, Ukrajina, Kavkaz, Malá Asie, Írán
- pojarkovae - , §UA
- praemonticola - křivokališný, střední Evropa, s. část jv. Evropy, Malá Asie, Kavkaz
- rhipidophylla - zabanolistý, Evropa, Jugoslávie, Řecko, Turecko, Kavkaz
- sanguinea - krvavý, sv. Evropa, Sibiř, Mongolsko
- tanacetifolia - vratičolistý, end sv. Turecko
- tournefortii - višňový, Řecko, Krym, Zakavkazí, §UA
- x macrocarpa (laevigata x praemonticola) - velkopodý, střední Evropa
- x media (intermedia, laevigata x monogyna) - prostřední, mírné pásmo stř. Evropy
- x sinaica - sinajský, Kypr
- Cremonophyton - kremnofyton**, Amaranthaceae,
- lanfrancoi - , (Maltese Cliff-orache), Malta
- Crepis - škarda, krepis**, Asteraceae, cca 200 druhů, Eurasie, suché stráně,
- aspera - hvězdovitá, Kypr
- aurea – zlatá, (Yellow Crepis), cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, Alpy, Apeniny, Balkán, okr Čína
- biennis – dvouletá, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Středozezemí, ČR, TTP
- capillaris - vláskovitá, Středozezemí, Makaronésie, suché travnaté plochy, ČR úhory
- conyzifolia – velkouborná, cirkumboreální, Evropa - horské smilkové TTP, **ČR C2**, ne Šumava, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním
- divaricata - rozkladitá, end Madeira
- foetida - smrdutá, teplé oblasti, pův. jv. Evropa (od Panonie) a jz. Asie, Kypr, ČR nepůvodní
- fraasii - Fraasiova, Řecko, Kréta, Kypr
- froelichiana – Froelichova, Alpy a Dinaridy, cirkumboreální
- granatensis - § SP, §BG, , Bern, Smar, NAT,
- jacquinii – Jacquinoва, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropy, ne ČR
- micrantha - drobnoplodá, Kypr
- mollis ssp mollis – měkká pravá, cirkumboreální, stř. Evropa, horské TTP, **ČR C1**, ohr bezzásahovým suke zarůstáním
- mollis ssp. succisifolia, (hieracioides) – měkká čertkusolistá, horské TTP, **ČR C3** vzácně, Šumava, ohr bezzásahovým suke zarůstáním
- multicaulis – lodyhovitá, Skandinávie
- nicaensis - nizzská, niceská, pův. střední Středozezemí, ČR zavlékána
- noronhaea - , end Madeira
- palestina - palestinská, Kypr
- paludosa – bahenní, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Skandinávie, ČR, Rusko, mokřadní TTP

- pannonica – panonská, (tuhá), Ukrajina, Rusko, Krym, Pannonie, cirkumboreální, **ČR C1**, suché TTP, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**, §SK,
- pannonica – panonská, (tuhá), Ukrajina, Rusko, Krym, Pannonie, cirkumboreální, **ČR C1**, suché TTP, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**, §SK,
- praemorsa – okousnutá, cirkumboreální, slatiny, **ČR C2** vzácně
- pulchra - sličná, (spanilá, úhledná), Středozeší, BG, Kréta, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, §SK,
- purpurea – purpurová, Bern, NAT
- pusilla - něžná, § SP, §BG, NAT,
- pygmaea - hory j Evropy, cirkumboreální
- rhaetica - fialová, §F
- rhoaedifolia - H
- rubra - růžová, (červená), v. Středozeší, jv Evropa, Itálie, Balkán, Dalmácie, Řecko, Kréta, Turecko, okr. BZ Teplice
- setosa – štětinkatá, Středozeší, cirkumboreální, suché TTP, úhory, **ČR C1**
- sibirica – sibiřská, Eurasie, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, **ČR C1**, horské nivy, ohrožen bezzásahovým sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**, §SK
- taraxacifolia - pampeliškolistá, stř. a j. Evropa
- tectorum – střešní, cirkumboreální, Eurasie, panonské termofytikum, téměř celá Evropa, Skandinávie, Írán, stř. a v. Asie, **ČR C3** vzácně, úhory, likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, Smar, NAT,
- tectorum ssp nigrescens NAT
- vesicaria ssp traxacifolia – mnohotvará pampeliškolistá, (puchýřkatá), end. Madeira, **ČR**
- virens - Evropa
- viscidula ssp. geracioides - Balkán - Řecko, Albánie, Sev. Makedonie
- Cressa - kresa**, Convolvulaceae
- cretica - krétská, tropy, Egypt
- Crinum - křín, krinum**, Alliaceae, Amarylidaceae, 130 druhů, tropy světa, trvalky, u vod, okr
- powellii - Powelův, (Cape Coast Lily), Madeira
- Crithmum - motar, kritmum**, žebřice, Apiaceae
- maritimum - přímořský, (Sea Samphire), celé Středozeší, Řecko, Ischia, Kréta, Kypr, Malta, Sicílie, Makaronésie - Kanárské ovy, end Madeira, Černomoří, mořské kamenité pobřeží Atlantiku, listy salát, vit C
- Crocus – šafrán, krokus**, 80 druhů, Středozeší, Eurasie, hlízn. trvalky, §D – všechny druhy
- . abantensis . end Turecko . u jezera Bolu
- aerius . s. Turecko
- alatavicus – alatavský, end stř. Asie
- albiflorus – bělokvětý, hory stř. a j. Evropy, Pyreneje, Alpy až Albánie, cirkumboreální, **ČR C1** vzácně
- Šumava - likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním TTP**, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management, **§CZ(C2)**, §D, §U, NAT, okr.
- albiflorus ssp. vernus - bělokvětý jarní, Alpy
- angustifolius – úzkolistý, Balkán, Krym, Malá Asie, Ukrajina, §UA, okr.
- banaticus – banátský, subend Karpat, Srbsko, TTP, §UA
- . biflorus v. Středozeší
- boryi - pův Řecko
- cancellatus . širší Středozeší, 5 poddruhů
- corsicus . korzický, end hor středního Středozeší
- . cvijicii . hory Makedonie, Řecko, Albánie
- discolor - spišský, end z. Karpaty, Slovensko, Polsko
- gargaricus . end sz. Turecko
- . goulimy - end Řecko
- hadriaticus - end Řecko
- . heuffelianus - karpatský, Karpaty, Morava
- korolkowii jv Asie, okr i **ČR**
- laevigatus - Řecko, Kréta
- . melantherus . end Řecko, v Středozeší
- . neapolitanus - Středozeší
- nivalis - Řecko

- olivieri - Balkán, Turecko
- pelistericus - Makedonie, Řecko
- reticulatus - jv. Evropa, Maďarsko a dále
- sativus - setý, mediterán, asi z Kréty, pěst. šafranice, od 17. st. př.n.l., i ČR
- scardisus - hory Makedonie, Albánie
- scharojanii - Kavkaz
- serotinus - z. Středozeří
- sieberi - end Kréta, v. Středozeří
- tournefortii - Tournefortův, v Středozeří - end j Řecko
- veluchensis - hory Balkánu
- vernus - bělokvětý, Alpy, i ČR, Šumava, **likvidován bezzásahovostí**

Crutianela - kříženka, krucianela, Rubiaceae

- maritima - přímořská, Středozeří, Egypt, Sinaj

Cruciata - svízelka, kruciata, Rubiaceae

- articulata - článkovaná, Kypr
- laevipes - chlupatá, Středozeří, travn plochy, u cest
- pedemontana - piemontská, Kypr, ČR ojed. zavlečen
- taurica - taurská, v Středozeří, Řecko, Turecko, Arménie, Irák, Írán, Turkmenistán, Krym,

Crocsmia (Tritonia) - krokosmie, montbrécie, křešina, Iridaceae, 7 druhů, j. Afrika, Natal, hlízn. trvalka,

- aurea - zlatá, (Golden Coopertip, Montbretia), pův. j. Afrika, JAR – Natal, intr. Malta, okr Čína, ČR
- potsii - Potsiova, okr Čína
- x crocosmiflora - krokosmíkvětá, (Golden Coppertip, Hybrid Montebretia), Madeira, okr, Čína

Crocodylium - krokodylium, Asteraceae, 3 druhy, v. Mediterán

- creticum - krétská, end Kréta, jednoletá bylina viz Ricotia cretica
- pumilio - v. Středozeří, Kréta, Pelopones, ovy Cephalonia, Zakynthos, italská Apulie, Libye, Egypt, Izrael, Sýrie, písčité duny, nízká bylina

Crocus - šafrán, krokus, Iridaceae, cca 80 druhů, Středozeří, Eurasie, hlízn. trvalky, §D – všechny druhy

- abantensis - end sz Turecko
- adamii - Adamův, Dagestán, Zakavkazí, Kavkaz, Írán, okr.
- aereus - Turecko
- albiflorus - bělokvětý, hory Evropy, Pyreneje, Alpy až Albánie, ČR vzácně - Šumava a Novohradské hory, likvidován bezzásahovým sukcesním zarůstáním, §CZ, §D, §H, okr.
- albiflorus ssp. vernus - bělokvětý jarní, Alpy
- angustifolius - úzkolistý, Balkán, Krym, Malá Asie, §UA, okr.
- banaticus - banátský, Balkán - Srbsko, Rumunsko, Ukrajina, §UA
- biflorus (tauricus) - dvoukvětý, pův. stf. a v. Středozeří, od Itálie na východ do Balkánu a Malé Asie, Írán, NP Uludag, kamen a travn plochy, §D, §R, okr. ČR, SRN, H, okr
- boryi - Řecko, Kréta, Korfu, Albánie
- botanicus - botanický, pův. Transylvánie, kv. na podzim
- cancellatus - Balkán - Řecko, Makedonie, Albánie, Turecko, Sýrie, Libanon, Izrael, Írán, velmi proměnlivý, frygana,
- cambessedesii - kambesedský, Baleáry
- corsicus - korsický, end střední Mediterán, pouze hory Korsika
- cotschianus - Kotschův
- cvijicii - Makedonie, Albánie, Řecko
- cyprius - kyperský, Kypr - Troodos end, Červený seznam, §D, Bern, NAT,
- dalmaticus - dalmátský, Dalmácie, Chorvatsko, Černá Hora, Albánie, skaln svahy
- discolor - pestrý (spišský), end z. Karpat, TTP
- etruscus - etruský, §D, Bern, NAT
- flavus - žlutý, Balkán, Řecko, Malá Asie, Turecko, okr.
- gargaricus - garganský, Středozeří. end sz Turecko, NP Uludag
- goulimyi - Goulimův, Řecko, Turecko, Balkán, Krym, Kavkaz, Červený seznam
- hadriaticus - end Řecko
- hartmanii - Hartmanův, Kypr end, Červený seznam, §D, Bern, NAT,

- heuffelianus - karpatský, Heufelův, Slovensko, H, Rumunsko, Ukrajina, §CZ, §SK, §H, §UA, okr.
- goulimyi - end Řecko - Pelopones
- chrysanthus - zlatokvětý, (zlatový, Golden Crocus), pův. Balkán a Malá Asie, Řecko, Turecko, Malá Asie, BG, okr ČR, SRN, H, Čína
- imperati - královský, (imperátorský), j Itálie, Sardinie, Capri, okr
- korolkowii - Korolkovův, hory stř. Asie, Pákistán, Afghánistán, Uzbekistán, Turkestán, okr.
- kotschianus - Kotschův, pův. Turecko, Červený seznam, Libanon, Kavkaz,
- k. ssp. cappadocicus - Kotschův kapadocký,
- k. ssp. hakkariensis - Kotschův h.
- laevigatus - Středozeší - Řecko, Kréta
- lagiflorus - , Sicílie
- melantherus - v Středozeší, end řecký Pelopones< frygana
- minimus - nejmenší, end Sardinie a Korsika
- neapolitanus - Pyreneje, Alpy, Apeniny
- nivalis - Středozeší, Řecko, Makedonie
- niveus - end Pelopones
- olivjeri - Středozeší, Balkán, Řecko, Makedonie, Bularsko, Rumunsko, Albánie, Turecko
- pallasii - Pallasův, Balkán, Malá Asie, Krym, §UA
- pelisterichus - Makedonie, Řecko
- pulcellus - něžný, okr. ČR, SRN, H
- reticulatus - síťkovitý, (síťnatý), stř. Evropa, Balkán, Malá Asie, Ukrajina, Kavkaz, Moldávie, §D, §H. §UA, okr.
- robertianus - , §D, Bern
- sativus - setý, (šafrán, zaffran, Saffron Crocus), pův. Malá Asie, z. Asie, v. Středozeší, Řecko a Malá Asie, Izrael, SAE, bible, pěst koření Španělsko (La Mancha, nejvíce v Evropě), Itálie, Balkán, Kréta, Kypr, Maroko, Írán (nejv. pěstitel), nejdražší koření ("zlato chudáků" - býval v tom majetek), , Švýcarsko (muzeum šafránu Mured, blizny, 130 květů / 1 g, 1,5-2 kg/ha, 40 tis Kč/kg), 3 blizny vonné v květu, do jídel, barvivo, droga, afrodiziak, okr. ČR, Čína, Pákistán,
- scardicus - Makedonie, Albánie
- scepusiensis - , §PI ,
- serotinus - Středozeší, Španělsko, Portugalsko, Maroko
- setosa - štětinkatý, stř. a v. Středozeší
- scharojanii – Scharojanův, Kavkaz, Turecko, okr.
- sieberi - sieberský, v Středozeší, end Kréta, Balkán, Řecko, ovy Egejské, okr
- speciosus - skvělý, nádherný, pův. Balkán a Malá Asie, Turecko, Írán, Krym, Kavkaz, Čína, §UA. §R, Červený seznam, okr. ČR, SRN, H,
- tauricus - krymský, taurský, §UA, okr
- thomasii - Thomasův, Itálie, Dalmácie
- tommasinianus - Tomášský, pův. Dalmacie, Chorvatsko, Srbsko, Bosna, §H, okr. ČR, SRN, H
- tournefortii . Tournefortův, v. Středozeší, end Řecko
- vallicola - náhorní, sv. Turecko, Zakavkazí, horské TTP, §R. okr
- veluchensis - , Balkán, BG (Pirin) , Hercegovina, Černá Hora, Makedonie, Albánie, Řecko
- versicolor - různobarvý, Francie, Itálie, kamen a travn plochy
- vernus (sativus vernus, albiflorus) - bělokvětý, Alpy, přesah ČR - Šumava a Novohradské hory, Pyreneje, §D, §UA
- vernus ssp. neapolitanus - bělokvětý Středozeší - Itálie
- x vernus - jarní, okr. zahradní hybridy

Crotolaria - chřestnatec, krotolaria, Fabaceae

- retusa - Makaronésie

Crupina - chrpinka, krupina , Asteraceae

- crupinastrum (vulgaris) - obecná, (kropenovitá), celé Středozeší, Španělsko, Portugalsko, Francie, Kypr, Palestina, Izrael, Krym, kamen lokality, garrigue, §SR
- vulgaris - obecná, Středozeší

Crucianella – kříženka, krucianela, křížmolístka, Rubiaceae, 40 druhů, Eurasie

- aegyptica - egyptská, Kypr

- imbricata - šupinatá, Kypr
- latifolia - širolistá, Středozemí, Kypr
- macrostachia - velkoplodá, Kypr
- maritima - přímořská, z. Středozemí, až do Itálie, Azory, přímořské písčiny a skály
- rupestris - skalní, (Rock Crosswort), Malta
- stylosa (Phuopsis s.) -
- Cruciata - svízelka, kruciata, Rubiaceae**
- laevipes - H
- pedemontana - piemontská, Středozemí, j. Evropa, Krym, Kavkaz, Írán, § CZ - j Morava
- Crypsis - skrytěnka, krypsis, Poaceae**
- acuelata - bodlinatá, v. Středozemí, Blízký východ, Etiopie, §CZ
- Cryptogramma – jinořadec, netík, kryptograma, kučeravec, 10 druhů, Cryprogrammaceae, (Pteridaceae), hory Eurasie, SAM**
- crispa – kadeřavý, cirkumboreální, SAM Skalisté hory, Skandinávie, Island, hory Eurasie, Karpaty
- ČR C1, na Šumavě již převážně vyhynul, §CZ(C1), §SK, §D, §PI, §IRL**
- Cryptomeria - kryptomerie, japonský cedr, Taxodiaceae, Cryptomeriaceae, Cupressaceae, 2 druhy, Čína, Japonsko, Tajwan, okr, pěst, stromy, lehké měkké dřevo, nábytek**
- japonica - japonská, intr. Makaronésie, Itálie
- Cucubalus - nadmutice, kukubalus, Caryophyllaceae,**
- baccifer - bobulnatá, Středozemí
- Cucumis - meloun / okurka, kukumis, Cucurbitaceae**
- melo - cukrový (Musk Melon), pův. s. Afrika, Kypr, ČR
- prophetarum - Blízký východ
- sativus - okurka setá (Cucumber), pův. v. Indie, ČR
- Cucurbita - tykev, kukurbita, Cucurbitaceae**
- maxima - velkoplodá, (Duchesne), ČR
- pepo - obecná, (dýně, Pumpkin, Vegetable Marrow), pův. stř. Amerika, intr po celém světě, ČR, zelenina, semena léč - prevent. protinádorově, osvěžující, diuretický, i jako afrodisiakum
- Culcita - kulcita, kapradina, Culcitaceae, Diksoniaceae, 2 druhy,**
- pod stejným názvem je ale označována i akvarijní rybka !*
- coniiifolia - trop Amerika - Mexiko, Aribik, Peru, Brazílie
- macrocarpa - velká, trvalka, stinné vlhké teplé skály vavřínových lesů, Makaronesie - Kanárskéovy, Madeira, Azory, lokálně Pyrenej.poloostrov, §BG, § SP, Nat
- Cumium - kumium, šabrej, Apiaceae**
- cymium - cyum, ("kmín římský", šabrej, sambrej, Black Cummin), pův. jv. Středozemí až z. Asie, Izrael, bible, pěst. Kypr, Maroko, Egypt,
- Cuphea - hlazenec, kufea, Lythraceae**
- hyssopifolia - ibiškolistý, (kufea ysopolistá), pův. stř. a JAm, Itálie
- ignea - ohnivý, (ohnivěčervený, „cigaretový keř“, Cigar Plant, Cigar Flower, Firecracker Plant, Mexican Cigar), pův. Mexiko, Guatemala, Jamajka, stáloz. polokeř, okr subtropy, intr Itálie
- llaeva (barbigera) - lava, (Bat Face Cuphea, Bunny Ears, Tiny Mice, St. Peter's Plant), pův. Mexiko, Michocan, stáloz. polokeř, okr subtropy
- Cupressus - cypřiš, kupresus, Cupressaceae, 28 druhů, název odvozen asi od Kypru, teplejší regiony mírného pásu s. polokoule, od Středozemí do Himálaje, Čína, Afrika - Sahara, tropy a subtr Ameriky, Mexiko, Guatemala, stáloz, teplom. jehličnany, tvrdé a trvanlivé dřevo, okr**
- arizonica - arizonský, pův. USA, intr Iberský poloostrov
- dupreziana ssp. atlantica - Středozemí
- lusitanica - portugalský, pův. USA, intr Portugalsko
- macrocarpa - velkoplodý, pův. jz. USA, introd. Středozemí, Albánie
- sempervirens - vždyzelený, (pravý, stálozelený, "strom světla", Cypress Common, Funeral Cypress, Italian Cypress), pův. Přední východ, Malá Asie, v. Středozemí - j. Řecko, Černá hora, Kypr, Kréta (hory Lefka Ori), Rhodos, Itálie, Malta, Ischia, Albánie, Tunisko, Maroko, Libanon, j. Turecko, Makaronésie - Kapverdy, Írán, Sýrie, Libye, Írán, nenáročný, snese sucho, ne mrazy, dřevo používali již Féničané, Kréťané a Řekové
- s. var. atlantica, stricta (pyramidalis), typický pro středozemní scenérie, stálozel lesy, submediteránní
- s. var. horizontalis, Kréta, Kypr

- tetrachinos - čtyřhranný, Kypr
- Cuscuta - kokotice, kuskuta**, Cuscutaceae, parazit, inv. plevel
- approximata - žlutavá, Středozeší, Makaronésie, Írán
- campestris - hajní, ČR
- epithimum - povázka, (Dodder), Středozeší, Evropa, Malta, sev. Afrika, Turecko, Írán, Kavkaz, ČR. zplaněle SAm, JAm, j. Afrika, Austrálie a NZ, světlá keřovitá místa, suché travnaté a křovinaté stráně
- europaea - evropská, Středozeší, Evropa
- monogyna - jednosemenná, Kypr
- palestina - palestinská, v Středozeší, Kypr, Sicílie, Palestina, jednoletá
- pedicellata - s Afrika, jz a stř. Asie až Sibiř, paras. Eruca, Artemisia, Trifolium
- planiflora - volnokvětá, široký areál, s Afrika, Madeira, Kanár. ovy, Kapverdy, Pyrenej. poloo., RF, Itálie, Řecko, Kypr, Sinaj, Arábie, Turecko, Blízký východ, Írán, Čína, Namibie, JAR, Madagaskar
- Cyanidion - cyandyon , ?**
- coldarium - koldarium, Ischia
- Cyanidioschyzon - cyanodyoschyzion**, červené řasy, Cyanidaceae,
- merolae - merolae, Ischia.
- Cyanus (Centaurea) – chrpínek, chrpa, cyanus**, Asteraceae
- arvensis - rolní, okr, ČR
- mollis – měkký , ČR
- montanus – horský, ČR
- pinnatifidus - end Karpat, Rumunsko, horské bazif. TTP
- revoluta - zavínutá, okr, ČR
- segetum - polní, okr, ČR
- Cyathea - kornoutěň, cyatea, hájovnice**, kapradina, Cyatheaceae, asi 600 druhů, horské lesy, tropy a subtr, hlavně j. polokoule – JAM i jv. a v. Asie, strom. kapradiny, okr
- coopoperi - Makaronésie
- Cycas - cykas , (Cycad)**, Cycadaceae , cca 110 druhů, z toho 30 Austrálie, polopouště, Asie, Afrika, Madagaskar, Japonsko, Indie, jv. Asie, Tichomoř. ovy, Austrálie, sukul. listová růžice na stonku, jed, okr
- circinalis - vinutý, (indický, "ságová palma", Cycad, Fern Palm, "Sago Palm"), pův. trop. Asie, monzun lesy, škrobn palma (nepravá ságová) – dřev ságo, semena toxiny, Madeira
- revoluta - zavínutý, (dlanitý, Tree Sago Palm, Cycad Sago Palm, King Sago Palm), pův. jz. Čína, Japonsko, stález. dřevina, Ca půdy, okr subtropy, introd. Kypr, Itálie, Ischia, Sicílie, Madeira, Maroko
- Cyclamen - brambořík, cyklamen** , Primulaceae, 20 druhů, zejména v. Středozeší, Malá Asie, Írán, Eurasie, Čína, Somálsko, hlízn. trvalky, vlhké lesy, hlízy hledají divoká prasata, okr. trvalka, CITES
- alpinum - alpský, end jz. Turecka
- balearicum - baleárský, Baleárské ostrovy, Francie, Řecko, zastíněná, kamen. místa, Ca
- coum (abchasicum) - kavkazský, Rusko, Středozeší, Řecko, Libanon, ŠR, Bern, okr. ČR, SRN, H
- creticum - krétský, end, Kréta, Kárpathos, Kypr
- cyprium - kyperský, Kypr end, v Středozeší,
- europaeum - evropský, okr, Čína
- fatrense - fatranský, end ŠSK, NAT.
- graeceum - řecký, v. Středozeší, Řecko, Kypr
- hederifolium (neapolitanum) - břech'anolistý, (neapolský), Středozeší, j. Evropa, od Francie, Egejská oblast, Itálie, Ischia, Chorvatsko, Balkán, po Turecko (Anatolie), Kypr, Řecko, stinné lesy
- intaminatum - itaminatský, z. Turecko
- kuznetzovii - Kuzněčov, Bern, Smar, , §UA
- libanoticum - libanonský, Libanon, Červený seznam
- mirabile - nocenkovitý, Bern, Smar,
- neapolitanum (hederifolium) – neapolský, Itálie, okr. ČR, SRN, H, Čína
- parviflorum - chudokvětý, end Turecko
- persicum - perský, (Ivy leaf Cyclamen), tvrdolisté lesy, Středozeší, Francie, Balkán, Řecko až Sýrie, egejská oblast, Tunisko (NP Boukonine), Palestina, Izrael, Írán, Červený seznam, §CZ, okr, ČR hrnk, Čína
- purpurascens – nachový, cirkumboreální , asi z Persie, hory stř. a j. Evropy, end Karpat, Balkán, Maďarsko, Dolní Rakousko, Ca Alpy, Jury, FR-pohoří Cevenny, **ČR C1** (j. Morava, Čechy sec), humózní háje, listn lesy, ohrožen bezzásahovou sukcesí. **§CZ(C3)**, §Pl, §H

- pseudoibericum - pseudoiberský, jv. Turecka, Červený seznam
- repandum - vykrojený, (převislý), Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, Korsika, Sardinie, Jugoslávie, Řecko, egejská oblast, Kypr, Maroko, stinné lesní či skalní lokality
- x hybridum - hybridní, okr, Čína
- Cycloma - lemenka, cykloma**, Amaranthaceae, Chenopodiaceae
- atriplicifolium - lebedovitá, SAm, zavl Středozeří, Evropa, psamofyt
- Cydonia - kdouloň, cydonia**, gdaule, quitte, Rosaceae, 1 druh, j .Arabského poloostrova, Írán, Zakavkazí, stf. Asie, opad. keř. strom, okr.
- oblonga (vulgaris) - obecná, (Quince), pův. Před. Asie, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Írán, Arab. poloostrov, Írán, Zakavkazí, stf. Asie, Turkestán, Kypr, pěst ovoc dřevina, Středozeří, ČR, Itálie, hojně pektinů, kompoty, mošty, vína
- oblonga ssp. maliformis - jablková,
- ooblonga ssp. pyriformis - hrušková
- Cymbalaria - zvěšinec, cymbalaria**, Plantaginaceae, Scrophulariaceae, 10 druhů, krátkověké, plazivé a poléhavé, Středozeří, lokálně stf. Evropa, okr
- acutiloba - Turecko, Ca skály
- aequitriloga - , Středozeří, Sardinie, Korsika, Baleáry
- longipoes - převislý, Kypr
- microcalyx - trojlaločný, v. Středozeří, Chorvatsko, Balkán, Řecko, Turecko, skály
- muralis - zední, pův. Balkán, Dalmácie, Itálie, Sicílie, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, vlhké skály a stěny, zdomácněl po Evropě, ČR nepůvodní, zavlečen, spáry zdíva skleníků
- pallida - bledý, pův. Itálie. okr
- Cymbidium - cymbidium** , Orchidaceae
- insigne - znamenáné, (Splendic Cymbidium), pův. jv. Asie (Vietnam), Madeira
- Cymbochasma - cymbochasma**, Scrophulariaceae
- borysthenica - , §UA
- Cymodocea - cymodocea**, Cymodoceaceae, vodní trávy
- nodosa - uzlovitá, Středozeří moře, Kypr, §F, § SP, §BG, Bern
- Cynanchus viz Vincetoxycum**
- Cynanchum (Vincetoxicum) - tolita, cynanchum** , Asclepiadaceae
- acutum - ostrá, v. Středozeří,
- Cynara - artyčok, cynara** , Asteraceae
- cardunculus - kardový, (Wild Artichoke, Prickly Cardoon), pův. z. a centrální Středozeří, s. Afrika a z. Asie, Španělsko, Baleáry, Francie, Itálie, Kypr, Malta, s. Afrika, Maroko, Makaronésie - Kanárské ovy, Madeira (var. ferocissima), xerotermní, pěst pochoutková zelenina - kardy (zdužnatělá lůžka úborů a zákrovní listeny), okr, ČR
- cornigera - roovitý, v. Středozeří,, Řecko, egejská oblast, Kypr,
- scolymus - zeleninový, (Artichoke, Globe Artichoke), pův. Etiopie, pěst. Středozeří, Itálie, Španělsko, Balkán, Kanárské ovy, s. Afrika, Čína, USA - Florida, ČR, zelenina (masité listy a květní lůžka), ovoc, hořký výtažek do vermutů a likérů, léč - diuretikum, výtažky na odbourávání tuků a příznivě na syntézu cholesterolu, okr
- Cynodon - troskut, cynodon**, paličkovec, Poaceae, 10 druhů, tropy a subtr, Afrika, j. Asie a Austrálie, okr
- dactylon - prstnatý, ("bermudská tráva", Bermuda Grass), pův. trop. Afrika, celé Středozeří, Malta, úhory, ČR nepůvodní, alegický pyl
- Cynoglossum (Lithospermum) - užanka, cynoglossum**, zlatokvět, Boraginaceae, 55 druhů, mírné a subtr. pásmo s. polokoule, Eurasie atd., byliny, okr
- amabile - líbezná (Chinese forget me Not), okr Čína
- amplifolium - subsaharská Afrika
- coeruleum - v. Afrika
- creticum - krétská, v. Středozeří, Kréta, Blízký východ , Makaronésie
- columnae - sloupovitá, stf. a v. Středozeří, pole, suchá a kamenitá lada
- cheirifolium - chejrolistá, z. Středozeří
- creticum – krétská, Kréta, Sardinie, Sicílie, Kypr, Turecko, Kanárské ovy, otevřená suchá místa
- cheirifolium - z Středozeří, Maroko až Tunisko, Portugalsko až Itálie
- montanum - uherská, Středozeří, křoviny, ČR

- montanum ssp. extraeuropeanum - uherská, Kypr
- officinale - lékařská, téměř celá Evropa, Středozeří, Írán, H, ČR, xerothermní TTP, rumišťe, ohrožen sukcz zarůstáním
- troodi - trodská, end Kypr

Cynomorium - **zázvorec, cynomorium**, hlízeneč, Cynomoriaceae, Zangiberaceae, parazité na kořenech rostlin

- coccineum - rudý, (podivný, šarlatový, Malta Fungus, General's root), poušťe, polopoušťe, Středozeří, Makaronésie, celý mediterán, end Malta, Sinaj, Arábie, Blízký východ, parazit na halofyt. křoviskách, slané mokřady, pobřežní písčiny, léč - zastavení krváčení

Cynosurus - **poháňka, cynosurus**, Poaceae, 10 druhů, Evropa, s. Afrika, Přední Asie, pastviny, TTP, rumišťe, okr

- cristatus - hřebenitá, pův. Středozeří, Makaronésie, z. Asie, Kavkaz, Eurasie, ČR, zavl. Amerika, j. Afrika, Japonsko, Austrálie
- echinatus - ježatá, celé Středozeří, pastviny
- polybracteatus z. Středozeří

Cyperus (Pycnus, Chlorocyperus) - **šáchor, cyperus**, šáchorek, Cyperaceae, 600 druhů, hlavně subtr a tropy celého světa, mokřady, okr

- alternifolius (incorvulatus) - střídavolistý, (Umbrella Papyrus, Umbrella Palm, Umbrella flat sedge), pův. Madagaskar, rostlina trop. střední Afriky a Súdanu, stáloz. bahenní bylina, okraje vodních ploch, okr subtropy, ČR hrnk

- aureus - zlatý, Ischia

- capitatus (calli) - hlavatý, (Sand Galingale), Středozeří, mediterán, Palestina, Izrael, Kypr, Sicílie, Kréta, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy, Kapverdy, Kalábrie, pobřežní písčiny

- cyprius - kyperský, Kypr end

- conglomeratus - klubkatý, Blízký východ

- diffusus - rozložitý, (rozčleněný), okr, ČR

- eragrostis - miličkový, Středozeří, Makaronésie

- eremicus - Arábie, SAE, Omán, Saud. Arábie, Írán, Pákistán, Afghánistán, pohyblivé písčité duny

- flavescens - žlutavý, Středozeří, Makaronésie, Evropa, §CZ

- fuscus - hnědý, Středozeří, H, Makaronésie, Írán, okr, ČR

- glaber - drsný, Kypr

- glomeratus - klubkatý, Středozeří

- immensus - Ngorongo, Tanzanie

- incorvulatus - zákrovečný, trop. stř. Afrika a Súdán, okr i jako pokojová, ČR hrnk

- laevigatus - hladký, Středozeří, jv. Asie aj., Kypr

- longus - vysoký, (dlouhý), celé Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, BG, Kypr, §SRB

- michelianus - Micheliův, Středozeří, Makaronésie, s. Afrika, j. Evropa, §CZ

- officinale - lékařský, Sardinie

- pannonicus - panonský, §SRB

- papyrus - papírodárný, (pravý, Egyptian Papyrus Plant, Bulrush), pův. trop. z. a stř. Afrika - Egypt (Nil) a Súdán, Viktoriino jezero, „kyselá“ travina, mělké stojaté a tekoucí vody (břehy řek), pobř. zóny, stará kult. rostlina (již 2400 l. př. n.l.), Egypt, Palestina, Izrael, bible, Itálie, Řecko, Arábie, papír, pletené výrobky, výška 4 – 5 m, papír, pletené výrobky (i lodě – Heyerdalova Ra), škrob, Tanzanie, okr

- polystachys - mnohoklasý, Ischia

- rotundus - hlíznatý, (okrouhlý), Středozeří, Makaronésie, Kypr, tropy a subtr., podzemní hlízy, léč, inv

- sempervirens - stálezelený (pravý), Středozeří, BG

- serotinus - pilovitý, §SRB

Cyphomandra - **cyfomandra**, Solanaceae

- betacea – řepovitá, (Tree Tomato), plody, Madeira

Cypripedium - **střevičník, cypripedium**, Orchidaceae, 50 druhů, temperátní obl. Eurasie, jv. Asie – Borneo, Sumatra, Filipíny, SAm, JAm, terestr. orchidej,

- calceolus - pantoflíček, Evropa - Španělsko, Itálie, Chorvatsko, H, Madeira, Balkán, Asie, Červený sez. , § SP, §F, §BG, §RO, §SRB, §H, §UA, §CZ

Cyrtomium - **srpovice, cyrtomium**, kaprad', Dryopteridaceae, Aspidiaceae, v. Asie, okr. ostatní svět až inv

- falcatum - srpovitá, Středozeří, Makaronésie
- Cystopteris - puchýřník, cystopteris**, Aspleniaceae, asi 20 druhů
- diaphana - diafanský, §F
- fragilis - křehký, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, H
- montana - horský, §F
- Cystosira - cystoseira**, Fucophyceae, větší hnědá řasa, ve Středomoří vývojové centrum – zde asi 30 druhů,
- - pobřežní mělčiny (sublitorální pásmo)
- Cytinus - ozorna, cytinus**, Rafflesiaceae, Orobanchaceae, parazit
- hypocistis - obecná, parazit, celý mediterán, Středozeří, Řecko, Kréta, Makaronésie - Kanárské ovy, makchie, garrigue, u cest
- h. ssp. hypocistis o. h. žluté květy, na bílé kvetoucích cistech a devaterníkovcích,
- h. ssp. clusii – o. Clusiova, vzrůstnější, kv. Bílé a narůžovělé, na růžově kvetoucích cistech
- h. ssp. ruber – o. červená, červené květy
- ruber - načervenalá, Středozeří, Makaronésie
- Cytisus** (Coroethamnus, Genista, Chamaecytisus, Laburnum, Lembotropis, Petteria, Sarothamnus, Spartium)
- **čilimník, cytysus, štědřenec**, kručinkovec, čilimníkovec, janovec, Fabaceae, 50 druhů Středozeří a stf. Evropa, z. Asie, s. Afrika, okr
- albus (Ch. a.) - bílý
- alpinus (Laburnum a.) - alpský
- ardoinei - Ardonův, §F
- austriacus (Ch. a.) - rakouský, Balkán až střední Evropa, ČR
- canariensis - kanárský, (Broom), Kanárské ostrovy, okr, pěst, sušené květy se kouřily (spartein působí jako nikotin), jed
- decumbens (S. d.) - rozložený, (položený), Francie, Itálie, BG, Bosna, Albánie, ČR
- hirsutus (Ch, triflorus) - chlupatý, jv. Evropa
- hypocistis - květnatý, (podkovovitý), v. Středozeří, Kypr
- laburnum (L. anagyroides) - š. odvislý
- lanceolatus - vlnatý, Itálie
- multiflorus - mnohokvětý, end Španělsko, Portugalsko, stf. a jv. Evropa, RF, GB, jz. Afrika, SAM
- Austrálie
- nigricans (Lembotropis n.) - černající, (čilimníkovec č.), jv. a stf. Evropa, BG, okr ČR
- procumbens (Coroethamnus p.) - poléhavý, (kručinkovec p.), stf. a jv. Evropa, (Morava)
- purgans - , Španělsko, Afrika
- purpureus (Chamaecytisus p.) - nachový, j. Evropa, BG, okr, ČR
- racemosus (Petteria rametacea) - hroznatý, Itálie
- ratisbonensis (Chamaecytisus r.) - řezenský, stf. a v. Evropa, ČR
- ruber - červený, Středozeří, Kypr, parazit na cistech
- sagittalis (Genista s.) - střelovitý
- scoparius (Sarothamnus s.) - janovec metlatý, pův. z. a stf. Evropa, Středozeří, BG, Makaronésie - Madeira, písčiny, ČR intr, droga spartein, s počátku povzbuzuje, i jako afrodisiakum, pak ochromuje, jed
- striatus - Španělsko, Portugalsko, Maroko, sec RF, GB, zavl SAM
- supinus (Chamaecytisus s.) - nízký, submediteránní druh, od Španělska po Turecko, ČR
- villosus (triflorus) - vlnatý, z. a stf. Středozeří, Sardinie, Turecko, makchie
- weldenii (Petteria ramentacea) - Weldenův,
- x praecox (multiflorus x purgans) - časný, hybrid z GB, Středozeří, okr, ČR
- v virescens (Chamaecytisus v., Ch. ambiguus, zřejmě Ch. austriacus x supinus) - zelenavý, (Morava)
- Daboecia - dabécia, dabécie**, Ericaceae, 2 druhy, z. Evropa a Azory
- cantabrica - biskajská, („irský mech“), z. Evropa z Irska do Španělska, §F
- Dactylis - srha, daktylis**, Poaceae
- glomerata - lalolčnatá, Středozeří, Makaronésie, Írán, Eurasie, BG, H, ČR, Malajsie
- polygama - hajní, stf. Evropa, ČR
- smithii - Makaronésie - Kanáry
- Dactyloctenium - hřebenatka, daktyloctenium**, Poaceae
- aegyptium - egyptská, Egypt, Středozeří, Makaronésie, plevel polí

Dactylorhiza – prstnatec, daktylorhiza, 35 druhů, hlíz., opadavé terestr., Eurasie, Čína, SAm, Aljaška, sz. Afrika, §Pl – všechny druhy, CITES

- caucasica - kavkazský, Kavkaz, vlhké TTP
- cordigera - , §SRB, §UA
- euxina - euxinský, Kavkaz
- foliosa - listnatý, (Madeira Orchid, Richly-leaved Marsh Orchid), Makaronésie - end Madeira - vavřínové lesy
- fuchsii (longibracteata) ssp fuchsii – Fuchsův pravý, cirkumboreální, hory a podhůří Evropy, Skandinávie, Sibiř, značně variabilní, další ssp GB, Irsko, **ČR(C4a)**, podmáčené a zrašelinělé TTP, likvidován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **§CZ(C3)**, §SK, §Pl, §H, §UA, okr, CITES
- fuchsii ssp. psychophilla – Fuchsův chladnomilný, cirkumboreální, arkticko-alpínská Evropa, i **ČR C2**, svahová prameniště, likvidován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **§CZ(C3)**,
- fuchsii ssp. soosana – Fuchsův Soosův, cirkumboreální, end stř. Evropa, z. Karpaty - Bílé Karpaty, Maďarsko, **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí a aridizací, **§CZ(C3)**, §SK,
- chuhenzii - Chuhenzův, Turecko, Červený seznam
- iberica - iberský, Kypr, , §UA
- incarnata - pleťový, Středozeří, Írán, §H, §UA
- insularis - ostrfovní, Středozeří, Sardinie
- maculata - plamatý, Středozeří, bažiny, afrodisiakum, Červený seznam, §H, §UA, **§CZ**
- maculata ssp. transilvanica - plamatý sedmihradský, karpatsko-balkánský end, **§CZ**
- majalis ssp. majalis - májový, Evropa až Španělsko, Francie, Itálie, Balkán, §SRB, §H, §UA, **§CZ**
- ochroleuca - , §H
- romana - římský, celé Středozeří, Itálie, Řecko, Kypr, §UA
- sambucina - bezový, Středozeří, H
- saccifera - pytlonosný, Středozeří, Balkán, Kurdistan
- sambucina - bezový, hory Středozeří, Turecko, s. Afrika, Malá Asie, Írán, Kavkaz, §H, §UA, **§CZ**
- umbrosa - Turecko, Irák, Írán, Afghánistán, Kazachstán, Pákistán, Čína, Mongolsko, Sibiř, horské louky, variabilní
- urvilleana - Urvilleův, Kavkaz, Turecko

Daemia - demia, Apocynaceae, Asclepiadaceae, tropy a subtr Starého světa

- tomentosa - plstnatá, tropy a subtropy Starého světa, okraj Sahary, Maroko až Egypt, Mauretánie, Etiopie, Sahel, Středozeří, Arábie, Sokotra, Afghánistán, okraje pouště Thár – Indie, Pákistán, suchá savana

Dalbergia - dalbergia, siso, palisandr, perolusk, Fabaceae, asi 100 druhů, tropy, stř. Amerika, Indie, Cejlon a Afrika, stáloz. stromy, tropy, pěst, těžké dřevo (palisandr, shisham - „indonéský rosewood“) - nábytek, dýhy, hud. nástroje,

- nigra - černá, CITES,
- retusa - CITES,
- sissoo - Blízký východ
- stevensonii - CITES
- visson - , intr Kypr

Dalechampia - dalešampia, Euphorbiaceae

- scandens - pouštní okraj Sahara, Sahel, Guinea, Kongo, stř. Afrika, Arábie

Damasonium - damasonium, Alismataceae, 6 druhů, s. polokoule a Austrálie, bylin.trvalky, okraje vod, okr

- alisma - žabníkovitá, Kypr, §F, §UA
- bourgaei (alisma ssp. b., Mediterranean Starfruit) - Bourgova, Malta
- polyspermum - §F

Danae - danae, Liliaceae, Ruscaceae

- racemosa - hroznatá, z. Asie, Sýrie, Kavkaz, Írán

Danthonia - trojzubec, dantonja, Poaceae

- alpina - lesostepní, Středozeří
- decumbens - položený, (poléhavý), Makaronésie
- x breviaristata - krátkoosinatý, lesostepi, i Morava, Balkán, Itálie, Francie, Rakousko

Daphne - lýkovec, dafne, Thymelaeaceae, 70 druhů, mírný a subtr. pás Eurasie, s. Afriky, Austrálie, intenzivně jed, zejména plody, vonné květy

- alpina - alpský, hory stř. a j. Evropy, Malá Asie, s. Afrika
 - arbuscula - muránský, (slovenský, dřevitý, stromečkovitý), Slovensko, end Karpat - Muránska planina, Ca skály, § SK, okr, ČR
 - azalensis - azalkový, Černá Hora
 - blagayana - jugoslávský, (azalkový), jv. Evropy: Rumunsko, BG, Jugoslávie, Řecko
 - caucasica - kavkazský, Kavkaz, Malá Asie
 - cneorum - vonný, subatlanticko-submediteránní druh, stř. a j. Evropa, Španělsko, Itálie, BG, Ukrajina, okr, §H, §UA, §CZ
 - giraldii - Giraldiho,
 - glomerata - nahloučený, Malá Asie, Armenie, Kavkaz
 - gnidium - latnatý, (podzimní, kanidský, Mediterranea Mezereon), Středozeří (méně na východě), od Španělska po Turecko, Sardinie, sz. Afrika – Tunisko, Maroko, Makaronésie - Kanárské ovy, podrost stálozel. lesy, garrigue, léč
 - glomerata - klubkatý, Malá Asie
 - julia - v. Evropa - end z Rusko
 - laureola - vavřínový, vavřínovitý, (Spurple Laurel), z. a stř. Středozeří, Makaronésie, s. Afrika, Malá Asie, kamen svahy, Ca, jed, inv, okr, §SRB, §H, ČR
 - mezereum - jedovatý, Evropa, Maďarsko, Malá Asie, Írán, Kavkaz, z. Sibiř až Altaj, z. Čína, §H, §CZ, inv
 - odora - vonící, (Winter Daphne), okr. ČR, SRN, H, Čína
 - oleoides - olejovitý, Středozeří, j. Evropa, Sardinie, Malá Asie, s. Afrika
 - oleaefolia (oleoides) - olivolistý, (olivovitý), hory j. Evropy, Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, Sicílie, Řecko, Malá Asie, Alžírsko, Afghánistán,
 - petraea - skalní, Itálie
 - pontica - pontický, (černomořský), jv. Evropa, BG, Turecko, Malá Asie, Kavkaz
 - rodriguezii - Rodriguezův, §Baleáry (kriticky ohrožen), § SP, §BG,
 - sericea - hedvábný, v. Středozeří, Itálie, Kréta, Kavkaz, Balkán, Malá Asie, garrigue, lesní okraje, Ca
 - sericea ssp. circassica - end Velký Kavkaz
 - sophia - Sofiin, §UA
 - striata - žíhaný, Alpy, §F
 - taurica - taurský, §UA
 - velenovskyi - velenovského, end bulh. pohoří Pirin - Vichren
- Darniella - darnyela** , ?
- melitensis - melitenská, (Maltese Salt-tree), end Malta
- Dasyliion - dasyliion**, Draceneaceae, Asparagaceae, (Agavaceae), 18 druhů, SAm - j USA, Mexiko, aridní oblasti, pouště a hory, stáloz. sukul. dřeviny podobné yuce, okr
- acrotriche - bezbrvá, intr Itálie
 - longissimum - nejdelší, (Mexican Grass Tree, Toothiess Sotol), pův sušší subtr Mexika, suchozemská bylina 3 - 6 m, občas pěst i Středozeří
- Dasypyrum - kosmáč, dasypyrum**, Poaceae
- . villosum - huňatý, Středozeří, Francie, Balkán, Maroko, Alžírsko, Turecko, Baleáry, Krym, Kavkaz, Gruzie, ,Azerbájdžán, sec stř. Evropa, ČR, USA, jednoletý
- Datisca - konopour, datyska**, Datisceaceae, 2 druhy, dvoudomé rostliny
- cannabina - obecný, (konopovitý, "falešné konopí"), v. Mediterán až stř. Asie, Kypr, Kréta, Malá Asie, Libanon, Kavkaz, Írán, Afghánistán, Pákistán, Kašmír, Nepál,, až 2 m, žl. barvivo z kořenů, léč, okr
 - glomerata SAm
- Datura - durman, datura**, Solanaceae, Daturaceae, asi 20 druhů, temperát, subtr. a trop. pásmo, Eurasie, Amerika, vytrv. rostliny, okr, semena alkaloidy, jed, léč, afrodisiak
- innoxia - neškodný, intr Kypr
 - stramonium - obecný, pův. j. a jv. USA, Středozeří, Kypr, Makaronésie - Madeira, Kapverdy, ČR nepůvodní, halucinace, silně jed - atropin, rumišť
- Daucus – mrkev, daukus**, mrkvous, Apiaceae, Daucaceae, 25 druhů, mírné pásmo, celý svět, Eurasie, Afrika, Austrálie, NZ, 1-2leté byliny, okr, kořenová zelenina
- aureus - zlatá, Kypr
 - broteri - Broterova, Kypr

- carota - obecná, (Wild Carrot), pův. stř. a j. Evropa, H, Kypr, Malta, Středozemí, Makaronésie, Írán, ČR, suchá pobřeží, pěst zelenina, diuretikum
- carota ssp. halophylus - o. h. Středozemí
- gadeceai - Gadeceauneova, §F
- gingidium - husokvětá, z. až střední mediterán, skaln a písč pobřeží
- glaber - drsná, Kypr
- guttatus - slzivá, Kypr
- littoralis - pobřežní, s. Středozemí, řecké ostrovy, Kypr, Turecko, Blízký východ (pobřeží), Sinaj, Egypt, Lybie, halofyt, hlavně mořské pobřeží
- Davallia - davalia, stopičník**, kapradina, Davalliaceae, 40 druhů, tropy a subtr,
- canariensis - kanárská, (Canary Island Deer's Foot Fern), Středozemí, Makaronésie - Kanárské ovy, Madeira, vavřín. lesy, Kapverdy
- Degenia - degenya**, Brassicaceae, 1 druh
- velebitica - velebitská, end Chorvatsko - pohoří Velebit
- Delairea - delairea**, Asteraceae
- odorata - vonná, (Cape Ivy), levady Madeiry
- Delonix (Poinciana) - delonix, flambojant, flamboján**, plameňovec, drahnoud, Fabaceae, Sapindaceae, 10 druhů, stromy, tropy Afriky a Indie, Madagaskar, trop. suché lesy, okr, atrakt. červ. květy, kaprad'ov. listy
- regia - ohnivý (královský, „oheň orakesa“, Flame Tree, Flame of the Forest, Flamboyant, Royal Poinciana), pův. Madagaskar, strom s deštníkov. plochou korunou 10 - 15 m, listy až 50 cm skládají se se soumrakem, červ. květy, gumovitá pryskyřice, okr, intr. Středozemí, Kanárské ostrovy, zplaňuje, Červený seznam
- Delphinium - stračka, delfinyum**, ostrožka, Ranunculaceae, 270 druhů, hlavně mírný pás s. polokoule, Eurasie, Amerika, ne Austrálie, vysoké byliny vlhkých hor, okr
- ajacis - ajanská, Kypr
- bolosii - Bolosiova, § SP, §BG,
- caseyi - sírová, end Kypr
- elatum - vyvýšená, §UA
- oxyspalum – karpatská, cirkumboreální, západokarpatský paleoendemit, ne ČR, §SK,
- pallasii - Pallasova, §UA
- peregrinum var. eryocarpum - cizokrajná, Kypr
- pictum - plihá, end Sardinie a Korsika
- puniceum - marhaníková, §UA
- requienii - Requierova, s Středozemí, RF, Korsika, Sardinie, §F
- sergii - Sergiova, §UA
- serotinus - pozdní, pannonský end
- staphisagria - ostrochutná, v. Středozemí, Makaronésie, Kypr, §F,
- verdunense - verdunská, §F
- Dendranthema (Chrysanthemum) - chrysanéma, dendrantéma**, Asteraceae
- grandiflorum (Chrysanthemum x hortuorum, marifolium, indicum) - indická, (zahradní), pův. Asie, polodřevina, okr subtr
- Dendriopoterium - dendriopoterum**, Rosaceae
- menendezii - Makaronésie
- pulidoi - § SP, §BG, Smar-m, NATm
- Dentaria - kyčelnice, dentaria**, zubeň, Brassicaceae, Evropa, byliny, pacibulky, stinné lesy,
- bulbifera - cibulkonosná, Středozemí, H
- enneaphyllos - H
- glandulosa - žlaznatá, H
- trifolia - trojlistá, H
- Desmostachya - desmostachya**, Poaceae
- bipinata - (halfa), tropy, pěstovaná, Egypt
- Descurainia - úhorník, deskurainya**, Brassicaceae, Evropa, byliny, stepi, slunné stráně, písčiny, rumiště, křoviny, pole,
- andrzejowskianum - Andřejovského, ČR, výslunné stráně
- artemisioides - end Kanáry - Gran Canaria, polokeř

- bourgaeana - end Kanár, ovy (Tenerife)
- lemsii - Makaronésie
- millefolia - tisícilistá, Makaronésie
- sophia - mnohodílný, pův z. Asie, Středozeří, Írán, sec Eurasie - téměř celá Evropa, na v. častější, SRN, ČR zavlečen, Amerika, j Afrika, NZ, pole, rumišťe
- Deschampsia - metlice, deschampsia**, Poaceae
- argentea - zlatá, end Madeira, laurisilvia
- caespitosa - trsnatá, Středozeří, H, lada TTP Evropy, okr
- flexuosa - křivolaká, Evropa, okr
- maderensis - madeirská, end Madeira, Smar-m, NATm
- Desmazeria (Catapodium) - tvrdovka, desmazeria**, tužanka, Poaceae
- rigida - tuhá, celé Středozeří, ČR zavlečena, suché TTP
- sicula - Středozeří
- Deverra - devera**, Umbelliferae
- tortuosa - Tunisko, Libye, Egypt, Palestina, Arabie, poušťe
- Dianthus - hvozdík, dyantus**, karafiát, Caryophyllaceae, Dianthaceae, 300 druhů, Eurasie, ČR, j. Afrika i JAm, okr, §D – všechny evropské druhy
- alpinus - alpský, end sv. Alpy, **symbol evropské vysokohorské turistiky**, § Rakousko
- arenarius ssp. arenarius - písečný pravý, ČR, písčité TTP, §CZ, §D, §Pl, Smar, NAT, okr
- arenarius ssp. bohemicus – písečný český, end malé oblasti Roudnických písků, §CZ, §D, NAT (ČR jen Roudnicko, zanikl opuštěním pastvy a sekání !)
- arenarius ssp. borussicus - písečný b, §H
- armeria - svazčítý, Středozeří, H, ČR, kamenité stráně, vzácně, ohrožen bezzásahovým sukc zarůstáním, §D, §Pl,
- barbatus - vousatý, Středozeří, j. Evropa, okr. intr. ČR, okr. ČR, SRN, H, §D,
- barbatus ssp. compactus - vousatý shloučený, Balkán, §SK,
- bessarsarabicus - besarabský, §UA
- callizonus - emd j Karpaty, Ca TTP
- carthusianorum - kartouzek (Carnation), Středozeří s výjimkou Řecka, pahorkatiny, z. a stř. Evropa, ČR end Hrubý Jeseník, ČR, slunné nízké TTP, skalnatá údolí řek, lokálně, §D, okr, Čína
- carthusianorum ssp. capillifrons – k. hadcový, TTP a světlé bory na hadcích, ČR vzácně
- carthusianorum ssp. carthusianorum – k. pravý
- carthusianorum ssp. sudeticus – k. sudetský, §CZ, neoend Jeseník - Velká kotlina
- carthusianorum ssp. capillifrons – k. úzkolistý, §CZ,
- carthusianorum ssp. latifolius – k. širolistý, Karpaty (Morava), Balkán
- caryophyllus - zahradní, (karafiát), pravděpodobně ze z. Středozeří, okr. pěst, ČR
- ciliatus - brvitý, Středozeří, Itálie, Istriie, Dalmácie
- collinus sso. collinus - chlumní, (vrchovinný) pravý, H, §SK, §H
- collinus ssp. glabriusculus - ch. holý, §SK
- cretacea - krétský, Kavkaz, Arménie, Turecko, Ázerbájdžán,
- cyprius - kyperský, end Kypr
- dalmaticus - dalmatský, Dalmácie
- deltoides - kropenatý, Středozeří, téměř celá teplejší Evropa, na jihu jen pohořích, ČR, suché TTP, §D, §H, okr ČR, SRN, Čína
- diutinus - H, §SRB, §RO, §H, §D, NAT,
- dobrogensis - , §RO
- erythrocoleus - Turecko, Írán
- gallicus - galský, §F
- giganteiformis - , §H
- giganteus - velký, Balkán - Bulharsko, Chorvatsko, Srbsko, Rumunsko
- glacialis - ledovcový, v Alpy, Itálie, Švýcarsko, Rakousko, Rumunsko - Karpaty, Slovensko - Tatry
- gratiopolitanus (caesius) - sivý, ČR, skály, §CZ, §D, §CH, §Pl, §UA, okr ČR, SRN, H,
- gyspergerae - z Středozeří - end |Korsika
- haematocalyx - Albánie, Pindos, Řecko, Albánie, Makedonie
- hispanicus - španělský, Španělsko, §UA, §D, Smar,

- hyssopifolius - Pyreneje
 - integer - end v Středozeří - Chorvatsko, Albánie, Řecko
 - knappii - Balkán - Bosna a Hercegovina, Černá Hora
 - longicaulis - pův Středozeří
 - lumnitzeri - Lumnitzerův, Paonie - Maďarsko, Slovensko, ČR - Pavlovské vrchy, Rakousko
 - microlepis - bulharský, (drobný), end Bulharsko - pohoří Rila, Pirin, Rodopy, Vitoša, Stara Planina, j Jugo
 - monspesselanus - montpelierský, Francie, Itálie, skály
 - moravicus - moravský, end jz Morava, Rakousko
 - nitidus - lesklý, západokarpatský paleoendemit, Ca TTP, ne ČR, §SK, §D, §PI, Smar, NAT,
 - orientalis - východní, Malá Asie, Turecko, Sýrie, Gruzie, Arménie, Irák, Írán, variabilní
 - pallens - bledý, Bulharsko
 - pavonius - end z Alpy
 - pinifolius - Řecko, Rumunsko, Karpaty, suché TTP
 - plumarius ssp. blandus - pětý, end sv. Ca Alp. Rajousko, Slovinsko, xerothermní Evropa, §D, §PI, okr ČR, SRN, H, Čína
 - plumarius ssp. lumnitzeri - p. Lumnitzerův, §H
 - plumarius ssp. praecox - p. časný, §H
 - plumarius ssp. regis – stephani - p. §D, §H, NAT
 - pontederæ - Pontederův, Panonie, jv Evropa, ČR - jv Morava, skalní stepi, §D,
 - praecox ssp. praecox - časný pravý západokarpatský end, ne ČR, §SK, §D,
 - praecox ssp. hispanicus - časný španělský,
 - praecox ssp. lumnitzeri - č. Lumnitzerův, §SK,
 - praecox ssp. praecox - č. pravý, end, z. Karpat, Slovensko, §SK,
 - pungens ssp. brachyanthus - pichlavý pravý, Španělsko, Maroko, RF
 - pungens ssp. hispanicus - pichlavý španělský, Španělsko
 - purpureus - šarlatový, Maroko
 - repens - plazivý, v Evropa, s Asie, sv SAM
 - rupicola - skalní, Středozeří vzácně, Itálie, Sicílie, Tunisko. Mallorca, skalní štěrby, Ca, § SP, §BG, §D, Bern, Smar, NAT,
 - sardous - sardinský, end Sardinie
 - seguieri - křovištní, §CZ,
 - serotinus - pozdní, pannonský end Srbsko, Rumunsko, H, Ukrajina, Moldavsko, §SRB, §H, §SR, §SK, §D, Smar,
 - simulans - napodobivý, Rodopy - Řecko, Bulharsko, Červený seznam, okr
 - spiculifolius (kitaibeli ssp. spiculifolius) -, end Karpaty - Rumunsko, Ukrajina, cirkumboreální
 - sternbergii - v Alpy, Abruzzi, § Rakousko, Itálie, Slovensko
 - strictus - pevný, (stažený), v. Středozeří, Sinaj, Arábie, Írán
 - strictus ssp. troodii - p. troodský, end Kypr
 - superbus ssp. supebus - pyšný, (pýřitý) pravý, střední Evropa, Skandinávie, §F, §SRB, §H, ČR
 - superbus ssp. alpestris - pyšný alpský, Alpy, ČR
 - sylvaticus - lesní, Německo, z. Čechy
 - sylvestris - , hory Středozeří, Pyreneje, Atlas, Alpy, Jura, Apeniny, Dinarid, Balkán, ze Španělska východně do Řecka, Sardinie, kamení travní místa
 - tenerife - tenerifský, Tenerife, pěst Itálie
 - trifasciculatus - trojsvazčitý, BG, §SRB
 - trifasciculatus ssp. parviflorus - t.rojitý mnohokvětý , §RO
- Diascia - ostruhatka, dyascia**, korunatka, Scrophulariaceae, 70 druhů, převážně hory j. Afriky - Kapsko, i Eurasie, byliny, okr
- barberae - vousatá, pěst Itálie
- Dicentra - srdcovka, dycentra**, Papaveraceae, Fumariaceae, 30 druhů, většina ze SAM i Asie, byliny i pnoucí, okr, toxické alkaloidy
- spectabilis - nádherná, pův. v. Asie, okr. pěst, ČR
- Dictamnus - třemdava, dycamnus**, Rutaceae
- albus - bílá, Středozeří, ponticko-mediteránní florelent, j. Euroasie, Albánie, okr, §H, §UA, §CZ
- Didesmus - dydesmus**, Brassicaceae

- aegyptus - egyptský, Kypr, Egypt

Dieffenbachia - dyfembachie, mramornatka, Araceae, cca 30 druhů, trop. a subtr. Amerika, Karibik, stáloz. keř a polokeř, oxalát št'avelnatý vnitřně je nebezpečný, okr

- amoena - milá, (Dumb Plant), okr, Čína, ČR

Diervilla - zanice, dyervila, Caprifoliaceae, Diervillaceae, 3 druhy, SAm, opad. keře

- lonicera - zimolezovitá, pův. v. SAm., okr. ČR

- sessilifolia - bezřapíkatá, (přisedlá), pův. jv USA, okr intr ČR

Digitalis - náprstník, dygitalis, Plantaginaceae, Scrophulariaceae, 22 druhů, Evropa, s. Afrika, stř. Asie, obv. dvouleté byliny, TTP, okr, jed, léč glykosid digitalin - srdeční lék

- ferruginea - rezavý, (železovitý), Středozemí, §H

- grandiflora - velkokvětý, Středozemí, Maďarsko

- laevigata - hladký, Balkán

- lanata - vlnatý, Středozemí, Balkán, BG, Turecko, H, makchie, křoviny, §H, §UA

- lutea ssp. australis - žlutý jižní, Středozemí, Pyreneje, j Itálie, Korsika

- obscura - Středozemí

- parviflora - malokvětý, s Španělsko, okr

- purpurea - nachový, (Purple Fox glove), pův. z. a jz. Středozemí, Korsika, Sardinie, dále Maďarsko, Pyren. poloostrov, Francie, Makaronésie, inv, ČR nepůvodní

- purpurea var. gyspergarae - end Sardinie,

- thlaspi - penízkový, Španělsko

- viridiflora - zelenokvětý, §SRB

Digitaria - rosička, dygitaria, dygitarie, Poaceae, písčiny, úhory, rumišťe,

- decumbens - poléhavá, ("Pangola"), pův. j. Afrika, tropy a subtropy, pícnina

- ischaemum - lysá, Středozemí, Írán

- sanguinalis (purpurea) - krvavá, pův. mediterán a jz. Asie, Středozemí, Makaronésie - Kapverdy, Kréta, Kypr, Sardinie, Tunisko, ČR nepůvodní, zavlečený plevel

Dichanthium - vousatka, vousatkovec, dychantyum, Poaceae, 20 druhů, tropy východní polokoule,

- annulatum - Senegal, Egypt až Indie a Indonésie, kultiv. lokality

Dicheranthus - dycherantus, Cyrophyllaceae, 1 druh

- plocamoides - end Kanár. ovy (La Gomera, Tenerife), sukul. keřík bohatě větvený

Dimorphoteca ecklonis - viz *Oxysteospermum*

Dionysia - dyonysiae Primulaceae

- tapetodes - Írán

Dioscorea (Tamus) - jam, dyoskorea, smlďinec, Dioscoreaceae, cca 600 druhů, tropy a subtr, Asie, domest. Čína, dvoudomé, stáloz. hlízn. trvalky, keř. a liánov. sukulenty, zelenina - jedlé škrobn. hlízy, pěst. okr. i užitkově, léč - kořen steroidní saponiny, antikoncepce

- balcanica - balkánský, §SRN

- communis - obecný, (Black Bryony), hlavně celý mediterán, Středozemí, Španělsko, Maroko, Libye, BG, , Kypr, Malta, Turecko, Izrael, Černomoří, Krym, Kavkaz, Rumunsko, Maďarsko, stř, Evropa až GB, vlhko, křoviny. hlízy, léč. §H

- edulis - jedlý, end Makaronésie - Kanáry, vavřín. lesy, pnoucí, jedlé hlízov. kořeny, býv. pěst., léč.

- pyrenaica - pyrenejský, Pyreneje

- villosa - chlupatý,

Diospyros - tomel, ebenovník, dyospyros, eben, černodřev, persimona, kaki, Ebenaceae, asi 500 druhů, tropy, subtr, většinou Asie - Čína až Japonsko, Amerika, Středozemí, v. Afrika, Madagaskar, dřeviny, většinou stáloz., okr, pěst, tvrdé těžké trop. pevné ebenové dřevo - stavební konstrukce

- kaki (chinensis) - japonský, (churma, „čínské datle“), pův. j. Čína a Japonska, intr Středozemí, Ischia, Itálie, Albánie, ovoce kaki

- lotus - obecný, pův. Čína, Persie, intr jz. Asie, Turecko, Přední Asie, maloplodé ovoce,

Diotis maritima - viz *Otanthus maritimus*

Dipcadi - dypkadka, dypkady, Liliaceae, Asparagaceae

- serotinum - pozdní, Iberský poloostrov, Baleáry, Makaronésie

Diphasiastrum (Diphasium) - plavuník, dyfasiastrum, Lycopodiaceae

- alpinum - alpský, Alpy, §F

- complanatum - zploštělý, U, §SRB, §F, §UA

- tristachyum - §F
- (Phelypaea) - dyfelypea**, Orobanchaceae, Scrophulariaceae,
- boissieri -
- coccinea - šarlatová, §UA
- Dipladenia / Mandevilla - dvojžláznatec, dypladenya**, Apocynaceae
- sanderi - Sanderův, pěst Itálie, okr, ČR
- Diplachne / Cleistogenes - dyplachne**, Poaceae
- festuciformis - Libye
- serotina - pozdní, BG
- Diplazium - dyplazium**, kapradina, Athyriaceae, Aspleniaceae, epif. a terestr
- caudatum - ocasaté, Středozeví, Makaronésie, §BG, § SP
- erucooides - Středozeví
- Diplofax - křez, dyplotaxis**, svojsímec, dvojřadovka, Brassicaceae, Eurasie, Afrika, byliny, rumiště,
- acris saharensis - Sahara
- cretacea - krétský, §UA
- erucooides - erukovitý, (White Mustard), v. Středozeví, j Evropa, Arábie, Sinaj, Malta, s a stř Afrika, zavř Amerika
- gorgadensis - end Kapverd. ovy, polokeř, vč. ssp. brochmanii
- harra - Maroko až Egypt, Somálsko, Sinaj, Arábie, Sahara, Sýrie, Írán, Afghánistán, Pákistán, pouště a polopouště,
- ibicensis - § SP, §BG, Bern, Smar, NAT,
- muralis - zední, Středozeví, Makaronésie a j. Evropa vč ČR, rumiště, Itálie,
- siettiana - § SP, §BG, Bern, Smar,
- tenuifolia - tenkolistý, (jemný, Perennial Wall-rocket), Středozeví, j. a stř. Evropa, Ischia, Malta, vč ČR rumiště
- visuinea - pohledný, Kypr, Smar,
- Dipsacus - štětka, dyspaksus**, Dipsacaceae, 15 druhů, mírné pásmo Eurasie, s. Afrika, dvouleté byliny, okr suché kytice
- ferox -
- fullonum - planá, Středozeví, Makaronésie, Írán, inv
- laciniatus - laločnatá, dřipatá, Středozeví, Írán, H, invaduje
- pilosus - chlupatá, Evropa, Kavkaz, ČR C3
- pinnatifidus - hory v. Afrika - Etiopie, Tanzanie, Kamerun
- sativus - soukenická, zřejmě kult. rostlina vzniklá z D. ferox
- strigosus - větší, (srstnatá), Malá Asie, Írán, Turkmenistán, j. Rusko
- Dipterygium - dypterigium**, Brassicaceae
- glaucum - sivé, Egypt až Somálsko, Arábie, Omán, Írán, Pákistán, polopouště a pouště
- Distictis (Phaedranthus) - dystyktys**, Bignoniaceae
- buccinatoria - trubkovitá, (Mexican Blood Trumpet, Scarlet Bignonia), pův. Mexiko, liána, slunná místa, okr, intr Kanárské ostrovy, jed
- Dittrichia (Inula) - dytrichia**, Asteraceae
- graveolens - voňavá, ČR zavlečená
- viscosa (Cupuparia v.) - lepkavá, (Sticky Fleabane), Středozeví, Makaronésie, Sardinie, Malta, garrigue, rumiště, i plevelně, Sinaj, Arábie
- Dodonaea - dodonea**, dodonka, lomga, Sapindaceae, 60 druhů, hlavně end Austrálie
- viscosa - lepkavá, (žláznatá, Hop Bush), pův. asi NZ, keř,, okr (cv. Purpurea), Austrálie, Indie, Indočina, Malajsie, Středozeví, Makaronésie - Kapverdy, Kypr, Pákistán, větrolamy a živé ploty, stáloz keř stromek, pryskyřice, třísloviny, léč, TLM, BZ Teplice
- Dombeya - klanoch, dombeya**, Sterculiaceae (Lejnicovité), Malvaceae, trop. Afrika, Madagaskar, Reunion
- wallichii - Wallichův, (dombeja W., Tropical Hydrangea Tree, Pink Ball Tree/ Pink Ball Dombeya, Mexican Rose, African Mallow, Tassel Tree od Madagascar), pův. Afrika, Maroko a Madagaskar, intr Madeira a Středozeví, keř až 10 m
- Doronicum – kamzičník, doronykum**, Asteraceae, 35 druhů, oddenk. bylin, Eurasie, okr
- austriacum - rakouský, Evropa, Středozeví, §H
- carpaticum - karpatský, end Karpaty, Rumunsko, Ukrajina, vlhké skály

- cataractarum - end v. Alpy, Rakousko
- clusii - Klusiův, §UA
- columnaea - Columnův, cirkumboreální, pův jv. Evropa, Karpaty, Itálie, okr., ČR
- corsicum - korsický, Středozeří
- gmeum - Gmeova, Kypr
- grandiflorum - velkokvětý, Alpy - Rakousko, Francie, Pyreneje -obě strany, Korsika
- hungaricum - uherský, maďarský, stř. Evropa, Balkán - Řecko, Makedonie, Srbsko, Chorvatsko, Slovinsko, Rumunsko, Moldavsko, Ukrajina, Maďarsko, Slovensko, §SK, §SRB, §H, §UA
- macrophyllum - velkolistý, Kavkaz, Turecko, Írán
- orientale (caucasicum) - kavkazský, z jv. Evropy, Itálie, Balkán, Přední Asie, Kavkaz, §H, často okr, zplaňuje Mělnicko aj.
- rectum - přímý, Kypr

Dorstenia - dorstenya, šolucha, Moraceae

- contrajerva - , pův. Karibik, půdopokryvná
- gigas - velká,

Dorycnium - bílojetel, doryknyum, Fabaceae , Trifoliaceae

- germanicum - německý, balkánský a pannonský druh, ČR
- herbaceum - bylinný, pův. západ Balkánu a Itálie, Středozeří, polokeřovitý, ČR
- hirsutum - srstnatý, Středozeří, Jugoslávie, garrigue, suchá písč a kamen místa
- pentaphyllum - pětistý, Středozeří, stř. a j. Evropa, Malá Asie, Kavkaz, Írán, garrigue, suchá, kamen místa
- rectum - Středozeří, Portugalsko až Turecko, s Afrika - Maroko až Tunisko, Sýrie, Libanon, Izrael, až polokeř
- spectabile - vznešený, Makaronésie, § SP, §BG, Smar-m, NATm

Doxantha - doxanta, Bignoniaceae, 2 druhy, trop Amerika

- unguiscalis - nehtovitá, pův SAM, Kypr, stáloz. popínavý keř

Draba - osívka, chudina, draba, hladověnka , Brassicaceae, cca 300 druhů, arktic. a mírné pásmo s.polokoule, i JAm, sutě, §D – všechny evrop. druhy kromě muralis a nemorosa

- aizoides - vřdyzelná, Alpy, Karpaty, Pyreneje, Jura, Vogézy, Apeniny, Balkán, ne ČR, §D,
- aizoides ssp. beckeri - vřdyzelená Bekerova, §SK,
- aspera - drsná, Itálie, Francie, Rakousko, Slovinsko, Makedonie, Albánie
- bruniifolia - pův Malá Asie, Kavkaz, ovy Egejské moře, Irák, Írán
- domeri - , §RO,
- fladnizensis - bledožlutá, fladnická, Skandinávie, §SK, §D,
- hispida - Kavkaz, v. Turecko
- incana - sivá, (šedá), Skandinávie, §F, §D,
- insularis (valida) - , §D, §R
- korabensis - Balkán, Bulharsko, Albánie, Kosovo, Makedonie
- lasiocarpa - drsnoplodá, §H
- lasiocarpa ssp. klasterskyi - drsnoplodá Klášterského, Karpaty - Slovenský kras, §SK,
- muralis - zední, Středozeří, Makaronésie, ČR výslunné kamenité stráně, §CZ, §SK, §D,
- nemorosa - hajní, (Wolly Draba), Skalisté hory, Skandinávie, ČR, suchá rumiště, §D, okr Čína
- pacheri - štajerská, §SK,
- siettiana - , §D, NAT,
- siliquosa - kavkazská, Kavkaz, §SK,
- tomentosa - plstnatá, Alpy, Apeniny, Karpaty, Pirin, Rila, ne ČR, §SK, §D,
- verna - jarní, turanský florelement, Kaspické, Aralské m.
- vicentina - , §D, NAT,

Dracaena (Cordylina, Draco, Pleomele) - dračinec, dracéna, dračí strom, Asparagaceae, Dracaenaceae, Agavaceae, 80 druhů, trop. Afrika, Kanár. ovy, ostrov Porto Santo (Svatý přístav) u Madeiry, JAm, stáloz. dřeviny, okr. **světově silně ohrožené**

- cinnabari - , Sokotra
- draco - obrovský, (obecný, dračí, obrovitý, dračí strom Dragon Tree, Dragon's Blood Tree), stáloz. polosukul 5-20 m, pův. Maskarény: Kanárské ostrovy (Tenerife, památný strom Drago Milenario u Icod de los Vinos, stáří 800 let, výška 22 m, šířka koruny 10 m, průměr kmene u země 10 m), Madeira, Kapverdské

ostrovy, Azory, Kapverdy, z. Maroko, polosuchá buš, skaln. svahy, § SP, §BG, ohrožený druh, Červený seznam, ČR sbírk, stačí ji 10⁰ C, okr Čína

- draco ssp. Caboverdeana - obrovský C. end Kanár. ovy

- reflexa - prohnutý, (Paleomele), pův. Madagaskar, Mauricius, Seychelly, Komorské ovy, Maskarény, stáloz. polodřevina, okr subtr a tropy, Středozeří

- tamaranae - Makaronésie, § SP, §BG,

Dracocephalum - včelník, drakocefalum, Lamiaceae, Středozeří, Eurasie, s. Afrika, USA, stáloz. byliny až polokeře, suché slunné lok., okr, §CH – všechny druhy

- austriacum – rakouský, cirkumboreální, stf a j. Evropa – v. Pyreneje, Francie, Itálie, Rakousko, Švýcarsko, ČR, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Ukrajina, Předkavkazí, slunné stráně, ČR C1, lokální end, České středohoří ČR asi již vyhynul, - bezzásahovým zarůstáním bezlesí §CZ(C1), §SK, §CH, §F, §BG, § SP, §RO, §H, §UA, §CZ, Bern, Smar, NAT,

- ruyschiana - skalní, Albánie, §H

Dracunculus (Helicodiceros) - drakovec, drakunkulus, dračí lilie, Araceae, 3 druhy, Středozeří, Madeira, Kanár. ovy, hlízn. trvalky, okr

- canariensis - kanárský, Makaronésie

- muscivorum - houbovitý, rostlina, Sardinie, Korsika, Baleáry

- vulgaris - obecný, bylina, v. a stf. Středozeří, od Řecka do Jordánska, Korsika, Sardinie, Kréta, Turecko, křoviny

Drimia - drimia, Asparagaceae, Hyacinthaceae

- urginooides - end Madagaskar

Drosanthemum - drosantemum, Douvygie, Aizoaceae, Mesembryanthemaceae,

- floribundum - velkokvětá, (Rosea Ice Plant), intr Madeira

Drosera - rosnatka, drosera, Sundew, Doublom, Droseraceae, 100 druhů, v j. Africe 18 druhů, hmyzožr., velká ekolog. amplitda, hlavně Austrálie, Eurasie, Afrika, okr, §D – všechny domácí druhy, §CH – všechny druhy, §Pl – všechny druhy, ČR

- anglica (longifolia) – anglická, stf. a s. Evropa, Skandinávie, Alpy, Pyreneje, Karpaty, SRN, Japonsko, SAM, cirkumboreální, ČR C1 rašeliniště, na Šumavě ohrožena vysycháním rašelinišť, Správa NPŠ má zajišťovat monitoring a management dle Plánu péče), §CZ(C1), §SK, §D, §CH, §Pl, §F, §UA, NAT, okr

- intermedia - prostřední, §F, §UA

- rotundifolia - okrouhlostá, §F, §SRB, §H

Drosophyllum - rosnolist, drosofylum, Droseraceae

- lusitanicum - lusitánský, Středozeří, Portugalsko, Španělsko, s. Maroko, pobřeží, písč světlých borů, pískovc. skaliska, chudé machie, masožravá, Červený seznam,

Dryas - dryádka, dryas, (Dryad), Rosaceae, 20 druhů, arktické, subarktické a vysokohorské oblasti s. polokoule, stáloz. polokeř, chladné a horské polohy, glac. relik, okr

- octopetala - horská, (osmiplátečná, White Mountain Avens), cirkumpol, subarktické a vysokohorské oblasti s. polokoule, SAM, Aljaška až Colorado, Skandinávie, Island, Alpy, Karpaty, Apeniny, Balkán, BG, ne ČR, §SK, stáloz. plazivý keřík, okr. ČR, T, S, Čína

Dryopteris – kaprad', dryopteris, kapradina, Dryopteridaceae,

- aemula - atlantická, Makarfonésie, laurisilvia, §F

- affinis - rezavá, §H

- aitoniana - , end Madeira

- carthusiana - , §H

- corleyi - , §BG, § SP

- cristata - , §F, §H

- dilatata - širolistá, z. Středozeří, §SRB, §H

- expansa - rozrůstavá, §H

- filix-mas - samec, Eurasie, SAM, Itálie, H, ČR

- maderense - madeirská, end Madeira

- oligodontga - Makaronésie

- pallida - lesklá, Sardinie, §F

- tyrrhena - tyrrhenská, §F

Drypis - drypis, rhanec, Cyriophyllaceae

- spinosa - ostnitá, (trnitá), v. Středozeří - Itálie, Dalmácie, Řecko, Albánie, pobř. skaliska, horské svahy do 2500 m

Ducrosia - dukrosia, Apiaceae

- anethifolia - Sýrie, Irák, Arábie (Kuvajt, SAE, Ómán), Blízký východ, Irán, Pákistán, Afghánistán

Duchesnea - jahodka, duchesnea, Rosaceae, 6 druhů, jv. Asie, stáloz. trvalky, okr

- indica - indická, Makaronésie

Duranta - duranta, Verbenaceae, 30 druhů, tropy a subtr Ameriky, stáloz. dřeviny, okr

- plumieri (repens) - Plumeriova, (Skyflower, Golden Dewdrop, Forget-Me-Not Tree, Pidgeonberry), pův. trop. a subtr. Amerika, Mexiko, trnitý keř. stromek, okr, jed peckovičky (hubení mravenců a komárů, intr Středozeří, oblíbená rostlina Angličanek

Duschekia - olšička, duschekia, křestice, Betulaceae, 8 druhů v. Asie, SAm a Evropa

- alnobetula - zelená, stf. Evropa, Balkán, Korsika

- fruticosa - křovitá, sv. Rusko, Sibiř, s. Čína, sv. Mongolsko

Ebenus - růžojetel, solničník, ebenus, ciličník, Fabaceae, 20 druhů, vývoj. centrum Anatólie, Turecko, Blízký východ, i Řecko, ale ebenové dřevo z Diospyros

- cretica - krétský, end Kréta., keř, útesy a kamen svahy

- stellata - hvězdnatý, makránský element, Irán, Pákistán, Afghánistán, i Omán, keřík 30-40 cm

Ecballium - tykvice, ekballium, Cucurbitaceae, 1 druh, suché degrad. půdy, Středozeří až j. Rusko, okr

- elaterium - stříkavá, (Squirting Cucumber), pův. celé Středozeří a z. Asie, Španělsko, Baleáry, Řecko, Kréta, Malta, j. Evropa, Černomoří, Makaronésie - Kanárské ovy, kamen svahy, úhory, cesty, ČR ojed pěst, popálí kůži

Edraianthus - modroušek, edraiantus, Campanulaceae, 24 druhů, vývoj. centrum Dinárské hory, Středozeří až Kavkaz, stáloz. trvalky, okr

- dinaricus - dynárský, Chorvatsko

- glisicii - end Černá Hora (NP Durmitor)

- graminifolius (kitaibelii) - trávolistý, Balkán, Karpaty, Rumunsko, Slovinsko, Itálie, cirkumboreální,

- jugoslavicus - jugoslávský, Balkán, Srbsko, B+H, Černá Hora, Kosovo, Albánie, Makedonie, Bulharsko

- montenegrinus - černohorský, end Balkán, Černá Hora, B+H, Albánie, Kosovo

- owerinianus - Oweriánův, §RUS

- pumilio - Chorvatsko

- serpallifolius - Balkán, Illyrsko, Chorvatsko (Biokovo), B+H, Černá Hora, Albánie, hory, Ca

- sutjeskae - end B+H (NP Sutjeska)

- tarae - end Černá Hora (NP Durmitor). bílé kv

- tenuifolius - tenkolistý, ilyrsko-balánský druh, okr

Echinaria - echinaria, Poaceae, 1 druh

- capitata - v Středozeří, Pyrenej. poloostrov až Bulharsko, Maroko až Libye, Turecko až Kazachstán, Krym

Echinocactus - ježulka, echinokaktus, Cactaceae, 15 druhů, kulovité kaktusy, husté chmýří či vlna na vrcholku, pouště USA (mezi Kalifornií a Texasem), Mexiko, okr

- grusonii - Gruzonova, (ježunka, „gruzoňák“, „tchýnina stolička“, Golden Barrel Cactus, Mother in Law's Seat), pův. Mexiko, San Luis, Potosí až Hidalgo

Echinocystis - štětinec, echynocystis, echinocystis, Cucurbitaceae, go, kulovitý kaktus, okr tropy a subtr

- lobata - laločnatý, pův SAm, sec Středozeří, stf a jv Evropa, H, ČR okr, inv., jednoletý

Echinochloa - ježatka, echinochloa, Poaceae, 20 druhů, tropy a subtr, rumišťe, pole, ČR zavř.

- colona - Egypt, tropy a subtr

- crus-galli - kuřít noha, pův. nejasný, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Eurasie, rýžová pole, ČR nepůvodní

Echinophora - ježkovice, stračít noha, echinofora, Cactaceae

- spinosa - obecná, trnitá, z. centrální a v. Středozeří, mořské pobřeží, písč pláže

- tenuifolia ssp. sibthropiana - úzkolistá, Kypr

Echinops - bělotrn, echinops, Asteraceae, 120 druhů, Středozeří, j. Evropa, stf. Asie, trnité byliny, suché lokality, okr

- adenocaulis - , Palestina, Izrael

- angustifolium - úzkolistý, Kypr

- arenarium - písečný, Kypr

- bannaticus - banátský, Středozezí, Balkán, Krym
- exaltatus - vyvýšený, pův. jv. Evropa, xerothermní, okr
- giganteus - velký, „bodlák“, Etiopie
- italicum - italský, Kypr
- microcephalus - Balkán a Malá Asie - Bulharsko, Rumunsko, Turecko, Řecko, Severní Makedonie, Srbsko,
- plantagineum - jitrocelový, Kypr
- polyceras - rozkladitý, Írán, Středozezí, Izrael - Nagev. poušť
- ritro - modrý (Globe Thistle), pův jv. Evropa, Středozezí, Maroko, od Pyrenej. poloostrova do Palestiny, stř. Asie, garrigue, suché lokality, okr a včelařsky, ČR
- ruthenicus - , §H
- sphaerocephalus - kulatohlavý, pův. j. Evropa, v. Středozezí, ČR okr, inv, jednoletý, H, od Španělsko po Turecko, až Sibiř, okr a zplaněle, pastvíska, ČR nepůvodní
- spinosissimus - trnitý, v. Středozezí, Kréta, Kypr, Sicílie
- strigosus - štětinatý, Středozezí, mediterán
- viscosus - lepkavý, (Globe Thistle), Palestina, Izrael, bible
- Echinopsis - echinopsis, ježovník**, Cactaceae, celá JAm, stromovitý kaktus, hojně okr. pěstován v Číně
- adenocaulis - , Palestina, Izrael
- angustifolium - úzkolistý, Kypr
- arenarium - písečný, Kypr
- bannaticus - banátský, Středozezí, Balkán, Krym
- exaltatus - vyvýšený, pův. jv. Evropa, xerothermní, okr
- giganteus - velký, „bodlák“, Etiopie
- italicum - italský, Kypr
- longisetus - stř. Afrika
- plantagineum - jitrocelový, Kypr
- polyceras - rozkladitý, Středozezí
- ritro - modrý (Globe Thistle), pův jv. Evropa, Středozezí, Maroko, od Pyrenej. poloostrova do Palestiny, stř. Asie, garrigue, suché lokality, okr a včelařsky, ČR
- ruthenicus - , §U
- sphaerocephalus - kulatohlavý, pův. j. Evropa, v. Středozezí, od Španělsko po Turecko, až Sibiř, okr a zplaněle, pastvíska, ČR nepůvodní
- spinosissimus - trnitý, Kréta, Kypr, Sicílie, stř. Afrika , pouštní okraj Sahara, Arábie, Jemen
- strigosus - štětinatý, mediterán
- viscosus - lepkavý, (Globe Thistle), Palestina, Izrael, bible
- Echinopartum - echinopartum**, Fabaceae
- horridum – hrůzné, Pyreneje, §F, trnitý keř
- Echiochillum - echiochillum**, Boraginaceae
- fruticosum - keřovitý, Palestina, Izrael
- Echium - hadinec, echium** , Boraginaceae, 40 druhů, Středozezí, z. Evropa, Madeira, end Kanár. ovy, byliny a keře, drsné listy, stepi, okr
- acanthocarpum - end Kanárské ovy (La Gomera),
- aculeatum - trnitý, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
- albicans - bělostný, end hor Španělska, Ca
- angustifolium - úzkolistý, v. Středozezí, Řecko, Kréta, Turecko, Španělsko, Egypt, Palestina, Izrael, Syrie, Libanon, Turecko, u cest, rumišťe
- asperrium - veledrsný, z. Středozezí, Itálie, suché lokality, u cest
- auberianum - end Kanárské ovy - Tenerife, suché skály
- candicans - bělavý, (Pride of Madeira, Madeira Viper's Brgloss), Makaronésie - pův. Madeira end, skaln hory, sušší subtr, okr, Smar-m, NATm
- callithyrsum - end. Kanár. ovy - Gran Canaria
- decaisnei - Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
- diffusum - rozprostřený, Kréta, Řecko, Palestina
- gentianoides - hořcovitý, Kanárské ovy, § SP, §BG, Bern, Smar-m, NATm

- giganteum - největší, Kanárské ovy, Madeira, Červený seznam, úhory, vhodná do motýlích zahrad vedle dalších hadinců
 - handiense - Kanár. ovy - Fuerteventura, § SP, §BG, keřik
 - hierrense -
 - italicum - italský (Pale Bugloss), Středozeří (kromě Magrebu), Sardinie, Kréta, Malta, až Podunají, §SK, jz. Asie, úhory
 - judeum - judský, Palestina, Izrael, Judská poušť
 - leucophaeum - bělohnědý, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
 - lycopsis - karbincovitý, Řecko
 - maculatum - červený, slunné stepní svahy, pův. v. Evropa – Rusko, Ukrajina, pak na jih Makedonie, BG, Turecko, Írán a Turkmenistán a stř. Evropa – Rakousko, Slovensko, ČR, **NAT** (ČR – jen jz. Morava, §H, likvidován bezzásahovou sukcesí)
 - maderensis - madeirský, Madeira, skaln hory
 - nervosum - žilnatý, (Splendid Viper's Bugloss), Makaronésie - end Madeira, pobřeží
 - onosmifolium - jehlicolistý, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
 - parviflorum - mnohokvětý, (Small-flowered Bugloss), Malta
 - pininana - borovicovitý, end Kanárské ovy, Madeira, vavřínové lesy, okr různě, příp. zplaňuje, Červený seznam, §BG, § SP
 - plantagineum - jitrocelovitý, (Plantain Bugloss, Purple Viper's Bugloss), celé Středozeří, Kréta, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy, Madeira, úhory, písčiny, kořeny – červené barvivo
 - russicum - červený, (nachový), jv. a stř. Evropa, Srbsko, H, §RO, **§CZ**, §SK, §PI
 - simplex - jednoduchý, Makaronésie - Kanárské ovy - end Tenerife
 - stenosiphon - Makaronésie - Kapverdy
 - strictum - tuhý, (pevný), Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
 - triste - smutný, (tristní), Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
 - virescens - nejzelenější, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
 - vulcanorum - sopečný, Makaronésie - Kapverdy
 - vulgare - obecný, (Blue Devil), pův. Středozeří a pontická oblast, H, Sardinie, Sicílie, sec téměř celá Evropa, ČR nepůvodní archeofyt, slunné stráně, ostatní svět
 - wildpretii - Wildpretův, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife), Červený seznam
- Eichhornia / Pontederia - tokozelka, eichornya, vodní hyacint**, Pontederiaceae, pův. 7 druhů, tropy a subtr Ameriky, oddenk. vodní, vytrv., **inv.**, celý svět, okr
- crassipes - nadmutá, (zduřená, dužnatová, dužnatonohá, tlustostopkatá, „vodní hyacint“, Water Hyacinth), pův. tropická JAM - Amazonie, z. Brazílie, Brazílie - vysočina, Argentina, Guyana, Venezuela, Kostarica, býv. Arizona, dnes zavlečen do ostatních tropů a subtr, vodní plochy, , intr. inv, zarůstání trop. a subtrop. vodních ploch (Viktoriino jezero), stř. Afrika, jv. Asie pomalu tekoucí a stojaté vody, prohráté močály do 2000 m, krmivo pro prasata - pícnina, čistí vody, likvidace nosatci z Ameriky používáno v Africe, okr, ČR skleníků, Čína, **dle IUCN je mezi 36 nejvíce inv druhů světa**
- Elaeodendron (Cassine) - eleodendron, tukostrom**, Celastraceae, stromy, 25 druhů, Afrika, Indie, stř. Amerika, býv. Arizona
- persicum - perské, (africká oliva), listy na jakýsi druh čaje v Barmě na nakládání čaj
- Elatine - úpor, elatyne**, Elatinaceae
- alsinastrum - , Středozeří, §H
 - bronchonii - Bronchonova, §F
 - hexandra - šesterečný, §H
 - hungarica - maďarský, §H
 - hydropiper - pepřný, Středozeří, §H
 - macropoda - velkoplodý, Kypr
 - triandra - trojmužný, trojitý, Středozeří, §H
- Eleagnus - hlošina, eleagnus**, Eleagnaceae
- angustifolia - úzkolistá, pův. stepi z. a stř. a v. Asie, intr, pěst. Středozeří, BG, H, Kypr, Albánie, ČR, **inv**
- Eleocharis (Heleocharis) - bahnička, eleocharis**, palach, Cyperaceae, 150 druhů, oddenk. bažinné rostliny, břehy vod, většina světa, okr, až 80 cm, na pletení košíků aj.
- acicularis - jehlovitá, Středozeří
 - carniolica - kraňská, Středozeří, §RO, §H

- geniculata - pantrop, Starý i Nový svět
- ovata - vejčitá, Středozeří , §H
- palustris - mokřadní, celé Středozeří, Egypt, Turecko, Irák, Írán, Afghánistán, Pákistán, H , Makaronésie, (ČR)
- quinqueflora - pětikvětá, §H
- uniglumis - jednolpevá, Středozeří , §H
- Eleusine - kalužnice , eleusine**, korakan, Poaceae, Dálný východ – Indie, Japonsko, zavř. Evropa
- indica - indická, Středozeří, Makaronésie
- Elisanthe (Silene) - elisante**, Caryophyllaceae
- zawadskii - Zawadského, , §UA
- Elodea - vodní mor, elodea**, Hydrocharitaceae
- canadensis - kanadský, Středozeří, H, inv
- Elymus (Agropyron, Lyemus, Roegneria) - pýrovník, elymus, ječmenice**, vlasatec , Poaceae, 150 druhů, vytrv. , temperát. obl., s. i j. polokoule, okr
- arenarius - písečná, xerothermní tráva písč dun Evropy, BG, okr
- caninus - psí, Středozeří
- elongatus - vyvýšený, §H
- farctus (Agropyron junceum, Lyemus) - dunový, celý mediterán, Středozeří, Černomoří, xerothermní halofyt, pobřežní písčiny
- farctus ssp. bessarabicus - §RO
- glaucus - Bulharsko
- secalinus (glaucus) – sivý, pův. Turkeřtán, okr
- Elytrigia - pýr, elytrigia**, Poaceae
- cretacea - kréřský, , §UA
- intermedia - prostřední, v. Středozeří, Írán
- repens - plazivý, Středozeří, Makaronésie, Írán, Eurasie, ČR
- stipifolia - kavylolistý, , §UA
- Emex - emex** , Polygonaceae
- spinosa - trnitý, Středozeří, Kypr, Egypt, Sinaj, Arabie, Indie, pole, pouřtě
- Emilia (Erigeron) milostna, emilia**, Asterceae, 115 druhů, tropy Afriky, Indie a Polynésie, Amerika, růžicov. jednoleté rostliny, degrad. a horské půdy, okr
- coccinea - Makaronésie
- sagittata - střelovitá, (Tassel Flower), okr, Čína
- Eminium - eminyum**, áronec, Araceae, 8 druhů, Turecko, stř. Asie, pouřt' Karakum, hory Turkmenistánu, polopouřtě, střední Asie, Pamir, Altaj, Tan-řan, hory Afghánistánu, okr.
- albertii - Afghánistán, Turkmenistán, Uzbekistán, pouřtě a polopouřtě
- heterophyllum - různolisté,
- intortum -
- koenenianum -
- lehmanii -
- rauwolfii -
- regelii -
- spiculatum - , pův. Blízký východ, v. Středozeří, Turecko, Blízký východ, Írán, stř. Asie
- Empetrum – řicha, empetrum**, (Crowberry), Ericaceae, Empetraceae, 15 druhů, mírné až subarktic. pásmo s. polokoule a JAm, stálozel., dřevinaté, rařeliniřtě, vrchoviřtě, cirkumpolární, Eurasie, Skandinávie, Škotsko, Island, Alpy, Sibiř, SAm, ČR – řumava, okr Evropa
- nigrum – obecná, (černá), cirkumboreální, cirkumpolární, hory j. , z, stř. a s. Evropa, Pyreneje, Itálie, Bulharsko, s. Asie, Rusko, Ural, Sibiř, SAm, **ČR(4a)**, rařeliniřtě, Kruřné Hory, Krkonoře, na řumavě likvidována bezzásahovým sukz zarůřtáním a vysychajících rařeliniřt' , **řCZ(C2)**, okr Evropa
- Enarthrocarpus - enartrokarpus**, Asteraceae
- arcuatus - , Palestina, Izrael
- Encephalartos - píchloř, encefalartos**, chlebová palma, Cycydaceae
- altenstenii - intr Itálie
- Endymion - endymion**, „řpanělská ladoňka“, Hyacynthaceae
- non-scriptus - nepopsaný, Řecko

Ephedra - chvojník, efedra, Ephedraceae, Gnetaceae, 67 druhů, aridní oblasti j. a stř. Evropy, Středozeří, Ukrajina, s. Afriky, Přední a Střední Asie a Ameriky, Sibiř, Himálaj, stř., v. a jv. Asie, Čína, Mongolsko, s Afrika, Amerika, stáloz, suché skaln. lokality, písčité pouště, keře a liány, okr

- *alata* - křídlatý, Palestina, Izrael
- *distachya* - dvouklasý, Středozeří, j. Evropa, Španělsko, Portugalsko, Francie, BG, H, Malá Asie, Pannonie, Írán, §H, §SR, ČR okr sbírk, dvoudomý, droga - doping, alkaloid efedrin, i jako afrodiziakum
- *foeminea* - v. Středozeří, Chorvatsko, Černá Hora, Albánie, Makedonie, Řecko, Bulharsko, Turecko, Sýrie, Libanon, Sýrie, Izrael Sinai, Saudská Arábie, Jemen, Eritrea, Etiopie, Somálsko, Makaronésie
- *fragilis* - křehký, Středozeří, j. Portugalsko, Španělsko, Baleáry, Itálie, Sicílie, Jugoslávie, Kypr, Malta, Maroko až Libye, Madeira, Kanár. ovy, skaln pobřeží moře i řek, hustý vystoupavý keř
- *fragilis*, ssp. *campylopoda* - křehký šplhavý, Středozeří, celý mediterán, štěrbiny skal a zdí
- *major* - větší, celé Středozeří, Mallorca, Sardinie, Sicílie, Španělsko, Ischia, Francie, Jugoslávie, Řecko, Kypr, Balkán, Kanárské ovy, Maroko, kamen a keřovitá pobřeží
- *millery* - end Omán a Jemen
- *nebrodensis* - nebrodenský, end Sardinie
- *pachyclada* - africko-asijské pouště, Egypt - Sinai, Saúdská Arábie, Jemen, Omán, Írán, Pákistán, ssp. *sinaica* - Sinaj, Arábie
- *procera* - urostlý, BG
- *strobilacea* - , Írán
- *utile* - užitečná (mahagon sip), pův. Afrika, strom, tvrdé trop. dřevo

Epilobium (Chamaenerion) - vrbvka, epilobium, vrbka, vrbice, Onagraceae, cca 200 druhů, obě polokoule, Eurasie, Amerika, Austrálie, NZ, degrad. půdy, mírné pásmo, okr

- *angustifolium* - úzkolistá, (Willow Herb), Středozeří, Makaronésie, Kypr, Írán, ČR
- *ciliatum* - ochmýřená, (srstnatá), pův. SAM., ČR
- *colchicum* - kolchidský, Kavkaz, Turecko, Írán
- *dodoniae* - rozmarýnolistá, pův. hory Evropy, Středozeří, ČR nepůvodní
- *duriaei* - jz Evropa, Pyreneje, Alpy, Jura, horské nivy
- *fleischeri* - Alpy, Jura, Švýcarsko, Německo, Rakousko, Solnohradsko
- *hirsutum* - chlupatá, srstnatá, (Hairy Willowweed), Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Kypr, Egypt, Írán, stř. Evropa, ČR, intr SAM
- *lanceolata (anceolatum)* - kopinatá, z a jz Evropa, Portugalsko, Španělsko, Německo, ČR, Středozeří Korsika, Sardinie, Kréta, Kypr, Kram, Kavkaz, Turecko, s. Afrika
- *montanum* - horská, Středozeří, Írán
- *obscurum* - tmavá, Středozeří, Makaronésie
- *parviflorum* - malokvětá, v. Středozeří, Kypr, ČR
- *palustre* - bahenní, Středozeří, Makaronésie
- *parviflorum* - malokvětá, Středozeří, Makaronésie
- *tetragonum* - čtyřhranná, Kypr, ČR

Epimedium - škornice, epimedium, Berberidaceae, 60 druhů, Středozeří, mírné pásmo Eurasie (v Asie - Čína, Japonsko), trvalky, okr

- *alpinum* - alpská, j. Alpy a Balkán, okr. intr. ČR
- *perralderianum* - s. Afrika: Alžírsko (hory Babor Massif), Kabylie, Červený seznam
- *pinnatum* - zpeřená, Středozeří
- *pubigerum* - , Středozeří

Epipactis - kruštík, epipaktys, řezulka, Orchidaceae, 48 druhů, mírné pásmo s. polokoule, Eurasie, Sibiř, Čína, Japonsko, Pákistán, Afghánistán, Afrika, Arábie, Amerika, terestr., okr, §Pl - všechny druhy

- *albensis* - bělostný, §H
- *atrorubens* - tmavočervený, Evropa, Středozeří, Julské Alpy, Malá Asie, Kavkaz, §SRB, §H, §UA, §CZ
- *bugacensis* - bugacenský, §H
- *condensato* - slzivý, Kypr
- *gracilis* - něžný, §H
- *grueteri* - Greuterův, j. Evropa - Itálie, Řecko, stř. Evropa, Rakousko, §CZ
- *helleborine* ssp. *helleborine* - širolistý pravý, Evropa, Maďarsko, Středozeří, Sardinie, Kréta, Kypr, Malá a stř. Asie, §CZ, světlé lesy, §H, §UA

- microphylla - drobnolistý, Středozeří - Pyreneje, Apeniny, Řecko, Sardinie, Kypr, stř. Evropa, §CZ, Malá Asie, Krym, Kavkaz, §H, §UA
- moulleri (muelleri) - růžkatý, stř. a j. Evropa - Francie, Apeniny, Istrie, §H, §CZ
- nordeniorum - severský, §H
- palustris - bahenní, Evropa, Středozeří, Sardinie, s. Afrika, Malá Asie, §SRB, §H, §UA, §CZ
- placentina - piacenzský, j. Evropa, Itálie, Francie, §H, §SR
- pontica - pontický, Černomoří - Turecko, Jugoslávie, stř. Evropa, §H, §CZ
- purpurata - modrofialový, stř. a v. Evropa, Portugalsko, Francie, Balkán, §H, §UA, §CZ
- tallosii - , §H
- tremolsii - Sardinie
- troodii - trodský, Kypr
- veratrifolia - trojlistý, (kýchavolistý), v. Středozeří, Turecko, Kypr, Sinaj, Arábie, Somálsko, Etiopie, Indie, Čína, uvolňuje molekuly pinenu, myrcenu a felandrenu, které používají i mšice (Megoura viciae) k varování před dravým hmyzem. přičemž pach vystrašených mšic láká pestřenku pruhovanou (Episyrphus balteatus), jež mšicemi krmí své larvy, květ kruštíku přitom páchne jakoby byl plný těchto škůdců
- Epipogium - sklenobýl, epipogium**, Orchidaceae
- aphyllum - bezlistý, parazit., Evropa, s. Středozeří, Julské Alpy, §F, §H, §UA, §CZ
- Equisetum - přeslička, ekvisetum**, Equisetaceae, velké množství druhů, hlavně s. polokoule – Eurasie, stř. a SAm, ale i Afrika a JAm, zplanělá NZ, synantropní, terestr.,
- arvense - rolní, v. Středozeří, H, Makaronésie, Kypr, Írán, ČR
- fluviatile - poříční, (vodní), Středozeří, §SRB
- hyemale - , §H
- palustre - bahenní, Středozeří, H, ČR
- pratense - luční, Středozeří
- ramosissimum - větvnatá, v. Středozeří, Makaronésie, Írán
- sylvaticum - lesní, H, ČR
- telmateia - největší, Středozeří, Makaronésie
- variegatum - , §H
- x moorei - H
- Eragrostis (Cynodon) - milička, eragrostys**, Poaceae, cca 300 druhů, mírné i trop. oblasti, Eurasie, Afrika, okr i pěst pícnina a obilnina
- albensis - polabská, pův. asi v. Asie, zavl stř. Evropa (SRN, ČR, Rakousko, Polsko, Slovensko) zejména u komunikačních tras, jednoletá
- ciliaca - cilicijská, pův. Malá Asie, ČR okr
- hyemalis - zimní, Středozeří, §SRB, §H
- minor (pooides) - menší, (lipnicovitá), pův. Středozeří vč. s. a sz. Afriky, Makaronésie - Kapverdy, Arábie, střední Asie, Malajsie - pícnina, sec téměř celý svět, Amerika, Austrálie, ČR nepůvodní
- tef - habešská, pův Eritrea a Etiopie, tam nejvíce pěst. obilnina, i Indie, Austrálie, USA, sec i ČR, jednoletá až 90 cm, jemná sláma
- Eremobium - eremobium**, Brasicaceae,
- aegyptiacum - egyptské, Egypt, Sahara, Palestina, Arábie, Írán, Írán, Pákistán
- Eremogone - eremogone, stepnatka**, Caryophyllaceae,
- cephalodes - , §UA
- micradenia - , poduškovitá trvalka, §SK
- Eremostachys - eremostachys**, Asteraceae
- laciniata - dřívpatá, Palestina, Izrael
- Eremurus - liliochvostec, eremurus**, kleopatřina jehla, Liliaceae, Asclepiadaceae, Xanthorhoeaceae, Asphodelaceae, 60 druhů, hlíz. trvalky, stepi až polopouště, Středozeří, Kaspicko, Altaj, Himálaj, v.a stř. Asie, okr
- spectabilis - nádherný, Turecko, Libanon, Blízký východ, Írán, Írán, §UA, Červený seznam, hlízn kořeny, okr
- tauricus – taurský, §UA
- thiodanthus - , §UA

Erica - vřesovec, erika, bano, Heath, Heide, Ericaceae, 860 druhů, hlavně j. Afrika 670 end druhů, a temperátní s. Afrika, j. a z. Evropa, Středozeří asi 20 druhů, suché mírné oblasti Eurasie, převážně horské lesy, okr

- arborea - stromovitý, (křovitý, Tree Heath), celý mediterán, pův. Středozeří, Makaronésie, j. Evropa, Španělsko, Baleáry, Itálie, Ischia, Jugoslávie, Albánie, Turecko, Tunisko, sv. Afrika, Alžírsko, Jemen, Kanárské ovy (Tenerife), Madeira - náhorní planiny, stález. lesy, laurisilvia, makchie, mediteránní keřová společenstva, keř až stromek, medonosný, okr, ČR
- australis - jižní, Španělsko, Portugalsko, Maroko, Mallorka
- azorica - azorský, end Azory
- carnea - pleťový, stř. a j. Evropa, Středozeří
- ciliaris - brvitý, j. a z. Evropa, s. Afrika
- cinerea - pleťový, (popelavý), z. Evropa, s. a z. Středozeří, od Španělska po Itálii, suchá vřesoviště, garrigue, sz. Evropa, §CZ
- erigena - , §F
- lusitanica - portugalský, Iberský poloostrov, inv, §F
- maderensis - madeirský, Makaronésie - end Madeira
- manipulgiflora - dýkovitý, Kypr
- manipulgiflora - v Středozeří - Itálie, Řecko, Turecko, Sýrie, Libanon
- multiflora - mnohokvětý, (Mediterranean Heath), z. a stř. Středozeří, Itálie, Jugoslávie, Balkán, Albánie, Malta, Libye, skály, Ca
- scoparia ssp. scoparia, – metlatý, (Madeira Green - Flowerea Heather), z. Středozeří, Kanárské ovy, Španělsko, Baleáry, Itálie, makchie,
- scoparia ssp. azorica - metlatý azorský, laurisilvia, Makaronésie, Smar-m, NATm
- s. var. madericola - , vavřín. lesy Madeira, Makaronésie
- sicula - sicilský, v. Středozeří, Sicílie, Malta, Kypr, Turecko, Libanon, Libye (Kyrenaika), skalní štěrby
- sicula ssp. libanotica, sicilský l., Středozeří
- terminalis - vrcholový, z. Středozeří, Sardinie
- tetralix – čtyřřadý, (čtyřbočný, ladní), z. a s. Evropa, Středozeří, okr, ČR
- umbellata - okolikatý, Španělsko, Portugalsko, Maroko
- vagans - tékavý, z. Evropa

Erigeron - turan, erigeron, Asteraceae, 200 druhů, cirkumpol, hlavně SAm, suché a horské lokality, okr

- acris - ostrý, Středozeří, Madeira, ČR
- alpinus - alpský,
- annuus - roční, Středozeří
- aureus -
- caespitosus -
- caucasicus - kavkazský, Kavkaz, Gruzie, Arménie, Ázerbájdžán, Turecko, Írán
- compositus -
- frigidus - chladnomilný, § SP, §BG,
- glabellus -
- glabratus -
- glaucus -
- hungaricus – maďarský, end Karpat, Maďarsko, §SK,
- humilis -
- karvinskianus - Karvinského, (Latin American Fleabane, Mexican Daisy), Středozeří, Makaronésie - Madeira
- longipes -
- muralis - pozdní, Středozeří
- myosotis -
- podolicus - podolský,
- pumilus -
- speciosus - ozdobný,
- uniflorus - jednoúborný

Erinacea - jehlovce, erinacea, (jarník), Asteraceae

- anthyllis - úročnikovitý, (trnitý), Středozeší, hory Španělska - Pyreneje, Francie, Korsika, s. Afrika, opad. trnitý, keříček, §F

Eriobotrya - lokvát, eriobotrya, mišpulovník, mišpulník, bibas, loquat, Malvaceae, Rosaceae, asi 30 druhů, v. Asie – Himálaj až Japonsko, stáloz. dřeviny,

- japonica - japonský ("japonská mišpule", Japanese Plum, Japanese Medlar, Loquat), pův. v. Asie - Čína, Japonsko, ovoc strom, pěst Středozeší, Makaronésie - Madeira, Kapverdy, Itálie, Zakavkazí, při otravě alkoholem, okr.

Eriogonum - eriogonum, Polygonaceae

- latifolium - široliosté, z SAM, Oregon, Kalifornie

Eriophorum - suchopýr, erioforum, Cyperaceae, 150 druhů, Eurasie, SAM, mokřadní, oddenkaté, rychle rostoucí, okr

- angustifolium - úzkolistý, Pyreneje, §H

- gracile – štíhlý, cirkumboreální, Evropa, Karpaty, Skandinávie, Sibiř, SAM. rašeliniště, mokřadní TTP., prameniště, **ČR C1**, velmi vzácně, na Šumavě ohrožen vysoušením a sukcesním zarůstáním, **§CZ(C1)**, **§SK**, §H, §F, §PI, §CH, §IRL,

- latifolium - širolistý, (širokolistý), Středozeší, §H

- vaginatum - pochvatý, §H

Erinus - modroušek, nemléč, erinus, Scrophulariaceae

- alpinus - alpský, Středozeší

- alpinus ssp. hispanicus - alpský španělský, Sardinie

Eritrichium - pomněnečka, eritrychium, kosmenka, Boraginaceae, 30 druhů, nízké koberc. trvalky, hory a skály, Evropa, Himálaj, SAM, okr

- nanum – zakrslá, nízká, (malá), cirkumboreální, Alpy, Karpaty, Ca, §CH,

Erodium - pumpava, erodyum, trýzel, Heron's Bill, Geraniaceae, 150 druhů, po celém světě, Evropa, s. Afrika, stř. Asie, Amerika, větš. suchomilné, byliny až polokeře, skály (Ca), okr

- absinthoides - Turecko, Arménie, Balkán, Kavkaz, ssp.armenium,

- astragaloides - kozincovitá, § SP, §BG,

- beketowii - Beketova, , §UA

- botris - zobanitá, Kypr, ČR ojed. zavlečen

- cedrorum - Turecko - Taurus,

- ciconium - čapí, (čápozobá), Středozeší, Makaronésie, Kypr, Sinaj, Arábie

- cicutarium - obecná (rozpuková), Středozeší, Makaronésie, Kypr, Írán, Evropa, (ČR), z Asie

- corsicum - korsická, centrální Středozeší, Korsika, Sardinie, Řecko

- crassifolium - tlusticovitá, Kypr, Kréta, s Afrika, Egypt, Sinaj, Palestina, Izrael, Arábie, Írák

- grunium - jeřábí, v. Středozeší, Turecko, Kypr, Egejská oblast, Řecko, Sicílie, Libanon, Izrael. Egypt, suché kamen a písečné plochy

- guttatum - hlavně s. Afrika - Atlas, Maroko až Tunisko, Španělsko

- chamaedryoides - , skály Baleárských ovů

- chrysanthum - hory Řecka

- laciniatum - kopinatá, Kypr

- lucidum - end Pyreneje

- malacoides - slézovitá, (slézová, růžová, Glandular / Soft Storksbill), mediterán, celé Středozeší, Makaronésie, Kypr, Malta, Krym, Sinaj, Arábie, Blízký východ, Írán, úhory, otevřená suchá místa, polopouště a pouště

- manescavii - Maneskavova, §F

- moschatum - pyžmová, (Musk Storksbill), pův. j. Evropa, Středozeší, Kypr, Malta, pole, rumiště, ČR zavlečen

- paularense - § SP, §BG,

- petraeum - skalní, jz. Francie, Španělsko, kamen, Ca plochy

- reicherdii - Reicherdova, Baleáry, Řecko

- rodlei - Rodleova, §F

- rupicola - § SP, §BG,

- touchyanum - , Palestina, Izrael, pouště a polopouště

Erophaca - erofaka, Fabaceae

- baetica - Španělsko, Portugalsko, Maroko, Alžírsko

- baetica ssp. orientalis - Řecko, Turecko, Kypr, Libanon
- Erophila - osívka, erofila** , Brassicaceae, Eurasie, drobné byliny, skalní stepi, rumišťe,
- spathulata - kulatoplodá, Středozeší, Írán, ČR skalní stepi, lokálně
- verna - jarní, Středozeší, celá Evropa, H, Kypr, Írán, ČR, rumišťe, Rusko
- Eruca – roketá, eruka** , Erucaceae, Brassicaceae, 6 druhů, Středozeší vč. sz. Afrika, byliny, okr, pěst
- sativa - setá, (Garden Rocket, Herbs, Gargeer), pův. Středozeší, Ischia, Kréta, zavl ČR, Sinaj, Arábie, s. Afrika, Makaronésie, Egypt, bible, Sinaj, Arábie Blízký východ , salát zelenina, olejnina,
- vesicaria - setá (puchýřkatá) ?, Středozeší, Kypr, rumišťe
- Erucaria - eurukaria**, Brassicaceae
- hispanica - španělská, Španělsko (otázka zda původní), j. Evropa, s. Afrika, Írák, Saúdská Arábie, Kuvajt, Bahrajn, Katar, SAE, Omán, Blízký východ , Írán, Pákistán , Kypr
- Erucastrum - ředkevník, erukastrum**, Brassicaceae, byliny, suché TTP, rumišťe, Eurasie
- gallicum - galský, z. Evropa, domest. stř. Evropa, SRN, ČR rumišťe
- nasturtiifolium - potočnicolistý, Středozeší, jz. Evropa, ČR suché trávníky
- palustre - bahenní, Bern, Smar, NAT,
- Eryngium - máčka, eryngium**, Apiaceae, Daucaceae, cca 250 druhů, téměř po celém světě
- alpinum - alpská, Ca Alpy od Francie po Slovinsko, Rumunsko, Srbsko, §F, Červený seznam, xerothermní, okr, ČR
- amethystinum - sivá, (ametystová), Středozeší, j. Evropa, Itálie, Jugoslávie, suché lokality, okr, ČR
- barrelieri - Barrelierova, §F
- bourgatii - Bourgatova, j. Evropa, Pyreneje, Španělsko, Portugalsko, Maroko, okr, ČR
- campestre - ladní, v. Středozeší, Španělsko, Portugalsko, Baleáry, ČR, suchá lada
- crecicum - krétská, Kréta, Kypr, Libanon, Sýrie, Jordánsko
- dilatatum - rozkladitá, z. Středozeší
- giganteum - obrovská, Kavkaz, Arménie, Turecko
- glomeratum - kulatohlavá, Kypr
- maritimum - přímořská, Španělsko, Řecko, Kréta, Malta, Albánie, Maroko, Černomoří, BG, Azory, halofyt, pobřežní písčiny, přímořská slaniska, xerothermní, okr, ČR
- planum - plocholistá, pův. stř. Evropa,
- spina-alba - bělotrná, §F
- ternatum - , Řecko
- viviparum - živorodá, § SP, §F, §BG,
- Erysimum (Cheiranthus) - trýzel, erysimum**, chejř , Brassicaceae, 90 druhů, Středozeší, Eurasie, s. Afrika, i SAM, byliny i dřevnatějící, suché, slunné (Ca) stráně,, okr
- albescens - Makaronésie, end Kanár. ovy
- arbuscula - dřevitý, end Madeira
- bicolor - dvoubarevný, (Dichromatic Wallflower, Makaronésie - Madeira Mountain Stock), end Makaronésie, Kanárské ovy, Madeira, vavřín. lesy,
- caboverdenianum - end Makaronésie - Kapverdy
- canescens - šedavá, B
- comatum (saxosum) - Rumunsko, JUGO, horské bazif. TTP
- crepidifolium - škardolistý, SRN, ČR, slunné stráně, §SK, §H
- diffusum - rozvětvený, stř., jv. a v. Evropa, Kavkaz, stř. Asie, Sibiř, Mongolsko, Čína
- durum - tvrdý, j. a jv. Evropa, zavl SAM
- etnense - etneský. end Sicílie
- hieraciifolium - jeřábníkolistý, stř., s. a v. Evropa, ČR, BG, Sibiř, stř. Asie, Pákistán, Kašmír, Tibet, Čína, zavl SAM,
- hungaricum - karpatský, Karpaty, v. Alpy, SR
- cheiranthoides - malokvětý, Eurasie, Středozeší, ČR, sec SAM i Ohňová země
- korabense - hory Albánie, Kosovo, Sev. Makedonie
- kotschyanum - end pohoří Taurus v Turecku
- kuemmerlei - Balkán: Srbsko, Kosovo, Albánie, Makedonie
- linariifolium - Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Albánie, Srbsko, Kosovo
- linifolium - lnolistý,
- madarense - madeirský, end Madeira

- majellense - Apeniny, Kalábrie
 - odoratum - vonný, FRancie, Rumunsko, Ukrajina, ČR vzácně, křovinaté stráně, Ca, ohrožení sukce zarůstáním, §H
 - pallidiflorum - bledý, end Předkarpatí, Maďarsko. Slovensko
 - reineri - Biokovo - Chorvatsko, B+H
 - repandum - rozkladitý, (vykrajovaný), archeofyt. pův Černomoří, Středozeří, jv. Evropa, Kypr, teplé oblasti, domest. Stř. Evropa, SRN, ČR, úhory
 - scoparium - metlovitý, end Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
 - wahlenbergii - Wahlenbergův,
 - whitmannii – Whitmannův, end Karpat, SR, §H
- x cheirii (asi corinthum x senoneriú - vonný, dlouhodobě okr celá Evropa, i zplaňuje

Erythea armata - viz *Brahea*

Erythrina - **korálovec**, **erytrina**, zarděnice, korálový strom, Fabaceae, 115 druhů, tropy a subtr celého světa, hlavně Amerika a Afrika, dřevn.trvalky až dřeviny, červ. květy i bez listí, okr, léč

- cafra - kaferský
- crista-galli - nádherný, (zarděnice hřebenovitá, kohoutí hřeben, Cry-Baby, Cock's Comb Coral, Lobster Plant, Cockspur Coral Bean, Cock Coral Tree), pův. trop. JAm, Brazílie, keř. strom 9-20 m, okr, intr Kanárské ostrovy, Madeira
- corrallo dendron - lorálový, okr Palestina, Izrael
- humaena -
- indica - indický, (Indian Coral Tree, Tifer's Claw, Imortelle, Indian Coralbean), pův. trop. v. Afrika, Asie, ovy Tichomoří, ostnitý strom 10-20 m, jed, léč, okr tropy a subtr
- senegalensis -
- speciosa - nádherný, (Batwing Coral Tree), Madeira

Erythronium - **kandík**, **erytronyum**, Liliaceae, 25 druhů, většina SAm i Asie, 1 Evropa, cibulovina, horské TTP, okr

- caucasicum - kavkazský, Kavkaz, Írán - pohoří Elborz
- dens-canis – psí zub, (Dog tooth Violet), cirkumboreální, hlavně Pyrenejský poloostrov, hory j. a stř. Evropa od Španělska, Portugalska, Itálie, Turecka do Ukrajiny, j, Alpy, Slovensko, listnaté lesy, **ČR C1** - Medník (spor zda původní či vysazen např. mnichy ze sázavského kláštera), v někdejší bučině sukcesně likvidován bezzásahovostí, ale i trháním obyvatel, (vysazen zám. park Letohrad), **§CZ(C1)**, §SK, §H, §UA, §CH, okr, Evropa, Čína
- grandiflorum - velkokvětý, SAm - Britská Kolumbie, Alberta, Kalifornie, N.Mexiko
- japonicum – japonský, Japonsko, Korea, Sachalin, Kurily, §R, okr
- montanum - horský, SAm - Britská Kolumbie, Skalisté hory

Escholtzia - **sluncovka**, **escholcia**, **klasnatka**, hůlek, veleň, Lamiaceae, Paoaveraceae, 35 druhů, SAm - USA, Mexiko, stř. a jv. Asie, 1 druh Evropa a 1 Etiopie, byliny a keřiky, otevřené polohy, suché lokality, okr

- caespitosa - trsnatá, okr Čína
- californská - kalifornská, ("kalifornský máček"), pův mediterán Kalifornie, okr, pěst, Řecko, Makaronésie - Madeira, Kanárské ovy, mírně inv, droga, ČR

Esparta - **esparta**, Poaceae,

- , tráva, Maroko

Eucalyptus - **blahovičník**, **eukalyptus**, horečkovník, Myrtaceae, cca 800 druhů, hlavně Austrálie, také Papua - N. Guinea, Filipíny, Malajsie, Indonésie, Melanésie, stáloz. dřeviny, některé druhy mají v zemi zdřevnatělé hlízy (lignotuber), umožňující přežít požárů a such a další regeneraci, suché/aridní oblasti, stáloz. aromat. strom, intr, náhradně vysazovaná ve Středozeří, inv, nejvíce pěstovaný strom jako náhradní po vytěžených původních stromech, zásadně přispívá k aridizaci – vysušování území: JAm, Afrika, Indie, Střední východ, ale i Evropa, okr, pěst i pro dřevo, parfémy, třísloviny, i léč

- amygdalinus - mandloňový, intr Středozeří
- camaldulensis - pobřežní, intr mediterán, Středozeří, od Portugalska po Turecko, Irák, Izrael, s. Afrika, Maroko, cenné dřevo
- cornuta - hrotitý, Kypr
- ficifolia - fíkolistý, (Scarlet-flowering Gum, Red-flowering Gum), pův. z. Austrálie, okr, intr Kanárské ovy, Madeira

- globulus - kulatoplodý, (Blue Gum Tree, Tasmanian Blue Gum), pův. Austrálie (jv. Tasmánie národní strom), 40 - 70 m, okr i užitkově, intr Středozeří od r. 1860, Madeira, aromatický, inv, ČR
- gunnii - Gunnův, (Cider Gum, Eucalyptus Common), okr, ČR
- niphophilla - , intr. Itálie
- occidentalis - západní, Kypr
- viminalis - prutnatý, z Austrálie, intr Středozeří, pěst pro dřevo
- Euclidium - rukevničák, euklidyum**, Brassicaceae
- syriacum - syrský, Středozeří, stř. a v. Evropa, sec stř. a z. Asie,
- Eudianthe - koukolenka, endyante**, Caryophyllaceae,
- coeli-rosa - líbezná, z. Středozeří, proluky macchií,
- laeta - z, Středozeří, světliny Quercus suber
- lagrangei -
- Eudymondion - eudymondyon** , Cyperaceae
- non-scirpus - neskřipinovitý, Středozeří
- Eugenia** (Syzygium) - **eugenia, martel, pitang, hřebíčkovec**, Myrtaceae, 1000 druhů, tropy a subtr, převážně Amerika, několik Afrika, Asie, Austrálie, a Tichomoř. ovy, dřeviny, převážně Ameriky, okr, jedlé ovoce
- uniflora - stejnokvětá, (Surinam Cherry), Madeira
- Enteromorpha - enteromorfa** , řasa
- inestinalis - , zelená řasa, Středozeří, ČR - vody s vyšší salinitou
- Euonymus - brslen, euonymus**, Celastraceae, cca 220 druhů, v. Asie - hlavně Čína (centrum diverzity), méně SAM a stř. Amerika, 4 druhy Evropa, Austrálie, Afrika a Madagaskar 1 druh
- alatus - křídlatý, (Winged spindle Tree), pův. USA, Čína, Korea, Japonsko, Sachalin, okr. ČR, SRN, H, inv
- americanus - americký, pův. SAM, dosti choulostivý
- bungeana - (Silk spindle Tree), okr Čína
- europaeus (europaea) - evropský, Středozeří, Evropa (ne severní), vč. ČR, BG, Kavkaz, Malá Asie, křoviny, okr. ČR, SRN, H
- fortunei - Fortuneův, Čína, okr. ČR, SRN, H
- japonicus - japonský, (Japanese Spindletree), pův. Korea a Japonsko, Čína, stáloz. keř, okr subtropy
- latifolius - široolistý, stř. a jv. Evropa, Itálie, Francie, BG, Malá Asie, Alžírsko, Maroko, Kavkaz, Írán
- livorensis - livornský, Itálie
- nanus (nana) - nízký, jv. Evropa - Rumunsko, Moldávie, Ukrajina, Anatólie, Krym, Kavkaz, Turkestán až Čína a Mongolsko, §UA, okr
- oxyphyllus - ostrolistý, v. Asie - Japonsko, Korea, Čína, okr
- verrucosus (verrucosa) - bradavičnatý, Kavkaz, Malá Asie., stř. východní Evropa, BG, až do Malé Asie a Kavkaz, intr. ČR (1924 Průhonice), vzácně, (teplejší Morava), křovin. slunné stráně
- Eupatorium - sadec, eupatorium**, Asteraceae, cca 40 druhů, hlavně Amerika, několik Eurasie, okr
- altissima - žlaznatý, Kypr
- cannabinum - konopáč, Středozeří, Evropa, H, , s. Afrika, léč, včelařský
- Euphorbia** (Tithymalus, Chamaesyce, Agaloma) – **pryšec, euforbia**, Melkbos, Euphorbiaceae, asi 2000 druhů, mírný, téměř po celém světě, subtr. i tropy, jed latex, okr, některé CITES
- acanthothamnus - trnitý, (paznehtíkovitý), v. Středozeří - Egejská oblast, pouze Turecko, Řecko, Kréta, Kypr, kamen garrigue (frygana), Ca, dolomit
- altissima - žlaznatý, Kypr
- amygdaloides - mandloňovitý, pův. Středozeří, Evropa, BG, H, xerothermní, okr, ČR
- anacampseros - Středozeří
- aphylla - bezlistý, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
- arborea – stromovitý, Španělsko, Řecko, Sardinie
- atropurpurea - nachový, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
- balsamifera - balsámový, (balsamodárný), Makaronésie - pův. Kanárské ovy
- blumbellata - , Řecko, s. Afrika, Palestina
- bourgeauana - end Kanár. ovy, § SP, §BG, mléčící keř
- bravoana - end Kanáry - La Gomera
- canariensis - kanárský, Makaronésie- Kanárské ovy (Gran Canaria) - end a symbol ova Gran Canaria, sloupovitý

- candelabrum - stromový, (Candelabra Tree, Naboom), pův. j. Afrika, stáloz. sukul, okr subtropy
- capitulata - end Balkán, Albánie, Černá Hora, Řecko
- carpatica - karpatský, , §RO
- corraloides - korálový, Itálie, Sicílie
- corsica - korsický, Korsika
- cyparissias - chvojka, Středozezí, od Iberského poloostrova po Turecko, H, většina ostrovů ostrovů chybí, stř. Evropa, ČR, rumišťe
- dendroides - dřevnatý, (stromovitý, Tree Spurge), celý mediterán, Středozezí, Ischia, Sardinie, Sicílie, Kréta, Jugoslávie, Malta, Ca skaln svahy u moře, makchie, útesy, kamen místa, nejteplejší oblasti
- dulcis - sladký, Středozezí
- epithymoides - mnohobarvý, Středozezí
- erytrae - eritrjský, Eritrea, Itálie
- esula - obecný, Středozezí
- exigua - drobný, Středozezí, Makaronésie
- falcata - srpovitý, Středozezí
- fragifera - Středozezí
- glarfeosa - Bulharsko
- graminifolia - , §F
- guyoniana - end s. Sahara, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, písčné duny
- gunnii - Gunnův, intr Středozezí
- handiensis - Makaronésie, § SP, §BG, Smar-m, NATm
- helioscopia - kolovratec, Středozezí, Makaronésie, s. Afrika, Egypt, Írán, z. Asie, Evropa, ČR, rumišťe
- herniariifolia - v Středozezí
- hierosolymitana - , Palestina, Izrael
- hirta - srstnatý, Středozezí, Egypt, Makaronésie
- hyberna ssp hyberna - jz. Evropa, i GB
- hyberna ssp. insularis - Korsika, Sardinie, Itálie, Apuánské Alpy
- characias, ssp. characias - hnědokvětý, statný, (křulovitý, Large mediterranean Spurge), z. Středozezí, Portugalsko, Španělsko, Sardinie, Baleáry, Kréta, Chorvatsko, Maroko, Libye (Kyrenaika), garrigue
- characias, ssp. wulfenii (veneta) - statný, (znamenáný), v. a stř. Středozezí, Ischia, Španělsko, Francie, Itálie, Jugoslávie, Řecko, Malá Asie, makchie
- lamaerckii - end Kanárské ovy
- lambii - § SP , §BG, Smar-m, NATm
- lathyris - skočcový, pův. Středozezí, od Francie, Ischia po Řecko, kamen půdy, ČR, staronová olejodárná bylina, také proti mravencům
- maculata - skvrnitý, z. a centrální Středozezí, narušené plochy
- margalidiana - § SP, §BG,
- marginata - vroubený, Makaronésie
- megalatlantica - end Maroko
- melifera - laurisilvia . Makaronésie, stromový pryšec
- melitensis - Středozezí
- lucida - leský, Itálie, Řecko, Turecko, stř. Evropa, **§CZ**
- mellifera - medový, (Meliferous Spurge), vavřín. lesy Madeira, § SP, §BG,
- melitensis - melitský, (Maltese Spurge), Malta end
- millii - třpytivý, (prosný, „Kristova koruna“, Crown of Thorns Euphorbia), pův. Madagaskar (suché oblasti), okr subtr, intr Středozezí, živé ploty, okr hrnk
- myrsinities (Tythymalus m.) - myrtovitý, pův. jv. Evropa a Středozezí, od Baleár a Korsiky na východ, Turecko, Itálie, Řecko, Černomoří, okr skalnička, stř. Evropa
- nevadensis - § SP, §BG,
- officinarum - pravý, Středozezí
- palustris - bahenní, Maďarsko
- paralias - pobřežní, (Sea Spurge), písč pobřeží Středozezí, Makaronésie, BG, Atlantiku, Palestina, Izrael, Černého moře, Kréta, Malta, Kanárské ovy, Azory, pobřežní písčiny
- peplis - kuřincovitý, Středozezí, písčiny, §F
- peplus - okrouhlý, okrouhlostý, Středozezí, Makaronésie, Írán, z a stř Asie, plevel

- pinea - borovicovitý, (Pine Spurge), Malta
- piscatoria - rybochytňý, (Smoth Spear - Leaved Spurge), Makaronésie - end_Madeira, pobřeží
- platyphyllos - plocholistý, Středozeří
- polychroma - mnohobarvý, pův. jv. Evropa, H, okr, ČR
- pulcherrima - nádherný, (nejkrásnější, vánoční hvězda, poinsettie, Christmas Flower, Mexican Flameleaf, Lobster Plant), pův. Mexiko a Guatemala, trop. keř, okr, intr Středozeří, Kanárské ovy, Madeira, ČR skleník, hrnk, jed
- pyrenaica - pyrenejský, Pyreneje, Kantaberské pohoří
- pythiusa ssp. cupanii - end Sardinie, Korsika a Sicílie
- reigis-jubae - Makaronésie
- resinifera - pryskyřičný, Středozeří
- retusa - tupolistý, s Afrika, Egypt, Sinaj, Palestina, Arabie až Pákistán, pouště
- riebeckii - vArábíe, Omán, Saudská Arábíe, Jemen
- rigida - tuhý, (úzkolistý), od Itálie na východ, Albánie, Černá Hora, Řecko, Krym, Turecko, Sýrie, Írán, Irák, kamen svahy, garrigue, Ca
- segetalis Středozeří - sz. Afrika, jz. Evropa po Sicílii a Jadran, Makaronésie - Madeira, Kanáry, byliny až 1 m, až vytrvalá
- semperfoliata - stálostý, end Sardinie a Korsika
- sojakii (austriaca ssp. sojakii), end Karpat
- spinosa - trnitý, Středozeří, Sardinie, Jugoslávie, Řecko
- stygiana - , Smar-m, NATm
- tirucalli (rhipsaloides) - tirukali, (Pencil Tree, Finger Tree, Ruber Euphorbia, Milok Bush, Milk Hedge, Sticks on Fire, Indian Tree Spurge), pův. trop v. a j. Afrika, okr subtropy, intr Kanár ovy
- trigona - (saguárko), z j. USA, ČR skleník
- transtagana - § SP , §BG,
- tuckeyana - Makaronésie - Kapverdy
- valdevillosocarpa - , §UA
- variabilis - variabilní, §F
- veneris - žlznatý, Kypr
- verrucosa - žlutavý, Středozeří
- villosa — kosmatý, (huňatý), j. Evropa až Kavkaz, ČR
- volhynica - volžský, §UA

Euphrasia - světlík, eufrasia, zahořanka, Orobanchaceae, (býv. Scrophulariaceae), 450 druhů, Eurasie, suché TTP, skalní terásy, okr

- azorica - azorský, Smar-m, NATm
- coerulea - modrý, Sudety, Karpaty, ČR, SRN
- grandiflora - velkokvětá, Smar-m, NATm
- stipitata - stopečkatý, end Malá Fatra Rozsutec

Euryops - žlutopaprška, euryops, Asteraceae

- pectinatus - hřebenovitý, pěst Itálie

Evax (Filago) - evax, Asteraceae

- carpelana - , §F
- contracta - stažený, Kypr
- eryosphaera - krvavý, Kypr
- pygmaea - trpasličí, (Pygmy Cudweed), celé Středozeří, Sardinie, Kypr, Malta, Kanár ovy
- rotundata - okrouhlý, §F

Evolvulus - vyvinutec, evolvulus, Convolvulaceae, 100 druhů, od USA po Argentinu, byliny až polokeřky, prérie, okr

- alsinoides - žabincovitý, Makaronésie - Kapverdy

Faba - bob, faba, (Beech), Fabaceae

- bona (vulgaris) - obecný, pův. Středozeří a jz. Asie, pěst listová zelenina - luskovina, Čína
- vulgaris — obecný, (vlčí bob), pův kult rostlina Středozeří, pěst již od neolitu, Maroko, ČR

Factorovskia - faktorovskia, ?

- aschersoniana - pavučinolistá, Kypr

- Fagonia - podlák, fagonya**, Zygophyllaceae, 45 druhů, aridní pouštní a polopouštní obl., saharská Afrika, Arábie, Středozeří, Kalifornie, vytr .byliny,
- albiflora - bělokvětý, Makaronésie, Sahara
 - arabica - arabský, Alžírsko, Libye, Egypt, Palestina, Arábie, Sahara
 - bruguieri - suché oblasti s. Afriky a jz. Asie, Sahara, od Maroka a Mauretánie po Súdán a Egypt, celá Arábie, Izrael, Sýrie, Blízký východ, Írán, Afghánistán, Pákistán, sv. Indie
 - cretica - krétský, (Fagonia), v. Středozeří, Kréta, Kypr, Malta, Makaronésie
 - glutinosa - lepkavý, Sahara
 - indica - indický. s. Afrika - Maroko až Mauretánie, Egypt, Súdán, Eritrea, Etiopie, Somálsko, Keňa, Arábie, Sinaj, Írán, Afghánistán, Pákistán, Indie, kamen.svay, vádí, i duny
 - kahirina - Sahara
 - latifolia - široolistý, Sahara
 - longispina - Sahara
 - luntii - Somálsko, Džibutsko, Arábie, Jemen, Omán, Sokotra
 - microphylla - drobnolistý, Sahara
 - mollis - měkký, Palestina, Izrael - Nagev. poušť, Arábie, Sahara, pouště a polopouště
 - oliveri - Sahara
 - tenuifolia - tenkolistý, Sahara
- Fagopyrum - pohanka, fagopyrum**, Polygonaceae, 30 druhů, Eurasie, SAM, okr, pěst obilnina
- esculentum - obecná, Středozeří
- Fagus - buk, fagus**, Fagaceae, 12 druhů, mírné až teplé (meridionální) pásmo s. polokoule, opad. lesní stromy, relat. mělké kořeny - proto snadno zranitelné při klimat. změnách, což se uplatňuje i v ideologicky bezzásahové Šumavě, cenné dřevo, okr
- orientalis - východní, Malá Asie, jv. Evropa, Sicílie, BG, Kavkaz, s. Írán
 - sylvatica - obecný, (evropský buk, English Beech), pův. Evropa, Středozeří, Itálie, BG, H, ne GB a z Turecko, strom, 45 m, tvrdé dřevo, ČR
- Faidherbia (Acacia) - faidherbia**, Fabaceae, Afrika, jv Asie
- albida - bělostná
- Falcaria - srpek, falkarie**, Apiaceae
- vulgaris - obecný, Středozeří, Írán
- Fallopia (Reynoutria, Bilderdykia, Polygonum) - opletka, falopie, křídlatka, svlačcovec**, Polygonaceae, 9 druhů, mírné pásmo s. polokoule, oddenkaté, pnoucí, vlhko, **inv**
- aubertii (P. baldschuanicum) - čínská, (baldžuanická, China fleece Vine), pův Dálný východ - z. Čína, Indočína, sec Středozeří, Evropa, okr. intr. ČR nepůvodní, SAM
 - baldschuanica - baldžuanická, Uzbekistán - Buchara, Tádžikistán, ČR
 - convolvulus - obecná, v. Středozeří, Makaronésie, Írán
 - dumetorum - křovištní, Středozeří, Írán
 - japonica - japonská, pův. Japonsko, intr Evropa, **inv**
 - sachalinensis - sachalinská, pův. Sachalin, **inv**
- Farsetia - farsecia** Brassicaceae
- aegyptia - egyptská, pův Blízký východ, s. Afrika: Mauretánie až Egypt, Sinaj, Arabie, Mali, Čad, Izrael, Sýrie, Blízký východ, Írán, Pákistán, Afghánistán
- Fedia - fedya**, Caprifoliaceae, Valerianaceae
- cornucopiae — Středozeří, (Horn-of-plenty), Středozeří, Španělsko, Portugalsko, Maroko, (listy jako salát)
 - graciliflora - pův z Středozeří, Portugalsko, Španělsko, Itálie, Řecko, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, ovy,
- Felicia - felicija**, Astertjje, Asteraceae
- amelloides (Agatheae caelestis) - astrovitá, (melská, Blue Marguerite, Kongfisher Daisy, Blue Daisy Bush, Blue Felicia Bush, Shrubby Felicia), pův. j. Afrika, písčiny, stáloz. keř 0,3 m, okr, intr subtropy, Itálie, ČR
- Femeniasia - femenyasia**, Asteraceae
- balearica - baleárská, § SP, §BG,
- Ferula - ličidlo, ferula**, ločidlo, sevlák, vochlice, „čertovo lejno“, Assafetida, Giant Fennel), Apiaceae, (Umbelliferae)
- assa-foetida - , Írán

- communis - obecné, celý mediterán, Středozeří, Itálie, Řecko, Kréta, Kypr, Malta, sev. Afrika – Libye, Maroko, Palestina, Izrael, Blízký východ , garrigue, suché svahy, úhory, u komunikací, léč
- cypria - kyperské, Kypr
- lancerottensis - Makaronésie
- latipinna - § SP , §BG, Smar-m, NATm
- linkii - Linkovo, Makaronésie - Kanár ovy (Gran Canaria)
- sadleriana - Sadlerovo, §H, §RO,
- tingitana - tangerské, z. Středozeří, Maroko, Španělsko, Portugalsko

Ferulago - ličidlovec, ferulago, loidlovka, Apiaceae

- asparigifolia - chřestolistý, Turecko, Kréta
- cypria - kyperský, Kypr end
- meoides - BG
- nodosa - uzlovitý, Egejská oblast, Balkán, Sicílie, olivové háje
- syriaca - syrský, Sýrie, Kypr

Festuca - kostřava, festuka, Poaceae, přes 450 druhů, hlavně Eurasie a SAM, dále trop. Afrika, jv . Asie, N. Guinea i Austrálie a NZ, v JAm asi 140 druhů, páramos, puna, pampas

- alpina - alpská, Pyreneje, Alpy, Francie, až Rakousko a Slovinsko, Apeniny
- altissima - lesní, Středozeří
- amethystiana - amethystová, pův. jv. Evropa, xerothermní tráva, §H, okr, ČR
- arundinacea - rákosovitá, Středozeří, H, Makaronésie
- brigantina - § SP, §BG,
- cinerea (glauca) - sivá, pův. j. Francie, okr, ČR
- cretacea - , §UA
- dalmatica - dalmatská, §H
- donax - donax, end Madeira
- drymeja - horská, hory Balkánu, Karpaty, ČR, Rakousko, Turecko, Kavkaz, Írán
- elegans - sličná, § SP, §BG,
- exaltata - Itálie, Sicílie
- gigantea - obrovská, Středozeří
- gautieri /scoparia) - metlatá, pův. Pyreneje, okr
- ovina - ovčí, Středozeří, Eurasie, ČR
- pallens – lesklá, §UA
- pallens ssp. pannonica - lesklá panonská, §H
- paniculata - latnatá, Eurasie
- petraea - skalní, Azory
- porcii - Porciova, , §UA
- pratensis - luční, Středozeří, Eurasie, ČR
- punctoria - tečkovaná, pův. Turecko, end, Červený seznam
- rubra - červená, Středozeří, Makaronésie, Eurasie, ČR
- summilusitana - § SP, §BG,
- vaginata - BG, H
- valesiaca - valeská, , Írán
- wagneri – Wagnerova, §H

Festucopsis - festukopsis, kostřavec, Poaceae, 3 druhy

- festucoides - kostřavový, Maroko
- sancta / Peridictyon s.-
- serpentini - hadcový, end serpent. pohoří Balkánu, Albánie

Fibigia - fibigia , Brassicaceae, 4 druhy

- clypeata - pův. v. Středozeří. Balkán, Itálie, Tunisko, Řecko, Turecko, Izrael, Blízký východ, Írán, Krym, Kavkaz, zavř Francie, Španělsko, §SRB, kamenité svahy
- eriocarpa - krvavá, Kypr, Řecko
- triquetra - end Dalmácie, skalní štěrbiny

Ficaria - orsej, fikaria, Ranunculaceae

- calthifolia - blatoucholistý, jv a střední Evropa, Itálie, Balkán, Malá Asie, Rusko

- ficarioides - Řecko, Makedonie, Kréta, Anatolie, Arménie, Azerbajdžan, Gruzie, Libanon, Sýrie, Rusko, vlhko
- verna - jarní, j. a ostatní Evropa, H, ČR, má ssp. fertlis bez pacibulek
- Ficinia - ficinyje**, Cyperaceae, cca 200 druhů, Gondwana, j. polokoule, Afrika - Kapsko 60, dále až Etiopie 20, Austrálie 76, NZ 3
- nigrescens j. Afrika, JAR
- Ficus - fikovník, fikus, smokvoň**, (Fig), Moraceae, cca 1500 druhů, tropy a subtr, Austrálie, Indomalajsie, trop. nížinné deštné lesy, stáloz. dřeviny, i pnoucí a ovíjivé, škrtiči, latex, jed, okr, plody, latex jed, okr, plody
- benamina - benjamin, (povislý, Weping Fig, Benjamin Tree, Benjamin Fig, Java Fig), pův. Asie, Malajsie, Austrálie, strom 20 - 30 m, okr subtropy, intr Středozezí, Ischia, Kypr, Madeira, Maroko, okr aleje, ČR hrnk
- bengalensis (indica) – bengálský, (banyán, Banyan, East India Fig), pův. Asie, **posvátný strom buddhistů a hinduistů** 30 m, okr subtropy
- carica - smokvoň, (smokvoň ovocná, maloasijský, kárijský, Tree Fig), pův. Malá Asie - Írán, intr Středozezí – Španělsko, Baleáry, Makaronésie - Kanárské ovy, Kapverdy, Itálie, Ischia, Řecko, Chorvatsko, Balkán, BG, Kypr, Turecko, jz. Asie, s. Afrika - Tunisko, Alžír, Maroko, Sýrie, Blízký východ, Írán, Arábie až Indie, bible, keř. strom 10 m, ovoce,
- carica ssp. caprifolius - Sardinie, ČR skleník, kamen stanoviště, staré pěst ovoce, Sinaj, Arábie
- cordata - srdčitý, s. Afrika, Arábie
- elastica - pyžmodárný, (Indian Rubber Fig, Assam Rubber Tree), pův. j. Asie, okr, intr Středozezí, Ischia, Maroko, ČR hrnk, strom 15-20 m, vzdušné kořeny
- macrophylla (magnolioides) - velkolistý, pův. Austrálie, intr okr, ČR hrnk
- microcarpa (retusa, nitida) – maloplodý, pův. jv. tropická Asie až Austrálie, okr Kypr, Kanárské ovy, ČR skleník, inv
- pumila (stipulata) - drobnolistý, (Creping Fig), inv
- religiosa - nábožný, (pípal p., Peepul, Bo Tree, Sacred Fig),
- sycomorus (gnaphalocarpa, mucoso - posvátný, (sykomora, smokvoň egyptská, „oslí fíky“, Sycamore Fig), pův. Indie, savany v. , stf. a s. Afriky, Egypt, Gambie, Jemen, Palestina, Izrael, okr **posvátný biblický strom**, mopanové lesy j. Afriky, intr Středozezí, Kypr, Blízký východ, Izrael, Libanon, Sýrie, Indie, Pákistán, Čína, jv, Asie, říční břehy a místa s vysokou hladinou spodní vody, mohutný strom 10 – 35 m, dřevo na stavbu domů, nástroje (hmoždíře a paličky), v Egyptě na rakve mumií, plody ptáci, savci, ryby i lidé, kůra k vydělávání a barvení kůží, ferment fíky na alkohol nápoj, fíky pojídá řada savců, ptáků a ryb, dřevo řezbáři, konstrukce
- Filago - bělolist, filago**, Asteraceae
- aegaea ssp. aristata - egejský, Kypr
- arvensis - rolní, Středozezí, Kypr, Írán, ČR
- asterisciflora - z Středozezí, Španělsko, Itálie, Sicílie, Sardinie, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, úhory a pastviny
- atlantica - Maroko, Alžírsko
- desertorum - pouštní, Španělsko, s Afrika, Egypt, Sinaj, Arábie, Irák, Írán, Pákistán, pouště
- discolor - Sicílie
- erio-cephala - vlnohlavý, Kypr
- eriosphaera - kulatohlavý, Kypr
- gallica - galský, pův. jz. Evropa, Ischia, Kypr, ČR zavlekán
- heldreichii - Maroko, Alžírsko
- lutescens - žlutavý, Středozezí
- mareotica - mareotský, Kypr
- minima - nejmenší, z. a stf. Středozezí, Maroko, Lybie, Makaronésie - Kanárské ovy, Madeira, Azory zavlečen
- lutescens - žlutavý, Středozezí
- pygmaea - trpasličí, Středozezí, Makaronésie
- pyramidata - jehlancovitý, Středozezí, Kypr, Blízký východ, písč půdy
- vulgaris - obecný, Středozezí, písč půdy
- Filipendula - tužebník, filipendula**, Rosaceae, 15 druhů, s. mírný pás, mokřady, okr
- vulgaris - obecný, H, Makaronésie

Fimbristylis - fymbristylis, Cyperaceae, SAm, Afrika

- ferruginea - železovitý, Kypr
- sieberiana - Španělsko, Kréta, Kypr, s Afrika, Egypt, Arábie, Palestina, Sýrie, Turecko, Kavkaz, Irák, Irán, Afghánistán, jv Asie

Foeniculum - fenykl, fenykulum, Apiaceae, aromatická

- dulce - sladký, zelenina
- vulgare ssp. vulgare - obecný pravý, (Fennel), pův kult rostlina Středozeří, Itálie, Ischia, Kypr, Madeira, Egypt, Maroko, z. Asie, pěst. ČR, suchá pobřeží, úhory, inv. léč - esenciální oleje, aromaterapie, močopudně, při obezitě,
- vulgare ssp. azoricum - obecný azorský, jz. Evropa, Azory
- vvulgare ssp. piperitum - obecný pepřovitý, koření

Fontanesia - fontanézia, bezucha, Oleaceae, 2 druhy, Přední Asie a Čína, opad. keře připomínají ptačí zob

- phillyreoides - jamcovitá, (listovitá), Sicílie, Anatolie, Malá Asie, Sýrie, Izrael

Forsythia - zlatice, forsycie, Oleaceae, 10 druhů, mírné až subtr. pásmo v. Asie a 1 na Balkáně, opad. keře

- europaea - evropská, Balkánský druh, Albánie, Kosovo, Makedonie, §SRB (kriticky ohrožena)
- suspensa - převislá, Čína, okr Eurasie
- x intermedia - prostřední, okr

Forsskaolea - forskaolea, Urticaceae

- angustifolia - úzkolistá, end Kanáry, až polokeř, léč
- procrifolia - Makaronésie - end Kapverdy
- tenacissima - Středozeří, Sinaj, Arábie

Fortunella - kumkvát, fortunela, (kumquat), Rutaceae, 5 druhů, nízké dřeviny, vlhké lesy, Čína, Japonsko, Malajsie, okr, plody, farmakologicky

- margarita - , intr. Itálie, Korfu

Fragaria - jahodník, fragaria, Rosaceae, 12 druhů, trvalky, Eurasie, SAm, Chile, Afrika, okr

- vesca - obecný, Středozeří, Makaronésie, Itálie, Eurasie, ČR

Frangula - krušina, frangula, Rhamnaceae, 40 druhů, převážně subtropy z. SAm

- alnus - olšová, euroasijský taxon, Středozeří, Eurasie, ČR, Malá a Přední Asie, sz. Afrika z. Sibiř,
- azorica - azorská, Smar-m, NATm
- rupestris - skalní, jv. Evropa, u Jadranu, Slovinsko, Chorvatsko, B+H, Černá Hora, Albánie, Řecko, Balkán, Apenin. poloostrov

Frankenia- frankenya, Frankeniaceae

- corymbosa - chocholičnatá, pobřeží Středoz. moře, Španělsko, Maroko, Alžírsko
- ericifolia - vřesovcovitá, Makaronésie - Kapverdy
- hirsuta (laevis v. hirsuta, Sea-heath) - chlupatá, (srstnatá), Středozeří, Makaronésie, celý mediterán, Egypt, Sinaj, Palestina, Izrael, Kréta, Kypr, Malta, Irán, střední Asie, j. Afrika, slaniska, píseč a kamen půdy, polokeř
- laevis - hladká, z. Středozeří, Itálie, Kanár ovy (Tenerife), halofyt, zasolené půdy, píseč a kamen pobřeží
- pulverulata (pulverulenta) - poprášená, Kréta, Kypr, kamen půdy
- thymifolia - mateřídouškovitá, Středozeří, Španělsko, halofyt, slaniska

Fraxinus - jasan, fraxinus, (Ash), Oleaceae, 70 druhů, hlavně mírné až subtr. oblasti s. polokoule - Eurasie, SAm, s Afrika, Indonésie, Guatemala, pevné pružné dřevo, i okr

- angustifolia - úzkolistý, Středozeří, j., jv. a stf. Evropa, Kypr, j. Morava - C4a., Slovensko, s. Afrika (Maroko, Alžírsko, Tunisko), Sýrie, Turecko, Irán., Kavkaz, Irán, ČR ojed. intr
- dimorpha - hory Maroka a Alžírka, keř. stromek, mediteránní xerofil. společenstva
- excelsior - ztepilý, (Common Ash), Evropa, Středozeří, Kypr, Anatolie, Kavkaz, 45 m, ČR, **tvrdé dřevo** mírného pásma
- ornus - zimnář, ("manový", Flowering Ash, Manna Ash), pův. j., jv. a střední Evropa, H, Slovensko, hory Středozeří – Itálie, Ischia, Sardinie, Sicílie, Jugoslávie, Řecko, Kypr, Turecko a Malá Asie, mediteránní lesy, §UA, **tvrdé dřevo** mediteránu
- oxycarpa - ostroplodý, Středozeří, Španělsko, j. Francie, Sicílie, BG, Albánie
- pallisae - polský, §SRB
- syriaca - syrský, Malá a střední Asie, Irán
- velutina - sametový, pův. USA, introd. Kypr, ČR sbírk
- xanthoides - žlutodřevovitý, Alžírsko, Maroko

Freesia - frézie, flissie, Iridaceae, 16 druhů hlíz. trvalky, end j. Afrika, okr,

- refracta - zalomená, (Common Freesea), pův. j. Afrika, intr Malta

Fritillaria - řebčík, fritylaria, komonka, Liliaceae, 151 druhů, temperátní / mírný pás, Eurasie, Středozeří, z. SAM, §D – všechny druhy

- acmopetala - s Středomoří - Kypr, Sýrie, Libanon, Turecko

- alburyana - end Turecko, Írán

- aurea - zlatý, Středozeří - end Malá Asie, j Turecko

- camschatcensis - kamčatský, Japonsko, ruské Přímoří, Sachalin, Kamčatka

- collina - chlumní, end Kavkaz, Gruzie, Ázerbájdžán, Arménie

- degeniana - , §SRN

- demopetala - lístkovitý, Kypr

- epirotica - , Řecko

- graeca - řecký, Řecko, býv Jugo

- imperialis - královský, v Turecko, Írán, Afghánistán, Pákistán, Indie, Kašmír, okr ČR

- latifolia - širokolistý, Kavkaz, Turecko

- lusitanica (hispanica) - portugalský, Iberský poloostrov, horské TTP

- meleagris - kostkovaný, subatlanticko-submediteránní druh, pův j. Evropa až Slovensko, dále stř. a jv.

Evropa, ČR, evropské Rusko, Kavkaz, z. Sibiř, Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, Maďarsko, Jugo, GB, Pobaltí, mokré TTP, §SK, §PL, §SRB, §H, §UA, §D, §CH, v ČR asi sec. vymizel, okr. Evropa, ČR, SRN, H, jed

- meleagroides - , stř., z. a j. Evropa, GB, Španělsko, až Rusko , §UA

- messanensis - mesinský, Středozeří, Itálie, Balkán, Řecko, Kréta, Španělsko, travn svahy

- michailovskyi - Michailovského, sv. Turecko, Červený seznam, okr Evropa

- montana - horský, Středozeří, Francie, Itálie, Jugo, Albánie, Řecko, Bulharsko, Rumunsko, Ukrajina,

Kavkaz, j evr. Rusko, §UA

- obliqua - šikmý, Řecko

- orientalis - východní, §F

- pallidiflora - bledý, Kazachstán, Čína, Sibiř, okr Evropa

- persica - perský, v. Středozeří, Blízký východ, Izrael, Jordánsko, Libanon, Kypr, Írán, Irák, Sýrie

- pinardii - Pinardův, v. Středozeří, Turecko, Írán, Arménie, Sýrie, Libanon, kamen. svahy

- pontica - balkánský, Balkán, Bulharsko, Turecko, Černomoří

- pyrenaica - pyrenejský, Španělsko, Portugalsko,

- ruthenica - ruský, §UA

- stenantha - stř. Asie - Uzbekistán, Kazachstán, Pamiro-Alaj, Ťan-šan

- thessala - thesalický, Balkán, Jugoslávie, Řecko

- tubiformis - z Alpy,

Fuchsia - fuchsie, čilko, Onagraceae, 110 druhů trop. stř. a JAm, 4 NZ, 1 Tahiti

- boliviana - Makaronésie

- magellanica - magelanská, pěst Středozeří, Makaronésie, Itálie, okr, ČR hrnkově, inv

- x hybrida - zahradní, (Fuchsia), pův. JAm, Mexiko, NZ, keř, okr subtropy

Fucus - fucus, mořská řasa - chaluha, Fucaceae,

- serratus - pilovitá, pobřežní moře Evropa, SAM

- spiralis - s Atlantik

- vesiculosus - bublinatá, pobřežní mělčiny Atlantiku, hloubka 2-4 m, do 14 m. léč, TLM. kosmetika, hnojivo

Fumana - fumana, devaterka, zemědým, Cistaceae

- arabica - arabský, Kréta, Kypr, Arábie, garrigue

- ericoides - vřesovcovitý, celý mediterán, makchie, garrigue,

- procumbens - poléhavý, Středozeří , j. a stř. Evropa, Francie, H, Kréta, Rumunsko, Malá Asie, Írán, §CZ

- thymifolia - mateřídouškolistý, (Thyme-leaved Sunrose), Středozeří, Kréta, Kypr, Malta, garrigue (frygana), §UA

Fumaria - zemědým, fumaria , Papaveraceae, Fumariaceae

- bracteata - listenatý, Kypr

- capreolata - popínavý, Středozeří, Pyrenej. poloostrov, až Řecko, Turecko, Blízký východ, s. Afrika,

Mroko až Egypt, sec Makaronésie - Kanáry, Azory, ale i Amerika a Austrálie, zavř ČR, cesty, zdi, rumišť

- coccinea - šarlatový, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
- caprea - kozí., v. Středozeří, Sardinie, Kypr
- densiflora - keřovitý, Středozeří, Kypr, Egypt, Evropa, z Asie
- gailardii - Gailardův, Kypr
- indica - indický, Kypr
- macrocarpa - velkoplodý, Kypr
- muralis - zední, end Madeira
- officinalis - lékařský, pův. Středozeří, Makaronésie, ČR nepůvodní
- parviflora - malokvětý, Středozeří, řídce zplaňuje i v ČR
- schleicheri - Schleicherův, j., stf. a v. Evropa, Irán, Kavkaz, stf. Asie, H
- vaillantii - Vaillantův, Středozeří, Makaronésie, Irán

Furcraea - furkrea, Agavaceae, Asparagaceae, asi 12 druhů, sukul, pouště, Amerika, Karibik, okr
- foetida - smrdutá, Karibik, Amazonie, Guayanská vysočina, Madagaskar, Réunion, Makaronésie -
Kapverdy

Gagea – křivatec, gagea, Liliaceae, asi 100 druhů, Středozeří, Eurasie, SAm, s. Afrika, drobná jarní
cibulovina, okr

- arvensis - rolní, Španělsko – Palestina, Řecko, s. Afrika, §F
- bohémica ssp bohémica – český pravý, cirkumboreální, stf a j Evropa, Středozeří, Turecko, Izrael,
výslunné stráně, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SK, §H
- chlorantha - zelenavý, Kypr
- fibrosa - vláknitý, Kypr
- fistulosa - trubkovitý, z. Středozeří
- foliosa – listnatý, §F
- graeca - řecký, v. Středozeří, Řecko
- granatelli - , §F
- granda - , od Řecka na východ, Kréta, Kypr, egejská oblast, garrigue
- granatellii - italský, Sardinie, Sicílie, Korsika
- juliae - kyperský, end Kypr
- lutea - žlutý, §F,
- minima - nejmenší, §F, §SRB
- peduncularis - stopkatý, (žlutá betlémská hvězda), Balkán, Řecko, Kypr, egejská oblast, kamen svahy
- pratensis - luční, Středozeří, §F
- pusilla - nizoučký, Středozeří
- reticulata - síťovitý, Řecko
- saxatilis - skalní, §F
- soleirolii - Soleroliův, z Středozeří, Pyreneje, Sierra Nevada, Baleáry, Sardinie, Korsika, §F
- spathacea - , §F, §H
- transversalis - vstřícenolistý, Středozeří
- trinervia - trojžilný, Sicílie, s. Afrika
- villosa - rolní, Středozeří, H, Kypr, ČR

Galactites - bodlákovec, galaktytes, Asteraceae

- tomentosus - skvrnitý, (plstnatý, Meditteranean Thistle, Boar Thistle, Purple Milk Thistle), z. až stf.
Středozeří, Španělsko, Řecko, Sardinie, Kréta, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy, Madeira, sev. Afrika,
Maroko, úhory, pastvíska

Galanthus - sněžěnka, galantus, Alliaee, (Amarillidaceae), 21 dru Evropa a z. Asie, hů, drobné
cibuloviny, okr

- elwesii - Elwesova, pův. Turecko, Malá Asie, jv. Evropa - Balkán, Bulharsko, Srbsko, Rumunsko,
Moldavie, ovy v Egej. moři, §UA, Červený seznam, okr Evropa, SAm, (jako fial. krokus)
- fosteri - Turecko, Sýrie, Libanon, Joerdánsko, Izrael
- ikariae - ikarská, ovy Andros, Tinos
- nivalis - podsněžník, (Snow-drop), Středozeří, z. a j. Evropa od Pyrenejí po Turecko a Kavkaz, i Ukrajina,
H, §RO, **§CZ**, humózní lesy, §UA
- panjutinii - Panjutinova, pouze 5 lokalit, Kolchida na hranicích Ruska a Gruzie, lokalita v Soči zničena
výstavbou areálu zimní olympiády 2014 v Soči
- plicatus - plihá, z. pobřeží Černého moře: Krym, Rumunsko, sz. Turecko, §UA, Červený seznam

- reginae-olgae - královská, Středozeří, ostrůvkovitě Balkán Černa Hora, j. Řecko - Poloponés, Korfu, Sicílie, j. Jugoslávie, podél horských potoků, Červený seznam
- rizehensis - Turecko, Gruzie, Kavkaz
- woronowii - Turecko, Kavkaz, Gruzie, Rusko, okr
- Galatella (Aster) - hvězdnice, galatela, Asteraceae**
- cana - sivá, panonsko-karpatsko-balkánský druh, i ČR, Slovensko, Maďarsko, Rakousko, Srbsko, Rumunsko
- linosyris - zlatovlásek, Středozeří
- punctata - tečkovaná, Středozeří
- villosa - chlupatá, jv Evropa, jz Asie, Maďarsko, Bulharsko, Írán, Kazachstán, z Sibiř
- Galega - jestřabina, galega, Fabaceae**
- officinalis - lékařská, pův. evropské Středozeří, j. a jv. Evropa, Írán, H, kamen lokality, ČR nepůvodní
- Galeobdolon - pitulník, galeobdolon, Lamiaceae**
- luteum - žlutý, H, ČR
- Galeopsis - konopice, galeopsis, Lamiaceae**
- angustifolia - úzkolistá, Středozeří
- bifida - dvouklanná, Středozeří
- ladanum - širolistá, Středozeří
- pubescens - pýřitá, Středozeří
- speciosa - sličná, Středozeří
- tetrahit - polní, Středozeří
- Galingsoga - pět'our, galingsoga, Asteraceae, Eurasie, Amerika, Afrika, eutrofní lokality, plevel zahrad a polí,**
- parviflora - maloúborný, pův. Andy JAm, Karibik, j. Brazílie, Bolívie, stř. Argentina, Peru, Chile, Patagonie, pampa Uruguay, mediterán - Kaliforn. poloostrov, Sonora, Sierra Madre, okraj Sahara, Makaronésie - Kapverdy, ČR zavlečen, inv. zahradnické půdy
- quadriradiata - srstnatý, Středozeří, Makaronésie
- Galium (Asperula) - svízel, galium, Rubiaceae, (Aparinaceae), cca 400 druhů, téměř po celém světě, hlavně mírné pásmo,**
- aetmicum - Sicílie, Etna
- album - bílý, Evropa mimo jižní
- anisophyllon - nestejnolistý, hory stř. a j. Evropa,
- aparine - přítula, Eurasie, Středozeří, Makaronésie, BG, H, Kypr, ČR, stř. Afrika, pouštní okraj Sahara, Arábie, Írán, JAm
- aureum - zlatý, Jugoslávie
- austriacum - rakouský, stř Evropa, ČR, §H
- boreale - severní, Evropa, mírné pásmo Asie a SAm
- canum - šedý, v Středozeří, Kréta, Rhodos, Kypr, Turecko, Sýrie, Izrael
- corsicum - korsický, end Korsika a Sardinie
- degenii - hory, Řecko, Albánie, Makedonie
- divaricatum - rozličný, Kypr
- eriocarpum - JAm
- glaucum - sivý, ponticko-panonský floelement
- graecum - řecký, v. Středozeří, Kréta, Dodekanés. jz. Turecko
- humifisum - položená, Kypr
- hypocarpium - stř. a JAm
- kitaibelianum - Kitaibelův, §SRB
- magellense - end Apeniny
- megalospermum - end Alpy
- moldavicum - moldavský, §RO,
- mollugo - povázka, z. a stř. Středozeří, stř. Evropa, ČR
- murale - zední, Středozeří, Makaronésie, Kypr, Írán
- odoratum (A. odorata) - vonný, Středozeří, listy louhované v bílém víně nápoj maiwein
- palustre - bahenní, Středozeří, Makaronésie, BG
- productum - produkční, end Madeira

- pumilum - nízký, Evropa
- purpureum - nachový, BG
- quadriradiata - Kapverdy
- recurvum - zakřivený, Kypr
- richardianum - JAm
- rivale - potoční, v. Středozeří
- rotundifolium - okrouhlostý, Makaronésie
- saxatile - hercynský, Středozeří, Makaronésie
- scabrum (rotundifolium) – drsný. (okrouhlostý), z. Středozeří, Kanárské ostrovy, ČR
- setaceum - rolní, Kypr
- schmidtii - Schmidtův, end Sardinie
- spurium - pochybný, Středozeří
- sudeticum - sudetský, end Čech
- sylvaticum - lesní, BG
- tenuissimum - tenkolistý, Kypr
- tricornutum - trojrohý, Středozeří, Makaronésie
- trifidum - trojklanný, SA, v Asie, s. Eurasie, cirkumpolární, §F
- uliginosum - slatiný, Středozeří
- valdepilosum - moravský, střední Evropa, i ČR
- verum - syřišťový, Středozeří, Evropa, H, ČR
- viridiflorum - § SP, §BG,
- wirtgenii - Wirtgenův, střední až j. Evropa
- x pomeranicum - pomořanský, Středozeří

Gardenia - kucinar, gardénya Rubiaceae, 250 druhů, Afrika, Asie (vč. Japonsko, Čína, Filipíny), okr
 - jasminoides (florida, augusta) - jasmínovitá, (vznešená, Cape Jasmin, Common Gardenia), pův. j. Čína, Japonsko, stáloz. keř, okr subtr a tropy

Garidella (Nigella) - frkačka, garidela, Ranunculaceae

- nigellastrum - černuchovitá, Kypr, §F
- unquicularis - občasná, Kypr

Gasteria - gastéria, břichatka, Aloeaceae, Liliaceae (**ale také gastérie, břichatka z Aspuodelaceae**

- maculata - skvrnitá, ("aloe"), Korsika, Řecko, s. Afrika

Gaudinia - lámavka, gaudynye, Poaceae, 5 druhů

- coarctata - Azory
- fragilis - křehká, Středozeří, Portugalsko až Řecko, Krym, Maroko až Lybie, Turecko, Kavkaz, Sýrie, Libanon, Izrael, Azory, Madeira, Kanár. ovy, zavl ČR
- hispanica - španělská, § SP, §BG,
- maroccana - marocká, Maroko
- valdesii - Maroko

Gazania - gazánya úborovka, Gousblom, Asteraceae, okr

- heterochaeta - Kapsko
- krebsiana - Krebsova, trop. v. a j. Afrika, Tanzanie, Angola, Kapsko, travinné stepi, stáloz. trvalka
- leiopoda - Leopoldova, Kapsko
- lichtesteinii - Lichtensteinova, Kapsko
- linearis - přímá, JAR, zavl i Amerika
- longiscapa - okr
- nivea - okr
- pestinata - hřebenitá, Kapsko
- rigens - drsná, (Treasure Flower), okr, Čína, Palestina, Izrael, ČR
- rigida - tuhá, Kapsko
- serrata - pilovitá, Kapsko
- x splendens (ringens) - zářivá, (zahradní, úborovka tuhá, pojíchlup, Trailing Gazania, Clumping Gazania, Treasure Flower), pův. j. Afrika, Mosambik, bylina, okr tropy a subtr, intr. Kypr, Itálie, Ischia, ČR

Genista (incl. Genistella, Cytisantus, Chamaespartium) – kručinka, genysta, Fabaceae, 90 druhů, Středozeří, Evropa, s Afrika, Malá Asie, Zakavkazí, z Sibiř, trnitý keřík

- acanthoclada - trnitá, (paznehtíkovitá), v. Středozeří, Řecko, Kréta, makchie (frygana), skály Ca, nejteplejší oblasti
 - aetnensis - etneská, end Sicílie, Sardinie
 - anglica - anglická, z. a stř. Evropa
 - aristata - end Sicílie
 - asphalathoide - kopíčkovitá, jz. Evropa, s. Afrika
 - benehoavensis - § SP, §BG,
 - cinerea - popelavá, Itálie, Španělsko, s. Afrika
 - corsica - korsická, z Středozeří, end Korsika, Sardinie, trnitý keřík, macchie
 - cupanii - end Sicílie
 - dalmatica - dalmatská, Dalmácie
 - depressa - přitisklá, Balkán, Krym
 - dorycnifolia - § SP, §BG,
 - falcata - srpovitá, end Portugalsko, Španělsko
 - fasselata - v. Středozeří,
 - germanica - německá, Evropa, ČR
 - hassertiana - end Balkán, Albánie, Kosovo
 - hirsuta - srstnatá, z Středozeří, Španělsko Baleáry, sz. Afrika
 - hispanica - španělská, jz. Evrop, Španělsko, j. Francie, Itálie
 - horrida - strašlivá,
 - januensis - Středozeří, Itálie, Slovinsko, Řecko, Bulharsko, Rumunsko
 - legionensis - end s. Španělsko - Kantaberské pohoří
 - lydia - lydijská, pův. Balkán, Anatolie, okr
 - monspessulana - montpelierská, inv
 - nissana - nišská (srbská), Jugoslávie, Albánie, §SRB
 - ovata - vejčitá, j. Evropa
 - pilosa - chlupatá, Středozeří, stř. a z. Evropa, BG, H, j. Morava
 - radiata - paprscitá, jv. Evropa, od Francie do z. Jugoslávie, Rumunsko, Řecko, Itálie, Albánie, Srbsko, Rumunsko, stř. Asie, okr ČR, SRN, H- sagittalis (Genistella s.) – křídlatá (kručinečka k.), cirkumboreální, pův. j. , stř. a z. Evropa, Středozeří, Pyrenejský, Apeninský a Balkánský poloostrov, Francie, Rumunsko, BG, Moldavsko, sec na s. po ČR, Německo a Rakousko, **ČR C3**, zavlék., **§CZ(C3)**, ohrožován bezzáasahovou sukcesí, okr Evropa, §UA, §NL
 - salzmannii - mediteránní, Středozeří - Apeniny, Elba, Korsika, Sardinie
 - scorpinus - štírovitá, Španělsko, Francie, Maroko, makchie, garrigue
 - scythica - skytská, §UA
 - sericea - hedvábná, Jugoslávie
 - spartioides - vítečnickovitá, Španělsko
 - sphaecephalus var. caudalis - kulatohlavá, end Kypr
 - sylvestris - lesní, jv. Evropa, Albánie, Jugoslávie, Itálie
 - tanaitica - donská, §UA
 - tenera - jemná, end Madeira
 - teragona - čtyčhranná, §UA
 - tinctoria - barvířská, pův. stř. a j. Evropa, Španělsko, Francie, ČR, Malá Asie, z. Sibiř,
 - tournefoertii - , Španělsko, Maroko, Alžírsko
 - tridentata - z. Středozeří, hlavně Pyrenej. poloostrov, Maroko
- Genistella - kručinečka, genystela** , Fabaceae
- sagittalis - křídlatá, j. a stř. Evropa, poléhavý polokeřík, §UA
- Gennaria - genaria** , Orchidaceae
- diphylla - dvojlistá, Středozeří , Makaronésie, Sardinie
- Gentiana** (Pneumonanthe, Tretorhiza) - **hořec, genciana**, Gentianaceae, 800 druhů, mírné pásmo, hory, SAM, Japonsko, Evropa, byliny, okr, §D – všechny druhy kromě lutea, §PI – všechny druhy
- acaulis - bezlodyžný, §SRB, §UA
 - alpina - alpský, Alpy, Pyreneje, Sierra Nevada ve Španělsku, hory 2-3,5 tis.m
 - aphylla - bezlodyžný, Španělsko
 - asclepiadea - H

- asclepias - , §H
- burseri - Pyreneje
- clusii - Alpy
- crutiata - křížatý, Francie, Itálie, H, stř. Evropa Ukrajina, stř. Asie, §H, §CZ
- laciniata - dřípátý, §UA
- ligustica - , §F
- lutea - žlutý, j. Evropa, Středozeří, Pyreneje, Sardinie, Srbsko, BG, z. Asie, §RO, §UA, Červený seznam, vytrhán jako léč. okr
- lutea ssp. symphiandra - , §SRB
- montana - end z. přímořské Alpy, Francie, Itálie
- nivalis - Pyreneje
- orbiculata - Pyreneje, Alpy, Karpaty, Apeniny, Rumunsko, Slovensko, Itálie
- pneumonanthe - §SRB, §H
- punctata - tečkovaný, Balkán, Karpaty, Alpy, §UA, §CZ
- septemfida - Středozeří, Írán
- utriculosa - , §F
- verna - jarní, Středozeří, Alpy, Turecko, Arménie, Írán, §UA
- verna ssp. balcanica - jarní balkánský, Balkán - Srbsko, Bosna, Černá Hora, Albánie, Makedonie, Řecko, Apeniny, Alpy, §CZ

Gentianella (Gentiana) – **hořeček, gencianela**, Gentianaceae, asi 400 druhů, hlavně hory Evropa, SAm, Japonsko, okr

§D – všechny druhy, kromě ..., §Pl – všechny druhy

- amarella - hořký, §F, §H
- austriaca - rakouský, §H
- bicknellii -
- fatrae (austriaca ssp fatrae) – fatranský, cirkumboreální, end z. Karpat, §Pl,
- livonicva - H
- uliginosa - bažinný, §F, §H

Gentianopsis - **trličník, gencianopsis**, hořeček , Gentianaceae

- ciliata - brvitý, j. Evropa, Balkán, Pyren. poloostrov, §H, §CZ

Genuaria - **genaria**, Orchidaceae,

- diphylla - dvoulistá, (Two-leaved Gennaria), Iberský poloostrov, Sardinie, Madeira, vavřín. lesy

Geranium - **kakost, geranium**, Crane's Bill, Geraniaceae, 430 druhů, byliny, chladnější mírné a mediteránní pásmo, po celém světě a horách tropů SAm, i Island, Afrika, okr

- arabicum - arabský, Arábie, trop. Afrika, Madagaskar
- argenteum - zlatý, §F
- austroapenninum - apeninský, Itálie, Turecko
- canariense - kanárský, Makaronésie - Kanár ovy (Tenerife)
- cinereum - sivý, j. Evropa, Pyreneje, §F
- columbinum - holubičí, Středozeří, Kypr, Írán, (ČR)
- dalmaticum - dalmatský, pův. Dalmácie a Černá Hora, Černé moře, okr, ČR
- dissectum - dlanitosečný (stříhanolistý), Středozeří, Makaronésie, Kypr, Írán, Evropa, ČR, z Asie,
- divaricatum - rozsochatý, Středozeří
- ecuadoriense - end Ecuador
- endresii - Endresův, Pyreneje - RF, §F
- erianthum - s Čína, v. Přímoří, sz SAm
- favosum - sv Afriky - Egypt, Súdán, Eritrea, Etiopie, Džibutsko
- gracile - Kavkaz, Turecko, Írán
- guatemalense - stř Akerika, Guatemala až Panama
- himalayense - end z. Himálaj, Afghánistán, Pákistán, Nepál, Tibet
- ibericum - gruzínský, Kavkaz, okr
- incanumm - end j. Afrika
- lucidum - lesklý, Středozeří, Makaronésie, BG, Kypr, Írán, ČR vyhynulý
- macrorrhizum - oddenkatý, pův. Balkán, Středozeří, Francie, Itálie, Jugoslávie, Řecko , okr, ČR

- *maderense* - madeirský (Madeira Storck's Bile), Makaronésie, end Madeira, laurisilvia, dřevitý, Smar-m, NATm, Červený seznam, okr
 - *magniflorum* - end j. Afrika
 - *mascatense* - tropy Starý svět, Afrika aj.
 - *molle* - měkký, v. Středozeří, Makaronésie, Sardinie, Írán
 - *multipartitum* - hory JAm
 - *nepalense* - nepálský, Afghánistán, Pákistán, Indie, Čína, Indočína, Nepál
 - *nodosum* - uzlinatý, Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, Korsika, Jugoslávie, lesy vyšších poloh
 - *palmatum* - dlanitý, Makaronésie, end Madeira
 - *palustre* - bahenní, Evropa, ČR
 - *phaeum* - hnědočervený, hory j. a stř. Evropy, Pyreneje, Alpy, Apeniny, Balkán, ČR
 - *pratense* - luční, Eurasie, ČR
 - *psilostemon* - Turecko, Gruzie, Kavkaz
 - *purpureum* - nachový, evropské Středozeří, Makaronésie, Kypr, až stř. Evropa, i ČR, vlhčí stinné svahy
 - *pusillum* - maličký (něžný), Středozeří, Kypr, Írán, ČR
 - *pyrenaicum* - pyrenejský, pův hory Středozeří Atlas, Pyreneje, Francie, Kavkaz, Libanon, ČR nepůvodní
 - *renardii* - Renardův, pův. Kavkaz, okr ČR
 - *reuteri* (canariense) - kanárský, Kanárské ovy, Červený seznam, okr
 - *richardsonii* - z SAM
 - *rivulare* - potoční, z Alpy,
 - *robertianum* - smrdutý, Středozeří, H, Makaronésie, Írán, R
 - *rotundifolium* - okrouhlolistý, Středozeří, s. Afrika - Maroko až Libye, Maďarsko, GB, Malá Asie, Kypr, Blízký východ, Írán, zavř ČR
 - *rubescens* - růžový, end Madeira
 - *sanguineum* - krvavý, Středozeří, H, Evropa, Turecko, okr ČR
 - *sessiflorum* - JAm, Austrálie, NZ
 - *sibiricum* - sibiřský, Eurasie, Rumunsko, až Japonsko
 - *subcaulescens* - Balkán, Řecko, Makedonie
 - *sylvaticum* - lesní, Eurasie, §H
 - *tuberosum* - hlíznatý, v. a centrální Středozeří, Itálie, Balkán Kypr, Albánie, Makedonie, Řecko, Bulharsko, Turecko, Sýrie, Libanon, Izrael, Jordánsko, Krym, Kavkaz, Írán, kamen lokality, cesty
 - *viscosissimum* - z SAM
 - *wakkerstroomianum* - jv Afrika, FAR, Svazijsko
 - *x cantabrigiense* (macrorrhizum x) - kantabrický, okr, ČR
- Gerbera - gerbera**, Asteraceae, 35 druhů, JAm, jv. Afrika, Madagaskar, Sibiř, Nepál, Čína, Indie, Tasmánie, okr
- *jamesonii* - Jamesonova, (African Daisy), pův. Afrika, okr Itálie, Ischia, ČR
- Geropogon - geropogon**, Asteraceae, 1 druh, (příbuzný Tragopogon)
- *hybridus* - křížený, Středozeří, Kypr, Krym, zavř Makaronésie, Kalifornie
- Gesnouinia - drnavec, gesnouinya**, Urticaceae
- *arborea* - stromový, Makaronésie - end Kanáry, keř stromek, okr
- Geum - kuklík, geum**, Rosaceae, 50 druhů, mírné klima, vlhké hory, arktické lok., Eurasie, Amerika, NZ, vytrv. oddenk byliny, okr
- *bulgaricum* - bulharský, BG (Rila)
 - *heterocarpum* - různoplodý, Středozeří, Španělsko, RF, Itálie, Albánie, Řecko, Maroko, Alžírsko, Turecko, Kypr, Izrael, Sýrie, §F
 - *rivale* - počíní, §H
 - *urbanum* - Středozeří, BG
- Ginkgo - jinan, ginkgo**, salisburie, Ginkgopsida/Ginkgaceae, 1 druh, „žijící fosilie“, nejstarší strom (před 160 mil. let), pův. j. Čína, dále Mandžusko, Korea, Japonsko
- *biloba* - dvouřalocňný (Maidenhair Tree), end stř. Čína, pův. malý areál jv. až stř. Čína, Mandžusko, Korea, Japonsko, Červený seznam, „žijící fosilie“, nejstarší strom (před 160 mil. let), ve volné přírodě vyhynul, dvoud. strom, až 37 m, jedlá pražená semena, léč (podpora paměti, Alzheimerova choroba, migrény), afrodisiak (nepokryté požívání semen signalizuje erotickou připravenost), intr. SAM, okr intr do Evropy (NL - 1730, ČR - Hluboš 1809, SRN. H, Itálie), léč TČM

Gladiolus - mečík, gladyolus, Pypier, Iridaceae, 260 druhů, Afrika a Madagaskar, Arábie, Středozeří, Eurasie, z. Asie, sec Amerika, hlízn. trvalky, okr, §CH – všechny druhy

- agrymonius - polní, Středozeří, Itálie
- alatus - křídlatý, hlízn. bylina, j. Afrika, Kapsko
- arcuatus - , Kapsko
- bonaespei - , (Flames), Kapsko
- byzanticus - byzantský, Středozeří
- carinatus - kýlnatý, Kapsko
- carneus - pleťový, Kapsko
- caryophyllaceus - hvozdíkovitý, pův. j. Afrika, Kapsko, inv
- ceresianus - , Kapsko
- communis - obecný, Středozeří, Sardinie, Kypr, Španělsko, Řecko, Červený seznam
- cunonius - , Kapsko
- debilis - , Kapsko
- dubius - pochybný, §F
- hirsutus - srstnatý, Kapsko
- huttonii - Huttonův, Kapsko
- hyalinus - , Kapsko
- illyricus - illyrský, celé Středozeří, Španělsko, Baleáry, Řecko, sz. Afrika, Maroko, Červený seznam
- imbricatus - střečovitý, stř. a v. Evropa, Balkán, H, §SRB, §H, §CZ
- inamirensis - , Ischia
- italicus (segetum) - polní, (italský, osenní, Field Gladiolus, Italian Gladiolus), celé Středozeří, Španělsko, Itálie, Řecko, Makaronésie - Madeira, Kanárské ovy, Kréta, Malta, Kypr, Palestina, Izrael, Černomoří, pole, §UA
- longicollis - dlouhohrdlý, (Honey Flower), j. Afrika – Dračí hory,
- natalensis sp. agg. - natalský, (Gladiole), hojná ve východoafrických savanách do 1200 až 3000 m, zřejmě souhrnný taxon několika druhů, ve v. Africe 20 druhů
- palustris - bahenní, bažinný, Středozeří, §F, §RO, §SRB, §H, §UA
- segetum - osenní, Středozeří
- speciosus - , Kapsko
- tenuis - tenký, §UA
- triphyllus - trojlístý, Středozeří, garrigue
- trychophyllus - vláskovitý, Kypr
- ukabensis - ukabenský, v. Afrika kamenité travnaté savany 600 – 2000 m, bílý květ, Tanzanie
- venustus - , Kapsko
- watsonionides - watsonienský, v. Afrika nad 3000 m, krásný, červ květy, Kilimandžáro, Tanzanie

Glandora (Lithodora) - glandora, Boraginaceae, 8 druhů, z. Středozeří (7), Řecko (1)

- diffusa - end s. Španělsko - Kantabrijské pohoří
- prostrata - jz Evropa, Portugalsko, Španělsko, Maroko, RF

Glaucium - rohatec, glaucium, Papaveraceae, hlavně Středozeří

- corniculatum - růžkatý, Středozeří, Makaronésie, Kypr, Blízký východ, Írán, ČR, rumišť, pole u pobřeží
- flavum (var. leiocarpum) - žlutý (Yellow Horned Poppy), celý mediterán, Středozeří, Makaronésie, Sardinie, Řecko, Kréta, Kypr, Malta, okolí Černého moře i Atlantiku, zavř. stř. Evropa, (j. Morava), halofyt, pobř. písčiny skaliska, u cest, opiát, §UA

Glaucosciadium - rohatcodeštník, glaukosciadyum, Apiaceae

- cordifolium - srdčitolistý, Kypr

Glaux - sivěnka, glaux, Primulaceae

- maritima – přímořská, cirkumboreální, evropské pobřeží moře, slaniska, Írán, stř. a v. Asie, Pákistán, Mongolsko, ČR C1, §CZ(C1), §SK, §PI, §H

Glebionis (Chrysanthemum, Xanthophthalmum) - zlateň, kopretina, glebionys, Asteraceae, 2 druhy, Středozeří, Makaronésie, jz. Asie, Amerika, okr

- coronaria - věncová (pinardie, Crown Daisy), pův. z. Středozeří, dnes celé Středozeří, Makaronésie, Izrael, bible, Sardinie, Řecko, Kréta, Kypr, Malta, Kanár ovy, Egypt, jz Asie, Amerika, okr (řada cv. Bicolor, Primrose Gem, Goldem Gem) pole, rumišť, jz. Asie zelenina, (vč. var. discolor), ČR

- segetum (Ch.s., X.s.) - osenní, (Corn Marigold), celé Středozeří, zdomácněla Španělsko, Baleáry, Řecko, Kréta, Kypr, i stf. Evropa, ČR, Makaronésie, jz. Asie, úhory, u cest, mladé výhonky jedlé, okr letnička (cv. Eldorado)

Glechoma - popenec, glechoma, Lamiaceae, 12, druhů, trvalky, Eurasie, okr

- hederacea - obecný, břečťanovitý, (Field Bahn), většina Evropy, ČR, H, Makaronésie, stf. Asie, Tan-Šan, Kazachstán, Čína,

- hirsuta - chlupatý, Středozeří

- sardoa - sardinský, end Sardinie, Korsika

Gleditsia - dřezovec, gledytsia, (Honey Locust), Caesalpiniaceae, 14 druhů, tropy a subtropy, Amerika s. a j., Asie, trop Afrika, trnité stromy

- triacanthos - trojtrnný, pův USA, intr Středozeří, Makaronésie, j. Evropa, Kypr, Malá Asie, okr. ČR, SRN, H,

Glinus (Aizoon) - glinus, tučník, vždyživ, Aizoaceae, Molluginaceae

- lotoides - lotosovitý, Kypr

- oppositifolia - vstřícniolistý

Globularia - koulénka, globularia, Plantaginaceae, Globulariaceae, 30 druhů, hlavně Středozeří, Evropa, stáloz. koberc. trvalky až polokeře, okr, §D – všechny evropské druhy

- alypum - křovitá, keříčková, (Shrubby Globularia), Středozeří, Řecko, garrigue (frygana), skály

- amygdalifolia - mandloňolistá,

- ascanii - askánská, § SP, §BG, Smar-m, NATm

- bisnagarica - prodloužená, hory Španělska, Francie, Itálie, Balkánu, Kavkaz, skály, §CZ

- cordifolia - srdčitolistá, §H

- punctata - tečkovaná, Španělsko, H, Baleáry, okr ČR

- repens - plazivá, jz. Evropa

- salicina - vrbová, (Willowlike Globe Flower), Makaronésie - Madeira, pobřeží, levády

- sarcophylla - dužnatolistá, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), § SP, §BG, Smar-m, NATm

- trichosantha - Středozeří, Blízký východ, Írán, §UA

Gloriosa - krasoda, glorióza, Colchidaceae / Liliaceae, 6 druhů, popín. hlízn. trvalky, břehy vod. toků, tropy, Afrika, Asie – Indie, okr

- superba (rothschildiana) - půvabná, (červená, nádherná, „africká lilie“, Climbing Lily, Malabar Glory Lily, Flame Lily, Fire Lily, Superb Lily), pův. trop. Afrika a Asie - národní květina Zimbabwe, květina Tamilnádu v Indii, velmi oblíbená na Srí Lance, okr tropy, Indie, Indočína, Čína, Indonésie, Malajsie, Filipíny, pnoucí, okr, silně jed, k extrakci alkaloidu kolchicinu, Čína, ČR skleníky řez,

Glossopappus - glosopaus, Asteraceae, 1 druh

- macrotus - z Středozeří, Pyren. poloostrov, Maroko, Alžírsko, suché lokality

Glyceria - zblochan, glacieria, Poaceae

- aquatica - vodní, ČR

- fluitans - vzplývavý, Středozeří, Makaronésie, Eurasie, Amerika, Afrika, Austrálie, BG

Glycine - sója, glycina, hlízolist, Fabaceae, Glycinaceae, domest. Čína, pěst. Eurasie, Amerika, Afrika, ČR, pěst

- max - luštinatá, (Soya Bean, Soybean), pův. v kultuře, domest. asi z plané G. ussurensis, jv. Asie - Čína, Indie, Barma, Japonsko, Korea, Taiwan, pěst luskovina subtropy a tropy Eurasie, Amerika, Afrika, ČR, sojové boby, ČR nepůvodní

Glycyrrhiza - lékořice, glycirhiza, Fabaceae, 20 druhů, vytrv. rostliny, Středozeří, trop a subtr. Eurasie, Amerika a Asie, okr

- echinata - ježatá, v. Středozeří, Írán

- glabra - lysá, ("sladké dřevo", Liquorice), pův. Středozeří - jv. Evropa a Malá Asie, Španělsko, Itálie, Řecko, Egypt, léč, ČR

- glandulifera - , §SRB

Gnaphalium - protěž, gnafalium, plesnivec, protěžec, Asteraceae, 20 druhů, trvalka, hory, Eurasie, SAm, okr

- alpinum - alpská, BG

- sylvaticum - lesní, Středozeří

- uliginosum - bažinná, roztroušeně Středozeří, Malá a stf. Asie

Gomphocarpus - věkoplod, ostnoplod, gomfokarpus, hřebíčkoplod, ostnoplod, Wild Cotton, Katoenbos ,
Asclepiadaceae
- fruticosus - plodový, (gomforokarpus, Ballon Plant), keřovitá, pův j Afrika, Středozeří, Korsika, Sardinie, Řecko, kamen břehy vodních toků, rumišťě, inv, Sinaj, Arábie
- sinaicus - sinajský, Sinaj, Středozeří, Blízký východ

Goniolimon (Limonium) – závtah, gonyolimon, suchobýl, statice, Plumbaginaceae
- collinum - chlumní, §SRB
- tataricum - tatarský, pův. jv. Evropa a Kavkaz, xerothermní, okr, ČR

Gonospermum - gonospermum, Asteraceae, 5 druhů, end Kanáry
- canariense - kanárský, Kanárty
- fruticosum - end Kanáry
- gomerae - gomerské end Kanáry (La Gomera), nízký keř
- (Lugoa r.) revolutum - end Kanáry (Tenerife)

Goodyera - smrkovník, godyera, hranopelka, Orchidaceae, 40 druhů, Eurasie, Austrálie, SAm, (ne Afrika),
stáloz, okr
- macrophylla - velkolistý, end Madeira, Smar-m, NATm
- repens - plazivý, Julské Alpy, §SRB, §H, §UA

Gossypium - jutovník, gossypium, bavlník, Malvaceae, (Gossypaceae), 40 druhů, subtr. a tropy, celý svět,
okr, pěst.
- barbadense - barbadoský, (západoindický, Egyptian Cotton, Pima Cotton, Sea Island Cotton), pův. trop. Amerika, v Peru pěstován již před 10. tisíci lety, v teplých oblastech Egypt, Súdán aj.
- cannabinus - konopovitý, (kenaf), pěst text, v horších podmínkách
- gossypoides - bavlník, pěst trop. a subtr. text, teplé oblasti Indie, Barma, Čína, Pákistán
- herbaceum - bylinný, (Common Cotton), pův. JAm, hl. pěstitelská oblast jz. Asie, Čína, Indie, Barma, Pákistán, Kazachstán (řeka Syr-darja na závlahy, takže Aralské jezero vysychá, přístav 80 km od břehu), Turecko, Egypt, USA největší producent dotovaných plantáží, což ničí např. producenty v Africe (Burkina-Faso). Etiopie, Středozeří, Izrael, bible, pěst Španělsko, Řecko, BG, Turecko, Slovensko, více než 2,5 tis. let na výrobu látek, olej, výlisky krmivo, droga, semena_afrodiziak (posílení sex. výkonnosti), alk gossypol slabě jed
- sabdariffa var. altissima - rozella hemp, textilní

Gracilaria - gracilária, Florideophyceae, keříčkovitá řasa
- confervoides - , Středozeří, k výrobě agaru
- gracilis - sličná, Středomoří, červená

Gratiola - konitruď, gratiola, Scrophulariaceae, 28 druhů, s. polokoule i JAm a Austrálie
- officinalis - lékařský , §F

Greenovia (Aeonium) - grenovia , Crassulaceae
- aurea - zlatá, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
- diplocycla - end Kanáry,
- dodrantalis - dlouhá, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)

Grevillea - grevillea, australský jasan, hedvábný dub – silky Oak, Proteaceae, asi 362 druhů, Austrálie (357 druhů), také Indonésie - Sulawesi, N. Guinea a N. Kaledonie, stáloz. dřeviny, pěst, cenné lehké dřevo, nábytek , okr mnoho cv
- banksii - Banksova, (Spider Flowers, Bank´s Grevillea, Jewel-Flower-Shrub, Scarlet Grevillea, Dwarf Silky Oak, Red Silky Oak), pův Austrálie (Queenslad), stáloz. keř. strom, okr subtropy a tropy
- robusta - mohutná, (Silky Oak Grevillea, Oak Siky Australian), pův. v. Austrálie, strom 35 m, okr, intr Středozeří, Makaronésie - Kanárské ostrovy, Kapverdy, inv

Grewia - blahokamýk, gréwia , Tiliaceae, Malvaceae, Arábie, Afrika, jvAsie, keř
- villosa - Makaronésie - Kapverdy,

Grimmia - grimia, mech, Grimmiaceae
- pulvinata - poprášená, H

Groenlandia - rdestice, grenlandya, Potamogetonaceae
- densa - hustolistá, §H

Gundelia - gundelia, Asteraceae, 5 druhů
- tournefortii - turnská, (Tournefort´s Gundelia, Whirling), Palestina, Izrael, bible, Kypr, Írán, Blízký východ

Gunnera - batora, gunera, Gunneraceae, vysoké byliny „dinosauří strava“

- manicata - rukávovitá,
- tinctoria - Makaronésie,

Gymnadenia - pětiprstka, gymnadenya, Orchidaceae, 16 druhů, Eurasie, SAm

- conopsea - žežulník, Evropa až horské Středozeví, Julské Alpy, Albánie, §H, §UA, §CZ
- corneliana - západoalpská, end z. přímořských Alpy,
- odoratissima - vonná, Evropa, horské oblasti Středozeví vzácně, Kavkaz, H, §SRB, §H, §UA, ČR vyhynulá, §SR
- x intermedia (conopsea x odoratissima) – prostřední, ČR

Gymnarrhena - gymnarhena, Asteraceae

- micrantha - drobnoplodá, s Afrika, Egypt, Sinaj, Arábie, Středozeví, Palestina, Libanon, Syrie, Arábie, Blízký východ, Írán, Irák

Gymnocarpium - bukovník, gymnokarpium, kapradina, Aspiadiaceae

- dryopteris - kapradovitý, Středozeví
- robertianum - vápencový, Středozeví, §H

Gymnocarpos - gymnokarpos, Caryophyllaceae

- decandrum - Kanáry, s. Afrika, Izrael - Nagev. poušť, Palestina, Arábie, Egypt, Sinaj, Sahara, Írán, Pákistán

Gymnocladus - nahovětvec, gymnokladus, libovec, parožnatec, kentucká tráva, Caesalpiniaceae, 3 druhy, SAm, Čína

- dioicus (dioica) - dvoudomý, (kanadský), v SAm., okr. ČR

Gymnogramme - gymnograme, holoušek, Polypodiaceae

- leptophylla - hadovitá, Ischia

Gymnospermium - gymnospermium, Berberidaceae, druhů, Kanár. ovy

- altaicum - altajské, v. Středozeví, Krym, Ukrajina, Moldávie, Rumunsko, Řecko (ohrožen), Kazachstán (Altaj), Čína, §R
- altaicum ssp. peloponnesiacum - altajské peloponéské, Řecko
- odessanum - oděské, Moldavsko, Ukrajina, §UA

Gymnosporia - gymnosporia, Celastraceae, dvoudomý, vzácně jednodomý keř. stromek, proměnlivý

- senegalensis - senegalská, hlavně subsaharská Afrika a Sahara, Senegal, Súdán, Mauritánie, Ghana, Sahel, Maroko, j. Španělsko, Namibie, Mozambik, Angola, JAR, Madagaskar, Arábie, Komory, Írán, Afghánistán, Pákistán, Indie

Gynandris (Iris) - kosatcovník, gynadris, Iridaceae, 9 druhů, hlíz. trvalky, kamen. svahy a pastviny, j. Afrika, Středozeví, j. Asie (Pamir, Altaj, Pákistán), okr

Gypsophila - šater, gypsofila, závojíček, nevěstin závoj, Caryophyllaceae, asi 100 druhů bylin, Středozeví, Eurasie – stř. Asie, Čína, okr

- arenaria - písečný, §SRB
- capillaria - v Středozeví, Egypt, Sinaj, Arábie, Irák, Írán
- elegans - ozdobný, (Graceful Gypsophylla), pův Středozeví, Černomoří, xerothermní bylina asi 50 cm, zavlékán i do ČR, okr, Čína, ČR letnička
- fastigiata - svazčitý, ČR, písčiny, §CZ, §SK, §D, §H
- fastigiata ssp. arenaria - svazčitý písečný, pannonský end, Srbsko, Rumunsko, Maďarsko, §CZ
- glomerata - klubkatá, §UA
- muralis - zední, Středozeví, téměř celá Evropa, xerothermní, vlhké písčiny, ČR, okr
- paniculata - latnatá, pův. jv. Evropa, dále stř. Evropa, Jugoslávie, Rumunsko, BG, Středozeví, xerothermní, písčiny, jako „stepní běžec“, §CZ, §SK, §PL, okr ČR, SRN, H, Čína, inv
- papillosa - , Bern, Smar, NAT,
- petraea (transylvanica) - skalní, Karpaty, Rumunsko, Bulharsko, skály
- pilosa - pilovitý, Kypr
- repens - plazivý, pův hory stř. a j. Evropy od Pyrenejí po Karpaty, ne ČR, okr ČR, SRN, H,
- tenuifolia - tenkolistý, end Kavkaz, okr
- thyratica - , §UA
- uralensis - uralický, §R

Habenaria - habenaria, uzdice, Orchidaceae, 800 druhů, tropy a subtr, Amerika, Afriky, Asie, stález., okr Evropa, Čína
- tridactylites - Makaronésie,

Haberlea - drsnatka, haberlea, Gesneriaceae, 2 druhy
- rhodopensis - rhodopská, Balkán, BG (Rodopi), Řecko, hory, vlhko, okr skalnička, Bern

Haemanthus - bělokvět, hemantus, krvokvět, Alliaceae, Amarillidaceae, 22 druhů, cibuln. trvalky či trsovité sukulent, j. Afrika, hory, okr Evropa, Čína,
- albiflorus – bělokvětý, (bělavý, kapský, White blood Lily), Kapsko, okr Čína, ČR hrnkově

Hakea - hakea, (Corkwood Tree), Proteaceae, 150 druhů, všechny end Austrálie, Proteaceae
- globosa - kulovitá, Kypr
- suaveolens - sírovitá, Kypr

Halacsya - halacsya, Boraginaceae
- sendtneri - Albánie, Srbsko, Kosovo, Řecko, B+H, ilyrský end, , třetih. relik, hadce

Halimione - halimione, Chenopodiaceae
- pedunculata - , §F
- portulacoides - šruhovitá, celé Středozeří, Kypr, halofyt, slaniska, pobřežní písčiny a mokřady

Halimium - devaterníkovec, halimium, Cistaceae, 10 druhů, stález. drobné keřiky, Středozeří vč. s. Afriky a Turecka, okr
- allysoides - tařicovitý, Středozeří, Španělsko, Portugalsko, RF, jz. Evropa
- calycinum - Španělsko, Portugalsko, Maroko
- commutatum - pozměněný, jz. Evropa
- halimifolium - obecný (lebedolistý), z. Středozeří, Španělsko, Portugalsko, Maroko, Itálie, Azory, garrigue
- lasianthum - chlupatý, z. Středozeří, Španělsko, Portugalsko, Francie, s. Afrika, Maroko, písč. půdy
- umbellatum - z Středozeří, Španělsko, Portugalsko, RF, Maroko, Alžírsko

Halimodendron - slaník, halimodendron, saxaul, solničník, Fabaceae, 1 druh, opadavý trnitý keř, Ukrajina až v. Asie - Kavkaz, Sibiř, stf. Asie, Mongolsko, Čína, okr
- halodendron - stříbrný, Asie, zasolené písky, opadavý ostnitý keř až 2 m, africko-asijské pouště

Halocnemum - halokneum, Chenopodiaceae
- strobilaceum - šiškátá, Kypr

Halopeplis - halopeplis, Amaranthaceae
- amplexicaule - objímavý, Kypr

Haloxyton - saxaul, haloxyton, rosilka, Chenopodiaceae, Amaranthaceae, pouště a polopouště
- articulatum - článkovaný, Středozeří, Sinaj, Arábie
- persicum – perský, Írán, Izrael - Nubij. poušť, Arábie, Sahara
- salicornium - pouště a polopouště, s. Afrika, Egypt, Arábie, Egypt, Blízký východ, Irák, Írán, až Pákistán, Afghánistán

Hamamelis - vilín, hamamelis, Hamamelidaceae, 20 druhů, v Asie - Čína, Himálaj, Japonsko, SAm, opad. dřeviny, okr
- virginialis (virginiana) - viržinský (virginský), SAm., intr. okr. ČR, Čína
- x intermedia (japonica x mollis) - prostřední, okr. ČR, SRN, H

Hammada - hamada, Chenopodiaceae
- salicornia (salicornis) - písčítá, Palestina, Izrael - Nubij. poušť, Jordánsko, bible, Arábie, Sahara, Sudán, keř
- scoparia - metlatá, Izrael - Nubijská poušť, Arábie, Sahara, Sudán

Hammarbya - měkkyně, hammarbya, Orchidaceae
- paludosa - bahenní (bažinná), §F, §H, §UA

Haplophyllum - haplofylum, Rutaceae, 70 druhů, Středozeří, Blízký východ až Čína a Sibiř, na Balkáně 8 druhů, v Turecku 14
- armenum - arménské, end sv. Turecka
- boissierianum - Balkán, Srbsko, Albánie, Kosovo
- buxbaumii - buxovitý, Kypr
- patavinum - Balkán: Slovinsko, Chorvatsko, B+H, Severní Makedonie, Albánie, Itálie, horské TTP

Hebe - rozrazil, hebe, stromová fuchsie, Plantaginaceae, (Scrophulariaceae), 140 druhů, NZ, Austrálie, N. Guinea, JAm - Chile, Ohňová Země,
- x andersonii - Andersonův, (Speedwell, Hebe), pův Austrálie, NZ, stález keř až 2 m, okr subtr, intr Středozeří, Itálie, Ischie, okr Čína

Heberdenia - heberdenya, Primulaceae

- excelsa - ztepilá, Laurisilvia Makaronesie, dřevina

Hedera - břečťan, hedera, Araliaceae, 15 druhů, stáloz. pnoucí a plazivé, dřevnatějící stonky, Euroasie, Středozeří, Evropa, s. Afrika, Malá Asie, Kavkaz, Afghánistán, Himálaj. Kašmír, Indie, Čína, Japonsko, Kanár. a Azorské ovy, okr, jed

- algeriensis - alžírský, Alžírsko, Malá Asie, Kavkaz, Írán, Tunisko

- canariensis - kanárský, Makaronesie - Kanárské ostrovy (Tenerife), Portugalsko, sz. Afrika

- colchica - kolchidský / kavkazský, Kavkaz, Gruzie, Turecko, Kolchida, jv. Evropa, Francie, Itálie, Ischia, Sicílie, BG, Anatolie. Malá Asie

- helix - popínavý, (obecný), pnoucí, heterofylie, Evropa, Středozeří, Makaronesie, Sardinie, Kypr, BG, H, Albánie, Malá Asie, Kavkaz, Irák, Izrael, Libanon, okr, ČR, inv

- madarensis - madeirský, end Madeira

Hedychium - motýlovec, hedychium, okrasný javor, Zingiberaceae, cca 85 druhů, oddenk. byliny, vlhčí světlé lesy, jv Asie

- garduerianum - (Kahili Ginger Lily), pův jv Asie, Makaronesie - vavřín. lesy Madeira, Kapverdy, Azory

Hedypnois - hedypnois, Asteraceae

- rhagadioloides - ohnicovitý, Středozeří, Makaronesie - Kanáry, Madeira, Kypr, Krym, Kavkaz, Irák sec Evropa, USA, Austrálie

Hedysarum - kopyšník, hedysarum, kamyšník, Fabaceae, 100 druhů, s. polokoule - Evropa, s. Afrika, Asie, SAM, vytrv. byliny až polokeře

- boutignyanum - Boutignyanův, §F

- coronarium - věncový, (Sulla, French Honeysuckle, Italian Sainfoin), pův. z. a stř. mediterán, Středozeří, Sardinie, Španělsko, Řecko, Malta, Turecko, s. Afrika, Maroko, Alžírsko, Tunisko, místní pícnina, i okr

- cretaceum - krétský, §UA, §CZ

- cyprium - kyperský, end Kypr

- hedysaroides - tmavý, pohoří Euroasie, hory j. Evropy,

- spinonissimum - pichlavý, (trnitý), Středozeří (mimo Dalmácie), od Španělska a RF, Kypr, s. Afrika, z. Asie - Izrael, Libanon, Sýrie, Turecko, garrigue, písčiny

- ucrainicum - ukrajinský, §UA

- varium - proměnlivý, Arménie, Malá Asie, Kavkaz, Írán, Irák,

Helenium - záplevák, helenyum, Asteraceae

- bigelowii - Bigelův, (Bigelow Sneezeweed), okr, Čína

Heleocharis (Eleocharis) – bahnička, bahenka, heleocharis, Cyperaceae

- dulcis –sladký ("vodní kaštan"), trávov. vodní rostlina pěst pro hlízky,

Heleocharis – bahenka, heleocharis, Poaceae

- alopecuroides - psárkovitá, Středozeří

- schoenoides - šašínovitá, Středozeří, j. Evropa od Portugalska, Francie, Itálie po Turecko, Ukrajina, stř. Asie, ČR

Helianthemum - devaterník, heliantémum, devaterníček, devaterka, Cistaceae, cca 110 druhů,

Středozeří, stř. a s. Evropa, Eurasie, Amerika, obv. stáloz. keříky, horské slunné TTP, okr

- aegyptiacum - egyptský, stř. a j. Evropa, Egypt, Kréta, Izrael - Nagev. poušť, Írán, xerothermní

- alpestre - alpský, hory stř. a j. Evropy – od Pyrenejí a Alp po Karpaty, Balkán, ne ČR

- allionii - end Sicílie a Sardinie

- alypoides - § SP, §BG, Bern, Smar, NAT,

- apenninum - apeninský, Apeniny, Středozeří, j. Evropa, Baleáry, Francie, Jugoslávie, Malá Asie, suchá kamen místa, okr

- bramvelliiorum - § SP, §BG,

- broussonetii - end Kanáry - Tenerife, La Palma

- bystropogophyllum - § SP, §BG, Bern, Smar-m, NATm

- canum - šedý, Středozeří, Balkán, stř. a j. Evropa, Středozeří, Španělsko až Turecko, Malá Asie, sz. Afrika, Maroko, Arménie, Krym, Kavkaz, §UA, ČR, slunné stráně

- caput-felis - Sardinie, § SP, § BG, Bern, Smar, NAT,

- cretaceum - krétský, §UA

- croceum - šafránový, (sivý), z. Středozeří, Sardinie

- glomeratum - klubkatý, ČR

- gonzalezferreri - § SP, §BG,
- gorgoneum - Makaronésie - Kapverdy,
- grandifolium ssp. grandifolium - velkokvětý pravý, Středozeší, z., stř., j. Evropa, Balkán, Apeniny, Alpy, Kavkaz, Malá Asie, Írán, §CZ, nízké slunné TTP
- grandiflorum ssp. obscurum - v. o. Středozeší
- halimifolium - devaterníkolistý, Sardinie
- chamaecystus - cistovitý, Kypr
- inaguae - § SP, §BG,
- juliae - end Makaronésie - Kanáry, § SP, §BG,
- lavandulifolium (lavandulaefolium) - levandulolistý, Středozeší, garrigue, §F
- lepidifolium - BG
- lippii - s Afrika, Egypt, Blízký východ, až Pákistán
- marifolium - , §F
- nummularium - penízkový, (dvoubarevý, Sun Rose), Středozeší, Evropa, ČR, Malá Asie, Atlas, Kavkaz, Arménie, §IRL, okr ČR, SRN, H, Čína
- obtusifolium - okrouhlolistý, Kypr end
- oelandium - ssp. alimonii, end Sardinie, Sicílie
- ovatum - vejčitý, stř. a j. Evropa, H
- pergamaceum - jz Středozeší, Maroko, Alžírsko, Tunisko
- rupifragum - skalní, Balkán, Malá Asie, Krym, Kavkaz, §CZ, ale vyhynulý, Ca stráně
- stipulatum - palistnatý, v. Středozeší – Řecko, Turecko, Kypr, Egypt, píseč duny
- syriacum - syrský, Kypr
- teneriffae - tenerifský, § SP, §BG,
- vesicarium - , Středozeší, Palestina, Izrael - Nagev. poušť, Írán, pouště a polopouště
- violaceum - z Středozeší, Španělsko až Itálie, Maroko až Libye
- x hybridum - křížený, okr, ČR

Helianthus - slunečnice, heliantus, aztécké zlato, Asteraceae 100 druhů, Amerika, prerie a světlé lesy, vysoké byliny, okr

- annus - roční, (Sunflower, pův. Mexiko až Peru, intr Středozeší, Makaronésie, Ischia, Turecko, Maroko, Rumunsko, v cv., exot. květina, Tanzanie, stř. Afrika, pouštní okraj Sahara, Arábie, okr cv. ČR nepůvodní, olej, droga,
- tuberosus - topinambur, Středozeší, Makaronésie,

Helicodiceros - helikodyceros, Araceae, 1 druh

- muscivorus - s, Středozeší, Korsika, Sardinie, Baleáry,

Helictotrichon (Avenula, Avena) - ovsíř, heliktotrichon, Poaceae

- cantabricum - kantabrický, Pyreneje, Kantaberské pohoří - Španělsko, RF
- desertorum - stepní, stř. a v. Evropa, temperátní Asie, ČR
- pubescens - pýřitý, jihosibiřský floelement, ČR
- sedenense - jz Alpy, Pyreneje, Maroko
- sempervirens - stálezelený, pův Itálie, okr, ČR

Helichrysum - smil, helichrysum, slaměnka, Asteraceae, cca 500 druhů, bylin až stáloz. polokeřů a keřů, i trsovitě sukulenty, sušší slunné lokality, polopouště a pouště, kosmopolitní, Eurasie, Středozeší, Afrika (ve v. Africe 80 druhů, v Kapsku 70 druhů, na Sokotře 13 druhů), i Austrálie, okr

- aciculare - , end Sokotra, skály, polopouště
- acenocarpum -
- alucense - § SP, §BG,
- arenarium - písečný, psamofyt, euroasijský druh, slaměnka, j. Evropa, Kypr, j. Afrika, Malá a stř. Asie, Kavkaz, §F, §SRN, §H, §CZ, okr, léč droga, submediteránní
- argyranthum - zlatový, hory v. Afriky, Kilimandžaro, Tanzanie, Madagaskar, slaměnka
- argyrosphaerum - j. Afrika - Angola, Zambie, Malawi, Mosambik, Namibie, JAR, Botswana, Zimbabwe
- aureum -
- balfourii - , Sokotra, travnaté lokality
- barrelieri - Barelierův, Kréta, garrigue (frygana)
- bracteatum - listenatý, (Shaw Flower), pěst Itálie, ČR

- browneri - Brownerův, většina druhů těchto „slaměnek“ je z v. Afriky, nízký a hustý keřík 1 m, travníky subalpinského stupně v. Afriky do 3500 m, Uganda, Tanzanie, Keňa
 - buddleioides .
 - caespitium -
 - calocladum -
 - citrispinum - , hory v. Afriky, Kilimandžáro, Tanzanie, slaměnka
 - conglobatum - kulovitý, v Středozeří, Kypr
 - cooperi -
 - cymosum - vrcholíkatý, hory v. Afriky, Kilimandžáro, Tanzanie, slaměnka
 - devium - odlišný, Makaronésie - end Madeira
 - dichotomum -
 - dioscorides - , Sokotra
 - foetidum - smradlavý, Makaronésie,
 - formosissimum - formoský, hory v. Afriky, bílé květy, Tanzanie, Keňa
 - forskahlii - , Súdán, Ghana
 - gossypinum - bavlníkový, end Madeira, § SP, §BG, Smar-m, NATm, BERN
 - gracilipes - , Sokotra
 - heldreichii - Heldreichův, Řecko
 - chinoides - , i velehory, Tanzanie
 - italicum - italský, celé Středozeří, Itálie, Jugoslávie, Kypr, Baleáry, Korsika, Sardinie, Azory, garrigue, písč a kamen lokality, u cest, pěst Korsika
 - kilimanjari - kilimandžarský, žl. květy, Kilimandžáro, Tanzanie, v. Afrika,
 - lamarckii - Lamarckův, Baleárské ovy, Řecko
 - litoreum - litorální, Itálie
 - melaleucum - (White Everlasting Flower, White Strawflower), Makaronésie - end Madeira
 - melitense (rupestre v. melitense, Maltese Everlasting) - Malta (Gozo) end
 - meyeri-johannis - Meyeri-johannův, hory v. Afriky, Kilimandžáro, Tanzanie, slaměnka
 - microphyllum - drobnolistý, Kréta, Kypr,
 - microphyllum ssp. tyrrhenicum - d. tyrhénský, end Sardinie, Korsika, Sicílie
 - monogynum - jednobližný, § SP, §BG, Smar-m, NATm
 - monzii - Monziův, end Madeira
 - nebrodense - end Sicílie
 - newii - Newiův, hory v. Afriky, bílé květy, domin. slaměnka na Kilimandžáru, Tanzanie, Keňa
 - nogedensis - , Sokotra
 - obconicum - obkuželovitý, Makaronésie - end Madeira, keřík až 60 cm, bíle plstnatý
 - panormitanum - end Sicílie
 - petiolare - , j. Afrika
 - sanguineum - krvavý, Palestina, Izrael
 - socotranum - sokotranský, Sokotra
 - splendium - zářivý, Etiopie, Kilimandžáro, Tanzanie, v. Afrika, Africký roh, červ. květ
 - stoechas - vlnatý, (stoechaský), celé Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, Řecko, Turecko, Maroko, Alžír, Turecko, pobřežní písčiny, garrigue
 - stuhlmannii - Stuhlmannův, i velehory, Tanzanie
 - trilineatum - trojžilný, (Alpine Everlastig), j. Afrika – Dračí hory, slaměnka
 - umbraculigerum - v. Afrika,
 - vestitum - chlupatý, j. Afrika, „slaměnka“, bylinkové polštáře proti astmatu
- Heliosperma - silenečka**, Caryophyllaceae, nízká, na bázi dřevnatějící bylina
- macranthemum - end Balkán, Prokletje, Albánie
 - pussilum - čtyřzubá, hory Balkán až stř. Evropa, Karpaty, Slovensko Choč
- Heliotropium - otočník, heliotropium**, („vanilka“), Boraginaceae, Vanillaceae, asi 300 druhů, Středozeří, USA, Mexiko, JAm, Havaj. a Tichomoř.ovy, byliny až keře, suchá, otevřená stanoviště, okr
- arborecens (peruviana) - stromovitý, (peruánský, vanilk. keř, Garden Heliotrope, Cherry Pie), pův JAm, - Peru, Andy, poloopad. polokeř, okr subtropy a tropy, i ČR, SRN, H, Čína
 - bacciferum - Blízký východ,
 - coronopifolia - , j. Afrika, Kapsko

- dolosum - klamný, Kypr
- erosum - Středozeří, s. Afrika, Makaronésie - Tenerife, aridní pobřeží písky, vytrv. bylina 20-40 cm,
- europaeum – evropský, Středozeří, Řecko, Kypr, Sinaj, Arábie, Makaronésie, Sahel, savany, ČR býv. zavlečen, rumiště, pole
- hirsutissimum - v. Středozeří, Řecko, ocy Egej. moře, Turecko, Kypr, Izrael
- maris-mortui - , Palestina, Izrael
- nigricans - černající, Sokotra
- ovalifolium - vejčitolistý, Egypt, trop. Afrika, Angola, Madagaskar, Arábie, Indie, Pákistán
- ramosissimum - větvitý, Kanárské ovy (Gran Canaria)
- supinosa - trnitý, Kypr, §H

Haliptilon - haliptylon, Florideophyceae, keříčkovitá řasa, převážně tropický rod

- roste i ve Středomoří, pobřeží GB, pobřeží do hloubky 25 m

Helleborus - čemeřice, heleborus, Ranunculaceae, 20 druhů, vytr. bylin, jed, horské svahy, Ca, Eurasie, okr, jed (první svatá válka 595-585 př. Kr. vyhráli Řekové protože otrávilí vodu ve studni ve městě Kirrha), §D – všechny evropské druhy

- argutifolius - , Středozeří
- corsicus - korsická, Korsika, Sardinie, okr ČR
- cyclophyllus - okrouhlostá, Balkán
- foetidus - smrdutá, pův. j a z. Evropa, z. Středozeří Baleár. ovy, od Španělska do Itálie, Řecko, Korsika, Sardinie, Sicílie, as.Afrika, lesy, i okr, páchnoucí, ČR
- dumetorum - křovištní, jv Evropa, Jugoslávie, Itálie, Maďarsko, Rumunsko, Ukrajina, Moldavsko, i Rakousko
- lividus - modrozelená, (sivozelená, živá), Červený seznam, Baleáry - Mallorca, Řecko, Albánie, křovin svahy, stinné lokality
- lividus ssp.corsicus - m. korzická, Korsika, Sardinie,
- multifidus - mnohoklánná, end Balkán, Albánie, Jugoslávie
- niger - černá, (alpská růže), pův. v.Asie, ale i Apeniny, j. Alpy, §F, §UA, okr ČR
- odoratus - vonná, Srbsko, H
- orientalis - východní, Řecko, Černomoří, Kavkaz, s.Turecko, plr ČR, Červený seznam
- purpurascens - nachová, pův. v. Evropa - Balkán, Rumunsko, Maďarsko, Ukrajina, Jugoslávie, Slovensko, §H, §SK, §D, §PI, intr. okr. ČR
- tibetanus - tibetská, Tibet, okr, i ČR
- vesicarius - puchýřkovitá, Turecko, Červený seznam
- viridis - zelená

Helminthotheca (Picris) - draslavec, hemintotéka, Asteraceae

- echiooides - hadincovitý, pův. Středozeří, ČR zavlečena

Helxine (Saleirolia) - helxine, Urticaceae

- soleirolia - solná, pův. Korsika a Sardinie, okr. pěst v ampulkách ČR

Hemerocallis - denivka, hemerokalis, Liliaceae, Hemerocallidaceae, 20 druhů, rostliny v. Asie, Dálný východ, v. Sibiř, Čína, Taiwan, Korea, Japonsko, i Středozeří (až Kavkaz a Írán), do Evropy ve středověku, okr,

- fulva - plavá, pův. j. Evropa, Středozeří, pěst zelenina, okr, ČR

- lilio-asphodelus - §H

Hepatica - jaterník, hepatica, (Liverwort), Ranunculaceae. 10 druhů, vytrv. byliny, světlé, listn. humoz. lesy, kvetou v časném jaře, mírné pásmo s. polokoule,

- nobilis - trojlaločný, (podléška), Středozeří, vavřín. lesy Madeira, §H
- transilvanica – sedmihrdský, end Karpaty, Transylvánie, okr Evropa

Heracleum - bolševník, herakleum, Apiaceae, Daucaceae, 70 druhů, s. mírné pásmo, Eurasie, Středozeří Kavkaz, Himálaj, Indie, Etiopie, SAm, vytrv. byliny, nížiny až hory, okr, některé inv, karant

- mantegazzianum - velkolepý, pův. z. Kavkaz, Evropa, inv, ČR karant
- minimum - nejmenší, §F
- pubescens - pýřitý, , §UA
- sosnowskyi - Sosnovského, Gruzie, Kavkaz, pěst jako medonosný a krmný, SSSR, Pobaltí, Ukrajina, Polsko, SRN
- sphondylium - obecný, Středozeří, stř. Evropa, BG, H, ČR

- sphondylium ssp. pyrenaicum - o, pyrenejský, hory j. Evropy, Pryneje až Balkán. j. Alpy
- Hermodactylus - hermodactylus**, Iridaceae, 1 druh
- tuberosa - hlíznatý, centrální Středozeří, od Francie, Řecko, Turecko, Kréta, §F
- Herminium - herminium, tořiček**, Orchidaceae, 40 druhů, Eurasie
- monorchis - jednohlízný, Evropa, Alpy, Julské Alpy, Španělsko, Francie. s. Afrika, Maroko, Kavkaz, temperátní Asie, Japonsko, Čína, Himálaj, TTP, §CZ býval, §SK, §Pl (ochrana celého rašeliniště), okr
- soulilei - , end stř. Čína,
- Herniaria - průtržník, hernyaria**, Caryophyllaceae, Illecebraceae, písčiny, Eurasie, okr
- algarvica - algarvský, Bern, Smar, NAT,
- glabra - lysý, Středozeří, Írán, téměř celá Evropa, ČR, suché písčiny
- hirsuta - chlupatý, Středozeří, ČR, písčiny
- incana - šedý, Středozeří, j. Evropa a Asie, zavlečen ČR, §SK
- latifolia ssp. litardieri - široolistý, §F, Smar, NAT,
- lusitanica ssp. litardieri - lusitánský, Smar, NAT,
- maritima - přímořský, Bern, Smar, NAT,
- micranthus - drobnoplodý - Kypr
- Hesperis - večernice, hesperis**, noční fiala, Brassicaceae,
- laciniatus - vykrajovaná, od Iberského poloostrova po Řecko
- matronalis - vonná, pův. j.jv, a stř. Evropa, Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, sz. Jugoslávie, Kavkaz, §H, sec Evropa, inv, pěst. ČR nepůvodní, houštiny, SAm
- slovaca (dinarica ssp slovaca) – slovenská, end Karpat - Nízké Tatry, §SK
- tristis - smutná, Rumunsko, BG, H, Kavkaz, Povolží, §CZ, výslunné svahy
- vraybelyina - Vraybelova, §H
- Heteropogon - heteropon**, Poaceae, tropy a subt
- contortus - Středozeří, §F
- Hibiscus - ibišek, hibiskus**, Wildestokroos, Malvaceae, cca 300 druhů, subtr a tropy, nejvíce trop Afrika, asi 30 v j. Africe, ale i Malajsie a Pacifik, keře či byliny, chtějí světlo, okr, květina
- acetosella - kyselý, stř. a v. Afrika, i na čaj
- aethiopicus - etiopský, v. Afrika, Sokotra
- boryanus - , end Réunion
- calyphyllus - , trop. až j. Afrika, Madagaskar, Maskarény
- cameronii - kamerunský, Madagaskar
- cannabinus - konopný, (kenaf), v. Afrika, suché savany 600 – 2100 m, okraje močálů a vlhkých míst, ve v. Africe dalších 60 druhů
- dioscorides - , Sokotra
- diriffan - , Sokotra
- grandidieri - , Madagaskar, suché j. oblasti
- ludwigii - Ludwigův, v. Afrika
- mutabilis - proměnlivý, (Cotton Rose, Confederate Rose), pův. Čína, keř 3-5 m, okr subtrop. zahrady a parky, Středozeří
- noli-tangere - nedůtklivý, Sokotra
- palustris - bahenní, (mokřadní), s. Afrika, mokřady, vodoteče, §F
- pedunculatus - , Afrika
- quattensis - , Sokotra
- rosa-sinensis - čínská růže, (Chinese Rose, Rose of China, Chinese Hibiscus, Shoe Flower, Shoe Plant), pův. trop jv. Asie, Čína, keř 4-6 m, okr, intr Středozeří, Itálie, Sicílie, Makaronésie - Kanár ovy, Madeira, Kapverdy, Maroko, okr v. Afrika, Tanzanie, keř 5 m, parky, zahrady, živé ploty, ČR hrnk
- sabdariffa - sudánský, (Roselle), pův. trop. Afrika, keř, skvělý čaj, bílé kv., vlákna z kůry, plody, šťáva potravin. barvivo a želé, pochutina, okr
- scotii - , Sokotra
- schizopetalus - dřipený, (korálový, rozeklanný, klanoplátečný, Japanese Lantern, Fringend Hibiscus, Coral Hibiscus), pův. trop v. Afrika - Tanzanie, Keňa, okr tropy a subtropy, intr Kanárské ovy, keř 5 m, okr, v. Afrika, Keňa, Tanzanie, Mozambik, Réunion
- surratensis - , Afrika
- syriacus - syrský, (Shru Baltha), pův. Sýrie, Středozeří, v. Asie, intr okr, pěst, Madeira, BG, ČR hrnk

- tiliaceus - lípový, pobřeží Afriky, Tanzanie
- trionum - trojdílný, pův. v. Středozeří, Kypr, zdomácnělý
- vitifolius - révolistý, v. Afrika

Hieracium (Pilosella) - **jestřábník, hieracium**, chlupáček, Asteraceae, cca 260 druhů, sušší TTP, hory, kosmopolitní, Evropa, SAM, okr

- aurantiacum - oranžový, (Orange Hawkweed), okr, Čína, ČR, §H
- bauhini - Bauhinův, Středozeří
- bombycinum - Pyreneje
- bupleuroides - prorostlíkovitý, hory stř. a j. Evropy, Ukrajina, Slovensko, Itálie, Albánie, Srbsko, §H
- eriophorum - , §F
- flagellare - výběžkatý, Středozeří
- inguinatum - , end Sardinie
- lachenalii - Lachenalův, Středozeří
- laevigatum - hladký, Středozeří
- maculatum - skvrnitý, Středozeří
- mixtum - pomíchaný, Pyreneje, RF, Španělsko
- murorum - zední, Středozeří
- pilosella - chlupáček, Středozeří
- piloselloides - úzkolistý, Středozeří
- sabaudum - savojský, Středozeří
- schmidtii - bledý, v. Středozeří,
- schultesii - Schultesův, Středozeří
- supramontanum - suprahorský, end Sardinie
- texedense - § SP, §BG,

Hierochloa - **tomkovice, hierochloa**, Poaceae

- odorata - vonná, §F

Himantoglossum - **jazyček, himantoglossum**, Orchidaceae, 6 druhů, Eurasie, s. Afrika

- adriaticum - jadranský, Jugoslávie, Itálie, Maďarsko, Rakousko, §H, §CZ
- calcaratum - Balkán, jv a stř Evropa, ČR býval
- caprinum (hircinum ssp caprinum) – východní (kozí, kozlí, hercynský), cirkumboreální, pův jv Evropa - SR, Chorvatsko, Srbsko, Albánie, Bulharsko, Řecko, Maďarsko, Balkán, Kavkaz, end Krym, Libanon, Izrael, Jordánsko, §SK, §H, §UA, §RUS, Bern, NAT, okr
- comperianum - Středozeří
- hircinum - kozlí, (hercynský), z. a stř. Středozeří, Řecko, z. Evropa, s. Afrika, Malá Asie, travn křoviny. §SRB
- metlesiscianum - § SP, §BG,
- robertianum - smrdutý, Sardinie

Hippeastrum - **hvězdník, hippeastrum**, zornice, „amaryllis“, Alliaceae, Amarillidaceae, 95 druhů, stř. a JAM, cibuln. trvalky, okr

- striatum - žíhaný, okr
- vittatum - pruhovaný, (Barbados Lily, Amaryllis), pův. stř. a JAM, Madeira, okr, Čína
- x hortorum - zahradní, okr

Hippocrepis (Coronilla) – **podkovka, hipokrepis**, čičorka, Fabaceae, 20druhů, bylina, Eurasie, s. Afrika, okr

- ciliata - brvitá, Kypr
- comosa - chocholatá, Středozeří, j. a stř. Evropa, ČR, §UA
- emerus ssp. emeroides – křovitá, (krotká, Scorpion Senna), cirkumboreální, jv. Evropa, Itálie, Alpy, Balkán, Černomoří, jz. Asie, s. Afrika, ČR, §SK, §H
- fruticosa - křovitá, Itálie
- glauca - sivá, Sardinie
- multisiliquosa - mnohošešulovitá, Kypr
- unisiliquosa - jednošešulovitá, Středozeří, Kypr, suchá místa, pole

Hippophae - **rakytník, hipofae**, Eleagnaceae, 3 druhy, trnitý opad. dřevina, pobřežní duny, suťoviště, Eurasie - Alpy, Apeniny, Skandinávie, Turecko, Kavkaz, Čína, okr ČR

- rhamnoides - řešetlákový, (úzkolistý, Shallow Thorn), okr. pův. Malá Asie, Persie, Středozeří, Kavkaz, z. Evropa, Skandinávie, Alpy, Apeniny, Karpaty, BG, H, hory stf. Asie, j. Sibiř, Mongolsko, Himálaj, Čína, §H, plody léč., vit. C, okr. ČR, Středozeří, nenáročná na stanoviště

Hippurus - prustka, hipurus, Hippuraceae

- vulgaris - obecná, Středozeří, Írán, § SRB

Hirschfeldia - huseničák, hirschfeldya ředkevnik, Brassicaceae, byliny, rumišťe, Středozeří

- incana - šedý, pův. Středozeří, Kypr, ČR zavlékán

Holarrhena - holarhena, Apocynaceae

- antidysenterica - protiúplavičná, Kypr

Holcus - medyněk, holkus, Poaceae

- lanatus - vlnatý, Středozeří, H, Makaronésie,

- mollis - měkký, Středozeří, Makaronésie,

- rigidus - tuhý, end Azory

- setiglumis ssp. duriensis - § SP, §BG,

Holocneum - holokneum, Amaranthaceae,

- strobilaceum - šiškáté, Kypr

Holoschoenus (Scirpoides) - kamýšek, holoschenus, Cyperaceae, Eurasie, SAM.

- romanus - římský, H

- vulgaris (Scirpus h., Round-headed Clubrush) - obecný, Malta

Holosteum - plevel, holosteum, Caryophyllaceae, slunné TTP, Eurasie

- umbellatum - okoličnatý, Středozeří, Kypr, Egypt, Írán, jz Asie, ČR, slunné TTP

Homogyne - podbělice, homogyne, Asteraceae

- alpina - alpská, Pyreneje

Hordelymus - ječmenka, hordelymus, Poaceae

- europaeus - evropská, Středozeří

Hordeum - ječmen, hordeum, ječmenice, (Barley), Poaceae, 20 druhů, s. polokoule a část JAm, mírné oblasti obou polokoulí, domest Čína, okr

- brevisubulatum - Írán

- comosum - JAm

- distichum - dvouřadý, Středozeří, Maroko, pěst obilnina již od 5.tis. př.n.l.

- geniculatum - štětinatý, pěst Mezopotámie, Středozeří, Rumunsko, Maďarsko, Ukrajina, §SR, sec GB, SAM, Austrálie

- jubatum - hřívnatý, (Foftail Barley), Eurasie, Aljaška až N. Mexiko, mediterán - Kaliforn. poloostrov, Sonora, Sierra Madre, Dakota (NP Badlands), Colorado, Nevada, Mexiko, i JAm, Afrika, NZ, mnohde sec vč. ČR

- leporinum - (Hare's-tail Berley), Malta

- marinum - přímořský, celé Středozeří, BG, ČR, Makaronésie, v Asie, sec ostatní svět, až inv

- murinum - myší, Středozeří, Makaronésie, Írán

- spontaneum - původní, Mezopotámie

- vulgare - obecný, vznikl z H. spontaneum, pův. Blízký východ, Jordánsko, Izrael, bible, pěst, ČR nepůvodní

Hormatophylla - hormatofyla, Brassicaceae, 10 druhů, z Středozeří

- purpurea - nachová, end Španělsko - Sierra Nevada

Hormuzakia (Anchusa) - hormuzakia, Boraginaceae

- aggregata - sdružená, Palestina, Izrael, písčiny

Hornungia - řeřišník, hornungia, Brassicaceae

- petraea - skalní, Středozeří, s. Afrika - Alžírsko, Tunisko, stf a z. Evropa, Slovensko, Ukrajina, Malá Asie

Hottonia - žebratka, hottonya, Primulaceae

- palustris - bahenní, Evropa, Středozeří, Itálie, Balkán, Malá Asie, §SRB, §H, §CZ

Humulus - chmel, humulus, Cannabidaceae, 2 druhy, pnoucí byliny, s. polokoule, zdomácněl, okr, pěst – stará kulturní rostlina

- lupulus - otáčivý, (Hop), j. Středozeří, stf. Evropa, Francie, BG, H, vlhké subtropy Asie, u vodotečí, chmelnice, výhonky zelenina, droga, přísada pivo, ČR, ve větším množství tox

Huperzia - vranec, huperzia, plavuň, Lycopodiaceae, Huperziaceae, cca 300 druhů, cirkumpolárně

- arctica - arktický, Eurasie, na jihu jen hory, SAM,

- dentata - zoubkatý, end Makaronésie - Azory, Madeira
- selago - jedlový, s Eurasie, Amerika, Karpaty, ČR, §H, §UA
- suberecta - end Makaronésie, Azora, Madeira
- Huynhia** (Arnebia) - **huyhia**, Boraginaceae
- pulchra - Kavkaz, Turecko, Írán, okr
- purpurea - nachová, Malá Asie
- Hyacinthella** - **hyacintka, hyacintela**, Hyacinthaceae / Liliaceae, 30 druhů, Středozeří, Krym, Kavkaz, Ukrajina, Turkmenistán, drobné cibuloviny, okr
- acutiloba - špičatá, Turecko, Írán, makchie, Ca
- millingenii - vojenská, Kypr
- Hyacinthoides** - **hyacintovec, hyacintoides**, Asparagaceae, Hyacinthaceae
- hispanica - španělská, z Středozeří- Španělsko, Portugalsko, Francie, Maroko, Alžírsko, okr Evropa a SAM
- italica - italská, Středozeří
- non-scripta - britský, Britské ovy, okr i ČR
- Hyacinthus** - **hyacint, hyacintus**, Hyacinthaceae, Liliaceae, 3 drihy, Blízký východ, tox alkaloid (i cibule)
- orientalis - východní, pův. Přední Asie, Izrael, Jordánsko, Libanon, Sýrie, Turecko, okr cibulovina, ČR
- romanus - viz *Bellevalia romana*
- Hydrangea** - **hortenzie, hydrangea**, Hydrangeaceae, cca 90 druhů, jv. a v. Asie, v. SAM, hory JAm, keře, jed (nedávat květy na dorty)
- macrophylla - velkolistá, (Big Leaf Hydrangea, Penny Mac, French Hydrangea, Mophead Hydrangea, Lacecap Hydrangea, Hortensia), pův. v. Asie - j Čína, Himálaj, Japonsko, okr subtr, intr Středozeří, Itálie, Ischia, Makaronésie - Madeira, ČR kbelík
- Hydrocharis** - **vod'anka, hydrocharis**, žabí květ, Hydrocharitaceae, 2 druhy, vodní rostliny, mělké vody a mokřady, Eurasie, Afrika
- morsus-ranae - žabí, ČR
- Hydrocotyle** - **pupečník, hydrokotyle**, pupkovník, Apiaceae, (Araliaceae, Daucaceae, Hydrocotyledaceae), asi 130 druhů, vlhkomilné a vodní byliny, břehy vod a bažiny, rašelinné TTP, celý svět, Eurasie, SAM, NZ, akvária, okr, pěst - zpevňov. písč. půd, zelenina
- ranunculoides - pryskyřníkovitý, inv
- verticillata - přeslenitý, Středozeří
- vulgaris - obecný, z. Středozeří, Makaronésie, §H, §UA, (ČR)
- Hylocereus** - **pitahaja, holocereus**, Cactaceae
- undatus - Makaronésie - Kapverdy,
- Hylotelephium** (Sedum) – **rozchodníkovec, hylotelephium**, rozchodník, Crassulaceae, 30 druhů, Eurasie, okr
- anacampseros - vřdzyzelený, pův jz Alpy, s Apeniny, RF, Španělsko, Itálie, Švýcarsko, okr, zplaněl ČR lokálně
- argutum – zubatý, cirkumboreální, end hory Karpat
- telephium -
- telepkoides - v SAM
- Hymenocallis** - **hymenokalis**, Amaryllidaceae, 60 druhů, JAm, cibuloviny
- festalis - okr i ČR
- littoralis - pobřežní, Kapverdy
- Hymenocarpos** - **hymenokarpos**, Fabaceae
- circinnatus - brvitý, Středozeří, Alžírsko, Egypt, Francie, Itálie, Kypr, Turecko, Izrael, Kuvajt, Saudská Arábie, Blízký východ,
- Hymenolobus** - **hymenolobus**, Brassicaceae
- fontanesii -
- procumbens - rozložený, Kypr
- Hymenophyllum** - **blánatec, hymenofylum**, kapradina, Hymenophyllaceae, Pteridophyta, vlhké tropy, drobná kapradina, americké aj. tropy
- madarensis - madeirský, end Madeira, Smar-m, NATm
- tunbrigense - Tunbrigensův, Makaronésie, laurisilvia, §F
- wilsonii - Wilsonův, Makaronésie, laurisilvia, §F, §BG, §SP
- Hymenostemma** - **hymenostema**, Asteraceae

- pseudoanthemis - § SP, §BG,
- Hyoscyamus - blín, hyoscyamus** , Solanaceae, 20 druhů, byliny, Eurasie, s. Afrika, okr
- albus - bílý, (White Heribane), Středozeví, Španělsko, Řecko, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife), rumišťe
- agrestis - obecný, Maďarsko, ČR
- aureus - zlatý, (Henbane, Shikkeron), v. Středozeví, Kréta, Rhodos, Řecko, Kypr, Turecko, Egypt, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael, bible, kamen rumišťe,
- *bohemicus* - český, dnes neakceptovaný druh
- glauca - šedý,
- insanus - Arábie, Írán, Afghánistán, Pákistán
- muticus - bezbranný, subsaharská Afrika, Egypt, Libye, Arabie, Sudan, ve Středozeví asi zplanělý, až Pákistán, Indie
- niger - černý, (Foetid Nightshade, Black Henbane), pův Středozeví, Řecko, Írán, H , s. Afrika, stř. a z. Asie, ČR nepůvodní, omamná halucinogenní droga, smrtelně jed
- reticulatus - síťovaný, Blízký východ, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Sýrie, Turecko, Irák, Írán, Afghánistán, Pákistán, Indie
- Hyoseris - písečnatka, hyoseris** , Asteraceae
- radiata (lucida) - paprščitá, (Perennial Hyoseris), Středozeví, zejména z. část, Španělsko, RF, Itálie, Malta, Maroko, Tunisko, úhory, okraje kamenitých ploch, travn místa
- scabra - drsná, (Annual Hyoseris), Středozeví, Kypr, Malta
- taurina - italská, Sardinie, Sicílie, Tunisko
- Hyparrhenia - vousatice, hyperhenya** , Poaceae
- hirta - chlupatá, srstnatá, (Beard Grass), stepní tráva, pahorkatiny a náhorní planiny v. a stř. Afriky, Sahara, Sahel, Tanzanie, Súdán, Ghana, Palestina, Izrael, Malta, Středozeví, Blízký východ, Makaronésie, zavl Austrálie, Amerika, ČR
- rufa - rufa, Sahel
- Hypecoum - pamplina, hypekoum**, Papaveraceae, (Fumariaceae), Středozeví
- dimidiatum - Turecko, Izrael, Jorsánsko, Sýrie Libanon, Sinaj
- pendulum - převislá, Kypr
- procumbens - poléhavá, (rozložená, Hypecoum), celý mediterán, Středozeví, Kypr, sušší lokality, písčiny
- pseudograndiflorum - Balkán, Srbsko, Makedonie, Bulharsko, Řecko, Turecko
- x - imberbe - deštná, v Středozeví, Kypr, Blízký východ, , pole, u cest, nově na 8 druhů
- Hypericum (Triadenia) - třezalka, hyperikum**, (St. John's Wort), Hypericaceae, Clusiaceae, cca 350 druhů, mírný a subtr. pás s. polokoule, jv. a v. Asie, východ SAm, hory JAm
- aegypti(a)cum (Triadenia a.) - egyptská, (Egyptian St. John's-wort), v. Středozeví, Maroko, Alžírsko, Libye, Malta, Sardinie, keř, Ca
- androsaceum - pochybkovitá, j. Evropa, Kréta, Malá Asie, sev. Afrika - Tunisko, Maroko
- androsaemum - bobulovitá, Středozeví , z. a j. Evropa, s. Afrika, Malá Asie, Kavkaz
- auriculatum - end turecká Alanye
- balearicum - baleárská, end Baleáry
- barbatum - vousatá, Balkán, Slovinsko, Maďarsko, j. Rakouska, Itálie-Kalábrie, §H
- barbatum - vousatá, Balkán, Slovinsko, Maďarsko, j. Rakouska, Itálie-Kalábrie, §H
- calycinum - kališní (kalíškatá), pův jv. Evropa, Řecko, BG, Turecko, Anatolie, a Malá Asie
- canariensis - kanárská, Makaronésie - Kanárské ovy., laurisilvia , keřovitá, inv
- confertum - stěsnaná, Kypr
- coris - kožnatá (jehličkovitá), j. Evropa, Apeniny, Alpy, Itálie, Francie
- elegans - ozdobná, Rumunsko, BG, Ukrajina, Moldavsko, Krym, stř. Evropa, §H, §CZ
- . elongatum . prodloužená, Turecko, Írán, stř. Asie
- empetrifolium - šicholistá, v Středozeví, Balkán, Chorvatsko, Řecko, Egejské ovy, Kréta, Albánie, Kypr, Turecko, Libye, polokeř, garrigue (frygana)
- foliosum - end Azory, stáloz. keř
- glandulosum - Makaronésie, laurisilvia , keřovitá
- grandifolium - velkolistá, (Large Leaved Saint John's Wort), Makaronésie - vavřín. lesy Madeira, Kanárské ovy (Gran Canaria)
- hircinum - kozlí, v. Středozeví, Kypr, end Sardinie a Korsika

- hirsutum - srstnatá, Sardinie
- humifusum - rozprostřená, Středozeří, Makaronésie,
- inodorum - nevonná, Madeira
- imberme - , §SRB
- lanuginosum - srstnatá, Kypr
- libanoticum - libanonská, end Libanonu a Sýrie, kamen svahy, Ca skály
- maculatum - , §H
- montanum - horská, Středozeří
- montbretii - Balkán - Bulharsko, Makedonie, Řecko, Anatolie, Sýrie, Gruzie, Krym
- olympicum - olympská, pův. jv Evropa a Malá Asie, Balkán, Jugoslávie, Řecko, BG, Turecko, suchá kamen místa, okr, ČR
- perfoliatum - prorostlá, Makaronésie,
- perforatum - tečkovaná, Středozeří, Makaronésie, Maroko (Atlas), Ischia, Kypr, Írán, H, suché, travn kamen lokality
- polyphyllum - mnoholistá, pův. jv.Evropa a Malá Asie, okr, ČR
- pubescens - pýřitá, (Pubescent St. John's-wort), Malta
- reflexum - Makaronésie,
- repens - plazivá, Kypr end
- richerii - jz Evropa, Alpy, Jura, Apeniny, Balkán
- rumeliacum - Balkán
- saxatile - skalní, end Sardinie
- tetrapterum - čtyřkřídlá, Středozeří, Řecko, Írán
- tomentosum - plstnatá, Maroko – Atlas, Portugalsko až Itálie, Tunisko
- triquetrifolium (crispum, Crisped St. John's-Wort) - trojlistá, v. Středozeří, Kypr, Malta, Blízký východ,
- wilmsii - JAR, Lesothe, Zimbabwe, Mosambik, Madagaskar

Hyphaene - duma, hyfene, palma duma, Arecaceae / Palmaceae, 10 druhů, Afrika, Madagaskar, Arábie, Indie, Cejlon, okr

- thebaica - thébská, Egypt, Palestina, Arabie, Sudam Etiopie, Eritrea, Somálsko

Hypodematium - hypodemacium, kapradina, Hypodematiaceae

- crenatum - Makaronésie - Kapverdy,

Hypoestes - hypoestes, podrostovka, ovitokvět, Acanthaceae, cca 40 druhů, byliny až keře, otevřené světlé lesy, j. Afrika, Madagaskar, jv. Asie, okr

- cumingiana - Čína
- phyllostachya - klasolistá (Pink Dot), okr, Čína
- verticillaris - Makaronésie - Kapverdy,

Hypochoeris - prasetník, hypochoeris, Asteraceae

- achrophoros - , Kypr
- glabra - bílý, (lysý), pův z. Středozeří, j. Evropa, Kypr, garrigue, svahy, stř. Evropa, ČR neznámá
- oligocephala - § SP , §BG, Smar-m, NATm
- radicata - kořenatý, Středozeří, Makaronésie,
- robertia - Středozeří

Hyssopus - yzop, hyssopus, Lamiaceae, 15 druhů, arom. byliny až stáloz. polokeře a keře, suché písky, skaliska, Středozeří, až stř. Asie, okr

- cretaceus - krétský, §UA
- officinalis - lékařský, (Hyssop), pův jv. Evropa, Středozeří, Ischia, Kypr, Malá Asie, s. Afrika, Maroko, Kavkaz, pěst, koření, ČR nepůvodní

Chaenopodium - merlík, chenopodium, (incl Blitum, Chenopodiastrum, Oxybasis) – **merlík, chenopodium**, Amaranthaceae, (Chenopodiaceae), 100 druhů, zasolené půdy, mírné klima celého světa, okr

- album - bílý, Středozeří, Kypr, až stř. Asie, ČR nepůvodní
- ambrosoides - ambrozovitý, ČR
- ambrosoides var. anthelminticum - vonný hlístopudný, (Erva de santa Maria), pův. stř. a JAm, pěst od středov. kláš. zahrady, i Evropa, léč, ČR nepůvodní
- botryodes - slanomilný, s. Středozeří, halofyt
- botrys - hroznový, pův j. a jz. Asie, Kypr, ČR nepůvodní

- foliosum - listnatý, pův hory j. Evropy až stř. Asie, s. Afrika, Kypr, do stř. Asie, pěst jako špenát. zelenina "špenátové jahody", okr, ČR
- glaucum - sivý, Írán
- murale - zední, Kypr, Írán, ČR
- opulifolium - kalinolistý, Kypr
- vulvaria - smrdutý, pův. j. Evropa, Kypr a Přední Asie, ČR nepůvodní
- Chaenorhinum** (Microrhinum) - **hledíček, chenorhinum** , Scrophulariaceae
- origanifolium - Středozeří
- rubrifolium - červenolistý, z. Středozeří, Kypr
- villosum - Pyrenej. poloostrov, s Afrika, Maroko, Alžír
- Chaerophyllum** - **krabilice, cherofylum**, Apiaceae
- aromaticum - vonná, BG
- aureum - zlatoplodá, zlatá, Středozeří, §H
- azoricum - azorská, Azory
- bulbosum - hlíznatá, Írán
- hirsutum - chlupatá, srstnatá, Středozeří, §H
- temulum - mámivá, v. Středozeří,
- villarsii Španělsko, Portugalsko, Alpy, RF, Slovinsko, Chorvatsko, Albánie, Rakousko
- Chamaecrista** (Cassia) - **chamekrista**, Fabaceae
- nictinans - pův. Amerika, dále trop. Afrika, jv. Asie - Indie, Indočína, Malajsie, s. a v. Austrálie, Havaj
- Chamaecueles** - **chamekueles**, ?
- coriaceae - kožovitý, end Madeira
- Chamaecyparis** - **cypřišek, chamecyparis**, Cupressaceae, chladnější, vlhčí a severn. oblasti SAm, v. Asie
- lawsoniana - Lawsonův, (Blue Lawson's Cypress), Amerika, v. Asie, intr, Kypr, Francie, BG, Itálie, Madeira
- pisifera - hrachonosný, intr Itálie, BG
- Chamaecytisus** - **čilimník, chamecytysus**, Fabaceae, cca 50 druhů stř. a j. Evropa, s. Afrika, z. Sibiř
- albus - bílý, jv. a stř. Evropa, Balkán, Srbsko, Turecko, Rumunsko, Maďarsko, Slovensko, j. Morava, §CZ, §UA,
- australis - jižní, stř. a jv. Evropa, Kavkaz, Rusko
- austriacus - rakouský, od Balkánu po Rakousko, Moravu a Slovensko
- blockianus - Blockeho, , §UA
- elongatus - prodloužený, Balkán
- glaber - lysý, Jugoslávie, BG, Rumunsko, §F
- graniticus - granitický, , §UA
- heuffelii - Heuffellův, §H
- hirsutus - chlupatý, (srstnatý), Evropa - Alpy, Balkán, Krym, Přední Asie
- hirsutus ssp. ciliatus - chlupatý, (srstnatý) brvitý, §H
- hirsutus ssp. polytrichus, hojně rozšířen, jižní Alpy, Francie, Itálie, Balkán - Srbsko, Černá Hora, Řecko, Bulharsko, Rumunsko, Severní Makedonie, Kosovo, Krym
- paczoskii - Pačovského, , §UA
- podolicus - podolský, , §UA
- proliferus - Makaronésie
- purpureus - nachový, Jugoslávie, Slovinsko, Chorvatsko, Albánie, Dináry, Alpy, §SRB
- ratisbonensis - řezenský, stř. a v. Evropa, Ukrajina, Kavkaz, Ural, Altaj
- rochelii - Rošelův, §UA
- spinescens - Středozeří
- supinus - nízký, (rozložený), Středozeří, stř. a j. Evropa, Maroko, Ukrajina, Malá Asie
- tommasinii - Balkán - Srbsko, Černá Hora, Bosna a Hercegovina, až Kosovo, Albánie, Řecko
- triflorus - chlupatý, jv. Evropa po Slovensko, Malá Asie
- wulfii - Wulfův, §UA
- Chamaedaphne** - **lýkoveček, chamedafne** , Ericaceae
- calyculata - kalýškatý, nízký keřík mírného pásma, cirkumpolárně, §UA
- Chamaedorea** - **malokopí, chamedorea**, (horská palma), Arecaceae / Palmaceae, 10 druhů, Afrika, Madagaskar, Arábie, Indie, Cejlon, okr, Afrika, Madagaskar, Arábie, Indie, Cejlon

- elegans - sličné, (Parlor Palm), nízká palma, okr, Čína, ČR skleník
- Chamaemeles - chamemeles**, Roaceae
- coriacea - , Smar-m, NATm
- Chamaemelum - rmenec, chamemelum** , Asteraceae
- mixtum - promísený, z. Středozeří, okr. pěst
- nobile – sličný, (římský heřmánek), pův z Středomoří (Iberský poloostrov), zdomácněl v ostatním Středozeří, léč, pěst
- Chamaenerion (Epilobium) - vrbovka, chamenerion**, Onagraceae
- dodonaei - , §H
- Chamaepitys (Ajuga) - zběhoveček, chamepitys**, Lamiaceae
- glabra (A. chamaepitys ssp. ciliata/glabra) – olýsalý, Balkán, Turecko, Sýrie, Přední Asie, Černomoří, makchie, pastviny
- Chamaespartium - kručinečka, chamespartyum, nízkopletivec** , Fabaceae
- sagittale - šípovitá, Francie, Pyreneje
- Chamaesyce (Euphorbia) - pryška, chamesyce**, Euphorbiaceae
- maculata - skvrnitá, plevel, ČR
- Chamerops (Trychocarpus) - žumara, chamerops** , Arecaceae / Palmaceae, 2 druhy, Středozeří – j. Evropa, SAM, okr
- excelsa (T. fortunei) - spanilá, Kypr, Ischia, Tácie
- humilis - nízká, ("palma nízká", European Fan Palm, Dwarf Fan Palm, Palm Harp), pův trop druh, domácí v j. Evropě (suché skály), z. Středozeří - Španělsko - Andalusie, Portugalsko, Baleáry, Francie, Itálie, Ischia, Kypr, Sicílie, Sardinie, ovy z. Středozeří, s. Afrika - Magreb, Maroko a Libye (Atlas i nad 2000 m), okr pěst u pobřeží (cv. Arborescens, Glaucescens, Green Mound), i Kalifornie, Čína, ČR kont čalounický materiál „africká tráva“ (suché listy spletené do provazců
- macrocarpa – velkoplodá, Středozeří
- Chara - chara**, Characeae, zelená řasa,
- brakické vody
- Cheilanthes (Natholaena) - podvinka, cheilantes**, podmrkva, kapradina, Pteridaceae, Adiantaceae, asi 250 druhů, tropy, Amerika, Afrika, jv. Asie, Austrálie, okr
- album - bílý, Středozeří, Makaronésie, Eurasie, ČR
- bonus-henricus - všedob, Středozeří, Eurasie, ČR
- botrys - hroznový, Středozeří
- catanensis - katanenský, §F
- filicifolium - fíkolistý, Středozeří
- foliosum - listnatý, j. Evropa, s. Afrika až střední Asie, u cest, sutě, rumišť, okr i jako zelenina – tzv. špenátové jahody, i ČR
- glaucum - sivý, Středozeří
- hybridum - zvrhlý, Středozeří
- chenopodioides - slanomilný, Středozeří
- marantae - H
- murale - zední, Středozeří, Makaronésie, Sinaj, Arábie
- opulifolium - kalinolistý, Středozeří
- persica - perský, §UA
- polyspermum - mnohosemenný, Středozeří
- pteridoides (fragrans) - křehký, netíkovitá kapradina, Středozeří, Makaronésie, celý mediterán, až do Himálaje, slunné skalní pukliny, spáry zdí
- pumilio - trpasličí, Středozeří
- strictum - tuhý, Středozeří
- urbicum - městský, Středozeří, Makaronésie
- vellea - Středozeří, Makaronésie - Kapverdy
- vulvaria - smrdutý, Středozeří, Makaronésie
- Cheiranthus (Erysimum) - chejr, cheirantus**, chýr, trýzel, lak, (Wallflower), Brassicaceae, Eurasie, okr
- cheirii - vonný, (Wallflower), pův. Řecko, Středozeří, skály, zdí, okr trvalka, ČR, Čína
- marantae - , §SRB,
- Cheirophyllum - cheirofylum**, Apiaceae

- azoricum - azorské, Smar-m,

Cheirolophus - cheirolophus , Asteraceae

- duranii - NATm, § SP, §BG, Smar-m,

- falcisectus - srpovitý, Makaronésie - Kanárské ovy, (Gran Canaria), § SP, §BG

- ghomerytus - NATm, § SP, §BG, Smar-m,

- junonianus - NATm, § SP, §BG, Smar-m,

- massonianus - Massonianův, end Madeira, NATm, Smar-m,

- metlesicsii - § SP, §BG

- santos-abreui - § SP, §BG

- satarataensis - § SP, §BG

- sventenii - § SP, §BG

- tagananensis - § SP, §BG

- teiydis - tejdský, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)

Chelidonium - vlašovičník, chelidonium , Papaveraceae , 1 druh, Eurasiem SAM, okr

- majus - větší, (Greater Celandine), pův Středozeří, Makaronésie, Evropa i Asie, H, Kanárské ovy, Ischia, okr ČR, léč (tinktura - bradavice), jed, i afrodisiakum

Chenoleoides - chenoleoides , Chenopodiaceae

- tomentosa - plstnatá, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife), halofyt

Chenopodium - merlík, chenopodium, Amaranthaceae, (Chenopodiaceae), 100 druhů, zasolené půdy, mírné klima celého světa, okr

- album - bílý, pův. Středozeří, Kapverdy až stř. Asie, Indočína , Malajsie, stř. Afrika , pouštní okraj Sahara, Arábie, ČR nepůvodní

- ficifolium - pěstovaný, Středozeří aj., Írán

- foliosum - mnoholistý, (listnatý), pův. hory j. Evropy, do s. Afriky a stř. Asie, Pyreneje, Atlas, Karpaty, Kavkaz, Balkán, sec i další země, pěst jako špenát. zelenina, květy barvení vína

- murale - zední, kosmopolitní, Kapverdy, Írán

- vulvaria - Írán

Chiastophyllum - chiastofyllum, Crassulaceae, jen 1 druh

- oppositifolium - vstřícniolisté, end Kavkaz, okr

Chiliadenus - chiliadenus, Asteraceae,

- bocconeii - Bocconeův. (Maltese Fleabane), end Malta

Chilopsis - chilopsis , Bignoniaceae, pouze 1 druh

- linearis - přímý, pův. jz. USA, s. Mexiko, suchá vodní koryta, intr Středozeří, Kypr

Chimaphila - zimozelen, chimafila , Chimaphilaceae

- umbellata - okoličatý, stáloz. keřík, Japonsko, s. Amerika, s., stř. Evropa, H, ČR

Chionodoxa (Scilla) - ladonička, chionodoxa , Hyacinthaceae , Liliaceae

- forbesii - Forbesova, Turecko

- lochiae - lochovitá, Kypr end

- luciliae - bělomodrá, (Luciina, svítivá, Glory of the Snow), Turecko, Malá Asie, okr Čína, ČR, Červený seznam

- nana - malá, Kréta

- sardensis - sardská, pův. Malá Asie

Chlamydophora - chlamidofóra , bakterie, Chlamydiaceae

- tridentata - trojzubá, Kypr

Chlorocrepis - škardovka, chlorokrepis, Asteraceae

- staticifolia - , §H

Chlorocyperus (Cyperus) - zelenošáchor, chlorocyperus, Cyperaceae

- esculentus - hlíznatý, jedlý, pův Středozeří, dlouhodobě pěst. zelenina, okopanina, Egypt, ČR pokusně

Chlorophytum (Phalangium) - zelenec, chlorofytum , Grass Lily, Grasselelie, Anthericaceae, Hyacinthaceae / Liliaceae, Asparagaceae, asi 250 druhů, Afrika, Asie, JAm, Austrálie, tropy, stáloz. oddenk. trvalky, okr

- comosum - chocholatý, (vrkočovitý, Spider Plant, Lily Santa Bernard, Spider Ivy, Ribbon Plant, Hen-and-Chickens, Airplane Plant, Grasslily), pův j Afrika, okr tropy a subtr

Chlora perfoliata - viz Blackstonia

Chlorocyperus - zelenošáchor, chlorocyperus , Cyperaceae

- esculentus - jedlý, pův Středozeří, dlouhodobě pěst. zelenina

Choisya - choisya , Rutaceae

- ternata - , okr ČR

Chondrilla - radyk, chondrila, Asteraceae, bylina, Eurasie, sz. Afrika, slunné stráně, zav. Amerika, Austrálie inv, i na salát

- juncea - prutnatý, Středozeší, Makaronésie, teplejší území, BG, Kypr, Írán, ČR

Chorisia - chorisia, cejbovec, Malvaceae, Bombacaceae, Gossypaceae, 3 druhy, sukul.stromy, JAm - Brazílie, Argentina, okr

- speciosa - nádherná, (význačná, trnitá, Floss Silk Tree, Bottle Tree), pův Brazílie, strom 15-25 m, do 2000 m, atrakt. okr, intr subtr v. Afrika, Tanzanie, Středozeší

Christella - christela, kapradina, Thelypteridaceae

- dentata - zoubkatá, §BG, §SP

- macrocarpa - velkoplodá, §BG

Chrozophora - zlatavec , chrozofora, Euphorbiaceae

- tinctoria - barvířský, v. Středozeší, Kypr, Blízky východ , Írán

Chrysanthemum (Dendranthema, Argyranthemum, Glebionis, Ismelia) – kopretina, listopadka, chrasantemum, zlateň, marokánka, Asteraceae, 30 druhů, chladné pásmo, Eurasie (hlavně Rusko, Čína, Japonsko), i dřevina, okr j Afrika

- carinatum (Ismelia versicolor) - pestrá, (člunková, Annual Chrysanthemum), Maroko, okr, léč - přírodní insekticid pyrethrum, čaje, ale i alergie kůže a očí, okr Evropa, Čína

- cinerariifolium - popelavá, Jugoslávie

- coronarium (Glebionis coronaria) - věncová, Palestina, Izrael, okr Čína, Pákistán

- frutescens - viz *Argyranthemum frutescens*, okr Evropa

- monilifera - Středozeší

- parthenium (Tanacetum p.) - řimbaba, pův. jv. Evropa, Malá Asie, Kavkaz, zav. Asie, Amerika, Afrika, Austrálie, ČR zplaňuje, léč, , okr v cv

- segetum - viz *Glebionios segetum*, ČR, okr Evropa

- serotinum - pozdní, jv. Evropa, H, okr Evropa

- zawadskii - pieninská, (Zawadského), cirkumboreální , Ca skály, SR: z Karpaty - Pieniny, stř. Asie - Ural, Rusko, Čína, Írán, Bern

Chrysopogon - zlatovous, chrysopogon, Poaceae

- gryllus - jižní, v. Středozeší, BG, H, §UA

Chrysosplenium – mokřýš, chrysosplenium, Saxifragaceae, 60 druhů bylin, Eurasie, SAm, JAm, lužní lesy, okr

- alpinum - alpský, end Karpaty, mokré lokality

- alternifolium - střídavolistý, Eurasie, H, ČR, vlhko

Iberis - štěničník, iberis, iberka, Brassicaceae, 40 druhů, Středozeší, s. Afrika, Malá Asie, byliny až stáloz. polokeře,

- amara - hořký, pův. Středozeší, stř. a z. Evropa, SRN, xerothermní, rumišťe, okr, ČR letnička, Čína

- arbuscula - dřevitý, Bern, Smar, NAT

- aurosica - , §F

- carnosa - pleťový, Středozeší - Španělsko, RF, Itálie, Jugo, Řecko, Albánie, Bulharsko, Maroko, proměnlivý druh

- gibraltarica - gibraltarský, Gibraltar, Španělsko, Maroko

- linifolia - lnolistý, Iberský poloostrov, s. Afrika

- odorata - vonný, Kypr

- procumbens - rozprostřený, end Portugalsko, Španělsko

- pruitii - ojíněný, Středozeší, Kanárské ovy, Azory, §F

- saxatilis - skalní, j. Evropa, okr. ČR občas, Čína

- sempervirens - vřdyzelený, pův Středozeší, j. Evropa, Španělsko, Itálie, Sicílie, Řecko, Malá Asie, okr ČR, SRN, H, Čína

- spathulata - Pyreneje

- umbellata - okoličnatý, Středozeší, Francie, Itálie, Albánie, okr. trvalka, ČR letnička

- x hybrida - hybridní, okr ČR, SRN, H

Ifloga - ifloga, Asteraceae

- spicata - klasnatá, Středozeší, Egypt, jz Asie, Kanáry, poušťe

Ilex - cesmína, ilex, (Holly, Gallberry), Aquifoliaceae, cca 600 druhů, celosvětově, temperátní pásmo, převážně subtr a tropy, příp. mírné pásmo, hlavně Amerika a jv. a v. Asie, Evropa, Středozeší, s. Afrika, Malá Asie, byliny až stález. dřeviny celosvětově, i pnoucí, okr

- aquifolium - ostrolistá, (cesminolistá, English Holly), pův j. Evropa, z. a stf. Středozeší, s. Afrika, Sardinie, Sicílie, Srbsko, Turecko, Tunisko, Alžírsko, Maroko, Malá Asie, z. Asie, §SRB, BG, H, Albánie, okr, intr ČR (1880 Sychrov), 20 m, inv, v USA symbolem vánoc (výzdoba)

- canariensis - kanárská, Makaronésie, laurisilvia

- perado - perado, (Madeira Holly), end Madeira, keř. stromek až 20 m, vavřín. lesy laurisilvia

- perado ssp. azorica - end Azory, dvoudomý keř. stromek

- perado ssp. lopezliloi - § SP, §BG,

- perado ssp. platyphylla - end. Kanár. ovy

- rotunda - kulatá, v. Asie, keř strom, v kořenech přežil atom. bombu v Japonsku

Illecebrum - nehtovec, illecebrum, Caryophyllaceae, Illecebraceae,

- verticillatum - přeslenitý, subatlanticko-submediteránní druh, Středozeší, Makaronésie, jz. a stf.

Illigera - iligera, Hernandiaceae / Stukačovité, 19 druhů, dřeviny, Afrika až Malajsie, stález keř liány

- Evropa, Španělsko, ČR, písčiny, vlhké oligotr. okraje vod, §CZ, §SK, Červený seznam, dřevo, TLM, okr

Impatiens - netýkavka, impatyens, Balsaminaceae, Impatiaceae, cca 900 druhů, 70 druhů v Africe, byliny až polokeře, vlhké temperát. a trop. biotopy (kromě Austrálie, NZ a JAm), okr, některé inv

- balfourii - kašmírská, (Balfourtova), Himaláj, okr. Středozeší, Francie, Itálie, lesní okraje, zavř ČR

- glandulifera - žláznatá, (Royleho), pův z. Himálaj, sec Evropa, H, ČR, zavř. břehy řek inv., SAm, ČR

- hawkeri - Hawkerova, pův. N. Guinea, intr Středozeší, okr Itálie, Ischia

- niamniensis - konžská, („netýkavka ňam ňam“, žíznivý papoušek, Parrot Plant), pův trop Afrika,

Maroko, stález. bylina, okr subtropy a tropy

- noli-tangere - nedůtklivá, Středozeší, Evropa, ČR

- parviflora - malokvětá, Středozeší, Evropa, ČR

- walleriana - turecká, (Wallerova, Busy Lizzie, Garden Balsam), pův Afrika - Keňa, Mosambik,

Makaronésie, bylina, okr tropy a subtropy

- x newguinea - novoguinejská. (New Guinea Impatiens, Sunshine Impatiens), pův Afrika, N Guinea, okr tropy a subtr

Imperata - lalang, imperata, alang-alang, Poaceae, 15 druhů, vytrv. oddenk. traviny, přímoř. a zavodněné plochy, teplé a trop. obl., Eurasie, v. a j. Asie – Japonsko, Afrika, Austrálie, okr

- cylindrica - válcovitý, (cylindrický), vytrvalá tráva, přímořské a říční písčiny, zavodněné plochy, Středozeší, Čína, Indie, Srí Lanka, Barma, Indočína, Vietnam, Thajsko, Japonsko, Afrika, Austrálie, tropy, léč, TČM, inv

Imperatoria - všedobr, imperatoria, všehoj, Apiaceae

- lowei - Loweiův, Madeira

- ostruhianum - horský, Středozeší

Incarvillea - dvojostice, inkarvillea, Bignonoaceae, 16 druhů, byliny, stf. a v. Asie, okr

- lutea - žlutá, (Yellow-flower Incarvillea), okr Čína, Evropa - ČR

Indigofera - indigovník, indygofera, modřil, Fabaceae, asi 700 druhů, subtr a tropy, jv Asie, Arábie, stromy a byliny

- semitrijuga - Arábie, Jemen, Omán, Somálsko, Eritrea, Džibutsko

- spiniflora - pobřeží Rudého moře, Arábie, Jemen, Somálsko, Egypt, Somálsko

- tinctoria - barvířský, stará kult. rostlina, původ nejasný, Afrika, Asie, Indie, Indočína, Malajsie, Arábie, Čína, jv. Asie, Makaronésie, s. Austrálie, pěst. barvivo indigo, léč TČM

Inula (Conyza) - oman, inula, hnidák, Asteraceae, 100 druhů, byliny až polokeře, mírný a subtr. pás Eurasie, SAm, okr

- aschersoniana - Balkán - Řecko, Bulharsko, Severní Makedonie, skalní terasy

- bifrons - §F

- britanica - britský, Středozeší, Írán

- candida - bělostný, end Kréta, Jugoslávie, Řecko,

- conyzae - hnidák, (prachovitý), Středozeší, Kypr

- crithmoides - zlatý, (přimořský, Golden Samphire), celý mediterán, Středozeší, Maroko, Malta, atlant. pobřeží Evropy, Irsko, Sinaj, Arábie, halofyt, slaniska, oblázková pobřeží,

- ensifolia - mečolistý, Středozeší, Evropa

- *germanica* - německý, Středozeří, BG, §H
- *helenioides* - , §F
- *helenium* - pravý, pův. Přední a Střední Asie, §H, ČR nepůvodní, pěst léč
- *montana* - horský, Středozeří
- *orientalis* - východní, Kavkaz. TTP . okr
- *oculis-christi* - oko Kristovo, Středozeří, Balkán, Turecko, §H
- *sabuletorum* - BG
- *salicina* - vrbolistý, Středozeří, BG
- *spiraefolia* - tavolníkolistý, §H
- *verbascifolia* - diviznolistý, s. a v. Středozeří, Chorvatsko, Ca skály
- *viscosa* - lepkavý, Jugoslávie, Řecko, Kypr

Iochroma - fialkovec, iochroma, Solanaceae

- *cyaneum* (tubulosum) - modrý, (Violet Churur, Violet Tubeflwer), pův. JAm, hory Ekvádor, Kolumbie, lilkov. polopad. keř až 3 m, okr subtr a tropy, intr Středozeří
- *grandiflorum* - velkokvětý, (Giant Iochroma), pův. JAm, Peru, Ekvádor, Andy, polopad. keř až 3 m, okr tropy a subtr, intr Středozeří

Ionopsidium - fialička, jonopsidyum, neptravá fialka, Brassicaceae, Eurasie

- *savianum* - § SP, §BG,

Ipomea (Pharbitis) - **povíjnice, ipomea**, Convolvulaceae, 500 druhů, kosmopolit, teplé oblasti celého světa, byliny i sukulenty, dřeviny i pnoucí, okr

- *batatas* - jedlá, (batáty, sladké brambory, Sweet Potato), pův. stř. a JAm, intr Evropa, Makaronésie - Kapverdy, nejv. producent Čína, ČR, kořenové hlízy - škrob, extrakt antibioticky, u žen afrodiziakum, neobvyklá letnička

- *cairica* - káhirska, Egypt, Makaronésie, rozšířen v tropech, úhory, u silnic
- *imperati* - Středozeří, Makaronésie,
- *indica* - indická, intr. z tropické Ameriky, okr, Kanárské ostrovy
- *pes-caprae* - přímořská, Makaronésie,
- *purpurea* - nachová, (Morning Glory), Středozeří, Makaronésie - Kypr, Madeira, ČR
- *sagittate* - křídlatá, Kypr
- *tricolor* - fialová, pův. JAm, droga halucinogenní (jako LSD), intr. Středozeří, ČR, ploty, okr, jed

Iris - kosatec, iris, Iridaceae, asi 300 druhů. většinou v mírném pásu s. polokoule, Středozeří, Eurasie, SAm, §D – všechny druhy kromě ..., okr

- *alticaus* - altický, Kypr, xerothermní
- *aphylla* - bezlistý, pannonský end, Maďarsko, §F, §SR
- *aphylla* ssp. *hungarica* - b. maďarský, §H, §RO,
- *arenaria* - písečný, ČR, H, SRB, okr
- *atropurpurea* - nachový, end Izrael, písčiny, okr
- *attica* - , Balkán, Řecko
- *aucheri* - Aucherův, Blízký východ - Turecko, Jordánsko, Sýrie, Írán, Turkmenistán
- *berberica* - berberský, Maroko
- *besensis* - bosenský, Bosna, Hercegovina, Černá Hora
- *bicapitata* - Středozeří
- *boissieri* - § SP, §BG
- *bucharica* – bucharský, stř. Asie
- *caucasica* - kavkazský, Kavkaz, Turecko, Írán, okr
- *caucasica* ssp. *turcica* - v Turecko
- *cretica* - krétský, Kréta, Řecko
- *crithmoides* - motarovitý, Kypr
- *damascena* - damašský, Sýrie
- *danfordiae* - Danfordové, end Taurus Turecko
- *domestica* - Dálný vřchod, Rusko, Japonsko, Korea, Čína, Indočína, Nepál, Tiber, s. Indie, okr Evropa
- *flavescens* - žlutý, okr
- *foetidissima* - smrdutý, (páchnoucí), z. Středozeří, GB, Pyren. poloostrov, RF, Itálie, Maroko, Alžírsko, Tunisko, lesní lemy aj., květ smrdí, okr j. Evropa, namrzá
- *fulva* - SAm

- graeberiana - stř. Asie, okr
- graminea - trávovitý, Pannonie, Itálie, Francie, Španělsko, Kavkaz, §H, §CZ
- histrio - v. Středozeří
- humilis – skalní, ponticko-nanonský druh, Eurasie, Rusko, Sibiř, Ukrajina, Maďarsko, Rumunsko, skalní stepi, slunné stráně, §D, okr
- humilis ssp. arenaria – písčité a kamenité drénované půdy, j. Rusko, Ukrajina, Rumunsko, Maďarsko, Rakousko, Slovensko, **ČR C1**, jediná lokalita j. Morava, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1), §D, §H, §RO, NAT ,
- chamaeiris - drechničkový, Francie, Itálie, Řecko
- imbricata - zastřešený, end Zakavkazska - Arménie, Ázerbájdžán, Írán, i okr
- illiricus - ilirský, Chorvatsko
- japonica - japonský, v. Asie, Japonsko, Čína, Indočína
- lactea - Asie
- latifolia - široolistý, Pyreneje
- lineolata - Írán, Kavkaz, Ázerbájdžán, okr
- lusitanica - lusitánský, Španělsko
- lutescens (biflora) ssp. lutescens - západní, (iberský), z. Středozeří, od Španělska k Itálii, Maroko
- lutescens ssp. subbiflora - západní iberský, Iberský poloostrov
- magnifica - end Uzbekistán
- missouriensis - SAM, Mexiko
- orientalis - východní, pův. v Středozeří - Řecko a Turecko, Egejské ovy, Írán, okr. trvalka, i stř. Evropa, ČR, vlhčí TTP
- palaestina - palestinský, v. Středozeří, Izrael, Libanon, Sýrie, Jordánsko,
- pallida - bledý, Středozeří
- paradoxa - podivný, Arménie, Turecko, Írán, okr
- persica - perský, Malá Asie
- pineticola - , §UA
- potaninii - Potaninův, Sibiř, Mongolsko, Čína
- pontica - pontický, Ukrajina, Moldávie, Rumunsko, Rusko, jz a stř Asie, §UA
- pumila - nízký, Středozeří, jv. Evropa, Srbsko, §SRB, §H, §CZ, okr
- pseudacorus - žlutý, celé Středozeří, Sardinie, BG, H , ČR, inv
- pseudocyperus - , §UA
- pseudopumila - Středozeří
- reichenbachii - Balkán
- reginae - Makedonie, okr
- reticulata - síťkovaný, Kavkaz, Turecko, Írán, Irák, variabilní, okr cv Evropa
- sanguinea - v. Asie,
- ruthenica - hory Asie
- sari - Středozeří
- sibirica - sibiřský, Eurasie, §F, §SRB, §H
- sintenisii - Středozeří
- *sisyrinchium* - viz *Gynodriris s. úF*
- spuria - zvrhlý (žlutofialový), Středozeří, jv., stř., z. a s. Evropa, Írán, §SRB, §H, ČR býval, §SR
- squalens - červenofialový, okr
- subbiflora (lutescens, biflora) - iberský, Portugalsko, Španělsko, skaln svahy
- sisyrinchium - , §F
- stolonifera - stř. Asie, okr
- tigridia . tigrovaný, Asie
- tingitana - z Středozeří, Maroko, Alžírsko
- tuberosa - hláznatý, Středozeří
- unguicularis - nehetnatý, v. Středozeří, Řecko, Kréta, Turecko, sz. Afrika, Tunisko, Alžírsko, variabilní, makchie (frygana)
- unguicularis ssp. cretensis - nehetnatý krétský, end Kréta
- variegata - pestrý, (různobarvý), pannonský druh, Rumunsko, §H, §CZ
- virginica - SAM

- westii - oděný, Libanon, Červený seznam
- winogradowii - end z Kavkaz, Gruzie, subalpínské louky
- xanthosporia - žlutěpochybný, j. Turecko - end, Červený seznam
- xiphium - španělský, od Španělska po Itálii, §F
- x germanica - německý, pův. Středozeří a j. Evropa, Jugoslávie, Kypr, ČR nepůvodní, okr pěst,
- var. illyrica, var. florentina,
- x sambucina (pallida x variegata) - bezový, Středozeří, okr
- Isatis - boryt, izatys**, Brassicaceae, 30 druhů, byliny, pustiny, Středozeří, Eurasie, okr
- allionii - , §F
- campestris - ladní, (polní), Středozeří , j. a stř. Evropa, Krym, stř. Asie, §Sk
- tinctoria (indigotica) - barvířský, (Dyer's Wood), pův. v. Středozeří, jv Evropa, Makaronésie - Madeira, jz. Asie, sec Čína, Eurasie, téměř celá Evropa, H , zavlečen i do Ameriky, pěstován několik století na barvivo (modř) SRN, ČR, suché a kamen půdy, rumišť, okr Čína
- Ismelia - marokánka, ismelia** Asteraceae
- versicolor (carinata, Chrysanthemum carinatum) - pestrá, Maroko, písč duny, pěst letnička, ČR
- Isoetes - šídlatka, isoetes**, kapradina, Isoetaceae
- azorica - azorská, Smar-m, NATm
- boriana - , §F, §BG, § SP
- durieui - Durierova, , §F
- echinospora - , §F
- histrix - istrijská, Středozeří, BG , §F
- lacustris - vodní, ČR, BG, §F , §UA
- setacea - štětínovitá, Makaronésie, , §F
- velata - Středozeří, §F
- Isolepis - bezosetka, isolepis**, Cyperaceae,
- cernua - níčí, Kypr
- setacea - štětínovitá, Středozeří , Makaronésie, Kypr
- Isoplexis - náprstníkovec , isoplexis**, Scrophulariaceae, end rod, příbuzný náprstníkům
- canariensis - kanárský, (Madeira Tree Foxglove), Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife), laurisilvia , Červený seznam
- chalcantha - , Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), § SP, §BG, Smar-m, NATm
- isabelliana - isabelová , (kohoutí hřebínek), Makaronésie - Kanárské ovy, end Gran Canaria, § SP, §BG, Smar-m, NATm
- sceptrum - žezlovitý, Makaronésie - pův. Madeira end - vavřín. lesy, laurisilvia , keř
- Isopyrum - zapalice, isopyrum**, Ranunculaceae
- thalictroides - žluťuchovitá, Pyreneje, Francie, jv. a stř. Evropa, H, Ukrajina, ČR, vlhké humózní půdy
- Iva - pouva, iva**, Asteraceae
- xanthiifolia - řepňolistá, SAM, z BZ Potsdam do Evropy, Středozeří
- Ixia - duhovnice, ixia** , Iridaceae, 45 druhů, písč. a travn. svahy, j Afrika, okr
- maculata - pyskatá, (skvrnitá), pův. j. Afrika, Červený seznam, okr, Čína , z. Evropa
- Ixiolirion - ixilirion** , Alliaceae, (Amarillidaceae), 4 druhy, cibuln. trvalky, TTP, Asie, okr
- montanum - horské, Balkán, Turecko, Libanon, Írán, Turkménie, Zakavkazí, okr stř. Evropa, horské svahy
- tataricum - tatarské, Blízký východ, Írán
- Ixoca (Silene) - silenečka, ixoka**, Caryophyllaceae, hory, Eurasie, Pyreneje, Alpy, Karpaty, okr
- chinensis - čínská, Čína, okr
- pusilla - čtyřzubá, Pyreneje, Alpy, Karpaty, ne ČR,
- Ixora - pobyška, ixora**, Rubiaceae
- coccinea - šarlatová, (Flame of the Woods, Scarlet Jungle Flame, Jungle Geranium, Burning Love, Red Ixora), pův. trop. Asie, Indie, Srí Lanka, lesní podrost, stálož. keř, okr subtr a tropy
- Jacaranda (Jacaratia) - žakaranda**, Bignoniaceae, 50 druhů, trop. j Afrika asi 40 druhů, dřeviny, vlhkých dešť pralesů, tropy a subtr, Amerika, Írán, Zimbabwe, Pákistán, fial. kv. i před listy, velmi často okr, příbuzná papáji
- acutifolia - hrotolistá, pův. trop JAm a Antily, okr Středozeří a Afrika,
- mimosifolia (ovalifolia, acutifolia) - mimózolistá, (citlivkolistá, hrotolistá, „nepravý palisandr“, Fern Tree, Blue Jacaranda, Sharp-leaf Jacaranda, Brazilian Rosewood), pův. trop JAm a Antily - j. Brazílie a sz.

Argentina, Bolívie a Uruguay, Chile, Patagonie, Karibik , dřevina, pův. vlhké trop. a subtr, opad. lesy náhorních plošin, pampy, slunná místa s pravidelnými srážkami, strom 20-24 m, v nepříznivých podmínkách poloopad, latov. fial. modré květy, plod zprohýbané tobolky, křídlatá semena, měkké dřevo podobné vonný palisandr, okr, intr. tropy a subtr, Středozeří, j. Evropa, Kypr, Kanárské ovy, Madeira, s.a j. Afrika do 2200 m, Tanzanie, **JAR – dnes symbol Pretorie**, Arábie, Austrálie

- obtusifolia - okrouhlostá, ("nepravý palisandr")

Jacobaea (Senecio) - starček, jakobea, Asteraceae

- abrotanifolia ssp. carpathica - abrotanolistý karpatský, hory Karpaty, Balkán, §SK

- paludosa ssp. paludosa - bažinný, mokřady, rašeliniště, Evropa, Karpaty,

Jankaea - jankovka, jankea, Gesneriaceae

- heldreichii - Heldreichova, Řecko (Olymp)

Jasione - pavinec, jasione, Campanulaceae, 20 druhů bylin, slunné svahy, suché TTP, Středozeří, Evropa, okr

- bulgarica - bulharský, BG

- cavanillesii - end Španělsko - Kantanber. pohoří

- cinerea - šedý, ČR, BG

- crispa - kadeřavý, Středozeří, kamenité svahy

- echinata - ježatý, Středozeří

- laevis - vytrvalý, j. Evropa

- lusitanica - lusitánský, § SP, §BG, Bern, Smar, NAT

- montana - horský, Středozeří , stf. Evropa, ČR, Itálie, j. Skandinávie, slunné svahy

- orbiculata - Balkán - Chorvatsko, Srbsko, B+H, ČH, Albánie, Kosovo, Řecko, Severní Makedonie, Bulharsko, Rumunsko, horské TTP

Jasminum - jasmín, jasminum, Oleaceae, 200, druhů tropy a subtr, Asie, Afrika, Austrálie, 1 druh JAm, keře a pnoucí rostliny, okr, pěst aroma

- azoricum - azorský, Makaronésie - end Azory, Madeira, pobřeží, Smar-m, NATm

- fruticans - křovitý, (plodový), v Středozeří, j. Evropa, BG, Kypr, Maroko, Malá Asie, Blízký východ,

- grandiflorum (officinale grfl.) - velkokvětý (Spanish Jasmine, Catalanian Jasmine), pův Středozeří či Arábie, Persie, Indie ?, liána, okr

- mesnyi - Mesnyův, pův. Čína, intr Kypr

- nudiflorum - nahokvětý, pův. Čína, intr Středozeří, Kypr, Tunisko, Madeira

- odoratissimum - vonný, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)

- officinalis - pravý. (lékařský, Winter Jasmine, Common Jasmine, Poet's Jasmine), pův. Čína - Himálaj, podhůří Kavkazu, Írán, Pákistán, ovíjivý keř, esenciální oleje, aromaterapiem intr Středozeří, Kypr, okr tropy a subtropy,

- officinalis var. grandiflorum - pravý velkokvětý,

- polyanthum - mnohokvětý, pův. Čína, intr Středozeří, Kypr, Itálie

- sambac - arabský, (Arabian Jasmine), pův. Indie, inv

Jatropha - dávivec, jatrofa, Euphorbiaceae, 170 druhů, suché a trop. obl., Amerika, j Afrika, Madagaskar, vytrv .sukul a stáloz. dřeviny, okr, vytváří křovinaté buše

- curcus - černý Poison Nut), subtrop. keřík, pův. stf. Amerika, Makaronésie - Kapverdy, semena více než 30 % oleje - dřívě na svíčky a mýdlo, léč (projímadlo), ale i tox (alergentní míza - popálí kůži, jed semena - stačí 4), nově na bionaftu i EU pro dieslový motory (z ha až 2,7 t oleje a 4 t biomasy, větší výnosy než z řepky či soji)

- gossypifolia - Makaronésie - Kapverdy

- integerrima - celokrajný, (Peregrina, Spicy Jatropha, Nut Physic), pův.Kuba, keř, okr, intr Středozeří

- podagrica - otokovitý, (odulý, Rhubarb, Gout Plant, Budha Belly Plant, Purning-Nut, Botle Plant), pův trop. stf. Amerika) Guatemala, Nicaragua, Kostarika, Panama, ostrovy, Portoriko, Martinik aj., opad. polokeř, pouště, okr suché subtr

Jojoba - jojoba, Simmondsiaceae,

- acaule -

- chinensis . , suché listy k mytí

Jovibarba (Sempervivum) - netřeskovec, jovibarba, (netřesk), Crassulaceae, sukulent

- globifera - výběžkatý, jv a střední Evropa, Alpy, ČR Pavlovské vrchy a teplejší oblasti, §H, okr

- globifera ssp. hirta - výběžkatý srstnatý, jv a střední Evropa, Karpaty, v. Alpy, Balkán, §H, okr

- heuffelii - Balkán - B+H, Černá Hora, Srbsko, Kosovo, Makedonie, Řecko, Bulharsko, Rumunsko
- sobolifera - H, okr

Jubaea - jubea, proditec, *Arecaceae*

- chilensis - chilská, (čilská), pův. Chile, okr. Středozeší

Juglans - ořešák, juglans, (Walnut), *Juglandaceae*, 20 druhů, mírný a subtr. pás s. polokoule, Eurasie, SAM, ojediněle subtr a tropy a stř. a JAm, okr, ovoc pěst

- nigra - černý, Albánie, intr
- regia - královský, (vlašský, evropský ořech, English Walnut), pův. Balkán, Přední Asie, Středozeší, Makaronésie, Írán, Čína, pěst a zdomácněl Středozeší, jv. Evropa, Itálie, Ischia, Sicílie, Kypr, BG, Arábie, Palestina, Izrael, bible, ovoce, repelentní, tvrdé dřevo, ČR intr

Jancaea - jankea, *Gesneriaceae*

- heldreichii - heldreichova, Řecko (Olymp), Červený seznam

Jovibarba (Sempervivum) – netřeskovec, jovibarba, netřesk, nechrastec, skalničnik, Crassulaceae, 6 druhů, sukulenty s listovou růžicí, Eurasie, evropské hory, ČR, okr

§D – všechny evropské druhy

- globifera ssp globolifera – výběžkatý pravý, cirkumboreální, sukulent, Alpy, ČR C2, skalnaté lok., ohrožován sukc zarůstáním dřevinami, §D, okr

- globolifera ssp glabrescens - výběžkatý olýsalý, ČR C2, pův i sec, na Šumavě likvidován bezzásahovou sukcesí,

- globifera ssp. preissiana - Karpaty, j Polsko

- heuffelii – Heufelův, Alpy, §D, okr

Juncus - sítina, junkus, *Juncaceae*, cca 300 druhů, oddenk. rostl, mokřady, po celém světě, okr

- acutiflorus - ostrokvětá, Středozeší
- acutus - hrotolistá, (ostrá, ostrolistá), celé Středozeší, Kypr, Makaronésie - Kanár ovy (Gran Canaria), Kapverdy, pobřeží z. Evropy, Írán, Irák, Kyvajt, Blízký východ, jz Asie, Kaspik, pobř. písčiny, mokřady
- ambiguus - pochybná, Kypr
- anceps - Středozeší
- articulatus - článkovaná, Středozeší, Makaronésie, , Kypr, ČR
- balticus - baltský , §F
- bufonius - žabí, celé Středozeší, Makaronésie, Kypr, ČR
- bulbosus - cibulkatá, z. a stř. Středozeší, Makaronésie, §UA
- capitatus - strboulkatá, (hlávkatá, hlavatá), Středozeší, Makaronésie, Kypr, ČR
- compressus - smáčknutá, Středozeší
- conglomeratus - klubkatá, Středozeší, Makaronésie,
- effusus - rozkladitá, Středozeší, Makaronésie, BG, (ČR)
- fontanesii - pramenitá, Kypr
- gerardii - Gerardova, Středozeší
- heldreichianus - heldreichova, Kypr
- hybridus - pův j Evropa, Středozeší, jz Asie, Egypt
- inflexus - sivá, celé Středozeší, Makaronésie, Kypr, Írán, ČR
- littoralis - pobřežní, Středozeší, Kypr
- maritimus - přímořská, v. Středozeší, Makaronésie, Jugo, Kypr, BG, §H
- polycarpos - Írán
- pygmaeus - Středozeší
- pyrenaeus- pyrenejská, §F
- rigidus - tuhá, pouště a polopouště Starý svět, Kypr , Turecko, s Afrika Egypt až Maroko, Sinaj, Palestina, Sýrie, Arábie, Blízký východ, Irák, Írán, Afghánistán, Pákistán
- sorrentini - sorentská, (Toad Rush), Malta
- sphaerocephalus - kulatoplodá, v. Středozeší, Kypr, ČR
- subulatus - laločnatá, Středozeší, s. Afrika, Egypt, Kypr, Kaspik, Černé moře, stř. Asie
- subnodulosus - slatinná, Středozeší, Malá Asie, s. Afrika, Maroko, Írán, Ukrajina, Rumunsko, §UA, §CZ
- tenageia - rybniční, Středozeší
- tenuis - tenká, tenkolistá, Makaronésie, ČR

Juniperus - jalovec, junyperus, *Cupressaceae*, asi 60 druhů, s. polokoule, hory subtr až subarktic. pásma, suché stráně a lesy, stáloz., trvanlivé dřevo, okr hojně

- brevifolia - krátkolistý, end Azory
 - cedrus - cedrový, end Makaronésie - Madeira, Kanáry, § SP, §BG. keř stromek, trvanlivé dřevo
 - communis - obecný, s. polokoule, Evropa, Itálie, BG, H, z. Asie, s. Afrika, horské pastviny, ČR, esenciální oleje, aromaterapie, antiseptikum
 - communis ssp. hemisphaerica hory Středozeří, Pyreneje, Maroko, Alžírsko, Sicílie, Itálie, Balkán, Krym, Turecko, Kavkaz, Írán
 - cedroides - cedrovitý, (Canary Island Juniper, Madeira Juniper), až 30 m, Madeira
 - drupacea - peckoplodý, (peckovičkový, syrský), v. Středozeří,, Řecka na východ, Turecko, Sýrie, Libanon, Malá Asie, Izrael, kamen horské svahy 1000-1500m, okr - ostrov Mainau
 - excelsa - ztepilý, jz. Evropa, v. Středozeří, Chorvatsko, BG, Řecko, Balkán, Makedonie, Kypr, Turecko, Malá Asie až Kavkaz, Krym, Írán, stř. Asie, Pákistán, opt. 1300-1800 m, §SRB, §UA
 - foetidissima - páchnoucí (zapáchající), v. Středozeří, Řecko, řecké ovce, Taurus, Makedonie, Albánie, Jugoslávie, Balkán, Kypr, Malá Asie, Kavkaz, suché lokality, §UA
 - macrocarpus - velkoplodý, v. Středozeří, Jugoslávie, BG
 - oxycedrus - červenoplodý, (pichlavý, Prickly Juniper) ssp. oxycedrus, pův Středozeří, Itálie, Sardinie, Francie, Řecko, Kréta, Korsika, Mallorca, Jugoslávie, BG, Albánie, Španělsko, Portugalsko, Turecko, Libanon, Malá Asie až Persie, Sýrie, Libanon, Írán, s. Afrika - Maroko, Madeira, velmi chudé půdy, asi do 1000 m, **trvanlivé vonné dřevo**, řezbářství, okr i léč
 - o. ssp. rufescens - č. r
 - o. ssp. macrocarpa - č. m., od Pyrenejského poloostrova na Kypr, písčité duny, pobř skály a suché kamen lokality, makchie, garrigue, lesní okraje
 - phoenicea - fěnický, (Phoenician Juniper), pův. Středozeří, Španělsko, Jugoslávie, Kréta, Kypr (Troodos), Egypt, Kanárské ostrovy, sz. Afrika, Maroko, nenáročný, do 1400 m
 - p. ssp. turbinata Sardinie, kamen pobřeží, lesní okraje, (i jako větrolam), nejteplejší oblasti, Makaronésie, Sinaj, Arábie
 - rufescens - ryšavý, Středozeří
 - sabina – chvojka (chvojka klášterská), cirkumboreální, hory j. Evropy, Bulharsko, Albánie, Malá Asie, Kavkaz, Sibiř, stř. Asie, s. Mongolsko, jed, Středozeří, s. Afriky a Asie, Mongolsko, ojed., jed okr. intr. ostatní Evropa a ČR v cv
 - thurifera - kadidlový, z Středozeří, Španělsko, Itálie, Korsika, jv. Francie, Sardinie, sev. Afrika – Maroko, Alžírsko, Atlas, do 3000 m
 - turbinata - kanárský, end z. Středozeří, Kanárské ostrovy
- Jurinea - sinokvět, jurinea**, Asteraceae, cca 200 druhů
- albicaulis - BG
 - bocconii - Sicílie
 - consanguinea - pův Balkán - Bulharsko, Severní Makedonie, Kososvo, Anatolie, kamenité pastviny
 - cypria - kyperský, end Kypr
 - fontqueri - § SP, §BG,
 - glycacantha - , §H
 - humilis - jz Evropa, Pyreneje, Španělsko, Portugalsko, Maroko, Alžírsko, §F
 - mollis - měkký, jv. Evropa, Slovensko, §H
 - moschus - Írán
- Justicia** (Beloperone, Jacobinea) - **právenka, justýcia**, žakobinyje, chmeliček, mrštilka, Acanthaceae, asi 600 druhů, stáloz.byliny, polokeře a keře, tropy, subtr i mírné klima, celý svět, okr
- adhatoda - závěsná, Kypr
- Kaempferia - maraba, kemferia, (kalgan, galanga)**, Zingiberaceae, 45 druhů, arom. oddenkaté vytrv. rostliny, trop. lesy, jv. Asie – Čína, Indočína, Malajsie, okr
- aethiopica - etiopská, vytrvalá rostlina, africké savany
 - galanga - galgánová (kalgan, Resurrection Lily, Chinese Ginger, Fingerrot, Maraba), pův. Afrika, okr, léč, koření galgánové, droga tonizující, halucinogenní (euforie, afrodisiak) - oddenek, v Thajsku do kari
- Kalanchoe - kolopejka, kolopojka, kalanchoe**, nuduť, Crassulaceae, 145 druhů, proměnlivý rod – byliny i dřeviny, sukulenty i liány, tropy a subtropy, stř. a j. Afrika, Madagaskar, Arábie, Austrálie, Amerika, okr
- bebarensis - heharská, („semišová kalanchoe“, Elephant's Ear Kalanchoe, Velvet Elephant Ear Felt Bush, Velvet Leaf, Velvet Elephant), pův. j. Madagaskar, stáloz. sukul. polokeř, okr suché tropy a subtropy
 - delagonensis - Středozeří

- fedtschenkoi - Makaronésie,
- marmorata (grandiflora, samaliensis) - mramorovaná, („mramorovaná kalanchoe“, Penwiper Plant, Spotted Kalanchoe), pův Afrika - Etiopie, Eritrea, Somálsko, Keňa, Súdán, stáloz. polokeř. sukul, okr suché tropy a subtr

Karelinia - karelinya, Asteraceae, 2 druhy

- caspia - kaspická, Turecko, Írán, Rusko, Mongolsko, Čína, písečné duny, bylina až 1,5 m

Kernera - vápnička, kernera, hlohovák. Brassicaceae, hory Evropy – Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán,

- saxatilis - skalní, hory stf. a j. Evropy – Pyreneje, Alpy, Karpaty, Apeniny, Jura, Balkán, ne ČR

Kerria - zákula, kerie, Rosaceae, 1 druh, opad. keř, křoviny a lesy, Japonsko, Čína, okr

- japonica - japonská, (Japanese Rose), stf., z. Čína, Japonsko, okr ČR, SRN, H

Kickxia - úporek, kixia, Plantaginaceae, (Scrophulariaceae)

- aegyptiaca - egyptský, Egypt, Palestina, pouště

- commutata - pozměňený, (Mediterranean Fluellen), v Středozeří, Kypr, Malta, písčiny

- elatine - hrálovitý, (vyšší), Středozeří, Makaronésie, , Kypr, i stf. Evropa, ČR archeofyt,

- elegans - sličný, end Kapverdy, polokeřik

- floribunda - květnatý, Palestina, Izrael

- heterophylla - různolistý, s Afrika - Maroko až Egypt, Eritrea, Etiopie, Somálsko, Arábie, Jordánsko, Jemen, Omán

- lanigera - vlnatý, Středozeří, Kypr

- sagittata - Maroko, Alžírsko, suché kamenité lokality, polokeř

- scoparia - mlatý, end Kanárské ovy

- spuria - pochybný, Středozeří, Makaronésie, Kypr

Kigelia - kigelia, salámový strom, Bignoniaceae, 1 druh, strom, tropy a subtr, savany Ameriky, i s. JAM, Afrika, okr

- africana - africká, (salámový strom, Sausage Tree, Fetis Tree), intr Madeira

Kitaibela - proskurnice, kitaibela, Malvaceae, 2 druhy

- balansae - Blízky východ

- vitifolia - révolistá, Balkán - Chorvatsko, Srbsko, B+H, Kosovo, Makedonie, sec Maďarsko, Rumunsko, okr

Klasea - srpice, klasea, Asteraceae, 30 druhů, Eurasie, s. Amerika

- baetica - z Středozeří, Španělsko, Portugalsko, sz. Afrika

- lycopifolia - karbincolistá, vzácně j. Morava

Kleinia - šramatka, kleinya, Asteraceae, 40 druhů, tropy a subtr., Afrika, Madagaskar, Arábie, vytrv. keřovité a stromovité sukul. rostliny, okr

- neriifolia - oleandrolistá, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), sukul keř

Knautia - chrastavec, knaucie, Dipsacaceae, Caprifoliaceae, Středozeří, jz Asie, z Afrika

- arvensis - rolní, z. a stf. Středozeří, H, ČR, stf. Asie, Pákistán

- drymeja - křovištní, Evropa, ČR

- integrifolia - celolistý, celé Středozeří, trávníky, křoviny

- kitaibelii ssp. kitaibelii - Kitaibelův pravý, subend Karpat, Záhorská nížina, Slovensko, Maďarsko

- kitaibelii ssp. tomentella - Kitaibelův plstnatý, H

- longifolia - dlouholistý, Alpy, Karpaty, Balkán, Ukrajina, Rumunsko

- macedonica - makedonský, Balkán, Makedonie

- maxima – lesní, velký, Evropa, §H

- orientalis - východní, BG

- pancicii - Pančičův, §SRB

- tatarica - tatarský, v. Evropa, Kavkaz, Povolží, Ural,

Kniphofia - mnohokvět, knyphofie, Red-hot Poker, Vuurpyl, Asphodelaceae, Xanthorrhoeaceae, Liliaceae, okr

- uvaria - hoznovitý, pův. Kapsko, intr, Madeira, okr. ČR

Kochia (Bassia- bytel, kochia, letní cypřiš, Chenopodiaceae, Amaranthaceae

- laniflora - vlnokvětý, Středozeří

- prostrata - rozprostřený, Středozeří, spraše, Írán, §CZ

- scoparia - metlatý (vláskovitý), pův. jv. Evropa, v Středozeří, Makaronésie, Malá Asie, Kréta, Írán, Pákistán, Indie, Čína, střední Asie, okr. letnička, ČR nepůvodní

Koeleria - smělek, kekerie, Poaceae

- hirsuta - srstnatý, Alpy, Itálie, Rakousko, Tyrolsko
- javorkae - §H
- majoriflora - velekvěť, §H
- micrantha - štíhlý, Středozeří
- moldavica - moldavský, Moldavie
- pyramidata - jehlancovitý, §H
- taliveii - , §UA

Koelpinia - koelpinya, Asteraceae

- linearis - lineární, Kypr, Katar

Koelreuteria - svitel, kelreuteria, jasanovec, Sapindaceae, 7 druhů, v. Asie – Čína, Korea, Tajwan, opad.dřeviny, okr

- paniculata - latnatý, (Golden-rain Tree), pův. Čína a Japonsko, intr. Kypr, okr. ČR, inv

Kohlrauschia (Petrohragia) - **hvozdíček, kolrauschia**, Dianthaceae

- velutina - sametový, Středozeří, Kypr, garrigue

Kolkwitzia - kolkvície, Caprifoliaceae, Linnaeaceae, 1 druh, opad. keř, Čína, okr.

- amabilis - krásná, (líbezná, Beauty Bush), z. a stř. Čína, okr. ČR, SRN, H

Koszteletzkya - kosteleckia, Malvaceae

- pentacarpos - pětiplodá, § SP, §F, §BG,

Krascheninnikova - bělostník, krašcheninikova, Chenopodiaceae

- ceratoides - růžkatý, Středozeří, Írán, §H

Kruberia - kruberia, ?

- peregrina - cizí, Kypr

Kunkeliella - kunkeliella, Santalaceae

- canariensis - kanárská, § SP, §BG,
- psilotoclada - § SP, §BG,
- subsucculenta - § SP, §BG, Smar-m, NATm

Laburnum - štědřenec, laburnum, Fabaceae, 3 druhy j. Evropa, Alpy, Malá Asie

- alpinum - alpský, j. Alpy, s. Apeniny, z. Balkán, 6 m
- anagyroides - odvislý, pův. j. a stř. Evropa, j. Francie, Itálie, Balkán, BG, Madeira, §SRB, okr, tvrdé dřevo, ČR nepůvodní, intr

Lactuca - locika, laktuka, šramatka, Asteraceae, Lactucaceae, 40 druhů, Afrika, Madagaskar, Arábie, SAM, vytrv. keřovité a stromovité sukul. rostliny, tropy a subtr., okr

- floridiana - floridská, SAM
- indica - indická, (čínský salát), pův. teplé oblasti Číny, salát. zelenina jv. Asie, Japonsko, Barma, Thajsko, Vietnam, Tibet, bylina, léč
- inermis - subsaharská Afrika až JAR, Madagaskar, Arábie
- intricata - Řecko, Anatolie, Makedonie, Albánie
- longidentatus - dlouhozubá, end Sardinie
- panicii - Balkán - Bosna a Hercegovina, Srbsko, Černá Hora, Albánie, Kosovo, Bulharsko, Řecko
- perennis - vytrvalá, z. Středozeří, stř, Evropa, ČR, kamen lokality
- quercina - dubová, Středozeří, Francie, Itálie, Balkán, Turecko, Ukrajina, jz. Rusko, stř. Evropa, ČR C3,
- sativa - setá, salát, var. capitata, pův. Blízký východ, zdomácněla již ve starověkém Egyptě, salát zelenina (asi 140 cv.), pěst, ČR
- sativa, var. angustifolia - salát chřestový (šparglový), pův. z. Asie, pěst zelenina
- sativa, var. capitata – salát, pův. Blízký východ, ČR
- saligna - slaniště, Středozeří, Kypr, halofyt
- serriola - kompasová, (Prickly Lettuce), pův. j. Evropa, Středozeří, Makaronésie, Írán, Afrika, Blízký východ, stř. Asie, z ní asi v pravěku hlávkový salát, ČR nepůvodní, Sinaj, Arábie
- tatarica - tatarská, jv. Evropa, stř. a v, Asie, Írán, stř, a s. Evropa, SAM
- viminea - prutnatá, Středozeří, Makaronésie, j. a stř. Evropa, Kréta, ČR
- virosa - jízlivá, (jedovatá, Prickly Lettuce, Wild Lettuce), pův. z. Středozeří - Španělsko až Řecko, Maroko, Alžírsko, Madeira, z. Evropa, dále Turecko, Libanon, Pákistán, Indie, USA, Austrálie, páchne, léč, droga "salátové opium", afrodisiakum (v Řecku rostlina eunuchů), jed
- watsoniana - Watsonova, end Azora, Smar-m, NATm

Lagenaria - kalabasa, lagenária, lahvovník, kalabaš, láhevnik, Cucurbitaceae, 6 druhů, pnoucí byliny, JAm, okr

- siceraria - obecná, (opojná, kalabasa, Small-fruit bottle Gourd, Bottle Gourd, Calabash Gourd), pův. tropy a subtr j. a jv. Asie, Čína, Indočína, popínavá či plazivá bylina, zelenina, kalaba - pouzdro (pochva) na penis (stále ještě venkov, Papua - záp. Samoa v Indonésii, Indie, okr Čína
- vulgaris - obecná, (kalabasa, Bootle Gourd), pův. trop. Afrika, subtr. a trop. zelenina, trop. Asie, Čína, **léč**

Lagerstroemia - pukol, lagerstrémia „krepová myrta“, Lythraceae, 55 druhů, dřeviny, teplé mírné pásmo až tropy, od Asie (Indočína) po Austrálii, okr, pěst, cenné lehké dřevo (pyinma, bungar) - nábytek

- speciosa - nádherný, (Queen Flower, Crepe Flower, Crepe Myrtle Tree), pův. trop. Asie - Indie až Čína a s. Austrálie, strom 10 - 18 m, okr subtropy, intr Středozeří, ulice a parky

Lagoecia - pernatka, laguecia, Apiaceae, 1 druh

- cuminoides - šabrejovitá, stř. a v. mediterán, Středozeří, Španělsko, Portugalsko, Řecko, Izrael, Krym, Libye, Irák, Írán, Kypr, kamenitá, suchá lada, pastviny, hory

Lagoseris - lagoseris, Asteraceae

- obavata -
- purpurea - nachový, §UA

Lagunaria (Fugosia) - lagunária, Malvaceae

- pattersonii - Patersonova, (Queensland Pyramid Tree, Primrose Tree, Cow Itch Tree, Australian Tree Hibiscus, White Wood Tree, Sugar Plum Tree, Norfolk Island Hibiscus), pův Austrálie, Queensland, strom asi 15 m, okr a užitkově, intr subtropy

Lagurus - zaječí (myší) ocásek, lagurus, Poaceae

- ovatus - vejčitý, ("sametovka", Hare's-tail Grass), pův v Středozeří, Makaronésie, celý mediterán, Ischia, Řecko, Malta, Palestina, Izrael, Indočína, halofytní travina, suché pobř písčiny, okr, suché vazby, ČR letnička

Lallemantia - lallemancia Lamiaceae, 20 druhů, jz a stř. Asie

- peltata - štítnatá, Kavkaz, Turecko, Írán, Turkmenistán

Lamarckia - zlatochvost, lamarkia, Poaceae

- amplexicaule - objímavý, Kypr
- aurea - zlatý, pův. v Středozeří, Makaronésie, Kypr, občas okr, ČR, Sinaj, Arábie

Lamium - hluchavka, lamium, jasnota, Lamiaceae, 50 druhů, byliny, Eurasie i Středozeří vč. s. Afriky, okr

- album - bílá, pův. jižnější Eurasie, Středozeří, Írán, H, ČR nepůvodní
- amplexicaule - objímavá, celé Středozeří, Makaronésie, Kypr, Írán, Evropa, ČR, rumišťe
- armenum - arménská, Arménie
- corsicum - korsická, end Korsika a Sardinie
- flexuosum - z Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, Sicílie, Maroko, Alžísko, Tuniskom vlhčí křoviny
- galeobdolon - žlutá, (pitulník), Evropa, ČR, BG, pokrývná, inv
- garganicum - garganská, stř. a v. Středozeří, ssp. sliatum – Kypr, Blízký východ, Írán
- glaberrimum - , §UA
- maculatum - skvrnitá, rumišťe, Írán, H, (ČR)
- mondratum - mondratova, Středozeří
- moschatum – mošusovitá, Řecko, Kypr, Palestina
- multifidum - Kavkaz, Turecko, Sýrie
- orvala - šalvějová, velkokvětá, Středozeří, §H
- purpureum - nachová, pův. z. Asie, celé Středozeří, H, Makaronésie, celoročně vegetuje, ČR

Lampranthus (Oscularia) - zářivec, kosmatec, lamprantus, „polední květina“, Vygie, Aizoaceae, Mesembryanthemaceae, asi 180 druhů, vytrv. sukulenty, polopouště, j. Afrika, okr

- roseus - růžový, aklimatizace Mallorca, Řecko
- spectabilis - vznešený, pův. j. Afrika, intr Madeira

Lampsana - kapustka, lampsana, Brassicaceae

- communis - obecná, ČR, BG

Lantana - libora, lantána, Verbenaceae, 150 druhů, tropy Ameriky a j. Afriky, stáloz. keře a trvalky, silná vůně, alkaloidy, jed, okr

- camara - měňavá, (klenutá, škodlivá, West Indian Camara, Curse of India, Cherry Pie, Wild Sage, Shrub Verbena, Sage Mountain, Hedgeflower), pův. tropická JAm, keř, okr, intr tropy a subtr. Středozeří,

- Makaronésie - Kanár ovy, Madeira, Kapverdy, Itálie, Afrika, Kilimandžáro, Tanzanie, Réunion, Maroko, keř 1,5-3 m, vysoké srážky, do 1900 m, inv
- montevidensis (sellowiana, delicatissima) - montevidenská, (Trailing Shrubverbena, Weeping Lantana, Lantana Trailing Lavander), pův JAm, Uruguay, Montevideo, Argentina, pak Středozeří, Makaronésie, Palestina, Izrael, plazivý keř, jed, okr tropy a subtr
 - sellowiana - selouánská, pěst i Itálie
 - trifolia - trojlistá, keř 3 m, do 1600 m, v. Afrika
- Lappa (Arctium) - rukoun, lappa, loapa, lopuch, Asteraceae**
- major - větší, Ischia
- Lappula (Hackleya) - strošek, lapula, lopušík, byliny, slunné stráně, Boraginaceae, Eurasie**
- patula - rozkladitý, stř. Asie, zavř. ČR
 - semicineta - polopásý, - semicineta Írán, výslunné stráně, ČR
 - squarrosa- pomněnkovitý, Středozeří, Írán, téměř celá Evropa, v ČR asi vymizel, chybí GB, výslunné stráně
- Lapsana - kapustka, lapsana, Asteraceae, byliny, úhory, Evropa, sz. Afrika, Makaronésie, sec Amerika, Austrálie,**
- communis - obecná, Středozeří, Makaronésie, - semicineta Írán, ČR
- Laser - timoj, laser, Apiaceae, 1 druh**
- trilobum - trojlaločný, Středozeří, Francie až Kavkaz, Libanon, Írán, , §F. §D
- Laserpitium - hladýš, laserpityum, Apiaceae**
- archangelica - andělikový
 - gallicum - galský, Středozeří
 - garganicum - garganský, end centrální Středozeří
 - halleri -
 - krapfii - Itálie, Rakousko, Slovensko, Balkán, Černá Hora
 - latifolium - širolistý
 - longiradium - § SP, §BG,
 - prutenicum - pruský, Středozeří
 - siler - Středozeří
- Lastraea - pérnatec, lastrea, kapradina, Thelypteridaceae**
- limbosperma - horský, Makaronésie, ČR
- Lathraea - podbílík, latrea, Orobanchaceae, parazit**
- squamaria - šupinatý, Středozeří, H
- Lathyrus - hrachor, lytyrus, Fabaceae, Viciaceae, cca 200 druhů, mírné pásmo s, polokoule, Evropa, Středozeří, Egypt, Sinai, Irák, Írán, j. Afrika, stř. Asie, JAm, byliny, pnoucí, písčiny, TTP, pobřeží, okr**
- annuus - roční, Středozeří, Blízký východ, Kavkazu, sec Evropa
 - aphaca - pačočkový, Středozeří, Turecko, Kypr, Makaronésie, z Asie, Indie
 - cassubicus - BG
 - cicera - cizrnový, Středozeří, Makaronésie, Írán
 - climenum - popínavý, Středozeří, Makaronésie,
 - digitatus - prstnatý, Středozeří
 - grandiflorus - velkokvětý, Středozeří
 - hirsutus - chlupatý, Středozeří, Makaronésie, s Afrika, Egypt, Evropa, z Asie
 - japonicus - Makaronésie,
 - latifolius - širolistý, Středozeří
 - laxiflorus - j a jv Evropa, Balkán, Krym, Kavkaz, Malá Asie, Sýrie, Libanon, Írán
 - linifolius - horský, Středozeří
 - niger - černý, Středozeří
 - nissolia - trávolistý, Středozeří
 - palustris - bahenní, Středozeří
 - pratensis - luční, Středozeří
 - rotundifolius - okrouhlostý, Krym, Kavkaz, Anatolie, Írán
 - setifolius - štětínolistý, Středozeří, Írán
 - stenophyllus - v Středozeří, Kréta, Turecko, Sýrie
 - sylvestris - lesní, Středozeří

- tuberosus - hlízkatý, Středozezí
 - venetus - benátský, Středozezí
 - vernus - jarní, Středozezí, Evropa, ČR
- x sativus - setý, kult. druh, v přírodě není, asi z Předního východu, archeol. nálezy 8 tis. let staré Balkán, pěst pícina i ČR, Středozezí, j. Asie, v. Afrika, léč
- Larix - modřín, larix**, Pinaceae, 15 druhů, opad. jehličiny, chladné horské oblasti s. polokoule, okr
- decidua (europaea) - opadavý, (evropský), pův. stř. Evropa - Alpy, Itálie, Karpaty, Polsko, BG, světlé polohy, 55 m, pěst pro měkké dřevo, ČR nepůvodní
 - polonica - polský, , §UA
- Lathraea - podbílek, latrea** , Scrophulariaceae, parazit
- clandestina - skrytý, Španělsko, Francie, Itálie, u Atlantiku k Belgii, břehy řek
 - squamaria - šupinatý, vlhké lesy, Středozezí, Evropa
- Lathyrus - hrachor, lytyrus**, Fabaceae, Viciaceae, , 200 druhů, mírné pásmo s. polokoule, Evropa, Středozezí, j. Afrika, JAm, byliny, pnoucí, písčiny, TTP, pobřeží, okr, tox lathyrogen
- annus - jednoletý, pův. Středozezí, Sardinie, Kypr, ČR, křoviny
 - aphaca - bezlistý, (pačočkový), pův Středozezí, j. a z. Evropa, Řecko, s. Afrika, jz. Asie, ČR, cesty, lada
 - articulatus - článkovaný, Středozezí, Sardinie, cesty
 - cassus - , Kypr, Sýrie
 - cicera - cizrníkový, (cizrnový), pův. j. a v. Evropa, Středozezí, Španělsko, Francie, Itálie, Kypr, Malá Asie – Sýrie, jz. Asie, s. Afrika, Maroko, ČR zavlékán, pole, pastviny
 - clymenum - popínavý, (Crimson Pea), celý mediterán, Středozezí, Malta, Kanárské ovy, Krym
 - digitatus - v. Středozezí,
 - gorgonei - gorgonský, Kypr, Itálie
 - grandiflorus - velkokvětý, v. Středozezí,
 - inermis - beztrnný, BG
 - latifolius - široolistý, evrop. Středozezí, Sardinie, křoviny, cesty, inv
 - linifolius - lnolistý, §H
 - maritimus - přímořský, §F
 - nissolia - trávolistý, Středozezí, §H
 - ochrus - žlutoplodý, Kypr, ČR ojed. zavlékána
 - odoratus - vonný, (Sweet Pea), pův. j. Itálie a Sicílie, dnes celé Středozezí, Turecko, Červený seznam, okr, ČR intr, Amerika, jv Asie, j. Afrika, Austrálie, NZ
 - pallescens - lesklý, §H
 - palustris - luční, §H
 - pallescens - lesklý, §H
 - pannonicus - panonský, Pannonicum, Bosna a Hercegovina, Rumunsko, §H, §CZ
 - pisiformis - hrachový, §H
 - sativus - setý, pův. z. Asie, Kypr, Evropa, ČR
 - setifolius - v. Středozezí, Írán
 - stenophyllus - v Středozezí, Kréta, Turecko, Sýrie
 - tingitanus - , s Středozezí, Španělsko, RZ, Sardinie, sz. Afrika, zavl. Makaronesie
 - transsylvanicus - transylvánský, §H
 - tuberosus - hlízkatý, Írán
 - undulatus - vlnatý, Turecko, Červený seznam
 - venetus - , §H, §UA
- Launaea - launea** , Asteraceae
- arboresces - křovitá, Středozezí , Španělsko, Makaronesie - Kanárské ovy (Gran Canaria), Kapverdy, Maroko, Alžírsko, Sahara, aridní kamen a píseč lokality
 - capitata - hlavatá, Palestina, Izrael
 - crepoides - , Sokotra
 - fragilis - křehká, Španělsko, Sicílie, Kypr, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, Egypt, Palestina, Libanon,
 - gorgadensis - Makaronesie,
 - mucronata - Středozezí, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, Egypt, Sudan, Eritrea, Palestina, Syrie, Arábie, Írán, Pákistán, Kanáry

- nudicaulis - lysá, Španělsko, Maroko, Alžírsko, Sahara, Tunisko, Egypt, Čad, Arábie, Palestina, Jeruzalém, Sýrie, Írán, Kanáry
- picroides - Makaronésie,
- resedifolia - resedovitá, Kypr
- rhynchocarpa - Sokotra
- Laurentia** (Solenopsis) - **laurencia** , Campanulaceae
- gasparrinii - gaspariniova, Středozemí
- Laurocerasus** (Prunus) - **vavřínovce**, **laurocerasus**, bobkovišeň, Amygdalaceae, 75 druhů, v. Asie, subtrop. a trop. Amerika, Středozemí, 3 druhy Afrika i Austrálie
- officinalis - lékařský, pův. Balkán, Středozemí, Turecko, Kavkaz, okr, ČR
- lusitanicus (P. lusitanica) - portugalský, (Portugal Laurel), třetih relikv stálozel lesů, Středozemí, Portugalsko, Španělsko, Francie, Srbsko, BG, Maroko, Kanárské ovy, Madeira, Azory, Malá Asie, Kavkaz, Zakavkazí, stinné horské svahy u potoků a v soutěškách, okr
- Laurus** - **vavřín**, **laurus**, Lauraceae, *bobkový list*, 2 druhy, Makaronésie (Azory, Madeira, Kanár.ovy), Středozemí, end, **stáloz. dřeviny**, arom. listy, okr
- azorica (azorensis, novocvanariensis) - azorský, (Azorean Laurel, Sweet Boy Plant), vždyzelený temperátní les, Makaronésie - Azory, Kanár ovy (Tenerife, Gomera, Gran Canaria), Madeira - zachované vavřín lesy laurisilvia – BR UNESCO
- nobilis - vznešený, pravý, (ušlechtilý, bobkový list, Bay Laurel, Grecian Laurel), pův ve v.mediterrán, Středozemí, Makaronésie - Kanár. ovy (§ Gomera), pobř stálozel, tvrdolisté lesy, kult rostlina Středozemí – Itálie, Ischia, Sicílie, Jugoslávie, Albánie, Balkán, Řecko (zasvěcen Apollonovi), BG, Albánie, Kréta, Kypr, Malta, Turecko, intr Malá Asie, Maroko, Izrael, Krym, okr, i živé ploty, ČR skleník a nádob), Čína, koření „bobkový list“, **lěč**, TM, esenciální oleje, aromaterapie,
- novocanariensis - Madeira, Kanár. ovy, Maroko, stáloz. strom až 20 m, **lěč**, TLM
- Lavandula** - **levandule**, **lavandula** , Lamiaceae, 26 druhů Středozemí, Kanár. ovy, Blízký východ, trop. Afrika, jz. Asie, Indie, stáloz. aromat. keře a polokeře, suché slunné lok., aromat. kosmetika, okr, pěst
- angustifolia (officinalis) - lékařská, (Common Lavaner), pův. z. Středozemí – Francie (Provance), Španělsko, Baleáry, Itálie, Ischia, Řecko, BG, Kypr, Alžírsko, Maroko, garrigue (tomilar), hlavně na Ca substrátech, místy zdomácněla, **lěč**, aromat (levandulový olej), okrasně i užitkově, ČR nepůvodní, esenciální oleje, aromaterapie,
- buchii - Makaronésie,
- canariensis - kanárská, Kanárské ovy
- coronopifolia - Kapverdy
- dentata - zoubkatá, (Toothed Lavander), pův. Středozemí, Iberský poloostrov, Baleáry, Itálie, Sicílie, sz. Afrika - Magreb, Eritrea, Etiopie, Kanáry, Kapverdy, Arábie, Jordánsko, Jemen, sec RF, Itálie
- dhofarensis -
- hasikensis -
- lanata - vlnatá, pohoří Španělska
- latifolia – širolistá, z. Středomoří, Portugalsko, Itálie, Jugoslávie, Řecko, s. Afrika, Malá Asie
- macra -
- minutolii - menší, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife, Gran Canaria)
- multifida - rozeklaná, z Středozemí, Portugalsko, Španělsko, Itálie, Malta, Maroko až Tunisko, polokeř až 90 cm
- nimmoi -
- pedunculata - stopkatá, Makaronésie, Středozemí,
- pinnata - speřená, Kanárské ovy
- pubescens – pýřitá, Středozemí, Sinaj, Arábie
- rotundifolia - okrouhlostá, Makaronésie - Kapverdy
- stoechas - korunkatá, (chocholatá, francouzská, French Lavaner), celé Středozemí, Francie, Itálie, Ischia, Sardinie, Řecko, Kréta, Kypr, Makaronésie - Madeira, Kanárské ovy, s. Afrika, Malá Asie, garrigue, okr, **inv**
- subnuda -
- viridis - zelenavá, Španělsko
- Lavatera** (Levatera) - **slézovec**, **lavatera** , Malvaceae, 45 druhů, byliny až polokeře a keře, suché, skaln. lokality poblíž pobřeží, Středozemí, z. Evropa, Makaronésie, stř. Asie, Austrálie, USA-Kalifornie, okr
- acerifolia - javorolistý, Makaronésie, Kanárské ovy (Gran Canaria)

- albia - bělavý, pův. z. Středozezí, na v. zdomácněla
- arborea - křovitý, (obrovský, stromový, Tree Velvet Mallow), zdomácněl ve v. Středozezí, Španělsko, Itálie, Sardinie, Řecko, Malta, Turecko, s. Afrika, mořské písčiny, okr
- bryoniifolia - posedolistý, j. Středozezí, Kypr, suché, tvrdé půdy
- cretica - krétský, Kréta, Kypr, u cest, rumišť
- hybrida - různobarvá, celé Středozezí
- maritima (bicolor) - přímořský, (Tree Mallow, Mediterian Shrub Mallow), pův. z. Středozezí, Itálie, Sardinie, sz. Afrika, skaln. pobřeží, polokeř, §F, okr subtropy
- olbia - olbijský, Sardinie
- punctata - tečkovaný, Středozezí, Baleáry až Řecko, Kypr, Alžírsko, Tunisko, Turecko, Izrael, Ázerbájdžán
- thuringiaca - durynský, Středozezí
- trimestris - tříměsíční, pův. v. Středozezí, od Španělska po Řecko, úhory, okr. letnička, ČR
- Lawsonia - henovník, lavsónya, henna, alka**, Lythraceae, 1 druh, stáloz. dřeviny, trop. lesy, s. Afrika, jz.Asie, SAm, okr
- inermis - bezbranný, (hena bílá, lavsónie, Henna, Mignonette Tree), pův. s. Afrika, Tunis, Egypt a Přední Asie, Palestina, Izrael, bible, stáloz. keř, b. kv., barvivo "henna, (hennach)," okr, Egypt, Súdán, Etiopie, Tanzanie
- Lecokia - lecokia** , Apiaceae,
- cretica - krétská, Kréta, Kypr
- Ledum - rojovník, ledum** , Ericaceae
- palustre - bahenní, okr, Čína, ČR
- Leersia - tajnička, lersia**, Poaceae
- oryzoides - rýžovitá, Středozezí, Makaronésie,
- Legousia - zvoněnka, zrcadločka, legousia** Campanulaceae, 15 druhů, keříčk. letničky, Středozezí – s. Afrika, Španělsko až Řecko, Turecko, Kypr, Sýrie, Irák, Írán, Kavkaz, stř. Evropa, okr
- castellana - kastilská, , §F
- falcata - srpovitá, Středozezí, Makaronésie, Kypr, Írán
- pentagonia - pětihranná, (pětiboká), v. Středozezí, Řecko, Kréta, egejská oblast, Blízký východ, Írán
- speculum-veneris - Venušina, pův. jz. a j. Evropa, celé Středozezí, Řecko, Kréta, Kypr, Egypt, Kavkaz, Irák, a stř. Evropa, okr
- x hybrida - různobarvá, (křížená), celé Středozezí, Kypr, z. Evropa, okr ČR
- Lembotropis (Cytisus) - čilimníkovec, lembotropis**, Fabaceae, 2 druhy j. a stř. Evropa
- nigricans - černající, stř. a j. Evropa
- Lemna - okřehek, lemna**, závitka, drobníčka, vodní čočka, Lemnaceae, Araceae
- gibba - hrbatý, Středozezí, Makaronésie,
- minor - menší, Středozezí, Evropa, Makaronésie, Írán, s. Afrika, Blízký východ, , Mauritius, Réunion, Asie, Indie, SAm, zavl Austrálie, NZ
- trisulca - trojbrázdý, v. Středozezí, Blízký východ, Makaronésie, Írán
- turionifera - červený, Středozezí
- Lens - čočka, lens** , Fabaceae
- culinaris - kuchyňská, (jedlá, kulinářská, Lentil), pův. Středozezí, Izrael, bible, pěst. luskovina, Kypr, Turecko, Sýrie, Reunion, ČR
- eroides - vlnatá, Kypr
- esculenta - jedlá, Středozezí, Přední Asie, Kréta, stará kult plodina, ČR
- nigricans - černavá, pův Středozezí - Španělsko až Bulharsko, Kypr, s Afrika, Turecko, Sýrie, Libanon, Kanáry, Krym
- orientalis - východní, Kypr, §UA
- Leontice - leontyčka, leontyce**, Berberidaceae, 3 druhy hlízn. trvalek, suché vrchoviny s. Afriky a v. Středozezí
- armenia - arménská, Blízký východ, Írán
- leontopetalum - okvětní, (protězolistá), v. Středozezí, BG, Řecko (Pelopones), Řecké ovy vč. Kréty, Turecko, Kypr, s. Afrika (Egypt, Lybie), Blízký východ (Írán, Pákistán). pole, narušené půdy, Sinaj, Arábie
- Lentischio - lentišek, lentyschije**,
- pistachia - pistáciový, Itálie

Lens - čočka, lens, Fabaceae, 6 druhů, jednoleté luskoviny, Středozeří, z. Asie, Afrika, okr, pěst
- *culinaris* - kuchyňská, (kulinářská, Lentil), pův. Středozeří, Makaronesie, pěst, intr. Indie, luskovina, okr, Čína, ČR

Leontodon - máchelka, leontodon, pampeliška, Asteraceae

- *albanicus* - albánská, end Albánie, Ca
- *autumnalis* - podzimní, Středozeří
- *boryi* - § SP, §BG
- *fili* - end Azory
- *hispidus* - srstnatá, Středozeří, Makaronésie,
- *hochstetteri* - Azory
- *incanus* - sivá, Balkán, §H
- *microcephalus* - , §BG,
- *rigens* - end Azory
- *rilensis* - rilská, BG
- *tuberosus* - hlíznatá, Kypr

Leontopodium - protěž, leontopodium, Asteraceae

- *alpinum* - alpská, hory Evropy, Pyreneje, Apeniny, Pirin, Jugoslávie, Balkán, §SRN, §UA, §SR

Leonotis - lvoušek, leonotys, lovuček, Lamiaceae

- *leonurus* - srdečníkový, Madeira

Leonurus - srdečník, leonurus, Lamiaceae

- *cardiaca* - obecný, Středozeří, Írán, ČR, BG
- *marrubiastrum* - buřina jablečnickovitá, Středozeří

Leopoldia (Muscari) - leopoldya Asparagaceae, 20 druhů, Středozeří

- *bicolor* - dvoubarevná, Egypt, Izrael, Palestina, Libanon, Sýrie
- *caucasica* - kavkazská. Kavkaz, Turecko, Irák, Írán
- *comosa* (M. c.) - vrcholičnatá, Středozeří, Itálie
- *gussonei* - Sicílie

Lepidium - řeřicha, vranožka, lepidium, Brassicaceae, byliny, suché TTP, rumišťe, Středozeří, sv. Afrika, Eurasie, SAM

- *campestris* - chlumní, Makaronésie,
- *cardaminensis* - řeřišnicovitá, § SP, §BG,
- *cartilagineum* ssp. *crassifolium* - chrupavčitá tučnolistá, §SRB
- *coronopus* - šupinatá, Středozeří, Makaronésie,
- *densiflorum* - hustokvětá, (zoubkokvětá), SAM., ČR rumišťe
- *draba* - vesnovka obecná, Středozeří
- *heterophyllum* - různolistá, Španělsko, Portugalsko, Maroko, RF, GF, až Skandinávie, zavř ČR, USA, NZ, Austrálie
- *latifolium* - širokolistá, j. a jv. Evropa, Kypr, Malá Asie, Írán, ČR rumišťe
- *meyenii* - maca, léč, Zn, stimulace tvorby hormonů, afrodisiakum
- *perfoliatum* - prorostlá, (síťkovaná), Středozeří, jv. a v. Evropa, Kypr, z. a stř. Asie, Írán, ČR rumišťe, §SK
- *rudérale* - rumní, Středozeří, Makaronésie, Írán
- *sativum* - setá, pův. z Přední (jz.) Asie a sv. Afriky, Středozeří, Makaronésie, pěst zelenina Kypr, ČR
- *spinosum* - trnitá, Kypr
- *turczaninowii* - Turzanovova, §UA, Smar

Leptochloa - leptochloa, Poaceae

- *fusca* - tropy a subtr, Starý svět

Leptospermum - balmín, leptospermum, pacifická myrta, Myrtaceae, 84 druhů, stález .dřeviny, polopouště a deštné lesy, Austrálie, NZ, jvAsie, okr

- *scoparium* - metlatý, (košatý, novozélandský čajovník, Manuca, Tea Tree, New Zealand name), pův. NZ, Tasmánie, jv. Austrálie, stález. keř. stromek 2-8 m, okr, intr Středozeří, Makaronésie, i živý plot, Havaj (inv, ale někdy i zpevňující půdu), léč: antibakteriální, antimykotický, protizánětlivý, protialergický, okr

Lereschia - lereschia, Apiaceae,

- *thomasii* - , end Itálie,

Leucaena - leucéna, bělohávka, bělavka, (White Popinac), Fabaceae, (Mimosaceae), Asie, luštěnina, okr

- leucocephala (glauca) - bělokvětá, (bělohlavá, sivá, White Popinac) , pův. Karibik, Antily, a stř. Amerika, stř. a j. sušší části Ameriky (j. USA), Súdán, v. Afrika, Guinea, Kongo, Madagaskar, intr. j. Asie, Indie, Cejlon, Indočína, Malajsie, Pacifik, Indonésie, N. Guinea, Austrálie, Indie, stálozel. keř. strom 5-20 m., do 1600 m, cca 3 m, 2x zpeřené listy (na noc se sklápí), květy řídká lata z kulov. hlávek, 5-četné květy, II - X, příp. celý rok, plod lusk, okr, zelenina, léč, okr, toxic. okr, Středozemí, Makaronésie - Kanárské ovy

Leucanthemella - luhovnice, leukanthemela, Asteraceae

- serotina - pozdní, ponticko-panonský druh, Chorvatsko, Srbsko, Rumunsko, BG, §H, §SR

Leucanthemopsis - kopretinka, leukanthenopsis, Asteraceae, 6 druhů, koberc. trvalky, hory Středozemí (Evropa a s. Afrika), okr

- alpina - alpská, alpsko-pyrenejský taxon, evropské hory, Pyreneje, j Alpy,

- alpina ssp. tatrae – alpská tatranská, cirkumboreální, end z Karpat - Tatry

- pectinata - end Španělsko - Sierra Nevada

Leucanthemum - kopretina, leukantémum, Asteraceae

- adustum - osmahlá, Alpy, Apeniny, Jura, Vogézy, Schwarzwald, horské TTP

- crassifolium - tučnolistá, §F

- ircuitanum - irkutská, Středozemí

- margaritae - panonská, Ukrajina, Bulharsko, ČR

- virgatum - Středozemí

- vulgare - bílá, Středozemí, Makaronésie, Evropa, ČR, inv

- urticifolia - kopřivolistá, Indie

Leucojum (Acis) - bledule, leukojum, Alliaceae, (Amarillidaceae), 10 druhů, Eurasie, Středozemí

vč. s. Afriky, okr, §D – všechny evropské druhy, trvalky, kvetou na jaře či na podzim, jed a léč alkaloidy

- aestivum - letní, centrální Středozemí, od Francie po Turecko, H, Sardinie, mokřady a louky, subatlanticko-submediteránní druh, ochrana Maďarsko, Ukrajina, Rusko, Švýcarsko, §F, §H, §UA, **§CZ**

- autumnale - podzimní, z. Středozemí

- longifolium - dlouholistá, §F

- nicaense (A. nicaensis) - nicezská, (bledulka n.), Středozemí, Francie, Itálie, křovinaté porosty, §F, Bern, Nat

- pulchellum - něžná, Baleárské ovy, Korsika, Sardinie, Řecko

- roseum - růžová, Korsika, Sardinie, Řecko

- vernum ssp. vernum – jarní pravá, (Snow Flake), cirkumboreální, stř. a j. Evropa, Zakarpatsko, Kavkaz, zdomácněla stř. Evropa a GB, **ČR C1**, vlhké TTP, ohrožena bezzásahovou sukcesí **§CZ(C3)**, §SL, §D, §PI, §UK, okr. Evropa, ČR, SRN, H, Čína

- vernum ssp. carpathicum – jarní karpatská, cirkumboreální, Karpaty, Transylvánie, Ukrajina, §SK, §PL, §UK

Leucorchis - leukorchis, Orchidaceae

- albida - bělostná, §UA

- frivaldii - Frivaldova, §SRB

Leucosidea - leukosidea, Rosaceae, 1 druh

- sericea - hory jv Afriky, keř. stromek, měkké dřevo,

Leucosinapsis - bělohořčice, hořčice, leukosinapsis, Brassicaceae, byliny, Středozemí, olejnina, koření,

- alba - bílá, setá, pův v Středozemí, Makaronésie, sec ostatní svět, olejnina, koření, ČR nepůvodní neofyt

- dissecta - dřívá, Středozemí, ojed. ČR

Leuzea - leuzej, leuzea, Asteraceae

- carthamoides - kardamová, marantový kořen

- conifera - šiškovitá (jehličnatá), v. Středozemí, Itálie, Sardinie, Sicílie, garrigue

- rhapontica - rhapontická, §F

Levisticum - libeček, levistyrium, Apiaceae

- officinale - lékařský, (Lovage), pův. Přední Asie, j. i stř. Evropa, Itálie, Írán, ČR nepůvodní, od středověku pěst, kořeninová zelenina, léč, i proti fotodermatózám, droga, afrodisiakum

Leycesteria - leycesteria Caprifoliaceae, 3 druhy Čína a Himálaj, dřeviny

- formosa – krásná, (formózská, (Sharp calyx himalaya honey Suckle), opad. keř, z. Čína, v. Tibet, TchajWan, Himálaje, Makaronésie, okr, inv, ČR

Leymus (Elymus) - ječmenice, leymus, Poaceae, 40 druhů, oddenk. vytrv. trávy, travn. lokality, s. mírný pás, 1druh Argentina, okr

- arenarius - písečná, §F, okr
- sabulosus - §RO
- Libocedrus - pazeravec, libocedrus**, Cupressaceae
- decurrens - sbíhavý, intr Itálie
- Ligularia - popelivka, ligularia**, jazejčice, Asteraceae, 150 druhů, robust, trvalky, mokřady, Eurasie, okr
- bucovinensis - bukovinská, §UA
- sibirica – sibiřská, cirkumboreální, kontinentální druh mírného pásma, mokřadní TTP, Eurasie – Japonsko, Poamuří, Ural, Sibiř, v .Evropa, Pákistán, do Evropy v ledové době, Polsko, Maďarsko, Bulharsko, Francie, mokřady, **ČR C1** vzácně - jen 2 lokality Dokesko a u rybníka Olšina v Pošumaví, ohrožena bezzásahovým suk.c.zarůstáním, **§CZ(C3)**, §SK, §PI, §F, §RO, §H, Bern, Smar, NAT okr
- Ligusticum - koprníček, ligustikum**, Apiaceae
- lucidum - lesklý, (Chinese Privet), pův. j. Čína, Korea, Japonsko, pěst. Středozeří, stáloz. dřevina, léč, TČM, okr, ČR, inv
- Ligustrum - ptačí zob, ligustrum**, Oleaceae, 50 druhů, hlavně v. Asie, dále Austrálie, 1 druh Evropa a s. Afrika, 1 druh Amerika
- lucidum - lesklý, (Chinese Privet), pův. Čína, Korea, Japonsko, intr Středozeří, Ischia, ČR, stález. keř. stromek, aleje, inv
- obtusifolium - okrouhlostý, pův. Japonsko, intr Středozeří, Ischia, ČR, inv
- vulgare - obecný, Středozeří, Makaronésie , Evropa, BG, Malá Asie, sev. Afrika, Kavkaz, okr, ČR
- Lilium - lilie, lilium**, Liliaceae, 100 druhů, cibuln trvalky, Euroasie po Filipíny, SAm, §D – všechny druhy
- albanicum - albánská, Balkán - Černá Hora, Albánie, Řecko, Srbsko, Severní Makedonie, Kosovo,
- bosniacum - bosenská, end Balkán - Bosna a Hercegovina, ČH, B+H, heraldický národní symbol B+H
Zlatni Ljiljan / Bosanski Ljiljan
- bulbiferum - cibulkonosná, alpínsko-submediteránní druh, Středozeří , hory j. a stř. Evropy, Alpy, Itálie, §H, **§CZ**,
- bulbiferum ssp. croceum - cibulkonosná šafránová, pův j. Evropa, křovinaté stráně, okr ČR
- candidum - bělostná, (White Lily), pův. v.Středozeří, bible, od Makedonie přes Řecko a Turecko do Izraele, Ischia, Libanon, Arábie, kamen křoviny, okr, Makaronésie, i j. a z. Evropa, ČR
- carniolicum - karolinská, end jv.Alpy, Karavanky, hlavně Slovinsko a sz. Chorvatsko, Řecko
- columbianum - SAm
- henryi - Henryova, Čína, okr hybr
- chalcedonicum - Balkán
- jankae (jankei) - Jankeova, Srbsko, Bulharsko, Řecko, TTP, BG, §SRB
- martagon - zlatohlavá, (zlatohlávek), jihosibiřský floelement, euroasijský druh, Středozeří, Alpy, j. jv. a v.Asie, §SRB, §H, §UA, **§CZ**
- philadelphicum - SAm, variabilní, hojná
- pumilum - v. Asie - Rusko, Čína. Mongolsko, Korea, léč, TČM
- pyrenaicum - pyrenejská, Pyreneje
- Limbarda - limbarda**, Asteraceae, 1 druh
- crithmoides - Středozeří, Makaronésie, j a z. Evropa, Karoko, Tunisko, Izrael, Turecko, jako salát
- Limodorum - hnědenec, limodorum**, staticovník , Orchidaceae
- arbotivum - zvrhlý, parazit. orchid., Středozeří, H , Sardinie, Francie, Řecko, Kypr, s. Afrika, Malá Asie, Libanon, Palestina, Krym, Kavkaz, §SRB, §H, §UA, **§CZ**, travn. křovina
- trabutianum - Středozeří
- Limoniastrum - žirovník, limonyastrum**, limonkovka , Plumbaginaceae
- monopetalum - jihoevropská, Středozeří, Španělsko, Baleáry, Francie, Itálie, halofyt, slaniska, mořské hráze, §F
- Limonium (Goniolimon, Statives) - statice, limonium, limonka**, závtař, krasatina, suchobýl, Sea-pink, Papierblom, Plumbaginaceae, cca 150 druhů, Středozeří - s. Afrika, byliny až polokeře, pobřeží a slaniska, celý svět, §D – všechny evrop. druhy kromě ...
- albidum ssp. cyprum - bělostná, xerothermní bylina, end Kypr
- angustifolium - úzkolistá, Středozeří, slaniska, skaliska
- apulum - end j. Itálie
- arborescens - dřevitá, § SP , §BG, Smar-m, NATm
- articulatum - článkovaná, Korsika, Sardinie, pobřežní skaliska

- axillare - Arábie, Jemen, Omán, SAR, Katar, Kuvajt, Sinaj, Egypt, Súdán, slané písky, polokeř až 0,5 m
- bellidifolium - sedmikrásková, Středozeří, Francie (Camargue)
- bondullei - Bondulleova, pův. s. Afrika, Maroko, okr, ČR letnička
- brassicifolium - end Kanáry, Makaronésie,
- braunii - Makaronésie - Kapverdy
- brunneri - Makaronésie - Kapverdy
- cancellatum - mřížkovaná, Středozeří, Chorvatsko, Řecko, pobř. skaliska
- cordatum - srdčitá, §F
- dendroides - stromkovitá, § SP, §BG, Smar-m, NATm
- densissimum - Středozeří
- dictyocladum - , §F
- diffusum - , §F
- dodartii - § SP, §BG,
- echinoides - hadincovitá, Kypr
- fruticans - plodová, § SP, §BG,
- giardianum - Girardova , §F
- gmelinii - Gmelinova, Pannonie, Rumunsko, H, BG, §SR
- gougetianum - Gougetova, Itálie
- graecum - řecká, Řecko, Libanon, Izrael, skaln. lokality,
- humile - nízká, §F
- latifolium - širokolistá, pův. BG a Ukrajina, okr, ČR
- lausianum - Středozeří
- lobatum - laločnatá, j. Středozeří, Maroko až Egypt, Palestina, Izrael, Sýrie, Španělsko, Kanár ovy, zavl jz. Asie, Austrálie, polopouště,
- macropetalum - Kanáry
- magallufianum - § SP
- majoricum - § SP
- malacitanum - § SP
- meyeri - Černomoří, Krym, Gruzie, Turecko, Arménie, Írán, stř. Asie
- movisianum - moviská, Itálie, Sardinie,
- narbonense - v. Středozeří,
- nimmoi - , Sokotra
- nymphaeum - Středozeří
- oleifolium - Středozeří
- ovalifolium - okrouhlolistá end Madeira, § SP
- papillatum - papilovitá, Makaronésie - end Madeira
- paulayanum - , Sokotra
- pectinatum - hřebenitá, Makaronésie - Kanár ovy (Gran Canaria)
- perezii - § SP, okr Palestina, Izrael
- perplexum - § SP
- portovecchiense - end Korsika, mokřady
- preauxii - § SP
- pseudominutum - Středozeří
- pseudodictyocladum - § SP
- puberulum - Makaronésie,
- ramosissimum ssp. provinciale - větvenatá provensálská, §F
- redivivum - Makaronésie,
- *magallufianum* - , §BG,
- *majoricum* - , §BG,
- *malacitanum* - , §BG,
- *marimense* - ischijská, Ischia
- *meyeri* - Meyerova, Kypr
- *narbonense* - narbonská, Kypr
- *ocimoides* - bazalkovitá, Kypr
- *ovalifolium* - okrouhlolistá, §BG,

- *perezii* - , §BG,
 - *perplexum* - , §BG,
 - *preauxii* - , §BG,
 - *pruinatum* - , Palestina, Izrael
 - *pseudodictyocladum* - , §BG,
 - *salmonis* - *Salmonova* , §F
 - *sinuatum* - *chobotnatá*, (*Winged Sea Lavander, Wavyleaf Sealavander*), pův. celý mediterán, Středozeří, Palestina, Izrael, Kréta, Kypr, Makaronésie - *Kanárské ovy, písč pobřeží, slaniska, kamen plochy, okr. trvalka, ČR*
 - *socotranum* - *sokoterská, Sokotra, polopoušť*
 - *spectabile* - *vznešená, Makaronésie, § SP, §BG, Smar-m, NATm*
 - *sventenii* - , Makaronésie - *Kanárské ovy (Gran Canaria), § SP, §BG, Smar-m, NATm*
 - *tataricum* (*Goniolimon t.*) - *tatarská, pův. jv. Evropa a Kavkaz, xerothermní, okr, ČR*
 - *tuberculatum* - Makaronésie,
 - *virgatum* - *panenská, (Seaside Sealavender), Kypr, end Malta*
 - *vulgare* - *obecná, z. Středozeří, slatiny, slané mokřady, nejběžnější*
- Limosella** - **blatěnka, limosela**, Scrophulariaceae, břehy vod, Eurasie,
- *aquatica* - *vodní, v. Středozeří, Itálie, Kypr, ČR*
- Linaria** - **Inice, linaria**, květel, úporek, Plantaginaceae, (Scrophulariaceae), 100 druhů, byliny, suché slunné lokality, mírné pásmo s. polokoule, Středozeří, Eurasie,
- *aeruginea* ssp. *nevadensis* - end Sierra Nevada - Španělsko
 - *albiflora* - *bělostná, bylina, Kypr*
 - *alpina* - *alpská, cirkumboreální, hory stř. a j. Evropa, Alpy, Pyreneje, Apeniny, Karpaty, Jura, Španělsko, Itálie, Řecko, Černá Hora, §SK, okr Evropa*
 - *amethystea* - Maroko, Španělsko, Portugalsko
 - *amoi* - Středozeří, Španělsko
 - *besarabica* - *besarabská, §UA*
 - *bibersteinii* - *Biebersteinův, §H*
 - *bipunctata* (*ficalhoana*) - jen Pyrejský poloostrov, Bern
 - *cirrhusa* - , §F
 - *commutata* - , §F
 - *corifolia* - end Turecko - Anatólie
 - *cretacea* - *krétská, §UA*
 - *dalmatica* - *dalmátská, pův. Dalmácie, v. Středozeří, inv*
 - *filicaulis* -
 - *faucicola* - end Pyreneje, Ca
 - *flava* - *žlutá, §F*
 - *genistifolia* - *kručinkolistá, Středozeří, j, Evropa, BG, Čechy*
 - *grandiflora* - jv Evropa, jz Asie § Bulharsko, Turecko, Írán,
 - *haelave* - , s Afrika, Egypt, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael, Sýrie
 - *hellenica* - *helénská, Řecko - §Peloponés (krit. ohrožena)*
 - *chalepensis* - *allepská, Španělsko, Řecko, Kypr, Izrael, Sýrie*
 - *maroccana* - *marocká, Maroko - Atlas, okr zplanělý, z. Evropa, SAm, Austrálie, NZ, ČR letnička*
 - *micrantha* - *drobnoplodá, Kypr*
 - *pallidiflora* - *italská, submediterán, Středozeří, Pyreneje, Francie, Balkán, Rumunsko, BG, §SR*
 - *pellisseriana* - *nachová, (pelliserská), Středozeří, Kypr, Blízký východ, až k Normanským ovům, pole a rumišť*
 - *peloponnesiaca* - *peloponéská, end Balkán - Řecko, Albánie, Kosovo, Černá Hora*
 - *platycalyx* - end Španělsko
 - *purpurea* - *nachová, (purpurová), Středozeří, Itálie*
 - *reflexa* - , §F
 - *repens* - *plazivá, Španělsko, Francie, Itálie, kamen lokality*
 - *sabulosa* - ,
 - *saxatilis* - *skalní, Španělsko, Portugalsko, Maroko*
 - *simplex* - *jednoduchá, Kréta*

- speronata - nadějná, Řecko
- supina - poléhavá, (zploštěná), jz. mediterán, z. Středozeří, Iberský poloostrov, Španělsko, Francie, Itálie, zavlečena až do Skandinávie, písčítá nebo kamen místa
- thymifolia - mateřídouškolistá, §F
- triornithophora - Portugalsko, Španělsko
- triphyla - trojlistá, z. Středozeří, Sardinie
- tristis - z Středozeří, Španělsko, Maroko
- tursica - § SP
- ventricosa - end Maroko
- verticillata - přeslenitá, Španělsko
- vulgaris - květel, Středozeří, H . Evropa ČR, inv
- Lindbergella - lindbergela**, Poaceae, Středozeří
- sintenisii - sintenská, end Kypr
- triphylla - trojlistá, Španělsko, Řecko, Izrael
- Lindenbergia - lindenbergia**, Orobanchaceae, (Lamiaceae), býv. Scrophulariaceae
- indica - indická, Afrika: Egypt až Somálsko, Sinaj, Izrael, Arábie, Blízký východ, Írán, Pákistán, Indie, kamenité lokality
- Lindernia - puštička, lindernya**, Scrophulariaceae, cca 50 druhů, byliny, Eurasie, SAM, okr
- dubia - pochybná, SAM., stř. Asie, Pamiro-Alaj, okolí Aralského j., Tádžikistán, zavl. ČR
- procumbens - rozprostřená, Středozeří, Španělsko, Portugalsko, Francie, Itálie, Asie, § SP, §F, §BG, §RO, §H, §CZ
- Linnaea - zimozel, linea**, linnéovka, Caprifoliaceae / Loniceraceae, 1 druh, stáloz. keř, tundra, severní, arktické a boreální oblasti, s. polokoule, s. Eurasie, SAM, okr
- borealis - severní, cirkumpolární, arktická a boreál, s. polokoule, Skandinávie, ČR vzácně, rašel., §F, §UA, §SK, §D, §Pl
- Linum - len, linum**, Flax, Linaceae, 200 druhů, byliny až keře, suché svahy a TTP, mírné až subtr oblasti s .polokoule, okr, §D – všechny evrop. druhy kromě ...
- arboreum - dřevnatý, v. Středozeří, Kréta, Řecko, ostrovy Egejského moře, Turecko, xerothermní, štěrbiny skal
- alpinum - alpský, Itálie
- appressum - Pyrenej. poloostrov, Francie, Itálie
- arboreum - Kréta, skály
- austriacum - rakouský, H
- bienne - úzkolistý, (dvouletý), pův asi jz Asie či sv Afrika, archeofyt, celé Středozeří, Makaronésie, Sardinie, Řecko, Kypr, Kavkaz, Krym, otevřené kamen a písč lokality
- capitatum - hlavatý, Balkán, Makedonie
- catharticum - počistivý, Středozeří, Írán zavl SAM i Ohňová země
- corymbosum - věncový, Kypr
- dolomiticum - dolomitský, end Maďarsko, §H
- flavum - žlutý, Evropa, Itálie, Jugoslávie, Pannonicum, Povolží, §H, §CZ, okr
- galicum - galský, § SRB
- grandiflorum - velkokvětý, pův s. Afrika, Středozeří, Španělsko, RF, ale i další Evropa okr. pěst, ČR
- hirsutum - chlupatý, j. a stř. Evropa, Středozeří, Pannonie, Balkán, BG, H, Itálie, Turecko, Ukrajina, Krym, §H, §CZ
- hypericifolium - třezalkolistý, Kavkaz, Turecko
- jimenezii - end jv Španělska
- maritimum - přímořský, Středozeří, Kypr, halofyt, slaniska
- narbonense - narbonský, z. a stř. Středozeří, Pyreneje, kamen a písč lokality
- nodiflorum - hnízdovitý, Kypr, Palestina, Izrael
- obtusatum - Turecko
- pallasianum ssp. borzeanum - , §RO
- perenne - vytrvalý (Perennial Flax), od Iberského poloostrova po Řecko, BG, §SRB, ČR, suché louky
- pubescens - pýřitý, v. Středozeří, Kypr, Palestina, Izrael, Blízký východ,
- punctatum - tečkovaný, Sicílie, Řecko, Albánie, Turecko
- salsoides - slanomilný,

- strictum - přímý (stažený, Upright Yellow Flax), celé Středozeří, Makaronésie, Kypr, Malta, Etiopie, Írán, Pákistán, výslunné a suché polohy, vinice
- suffruticosum - polokeřovitý, jz Evropa, Španělsko, Francie, Itálie, píseč a kamen lokality
- tauricum - taurický, BG, stř. a j. Evropa,
- tenuifolium - tenkolistý, Středozeří, §H
- trigynum - trojblizný, (trojitý), (Southern Flax), Středozeří, s. Afrika, j. a stř. Evropa, Kypr, Malta, z. Asie, zavl SAM, Austrálie
- usitatissimum - setý, (Flax), zřejmě vyšlechtěn z L. bienne, pův. snad z Indie, od pravěku pěst. Středozeří, Makaronésie, Izrael, bible, Kypr, stará textilní rostlina, ČR nepůvodní
- Liparis - hlízovec, liparis**, Orchidaceae, cca 300 druhů, Eurasie, SAM
- loeselii - Loeselův, §H, §F, §RO, §UA,
- Lippia - lipia** sladidlovec, Verbenaceae
- citridii - citridova, Kypr
- citrodora - citrodora, Itálie
- triphylla - trojlistá, pův. stř. a j. Amerika, pěst. Středozeří, Maroko, léč, vonná, i okr (hrnk)
- Liquidambar - styrač, likvidambar, ambroň**, ambrovník, Altingiaceae, Hamamelidaceae, 6 druhů, SAM, v. Asie, s. Afrika, SAM, Středozeří, opad.stromy, okr, relikv terciérní flóry
- orientalis - východní, pův. Malá Asie (souvislé lesy), Řecko, Kypr, Turecko, Sýrie, Írán, (aromat. balzám "styrax"), kadidlo
- styracifolia - západní, (americký, styračolistý), USA, Mexiko, Guatemala, intr. Itálie, (ČR pliocenní fosilie)
- Liriodendron - liliovník, liriodendron**, tulipánovník, lyrovník, Tulip Tree, Magnoliaceae, 2 druhy, opad.stromy, lesy, Čína, Vietnam, SAM, okr
- tulipifera - tulipánokvětý, intr Itálie
- Listera - bradáček, listera**, Orchidaceae,
- cordata - srdčitý, §SRB, §UA,
- ovata - vejčitý, Středozeří, Sardinie, §H, §UA, ČR
- Lithodora - kamejnička, litodora**, kamejkovka, Boraginaceae, 7 druhů, stáloz. keře a polokeře, hory, z. a j. Evropa, Malá Asie, s. Afrika, okr
- diffusa - rozkladitá, (polokeřnatá), j. Evropy
- hispidula - drsná, (štetinkatá), v. Středozeří,
- hispidula ssp. versicolor - drsná španělská, v. Středozeří, Kréta, Kypr, Kárpathos, Turecko, suché, kamen svahy, trsnatý keř
- nitida - lesklá, §SK, §SP, §BG, Bern, Smar, NAT
- fruticosa - dřevnatá, (keřovitá), Maroko, Alžírsko, Španělsko, Francie, suché lokality, garigue, Ca, polokeř
- prostrata - rozprostřená, §F
- zahnii - end j Pelopones v Řecku
- Lithops - oblázek, lithops**, živý kámen, Aizoaceae, 40 druhů, bezlodyžné trsovitě sukulenty, polopouště, j. Afrika, Namibie, okr
- aucampiae - , okr Čína
- Lithospermum - kamejka, litospermum**, Boraginaceae, byliny, podzemní hlízy, pobřežní křoviny, úhory, světlé listnaté lesy, Eurasie, okr
- apulum - apulská, Středozeří, Itálie, Řecko
- arvense - rolní, (polní), Středozeří, Makaronésie, Írán, ČR úhory, Sinaj, Arábie
- doerfleri - Doerflerova, pův. Albánie
- erythrorhizon - rudokořená, (Puccoon), Čína, Japonsko, Korea, v. Rusko, Sachalin, léč, TČM
- incisum - uzavřená,
- officinale - lékařská, Středozeří, celá Evropa, ČR, Írán, pobřežní křoviny
- purpureo-caeroluemum - modronachová, Středozeří, j. a stř. Evropa, Španělsko až Turecko, Řecko, BG, GB, ČR, světlé listn. lesy, okr. ČR
- ruderale - rumištní
- Littorella - pobřežnice, litorela**, Plantaginaceae
- uniflora - jednokvětá, Středozeří, Makaronésie, §F
- Lloydia - loydy, lilijka**, Liliaceae, 12 druhů, vytrv. cibuloviny, vlhké horské lesy, mírné a tundrové pásmo s. polokoule, cirkumpolární, Eurasie, SAM, okr
- graeca - řecká, Sicílie, Řecko, Libanon

Lobelia - lobelka, lobelie, chylan, Campanulaceae, Lobeliaceae, přes 400 druhů, tropy a mírné oblasti celého světa, zejména Amerika, i j Afrika, bylin a keřů, stepi, okr, jed alkaloid lobelin

- cardinalis - šarlatová, (kardinálská), SAM, mělké vody, mokřady, okr ČR

- dortmanna - Dortmannova, §F, §D, §Pl, §R

- erinus - vlnatá (Edging Lobelia), pěst i Itálie, okr ČR, SRN, H

- inflata - nadmutá, (Indian tobacco)

- tupa - tupa, (d'áblův tabák), tropy,

- urens - Středozezí, jz Evropa, Makaronésie - Madeira, intr Azory

Lobularia - tařicovka, lobulária, koulenska, laločnice, Brassicaceae, 5 druhů, nízké polštář. byliny, kamenité svahy a narušené půdy, Středozezí, Kanár. ovy, Kapverdy, okr

- canariensis ssp. canariensis - kanárská, end Kanár ovy, Madeira, Kapverdy,

- canariensis ssp. fruticosa - end Kapverdy

- canariensis ssp. spathulata - end Kapverdy

- lybica - lybijská, Libye, Egypt, Kypr, Írán, Kanáry

- maritima - přímořská, (Sweet Alyssum), pův. celý mediterán, Středozezí, Sardinie, Řecko, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy, Azory, suchá skaln a písč místa, u cest, okr, ČR letnička, SRN, H, Čína

Loeflingia - loeflingia, Caryophyllaceae

- hispanica - španělská, Španělsko, §F

Lolium - lolium, Poaceae, 1 druh

- subulatum, Malá Asie, Izrael, střední východ, j Ruska, Pákistán, Kazachstán, nezapojené trávníky

Lolium - jilek, lolium, Poaceae, 20 druhů, Evropa, s. Afrika, Přední a stř. Asie, okr, pícnina

- multiflorum - mnohokvětý, pův. z. a j. Evropa, s. Afrika, až Sýrie, ČR nepůvodní

- parabolicum - , §F

- perenne - vytrvalý, Středozezí, Egypt, Makaronésie, Írán

- rigidum - BG

- temulentum - mámivý, Středozezí, Egypt, Makaronésie, Palestina, Izrael, bible, po celém světě

Lomantogonium - lomantogonyum, Gentianaceae

- carinthiacum - , §RO

Lonas - břínek, břink, lonas, Asteraceae

- annua - roční, (African Daisy), Středozezí, okr, ČR

Lonicera - zimolez, lonycera, koží list, růže z Jericha, (Honeysuckle), Caprifoliaceae, 220 druhů, mírný a subtr. pás s. polokoule, max. Asie, keře a liány

- alpigena - horský, hory stř. a j. Evropy. §SK

- caerulea - namodralý, (modrý), s. polokoule, Středozezí, Evropa, Pyreneje, BG, ČR-Javor Šumava, Kavkaz, okr

- caprifolium - koží list, pův. Středozezí, j. Evropa, Itálie, BG, §H, sec. jv. a stř. Evropa, Malá Asie, Krym, Kavkaz, okr pěst, ČR nepůvodní, SRN, H, SAM, intr, inv

- caucasica - kavkazský, Kavkaz, Malá Asie

- cineraria - šedý, Sardinie, Středozezí

- etrusca - etruský, Středozezí, j. Evropa, Pyreneje, Kypr, Kréta, sz. Afrika, Maroko, Palestina, Izrael, mediteránní, křoviny, §R, zavl Makaronésie, SAM

- iberica - gruzínský, (zakavkazský), Kavkaz, Írán

- implexa - zapletený, (Evergreen Honeysuckle), Středozezí, Španělsko, Jugoslávie, Malta, makchie

- japonica - japonský, Středozezí, Makaronésie, Réunion

- maackii - Maackův, pův. Čína, Japonsko, inv, okr, ČR

- nigra - černý, Středozezí, BG, Evropa vč. ČR, horské křoviny, §H,

- nitida - lesklý, (Yunnan Honeysuckle), z. Čína, okr. ČR

- orientalis - východní, Malá Asie

- periclymenum - ovjivý, (německý), Středozezí, j. stř. a z. Evropa vč. ČR, Kypr, s. Afrika, Maroko, §Pl, okr,

- pileata - fialový, okr. ČR

- pyrenaica - pyrenejský, Pyreneje, Baleáry

- tatarica - tatarský, v. Evropa, z. Sibiř, stř. Asie, u toků a komunikací, okr. ČR, inv

- xylostem- obecný, (pýřitý), Evropa, Pyreneje, BG, vč. ČR, Malá Asie, Kavkaz, z Sibiř, křovin. stráně

Lophospermum - lofospermum , Scrophulariaceae, Plantaginaceae, 8 druhů, vytrv. liány a keře, (nachové „náprstníkov. květy), skaln.svahy, stř. a SAM, okr

- erubescens - Makaronésie,

Loranthus - ochmet, lorantus, Loranthaceae, parazit

- acaciae - akáciový, Palestina, Izrael
- europaeus - evropský, poloparazit dřevin, Středozeví, jv. a stř. Evropa, H, Asie, ČR vzácnější, vyžadující pozornost

Lotus (Dorycnium) - štírovník, lotus, ledenec, Fabaceae, 150 druh, centrum Středozeví, mírné klima obou polokoulí, byliny a polokeře, travn. a skalnaté, vlhké i slané lokality, některé druhy pěst pícnina

- alpinus - apinský, Středozeví, hory j. a jz. Evropy, Pyreneje, Apeniny, Alpy, Sardinie
- angustissimus - úzkolistý, Středozeví , Makaronésie, BG, Kypr
- arborescens - end Kapverd. ovy
- argroides - , end Madeira
- arinagensis - , Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
- azoricus - azorský, Smar-m, NATm
- berthelotii - Berthelotův (Red Flash, Parrot's Beak, kanárský), pův. Kanárské a Kapverdské ovy, polokeř, pyl přenáší ještěrky při sání nektaru, jed, okr subtr, intr Středozeví, Itálie, Červený seznam, § SP, §BG,
- biflorus - pův Středozeví - Alžírsko, Tunisko, j Itálie, Sicílie, Malta, sec Francie a Řecko
- borbasii - Borbásův, Středozeví, jih Evropy, §H
- brunneri - end Kapverd, písčiny, polokeřík
- callis-viridis - § SP , §BG, Smar-m, NATm
- campylocladus - end Kanáry - Tenerife
- collinus - chlumní, Kypr
- corniculatus - růžkatý, Írán, Eurasie, Amerika, ČR
- corniculatus var. tenuifolius - růžkatý, Středozeví, Makaronésie, Sardinie, Kypr, Evropa, ČR
- creticus - jižní, (krétský), mediter. druh, Kréta, ostrovy Středozeví, s. Afrika, Sinaj, Izrael, Makaronésie - Azory, Kanár. ovy, Sicílie, Izrael, Palestina, Izrael , písčiny
- cytisoides - pobřežní, (cytisovitý, Grey Birdsfoot Trefoil), celý mediterán, v. Středozeví, Kypr, Malta, Malá Asie, písč a kamenité půdy mořského pobřeží
- edulis - jedlý, (sladký, Edible Birdsfoot), Středozeví, Portugalsko až Kypr, Malta, Izrael, pastviny, křovinaté stráně, rumišťe
- eremiticus - Makaronésie - end Kanár.ovy, § SP, §BG,
- glaber - hladký, Středozeví, Evropa, z a stř Asie
- glaucus - sivý, (Blue Bird's Fody Trefoil), end Madeira pobřeží
- halophilus - slanišlá, Středozeví, Itálie, Řecko, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, Egypt, Kypr, Turecko, Sýrie, Libanon, Izrael, Jordánsko, Arábie, SAE, Kuvajt, Katar, Irák, Írán, z Asie
- holosericeus - end Kanár. ovy
- jacobaeus - end Kapverd. ovy
- kunkelii - § SP, §BG, Smar-m, NATm
- lancerottensis - lanzarotská, Makaronésie - Kanár.ovy, Madeira
- lowenus - Lowenův, end Madeira
- macranthus - velkokvětý, end Madeira
- maculatus - skvrnitý, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife, Gran Canaria), § SP, §BG,
- oliveriae (latifolius) - end Kapverd
- ornithopoides - hnízdovitý, (Common birdsfoot Trefoil), Středozeví, Portugalsko až Turecko, Kypr, Malta, Sýrie, Libanon, Izrael, Maroko až Tunisko
- palustris - bahenní, Kypr
- peregrinus - cizí, Kypr
- pyranthus - Makaronésie - end Kanár.ovy, § SP, §BG, BERN, okr Evropa
- sessilifolius - Makaronésie, end Kanár. ovy
- spatioides - Makaronésie, end Kanár. ovy
- tenuis - úzkolistý, Středozeví, Írán, s.Afrika, Evropa, stř. Asie, v. Asie, zavl Amerika
- tetragolobus (Tetragonolobus purpureus) - (Winged Pea), Malta
- uliginosus - bažinný, Středozeví, Makaronésie, Evropa, ČR

Ludwigia - zakucelka, ludwigia, nadhomka, Onagraceae, 80 druhů, vytrvalé pobřežní a vodní rostliny, bahnitě mokřady a vodní plochy, celý svět, Evropa, teplejší oblasti SAM, okr

- hexapetala - šestiplátečná,
- grandiflora - velkokvětá, pův. JAm, inv. j. Evropa RF, NL, Itálie, Španělsko, GB, Irsko, Švýcarsko, SRN
- octavalvis - Makaronésie - Kapverdy
- palustris - bahenní, Itálie, §H, §UA, býv. ČR
- peploides -

Luffa - lufa, Cucurbitaceae

- cylindrica - válcovitá, z Arábie a Egypta, pěst, mycí "houba"

Lunaria - měsíčnice, lunária, Brassicaceae, 3 druhy, byliny, suťové lesy, narušené půdy a úhory, Eurasie, okr

- annua - roční (Dollar Plant), pův. jv. Evropa, Středozeší, Makaronésie, Itálie, Řecko, sec Evropa, okr. ČR, SRN, H, Čína, SAM, §H, inv. ČR nepůvodní

- rediviva - vytrvalá, Středozeší, §H, §UA, §CZ

- tursica - , §BG,

Lupinus - lupina, vlčí bob, lupinus, vlčinec, škrkavičník, hrách škrkavičný, Fabaceae, (Viciaceae),

200 druhů, většina ze z SAM, i Středozeší, byliny až keře, suché horské trávníky, písčiny, otevřené lokality, okr

- albus - bílá, (White Sweet - Scented Lupine), pův. Středozeší - Korsika, Sardinie, Balkán, egejská oblast, Kréta, Madeira, pěstován, ČR

- angustifolius - úzkolistá, pův. celé Středozeší a z. Francie, Sardinie, Kypr, Blízký východ, Kanárské ovy, ČR, makchie, garrigue

- arboreus - Středozeší

- gredensis - Portugalsko

- luteus - žlutá, pův. z. Středozeší, Portugalsko, Španělsko, Maroko, Alžírsko, Tunisko, pěst, ČR, zavl. Chile, Florida, jednoletý

- micranthus - drobnoplodá, v Středozeší, Portugalsko, Španělsko, až Řecko, Maroko, Tunisko, Kypr, Turecko, Izrael, Jordánsko, Blízký východ, sec Gruzie, Ukrajina, makchie

- pilosus - , v Středozeší, Řecko, Turecko, Palestina, Izrael, Sýrie, Libanon, sec s. Afrika, frygana

- polyphyllus - mnoholistá, H, ČR

- termis - sicilská, pův. Středozeší, Sicílie, Egypt, pěst

- varius - pestrá, Středozeší, od Iberského poloostrova po Řecko, suché, kyselé, písč. lokality

Luronium - žabníček, luronium, Alismataceae

- natans - vzplývavý, Středozeší, § SP, §F, §BG, , §RO,

Luzula - bika, luzula, Juncaceae, 80 druhů, stáloz. trávovité trvalky, oddenky či výběžky, slatiny, horské TTP, mírné pásmo obou polokoulí, okr

- calabra - kalabrijská, Itálie

- campestris - ladní, Středozeší, H, Makaronésie, Evropa, ČR

- forstea - BG

- multiflora - mnohokvětá, Středozeší, Makaronésie,

- nivea - sněhobílá, Pyreneje, hory jz a stf. Evropy, Alpy, Apeniny, Korsika, okr i ČR

- pilosa - chlupatá, Středozeší, Makaronésie, Evropa, ČR

- senbertii - , end Madeira

- sudetica - sudetská, Středozeší

Lycium - kustovnice, lycium, (Wolfberry, Desert Thorn, Honey Thorn, Boxthorn, Kraaldoring),

Solanaceae, cca 100 druhů - celý svět, subtr i tropy a mírné p. centrum JAm (30), stf. Asie, Čína (8), také Afrika (30), SAM (20), Eurasie (10), Austrálie (1) trnitě keře, okr

- afrum - Kraal honey Thorn, Kraalkriekdoring, Kapsko, fynbos

- barbatum (halimifolium) - cizí, velký areál, pův. jv. Evropa, Malá Asie, v. mediterán, Středozeší, jv. Evropa, BG, Malá Asie, s. Afrika, zavl. s. Afrika, SAM, Patagonie, Čína, ČR nepůvodní intr 1785, okr, jed

- elliotii - jv. Afrika, Madagaskar, Maskarény

- ferocissimum - železovitá, (Slangbessie), Kapsko, fynbos, Kypr

- chinense - čínská, pův. Čína, Nepál, Pákistán, Korea, Japonsko, TČM, pěst Středozeší, pěst. od 7.st., plody goja, léč., protieerozně

- intricatum - spleťtá, z. Středozeší, Sicílie, Řecko, j. Evropa, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)

pouštní okraj Sahara, Arábie

- pindica - Balkán, Řecko, Bulharsko, S. Makedonie, Albánie, KOsopvo, ČH

- shawii - pův Afrika - severní, Egypt, dále Súdán, Africký roh, Keňa, Tanzanie, Etiopie, Zambie, Malawi a j.Afrika. dnes Campanulaceae, Arábie, Omán, Blízký východ, semiaridní kamenité lokality

- schweinfurthii - j, a v, Středozeší, Alžírsko, Tunisko, Libye, Egypt, Izrael, Sicílie, Kréta, Karpathos, Rhodos, dnes protierozně

- spicata

Lycopersicum - rajče (jedlé), lykopersikum - viz **Solanum lycopersicum**

- esculentum - jedlé (Tomato), pův. Andy JAm, zelenina, pěst. trop. hory, subtr, mírné pásmo, insektic. látky

Lycopodiella - plavuňka, lykopydela, plavuň, Lycopodiaceae

- cernua - Makaronésie,

- inundata - zaplavovaná, Makaronésie, §F, §UA,

Lycopodium - plavuň, lykopydium. vranec, Lycopodiaceae, §RO všechny druhy

- annotium - pučivá, §RO, §SRB, §H, §UA,

- clavatum - vidlačka, Středozeší, ČR, H, §SRB, §H

- complanatum - , §H

- inundatum - zaplavovaná, §RO

- issleri - Islerova, §H

- tristachyum - , §H

Lycopsis (Anchusa) - prlina, lykopsis, Boraginaceae, byliny, teplé suché stráně, Eurasie, Amerika,

- arvensis - rolní, úhory, Středozeší, celá Evropa, ČR

Lycopus - karbinec, lykopus, Lamiaceae, aluviální louky, mokřadní olšiny, Eurasie

- europeaeus - evropský, Středozeší, Evropa, Makaronésie - Azory, Evropa, Írán, ČR, BG, stf. Asie, Sibiř až Bajkal, sz.Afrika, zavl. SAm, Chile

Lygeum - lygeum, abardín, Poaceae

- spartum - štetinovitě, (šidlaté, Esparto Grass), s. Afrika, Maroko, Středozeší, Španělsko, Malta, tráva v porostech halfy (Stipy), text.

Lygos - retama, lygos, Fabaceae

- monosperma - jednosemenná, jih Iberského poloostrova, Kanárské ostrovy, píseč duny

- raetam - raetamská, s. Afrika, Sicílie, Kanárské ostrovy

- sphaerocarpa - kulatoplodá, Španělsko

Lychnis (Viscaria, Silene), - kohoutek, lychnys, smolníčka, Caryophyllaceae, 20 druhů, byliny, vlhké TTP až alpinské pásmo, severní mírný až arktický pás, okr

- coronaria - věncový, pův. jv. Evropa, Středozeší, Portugalsko, Itálie, Ischia, Írán. BG, H, s. Afrika, Maroko, §H, §CZ, §SR, okr trvalka ČR, Čína

- flos-cuculi - luční, stf. a j. Evropa, Středozeší, H, ČR, chybí GB, až Sibiř, oligotrofní TTP, okr, samovýsev

- viscaria - smolníčka, (obecný), téměř celá Evropa, Skandinávie, ČR, suché TTP

Lysimachia (Naumburgia) - vrbina, lysimachia, Primulaceae, 150 druhů, byliny až keře, vlhké a rašel. lokality, lužní lesy, s. mírný pás, i subtr j.Afrika, okr. trvalka

- atropurea - purpurová, v. Středozeší, §SRB

- azorica - azorská, end Azory,

- ephemerum - pomíjivá, (efemerní), z Středozeší, Maroko, §F

- minoricensis - minoritní, Baleárské ostrovy (Menorca), § SP, §BG, Červený seznam

- nemorum - hajní, Evropa, Makaronésie, §H

- nummularia - penízková, H

- punctata - tečkovaná, Středozeší, H

- serpyllifolia - v Středozeší, end Řecko, Kréta

- thyrsoflora - kytkokvětá, §F

- vulgaris - obecná, Evropa, H, ČR, inv

Lythrum - kyprej, lytrum, Lythraceae, 38 druhů, byliny, vlhké lokality, s. mírný pás, okr, v SAm inv, po celém světě

- flexuosum - § SP, §BG,

- hysopifolia - yzopolistý, (ibiškolistý), Středozeší, Makaronésie, Kypr, Eurasie, tropy a subtr

- junceum - sitinovitý, (Creeping Loosestrife), Středozeší, Portugalsko až Itálie, Řecko, Albánie, Kréta, Kypr, Malta, Maroko až Egypt, Makaronésie asi sec, břehy řek, vlhké lokality
- linifolium - lnolistý, §H
- salicaria - vrvice, (Purple loose Strife), Středozeší, Írán, Evropa, BG, H, intr ČR, inv (v USA)
- thesioides - , §F
- thymifolia - mateřídouškolistá. , §F
- tribracteatum - k. trojlistenný, (trojzlatitý), Středozeší, Kypr, §F, §H
- virgatum - k. prutnatý, jv Evropa, Rusko, Kavkaz, stř. Asie, j Sibiř až Bajkal, i ČR, sec SAM

Lythrus - lytrus, Lythraceae

- clymeum - popínavý, Středozeší mimo nejvýchodnější části, Kanárské ovy, Krym

Macadamia - makadamia, Proteaceae, 11 druhů, stáloz. nízké dřeviny, deštné lesy, Austrálie, Celebes, N.Kaledonie, Madagaskar, okr

- integrifolia - jedlá, (celolistá, ořechovník, Queensland Nut, Macadamia), pův. trop. s. Austrálie, pěst. jv. Asie, asi 21 m, ořechy, léč (cholesterol, vysoká tlak)
- ternifolia - trojlistá, pův. Austrálie, ovoc strom, pěst., Kypr

Maclura (Cudrania) - mablura, pomerančovka, Osage, Moraceae, 15 druhů, trnité dřeviny a liány, teplé a suché oblasti, Afrika, Asie - Čína, Korea, Austrálie, Amerika, okr

- pomifera - oranžová, pův. SAM, intr Středozeší, Makaronésie, Kypr, ojed pěst, (j. Morava)

Macrocyctis - macrocyctis, mohutná řasa, chalušové (kelpové) lesy",

- pyrifera - mohutná řasa pobřežních vod Pacifiku, Amerika, Austrálie

Macrochloa tenacissima – viz *Stipa tenacissima*

Magnolia - šácholán, magnólie, Magnoliaceae, 220 druhů, temperát. a trop. pásmo, v. a jv. Asie – Himálaj, Tibet, Čína, Japonsko, Korea, Malajsie až N. Guinea, Amerika – USA a trop. JAm (až Brazílie), okr, CITES

- liliefra var. obovata, dřeviny, břehy toků,
- grandiflora - velkokvětý, pův. jv. USA, okr intr Středozeší, Itálie, Ischia, BG, Madeira

Magydaris - magydaris, Apiaceae, 2 druhy, z Středozeší

- pastinacea - Středozeší, Maroko až Tunisko, Menorka, Sardinie, Sicílie, až 2 m, pěstován

x Mahoberberis - mahoniodříšťál, mahoberberis, Berberidaceae

- x neubertii (Berberis vulgaris x Mahonia aquifolium) - , okr Čína

Mahonia - mahonye, Berberidaceae, 110 druhů, subtr. a mírné pásmo, převážně jv. a v. Asie - Čína, Himálaj, dále stř. a SAM - zUSA, Mexiko, stáloz. keře, skaln. lokality, okr

- aquifolium - cesmínolistá, pův. z. SAM - Britská Kolumbie do Oregonu a s. Kalifornie, státní květina Oregonu, L, keř až 2 m, roztroušeně okr pěst, zřídka zplaňuje, intr Evropa, BG, H, okr ČR nepůvodní, SRN, H, NZ, mírně inv Indiáni při problémech s dásněmi, zatavení krvácení, čištění krve, jako tonikum a proti TBC, dnes plody potravin. doplněk, barvení vín, limonád a marmelád

- a. Apollo - c. Apollo, intro. ČR (1973),
- a. Dart's Distinction - c. D., intr ČR (1970),
- a. Dart's Drummer - c. D., intr ČR (1968)
- a. Forescate - d. F., intr ČR (1975)
- a. Jupiter - c. Jupiter
- a. Mirena - c. Mirena
- a. Pamina - c. Pamina

- bealei – Bealeiova, pův. stř. Čína, inv - zplaňuje na jv. USA, typ „palmovité“ mahonie, dlouhé, málo větvené větve, léč TČM (bakteriální infekce, revma, posilování organismu), pěst z. Evropa (v ČR není mrazuvzdorná, okr. ČR, SRN, H

- fortunei - Fortunova, (Holy Grape), Čína, okr
- japonica - japonská, Japonsko, Čína, Tajwan
- lomariifolia - , Asie
- nervosa - žilnatá, (nervatá), západ SAM - Britská Kolumbie až Kalifornie
- piperiana - pepřovitá, pův. Kalifornie
- repens - plazivá, SAM - sever a západ, USA
- x intermedia ? (intermedia x repens) - prostřední (přechodná), okr

Maianthemum - pstroček, maianthemum, Asparagaceae, 35 druhů, Eurasie - Čína, Japonslo. Kamčatka, SAM, Aljaška, oddenkaté trvalky, stinné chlomy a lesy, okr

- bifolium - dvoulistý, Eurasie, H,

Maireana - maireana, Amaranthaceae,

- brevifolia - Makaronésie,

- sedifolia -

Majorana - majoránka, majorana, Lamiaceae

- hortensis - zahradní, pův. Středozeří, Kypr, j. Evropa, Turecko, s. Afrika, jz. Asie, pěstované koření, Makaronésie - Madeira, (ČR)

Malaxis - měkčička, malaxis, měkkyně, Orchidaceae

- monophyllos - jednolistá, cirkumpolární, Jugoslávie, Julské Alpy, Itálie, Evropa, §UA, §CZ

Malcolmia - večernička, malkomia, Brassicaceae, 35 druhů, byliny, narušené lokality, Středozeří až Afghánistán,

- africana - africká, od Středozeří do z. Asie, ČR ojed.

- bicolor - dvoubarvá, Řecko a Albánie, ČR ojed.

- confusa - BG

- flexuosa - rozprostřená, (větvevnatá), v. Středozeří - egejská oblast, Albánie, Řecko, Kréta, Kypr, Turecko, halofyt, pobř. písčiny, okr. pěst

- littorea - pobřežní, z. Středozeří, Portugalsko, Španělsko, Francie, Itálie, Maroko, Alžírsko,

- graeca - řecká, Řecko

- chia - chioská, Středozeří, KLypr, pěst. občas, ČR

- maritima - přímořská, (Virginia Stock), pův. Řecko - egejská oblast, Španělsko, Turecko, písč a kamen pláže, okr. ČR, Čína

- nana - nízká, Kypr

- orsiniana - Balkán - Řecko, Salbánie, Mulharsko, Srbsko, Makedonie

Malope - slézovka, malope, Malvaceae

- malacoides - Středozeří, celé

- trifida - trojklanná, ze Středozeří, okr. ČR

Malus - jabloň, malus, (Apple Tree, Crab Apple), Malvaceae, Rosaceae, 50 druhů, Eurasie a SAM, opad.dřeviny, křoviny, okr

- domestica (communis) - domácí, (Domestic Apple), pův. z. a stř. Asie, pěst ovoce, Evropa, Itálie, Sicílie, s. Afrika, Maroko, 10 m, ČR nepůvodní

- florentina - mnohokvětá (florentská), Balkán. a Apenin. poloostrov, Itálie, §SRB

- floribunda - mnohokvětá, pův. Japonsko

- halleana - Halleova, intr Itálie (bonsai)

- kansuensis - kansuenská, pův. z. Čína

- pumila - nízká, Evropa, Bulharsko, Malá Asie, Kavkaz, Turkestán, Zakavkazí

- trilobata - trojlaločná, Řecko, jv. Asie

- sylvestris - lesní (obecná, Apple), Středozeří, Evropa, Itálie, BG, Kypr, Malá Asie, Palestina, Izrael, bible, ČR

- yunnanensis - junanenská, pův. z. Čína, temně červená jablka, okr

- x purourea - BG

Malva - sléz, malva, (Mallow, Purslane), Malvaceae, 30 druhů, byliny, suchá otevřená stanoviště, temperátní Eurasie, s. Afrika, okr

- aegyptia - egyptský, Egypt, Kypr

- alcea - velkokvětý, (slézový), Středozeří, Makaronésie,

- cretica - krétský, Kréta, Kypr

- moschata - pižmový, Středozeří, H

- neglecta - přehlížený, Středozeří, Makaronésie, od Itálie na východ, Kypr, Írán, Evropa, ČR, pastviska

- nicaensis - nisská, Francie, Kypr

- parviflora - mnohokvětý, Středozeří, Kypr, Egypt, až stř. Asie

- pusilla - nizoučkový, Středozeří, Makaronésie,

- sylvestris - lesní, (Common Mallow), pův. stř. Asie, bible, Izrael, Středozeří, Makaronésie, Španělsko, H, Itálie, Sardinie, Řecko, Malta, Írán, stř. Evropa, ČR, u cest

- sylvestris var. mauritaniana - lesní maurský, Arábie, léč

Malvaviscus - ibiškovec, skornoutec, škvrnoutec, malvaviskus, skornatec, skornoutec, Malvaceae, 3 druhy, stáloz. keře, přímořské oblasti, Amerika, okr

- penduliflorus (arborescens var. Penduliflorus) - převislý, (Sleeping Beauty, Sleeping Hibiscus, Bastard Hibiscus, Sleeping Mallow, Mazapan, Cardinal's Hut, Turk's Cap), pův. subtr. Amerika, keř, okr, Středozeří
- Malvella - slézovka, malvela** , Malvaceae
- sherardiana - Sherardova, Kypr
- Mammillaria - mamilaria** Cactaceae
- hahniana - Hahnova, („narozeninový dort, Old Lady, Mamal Thistle, Dug Cactus Nipples), pův. středoamer. státy Guanajuato a Querétaro, kulov. kaktus, okr, pouště a suché subtr
- Mandevilla (Dipladenia) - mandevila**, Apocynaceae
- x hybrida – hybridní (Mandevilla), pův. rodičů stř. a JAm - Bolívie, Brazílie, Mexiko, Guatemala, Argentina, poloopad. liána, okr tropy a subtropy
- Mandragora - pokřín, mandragora**, Solanaceae, 6 druhů, trvalky, dužnaté křulovité kořeny, suché kamen oblasti, Středozeří, stř. Asie, Himálaj, okr
- autumnalis - podzimní, (Mandrake), pův. j. Středozeří, jv. Evropa, (chybí ve Francii), Řecko, Itálie, Jugoslávie, Kypr (zasvěcena bohyni Afrodité), s. Afrika - Egypt, Arábie, Izrael, bible, po Himálaj, Čína, suché, kamenité lokality, rumišťe, pole, Červený seznam, pěst, nejstarší afrodisiakum, droga kořen, halucinogen, narkotikum, silně jed, plody "jablíčka lásky", okr
- officinalis (officinarum) - lékařská, pův. Evropa, od starověku k léč
- vernalis - jarní, j. Evropa, Blízký východ, léč, pěst
- Manettia - manecia**, Rubiaceae, tropy Amerika, stáloz. trvalky a liány, vlhké a deštné lesy,
- luteorubra - žlutočervená, Itálie
- Mangifera - mangovník, mangifera**, Aristolochiaceae, 70 druhů, stáloz .stromy, monzun. tropy a subtropy, Indie a jv. Asie, okr, pěst , cenné lehké dřevo (machang), nábytek
- indica - indický, (Mango Tree), pův. Indie, j. a jv. Asie, Barma, Andamanské ovy, pěst tropy, ovoce, intr Středozeří, Madeira, ovoce cv
- Manihot - manyhot**, Euphorbiaceae, 100 druhů, škrobnaté hlízy, pěst
- esculenta - Kapverdy, pěstovaný
- Mantiscalca - hispanka, mantysalka**, Asteraceae, 5 druhů Středozeří, hlavně Španělsko
- salmantica - prutnatá, pův z Středozeří - Španělsko, RF, Itálie, Řecko, Chorvatsko, Makedonie, Maroko až Tunisko, Egypt, Turecko, Kypr, Izrael, ČR zavlečená
- Maranta - maranta** , Maranthaceae, 20 druhů, stáloz. oddenkaté trvalky, deštné lesy, tropy, stř. a JAm, Karibik (Bermudy), okr, škrob
- arundinacea - třtinová, (Bermuda Arrow), pův. trop. Amerika, Bermudy, intr. Srí Lanka aj., pěst. okopanina (škrobn. oddenky), v 1-3 m, s kakaem a vanilkou jako afrodisiak (Aztékové), protistresové (adaptogen), okr, ČR skleníky
- bicolor - dvoubarevná, (Bermuda Arroowroot), okr, Čína, ČR hrnk
- Marcetella - marcetela** , Rosaceae
- madarensis - madeirská, růžovitá, end Madeira, Smar-m, NATm
- moquiniana - end Kanáry, cca 1000 ks, v porostech
- Maresia - maresia** Brassicaceae
- nana Středozeří
- pulchella - něžná, Palestina, Izrael, písčiny, rozkladité nitřovité byliny, v 15 cm
- Marchantia - marchancia**, Marchantiaceae
- polymorpha - H
- Marrubium - jablečník, marubium** , Lamiaceae, 40 druhů, vlnaté trvalky, slunné kamenité stráně, Středozeří, mírné pásmo Asie (hlavně střední), okr
- acetabulosum - viz *Ballota a.*
- candidissimum - nejsličnější, Jugoslávie
- vulgare - obecný, celé Středozeří, Makaronésie, Kypr, Palestina, Izrael, Írán
- Marsdenia - marsdenya**, Apocynaceae, 150 druhů, tropy Asie, Afrika, Austrálie, Amerika
- condurango - kondurangová, léč
- erecta - vzpřímená, Bulharsko
- Marsilea - marsilka, marsilea**, vodní kapradiny, Marsileaceae
- azorica - azorská, Smar-m, NATm
- batardae - , §BG

- quadrifolia - čtyřlístá, Středozeří, Makaronésie, §F, §BG, §F, §H, §UA, § SP
- strigosa stažená, § SP, §F, §BG, §SRB
- Matricaria** (Chamomilla) - **heřmáněk, matrikaria**, Asteraceae, 5 druhů, aromat. byliny, mírné pásmo s. polokoule, Eurasie, okr
- aurea - zlatý, Kypr
- chamomilla (Chamomilla recutita) - pravý, j. Evropa, Ischia, Kypr, Středozeří, ČR archeofyt, léč, kosmetika
- perforata - nevonný, Středozeří, ČR
- reticulata - pravý, Středozeří, H, Makaronésie, Írán
- Matteucia** - **pérovník, mateucia**, kapradina, Athyriaceae
- struthiopteris - pštrosí, pův. v. a stf. Evropa, Kavkaz, Sibiř, Čína, Japonsko, Kamčatka, §F, §SRB, §H, ČR nepůvodní
- Matthiola** - **fiala, matiola**, lekvoj, letní fiala, Brassicaceae, 55 druhů, keř. byliny, příp. polokeř, houštiny a hory, Evropa, Středozeří, stf. a jz. Asie, j. Afrika, okr
- arabica - arabská, Středozeří, Egypt, Izrael, Jordánsko, Arábie, Sinaj,
- fruticulosa - plodová, Kypr
- chorassanica - Írán
- incana - sivá, dlouhoplátečná, šedá, (Maltese Stocks), pův. j. a v. Středozeří, Maroko, Řecko, Kypr, Malta, Egypt, Turecko, Kypr, Sýrie, Izrael, zavl. USA, Austrálie i Evropa, okr. ČR, SRN, H, Čína
- incana ssp. bisornis - d, dvourohá,
- incana ssp. melitensis, end. Turecko, skály, zejména Ca,
- longipetala – dlouhoplátečná, Středozeří, Maroko, Egypt, Řecko, Turecko, Řecko, Kypr, Sýrie, Izrael, Arábie, Blízký východ, Ukrajina, Írán, stf. Asie, jz. Asie, ČR ojed., okr Čína, zavl. USA, Austrálie, stf. Evropa
- maderensis - madeirská, Makaronésie - Madeira, xerothermní
- maritima - přímořská, Řecko,
- parviflora - malokvětá, Středozeří, Makaronésie, Španělsko, s. Afrika, jz. Blízký východ, Kanáry, Madeira, zavl. Arizona
- sinuata - laločnatá, (chobotnatá), celý mediterán, Středozeří, Španělsko, Itálie, Kypr, Alžír, Maroko
- tricuspidata - trojrohá, (trojhrotá, Mediterranean Stocks, Three Horned Stock), celý mediterán, Středozeří, Chorvatsko, Albánie, Turecko, Řecko, Sardinie, Kréta, Kypr, Malta, Palestina, Izrael, halofyt, pobř. mořské, skaln pobřeží, §F
- violaccioasi - fialová, Itálie
- Maytenus** - **majten, majtenus**, Celastraceae (Jesencovité), 225 druhů, Amerika vč. Karibik, trop. Afrika, stáloz. dřeviny, okr
- canariensis - kanárský, end. Kanáry, dolní okraj vavř. lesů (laurisilva)
- umbellata - okolíkatý, end. Madeira, Smar-m, NATm
- Meconopsis** - **mákovník, mekonopsis**, mákovec, Papaveraceae, 45 druhů, byliny, vlhká stinná místa, Himálaj, Indie (Asam), Nepál, Bhútán, Tibet, Myanmar, Čína, i Evropa. okr
- cambrica - velšský, Pyreneje
- Medicago** – **tolice, medykago**, Fabaceae, Viciaceae, 60 druhů, byliny až malé keře, suché slunné TTP, Středozeří, Evropa, Malá Asie, stf. Asie, okr, pěst
- arabica - arabská, pův. v. Středozeří, Makaronésie, ČR zavlékán
- arborea - stromovitá, (křovovitá, Tree Medick), Středozeří, Řecko, Kréta, Turecko, Kanárské ovy, suché a kamen půdy
- citrina- citronová, § SP, §BG,
- denticulata - jedlá, pův. Čína, zelenina
- falcata - srpovitá, Středozeří
- intertexta - Středozeří, Egypt, Sinaj, Makaronésie
- lupulina - dětelová, Středozeří, Makaronésie, Írán, ČR
- madarensis - madeirská, (Madeira Sea Stock, Madeira Gillyflower), end. Madeira
- maritima (marina) - přímořská, (pobřežní, Sea Medick), celé Středozeří, Palestina, Izrael, Maroko, Sardinie, Řecko, BG, Kréta, Francie – Atlant. pobřeží, Makaronésie - Kanárské ovy, Černomoří, halofyt, pobř. písčiny, §UA,

- minima - nejmenší, Středozeří, Makaronésie, BG, Írán
- orbicularis - okrouhloplodá, Středozeří - Portugalsko, Španělsko až Řecko, Bulharsko, Rumunsko, Krym, Maroko až Egypt, Turecko, Izrael, Arábie, stř. Asie, kamen místa, úhory, §H
- polymorpha - mnohotvará, (Toothed Medick), pův. ze Středozeří, Malta, ČR zavlékána
- rigidula - přitvrdlá, ČR neo, §SK. §H
- rupestris - skalní, §UA,
- sativa - vojtěška, pův. asi stř. Asie, Malá Asie, Írán, Středozeří, Makaronésie, pěst pícina, ČR nepůvodní
- saxatilis - , §UA,
- scutellata - šálkovitá, Středozeří, suché, kamen půdy
- spicata - klasnatá, Kypr
- suffruticosa - z Střemoří, hory, Pyreneje, RF. Maroko
- x varia - měnavá, Středozeří

Melaleuca (Malaleuca) - **kajeput, melaleuka**, (Paperbark Tree), Myrtaceae, 220 druhů, většina end

Austrálie, dále N. Kaledonie, N. Guinea, Malajsie, Moluky, stález. dřeviny, papírovitá borka, deštné lesy až chladné temperátní oblasti, pobřeží, břehy vod, písky, okr

- ericifolia - vřesovcolistý, (Cajeput Tree, Swamp Paperbark), pův. Austrálie, keř. stromek 2-12 m, štěrkovité květy, plod tobolka, okr, intr Středozeří

- leucadendron (guiquenervia) - bělodřevý, (Paper Bark Tree, Punk Tree, White Bottlebrush Tree), pův. Austrálie, N. Guinea, strom 10 - 40 m, okr, intr Středozeří

- nesophila - ostrovní, (Pink Melaleuca, Western Honey Myrtle, Western Tea Myrtle, Pink Melaleuca, Ridge Myrtle), pův. j. pobřeží z. Austrálie, keř. stromek 3-6 m, okr, intr Středozeří

Melampyrum - **černýš, melampyrum**, Orobanchaceae, Scrophulariaceae, poloparazit

- arvense - rolní, cirkumboreální, téměř celá Evropa, **ČR C3** úhory, na Šumavě nezvěstný, ohrožen bezzásahovou sukcesí

- barbatum ssp barbatum - bradatý pravý, cirkumboreální, pův j Evropa, zavl ČR

- bohemicum - český, cirkumboreální, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C3)**

- cristatum var cristatum - hřebenitý pravý, cirkumboreální, Středozeří, Írán, stř. Asie, **ČR C3**, doubravy, ohrožován bezzásahovou sukcesí,

- cristatum var solstitialle - hřebenitý časný, **ČR C2**, ohrožován bezzásahovou sukcesí,

- nemorosum var nemorosum - hajní pravá, cirkumboreální, TTP, Maďarsko, ČR

- nemorosum var praecox - hajní časný, (moravicum), **ČR C1**, ohrožován bezzásahovou sukcesí,

- pratense - luční, cirkumboreální, ČR, Šumava, lesy, rašeliniště

- saxosum (sylvaticum ssp saxosum) - end Karpaty

- subalpinum (bohemicum) - český, ČR

- sylvaticum - lesní, cirkumboreální, **ČR C3**, Šumava, lesní lemy, horská lada, ohrožen bezzásahovostí

Melandrium (**Silene**) - **knotovka, melandrium**, Caryophyllaceae

- album - bílá, H

Melanoselinum (Daucus) - **melanoselinum**, Apiaceae, 1 druh

- decipiens (Angelica lignescens) - šalebný, (Black Parsley), end Madeira - vavřín. lesy, laurisilvia, pěst jako krmivo, NAT

Melia - **zederach, melia**, jasanka, perský/vodický šeřík, Meliaceae

- azedarach - hladký, (šeříkový, "indický či perský šeřík", Indian Lilac), pův. z. svahy Himálaje, Čína, Indie, stromek, okr, intr Středozeří - Balkán, Makaronésie - Kapverdy, Kanár ovy, Černé moře, Přední Asie, u kostelů a cest, parky, zahrady, inv

Melica - **strdivka, melika**, Poaceae, 100 druhů, suché teplé stráně, kontinentální druh, mírné pásmo, Eurasie, v Sibiř, Dálný východ

- altissima - největší, pův. j. Evropa, H, světlé lesy, xerothermní tráva, okr

- ciliata - brvitá, pův. j. Evropa, v. Středozeří, BG, s. Afrika, Blízký východ, Írán, hory, okr

- nutans - níčí, Středozeří

- picta - zbarvená, Středozeří

- transilvatica - sedmihradská, Středozeří

- uniflora - jednokvětá, Středozeří, BG

Melilotus - **komonice, melilotus**, Fabaceae, světlomilná

- albus - bílá, pův. j. Evropa, Středozeří, Makaronésie, Maroko, Kypr, Malá Asie, Arab. poloostrov, Írán, stř. Asie, Indie, Tibet, Sibiř, u cest, ČR nepůvodní

- altissimus - nejvyšší, Středozeří
- indica - indická, pův. Indie, intr. Středozeří, písčité plochy, ČR ojed zavlékána s obilím a bavlnou
- italica - středozeří, z. a stř. mediterán,
- messanensis - Středozeří, Egypt
- neapolitana - neapolská, Středozeří, otevřené plochy
- officinalis - lékařská, Středozeří, Írán, ČR
- segetalis - Středozeří, Portugalsko, Egypt
- sulcatus - brázditá, pův. Středozeří

Melissa - meduňka, melisa, Lamiaceae

- officinalis - lékařská, pův. Středozeří, Makaronésie, Přední Asie, Maroko, Sardinie, Ischia, Kypr, pěst koření, ČR nepůvodní
- transsilvanica - transilvánská, ponticko-panonský florelement

Melittis - medovník, melityis, Lamiaceae

- carpatica - karpatský, Maďarsko
- melisophyllum – meduňkolistý, Středozeří, ČR

Mentha - máta, menta, Lamiaceae, 25 druhů, arom. oddenkaté trvalky, Eurasie, Afrika, okr. lěč, afrodisiak i antikoncepce

- aquatica - vodní, Středozeří, Makaronésie, Černá Hora, Kypr, ČR
- arvensis - rolní, pův. asi v. Evropa a z. a stř. Asie, ČR nepůvodní, sec SAM
- insularis - ostrovní, Itálie, Sardinie a Korsika
- longifolia - dlouholistá, (Mint), Středozeří, H, Makaronésie, Egypt, Sinaj, Arábie, Írán, bible, jz Asie, Kanáry, j Afrika
- longifolia ssp. cypria - dlouholistá, Kypr, Sinaj, Arábie
- piperita - pepřná, Kypr, okr. ČR, esenciální oleje, aromaterapie,
- pulegium - polejovitá, (Plejju), Středozeří, Kypr, Malta, Maroko, Egypt, Arábie, Irák, Írán, z a stř. Evropa
- requienlii - poklidná, z. Středozeří: Korsika, Sardinie, ostrov Montecristo, Itálie, Červený seznam
- spicata - klasnatá, (kadeřavá), pův. Středozeří, Egypt, Kypr, pěst, ČR nepůvodní, esenciální oleje, aromaterapie, migrény
- viridis - zelená, Ischia
- rotundifolia - huňatá, Středozeří

Menyanthes - vachta, menyantes, třilístník, Menyanthaceae, 1 druh, vodní a oboživelná trvalka, s. polokoule, zejména Evropa, okr

- trifoliata - trojlístá, cirkumpolární, §SRB, §H, §CZ

Mercurialis - bažanka, merkurialis, Euphorbiaceae, 5 druhů, byliny, stinné lesy, exp, Evropa, ČR

- annua – roční, (Annual Mercury), Středozeří, H, Makaronésie, Kypr, Malta, ČR, Sinaj, Arábie
- ovata - BG
- perennis - BG, H

Merendera - merendera, Colchicaceae, 20 druhů, cibul. trvalky, subalpin. louky, suché lesy, Středozeří, Eurasie, stř. a j. Asie, Turecko, Írán, Turkmenistán, Afghánistán, Indie, okr

- filifolia - , §F
- sobolifera - jarní, (výběžkatá), Středozeří, Jugoslávie, Balkán, Malá Asie, Írán, travn svahy, okr. pěst, ČR

Merremia - meremia, Convolvulaceae, 70 druhů, tropy, Mexiko, JAm, stáloz. liány, okr

- aegyptia - egyptská, Makaronésie - Kapverdy
- peltata - štítnatá, Madagaskar, Komory, Maskarény, Seychely, Malajsie, Indonésie, Filipíny, Polynésie, Austrálie, Havaj

Mesembrianthemum - kosmatec, mesembriantemum, poledník, Mesembrianthemaceae, Aizoaceae, asi 15 druhů, poléhavé sukul. byliny, jAfrika, až 20 cm, okr

- cordifolium - viz *Aptenia c.*
- crystalinum - třpitivý, olednatělý, (křišťálový, krystalový, Cristaline Iseplant), pův. j. Afrika (Kapsko, Namíbie), okr. Středomoří, Ischia, na západ od Řecka, Kypr, Makaronésie - Kanárské ostrovy (Tenerife), Madeira, Maroko, salát, i opíát, i ČR, inv
- edulis - jedlý - viz *Corpobrotus*
- forsskalii - , Palestina, Izrael
- nodiflorum - hnízdovitý, uzlokvětý, (Lesser Crystal-plant), pův. j. Afrika, okr. Středozeří, Kypr, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)

Mespilus - mišpule, mespilus, Malvaceae

- germanica - obecná, (německá), pův. z. Asie, jv. Evropa, pěst Středoze­mí – Ischia, Řecko, Kypr, BG, Španělsko, Malá Asie, Írán, Zakavkazí, s. Írán, ČR

Metrosideros - železnec, metrosideros, Myrtaceae

- excelsa - ztepilý, (New Zealand Christmas Tree, Tree Rata), pův. NZ, slunná místa, keř. strom až 20 m, okr, intr Středoze­mí, Makaronésie,

- lucida (umbellata) - lesklý, (Iron Tree, Southern Rata), pův. NZ, okr, intr Středoze­mí

- thomasi - Thomasiův, intr. Itálie

Micromeria (Satureja) - mikromeria, Lamiaceae

- benthamii -

- forbesii - Makaronésie - Kapverdy

- cordata - srdčitá, Itálie, Sardinie,

- glomerata - klubkatá, § SP, §BG,

- graeca - řecká, mediterán, v. Středoze­mí, Sardinie, garigue, makchie

- helianthemifolia - Makaronésie,

- hyssopifolia - end Kanáry - Tenerife, El Hierro

- chionistrae - sněžná, end Kypr

- juliana - Juliánova, Jugoslávie

- lanata - vlnatá, Makaronésie,

- leucantha - § SP, §BG,

- micrantha - drobnoplodá, Středoze­mí, Kypr

- microphylla - drobnolistá, (Maltese Savory), Malta

- myrtifolia - myrtolistá, Středoze­mí, Kypr

- nervosa - žilnatá, Středoze­mí, Kypr

- pineolens - Makaronésie,

- serpyllifolia - , §UA,

- tenuis - end Kanárské ovy

- thymifolia (S. thymifolia) - mateřídouškolistá, Středoze­mí, z. Balkán (Jugoslávie, Albánie), Itálie, §H, garrigue, suché skaln svahy, vonné silice

- varia - end Makaronésie - Madeira, Kanáry

Micropus (Bombycilaena) - protěžka, mikropus, (plst'ovka), Asteraceae

- erectus - vzpřímená, Jugoslávie

- supinus - Středoze­mí, Portugalsko, Španělsko, Maroko až Lybie, Turecko, Kavkaz, Írán, Sýrie, Libanon, Izrael, Jordánsko

Micropyropsis - mikropyropsis, Poaceae

- tuberosa - hlíznatý, § SP, §BG,

Microrrhinum - hledíček, mikrorrhinum, Scrophulariaceae

- littorale - pobřežní, Středoze­mí

- minus - menší, pův. asi hory j.Evropy a z.Asie, Středoze­mí, ČR nepůvodní

Michauxia - michauxia, Campanulaceae, 7 druhů, byliny, slunné, kamenité lokality, Středoze­mí, jzAsie, okr

- campanuloides - zvonkovitá, Turecko, Sýrie, Libanon, Izrael, skaln svahy do 1700 m

Milium - pšeničko, milium, Poaceae,

- effusum - rozkladité, Středoze­mí

Mimulus (Diplacus) - kejklířka, mimulus, Scrophulariaceae, 150 druhů, z. SAm, Asie, j. Afrika, Austrálie, byliny a stáloz. keře, vlhké lokality, okr

- aurantiacus (glutinosus) - pomerančová (Bastard Foxglove, Maidenwort, Monkey Flower, Orange Bush Monkey-Flower, Sticky Monkey-Flower, Miwok, Pomo), pův. SAm, Kalifornie, svahy Santa Moniky, stález. keř, okr subtropy

- guttatus - skvrnitá, okr, ČR

Minuartia - kuřička, minuartia, Caryophyllaceae, byliny, písčiny, skalní stepi, hory, Eurasie

- baldaccii - Balkán, Illyrsko - Albánie, Makedonie, Řecko, Ca-hadec

- geniculata - kolénkatá, Středoze­mí, Kypr

- glaucina - šedavá, Středoze­mí, j. Evropa, Řecko, Itálie, Kypr, Jugoslávie, Malta, Španělsko, Portugalsko, Sardinie, Alžírsko, Libye, Egypt, Maroko, BG, ČR býv, §SK

- globularia - kulovitá, Kypr
 - glomerata - klubkatá, §SK
 - hamata - z Středozeří, Španělsko, Maroko, Alžírsko, Balkán, Albánie, Řecko, Makedonie, Bulharsko, Rumunsko, Krym, Turecko, Sýrie, Arménie, Ázerbájdžán, Írán, Turkmenistán
 - hirsuta - chlupatá, (srstnatá), §H
 - hirsuta ssp. frutescens - chlupatá, (srstnatá), keříčkovitá, Karpaty, Balkán, Bulharsko, Rumunsko, Srbsko, Maďarsko, Slovensko, §SK
 - hybrida - křížená, Kypr
 - intermedia - prostřední, Kypr
 - mediteranea - středomořská, Kypr
 - montana - horská, z. Středozeří, Španělsko, s. Afrika, Turecko, Arménie, Ázerbájdžán, Írán
 - picta - plíhá, Kypr
 - recurva - Itálie, Apeniny, Sicílie,
 - sedoides - rozchodníkovitá, Evropa – Skotsko, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán, ne ČR
 - setacea - štětinkatá, ČR, skalní stepi
 - sintenisii - sintenská, Kypr
 - smejkalii - hadcová, Smejkalova, end ČR, skalní štěrbinový hadec, §CZ, Smar, NAT (ČR – u přeřady Želivka)
 - stricta - stažená, (tuhá), §F, Skandinávie
 - subtilis ssp. filicaulis - subtilní, Kypr end
 - thymifolia - mateřídouškolistá, Kypr, až stř. Evropa
 - verna - jarní, §CZ
 - viscosa - lepkavá, ČR, písčiny, §SK
- Mirabilis - nocenka, mirabilis**, Nyctaginaceae, 60 druhů, letničky a hlíz. trvalky, suchá otevřená stanoviště, trop stř. a JAm – Peru aj., okr
- jalapa - jalapovitá, (Marvel of Peru, Jalap-Flower, Four-o'clock Plant), pův. trop. Amerika - Mexiko, Peru, bylina až 90 cm, okra subtropy, zdomácněl Středozeří, Malta, ČR okr. letnička
- Miscanthus - stopkokvět, miskantus, ozdobnice**, stopkokvět, čínský rákos, Poaceae, 40 druhů, Asie, Afrika, Austrálie
- sinensis - čínská, ("sloní tráva"), pův. jv. Asie, energeticky, pěst. Evropa, okr. ČR, inv
- Misopates (Antirrhinum) – šklebivec, mizopates**, Scrophulariaceae
- orontium - přímý, celé Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Sardinie, Kypr, §CZ, úhory, u cest
- Moehringia - mateřka, meringia** Cyryophyllaceae, byliny, písčiny, stinné skály, Eurasie, okr
- fontqueri - § SP, §BG, NAT
 - hispanica - , §UA, Smar
 - jankae - , §RO,
 - lateriflora - boční, ČR, Smar, NAT
 - lebrunii - , §F
 - muscosa - mechovitá, Středozeří, Pyreneje, Alpy, Apeniny, Karpaty, Balkán, Malta, ČR býv. Křivoklátsko, §H, stinné skály, Ca a dolomit. hory,
 - provincialis - provensálská (verdonská), §F
 - tommasinii - , Smar, Bern, NAT
 - trinervia - trojžilná, Středozeří, Makaronésie, téměř celá Evropa, ČR, písčiny
 - villosa - , NAT
- Molinia - bezkolenec, molinya**, Poaceae
- coerulea - modrý, široká ekolog. amplituda, 1,5-2m, ČR, H
- Moltkia - moltkia**, Boraginaceae, 6 druhů, vytr. byliny a polokeře, výslunné kamen svahy, Eurasie, okr
- coerulea - blankytná, (modrá), Středozeří
 - doerfleri - doerflerova, pův. Albánie, xerothermní, §SRB, okr ČR
 - petraea - skalní, pohoří Jugoslávie - Balkán (Chorvatsko, Bosna) a Řecko, okr. ČR
 - umbellata - okoličnatá,
- Moluccella - širokalich, molucela**, Lamiaceae
- laevis - hladký, v Středozeří, Sýrie, Blízký východ, až Irák, Írán, pěst. subtr - USA, Argentina, Pákistán, Austrálie. léč
 - spinosa - trnitý, Středozeří

- Momucella - molučka, momucela**, Lamiaceae
 - laevis - kalichovitá, (hladká), Írán, Turecko, Sýrie, Kypr, i do vazeb
 - spinosa - ostnitá, (trnitá), Kypr
- Monanthes - monanthes**, Crassulaceae. 18 taxonů, Makaronésie, sukulenty
 - anagensis - drchničková, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
 - atlantica - Maroko
 - brachycaulos - end Kanáry
 - laxiflora - řídkokvětá, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
 - lowei - Loweova, end port. ostrovy Selvagens, Madeira
 - pallena - end Makaronésie - Kanáry, skalní štěrbiny
 - polyphylla - mnoholistá, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
 - wildpretii - § SP, §BG, Smar-m, NATm
- Monizia - monyza**, Apiaceae
 - edulis - jedlá, (sladká), end Madeira, Smar-m, NATm
- Monoses (Pyrola) - jednokvíték, monoses**, Pyrolaceae
 - uniflora - velevětý, cirkumpolární, §H
- Monotropa - hnilák, monotropa**, Monotropaceae
 - hypopitis - smrkový, Středozeří, Julské Alpy, Kypr, ČR
- Monsonia - monsonya**, Geraniaceae
 - nivea - s Afrika, Egypt, Sudán, Sinaj, Arábie, Palestina, Irák, Írán, Pákistán
- Monstera - monstera**, filodendron, Araceae, 120 druhů, popín.rostliny, deštné lesy, tropy, stř. a JAM, Karibik, okr
 - deliciosa - rozkošná, (zrůdička lahodná, nepravý filodendron, Ceriman, Mexican Breadfruit, Split Leaf Philodendron, Swiss Cheese Plant), pův. trop. stř. Amerika, Středozeří, Makaronésie, Červený seznam, pnoucí, okr, Madeira, ČR hrnk
- Montia - prudil, zdrojovka, montya**, Montiaceae
 - arvensis - rolní, Středozeří
 - fontana - hladkosemenná, (pramenná), Středozeří, §H
 - minor - menší, § RO
- Moraea - protistojka, morea**, Iridaceae
 - iridoides - kosatcovitá (Butter flyiris), pův. j. Afrika, Červený seznam, okr cibulovina, Čína
 - mediteranea - středozeří, Řecko, Kréta, Libye, Egypt
 - sisyrinchium - v. Středozeří, Írán
- Morella - morela**, Myricaceae / Voskovníkovité,
 - faya - Azory < Kanáry, Portugalsko, in na Havaji, dvoudomý stromek (až 15 m), plody léč, sušené na mouku, kůly a tyče
- Morendera - morendera**, Colchicaceae / Liliaceae
 - sobolifera - výběžkatá, Jugoslávie, Balkán
- Morettia - morecia**, Brassicaceae,
 - parviflora - Blízký východ,
- Moricandia - morikandya**, Brassicaceae, 7 druhů, byliny, u cest, Středozeří, Střední východ, okr
 - arvensis - rolní, Středozeří, Portugalsko, Španělsko, Itálie, Řecko, Kypr, sz. Afrika, sec Kanárské ovy
 - moricandioides - Španělsko
 - nitens - lesklá, Palestina, Izrael, pouště a polopouště
- Morina - morina**, Caprifoliaceae, Morinaceae, Dipsacaceae
 - persica - perská, Balkán - Albánie, Řecko, Severní Makedonie, Bulharsko, Turecko, Libanon, Sýrie, Indie, Pákistán, Afghánistán, kamenité pastviny, stepní relikv
- Morisia - morisia**, Brassicaceae, 1 druh, růžic. trvalky, kůlový kořen, písč. oblasti, Korsika, Sardinie, okr
 - monanthos - dvoučláneková, (jednoprašná), end Sardinie a Korsika, suché kamen svahy kopců, písč pobřeží, §F
- Morus - morušovník, morus**, moruše, morušev, Moraceae, 40 druhů, Afrika, Asie, Amerika, opad. dřeviny, okr, stará kult dřevina – ovoce, pro bource morušového, (Mulberry), subtr a mírný pás s. polokoule
 - alba - bílý, pův. Čína, Korea, intr Středozeří, Francie, BG, Albánie, Maroko, Kypr, Malá Asie, pěst pro housenky bource morušového (požírá listy), alergický pyl, ČR

- nigra - černý, (Black Mulberry), pův. Přední Asie - Íránu, pěst od starověku Středozeří, Makaronésie, Palestina, Izrael, bible, Kypr, Albánie, Írán, ČR

- pomifera - jablíčkový, Kypr

- rubra - červený, pův. jz. USA, pěst. Středozeří, Turecko, Chorvatsko

Murraya - tlustolupka, muraya, Rutaceae, 5 druhů, menší stález. aromat. dřeviny, jv Asie – Indie, Indočína, Čína, Malajsie, tichom.ovy, okr, farmakologicky

- paniculata (exotica) - latnatá, (Orange Muraya, Orange Jasmine), pův. jv. Asie, keř až 7 m, okr subtropy, stř. Evropa hrnk

Musa - banánovník, musa, banán, pisang, Musaceae, 40 druhů, palmovité trvalky, velká bylina až 6 m, tropy jv. Asie – Indie, Čína, Bangladéš, Indočína, Malajsie, Filipíny, Japonsko a Austrálie

- acuminata - zašpičatělý, („trpasličí banán“, Apple Banana), pův. jv. Asie, Čína, Indie, Srí Lanka, Filipíny, živné vlhké půdy, okr subtropy, intr Středozeří, Makaronésie,

- cavendishii - , intr Středozeří, Itálie

- nana - nízký, pův. jv. Asie, intr Středozeří, Itálie, Ischia, Sicílie, Kypr, Maroko, Kanárské ovy, Madeira (malé banány se nesmí prodávat v EU)

- paradisiaca Cavendishii - rajský, (Dwarf Banane), Madeira

- sapientium - ovocný, pův. jv. Asie, intr Středozeří, pěst Ischia, Kypr, Tunisko

Muscari - modřelec, muskari, Hyacinthaceae, Liliaceae, 50 druhů, mořské pobřeží, kamenité svahy, stepi, Středozeří až jz.Asie - Evropa, s. Afrika, Malá a Přední Asie, stř. Asie, okr, §D – všechny evropské druh

- armeniacum (pyramidatum) - arménský, hory, Středozeří, Balkán, Řecko, Turecko, Kavkaz, Arménie, Írán, kamen a travn plochy,

- aucheri - Aucherův, end Turecko - Anatólie, okr Evropa v cv

- botryoides - širolistý, pův. j.Evropa, v. Středozeří, Malá Asie, Kavkaz, §H

- comosum - chocholatý, (hroznatý, Tassel Hyacinth), submediterání floelement, pův. Středozeří, Makaronésie, Španělsko, Portugalsko, Baleáry, Řecko, H, Itálie, Sardinie, Kypr, Malta, Blízký východ, travn křoviny, okr, zelenina, ČR

- commutatum - pozměněný, Itálie, Řecko, Balkán, Palestina, Jordánsko, jarní geofyt

- cycladium - kykladský, egejská oblast

- gussonei - gussonský, Itálie, Sicílie

- incostrictum - stažený, Kypr

- latifolium - širolistý, pův. Turecko, Středozeří, Červený seznam, okr

- neglectum - hroznatý, (přehlížený), v Středozeří, Jugoslávie, Kypr, travn kamen plochy, okr, ČR

- parviflorum - mnohokvětý, (Autumn Grape Hyacinth, Lesser Grape Hyacinth), Kypr, Malta

- racemosum - H

- spreitzenhoferi - , Kréta

- tenuiflorum - tenkokvětý, stř. a jv Evropa, v. Středozeří, jz. Asie, Írán

Musschia - muschia, Campanulaceae

- aurea - zlatá, end Madeira, Bern, Smar-m, NATm

- wolbrestonii - , end Madeira, NATm

- wollastonii - Wollastonova, Makaronésie, laurisilvia, Bern, Smar-m,

Myagrimum - povázka, povaza, myagrimum, povázka, Brassicaceae, Středozeří,

- perfoliatum - prorostlá, pův. Středozeří,

Mycelis - mléčka, mycelis, Asteraceae

- muralis - zední, Středozeří, Evropa, ojed, sz Afrika, Malá Asie, sec SAM, NZ

Myoporimum - myoporimum, vousatec, Scrophulariaceae, býv. Myoporaceae, 30 druhů, 17 z Austrálie, stález. rozlož. dřeviny, od v. Asie po Austrálii, NZ, Havaj, okr

- acuminatum (tenuifolium) - zašpičatělý, (tenkolistý), pův. Austrálie, mangrovy i vnitrozemí v křovinách, keř, slunná místa, okr, jed. peckovice, intr. Kanárské ovy, Středozeří

- laetum - Středozeří

Myosotis - pomněnka, myosotys, Boraginaceae, 50 druhů, byliny, vlhké lokality, Eurasie, Amerika, Austrálie, okr

- arvensis - rolní, Středozeří, Makaronésie, celá Evropa, Skandinávie, ČR, úhory

- azorica - azorská, Azory, Bern, Smar-m, NATm

- brevisetacea - štětinatá, u potoků, ČR

- caespitosa - trsnatá, Středozeří , Makaronésie, Írán, bahnité břehy, ČR
- czezanowski - Čekanovského, §R
- decumbens - poléhavá, Skandinávie
- discolor - různobarvá, (pestrá), Středozeří , Makaronésie, suché úhory, ČR
- latifolia Kanáry
- laxa - chabá, Skandinávie
- laxa ssp. caespitosa - mléčná trsnatá, §H
- maritima - přímořská, Smar-m, NATm
- minutiflora - malokvětá, Kypr
- nemorosa - hajní, Středozeří , lesní prameniště, ČR
- olympica - uludažská, Anatólie, Írán, snad Kavkaz
- palustris - bahenní, celá Evropa, ČR, břehy vod, okr ČR, SRN, H,
- pusilla - něžná, Kypr, §F
- ramosissima - chlumní, (větevnatá), Středozeří , Makaronésie, Kypr
- refracta - zalomená, Kypr
- rehsteineri - , §CH, Bern, Smar, NAT
- retusifolia - , Smar, NAT
- scorpioides (palustris) - bahenní, (štírovitá, článkovaná), Evropa až Sibiř, Skandinávie, mokřady, rašeliniště, okr, ČR
- soleirolia - Soleirolova, §F
- sparsiflora - řídkokvětá, Írán, říční aluvia, ČR
- stenophylla - úzkolistá, skalnaté stráně, §CZ, §H
- stricta - drobnokvětá, Středozeří , suché úhory, ČR
- sylvatica - lesní, (Woodland forget Me-not), Středozeří, Írán, Eurasie, SAM , horské vlhké lesy, ČR, okr ČR, SRN, H, Čína, inv

Myosurus - myší ocásek, myosurus, Ranunculaceae

- minimus - nejmenší, Středozeří, H

Myrica – voskovník, myrika, vřesna, zdla, (Bayberry, Wax Myrtle), Myricaceae, 2 druhy, dříve 50 druhů - zařazeny jako Morella / voskovník, mírná a subtr. pásmo obou polokoulí, ne Austrálie, vlhké lokality, arom.dřeviny, vosk na svíčky, okr

- cerifera - pravý, pův. SAM, pěst Středozeří,
- faya - (Azorean Candelebery Tree, Wax Myrtle), Středozeří , Makaronésie - Madeira - vavřín. lesy laurisilvia , mělké půdy

- gale (palustris) - obecný, Evropa, s. Asie, SAM
- makaronse - makarónský, Madeira
- rivas-martinezii - § SP , §BG, Smar-m, NATm

Myricaria - židovín, myricaria , Tamaricaceae

- germanica - německý, Evropa, Makedonie, Španělsko, Francie, Itálie, Turecko, Malá a Přední Asie, Írán, Krym, z. stř. Asie, §H, §CZ

Myriophyllum - stolístek, myriofyllum, Haloragaceae (Zrnulovité), Lythraceae

- alterniflorum - střídavokvětý, Středozeří, Makaronésie,
- aquaticum - vodní, Středozeří, Makaronésie,
- spicatum - klasnatý, Středozeří, Makaronésie, Írán
- verticillatum - přeslenatý, Středozeří , Írán, ČR

Myrrhis - čechřice, myrrhis , Apiaceae

- odorata – vonná, pův. hory Španělska, Francie, Alpy, Itálie, Jugoslávie, ČR nepůvodní

Myrsine - myrsine , myrtovec, lachár, Myrsinaceae, Primulaceae, 5 druhů, stáloz. nízké dřeviny, lesy a houštiny, Afrika, Himálaj, Čína, NZ, Azory, okr

- africana - africký, Makaronésie,
- retusa - uřatý, end Azory

Myrtus - myrta, myrtus, Myrtaceae, 1 druh, stáloz. keř, houštiny, St

- communis - obecná, (řecká, italská, Myrtle), pův. Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, Jugoslávie, Řecko, Albánie, Sicílie, Korsika, Sardinie, Kypr, Ischia, s. Afrika - Maroko, Palestina, Izrael, zavřl Makaronésie, Azory, Madeira, bible, v židovské kultuře byla posvátná, , keř 1-5 m, stáloz., aromat, slunná

místa, lesní okraje, makchie, zasvěcena bohyni lásky Afroditě (Řekové a Římané), symbol lásky, krásy, štěstí, plodnosti a stálosti citu, při svatebních obřadech, nesmrtelnosti, (destilát mirto z plodů či listů), okr, - nuvelli -

Najas - řečanka, najas, Hydrocharitaceae, akvária

- marina - přímořská, v Středozeří, Turecko, Blízký východ, ČR, okraje pouště Thár – Indie, Pákistán, Indočína, Malajsie

- minor - menší, Středozeří, Francie, Kypr, Maroko, ČR, Indie, Indočína, vodní plochy

Nananthea - nanantea, Asteraceae,

- perpusilla - Korsika, §F

Nandina - nandina, Berberidaceae

- domestica - domácí, (Heavently Bamboo, Sacred Bamboo), pův. Japonsko, stř. Čína, Indie, keř 2 m s větvemi podobnými bambusu, okr, u oltářů, subtr, Středozeří. pokojová bonsaj

Nanozostera - nanozostera, Zosteraceae

- noltii - § SP, §BG,

Narcissus - narcis, narcissus, Amaryllidaceae, Alliaceae, 150 druhů, vytrvalé cibuloviny, vlhká místa, okolí tůní, přímoří, Středozeří, j. a z. Evropa (Španělsko, Portugalsko, Francie, Alpy), Eurasie, SAM, s.Afrika, Asie, okr, §D – všechny evropské druhy, jed zejména cibulky

- angustifolius - úzkolistý, H

- assoanus - Středozeří, na skalách u Marseille

- asturiensis - asturský, Pyreneje, § SP, §BG,

- bertolonii - Bertolonův, Sardinie

- bulbocodium - sukničkový, (trsnatý, jarovítový), Středozeří, Portugalsko, Francie, s. Afrika, Červený seznam

- cantabricus - kantabrijský, Španělsko, Maroko, Alžírsko, bílý květ, TTP do 1000 m n.m.

- cyclamineus - bramboříkovitý, § SP, §BG,

- fernandesii - § SP, §BG,

- hedrayanthus .

- humilis - nízký, § SP, §BG,

- hispanica - §UA,

- jonquiilla - okolíkatý, Pyren. poloostrov, Španělsko, Portugalsko,, jinde asi zplanělý, Francie, Itálie, Balkán, TTP, okr

- longispathus - § SP, §BG,

- minor - menší, Španělsko, Portugalsko

- nevadensis - § SP, §BG,

- obsoletus - v. Středozeří,

- papyraceus - papírovitý, Kypr

- poeticus - bílý, pův. v j. Evropě, Středozeří, Pyreneje, Alpy, nejběžnější v travn plochách, okr. cibulovina, ČR

- poeticus ssp. radiiflorus - Balkán, stř Evropa, §UA , §H

- pseudonarcissus (nobilis) - žlutý (ušlechtilý), pův. jz. Evropa, Středozeří,, Španělsko, Portugalsko, Francie, některé ssp. Červený seznam, ČR

- pseudonarcissus ssp. nobilis - § SP, §BG,

- requienii - Requienuva, Francie, Španělsko, kamen a travn svahy

- rupicola - skalní, Pyrenejský poloostrov, end Španělska a Portugalska, Středozeří,,skály, okr. skalnička

- serotinus - pozdní, (Autumn Narcissus), Středozeří, Španělsko, Itálie, Řecko, Kypr, Malta, Maroko

- tazetta - taceta, (French Daffodil), Středozeří, Sardinie, Španělsko, Kypr, Malta, Írán, garrigue, TTP, okr, ČR

- triandrus - trojmužný, Španělsko, Portugalsko, Středozeří, Červený seznam, horské TTP, § SP, §BG,

- triandrus ssp. capax - §F

- viridiflorus - živokvětý, Středozeří, ohrožený druh, § SP, §BG,

- x incomparabilis (poeticus x pseudonarcissus) - zkřížený, ustálený hybrid, Francie, Španělsko

Nardus - smilka, nardus, Poaceae

- stricta - tuhá, Středozeří, Makaronésie, Evropa, ČR

Narthercium - liliovec, Nartheciaceae - liliovcovité, 7 druhů

- balansae - Kavkaz, Turecko, Gruzie

- ossifragum - kostilomka, z. Evropa, Portugalsko až Norsko
- reverchonii - end centr Středozeří, pouze Korsika, břehy horských potoků, popsal Čelakovský
- scardicum - sardinský, Albánie, Řecko, Makedonie, Kosovo
- Nasturtium - potočnice, nasturcium**, křezice, Brassicaceae, 6 druhů, břehy vod, pův. Evropa a s.Asie, okr, dnes plevel toků SAM a oblastí mírného pásma j. polokoule, §PI – všechny druhy,
- microphyllum - drobnolistý, Írán
- officinale - lékařská, celá Evropa, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Kypr, mimo sever (jen j. Švédsko), k SRN, ČR, Sinaj, Arábie, břehy toků, §CZ, §PI, okr, salátová zelenina
- Nauclea - nauklea**, řemdihák, uzavřenosemenec, Rubiaceae, 10 druhů, stáloz. dřeviny, kožovité listy, tropy, Afrika až Asie, Austrálie a Polynésie, okr
- orientalis - východní, monzun. lesy, strom, Srí Lanka, plody
- Naucrates - naukrates**, ? i ryba
- ductor - , Ischia
- Naufraga - naufraga**, Apiaceae
- balearica - baleárská, § SP, §F, §BG,
- Nauplius (Asteriscus) - hvězdičkovka, nauplius**, Asteraceae
- aquaticus - pobřežní, (Seaside Ox-eye Daisy), celé Středozeří, Španělsko, Baleáry, Malta
- stenophyllus - úzkolistá, Kanárské ový (Gran Canaria)
- Neatostema - netostema**, Boraginaceae,
- apulum - apulská, Středozeří, Makaronésie, j.Itálie (Apulie), Kypr
- Nectaroscilla (Scilla) - nektaroscila**, Asparagaceae, Hyacinthaceae, v. Mediterán
- litardierei -
- Nectaroscordum (Allium) - nektaroskurdum**, Alliaceae / Liliaceae
- meliophilum - , §UA,
- siculum – sicilská, Francie, Sardinie, Sicílie, až Turecko a Černomoří , §F
- Nelumbo (Nelumbium) - lotos, nelumbo**, ořešinec, Nelumbonaceae, 2 druhy, oddenkaté vodní rostliny, okraje vod, bahnitě břehy, tropy a subtropy, Povolží, j.Asie, Malajsie, Austrálie, okr, léč sirup, zabiják lásky
- nucifera (N. speciosum) - ořechonosný, (indický, ořechodárný, posvátný, obecný, pravý, skvělý, nádherný, Hindu Lotus, Sacred Indian Lotus), vodní rostlina, teplé klidné bahnitě trop. vody, vlhké tropy, pův. j. Asie od delty Volhy, Egypt - Nil, Maroko, vlhké tropy, pěst okr i jako zelenina kořenová (dužnaté oddenky), všechny části jedlé, léč, tonikum, droga, semena jako afrodiziakum, amulet, lotosový efekt (vosková struktura - špína se smaže a neusadí se, napodobuje se v koupelnách a u barev)
- Nemophilla - hajnička, nemofila**, luhomílek, Hydrophyllaceae, Boraginaceae, 11 druhů, jednoleté byliny, zvonk.květy, od pobřežních písčín po suché tvrdolisté formace (chaparral), z SAM, okr
- maculata- skvrnitá,
- menziesii - Menziesova,
- Neochamaelea - neochamelea**, Rutaceae
- pulverulenta - poprášená, Makaronésie,
- Neotinea - neotynea**, Orchidaceae
- maculata - skvrnitá, (Spotted Neotinea, Deuse Flowered Orchid), Středozeří, Kypr, Madeira - vavřín. lesy, Kanárské ový (Tenerife)
- tridentata - Maďarsko
- ustulata - osmahlá, Maďarsko
- Neottia - hlísník, neocie**, Orchidaceae
- nidus-avis - hnízdník, parasit., Evropa, celé Středozeří, H , Sardinie, Malá Asie, Kavkaz, §H , §UA, ČR vzácně
- Neottianthe - neociante**, Orchidaceae
- cucullata - kapucínek, (kukačka), skvost evrop. orchidejí, §UA,
- Nepeta - šanta, nepeta**, Lamiaceae, 250 druhů, byliny, travn lokality, horské svahy, subtr a mírný pás, Eurasie, Středozeří, stf. a jv. Asie, s. Afrika, okr
- betonicifolia - bukvicolistá . hory Kavkaz, Gruzie, Arménie, Írán, Ázerbajdžán, Kurdistán hole
- cataria - kočičí, pův. asi Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, Jugoslávie, Balkán, Turecko, Malá a stř. Asie, okr, ČR, láká milostnými pachovými látkami kočky, které se v porostu vyválí a roznosou semena
- foliosa - listenatá, end Sardinie
- mussinii - Mussinova, Itálie, Malá Asie, Kavkaz

- nuda - lesostepní, Středozeří, Írán
- parviflora - mnohokvětá, §H
- racemosa - hroznovitá, Zakavkazsko - Arménie, Azerbajdžán, Írán, Turecko, okr Evropa i ČR, SAM
- rtanjensis - , §SRB
- teydea - tejská, end Kanáry (Tenerife, La Palma, okr, léč)
- troodii - trojská, end Kypr
- x faassenii (racemosa x nepetella) - Fasenova, okr, ČR

Nephrolepis - ledviník, nefrolepis, kapradina, Lomariopsidaceae, (Nephrolepidiaceae), Davalliaceae, asi 30 druhů, trop. Asie, Afrika, Austrálie, Amerika, deštné lesy

- undulata - subsaharská Afrika až Makaronésie - Kapverdy, Kapverdy, Madagaskar, Sokotra

Nerium - oleandr, nerium, bobkovičky, Apocynaceae, 51 druhů, stález. keře až stromky, sušší břehy, Středozeří, Čína a Indie, okr, jed

- indicum - indický, Kypr
- oleander - obecný, (bobkovičky růžová, Oleander Rose Laurel, Kaner, Rose Bay), pův. celý mediterán, Středozeří – Španělsko, Baleáry, Francie, Itálie, Ischia, Sicílie, Sardinie, Jugoslávie, BG, Řecko, Albánie, Kréta, Kypr, Turecko, Makaronésie - Kapverdy, Madeira, Maroko, Blízký východ, Přední Asie, Írán, , §F, keř. stromek, tvrdolisté lesy, údolí, pobřeží, kamen břehy, léč, jed (i med u nich, příp. jídlo na ohni z jeho dřeva), okr (cv. Geant des Batailles, Petite Salmon), ČR kbelík

Neslia - řepinka, neslia, Brassicaceae, byliny, rumišť, Eurasie

- apiculata - vrcholová, Kypr
- paniculata - latnatá, Středozeří, Írán, téměř celá Evropa, domest. GB a Švédsko, ČR, na sv. SRN chybí, rumišť

Neurada - neurada, Neuradaceae

- procumbens - nízká, Kypr, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), Sinaj, Arábie

Nicandra - lilík, nikandra, pěknomázdřec, Solanaceae, 1 druh, bylina, suché otevřené lokality, Peru, okr

- physaloides - mochyňovitý, (měchýřkatý, Apple of Peru), Peru, stř. Asie, Indočína, sec Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, pěst., okr. ČR, Čína,

Nicotiana - tabák, nykociána, Solanaceae, 95 druhů, byliny až keře, vlhčí tropy, Amerika, Austrálie, okr

- glauca - křovitý, (sivý, Shrub Tobacco, Yelloow Tree Tobacco), pův. SAM a j. Bolívie, Argentina, krátkověký keř. stromek, okr, intr Středozeří, Španělsko, Řecko, Kypr, Malta, Makaronésie - Madeira, Maroko, Lybie, Egypt, rumišť, inv
- tabacum - pravý, Jemen

Nigella - černucha, nigela, Ranunculaceae

- arvensis - rolní, Středozeří, Španělsko, Portugalsko, Kypr, z. Evropa, s. Afrika, §CZ

- cilliaris - brvitá, Kypr

- damascena - damašská, (Love-in-a-mist), pův. mediterán, Středozeří, Makaronésie, Írán, j. Evropa, Sardinie, Kréta, s. Afrika, Turecko, garrigue, pole, okr. letnička, ČR, semena „černý kmín“ léč při zažívacích potížích

- fumariifolia - zemědýmolistá, v. Středozeří, Kypr

- gallica - galská (francouzská), §F

- hispanica - španělská, pův. Španělsko

- orientalis - východní, pův. Malá Asie, v. Středozeří, okr, ČR letnička

- sativa - setá, (Black Cummin, Dill), pův. z. Asie a s. Afrika, Izrael, bible, intr. Středomoří, Maroko, Kypr, Střední východ, pěst na koření

Nigritella - temnohlávek, nigritela, Orchidaceae

- nigra - černá, §UA,

Nitraria - šamanicha, nitraria, Zygophyllaceae

- retusa - uťatá, s Afrika - Egypt, Sinaj, Arábie, Palestina, Irák, Írán, Pákistán

- schoberi - Šoberova, §RO, §UA,

Noaea - noea, Amaranthaceae

- mucronata – dýkovitá, j, Středozeří, s. Afrika, Řecko, Kypr, Kréta, Turecko, Írán, Pákistán, Kavkaz, Arménie, Gruzie, Azerbajdžán, nízký trnitý keřík,

Noccaea (Thlaspi) - nocea, penízek, Brassicaceae, drobné, krátkověké byliny, kamenité stráně, s. temperátní oblasti, úhory, plevel

- caerulescens ssp caerulescens (alpestre) - modravý pravý, západo-prealpínský, Skandinávie, ČR rumiště, u komunikací,
- jankae - slovenský, end z Karpaty, lemy
- kovatsii - Kovatsův, ČR - Karpaty
- montana - horský, ČR C3, reliktní bory, ohrožena bezzásahovou sukcesí.
- Nolina - nolina**, Draceanaceae
- longifolia - dlouholistá, pův. Mexiko
- recurvata - pův. Mexiko, strom „sloní tlapa“, Madeira
- Nonea - pipila, nonea**, Boraginaceae, Scrophulariaceae, suché TTP, Eurasie
- intermedia - prostřední, Kavkaz, Turecko
- neutricosa - , Kypr
- pallens – lesklá, §SRB
- philistaea - vlhkomilná, Kypr
- pulla - osmahlá, Středozeří, Írán
- Nopalea - nopálovka, nopalea**, Cactaceae
- coccinellifera (cochenillifera) - červcový, chov červců na Kanár oveh a Alžírsku (v 19.st., dnes obnova), barvivo potravin
- Normania (Normaniana) - normanya**, Solanaceae,
- nava - § SP, § BG,
- triphylla - trojlistá, end Madeira
- Notholaena - podmrška, notholena**, Pteridaceae, Adiantaceae
- marantae - hadcová, mediterán, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Francie, Madeira, Etiopie, Krym, §H, §UA, §CZ
- Nothoscordum - notoskordum**, Amaryllidaceae,
- gracile - štíhlé, Středozeří, Makaronésie,
- striatum -
- Notobasis - notobasis**, Asteraceae
- syriaca — syrský, (Syrian Thistle, Thorns & Briers), v. Středozeří, Sýrie, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael, bible, celé Středozeří, Kréta, Kypr, Blízký východ,
- Notoceras - notoceras**, Brassicaceae, 1 druh
- bicornis - Kanáry, Pyren. poloostrov, s. Afrika, jz. Asie, Írán, Pákistán
- Nuphar - stulík, nufar**, Nymphaeaceae, 25 druhů, oddenk vodní rostliny, temperát oblasti s. polokoule, Evrasie, SAM, okr
- lutea (luteum) - žlutý, Středozeří, Maďarsko, Černá Hora, Írán, §SRB, ČR
- pumila - malý (European cow Lily), cirkumpolární druh, jz. Evropa, Amerika, ČR
- Nymphaea - leknín, nymfea**, Nymphaeaceae, 50 druhů, oddenk vodní rostliny, po celém světě, zejména tropy, téměř celá Evropa, kosmopolitní, okr, posvátná, symbol sex nenasytnosti, ale kořen zabiják lásky
- alba - bílý, Evropa, Středozeří, H, Makaronésie, Sardinie, BG, Černá Hora, sz. Afriky, Sýrie, Izrael, Írán, Zakavkazsko, §SRB, §H, §CZ
- lotus - posvátný, ("egypt. lotos"), povodí Nilu - Egypt, kultovní rostlina (bohyně Isis), Asýrie, okr. subsaharská Afrika, Madagaskar, Makarény, j. Asie - Pákistán, Cejlon, Čína, Filipíny, Indonésie, N. Guinea, Rumunsko (Oradea). zavl. Amerika, tůně, slabě kyselá teplá voda
- pygmaea (tetragona) - čínský, (trpasličí, Miniature Water Lilies, Pygmy Water Lilies), pův. Čína, mělké vody, okr subtropy
- Nymphoides - plavín, nymfoides**, Menyanthaceae, Nymphaeaceae, 40 druhů, oddenkaté vodní rostliny, po celém světě, Eurasie, Amerika, Afrika, okr
- peltata - štítnatý, jv. Asie, j. a stř. Evropa, Černá Hora, §H, §UA, §CZ
- Ocimum - bazalka, ocimum**, Lamiaceae, 35 druhů, arom. stáloz. byliny a keře, horké suché křoviny, tropy, Asie, Afrika, okr, aromat, inzekt., afrodisiak.
- basilicum - pravá, pův z. Asie, pěst. Středozeří, Itálie, Egypt, Maroko, pěstovaná kořeninová zelenina, vonná, léč antisepticky, insekticid, repelent, afrodisiakum, ČR
- envigor - janovská bazalka, pěst na výrobu pesta
- Octodium - oktodyum**, ?
- aegyptiacum - egyptské, Egypt, Kypr
- Ocotea - obaleň, kafrovník, okotea**, Lauraceae

- foetens - zápašná, smrdutá, (Fetid Laurel, Stnklaurel), Makaronésie - Madeira, vavřín. lesy - laurisilvia
- Odontarrhena** (býv Alyssum) - **odontarhena**, Brassicaceae, 90 druhů, temperátní Eurasie, SAM,
- akamasica - end Kypr
- bertolonii - Itálie
- chalcidica - Balkán, Alnánie, Srbsko, Řecko
- chondrodyna - end Kypr
- smolikana - end Pindosa Řecko, j. Albánie
- totuosa - j. a jv. Evropa
- troodi - troodský, end Kypr

Odontites - zdravínek, odontytes, poloparazit, TTP, Eurasie, Scrophulariaceae, nově do Orobanchaceae

- cypria - kyperský, end Kypr
- granatensis - § SP, § BG,
- hollianus - Makaronésie - end Madeira, skaln hory, Smar-m, NATm
- jaubertianus - Jaubertův, §F
- luteus - žlutý, Středozemí, stř. Evropa - ČR, až Volha
- verna - jarní, Středozemí

Odontospermum maritimum - viz *Astericus maritimus*

Oenanthe (Phellandrium) - **halucha, enante**, Apiaceae, 30 druhů, vlhkomilné trvalky, mokřady, mělké vody, s. polokoule, j. Afrika, Austrálie, okr

- aquatica - vodní, Středozemí, H
- crocata - šafránovitá, z. Středozemí, vlhké TTP
- divaricata - , Smar-m, NATm
- fistulosa - dutá, Středozemí, mokřiny ,
- foucaudii - Foukaudova, §F
- pimpinelloides - bedrníkovitá, Středozemí, od Maroka a Portugalska až do Turecka, Kréta, Turecko, Levanta, Izrael, Krym, Gruzie, Ázerbájdžán, ale i GB a NL, sec Německo, Švédsko, Kalifornie
- silaifolia- koromáčolistá, submediteránní, Portugalsko až Balkán, BG, Maroko až Tunisko, Turecko, Kavkaz, Irán, Izrael, GB, ČR, Slovensko, Ukrajina

Oenothera - pupalka, enotera, Onagraceae, Oenotheraceae, 200 druhů, hlavně v SAM, ale i JAM, v Asie a Evropa, byliny, okr

- biennis - dvouletá, pův. Dálný východ, zavlečena do Evropy, Středozemí, Makaronésie, ČR nepůvodní
- divaricata - rozkladitá, end Madeira
- drummondii - Drummondova, Palestina, Izrael, písčiny
- glazoviana - rudokališní, Makaronésie, , ČR
- rosea - růžová, Středozemí, Makaronésie,
- suaveolens - vonná, z. a centrální Středozemí, duny, rumišť, zahrady

Ochna - ochna, Ochnaceae, přes 80 druhů, dřeviny, trop. lesy, Afrika, Asie, okr

- arborea - dřevitá, pův. trop. Afrika - Kongo, dřevina, tvrdé těžké dřevo (topůrka), prášek z kůry (šňupání proti bolestem z hlavy), léč (kořeny)

Ochradenus - ochradenus, Resedaceae

- baccatus - Blízký východ,

Ochrosia - ochrosia, Apocynaceae

- elliptica - eliptická, Kypr

Olea - olivovník, olea, oliva, (Olive), Oleaceae, přes 40 druhů, subtr. až tropy, Středozemí, Afrika, Asie, Australasie, Tichom. ovy, dlouhověké hlubokokořenicí stáloz. dřeviny, váže vzdušný CO₂ (10 kg/1 l oleje), snáší sucho, okr, pěst – olej, ovoce,

- europaea - evropský, typický pro Středomoří, na Krétě je nejstarší olivovník 3-5 tis. let ve Vouves (z něho se vily olympijské věnce) s dutým kmenem, posvátný strom je chráněnou národní památkou, (na divoký byla naroubován cv, Tsounati, průměr téměř 5m, obvod téměř 13 m), vedle je muzeum olivovníku
- europaea ssp. cuspidata - evropský c. end JAR
- europaea ssp. oleaster - evropský olejný, ve zbytcích dubových lesů, Středozemí, Jugoslávie
- europaea var. sylvestris - evropský pravý (lesní, Olive Common), pův strom mediteránu z Malé Asie, s. Afrika, Středozemí, typický sklerofylní (tvrdolistý), jz Asie, adaptovaný na dlouhá suchá léta, bible, několik tisíciletí pěst „posvátný“ strom, 15 m, pův kulturní rostlina v. Středozemí, základ hospodářských systémů v bližším okolí Středozemního moře – Feničané rozšířili po Středozemí, Španělsko, Baleáry,

Portugalsko, Sardinie, Itálie, Ischia, Sicílie, Makaronésie - Madeira, Kapverdy, Jugoslávie, Řecko, BG, Kréta, Kypr, Turecko, s. Afrika – Maroko, Alžírsko, Tunisko, Sýrie, Sinaj, Arábie, také Amerika a Austrálie, Tichomoř. ovy, makchie, dlouhověké stáloz. dřeviny, až 12 m, plantáže ("olivové háje"), pěst ovoce, kvalitní stolní olej, spolu s holubící symbolem míru, tvrdé husté dřevo (řezbářství, soustružnictví, alergický pyl, okr Čína, ČR

- maderensis - madeirská, end Madeira

- exasperata - end JAR

Omphalodes - pupkovec, omfalodes, pupenka, Borraginaceae, 28 druhů, stř, Evropa, evrop. Středozeří, Malá Asie, Blízký východ, byliny, okr, okr

- cappadocia - kapadocký, Turecko (Kapadocie), okr

- littoralis - pobřežní, §F, Bern. NAT

- littoralis ssp. gallaecica - § SP, § BG,

- luciliae - Lucilin, Řecko

- nitida - lesklý, end Pryren. poloostrov, okr

- scorpioides - puomněnkový, křoviny, ČR, §H

- verna - jarní, Itálie a Chorvatsko, okr., ČR, SRN. H

Oncostema (Scilla) - ladoňka, onkostema, Asparagaceae, Hyacinthaceae, z. Mediterán

- monophyllos - z. Středozeří, Španělsko, Portugalsko, Maroko

Onobrychis - vičenec, onobrychis, (Holy Clover), Fabaceae, Viciaceae, suché písčité TTP, jv. Evropa, domest. pěst

- aequidentata - zoubkatý, Středozeří, (vzácnější na západě), Španělsko, Řecko, Bulharsko, Maroko až Tunisko, Turecko, Izrael, Kypr, pole, cesty

- alba - Balkán, Rumunsko, j Itálie, suché TTP

- caput-galli - beztrnný, Středozeří (mimo Baleáry, Korsika a Sardinie), Španělsko, Řecko. Kypr, Bulharsko, Maroko až Tunisko, Turecko, Izrael, pole, cesty

- crista-galli - trnitý, Kypr

- cornuta - rohatý, Kavkaz, Turecko, Sýrie, Libanon, Izrael (Hermon), Turkmenistán, Afghánistán, Pákistán, pichlavý polokulovitý keř

- montana – horský, cirkumboreální, Pyreneje, Alpy, Jura, Karpaty, Apeniny, Balkán, JUGO, Belanské Tatry - Slovensko, bazifilní, skály, §SK

- pallasii - Pallasův, §UA

- supina - Pyreneje

- vassilczenkoi - Vasilčenkův, §UA

- venosa - kyperský, (Venušin), v. Středozeří, end Kypr

- vicifolia - ligrus, pův. j. a jv. Evropa, z. Asie, Středozeří, pole, rumišť, cesty, ČR nepůvodní

Ononis - jehlice, ononys, babí hněv, Fabaceae, 75 druhů, (Sicílie 17), byliny a keře, suché lokality, úhory, Středozeří, Evropa, Makaronésie - Kanárské ovy, s. Afrika, z. Asie po Írán, okr,

§Pl – částečná ochrana všech druhů

- angustissima - Středozeří, Makaronésie,

- aragonensis - aragonská, Pyreneje

- arvensis - rolní, Středozeří, H

- crispa - kadeřavá, j. Evropa, Španělsko

- cristata - Středozeří

- fruticosa - křovitá, (plodová), z. Středozeří, j. a stř. Evropa, Francie, Španělsko, s. Afrika, Malá a Přední Asie, ČR nepůvodní

- natrix - hadovitá, (žlutokvětá, Bushy Restharrow), j. Evropa, Středozeří, Sardinie, Španělsko, Řecko, Kréta, Malta garrigue, písčité duny, rumišť, advent

- reclinata - Středozeří, Blízký východ, Španělsko, RF, Itálie, Jugoslávie, Albánie, Řecko, Bulharsko, Kanár. ovy, Madeira, Maroko až Egypt, Sžrie, Libanon, Turecko, Izrael, Jordánsko, Irák, Írán. Arábie, Katar, Jemen

- rotundifolia - okrouhlostá, s. Španělsko, j. Francie, s. Itálie, Švýcarsko

- spinosa - trnitá, stř. a j. Evropa, ČR, Středozeří, BG, H, Sardinie, s. Afrika, Maroko, Malá a přední Asie, u cest

- tournefortii - Středozeří, Makaronésie,

- variegata - pestrá, Středozeří - Portugalsko, Španělsko, Itálie, Sicílie, Sardinie, Řecko, Kréta, Kypr, Albánie, Turecko, Izrael, Sýrie, Libanon, Maroko, Alžírsko, Tunisko, písčité duny
- viscosa - lepkavá, Středozeří, Blízký východ, Španělsko až Řecko, Maroko až Tunisko, Turecko, Egypt, Irák

Onopordon - onopordon, ostropes, trubil, oslodýmač, pichlavec, Asteraceae, 40 druhů, dvouletky, stepi, kamenité svahy, úhory, rumišťe, Středozeří, Evropa, z. Asie, okr

- acanthium - paznehtíkovitý, trubil, (Cotton Thistle), Írán, rumišťe, ČR, archeofyt, okr Čína, z
- argolicum - argolský, Řecko, Malta, Sardinie, Sicílie, suchá rumišťe
- bracteatum - listenatý, Kypr
- carduelinum - , NATm, § SP, § BG, Smar-m,
- cynarocephalon - , Palestina, Izrael
- cyprium - kyperský, end Kypr
- illyricum - ilyrský, (Illyrian scotch Thistle), Středozeří, Sardinie, Itálie, kamen lokality, u cest
- nervosum - žilnatý, Španělsko
- nogalesii - § SP, § BG, Smar-m, NATm

Onosma - ruměnice, onosma, Boraginaceae, 150 druhů, dřevnatějící byliny a polokeře, slunné kamenité lokality, písčiny, Středozeří až Turecko, řada lokálních taxonů, okr, §D – všechny evropské druhy

- alborosea - Středozeří - Blízký východ - Turecko, Sýrie, Irák
- arbustivo - dřevitá, Středozeří
- arenaria (arenarium) - písečná, end Pannonie, Srbsko, Rumunsko, Maďarsko, Slovensko, ČR, SRN, Rakousko, písčiny, §CZ, §SK, §D, §H
- caucasica - kavkazská, Rusko, Středozeří, Kavkaz, Zakavkazí, Turecko
- caespitosum - trsnatá, Kypr end
- echinoides - end Sicílie, v. pobřeží Jadranu
- erecta - vzpřímená, Kréta, Řecko, garrigue, do 1800 m
- echiooides - hadincová, Středozeří end j. Itálie
- fastigiata - stažená,
- frutescens (fruticosum) - plodová, v. Středozeří, od Řecka, Kréta, Turecko, do Palestiny,
- fruticosa - keřnatá, (keříkovitá), v. Středozeří, end Kypr
- giganteum - velká, Kypr
- graecum - řecká, Kréta
- graniticola - granitická, §UA
- helvetica - švýcarská, Alpy - Francie, Itálie, Švýcarsko
- lycanica - end Anatólie v Turecku
- mite - střední, Kypr
- mirabilis - Středozeří - end Turecka
- oreodoxa - v. Středozeří - j. Turecko, s Írán
- polyphylla - mnoholistá, §UA
- rutilum - v. Středozeří - end Turecka (Taurus)
- tanaitica - donská, §UA
- taurica - krymská, (tautská), Středozeří - Balkán, Turecko, Černozeří, suché, kamen lokality
- tornensis (tornense) - turnianská, §H, §D, NAT
- troodii - trodská, („zlaté zelí“), Kypr end, §SK, §D, §H, Bern
- viridis (tornensis) - turnanská, cirkumboreální, end Karpat, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko
- visianii - krasová, (Visianiho), v. Středozeří, Balkán, Karpaty, Slovensko, §SK, §H

Ophioglossum - hadilka, ofioglossum, hadí jazyk, kapradina, Ophioglossaceae, 50 druhů, tropy, ale i mírný pás, vlhké lokality, Eurasie, SAm, Afrika, Makaronesie, cirkumpol, okr

- azoricum - azorská, §F
- polyphyllum - mnoholistý, §BG, § SP
- vulgatum - obecný, Středozeří, Makaronesie, Libanon, Kavkaz, stř. Asie, §H, §CZ

Ophrys - tořič, ofrys, Orchidaceae, 60 druhů, terestr., Středozeří, s. Afrika, z. Asie, Evropa, okr

- alasiatica - v. Středozeří,
- annae - roční, end Sardinie a Korsika
- apifera - včelonosný, (čmelákovitý), stř. Evropa, v Středozeří, Řecko, Kypr, Palestina, Izrael, (kromě sz. Afriky), §CZ, garrigue, §SRB, §H, §UA

- apifera ssp. folvofusca Sardinie - v.f.
- aranifera - pavoukovitý, Turecko
- argolica ssp. eleagnus - argolský, v. Středozeří, Kypr, Řecko, Turecko
- attica - atický, v. Středozeří, Kypr, Rhodos, Řecko, Turecko, Libanon
- aveyronensis - , §F
- balearica - baleárský, end z. Baleáry
- benacensis - Benacensův, Řecko
- bertolonii - Bertolonův, (Bertoloni's Orchid), z. a stř. Středozeří, Španělsko, Jugoslávie, Řecko, Malta, §F
- bertoloniiformis - end jv Itálie
- biscutella - Středozeří
- bombyliflora - čmelákovitý, (Bumble Bee Orchid), Středozeří, Makaronésie, Sardinie, Malta, garrigue, TTP, §F
- bornmuelleri - Bornmuellerův, v. Středozeří, Kypr
- carmelii - karmelský, Palestina, Izrael
- ciliata (speculum) - brvitý, (modropyský), celé Středozeří, Turecko
- coriophora - štěničný, Evropa, Kréta, Malá Asie, frygana, ČR býv.
- cornuta - rohatý, Írán, §SRB
- cretica - krétský, Kréta, Řecko, Egejské ovy, Turecko, kamen a travn místa
- elegans - end Kypr, v Středozeří
- ferrum-equinum - železný, (podkovovitý), Dalmácie, Řecko, Turecko
- ficalhoana -
- flavomarginata - v. Středozeří,
- fuciflora vč. ssp. apulica, ssp. candica, ssp. celiensis, ssp. cinereophila, ssp. exaltata, ssp. parvimaclata, ssp. pollinensis – čmelákovitý (čmelákokvětý) - Středozeří, Španělsko, Itálie, Řecko, H , Albánie, s. Afrika, §SRB
- funera - smuteční, (pohřební), v. Středozeří, Kypr
- fusca (vč.ssp. iricolor, ssp. omegaifera) - hnědý, (šedý, Brown Orchid), celé Středozeří, Sardinie, Kréta, Rhodos, Řecko, Kypr, Malta, Španělsko, Maroko, garrigue
- garganica - velikonoční, (gargánský) – Itálie (Gargáno)
- herae - Héry, Kypr, Egejské ovy
- holoserica ssp. apulixa - end j Itálie
- holoserica (holosericea, fuciflora, arachnites) – čmelákovitý, cirkumboreální, stř. a j. Evropa, Belgie, RF, SRN, Švýcarsko, Rakousko, Itálie, Řecko, Egejské ovy, Středozeří, s. Afrika, Sýrie, Libanon, Turecko (Kírgistán), Přední Asie, ČR, TTP, křoviny, §SK, okr
- holoserica ssp. holubyana – Holubyho, Jugoslávie - Istrie, Dalmácie, Maďarsko, cirkumboreální, **ČR C1**, end Karpat, ohrožován bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**, §SK
- holosericea, ssp. maxima - čmelákovitý, Středozeří, Sardinie, Kréta, frygana, §H, §SR
- incubacea - inkubátorský, Sardinie
- insectifera - hmyzonosný, Evropa, Středozeří jen okrajově (jediný druh tořičů, který zde nemá těžisté výskytu, Jugoslávie, Řecko, §H, §UA, **§CZ**
- iricolor - zbarvený, stř. a v. Středozeří, Kréta, frygana
- israelitica - izraelský, Izrael, Palestina, v. Středozeří,
- kotschii - Kotschyho, end Kypru (kyrenejská orchidej), Řecko
- lapethica - lapetský, end Kypr
- levamtina - v. Středozeří, Kypr, Rhodos, juíbanon, Sýrie, Jordánsko, Maká Asie
- lutea vč.ssp. minor - žlutý, stř. a v. Středozeří, Španělsko, Baleáry, Portugalsko, Francie, Itálie (Gargáno), Sardinie, Řecko, Kréta, Kypr, s. Afrika – Maroko, frygana
- mammosa - bradavčitý, v. Středozeří
- morisii - Morisův, end Sardinie a Korsika
- myrtoides - myrtovitý, Řecko
- neglecta - přehlížený, centrální Středozeří
- oestriifera - , §UA
- omegaifera - omegovitý, Středozeří, Portugalsko až Izrael, Turecko
- pallida - bledý, Sicílie, Sardinie, Řecko, s. Afrika – Tunisko, Alžírsko
- panattensis - sardinský, end Sardinie

- passionis var. gargamica - velikonoční garganský,
- phryganee - fryganový, asi hybrid z *O. lutea*, stř. a v. Středozeří, j. Itálie, Sicílie, Řecko, jz. Turecko
- phrygia . Turecko
- promontorii - promotorův, Středozeří, Itálie, Řecko
- quadripunctata - čtyřtečkovaný, Kréta, garrigue (frygana)
- reinholdii - Reinholdův, Balkán - Makedonie, Bulharsko, Řecko, Turecko
- scolopax (vč. ssp. cornuta, ssp. heldreichii, ssp. scolopax) - jelení, Středozeří, Řecko, H , Kréta, Rhodos, Korsika, Sardinie, Kypr, Balkán, Turecko, Malá Asie, Kavkaz, Írán, Egypt, Červený seznam, travn křoviny, §H
- sicula - sicilský, v. Středozeří, Sardinie
- speculum (vernixia, ciliata) - modropyský, (zrcadlový, Dubbiena Kahla), Středozeří, Korsika, Sardinie, Sicílie, Řecko, Španělsko, Baleáry, Portugalsko, Turecko, Malta, (chybí Kréta a Kypr), s. Afrika, garrigue, §F
- sphegodes (vč. ssp. atrata, ssp. aesculapii, ssp. mammosa, ssp. sipontensis, ssp. spruneri, ssp. litigiosa) - pavoukonosný, centrum výskytu Středozeří, j. Evropa, H , Korsika, Itálie, Elba, Španělsko, Řecko, Kréta, Kypr, Turecko, Egypt, Maďarsko, ssp. praecox end Sardinie a Korsika, garrigue (frygana), §SRB, §H, ČR býval, §SR
- taurica - krymský, Krym, §UA
- tenthredinifera - pilatkonosný, hnědopyský, z., centrální a v. Středozeří, Sardinie, Španělsko, Řecko, Kréta, Turecko, s. Afrika, (ne Libanon a Sýrie), travn. křoviny, §F
- ubilicara - místní, Turecko
- umbilicata - pupkový, v. Středozeří, Kypr, Írán
- vernixia - fermežový, Sardinie
- x nelsonii - H
- x hybrida - H

Opopanax - moraćina, onopanax, všeho , Apiaceae

- bulgaricum - bulharská, Bulharsko
- hispidus - srstnatá, Kypr
- chironium - toulcovitá, Sardinie

Opuntia - opuncie, nopál , (Cochineal Plant), Opuntiaceae, Cactaceae, cca 1000 druhů, nejrozšířenější rod kaktusů, hlavně teplé pouště, suché oblasti trop. Ameriky, od Kanady po Argentinu, Karibik, Galapágy, Sonora, jen některé v mírném pásu či ve vysokých horách, okr., zdomácněl ve Středozeří,

- dillenii - Dillenův, pův. trop. JAm, intr. mediterán, Středozeří zdomácněl
- ficus-indica - smokvovitý, (fíkový, fíkovníkový, obecný, smokvovec, „opuncie fíková“, Elephant Pear Prickly Pear, Indian Fig, Ball Cactus, Barbary Fig), pův. tropická JAm - Mexiko, stáloz. sukul, intr Středozeří, zdomácněl i inv., Maroko, Alžírsko, Tunisko, Egypt, Španělsko, Ischia, Řecko, Sicílie, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy, Madeira, Kapverdy, Austrálie, suché stráně, chudé půdy, živé ploty, krmný (plody trnitě „kaktusové fíky“), alkohol,
- maxima - velký, pův. JAm, intr. mediterán, Středozeří zdomácněl, suchá a kamen místa
- subulata - větevnatý, pův. JAm – Andy (Argentina, Peru, Chile), intt v mediteránu okr
- vulgaris - obecný, intr Kypr

Oreochloa - holnice, oreochloa, Poaceae

- disticha - dvouřadá, §UA,

Oreopteris - pérnatec, oreopteris, paprušník, Thelypteridaceae

- limbosperma - horský, §H

Orchis - vstavač, orchis , Orchidaceae, 35 druhů, opad. zemní, otevřené travn. lokality, Středozeří, Eurasie, okr, ohr. bezzásah. sukc. zarůstáním, §PI – všechny druhy,

- anatolica - anatolský, v. Středozeří, Libanon, Palestina, Izrael, Írán
- anatolica, ssp. sitiaca - anatolský, v. Středozeří, Kréta, Kypr, Libanon, garrigue (frygana),
- anatolica ssp. trodiu - v. Středozeří, Trodos
- boryi - , Kréta, frygana
- braucifortiii - , end Sardinie a Sicílie
- canariensis - kanárský, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife, Gran Canaria), Červený seznam
- coriophora - štěničný, (štětinatý), celé Středozeří, j. a stř. Evropa, v. Středozeří, BG, Černá Hora, jz. Asie, §SRB, §H, ČR býv., §SR, TTP, §UA

- collina (saccata) - pahorkatý, (Fan-lipped Orchid), celé Středozeší, Sardinie, Řecko, Kréta, Kypr, Malta, Malá Asie, s. Afrika, Portugalsko
- conica - sbíhavý, (Milky Orchid), Malta
- coriophora – štěničný, Írán, §F
- coriophora, ssp. fragrans - štěničný, (Scented Bug Orchid), Španělsko, Itálie, Sardinie, Řecko, Albánie, Turecko, Kréta, Malta, frygana, ČR býv. vlhké TTP
- fragrans - časný, Kypr, §F, §UA
- galilea - galilejský, Izrael, Palestina
- quadripunctata - čtyřskvrnný, Itálie - Gargáno
- inachusae - , end Sardinie, Baleáry
- italica (longicruris) - italský, celé Středozeší, Itálie, Korsika, Baleáry, Sicílie, Řecko, Kypr, (ne Francie), s. Afrika, travn a kamen svahy
- lactaea - mléčný, Středozeší - Portugalsko, Španělsko, Itálie, Sardinie, Řecko, Kréta, Palestina, Izrael, Malá Asie, garrigue (frygana), TTP
- laxiflora - řídkokvětý, (mlékolistý), celé Středozeší, Sardinie, Řecko, Kypr, Malá Asie, Izrael, §SRB, §H, §UA, ČR
- laxiflora ssp. elegans - řídkokvětý sličný, §H
- longicornu - dlouhohrotý, Korsika, Sardinie, Řecko, Baleáry, Sicílie, s. Afrika
- mascula ssp. mascula - mužský pravý, (Early Purple Orchid), z. Středozeší, j. a stř. Evropa, Itálie, Turecko, sz. Afrika - Maroko, Kanárské ovy, Baleáry, z. a stř. Evropa, §F§, §H, UA, §CZ
- mascula ssp. inachusae - mužský i., end Sardinie
- mascula ssp. signifera - mužský znamenáný, stř. a v. Evropa, pohoří Balkánu, Korsika, Libanon, Írán, Kavkaz, §CZ
- militaris - vojenský, Středozeší, s. Španělsko, s. Itálie, Řecko, Turecko, stř. Evropa, Krym, Kavkaz, §SRB, §H, §UA,
- morio - obecný, (kukačka), Středozeší okrajově na severu - s. Španělsko, Baleáry, s. Francie, s. Itálie, Řecko, Kypr, Turecko, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Korsika, Sardinie, Sicílie, Malá Asie - Írán, Irák, makchie, §H, §UA, §CZ
- morisii - hnědý, Sardinie
- nervulosa - žilnatý, §UA,
- olbiensis - Středozeší
- pallens - bledý, stř. a jv. Evropa, Středozeší, Malá Asie, Krym, §SRB, §H, §UA, §CZ
- palustris - bahenní, jv. Evropa, Středozeší, Španělsko, Francie, Itálie, Balkán, Kypr, Turecko, Írán, stř. Evropa, §UA, §CZ
- papilionacea – motýlovitý, (motýlokvětý), celé Středozeší, Sardinie, Řecko, Kypr, Kréta, Malá Asie, Palestina, Izrael, Kavkaz, var. grandiflore Sardinie, makchie, kamen svahy, §SRB
- pauciflora - chudokvětý, stř. Středozeší, Itálie, Jugoslávie, Řecko, Kréta, garrigue, TTP
- picta - barevný, §UA,
- provincialis - provánský, § SP, § BG, §UA,
- provincialis ssp. pauciflora - v. provensálský, z. a stř. Středozeší, Francie, Sardinie, Sicílie, Řecko, (Baleáry chybí), sz. Afrika, Maroko, Malá Asie, §F
- punctata - tečkovaný, Kypr, §UA,
- purpurea (fusca) - nachový (purpurový), stř. a j. Evropa, z. a stř. Středozeší, Francie, Itálie, Korsika, Sardinie, Balkán, Turecko, Alžírsko, Kyrenaika, Malá Asie, Kavkaz, stř. Evropa, §CZ, sušší TTP, §SRB, §H, §UA,
- pyramidalis - jehlancovitý, Sardinie
- quadripunctata – čtyřskvrnný, (čvercotečkovaný), v. Středozeší, Itálie, Sicílie, Sardinie, Jugoslávie, Řecko, Kypr, Kréta, Turecko, garrigue, travn a kamen svahy
- saccata - pytlovitý, Středozeší, garrigue, suché křoviny, §F
- sancta - svatý, v. Středozeší, Kypr
- scopulorum - skalní, (Rock Orchid), Makaronésie - end Madeira, hory
- signifera – znamenáný, §UA,
- simia - opičí (podobný), v. Středozeší, Řecko, Kypr , Írán, §SRB, §H, §UA,
- spitzelii - Spitzelův, j. Evropa, celé Středozeší, Španělsko, Itálie, Francie, Albánie, Jugoslávie, Řecko, §F , Slovensko

- tridentata - trojzubý, j. Evropa, Středozeší, Sardinie, Řecko, Kréta, přední Asie, Libanon, s. Afrika, Blízky východ, Krym, Kavkaz, frygana, §SRB, §H, §UA, §CZ
- ustulata ssp. ustulata - osmahlý pravý, j. Evropa - s. Portugalsko, Španělsko, Francie, Itálie, Balkán, stř. Evropa, §H, §UA, §CZ

- wanjkowii - Waňkovův, §UA,
- x dietrichiana - H
- x hybrida - zvrhlý, Středozeší
- x sezikiana (anatolica x quadripunctim) - Kréta
- x timbalii - H

Origanum - dobromysl, origanum, oregáno, Lamiaceae, 25 druhů, trvalky až polokeře, otevřené lokality, Středozeší, Evropa, jz. Asie, stř. Asie, okr

- amanum - amanská, j. Turecko (pohoří Amanus), xerothermní, Červený seznam, keřovitá
- biflorum - dvoukvětá, end Sardinie a Korsika
- cordifolium - srdčitolistá, Kypr end
- corsicum - korsická, end Korsika a Sardinie
- dictamnus - třemdavovitá, end Kréta, Kypr
- dubium - pochybná, Kypr
- heracleoticum - , Itálie
- hirtum - srstnatá, Jugoslávie
- laevigatum - hladká, Kypr
- majorana - majoránka, Středozeší, pův od Španělska po Řecko, pěst od staověku, koření, esenciální oleje, léč, aromaterapie,
- marforan - marforanská, Kypr
- microphyllum - drobnolistá, Kypr, Kréta, submediteránní
- onites - "francouzská majoránka", v. Středozeší, Sicílie, Balkán, Egejské ovy, Kréta, Egypt, Maroko, suché, kamen lokality
- prostratus - rozprostřená, Itálie
- ramonense - Izrael - Nagev. poušť, Írán
- rotundifolium - okrouhlolistá, Předkavkazí, Gruzie, Arménie, Ázerbájdžán, Turecko, horské výslunné sutě, skalní štěrbiny, často pěstované koření
- syriacum - syrská, (Syrian Hyssop), Sýrie, Izrael, bible
- syriacum ssp. beranii, - syrská b., end Kypr
- vulgare - obecná, Středozeší, Azory, Kanáry, s. Afrika, Evropa kromě severní. Malá Asie, Blízky východ, Kavkaz, až j. Čína, léč, koření, včely
- vulgare var. nigrum - obecná černá, z v. Středomoří a Balkánu, Srbsko, Itálie, Ischia, Řecko, Turecko, Kypr, Makaronésie - Madeira, Egypt, Maroko, Írán, aromat. xerothermní polokeř, garrigue (tormilar), pěst - "oregáno", okr, ČR
- vulgare ssp. hirtum - obecná chlupatá, Balkán, koření, čaj, léč
- vulgare ssp. viridulum - RF až Balkán, Turecko, stř, a j. Asie, Čína

Orlaya - paprska, orlaya, Apiaceae

- daucoides - mrkvová, Kypr
- grandiflora - velkokvětá, Středozeší, BG

Ornithogalum - snědek, ornithogalum, Snake Lily, Slangkop, , Hyacinthaceae, Liliaceae, 200 druhů, cibuloviny, Středozeší, Eurasie, trop. a j. Afrika, Arábie, okr, §PI – všechny druhy

- caudatum - oháňkovitý, (Whiplash star-of-bethlehem), okr, Čína
- reverchonii - § SP
- amphibolum - , §UA,
- arabicum – arabský, z. a střední Středozeší, Španělsko, Korsika, Mallorca, Řecko, Balkán, Makaronésie - Kanárské ovy, kamen úhory
- atticum - atický, Řecko
- boucheanum - Buščevův, H, §UA,
- caudatum - ocasatý, ČR zavlečen
- collinum - pahorkatinný, Středozeší
- comosum - chocholatý, Středozeší
- himophyllum - listnatý, end Kypr

- montanum - horský, Itálie, Řecko, Jugoslávie
 - narbonense - provensálský, (středozevní, narbonský), celý mediterán, v Středozevní, Řecko, Kypr, Palestina, Izrael, otevřené plochy
 - nutans - níčí, pův. v. Středozevní, Makaronésie,
 - oreoides - horský, §UA,
 - pedicellare - stopkatý, Kypr
 - pyramidale - jehlancovitý, §H
 - pyrenaicum - pyrenejský, vých. Středozevní, od Španělska po Jugoslávii, Balkán, BG, Malá Asie, § ČR
 - refractum - , §H, §UA,
 - reverchonii - , § BG,
 - sphaerocarpum - , §H
 - thyrsoides - kytkovitý, (Cape Chincheinchee, African Wonder Flower), Madeira
 - umbellatum - chocholičnatý, v Středozevní, H , Sardinie, Řecko, Evropa, ČR, inv
 - trichophyllum - vláskovitý, Kypr
- Ornithopus - ptačí noha, ornytopus**, serradela, ptačí nožka, Fabaceae, j., z. a sz. Evropa, jz. Asie, s. Afrika, Skandinávie, pěst
- compressus - smáčknutá, Středozevní, Portugalsko až Turecko, Ischia, Kypr, jz. Asie, s. Afrika - Maroko až Tunisko, Kavkaz, Blízký východ, Írán, Evropa, , ČR, suchá a písč místa
 - perpusillus - BG
 - pinnatus - oranžová, z. Středozevní
- Orobanche - záraza, orobanche** , Orobanchaceae, parazit. bylina (Fabaceae aj.), úhory, písčiny, Středozevní, Eurasie, §Pl – všechny druhy
- aegyptica - egyptská, Egypt, Kypr
 - alba - bílá, mateřídoušková, Středozevní, Kypr, Írán
 - amethystea -
 - arenaria - písčinná, j. Evropa, Středozevní, H , Turecko, s. Afrika, Írán, Kavkaz, §CZ
 - artemisiae-campestris - šupinatá, Středozevní
 - baumanniorum - hory Řecko, Albánie
 - caesia - sivá, §H
 - caryophyllacea - hřebíčková, z. a stř. Středozevní
 - cernua - Středozevní, Egypt, jz Asie, Indie, Čína
 - coerulescens - namodralá, Eurasie, ČR, §H
 - crenata - vroubená, (Been Broomrape), celé Středozevní, Řecko, Kypr, až stř. Evropa, plevel polí a zahrad
 - densiflora - zoubkokvětá - § SP, § BG,
 - elatior - vyšší, Evropa, ČR, H
 - flava - devětsilová, Středozevní, §H
 - gracilis - štíhlá, j. Evropa, Středozevní, Portugalsko, Francie, BG, Krym, s. Afrika, ČR býval, §SR
 - hederæ - brečťanová, Středozevní, Makaronésie, §U
 - kochii (kochile) - zardělá, Středozevní, Írán
 - lavandulacea - levandulová, Středozevní, Makaronésie,
 - loricata - šupinatá, Středozevní
 - lutea - žlutá, Středozevní, Írán
 - minor - nejmenší, pův. z. Evropa, zplanělá po celém světě, Středozevní, Kréta, sz. Afrika, Maroko, Přední Asie, Kavkaz, ČR nepůvodní, vlhčí a chladnější stanoviště, 10-25 cm
 - muteili - měnivá, (Dwarf Broomrape), Portugalsko, Řecko, Malta, Persie, Palestina, Izrael
 - nana - nízká, §H
 - orientalis - východní, v. Středozevní, Kypr
 - picridis - hořčíková, Středozevní
 - purpurea - nachová, Středozevní, Makaronésie,
 - ramosa - větevnatá, (Branched Broomrape), pův. v. Středozevní, Makaronésie, Kréta, Kypr, Sokotra, sv. Afrika, z. a stř. Asie, makchie, garrigue, travn. stráně, úhory, pole, ČR nepůvodní
 - rapum-genistae - kručinkovitá, z. Středozevní, Portugalsko až Turecko, Maroko, Tunisko, Krxm, z. Evropa
 - reticulata - síťnatá, Středozevní. od Španělska po Turecko
 - rigens - tuhá, end Sardinie a Korsik
 - teucriti - ožanková, Evropa, ČR

Orthantha - zahořanka, ortanta, Scrophulariaceae, suché TTP, Eurasie
- lutea - žlutá, Středozeří

Orthilia (Pyrola) - **hrušnice, ortyilia**, Ericaceae
- media – prostřední, §H
- secunda – jednostranná, Pyreneje, §H

Orthurus – orturus, Rosaceae, **i ryba**
- heterocarpus - různoplodý, Kypr

Oryza - rýže, oryza, Poaceae
- sativa - setá, Makaronésie,

Oscularia (Lampranthus) - **oskularia**, Sandsteenvygie, Aizoaceae
- deltoidea – deltovitá, Itálie

Osmanthus (Osmarea, Siphonosmanthus) - **vonokvětká, osmantus**, vonokvět, „skořicovník“, Oleaceae, 30 druhů, jv Asie, Polynésie, 2 v SAM - USA, stáloz. dřeviny, okr
- decorus - ozdobná, sv. Turecko, z. Kavkaz
- tricolor - trojbarevný, podobná cesmíně, Itálie, okr ČR

Osmunda - podezřeh, osmunda, Osmundaceae, kapradina,
- regalis - královská, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, z. až s. Evropa, Turecko, §H, ČR vzácně, lesní prameniště, stinné lesní okraje, i okr

Osteospermum - tvrdosemeník, osteospermum, paprskovka, dvoutvářka, Asteraceae
- ecklonis (Dimorphoteca e.) - kapský, (dvoutvářka zlatokvět, Cape Daisy, Cap Marigold, Sandays River Daisy, African Daisy), pův. j. Afrika, Kapsko, stáloz. polokeř 0,8 m, okr, intr. tropy a subtr, Středozeří, ČR okr letnička

Ostrya - habrovec, ostrya, Carpinaceae, 10 druhů, temperát. pásmo s. polokoule, Středozeří, Eurasie, stf. a SAM, opad. stromy, lesní okraje, okr, šťáva na barvení kůží,
- carpinifolia – habrolistý, (Hop Hornbeam), Středozeří, j. a jv. Evropa, Středozeří – od j. Francie na východ, Itálie, Ischia, Korsika, Balkán, BG, Řecko, Albánie, Turecko, Malá Asie, Sýrie, Maďarsko, Kavkaz, ČR sbírk, submediterán, listnaté

Osyris - prutnatec, osyris, zučice, Cape Sumach, Pruibos, Santalaceae
- alba - bílý, celé Středozeří, BG, Sardinie, Kréta, Kypr, s. Afrika - Maroko Atlas), Palestina, Izrael, suché skaln svahy, makchie, metlatý keřík, žl.kv., peckov., poloparazit
- lanceolata - kopinatý, Středozeří, Makaronésie, v. Asie
- quadripartita - , Sokotra

Otanthus (Diotis) - **starčekovec, otantus**, Asteraceae
- maritimus (D. m.) - přímořský, celý mediterán, Středozeří, Sardinie, Kréta, Kypr, Kanárské ovy, atlant. pobřeží Evropy, halofyt, pobř. písčiny

Othocallis (dříve Scilla) - **ladoňka, othokakis**, Asparagaceae, (Hyacinthaceae), 15 druhů, v. Mediterán, Kavkaz, j evropské Rusko
- morrisii - vzácný end Kypr,
- siberica - sibiřská, Turecko, Gruzie, Arménie, Ukrajina, černozeří Rusko, Kavkaz, Malá Asie, Írán, zavř SAM, oblíbená okr ČR
- siberica ssp. armena - Turecko, Gruzie, Arménie

Oxalis - šťavel, oxalis, kyslička, Sorrel, Suring, Oxalidaceae, 700 druhů, celý svět, nejvíce j. Afrika (100) a JAM, dále i Eurasie a Australasie, byliny, i sukul, okr, některé inv
- acetosella - H
- articulata - růžový, pův. JAM, intr. z. Středozeří, Makaronésie, Sardinie, okr, zahrady, rumiště
- corniculata - růžkatý, Středozeří, Makaronésie, Kypr, (ČR), pantrop.
- debilis - Makaronésie - Kapverdy
- deppei (esculenta) - Deppeův, (mexický, Deppe's Wood-Sorrels, Lucky Clover), pův. Mexiko, bylina, okr rychlená o vánocích
- dilleni - préríjní, Středozeří H
- fontana - evropský, pův. SAM, rozšířen v. Asie, Středozeří, Evropa, ČR nepůvodní
- latifolia - široolistý,
- pes-caprae - koží noha, (kapský, Cape Sorrel, Bermude Buttercup, African Woodsorael), pův j. Afrika, zavřčen subtr Středozeří, zdomácnělý plevel, Sardinie, Řecko, Malta, Kypr, Makaronésie - Madeira, Kanárské ovy, vlhké lokality, inv

- purpurea - nachový, (Purple Woodsorrel), Madeira
- stricta - tuhý, , ČR
- Oxybaphus - listenatka, oxybafus**, Nyctaginaceae,
- nyctagineus - nocenkovitá, Středozeří
- Oxycoccus - klikva, oxykokus**, Vacciniaceae, Ericaceae, 4 druhy mírné až subarktic. pásmo s. polokoule
- microcarpus - drobnoplodý, §UA,
- palustris - bahenní, hory j. a stř. Evropa
- Oxyria - oxyria**, Polygonaceae
- digyna - dvojbližná, Írán
- Oxytropis - vlnice, oxytropis**, Fabaceae, Viciaceae, hory, suché stráně, end Karpat, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán, stř. a v. Evropa, okr, pěst
- campestris – ladní, náholní, arкто-alpínský druh, Alpy, Apeniny, Karpaty, Pyreneje, Balkán, Skotsko, Skandinávie, horské TTP, ne ČR, §SK
- campestris ssp. sordida – arktida Eurasie, s. Skandinávie, Kola, s. Rusko, Tajmyr, tundra
- campestris ssp. tatrae – ladní tatranská, end. z. Karpaty, Belanské Tatry, cirkumboreální,
- carpatica – karpatská, end Karpat, Belanské Tatry, §SK, ůUA
- foucaudii – end Pyreneje a Kalábrie, horské trávníky
- halleri - Hallerova, evrop. druh, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán, Belanské Tatry, slunné kamen svahy
- pilosa - pilovitá, stř. a v. Evropa, vz ČR, §SRB, §H
- urumovii – BG (Pirin)
- Paeonia – pivoňka, péonya**, péonye, Paeoniaceae, dnes k Ranunculaceae, 50 druhů, temperát. pásmo s. polokoule, v. Asie, Kavkaz, hojně okr, sbírky BZ Prahy a VZ Průhonice - Chotobuz
- officinalis – lékařská, cirkumboreální, pův z. a centrální Středozeří a Malá Asie, dále, j. Evropa, j. Alpy, travn křoviska,, §F, §RO, §CH, NAT, okr, Evropa, ČR, SRN, H, Kypr, Čína, léč
- officinalis ssp. banatica – lékařská banátská, Rumunsko, Maďarsko, JUGO, §SRB, §H, §RO, Bern, NAT
- rhodia - rhodská, Rhodos
- ruprechtiana – Kavkaz
- russoi – Středozeří
- suffruticosa - keřovitá, pův Čína, Himála, okr ČR, BZ Teplice
- taurica – krymská, dahurská, Kavkaz, Krym, Balkán, §UA, Středozeří
- tenuifolia – tenkolistá, úzkolistá, cirkumboreální, Rusko, jv Evropa, suché TTP, §R, §RO, §SRB, §UA, Smar, Bern
- tomentosa – Kavkaz
- turcica - turecká, Turecko
- Padina - padyna**, Dictyotaceae, Fucophyceae, malá hnědá řasa , 54 druhů, pobřežní mělčiny, trop, subtr a mírný pás Eurasie, Afrika, Amerika
- oceanica - oceánská, Středozeří, skály pobř mělčin
- pavonica - pávová, skály pobř mělčin, celé Středozeří, Makaronesie
- Padus (Prunus) - střemcha, padus**, Amygdalaceae, 20 druhů, SAM a v. Asie
- avium (Prunus padus) - obecná, Evropa, Kavkaz, Sibiř, Maroko
- Paederota - rozrazil, pederota**, Plataginaceae
- bonarota - Buonarotův, j. Alpy,
- lutea -žlutý, v. Alpy, Rakousko, Itálie, Slovinsko
- Paeonia - pivoňka, peonya**, (pényje), Paeoniaceae, 50 druhů, temperát. pásmo s. polokoule, většina v. Asie Čína, Kavkaz, 2 SAM, hojně okr, sbírky BZ Prahy a VZ Průhonice - Chotobuz
- alba - bělokvětá, Čína. léč
- algeriensis - alžírská, Alžírsko
- anomala - odlišná, odchylná, cirkumboreální, Eurasie, Írán, stř. Asie , okr Čína
- arietina - rohatá, Středozeří, od Itálie na východ, Izrael ?
- banatica - banátská, Chorvatsko, Srbsko, Rumunsko, Maďarsko, Balkán
- broteri (broteroi) - Broterova, Pyrenejský poloostrov, Středozeří
- cambessedesii - baleárská, Kambessedesova, end Baleárské ovy (Mallorka, Cabrera, Menorca), Středozeří, Ca skály a svahy, § SP, § BG, Bern, Smar, NAT, Červený seznam
- caucasica - kavkazská, Kavkaz, Turecko, jz Asie, §RUS, okr ČR
- carthalinica - kartlinská, asi var tenkolisté, Gruzie, Rumunsko až Kavkaz, lesostep

- clusii - Klusiova, end Kréty a souostroví Karpathos, Bern, Smar, NAT, Červený seznam
 - coriacea - koželužská, z. Středozeří, Španělsko, Maroko
 - corsika (corallina) - korsická, (Rosa dimonte), end Sardinie - symbol ova Korsika
 - corallina (mascula) - korálová, (mužská), Středozeří stf. a v., Itálie, Sicílie, Sardinie, Korsika, Francie, Řecko, Kypr, BG, Sýrie, Magrib (Alžír, Maroko), Palestina, Izrael, makchie, útesy, úhory, horské louky
 - daurica - dahurská, cirkumboreální, Zabajkalí, Írán, stf. Asie
 - delavayi - Delavyjova, Írán, stf. a v. Asie, Čína, okr Evropa
 - hybrida - hybridní, stf. Asie, Rusko, §RUS
 - intermedia - prostřední, Eurasie
 - japonica - japonská, Japonsko, Korea, Mandžusko, okr
 - kavachensis - kavašská, Rusko, §RUS
 - kesrouaenensis - v. Středozeří, Turecko, Sýrie, Libanon
 - lactiflora (albiflora) - čínská, (bělokvětá, Garden Peony), Čína (Mandžusko), v. Asie, Japonsko, Mongolsko, Sibiř, v. Rusko - Dálný východ, §R, okr Evropa, ČR, SRN, H, léč TČM
 - lutea – žlutá, Čína, okr Evropa,
 - majkoe - majko, Gruzie, lesostep
 - macrophylla - velkolistá, Malý Kavkaz - Gruzie, Turecko, ař 1,5 m
 - mascula (corallina) - korálová, (mužská), centrální Středozeří, Korsika, Sardinie, Francie až BG, Alžírsko a Magreb, část stf. Evropa, Palestina, travn. a keř. místa, §F, §SRB
 - miokosewitschii - Mlokosevičova, Gruzie, Kavkaz, cirkumboreální
 - mollis - měkká
 - officinalis - lékařská, cirkumboreální, pův z. a centrální Středozeří a Malá Asie, dále, j. Evropa, j. Alpy, travn křoviska, §F, §RO, §CH, NAT, okr, Evropa, ČR, SRN, H, Kypr, Čína, léč
 - officinalis ssp. banatica - lékařská banátská, §SRB, §H
 - oreogeton - horská, Rusko, §RUS
 - parnassica - parnaská, hory Řecka, (Parnassos, Elikon), Bern, Smar, NAT
 - peregrina - obecná, balkánská, Balkán, Moldavsko, Turecko. §SRB, cirkumboreální
 - rhodia - rhodská, Rhodos
 - ruprechtiana - Kavkaz
 - russoi - Středozeří
 - taurica - krymská, dahurská, Kavkaz, Krym, Balkán, §UA, Středozeří
 - tenuifolia - tenkolistá, úzkolistá, cirkumboreální, Rusko, §R, Smar, jv. Evropa, §RO, §SRB, §UA,
 - tomentosa - plstnatá Kavkaz
 - turcica - turecká, Turecko
 - wittmanniana - Witmanova, Kavkaz, Rusko, §RUS
 - x lemoinei - Lemoinův
 - x suffruticosa - keřovitá, (polokřovitá, Tree Peony), zahradní hybrid, přes 2000 let pěstovaná v Číně, polodřevina, sz. Čína, Tibet, v Himálaj, v. Asie, okr. Čína, Japonsko, Evropa, ČR, SRN, H. léč
- Pachyphytum - dužnatec, pachyfytum**, Crassulaceae
- oviferum - vejčitý, okr, Čína
- Pachypodium - tlustonožec, čelistna, pachypodyum**, sukul - „stromová mrkev, „trpasličí baobab“, Apocynaceae, převážně Madagaskar, málo v j. Africe či trop. Africe, okr
- lamerei - madagaskarská, (Madagaskar Palm), pův. Madagaskar, trnitý opad. sukul, okr suché subtr
- Pachysandra - tlustonitník, pachysandra**, Buxaceae, 5 druhů v. As. a v SAM.
- axillaris - úžlabní, poléhavý buxusov. stáloz. keřík, Čína
- Pachystachys** (Justicia, Beloperone) - **tlustoklasec, pachystachys**, tlustohlazenec, Acanthaceae, asi 15 druhů, trvalky a keře, hory, Mexiko, Karibik, stf. a JAm – Peru, okr
- coccinea - šarlatový, okr Čína
- Palaeocyanus** (Centaurea) - **paleochrpa, paleocyanus**, Asteraceae
- crassifolius (C, c.) - tlusticovitá, (Maltese Rock-centaury),
- Paliurus – trnovec, paliurus**, čišník, Rhamnaceae, 8 druhů, Eurasie, Středozeří, j. Evropa, Malá Asie, Kavkaz, Írán, Čína až v. Asie, trnité dřeviny, suché skalnaté lokality, okr
- acuelatus - trnitý, Bulharsko
 - australis - jižní, Středozeří, Jugoslávie, keř medonosný

- spina-christi (aculeatus) - Kristův, (trnový), z něho trnová koruna J. Krista, pův. v. Středozeří, j. Evropa, Balkán, Francie, Španělsko, Kypr, Malá Asie, Palestina, Írán, Kavkaz, Írán, Čína, makchie, garrigue (šibljak)

Pallenis (Astericus, Odontospermum) - **hvězdník, palenys**, hvězdička, Asteraceae

- aquaticus - vodní, z. Středozeří, Kypr, vlhké písčiny, úhory

- lusitanicus ssp. orientalis - lusitánská východní, Kypr

- maritima (O. maritimum) - přímořský (Mediterranean Beach Daisy), pův. z. až stř. Středozeří, Španělsko až Řecko, Makaronésie - Kanár ovy, s. Afrika, halofyt, skaln pobřeží, okr subtr, letnička, ČR

- spinosa - ostnitý, (trnitý, Spiny Ox-eye Daisy, Spiny golden Star), celé Středozeří, Makaronésie, Řecko, Kypr, Malta, Černomoří, rumišťe, pole

Pancratium - lír, pankracium, Amaryllidaceae, 20 druhů, více ve Středozeří

- angustifolium - úzkolistý, Sicílie

- arabicum - arabský, Egypt

- canariense - kanárský, Kanárské ovy, Červený seznam

- illyricum - ilyrský, end Korsika, Středozeří, Sardinie a Tírr, Capri, Korsika, Řecko, kamen svahy

- maritimum - mořský, přímořský, ("mořský narcis", „mořská lilie“, Sea Daffodil, Sea Lily), pův. celé Středozeří, Makaronésie, Sardinie, Korsika, Ischia, Kypr, Kréta, Malta, Řecko, BG, Turecko, zavř Kostarika, Kalifornie, písč pláže a pobř duny, §, jed

- maximum Jemen

- sickenbergi Egypt, Izrael

- tenuifolium j Afrika, Namibie, Botswana

- tortuosum - Egypt

- zeylanicum - cejlonský, jv. Asie - od Cejlonu po Filipíny vč. ovů v Indickém oceánu, písčiny u moře,

Pandorea (Bignonia, Tecoma) - **pandorea**, wonga, Bignoniaceae, 2 druhy, stález. pnoucí, řídké lesy, tropy a subtropy, j. Afrika, Zimbabwe, okr

- jasminoides - jasmínovitá, (Bower Plant, Bower Vine, Bower of Beauty), pův. v. Austrálie, pnoucí keř, okr, intr. dnes tropy celého světa a nejtoplejší Středozeří, Kypr, Čína, halofyt, písčiny

- ricasoliana - širokvětá, (slunečná, Port St. Johns Creeper, Pink Tecoma, Pink Trumpet Vine, Zimbabwe Creeper), pův. j. Afrika, liána, intr Kypr

Panicum – proso, panykum, Poaceae, cca 500 druhů

- capillare - vláskovité, pův. SAM, pak Evropa, Středozeří, Makaronésie, v. a j. Asie, ČR nepůvodní

- coloratum - barevné, trop a subtr Afrika, Egypt

- miliaceum - seté, (pšeníčkovité), Středozeří, Makaronésie, ČR

- turgidum - Maroko, Tunisko, Alžírsko, Libye, Egypt, Kypr, Arábie, Palestina, Súdán, Etiopie, Eritrea, Somálsko, Irák, Pákistán

Papaver - mák, papaver, (Common Poppy), Papaveraceae, cca 100 druhů, mírné až subtr. p. Starého světa, byliny, nížiny až hory, hlavně Středozeří, dále mírné pásmo Eurasie a Afriky, ale i SAM, Austrálie a subarkt. oblasti, end na Islandu, byliny, okr, pěst (opium)

- apulum - apulský, od Itálie po Balkán

- argemone - polní, Středozeří od Řecka na východ, Makaronésie, Kypr, Írán, ČR

- argemone var. meiklii - polní M., Kypr end,

- argemone ssp nigrotinctum Kréta

- aurantiacum (alpinum ssp rhaeticum) - Ca Alpy

- bracteatum - listenatý

- burseri - Burserův, end sv. Alpy

- confine - časný, Středozeří

- corona-sancti-sgtephani (alpinum ssp corona-sancti-stephani) - end Karpat

- dahlianum - Arktida

- dubium - pochybný, Středozeří, Makaronésie, Írán

- ernesti-mayeri - Apeniny

- gracile - něžný, Kypr

- guerlekense - guerlekenský, Kypr

- hybridum - zvrhlý, Středozeří, Kypr, j. a z Evropa, jv Asie, Makaronésie, zavř i zavř SAM, Austrálie, pole, rumišťe

- lacerum - Anatolie, Arménie

- lecoqii - Lecoqův, Středozeří
- maculosum -
- microcarpum - sv Rusko
- minus - menší, v. Středozeří, Kypr
- nudicaule - nahoprutý
- orientale - východní, (Oriental Poppy), exot. květina, okr, pěst. Tanzanie
- paphium - end Kypr - Paphos
- pirinica - pirinský, Bulharsko (Pirin), žlutý
- postii - zadní, Kypr
- radicum - Evropa, SAm, cirlumpolární
- rhoeas – vlčí (Corn Poppy), pův. Malá Asie, s. Afrika, Středozeří, H , Ischia, Sardinie, Řecko, Kypr, Makaronésie - Madeira, Maroko, Írán, ČR nepůvodní, pole, u cest
- setigerum - štětinatý, pův Středozeří, j. Evropa, Sardinie, Malá Asie, s. Afrika, opiát
- somniferum ssp. somniferum - setý, (Opium Poppy), pův z. Středozeří a Malá Asie, Maroko (Atlas), Makaronésie, Izrael, bible, stará kult rostlina - pole, narkotikum – opium, opiové alkaloidy (morfin, kodein, papaverin, thebain aj.), omamně, afrodisiak, pěst olejnina , ČR nepůvodní, léč, jed
- somniferum ssp. setigerum,- setý štětinatý, pův. z. Středozeří, j. Evropa, Sardinie, Malá Asie, s. Afrika, opiát planý předek pěstovaného máku setého, opiát
- subpiriforme - , Palestina, Izrael
- taticum (alpinum ssp taticum) – tatranský, end Karpat - Tater, §SK, droga - opium, afrodisiak, léč, jed
- taticum ssp. fatraemagnae – tatranský velkofatranský, end Karpat - Velké Fatry, §SK
- Paradisea - paradysea**, Asphodelaceae , Liliaceae
- liliastrum - liliovitá, jihoevropská pohoří, Itálie
- Parafestuca - parafestuka, parakostřava** , Poaceae
- albida - bělavá, end Madeira, laurisilvia
- Parapholis - chudojilek, parafolis**, Poaceae
- incurva - Středozeří, Makaronésie,
- marginata - Baleáry, Sicílie, Kréta, Řecko, Egypt, Palestina , Libanon
- Paraserianthes (Albizia) – paraseriantes, paraalbizije** , Mimosaceae
- lophantha - hřebenitá, pův. jz. Austrálie, Malajsie, okr intr Středozeří, Makaronésie, keř. stromek
- Parentucellia - světlíčnik, parantucelia** , Scrophulariaceae, Středozeří, Kanýrské ovy,
- latifolia - širokolistý, mediterán, v. Středozeří, Makaronésie, Kréta, Kypr, z. Evropa, Írán, garrigue, písčiny, lada, cesty
- viscosa - lepkavý, v Středozeří, Makaronésie, Sardinie, Řecko, Kréta, Kypr, Jordánsko, Írán, garrigue, mokřady, vlhká pastvíska, příkopy, ČR zavlečen
- Parietaria - drnavec, parietaria** , Urticaceae
- cretica - krétský, Kréta, Kypr
- judaica (diffusa) - palestinský, (judský), mediterán, Středozeří, Makaronésie, Ischia, Kypr, Černé moře, Arábie, Sinaj, Palestina, Izrael, úpatí kopců, ale až do 2400 m v Atlasu, slabě zamokřené, stinné lokality, u zdí, ČR zavlékán
- lusitanica - lusitánský, Kypr
- officinalis - lékařský, Středozeří, Ischia, Írán
- Paris - vraní oko, paris**, Melantiaceae, (Trilliaceae), 20 druhů, oddenk. trvalky, vlhčí listn. lesy, Eurasie, okr
- quadrifolia - čtyřlísté, Středozeří, Maďarsko, Srbsko, ČR
- Parkinsonia - snětor, parkinsonya** , Caesalpiniaceae, Fabaceae, dřeviny, suché savany, buš, sušší oblasti Afriky a Ameriky, okr
- acuelata - pichlavý, ("jeruzalémská koruna", Jeruzalem Thorn), pův. aridní jz. část USA a Mexika, stáloz. trnitý keř. stromek až 10 m, okr, intr subtropy, Středozeří, Kypr, Makaronésie - Kanárské ovy, Kapverdy, okr, živé ploty, lokálně inv
- Parnassia - tolíje, parnasia**, Celastraceae, Parnassiaceae, 15 druhů, trvalky, vlhké TTP, bažiny, mírné klima, s. polokoule, Eurasie. s. Afrika, okr
- palustris - bahenní, Středozeří, Pyreneje, Írán, ČR, §H
- Parthenocissus - loubinec, partenocysus**, Vitaceae
- quinqueifolia - pětिलistý, pův. jz. USA, intr Evropa, BG, ČR

- tricuspidata - trojhrotý, intr BG, ČR
- Parolinia - parolinya**, Brassicaceae,
- glabriuscula - Makaronésie,
- schizogynoides - § SP, § BG, Bern, Smar-m, NATm
- Paronychia - stříbřenka, paronychia**, chrustavečka, nehtovec, Caryophyllaceae, Illecebraceae, 50 druhů, koberc. byliny, horké suché lokality, Středozeří, s. Afrika, SAm, okr
- argentea - rozprostřená, (stříbrná), mediterán, v Středozeří, Makaronésie, Kypr, Sinaj, Palestina, Izrael, Arábie, Blízký východ, okr, ČR, suché lokality u cest, písč duny
- canariensis - kanárská, Středozeří, Makaronésie - Kanárské ovy
- capitata - hlavatá, skály Středozeří
- cephalotes - , §H
- chionaea - v. Středozeří,
- macrosepala - velkoplátečná, v. Středozeří, Kréta, Kypr, kamen plochy
- Parrotie - parocie**, Hammamelidaceae, 2 druhy, opad. stromy, květ v zimě, Kavkaz, s, Írán, okr
- persica - perská, 1 druh, opad. dřevina, pův. Persie (s. Írán), Zakavkazí, do výšky 900 m n.m., keř. stromek, okr, ojed i ČR
- Parthenocissus - loubinec, partenocissus**, přísavník, psí víno, Vitaceae, 15 druhů, mírný pás SAm a v. Asie, Himálaj, okr
- tricuspidata - trojlaločný, Makaronésie,
- Paspalidium - paspalidyum**, Poaceae
- geminatum - tropy Starý svět, Egypt
- Paspalum - paspal**, paspalum, Poaceae
- distichum - , ČR
- Passiflora - mučenka, pasiflora, marakuja**, granadilla, curuba, Passifloraceae, 500 druhů, tropy, Amerika, Asie, Austrálie, NZ, Tichomoř. ovy, stáloz. pnoucí byliny a dřeviny, okr
- caerulea - modrá, (namodralá, Common Passion Flower, Blue Passion Flower, Flower of Five Wound, Crucifixion Story Flower), pův JAm, Peru, Uruguay, Brazílie, Argentina, polodřev liána, ovoce, okr subtr, Středozeří, Ischia, Madeira, ČR hrnk
- edulis - jedlá, JAm, Karibik, Indie, NZ, léč.
- incarnata - pletní, j USA
- tarminiana - Středozeří
- tripartite - trojdílná, (Banana Passion Flower), Madeira
- Pastinaca - pastinák, pastynaka**, Apiaceae
- sativa - setý, pův Středozeří, pěst od středověku, ČR nepůvodní
- Patellifolia - patelifolia**, Amaranthaceae, Chenopodiaceae,
- patellaris - ztředozeří - Španělsko, Portugalsko, Maroko, Makaronésie - Madeira, Kanáry, Kapverdy, S
- procumbens - rozprostřená, Makaronésie,
- Paulownia - pavlovnye**, Scrophulariaceae, Paulowniaceae, 15 druhů, opad stromy, v. Asie - Čína, Korea, Vietnam, Tajwan, okr, pěst, cenné lehké dřevo (kiri) – nábytek, řezbářsky
- tomentosa - plstnatá, pův. jv. Asie (Čína), intr Evropa, okr, i inv., např. Rakousko do 450 m n.m., ČR
- Pavonia - pavonya**, Malvaceae
- multiflora - mnohokvětá, (Brazilian Candles, None), pův trop. Amerika, Brazílie, stáloz. keř, okr tropy
- Pedicularis - všivec, pedykularis**, Orobanchaceae, (Scrophulariaceae.), 700 druhů, poloparazit, §D – všechny evrop. druhy kromě ..., §PI – všechny druhy
- ascendens - z Alpy, Francie, Itálie, Švýcarsko
- atropurpurea - tmavonachový, Kavkaz, Turecko
- caucasica - kavkazský, Kavkaz, Arménie, Turecko, Írán
- comosa - chocholatý, Středozeří
- condensata - Turecko, Gruzie, Írán, Arménie, Kavkaz, poloparazit
- exaltata - vyvýšený, §UA,
- hoermanniana - hlavně Balkán
- kernerii - Pyreneje
- limnogenia - hory Transylvanie, Makedonie, prameniště
- nordmanniana - Kavkaz, Gruzie, Turecko
- oederi - Ederův, §UA,

- palustris - bahenní, Evropa, Středozeří okrajově, Asie, §SRB, §H, §CZ

- panjutinii - end Kavkaz

- pontica - pontický, Turecko, Gruzie, Kavkaz

- pyrenaica - pyrenejský, Pyreneje

- recutita - , §F

- sceptum-carolinum – žezlovitý, cirkumboreální, z., stř. a sz. Evropa, Skandinávie Rusko, Rumunsko, Karpaty, ČR C1, vlhké TTP, rašeliniště, na Šumavě i v ČR již vyhynul, §CZ(C1), §SK, §D, §UA

- schizocalyx - Středozeří

- sylvatica - lesní, , §RO

- tuberosa - hlíznatý, Alpy, Pyreneje, Apeniny

Peganum - harmala, peganum, pegan, Zygophyllaceae

- harmala - stepní, (mnohodílná, Wild Rue), pův. z. Asie, v Středozeří, Kypr, Írán, s. Afrika, Egypt, Arábie, Blízký východ, stř. Asie, Mongolsko, Mandžusko, §SRB, vonná, keříčkovitá, barvivo látek - turecká červeň, koberce, antisepticky, olejnatá semena (v Pandžábu se spalují při svatbách), droga - opiát, halucinogenní, afrodisiakálně, slabě jed, Sinaj, Arábie

Pelargonium - pelargónye, muškát, Stork's Bill, Malva, Geraniaceae / Pelargoniaceae, 270 druhů, z toho v j Africe 148

- endlicherianum - Endlicherův, v. Středozeří,

- graveolens - vonný, (Rose Geranium), pův Afrika, stáloz. polokeř, okr tropy a subtr, intr Španělsko, Francie aj.

- macrantha - velkokvětá, Itálie

- odoratissimum - vonná, pův. j. Afrika, polokeř, aromatická, pěst, intr Španělsko, Francie, Ischia, Kypr, Korsika, Turecko, Tunisko, Egypt, Maroko, ČR hrnk

- peltatum - štítnatá, (Geranium Ivy Leafed, Trailing Geranium), pův j Afrika, Kapsko, okr, intr Itálie, Ischia, Makaronésie, ČR hrnk

- zonale - páskatá, (Horse shoe Pelargonium, Bedding Geranium, Zonal Geranium), pův j. Afrika, Kapsko, poloopada polokeř, okr, intr Itálie, Sicílie, ČR hrnk

Pellaea (Adiantum) - knoflíkovka, pelea, kožatka, kapradina, Adiantaceae, Polypodiaceae, 80 druhů, vlhké tropy a subtr, hlavně j. Afrika – od JAR po Etiopii, Kapverdy, Komory, Madagaskar, Maskarény, Arábie (Jemen), Australásie, NZ, Amerika, j. Asie, terestrické, plaz. oddenek, skalní štěrby, okr

- calomelanos - Středozeří

- viridis - zelená, Makaronésie,

Peltaria - štítěnka, peltaria, Brassicaceae,

- emarginata - v. Středozeří, Řecko, serpentinity

Pennisetum - dochlan, penysetum, vousatec, mavele, péroštět, černošské proso, Poaceae, 150 druhů, trsnaté trávy, tropy a subtr i teplé mírné klima, savany, Afrika, JAm, Asie

- alopecuroides -

- clandestinum - vousatec, pův. Keňa, pícnina, pěst, Tunisko, Maroko

- glaucum - sivý,

- orientale - východní, Malá Asie, s. Afrika, Arab. poloostrov, ČR okr

- setaceum - Blízký východ,

Pentaglottis - pilátka, pentaglotys, Boraginaceae, 1 druh, stáloz. trvalka, stinné vlhké biotopy, Středozeří, jz. Evropa,

- sempervirens - vždyzelená, pův. Španělsko, Portugalsko, RF, jz Evropa a pak i další Evropa vč. ČR, USA, Austrálie a NZ, okr

Pentapera - pentapera, ?

- sicula - sicilská, Sicílie, Malta

Peperomia - pepřinec, peperomia, Piperaceae, 1600 druhů, tropy a subtr, celý svět, zejm. JAm. i Asie, epif na stromech, trvalky, keř a trsovitě sukul, vzdušný propustný substrát, světlo, ale ne přímé slunce, okr,

- caperata - vráskatý, okr, ČR

- hederifolia - břečťanolistý, okr, ČR

- obtusifolia - okrouhlostý, okr, ČR

Peplis - kalužník, peplis, Lythraceae,

- portula - šruchový, v Středozeří, Evropa, H, kaluže,

Peribalia - peribalia, ?

- minuta - , §F
- Pericallis** (Cineraria, Senecio) - **cinerarie, perikalis**, starček, Asteraceae
- appendiculata - Makaronésie, § SP, § BG,
- aurita - zlatá, (Madeira Ragwort), Makaronésie - end Madeira - vavřín. lesy
- cruenta (Senecio cineraria) - červená (s. popelavý), end Kanár. ovy (tenerife), Madeira, z. a stř. Středozezí, okr, kamenité a písčité pobřeží, (ČR hrnkově)
- echinata - ježatá, Makaronésie - Kanár ovy (Tenerife)
- hadrosoma - § SP, § BG, Smar-m, NATm
- lanata - vlnatá, Makaronésie - pův. Kanárské ovy (Tenerife), okr, ČR hrnk
- murrayi - Murrayova, Makaronésie,
- papyracea - Makaronésie,
- steetzii - end Kanáry - La Gomera
- tussilaginis - end Kanáry
- webbii - Webbova, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
- x hybrida (cruenta x xxxxxx) - , okr cinerarie
- Periploca - svidina, periploka**, Apocynaceae, Aclepiadaceae, 12 druhů, Eurasie, od z. Afriky a Kanár. ovy přes. j. Evropu Středozezí, Malou Asii, Kavkaz, Irák, Blízký východ do Číny, v. Afrika, v. Asie, keře a liány, křoviny na březích toků, latex, okr
- angustifolia - úzkolistá, (Wolfbane), Malta
- aphylla - bezlistá, od Egypta přes Irák, Írán do Afghánistánu a Indie, Arábie, Blízký východ, polopouště a vádí, keř 1,8-3m,
- graeca - obecná (řecká), (Silk Vine), j. Evropa, Středozezí, Řecko, Itálie, Balkán, BG, Rumunsko, Turecko, Irák, Írán, Malá Asie, Blízký východ, jz. Asie, keř či liána, okr, jed latex
- chevalieri - Makaronésie - end Kapverd. ovy, Kapverdy
- laevigata - hladká, Středozezí, Makaronésie - Kanár .ovy, Španělsko, Kréta, Sicílie, Malta, s. Afrika
- visciformis - Afrika: Etiopie a Somálsko, Arábie, Jemen, Omán, Sokotra
- Perovskia - perovskia, dnes Salvia**. Lamiaceae,
- abrotanoides - dřevinkovitá
- artemisioides -
- atriplicifolia - lebedolistá, stř. Asie, Afghánistán, Pákistán, Írán, Tibet, okr ČR
- scrophulariaefolia - krtičníkovitá,
- Perralderia - peralderia**, Asteraceae, 3 druhy, sz Afrika,
- coronopifolia - Maroko, Alžírsko, až 0,5 m, jed
- Persea - hruškovec, persea, avokádo**, čtveran, Lauraceae, 200 druhů, tropy, stř. a JAm, jv. Asie, Azory a Kanár. ovy, stáloz. dřeviny, okr, ovoce avokádo
- americana - americký, (Avocado Tree, Aligator Pear), Madeira
- indica - přeladný, plané avokádo, (Madeiran Mahagony), pův asi Madeira, pak Kanárské ovy, stález. strom 15-30 m, - vavřín. lesy - laurisilvia , kanárský mahagon - na nábytek, psychoaktivní
- Persica - viz Prunus persica**
- Persicaria** (Polygonum, Bistorta) - **rdesno, truskavec, persikaria**, Polygonaceae, 80 druhů, Eurasie, SAm, stáloz. byliny až polokeře, mokřady, okr
- amphibia - obojživelné, Středozezí, Írán
- bistorta - hadí kořen, §H
- capitata - hlavaté, Makaronésie,
- hydropiper - pepník, Středozezí, Makaronésie, Írán
- lapathifolia - blešník, Středozezí, Makaronésie, Írán
- maculosa - červivec, Středozezí, Makaronésie, Írán
- minor - menší, Středozezí
- mitis - řídkokvěté, Středozezí
- serrulata - pilovité, Středozezí, Makaronésie - Kapverdy
- Petasites - devětsil , petasites**, Asteraceae
- albus - bílý, Středozezí, ČR, §H
- fragrans - obecný, (vonný), pův. Itálie, Sardinie, Sicílie
- hybridus - lékařský, Středozezí, Maďarsko
- paradoxus - podivný, hory j. a stř. Evropy, Pyreneje, Alpy, Dinaridy, Jura, sec Karpaty

Petteria - peteria, Viciaceae,

- ramentacea - dalmatská, (drobnošupinatá), opad. keř 1-2 m, Dalmácie, Istrie, Černá Hora, Albánie

Petrocallis - krasoskálník, petrokalis, skálokráska, Brassicaceae, 2 druhy, stáloz. polštář. trvalky, stinné skály, hory, Eurasie - Pyreneje, Alpy, Karpaty, okr

- pyreneica - pyrenejský, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Ca skály, ne ČR, §SK, §D,

Petrocoptis - petrokoptys, Caryophyllaceae, 10 druhů, Pyreneje, skály, zejm Ca

- glaucifolia - end Pyreneje

- grandiflora - velkokvětá, § SP, §BG, Bern, Smar,

- montsiciana - § SP, §BG, Bern, Smar, NAT

- pseudoviscosa - § SP, §BG, Bern, Smar, NAT,

Petromarula - petromarula, Campanulaceae

- pinnata - krétská (zpeřená), end Kréta, skaln lokality do 1300 m

Petrorhagia (Tunica) - hvozdíček, petrorhagia, hvozděnka, tunika, Caryophyllaceae, 30 druhů, bylin, skaln. a písč. biotopy, Eurasie, okr

- cretica - krétský, Kréta, Kypr, kamen a písč lokality

- gasparrinii - Sicílie - Etna, Sardinie, Korsoka

- glumacea - plevnatý, Balkán, Chorvatsko, Albánie, Řecko, Kréta, travn kamen plochy, duny

- nanteuilii - sz. Afrika - Maroko, z. Evropa - Španělsko, Portugalsko, RF, GB, Kanáry, Madeira, zavł.

Amerika, Asie, Austrálie

- prolifera - prorostlý, Středozeší, Makaronésie,

- saxifraga (Tunica s.) - lomikamenovitý, (Coat Flower), Středozeší, Írán, ČR, skalnaté písčiny, okr Čína

- saxifraga ssp. tricolor - skalní trojbarevná, end Sardinie a Korsika, Středozeší

- velutina - sametová, Středozeší, kamen, travn místa

Petrosedum (Sedum) - panetřesk, petrosedum, 15 druhů, Středozeší, stř. Evropa, genet. bližší netřeskům než rozchodníkům

- amplexicaule - Středozeší

- ochroleucum - bledožlutý, j. Evropa

- reflexum - skalní, stř. a j. Evropa, ČR

- rupestre - suchomilný, z. a střední Středozeší

- sediforme - Středozeší

Petroselinum - petržel, petroselinum, Apiaceae

- crispum - kadeřavá, (zahradní, obecná, Parsley), pův. jv. Evropa, v. Středozeší, Makaronésie - Kapverdy, z. Asie, s. Afrika, Maroko, dvouletá, kořenová zelenina a koření, droga, psychoaktivní, posilující až afrodisiakální pro muže, příp. halucinogenní, léč, vysoké dávky i potrat, příp. fytotoxický, ČR nepůvodní

Petrosimonia - petrosimonia, Amaranthaceae, 11 druhů, pouště Asie

- oppositifolia - vstřícnicolistá, stř. Asie, j Rusko, Kavkaz, Ukrajina, slaniska,

- triandra - Kaspik, Kavkaz, Ukrajina, Rumunsko, slané písčiny

Petteria - peteria, Viciaceae

- ramentacea - šupinatá, Istrie až Albánie

Petunia - petúnya, petunye, Solanaceae, 30 druhů, byliny, stepi a kamen svahy, JAm, okr

- violacea - fialová, okr, ČR

- x hybrida (violacea x axilaris) - zahradní, pův. JAm - Brazílie, Argentina, do Evropy v 19. st, okr tropy a subtr, ČR letnička

Peucedanum - smldník, peucedanum, všedobr, olešníkovec, Hog's Fenel, Bergseldery, Apiaceae, asi 10 druhů, vysoké bylinné trvalky, vlhko, slunné stráně, Eurasie

- alsatikum - alsaský, Evropa (ne severní), stř. Asie, suché TTP, ČR,

- arenarium - písčinný, ponticko-panonský, stř a jv Evropa, světlé lesy, cirkumboreální, **ČR vyhynul**, §SK

- austriacum ssp austriacum - rakouský pravý, ČR, SR, §H

- austriacum ssp rublense - rakouský korutanský, pův Alpy, vysazena ČR

- carvifolia - kmínolistý, j, stř. a v Evropa, cirkumboreální, **ČR C1**, mezof. TTP, **ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)**

- cervaria - jelení, Evropa, suché TTP, ČR, aroamt

- obtusifolius - okrouhlolistý, BG

- officinale - lékařský, stř. a j. Evropa, Středozeší, suché TTP, §ČR, H

- ostruthium - všedobr, (olešníkovitý), hory Evropy, Pyreneje, Alpy, ČR, i pěst,

- oroselinum - olešníkovitý, Středozeří
- palustre - bahenní, stf. a s. Evropa, vlhké TTP. mokřady, ČR
- schotii - Schottův, Středozeří
- verticillare - přeslenatý, §H
- Phacelia - svazenka, facélie**, Boraginaceae (Hydrophyllaceae), 150 druhů, byliny, SAM, okr Eurasie vč ČR
- tanacetifolia - vratičolistá, SAM, pícnina, Kypr, okr letnička, ČR, medonosná, chrání před erozí
- Phaenocoma (Xeranthemum) - fenokoma**, Asteraceae
- prolifera - prorůstavá, JAR – Kapsko do 1500 m n.m.
- Phagnalon - fagnalon**, Asteraceae, 40 druhů, Makaronésie, Středozeří až subsaharská Afrika a podhůří Himálaje
- abyssinicum - habešský, end Etiopie,
- bennettii - Benetův, Makaronésie . Madeira, keřík, Bern, Smar-m, NATm
- graecum (rupestre ssp. graeceum) - řecký, (skalní, Eastern Phagnalon), j. Evropa, v. Středozeří, Řecko, Kréta, Malta, Balkán, Itálie, Turecko, Alžírsko, Kyrenaika, garrigue (frygana), skály
- harazianum - end Jemen,
- melanoleucum - Makaronésie - end Kapverdy
- persicum - perský,
- rupestre - skalní, Středozeří, Makaronésie, kamen půdy, garrigue, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael
- saxatile - skalní, Středozeří, Makaronésie, Sardinie
- sordidum - špinavý, end z. Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, skaliska
- transenii - , end Madeira
- Phalacrocarpum - falakrokarpum**, Asteraceae, 3 druhy, Pyrenej, poloostrov
- oppositifolium - vstřícniolistá, end Španělsko a Portugalsko, hory
- Phalaris (Baldingera) – chrastice, lesknice, falaris**, lesknice, Poaceae, 15 druhů, mírné pásmo, stf. a j. Evropa, Přední a stf. Asie, SAM
- aquatica - vodní, pův. Středomoří, až Kavkaz, pěst pícnina, SAM, GB, j Afrika, Austrálie, NZ, až inv
- arundinacea - rákosovitá, Středozeří, Írán, ČR
- brachystachys - krátkoklasá, ČR pro ptáky
- canariensis - kanárská, Makaronésie, pův. Kanár ovy, zdomácnělá Středozeří, pěst - krmivo pro ptáky, okr, ČR, úhory, inv
- maderensis - madeirská, |Madeira, Smar-m, NATm
- minor - menší, Středozeří, Egypt, až Himálaj
- Phasoleus - fazol, fasoleus**, Fabaceae, 150 druhů, popínavé byliny, tropy a subtr, Amerika, okr, pěst
- coccineus - šarlatová, (Scarlet muner Beat), ČR
- sativus - setá, pův. jz. Asie, (stf. a j. Amerika ?)
- Phegopteris (Thelypteris) - bukovec, fegopteris**, kapradina, Thelypteridaceae
- connectilis - osladičovitý, cirkumpolární, §H
- Phelypaea (Diphelypea), Orobanchaceae, Scrophulariaceae, parazit**
- . coccinea - šarlatová, Kavkaz, Krym, Kurdistan, . hole, parazit na *Psephellis*
- *tournefortii* - Írán
- Philadelphus - pustoryl, filadelfus**, nepravý jasmín, pajasmín, Antonův květ, Philadelphaceae, 75 druhů, v., s. a stf. Asie - Sibiř, Himálaj, Tibet, Myanmar, Čína, Korea, příp. Evropa, Eurasie, Malá Asie, Kavkaz, Černomoří, Abcházie, stf. a SAM, opad. keře, křoviny, okr
- caucasicus - kavkazský, pontická oblast
- coronarius - obecný, (věncový, český jasmín), j. a jv. Evropa, Středozeří, BG, H , Ischia, Malá Asie, Kavkaz, intr ČR (1835 Praha – Královská obora), pěstován zahrady a parky
- Phillyrea - jamovec, filireia, zelenika**, vždyzelen, Oleaceae, 4 druhy Středozeří a Malá Asie, stáloz. keř. stromky, peckovice
- angustifolia - úzkolistý, z. a stf. Středozeří, Jugoslávie, Chorvatsko, Albánie, makchie, křoviny
- decora - okrasný, okr, ČR
- latifolia - široolistý, kalcifyt, celé Středozeří, j. Evropa, Sardinie, Portugalsko, Kypr, Malá Asie, s. Afrika, makchie
- media - prostřední, Středozeří. BG
- vilmoriana - ozdobný, Zakavkazí
- Pitosporum - slizoplod, pryskyřičník , fitosporum**, Pittosporaceae

- tobira - tobira, Středozezemí , Madeira

Phleum - bojinek, fleum , Paceae, 70 druhů, trvalky a keře, SAm, Sibiř, okr

- alpinum -

- bertolonii - hlíznatý, Středozezemí

- phleoides - tuhý, Středozezemí

- pratense - luční, Evropa, Středozezemí, Makaronésie, SAm, ČR, dva alergeny senné rýmy

Phlomis - sápa, flomis , Lamiaceae, cca 100 druhů, byliny, polokeře až keře (podobné šalvěji), kamenité lokality, Euroasie, i ČR, s. Afrika, okr

- armeniaca - arménská, Arménie, Anatolie, Írán, Irák

- bracteata - listenatá, end Kypr

- bulbifera - hlíznatá, Albánie

- cashmeriana - kašmírká, Jugo, Malta, Sardinie

- cretica . krétská, end Řecko, Ca skály, nízký keř, ,

- crinita – vlasatá, Španělsko

- cypria - kyperská - end Kypr

- fruticosa - křovitá, (jeruzalémská, Jerusalem Sage, Great Sage), pův. v. Středozezemí, Makaronésie,,

Španělsko, Francie, Sardinie, Itálie, Kypr, Kréta, Řecko, Malta, Palestina, garrigue (tomillar), suché kamen svahy, okr, mediterán

- herba-venti - větrová, Středozezemí od Španělska po Turecko, suché travn lokality

- chimerae - v. Středozezemí,

- italica - italská, end Itálie, Baleáry

- lanata - vlnatá, Kréta, kamen lokality

- lunariifolia - v Středozezemí, Kypr, Turecko, Ca skály

- longifolia - dlouholistá, Kypr

- lunariifolia - mléčivá, Kypr

- lychnitis - knotovkovitá, pův. Středozezemí, Španělsko, Francie, garrigue

- purpurea - nachová, Iberský poloostrov

- russeliana - Russelova, Turecko, bylina až 1 m, okr, Evropa, sec GB, NZ, ČR

- samia - samosaká, jv Evropa, jz Asie, Balkán, Řecko, Makedonie, Turecko

- tuberosa - hlíznatá, v Evropa, Rumunsko, Bulharsko, Maďarsko, Ukrajina, Rusko, Kavkaz, Írán, Mongolsko, Slovensko, ČR - Morava, §SRB, §H

Phoenix - datlovník, foenyx, jedlovice, datlová palma, Areaceae / Palmaceae, 17 druhů, tropy a subtr, Kanár. ovy, s. Afrika, z.a j. Asie až Filipíny, 1 druh Kréta, užitek (datle) i okr

- acaulis - bezkmenný, pův. Barma a Indie, okr j. Asie, Přední východ

- atlantica - atlantský, Makaronésie - Kapverdy

- canariensis - kanárský, (Canary Date Palm), Makaronésie - pův. end Kanárské ovy (Tenerife), Madeira, Středozezemí, s. Afrika, Tanzanie, okr celé Středozezemí, Ischia, Itálie, BZ Dar es Salaam, plody datle

- dactylifera - obecný, (pravý, kanárský, datloplodý, palma datlová, Palm Tree), pův. Přední Asie, s. Afrika, v. Středozezemí, Makaronésie, Egypt a Súdán, Sahara, Blízký východ, vádí, ovoc a okr, Tunisko, Egypt,

Maroko, Alžírsko, ve v. Africe není (BZ Dar es Salaam), SAE , Saudská Arábie, Jemen, Sokotra, Írán, jedna z nejužitkovějších palem, bible, tradičně pěst již 6. tisíciletí, plantáže, **patří k nejstarším kult. plodinám**,

množí se semeny i vegetativně (odnožemi), v pouštních oblastech jediný strom (oasy), vádí, hlavu na slunci, nohy ve vodě, **koření hluboko**, výška cca 30 m, 70 kg plodů (sklizeň 3 měsíce), suší se zavěšené v

hliněných sýpkách, nejjemnější v Tunisku, nejv. vývoz Saudská Arábie, Egypt, Írán, s. Afrika - Alžírsko, Maroko, Tunisko, Libye, Egypt, Súdán, Sýrie, Středozezemí – Španělsko, Baleáry, Ischia, Itálie, Sicílie, Kypr,

Madeira, Arábie, Sinaj, Írán, Irák, Mezopotámie, z plodů víno, destilát, i sirup („datlový med“), mouka, **dřevo pevné a pružné**, dožívá se stáří 70 - 100 let , **vysycháním krajiny odumírají - již třetina**

- loureirii (hanceana, humilis) - Loureirův, pův jv. Asie

- reclinata – senegalský, (prohnutý, Senegal Date Palm, African Wild Date Palm), pův. trop. Afrika -

j. Afrika, u vodních toků v. Afriky, trsnatá palma až 10 m, ze šťávy květů se vaří alkoholický nápoj podobný zázvorovému pivu, okr, delta Okavango, okr v. Afrika, Tanzanie i Středozezemí. Čína, ČR

- roebelenii - zakrslý, (Pygmy Date Palm), pův. jv. Asie, Laos, malá palma, okr subtropy, v. Afrika, ČR prodej

- rupicola - (Cliff Date Palm), BZ Dar es Salaam

- sylvestris - lesní, (Indian Wild Palm, Silver Date Palm), pův. Indie, Pýkistán, BZ Dar es Salaam

- theophrastii - Theoprastův, pův tropický druh, end Kréta (PR Vai, tam objeven v roce 1967), Řecko, Turecko, Červený seznam (krit. ohrožen), písčiny, vádí, nejteplejší oblasti
- Pholiurus - ocáskovec, pholiurus**, Poaceae
- pannonicus - panonský, Středozeří, H
- Phormium - lenovník, formium**, (novozélandský len, novozélandské konopí), Phormiaceae / Agavaceae, 2 druhy, stáloz.byliny, mokřady, údolí řek, pobřeží, NZ, okr
- tenax - tuhý, („novozélandské konopí“, New Zealand Flax, Harakeke Lily), pův. NZ, stáloz. bylina pobřeží, okr tropy a subtr, Makaronésie,
- Photinia** (Eriobotrya, Stranvesia) - **blýskalka, fotynya**, Rosaceae, Malvaceae, 60 druhů, stáloz. dřeviny, j. a v. Asie, Himálaj, v. a jv. Asie, okr
- beauverdiana - Beauverdova, z. a stř. Čína
- davidiana - Davidova, introd. z Číny, Středozeří, Itálie
- villosa - chlupatá, v. Čína, Korea, Japonsko
- Phragmites - rákos, fragmites**, Poaceae
- australis (communis) - obecný (Reed), z Mezopotámie, v Středozeří, Makaronésie, BG, H, Izrael, bible, stará kult rostlina (pletené výrobky), ČR, iny, Egypt, Sinaj, Arábie, Írán, Sahel, delta Okavango, Ngorongo, Tanzanie,
- mauritanus - mauretánský, delta Okavango, Ngorongo, Tanzanie, Sahel
- Phuopsis - křížmolístka, phujopsis**, Rubiaceae., 1 druh
- stylosa (Crutianella s.) - jz Asie, end hurkánsko - Ázerbájdžán, Írán, opad. lesy a lesní lemy, okr cb
- Purplea (Rubra), Evropa, Čína, adv Evropa
- Phyla - fyly**, Verbenaceae, 15 druhů stř. a JAm, plazivé či poléhavé vytrvalé byliny
- filiformis - nitřovitá, Kypr
- nodiflora - hnízdovitá, Středozeří, Makaronésie, Kypr, Egypt, tropy a subtr
- Phyllis - fylis**, Rubiaceae
- nobla - Makaronésie,
- Phyllitis - jelení jazyk, fylitys**, kapradina, Aspleniaceae
- sagittata - Středozeří
- scolopendrium - celolistý, Evropa, stř. a z. Středozeří, H, Ischia, Sardinie, Makaronésie - Kanárské ovce, Azory, Madeira, s. Afrika, Malá Asie, stř. Asie, §CZ
- Phyllitopsis - filitopsis**, Aspleniaceae,
- hybrida - end Chorvatsko - Kvarnerský záliv
- Phyllodoce - fylodoce, fylodak**, (Mountain Heath), Ericaceae, 7 druhů stáloz. keříky připomínají vřes
- caerulea - modrý, namodralý, (modravý), keříček, Evropa, Grónsko, Aljaška, Kamčatka, s. Japonsko, s. Korea, §F
- Phyllolepidium - fylolepidium**, Brassicaceae,
- cyclocarpum - Itálie, Balkán, Albánie, Makedonie, Kosovo, Srbsko, Turecko, hlavně Ca,
- rupestre - Balkán
- Phyllyrea - jamovec, fyllyrea**, Oleaceae, stálezel. dřeviny
- angustifolia - úzkolistý, z. a stř. Středozeří, do Chorvatska a Albánie, dominantna křovin, Ca
- latifolia - širokolistý, (Mock Privet), celý mediterán, Palestina, Izrael, macchie, řídké lesy, keř. stromek
- Physalis - mochyně, fysalis**, baborolka, židovská třešeň, Solanaceae, 80 druhů, tropy a subtr, Amerika i Eurasie – stř. Asie, jv. Evropa, Austrálie, byliny, okr
- alekengi - židovská (ž. třešeň), ze stř. Ameriky či jv. Evropa, intr. Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, okr, ČR nepůvodní
- peruviana - peruánská, intr Středozeří, Makaronésie - Kapverdy,
- Phisanthyllis - fysantylis**, Fabaceae
- tetraphylla – čtyřboký, Kypr
- Physocarpus - tavola, fysokarpus**, Spiraeae, Rosaceae, 13 druhů, SAM a v. Asie, opad. keře, křoviny kamen strání,
- opulifolius - kalinolistá, pův. SAM, intr. Evropa, BG, okr, ČR nepůvodní, intr
- Physocaulus - fyzokaulus**, Apiaceae
- nodosus - kolénkatý, BG
- Physoplexis - zvonečník, fyzoplexis**, Campanulaceae, Evropa
- comosa - chocholatý, end v Alpy

Physospermum - fysospermum , Apiaceae

- cornubiense - kornubské, Kypr, §F, §H

Phyteuma - zvonečník, fyteuma, zerva, Campanullaceae, 40 druhů, trvalky, horské TTP, Eurasie, okr

- limoniifolium - limonkovitý, Jugoslávie

- nigrum - černý, stř Evropa, ČR

- orbiculare - hlavatý, (Horned rampion), od RF po Litvu, Balkán, Apeniny, Karpaty, Korsika, ČR, TTP,

§CZ, §Pl, §H, okr Čína

- spicatum - klasnatý, většina Evropy, Skandinávie, ČR, chybí GB, Portugalsko a vzdálený jv. Evropy, TTP, §H

- vagneri (spiciforme) - Vagnerův, karpatský, end v a j Karpaty, bazifilní TTP

- villarsii - Villarsův, §F

- x adulterinum (nigrum x spicatum), ČR, SRN

- x orbiculariforme (nigrum x orbiculare), ČR

Phytolacca (Sarcococa) - líčidlo, fytolaka, líčivka, ombu, Phytolaccaceae, 25 druhů, jv Asie, Malajsie, Filipíny, Tasmánie, NZ, tropy a subtr, kosmopol, Afrika, Asie, Amerika, Středozeší, Kanárské ovy, ne Evropa, otevřené plochy, stáloz. jehl. dřeviny až několik m či trvalky, sukulentní kmen plný vody, „dřevo“ řídké, papírové, lehké, místo listů fylokládie (zploštělé stonky), často ožrány sarančaty, okr

- americana - americké, (lahvový strom), pův. SAm, okr. pěst mediterán, Středozeší, Kypr aj., barvivo, rumišťe, u cest

- decandra - desetimužné, Ischia

- dioica – dvoudomé, pův. JAm, okr, Středozeší, Kanár ovy, Madeira

- esculenta - jedlé, pův. jv. Asie, okr v mediteránu, barvivo z plodů barvení cukrovinek, vína, ČR nepůvodní

- pruinosa - švestkové, Kypr

Picconia - pikonya , Oleaceae, 2 druhy

- azorica - azorská, end Azory, vavřín. lesy - laurisilv, stáloz. keř až 8 m, , Smar-m, NATm

- excelsa - sličná, (High Piconia), pův Madeira a Kanár. ovy, stáloz. stromek 10-18 m, - vavřín. lesy

Picea - smrč, picea, Pinaceae, přes 100 druhů, chladný a mírný pás s. polokoule, od tajgy k obratníku Raka, hoty na Tajvanu a Mexiku, těžba dřeva i okr

- abies (excelsa) - ztepilý, end s. a sv. Evropy, hory stř. a jv. Evropy, Itálie, BG, 50 m, ČR

- obovata - sibiřský, od s. Skandinávie přes Sibiř na Dálný východ

- omorika - Pančičův, (srbský), třetih relict, pův. Bosna a Hercegovina, Srbsko, Černá Hora, BG, jv. Evropa, popsán r. 1877, Červený seznam, §SRB, okr, ČR intr

- orientalis – východní, (*Caucasian spruce*, *Oriental spruce*), kavkazsko-maloasijský pův end, Malá Asie - Taurus a Antitaurus, z. Kavkaz, Gruzie, j. Rusko, sv Turecko, ojed. okr. intr. ostatní Evropa 1770, ČR 1813 parky, arboreta

- pungens - pichlavý, Itálie, ČR

Picnomon - drusták, piknomon, Asteraceae,

- acarna - Středozeší - Španělsko, RF, Itálie, Jugo, Řesko, Bulharsko, Albánie, Turecko, Libanon, Sýrie, Izrael, Irák, Írán,

Pieris - pieris, hořčík, drasavec, Ericaceae, 10 druhů,, SAm vč. Karibiku, v Asie - Himálaj, Čína, Japonsko, okr SAm, stáloz. keře až stromky

- abbysinica - habešský, Habeš

- altissima - nejvyšší, Kypr

- cyprica - kyperský, Kypr

- echioides - hadincový, (Bristly Oxtongue), Středozeší, Malta

- hieracoides - jestřábníkovitý, z. a stř. Středozeší, Makaronésie, BG, Evropa, ČR

- pauciflora - málokvětý, Kypr

- scabra - drsný,

- sprenguiana - BG

- vulgare - obecný, Ischia

- willkommii - , § BG,, §SP

Pilularia - míčovka, pilularia, vodní kaprad'orosty, Marsileaceae

- globulifera - kulkonosná, Středozeší, , §F, §SRB

- minuta - § SP, §F, §BG

Pimpinella - bedrník, pimpinela , Apiaceae

- anisoides - anýzovitý, Itálie
- anisum - anýz (a.vonný, Common Anise), pův kult rostlina v. Středozeří, Kypr, pěst. jz. Asie, Amerika, ČR, koření (starořecká i starořímská kuchyně), i do karí, likéry, cukrovinky, droga, stimulans, afrodisiakum
- cretica - krétský, Kypr, Kréta
- cypria - kyperský, Kypr
- peregrina - cizí, Kypr
- saxifraga - obecný, Středozeří
- siifolia - , §F
- spinosa - trnitý, Středozeří

Pinguicula - tučnice, pinquikula , Lentibulariaceae

- balcanica - balkánská, Balkán, Řecko, Bulharsko, Srbsko, Makedonie, Albánie, Kosovo, Černá hora, B+H, Turecko, Gruzie
- bicolor - dvoubarevná, §UA,
- corsica - korsická, end centrální Středozeří - pouze Korsika
- crystallina - křišťálová, Kypr, Turecko, Červený seznam
- hirtiflora - Balkán, Apeniny, B+H, Černá Hora, Albánie, Řecko, Itálie., §SRB, Ca, hadec
- longifolia - dlouholistá, Pyreneje
- nevadensis - § SP, § BG,
- vulgaris - obecná, Evropa, masožravá, §H, §UA, §CZ

Pinus - borovice, pinus, (Pine), Pinaceae, cca 120 druhů, nejpočetnější rod nahosemenných, hlavní rozvoj ve třetihorách, chladný a mírný pás s. polokoule, z větší části v Americe, od polárního kruhu Evropa, s. Afrika, jv. Asie (až Sumatra), stf. a SAM (rozmanité v Mexiku), světlomilné, dřevo i okr

- aleppo - alepo, Kypr
- brutia (calabriensis) - kalábrijská, (hrubá, Calabrian Pine, Canary Island Pine), pův. v. Středozeří, Kréta, Kypr, Kalábrie, Rhodos, Malá Asie, Turecko, Sýrie, Libanon, Krym, Černomoří, lesy, předhůří, ČR
- canariensis - kanárská, (Canary Island Pine), Makaronésie - end Kanárské ostrovy (Tenerife, Gran Canaria), 800- 2200 m, Červený seznam, největší borovice Starého světa (až 60 m), vláhu ze vzduchu, dřevo starých tvrdé a odolné i ohni (před ohněm shodí jehlice), okr. pěst. Středozeří
- cembra - limba, Alpy, Itálie, Karpaty, §UA,
- coulteri - Coulterova, (Big-cone Pine), pův. Kalifornie, teplomilná, intr Středozeří (náhradně vysazovaná v Maroku a Alžírsku), i ČR (1845 Sychrov), velké šišky a semena, málo odolná
- cretacea - krétská, §UA,
- excelsa - BG
- halepensis - halepská, (jeruzalémská, Aleppo Pine), celý mediterán, ve Středozeří je nejčastější borovicí, vápnomilná, pův. lesy Středozeří, blízké okolí Středozeřího moře, **vykácena, ojedinele snaha obnovit lesy a zelenou zed' v Sahare**, Makaronésie, Španělsko, Portugalsko, Baleáry, Itálie, Ischia, Jugoslávie (Bosna a Srbsko), Řecko, Malta, Kréta, Kypr, Albánie, Turecko, Tunisko, Alžírsko, Maroko, Libye, Malá Asie, Sýrie, Izrael, Palestina, mělké suché půdy, často na dunách, k zalesňování, terpentýn z pryskyřice, napadána borovčím, ČR
- heldreichii - Heldreichova, (bělokvětá, bělokora), jv. Evropa, stf. Balkán, Albánie, Itálie, Řecko, Jugoslávie, Srbsko, Černá Hora, Makedonie, Albánie, Bulharsko, §SRB, stáloz. lesy, k zalesňování mělkých, suchých půd, v italském NP Polino (u Neapole) stále ještě roste údajně nejstarší borovice Evropy Italus - 1230 let (průměr kmene 160 cm) na strmém Ca svahu
- laricio - Itálie
- larix - modřínová, Korsika
Balkán, Albánie, Bosna a Hercegovina, Itálie, Řecko, Albánie, BG, Jugoslávie, Turecko, ČR sbírk
- maritima - přímořská, Itálie
- montezumae - Montezumova, (Rough-branched Mexican Pine), pův. Mexiko 1200 - 3000 m, strom až 30m, intr j. Evropa
- mugo - kleč, (kosodřevina), stf. Evropa a Balkán - Alpy, Apeniny, Dinary, Rodopy, Karpaty, BG, Itálie, Albánie, §F, §SRB, ČR - Šumava, Krkonoše, Jizerské hory
- nigra - černá, (European Black Pine, Austrian Pine,), pův. hlavně j. až stf. Evropa, Bulharsko, Maďarsko, do Rakouska, Středozeří, Karpaty, Malá Asie, Krym, sz. Afrika, intr USA, intr. ČR, suché lokality nenáročná, i vyšší hory
- nigra ssp. cypria- černá kyperská, Kypr, vápencové Alpy

- nigra, ssp. dalmatica, černá dalmatská, Slovinsko, Chorvatsko a ostrovy Jadranu, Albánie
 - nigra, ssp. laricio - černá korsická, Středozeří, pův. Korsika, dále Kalábrie, Kréta, Itálie, Sicílie, Sardinie, (ČR sbírkově)
 - nigra, ssp. maritima (maritimus), černá přímořská, Korsika, Itálie
 - nigra, ssp. nigra, černá pravá (rakouská), j. Evropa, Řecko, Jugoslávie, Itálie, Rakousko, ČR intr
 - nigra, ssp. pallasiana - černá Pallasova, (kyperská), Kypr - end kyperských pohoří nad 1500 m (Troodos), Kréta, Balkán, Turecko, Blízký východ, Krym, Malá Asie, §SRB, ČR sbírk
 - nigra, ssp. salzmanii (cluziana) – černá Salzmanna, pův. j. Evropa, Španělsko, Baleáry, Pyreneje, Chorvátsko, Turecko, Korsika, Kalábrie, Sardinie, Marok, Alžírsko, Malá Asie
 - parviflora - mnohokvětá, Středozeří
 - peuce - rumelská, třetihorní relikv balkánských hor, Balkán, Makedonie, Řecko, Srbsko, Albánie, Černá Hora, BG, Červený seznam, §SRB, na bonsai, ČR sbírk
 - pinaster (maritima) - přímořská, (hvězdovitá, Maritime Pine), pův. Malá Asie a z. Středozeří, pak ostatní Středozeří, Portugalsko, Španělsko, Francie, Korsika, Itálie, Řecko, Albánie, Maroko, chybí Baleáry, mořské pobřeží, cca do 1500 m, k zalesňování i okr, terpentýn, antisepticky, ČR
 - pinea - pinie, (piniová, Umbrella Pine, Stone Pine), třetih relikv, pravděpodobně z M. Asie do z. a dalšího Středozeří – Římská říše (v Itálii se pěst přes 3 tisíce let) a do celého mediteránu, Portugalsko, Španělsko, Itálie, Sicílie, Jugoslávie (Chorvatsko), BG, Albánie, Řecko, Kypr, Korsika, Turecko, Libanon, široká deštníkovitá koruna, hlubší půdy i písčiny, do 800 m (nesnáší mráz), zpevnění dun, okr, největší semena – piniové oříšky, jehlice fytoncidy, ČR, V. Tatry
 - radiata - Montereyho, (paprsčitá), z jz. USA, intr z. Středozeří, větrolamy, ČR sbírk
 - rotundata - blatka, (bažinná), ČR, Polsko, Rakousko, Německo
 - stankeviczii - Stankevičova, §UA,
 - strobis - vejmutovka, pův. v. SAM, ČR nepůvodní
 - sylvestris - lesní, střeoeuroasijský areál, Pyreneje, Franc. středohoří, Alpy, Itálie, Švýc. Jura, Vogézy, ČR
 - uncinata - blatka, střeoevropský druh, Pyreneje, ČR
 - x golaina (brutia x halapensis) - Galaiova, Kypr
- Piper - pepřovník, piper**, Piperaceae, 2000 druhů, menší dřeviny a liány, pův tropy a subtr Ameriky, Himálaj, Indie, Indočína, Indonésie, Malajsie, Filipíny, Oceánie, Madagaskar, rychle rostoucí, okr, pěst – koření pepř
- roseum - růžový, Francie, koření
- Piptatherum (Oryzopsis) - rýženka, piptaterum**, Poaceae
- holciforme - Bulharsko
 - virescens - zelenavá, Francie, Itálie, Balkán, Slovensko, Moldávie, Turecko, Krym, Írán, §F
- Pirus - hrušeň, pirus**, Piraceae
- communis - obecná,
- Pisodonia - hrachovec , pisodonyka, ???**
- aceanica – oceánský, Kypr
- Pistacia - řečík, pistácie**, pistaciovník, trešla, Anacardiaceae, 15 druhů, dřeviny, suché lokality, Středozeří. Eurasie – stř. a jv. Asie, Japonsko, Malajsie, Amerika – j USA, Mexiko, okr, pěst
- atlantica - atlantický, (atlaský, Terebinth, Oak), pův s. Afrika, a v. Středozeří, Makaronésie, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael, bible, Kypr, Blízký východ, Írán, až do Pákistánu
 - cabulica - kabulská, s. Afrika, Přední Indie, Afghánistán
 - lentiscus - lentiškový, (lentýšek, Lentisk, Mastic Tree, Schinox), celý mediterán, Středozeří - Španělsko, Itálie, Ischia, Sicílie, Sardinie, Jugoslávie, Řecko, Albánie, Kréta, Kypr, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy, Sýrie, skaln lokality, makchie, podrost stáloz. lesy, lesní okraje, makchie, nejteplejší oblasti, stáloz. keř.
 - lentiscus var Chia – na jihu řeckého ova Chia v oblasti Mastichochochia se získává pryskyřice „slzy“ masticha, vonná mastixová pryskyřice, (likéry typu mastika), v cv, 150-180 g/rok, 5 -70 let, dožívá se 100 let, v ČR Masticha cz.-Notia s.r.o. Praha, Blanická 16
 - mutica - mutica, Írán, horské lesy, §UA,
 - palestina (terebrindus ssp. palestina) - palestinský, Palestina, Izrael
 - terebinthus - terebintový, (Turpentine Tree), pův. celé Středozeří od Kanár ovů, Španělsko, Řecko, Kypr, Tunisko, a Malá Asii, makchie, Ca
 - saportae - , Sardinie stromek 2-5 m,

- vera - pistáciový, (pravý, Pistachio Nuts), pův. Blízký východ, Přední a stř. Asie - Írán až Kyrgyzstán a Kazachstán, starobylá kult. rostlina - semena, , keř. strom, suché světlé lesy, horské kamenité stráně, pěst ve Středozeří - Španělsko rozsáhle rozšiřuje pěstování, Itálie, Francie, Řecko, Tunisko, Libanon, Maroko, Sýrie, Írán, mastix, činění kůží, kvalitní dřevo

Pistia - babelka, pistya , babelka, babolec, vodní salát, Araceae, 1 druh, tropy a subtr, stáloz.plovoucí vodní rostlina, okr

- atlantica - atlantská, Sinaj, Arábie

- stratoides - řezanolistá („vodní salát“, „vodní zelí“), pův. asi Afrika (Nil, Viktoriino jezero), plovoucí vodní rostlina, trop. a subtr, kosmopolit, Makaronésie,

Pisum - hrách, pisum, Fabaceae, 10 druhů, jeden pěst přes 5 tis. let, v.Středozeří, okr, pěst

- elatius - vysoký, Palestina, Izrael, §H, §UA,

- sativum - setý, (zahradní), pův. Přední Asie, Středozeří, Makaronésie, jv. Evropa, Řecko, Kypr, Kréta, Palestina, Egypt, Turecko, Írán, Kavkaz, stará zelenina, ČR nepůvodní, houštiny

Pittosporum - slizopod, pitosporum , Pittosporaceae, 200 druhů, stáloz. dřeviny, písč savany i deštné pralesy, hlavně Australásie, NZ, také j. Afrika a j.a v.Asie, Japonsko a Tichomoř. ovy, pěst Středozeří, okr

- coriaceum - kořovitý, end Madeira, Smar-m,

- tobira - tobira, (Japanese Cheesenwood, Gusvalian Laurel), pův. Čína, Japonsko, intr Středozeří, Itálie, Řecko, Makaronésie - Kanárské ovy, keř, okr. pěst, větrolamy, živé ploty, silice z květů parfumerie, čaj

- undulatum - zvlňný, (Australian Cheesewood), levady Madeira

Pituranthos - piturantoa, Apiaceae

- tortuosa - pokrtočená, Izrael - Nagev. poušť, Sahara, Arábie

Plagiomnium - měřík, plagiomnyum, mechorost, Plagiomniaceae

- cuspidatum - bodlavý, H

- undulatum - čeřitý,

Plantago (Psyllium) - jitrocel, plantago, chmelík, Plantaginaceae, 200 druhů, byliny a keře, přízemní listové růžice, některé inv, celý svět, Středozeří, Eurasie, okr

- afra (P. psyllium, indica, Psyllium afra) - blešníkový, (africký, Glandular Plantain), celý mediterán, Makaronésie - Kapverdy, Řecko, Malta, z. Asie, Sinaj, Arábie, Indie, ČR prodej "Psyllium - indická vláknina",

- a. var. obtusana - end Madeira,

- albicans - bělavý, v. Středozeří, Makaronésie, Írán

- alpina- alpský, Portugalsko, Španělsko, Alpy, Apeniny, (v Krkonoších asi vysazen)

- altissima - nejvyšší, Středozeří

- algarbiensis - § SP, § BG,

- arborescens - dřevnatý, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)

- arenaria - písčový, Středozeří, Egypt, až Pákistán, kosmopol, intr

- argentea - zlatový, Středozeří, Pyreneje, Alpy, Balkán, Řecko, Karpaty, Turecko, hlavně Ca, §H

- atrata - černavý, Alpy, Karpaty, Balkán, Apeniny, Pákistán

- atrata ssp. carpatica – černavý karpatský, cirkumboreální, end Karpaty, §SK

- atrata ssp. sudetica – černavý sudetský, cirkumboreální, ČR C1 end Velká kotlina v Jeseníkách, ohrožen bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)

- bellardii - krásný, Kréta

- coriaceum - kořovitý , NATm

- coronopus - vraní nožka, (Buck´horn Plantain), v Středozeří, Makaronésie - Madeira, Ischia, Malta, Maroko, Sinaj, Arábie, Írán, halofyt, kamen a písč místa,

- crassifolia - tučnoliostý, v. Středozeří,

- cretica - krétský, v. Středozeří, Sinaj, Arábie

- crypsoides - Egypt, Libye

- cyanops - fialový, j. Evropa

- famarae - § SP, § BG,

- holosteum - Středozeří

- insularis Středozeří

- lagopus - chlupatý, zaječí tlapka, (Hare´s-foot Plantain), celý mediterán, Středozeří, Makaronésie -

Kanárské ovy, Řecko, Malta, Sýrie, Izrael, Černomoří, jz. Asie, Irák, Írán, Pákistán, frygana, úhory, u cest

- lanceolata - kopinatý, Středozeří, H , Makaronésie - Kapverdy , Írán, ČR, travn. místa

- leiopetala - hladká, Makaronésie - end Madeira
- major - větší, Středozeří, Egypt, Sinaj, Arábie, H, Makaronésie - Kapverdy, Írán, ČR, kosmopol
- malato-belizii - , end Madeira, Smar-m, NATm
- maritima - přímořský, Euroasie, Středozeří, stř. Evropa, Malá Asie, Kavkaz, §CZ
- maxima - velký, H
- media - prostřední, Středozeří, H, ČR
- maxima - největší, §H
- ponosperma - Pyreneje
- ovata - vejčitý, (Spogel seed Plantain), mediterán, Egypt až Pákistán, sz. Indie, Makaronésie, droga "isphagula husk", Psyllium = "indická vláknina"
- reniformis - Balkán - Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Srbsko, Kosovo, Albánie, Řecko
- sarda - sardský, z. Středozeří, Korsika, Sardinie, polokeřik
- serraria - , (Toothed Plantain), z. a střední Středomoří, Malta
- scharzenbergiana - Scharzenbergerův, §SRB, §H
- strictissima - Španělsko, Portugalsko, Alpy, RF, Itálie, Švýcarsko, Rakousko, Apeniny
- subulata - ostrůvky od Maroka po Balkán
- tenuiflora - tenkokvětý, euroasijský druh, Pannonicum, Rumunsko, BG, Ukrajina, Krym, §SR
- uliginosa - chudokvětý, Středozeří
- webbii - Webův, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
- weldenii - Weldenův, Kréta, písčiny

Platanthera - vemeník, platantera, Orchidaceae, 85 druhů, od Grónska po Mexiko a Novou Guineu

- algeriensis - alžírský, Alžír, Sardinie
- bifolia - dvoulistý, Evropa, Středozeří, kromě stálozelné zóny, s. Afrika, §H, §UA, ČR vzácně
- chlorantha - zelenavý, Evropa převážně jižní, v. Středozeří, Kypr, s. Afrika, §H, §UA, §CZ, světlé lesy

Platanus - platan, platanus, vodoklen, (Plane Tree, Sycamore), Platanaceae, 10 druhů, s. polokoule, stř. Amerika. Mexiko, j USA, Mexiko, stř. Asie, Indočína, 1 druh jv. Evropa, 1 druh jv. Asie, údolí vodních toků, mohutné opad stromy, širocekorunné, okr

- kerii - Indočína (Vietnam, Laos), neopadavý
- occidentalis - západní, (American plane Tree), pův. jv. Kanada, v. a j USA od Maine po Floridu a Texas, sv Mexiko, okr intr ČR (1923 Chudenice), mg, i 3, ojediněle okr Slovensko, Albánie, Čína
- orientalis - východní, (Plane Tree), třetíhorní relik, pův. Himálaj z. od Kašmíru, Írán, Turecko, Balkán, v. Středozeří, jv. Evropa - Balkán (Jugoslávie, Bulharsko), Řecko, Kréta, Kypr, Albánie, Itálie, Ischia, Sicílie, Balkán, Maroko, Turecko, Malá Asie, Palestina, Izrael, bible, jz. a stř. Asie pěst již od starověku, údolní polohy, okr, Čína, Tibet, ojediněle teplé oblasti ČR
- mexicana - mexický, Mexiko, Guatemala, temperátní lesy
- racemosa (californica) - hroznatý, (California Sycamore, Californian plane Tree), pův. Kalifornie, Baja California. sz Mexiko
- wrightii - Wrightův, pův. j USA: N. Mexiko, Arizona a sz. Mexiko
- x acerifolia (x hispanica, x hybrida, asi orientalis x occidentalis) - španělský, javorolistý, (London Platantree), Středozeří, Španělsko, Řecko, Albánie, USA, teplé regiony, okr aleje, SAm, Evropa, Čína, ČR, 35 m

Platyserium - parožnatka, platyserium, kapradina, Polypodiaceae

- coronarium - věncová, pův. Myanmar až Filipíny, intr Středozeří, okr, epifyt, ČR skleník

Platycodon - zvonkovec, platykodon, boubelka, Campanulaceae, 1 druh, vytrvalá rostlina, horské TTP, v. Asie - Čína, okr

- grandiflorus - velkokvětý (Ballon Flower), Čína, okr. ČR, SRN, H, Japonsko, Korea, v. Rusko, léč TČM

Plectranthus - moud, plektrantus, molice, ostruhokvět, švédský břečťan, Lamiaceae, 350 druhů, byliny až keře, polosukulenty, Afrika, Madagaskar, Asie, Australasie, Tichomoř. ovy, okr

- barbatus - vousatý, Arábie - Jemen, Omán, Saúdská Arábie, v. Afrika
- edera - bezzubý, Itálie

Pleioomeris - plejomeris, Primulaceae

- canariensis - kanárské, laurisilvia Makaronesie, dřevina

Pleurospermum - mázdřinec, pleurospermum, Apiaceae

- austriacum - rakouský, §H

Plocama - plokama, Rubiaceae

- calycoptera - Arábie, u Mrtvého moře, Sinaj, Írán, Pákistán
- pendula - převislá, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria). keř
- Pluchea** (Varthemia) - **pluchea**, Asteraceae
- arabica - arabská, Arábie
- dioscoridis - Egypt, Arábie, Sudán, Palestina, Libanon, Syrie, trop. Afrika
- iphinodes - Izrael - Nagev. poušť, Středozeší, Sahara, Arábie
- Plumbago** - **olověnc**, **plumbago**, mlékosed, Plumbaginaceae, 15 druhů, byliny, keře a liány, lesní křoviny, teplé a trop oblasti, celý svět, okr
- auriculata (capensis) - ouškatý, (kapský, mlékosed, Cape Plumbago, Cape Leadwort, Skyflower), v. j. Afriky, Kapsko, Natal, stáloz. keř až 4 m, okr tropy a subtropy, intr Středozeší, Kypr, - pendula – převislá, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), Madeira, Maroko
- europaea - evropský, pův j. Evropa, Středozeší, Sardinie, §SRB, ČR trvalka, Sinaj, Arábie
- Plumeria** - **pablaňák**, **plumeria**, Apocynaceae, Mimosaceae
- alba - bílý, plumerie bílá, (špičatolistá, Temple Tree, Pagoda Tree, Plant Frangipani), pův. polopouště trop. Ameriky, Mexiko, Panama, sukul keřov. strom, intr Středozeší
- tricolor - trojbarevná, (Tricoloured Frangipani, Tricoloured TempleTree), intr Madeira
- rubra - červená, pův Mexiko až Panama,
- Poa** - **lipnice**, **poa**, Poaceae, cca 500 druhů, vytrvalé trávy, chladná místa, Eurasie, Amerika, s. Afrika, okr
- alpina - alpská, Írán
- angustifolia - úzkolistá, Středozeší, BG
- annua - roční, Středozeší, Egypt, Írán, ČR, kosmopol
- badensis - bádenská, Středozeší
- bulbosa - cibulkatá, turanský florelement, Kaspické, Aralské m., Středozeší, Makaronésie, Írán, ČR
- comprfessa - smáčknutá, Středozeší
- concinua - Bulharsko
- deyllii - Dejlóva, §UA,
- granitica ssp. disparilis - , §RO,
- chaixii - širolistgá, Středozeší
- laxa - plihá, Středozeší
- minor - Evropa, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Rumunsko
- nemoralis - hajní, Středozeší, Evropa, ČR, BG
- palustris - bahenní, Středozeší
- pannonica ssp. glabra - panonská drsná, §H
- pratensis - luční, Evropa, Středozeší, ČR, Makaronésie, BG, trávníky, alergeny senné rýmy
- remota - , §H
- supina - nízká, Středozeší
- trivialis - obecná, Středozeší, Makaronésie, Írán
- variegata - kostgřavinec fialový, Středozeší
- versicolor - barevná, §UA,
- Podocytisus** - **podocytisus**, Fabaceae
- caramjanicus - §SRB
- Podonosma** - **podonosma**, Boraginaceae,
- syriacus - syrská, Sýrie, Palestina, Izrael
- Podospermum** - **hadí mordec**, **podospermum**, Asteraceae
- canum - šedý, H
- laciniatum - dřípený, Středozeší,
- Podranea** (Pandorea) - **podranea**, Bignoniaceae
- ricasoliana - širokokvětá, pův j. Afrika, intr Středozeší, okr, Kanárské ovy, Madeira, liána loubí a stěny
- Polemonium** - **jirnice**, **polemonyum**, Polemoniaceae
- caeruleum - modrá, §F
- Polianthes** - **bělokvět**, **mnoholist**, **tuberosa**, **poliantes**, noční kaktus, Agavaceae, 17 druhů, Mexiko, okr
- tuberosus - hlíznatý, pův. Mexico, pěst Středozeší, arom. hlízy
- Polycarpaea** - **plevucha**, **mnohoplod**, **polykarpea**, Caryophyllaceae
- aristatata - osinatý, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
- caespitosa - end Sokotra, Ca skály

- gayi - end Kapverdy
- nivea - sněžný, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), Kapverdy
- spicata - sv a v Afrika - Egypt až Keňa, Sinaj, Arábie, Irán až Indie
- Polycarpon - kýlatka, polykarpon** , Caryophyllaceae, Středozeví a z. Evropa, zavlékána ostatní Evropa
- tetraphyllum - čtyřlístá, pův. Středozeví a z. Evropa, Kypr, zavlékána ČR
- Polycnemum - chruplavník, polykneum** , Chenopodiaceae
- arvense - rolní, Kypr, ČR
- majus - větší, pův. j. Evropa a z. Asie, Středozeví, ČR nepůvodní
- Polygala (Chamaebuxus, Polygaloides) - vítod, polygala**, Polygalaceae, cca 500 druhů, byliny a keře, celý svět kromě NZ, Polynésie a Arktida
- amara - hořký, H
- amarella - nahořklý, Středozeví
- balansae - Středozeví
- comosa - chocholatý, RF, Itálie, Balkán až Ural, ČR
- major - větší, Středozeví, H
- nicaensis - nisský, Středozeví (ne Baleáry, Sardinie, Kréta), Pyreneje, suchá travn, kamen mís
- sardoa - sardský, Středozeví
- serpyllifolia - douškolistý, Makaronésie
- venulosa - v Středozeví, Řecko, Kypr, Turecko, hory, frygana
- vulgaris - obecný, Středozeví, Makaronésie
- Polygaloides (Polygala) - zimostrázek, polygaloides**, Polygalaceae, 25 druhů s. polokoule
- chamaebuxus - alpský, stř. Evropa, Alpy, Itálie, Apeniny, Chorvatsko, Slovinsko, Bavorsko, z. Čechy, **§CZ**
- monspeliaca - montpeliérský, Kréta, Kypr, garrigue (frygana)
- myrtyfolia - myrtolistý, (Mirtle-leaf Milkwork, Parrot Bush, Bellarine Pea, Sweet Pea Shrub, September Bush), pův. j. Afrika, Kapsko, Kwazu-Natal, keř 1,5-2,5 m, okr subtr, intr z. Středozeví, ČR, inv Austrálie, NZ
- nicaeensis - nicaeský, Francie, Itálie
- sardoa - sardinský, end Sardinie
- venusta (venulosa) - venušin, Kréta, Kypr, garrigue (frygana)
- vulgaris - obecný, z. Středozeví, stř. Evropa, ČR
- Polygonatum - kokořík, polygonatum** , Convallariaceae , Liliaceae, 50 druhů
- latifolium - širolistý, Středozeví, H
- multiflorum - mnohokvětý, Středozeví
- verticillatum - přeslenatý, §H
- Polygonum - truskavec, polygonum**, rdesno, Polygonaceae, 150 druhů, byliny, sešlapáv místa, rumišťe, po celém světě, Eurasie, okr
- alpinum - alpský, §RO
- amphibium - oboživelný, H
- arenarium - písečný, BG, H
- arenastrum - obecný, Středozeví, Makaronésie
- aviculare - ptačí, Kypr, Evropa, ČR
- convolvulus - svlačcovitý, Kypr
- equisetiforme - přesličkovitý, v. Středozeví, Makaronésie , Kypr, Egypt, Blízký východ, Irán, jz Asie
- lapathfolium ssp. maculatum - blešník, (širolisté), Evropa, ČR, Kypr
- latifolium - širolistý, BG
- maritimum - přímořský, (Sea Knotgrass), celý mediterán, Středozeví, Makaronésie , halofyt, slaniska, j.pobř písčiny i skály, plevel polí
- monspeliensis - montpeliérský, Středozeví, Egypt, Evropa, subtr Asie
- palestinum - palestinský, Palestina, Izrael, písčiny, byliny až 1,5 m, na ztlustlých stoncích červ. květy
- patulum - klubkatý, Kypr
- persicaria - blešník, BG
- raii - Raiovův, §F
- rurivagum - vesnický, Středozeví
- salicifolium - vrbolistý, Kypr
- scoparium - metlovitý, end Sardinie a Korsika

Polypodium - osladič, polypodyum, kapradina, Polypodiaceae, 75 druhů, převážně tropy Ameriky aj., okr - cambrium (australe, serratum) ssp. cambrium - jižní, celý mediterán, Kanárské ovy, vlhké stinné lokality, skalní štěrbin

- macaronensicum - Středozeří, Makaronésie

- vulgare - obecný, kapradina i s. a j. Afrika, Súdán, stf. Afrika, H, Ischia, ČR

Polypogon - vousatec, vousec, polypogon, Poaceae

- maritimum - přímořský, BG

- mospeliensis - montpeliérský, (Annual Beard-grass), Malta, BG

Polyprion - polyprion, ?

ale také ryba !

- cernuum - níci, Ischia

Polystichum - kapradina, polystychum, kapradina, Dryopteridaceae, Aspidiaceae, 200 druhů, po celém světě, stálož., zemní, okr, D – všechny původní druhy, §Pl – všechny druhy

- acuelatum - laločnatá, stinné suťové lesy, Makaronésie, Ischia, §H, ČR

- braunii - Braunova, §F, §H

- drepanum - srpovitá, end Madeira, Smar-m, NATm

- falcinellum - srpečkovitá, Makaronésie - end Madeira, vavřín. lesy- laurisilvia

- lonchitis - hrálovitá, Středozeří, §H

- setiferum - osténkatá, §H

Poncirus - citronečník, poncirus, Rutaceae, 1 druh, trnitý keř, lesy, Čína a Korea, okr, plody

- trifoliata - trojtrnný, pův. Čína,

Pontechium (Echium) - pontechium, hadinec, Boraginaceae

- maculatum (russicum) - červený, jv až stf Evropa, Rusko, §CZ, §SK, §H, §RO

Populus - topol, populus, (Poplar), Salicaceae, 100 druhů, boreální, mírné až subtr. pásmo s. polokoule, Eurasie, SAm, sAfrika, hornatiny tropů v. Afriky, opad. stromy, vodní břehy, lehké dřevo, celuloza, plantážnický, i okr

- alba - bílý, (White Poplar), stf., j. a v. Evropa, Středozeří, Makaronésie, BG, H, s. Afrika, Malá Asie, stf. Asie po Himálaj, Sibiř po Jenisej, 25 m, , Palestina, Izrael, bible, ČR

- euphratica - eufratský, Středozeří, Sinaj, Arábie, Izrael, Írán, Blízký východ

- nigra - černý, (Black Poplar, Lombardy Poplar), Středozeří, Evropa kromě severní, Španělsko, Ischia, BG, Albánie, sz. Afrika, Maroko, Alžírsko, Malá Asie, Kavkaz, z. Sibiř, ČR - lužní lesy, Poohří, Polabí, moravské úvaly, stf. Evropa, Itálie, Balkán, Kypr, ČR, sz. Afrika, z. a stf. Asie, Ukrajina, Kavkaz, Kazachstán, Sibiř, Čína, lužní lesy, variabilní

- nigra (var.afagica) - černý a. -, Lombardsko (s. Itálie),

- nigra var. Italica (pyramidalis) - černý vlašský

- tremula - osika, (European Black Poplar), pův. Eurasie od subarctic. do meridion. pásma a SAm, Středozeří, Kypr, BG, Turecko, Malá Asie, Írán, s. Afrika, Kavkaz, Sibiř, 25 m, ČR, kys. salicilová (předchůdce aspirinu), **tvrdé dřevo** mírného pásma,

- trnuloides - SAm

- x canadensis (nigra x deltooides) - kanadský, Evropa, Malá Asie, ČR

- x canescens (alba x tremula) - šedý, Středozeří, Evropa, ČR ojed. pěstován

Portulaca - šrucha, portulák, portulaka, Portulacaceae, 115 druhů, teplé, subtr a trop oblasti, JAm-Argentina, Brazílie, Uruguay, Indie, Himálaj, Čína, Austrálie, nízké trsovité polosukulenty, suché, písčité půdy, okr SAm, Evropa i ČR, Makaronésie

- oleracea, ssp. oleracea - zelná pravá, (portulák, Purslane), původ Přední Asie až Indie, v mediteránu běžná, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, sz. Afrika, Maroko, Egypt, Ischia, Řecko, Kypr, Sinaj, Arábie, Evropa, §F

ssp. sativa - zelná setá, pěst (listová zelenina), ČR teplejší oblasti

Posidonia - posidonye, Zosteraceae

- oceanica - mořská, (neptunova, oceánská, "mořské koule"), celý mediterán, Středozeří, údajně stáří tisíce až desítky tisíc let, Kypr, Tunisko, atlant. pobřeží Evropy, už z glaciálu, pobř. vody až do hloubky 40 m, (vlnami vynášena), indikuje vyvážený ekosystém, § SP, § BG, Sardinie

Potamogeton - rdest, potamogeton, Potamogetonaceae, 100 druhů, 8 v Austrálii, vytrvalé vodní byliny, celý svět, okr

- bulbosus - bulvový, Kypr

- coloratus - zbarvený, Středozeří, §H

- filiformis - nit'ovitý, §H
- gramineus - trávolistý, Středozeří
- lucens - světlý, Středozeří, Makaronésie
- nodosus - uzlinatý, Středozeří, Makaronésie , Írán
- obtusifolius - okrouhlostý, §H
- pectinatus - Írán
- perfoliatus - prorostlý, Srbsko, (ČR)
- polygonifolius - rdesnolistý, Evropa až. jv. Středozeří, Makaronésie , §CZ
- rutilus - , §F
- trichoides - vláskovitý, Středozeří, Makaronésie
- variifolius - , §F

Potentilla (excl. *Dasyphora*, *Drymocallis*, *Duchesnea*, *Comarum*) – **mochna**, **potentyla**, mochnovec, větěník, (Cinquefoil), Rosaceae, asi 500 druhů, vytrv. byliny a keře, chladnější a temperátní oblast, s. polokoule, okr

- alba - bílá, pův. stř. Evropa, H , xerothermní, okr
- alchimilloides - Pyreneje, Maroko - Atlas, skály, hlavně Ca
- appenina - apeninská, Apeniny
- anserina - husí, Írán ČR, H
- arenaria - písečná, H
- argentea - stříbrná, Středozeří, Evropa, ČR
- arguta -
- aurea - zlatá, pův. Balkán a Malá Asie, okr, ČR
- bifurca -
- brauniana -
- caulescens ssp. nebrodensis - pevná, end Sardinie a Sicílie, Středozeří
- clusiana - Klusiova,
- concinna -
- corsika - korsická, Korsika., z Středozeří, Korsika, Sardinie
- crantzii - Krantzova
- delphinensis - , §F
- dryadanthoides -
- emilii-popii - , §RO,
- erecta - nátržník, Středozeří, Makaronésie , Evropa, H , ČR
- fruticosa - křovitá, BG, §F
- gracilis -
- grandiflora - velkokvětá,
- haynaldiana - , §RO
- heterosepala -
- hippiana -
- hirta - srstnatá, BG
- heptaphylla - sedmilistá,
- inclinata - šedivá
- intermedia - prostřední, pův. Rusko, ČR nepůvodní
- micranha – malokvětá, (drobnokvětá), cirkumboreální, Evropa, Středozeří, Bulharsko, sz Afrika, Malá Asie, Írán, stř. Asie, **ČR C2**, ohrožena bezzásahovou sukcesí, **CZ(C1)**, §SK. §PL
- nitida - triglavská,
- nivalis - sněžná, end Španělsko - Kantaber. pohoří, Pyreneje
- nivea -
- norvegica - norská
- palustris - bahenní, (bažinná), ČR, §SRB, §H
- patula - rozkladitá
- recta - přímá, Středozeří, BG, Kypr, ČR, inv
- reptans - plazivá, (Creeping Cinquefoil), Středozeří, Makaronésie , Kypr, Malta, Írán, ČR
- rupestris – skalní, Středozeří, §H
- salesoviana -

- speciosa - Balkán, Přední východ, Chorvatsko, Řecko, Kréta, Turecko, Sýrie, Blízký východ, Irák
- sterilis - jahodovitá, Středozeří
- supina - nízká, Středozeří
- tabernaemontani - jarní, ČR
- valderiana -
- visianii -

Poterium (Sanquisorba) - **krvavec, poterium** , Rosaceae

- spinosum - trnitý,

Prangos (Cachrys) - **prangos**, Apiaceae

- ferulacea - v Středozeří, Itálie, Balkán, Turecko, Izrael, Jordánsko, Kavkaz, Írán, až 1,5 m
- trifida - trojdílný, §UA,

Prasium - **pyskatec, prasium** , nykolinka, Lamiaceae

- majus - lesklý, (větší, White Hedge-nettle), celý mediterán, Středozeří, Makaronésie , Portugalsko, Řecko, Kypr, Malta, Palestina, Izrael, až 1,5 m, makchie, garrigue, suché kamen pobřeží, živé ploty, nejteplejší oblasti

Prenanthes - **věsenka, prenanthes** , Asteraceae

- purpurea - nachová, Středozeří, Evropa, ČR
- triqueta – trojhranná, Kypr

Primula – **prvosenka, primula**, Primulaceae, asi 500 druhů, byliny i dřeviny, TTP, slatinné louky, háje, kamenité svahy, celá s.položkoule, ale i j.položkoule, Evropa, hory – Alpy, Jura, Karpaty, Apeniny, Balkán, Malá Asie po Kavkaz, Sýrie, Asie stř. a jižní, Himálaj, Čína, s. Afrika – Alžírsko, okr

§D – všechny evropské druhy, §PI – všechny druhy kromě elatior, veris – ty jen částečná ochrana

- acaulis - bezlodyžná, pův. z., stř. a jv. Evropa, Kypr, Malá Asie, Sýrie, Alžírsko, ČR okrasně pěstován)
- algida - stř Asie, Turecko, Irák, Kazachstán, Čína, Kavkaz
- allionii - Allonova, , §F
- amoena - půvabná, Kavkaz, Gruzie, Turecko, Írán
- auricula - lysá, subatlantický a submediteránní druh, Apeniny, Balkán, Jura, Karpaty, Alpy, §F, §SRB, §H, §SL, §SLO, §H, §I
- auricula ssp. hungarica - lysá karpatská, Ca hory, Slovensko
- auricula ssp. serratifolia - end j Karpaty, Železná vrata
- auriculata - Kavkaz, Malá Asie, Írán
- beesiana - Beesova, j. Čína, Barma
- brevistyla - Maďarsko
- canescens - Bulharsko
- capitata - v. Himálaj
- elatior - vyšší, (vyvýšená), Středozeří, §H
- clusiana - Clusiova, end sv. Alpy, Rakousko, SRN
- cuneifolia - sv Asie, Aljaška, Kanada
- deorum - boží, end Rila
- denticulata - zoubkatá, Tibet, Barma, Afghánistán
- elatior - vyšší, hory Evropy a jz. Asie, **ČR j. Morava**
- farinosa - pomoučená, Pyreneje, Alpy, §H, §UA, okr
- glaucescens - end v. Alpy - Trentino
- glutinosa - lepkavá, v. Alpy, okr
- halleri (longiflora) – Hallerova, (dlouhokvětá), cirkumboreální, Evropa – Alpy, Karpaty, Balkán, Malá Asie po Kavkaz, ne ČR, §D, §PI, §SK, §UA, §F
- halleri ssp. platyphylla – Hallerova, (dlouhokvětá) plocholistá, cirkumboreální, §SK
- hirsuta - chlupatá, jz Evropa, Pyreneje, Alpy
- incana - SAm
- integrifolia - celolistým hory jz. a stř. Evropy
- japonica - japonská, Japonsko, okr i ČR
- latifolia - širokolistá, hory jz. Evropa, Pyreneje, z. Alpy
- macrophylla - velkolistá, Himálaj
- magellanica - j. JAm
- marginata - okrajová, §F

- minima - nejmenší, §UA,
- palinuri - Středozezemí, end jz Itálie, Bern, NAT
- pedemontana - , §F
- spectabilis - vznešená, end Ca Alpy
- tyrolensis - tyrolská, end Dolomit
- veris - jarní, Středozezemí, Evropa, H , ČR
- verticillata - přeslenitá, hory sv. Afriky a hory Arábie
- vulgaris - bezlodyžná, (obecná), Středozezemí, §H
- Pritzelago** (Hutchinsia) - **řeřůška, pritzelago**, Brassicaceae, hory, Evropa, Iberie, Jura, Alpy, Apeniny, Balkán, Karpaty,
- alpina - alpská, Evropa, Iberie, Jura, Alpy, Apeniny, Balkán, Karpaty, ne ČR
- alpina ssp. dubia - alpská pochybná, §SK
- Prosopis** - **naditec, prosopis**, Fabaceae, (Mimosaceae), 44 druhů, teplejší oblasti Ameriky, jzAsie, Afrika, stromy, keře i polokeře, teplejší oblasti Ameriky, jz Asie, Afrika, okr
- farcta - v Středozezemí, Blízký východ, Egypt, Sinaj, Arábie, Irán, Afghánistán, Indie
- juliflora - červenokvětá, intr. Kypr
- Prospero** (Scilla) - **prospero**, ladoňka, Asparagaceae, Hyacinthaceae, Mediterán a Kavkaz
- autumnale - podzimní, Středozezemí,
- elisae - , §H
- paratheticum - , §H
- Protea** - **protea, stříbřenec**, Sugarbush, Proteaceae, 115 druhů, j. polokoule - trop. a j. Afrika, Austrálie, v j. Africe 82 druhů, stáloz. keře a malé stromy, okr
- cynaroides - artyčokovitá, (King Protea, Cape Artichoce Flower), pův. j. Afrika, intr Madeira
- repens - plazivá, pův. j. Afrika, intr teplé Středozezemí, okázalé květy
- Prunella** - **černohlávek, prunela**, hnědavec , Lamiaceae, 7 druhů, trvalky, suché TTP, Eurasie, s. Afrika, SAM, okr,
- grandiflora - velkokvětý, od Španělska po Turecko, §H
- vulgaris - obecný, Středozezemí, Makaronésie , Kypr, Irán, ČR, travn plochy, u cest
- Prunus** (Padus, Cerasus) - slivoň, prunus, třešeň, broskvoň, meruňka, (Plum), aj. Rosaceae, Amygdalaceae, asi 350 druhů, mírný až trop. pás, v. Asie – Himálaj, Čína, několik JAm, jeden v Austrálii, trnitě opadavé keře, jedlé plody, pěst i okr
- africana - CITES
- amygdalus (argentea) - mandloň obecná, pův. Sýrie, pěst Středozezemí, Itálie, Sicílie, Maroko, Orient, ČR
- arabica - mandloň arabská Blízký východ, Irán
- argentea - mandloň Blízký východ, Irán
- armeniaca - meruňka obecná, (arménská), pův. centrální Asie (hory s.Číny), pak Evropa, Itálie, Ischia, Sicílie, Kypr, Maroko, ČR nepůvodní, esenciální oleje, aromaterapie (pecka)
- austera - amarelka, Ischia
- avium (Cerasus a.) - třešeň ptačí, Evropa, Středozezemí, BG, Malá Asie, Kypr, sz. Asie, 15 m, ČR, **tvrdé dřevo** mírného pásma
- cerassifera - slivoň myrobolán, pův v. mediterán, Středozezemí, (Balkán, M. Asie, Sýrie, Irák, Irán), Kavkaz, stř.Asie, pěst. stř. a j. Evropa, Maroko, podnož pro slivoně, ČR nepůvodní
- cerasus - třešeň višně, pův. Malá Asie, jv. Evropa, BG, s. Irán, Kavkaz, s. Indie, pak. stř.Evropa, ČR nepůvodní
- cocomilia - , Itálie
- domestica (asi cerasifera x spinosa) - slivoň švestka, pravlast Kavkaz, odtud do Evropy a Asie, Ameriky i Austrálie, keř strom až 10 m, pěst v cv, TLM. **tvrdé dřevo** mírného pásma
- dulcis (Amygdalus d.) - mandloň obecná, Středozezemí, Makaronésie , Malá Asie, Kypr, Irán, ČR, sladké mandle, esenciální oleje, aromaterapie,
- fruticosa - třešeň křovitá, stř. Evropa, Balkán, §SRB, ČR
- grandiflora - Maďarsko
- insititia - slivoň obecná,
- laciniata - Maďarsko
- laurocerasus - vavřínovec, (bobkovišeň, s. obecný), jv. Evropa, Balkán, BG, Malá Asie, Kavkaz, §SRB, okr, ČR, inv

- lusitanica - vavřínovec (b.) portugalský, pův. Iberský poloostrov a j. Francie, inv, §F, okr, ČR
- lusitanica ssp. azorica - , Smar-m, NATm
- mahaleb - mahalebka obecná, j.Evropa, Středozeří, Albánie, BG, sz. Afrika, Malá Asie, Turecko, Malá Asie, Sýrie, Írán, Irák, ČR
- padus (racemosa) ssp padus – střeňcha obecná pravá, (Bird Cherry), cirkumboreální, téměř celá Evropa vč. ČR, Bulharsko, Skandinávie, Kavkaz, Írán, stř. Asie, Sibiř, Japonsko, Čína, u vodotečí, okr. Evropa, ČR, SRN, H
- padus ssp borealis - střeňcha obecná skalní, stř Evropa, Alpy, Karpaty, ČR. §SK
- pensylvanica - pensylvánská, sv USA
- persica (Persica vulgaris) - broskvoň obecná, intr ze stř. Asie, Číny, Ischia, Kypr, BG, ČR
- prostrata – višně položená, (rozprostřená), Středozeří, Sardinie, Španělsko – Balkán, Kréta, Maroko, z. Asie, kamen svahy, oreomediterán
- salicina - s. japonská, (Japanese Plum), Japonsko, Čína, pak Středozeří, oreomediteránní, okr ČR
- serotina (serotinus) - střeňcha pozdní, pův. SAM, pak intr Evropa, H , ČR nepůvodní
- serrulata - sakura ozdobná,
- spinosa - trnka obecná, Evropa, Středozeří, BG, H , sz. Afrika, Malá Asie, Kavkaz, Írán, 5 m, ČR, plody léč
- tenella - mandloň nízká, jv. Evropa, Středozeří, §SRB, §H, ČR okr
- ursina - medvědí , Palestina, Izrael
- virginiana - střeňcha viržinská, SAM
- webberi - Weberova, Albánie
- yedoensis - višně jedoská
- x blireiana (cerasifera Atropurpurea x mume) - myrobolán
- x domestica (cerasifera x spinosa) - švestka, (domácí), pův. Kavkaz, pak stř. a j. Evropa, Kypr, ČR nepůvodní
- x insititia (snad cerasifera x spinosa) - obecná, pův. jz. Asie pak Evropa, ČR nepůvodní
- x brokvoň x meruňka x švestka - Peacotum (punčová trojka),

Psama australis - viz *Amophyla arenaria* ??

Pseuderanthemum - pseudoranthemum , Acanthaceae, 60 druhů, stáloz.trvalky, polokeře a keře, tropy, celý svět, okr

- atropurpureum - nachový, pův. Polynésie, Brazílie, Mexiko, Afrika, keř, okr, Srí Lanka

Pseudocorchus - pseudokorchus, Malvaceae, Tiliaceae

- greveanus - Čína

Pseudofumaria (Corydalis) - padymnivka, pseudofumaria, Papaveraceae. 2 druhy

- alba - bílá, jv Evropa, Balkán, zvl z. Evropa
- lutea - žlutá

Pseudognaphalium (Gnaphalium) – protnice, pseudognafalium, paprotěž, Asteraceae

- luteoalbum - žlutobílá, v Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Kypr, Egypt, ČR, kosmopol

Pseudolysimachion - úložník, pseudolysimachion, parozrazil, Scrophulariaceae

- incanum - šedivý, Pannonicum, Rumunsko, Ukrajina, §H, §SK
- spicatum - klasnatý, Středozeří
- spurium ssp. foliosum - pochybný listnatý, §H

Pseudorchis - běloprstka, pseudorchis , Orchidaceae

- albida - bělavá, Evropa, horské oblasti j. Evropy - Pyreneje, Itálie, Korsika, Balkán, §CZ

Pseudorlaya (Orlaya) - ježatovka, pseudorlaya , Apiaceae

- maritima - přímořská, celé Středozeří, pobř duny
- pumila - nízká, Středozeří, P/ortugalsko, až Řecko, Kypr, s. Afrika, Turecko, Sinaj, duny, §F

Pseudorosularia - pseudorosularie, Crassulaceae,

- sempervivoides - Středozeří, Írán

Pseudotsuga - douglaska, pseudotsuga, douglaska, Pinaceae, Abietaceae, 15 druhů, nejvyšší až 120 m, nejstarší údajně 1400 let (pokácen zač.20.st. ve státě Washington v USA), SAM, v. Asie – Čína, Japonsko

- menziesii - tisolistá, ze s. Ameriky, intr Evropa, ČR

Pseudomuscari - pamodřelec, Asparagaceae, 7 druhů, Kavkaz, Blízký východ

- azureum - azurový, Malá Asie - turecká Anatolie, okr Evropa
- inconstictum - v. Středozeří, KyprIzrael Libanon, Jordánsko, Sýrie, Turecko, Blízký východ, Kavkaz

- Pseudovesicaria** (Alyssum) - **pseudovesikaria**, Brassicaceae
- digitata - end Kavkaz, evropské Rusko, Gruzie, Ázerbájdžán, Arménie, §RUS, skalní svahy
- Psidium** - **psidyum**, **chmelíček**, hruškovec, **kvajáva**, Myrtaceae, 100 druhů, stález. dřeviny, stř. a JAm, okr, plody, okr, pěst ovoce
- cattleyanum - Makaronésie
- guajava - guajava, (Guava Tree), plody, Makaronésie - Kapverdy, Madeira, intr
- Psilotum** - **prutovka**, **psilotum**, kaprad', Psilotaceae, 2 druhy, vlhké tropy a subtr, celý svět, stález. kapradinám podobné trvalky, okr
- nudum - Makaronésie - Kapverdy
- nudum ssp. molesworthiae - Středozeří, § SP, §BG
- Psilurus** - **psilurus**, Poaceae,
- aristatus - BG
- incurvus -
- Psoralea** (Bituminaria) - **dětelník**, **psoralea**, Fabaceae, 130 druhů, byliny a polokeře, suché oblasti, Středozeří, j. Afrika, subtr. Amerika, v.Asie, okr
- bituminosa - viz Bituminaria
- morisiana - , Sardinie
- Psyllium** - **chmelík**, **psyllium**, Plantaginaceae
- afra - blešníkový, Středozeří, kamenitá rumiště
- ovata - vejčitý, Španělsko, s. Afrika, Maroko, Kanárské ovy, jz. Asie - Izrael, od Íránu po Afghánistán, pěst. Indie aj. - (isabgol, ispaghul, léč nadváha, při zácpě)
- Ptarmica** (*Achillea*) - **bertrám**, **ptarmika**, Asteraceae
- linguata - jazykatý, §UA,
- tenuifolia - úzkolistý, §UA,
- Ptelotheca** - **pteloteka**, ?
- bifida - BG
- Pteranthus** - **pterantus**, Caryophyllaceae, (Illecebraceae), 1 druh,
- dichotomus - vidličnatý, Kypr, Blízký východ, s. Afrika, Arabie, pouště, jednoletý sukulent, léč,
- Pteridium** - **hasivka**, **pteridyum**, Hypolepidaceae, (Dennstaedtiaceae), kapradina, kosmopolitní, lesy
- aquilinum - orličí, kosmopolit, celý mediterán, Středozeří, H, Makaronésie - Kapverdy, Ischia, Albánie, ČR, písčiny, kyselá půda, vyšší makchie, hluboké oddenky, tvoří souvislé porosty, exp, jméno odvozeno z poznatku, že někdy osidloval lesní požářiště
- Pteris** - **křídelnice**, **pteris**, kaprad', Pteridaceae, (Dennstaedtiaceae), 300 druhů, tropy a subtr, celý svět, zemní kapradiny, okr
- cretica - krétská, (Pteris Fern, Cretan Brake), pův. Kréta, §UA, okr (cv. Albolineata aj.), ČR skleník
- incompleta - hlavně Makaronésie - Kanáry, Madeira, Maroko, Portugalsko, § SP, §BG
- quadriaurita - , okr (cv. Argyrea), podrost tropů celého světa
- vittata - páskatá, Středozeří, Makaronésie - Madeira, Kapverdy, Ischia
- Pterocarya** – **pařešák**, **pteroarya**, **lapina**, pařešech, kavkazský ořech, Juglandaceae, 10 druhů, Eurasie – Kavkaz až Írán, v.Asie – Čína, Korea, Japonsko, ojed Kavkaz a Přední Asie, okr, hory, opad stromy, rychle rostoucí,
- fraxinifolia - jasanolistý, (kavkazský), pův. Zakavkazí, s.Írán, pěst, Evropa, (ČR)
- Pterocephalus** - **perohlávek**, **pterocephalus**, Dipsacaceae, 25 druhů, byliny a stález. keře, skaln. svahy, Středozeří, trop. Afrika, stř.Asie, Himálaj, Čína, okr
- dumetorum - křovinný, Makaronésie, Kanár ovy (Gran Canaria)
- lasiospermus - Makaronésie
- multiflorus - mnohokvětý, end Kréta
- perennis - trvalý, v. Středozeří
- virens - Makaronésie
- Ptilostemon** - **ptylostemon**, Asteraceae
- casabonae - tyrhénský, Sardinie, Itálie, Korsika, skály
- chamaepeuce - nízký, v Středozeří, Kypr
- Ptilotrichum** (Alyssum) - **srstnáč**, **ptylotrichum**, Brassicaceae
- macrocarpum - velkoplodý, §F
- pyrenaicum - pyrenejský, §F

- *spinosum* - trnitý, Španělsko, Alžírsko

Ptychotis - myroda, **ptychotys**, Apiaceae

- *sardoa* - sardský, end Sardinie

Puccinellia - **zblochanec**, **pukcinelia**, Poaceae, taxonomie problematická, halofyt

- *distans* – oddálená, Středozeří, Írán

- *festuciformis* - celé Středozeří až Modávie, Ukrajina, evr Rusko,

- *festuciformis* ssp. *intermedia* - , §H

- *limosa* - jezerní, H

- *pungens* - § SP, § BG,

Pulegium - **polej**, **pulegium**, Lamiaceae

- *vulgare* - obecná, Středozeří, Makaronésie

Pulicaria - **blešník**, **pulikaria**, Asteraceae

- *arabuca* - arabský, j Maroko, Alžírsko, Libye, Egypt, Arábie, Palestina, Libanon, Turecko, Mauretánie, Kypr, Irák, Afghánistán

- *burchardii* - § SP, § BG,

- *canariensis* - kanárský, Makaronésie

- *dysenterica* – úplavíční, celé Středozeří, j., stř. a z. Evropa, s. Afrika, Írán, § ČR

- *incisa* – , Středozeří, Sinaj, Arábie

- *mauritanica* - mauretánský, Maroko, Alžírsko, Mauretánie, arom. bylina

- *odora* (*Inula odora*) - Středozeří, Portugalsko, Maroko, Alžírsko, RF, Itálie, Řecko, Turecko

- *undulata* - vlnatý, Egypt, Sinaj, Sudan, Etiopie, Eritrea, Somálsko, Mauretánie, Pákistán, Indie

- *vulgaris* - obecný, §F

Pulmonaria - **plicník**, **pulmonaria**, Boraginaceae

- *angustifolia* - úzkolistý, háje, ČR, §SK, §D, §H

- *mollis* - -

- *murinii* - Murinův, Pannonie, SR

- *obscura* - tmavý, Středozeří, Evropa, ČR

- *officinalis* - lékařský, H

- *rubra* - červený, Balkán, j Karpaty

- *saccharata* - cukrový, j. Evropa ,

Pulsatilla - **koniklec**, **pulsatyla**, Ranunculaceae, 30 druhů, trsnaté zatahující trvalky, krátkostébelné trávníky, stinné, vlhké TTP, Eurasie, SAM, okr, §D - všechny evropské druhy kromě

- *alba* - bílý, j Alpy, Apeniny, §UA,

- *albana* - albánský, Malá Asie, Kavkaz, Írán, proměnlivý

- *alpina* - alpský, Pyreneje, Alpy, Apeniny, Juru, Harz, Karpaty, Balkán, Krkonoše - ČR, proměnlivý druh

- *aurea* - zlatožlutý, end Kavkaz

- *grandis* - velkokvětý, , §RO, §H, §UA, (ČR chráněn)

- *halleri* - Hallerův, z Alpy, §F

- *montana* - horský,

- *nigricans* - černající, §UA,

- *patens* – otevřený, (Prairie Crocus, Pasqueflower), cirkumboreální, Aljaška až N. Mexiko, Skalisté hory, Rusko, Ukrajina, Polsko, Írán, stř. a v. Asie, výslunné stráně, **ČR C1** – ojedinele sz. a stř. Čechy, ohrožen bezzásahovým suk. zarůstáním, **§CZ(C1)**, §SK, §H, §RO, §D, §Pl, Bern, Smar, NAT

- *patens* ssp. *multifida* - cirkumboreální, Sibiř

- *pratensis* – luční, Pannonie, Velká uherská nížina, Maďarsko, Rusko, stepní stráně, **ČR C2**, ohrožen bezzásahovým suk. zarůstáním, §Pl, SL, §SRB, §RUS

- *pratensis* ssp. *bohémica* – luční český, cirkumboreální, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C2)**, §SL, §SRB, §H, var *albida*

- *pratensis* ssp. *hungarica* – luční maďarský, Maďarsko, §H, §SK, §RO, NAT

- *rhodopaea* - rodopský, Bulharsko

- *schleiferi* (*alba*) – bílý, Alpy, Vogózy až Karpaty, **ČR C3**, ohrožován bezzásahovou sukcesí, §D, §Pl,

- *slavica* (*halleri* ssp. *slavica*) – slovenský, cirkumboreální, end z. Karpaty, §SK, §Pl, Bern, NAT, okr ČR

- *styriaca* (*subslavica*) - štýrský, v Alpy

- *taurica* - krymský, Krym, §UA,

- vernalis ssp vernalis – jarní pravý, cirkumboreální, Evropa - Skandinávie, Alpy, Pyreneje, Bulharsko, evr. Rusko, **ČR C1**, ne Šumava, světlé TTP, hole, ohrožen vyhynutím, **§CZ(C1)**, **§SK**, **§D**, **§PI**, **§RUS**
- vernalis ssp alpestris - jarní alpínský, **ČR C1**, ohrožen bezzásahovou sukcesí, **§CZ(C1)**,
- vulgaris – německý, (obecný, statný), cirkumboreální, pův sz Evropa, hory stf. a j. Evropa, dále s. Evropa, SRN, Rusko, **§D**, **§CH**, **§PI**, **§RUS**, okr. Evropa, ČR, SRN, H, Čína
- vulgaris ssp. gotlandica – becný gotlandský, **§D**, Smar, **NAT**
- vulgaris ssp. grandis - obecný velký, **§SRB**
- zimmermannii - Zimmermannův, východopanonský end, Maďarsko, **§SR**

Punica - marhaník, punyka, granátovník, (Pomergranate), Punicaceae

- granatum – granátový, (granátovník obecný, granátové jablko, Pommegranate), pův. subtr - asi ostrov Sokotra u Jemenu, z nejstarších kult druhů, pěst přes 5.tis. let, bible (ve Starém zákoně kvetoucí - symbol "horoucí lásky"), pro izraelské kmeny symbolem jara, Střední východ, Malá Asie, Středozeří, Makaronésie, BG, Střední východ, Sokotra, Malá Asie, Írán, Turkménie, Uzbekistán, až sz. Indie, Čína, jv. Evropa, Španělsko, Portugalsko, Itálie, Sicílie, Baleáry, Madeira, Kypr, Albánie, Egypt, Maroko, Tunisko, v Afrika, Arábie, makchie, křoviny, keřovitý trnitý ovoc strom, okr. nápoje (grenadina), sirup, barvivo, **léč**, droga, některé části jed (míšky semen jedlé), ČR - Břeclav, po namrznutí obráží, var. nana
- protopunica - původní, Jemen ostrov Sokotra, ohrožený druh

Puschkinia - puškinya, modřenka, Hyacinthaceae, 2 druhy, cibulovina, vlhké lokality, Střední východ

- scilloides - ladoňkovitá, pův. Přední Asie, Středozeří, Írán, okr cibulovina, ČR

Putoria - putoria, Rubiaceae

- calabrica - kalabrická, (Stinking Madder), garigue, Středozeří, Kypr, Malta

Pycreus - šáchorek, pykreus, Cyperaceae

- flavidus - žlutý, Kypr
- polystachios - Egypt, marše

Pyracantha - hlohyně, pyrakanta, Rosaceae, Malvaceae, 10 druhů, trnité stález.keře, houštiny a lesní okraje, Středozeří, Eurasie - od Španělska, Itálie po Malou Asii a Kavkaz, Himálaj, Čína, Tajwan, okr

- coccinea - šarlatová, v. Středozeří pův. jv. Evropa, Středozeří, Itálie, BG, až Malá Asie, Kavkaz, okr. dřevina, ČR

Pyrethrum - řimbaba, pyretrum, Asteraceae, 10 druhů, Eurasie, jzAsie, okr

- cinerariifolium – starčkolistá, pův. Balkán, Dalmácie, Chorvatsko, ovy Jadranu, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Albánie, okr. v mnoha zemích světa, trvalka, insekticid pyrethrin (produkce Keňa, Tanzanie)
- corymbosum - chocholičnatá, Středozeří
- macrophyllum - obrovská, pův. jv. Evropa: Alpy, Balkán, Karpaty, Istrie, Malá Asie, Kavkaz, okr, insekticidní "dalmatský" prášek proti hmyzu, ČR nepůvodní

- parthenium - obecná, pův. jv. Evropa, Středozeří, Balkán a jz. Asie, Malá Asie, Středozeří, okr i **léč**, ČR

Pyrola – hruštička, pyrola, Pyrolaceae, 35 druhů, plazivé oddenkaté stález. trvalky, lesy a vřesoviště, s. polokoule, Evropa, SAm, okr

- carpatica – karpatská, end Karpaty, **§SK**,
- chlorantha - zelenokvětá, (zelená), **§H**
- media - prostřední, **H**
- minor - menší, Eurasie, SAm, ČR, **§H**
- rotundifolia - okrouhlolistá, **§SRB**, **§H**
- rotundifolia ssp. maritima - okrouhlolistá přímořská, **§F**
- secunda - **BG**

Pyrostegia - trbnatka, pyrostegia, Bignoniaceae, 4 druhy, dřevnaté, stález. úponkaté liány, lesy, tropy, JAm, okr

- ignea - ohnivá, Kypr
- venusta - sličná, (půvabná, něžná, Sweetheart Vine, Flame Vine, Golden Shower, Orange Trumpet Vine, Orange Creeper), pův JAm, liána, okr, intr Středozeří, Makaronésie - Kanárské ovy, Madeira, Čína

Pyrus - hrušeň, pyrus, Rosaceae, Malvaceae, 30 druhů, mírný pás Eurasie – Evropa, z. a v. Asie, ojed. s. Afrika, většinou opadavé dřeviny, chlumpy, okr

- amygdaliformis – mandloňová, Itálie
- amygdaloides – mandloňovitá, jv. Evropa, Malá Asie, Středozeří, Chorvatsko, makchie (šibljak), ČR sbírk
- caucasica - kavkazská, Kavkaz, Krym Turecko

- communis - obecná, pův. mírný pás palearktické oblasti, pův. jz.Asie, Malá Asie, pak Evropa, Ischia, Itálie, Sicílie, Kypr, BG, ČR asi 550 cv.), SAM
 - kotschana - end Turecko - Anatolie
 - eleagrifolia - hlošínovitá – pův. Malá Asie
 - magyarica - maďarská, §H
 - nivalis - sněhobílá, j. Evropa, j. Francie až Turecko, Malá Asie, Kavkaz, §SRB, §H
 - pyraeaster - polnička, (planá), z. a j. Evropa, Středozeší, Malá Asie, Kavkaz, Turecko
 - salicifolia - vrbolistá, Kavkaz, Turecko, jv. Evropa, BG, Malá Asie, Írán, okr vč. cv Pendula
 - spinosa - trnitá, j. Evropa, v. Středozeší, Kréta, Malá Asie, Kavkaz,
 - syriaca - syrská, Kypr, Malá Asie, Sýrie, Palestina, Izrael
- Quercus - dub, kverkus, (Oak), Fagaceae, cca 600 druhů, mírné a subtr. pásmo s. polokoule, ojed. hory tropů, Středozeší, z jižní Itálie postupně rozšířen do Francie díky veverkám, ukrývající si žaludy na zimu pod zem, (genet. centrum - převážně likvidován Římany a Benátčany na stavby a lodě), Eurasie, Čína, jv.Asie, Mexiko, SAM, dřeviny, stinný, okr, žaludy pro zvěř**
- aegilops - egilops, Írák, podhorské lesy
 - alnifolia - olšolistý, (*Golden Oak*), v. Středozeší, end Kypru (Troodos), horské svahy do 900 m (supramediterránní stupeň)
 - aureus - zlatý, (Kypr - Troodos)
 - austriaca - rakouský, §UA,
 - boissieri - , Palestina, Izrael
 - brantii - perský, Libanon, opadavý
 - calliprinos - krásnoplod, Středozeší, Palestina a Izrael
 - canariensis - kanárský, jz. Evropa, Španělsko, Portugalsko, s. Afrika, Kypr, Kanárské ovy
 - cerris - cer, (slovenský), j. a stř. Evropa – v. Středozeší (Apeninský a Balkánský poloostrov, Itálie, Řecko, BG, Albánie, Turecko, Malá Asie, Libanon), ČR – JM, okr
 - coccifera - kermesový, (kermesový, červcový, Kermes Oak, Holly Oak), pův. z. Středozeší, Španělsko, Portugalsko, Albánie, Baleáry, Kréta, Izrael, (chybí Korsika), sz. Afrika, stáloz. tvrdolisté lesy, macchie, sub- až mediteránní, hostile červců Kermes - šarlatová červeň, barvení látek, cukrovinek a nápojů
 - coccifera ssp. calliprinos - ,Kypr
 - congesta (contorta) - stěsnaný, sz. Středozeší, Sardinie
 - crenata - ,§F
 - dalechampii - žlutavý,
 - faginea - portugalský, (bukový), Španělsko, Portugalsko, Pyreneje, vyšší polohy, poloopadavý
 - frainetto - balkánský, (uherský), jv. zčásti stř. Evropa - Balkán, BG, Itálie, Turecko, Maďarsko, Rumunsko, Albánie, Malá Asie, Ukrajina, §SR
 - hartwissiana - žláznatý, v. BG, Turecko, Kavkaz
 - iberica - iberský, Malá Asie
 - ilex - cesmínový, (Evergreen Oak, Holm Oak), z. Středozeší - Makaronésie , Sardinie, Španělsko, Portugalsko. Pyreneje, Francie, Itálie, Ischia, Malta (ojediněle, snaha obnovit), Jugoslávie, Albánie, Itálie, Korsika, Kypr, Turecko, Maroko, Alžírsko, Tunis, agrolesnictví - vepř iberský, stáloz. tvrdol. lesy, 25 m, dlouhodobě pěst – **tvrdé užitkové dřevo** – lodě, stavby, nářadí, dřevěné uhlí, vydělávání kůží, žaludy – prasata i mouka, mediterán, ČR
 - i. ssp. ilex - cesmínový pravý, Středozeší (mimo s. Afrika a Pyrenej. poloostrov). intr. GB a z. Evropa
 - i. ssp. ballota (rotundifolia) - cesmínový okrouhlolistý, Pyrenej. poloostrov, s. Afrika
 - infectoria - halebský, (hálkový), Blízký východ, Libanon, Středozeší, Írán, poloopad, hálky žlabatky hálkové (halapeské, turecké duběnky)
 - i. ssp. veneris - Kypr
 - inachusae - Sardinie, nově popsán
 - ithaburensis - Palestina, Izrael, bible, Sýrie, Libanon
 - ithaburensis ssp. macrolepis - v Středozeší, Itálie, Řecko, Albánie, Bulharsko, Sýrie ,
 - libani - libanonský, Sýrie, Turecko, Malá Asie, Blízký východ, Írán, Irák
 - ithaburensis ssp. macrolepis, (macrolepis, aegilops ssp. macrolepis) - valonkový, Itálie, Balkán, Řecko, Kréta, Turecko, na Kypru pěst, poloopadavý, řídké lesy, křoviny makchie, žaludy- mouka
 - macedonica - makedonský, Albánie, Benátčany kácen na jejich stavby
 - macranthera - velkokvětý, (perský), Kavkaz, Zakavkazsko, s. Írán, Turecko, horské lesy, okr parky, ČR

- macrolepis - balkánský, (šupinatý), od Balkánu na východ
- pedunculiflora - sivozelený, jv. Evropa, Středozeří, Malá Asie, Kavkaz, §SRB
- petraea (sessilis) - zimní, (drnák), středoevropský florelement, stf. a jv. Evropa, Středozeří, BG, Malá Asie, Kavkaz, Krym, ČR, temporální listn. lesy
- polycarpa - mnohoplodý, jv. a část. střední Evropa, Malá Asie, Kavkaz
- pontica - černomořský, Malá Asie, sv. Turecko, Arménie, Kavkaz
- pseudosuber - pseudokorkový, Jugoslávie
- pubescens - pýřitý, (šípák, White Oak, Pubescent Oak), v. Středozeří, z., stf. a jv. Evropa, Španělsko, Francie, Itálie, Ischia, Anatólie, Řecko, BG, Turecko, Malá Asie, Kavkaz, hory, submediteránní, v Evropě jen menší stromy, ČR teplé lokality – Český kras, České středohoří, skalní svahy, živné půdy
- pyrami - jehlancovitý, Sicílie, Malá Asie
- pyrenaica - pyrenejský, jz. Evropa, Španělsko, Portugalsko, Francie, Maroko, chybí Baleáry, poloopadavý, svahy, úbočí hor submediteránní, do 1500 m, snáší sucho,
- robur - letní, většina Evropy, Středozeří, Makaronésie
- robur, ssp. thracia - letní, (křemelák, evropský dub), thrácký, jv. Evropa, j. Pyrenejský poloostrov, Itálie, Sicílie, Ischia, Řecko, Turecko, Kavkaz, 35 m,
- r. var. Sessiliflora - Itálie,
- r. var. Pendunculata - Itálie
- rotundifolia - okrouhlostý, jz. Evropa, Středozeří,
- rubra - červený, USA, intr. Itálie, ČR
- suber - korkový, (Cork Oak), domácí z. Středozeří, zejména Iberský poloostrov - Portugalsko, Španělsko, Pyreneje, Katalánsko, Baleáry (Menorca), Sardinie, Korsika, Itálie, Ischia, Sicílie, Chorvatsko - Dalmácie, Albánie, Makaronésie a sz. Afrika - Maroko, Alžírsko, Tunisko, **symbol Portugalska**, tam chráněn, stáloz. tvrdol. lesy, až do 1000 m, výška 16 m, dlouhodobě pěst - korek, nahrazováním se přestává chránit a pěstovat, agrolesnictví - vepř iberský, ČR
- trojana - trojský, (makedonský), v. Středozeří, §SRB
- virgiliana - jadranský, jv. a část. stf. Evropa, Ischia, Sardinie, Korsika, JM
- x hispanica (cerris x suber) - španělský, Středozeří, Francie, Španělsko, Portugalsko, Itálie, Balkán

Radiola - stozrník, radyola, Linaceae

- linoides - lnovitý, Středozeří, Makaronésie , §SK

Ramonda - ramonda, Gesneriaceae

- heldreichii - Evropa
 - nathaliae - hory Balkánu, Makedonie, Řecko, Kosovo, Srbsko
 - myconi - end Pyreneje, Španělsko, RF, třetihorní relik
 - nathalie - Nataliina, §SRB
 - serbica (sebensis) - srbská, třetih teplomilný relik, Ca skály, Srbsko, Albánie, Makedonie, §SRB
- Ranunculus - pryskyřník, ranunkulus, vojenské růžičky, Ranunculaceae, 400 druhů, po celé zeměkouli, většinou mírné a chladnější pásmo s. polokoule, ale i subtr. ozdobné hlavně vysokohorské druhy**
- acetoselifolius - Středozeří
 - acris - prudký, Středozeří
 - aquatilis - vodní, Sardinie
 - argyreus - Turecko, Irák, nezapojené křoviny,
 - arvensis - rolní, Středozeří, Makaronésie
 - asiaticus - asijský, pův. Indie, intr v. Středozeří, Kréta, Kypr, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael, Írán
 - arvensis - rolní, Středozeří, H
 - brevifolius - jory j. a jv Evropy, Apeniny, Balkán, Turecko
 - bulbosus - hlíznatý, Středozeří
 - bullatus - puchýřnatý, (Autumn Buttercup), Malta
 - bulbosus - hlíznatý, Středozeří,
 - calandrinoides - end Maroko - Atlas
 - canutii - Kanutův, §F
 - cardonicus ssp. ciprus - kardonský, end Kypr
 - carpaticus – karpatský, cirkumboreální, end Karpaty, §SK,
 - constantinopolitanus - v. Středozeří, Írán

- cortusifolius - kruhatkolistý, (Big-leaved Buttercup, Crowfoot), Makaronésie - Madeira - vavřín. lesy, laurisilvia, Kanárské ovy (Tenerife, Gran Canaria)
- cucuminis - end Balkán - Řecko, Makedonie
- cupreus - měďnatý, v Středozeší, end Kréta
- ficaria ssp. caltifolius, ficariiiformis – menší, orsejovitý, orsej jarní, Lesser Celandine), Středozeší, Řecko, Kypr, Malta, Evropa, ČR
- flamulla - plamének, Středozeší, Makaronésie
- fontanus - pramenný, j. a jv. Evropa, Itálie, Balkán, Chorvatsko až Bulharsko, §F, Bern
- gracilis (peloponesiacus, granulatus) - peloponéský, Itálie, Řecko, Balkán, Kréta, Anatolie, TTP, světlé lesy, do 1700 m
- gramineus - trávovitý, z. Středozeší až Itálie a Sardinie, suché a kamen svahy, garrigue
- chaerophyllos - BG
- illyricus - illyrský, eurasijský druh, Středozeší, Itálie, jv. Evropa, M.Asie, §H, §CZ
- isthmicus - Sicílie, Řecko, Kypr Turecko - Anatolie, Írán
- kyklonensis - kyklonejský, ssp. leptacus, end Kypr
- lateriflorus - stranokvětý, eurasijský druh, Středozeší, j. Evropa, Francie, Apeniny, sz. Afrika, Balkán, Anatolie, Sýrie, Krym, §F, §H, §SR
- lingua - velký, jazykatý, Středozeší, H, §F, §SRB, §H
- macrophyllus - velkolistý, §F
- marginatus - v Středozeší, Egypt, Írán
- marschlinsii - end z Středozeší - Korsika
- millefoliatus - peřenosečný, v. Středozeší, §F
- millefolium ssp.leptacus - řebříčkolistý, Kypr
- muricatus - měkkoostenný (Scily Buttercup), Středozeší, Makaronésie, BG, Sardinie, Malta
- nemorosus - §H
- neocuneatus - Turecko, Sýrie, Írák
- nodiflorus - , §F
- ophioglossifolius - Makaronésie, §F, §SRB
- oreophyllus - horský, Balkán, Černá Hora, Středozeší
- palludosus - bahenní, Středozeší, zaplavované půdy
- parnassifolius - § SP, § BG,
- pedatus - znožený, euroasijský druh, Jugoslávie, Turecko, Rumunsko, BG, Ukrajina, §SR
- polyphyllus - mnoholistý, §H
- psilostychis - Balkán - Chorvatsko, B+H, Srbsko, Černá Hora, Albánie, Makedonie, Řecko, Bulharsko, §H
- pyrenaicus - pyrenejský, Pyreneje - Španělsko, Portugalsko
- repens - plazivý, Středozeší, H, Makaronésie, ČR, BG
- revellieri - , §F
- saniculaefolius - (Sanicle-leaved Water Crowfoot), Malta
- sardous - sardský, (srstnatý), Středozeší, většina Evropy, s. Afrika, Ukrajina, Krym, Skandinávie, GB, zavř SAM, NZ, Austrálie, ČR C2
- sceleratus - Evropa, Středozeší Egypt, jz a stř Asie, trop Afrika
- scleranthus - lité, Středozeší, Írán, mokřady, ČR
- strigulosus - , §H
- tatrae – tatranský, Tatry, §UA,
- trichophyllus - trojlistý, (Three-leaved Water), Malta
- weyererii - § SP, § BG,

Raphanus - ředkev, rafanus, Brassicaceae, 3 druhy, byliny, zelenina již starověký Egypt a Čína, Eurasie, pěst zelenina

- raphanistrum - ohnice, prastará kult. plodina, pův. asi Středozeší a Blízký východ, dnes většina Eurasie, Kypr, SRN. ČR nepůvodní, plevel polí, rumiště
- sativus - setá, pův v Středozeší, Blízký východ, v. Asie, sec celý svět, pěst. zel. (Radicula – ředkvička), ČR archeofyt, rozšířena téměř celý svět, léč. TČM
- sativus var. major - setá pravá, pův. Středozeší, stř. Evropa, pěstá zelenina po celém světě, léč, droga
- sativus var. oleifera - setá olejná, pův. v. mediterán - Středozeší a Blízký východ, Španělsko, Řecko, Egypt, Maroko, z. Evropa, v. Asie,

- ř. ředkvička, stará kult. rostlina, olej, léč, droga, semena afrodiziakum (starý Egypt s medem), antibakteriálně, ve větším množství záněty sliznic, ČR nepůvodní
- Raphia - rafia, rafe**, palma rafie, jehlovec, Arecaceae, 30 druhů, tropy, Amerika, Afrika, Madagaskar, robustní palmy, vlhké lokality, okr
- ruffia - ryšavá, Ischia
- Rapistrum - řepovník, rapistrum**, Brassicaceae, suché TTP, rumiště, Středozeří, Eurasie – Evropa až stf. Asie
- perenne - vytrvalý, ČR suché TTP
- rugosum - svraskalý, pův. Středozeří až stf. Asie, Kypr, ČR ojed., rumiště
- Ravenala - ravenala, palma poutníků**, Strelitziaceae
- madagascariensis - madagaskarská, („palma poutníků“, „palma z Madagaskaru“, Travelers Palm Tree), pův. **Madagaskar - národní strom**, Reunion, okr, intr. Thajsko, Vietnam, Srí Lanka, Singapur, Malajsie, Indonésie, Čína, antiseptická semena, Červený seznam, okr subtr a tropy, intr Kanárské ovy
- Reaumuria - reaumuria**, sodaul, 12 druhů, Tamaricaceae stf. Asie, Střední východ,
- hirtella - Izrael - Nagev. poušť, Sahara, Arábie, Írán
- vermiculata - Sicílie, s. Afrika, Egypt, Sinaj
- Reboudia - reboudya**, Brassicaceae
- pinnata - zpeřená, Palestina, Izrael, poušť, polopoušť
- Reichardia - reichardya**, Asteraceae
- intermedia - prostředním Kypr
- ligulatga - jazýčkatá Makaronésie
- picroides - hořčíkovitá, v. Středozeří, Kypr, zavlčen Austrálie, Havaj
- tingitana - taurská, Středozeří, Makaronésie, Španělsko, Baleárské ovy, Kréta, Sicílie, Řecko, Kypr, Maroko, Egypt, Sahara, Sinaj, Arábie, Sokotra, Blízký východ, jv Asie
- Reseda - rýt, rezeda**, Resedaceae, 60 druhů, byliny, slunné kamen a křovin. lokality, úhory, rumiště, jz Asie, sv. Afrika, domest. Evropa,
- alba - bílý, (White Mignonette), celý mediterán, z. a centrální Středozeří, Sardinie, Řecko, Kypr, Kréta, Arábie, Sahara, Írán, kamen a písč plochy, u cest, úhory
- aucheri - Turecko, Sýrie, Irák, Írán, Pákistán, Indie, Arábie, Blízký východ,
- decursiva - Španělsko, s. Afrika, Egypt, jz Asie
- lutea - žlutý, pův. celé Středozeří až Turkménie, H, Kypr, Malta, Makaronésie, Írán, j. a z. Evropa, suchá pole, ČR nepůvodní
- luteola - barvířský, (žlutavý), Středozeří, Kypr, Makaronésie - Kanár ovy (Gran Canaria), Írán
- media - prostřední, Španělsko, rumiště
- odorata - vonný, Kypr
- orientalis - východní, Kypr
- phyteuma - velkokališní, Středozeří, j. a stf. Evropa, s. Afrika, M. Asie, Kavkaz, **§CZ**
- Retama (Spartium, Lygos) - retama**, Fabaceae, 4 druhy, opad. keře, písč. a kamen .lokality, Středozeří, vč. Kanár. ovy, s. Afrika, z. Asie, okr
- monosperma (spaerocarpa) - jednosemenná, (kulatoplodá), z. Středozeří, Španělsko, Portugalsko, sz. Afrika, Maroko, Alžírsko, Sahara, Kanár ovy, pobř duny, okr
- raetam - obloukovitá, („Eliášův keř“, White Broom), Středozeří, Sahara, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael - Nagev. poušť, Jordánsko, bible, Maroko, Magreb, Sicílie, Blízký východ, Makaronésie - Kanárské ovy, wadi, keř, bílé květy
- sphaenocarpa - kulatoplodá, Španělsko, Portugalsko, sz. Afrika
- Reutera - reutera**, Apiaceae,
- lutea - žlutá, (Pimpinelle jaune), §F
- Reynoutria (Fallopia, Pleuropterus) - křídlatka, reynoutria**, Polygonaceae, vysoké byliny, Dálný východ – Japonsko, Sachalin, intr. okr., u sídel a toků, inv
- japonica - japonská, pův Dálný východ, Japonsko, sec Eurasie, SAm, Austrálie, NZ, trvalka, intr. zavlčen, okr. ČR nepůvodní, inv
- sachalinensis - sachalinská, Japonsko (Hokkaido a Honshu), Sachalin a Ulling-do (ostrov mezi Japonskem a Koreou), Tibet, sec Evropa, SAm, ČR nepůvodní u sídel a toků, zavlčena, inv
- x bohémica (x mizushimane, japonica x sachalinensis) - česká, pův. v. Evropa, sec Evropa, Středozeří, SAm, ČR nepůvodní, inv

Rhagadiolus - kosatka, rhagadyolus , Asteraceae

- edululis - jedlá, Středozeří, j. Evropa, Portugalsko až Bulharsko, Turecko, Kypr, Izrael, Jordánsko, Krym, Kavkaz, Maroko, Tunisko, býv. pěst jako zelenina

- stellatus - hvězdovitá, Středozeří, Portugalsko, Maroko, Kréta, Kypr, Izrael, Sýrie, (byl i v Praze), také jako zelenina

Rhamnus - řešetlák, rhamnus, krušina, (Buckthorn, Waythorn), Rhamnaceae, 140 druhů, s. polokoule, max. hory meridon. Eurasie, dřeviny - obv. trnité keře, vlhčí lokality, křoviny, s. mírný pás, ale i j. polokoule, okr

- alaternus - proměnlivý, (Mediterranean Buckthorn), celý mediterán, Středozeří, Portugalsko, Balkán, Kypr, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy, Krym, makchie, lesní okraje

- alnifolia - pův. Evropa, Eurasie, s. Afrika, Tanzanie

- alpina - alpský, Středozeří, jz. a stř. Evropa, Itálie, Sardinie, sz. Afrika

- catharica - počistivý, Evropa, Středozeří, Bulharsko, Malá a Přední Asie, sz. Afrika, z. Sibiř, Altaj, SAM, písčiny, podrost stáloz. lesy, ČR, inv

- fallax - balkánský, (klamný), jv. Evropa

- frangula - k, olšová, Evropa, BG, Asie, sz. Afrika, ČR

- imeretina (cochica) - kavkazský, Kavkaz, Malá Asie

- lycoides - kustovnicovitý, Středozeří, Španělsko, makchie, kamen. lokality

- nana - nízký, Makedonie

- oleoides ssp. graecus - olivovitý, (Olive-leaved Buckthorn), Řecko, Kypr, Malta

- persicifolius - broskvolistý, end Sardinie

- prunifolia - slívovitý, Kréta, oreomediteránní

- pumila - nízký, hory stř. a j. Evropy

- saxatilis - skalní, Středozeří, pahorkatiny až hory stř. a jv. Evropy, Slovensko, §H

- tinctoria - inkoustový, §UA,

- x gayrti (carharica x saxatilis) - Rakousko, Maďarsko

Rheo (Tradescantia) - **rheo, podenka**, Commelinaceae,

- discolor (spathacea) - dvoubarevná, (Purple leaved Spiderwort, Boat Lilly, Moses In a Boat), okr, Thajsko, Vietnam, Indonésie, Filipíny, Čína, ČR

Rheum - reveň, rheum , Polygonaceae, 60 druhů, zejména mírné a subtr. pásmo v. Asie, příbuzné šťovíkům, mohutné byliny 1,5 – 2 m, šťavelany, pěst. Evropa

- nobile - ušlechtilá, pův. Himálaj, Afghánistán, Tibet, 4 tis. - 4800 m., vysokohorské louky a kamenité polopouště

- palmatum - dlanitá, (Palm-leaved Rhubarb), vytrvalá, léč (listy) , Sibiř, Čína, Tibet, Korea, Japonsko, Mongolsko, léč (kořen, cholesterol, hemeroidy aj.) pěst. Čína, okr

- rhabarbarum (rhaponticum) - kadeřavá, ("rebarbora"), pův. sz. Čína, Mongolsko, jv. Sibiř, pěst. pochutin. zelenina, ČR nepůvodní, neofyt, pěst. pochutinová zelenina, Itálie,

- ribes - jz. a j. stř. Asie, Turecko, Sýrie, Blízký východ, Írán, Pákistán, Afghánistán

Rhinanthus - kokrhel, rhinanthus, byliny polopar., Eurasie, Orobanchaceae, (Scrophulariaceae),

- borbasii - , §SRB

- cretaceus - krétský, §UA,

- mediteraneus - středomořský, Pyreneje

Rhizocarpon - rhizokarpon, mapovník, lišejník, Rhizocarpaceae

- geographicum - zeměpisný, H

Rhodanthemum (Chrysanthemum) - **rodantemum**, Asteraceae, 15 druhů, sz. Afrika

- arundatum - Pyrenej. poloostrov

- atlanticum - atlantský, Maroko

- catananche - k., Maroko

- cyanthum - c., Maroko

- gayanum - Maroko, Alžírsko, pohoří Atlas, kamenité svahy

- hirsutum - srstnatý, §F

- hosmanense - , Maroko

- maresu - , Maroko

Rhodococcum - brusinka, rodokokum, Vacciniaceae, 15 druhů, tropy jv. Asie, 1 druh Evropa

- vitis-idaea - obecná, Evropa, Kavkaz, Malá Asie, Sibiř, s. Mongolsko, Sachalin, Kamčatka

Rhododendron (Azalea) – **pěníšník, rododendron**, azalka, alpská růže, Ericaceae, asi 1000 druhů, hory s polokoule, Eurasie, centrum Himálaj, stř a v Asie, Čína, N. Guynea, Australasie, četné SAM, dřeviny, toxický grayanotoxin, okr

- arboreum - stromovitý, intr. Itálie, ČR
- caucasicum - kavkazský, Kavkaz, Turecko, Arménie, Ázerbájdžán, Gruzie, 0,2-1 m
- ferrugineum - rzivý, Alpy, Pyreneje, Apeniny, Itálie, §SRB, ČR okr. pěst
- hirsutum - chlupatý, Alpy
- kotschyii - karpatský, (Kotschův), v. a j. Karpaty - Rumunsko, Ukrajina, Rila, Stará Planina - Bulharsko, Makedonie, Srbsko, Albánie, hory, §UA, okr
- lapponicum - lapponský, s. Evropa, Grónsko, Aljaška, Sibiř, SAM
- luteum (flavum) - žlutý (azalka ž.), v. Středozemí, Ukrajina, Bělorusko, omezeně Polsko, Slovinsko, Kavkaz, Turecko, Bělorusko
- myrtifolium - karpatský, v Karpaty, Rila, hory Bulharska a Makedonie,
- ponticum (Azalea pontica) - pontický (azalka p.), Černomoří, v. Středozemí, BG, Arménie, Gruzie, Libanon, Turecko, Španělsko, Portugalsko, Madeira, BG, Kavkaz, inv
- ponticum ssp. baeticum - pontický b. , end Portugalsko, Španělsko
- smirnowii - Smirnovův, Kavkaz, Turecko
- tomentosum (Ledum palustre) - rojovník bahenní, s. a stř Evropa, Německo, Rakousko, Ukrajina, Rusko, Karpaty, **ČR C3** Třeboňsko, ohrožen vysoušením,
- ungerii - Ungernův, Kavkaz, Turecko
- x intermedium - prostřední, Tyrolsko
- x simsii (A. indica) - azalka, („pokojová azalka“, Indian Azalea, Sim's Azalea, Formosa Azalea), pův. Čína, Japonsko, stález. keř, okr subtr

Rhodophiala - rodofiala, Amaryllidaceae, 27 druhů, JAm, cibulovina

- andicola - andská, JAm - hory Chile, Argentina

Rhodothamnus - pěnišniček, rodotamnus, růžokeřník, Ericaceae, 2 druhy, Alpy, Turecko

- chamaecistus - zakslý, Alpy - Doomity, (v. Sibiř), opad. keř. okr, obtížně se pěstuje
- sessilifolius - sv Turtecko

Rhus (Toxicodendron, Cotinus) - **škumpa, rhus**, (Jetbead, Sumac, Sumach), Anacardiaceae, cca 200 druhů, subtr. a mírný pás SAM a jv. Asie – Čína, Korea, Japonsko, dřeviny a dřevn. liány, okr

- coggygria (C. coggygria) - očetná, Středozemí, ČR
- coriaria - koželužská, (Sumach), celý mediterán, Středozemí, j. Evropa, Blízký východ, Makaronésie - Kanárské ovy, Írán, jz. Asie, makchie, vydělávání kůží, jed latex
- hirta - orobincová, pův. v. SAM, pak Evropa, ČR nepůvodní
- typhina - očetná, intr. Itálie, BG

Rhynchoscoris - čnělkozobka, rhynchokoris, Orobanchaceae, poloparazit

- elephas - Alžírsko, Itálie, Řecko, Bulharsko, Turecko, Kavkaz, Írán
- orietalis - východní, end Kavkaz

Rhynchospermum (Trachelospermum) - **zobanosemenec, jasmínovník, rynchosperemum**, Apocynaceae

- jasminoides - jasmínovitý, (Jasmínovník vonný), Itálie, okr
- odoratissimum -

Rhynchosia - rhynchosia, Fabaceae

- minima - tropy, subsaharská Afrika, Arábie, j. a jv. Asie, Čína, Austrálie, křoviny

Rhynchospora – hrotnosemenka, rhynchospora, bezosetka, ostroplod, Cyperaceae, přechodová rašeliniště, slatiny, Evropa

- alba – bílá, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Sibiř, SAM, Karpaty, **ČR C1**, přechodová rašeliniště, slatiny, na Šumavě již vyhynul, **§CZ(C2)**, §SK, §H, §RO, okr
- fabera – Faberova, §RUS
- fusca – hnědá, cirkumboreální, stř. a s. Evropa, Pyreneje, **ČR C1**, přechodová rašeliniště, likvidována vysoušením, **§CZ(C1)**, §Pl, §RUS, §UA

Ribes - meruzalka / rybíz, ribes, srstka, Grossulariaceae, 185 druhů s. chladnější mírný pás SAM, hory stř. a JAm, v. Asie, s. Afrika, Eurasie, keře, křoviny, hory, vlhké chladné lokality, okr pěst ovoce

- alpinum - alpská, hory stř. Evropa, Španělsko, Itálie, BG, Kavkaz, s. Afrika - Atlas, §H, ČR
- aureum - zlatá, intr ze SAM, Středozemí, ČR
- multiflorum - mnohokvětá, jv. Evropa

- nigrum - černá, v. Evropa, j. a stř. Sibiř, stř. Asie, Himálaj, §H, ČR
- odoratum - vonná, pův. j. USA, pak Evropa, ČR nepůvodní
- petraeum - skalní, hory z. stř. a j. Evropy, s. Afrika - Maroko, Alžírsko, Tunis (Atlas), §H, ČR
- rubrum - rybíz, pův. z. a sz. Evropa, Itálie, ČR nepůvodní
- sardoum - sardinský (sardský), end Sardinie
- spicatum - klasnatá, s. Evropa, z. a stř. Sibiř
- uva-crispa - srstka angrešt, Středozeší, Evropa, s. Afrika, Kavkaz, ČR
- Ricinus - skočec, ricinus**, Euphorbiaceae, 14 druhů, trsovité, keřovité a stromov sukulenty,, okr
- communis - obecný, (Castor Oil Tree / Plant), pův. trop. sv. Afrika, intr Středozeší, Makaronésie - Kapverdy, Ischia, Řecko, Madeira, Kypr, Malta, Tunisko, vádí (vyschlá říční koryta), rumišťe, pěst olejnina, ČR okr, inv
- Ricotia - rikocia**, Brassicaceae,
- cretica - krétská, end Kréta, jednoletá bylina
- isatoides - Kréta, Karpathos
- sinuata - end j. Turecko - Antalye, v. Středomoří,
- Ridolfia - ridolfia**, Apiaceae
- segetum - osenní, Středozeší, Kypr
- Rindera - rindera**, Boraginaceae
- caespitosa - Írán
- graeca - řecká v. Středozeší,
- lanata - vlnatá, Írán
- umbellata - okoličnatá, §SRB
- Robinia - trnovník, robinya**, Fabaceae, 20 druhů, Amerika
- pseudoacacia - akát, pův. stř. a v. část SAM, USA, intr Středozeší, Makaronésie, Ischia, Itálie, BG, H, Kypr, Maroko, ČR nepůvodní, inv
- viscosa - lepkavý, pův. USA, intr Středozeší, ČR
- Roemeria - remeria**, Papaveraceae
- hybrida - křížená, (hybridní), v. Středozeší, Sinaj, Arábie, Blízký východ, Írán, Pákistán, Indie
- Romulea - romulea**, Froetang, Iridaceae
- bulbocodium - hlíznatá, Středozeší, Portugalsko, Španělsko, Jugoslávie, Řecko, Turecko, Libanon, Izrael, sz. Afrika, kamen a travn plochy
- columnae - sloupovitá, celé Středozeší, Řecko, Kypr
- eximia - end JAR renosterveld
- fimbrosa - end Kapsko - fynbos
- grandiscapa - velkostonká, Makaronésie - asi end Kanárské ovy (Tenerife)
- hirsuta - srstnatá, j Afrika renosterveld
- obscura - JAR
- ramiflora - větvnatá, (Sand-crocus), Kypr, Malta
- requienii - , end Sardinie, Korsika, Toskánsko
- rosea - JAR renosterveld a fynbos
- tabularis . JAR renosterveld
- tempskyana - tempská, v. Středozeší - Kypr, Turecko, Izrael aj., okr často
- Rorippa - rukev, roripa**, byliny, břehy vod, Brassicaceae,
- amphibia - obojživelná, Středozeší
- palustris - bažinná, Středozeší
- pyrenaica - pyrenejská, BG
- sylvestris - obecná, Středozeší, Írán
- Rosa - růže, rosa**, (Wild Rose), Rosacea, 200 druhů, temperát až subtr. pás s. polokoule, Eurasie, SAM, s Afrika, vytrv. keře a opěrné liány, slunné lokality, okr
- abyssinica – habešská, Habeš, Jemen
- agrestis - polní, z., stř. a j. Evropa, sz. Afrika, Maroko, Kavkaz, ČR
- arvensis - rolní, (plazivá), z. a jz. Evropa, vzácněji střední Evropa, ČR, Slovensko, Turecko
- canina - šípková, (psí, Wild Rose), , Středozeší, Makaronésie, Evropa, H, Ischia, Sardinie, Itálie, Kypr, Malá Asie, bible, s. Afrika, Maroko, Izrael, Irák, Írán, Kavkaz, přední a stř. Asie, ČR, křoviny, inv
- damascena - damašská, BG (Údolí růží u Kazanlaku, růžový olej - kosmetika)

- donetzica - doněcká, §UA,
- dumalis - podhorská, Evropa
- eglanteria - vinná, inv
- foetida - žlutá, (smradlavá), pův. Malá, Zakavkazsko, Írán, až stř. Asie, Tibet, Afghánistán, Pákistán, ČR
- gallica - galská, (keltská), ponticko-mediteránní florelement, j. a stř. Evropa, Středozeší, Černá Hora, Malá Asie, Kavkaz, §F, ČR, aromat, okr
- glauca - sivá, hory z., stř. a j. Evropa, ČR zplaněle
- heckeliana - Balkán, Bulharsko, Sicílie, Řecko, Kréta, Albánie, Makedonie,
- chian - chian, Kypr
- jundzillii - Jundzillova, (drsnolistá), z., stř. a v. Evropa (kolem 50. rovnoběžky), Kavkaz, Malá Asie
- majalis - májová, z. a stř. Evropa, z. Sibiř
- mandonii - , end Madeira
- micrantha - malokvětá, z., j. a stř. Evropa, sz. Afrika, ČR
- moschata - mošusová, Středozeší, j. Evropa, Malá Asie, s. Afrika
- multiflora - mnohokvětá, Středozeší, inv
- nitidula - lepklavá, Středozeší, Evropa, křoviny
- orientalis - východní, Anatólie
- pendulina (alpina) - převislá, stř. a jv. Evropa, Pyreneje, §H, ČR
- pimpinellifolia - bedrníkolistá, z., stř. a j. Evropa, jz. Asie, z. Sibiř
- rubiginosa - vinná, Středozeší, Evropa, ČR, ve středověké Evropě na živé ploty a ohrady, dnes plody pro kosmetiku
- rugosa - svraskalá, pův. v. Asie, Dálný východ (Sachalin, Kamčatka, Korea, s. Čína, Kurily, Japonsko), intr Středozeší, Ischia, okr, ČR nepůvodní, inv
- rupestris - skalní, Středozeší
- sancti-andreae -, §H
- sempervirens - vřdyzelená, (Evergreen Rose), Středozeší, hojně, jz. Evropa, Malta, s. Afrika
- serafini (seraphii) - serafínská, z a stř. Středozeší, Korsika, Sardinie, Itálie, §F
- spinosissima (pimpinellifolia) - bedrníkolistá, (trnitá, nejtrnnější), Středozeší, Evropa od Francie po Řecko, z. Asie, s. Afrika, okr, ČR
- tomentosa - plstnatá, ČR
- villosa - měkká, (jablkovitá), sz., stř. a v. Evropa, Kavkaz
- x alba (arvensis x gallica) - bílá, z Malé Asie (nebo Zakavkazska), aromat, ČR
- x aveyronensis - , §F
- x centifolia (gallica x damascena x) - stolistá, cca koncem 16 st, pův Kavkaz či Malá Asie, okr 1776 Praha,
- x damascena (gallica x moschata) - damašská, pův Blízký východ / Malá Asie, Turecko, Sýrie, Persie. Středozeší, aromat, okr, esenciální oleje, aromaterapie, Tunisko, okr pěst stř a z Evropa, ČR, růžový olej na Balkáně,
- x raubritter - hybridní macrantha, exot. květina, pěst. Tanzanie
- Rosmarinus - rozmarína, rozmarinus**, Lamiaceae, 4 druhy Středozeší
- eriocalyx - vlnatokalichatá, Španělsko, keřík, kamenité lokality
- officinalis - lékařská, (rozmarýn, Rosemary), celý mediterán, pův. Středozeší, zplaněl Makaronésie, j. Evropa, Španělsko, Portugalsko, Baleáry, Francie, Itálie, Sardinie, Jugoslávie, Řecko, Albánie, Kypr, Turecko, Alžírsko, Tunisko, Maroko, Malá Asie, podrost stález. lesy, keř (2 m), makchie, garrigue (tolillar), pěst, okr, kosmetika, šampony, droga - silice, koření, aromatizace vín, antisepticky, vykuřování, esenciální oleje, aromaterapie, ČR hrnk, slabě jed, proti molům
- tomentosus - plstnatá, § SP, § BG,
- Rostraria - smělka, rostrária**, Poaceae
- cristata - , pův. Středozeší, Blízký východ, až Indie, zavl. USA, j Afrika, Austrálie
- Rosularia - růžicovka, rosulária**, Crassulaceae, sukulent
- cypria - kyperská, end Kypr
- pallidiflora - bledokvětá, Kypr
- sempervivum - vytrvalá, hory Turecko, Kavkaz (Gruzie, Arménie, Ázerbadžán), Írán, štěrby Ca skal
- Rouya - rouja**, Apiaceae,
- polygama - , §F

Rubia - mořena, rubia, brotec, Rubiaceae, 50 druhů, poléhavé trvalky a opěrné liány, Středozeří vč. Malá Asie, v. Asie – Čína, Indočína, Afrika, stf. a JAm, okr

- angustifolia - úzkolistá, Ischia
- aucheri - Aucherova, Libanon, Sýrie, Jordánsko, křoviny
- bocconi - bokoni, Ischia
- cirrhosa - úponkatá, Kypr
- fruticosa - end Makaronésie - Kanár. ovy, Madeira, sukul. buš, vavřín. lesy, polokeř až 2 m
- maritima - přímořská, Středozeří, Kypr
- peregrina - cizí (Wild Madder), z. a centrální mediterán, Středozeří, Makaronésie, Ischia, Malta, stáloz. polokeř, podrost světlé stáloz. lesy, garrigue, kamen místa
- tenuifolia - tenkolistá, Palestina, Izrael
- tinctorum - barvířská, (Dyers Madder, Puah), pův. Středozeří a Malá Asie, Izrael, bible, Ischia, j,Evropa, stf. Asie, pnoucí, pěst, barvivo ("turecká červen") z kořenů, ČR býv. pěst a zavlečena

Rubus – ostružník, rubus, (Blackberry, Raspberry, Bramble), Rosaceae, přes 1000 druhů, celosvětově, liány, keře, trvalky, ostnité, celý svět, okr, inv

- armeniacus - sladkoplodý, pův. Kavkaz, ČR nepůvodní
- caesius - ježiník, Středozeří, Írán, H
- canescens – šedavý, jz. Evropa, v. Středozeří, Albánie, Kréta, Krym
- fruticosus - keřovitý, Ischia, Itálie, Evropa, ČR
- grandifolius - velkolistý, end Madeira
- idaeus - maliník, Evropa, Středozeří, Itálie, Sibiř, SAM, ČR
- laciniatus - dřípený, původ neznámý, zplaněle Evropa, SAM, Austrálie
- pedemontanus - žláznatý, stf. Evropa
- sanctus - svatý, Kypr (tam prakticky ostružiníky chybí)
- saxatilis - skalní, Středozeří, §H
- ulmifolius - středozeří (jilmolistý, Bramble), j. a z. Evropa, v. Středozeří, Malta, sz. Afrika, Přední Asie, Makaronésie, (ČR), JAm zdomácnělý, křoviny, u cest

Rudbeckia - třapatka, rudbeckia, terčovka, premaul, Asteraceae, 30 druhů, oddenk. byliny, vlhké louky, pobřežní křoviny, světlé lesy, SAM, okr, exp

- laciniata - dřípata, pův. sv. Kanada, v. a stf. USA, pak Evropa, Středozeří, ČR nepůvodní

Ruellia - ruellia, dvojačka, Acanthaceae, 60 druhů, stáloz. trvalky, polokeře a keře, tropy, celý svět, okr

- discifolia - Africký roh - Etiopie, Somálsko, Keňa, Arabie - Jemen, Omán
- tuberosa - hlíznatá, (Wayside Tuberose, Jamaica Snap-Dragon, Mary Root, Menowweed, Spirit Weed), pův. trop. Amerika, hlízn bylina, okr subtr

Rumex - šťovík, rumex, Polygonaceae, 200 druhů, byliny, kulový kořen, s. mírné pásmo, okr, některé zavlečené inv

- acetosa - kyselý, v. Středozeří,
- acetosella - menší, Středozeří, Makaronésie, BG
- aetnensis- etenský, end Etna
- alpinus - alpský, pův. hory stf. a j. Evropy (Alpy, Karpaty), Kavkaz, Zakavkazí, s. Turecko, ČR nepůvodní, inv Krkonoše
- azoricus - azorský, Smar-m, NATm
- bucephalophorus - býkohlavý, (volská hlava, Red Dock), Středozeří, jz. Evropa, Španělsko, Baleáry, Kréta, Malta, Makaronésie až. jz Asie
- b. ssp. canariensis - Kanárské o-vy, Madeira, pobř. písčiny, úhory
- conglomeratus - klubkatý, Středozeří, Makaronésie
- crispus - kadeřavý, Středozeří, Makaronésie, inv
- cyprius - , Palestina, Izrael, Blízký východ,
- dentatus - zoubkatý, Egypt, Arábie, Palestina, Sýrie, Irák
- hydrolapathum - koňský, Středozeří
- induratus - Španělsko, Portugalsko, Maroko, Alžírsko
- longifolius - dlouholistý, pův. s. Evropa (Skandinávie), pak až mediterán, ČR nepůvodní
- lunaria - Středozeří, Makaronésie
- maderensis - madeirský, (Madeira Sorrel), end Makaronésie, Madeira - vavřín. lesy
- maritimus - přímořský, Středozeří, BG

- obtusifolius - tupolistý, Středozeří, Makaronésie . Kapverdy, Írán, ČR, inv
- patientia - zahradní, (špeátový), pův. jv. Evropa, Kavkaz, ČR od 10. st. - nepůvodní
- pictus - malovaný, Palestina, Izrael, písčiny, keříčkovité červenavé byliny
- pseudonatronatus - , §H
- rupestris - § SP, §F, § BG,
- scutatus - Sardinie, Sicílie
- simplicifolius - jednodušelístý,
- s. var. Madarensis - end Madeira
- thyrsofolius - rozvětvený, pův. v. Evropa až Sibiř, ČR nepůvodní
- tuberosus – hlíznatý, Belgie, §F
- vesicarius - Blízký východ, Makaronésie

Rupicapnos - rupikapnos, Papaveraceae, 30 druhů

- africana - africká, z. Středozeří, stáloz. trvalka, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Španělsko, Bern
- africana ssp. decipiens - § SP, § BG,

Ruppia - táhlice, rupia , Ruppiales

- cirrhosa - úponkatá, Kypr
- maritima - přímořská, Kypr

Ruscus - listnatec, ruskus, Liliaceae, Ruscaceae, 6 druhů, Středozeří, Přední Asie, Eurasie

- aculeatus - ostnitý, pichlavý, (kostrbatý, hrotolistý), pův. celé Středozeří, j. Evropa, Španělsko, Baleáry, BG, H, Ischia, Itálie. Jugoslávie, Řecko, Albánie, Kypr, Bulharsko, Makaronésie - Kanárské ovy, Přední východ, Írán, Černomoří, stř. Asie, zplanělá Skotsko, Belgie, stáloz. polokeř, makchie, okr subtr, § RO, §H, ČR okr skleník

- acutifolius - hrotolistý, (Buchterův), j. Evropa, Jugoslávie, Bulharsko
- brecephalophorus - hlavičkatý, Kypr
- conglomeratus - směstnaný, Kypr
- crispus - křížatý, Kypr
- cristatus - křížovitý, Kypr
- deutatus ssp. mesopotamicus - deutatský mezopotámský, Kypr
- hypoglossum - čípkový, (jazykovitý, jazýčkatý), j. Evropa, stř. Evropa, v. Středozeří, Srbsko, Makaronésie ,Turecko, ČR, §H,
- hypophyllum - listenatý, Španělsko, Francie, s. Afrika, §F, §UA,
- chalepensis - alepský, Kréta
- pulcher - něžný, Kypr
- streptophyllum - stočenolistý, end_Madeira

Russelia - korálovec, ruselia, Scrophulariaceae

- equisetiformis (juncea) – přesličkový, ("korálový děšť", Coral Plant, Fire cracker Plant, Fountain Bush), keř, pův. Mexiko, Kuba, Guatemala, keřík, okr, Thajsko, Vietnam, Indonésie, Čína, Středozeří , polokeř až 1,8 m, okr, intr Středozeří, Makaronésie

Ruta - routa, ruta, Rutaceae, 8 druhů, keře, polokeře a byliny, suché, skaln. lokality, Středozeří, j. Evropa, s. Afrika, Kanár.ovy, jz.Asie, okr, stará mediteránní kulturní rostlina,

- angustifolia - úzkolistá, Středozeří
- corsica - korsická, end Korsika, nízký pichlavý keřík, pastviny, suché kamenité svahy
- graveolens - vonná, Makaronésie , § SRB
- graveolens ssp. hortensis - vonná, (Common Rue), pův. v. mediterán, Středozeří, Ischia, stará kult rostlina, pěst, koření, lěč - olej, ČR nepůvodní
- chalepensis - halebská, (vroubená, Fringed Rue), pův. v. Středozeří, j. Evropa, Sardinie, Řecko, Kypr, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy, Madeira, Somálsko, Palestina, Izrael, bible, Arábie, Jemen, Etiopie, kamen půdy, garrigue
- lamarmorae . Sardinie, pichlavý keřík
- microcarpa - § SP, § BG,
- montana - horská, Středozeří, Pyrenneje, Maroko, Alžírsko, RF, Řecko, Turecko. lěč
- oreojasme - Makaronésie

Ruttya (Haplantera) - rutya , Acanthaceae

- fruticosa - křovitá, („králičí ouška“, African Azalea, Rabbit Ears, Orange Bird, Orange Dragon, Hummingbird), pův. j. Afrika, v. Afrika-Etiopie, Džibutsko, Somálsko, Keňa, Tanzanie, Jemen, Omán (Dhofar), stáloz. keř do 3 m, okr. tropy a subtr
- Sabal - sabal**, Arecaceae, Palmaceae
- bermudana - bermudský, pův. Bermudy, Červený seznam, intr. BZ Středozemí
- Saccharum - cukrovník, sacharum, třtinovník, cukrová třtina**, Poaceae, 20 druhů, tropy a subtr, vytrv. „rákosovité“ trávy, údolí řek, okr. pěst, mohou být až inv
- officinarum - lékařský, (třtina cukrová, Sugar Cane), pův. N. Guinea, Oceánie (Tichom. ovy), jv. Asie, pěst tropy, Středozemí, Makaronésie - Madeira, Kapverdy, cukrodárna
- ravennae - Středozemí až Čína, od Španělska po Řecko, Bulharsko a Turecko, od Maroka po Libyi, Niger, Čad, Somálsko, Blízký východ, Írán až Indie, stř. Asie, sec. Rumunsko, SAM
- Sageretia - sagerécia**, Rhamnaceae, 35 druhů, Afrika až Asie
- thea - čajová, v. Afrika až v. Asie, Arábie, Írán, Etiopie, Eritrea, Somálsko, Čína, Indočína, Korea, Japonsko
- Sagina - úrazník, sagina**, krmnivka, Cyryophyllaceae, 20 druhů, kompaktní nízké byliny, písčiny, skaliska, sešlap. lokality, mírný pás s. polokoule, okr.
- abyssinica - habešský, Etiopie
- apetala - brvitý, (bezplátečný), Středozemí, Makaronésie, ČR, písčité úhory
- maritima - přímořský, Kypr
- pilifera - end. centrální Středozemí, Korsika, Sardinie
- procumbens - položený, Středozemí, Makaronésie
- Sagittaria - šípátka, sagitaria**, Alismataceae, 20 druhů pobřežní a ponořené vodní byliny, mělké vody, mokřady, bahnička, subtr a tropy, Středozemí, Eurasie mimo hory, Amerika, okr.
- sagittifolia - Maďarsko
- Saintpaulia - africká (kapská) fialka, saintpaulia**, jonátka, (African Violet), Gesneriaceae
- ionantha - fialová, (jonátka, African Violet), pův. trop. Afrika - JAR - Kapsko, Tanzanie, **symbol ochrany rostlin v. Afriky**, Madeira, okr. Čína, ČR hrnk., Červený seznam (ohrožená)
- Salicornia (Arthrocnemum) - salikornya**, Chenopodiaceae
- europaea (Arthrocnemum fruticosum) - mořské pobřeží, Jugo., §SRB
- fruticosa - plodová, §SRB
- herbacea - bylinná, Bulharsko
- prostrata - rozprostřená, H, Írán
- veneta -
- Salix - vrba, salix**, rokyta, vetla, Salicaceae, cca 500 druhů, hlavně mírný pás s. polokoule, po celém světě, několik j. Afrika, JAm, trop. hornatiny v. Afriky, opad. dřeviny, snadno se kříží, okr. antipyret. kys. salicilová
- acmophylla - , (Willow), Palestina, Izrael, bible, Pákistán,
- acutifolia - špičatolistá, („kaspická“), sv. Evropa. z. Kazachstán, Kamčatka
- aegyptiaca - íránská, (egyptská), Řecko, Egypt, Malá Asie, Írán
- alba - bílá (bělice), Eurasie (ne severní), vč. ČR, Itálie, Ischia, BG, Írán, Malá, Přední a stř. Asie, sz. Afrika
- Maroko, Alžírsko, Tunisko, stř. Asie, Himálaj, Sibiř, Čína, ČR, u vod, vysazovaná jako „hlavatá“, okr. cv. Tristis - smuteční, léč - kys. salicilová (protizánětlivá) - aspirin
- alpina - alpská, Alpy, Karpaty
- arbuscula - stromečkovitá, s. Evropa (Skotsko, Skandinávie, Finsko, sv. Rusko)
- aurita - ušatá, z., stř. a v. Evropa, z. Asie, §H, ČR
- babylonica - babylonská, intr. Itálie, H
- bicolor - dvoubarevná, §RO
- breviserrata - krátkozubá, hory jz. Evropy, Pyreneje, Alpy, Apeniny, nízký keřík, §F
- caesia - našedlá, Alpy, Pákistán, stř. Asie, Mongolsko, Sibiř
- canariensis - kanárská, end. Makaronésie (Madeira, Kanáry)
- caprea - jáva, Eurasie, Evropa, Malá Asie, v. Asie, Iran, ČR
- cinerea - popelavá, Evropa, BG, kromě z. části, z. Sibiř, stř. Sibiř, až do Altaje
- crataegifolia - hloholistá, §F
- daphnoides - lýkocvová, Evropa - Alpy, Pyreneje, Apeniny, Vogézy, Schwarzwald, Karpaty, Pobaltí, jz. Skandinávie, Asie, §F, ČR
- x dasyclados - drsnokvětá, stř. a v. Evropa

- eleagnos - šedá, Středozeří, §H
- elegans - sličná, hory a podhůří stř. a j. Evropa, Malá Asie, sz. Afrika
- euxina - křehká, Makaronésie - Kapverdy, Írán
- fragilis - křehká, z Orientu, Malá Asie, Írán, Sýrie, Sibiř, stř., sv. a v. Evropa, Kavkaz, ČR
- glauca - sivá, cirkumpol. subarkt. a arktic. druh
- gracilistyla - štíhločnělečná, (štíhlopestíkatá, Chinese pussy Willow), dřevina, sv.Čína, Japonsko, Korea, okr
- hastata - hrotolistá, (šípová), subarkt. a arktic. Eurasie, Pyreneje, Fr. středohoří, Alpy, Vogézy, Sudety, Karpaty, Apeniny, Dináry, j. Sibiř
- helvetica - švýcarská, Alpy, Tatry, §F
- herbacea - bylinná, arktic. a boreál. Evropa, S. Amerika, jižněji hory Pyreneje, Alpy, Sudety, Karpaty, Apeniny, Balkán, §UA,
- helvetica – švýcarská, cirkumboreální, Alpy, Pyreneje, Karpaty, Tatry, §SK, §PL, okr Evropa
- lanata - vlnatá, subart. a arktic. Eurasie
- lapponum - laponská, s. Evropa, z. Sibiř, hory Franc. středohoří, Sudety, Karpaty, Balkán, §F
- myrsinifolia – černající, cirkumboreální, téměř celá Evropa, Skandinávie, ČR C1, pobřežní křovina, Šumava, likvidována bezzásahovou sukcesí, §CZ(C1)
- myrsinites – horská, lachárovitá, s. Eurasie, Skandinávie až Kamčatka, §F
- myrtilloides (myrtilifolia) - borůvkovitá, (Blueberry Willow, Worthleberry Willow), cirkumboreální,, cirkumpol stř. a v. Evropa, Skandinávie, SAm, ČR C1, rašelinné TTP, na Šumavě již vyhynula, likvidována aridizací, §CZ(C1), §SK, §Pl, §UA
- pedicellata - Středozeří, Španělsko, Maroko, Tunisko, Itálie, Sardinie, Sicílie, Malta, Kréta, Turecko, Sýrie, Libanon, mokřady
- pentandra - , §H
- purpurea - nachová, euroasijský taxon, Středozeří , Evropa, BG, Asie, s. Afrika, ČR
- pyrenaica - pyrenejská, Pyreneje
- repens - plazivá, Evropa, Balkán, Malá a stř. Asie, ČR
- repens ssp.arenaria - písečná, §F
- reticulata - síťnatá, Pyreneje, §UA,
- retusa - uťatá, Pyreneje, §UA,
- rosmarinifolia - rozmarýnolistá, H, §SRB
- starkeana - Starkeova, §UA,
- triandra - trojmužná, euroasijský taxon, Středozeří, Írán , ČR
- viminalis - košíkářská, (Baket Willow, Osier), euroasijský taxon, Madeira, ČR
- vulneraria - Evropa, hory, Španělsko, Alpy, Balkán
- x grahamii - Grahamova, Skotsko
- Salsola - slanobýl, salsola**, slaměnka, slanice, Amaranthaceae, (Chenopodiaceae), polopouště
- australis - ruský, Středozeří
- inermis - beztrnný, halofyt, Středozeří , Kypr, Blízký východ,
- ixalii - ixalský, Kypr,
- kali (cali) - draselný, (potašový, Prickly Saltwort), celý mediterán, turanský floelement, Středozeří, Černé, Kaspické, Aralské moře, Bulharsko, Maďarsko, Kanárské ovy, Asie, pobř. písky , ČR , mladé jako zelenina, k získávání sody
- soda - soda, (Smooth-leaved Saltwort), Středozeří , Kypr, Malta, Írán, §SRB, §H
- tetragona - s Afrika, Egypt, Palestina
- vermiculata - červcový, j. Středozeří, Makaronésie - Kanárské ostrovy, Sinaj, Arábie, Írán
- verticillata - přeslenatý, Španělsko, Sicílie, Blízký východ, pobřeží, u cest
- Salvia - šalvěj, salvie**, Sage, Lamiaceae, přes 1000 druhů, mírné, termální až trop. pásmo obou polokoulí, zejména stř. Amerika (hlavně Mexiko) a jz. Asie, j. Evropa, Středozeří, byliny až keře, slunné (ne vlhké) lokality, léč. okr
- aegyptica - egyptská, Středozeří, Egypt, Blízký východ, Makaronésie , až Indie
- aethiopsis - habešská, (vlnatá), j. a jv. Evropa, Středozeří , s. Afrika, Maroko, Etiopie, Kypr, Turecko, Sýrie, Írán, Kavkaz, z. Asie, xeroterminní bylina, okr, §CZ
- africana-lutea - žlutoafriická, Kapsko
- albimaculata - bělopyskatá, j. a stř. Turecko, Červený seznam

- aurea - zlatá, písčiny j. Afriky
 - austriaca - rakouská, H, §SRB
 - broussonetii - Makaronésie
 - canariensis - kanárská, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
 - ceratophylla - Blízký a Střední východ, Izrael, Jordánsko, Libanon, Sýrie, Turecko, Zakavkazí, Írák, Írán, Afghánistán
 - coccinea - šarlatová, Makaronésie, Réunion,
 - cremenecensis - kremenecenská, §UA,
 - desoliana - osamocená, end Sardinie
 - dominica - dominikánská, Kypr, Palestina, Izrael, Blízký východ,
 - fruticosa - plodová, Kréta, Kypr, Palestina, Izrael, garrigue
 - herbanica - § SP, § BG,
 - judaica - judská, Palestina, Izrael
 - jurisicii - , Balkán
 - lanigera - vlnatá, Kypr, s Afrika, Egypt, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael, Libanon, Sýrie, Írák, Írán
 - leucantha - Kapverdy
 - natans – plovoucí, §F
 - nemorosa - hajní, pův. v. a stf. Evropa, okr, ČR
 - nutans – níci. cirkumboreální, Středozezí, Maďarsko, Bulharsko, Srbsko, Rusko, §SRB, §H, BZ Teplice
 - officinalis - lékařská, (Sage), pův. Balkán (jaderské pobřeží Chorvatska), Středozezí, Ischia, Španělsko, Francie, intr Středozezí, Baleáry, Itálie, Řecko, Albánie, Kypr, Malá Asie, Sýrie, Krym, pěst, od 9. st. kláš. zahrady, ČR nepůvodní, garrigue (tomillar), léč od starověku
 - pinnata - zpeřená, Kypr
 - pomifera - jablíčkovitá, Řecko, egejská oblast, kamen místa, u cest
 - pratensis - luční, Středozezí, Evropa
 - recognita - end Turecko-Anatolie
 - ringens - ostrůvkovitě Balkán - Řecko, Bulharsko, Rumunsko, Sev. Makedonie, Kosovo, Albánie, ČH, Srbsko, dále Kavkaz - Rusko a Gruzie
 - sclarea - muškátová, (Clary Sage, Clear Eye, Eyebright, Muscatel Sage), pův. Středozezí, j. Evropa, Francie, Itálie, Balkán, Ukrajina, s. Afrika, Maroko, Malá Asie, stf. Asie, pěst, do stf. Evropy v 9. st. do vinař. oblastí, silice, koření, aromat. vín a piva, ústní vody, léč, antisepticky, baktericidně, afrodisiakálně, ČR, úhory, u cest
 - sclareoides - end Pyrenej. poloostrov, Portugalsko, Španělsko
 - tomentosa - plstnatá, s. Středozezí, Balkán, Turecko, Sýrie, Libanon, Arménie, Krym
 - triloba - trojlaločná, (křovitá), Řecko, Sicílie, Kréta, kamen lokality
 - veneris ssp. viridis - š. Venušina, end Kypr
 - verbenaca (multifida) - sporýšovitá, (Wild Clary), Středozezí, Kypr, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy
 - verticillata - přeslenitá, Středozezí
 - viridis - zahradní, (chocholatá, Red Topped Sage), pův. Středozezí, mediterán, Sýrie, Krym, Írán, Írák, Kavkaz, Turkmenistán, makchie, do 1300 m, okr
 - willeana - willeanská, Kypr
- Salvinia - nepukalka, salvinya**, vodní kapradina, Salviniaceae, 12 druhů, stojaté a pomalu tekoucí vody, tropy a subtr, Eurasie, trop. Afrika, stf. a JAm, Austrálie, okr
- natans - vzplývající, s. Afrika, Středozezí, Makaronésie, Alžírsko, Španělsko, Itálie, Balkán, BG, §H, §UA, §CZ
- Sambucus - bez, sambukus**, Adoxaceae, býv. Sambucaceae, Caprifoliaceae, 40 druhů, byliny a dřeviny, mírné až subtr. pásmo, ojed. tropy, Eurasie, Amerika, j. Afrika, chybí subsaharská Afrika, okr, nápoj Sambuka
- ebulus - chebdí, Středozezí, H, BG, Kypr, ČR, vlhké polohy
 - lanceolata - kopinatý, (Lanceolate Elder, Madeira Elder), end Madeira - vavřín. lesy
 - nigra - černý, Evropa, Středozezí, Ischia, Itálie, BG, Sardinie, Kypr, Kavkaz, Malá Asie, s. Afrika – Maroko, Alžírsko, Tunisko, Makaronésie - Kanárské ovy, 8 m, ČR, lužní lesy, prameniště, léč, bezinky antivirově, posilují imunit. systém: "před bezem smekni"
 - palmensis - § SP, § BG, Bern, Smar-m, NATm
 - racemosa - hroznatý, stf. Evropa, severní část j. Evropy, Maďarsko

Samolus – **solenka, samolus**, žileneček, doleňka, Primulaceae, 15 druhů, slané TTT, hlavně j. polokoule, j. Afrika, Amerika, Eurasie
- valarandi - Valerandova, Středozeří, Makaronésie - Madeira, Kapverdy, Kypr, Egypt, Írán, halofyt, §H, ČR, kosmopol

Sandersonia - **sandersonya**, Colchicaceae, Liliaceae
- aurantiaca - pomerančová, „vánoční zvonky“, Christmas Bell, Chinese Lantern Lily), pův. j. Afrika, Kapsko, KwaZulu, Natal, Svazijsko, pnoucí bylina, okr tropy a subtropy

Sanguisorba - **krvavec, toten, sankvisorba**, Rosaceae, 30 druhů, s. polokoule
- cretica - krétský, Kréta, Řecko
- dodecandra - Itálie - j Alpy
- megacarpa - end Makaronésie - Madeira, Kanáry
- minor - menší, Eurasie, ČR, Středozeří, Makaronésie, Kypr
- officinalis - toten, Středozeří, Evropa, ČR
- tenuifolia - tenkolistá, v Asie
- verrucosa - Středozeří, Portugalsko, Španělsko, RF, Itálie, Řecko, Baleáry, Korsika, Sicílie, Kypr,

Sanicula - **žindava, sanykula**, Apiaceae
- azorica - azorská, Smar-m, NATm
- europaea - evropská, Středozeří

Sansevieria - **sansevieria**, Dracaenaceae, Agavaceae
- trifasciata - třítvárná, (Mother-in-law's Tongue, Snake Sansevieria, "tchýnin jazyk"), amarylk rostlina ?, pův. Nigerie, dále trop. z., v. a j. Afrika, pouštní sukulent, textilně pěst., okr

Santolina – **svatolina, santolina**, Asteraceae, 18 druhů, Středozeří
- corsica - korsická, end z. Středozeří . Korsika, Sardinie
- elegans - sličná,
- etrusca - etruská, end sz, Apaninského poloostrova
- chamaecyparissus - cypřiškovitá, (cypřišková, ožankolistá, Lavender Contor), j. Evropa, z. a stř. Středozeří, Pyreneje, Itálie, Dalmácie, suché lokality, okr ČR
- insularis - ostrovní, end Sardinie
- pinnata - zpeřená, Itálie
- rosmarinifolia - rozmarýnolistá, Španělsko, Portugalsko, Francie, sz. Afrika
- semidentata - § SP, § BG,

Sapinadendron - **sapinadendron**, Brassicaceae, 6 druhů, end Madeira
- angustifolium - end Madeira, sklání terásky, dřevnatí, polokeř,
- frutescens - end Madeira
- sempervivifolium - end neobydlený ostrůvek Desertas

Sapindus - **mýdelník, sapindus**, Sapindaceae, 10 druhů, dřeviny a liány, údolí řek, subtr a tropy, opt. kontinentální suché podnebí, chudé půdy, Amerika – jv USA, stř. Amerika, Karibik, okr
- mukorossi - , Kypr

Saponaria - **mydlíček, saponaria**, Caryophyllaceae, 20 druhů, byliny, kořeny saponiny, TTP a hory, Evropa, jz. Asie, okr
- bellidifolia - sedmikráskolistá Středozeří, §F
- caespitosa - trsnatá, stř. a v. mediterán, pův. Španělsko, od Itálie na východ, kamenité svahy, skály, xerothermní trvalka, okr, ČR
- calabrica (graeca) - kalábrijská, stř. a v. Středozeří, od Itálie na východ
- cypria - kyperská, end Kypr, kamen svahy
- glutinosa - lepkavá, Středozeří, Španělsko, Maroko, Alžírsko, Řecko, Bulharsko, Rumunsko, Severní Makedonie, Albánie, Kréta, Anatolie, Krym
- lutea - žlutá, §F
- ocymoides - bazalkovitá, (Basil-like soap-wort), pův. j. a jz. Evropa, Středozeří, okr, pak Asie, Čína, skalnička, ČR nepůvodní, okr ČR, SRN, H, Čína
- officinalis - lékařská, (Soup Wort), pův. j. a jv. Evropa, Středozeří, H, i stř. Evropě, Kavkaz, Ischia, pak Asie, Čína, ČR nepůvodní, vlhká místa u cesty, rumiště, okr ČR, SRN, H, Čína
- prostrata - end Anatolie, Turecko, variabilní
- sicula - sicilská, (Etna cardoon), Sicílie (Etna), Středozeří ostrůvkovitě, Alžírsko

Sarcocapnos - **sarkokapnos**, Papaveraceae

- baetica - Středozeří, § SP, § BG,
- baetica ssp. integriflora - § SP, § BG,
- speciosa - § SP, § BG,
- Sarcococca - masoplod, sarkokoka**, peckovnice, masoplodka, Buxaceae, asi 20 druhů, teplomilné, stález. nízké, oddenkaté keře, vlhká stinná místa, dužnaté peckovice, Himálaj, Indie, Čína, Tibet, Bhútán, Sikkim, Asam, Malajsie, okr
- confusa - změněný, pomíchaný, okr Čína
- *esculenta* - viz *Phytolaca e.*
- glauca - sivá, Středozeří, slaniska, skaln pobřeží
- hookeriana - Hookerův (Himalaya Sarcococca), Himálaj, Tibet, Bhútán, Sikkim, Asam, okr Čína
- humilis - nízký, Čína
- ruscifolia - škumpolistý (Sweet Box), okr Čína
- saligna - vrbovitá, okr Čína
- Sarcocornia (Salicornia) - sarkokornya, slanomil**, Amaranthaceae
- fruticosa - dřevnatějící, Středozeří, pouštní okraj Sahara, Egypt, Sinaj, Arábie, Středozeří, Makaronésie
- perennis - trvalý, Středozeří, Makaronésie
- Sarcopoterium (Poterium) - astyvida, sarkopoterium**, Rosacea
- spinosum - trnitá, (Spiny Burnet, Thorny Burnet, Kristova trnová koruna), v. a stř. Středozeří, Řecko, Sardinie, Sicílie, Kréta, Kypr, Itálie, Albánie, Jugoslávie, Turecko, Tunisko, okolí Jeruzaléma, Palestina, Izrael, Sinaj, Arábie, bible, Blízký východ, garrigue (frygana) do 300 m, nejteplejší oblasti, kalcifit
- Sarcostemma - sarkosema**, Spantou, Apocynaceae, Asclepiadaceae, Afrika, Arábie
- daltonii - Makaronésie - Kapverdy
- Sargassum - sargasum**, Fucophyceae, menší hnědá řasa, 25 druhů,
- Atlatik ("sargasové moře"), z. od Afriky až do Karibiku, celé Středomoří
- Sarothamnus (Cytisus) - janovec, sarotamnus**, Fabaceae, 12 druhů Středozeří a z. Evropa
- scoparius - metlatý, z. a stř. Evropa
- Sasa (Bambusa, Arundinaria) - sasa**, Poaceae, 70 druhů, keřov. až polokeř. bambus s výběžkatými oddenky, mokřady, v. Asie – Čína, Korea, Japonsko, okr
- palmata (paniculata) - dlanitá, (Broadleaf Bamboo, Palm Leaf Bamboo), pův. Korea, Japonsko, Dálný východ, Kurily, Sachalin, stález. výběžkatý bambus, okr subtr
- Satureja - satureja, saturejka**, Lamiaceae, 30 druhů, byliny a polokeře, suchá slunná místa, i skály, teplejší oblasti obou polokoulí, zejména Středozeří, Eurasie – j. Evropa, Kavkaz, Turecko, Írán, Himálaj, okr
- biflora - dvoukvětá, Kilimandžaro, Tanzanie
- *calamintha* - viz *Calamintha*
- cuneifolia - Středozeří
- douglasii - Douglasova, indiánská máta
- halianthemifolia - devaterníkolistá, Kanárské ovy (Gran Canaria), xerothermní
- hortensis - zahradní, pův. v. Středozeří a jz. Asie, Francie, Španělsko, Jugoslávie, BG, Madeira, (ČR), pěst, koření, léč
- lanata - vlnatá, Kanárské ovy (Gran Canaria)
- kilimandscharica - kilimandžarská, Kilimandžaro, Tanzanie
- montana - horská, (Winter Sawory), j. Evropa a Malá Asie, v. Středozeří, Balkán, Turecko, Alžírsko, Maroko, Sýrie, Kavkaz, kamen a travn místa, koření, okr, ČR
- nervosa - žilnatá, Středozeří
- parnassica - parnaská, Řecko
- pineolens - borovicová, Kanárské ovy (Gran Canaria)
- thymbra - vonná, Středozeří, Řecko, Sicílie, Kréta, Kypr, Libye, Palestina, Izrael, garrigue (frygana), kamen svahy
- *thymifolia* - viz *Micromeria*
- varia - proměnlivá, end Madeira, hory
- violacea - fialová, Maroko
- Saussurea - chrpovník, saussurea**, nebeská hostie, Asteraceae, 300 druhů, vysokohorské byliny, kosmopolitní, Eurasie - Skandinávie, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán, Čína a SAM, s. Afrika, okr
- alpina - alpská, §UA
- discolor - dvoubarevná, §UA

- porcii - Porcův, end Karpaty, mokré TTP, rašeliniště, §UA
- Saxifraga - lomikámen, saxifraga**, Saxifragaceae, 440 druhů, hojně hybridů, polštářovité skalničky, hory s. polokoule, Eurasie, Amerika - Aljaška až N. Mexiko, j. Afrika, okr, §D – všechny evrop.druhy mimo tridactyles
- adscendens - ,§H
- aizoides - , §UA
- androsaceae - pochybkovitý, §UA
- biflora - dvoukvětý, Alpy
- bulbifera - cibulkatý, Středozeří
- canaliculata - end s. Španělsko - Kantaberské pohoří
- carpatica - karpatský, karpatsko-balkánský subendemit, Srbsko (Prokletje), Bulharsko, §SK
- cartilaginea - chrupavčitý, Kavkaz, Anatolie, Írán, Arménie, Turecko
- cervicornis - jelení, end Sardinie, Korsika
- coccinea - hory v. Středozeří
- clusii - Clusiův, Pyreneje
- corsica - korsický, z Středozeří - end Korsika a Sardinie
- cymbalaria . východní, Kavkaz, dále Írán, Turecko, v. Karpaty, Atlas
- dossoniana - hory j Španělsko
- ferdinandi-coburgi - j Balkán - Bulharsko, Řecko
- florulenta - §F
- griesenbachii - Griesenbachův, Albánie
- granulata - zrnatý, Středozeří
- hederacea - rezekvítkový, Kypr
- hieraciifolia - jestřábníkolistý, §F
- hirculus - §F, , §RO, §UA
- hirsuta - srstnatý, oceanická jz. Evropa, Pyreneje, Španělsko, Francie, Kantabrické hory,
- hostii - Hostův, Ca v-Alpy, Rakousko, Itálie, Skovinsko
- chrysosplenifolia (rotundifolia ssp. ch.) - mokřýšolistý, Jugoslávie, Balkán, Kréta, Malta, stinné vlhké skály
- juniperifolia - jalovcolistý, Kavkaz, Turecko,
- lantoscana - §F
- longifolia - dlouholistý, Pyreneje
- luteoviridis (corymbosa) - Karpaty, Bulharsko, Řecko, Ca skály, , §UA
- maderensis - madeirský, (Madeira Saxifrage, Breakstone), Makaronésie, end Madeira, hory
- marginata (rocheliana) - lemovaný, okrajový, cirkumboreální, Balkán, Itálie
- muscoides - §F
- mutata - §F
- oppositifolia – vstřícnicolistá, §UA
- paniculata - latnatý, (vždyživý), pův. Ca hory, §H, okr, ČR
- pedemontana – piemontský, cirkumboreální, s Středozeří, Korsika, Sardinie, j Evropa, Karpaty
- portocantana - svatopřístavní, end Madeira
- scardica - v. Středozeří,
- seguieri - end Alpy
- sempervivum - netřeskový, Středozeří
- stellaris - hvězdovitý, Středozeří
- stribnyi - Stříbrného, j Balkán - Bulharsko, Řecko
- taygetea - v. Středozeří,
- tridactyles - trojprstý, Středozeří, Kypr
- valdensis - §F
- vayredana - § SP, § BG,
- wahlenbergii (perdurans) – tatranský, cirkumboreální, paleoendemit z. Karpat, ne ČR, skály, §SK,
- . x arendsi (rosacea x septentrionalis) - Arendsův, okr
- Scabiosa - hlaváč, skabiosa**, chřastavec, kaviaš, Scabious, Jongmansknoop, Caprifoliaceae, Dipsacaceae, 80 druhů, byliny, xerothermní lokality, slunné, suché TTP a kamen svahy, Středozeří, Evropa, Kavkaz, v. Afrika, Asie – Japonsko, okr,
- africana - africký, JAR

- atropurea - černonachový, červenavý, (tmavonachový), pův. Středozeří, Portugalsko, Španělsko, Itálie, Jugoslávie, Řecko, Turecko, Alžírsko, xerotermní bylina, okr. trvalka, ČR, zavř. Makaronésie, Amerika, Austrálie
 - canescens - ředavý, stř. Evropa, Francie, Polsko, Rumunsko, Jugoslávie, ČR, §H
 - caucasica - kavkazský, Kavkaz, Turecko, Írán, okr v cv
 - cinerea - Pyreneje, Španělsko, Francie, Balkán, Albánie
 - columbaria - řialový, Středozeří
 - crenata - hory Středozeří, Itálie, Sicílie, Řecko, Albánie, Černá Hora, Alžírsko
 - cretica - krétský, Kréta, Rhodos, Sicílie, Itálie, Baleáry
 - cypria - kyperský, end Kypr
 - graminifolia - trávolistý, Středozeří - Francie, Španělsko, kamen lokality
 - holosericea - hedvábný, Sardinie
 - lucida - lesklý, hory Evropy, Pyreneje, Alpy, Karpaty, Rodopy, ČR - Morava
 - maritima - přímořský, (Southern Scabious), Malta
 - nitens - lesklý, end Azory, Smar-m, NATm
 - ochroleuca - řlutavý, stř. a v. Evropa,
 - prolifera - prorostlý, v. Středozeří, od Turecka a Kypru na východ, Sýrie, Libanon, Palestina, Izrael, Blízký východ,
 - ucrainica - ukrajinský, Ukrajina, Bulharsko
- Scaevola - moral, skevola, vějřovka**, Goodeniaceae, 130 druhů, trvalky, jedlé plody, pnoucí liány a dřeviny, pobřeží tropy a subtropy, vlhké subalpin. lokality, Polynésie, Austrálie, okr
- aemula - nezloinná, (podobná, Fan Flower, Fairy Fan Flower, Purple Fan), pův, j. a v. Austrálie, keř, okr subtropy, do Evropy přivezena r. 1988, ČR jako letnička
- Scandicium - skandycium**, Apiaceae
- stellatum- hvězdovité, §F
- Scandix - vohlice, skandyx**, Apiaceae
- australis - jižní, Středozeří, Portugalsko až Bulharsko a Rumunsko, Maroko až Libye, Turecko, Izrael, Krym, Ázerbájdžán, sucho, jednoletá
 - australo-stellata - jihohvězdovitá, Kypr
 - grandiflora - velkokvětá, Kypr
 - nigricans - černavá,
 - pecten-veneris - hřebenitá, (Shepherd's Needle), Středozeří, Makaronésie, Malta, j. Evropa, Arábie, Írán, úhory, ČR vymizela
 - tenuifolia - tenkolistá, Kypr
- Scariola (Lactuca) - prutnatka, skariola**, Asteraceae
- tetrantha - čtyřplodá, end Kypr
- Scilla - ladoňka, scila**, Asparagaceae, Hyacinthaceae, Liliaceae, 90 druhů, Eurasie, j. Afrika, §D – všechny druhy
- autumnalis - podzinný, (Autumn Squill), celý mediterán, v Středozeří, H, Řecko, Jugoslávie, Malta, atlant. pobřeží Evropy, Černomoří, suché skály, garrigue, §SRB
 - bifolia - dvoulistá, z. a stř. Středozeří
 - drunensis - , §H
 - haemorrhoidalis - Makaronésie
 - hispanica - španělská, pův. Iberský poloostrov
 - hyacinthoides - hyacintovitá, §F
 - hyracinthioides - hyacintovitá, Kypr,
 - kladnii (bifolia ssp kladnii) – karpatská, cirkumboreální, subendemit Karpat, ČR C1, vlhčí křoviny, ohrožena bezzásahovostí, §CZ(C2), §H
 - latifolia - širokolistá, j. Středozeří, Kanárské ostrovy, Maroko, Červený seznam
 - litardieri - Středozeří
 - maderensis - madeirská, (Madeira Squill), end Madeira, pobřeží, Smar-m, NATm
 - monophyllos - jednolistá, Iberský poloostrov
 - moorsii - morsiova, Kypr end
 - nana - modravma, v Středozeří, end Kréta

- peruviana - mnohokvětá, z. a stř. Středozeří, Makaronésie , Itálie, (ne Baleáry a Korsika), s. Afrika, Líbye, Egypt, vlhčí TTP
- siberica - sibiřská, pův. Ukrajina, Írán, stř. Rusko až Kavkaz, ČR nepůvodní, neofyt
- sicula - sicilská, (Sicilian Squill), Malta
- spetana - , § H
- vindobonensis - bratislavská, §H

Scirpoides - kamýšek, scirpoides, Cyperaceae

- holoschoenus (Holoschoenus romanus) - obecný, celé Středozeří, Makaronésie , Kypr, atlant. Evropa, z. Asie, ČR vzácně, balzámový, měkký, (Vinobob obecný, Peruvian Pepper Tree, Peruvian Mastic Tree, Weeping Pepper, California Pepper Tree, Molle)

Scirpus - skřípina, scirpus , Cyperaceae, mokřady, Eurasie – Evropa, Kavkaz, Sibiř, Přední a stř. Asie, Indie, Čína, okr hory s.polokoule,

- cernuus - malá, Středozeří, ČR okr, Izrael
- lacustris - vodní, (Lake Rush), Palestina, Izrael, bible
- pumilus - malá, §F
- sylvaticus - lesní, Itálie, ČR

Scleranthus - chmerek, sklerantus , Caryophyllaceae, 10 druhů, trsnaté byliny, šterkov. lokality, výslunné stráně, mírné pásmo s. i j. polokoule kromě SAM, okr

- annuus - roční, Středozeří , Makaronésie , Kypr, H , ČR, rumišťe, §IRL
- dichotomus - Bulharsko
- dura - tvrdá, Středozeří
- perennis - vytrvalý, stř. a j. Evropa, ČR, kamenité lokality, §SK,

Sclerochloa - tužanka, sklerochloa , Poaceae

- dura - tvrdá, pův. mediterán, Pannonie, H , z. Asie (Írán, Irák, Izrael, Libanon, Sýrie, Turecko), ČR nepůvodní

Scolopendrium (Asplenium) - stonožkovec, jelení jazyk, skolopendrium , Aspleniaceae

- hermionitis - §F
- vulgare - obecný, Ischia

Scolymus - kardík, ostnatec, skolymus, drahušice, zlatý bodlák , Asteraceae

- grandiflorus - velkokvětý, z. Středozeří
- hispanicus - drobnokvětý, španělský, (středozeří, Sand Oyster Thistle), celé Středozeří, Sardinie, Španělsko, Baleáry, Kypr, Malta, Makaronésie - Kanárské ovy, Černomoří, pobř pisky, úhory
- maculatus - skvrnitý, (Golden Thistle, Brambles), celý mediterán, v. Středozeří, Palestina, Izrael, bible, Španělsko, Kypr, Makaronésie - Madeira

Scopolia - pablen, skopolia, Solanaceae, 5 druhů, oddenk, poléhavé trvalky, Eurasie - hory j. a stř. Evropa, Sibiř, Himaláj, Čína, Japonsko, okr

- carniolica - kraňský, (Nightshade leaved Henbane), pův. jv. Evropa, Karpaty, Ukrajina, Kavkaz, §SRB, §H, §UA, droga - alkaloidy v kořenech, afrodiziak, smrtelně jed

Scorpiurus - štírovka, skorpiurus, Fabaceae, j. Evropa, jz. Asie. s. Afrika, zavl. ČR

- muricatus - měkkoostenná, (Scorpion-tail Vetch), celý mediterán, Středozeří , Makaronésie , Írán, pův. j. Evropa, Středozeří, Malta, jz. Asie, s. Afrika, zavlékán až do střední Evropa, úhory, pole, cesty

Scorpoides - kamýšek, scorpioides, Cyperaceae

- holoschoenus (Holoschoenus romanus) – obecný, celý mediterán, Egypt, Sinaj, Arábie, Irak, Írán, i atlantská z. Evropa, z. Asie, Sibiř, §CZ

Scorzonera - hadí mord, skorzonera , Asteraceae

- aristata - pův hory stř. a j. Evropy, Španělsko, Pyreneje, Apeniny, Alpy, Rakousko, Slovinsko
- austriaca - rakouský, Středozeří , ČR
- autumnalis - podzimní
- callosa - , end Sardinie
- cana - šedý, Středozeří
- cretica - krétský, v Středozeří, end Řecko, Kréta, ve fryganě
- eriophora -
- hispanica - španělský, (černý kořen), j. Evropa, Středozeří, Ischia, dlouhodobě pěstovaný i ČR
- humilis - nízký, Evropa, Portugalsko, Francie, Maďarsko, Rumunsko, Rakousko, ČR,
- jacquiniana - Jacquinin, Kypr

- laciniata - kopinatý, Kypr
 - papposa - , Palestina, Izrael
 - parviflora - maloúborný, euroasijský submeridionální druh, Středozeří, Španělsko, §CZ
 - pseudotaraxaci - vonná
 - psychrophila - Středozeří, Írán
 - purpurea - nachový, H
 - rosea - růžový, hory v Evropy - v Alpy, Apeniny, Karpaty, Balkán
 - troodea - trodský, end Kypr
 - unduata - vlnatý, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, Egypt
- Scorzoneroides - skorzoneroidea, podzimka, Asteraceae**
- autumnalis - obecná, Evropa, zavř Amerika, ČR
 - montanus - horská, Alpy, RF, SRN, Rakousko, Slovinsko, Balkán . Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Srbsko, Albánie
 - pseudotaraxaci (montanus ssp pseudotaraxaci) - vonná, end Karpat, Tatry, Fatry, Slovensko
- Scrophularia - krťčník, skrophularia, šášina, Scrophulariaceae, 200 druhů, mírný pás s. polokoule, několik druhů tropy Ameriky, trvalky a polokeře, bažiny a vlké TTP, okr**
- auriculata - žláznatý, z. a centrální Středozeří, Kréta, břehy vod, bažiny
 - calliantha - trnitý, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
 - canina - psí, Středozeří
 - columnaea - sloupovitý, §H
 - cretacea - , §UA
 - donetzica - doněcký, §UA
 - glabrata - olýsalý, Makaronésie
 - granitica - granitický, §UA
 - heterophylla - různolistý, v. Středozeří,
 - hirta - srstnatý, end Madeira
 - hypericifolia - třezalkolistý, Palestina, Izrael, písčité duny, jednoduché zelené stonky rozšiřující se kolem
 - chrysantha - zlatožlutý, Turecko, Gruzie, Arménie, Kavkaz, sec další Evropa i ČR
 - lowei - Loweiu, end Madeira
 - lucida - lesklý, v Středozeří, RF, Řecko, Itálie, egejská oblast, Turecko, Sýrie kamen lada
 - nabataeorum - nabatejský, Středozeří , Sinaj, Arábie
 - nodosa - hlízkatý, uzlovitý, (ČR), BG
 - parvifolia - §F
 - peregrina - cizí, Středozeří, Kypr, rumišť
 - peyronii - peyronský, Kypr
 - pyrenaica - pyrenejská, §F
 - racemosa - hroznovitý, end Madeira
 - rubricaulis - , Palestina, Izrael
 - scipolii - žláznatý , (Skopoliu), Středozeří, §H
 - supina – rozložený, Rumunsko, Rusko, Kazachstán, Altaj, stř. Asie
 - trifoliata - trojlistý, end Korsika a Sardinie, stinné, vlhké lokalita
 - umbrosa - křídlatý, Středozeří
 - vernalis - jarní, Středozeří, , §H
- Scutellaria - šiřák, skutelaria, Lamiaceae, 300 druhů, byliny a polokeře, mírné pásmo s. polokoule - Eurasie a hory v subtr a tropech (Kostarika), okr**
- albida - bělostný, Bulharsko
 - alpina - alpský, hory stř. a j. Evropa - Pyreneje, Jura, z. Alpy, Dolomity, Apeniny, Balkán, až Sibiř
 - altissima - vysoký, panonsko-pontický druh, Balkán, až Rumunsko, Maďarsko, Itálie, až Kavkaz a Ural
 - arabica - arabský, Arábie, Jemen, Eritrea, Etiopie, Súdán
 - columnae - sloupovitý, Itálie, Korsika, Balkán, §H, stinné lokalita
 - cretica - , §UA
 - cypria - kyperský, end Kypr
 - diffusa - rozptýlený
 - galericulata - vroubkovaný, mírný pás s. polokoule, Eurasie, ČR, SAM
 - hastifolia - H

- hirta - srstnatý, Kréta
- orientalis - východní, s. Středozeří, Španělsko, Turecko, Gruzie, Arménie, Ázerbájdžán, Krym
- pinnatifida - speřený, v. Středozeří, Balkán, Albánie, Makedonie, Řecko, Bulharsko, Turecko, Sýrie, Libanon, Írán
- salvifolia - šalvějolistý, v. Středozeří, Turecko - Anatolie
- sibthorpii - subtropický, Kypr
- sieberi - sieberský, v. Středozeří, Kréta
- verna - jarní, §UA

Searsia – searsia Anacardiaceae

- tripartita - Středozeří

Secale - žito, sekale, Poaceae

- cereale - pěstované, pův. jz. Asie, Blízký a Střední východ, ČR
- montanum - horské, Středozeří
- strictum - Středozeří - Španělsko, Itálie, Sicílie, Balkán, Bulharsko, Řecko, Albánie, Makedonie, Libye, Izrael, Jordánsko, Turecko, Blízký východ, Írán
- sylvestre - lesní, Středozeří

Securigera (Coronilla) - čičorečka, (čičorka), sekurigera, Fabaceae, (Viciaceae)

- elegans - sličná, §H
- globosa - kulovitá, v Středozeří,
- orientalis - východní, Kavkaz, Turecko
- parviflora - v, Středozeří, Řecko, Albánie, Turecko, Sýrie, Libanon, Izrael, Kréta, Kypr
- securidaca - sekerkovitá, v. a centrální Středozeří, Kypr, rumiště, cesty, pole
- varia - pestrá, Středozeří

Seddera - sedera, Convolvulaceae, 20 druhů,

- glomerata - laločnatá, end Omán, Jemen

Sedum - rozchodník, sedum, Crassulaceae, 470 druhů, ponejvíce mírný pás s. polokoule, hory s. polokoule

- Eurasie, Amerika, Afrika, suché oblasti JAm, často dost odlišné, stáloz. byliny, polokeře a keře, trsovité sukulenty, pokryvné, okr,

- acre - ostrý, (prudký), xerothermní, Středozeří, H, stf. Evropa, ČR
- acre ssp. neglectum – prudký přehlížený, §H
- album - bílý, Středozeří, stf. Evropa, ČR
- alpestre - horský, hory stf. a j. Evropy, ČR Krkonoše, Hrubý Jeseník
- amplexicaule - Portugalsko, Španělsko, Francie, Itálie, Sicílie, Bulharsko, Albánie, Řecko, Severní Makedonie, Turecko, Maroko, Alžírsko
- andegavense - §F
- anglicum - z. Evropa, j Skandinávie
- annuum - roční, Středozeří, Pyreneje, Alpy, Apeniny, Karpaty, Kavkaz, Balkán, skaln. hory
- antiquum - , §UA
- atratum - temný, hory stf. a j. Evropy, Pyreneje, Apeniny, Karpaty, Balkán
- brevifolium - z Středozeří, Španělsko, Francie, Maroko, Korsika
- brissemoretii - , end Madeira, Smar-m, NATm
- caeruleum (heptapetalum) - sivý, (Blue Stonecrop), Středozeří, Korsika, Sardinie, Sicílie, Malta, s. Afrika, skály, písčiny
- caespitosum - trsnatý, Středozeří, §H
- caudicola - skalní, pův. Japonsko
- cepaea - Středozeří až stf. Evropa
- compactum - end Mexiko
- crassularia - hory Etiopie, Keňa
- cyprium - kyperský, end Kypr
- dasyphyllum - drsnolistý, Středozeří, Sardinie, i z. Evropa
- dendroideum - sec Kanáry
- divergens - z. SAm, Aljaška až Oregon
- farinosum - pomoučený, Makaronésie - end Madeira, hory skalnaté
- fusiforme - hnědavý, end Madeira
- glaucum - sivý, BG

- hillebrandtii - Hillebrandtův, §H
 - hirsutum - chlupatý, jz Evropa, sz Afrika, Španělsko, RF, Maroko
 - hispanicum - španělský, pův. mediteránní a submediteránní Evropa: Středozeší , jv. Evropa a Přední Asie, Turecko, Írán,, Kavkaz, §H, okr skalnička, ČR nepůvodní
 - lampusae - svítivý, end Kypr
 - lanceolatum - SAM
 - lancerottense - lanzarotský, end Kanáry - Lanzarote, Madeira
 - litoreum - pobřežní, stř. a v. mediterán, Středozeší, kalcifyt, pobřežní skály
 - magellense - Středozeší, Itálie, Balkán, Turecko
 - microcarpum - v Středozeší - Kypr, Izrael, Jordánsko, Libanon, Sýrie, Blízký východ
 - microstachyum - nahoplodý, v. Středozeší, end Kypr
 - mexicanum - mexický, sec Kanáry
 - monregalense . Středozeší, Alpy, Apeniny, RF, Itálie, Korsika
 - mucizonia - Středozeší, Pyreneje, sz Afrika
 - nudum - lysý, end Madeira
 - ochroleucum - bledožlutý, Středozeší, Španělsko, Řecko, Itálie, Turecko
 - oreganum - SAM, Aljaška až Kalifornie
 - porphyreum - nachový, end Kypr
 - praeltum - Mexiko, Guatemala
 - reflexum - skalní, Středozeší, Sicílie, ČR i Norsko
 - rubens - načervenalý, Středozeší – Španělsko, Portugalsko, sz. Afrika, Maroko, Kanárské ovy, z Evropa, jz Asie
 - rupestre - suchomilný, Středozeší, okr ČR
 - sartorianum - Maďarsko
 - sediforme - rozchodníkovitý, (Mediterranean Stonecrop), Středozeší, Portugalsko, Sardinie, Malta, Turecko, maoko, Alžírsko, Tunisko, Libye, Turecko, Sýrie, Libanon, Izrael, suchá kamenitá místa
 - sexangulare - šestiřadý, Evropa, Francie, Řecko, Belgie, j. Skandinávie, ČR,
 - spathulifolium - SAM z. pobřeží, variabilní
 - spurium - pochybný, holoarktická oblast, Středozeší , Kavkaz, sv. Turecko, okr, ČR nepůvodní
 - stellatum - v. Středozeší,
 - tenuifolium – úzkolistý, Sicílie (Etna)
 - urvilleu - pontský, v. Středozeší - Balkán, Anatólie, Pannonie, j. Karpaty, Krym
 - villosum - huňatý, z Evropa
- Sechium** - **čajot**, štětinatý meloun, sladkojam jedlý, šošo, šušu, **sechium**, Cucurbitaceae
- edule - jedlý, pův Mexiko, Středozeší, Makaronésie, Mexiko , stará kult. rostlina - Aztékové, léč, TIM
- Selaginella** - **vraneček**, **selaginela**, plavuň, Selaginellaceae, cca 700 druhů, hlavně v tropech, Eurasie, Amerika, Austrálie, výtrusné starobylé, příbuzné plavuním
- denticulata - zoubkatý, celé Středozeší, Makaronésie, Blízký východ, Ischia, Řecko, Kréta, skalní štěrby, lesy
 - helvetica - švýcarský, Středozeší, stř a j Evropa, Čína, v ČR vyhynula (býv. Labské pískovce), §H, §UA
 - selaginoides - vranečkovitý, Eurasie, SAM, Makaronésie, ČR , §UA
 - viridula - end Maskarény, Reunion
- Selinum** - **olešník**, **selinum**, jarva, koromáč, Apiaceae, 6 druhů, trvalky s kůlovým kořenem, vlhké TTP, hory, mírný pás, Eurasie – Himálaj, Čína, Rusko – Sibiř, Amur, Přímoří, Mongolsko, Korea, Indočína, zav. SAM, okr
- monnieri - Monierův, Čína – Sibiř, Rusko -Amur, Přímoří, Mongolsko, Korea, Indočína, léč TČM
- Semele** - **semele**, Asparagaceae, Liliaceae/ Ruscaceae
- androgyna - obojaká, (Androgynie Semele, Climbing Butc), end Makaronésie - Madeira, Kanáry
 - gayae - end Kanáry - Gran Canaria
 - maderensis - madeirská, Smar-m, NATm
- Sempervivum** – **netřesk**, **sempervivum**, Crassulaceae, 80 druhů, stáloz. koberc. sukulenty s list. růžicí, hory, Eurasie - Pyreneje, Alpy, Balkán, Malá Asie, okr, §D – všechny evropské druhy
- arachnoideum - pavučinatý, hory Evropy, Středozeší , xerothermní sukul, okr, ČR
 - calcareum - jz Alpy
 - carpathicum ssp heterophyllum (montanum ssp. heterophyllum) - end Karpat

- ciliosum - brvitý, Balkán - Bulharsko, Řecko, Severní Makedonie, Kosovo, Albánie Ca, hadec
 - dolomiticum - dolomitský, Itálie
 - marmoreum - marmarský, §H
 - montanum - horský, Pyreneje, §UA
 - pittonii - end Štýrsko v Rakousku
 - tectorum - střešní, pův. j. Evropa, zavl celá Evropa a SAm, §H, TLM - léč - kašel, průdušky, okr, ČR
 - wulfenii - Wulfenův, end v. Alpy, Rakousko, Itálie, Švýcarsko, Slovinsko
- Senecio - starček, senecio**, (Grondsel, Hongerblom), Asteraceae, cca 1200 druhů, kosmopol, téměř po celém světě, byliny i dřeviny, i keř. sukulenty, v tropech i stromovité, okr
- adonidifolius - Středozeří
 - aegyptius - egyptský, Egypt, Kypr
 - aethnensis - etneský, end j. Itálie, Lipaské ovy, Kalábrie, písčité a štěrkovité lokality
 - aquaticus - vodní, Středozeří, Makaronésie, §H
 - bayonensis - bajonovitý, §F
 - besseranus - Besserův, §UA
 - bicolor (cinararia) - přímořský, (dvoubarvý, s. cinerárie, p. cinerárie, Groundsell, Dusty Miller, Sea Cineraria, Silwer Ragwort), pův. z. a stf. Středozeří, Malta, Kanárské ovy, Turecko, j. Afrika, písč. pobřeží, okr subtropy, letnička, ČR
 - candidus - end Sicílie, polokeřík 20-50 cm
 - cineraria - viz *Pericallis*
 - codrignezii - kodrignezský, Středozeří
 - congestus - §F
 - elegans - sličný, Makaronésie
 - elodes - § SP, § BG,
 - erraticus - bludný, Středozeří
 - germanicus - německý, stf. a v. Evropa, Německo, Řecko, Itálie, Turecko, ČR
 - glaucus ssp. coronopifolius - Kanáry, Sicílie, s. Afrika, Egypt, Sinaj, Arábie, Palestina, Libanon, Sýrie, Irák, Írán, Afghánistán, Pákistán
 - glaucus ssp. cyprius - sivý, end Kypr
 - hermosae - Makaronésie, § SP, § BG,
 - inaequidens - úzkolistý, pův. j. Afrika, Kapsko, do Evropy zavlečen s ovčí vlnou, Středozeří, ČR nepůvodní
 - jacobaea - přímětník, Středozeří, H
 - leucanthemifolius - kopretinolistý, (Coast Ragwort), Středozeří, Makaronésie, Kypr, Malta, Blízký východ,
 - macroglossus - jazykatý, Itálie
 - macrochaetus - , §F
 - nevadensis - § SP, § BG,
 - palmensis - Makaronésie
 - paludosus - bažinný, §H
 - pancicii - Pančičův, §SRB
 - provincialis - Středozeří
 - pyrenaicus - pyrenejský Středozeří,
 - rivularis - Maďarsko
 - rodriguezii - baleárský (Rodríguezův), end Mallorca a Menorka, Řecko, Baleáry
 - rupestris - skalní, Středozeří
 - ruthenensis - , §F
 - sylvaticus - lesní, Středozeří, Makaronésie
 - umbrosus - stinný, §SRB, §H
 - vernalis - jarní, pův. v. Evropa, Rusko, Ukrajina, Balkán, Malá Asie, Írán, Turkmenistán, Zakavkazí, ČR nepůvodní
 - viscosus - lepkavý, Středozeří
 - vulgaris - obecný, pův. mediterán - Středozeří a z. Asie, Makaronésie, Kypr, Írán, ČR nepůvodní

Senna (Cassia) - **kasije, sena**, trubol, asoka, Caesalpiniaceae, Fabaceae, 260 druhů, subtr a tropy, Amerika, Afrika, Austrálie, subtr a tropy, polopouště a savany, malé stález. stromy a trvalky (hlavně stález.keře), okr Indie a jv.Asie,

- artemisioides - pelyňkovitá, (Feathery Cassia, Silver Cassia, Silver Senna), pův. centrální Austrálie, stález. keř, jed, okr subtr a tropy
- bicapsularis - Makaronésie
- didymobotria - dvojitá, (Popcorn Bush, Peanut Butter Cassia), Makaronésie, Madeira
- italica - italská, Makaronésie - Kapverdy, Sinaj, Arábie, Írán
- obtusifolia - Makaronésie
- surratisensis - surattenská, pův. Indie až Polynésie a s. Austrálie, intr Středozeří, nenáročný keřov. stromek

Sequoia - **sekvoja**, Taxodiaceae

- sempervirens - vždyzelená, intr ze SAm (pobř Kalifornie), intr Středozeří, Kypr, ČR sbírk

Sequoiadendron - **sekvojec, sekvoiadendron**, Taxodiaceae

- giganteum - obrovský, ("mamutí strom", Giant Sequoia, Sierra Red Wood), pův. pobřeží Kalifornie, Červený seznam (zranitelný), Gen. Sherman, nejtěžší strom (až 2 tis. tun), vedle eukalptů z nejvyšších stromů (114 - 120 m), stáří až 1500 let, nejmohutnější strom (průměr přes 10m, tunel), okr, intr Itálie, Čína

Serapias - **sehnutka, serapie, serapias**, Orchidaceae, 10 druhů, Středozeří, Makaronésie, Kavkaz, až Švýcarsko, terestr

- aphroditae - Afroditina, end Kypr
- apulca - end j. Itálie
- bergonii - Bergonova, Středozeří, Itálie, Sicílie, Malta, Řecko, Kréta, Turecko, frygana
- cordigera - srdčitá, (typická středomořská), Středozeří, Sardinie, Řecko, Turecko, s. Afrika, vlhké travn plochy
- laxiflora - jazykokvětá, Středozeří, Kréta, Kypr, Itálie, Řecko, Malá Asie
- levantina - Středozeří
- lingua - jazyková, z. a stf. Středozeří, Sardinie, Portugalsko, Řecko, s. Afrika
- neglecta - přehlížená, Středozeří, Řecko, §F
- nurrica - §F
- orientalis ssp.apicula, ssp. orientalis - východní, Středozeří, Itálie, Řecko, Kréta, frygana
- parviflora - malokvětá, Středozeří, Makaronésie, od Španělska po Turecko, všechny středoz. ovy, Sardinie, TTP, §F
- vomeracea (pseudocordigera) - nachová, celé Středozeří, Itálie, Řecko, Kypr, Palestina, Izrael, vlhčí TTP

Serratula - **srpice, seratula**, Asteraceae

- cerinthifolia - voskovkolistá, Kypr
- donetzica - doněcká, §UA
- lycopifolia - karbincolistá, ponticko-panonský druh, Chorvatsko, Slovinsko, Ukrajina, Černomoří, §F, §H, §RO, §CZ
- nudicaulis - Středozeří
- radiata - paprsčitá, §H
- tanaitica - donská, §UA
- tinctoria - barvířská, j. Evropa

Sesamoides - **sasamoides**, Resedaceae

- interrupta - Španělsko, Francie, Itálie, Korsika, Sardinie
- purpurascens - z Středozeří, Portugalsko, Španělsko, Francie, Maroko, Alžírsko, Tunisko

Sesamum - **sezam, sezamum**, Sesamiaceae, Pedalliaceae, 20 druhů, byliny a polokeře, horké suché oblasti, z.(v.) Afrika, z. Indie, okr, pěst – stará kult. rostlina, semena v tobolkách, olej, mouka, chalva, pasta tabina, j. Asýrie, Babylon, Střední východ, Indie, Čína, Barma, Mexiko

- indicum - indický, z Indie, stará kult. rostlina Středozeří, Kypr, s. Afrika,

Sesbania (Daubentonia) - **sesbana, sasbánya**, Fabaceae, Viciaceae, 50 druhů, stález. trvalky, polokeře i malé stromy, hrachovité květy, vlhké půdy a břehy toků, tropy a subtropy, celý svět, Havaj. ovy, okr

- sesban (aegyptica) - sesban, (River Bean), tropy Starý svět, keř 6 m, v. Afrika, intr Kypr

Seseli - **sesel**, Apiaceae

- annuum - roční, Španělsko, Francie, Itálie, Balkán, stf. a v. Evropa až Ural a Balkán, ČR
- bocconeii - Bokonův, Sicílie - asi end, Alžírsko?, §F, terásky Ca skal, snáší solný sprej
- gracile - Balkán - Rumunsko, Srbsko, Chorvatsko, Černá Hora, zplanělý i SRN, jen na Ca

- hippomaranthrum - fenyklový, Ukrajina, Maďarsko, Rumunsko, dolní Rakousy, ČR, §SRB
- intricatum - § SP, § BG,
- leucospermum - bělavý, §H
- osseum - sivý, panonská stř. Evropa, ČR,
- pallasii - pestrý, jv Evropa, i ČR - Morava
- praecox - časný, end Sardinie, Korsika
- tammasinii - tammaský, Jugoslávie

Sesleria - pěchava, sesleria, Poaceae

- albicans - , §H
- autumnalis - podzimní, pův. Balkán, xerothermní tráva, okr
- caerulea - vápnomilná, (modravá), Evropa, Makaronésie, ČR, §H
- calcaria - vápnomilná, Albánie
- heufleriana - , §H
- heufleriana ssp. hungarica - , §H
- insularis -
- latifolia - širolistá, Balkán - Srbsko, Bulharsko, Řecko. Makedonie, Kosovo
- nitida - lesklá, Středozeví, end Itálie
- sadleriana - Sadlerova, §H
- sarda - sardská, end Sardinie
- sphaerocephala - j Alpy, Dinary
- tenuifolia - tenkolistá, Apeniny, Balkán, Terst až Albánie, Ca, skalní stepi
- uligonosa - slatinná, s. Evropa, ČR, Rakousko, Švýcarsko, Bulharsko, Rumunsko, §RO
- varia - H

Sesuvium - tlustobýl, sesuvium, Aizoaceae,

- portulacastrum - Středozeví, Makaronésie - Kapverdy

Setaria - bér, setaria, Poaceae, 150 druhů, variabilní trávy, temperát. obl., subtr a tropy obou polokoulí, okr, pěst (senegalské/vlašské proso),

- italica - italský, (vlašský, čumíza), kulturní druh, pův na mouku nekynutého pečiva, pícnina, meziplodina, obilky léč, Eurasie, Itálie, ČR, dnes kosmopolitní plevel
- pumila - sivý, pův. vyšší polohy Středozeví, Makaronésie, j. Evropa a Přední Asie, Egypt, ČR nepůvodní
- verticillata - přeslenatý, Středozeví, Makaronésie, ČR
- viridis ssp viridis - zelený pravý, Středozeví, Makaronésie

Sphaeropteris - sféropteris, sférokrídlec, stromová kapradina, Cyatheaceae, Austrálie

- cooperi - Cooperův. (Australian Tree Fern, Cooper's Fern), Madeira

Sherardia - bračka, sherardia, Rubiaceae

- arvensis - rolní, celé Středozeví, Makaronésie, Kypr, Írán, ČR
- candicans - lesklobílá, end Madeira

Schefflera (Brassaia, Dizygotheca) - **šeflera**, deštníkový strom, Araliaceae, cca 1600 druhů, subtr a tropy, jv.Asie, Tajwan, Tichomoř. ovy, N. Guinea, stř. a JAm, sv. Austrálie, stáloz. keřovité stromky, liány, okr

- actinophylla - paprskolistá, (brasaja dlanitolistá, Australian Ivy Palm, Octopus Tree, Queensland Umbrella Tree), pův s.Austrálie, NZ, Nová Guinea, strom i vícekmenný 10 m, okr subtr, intt Středozeví
- arboricola - stromečkovitá, (dlanitolistá, Dwarf Umbrella Tree, Umbrella Plant), pův Austrálie, Tchaj-wan, N. Guinea, stáloz. keř. strom, okr subtropy, jed

Scheuzeria – blatnice, šeuzeria, hrouznice, Scheuzeriaceae, trvalky, mokřady, rašeliniště, Eurasie

- palustris – bahenní, cirkumboreální, rašeliniště, s. a stř. Evropa, Pyreneje, Alpy, Karpaty, s. Itálie, s. Balkán, **ČR C1** - hory, na Šumavě likvidována vysušováním rašelinišť, díky bezzásahovému odumření hřebenových smrčín, **§CZ(C1)**, §SK, §D, §PI, §UA, §F

Schinus - pepřovec, schinus, pirul, vnozub, Anacardiaceae, asi 30 druhů, stáloz. dřeviny, Amerika - Mexiko až Uruguay, stáloz. dřeviny, vysazován v Limě, i okr

- molle - obecný, (balzámový, měkký, vinobob obecný, Peruvian Pepper Tree, Peruvian Mastic Tree, Weeping Pepper, California Pepper Tree, Molle), pův. pacif. pobřeží stř. a JAm – Brazílie, Uruguay, Paraguay, keř. strom 4-15 m, okr, intr subtr, Středozeví, Kanárské ovy, Madeira, stáloz., bílá latex. pryskyřice - žvýkačka american mastic, pyl z květů vyvolává alerg. rýmu, i farmaceuticky, léč, okr ČR
- terebrinthifolia - brazilský, pův. JAm, intr Středozeví, okr pěst, inv

Schisandra – klanopraška, schizandra, Schizandraceae

- grandiflora - velkokvětá, pnoucí, intr z Číny, Středozeří, Kypr, plody protistresově
- Schizogyne (Acalypha) - schizogyne**, palnice, Euphorbiaceae
- glaberima - hladká, Makaronésie - Kanár ovy (Gran Canaria)
- sericea - hedvábná, Makaronésie - Kanár ovy (Tenerife), halofyt
- Schivereckia - schivereckia**, Brassicaceae
- podolica - podolská, §UA
- Schoenoplectus (Scirpus) - skřípíneć, schenoplectus**, Cyperaceae, 80 druhů, Eurasie, SAm, stáloz. oddenkaté byliny, břehy vod, zasolené mokřady, okr
- ferrugineus - , §UA
- lacustris - jezerní, H , BG, Kypr, ČR
- litoralis - pobřežní,
- mucronatus - hrotitý, Středozeří
- pungens - pichlavý, Středozeří
- supinus - poléhavý, Středozeří
- tabernaemontani - Tabernaemontanův, Středozeří, Írán
- triqueter - trojhranný, Středozeří
- Schoenus - šášina, schenus**, Cyperaceae, 80 druhů, kosmopolitní, slatinné TTP,
- ferrugineus – rezavá, cirkumboreální, Rusko, JUGO, Skandinávie, Francie, **ČR C1**, slatinné TTP, ohrožována vysoušením a bezzásahovostí, **§CZ(C1)**, §SK, §Pl , §RO, §UA
- nigricans – načernalá, cirkumboreální, Středozeří, Kypr, Sinaj, Arábie, Írán, Pákistán, stř. Asie, téměř celá Evropa, **ČR C1**, slatinné TTP, ohrožována vysoušením a bezzásahovostí, **§CZ(C1)**, §Pl , §H
- Sibbaldia – zubatka, sibaldya**, žluťoušek, Rosaceae, 10 druhů, Eurasie, SAm
- parviflora - cirkumboreální , Írán, stř. Asie,
- procumbens – rozprostřená, (rozložená), cirkumboreální , s Evropa - Skandinávie, hory stř a j Evropy, Írán, stř. Asie, Pákistán, sněhová vyležiska
- Sibthorpia - sibtorpia**, Plantaginaceae, Scrophulaciaceae
- peregrina - cizí, Makaronésie - end Madeira, laurisilvia , Smar-m, NATm, plazivá
- Sida - sida, vlákeň**, podslunečník, Malvaceae, cca 200 druhů, asi 200 tropy a subtr Asie, Afrika, Amerika, okr, pěst
- cordifolia - srdčitolistá, jv. Asie, textilní, alkaloid efedrin
- Sideritis - hojník, ráhoj, sideritys**, Lamiaceae, v Makaronesii přes 25 end (na Kanárech 24 druhů, na Tenerife 12), polokeř i ketničky, některé léč, gastronomie
- candicans - Makaronésie , Španělsko, Portugalsko
- cretica - kréský, Kréta
- cypria - kyperský, Kypr
- cystosiphon - § SP, §BG, Smar-m, NATm
- dasynaphala - drsný, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
- dendrochahorra - Kanáry - Tenerife
- discolor - pestý, dvoubarevný, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), § SP, § BG, Smar-m, NATm
- ferrensis -
- glauca - § SP, § BG,
- gossypina - Maroko
- hirsuta - horní, srstnatý, s. Středozeří, Maroko, Španělsko, Portugalsko, RF, Bulharsko, léč, , mursalský čaj, kardiovaskulár. choroby, močopudný
- hyssopifolia - Pyreneje, do likérů
- infernalis - § SP, §BG, Smar-m, NATm
- javalambrensis - § SP, § BG,
- lanata - vlnatý, Balkán - Bulharsko, Řecko, Turecko
- macrostachys - velkoklasý, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
- marmorea - § SP, §BG, Smar-m, NATm
- montana - horský, chlumní, stř. Evropa, Středozeří, Bulharsko, Rodopi, Řecko, Írán, léč, mursalský čaj, posilování imunity, antiioxidant, guacum,
- mugronensis -
- oroteneriffae - end Kanár. ovy - Tenerife, kamenité lokality s Pinus canariensis, keřík 1 m
- perfoliata - . tečkovaný, Středozeří, Kypr

- pseudotites - BG
- raeseri - okr jv Evropa
- romana - pův Středozeří, Portugalsko až Turecko, Sýrie, Izrael, Maroko, po Libyi
- romana ssp. purpurea - z Balkán - Řecko, suché TTP
- scardica - Balkán, Řecko, Turecko, aromat, léč - antioxidant.
- serrata - § SP, § BG,
- villosa - end Maroko, Atlas

Sideroxylon - železovec, darmota, sideroxylon, železné dřevo, Sapotaceae, dřevina suchých lokalit

- marginatum - okrajová, Makaronésie - Kapverdy
- marmulano - § SP, § BG,

Silaum - koromáč, silaum, Apiaceae

- peucedanoides - , §H

Silene (Melandrium, Lychnis) - **silenska, silene**, knotovka, Campion, Wildetabak, Caryophyllaceae, cca 500 druhů, s. polokoule, většinou hory, byliny i polokeř, Středozeří, Evropa, trop Afrika a Amerika, okr

- acaulis - bezlodyžná, (Moss Silene. Moss Campion), cirkumpolární, SAM, Island, Skandinávie, GB, Pyreneje, Alpy, Apeniny, Karpaty, Balkán, ne ČR, §SK, nízké TTP

- aegyptica - egyptská, xerothermní, Egypt, Kypr, Palestina, Izrael, Jordánsko, Sýrie, Turecko, Irák

- alba - širolistá, (bílá), Středozeří

- armeria - svazčitá, (Sweetwilliam Silene), Středozeří, okr. intr. ČR, Čína

- ciliata - brvitá, pův jz Evropa, Francie, Pyreneje

- cappadocica - kapadocká, Turecko - Anatólie, Gruzie

- coeli-rosa - líbezná, Středozeří, §F

- colorata - barevná, (Red Campion, Mediterranean Catchfly), celý mediterán, Středozeří, Makaronésie, Kréta, Kypr, Malta, písčiny, Sinaj, Arábie, obnažené půdy, makchie, skály

- compacta - Ukrajina, Balkán, Malá Asie, Kavkaz, Rumunsko, Bulharsko, Řecko, Turecko. Irán, Arménie, Gruzie, Ázedbájdžán, Rusko

- conica - kuželoplodá, (kuželovitá), Středozeří, Makaronésie, Irán, BG, píseč duny, písčiny, ČR

- contacta - Bulharsko

- coronaria - věncový, pův. j. Evropa, §CH, okr. ČR

- corsica - korsická, end Korsika, Sardinie

- cretacea - krejdjanská, §UA, §R, Smar,

- cretica - krétská, Kypr, Kréta, ČR, pole

- dichotoma - rozsochatá, Středozeří, BG

- dioica (rubrum) - dvoudomá, (k. červená), téměř celá z. a stf. Evropa, Skandinávie, ČR, v. Evropa po Moskvu, sec. Krym, Kavkaz, Sibiř, SAM, chybí jen v dalekém jz. Evropy, vlhčí TTP, okr

- echinata - , §SRB

- flavescens - žlutá, §H

- fruticosa - plodová, jv Středozeří, Sicílie, Malta, Řecko, Kypr, Lybie, Egypt

- gallica - francouzská, (galská), celé Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Itálie, Sardinie, Egypt, z Asie, §CZ (bývala), úhory, u cest, pole, písčité rumiště

- gigantea - velká, Balkán, Řecko, Makedonie, Srbsko, Bulharsko, Kypr, Turecko

- hi-facensis - § SP, § BG,

- hypanica - , §UA

- italica - italská, j. Itálie, Kalábrie, Sicílie, Kypr

- jailensis - §UA

- laeta - Středozeří

- laevigata - hladká, Kypr

- lagunensis - end Kapverdy, Makaronésie

- latifolia - širolistá, (White Campion), pův j Evropa, Středozeří, jz Asie, sec celá Evropa, Skandinávie, ČR nepůvodní archeofyt, úhory, celý svět

- latifolia ssp. alba - širolistá bílá

- littorea - z Středozeří, přímoř. oblasti, Španělsko, Maroko

- lydia - Balkán - Bulharsko, Řecko, Makedonie, Turecko,

- mariana - § SP, §BG, Bern, Smar, NAT

- multiflora - mnohokvětá, §SK, §SRB

- nicaensis - z a stř Středozeří - Portugalsko, Španělsko, Francie, Řecko, Maroko, Alžírsko, Tunisko, písky
 - nicolicii - nikoličevská, §SRB
 - nivalis (Lychnis n., Polyschemone n.) - end Karpaty, vysokohorské TTP
 - nocteolens - § SP, § BG,
 - noctiflora - noční, Středozeří, Írán
 - nodulosa - kolénkatá, end Sardinie, Korsika
 - nutans - níci, jihosibiřský florelement, většina Evropa, Alpy do 2000 m, Středozeří, Makaronésie, ČR, světlé listnaté lesy
 - nutans ssp. dubia - níci pochybná, end Karpat, §SK,
 - orphanidis - , Bern, Smar, NAT
 - otites - ušnice, ČR, suché stráně
 - paradoxa - Středozeří
 - pendula - převislá, (Drooping Silene), Itálie, Čína, okr
 - pindicola - , Řecko
 - primuliflora - prvosenkovitá, JAR
 - pseudotites - BG
 - requienii - end Sardinie, Korsika
 - roemeri - Balkán,
 - rupestris - skalní, Pyreneje
 - salzmanii - Salcmanova, §F,
 - sedoides - rozchodníkovitá, Středozeří, Palestina, Izrael, Kréta, kamen půdy
 - sendtneri - Balkán, Albánie, Srbsko, B+H, Kosovo, Makedonie, Řecko, Bulharsko
 - sericea - hedvábná, Itálie, Korsika, Sardinie, pobř písčiny
 - schafta - schafta, pův. Kavkaz, okr, ČR
 - subconica - v Středozeří, Balkán, Itálie, Rumunsko, Řecko, Turecko, Arménie
 - succulenta - sukulentní, Středozeří, Řecko, Palestina, Izrael, písčiny
 - succulenta ssp. corsica - sukulentní korsická, Korsika
 - syreitschikovii - Syrejščikova, §UA
 - thymifolia - mateřídouškolistý, §RO
 - uniflora - stejnokvětá, (jednokvětá, Double Bladder Champion), Středozeří, Makaronésie - Madeira, Skandinávie, xerothermní
 - velutinoides (velutina) - sametová, Sardinie, §F, Bern, Smar, NAT
 - viridiflora - zelenokvětá, pův j Evropa a stř Asie, ČR neznámá, §UA
 - viscaria - kohoutek smolníčka, pův. stř. Evropa, okr, ČR, BZ Teplice
 - viscosa – lepkavá, cirkumboreální, Írán, stř. Asie, Mongolsko, jv a v Evropa, §SRB, ČR, písčiny, §CZ(C1)
 - vulgaris ssp vulgaris – nadmutá pravá, (obecná, Bladder Champion), cirkumboreální, Alberta až N.Mexiko, Írán, stř. Asie, Pákistán, Evropa hojně, Středozeří, Sardinie, Makaronésie, ČR, suché TTP, u cest, pole, sec SAM, j Afrika,
 - vulgaris ssp antelopum - nadmutá obrovská, **ČR(C4b)**
 - zawadzki - Zawadského, cirkumboreální, end v. a j. Karpaty, §UA
- Silybum - ostropestřec, silybum**, Asteraceae, 2 druhy, bodlákovité byliny, Středozeří, Eurasie – jz. Evropa, Malá a Přední Asie a stř. Asie, Afrika v. a z., okr, pěst léčivka stř. Evropa
- marianum - obecný, (mariánský, "mariánské kardy"), pův. Středozeří, Makaronésie - Kanáry, Ischia, Kréta, Malá a Přední Asie, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael, rumišť, pěst léč (žlučník, po alkoholu), i ČR okr, kláštery (mramorované bílé skvrnitě listy bodlákovité),
- Simethis - bělozářovka, simetys**, Asphedialaceae / Liliaceae
- mattiazii - středozeří, Středozeří, písčiny, makchie
- Sinanpsis - hořčice, sinapsis**, Boraginaceae, Středozeří, Eurasie, pěst
- alba - bílá, (bělohořčice setá), patrně z Přední Asie a Indie, pův kult rostlina Středozeří, Španělsko, ČR
 - arvensis - polní, pův z a stř Asie, Střední východ, Středozeří, z. Asie, asi i evropské Středozeří, Makaronésie, Kypr, Írán, sec Eurasie dnes pěst. téměř celá Evropa, Skandinávie, ČR nepůvodní archeofyt, z. Asie, i Čína a Indie, celý svět, i plevel, léč TČM
 - nigra - viz *Brassica napa*
 - pubescens - Středozeří - j. Francie, j. Itálie, Sicílie, Sardinie, Alžírsko, Tunisko

Sinapidendron - sinapidendron, Brassicaceae

- angustifolium - úzkolistý, end Madeira
- frutescens - polokeřovitý, Makaronésie, end Madeira, hory skaln
- gymnocalyx - nahý, end Madeira
- rupestre - skalní, end Madeira, Smar-m, NATm
- sempervivifolium - stálolistá, end Madeira

Sisymbrium - hulevník, sisymbrium, hulevníkovec, úhorník, Brassicaceae, rumišťe, ruderal, Středozeší, Eurasie, podobné jsou některé trýzely

- altissimum - vysoký, pův j. Eurasie, Středozeší, Írán, Malá, Přední a stř. Asie, Tibet, sec Eurasie, SAm, ČR neofyt, rumišťe
- austriacum - rakouský, pův. j. Evropa, ČR rumišťe. §SK
- cavanillesianum - § SP, §BG, Bern, Smar, NAT
- irio - drobnokvětý, od Středozeší do Indie, ČR zavlečen
- loeselii (Leptocarpaea l.) - Loeselův, pův j Evropa, j Írán, z Asie, s. Afrika, stř. Asie i Sibiř, sec chladnější Eurasie, SA, ČR nepůvodní neofyt, rumišťe
- officinale - lékařský, pův jz Asie, s. Afrika, j. Evropa, Středozeší, Makaronésie, sec celý svět, a ostatní Evropa, SRN, ČR nepůvodní archeofyt, rumišťe
- orientale - východní, Kypr, Írán, ČR rumišťe
- strictissimum - nejtuzší, pův. jih stř. Evropy, Francie, Itálie až Bulharsko, Švýcarsko, v ČR nepůvodní
- supinum - §F, §CH, Bern, Smar, NAT

Sisyrinchium - badil, sisyrinchium, Iridaceae

- montanum - horský, Středozeší

Sium - sevlák, sium, Apiaceae

- latifolium - potoční, Středozeší
- sisarim - zeleninový, §H

Smilax - přestup, smilax, (Greenbrier), Liliaceae, Smilacaceae, cca 300 druhů, dřevnaté dvoudomé liány a trvalky, škrobn. oddenky, tropy a subtr, lesy, v. a jv. Asie (Čína, Korea, Japonsko), SAm, okr, pěst - zelenina

- aspera - drsný (osténkatý, hvězdovitý, Common Smilax), pův. celé Středozeší, Makaronésie, Španělsko, Baleáry, Ischia, Chorvatsko, Řecko, BG, Albánie, Kypr, Malta, Etiopie, podrost stáloz. lesy, makchie, garrigue (šibljak), léč, mediteránní
- excelsa - štíhlý, Bulharsko, Turecko, Gruzie, Řecko, Krym, Kavkaz, Arménie, Ázerbájdžán, Libanon, Sýrie, až jz Asie, Blízký východ,

Smyrniium - tromín, smyrniium, Apiaceae

- connatum - , v. Středozeší - Kypr, Turecko, Izrael, Libanon, Sýrie
- olusatrum - trojlaločný, (Alexanders), pův Středozeší - Portugalsko až Turecko, Ischia, Kypr, Malta, Maroko, Libye, Izrael, dále zavl v Evropě, úhory, vlhká místa, u cest
- orphanidis - Orfanidův, Řecko, Egejská oblast, Turecko, vlhké travn svahy
- perfoliatum - prorostlý, (tečkovaný), pův. j. Evropa, v. Středozeší, H, Malá Asie Maroko, Kavkaz, Řecko, ČR nepůvodní
- rotundifolium - okrouhlostý, v. Středozeší, Kypr

Sobolewskia - sobolewskia, Brassicaceae

- sibirica - sibiřská, Sibiř, §UA

Sobralia - sobralia, Orchidaceae

- macrantha - velkokvětá, Madeira

Solandra - solandra, Solanaceae

- grandiflora - velkokvětá, pův. trop. Amerika - Mexiko, indiáni, halucinogen, opojně, jed, okr, Kanárské ovy,
- maxima - největší (Hartwegova, Trumpet Plant, Flower Trumpet, Gold Cup, Cup of Gold, Golden Chalice Vine), pův. trop. Amerika, intr Makaronésie - Madeira a Středozeší, liána, jed, u Indiánů léč

Solanum - lilek, solanum, Nightshade, Bitterappel, Solanaceae, cca 1500 druhů, celý svět, hlavně Amerika, dále Středozeší, Eurasie, Afrika, hlavně tropy a subtr., byliny, byliny, dřeviny i liány, okr, pěst. zeleniny, jed části

- bonariense - bonarienský, pův. Argentina, intr Středozeší, Řecko
- capsicastrum - ozdobný, („jeruzalémská třešeň“, Star-Capsicum Nightshade, False Jerusalem Cherry), pův. JAM - Brazílie, poloopad. keř, okr subtropy

- eleagnifolium - hlošinolistý, Řecko, Kypr, rumišťe
- decipiens - vlnatý, Středozeří
- dulcamara - potměchuť, Evropa, Středozeří, Ischia, Kypr, Asie, s. Afrika, ČR
- incanum - Středozeří, Blízký východ, Írán
- jasminoides - jasmínový, (Potato Vine), pův. Brazílie, liána, okr, intr Středozeří, Itálie, Kanárské ovy, Madeira
- lidii - Makaronésie § SP, § BG, Smar-m, NATm
- linnaeanum - sodomský, Středozeří, Makaronésie
- lycopersicum - rajče, pův. JAm a stř. Amerika, pak celý svět mírné a subtrop. pásmo, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, ČR nepůvodní
- marginatum - Makaronésie
- mauritianum - mauretánský, (Garleaf Nightshade), Makaronésie - levady Madeira
- melonga - vejcoplodý (baklažán), pův. stř. Amerika, intr Středozeří, Kypr, jv. Asie, pěst zelenina
- nigrum - černý, pův. palearktická oblast, jz. Asie, Středozeří, Egypt, H, Makaronésie - Kapverdy, Kypr, ČR nepůvodní, kosmopol
- rantonnetii - Rantonettův, („hořcový stromek“, Lycianthes r., Paraguay Nightshade, Blue Potato Bush, Royal Robe), pův. Paraguay a Argentina, poloopad, tenké dlouhé větve, j. subtropy, okr keř, intr Středozeří, ČR kbelík
- sodomaeum - sodomský, pův. j. Afrika, zdomácněl Středozeří, Španělsko, Řecko, j. Itálie, Libye, trnitý, jed keř
- tuberosum - brambor, pův. JA (Bolívie, Peru, Chile), intr Středozeří, Kapverdy, Evropa, Kypr, ČR nepůvodní
- vespertilio - netopýří, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife),
- vespertilio ssp. doramae - § SP, § BG,
- villosum - žlutý, (plstnatý), Středozeří, Kypr, Egypt, Etiopie,
- Soldanella – dřípátka, soldanela**, Primulaceae, 10 druhů, drobné stáloz. trvalky, světlé vlhké lesy, horské rašelinné TTP, hory Evropy – Pyreneje, Alpy, Karpaty, Rila, Apeniny, Stará Planina, Šumava, okr, §D – všechny původní druhy
- alpina - alpská, Alpy,
- austriaca - rakouská, end v. Alpy
- carpatica – karpatská, cirkumboreální, glac. relik, Evropa – Alpy, Český masiv, Karpaty, Rila, Stará Planina, Slovensko, ČR Šumava aj., horské rašelinné TTP, likvidována bezzásahovostí, vlhké lesy, end Karpat, §SK, §D,
- dimonie - §SRB
- chrysostica, ssp. serbica Balkán - Stara planina vrch Midžor, Bulharsko, Srbsko, Řecko
- minima - nejmenší, Alpy, Tyrolsko, Dinaridy
- montana - horská, cirkumboreální, ČR C3, vlhké smrkové lesy, Alpy, Šumava - alpský migrant, kde likvidována bezzásahovostí a aridizací, §CZ(C3),
- pindicola (macedonica) - end Balkán - Řecko, Severní Makedonie, Kosovo, Albánie, TTP
- pusilla - nizoučká, stř. a jv. Evropa, Alpy, Apeniny, Karpaty, hory Bulharska
- richteri - Karpaty, Ukrajina, Rumunsko
- villosa - § SP, §F, § BG,
- Solenanthus - solenanthus**, Boraginaceae
- albanicus - albánský, end Albánie, Řecko, Bern, Smar, NAT,
- biebersteinii - Bibersteinův, §UA
- Solenopsis - solenopsis**, Campanulaceae
- minuta ssp. annua - Sardinie, Sicílie, Kréta
- minuta ssp. nobilis - časný, Kypr
- Solenostemon - pochvatec, solonostemon**, Lamiaceae, 60 druhů, stáloz. husté, polokeř. trvalky, lesy, tropy a subtr, Afrika, jv. Asie (vč. Malajsie), okr
- scutellaroides - šiřákovitý, (Flame Nettle, Painted Leaves, Coleus), pův. jv. Asie, Thajsko, Vietnam, Malajsie, Indonésie, Filipíny, okr. ČR hrnk, SRN, H
- Solidago - zlatobýl, solidago**, celík, Asteraceae, 100 druhů, trvalky s dřevnatější bází, prerie, Eurasie, Amerika, okr
- canadensis - kanadský, pův. SAm, pak Evropa, H, ČR nepůvodní, inv

- gigantea - obrovský, pův. Kanada a USA, pak Evropa, H, Makaronésie , Asie, ČR nepůvodní
- virgaurea - obecný, Středozeří
- Sonchus - mléč, sonchus** , Asteraceae, vytrvalé byliny, břehové porosty. úhory, okraje cest, Evropa,
- acaulis - bezlodyžný, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife, Gran Canaria)
- arvensis - rolní, Středozeří, Evropa, H
- asper - drsný, (hvězdovitý), Středozeří , Makaronésie , Kypr, Írán
- canariensis- kanárský, Makaronésie - Kanárské ovy
- congestus - end Kanáry, keř
- daltonii - Daltonův, Makaronésie - Kapverdy
- fruticosus - keřovitý, (Giant Sow Thistle, Shrubby Sow Thistle), Makaronésie - end Madeira - vavřín. lesy laurisilvia
- gandogeri - § SP, § BG,
- hierrensis - Makaronésie , laurisilvia
- maritimus - Středozeří, Egypt, Pákistán
- oleraceus - zelinný, (bylinný, mléčivý), pův. jz. Asie, Středozeří, Makaronésie - Kapverdy , Ischia, Kypr, Egypt, Írán, ČR nepůvodní, Sinaj, Arábie, kosmopol
- palustris - bažinný, §H
- patens - odstálý, end Madeira
- pinnatus - zpeřený, end Madeira
- platylepis - širočešupinatý, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
- radicans - end Kanáry (Tenerife), vavřín. lesy
- tenerrimus - jemný, Kypr, Madeira
- ustulatus - načernalý, end Madeira
- Sophora - jerlín, sofora**, Fabaceae, 80 druhů, dřeviny, příp. trvalky, tropy a subtr. v. Asie – Čína, Korea, Japonsko, Austrálie a NZ, JAM, Evropa, okr.
- alopecuroides - Turecko, Krym, stf. Asie, Čína, polokeř, plazivý oddenek
- japonica - japonský, pův. jv. Asie, Čína, Korea, int Středozeří, Ischia, Itálie, Kypr, okr, ČR
- mollis - měkký, Írán
- Sorbaria - tavolníkovec, sorbaria**, jeřábník, jeřabovec, Roasaceae, Spireaceae, 10 druhů, opad, výběžk. keře, chladné horské oblasti, Eurasie, Himálaj, Nepál, Tibet, Afghánistán, Čína, okr
- sorbifolia - jeřábolistý, intr BG
- Sorbus - jeřáb, sorbus**, (Mountain Ash), Malvaceae, cca 250 druhů, chladné mírné pásmo s. polokoule, Eurasie - Himálaj, Čína, Japonsko, Korea, Evropa, SAM, hornatiny v Mexiku a Thajsku, opad. dřeviny, okr
- adamii – Adamův, §H
- andreanszkyana - Andreanskyanův, §H
- aria - muk, j. a stf. Evropa, Středozeří, Makaronésie, Maroko až Tunisko, ČR - j Morava
- aucuparia - ptačí, Evropa (kromě nejjihnější části), Středozeří, Itálie, BG, H , Kypr (ssp. cretica), Malá Asie, s. Afrika, Maroko, Kavkaz, ČR, inv
- aria - muk, z., stf., j. a jv. Evropa teplejší, Sardinie, Itálie, BG, §H, ČR
- arranensis - arranský, pův. ostrov Arran u Skotska, PR Glen Diomhan - 500 ks, end, Červený seznam, okr
- aucuparia - ptačí, mírné pásmo Evropa, Itálie, z. Sibiř, Malá Asie, 20 m, ČR
- austriaca - rakouský, §H
- bakonyensis - bakoňský, §H
- barthae - Barthův, §H
- balatonica - balatonský, §H
- borbasii - end j. Karpaty
- borosiana - Borosianův, §H
- bristolensis - bristolský, V. Británie (strže u řeky Avon - 100 ks), end, Červený seznam, nízký strom, kompaktní koruna, okr
- danubialis – dunajský, §H
- decipiensiformis - , §H
- degenii - , §H
- domestica – oskeruše, (domáci), pův. Středozeří, stf. a j. a v. Evropa, od Španělska po Turecko, Itálie, BG, Kypr, Albánie, Malá Asie, Írán, s. Afrika, §U, ČR – j. Morava
- eugeni-kelleri - §H

- gayerana - , §H,
- geresceensis - , §H
- graeca - řecký, střední a jižní Evropa, Řecko, Malá Asie, Sýrie, §H
- chamaespilus - mišpulka, (muk horský), pohoří stř. a j. Evropy, Pyreneje
- latifolia - , §F,
- javorkae - , §H
- karpatii - karpatský, §H
- latissima - , §H
- maderensis - madeirský, pův. Madeira end (pohoří Pico de Arieiro - 30 ks), keřovitě, Červený seznam kriticky ohrožen, Smar-m, NATm
- mougeotii - Mougeotův, Pyreneje, Vogézy, Jura, Alpy
- pannonica - panonský, §H
- pseudobakonyensis - pseudobakoňský, §H
- pseudolatifolia - pseudoširoolistý, §H
- pseudosemiincisa - , §H
- pseudovertenensis - , §H
- redliana - , §H
- semiincisa - , §H
- simonkaiana - , §H
- sitchensis - sitka, z SAM, Aljaška až Kalifornie, Alberta, Montana
- sobi - , §H
- subdanubialis - , §H
- thayensis - podyjský, NP Podyjí a Thayatal
- torminalis - břek, submediteránní florelement, j. a stř. Evropa, Řecko, BG, Malá Asie, Turecko, Sýrie, s. Afrika, Kavkaz, ČR
- umellata - okoličnatý, jv. Evropa, Malá Asie, Krym, Kavkaz
- vertesensis - , §H
- x buekkensis - , §H
- x intermedia (aria x aucuparia) - prostřední, Evropa

Sorghum - širok, sorghum , Poaceae, stará kult. rostlina, Středozeří, zavl. Evropa

- bicolor - dvoubarevný, Egypt, Palestina, Izrael, bible, pěst, ČR
- halapense - halebský, pův. Středozeří, Řecko, až Indie, stará pěst. pícnina, Madeira, v USA inv v mladých výhoncích jed kyanid (i usmrtit koně), ČR)
- sudanense - sudánský, („sudánská tráva“), pícninařsky hodnotná tráva savan, původ v. Afrika, Súdán, Tanzanie, stará kult rostlina východoafrických vysočin, okr, ČR
- virgatum - trop Afrika, Egypt, Súdán
- vulgare - obecný, (mouřenínské proso, durha), pův. trop. Afrika, pěst. obilnina

Sparganium (Ixia) - dřípulka, sparganium , Fluweeltjie, Iridaceae, 15 druhů, hlízn trvalky, skaln. lokality, j. Afrika - Kapsko, okr

- bulbifera - jedlá, Makaronésie
- tricolor - trojbarevná, (Wand Flower), okr Čína

Sparganium - zevar, sparganium , Typhaceae, Sparganiaceae, 21 druhů, bujně rostoucí oddenkaté vysoké trvalky, okraje vodních ploch, mírné pásmo, Eurasie (téměř celá Evropa, stř. Asie, Rusko, Indie, Čína, Pákistán), okr

- angustifolium - úzkolistý, Pyreneje, Makedonie, Alpy, ČR býv., §SR
- emersum - jednoduchý, Středozeří
- erectum - vzpřímený, celé Středozeří, H, Kypr, (ČR)
- minimum - H
- natans - vzplývavý, §H
- ramosum - Bulharsko

Sparmannia - lípenka, sparmánia, pokojová / africká lipka, Malvaceae, Tiliaceae, 7 druhů, keře a malé stromky, otevřené lesy, tropy, Asie, j. Afrika, Madagaskar, okr

- africana - africká, („pokojová lipka“, lípenka, African Hemp, African Linden, House Lime), pův. trop. a j. Afrika, slézov. stáloz. keř. stromek 3 m, okr subtr

Spartium - vítečník, spartyum, španělský janovec, Fabaceae, 1 druh, opad. keř, suché, slunné lokality, Středozeří, j. Evropa, s. Afrika, Sýrie, Krym, okr

- junceum - sítinový, sítinovitý („španělský janovec“, Spanish Broom), pův. celý mediterán, Středozeří, Makaronésie - Kanárské ovy, Španělsko, Itálie, Ischia, Sicílie, Sardinie, Jugoslávie, Řecko, Kypr, Albánie, Turecko, s. Afrika, Maroko, makchie, okr, textilní, ČR ojed. okr, inv
- *monospermum* - viz *Retama*

Spartocytisus - spartocytisus, Fabaceae

- supranubius - Makaronésie - Kanáry

Spathiphyllum - lopatkovec, toulcovka, spatyfylum, Araceae, 41 druhů, stáloz. trvalky, vlhké trop. lesy Ameriky, jv. Asie – Indonésie, Filipíny, okr

- floribundum - květnatá, pův. Panama a Kolumbie, intr Středozeří, okr, ČR hrnk

Spathodea – trubačovec, spatodea, Bignoniaceae, 1 druh, stáloz. strom, okraje lesů a roklín, tropy, Afrika, okr

- campanulata – zvonkový, (africký tulipánový strom, African Tulip Tree, Flame Tree, Fire Tree, Flame of the Forest, Scarlet Bell Tree, Nandi Flame, Fountain Tree.), pův. trop Afrika, strom 25 m, okr subtropy, intr Kanárské ovy, Madeira, Čína, inv

Spergula - kolnec, spergula, Caryophyllaceae, písčiny, slunné lokality, rumišťe, Eurasie

- arvensis - rolní, ČR, rumišťe
- arvensis ssp. maxima - rolní největší, ČR
- fallax Makaronésie - Madeira, Jemen, Sokotra, Blízký východ, Pákistán, Indie, Sahara
- morisonii - Morisonův, jarní, Evropa, RF, Itálie, až Skandinávie, ČR, slunné lokality, §SK, zavl SAM
- pentandra - pětimužný, Středozeří, Malá Asie, s. Afrika, Kanár. ovy, ČR, písčiny, §CZ, §SK, zavl USA, Austrálie

Spergularia - kuřinka, kuřička, spergularia, Caryophyllaceae, břehy vod, slaniska, dna rybníků, Eurasie

- azorica - azorská, end Azory, Smar-m, NATm
- bocconi - bokoni, Středozeří, Kréta, Egypt, kamen půdy
- echinosperma - ostnosemenná, Středozeří
- fimbriata - Středozeří, Makaronésie
- marina - solná, Středozeří, Makaronésie, Kypr, halofyt, slaniska
- maritima - přímořská, (obroubená), ČR, Írán, slaniska, §CZ
- media - obroubená, j. Evropa, Středozeří, s. Afrika, Egypt, Černomoří, stř. Asie, halofyt, §CZ, §SK
- purpurea - nachová, z. mediterán, pobř skalky, u cest
- rubra - červená, Středozeří, Írán
- salina - solná, slanomilná, Středozeří, Makaronésie, Írán, ČR, halofyt, slaniska, §CZ, §SK

Spinacia - špenát, spinacia, Chenopodiaceae

- oleracea - setý, pův. Přední a stř. Asie, pak Středozeří a Evropa, ČR nepůvodní

Spiraea - tavník, spirea, Rosaceae, Spiraeaceae, 100 druhů, mírné pásmo, Eurasie vč. Čína a Japonsko a SAM vč. Mexiko a Guatemala, opad keře, okr, řada inv druhů podzemními výběžky

- cana - šedý, Alpy, Jugoslávie, Itálie, BG, §SRB
- chamaedryfolia - ožankolistý, (jilmolistý), Alpy, Karpaty, Balkán, Sibiř, stř. Asie
- crenata - vroubkovaný, v. Slovensko, Malá Asie, Kavkaz, s. Írán, stř. Asie, §SRB
- decumbens - poléhavý, Rakousko, s. Itálie, Slovinsko
- hypericifolia - třezalkovitý, j. Evropa, Malá Asie
- media - prostřední, stř. a jv. Evropa, Sibiř, stř. Asie, Dálný východ, Mongolsko, §H
- polonica - polský, §UA
- salicifolia - vrbolistý, stř., v. a sv. Evropa, Sibiř, Mongolsko, Čína, Korea, Japonsko, §H

Spiranthes - spirantes, Orchidaceae, cca 300 druhů, Amerika, Eurasie aj,

- aestivalis - letní, Evropa, Středozeří, Sardinie, GB, SRN, Rakousko, Slovensko, sz. Afrika, Malá Asie, ČR, § BG, §F, §SRB, §H, §SP
- amoena - příjemný, §UA
- odorata (cernua) - vonný, terestrická, Kanada, USA
- sinensis - čínský, (Chinese ladies Trees), terestr., okr, Čína, v. Rusko, Malajsie, Austrálie, Červený seznam,

- spiralis (autumnalis) - krutiklas , celé Středozeří, Sardinie, Kypr, Turecko, Ukrajina, Kavkaz, Turecko, Libanon, ČR , Slovenskom s. Afrika, Evropa až Himálaj, Červený seznam, §SRB, §H , §UA, §CZ , suší prosluněné trav porosty, nesnáší konkurenci vyšších rostlin
- Sporobolus - opadavec, sporolobus, Poaceae**
- pungens (virginicus, arenarius) - pichlavý, (Sand Dropseed), travina pobř písčin a mokřadů, celý mediterán, jediný, původně evropský druh, Španělsko, Malta, Blízký východ, pantropicky, trop. Afrika, Amerika a Austrálie, až 30 cm, halofyt,
- spicatus - Středozeří, Egypt, Indie, jv Asie
- virginicus - viržinský, Makaronésie - Kapverdy
- Stachelina (Staechelina) - stehelina , zavadeň, Asteraceae**
- arborea - dřevitá, Kréta, suché, kamen lokality
- dubia - pochybná, jz. Středozeří, Itálie, suché, kamen lokality
- fruticosa - keřovitá, Řecko
- lobelova - Lobelova, Kypr
- uniflosculosa - Balkán, Černá Hora, Albánie, Makedonie, Řecko, kamenité svahy, polokeř
- Stachys - čistec, stachys, bukvice, Woundwort, Teebos, Lamiaceae**
- aegitiaca - Izrael - Nagev. poušť, Sahara, Arabie
- aethiopica - etiopský, JAR
- albens - jz USA, Kalifornie, Navada, Utah
- aleurites - v. Středozeří, end Turecko
- alpina - alpský, Středozeří, j, jv a střední Evropa, §H, ČR
- angustifolia - úzkolistý, Bulharsko
- annua - roční, Středozeří
- bombycina - v. Středozeří, Írán
- brachyclada - , §F,
- bullata - SAM - end Kalifornie
- byzantica - vlnatý, pův. Kavkaz, Středozeří , xerothermní, okr, ČR
- candida - bělostný, v Středozeří - j. Řecko - Peloponés (pohoří Taygetos), Červený seznam
- corsica - korsický, end Korsika, Sardinie
- cretica - krétský, stř. a v. Středozeří, Francie, Itálie, Řecko, Balkán, Turecko, Kréta, Kypr, Izrael, Krym, pastviny, kamen a travn místa, křoviny
- elliptica - hory Kolumbie, Ekvádoru
- germanica - německý, Středozeří, Makaronésie
- glutinosa - lepkavý, end Sardinie, Korsika, Středozeří
- chamisonis - z SAM
- chrysantha - v Středozeří, end Řecko
- lavandulifolia - Středozeří,, Írán
- macrantha (grandiflora) - velkokvětý, pův. Malá Asie a Kavkaz, okr, ČR
- maritima - přímořský, mořské pobřeží, Středozeří - Španělsko, Francie, Itálie, Chorvatsko, ČH, Albánie, Alžírsko, Tunisko, u Černého moře BG, Turecko, Gruzie
- mexicana - z SAM
- milanii - , §SRB
- natalensis - jv Afrika
- ocymastrum - Středozeří, Makaronésie , §F,
- palestina - palestinská, Palestina, Izrael
- palustris - bahenní, Středozeří
- pilosa - SAM
- recta - přímý, Středozeří
- scardica - skardský, Balkán - Srbsko, Černá Hora, Kosovo, Albánie, Makedonie, Řecko, Bulharsko, subalpínské TTP
- serbica - srbský, §SRB
- spinosa - trnitý, end. řecké ostrovy, byliny až polokeř
- spinulosa - Balkán, Dalmácie, Řecko, Kréta
- spreitzenhoferi - end Řecko - Peloponés, stáloz polokeřík, Ca
- sylvatica - lesní, Středozeří, BG

- tibetica - s. Píkistám, s. Indie
- venezuelana - nehezuelská, s. Andy, Venezuela
- woronovii - Turecko, Libanon, Sýrie, Gruzie, Arménie, Írán, Ázerbájdžán
- Staphylea - klokoč, stafylea**, (Bladdernut), Staphyllaceae, 12 druhů, mírné pásmo s. polokoule, příp. tropy, Eurasie – Evropa, Malá Asie, Sýrie, Turecko, Kavkaz, Japonsko, Korea, Mandžusko, Čína, SAm, Mexiko, Peru, opad. keře a malé stromy, teplé lesy, okr
- colchica - kavkazský, Kavkaz
- pinnata - speřený, j., jv. a stř. Evropa, Itálie, H, BG, Malá Asie, Syrie, Kavkaz, Ukrajina, §UA, ČR
- Statice - viz Limonium**
- Stellaria - ptačinec, stelária**, Caryophyllaceae, Stellariaceae, 120 druhů, mírné pásmo celého světa, Středozeří, Evropa, s. Afrika, z. Asie, Čína, Tibet, okr
- alsine - mokřadní, Makaronésie
- graminea - trávovitý, Středozeří
- holostea - velkokvětý, Středozeří, H
- longifolia - dlouholistý, Skandinávie, ČR, rašelinné lesy, §RO
- media - prostřední, (žabinec, Chickweed), Středozeří, Makaronésie - Kapverdy, Kypr, Írán, Skandinávie, ČR, humózní zahrady. okr Čína
- neglecta - přehlížený, v. Středozeří,
- nemorum - hajní, Středozeří
- pallida – bledý, pův Středozeří, Makaronésie, Egypt, Írán, j. a jv. Evropa, Malá a stř. Asie, s. Afrika, sec Eurasie, ČR nepůvodní archeofyt, suché písčité TTP, Amerika
- palustris - bahenní, Středozeří
- ruderalis - ruderální, jv Evropa - Řecko, Srbsko, Chorvatsko, Slovinsko, Slovensko, ČR, Rakousko, eutrofní
- Stemmacantha - stemakanta**, Asteraceae
- bupleuroides - § SP
- cynaroides - , § BG, Smar-m, NATm
- Stenactis (Erigeron) - stenaktys, hvězdník, Asteraceae**
- annua - roční, H
- Stenbergia - lužanka, stenbergia**, Amaryllidaceae, 8 druhů, Středozeří až stř. Asie
- colchiciflora - Slovensko, Maďarsko
- lutea - žlutá, celé Středozeří až Írán, Ázerbájdžán a Turkmenistán, okr
- sicula - Středozeří, Itálie, Řecko, Turecko
- Stenogramma - stenograma**, Phyllophoraceae, kapradina ??
- pozoi - , s. Afrika, Ukrajina, §F
- Stephanotis - pamětnice, stefanotys, věncovec**, madagaskarský jasmín, Asclepiadaceae, , stáloz. dřevitá liány, Eurasie, Indie, Cejlon, Čína, Rusko, Korea, Japonsko, Madagaskar, okr
- floribunda - květnatá, (Clustred Wax, Waxflower, Floradora, Bride's Flower, Madagascar Jasmine), pův. Madagaskar, stáloz. liána, okr tropy a subtropy
- Steptorhammus - steptorhammus**, ?
- tuberosus - hlíznatý, Kypr
- Stercularia - viz Brachychiton**
- Sternbergia - lužanka, stenbergia** Amarillidaceae, dnes Alliaceae, 9 druhů, hlízn. trvalky, kamenité stráně, stepi, Středozeří, Eurasie, j. Evropa, Turecko, Kavkaz, stř. Asie, Izrael, Jordánsko, Írán, Turkménie, Indie, Afghánistán, okr
- candida - bělostná, j. Turecko, Izrael, Írán, Červený seznam
- colchiciflora - ocúnokvětá, jv. Evropa, Řecko, Jugoslávie, §SR, §F, §SRB, §H, §UA
- lutea ssp. lutea - žlutá pravá, pův. z. a centrální Středozeří, od Španělska po Turecko, Sardinie, s. Afrika, Írán, Červený seznam, okr často pěst (podobná krokusům)
- l. ssp. sicula -
- sicula - v. Středozeří,
- Stevaniella - stevenyela**, Orchidaceae
- satyroides - satyrová, §UA
- Stipa - kavyl, stypa**, Poaceae
- adoxa - divný, §UA

- anomala - zvláštní, §UA
 - aristella - Bulharsko
 - asperella - , §UA
 - barbata - vousatý, pův. Středozeší, xerothermní tráva, okr
 - borysthenica - písečný, dněpropetrovský, jv Evropa, §CZ, §H, §UA
 - brachyptera - listenatý, §UStředozeší, A
 - brauneri - Braunerův, §UA
 - bromoides - sveřepovitý, Portugalsko, Maroko, Itálie, Balkán, Blízký východ, Írán, Krym, Kavkaz, §H
 - calamagrostis (Achnatherum c.) - třtinovitý, pův. j. a jv. Evropa, Maroko, Řecko, Bulharsko, Rumunsko, Ca svahy, okr
 - capensis - kapský, z j. Afriky, Středozeší, kult. step (pseudostep), nejteplejší oblast
 - capillata - vláskovitý, ponticko-mediteránní floelement, Středozeší, H, Írán, §UA, ČR
 - danubialis - dunajský, §RO,
 - dasyphylla - chlupatý, eurosibiřský druh, § ČR, §H, §UA
 - disjuncta - , §UA
 - epilosa - Balkán a Malá Asie - Bulharsko, Řecko, Severní Makedonie, Srbsko, Rumunsko, Albánie, Kosovo, Turecko, Kavkaz, horské TTP
 - eriocalis - skalní, Středozeší, , §U
 - fallacina - , §UA
 - glabrata - olýsalý, § ČR, evrop. Rusko
 - grafiana - Grafův, §UA
 - granitcola - granitický, §UA
 - heterophylla - různolistý, §UA
 - joannis (pennata) - Ivanův, ponticko-mediteránní floelement, jv. a stf. Evropa, stf. Asie, §CZ, okr
 - lessingiana - Lesingův, §UA
 - lithophila - skalní, §UA
 - maeotica - azovský, §UA
 - majalis - májový, §UA
 - martinovskyi - Martinovkého, §UA
 - offneri - Ofnerův. z. Středozeší
 - oreades - , §UA
 - pennata - Ivanův, Evropa, §CZ, §H, §UA
 - poetica - poetický, §UA
 - pulcherrima - sličný, Středozeší, §SRB, §H, §CZ
 - purpurea - nachová, §H
 - syreistschikowii - Sirejščikův, §UA
 - tanacissima - halfový, (halfa, esparto), z Středozeší, Španělsko, Portugalsko, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Libye, na slaměné zboží i na papír
 - tenacissima (Macrochloa t.) - tuholistý, (přepevný, "halfa", "esparto"), z. Středozeší, Španělsko, Portugalsko, Baleáry, sz. Afrika - Magreb, Tunisko, Maroko, písčiny, polopouště, textilní, (náhražka juty)
 - tirsia - tenkolistý, Středozeší, §H, §UA, §CZ, Turecko, Kavkaz, j Sibiř, z Asie
 - tortillis - svinutý, Řecko
 - trancarpatica - zakarpatský, §UA
 - ucrainica - ukrajinský, §UA
 - zalesskii - Zaleského, §UA
- Stipagrostis - koudelovec, stypagrostys**, 50 druhů, Afrika, Střední Východ, Indie
- capensis - kapský,
 - ciliata - brvitý, Pákistán
 - damarensis -
 - hirtigluma - trop Afrika, Egypt, Arábie, Pákistán, Indie
 - obtusa - sz. Afrika až Indie, Kavkaz až stf. Asie, vyprahlé kamenité svahy, polopouště, Pákistán
 - paradisea - Pákistán
 - plumosa - Egypt, Sahara, Arábie, Turecko, Palestina, Blízký východ, Pákistán, Indie
 - pogonoptila - Pákistán
 - pungens - bodavý, Írán

- scoparia - Libye, Egypt, Niger, Palestina, Sýrie
- uniplumis - Pákistán
- Stratiotes - řezan, stratyodes**, Hydrocharitaceae
- aloides - pilolistý, H, §SRB
- Strelitzia - strelícia, strelicie**, Strelitziaceae, Musaceae
- nicolai - Nikoolajova, (natsalská, White Bird of Paradise, Natal Wild Banana), pův. j. Afrika, okr, intr Madeira
- reginae - královská, ("květina rajskeho ptáka", „jeřábí květina“, Queen Bird of Paradise Flower, Crane Flower), pův. j. Afrika (v. část Kapska a Natal), v buši, temperátní až tvrdolisté lesy, trvalka 2 m, okr tropy a subtropy, intr Madeira, Itálie, ČR skleník
- Streptocarpus - tořivka, streptokarpus**, krutiplod, streptokarp, Gesneriaceae
- caulescens - , Keňa, Tanzanie
- kirkii - Kirkiův, okr, ČR
- Streptosolen - streptosolen**, Solanaceae
- jamesonii - Jamesonův, (Firebush, Marmalade Bush, Orange Browallia, Yellow Heliotrope, Colombia Marmalade Bush, Streptosolen Orange), pův. JAM, pnoucí keř, okr letnička, balkonovka, jed
- Streptopus - čípek, streptopus**, babí jahoda, Liliaceae, 10 druhů, j. a stř. Evropa, v. Asie, Himálaj, Tichý oceán, SAm
- amplexifolius - objímavý, stř. a j. Evropa, Pyreneje, Sibiř, Dálný východ, Japonsko, SAm, ČR, lesní světliny, okr, §Pl
- Striga - striga**, Orobanchaceae, Scrophulariaceae, poloparazit, 40 druhů, max Afrika, několik Arabie a pak Asie
- asiatica - asijská, subsaharská Afrika - Sahel, Súdán, Madagaskar, Arábie, Réunion, j.Asie, Čína, Seychely, Maskarény, USA inv
- barthlottii - end Maroko, sukulentová buš
- bilabiata - v. Afrika, Súdán
- gesneroides - gesnerovitá, Afrika-Sahel, Guinea, Kongo, Súdán, Arábie, Sokotra, Makaronésie - Kapverdy, Kapverdy, Indie, zavl USA, trop. savany
- hermonthica - Afrika-Sahel, Senegal až Džibutsko, Súdán, pouštní okraj Sahara, Arábie
- Stuartia (Stewartia) - stuarcia**, Theaceae ????
- chinensis - čínská, intr. Itálie
- Stuckenia - rdestík, stukenya**, Potamogetonaceae,
- pectinata - hřebenitý, Eurasie, ČR (běžný), Středozemí, Indie, Indočína, velká ekolog. amplituda
- Styrax - sturač, styrax**, benzovník, Styracaceae, 130 druhů, subtr a tropy, jv. Asie a Ameriky - Čína, Korea, Japonsko, SAm vč. Mexiko, 1 druh j. Evropa, okr, latex, pryskyřice, obřadní vykuřování
- officinalis - lékařský, třetih relik, v. Středozemí, jv. Evropa, v. Středozemí, Itálie, Kréta, Kypr, Malá Asie, (s. Afrika chybí), Palestina a Izrael, makchie, pryskyřice ("židovské kadidlo"), i pěst, do 600 m
- Suaeda - solnička, suaeda**, Amaranthaceae, Chenopodiaceae, polopouště, halofilní
- aegyptica - egyptská, Egypt, Kypr
- cucullata - , Bern, Smar,
- maritima - přímořská, Středozemí, BG, Kypr, Egypt, Kavkaz, Kanáry, Asie, Amerika
- monoica - stř. Afrika - Čad, Egypt, Mozambik, Makaronésie - Kapverdy, Sinaj, Izrael, Arábie, Sokotra, Indie, Cejlon
- moschata - j Arábie, Omán, Jemen
- pannonica – panonská, §SRB, §CZ
- prostrata - rozprostřená, Pononská nížina, Nežiderské jezero, Srbsko, Rusko, Sibiř
- vera - pravá, v Středozemí, Makaronésie, Kypr
- verniculata - červovitá, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), Kapverdy, Středozemí, Sinaj, Arábie
- Succisa - čertkus, sukcsisa**, Dipsacaceae
- pratensis - luční, §SRN
- Succowia - sukovia**, Borraginaceae
- balearica - baleárská, Baleáry, §F,
- x Sundaville (Mandevilla x Dipladenia) - sundavile**, Apocynaceae
- (Manevilla sanerii) - pův. JAM, Brazílie, Argentina, liána, módní okr red, světlo, okr. terasy, balkony
- Sutera - sutera**, Scrophulariaceae

- canariensis - kanárská, Kanárské ovy (Gran Canaria)
- Sventenia - sventenya**, Asteraceae
- bupleuroides - § SP, § BG, Smar-m, NATm
- Swertia - kropenáč , svercia**, Gentianaceae, 140 druhů, prameniště, hory, Evropa - Pyreneje, Alpy, Karpaty, Balkán Pobaltí, Bělorusko
- alpestris - alpský, §UA
- perennis - vytrvalý, §SRB
- Swida - svída**, Cornaceae, 45 druhů, mírný až subtr. pás
- alba - bílá, Sibiř, Mandžusko, Korea
- australis - jižní, v. a jv. Evropa
- sanguinea - krvavá, Evropa
- Swietenia - mahagonovník, svietyne**, pryskoň, karibský mahagon, Meliaceae, 10 druhů, stález a poloopad stromy, trop lesy, stř. a JAm, Karibik, j.a jv. Asie, okr
- mahagoni – mahagonový, (West Indian Mahogany, Cuban Small Leaved Mahogany, Madeira Redwood), pův. trop. Amerika, monzun lesy, cenné dřevo (konstrukce, nábytek), Červený seznam, Madeira, okr
- Syagrus - arekovec, syagrus**, Areaceae, Palmaceae
- romanzoffiana (Arecastrum r.) - brazilský, (Giriba Palm, Queen Palm), pův. Brazílie, palma 15 m, okr, intr teplejší Středozeří (Andalusie aj.)
- Symphoricarpos - pámelník, symforikarpos**, Caprifoliaceae, Loniceraceae, 30 druhů, opadavé keře, prairie, houštiny a lesy, stř. a SAM vč. Mexika, Eurasie, okr
- albus (rivularis) - bílý (poříční, Snow Berry), pův z SAM., sec celý svět, intr okr Evropa, ČR nepůvodní, Čína, inv
- orbiculatus - červenoplodý, USA, Mexiko, okr. ČR
- Symphotrichum (Aster) - astříčka, symfyotrichum**, Asteraceae, okr
- laeve - hladká, Středozeří, Makaronésie
- lanceolatum - kopinatá, Makaronésie
- squamatum - pův JAm, Středozeří, Egypt, Arábie, Makaronésie
- Symphyandra - symfyandra**, Campanulaceae, 12 druhů, trvalky, hory, Středozeří, Kavkaz, Turecko, Írán, stř.Asie, Korea, okr
- Symphytum - kostival, symfytum**, Boraginaceae, 30 druhů, drsné trvalky, vlhké stinné lokality, břehy toků, Evropa, Kavkaz až Írán, okr
- asperum - drsný, Kavkaz až Írán, pěst., ČR
- bohemicum - český, břehy toků, §CZ, §SK
- bulbosum - hlízkovitý, Středozeří
- creticum - krétský, end Kréta, j. Řecko, Rhodos
- officinale - lékařský, H
- ottomanum - Bulharsko
- tuberosum - hlíznatý, Evropa, Středozeří, H, ČR, vlhká, zastíněná místa, list. lesy, léč
- x uplandicum (asperum x officinale) - uplandský, Evropa, ČR nepůvodní
- Synelcosciadium - synelkosciadyum**, Apiaceae
- camellii - karmelská, end Kypr
- Syrenia - trýzelka, syrenya**, Brassicaceae
- cana - šedá, (sivá) psamofyt, Evropa, §SK
- Syragus - viz Arecastrum**
- Syringa - šeřík, syringa**, Oleacea, 30 druhů, jv.Asie - Himálaj, Nepál, Afghánistán, Čína, Tibet, Korea, Japonsko, 2 v Evropě - Karpaty, Rumunsko, Ukrajina, dřeviny, okr
- josikaea – karpatský, pův jv Evropa - end Karpaty, Rumunsko, Ukrajina, Smar, Bern, okr Evropa, ČR, §RO, §UA
- parviflora - drobnoplodý, jv. Evropa
- vulgaris - obecný, (Lilac), pův. jv. Evropa, Středozeří, (Ukrajina, Hercegovina, Řecko, Albánie, Rumunsko, BG, Černomoří, Malá a jz. Asie, okr intr Čína, ČR nepůvodní
- Taenatherum - tenyaterum**, Poaceae,
- caput-medusae - Středozeří

Tagetes - aksamitník, tagetes, afrikán, „tarragon“ Asteraceae, 70 druhů, temperátní oblasti s. polokoule, subtr. j.USA, Mexiko, stř. a, JAM až Argentina, Středozeší, Evropa až stř. Asie, Turecko, Sýrie, byliny a polokeře, slunné, chudé svahy, TTP, okr ČR

- minuta - malý, Kypr, okr, ČR

- patula - rozkladitý, („afrikán“, French Marigold, Maravilla), pův. Mexiko, bylina, jed, baktericidní, okr tropy a subtr, Středozeší, Makaronésie

Tamarindus - tamarind, tamarindus, Caesalpiniaceae, Fabaceae

- indica - indický, Makaronésie

Tamarix - tamaryšek, tamarix, Tamaricaceae, 70 druhů, Eurasie, Afrika, pouště a písčiny

- africana - africký, (African Tamarisk), s. Afrika, Středozeší, Makaronésie, Malta, Mezopotámie, halofyt, slaniska, písčiny, skalnatá pobřeží, §F, pěst na dřevo

- amplexicaulis - Libye, Egypt, Sudan, Arábie, Palestina

- aphylla - bezlistý, africko-asijské pouště, pův. subtr. s. Afrika a v. Středozeší, z. Asie, Egypt, Sinaj, Sudan, Somálsko, Etiopie, Arábie, Blízký východ, Palestina, Izrael, Írán, bible, inv, Arábie, Indie, Pákistán, Afghánistán, 15-25 m, stálozel, pěst i na dřevo,

- canariensis - kanárský, Středozeší, Makaronésie - Kanárské ostrovy (Gran Canaria), Kapverdy, okr

- dalmatica - dalmatský, Středozeší

- elongata - prodloužený, Írán

- hampeana - hampeanský, Kypr

- hispida - Írán

- jordanis - jordnský. Blízký východ

- gallica - francouzský, (French Tamarisk), pův. z. Středozeší, z. a jz. Evropa, j. Francie, j. Španělsko, Ischia, Madeira - pobřeží, Albánie, s. Afrika, Maroko, Sahara, vlhká zasolená místa, okr, zplaňuje

- gracilis - něžný, §UA

- hispida - , Írán

- chinensis - čínský, pův. Čína, obsah salicinu

- lampeana - svítivý, Kypr

- laxa - mléčný, Írán

- linifolia - lnolistý, §F,

- nilotica - nilský, pův. Egypt, Sinaj, Arábie, Sokotra, písčiny, polopouště

- passerinoides - Libye, Egypt, Súdán, Arábie, Palestina, Írán, Afghánistán Rusko

- parviflora - malokvětý, pův. v. Středozeší, Balkán, BG, s. Afrika, Tunisko, balvanitá koryta, ČR okr

- pentandra - pětimužný, Středozeší, BG, Přední Asie, s. Afrika, Kanárské ovy, Rusko

- ramosissima - větevnatý, (větvený), Středozeší, Kaspický region, Rusko, okr ČR

- smyrnensis - smirnský, v. Středozeší, Kypr, Írán

- tetragyna - čtyřboký, v. Středozeší, Kypr, Sinaj, Arábie, Blízký východ,

- tetrandra - čtyřmužný, (čtyřplodý), jv. Evropa, Balkán, BG, Kypr, Krym, jz. Asie, Malá Asie, Rusko, břehy vod, slaniska

Tamus (Dioscorea) - tamus, jam, Dioscoreaceae, dvoudomá,

- communis - obecný, (Black Bryony), hlavně celý mediterán, Středozeší, Španělsko, Maroko, Libye, BG, , Kypr, Malta, Turecko, Izrael, Černomoří, Krym, Kavkaz, Rumunsko, Maďarsko, stř. Evropa až GB, vlhko, křoviny. hlízy, léč. §H

- edulis - jedlý, end Makaronésie - Kanáry, vavřín. lesy, pnoucí, jedlé hlízov. kořeny, býv. pěst., léč.

Tanacetum - vrtič, tanacetum, Asteraceae

- andibertli - , end Sardinie, Korsika

- aucherianum - Turecko

- aureum - zlatý, Turecko, Írán, Kavkaz

- balsamina - balšámový, pův Turecko, Kavkaz, Irák, Írán, Kypr, pěst aromat, léč., TLM

- cinerariifolium - pobřeží Jadranu, křovinaté svahy, okr, zplaňuje, pěst na insekticidní pyrethrin (Keňa, Tasmánie)

- corymbosum - chocholičnatý, Evropa vč. ČR mimo Skandinávii, Malá Asie, Kavkaz

- macrophyllum - velkolistý, horské lesy Alpy, Karpaty, Balkán, Kavkaz, okr

- oshanahanii - § SP, § BG,

- parthenium - parthemim, (sambabovitý), Kypr, ČR

- ptarmiciflorum - Makaronésie, end Kanár. ovy, § SP, § BG, Smar-m, NATm

- siculum - sicilský, Sicílie
- vulgare - obecný, pův. vyšší polohy jv. Evropy, Středozeří, jz. Asie, i okr, léč, ČR nepůvodní
- vulgare var. crispum - obecný kadeřavý

Taraxacum - pampeliška, taraxakum, smetánka, Asteraceae, 100 druhů (počet popsáných mikrospecií v Evropě je přes 1000), Evropa, v. Asie - Čína, Tibet, Mongolsko, Rusko, Korea, okr,

- sect alpina - vysokohorské drobné pampelišky, hory stř. a j. Evropy, nad hranicí lesa 1400-3300 m
- aphrogenes - africká, v, Středozeří, end Kypr
- aquilonare - Alpy
- bavaricum - bavorská, Německo Rakousko, ČR, SR, Švýcarsko, Polsko, Dánsko, RF
- bessarabicum - besarabská, Pannonie, Sibiř, stř. Asie, ČR, SR, RF, slaniska
- cyprium - kyperská, Kypr
- erythrocarpum - rudoplodá (západoslovenská), end z. Karpaty, Bílé Karpat, Velká Fatra
- hellenicum - helénská, Kypr
- jauchenii - Balkán a Karpaty, hory Chorvatsko, Srbsko, B+H, ČH, Kosovo
- madidum - bažinná,, ČR,
- nordsteinii - Mordsteinova, z. a stř. Evropa, Pobaltí,
- officinale - lékařská, Ischia, Kypr, Evropa, H, ČR
- parnassicum - slezská, Středozeří
- pienanicum - end Pieniny
- pseudohoppeanum - Alpy
- sect. agg. Ruderalia - Středozeří, Makaronésie
- serotinum - pozdní, euroasijský druh, Rumunsko, BG, Maďarsko, Černomoří, Írán, Irák, §H, §CZ
- spartea - Arábie, Omán, SAE, Írán, Pákistán
- subalpinum - sličná, Německo, Polsko, Rakousko, ČR C2

Taverniera - tavernyera, Fabaceae

- glabra - Írán, Pákistán, Arábie, Omán
- spartea - Arábie - Omán, SAE, dále Írán, Pákistán, polopoušť

Taxus - tis, taxus, Taxaceae, 8 druhů, s. polokoule, keř. stromy, mírný pás od stř. Ameriky po Sumatru, na Zemi již před 200 mil.let, lidé z něj již před 150 tis. lety luky a kopí, jed, ale mišek / arilus jedlý, cenné pevné a pružné dřevo, dlouhověký, okr

- baccata - červený, (Evropský tis), Evropa, Středozeří, Makaronésie, Sardinie, Itálie, Sicílie, Srbsko, Malá Asie, s. Afrika, Írán, Sýrie, Kavkaz, H, §SRB, §UA, §ČR, keř. strom 15 m, používán na luky (do GB pak dovážen z Evropy), jed (kromě míšku), proto likvidován, neboť ho ožírali koně, i léč (zpomalení růstu nádorů)

Tecoma (Stenolobium, Bignonia) - protiha, tekoma, teka, týk, Bignoniaceae, 12 stález. druhů, tropy a subtr., j. Afrika, Amerika – j. USA až Argentina, stález stromy, plazivé keře a pnoucí rostliny, skaln svahy, okr Středozeří aj,

- capensis - kapská Makaronésie
- grandis - obrovská, pův. Barma, Thajsko, Indie, monzun tekové lesy, cenné teakové dřevo odolné houbám a termitům
- stans - vzpřímená (Yellow Bells, Yellow Elder, Trumpet Flower), pův. Mexiko až Peru, okrasně tropy a subtropy, keř. strom, Středozeří, Kypr, Kanárské ostrovy, cenné teakové dřevo

Tecomaria - tekomária, Bignoniaceae, Catalpaceae, hlavně liány

- capensis – kapská, (Cape Honey-suckle), pův. j. Afrika, okr. pnoucí keř 5 m, červ. kv., okr (cv. Lutea, Coccinea, Apricot), okr. intr v. Afrika i Středozeří, Kypr, Kanárské ovy, Čína

Tecomella - tekomela, Bignoniaceae, 1 druh

- undulata - a Arábie, Írán, Pákistán, Afghánistán, Indie

Teesdalia - nahoprutka, tesdalia, Brassicaceae

- cronopifolia - vranolistá, Kypr
- nudicaulis – písečná, téměř celá Evropa kromě jv. a Alpy, SRN, ČR písčiny, §SK, §H

Teesdaliopsis - teesdaliopsis, Brassicaceae, 1 druh

- conferta - end Pyrenejského poloostrova, hory

Telekia - kolotočník, telekia, Asteraceae

- speciosa - ozdobný, pův. hory j. a v. Evropy (H, Karpaty, Balkán. pohoří, Apeniny, Anatolie, Kavkaz), pak Evropa, §H, ČR nepůvodní, až inv

Telephium (Hylotelephium) - rozchodníkovec, telefium, Crassulaceae

- *imperati* ssp. *orientale* - *iperátorský, Kypr*

Teline - teline, Fabaceae

- *canariensis* - kanárská, Makaronésie
- *linifolia* - lnolistá, Iberský poloostrov, Baleárské ovy, Francie
- *maderensis* - madeirská, (Madeira Teline, Shrub Trefoil), Makaronésie - end Madeira - vavřín. lesy
- *monspessulana* - montpeliorský, Sardinie
- *nervosa* - žilnatá, Makaronésie, § SP, § BG,
- *rosmarinifolia* - rozmarýnolistá, § SP, § BG, Smar-m, NATm
- *rosmarinifolia* ssp. *euryfolia* - § SP, § BG,
- *salsoioides* - § SP, § BG, Smar-m, NATm
- *stenopetala* - úzkokvětá, Kanáry, Kapverdy, keř, vavřínové lesy

Telmissa - telmisia, Crassulaceae,

- *microcarpa* - drobnoplodá, Kypr

Teploseris (Senecio) – pastarček, tefoseris, starček, Asteraceae, byliny, travní porosty i slatinné a rašelinné, suché i vlhké, Evropa, okr

- *aurantiaca* - oranžový, §H
- *crispa* - potoční, §H
- *longifolia* – dlouholistý, cirkumboreální, středoevropský endemit, **ČR C1** TTP jen Bílé Karpaty, ohrožován bezzásahovým ukončením pastvy a zarůstáním, **§CZ(C1)**, §H. §SK, NAT
- *papposa* - Balkán
- *procera* - Balkán - Bosna a Hercegovina, Srbsko, Albánie, Kosovo

Tephrosia - tefrosia, koželusk, Fabaceae

- *apollinea* - Blízký východ,
- *pondoensis* - JAR, keř stromek, okr

Terminalia - vrcholák, terminalia, kumbuk, Combretaceae, Fabaceae, stromy

- *catappa* - Makaronésie - Kapverdy

Tetraclinis - sandarakovník, tetraklinys, Cupressaceae

- *articulata* (*Callitris quadrivalvis*, Sandarac, Barbary Arbor-vite) - článkovaný, pův. Malta - národní strom, pohoří Atlas, Středozeří, s. Afrika - Maroko, méně Alžírsko a Tunisko, také Španělsko a Francie (relikt), § SP, §BG, Červený seznam (ohrožená), keř. strom, tvrdé hnědočervené dřevo – citrus vůně, dřevořezby, léč (*adstringens*), (pryskyřice "sandarak" - na laky, pro zubní tmely)

Tetragonolobus - ledenec, tetragonolobus, pískavice, Fabaceae, vlhké TTP, Evropa, pěst

- *maritimus* - přímořský, Středozeří, vlhké travn a písč lokality
- *purpureus* - nachový, ("řecké seno", Winged Pea), celé Středozeří, Sardinie, Řecko, Kypr, Kanárské ovy, dřívě i jako zelenina, krmivo, okr, pole

Teucrium - ožanka, teukrium, Lamiaceae, cca 300 druhů, temperát. až trop. pásmo, celý svět mimo Austrálie, oddenk trvalky, vlhké lokality, nivy, okr, byliny až keře, suché TTP, Středozeří, j. a stř. Evropa, s. Afrika, Malá a stř. Asie, Kazachstán, Sibiř, Pamiro-Alaj, Tan-Šan, okr

- *abutiloides* - abutilenovitá, (podslunečnickovitá), end Madeira, Smar-m, NATm
- *aristatum* - , §F,
- *betonicum* - bukvicovitá, Makaronésie - end Madeira, náhorní planiny, Smar-m, NATm
- *botrys* - hroznatá, Evropa j, stř a z, ČR sušicko-horažďovické vápence
- *brevifolium* - malolistá, Kréta, garrigue (*frygana*)
- *capitatum* (*polium* ssp. *capitatum*) - hlavatá, (Feltý Germander), celé Středozeří, Palestina, Izrael, Balkán, Černomoří, garrigue (*tomillar*), úhory
- *creticum* - krétská, Kréta, Středozeří
- *cyprinum* - kyperská, end Kypr
- *divaricatum* - rozkladitá, v Středozeří, Řecko, Egejská oblast, Kypr, Turecko, Libanon, Palestina, Izrael, Jordánsko, suché a kamenité plochy,
- *divaricatum* ssp. *canescens* - rozkladitá end Kypr
- *dunense* - dunová, Španělsko, Baleáry, Francie, pobř písč duny
- *flavum* - plavá, (Yellow Germander), Balkán, Středozeří, Malta,
- *flavum* ssp. *glaucum* - plavá Sardinie

- fruticans - křovitá, (Olive-leaved Germander, Tree Germander), pův. z. Středozeří, ovy Jadranu, Malta, zalesněná pobřeží, §F, okr
- heterophyllum - různolistá, Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife)
- chamaedrys - kalamandra, euroasijský taxon, z., stf. a j. Evropa, Středozeří, H, BG, s. Afrika, Malá Asie, Kavkaz, ČR
- charidemi - § SP, § BG,
- kotschyannum - kotschijská, Kypr
- lepicephalum -
- marum - kočičí, Středozeří, Sardinie
- marsiliense - marseilská, Středozeří, Francie, §F,
- micropodioides - drobnoplodá, Kypr
- montannum - horská, (chlumní), jihoevropská pohoří, j., jv. a stf. Evropa, Středozeří, Španělsko, Francie, Itálie, Řecko, Turecko, s. Afrika, Maroko, Malá Asie, Ukrajina, Krym, z. Asie, **ŠČR**
- nummularifolium - end Omán, Jemen
- orientale - východní, Malá Asie, Kavkaz, Izraeš Libanon, Sýrie,
- polium - polejová, (hlavatá, lesklá), Středozeří, Sardinie, Jugoslávie, Balkán, BG, z. Asie, garrigue (frygana), skaln pobřeží
- pseudochamaepitys - , §F,
- pyrenaicum - pyrenejská, end Pyreneje, Španělsko
- rotundifolium - okrouhlostá, Španělsko, Maroko
- scordium - čpavá, celé Středozeří, Kypr, §H
- scordonia (scorodonium) – čpavá, (česneková, lesní), cirkumboreální, Írán, stf. Asie, Kazachsán, střední a jv. Evropa, GB a z. Evropa zdomácnělá, od Španělska po JUGO, Středozeří, Makaronésie, **ČR C2**, bažinaté TTP, světlé lesy, §SK
- turreannum - § SP, § BG,

Thalictrum - žluťucha, taliktrum, Ranunculaceae, 130 druhů, oddenk trvalky, vlhké lokality, nivy, celý svět mimo Austrálie, okr

- aquilegifolium - orlíčkolistá, Středozeří, §H
- calabricum - kalabrická, j Itálie - Sicílie, Kalábrie, Kampánie
- flavum - žlutá, Středozeří
- foetida (foetidum) – smrdutá, §H, §UA
- lucidum - lesklá, Středozeří
- minus ssp. pseudominus - menší, §H
- simplex - jednoduchá, Středozeří
- uncinatum - , §UA

Thapsia - čuřidlo, tapsia, Apiaceae, 21 druhů, z. Středozeří, , jed, léč. TLM

- garganica -
- transtagana z Středozeří, j Pyrenej. poloostrov, Baleáry, Maroko, 0,5-1,8 m
- villosa (maxima, laciniata) - huňatá, (vlnatá), „smrdící mrkev“, jz. Středozeří, Španělsko, Portugalsko, Francie, sz. Afrika, Maroko až Tunisko, Menorka, Korsika, suché pobřežní svahy, připomíná Ferulu - ločidlo, toxická, léč., **i rakovina a antivirotikum, i covid 19,**

Thea - čajovník, kamélie, tea, Theaceae

- sinensis - čínský, pův. Čína, pěst Itálie, Turecko

Theligonum - teligonum, Rubiaceae, Theligonaceae,

- cynocrambe - krambovitá, v. Středozeří, Blízký východ, Makaronésie, Kypr

Thelypteris - kapradiník, telipteris, vodní kapradina, Thelypteridaceae

- dentata - zoubkatý, Makaronésie - Kapverdy
- limbosperma - , §SRB
- palustris - bažinný, Středozeří, §SRB, §H

Theobroma - kakaovník, teobroma, Malvaceae, Sterculiaceae (lejnicovité), asi 20 druhů, tropy, Amerika, stáloz.stromy, okr, pěst

- cacao - pravý, (Cacao Tree, Chocolate), pův. trop. stf. a j. Amerika (horký nápoj Mayové, Aztékové v r. 600), oblast Amazonky, Brazílie, Mexiko, Karibik - Kuba, dnes 2/3 produkce Afrika (Pobřeží slonoviny, Ghana) a Indonésie, deštné pralesy, stromek (asi 8 m), kauliflorie, pěst pro plody (až 30 cm, s 20-50 kakaovými boby, fermentace, sušení, pražení), kakao, droga - theobomin, kofein, tonikum, afrodisiakum,

omamně, při inf. střevních onemocněních a průjmech, vykuřovadlo, diuretický, rozšiřuje cévy, do Evropy 1527 Španěl Fernando Cortéz, ve Švýcarsku 1830 míchán s lískovými oříšky, 1847 v Anglii 1. továrna na tabulkovou čokoládu, 1875 ve Švýcarsku mléčná čokoláda, 1913 ve Švýcarsku plněná čokoláda (pralinka), čokoláda musí mít alespoň 25 % kakaové sušiny (hořká – 35 %, mléčná 25 %), bílá čokoláda min 20 % kakaového másla, cv. Forastero (běžně), Criollo (cenný), roční úroda 1 kakaovníku = 4 tabulky čokolády

Thesium - lněnka, thesium, Swartstorm, Santalaceae,

- ebracteatum - , §RO,
- humile - nízká, Středozemí, s. Afrika, ovy - Kypr aj., Egypt, Sinaj, Arábie, Turecko, Blízký východ, Irak
- italicum - italská, end Sardinie
- lynopyllon - lnolistá, Středozemí
- parnassi - hory Balkánu - Chorvatsko (po Velebit), Řecko, Severní Makedonie, Albánie, ČR, B+H, Kosovo, horské TTP
- pyrenaicum - pyrenejská, Pyreneje
- ramosum - BG

Thevetia (Cascabela) - tevécia, kaskabela, Apocynaceae, 8 druhů, stáloz. dřeviny, lesy, tropy, stř. a JAm (Peru), Karibik, okr

- (Cascabela) peruviana - peruánská, („žlutý oleandr“, Yellow Oleander, Trumpet Flower, Be-Still Tree), pův. tropická JAm, keř. stromek, okr, intr Kanárské ostrovy

Thladiantha - loubenka, tlandyanta, Cucurbitaceae, 23 druhů, pnoucí rostliny, křoviny, v. Asie až Malajsie, okr

- dubia - pochybná, Středozemí

Thlaspi - penízek, tlaspi, Brassicaceae, 60 druhů, drobné, krátkověké byliny, kamenité stráně, s. temperátní oblasti, úhory, plevel

- alliaceum - česnekovitý, §H
- arvense - rolní, pův. jEvropa, z Asie, sec téměř celá Evropa, ojediněle Středozemí, Makaronésie, Skandinávie, SRN, ČR nepůvodní neofyt, úhory
- caerulescens (alpestre, Noccaea c.) - modravý, západo-prealpínský, Skandinávie, ČR rumiště, §H
- cariense - , Bern, Smar,
- cyprium – kyperský, v. Středozemí, end Kypr
- goesingense - , §H
- jankae - slovenský, (Jankův), §SK, §RO, §H, §NAT
- kovatsii - Kovatsův, v. Karpaty, ČR ojed. §H
- lereschianum -
- montanum - horský, ČR kamenité stráně, §SK, §H
- ochroleucum - Balkán, Malá Asie
- perfoliatum - prorostlý, ČR kamenité stráně, Kypr, Írán
- praecox - raný, Jugoslávie
- ramosum var. bulgaricum - , Bulharsko
- rotundifolium (Noccaea r.) – okrouhlostý, Alpy
- stylosum -

Thorella - torela, Apiaceae,

- verticillatinundata - , §BG, §SP, §F,

Thuidium - zpeřenka, thuidyum, mechorost

- delicatulum - půvabná, Maďarsko

Thunbergia - smatovka, tunbergia, černooká Zuzana, **smatavka**, Acanthaceae, 100 druhů, stáloz. pnoucí byliny, liány a dřeviny, tropy, Austrálie, Asie, stř. a j. Afrika, okr

- alata - křídkatá, Středozemí

- grandiflora - velkokvětá, pův. s. Indie - Sikkim, Thajsko, j. Čína, dřevitá liána, okr tropy a subtropy, intr Středozemí, Kanárské ovy

Thuya - zerav, túje, Cupressaceae

- orientalis (Biota) - východní, pův. Čína, intr j. Evropa, Itálie, Kypr, okr, ČR

Thymbra - thymbra, mateřídouškovce, Lamiaceae

- capitata (Thymus capitatus, Coridothymus c.) - hlavatá, (Mediterranean Thyme), v. Středozemí, Malta

- leucotrichus - Řecko, Bulharsko, Turecko, Sýrie, Libanon

- spicata - klasnatá, Řecko, Turecko, Izrael, keřík

Thymelaea - vrabečnice, thymelea, Thymeleaceae

- broteriana - § SP, § BG,
- hirsuta - chlupatá, (srstnatá), celé Středozeví, Sahara, Kréta, Kypr, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael - Nagev. poušť, Blízky východ, pouště a polopouště, halofyt, ke zpevňování pouštních písků
- lythroides - § SP, § BG,
- passerina - roční, (vrabčí), v. Středozeví, Kypr, Írán
- ruizii - , §F,
- tartonraira - tartonrainská, v. Středozeví, Sardinie, Kypr, §F,
- thomasii - Thomasova, §F,

Thymus - mateřídouška, thymus, Lamiaceae, cca 350 druhů, arom. byliny až polokeře, slunné TTP, suché meze, kamenité stráně, stepi, hory, Středozeví, Euroasie, Karpaty, Sudety, Pamiro-Alaj, TanŠan, Sibiř, Kazachstán, Kirgystán, stf. Asie, Čína, Mongolsko, Japonsko, okr

- albicans - § SP, § BG,
- boissieri - Balkán - Řecko
- caespitosus - Středozeví, Makaronésie
- camphoratus - kamforatus, end Portugalsko, xerothermní, garrigue
- capitatus (Corydorthymus c.) - hlavatá (mateřídouškovec, Meditherranen Thyme), mediterán, Středozeví, Maroko, Egypt, skaln lokality, Ca
- carnosus - pleťový, § SP, § BG,
- ciliatopubescens - Balkán - Řecko, Severní Makedonie
- doerfleri - , pův. Albánie
- herba-barona - Středozeví
- hirsutus - srstnatý, okr
- integer - kyperský, (celistvý), v. Středozeví, end Kypr
- kalmuiussicus - kalmuiský, §UA
- littoralis - pobřežní, §UA
- loscosii - § SP
- marschallianus - H
- pannonicus - panonský, stepi a lesostepi Euroasie, Středozeví, ČR
- parnassica - parnaský, Řecko
- praecox - časný, pův. stf. Evropa, okr, ČR
- pseudograniticus – pseudogranitický, §UA
- pulegioides - vejčitý, pův. stf. Evropa, Středozeví, okr, ČR
- pyrinicus - pyrinský, Bulharsko (Pyrin)
- rubra - červený, Maroko (Atlas)
- serpyllum - úzkolistý, pův. stf. Evropa, Itálie, okr, ČR
- sp. - t. , Madeira náhorní planiny
- teucroides - v. Středozeví,
- vulgaris - obecný, (pravý), pův. z. Středozeví – Francie a Itálie, zdomácněl Španělsko, Baleáry, Makaronésie, Řecko, Itálie, Jugoslávie, Albánie, Maroko, Tunisko, garrigue (tomillar), slunné kamen lokality, pěst, koření, léč, esenciální oleje, aromaterapie, repelent, ČR nepůvodní

Tchihatchewia - tchihatchewia, Brassicaceae

- isatidea - end Turecko, Írán

Tibouchina - podhal, tybouchina, Melastomaceae, cca 350 druhů, tropy, Mexiko, JAm - Brazílie, Karibik, j Afrika-Natal. deštné lesy, stáloz. keře a polokeře, pnoucí vytrvalé byliny, okr

- urvilleana - velkokvětý, (Glory Bush, Princess Flower, Purple Glory Tree, Brazilian Spider Flower), pův. Brazílie, keř 3-6 m, okr subtropy, intr Madeira

Tilia - lípa, tylia, Malvaceae, pův. Tiliaceae, 40 druhů mírný pás s. polokoule, Eurasie, SAm, opad. stromy, okr

- cordata (parviflora) - srdčitá, (malolistá), Evropa, Středozeví, BG, přední Asie, Kavkaz, z. Sibiř, 35 m, ČR)
- dasystyla - čnělkatá, jv. Evropa, Kavkaz, Írán, , §UA
- graeceae - řecká, Řecko
- petiolaris - řapíkatá, jv. Evropa až Malá Asie, Maďarsko, Ukrajina, Řecko, Turecko, BG, okr, intr. ČR

- *plytyphyllos* - velkolistá, středoevropský florelement, z., stř. a jv. Evropa, Malá Asie, Kavkaz, 40 m, ČR, temporální listn. lesy
- *platyphyllos* ssp *cordifolia* - velkolistá srdcolistá, z. a stř. Evropa
- *platyphyllos* ssp *vitifolia* - velkolistá révolistá, swtř Evropa, Čechy, Rakousko, Maďarsko
- *tomentosa* (*argentea*) - plstnatá, pův. jv. Evropa, Balkán, Srbsko, BG, Maďarsko, Malá Asie, Ukrajina, intr ČR
- *tomentosa* var. *vitifolia* - jv Evropa, Maďarsko, Ukrajina, Balkán, Rumunsko, Bulharsko, okr
- *x euchlora* (*cordata* x *dasystyla*) - zelená, (krymská), Černomoří, intr ČR
- *x europaea* (*cordata* x *plytyphyllos*) - evropská, Evropa
- Tipuana** (*Machaerium*) - **typa, typuana** , Viciaceae, Fabaceae
- *tipa* (*speciosa*) - vznešená, (Pride of Bolivia, Tipu Tree, Common Tipuana), pův. Argentina a Bolívie, strom 10 - 40 m, okr, intr Kypr, Madeira
- Tirrieda** - **tyrieda** , ?
- *agresta* - rolní, end Sardinie, Korsika
- Tithymalus** (*Euphorbia*) - **tythymalus, pryšec, Euphorbiaceae**,
- *amygdaloides* -
- Tofieldia** - **kohátka, tofieldya** Malanthiaceae
- *calyculata* - kalíškatá, §RO, §UA
- *pusilla* - , §F,
- Tolpis** - **škardovka, tolpis** , Asteraceae
- *azorica* - azorská, end Azory
- *barbata* - štětinatá, (vousatá), pův. z. Středozeří, Makaronésie , Sardinie, Sicílie, Kypr, ČR okr. letnička
- *glabrescens* - drsná, § SP, § BG,
- *macrorhiza* - velkokořenná, Makaronésie - end Madeira, skalnaté hory
- *succulenta* – sukulentní, end Madeira a Azory, pobř. duny
- *umbellata* - Středozeří, od Pyrenej. poloostrova po Balkán a Přední východ, Bulharsko, Makedonie, Turecko, Izrael, s. Afrika - Maroko až Tunisko
- *virgata* - panenská, Kypr
- Tomanthea** - **tomantea**, Asteraceae
- *daralaghezica* - , end Arménie, Malý Kavkaz - Ararat, kamenité svahy, submediteránní, vzácně
- Tordylium** - **zapalička, tordylium** , Apiaceae
- *aegyptiacum* - egyptská, Egypt, Kypr
- *apulum* - apulijská, (Mediterranean Hartwort), celé Středozeří, Sardinie, Kypr, Malta, (mimo Maroka), úhory
- *maximum* - největší, Středozeří, Bulharsko, Kypr
- *officinale* - lékařská, Itálie, egejská oblast, u cest
- *syriacum* - syrská, Sýrie, Kypr
- Torilis** - **tořice, torilis**, Hedge Parsley, Apiaceae
- *arvensis* - rolní, Středozeří, Makaronésie , Kypr, ČR, cesty, pole
- *heterophylla* - různolistá, Kypr
- *japonica* - japonská, Středozeří
- *leptophylla* - jemnolistá, Středozeří, Kanáry, RF, Bulharsko, Kypr, Krym, Afghánistán, Pákistán, zavl USA
- *nodosa* - uzlovitá, celé Středozeří, byla zavl i ČR
- *purpurea* - nachová, Kypr
- *tenella* - úzkolistá, Kypr
- Tornabenea** - **tornabenea**, Apiaceae, end Kapverdy
- *bischoffii* - Makaronésie - Kapverdy
- *humilis* - Makaronésie - Kapverdy
- *tenuissima* - Makaronésie - Kapverdy
- Tozzia** - **hornice, tozia** Scrophulariaceae,
- *carpathica* - karpatská, Karpaty, §RO,
- Torularia** - **torularia**, Brassicaceae
- *torulosa* - nadutá, Kypr
- Tradescantia** – **voděnka, tradeskancia** , Commelinaceae

- spathacea - toulcovitá, pův. stř. Amerika, intr Středozemí, okr, ČR hrnk
- zebrina - pruhovaná, pův. Mexiko, inv
- Tragacanth** (Astragalus) - **tragakant**, Fabaceae
- etnaensis - etneský, Sicílie - Etna
- Traganum** - **traganum**, Chenopodiaceae, Amaranthaceae
- moquinii - , Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria), Kapverdy
- Tragopogon** - **kozí brada**, **tragopogon**, Asteraceae, přes 100 druhů, byliny, silný kořen, TTP, slunné stráně, Evropa, s. Afrika, stř. a j. Asie, okr
- balcanicus - balkánská, Balkán
- coelesyriacus - , Sýrie, Palestina, Izrael
- dubius - pochybná, Středozemí
- floccosus - , §H
- hybridus - křížená, Středozemí, Makaronésie, suché pastviny
- orientalis - východní, jihosibiřský florelement, H, ČR, TTP
- porrifolius - pórolistá (fialová), Středozemí, Makaronésie, Řecko, Baleáry, Sýrie, Libanon, travnaté plochy, vzácně okr
- porrifolius ssp. sativus - zdužnatělý kořen jako zelenina, ČR
- pratensis - luční, Středozemí, (ČR)
- sinuatus - ohnutá, Kréta, Kypr
- Trachelium** (Diosphaera) - **zvonečekovec**, **tenucha**, **trachelium**, Campanulaceae, 7 druhů, kobercovité trvalky až polokeře, Ca, Středozemí, okr
- asperuloides - mařinkovitá, end Řecka, Bern
- caeruleum - modrý, namodralá, (Blue Throatwort), pův. z. Středozemí - Maroko, Alžírsko, Portugalsko, Španělsko, Itálie, pak Středozemí dále a Makaronésie - Azory, Madeira levád. ale i GB, Austrálie a NZ okr Čína
- Trachelospermum** - **jasmínovka**, **trachelospermum**, Apocynaceae
- jasminoides - jasmínolistá, (Starjasmine), pův. Čína, Korea, Japonsko, pnoucí dřevina, okr, Středozemí
- Trachinotus** - **drsnavec**, **trachinotus**, ? i ryba
- glaucus - sivý, Ischia
- Trachomitum** (Apocynum) - **kendyr**, **trachomitum**, Apocynaceae
- venetum - benátská, Itálie, Kypr
- Trachycarpus** (**Chamerops**) - **žumara**, **trachycarpus**, drsnoplod, Arecaceae, 8 druhů, 1kmenná palma, Himálaj, Indočína, po Čínu a Japonsko
- nana (humilis) - nízká, jediná evropská palma, Itálie
- fortunei (excelsa) - ztepilá, (žíněný, Chusan Palm, Chinese Windmill Palm), pův. jv. Asie, Čína, Barma, Thajsko, okr subtropy, intr celé Středozemí, ČR kontejnér
- Trapa** - **kotvice**, **trapa**, kotvičnick, Trapaceae, 30 druhů, ponořené vodní rostliny, vodní plochy, Evropa, v. Asie, Afrika, okr
- annosa - moravská, §SRB
- brevicarpa - , SRB
- longicarpa - , §SRB
- natans - plovoucí, třetih relik, euroasijsko subatlanticko-submediteránní druh, Středozemí, Černá Hora, stř. a jv. Asie, §H, §UA, §ČR
- Traunsteinera** - **hlavinka**, **traunsteinera**, Orchidaceae
- globosa - horská, Evropa Španělsko, Apeniny, BG, Karpaty, Alpy, §H, §UA, §ČR
- sphaerica - kavkazská, Kavkaz, Malá Asie
- Trematodon** - **trematodon**, mechorost, Bruchiaceae / Bruchovkovité
- longicollis - dlouhatý, Ischia
- Tribulus** - **kotvičnick**, **tribulus**, Zygophyllaceae, 25 druhů, byliny dřevnatějící, Středozemí, Eurasie, Afrika, Austrálie, okr
- cistoides - Makaronésie - Kapverdy
- terrestris - zemní, (pozemní, Maltese Cross), pův. saharská Afrika, intr celý mediterán, Středozemí, Bulharsko, Maďarsko, Makaronésie - Kapverdy a Blízký východ, Kypr, Malta, nejteplejší stř. Evropa - Podunají, písčiny, advent rumišť, Sinaj, Arábie, §SR, léč, zvyšuje produkci testosteronu, nať i plody
- Tridax** - **tridax**, Asteraceae

- procumbens - Makaronésie
- Trientalis - sedmikvítek, trientalis**, Primulaceae
- europaea - evropský, §F,
- Trifolium - jetel, trifolium**, Fabaceae, cca 240 druhů, celý svět – Euroasie, Amerika, hlavně s.polokoule, mimo Austrálie, byliny, TTP, travnaté a křovinaté svahy, okr
- alexandrinum - egyptský, (alexandrijský), ze Středozeší, Egypt, Sinaj, Irák, dlouhod pěst jednoletá pícnina, zavř ČR
- angustifolium - úzkolistý, Středozeší, BG, Kypr, kult. step (pseudostep), suché, kyselé půdy
- arvense - rolní, Středozeší, Makaronésie, Kypr, Írán
- aureum - zlatý, Středozeší, Makaronésie
- boissieri - Středozeší, Řecko, Kypr, Turecko, Libanon, Izrael, Jordánsko, Sýrie
- campestre - ladní, v Středozeší, Makaronésie, Kypr, Írán, suchá místa
- cernuum - , §F,
- clypetalum - pavézový, v. Středozeší,
- dasyurum - východní, od Řecka na východ, Kypr
- dubium - pochybný, v. Středozeší, Makaronésie, Kypr, ČR
- fragiferum - jahodnatý, Středozeší, Makaronésie, BG, Kypr, Írán
- globosum - kulovitý, Kypr
- grandiflorum - velkokvětá, Středozeší, Blízký východ, Itálie, Balkán, Turecko, Sýrie, Libanon, Izrael Arménie, Ázerbájdžán, Írán
- hirsutum - srstnatý, Kypr
- hybridum - zvrhlý, švédský, (Alsike Clover), pův. palearktická oblast, Evropa, Středozeší, okr, ČR nepůvodní, neofyt
- cherleri - Středozeší, Španělsko RF, Itálie, Řecko, Maroko, Alžírsko, Tunisko Turecko, Makaronésie, Sýrie, Libanon, Izrael
- incarnatum - nachový, inkarnát, Středozeší, Makaronésie, pícnina, (ČR)
- i. ssp. molinerii, z. Středozeší, Sardinie,
- lappaceum BG
- medium - prostřední, Středozeší, H
- micranthum - submediteránně-atlantický druh, Evropa z- až střední, ne ČR, v.
- montanum - horský, Středozeší
- noricum - Itálie - Apeniny
- ochroleucon - bleožlutý, Středozeší, Írán
- ornithopodioides - nízký. atúantsko-mediteránní druh, zavř ČR, NZ, §H
- pannonicum - panonský, H
- pignanii - pův Balkán - Srbsko, BulharskoŘecko, Severní Makedonie, Albánie, Černá Hora, horské lesy
- polyphyllum - Kavkaz, Rusko, Gruzie, Turecko
- pratense – luční, cirkumboreální, Írán, stř. a v. Asie, celá Evropa, Rusko, Skandinávie, SRN, Středozeší, Kypr, Makaronésie, Írán, ČR, pícnina pěst., hory Srí Lanka, okr Čína
 - skupina Sativum - setý
 - skupina Americanum - americký
- pratense ssp. kotulae – luční Kotulův, cirkumboreální, end Karpaty
- purpureum - purpurový, Francie, Sicílie,
- repens - plazivý, Středozeší, H, Makaronésie, Kypr, Írán, ČR
- resupinatum - zvrácený, ("perský jetel"), v Středozeší, Egypt, Blízký východ, Makaronésie, BG, ČR, z. a stř. Asie
- retusum - malokvětý, Středozeší, Írán
- saxatile - skalní, §F,
- scabrum - drsný, BG, Kypr
- speciosum - nádherný, od Sicílie na východ
- spumosum - Středozeší, Blízký východ, Španělsko, RF, Itálie, Řecko, Bulharsko, Maroko, Alžírsko, Tunisko, Turecko, Sýrie, Libanon, Izrael Irák, Írán, Arménie, Ázerbájdžán
- squamosum - šupinatý, Středozeší, pobřeží

- stellatum – hvězdovitý, (Star Clower), celý mediterán, Středozeří, Makaronésie, Francie, Řecko, Kypr, Malta, Turecko, Írán, Kanárské ovy, annuela, úhory, pole
- striatum - žíhaný, j. Evropa, v. Středozeří, Makaronésie, Balkán, Baleáry, Korsika, Sardinie, Sicílie, Kypr, Írán
- subteraneum - podzemní, Středozeří, Středozeří, Makaronésie, Španělsko, RF, Itálie, GB, Nizozemí, Belgie, Balkán, Maďarsko, Krym, Maroko, Alžírsko, Tunis, Turecko, Kypr, Libanon, Sýrie, Izrael, Kavkaz, Írán, Írán, sec. SAm, jv Asie, i ČR, §H
- tomentosum - plstnatý, Středozeří, Řecko, s. Afrika - Maroko až Tunisko, Lybie, Egypt, Kypr, Turecko, Gruzie, Arménie, Sýrie, Libanon, Izrael, Jordánsko, Írán, Kanár. ovy, Madeira, Azory, suché, travnaté lokality
- uniflorum - jednokvětý, v. Středozeří - Francie, Řecko, Turecko, Kubye,
- veciculosum - §SRB, §H
- Triglochin - bařička, triglochin**, Juncaginaceae
- bulbosa – bulvová, v. Středozeří, Kypr
- laxiflorum - , §F,
- maritima - přímořská, Středozeří, Írán, §SRB
- palustris - bahenní, Středozeří, Írán
- Trigonella - pískavice, trigonella**, Fabaceae
- caerulea - modrá, pův. v. Středozeří a v. Evropa, ČR
- coerulescens - Středozeří, Írán
- foenum-graecum - řecké seno, pův. v. Středozeří, Malá Asie, Blízký východ a jz. Asie, subtr (teplé suché léto, vlhčí léto), pěst, pícín, i ČR. v Indii semena do kořenících směsí karí, ale i jako zelenina
- gladiata - řecké seno asi z ní , §H
- monspeliaca - thesalská, Středozeří
- stellata - hvězdovitá, Makaronésie, Sinaj, Arábie, Blízký východ,
- smyrnea - smyrnská, §UA
- Trichodesma - trichodesma**, Boraginaceae
- africana - africká, Afrika, Palestina, Izrael
- microcalyx - drobnokališní, Sokotra
- scotii - Skotova, Sokotra
- stocksii - Omán, Írán, Pákistán, Indie, vádí
- Trichomanes - vláskatec, trichomanes**, sleziník, kapradina, Hymenophyllaceae
- speciosum - tajemný, Středozeří, Španělsko, Portugalsko, Itálie, Makaronésie, laurisilvia , j. Evropa, až 40 cm
- Trillium – trojčtka, trillium**, Liliaceae, Trilliaceae, cca 45 druhů, oddenk trvalky, křoviny a světlé lesy, SAm (USA) a také Asie – Himálaj, Čína, Korea, Japonsko až jv. Asie, okr
- grandiflorum - velkokvětá, temperátní lesy
- Trinia - bezobalka, trinya**, Apiaceae
- biebersteinii Bibersteinova, , §UA
- glauca - sivá, Středozeří
- Tripleurospermum - heřmánkovec, tripleurospermum**, Asteraceae
- inodorum - nevonný, pův. palearktická oblast, Středozeří, Makaronésie, Evropa, ČR nepůvodní
- Tripodion - úročníkovec, tripodion**, Fabaceae, 1 druh
- tetraphyllum - čtyřlístý, celý mediterán, od Portugalska a Španělska přes s. Afriku a j. Evropu po Sýrii a Izrael, úhory, jednoletý
- Trisetum - trojštět, trisetum**, Poaceae, asi 60 druhů, mírné pásmo, TTP. Eurasie, okr,
- flavescens - žlutavý, Středozeří, Evropa, ČR
- Triticum - pšenice, tritykum**, Wheat, Poaceae, jedna z nejstarších a nejvýznamnějších pěstovaných obilnin, mírné klima, většina světa, Eurasie, Amerika, pěst
- aestivum - setá, pův. Blízký východ, Středozeří, Makaronésie, nepůvodní
- boeoticum - , §UA
- dicoccon (dicoccoides) - dvouzrnka, (dvouzrnná), pův. Mezopotámie, Středozeří
- durum - tvrdá (cv. corosella), j. Evropa, Ischia, Malá Asie, s. Afrika, Maroko, Izrael, bible
- monococcum - jednozrnka, Středozeří
- spelta - špalda, pův. Zakavkazí, pěstován, (nově i ČR)

- turgidum - naduřelá, Středozeří, Přední Asie, s. Afrika
- x sativum (T. unartu x mnohoštěty Aegilops speltoides x A. tauschii) - setá, vznik na Blízkém východě kde se začal pěstovat, dnes Eurasie, Amerika a Austrálie na 200 mil. ha cca 670 mil. t.,
- Triumfetta - triumfeta**, Mavaceae
- rhomboidea - Makaronésie - Kapverdy
- Trollius - úpolín, trollius**, Ranunculaceae, 25 druhů, sev. mírné pásmo, oddenk trvalky, vlhké TTP, Eurasie (Evropa až Čína), SAM, okr, §PI – všechny druhy
- europaeus - evropský, §H
- ranunculinus - Kavkaz, Turecko
- Tropaeolum - lichořeřišnice, tropeolum**, Tropaeoaceae, 95 druhů, plazivé, pnoucí i keřovité byliny, chladnější lokality, Amerika, okr,
- majus - větší, (Garden Nasturtium, Indian gress), Středozeří - Kapverdy, Madeira, okr, ČR, jedlé květy
- Tuberaria – hlízovník, tuberaria**, Cistaceae, 12 druhů, byliny, kamenité a křovinaté stráně, Středozeří a teplejší Evropa, okr
- guttata - slzovitý, (skvrnitý), celý mediterán, Středozeří, Makaronésie, Sardinie, Řecko, makchie, garrigue, písčiny
- lignosa - jazýkatý, z. Středozeří, Makaronésie
- major - velký, Bern, Smar, NAT
- Tulbalghia - tulbagia**, Alliaceae / Liliaceae
- violacea - fialová („pokojový česnek“, Society Garlic, Sweet Garlic), pův. polopouště j. Afriky, JAR, cibulovina, okr, Středozeří, USA
- Tulipa - tulipán, tulipa**, Liliaceae, 140 druhů, hlavně stř. Asie, od Středozeří na Dálný východ, s. Afrika, okr
- acuminata (x gesneriana) - asi vyšlechtěn v Turecku na počátku novověku, zašpičaté okvětní lístky
- agenensis - agenenský, Kypr, §F,
- armena - arménský, v. Středozeří, Turecko, Zakavkazí, Írán, skalnaté svahy
- australis - jižní, Středozeří
- bakeri - Kréta
- biflora - dvoukvětý, Balkán až stř. Asie, Izrael, travn plochy, §UA
- binutans -
- celsiana - iberský, Španělsko
- clusiana - Clusiův, Írán, Irák, Afghánistán, Pákistán, zavř. j. Evropa, Turecko, Francie, Itálie, Řecko, Tunisko, úhory, §F, okr ČR, i jako zelenina
- cretica - krétský, end Kréta
- cypria - kyperský, end Kypr
- doerfleri - end Kréta
- graniticola – granitický, §UA
- humilis (violacea) – nízký, vysoké hory 1100 – 3400 m, horské TTP, v. Středozeří, Turecko (Anatólie), Kavkaz, Írán, okr v cv Viola aj.
- hungarica – maďarský, §RO, §SRB
- hispanica - , §UA
- montana - horský, (Mountain Tulip), Izrael, bible,
- ophiophylla - „, §UA
- orphanidea - balkánský, v. Středozeří, Balkán, Kréta, Turecko, pole
- polychroma - Blízký východ, Kavkaz, Írán, Afghánistán, Pákistán, stepi a polopouště, okr ČR aj.
- praecox - časný, §F,
- pulchella - Středozeří
- quercetorum - dubový, §UA
- saxatilis - skalní, pův. Kréta, Řecko, Turecko, Středozeří, skaln plochy
- scardica - , §SRB
- scythica - skytský, §UA
- sogdiana - , Írán
- sprengeri - Sprengerův, Turecko, Anatólie, vyhuben trháním
- stapfii - Irák
- stellata var. chrysantha - Afghánistán, sz Indie, suší lokality, okr

- sylvestris ssp. sylvestris – lesní planý, pův. j. a jv. Evropa, Středozeší, Španělsko, Řecko, Tunisko, Maroko, Kavkaz, TTP, kamenité svahy, §F, okr, ČR

- s. ssp. australis - lesní planý

- systola . Izrael, poušť, okr

- tarda - stř. Asie - Kazachstán, Kyrgyzstán, Turkestán, nízký do 10 cm, okr

- urumiensis – urumijská, Írán, Kazachstán, Kyrgyzstán, okr Evropa

- x gesneriana - zahradní, Středozeší, okr kultivary

Tunica - hvozdiček, tunyka, Caryophyllaceae,

- saxifraga

Turgenia - štětinač, turgenya , Apiaceae

- latifolia - široolistý, v. Středozeší, Kypr, Blízký východ, Írán

Turritis (Arabis) - stromobýl, turitys , Brassiacaceae

- glabra - drsný, j. Evropa, ČR

- laxa - mléčný, Kypr

Tussilago – podběl, tusilago, Asteraceae

- farfara – lékařský, celá Evropa, H, Kypr, Itálie, Írán, Malá a stř. Asie, léč. droga, ČR

Typha - orobinec , tyfa, (Bulrush, Cattail, Reed), Typhaceae, 15 druhů, oddenkaté vysoké mokřadní rostliny, mělké vody, tropy a temperátní oblasti, celý svět, Eurasie (Evropa, Turecko, Írán, Irák, Kavkaz, Sibiř, stř. Asie, Čína, Mongolsko, Japonsko), SAM, Austrálie, okr, bible, Palestina, Izrael

- angustifolia - úzkolistý, Středozeší, BG, Ischia, ČR

- australis - jižní, Sahel, zasolené plochy

- domingensis - domingenský, Indie, intr Makaronésie - Kapverdy, Kypr, Egypt, Sinaj, Arábie, Seychelly, mokřady

- latifolia - širokolistý, Středozeší, H

- laxmannii - sítinovitý, Středozeší

- minima - nejmenší, §F,

- shuttleworthii - stříbrošedý, (Shuttlewortův), Středozeší, §F,

Tyrimnus - dorimnus , tyrimnus, Asteraceae

- leucographus - běločarý, Kypr

Ulex - hlodáš, ulex, Fabaceae, cca 45 druhů, mírný pás s. polokoule, stáloz. trnité keře, vřesoviště, horské svahy, Středozeší, teplejší Evropa, s. Afrika, ostnatý keř, okr

- europaeus - evropský, (Corse), j. a z. Evropa, záp. Středozeší, Španělsko, Portugalsko, Itálie, Kypr, GB, Makaronésie - Kanárské ovy, Madeira, inv na NZ a USA

- gallii - galský,

- genistoides - kručinkovitý, Portugalsko, Maroko

- parviflorus - drobnokvětý, Středozeší end, Španělsko, Francie, Baleáry, sz. Afrika, Maroko kamen, kyselá půdy

Ulmus - jilm, ulmus, (Elm), Ulmaceae, cca 45 druhů, mírný a subtr pás s. polokoule (Eurasie – Evropa, Čína, Korea, SAM), opadavé stromy, příp. keře, křoviny a lesy, na jih do Thajska a Kostariky, opad. a poloopad. stromy, pěst, pevné dřevo - tesařské konstrukce, sportovní nářadí, i okr (avšak grafióza)

- canescens - šedý, Středozeší, Kypr

- campestris - polní, Ischia

- carpinifolia - BG

- glabra (montana) - drsný, (horský), pův. Britské ovy, Evropa, Středozeší , Itálie, Malá Asie, Kavkaz, Iran, 40 m, ČR, zdecimován epidemií "holandské grafiózy" (Ophiostoma ulmi)

- hollandica - holandský, (evropský, Dutch Elm)

- laevis (effusa) - vaz, (hladký, rozložitý), stř. a j. Evropa, Sicílie, BG, Malá Asie, ČR

- minor (campestris) - habrolistý, (polní), jv. Evropa, Středozeší , Makaronésie, Francie, Írán, Malá Asie, Kavkaz, ČR

- procera - vysoký, (anglický), jz. Evropa, BG, 40 m

Ulva - ulva , Ulvaceae, zelená řasa

- lactuca - mléčná, Ischia

- latissima - široká, ("mořský salát", „porost locikový“), celý mediterán, pobř. mělčiny, plochá stélka, jedlá

- rigida - tuhá, Ischia, podobný význam

Umbilicus - pupec, umbilikus, cimbálek, pupek , Crassulaceae

- erectus - vzpřímený, §SRB
- heylandianus - Středozeří, Makaronésie - Kanárské ovy (Gran Canaria)
- horizontalis - vodorovný, (Venušin pupek), Středozeří, Makaronésie, Španělsko, Kypr
- intermedius - prostřední, Středozeří, Sinaj, Arábie
- rupestris (pendulinus) - skalní, (štěrbinový, Rock Navelwort, Wall Pennywort), celý mediterán, Středozeří, Řecko, Kypr, Makaronésie - Madeira, pukliny stinných vlhkých skal
- schmidtii - Makaronésie - Kapverdy
- Urena - drásalka, urena**, Urticaceae
- lobata - Makaronésie - Kapverdy
- Urginea (Drimia) - urGINEA, mořská cibule**, Hyacinthaceae, Liliaceae, cca 100 druhů, mořské pobřeží, cibuln trvalky, písčité pobřeží, savany, suché kamenité svahy, tropy, Afrika, okr
- fugax - , §F,
- maritima - přímořská, (kebule, pomořanka, "mořská cibule", Sea Squill), pův. celý mediterán, Středozeří, Španělsko, Baleáry, Itálie, Řecko, Malta, Kypr, Korsika, Sardinie, Malá Asie, Arábie, Sinaj, Azory, §F, garrigue, kamen a písč pobřeží, pseudostep, pastvíska, léč, kardiotonikum, jed na hlodavce
- pancration - , (Sea Squill), Malta, Itálie, recentní
- undulata - vlnatá, stř. a z. Středozeří, Kypr, §F,
- Urospermum - klepucha, urospermum**, Asteraceae
- dalechampii - obecná, (zobánkatá, zobánkovitá), z. a stř. Středozeří, Řecko, jadranská Jugoslávie - Dalmácie, Libye, travn plochy
- picroides - hořčíkovité, pův Středozeří, Portugalsko až Bulharsko, Maroko až Egypt, Kypr, Sinaj, Turecko, Kavkaz, jz Asie, sec Madeira, Kanár. ovy, Azory aj.
- Urtica - kopřiva, urtyka**, Urticaceae, asi 100 druhů, byliny se žahavými chlupy, výjim.dřeviny, Evropa, okr
- atrovirens - fialová, z Středozeří, end Sardinie, Baleáry, Korsika, Elba, j Itálie, Tír, ruderál
- dioica - dvoudomá (Stinging Nettle), pův. stř. Evropa, Středozeří, BG, H, Ischia, Kypr, Írán, Evropa, ČR, užití od dob starých Řeků a Římanů, zelenina, léč, droga, i jako afrodiziakum, zvyšuje tvorbu červ. krvinek, slabě jed, vařením se jed látky zničí
- dubia - pochybná, Středozeří, vlhká rumiště
- hyperborea - Pákistán až Čína, Tibet a Sikkim, mladé jako zelenina
- kioviensis - kyjevská, §H, Ukrajina
- membranacea - blánovitá, Středozeří, Kypr, Makaronésie, Azory asi sec
- pilulifera - kulonosná, (Roman Nettle), pův. SAM, intr celé Středozeří zdomácněla, Sinaj, Arábie, Blízký východ, Palestina, Izrael, bible, Řecko, Kréta, Kypr, vlhká, živná rumiště, ČR, zavlečena a zplaňuje
- portosanctata - svatopřístavní, end Madeira
- simensis - end hory Etiopie a Eritra
- urens - žahavka, Kypr, Evropa, Středozeří, Makaronésie, Sinaj, Arábie, ČR
- Usnea - provazovka, usnea**, lišejník
- barbata - bradatá, (Old Man's Beard), Madeira - vavřín. lesy
- Utricularia - bublinatka, utrikularia**, Bladderwort, Utriculariaceae, Lentibulariaceae, 220 druhů, celý svět, vodní, masožravé vodní,
- australis - jižní, Eurasie, Středozeří, s. Afrika, Austrálie
- Bremii - Bremova, §H
- gibba - Portugalsko, Španělsko, s a trop Afrika, Egypt, Madagaskar, trop Asie
- inflexa - Afrika, Egypt, Madagaskar, Indie
- minor - menší, Středozeří, H
- ochroleuca - , §F,
- vulgaris - obecná, Středozeří, H
- Vaccaria - kravinec, vakaria**, Caryophyllaceae, byliny, ruderální lokality, Středozeří, Eurasie,
- hispanica (pyramidata) - polní, (španělský, jehlancovitý), pův. Středozeří, Makaronésie, dále stř. Evropa, Španělsko, Kypr, Írán, ČR nezvěstný, chybí GB, zavl Amerika, Afrika, NZ, Austrálie, pole, ruderální lokality, okr, léč
- segetalis - španělský (Cowherb), Středozeří a Malá Asie, dále i stř.Evropa, ojed,ČR, dále Sibiř, stř.Asie, Írán, Indie, Čína, Mongolsko, okr, léč TČM
- Vaccinium - brusnice, Vaccinium**, Vacciniaceae

- arctostaphylos - medvědí, Černomoří, Bulharsko, Turecko, Gruzie, Kavkaz, Arménie, Ázerbájdžán, Írán, humidní lesy
- cylindraceum - end Azory, laurisilvia , až 2 m
- madarense - madeirská, Madeira
- oxycoccus - klikva, H, §
- padifolium - střemcholistá, (Madeira Bilberry), end Madeira
- myrtillus - borůvka, (černá), Evropa - ve Středozeří pouze v horách, Evropa, Kavkaz, Sibiř (až Zabajkalí a Mongolsko), ČR
- padifolium - end Madeira, keř stromek
- uliginosum - bažinná, arktic. až mírné pásmo, §RO
- vitis-idaea - brusinka, stř. Evropa (ne Středozeří), Apeniny, Albánie, BG, H , Kavkaz, Malá Asie, §H, ČR
- - brusinka medvědí, BG (Stranža)

Valantia - valencie, valancia , Rubiaceae

- aprica - v. Středozeří,
- hispida - srstnatá, celý mediterán, Kypr, Kanárské ovy, Sinaj, Arábie, Irák, Írán
- muralis - zední, (Hairy Valantia), Středozeří, Kypr, Malta

Valeriana - kozlík, valeriana, odoln., (Valerian), Valerianaceae , cca 200 druhů, Eurasie, Amerika, trvalky, keře, liány, okr

- alliariifolia - Středozeří, Írán
- asarifolia - kopytníkolistý, v Středozeří, end řecké ovy, Řecko
- celtica - , §F
- dioica - dvoudomý, §UA
- hispida - Makaronésie
- italica - italský, Itálie, Kypr
- locusta - polníček, (polní salát), ČR
- officinalis - lékařský, Kypr, ČR
- officinalis ssp. sambucifolia - lékařský bezolistý, §H
- simplicifolia - , §H
- supina - rozkladitý, Alpy
- tripteris - , §H
- tuberosa - hlíznatý, Středozeří, suché polohy

Valerianella - kozlíček, valerianela , Caprifoliaceae, (Valerianaceae)

- alliariifolia - v. Středozeří,
- carinata - kýlnatý, Kypr, ČR
- coronaria - věncový, Kypr
- dentata - zubatý, Středozeří, Makaronésie
- discoidea - Středozeří, Portugalsko a Bulharsko, Maroko až Egypt, Turecko, Sýrie, Libanon, sec Kanáry
- echinata - ježovitý, Kypr
- lasiocarpa - drsnoplodý, Kypr
- locusta - polníček, Středozeří, Makaronésie
- muricata - zední, Kypr
- officinalis - lékařský, Středozeří, Ischia
- orientalis - východní, Kypr
- tricereus - voskovitý, Kypr
- tuberosa - hlíznatý, Středozeří
- vesicaria - nadmutý, Středozeří, Blízký východ, RF, Itálie, Řecko, Kypr, Alžírsko, Libye, Sýrie, Libanon, Izrael, Turecko, Irák, Írán

Vanilla - vanylka (vanilka), **vanyla**, Orchidaceae, 140 druhů, vlhké tropy, liány až 35 m, užitkové jen 2, kvetou málo, plody lusky

- annamica - anamanský, okr, Čína
- fragrans - vonná, tropy jižní polokoule, okr, Čína, Indie, Barma, Srí Lanka
- planifolia (fragrans) - pravá (vonná, širokolistá, Flat-leaved Vanilla), pův. Mexiko, tropy stř. a jv. Asie, Karibik, pěst. Madagaskar, Réunion, Komory, Červený seznam CITES, popín., pěst v tropech j. a jv. Asie, Srí Lanka, v. Afrika, ČR sbírkově skleníky, plody tobolek ("lusky"), aromat. koření, droga, afrodiziak (již Aztékové), v kláštřech proto zákaz používat, fermentací, při dlouhodobém kontaktu slabě jed, i alergie, okr,

největší producenti: Madagaskar, Indonésie, Čína, Mexiko, Turecko, Uganda, Pacifik: Papua-N.Guinea, Tonga, Fr.Polynésie

Varthemia - vartemia viz *Pluchea*

- arabica - Arabie

- iphinodes - Izrael - Nagev. poušť, Středozezí

Velezia - valezia, Caryophyllaceae

- rigida - přisná, Kypr

Vella - vela, Brassicaceae, 6 druhů, z Středozezí, nízké keřky (podobné Iberisu), okr

- pseudocytisus - Maroko, Alžírsko, j. Pyrenej. poloostrov

Veratrum – kýchavice, veratrum, Liliaceae, Melianthaceae

- album - bílá, §H

- album ssp.lobelianum - , §SRB

- nigrum - černá, Srbsko, §F, ČR

Verbascum (Cebia) - divizna, verbaskum, marnucha, Scrophulariaceae, 350 druhů, většinou dvouleté, suché, slunné kamenité stráně i hory, Eurasie, s. Afrika, Blízký východ, okr

- arbusculum - end Etiopie

- arcturus - v Středozezí, end Kréta

- blattaria - švábovitá, xerothermní, ČR

- bombyciferum - , pův. Malá Asie, okr

- conocarpum - , end Sardinie, Korsika

- creticum - krétská, Kréta, Sardinie

- cocaceum - šafránová, Maroko

- cystolithicum - Makaronésie - Kapverdy

- densiflorum - velkokvětá, Středozezí

- dumulosum - keříčkovitá, jz. Turecko, Červený seznam

- levanticum - levantská, v. Středozezí, Kypr

- lychnitis - knotovitá, stf. a z. Evropa, Kvjaz, Sibiř, H

- nicolai - Balkán - Srbsko, Kosovo, Albánie, Severní Makedonie, Černá Hora,

- nigrum - černá, Středozezí, H

- olympicum - olympská, Řecko, Turecko, Červený seznam, okr

- orientale - východní, Kypr

- phlomoides - sápoovitá, j. Evropa, Středozezí, Srbsko, ČR

- phoeniceum - brunátnatá, Středozezí, H, Puglie, Řecko, ČR, okr

- pulverulentum - poprášený, Sardinie

- rotundifolium - okrouhlolistá

- sinuatum - laločnatá (pokroucená, Wavy-leaved Mullein), celý mediterán, Středozezí, Řecko, Kypr, Malta, Kanárské ovy, kamen lokality, úhory, lada

- speciosum - ozdobná, Balkán, Slovinsko, Rumunsko, Ukrajina, Moldavsko, M. Asie, Írán, stf. Evropa, §ČR

- spinosum v Středouemí, end Kréta

- stepporum - steporum, j. Turecko, Červený seznam

- thapsus - malokvětá, Středozezí, Makaronésie, ČR, u cest

- undulatum - zvlňná, Řecko, Balkán, rumiště

- x pseudolychnitis (chaixii x lychnitis, x hausmanii) - stf. Evropa, ČR, Rumunsko

Verbena - sporýš, verbena, Verbenaceae, cca 300 druhů, byliny i polokeře, otevřené slunné lokality, prerie, tropy a subtr, Středozezí, Eurasie, hlavně Amerika, okr

- officinalis - lékařský, (Vervain), pův Středozezí, Makaronésie, Mauretanie, Kapverd. ovy, Kypr, Malta, Írán, Evropa, ČR, až Himálaj, i j Afrika, dnes téměř kosmopolitně, SAM, u cest, šterk místa, léč

- rigida - tuhý, Středozezí, Makaronésie

- rosea - růžový, Maroko

- supina - rozložený, Kypr, §H

- virgatum - z Středozezí a z Evropa, GN, RF, Španělsko, zavl i další Evropa a SAM

- x hybrida - zahradní, (Vervain, Garden Verbena, Anual Verbena), rodiče z Ameriky, okr subtropy

- Veronica** (Vernonica) - **rozrazil, veronyka**, vernonyka, jedomar, (Iron Weed) , nově Scrophulariaceae, Plantaginaceae, Asteraceae, cca 1000 druhů, tropy a subtr, kosmopol, hlavně Eurasie, Amerika, Afrika, Arabie, Asie, Austrálie, okrČína, Indočína, byliny až polokeře, opadavé stromy, jed semena, okr
- agrestis - polní, Středozezemí, Makaronésie
 - anagalis-aquatica - drchničkovitý, (Blue Water Speedwell), celé Středozezemí, Makaronésie - Kapverdy, Kypr, Malta, Írán, xerothermní, H, ČR
 - aragonensis - aragonský, Pyreneje
 - arvensis - rolní, Středozezemí , Makaronésie, Řecko, Kypr, (ČR)
 - baumgartenii - Karpaty, hory JUGO, Bulharska
 - beccabunga - potoční, Makaronésie - Kapverdy
 - brevistyla - krátcečňelkatá, end Sardinie, Korsika
 - cinerea - sivý, pův. Turecko, okr
 - cuneifolia - end jz. Turecko
 - cymbalaria - Iničkolistý, (člunkovitý, Pale Speedwell), Středozezemí, Portugalsko, Řecko, Bulharsko, Kypr, Malta, Izrael, Krym, Maroko, Libye, Turecko, pole, rumišťe, cesty
 - elmaliensis - end Turecko
 - filiformis - nitkovitý, pův. hory jz. Asie (Turecko, Kavkaz, Írán), ČR nepůvodní, neofyt
 - fruticans - keříčkatý, Středozezemí
 - fruticulosa - Středozezemí - Španělsko, Francie, Itálie, Slovinsko, Švýcarsko, Rakousko, Německo
 - gentianoides - hořcovitý, Kavkaz, Malá Asie, Írán, Krym
 - hederifolia - břečťanolistý, pův. Středozezemí, jz. Asie, s. Afrika, H , Kypr, ČR nepůvodní
 - chamaedrys - rezekvítek, Středozezemí , H , BG, ČR
 - incana (Pseudolysimachion spicatum ssp. incana) - sivý, okr
 - ixodes - mečovitý, Kypr
 - micrantha - drobnoplodý, § SP, § BG,
 - montana - horský, Středozezemí
 - nevadensis - Pyrenej. hory
 - officinalis - lékařský, Středozezemí, Makaronésie
 - oltensis - sv. Turecka
 - peregrina - cizí, Středozezemí , ČR
 - persica - perský, Malá Asie, hory stf. Asie (od Iranu po Himálaj), Středozezemí, Makaronésie, Írán, ČR nepůvodní, zavlečen před 180 lety, inv
 - polita - lesklý, Středozezemí , Makaronésie, Kypr, Írán, ČR
 - praecox - časný, Středozezemí
 - prostrata - rozprostřený, pův. j. a stf. Evropa, Středozezemí , H , okr
 - repens - rozprostřený, end centrální Středozezemí, Korsika
 - scutellata - štítkovitý, Středozezemí
 - serpyllifolia - douškolistý, Středozezemí, Makaronésie
 - sinuatum - Blízký východ,
 - spicata - klasnatý, Evropa, H, Červený seznam, ČR
 - teucrium - ožankovitý,
 - triloba - trojlaločný, Středozezemí
 - triphyllos - trojklanný, (trojlistý), celé Středozezemí, H , Kypr, ČR
 - verna - jarní, turanský florelement, Kaspické, Aralské m., Středozezemí, ČR, suché stráně,
- Vexibia (Sophora) - vexibia**, Fabaceae
- alopecuroides - , §UA
- Viburnum - kalina, viburnum**, (Snowball, Bockmackie, Flowering Maple, Viburnum), Adoxaceae, Caprifoliaceae, 340 druhů, mírné až subtr. pásmo obou polokoulí, jv Asie, hory trop. Ameriky, keře až stromky, okr
- fragrans - vonná, pův. Čína, intr stf. Evropa, (ČR)
 - lantana - tušalaj, j. a stf. Evropa, Středozezemí, BG, s. Afrika, Kaspicko, Kavkaz, ČR
 - opulus - obecná, Evropa, BG, s. Afrika, Kavkaz, z. Sibiř, stf. Asie, ČR
 - orientale - východní, Malá Asie, Kavkaz
 - rigidum - *kanárská, end Kanáry*
 - rugosum (tinus ssp. subcordatum) - kanárská, end Azory, vavřínové lesy, stáloz. keř

- tinus ssp. tinus - modroplodá pravá (středozevní, Laurustinus, Plane), pův. celý mediterán, Středozevní, j. Evropa, Španělsko, Itálie, Sardinie, Jugoslávie, Kypr, Anatólie, Libanon, Palestina, Izrael, bible, s. Afrika, Maroko, Kanárské ovce, okr subtr, lesní okraje, makchie, ČR
- treleasei (tinus ssp. rigidum) - azorská, end Azory
- Vicia - vikev, vicia**, Fabaceae, (Viciaceae), 140 druhů, byliny, TTP, křoviny, mírný pás s. polokoule, Eurasie, SAM, ale i JAm - Andy a, v. i s. Afrika, pěst luk a pícniny
- altissima - vysoká, stf. a v. Středozevní, cesty, rumišťe, §F,
- angustifolia - úzkolistá, Eurasie až Japonsko, Středozevní, Makaronésie, ČR, sec SAM
- argentea - stříbrná, §F,
- articulata - článkovaná, pův. Středozevní, ČR
- assyriaca - asyrská, Kypr
- barbazitae - , §F,
- benghalensis - bengálská, pův Středozevní, Portugalsko, Španělsko, Francie, Itálie, Řecko, Maroko, Alžírsko, Tunisko, zavř Makaronésie, Británie i Kalifornie a Austrálie, cesty, rumišťe
- biennis - dvouletá, §H
- bifoliata - dvoulistá, § SP , § BG,
- bithynica - maloasijská, pův. jz. Asie, j. a jz. Evropa, Kypr, ČR zavřékána
- caesarea - end Anatólie
- capreolata - úponkovitá, end Madeira
- cassia - , Kypr, Turecko, Sýrie
- cassubica - kašubská, Středozevní , stf. a v. Evropa, BG, ČR
- costae - žebernatá, end Madeira
- cracca - ptačí, Středozevní , Sardinie, Írán, ČR
- cracca ssp. incana pův Středozevní - Španělsko, Portugalsko, RF, Itálie, Jugo, Albánie, Řecko, Bulharsko, vlhčí TTP
- cretica - krétská, Kréta, Kypr
- dennesiana - , Smar-m, NATm
- dumetorum - křovištní, Evropa, Balkán, Itálie, Francie, Ukrajina
- ervilia - čočková, pův. jz. Evropa, Kypr, stf. Asie, ČR
- faba - bob polní, (zahradní, Broad Bean), Izrael, bible, ČR
- ferreirensis - železitá, end Madeira
- galeata - Turecko, Sýrie, Irák, Írán
- galilaea - galilejská, v Středozevní, Izrael, Libanon, Sýrie, Turecko
- grandiflora - velkokvětá, Středozevní, BG, stf. Evropa, zavř ČR, SAM
- hirsuta - chlupatá, Eurasie až Japonsko, Středozevní, Makaronésie, Írán, zavř Amerika, Austrálie, Oceánie
- hybrida - zvrhlá, (Hairy Yellow Vetchling), Středozevní, Kypr, až stf. Asie, písčiny, úhory, u cest, ČR
- lathyroides - hrachorovitá, Evropa, Středozevní , Kypr, ČR, zavř SAM
- laxiflora - mléčná, Kypr
- lunata - měsíční, v. Středozevní, Kypr, Turecko
- lutea - žlutá, pův. jz. Evropa, z. Středozevní, Makaronésie, s. Afrika, z. Asie, ČR
- melanops – černavá, pův. jz. Evropa, Balkán, Francie, Itálie, Sicílie, Řecko, Turecko, s. Afrika, z. Asie, zavř i ČR, cesty, rumišťe
- monantha - , Kypr
- narbonensis - narbonská, pův. j. Evropa, Středozevní, Kypr, s. Afrika, Maroko, jz. Asie, Blízký východ, Pákistán, Kašmír, §H, zavř. severnější Evropa, ČR, cesty, rumišťe, **asi planý předchůdce bobu / Faba bona**
- onobrychiooides - vičencová, evrop. Středozevní
- oroboides - , §H
- pannonica - panonská, Středozevní , Itálie, Moldávie, Ukrajina, Rusko, Arménie, Ázerbájdžán, Turecko, Írán, Kypr, stf. Evropa, ČR, zavř Čína, SAM
- peregrina - cizí, Kypr
- pisiformis - hrachovitá, Evropa, Francie, Itálie, Balkán, Turecko, Kavkaz, Rusko
- pubescens - pýřitá, Kypr
- sativa - setá, Evropa, akaronésie, Kypr, EGYPT, stf. Asie, sec SAM, Austrálie, trop. Asie, Afrika, pěst. pícnina, ČRb
- sepium - plotní, Eurasie až Japonsko, z. Středozevní, ČR, z

- sparsiflora - , §H
- sylvatica - lesní, Eurasie, GB, RF, ČR, Itálie, Bajkal, TRusko až Bajkal, světlé lesy, křoviny
- tenuifolia - tenkolistá, pův. Evropa, dále s. Afrika, jz. Asie, Kypr, ČR
- tetrasperma - čtyřsemenná, Evropa, Středozeší, Egypt, Makaronésie, stř. Asie, sec vAsie, Amerika, Austrálie, NZ
- villosa - huňatá, Středozeší, Makaronésie, Kypr, Írán, pícnina, ČR, inv SAM
- Vieraea - vierea**, Asteraceae
- laevigata - hl\adká, end Makaronésie - Kanár. ovy (Tenerife)
- Vinca - brčál, vinka**, Apocynaceae, 12 druhů, Eurasie, vč. Malá Asie, bylina až polokeř
- difformis - dvoutvarý, (dvoubarvý, prostřední), jz. Středozeší, j. Evropa, Itálie, sz. Afrika, Maroko, křoviny
- herbacea - bylinný, Středozeší, Turecko, Kypr, Malá Asie, Írán, Krym, Kavkaz, j. Evropa, §H, §SR
- major - větší, (Greater Periwinkle), téměř celý mediterán, Středozeší, Makaronésie, jv. Evropa, Balkán, Itálie, Kypr, Černomoří, Malá Asie, s. Afrika, Amerika, ČR, okr. trvalka, inv
- minor - menší, (barvínek, Periwinkle), pův. Středozeší, H, dále Kypr, Malá Asie, Kavkaz, vlhká a stinná místa, do stř. Evropy údajně zavedli ze Středozeší Římané, okr. trvalka, ČR, droga - ninkamin a indolové alkaloidy, psychoaktivní, omamný, afrodisiakum, jed
- sardoa - sardinský, (sardský), end Sardinie
- Vincetoxicum - tolita, vincetoxikum, toješť**, Apocynaceae
- aethnensis - etneská, end Sicílie - Etna
- canescens - šedý, Kypr
- fuscatum - Balkán - Srbsko, Rumunsko, Řecko, dále Turecko, Arménie, Krym,
- hirundinaria - lékařská, Středozeší, Evropa, H, BG, ČR, ssp. contigum Sardinie, ssp. nivale - Řecko, Bulharsko, Sev. Makedonie, Albánie, trav stinné lokality
- pannonicum - panonský, §H
- Viola (Erpetion) - violka, viola**, maceška, Violaceae, cca 500 druhů, skoro po celém světě, temperát klima, Eurasie, SAM, Afrika, byliny až polokeře, okr
- abyssinica - hory subsaharské Afriky
- adunca - SAM
- aethnensis - etneská, end Sicílie (Etna) a j. Itálie do 2000 m
- aetolica - jz Balkán, Řecko, Severní Makedonie, Řecko, TTP
- alba - bílá, Středozeší, až stř. Evropa, Sardinie, Kypr, §UA, ČR, ssp. dehnhardtii Sardinie
- albanica - albánská, Albánie, Řecko
- alpina - alpská, Alpy, Karpaty, Slovensko
- ambigua - obojetná, jv, Evropa, Černomoří, ČR
- anagae - drchničková, end Makaronésie - Kanárské ovy (Tenerife), laurisilvia
- argentea - Středozeší
- argenteria - Středozeší - Korsika, přímořské Alpy
- arguta - sz. JAm, Kolumbie, Ekvádor, Peru - Andy
- arvensis - rolní, H, Makaronésie
- biflora - dvoukvětá, §H
- arborescens – dřevitá, §F,
- arvensis - rolní Středozeší
- banksii - Austrálie
- biflora - dvoukvětá, hory Evropy, s. Evropa
- calcarata - hory j. a stř. Evropy, Ca
- cazoriensis - § SP, § BG,
- collina - Středozeší, §H
- cornuta - rohatá, Pyreneje, hory j. Evropy
- corsica - korsická, end Sardinie, Korsika, Elba
- cryana - , §F,
- curtisii - Kurtisova, §F
- dacica – dácká, cirkumboreální, Balkán, Karpaty, Rumunsko, Polsko, Bulharsko, Albánie, §SK
- delphinantha - Řecko, Bulharsko
- dukadjinica - Albánie, Makedonie, Řecko

- elegantula - Balkán - Kosovo, Albánie, Severní Makedonie, TTP
 - elatior - vyvýšená, §F,
 - eleagnus - Balkán - Severní Makedonie, Albánie, Kosovo
 - eugeniae - Itálie - Apeniny
 - graeca - řecká, Balkán, Řecko, Albánie, Ca
 - heldreichiana - v Středozeří, Kypr, Kréta, Turecko
 - hirta - srstnatá, z. Středozeří
 - cheirantifolia - chejrolistá, Makaronésie - Kanárské ovy
 - jaubertiana - § SP, § BG,
 - jooi - Džojova, §UA
 - jordanii - Jordánova, centrum jv. Evropa, dále jz. Asie, FF, Itálie, Balkán, Turecko, xerofyt
 - kitaibeliana - nejmenší, Středozeří, Makaronésie, Kypr, písčiny u moře, ČR
 - langeana - end Pyrenej. poloostrov
 - latisepala - Balkán
 - magellensis - end stř. Itálie- Apeniny
 - merxmülleri - Merxmüllerova, end Itálie poloostrov Gargano
 - minuta - end Kavkaz, Rusko, Gruzie, Ázerbajdžán
 - odorata - vonná, (Sweet Violet), pův. j. Evropa, Středozeří, H, Kypr, Makaronésie - Madeira, pak. s. Afrika, Malá Asie, Írán, Kavkaz, ČR nepůvodní, ssp. dahnadtii
 - oreades - krymský, Krym, Kavkaz, Turecko, §UA
 - orphanidis - Balkán - Řecko, Bulharsko, Černá Hora, Kosovo, Severní Makedonie
 - palmensis - palmská, Kanárské ovy (La Palma)
 - palustris - bahenní, Středozeří, Makaronésie, Itálie, Evropa
 - paradoxa - podivná, end Madeira, Smar-m, NATm
 - parmensis - parmská, Itálie, okr
 - parvula - , Sicílie (Etna)
 - paradoxa - podivná, (Madeira Violet), Makaronésie - end Madeira, hory
 - pinnata - soeřená, §F,
 - rauliana - rauliská, Kypr
 - reichenbachiana - lesní, Středozeří
 - riviniana - Rivinova, Středozeří, Makaronésie
 - rothomagensis - , §F,
 - rupestris - písečná, Středozeří
 - sieheana - siehanská, Kypr
 - spathulata - hyrkánský end, Írán, pohoří Elborz, relat. choulostivá
 - stagnina - H
 - suavis - křovištní, Středozeří, j. Evropa a pak ostatní Evropa
 - sylvatica - lesní, BG
 - tricolor - trojbarevná, Středozeří, Makaronésie
 - valderia - end Alpy
 - wittrockiana - maceška rilská, BG (Rila)
 - zoyisii - Balkán, Karavanky
- Virga - štětíčka, virga**, Caprifoliaceae, Dipsacaceae
- pilosa - chlupatá, Středozeří, Evropa, ČR
 - strigosa - větší, (srstnatá), Středozeří, Malá Asie, Írán, Turkmenistán, zplanělá ČR
- Viscaria (Lychnis) - smolníčka, viscaria**, Caryophyllaceae,
- vulgaris ssp. atropurpurea - Balkán - Řecko a okolí
- Viscum - jmelí, viscum**, Santalaceae, Loranthaceae, Viscaceae, až 400 druhů, hlavně tropy Afriky a Austrálie, i Eurasie, polopar. keřík
- abietis - jedlové
 - album - bílé, stř. a j. Evropa až Kavkaz, Středozeří, s. Afrika, stř. a z. Asie, intr a zplanělá z. USA (v ČR ohrož. druh)
 - austriacum - borovicové,
- Visnea - visnea**, Pentaphylacaceae, (Theaceae), 1 druh

- mocanera - vzácný end Madeira a Kanár. ovy, stález. keř. stromek, 5-15 m, kvete celý rok, v pasátové oblačnosti, nižší vavřínové pásmo laurisilva, přežívá cca 1000 jedinců

Vitaliana - drnečka, vitaliana, Primulaceae

- primuliflora - end Apeniny, Pyreneje, Španělsko, Ca

Vitex - drmek, vitex, Verbenaceae, 250 druhů subtr a tropy, Středozeří, stf. a v. Asie, v. Afrika, některé plody jedlé, okr

- agnus-castus - obecný, (Chaste Tree, Monks Pepper Tree, Hemp Tree), pův. Středozeří a Malá Asie – celý mediterán, Středozeří až Írán, j. Evropa, Sardinie, Kréta, Kypr, Malta, Sinaj, Arábie, jz. Asie, Černomoří, §F, keř, skaln pobřeží, koryta toků, kláštery okr, nektar - medonosný, léč, palčivé plody "mnišský pepř" k potlačování sex. touhy kněží a mnichů

Vitis – réva, vitys, (Grape), Vitaceae, cca 65 druhů, mírné až subtr. pásmo hlavně SAM, v. Asie, dřevnaté pnoucí keře, okr, pěst

- sylvestris – lesní, §H

- vinifera – réva, (European Grape, Vine), pův. Přední a stf. Asie a v. Středozeří, stará kultura 3,5 tis. l. př. n.l., nejstarší vinná réva v Evropě - Stara Trta v Mariboru, ovoce, Kypr - kvalitní vína, sherry, brandy, Itálie, BG (Melnik), Sicílie, Korsika, Makaronésie - Kapverdy, sz. Afrika, Malá Asie, Palestina, F, ČR nepůvodní, kvalitní, ale ne odolná houbovým chorobám a mšičce révokazu, také málo odolná mrazu (max. do – 20°C), močopudně, léč, antibakteriálně, protizánětlivě, droga, tónikum, opojně, afrodiziakum, esenciální oleje, aromaterapie,

- vinifera ssp. sylvestris – lesní, BG, §F

- x réva Concord x kalifornské druhy - Cotton Candy grapes (hrozny z cukrové vaty),

Volutaria - volutaria, Asteraceae

- canariensis - kanárská, end Kanáry

- lippii - s. Afrika - Maroko až k Mrtvému moři

Vulpia - mrvka, vulpia, Poaceae

- fontquerana - § SP, § BG,

- myurus - myší, Makaronésie, Ischia

Waldsteinia - mochnička, waldšteinya, Rosaceae

- geoides - kuklíkovitá, jv stf. Evropy, Bulharsko, Ukrajina, H, ČR nepůvodní, subkontinentální

- teppneri - Teppnerova, Slovensko,

- ternata ssp ternata – trojčetná, pravá, třetíhorní, preglaciální relikv, jv Alpy, Korutany, Slovinsko, Srbsko, §SK, okr Evropa, ČR, SRN, H,

- ternata ssp. magicii – trojčetná Magicova, §SK

- ternata ssp trifolia - trojčetná trojlistá, Karpaty, Rakousko, JUGO, Šumava

Washingtonia - wašingtonya, límcová / sukňová palma, Arecaceae, 2 druhy, USA, Mexiko, vysoký kmen, suché lokality, okr

- filifera - vláknitá, (nitolistá, Washingtonia Palm, California Fan Palm, American Cotton Palm, Petticoat Palm), pův. jih USA - Kalifornie, Arizona, stf. Amerika - Mexiko (Baja California), aridní oblasti,

impozantní palma, cca 25 m, Červený seznam, okr, Středozeří, Kypr, ČR kontejnér

- robusta - statná, (mohutná, Mexican Fan Palm, Washington Palm), pův. Mexiko, Kalifornie, až 25 m, okr, ve Středí po datlovníku kanárském nejpěstovanější, Kypr, Madeirazem

Watsonia - watsonya, mečíkova, Suurkanol, Iridaceae, cca 60 druhů, trvalky s cibul. hlízami, j. Afrika – Kapsko, Madagaskar, okr

- borbonica - borbonská, (Cape Bugle Lily), Madeira

Waxflower (Jamesia, Chamelaucium) - waxflower, vaxkvět, Myrtaceae

- chamelaucium - , Itálie

Westringia - westringia, Lamiaceae

- fruticosa - keřovitá, Itálie

Wisteria - wistárie, Fabaceae, 10 druhů, popínavé opad. keře, liány, SAM, v Asie – Čína, Japonsko,

- sinensis - čínská, pův. Číny, intr Středozeří, j. Evropa, ČR, inv

Withania - witánya, Solanaceae

- aristata - Makaronésie - Kapverdy, Kanár ovy

- somnifera (Physalis s.) - snodárná, (setá, Withania, ašvagandhá - v Indii), pův. sz. Indie, Pákistán, Irák, rozšířena Středozeří, Makaronésie, Kypr, s. a trop. Afrika, aj., keř, ruderalní, léč, kořen, antibioticky a protizánětlivě, stimulačně až narkoticky, afrodiziakum, vykuřovadlo, Sinaj, Arábie

Wolffia - drobníčka, wolfia , Lemnaceae, plovoucí vodní rostliny,

- arrhiza - bezkořená, stáloz. , Guinea, Kongo, Súdán, stř. Afrika, Madagaskar, Středozeší, Írán, H , Makaronésie

Woodsia - kapradinka, wudsia, Woodsiaceae

- alpina - alpská, §H, §UA

- ilvensis - elbská, §F, §H , §UA

Woodwardia - wodvardya, Blechnaceae, kapradina

- radicans - kořenatá, (European Chain Fern), jedna z největších kapradin Evropy, z. Středozeší ,

Makaronésie - Kanárské ovy, Azory, Madeira - vavřín.lesy, Itálie, Ischia, § SP, §F, §BG

Wulfenia - wulfénya, Plantaginaceae, Scrophulariaceae, 6 druhů stáloz. růžicovitě trvalky, horské louky, jv Evropa (Albánie), z.Asie, Himálaj, Afghánistán, okr

- belcicii - , §SRB

- carinthiaca - Alpy, Balkán Itálie, Rakousko, Albánie, Černá Hora, Kosovo

Xanthium - řepěň, xantyum , Asteraceae, byliny, silný kořen, břeby vod, rumišťe, Eurasie, Amerika, s.Afrika,

- spinosum - trnitá, pův. JAm, pobř písčiny, intr Středozeší , Makaronésie, Španělsko, Kypr, ČR

- strumarium - durkoman, Středozeší, Makaronésie, Španělsko, Řecko, Kypr, Egypt, halofyt, slaniska pobř písčiny, ČR, lokálně inv

Xanthophthalmum coronarium - viz *Glebionis coronarium*

- segetum - viz *Glebionis segetum*

Xanthoria - trčník, xantoria, lišejník

- parietina - pomoučený, (Orange Wall Lichen), korový oranžový lišejník, celé Středozeší, H , Madeira

Xatartia - xatartya, Apiaceae

- scabra - drsná, §F,

Xeranthemum (Xerosma) - suchokvět, xerantemum, suchokvítek, Asteraceae, 6 druhů, plstnaté letničky, slunné stráně, jv, Evropa až Kavkaz, Írán, okr

- annuum - roční, (Immortelle), cirkumboreální, jv. Evropa, v Středozeší, Pannonie, Řecko, Maďarsko, Bulharsko, § SK, Malá Asie, Írán, xerotermní okr slaměnka, zavl ČR, okr Čína

- cylindraceum - smradlavý,

- inapertum - , uzavřený, Kypr

Yucca - juka, palmová lilie, stromová juka, Agavaceae, (Asparagaceae), 40 druhů, stř. a SAM po Guatemalu, stáloz. keře, až stromkovití, opyl, motýl, suché, horké, pouštní lokality, okr, živé ploty, vlákný NP Joshua Tree, **národní květina státu Nové Mexiko**, i Karibik, okr i ČR

- aloifolia - alojolistá, (Aloe Yucca), pův. jv. Mexiko, jv. USA, Bermudy, Bahamy, Kuba, pobř písčiny, stáloz., více kmínků, 6m, okr suché subtropy, mediterá.

- brevifolia -

- decipiens .

- elephantipes - sloní, (guatemalská, Spineless Yucca, Elephant Yucca, Giant Yucca), pův. JAm, jv. Mexiko, Guatemala, Honduras, Belize, USA, polopoušťe, okr suché subtropy, mediterán

- filamentosa - vláknitá, pův. USA, intr pěst mediterán, Kypr, i stř. Evropa, BG, ČR

- gloriosa (acuminata, integerrima) - nádherná, pův. jv. USA, introd. mediterán, okr, Ischia

- rostrata (thompsoniana) - zobanitá, (Thompsonova, Beaked Yucca, Silver Yucca, Big Bend Yucca), pův. Mexiko, polopoušťe, okr suché subtr

Zingiber - zázvorovník, zingiber , Zingiberaceae

- officinale - lékařský, (zázvor pravý, Ginger), pův. jv. Asie, Indie, pěst více než 2,5 tis. let, do Evropy v 19. st., oddenek - silice, koření, léč., zavařování ovoce, zázvor „pivo“, likéry, droga, zlepšené zažívání, posiluje krevní oběh, tónikum, afrodiziakum

Zannichellia - šejdračka, zanychelia , Zannicheliaceae

- palustris - bahenní, Středozeší , Makaronésie, Kypr, Írán, Egypt, ČR, kosmopol

Zantedeschia - kornoutice, zantedeschia, kornoutovka, pokojová kala, Araceae, asi 8 druhů, hlíz. nebo

oddenkaté trvalky, mokřady, okraje vod, tropy a subtropy, v. a j.Afrika – Kapsko, Lesotho, Etiopie, okr

- aethiopica - bílá, (etiopská, habešská, "etiopská kala", zantedeschia, Calla Lily, Pig Lily, Trumpet Lily,

White Arum Lily), pův. j. Afrika - Kapsko, Namibie, Lesotho, Súdán, stř. Afrika , Madagaskar, plevelně

Austrálie a NZ, vysoká okr trvalka, bažiny, mohutný oddenek, inv březích řek, svatební květina, intr subtr Středozeší, Itálie, Madeira, okr, Eurasie, Čína, ČR skleník hrnk

- Zea - kukuřice, zea**, Poaceae, 5 druhů, statné trávy, palicov. květenství, stř. Amerika, okr, pěst
- mays - setá, pův. Mexiko, intr celý svět, Středozeří, Makaronésie, nepůvodní
- Zelkova - nejda, zelkova, nejda, planera**, Ulmaceae, 6 druhů dřevin, třetihorní relik, Přední a v. Asie - Čína, Korea, Japonsko, Kavkaz, Turecko, Řecko, Sicílie, Kréta, okr, pěst. cenné dřevo (keyaki) – nábytek, čluny aj.
- abeliacea – krétská, třetihorní relik, end. Kréta, v. Středozeří, keřovitý růst, Bern, N, submediteránní,
- carpinifolia - habrolistá, („japonský jilm“), pův. Kavkaz, Turecko, Gruzie, Arménie, Ázerbajdžán, Írán, intr. Středozeří. okr SAM, z. Evropa,
- serrata - ostrolistá, pův. Japonsko, Korea, Čína, Taiwan, okrasně pěst. SAM a z. Evropa, Červený seznam, okr, odolná grafióze
- schneideriana - Schneiderova,
- sicala - sicilská, pův. Sicílie (hory Iblei - 250 ks), end, Červený seznam
- sinica - čínská, (Chinese Zelkova), Čína, okr
- x verschafeltii (carpinifolia x serrata) - Verschafeltova,
- Zilla - zila**, Brassicaceae
- spinosa - trnitá, Středozeří, Sahara, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael - Nagev. poušť, Blízký východ,
- Zingeria - zingeria**, Poaceae
- biebersteiniana - Biebersteinova, §UA
- Zingiber - zázvorovník, zázvor, zingiber**, Zingiberaceae, 100 druhů, stáloz. trvalky, aromat. oddenek, tropy, Asie - Indie, Čína, jv. Asie, z. Afrika, Jamajka, okr, pěst
- officinale - lékařský, (pravý, obecný, Torch Ginger), pův. j. Čína, trop. jv. Asie, Indie, z. Afrika, Jamajka, pěst více než 2,5 tis. let, do Evropy v 19. st., Indie, Srí Lanka, Barma, Vietnam, Thajsko, Malajsie, Japonsko, Indonésie, Nigérie, SAE, vytrvalá kořenina, oddenek (bílý zázvor) - silice, léč listy, TČM, koření (pálivé a sladké), zavařování ovoce, zázvorové pivo, likéry, droga, zlepšené zažívání, posiluje krevní oběh, tónikum, afrodisiakum
- Zinnia - cinye, ostálka**, Asteraceae, asi 20 druhů, byliny až polokeře, polopouště, Amerika, okr
- angustifolia - úzkolistá, okr. Čína
- elegans - sličná, (půvabná, Youthagold-Age), Mexiko, okr, bylina, Čína, ČR, SRN, H, Čína
- linearis - čárkovitá, okr. Čína
- peruviana - Makaronésie - Kapverdy
- Ziziphora - zizifora**, Lamiaceae, 20 druhů, Blízký východ, stř. Asie
- capitata - hlavatá, Balkán, Blízký východ, Jugo, Řecko Bulharsko, Rumunsko, Albánie, Kypr, Turecko, Krym, Libanon, Sýrie, Izrael, Jordánsko, Sinai, Kavkaz, Írán, Irák, aromat
- persica - perská, Turecko, Arménie, Ázerbajdžán, Írán, stř. Asie, Pamir
- Ziziphus - cicimek, zizifus**, Rhamnaceae, cca 150 druhů, glykosid, vlhké lesy, stř. a JAm, zAsie, Přední Asie až po, jv a v. Asii – Indie, Čína, Mongolsko, Korea, i Středozeří,
- jujuba - datlový, (čínský, jujuba, "čínské datle", Chinese Date, Chinese Jujube), pův. subtr. Čína, dvojitrný keř. stromek 10 m, intr Středozeří, s. Afrika, Přední Asie, Libanon, Sýrie, suché stráně, suché světlé lesy, dlouhodobě pěst ovoc strom,
- lotus - dvojitrný, (c. lotus, Jujube Lotus), trnitý keř, pův. celý mediterán, Středozeří, Itálie, Kypr, Sýrie, Palestina, Izrael, Libye ?, suché stráně, léč (hypertense), obvod pozemků, ovoce
- mauritiana (jujuba) - mauretánský, (Indian Jujube, Geb), strom 7 m, do 1400 m, pěst, plody, šťávy, likéry, tanin, gma, tvrdé dřevo, v. Afrika, Sahel
- mucronata - měkcehrotitá (Buffalo-Thorn), 7 m, do 2000 m
- nummularia Blízký východ,
- sativa - setý, intr. Itálie
- spina-christi - trnová koruna (J. Krista, Christ Thorn), Egypt, Palestina, Izrael, bible, Blízký východ, ojediněle staré v pravěkých osídlených, dnes pouštních lokalitách (i 2 tis. let), Sokotra, Kypr,
- ziziphus - zizifus, Kypr
- Zosima - zosima**, Apiaceae,
- absinthiiifolia - pelyňková, Kypr
- Zostera - vocha, zostera**, Zosteraceae
- nana - nízká, Středozeří moře, Kypr
- marina - mořská, Středozeří, písčiny, § SP, § BG, Balt
- maxima - velká, ("mořská tráva"), Středozeří moře, Kypr, pobřežní vody, vycpávky matrací

Zygophyllum (část asi Tetraena a Melocarpum) - **kaciba, zygofylum** , Zygophyllaceae, 100 druhů, suché oblasti Starého světa, sukulentní byliny a keře

- album - bílá, v. Středozeří, Kypr, Egypt, Sinaj, Arábie, Sokotra, sukul
- dumosum - srstnatá, (keřovitá), Sahara, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael - Nagev. poušť
- fabago - obecná, bobovitá, (Syrian Beancaper), pův. v. mediterán v Středozeří, s. Afrika, Přední Asie, Írán, zdomácnělá z. Středozeří, kamen suť
- fabago - obecná, Středozeří, Blízký východ,
- flexuosum - křivolaká, Kapsko
- fontanesii (Tetraena f.) - bezuchová, pramenná, (Desfontaines Beaucaper), Makaronésie - Madeira, Kanárské ovy (Tenerife), Kapverdy, halofyt, pobřeží
- dumosum - Středozeří
- gaetulum - gaetulská, aridní j. Evropa, s. Afrika
- qatarense - katarská, Katar, Sokotra
- simplex - jednoduchá, Namibie, Sinaj, Arábie, Palestina, Izrael, Makaronésie - Kapverdy
- staplii - Staplioiva , (Dollar Bush), pouště Arábie
- waterlotii - Watertova, Súdán, Ghana, Makaronésie - Kapverdy

C. Výběr literatury / Bibliography

- Alberts A., Mullen P.: Přírodní afrodisiaka, Svojtka & Co. Praha 2004
Anděra M.: Národní parky Evropy, Slovart Praha 2008
Bärtels A.: Enzyklopädie der Gartengehölze, Ulmer Stuttgart 2001
Bergbauer M., Humberg B.: Co žije ve Středozezemním moři, Svojtka & Co. Praha 2005
Blamey M., Grey-Wilson: Mediterranean Wild Flowers, xx
Bourden A.: Parts unknown, TV
Brickell Ch.: A-Z encyklopedie zahradních rostlin, Knižní klub Praha 2008
Brotzu R.: Fiori spontanei della Sardegna, Il Maestrale Sardegna 2002
Burnie D.: Rostliny Středomoří, Knižní klub Praha 2006
Čilek V.: Co se děje se světem ?, Dokořán Praha 2016
Cimok Define: Wild Flowers of Anatolia, A Turizm Yayinlari Istanbul 2009
Clauser M.: Die Flora Kretas, Florence, Italy 2005
Congliu A.: Monte Corraisi - Guida alla flora e ai sentieri, Taphros Olbia Sardegna 2007
Cretti L.: Alberi – Guida pratica per conoscerli e coltivarli, Biesse Italia 2008
Čeman R.: Živý svět - rostliny, MAPA Slovakia s.r.o. Bratislava 2001
Darom D.: Beautiful Plants of the Bible, Phalphot Ltd. Herzlia Israel 1990 ?
Edlin H.L.: L'udia a rostliny, Mladé letá Bratislava 1982
Foggi B.: Blumenwelt Israels, Bonechi Firenze Italia 1999
Gibbs N.: Dřevo, Slovart Bratislava 2005
Haager J a kol.: Kapesní atlas pěstovaných exotických rostlin, SPN Praha 1982
Haager J.R., Ottová R.: Orchideje v bytě, Ottovo nakladatelství Praha 1999
Haberer M., Graf H.: Mrazuvzdorné sukulenty, Euromedia Group / Knižní klub Praha 2010
Hageneder F.: Moudrost stromů, Knižní klub Praha 2006
Hejný S., Slavík B.: Květena ČR 1 - 8, Academia Praha 1998 – 2010
Hendrych R.: Fytogeografie, SPN Praha 1984
Hlava B., Táborský V., Valíček P.: Tropické a subtropické zeleniny, Brázda Praha 1998
Horáček P.: Encyklopedie listnatých stromů a keřů, Computer Press 2007
Hoskovec L.: Zákonem chráněné druhy rostlin Francie, <http://botany.cz>, 2011
Hoskovec L.: Zákonem chráněné druhy rostlin Španělska, <http://botany.cz>, 2011
Hoskovec L.: Zákonem chráněné druhy rostlin Rumunska, <http://botany.cz>, 2008
Hoskovec L.: Zákonem chráněné druhy rostlin Ukrajiny, <http://botany.cz>, 2008
Jadim R.: Flora Endémica da Madeira, Muchia Setúbal 2000
Jehlík V.: Cizí expanzivní plevele, Academia Praha 1998
Kaplan Z. (ed.): Klíč ke květeně České republiky, Academia Praha 2019
Khidayer E.: Arabský svět - jiná planeta ?, Mladá Fronta Praha 2016
Kobližek J.: Jehličnaté a listnaté keře našich zahrad a parků, Sursum Tišnov 2006
Kohlhaupt P.: Flora mediterranea, Athesiadruck Bolzano 1986
Kolektiv: Nature Trails of the Akamas - Cyprus, 2004
Kolektiv: Atlas světa, Reader's Digest Výběr Praha 2006
Křesadlová L., Vilím S.: Xerothermní rostliny v zahradě, CP Books Brno 2005
Kubát K.: Klíč ke květeně ČR, Academia Praha 2002
Kunte L., Zelený V.: Okrasné rostliny tropů a subtropů, Grada Praha 2009
Lipps S.: Madeira - A Botanical Melting Pot's, o. Breda Duisburg 2006
Marinelli J. a kol.: Rostliny, Euromedia Group k.s. - Knižní klub Praha 2006
Melenovský Z.: Postklasifikační generalizace mapy typů lesních porostů Mediteránní oblasti metodou CLAPAS, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita Brno
Mlíkovský J., Stýblo P. (ed.): Nepůvodní druhy fauny a flóry ČR, ČSOP Praha 2006
Musilová M.: Zelení světoběžníci (ve Středozezemí), Levné knihy Praha 2009
Musilová M.: Rostliny na balkon a terasu, Levné knihy Praha 2010
Nash N., La Croix I.: Orchideje, Computer Press Brno 2007
Nentwig W. (ed.): Nevítaní vetřelci - invazní rostliny a živočichové v Evropě, Academia Praha 2014
Pavela R.: Rostlinné insekticidy, Grada Publishing Praha 2006
Pilát A.: Atlas alpiněk, Academia Praha 1973

Plesník J., Roth P.: Biologická rozmanitost na Zemi: stav a perspektivy, Scientia Praha 2004
 Pospíšil F., Hrachová B.: Užitkové rostliny jižních zemí, Academia Praha 1989
 Průša D.: Orchideje ČR, Computer Press a.s. Praha 2005
 Průša D. a kol.: Chráněné rostliny České a Slovenské republiky, Computer Press a.s. Praha 2005
 Rodd T. a kol.: Botanika – ilustrovaný abecední atlas 10000 zahradních rostlin, Slovart Bratislava 2007
 Rohwer J.G.: Tropické rostliny, Euromedia Group Praha 2002
 Sanetník M.: Evropské národní parky, Ševčík-Veduta, Štíty 2004
 Sfikas G.: Wild flowers of Cyprus, Efstathiadis Group s.a. Athens 1998
 Scheppach J.: Tajemné vědomí rostlin, Euromedia Praha 2018
 Schönfelderovi P. a I.: Květena Kanárských ostrovů, Academia Praha 2002
 Siegel S.M.: Budiž voda - izraelská inspirace pro svět ohrožený nedostatkem vody, ALIGIER s.r.o. Praha 2017
 Skalická A., Větvicka V., Zelený V.: Botanický slovník rodových jmen cévnatých rostlin, Aventinum Praha 2012
 Sterry P.: Fauna a flóra Středomoří, Svojtka & Co. Praha 2006
 Studnička M.: Kapradiny - Atlas domácích a exotických druhů, Academia Praha 2009
 Teubner Ch.: Food - všechno ze světa potravin, Svojtka a Co. Praha 2006
 Turis P., Košťál J.: Rostliny Karpat, Academia Praha 2019
 Václav E.: Projdi se lesem a pookřeješ - Dřevo voní, Petrklíč Praha 2017
 Václav R.: Bez lesů jsi v háji, člověče!, Petrklíč Praha 2015
 Václav E.: V zeleném království pěti kontinentů, SZN Praha 1989
 Valíček P.: Užitkové rostliny tropů a subtropů, Academia Praha 2002
 Vallariello R.: Flora dell' isola d'Ischia, Imagaeneria Edizioni Ischia 2004
 Valtr P.: Květena světových regionů v ekologických souvislostech a udržitelný vývoj I-VIII, UrbioProjekt Plzeň 2016
 Valtrová J.: Středověká setkání s „jinými“, Argo Praha 2011
 Wagenführ R.: Obrazový lexikon dřeva, Grada Publishing 2002
 Wilsonová S.: Izrael, Jota Brno 2009
 Zelený V.: Rostliny Středozeří, Academia Praha 2005

Fénix

Journal of Landscape Ecology: 1/2014 Special Issue Mediterranean Landscapes

Kokteil

Lidé a Země

National Geographic

National Geographic - Zvláštní číslo ke Dni Země 2020 (Jak jsme ztratili / zachránili Zemi)

Preslia

Příroda

Respekt

Země světa: Korsika, Kypr, Madeira a Azory, Mallorca, Malta, Sardinie, Gran Canaria, Chorvatsko, Jižní Francie, Francie - Rhona, Francie UNESCO, Benátky, Vatikán, Kalábrie, Itálie UNESCO, Portugalsko, Řecko, Slovinsko, Španělsko, Turecko, Egypt, Maroko, Tunisko

Zpravodaj ČBS

Živa

Živá historie

100+1 zahraničních zajímavostí

<http://BOTANY.cz>

Autoři

Pavel Valtr

Pavel Valtr, urbanista, krajinář a ekolog, původně člen TISu (Svaz pro ochranu přírody), po jejím zrušení do stranicky povolené organizace ochrany přírody ČSOP již nevstoupil, dlouholeté členství v České botanické společnosti ukončil v r. 2022, neboť ta pod vedením předsedy K. Pracha (JČU) místo ochrany přírodních hodnot „bezzásahově“ likviduje biodiverzitu (genocida květeny NPS, holocaust lesů z chráněného epicentra kůrovce na Šumavě). Naoktrojovanou ochranou kůrovce (lýkožrout smrkový) na většině území Národního parku Šumava, pro účely rychlé a rozsáhlé „výroby divočiny“, tam vzniklo jeho chráněné epicentrum, odkud ve směru převládajících větrů, migračním typem "Stepping Stones", došlo postupně ke katastrofické kalamitní likvidaci převládajících smrkových lesů České republiky ! Člen ČAZV a mezinárodních ekologických a krajinářských organizací IALE a IFLA a zakladatel z.s. Hnutí Život. Od r. 1959 spolu s „táborskou skupinou“ vyvíjel aktivity k legislativní ochraně kulturní Šumavy, dnes je kritikem uskutečňovaného způsobu ochrany, neboť je nepříznivý pro přírodu i obyvatele, návštěvníky, turisty a ekonomiku. Vzhledem ke vzrůstající problematice Šumavy uspořádal v roce 2009 konferenci Šumava na rozcestí, v letech 2012 a 2013 vydal publikace Šumava a její perspektivy I,II. Řadu let vyučoval na Zahradnické akademii na Mělníku. Tehdy pořádal pro studenty (později i učitele gymnázií) prázdninové a víkendové botanické exkurze a tábory v Česku, na Slovensku i v zahraničí. Odmítl nabízenou pozici ředitele zřizované Pražské botanické zahrady v Troji, neboť by jako předseda Stavebního bytového družstva odešel od množství rozpracovaných staveb. Později pracoval v Krajském urbanistickém středisku Stavoprojektu Plzeň. Od roku 1990 pracuje ve svém ateliéru UrbioProjekt Plzeň, ateliér urbanismu, architektury a ekologie. Je soudním znalcem v oborech ochrana přírody (životní prostředí, ekologie a dendrologie) a ekonomika (odhady a ceny, vlivy antropogenních činností), je oprávněnou osobou pro posuzování vlivů koncepcí a staveb na životní prostředí „SEA“, „EIA“ (J. Vavrouškem byl jmenován přeshraničním expertem), je autorizovaným urbanistou, krajinářským architektem i projektantem ÚSES (zpracoval první biokoridory do ÚP před ÚSES, další systém domluvil s J. Löwem), zpracoval první regionální ÚSES). Je emeritním pedagogem Západočeské univerzity v Plzni (územní plánování). Studijní cesty uskutečnil do více než 80 zemí ve všech osídlených světadílech, kde navštívil množství národních parků a botanických zahrad. Vzhledem ke svému politickému profilu byl sledován, nesměl v minulosti graduovat, cestovat ani publikovat (později nabídnutou možnost habilitace v rámci rehabilitace nevyužil, protože chtěl pro společnost pracovat co nejdéle). Ve svých publikacích se věnuje živým aktuálním problémovým tématům. Vydal např. publikaci Současná Čína a my očima Evropanů, Extrémní civilizace – Singapur, Myanmar, Emiráty a také Arábie a Svátá země. Značné úsilí směřuje k osvětlování potřeby globálního omezení ekologické stability, neboť úzkoprofilová kariérní skupinka hazardně ideologicky prosazuje za vzrůstajících stresových faktorech klimatických změn zhoubnou bezzásahovost, resp. ochranu přírodních procesů, k „výrobě pralesové divočiny“ a to ve zkulturněných, ekologicky nestabilních biotopech Česka a východní EU. Důsledkem jsou rozsáhlé negativní dopady vegetační (biotopové a druhové), vodohospodářské (aridizace), ekologické (ekologická nestabilita) i mezoklimatické (oteplování, vysušování) dopady - viz www.hnutizivot.cz (blok ideologie divočiny). Proto uspořádal edukační konference, např. Klimatické změny a my - adaptační a mitigační ekosystémový management při narůstání stresových faktorů klimatických změn, nebo Člověk jako klimatický činitel. Protože je v rozporu s bezzásahovými požadavky MŽP, zpracoval 9-dílnou publikaci "Udržitelný vývoj světových regionů ? - Ekologické vazby vývoje lidské populace a vegetace", dokládající **nezbytnou ekosystémovou asistenční spolupráci s přírodními procesy („řízenou sukcesí“) v ekologicky nestabilních ekosystémech (kde nejsou zachované původní přírodní biotopy) a dotčených stresovými faktory klimatických změn.** Poukazuje na bezzásahový evoluční vývoj - vznik „pohrobků lesů“ v jednotlivých kontinentech, kde i při zvýšené biodiverzitě dochází k narušení ekologické stability a fatálnímu omezení „ekosystémových služeb“. Příkladnou ukázkou je kolonizovaná Austrálie, ale i blízké Středozeří, kde po antropickým degradování ekosystémů, přírodní procesy ani po dlouhé době již samovolně neobnovily původní biotopy, resp. nedošlo k obnově ekologicky stabilizované krajiny.

E-mail: valtr.p@volny.cz, www.urbioprojekt-valtr.cz